

විනය පිටකයෙහි

03 වන ග්‍රන්ථය

මහා වග්ග පාලි

ද්විතීය භාගය

ලඞ්කා බෞද්ධ මණ්ඩලයේ ආරාධනයෙන්

අම්බලමිගොඩ ශාසනාදය පරිවෘත්තාධිපති

පණ්ඩිත

අම්බලමිගොඩ ධම්මකුසල සථවිරයන් වහන්සේ

විසින් කරණලද

සිංහල පරිවර්තනයෙන් යුක්තයි.

බු. ව. 2550

ක්‍රි. ව. 2006

Buddha Jayanti Tripitaka Series, Volume 4

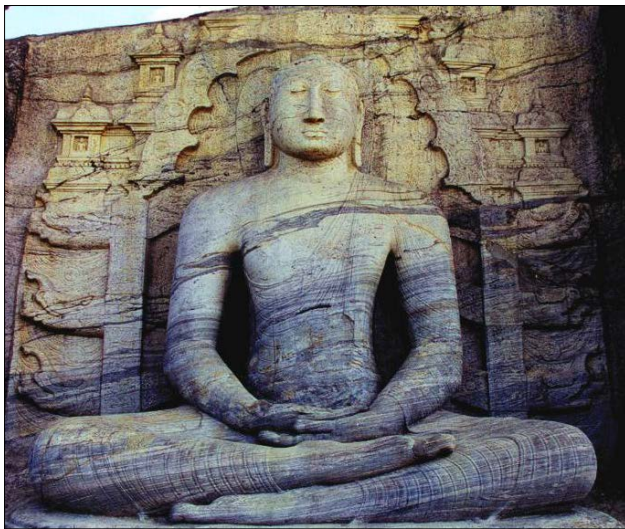
The Third Book in the
Vinaya-Pitaka

3

MAHĀVAGGAPĀLI (II)

With the Sinhala translation by

The Venerable Pandita
Ambalamgoda Dhammakusala Thera
Principal of Sāstrodaya Pirivena, Ambalamgoda

නමෝ තස්ස භගවෙනෝ අරහතෝ සම්මා සම්බුද්ධස්ස !
නමෝ තස්ස භගවෙනෝ අරහතෝ සම්මා සම්බුද්ධස්ස !!
නමෝ තස්ස භගවෙනෝ අරහතෝ සම්මා සම්බුද්ධස්ස !!!

මෙම බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලාව,
 නිවනේ සැනසීම සොයන සෑම ලොවසියෙකුටම
 පරිහරණය කළහැකි ලෙස සැකසීමට නන් අයුරින් දායකත්වය දැක්වූ
 සෑම උතුමන්ටම පළමුව ස්තූතිය පුදකරන අතරම
 යමෙක් මෙම බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලාව පරිහරණයෙන්,
 යම් සත් කටයුත්තක් කරන්නේනම් එහි ද,
 නිවනේ සැනසීම ලාබනම් එහි ද
 සියලු ආනිසංසයෝ මෙම බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලාව
 මේ අයුරින් සැකසීමට දායකත්වය දැක්වූ
 ඔවුන් සෑම දෙනාටම අනුමෝදන් වෙත්වා!!!
 නිවන් දකින තුරු අභිචුර්ධියක්ම වෙත්වා!!!
 පතනා බෝධියකින් වහා වහා නිවනේ සැනසීම ම අත්වේවා!!!

ඔබ සැමට යහපතක්ම වෙත්වා!!!

සැලකිය යුතුය :

මෙම පොතේහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත. එහි පටුන මත ඇති මාතෘකා මත click කිරීම මගින් ඊට අදාළ පිටුව වෙතට යොමුවේ. නැවත පටුන වෙතට යොමුවීමට Table of Contents හෝ පිටු අංකය (07) සටහන් කර යොමු වන්න.

විනයපිටකේ
මහාවග්ගපාළි

විනයපිටකයෙහි
මහවග්

පටුන

CONTENTS

සබ්‍යයාගාරය	I
පාලන කොමිෂන්	II

මහාචාර්යවරයාගේ දැනුම හා ගෞරවය

6. සාහසික කෘතිය 520 - 628

ප්‍රභවය සාහසික කෘතිය 520. මූලාදිය සාහසික කෘතිය 524. පිළිගැනීම සාහසික කෘතිය 530. ගුණාදිය සාහසික කෘතිය 542. අනෙකුත් සාහසික කෘතිය 542. උපකරණ සාහසික කෘතිය 546. පරිගණකය සාහසික කෘතිය 548. සාහසික කෘතිය 552. මනුෂ්‍ය සාහසික කෘතිය 554. ගණිතය සාහසික කෘතිය 558. සාහසික කෘතිය 562. තරුණයා සාහසික කෘතිය 564. බෙල්ල සාහසික කෘතිය 568. පාලන සාහසික කෘතිය 572. සුනිවස සාහසික කෘතිය 574. සොරිගාම සාහසික කෘතිය 578. අලංකාර සාහසික කෘතිය 580. ලිපි සාහසික කෘතිය 584. සාහසික කෘතිය 596. මෙහෙයුම් සාහසික කෘතිය 600. ප්‍රභවය සාහසික කෘතිය 610. කෙරෙහි සාහසික කෘතිය 612. රොස් සාහසික කෘතිය 616. බුද්ධි සාහසික කෘතිය 620. වතුමා සාහසික කෘතිය 624. උද්‍යාන සාහසික කෘතිය 626.

7. සාහසික කෘතිය 628 - 670

සාහසික කෘතිය 628. ආදිය සාහසික කෘතිය 632. සාහසික කෘතිය 634. ආදිය සාහසික කෘතිය 636. සාහසික කෘතිය 638. ආදිය සාහසික කෘතිය 640. සාහසික කෘතිය 642. විසඳන සාහසික කෘතිය 642. අනාසාදිය සාහසික කෘතිය 648. අනාසාදිය සාහසික කෘතිය 652. කර්මය සාහසික කෘතිය 656. අපරිච්ඡේදය සාහසික කෘතිය 660. ආර්ථික සාහසික කෘතිය 664. ප්‍රවේශය සාහසික කෘතිය 666. උද්‍යාන සාහසික කෘතිය 668.

8. විවරණය 672 - 754

ජීවකව 674. සෙවන සාහසික කෘතිය 616. බිම්බ සාහසික කෘතිය 680. රාජගණ සාහසික කෘතිය 682. සෙවන සාහසික කෘතිය 686. ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය 688. සිව්වැනි සාහසික කෘතිය 692. සමාජ සාහසික කෘතිය 692. වර්ගය 696. කලා සාහසික කෘතිය 698. පාලන සාහසික කෘතිය 700. විවරණය සාහසික කෘතිය 700. සාහසික කෘතිය 702. විවරණය 706. ජනතාව සාහසික කෘතිය 708. නිවැරදි සාහසික කෘතිය 708. අතිරේක සාහසික කෘතිය 710. විසඳන සාහසික කෘතිය 714. නිවැරදි සාහසික කෘතිය 722. පවත්වා ගන්නා සාහසික කෘතිය 726. සාහසික කෘතිය 728. උපකරණ සාහසික කෘතිය 732. ගිණුම් සාහසික කෘතිය 734. මහාසාගරය සාහසික කෘතිය 736. නගර සාහසික කෘතිය 740. සාහසික කෘතිය 740. සාහසික කෘතිය 742. වසර සාහසික කෘතිය 744. සාහසික කෘතිය 746. දුරකථන සාහසික කෘතිය 748. අධ්‍යාපන සාහසික කෘතිය 748. උද්‍යාන සාහසික කෘතිය 752.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

කසාපගොතනවජ්ඣ 756. අධම්මෙනවග්ගාදිකථා 762. ඤානතිවිපනන-
කමොදිකථා 766. චතුරවග්ගකරණාදිකථා 772. පාරිවාසකාදිකථා
778. ද්වේනියාරණාදිකථා 780. අධම්මකමොදිකථා 784. උපාලි-
පුච්ඡා 788. තප්පනියකමම 798. නියසාසකමම 804. පබ්බාජනිය-
කමම 804. පටිසාරණියකමම 804. ආපනතියා අදස්සනෙ උකේඛ-
පනියකමම 804. ආපනතියාඅප්පටිකමෙම උකේඛපනියකමම 806.
ආපනතියා අප්පටිනියසංගෙ උකේඛපනියකමම 806. තප්පනියකමම
පටිපසාසංග්ගි 808. නියසාසකමමපටිපසාසංග්ගි 814. පබ්බාජනියකමම-
පටිපසාසංග්ගි 814. පටිසාරණියකමමපටිපසාසංග්ගි 816. ආපනතියා
අදස්සනෙ උකේඛපනියකමමපටිපසාසංග්ගි 816. ආපනතියා අප්පටි-
කමෙම උකේඛපනියකමමපටිපසාසංග්ගි 816. ආපනතියාඅප්පටිනියසං-
ගෙත උකේඛපනියකමමපටිපසාසංග්ගි 818. තප්පනියකමමවිවාද-
කථා 818. නියසාසකමමවිවාදකථා 822. පබ්බාජනියකමම විවාදකථා
822. පටිසාරණියකමමවිවාදකථා 824. ආපනතියාඅදස්සනෙ උකේඛ
පනියකමමවිවාදකථා 824. ආපනතියා අප්පටිකමෙම උකේඛපනිය-
කමමවිවාදකථා 824. ආපනතියා අප්පටිනියසංගෙ උකේඛපනිය-
කමම විවාදකථා 826. තප්පනියකමමපටිපසාසංග්ගිවිවාදකථා 826.
නියසාසකමමපටිපසාසංග්ගිවිවාදකථා 830. පබ්බාජනියකමමපටිපසා
සංග්ගි විවාදකථා 830. පටිසාරණියකමමපටිපසාසංග්ගිවිවාදකථා
830. ආපනතියා අදස්සනෙ උකේඛපනියකමම පටිපසාසංග්ගි විවාද-
කථා 832. අපනතියා අප්පටිකමෙම උකේඛපනියකමමපටිපසාසංග්ගි
විවාදකථා 832. ආපනතියා අප්පටිනියසංගෙ උකේඛපනියකමම
පටිපසාසංග්ගිවිවාදකථා 834. උද්දනගාථා 834.

10. කොසමකතනිකයා

කොසමකවිවාදකථා 842. දීඝානුච්ඡේද 858. බාලකලොභකතමන
කථා 870. පාචිනවංසදගගමනකථා 872. පාරිලෝභකගමනකථා
876. අට්ඨාරසවජ්ඣ 880. ඔසාරණානුජානනා 886. සංඝසාමග්ගි 888.
උපාලි සංඝසාමග්ගි පුච්ඡා 890. උද්දනගාථා 894.

ගාථාදිපාදසූචි	897 - 900
සංඝඤ්ඤානාමසූචි	901 - 903
පද්මනුකතමණිකා	904 - 959
ශුද්ධිපත්‍රය	960 - 964

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

සංකීර්ණකරණය

ABBREVIATIONS

අ.වි.	—	‘අම්බලමිගොඩ’-මහාවිහාර-නාලපණ්ණපොළකං
ජ.පි.	—	‘කික්කඩු’-ජනනායකරාම විහාර-නාලපණ්ණපොළකං
තො.වි.	—	‘තොටගමු’-මහාවිහාර-නාලපණ්ණපොළකං
මහා.ප.	—	‘මහනුවර-පක්කිප්පු’පොළකාලය-නාලපණ්ණ පොළකං
සි.මු.	—	සිංහලකතර-මුද්දිත පොළකං
මජ්.සං.	—	මජ්ඣිමනිකායා-පොළකං
සි.	—	සංගමකතර-පොළකං
PTS.	—	Pali Text Society-Mahāvagga

THE PĀLI ALPHABET

IN SINHALESE CHARACTERS.

VOWELS

අ a ආ ā ඉ i ඊ ī උ u ඌ ū එ ē ඔ o

CONSONANTS

	කka	ඛkha	ගga	ඝgha	ඛ්ṇa	
	චca	ඡcha	ජja	ඣjha	ඤṇa	
	ටṭa	ඨṭha	ඳḍa	ඳ්ḍha	ණṇa	
	තta	ථtha	දda	ධdha	නna	
	පpa	ඵpha	බba	භbha	මma	
යya	රra	ලla	වva	සsa	හha	ල්ලla
						අංam

ක ka	කා kā	කී ki	කී kī	කු ku	කු kū	කෙ kē	කො kō
ඛ kha	ඛා khā	ඛී khi	ඛී khī	ඛු khu	ඛු khū	ඛෙ khē	ඛො khō
ග ga	=	=	=	=	=	=	=

Conjunct - Consonants

කක kka	ඡඣ jjha	ඡඨ ttha	ඞ් bra
කඛ kkha	ඤඤ ṇṇa	ඞ් tva, භ් tra	ඞ් mpa
කය kya	ඤ, ṇha	ඳ් dda	ඞ් mpha
කී kri	ඤ, ච ṇca	ඳ්, ඩ ddha	ඞ්, ඩ mba
කච kva	ඡ, ඤ ṇcha	ද් dra	ඞ් mbha
කඡ kha	ඡ, ඤ ṇja	ච, ඳ dva	ඞ් mma
කඨ khva	ඤඞ ṇjha	ධ් dhva	ඞ් mha
කඤ ṇka	ච් ṭṭa	න් nta	ය්, ය yya
කඞ ṇkha	ච්, ඡ ṭṭha	ඞ් ntha	ය් yha
කග gga	ඞ් ḍḍa	ඞ් nda	ල් lla
කඝ ggga	ඞ් ḍḍha	ඞ් ndha	ල් lya
ග් gra	ණණ ṇṇa	න් nna,	ල් lha
ඞ් ṅga	ණ, ṇṭa	න් nha	ඞ් wha
ඞ් ṅgha	ණ, ṇṭha	ප් ppa	ස් ssa
ච් cca	ණ, ඩ ṇḍa	ච් ppha	ස් sma
ච් ccha	ණ, ṇha	බ් bba	ස් swa
ඡ් jja	න් tta	ඞ් bbha	හ් hma
	හ් hva	ල් lha	

අ ā ආ ā ඉ i ඊ ī උ u ඌ ū එ ē ඔ o

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

විනයපිටකේ

මහාවග්ගපාලියා

දුතියො භාගො

විනයපිටකෙ

මහාවග්ගපාලියා

දුතියො භාගො

— 8 —

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සමමාසමුදාසස්.

6

හෙසජ්ජකඛ්ඛිකං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවජ්ජියං විහරති ඡේතවනෙ අනාඨපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛූනං සාරදී-කෙන ආබාධෙන පුට්ඨානං යාගුපි පිතා උග්ගච්ඡති. භත්තමපි භුත්තං උග්ගච්ඡති. තෙ තෙන කිසාභොගනි ලුබා දුබ්බණ්ණං උප්පණ්ණප්පණ්ණකරාතා ධම්මිසස්සතගත්තා. අද්දසා බො භගවා තෙ භික්ඛු කිසෙ ලුබෙ දුබ්බණ්ණං උප්පණ්ණප්පණ්ණකරාතෙ ධම්මිසස්සතගත්තෙ. දිස්වාන ආයස්මනං ආනාදං ආමනෙත්ති: “කිනත්තුවො ආනාද ඵතරහි භික්ඛු කිසා ලුබා දුබ්බණ්ණං උප්පණ්ණප්පණ්ණකරාතා ධම්මිසස්සතගත්තා?” ති.

2. “ඵතරහි භනෙත භික්ඛූනං සාරදීකෙන ආබාධෙන පුට්ඨානං යාගුපි පිතා උග්ගච්ඡති. භත්තමපි භුත්තං උග්ගච්ඡති. තෙ තෙන කිසාභොගනි¹ ලුබා දුබ්බණ්ණං උප්පණ්ණප්පණ්ණකරාතා ධම්මිසස්සතගත්තා” ති.

3. අථ බො භගවතො රතොගතස්ස පතිසලලීනස්ස ඵලං වෙනසො පරිවිතකෙකා උදපාදි: “ඵතරහි බො භික්ඛූනං සාරදීකෙන ආබාධෙන පුට්ඨානං යාගුපි පිතා උග්ගච්ඡති. භත්තමපි භුත්තං උග්ගච්ඡති. තෙ තෙන කිසා ලුබා දුබ්බණ්ණං උප්පණ්ණප්පණ්ණකරාතා ධම්මිසස්සතගත්තා. කිනත්තුවො අහං භික්ඛූනං හෙසජ්ජං අනුජානෙය්‍යං, යං හෙසජ්ජඤ්ච අස්ස හෙසජ්ජසම්මතඤ්ච ලොකස්ස. ආනාරක්ඤ්ච ඵරෙය්‍ය. න ච ඔලාරිකො ආභාරො පඤ්ඤයෙය්‍යා” ති.

1. “හොනති” උතං සි ඉ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

විනයපිටකයෙහි

මහවග

භික්ඛීය භාගය

— 8 —

ඒ භාග්‍යවත් අයින් සම්මාසම්බුදුරජානන් වහන්සේට
නමස්කාර වේවා.

6

හෙසජ්ජකඛ්ඛකය

1. එකල්හි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ **සැවැන්නුවර** ජෙනවනගෙහි වූ අනේපිඬුසිඬුහුගේ ආරාමයෙහි වාසය කරණ සේක. එකල්හි ශරත්කාලයෙහි හටගත් පිත්තරොගයෙන් පහස්නා ලද භික්ෂූන්හට බොන ලද කැඳ ද (නො දීරීමෙන්) නැගෙයි. අනුතව කළ බන් ද (නො දීරීමෙන්) නැගෙයි. ඒ හෙතුවෙන් ඒ භික්ෂූහු වැරැණු රළු සිරුරු ඇත්තාහු දුෂ්ණ වූවාහු ඉතා පඬුවන් වූවාහු නහර ඉල්පුහු සිරුරු ඇත්තාහු වෙති. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැරැණු රළු සිරුරු ඇති දුෂ්ණ වූ ඉතා පඬුවන් වූ නහර ඉල්පුහු සිරුරු ඇති ඒ භික්ෂූන් දුටු සේක. දක “ආනඤ්ඤ, දැන් භික්ෂූහු කුමක් හෙයින් වැරැණු රළු සිරුරු ඇත්තාහු දුෂ්ණ වූවාහු ඉතා පඬුවන් වූවාහු නහර ඉල්පුහු සිරුරු ඇත්තාහු දැ” යි අනද-
තෙරැන් ඇමතු සේක.

2. “සාමීහි, දැන් ශරත්කාලයෙහි වූ රොගයෙන් පහස්නා ලද භික්ෂූන්හට බොන ලද කැඳ ද උඩට එයි. අනුතව කළ බන් ද උඩට එයි. ඒ හෙතුවෙන් ඒ භික්ෂූහු වැරැණුණාහු ය. රළු වූ සිරුරු ඇත්තෝ ය. දුෂ්ණ වූවෝ ඉතා පඬුවන් වූවෝ ය. නහර ඉල්පුහු සිරුරු ඇත්තෝ ය.”

3. ඉක්බිති රහොගත වූ විවෙකයට පැමිණ හුන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සිතෙහි “දැන් ශරත්කාලයෙහි වූ රොගයෙන් පහස්නා ලද භික්ෂූන්හට බොන ලද කැඳ ද උඩට එයි. අනුතව කළ බන් ද උඩට එයි. ඒ හෙතුවෙන් ඒ භික්ෂූහු වැරැණුණෝ ය. රළු වූවෝ ය. දුෂ්ණ වූවෝ ඉතා පඬුවන් වූවෝ ය. නහර ඉල්පුහු සිරුරු ඇත්තෝ ය. එහෙයින් යමක් බෙහෙත් වන්නේ ද, ලොකයා විසින් බෙහෙතැ යි සමමතත් කරණ ලද්දේ ද, අහරකිසත් සපයන්නේ ද, දළආහාරයක් සේ නො පෙනෙන්නේ ද, එබඳු වූ බෙහෙදක් මම භික්ෂූන්ට කීම අනුදන්නෙමි දැ” යි අදහසෙක් පහළ වූයේ ය.

4. අප්ථ ඛො භගවතො එතද්භොසි: “ඉමානි ඛො පඤ්ච හෙසර්ඡානි. සෙය්‍යපිදං: සප්පි නවතිතං තෙලං මධු ඵාණ්ණං හෙසර්ඡානි වෙච්ච හෙසර්ඡසම්මතානි ච ලොකස්ස. ආහාරත්ඤ්ඤා ඵරන්ති. න ච ඔලාරිකො ආහාරො පඤ්ඤායති. යනන්තාහං භික්ඛුනං ඉමානි පඤ්ච හෙසර්ඡානි අනුජානෙය්‍යං කාලෙ පටිග්ගහෙත්වා කාලෙ පරිභුඤ්ජතු” නති.

5. අප්ථ ඛො භගවා සායන්හසමිං* පතිසල්ලානා වුට්ඨිතො එතසමිං නිදනෙ එතසමිං පකරණෙ ධම්මිං කපං කඤ්ඤා භික්ඛු ආමනෙත්ති: “ඉධ මග්ගං. භික්ඛවෙ, රතොගතස්ස පතිසල්ලිනස්ස ඵචං වෙතසො පරිචිතකෙකා උද්පාදි: ‘එතරහි ඛො භික්ඛුනං සාරදිකෙන ආබාධෙන පුට්ඨානං යාතුරි පිතා උග්ගච්ඡති. භත්තමපි භුත්තා උග්ගච්ඡති. තෙ තෙන කිසා දුබ්බණ්ණං උප්පණ්ණුප්පණ්ණකර්ථා ධම්මිසස්සභගන්තා. කිනන්ත ඛො අහං භික්ඛුනං හෙසර්ඡං අනුජානෙය්‍යං යං ඛො¹ හෙසර්ඡං වෙච්ච අස්ස, හෙසර්ඡසම්මතඤ්ඤා ලොකස්ස. ආහාරත්ඤ්ඤා ඵරෙය්‍ය. න ච ඔලාරිකො ආහාරො පඤ්ඤායෙය්‍යා” ති.

6. තස්ස මග්ගං භික්ඛවෙ, එතද්භොසි: “ඉමානි ඛො පඤ්ච හෙසර්ඡානි. සෙය්‍යපිදං: සප්පි නවතිතං තෙලං මධු ඵාණ්ණං හෙසර්ඡානි වෙච්ච හෙසර්ඡසම්මතානි ච ලොකස්ස. ආහාරත්ඤ්ඤා ඵරන්ති. න ච ඔලාරිකො ආහාරො පඤ්ඤායති. යනන්තාහං භික්ඛුනං ඉමානි පඤ්ච හෙසර්ඡානි අනුජානෙය්‍යං කාලෙ පටිග්ගහෙත්වා කාලෙ පරිභුඤ්ජතු” නති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තානි පඤ්ච හෙසර්ඡානි කාලෙ පටිග්ගහෙත්වා කාලෙ පරිභුඤ්ජතු” නති.

7. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු තානි පඤ්ච හෙසර්ඡානි කාලෙ පටිග්ගහෙත්වා කාලෙ පරිභුඤ්ජන්ති. තෙසං යානිපි තානි පාකතිකානි දුබ්බානි භොජනානි, තානිපි නච්ඡාදෙත්ති. පගෙච සෙනෙසිකානි². තෙ තෙන වෙච්ච සාරදිකෙන ආබාධෙන පුට්ඨා ඉමිනා ච භත්තච්ඡාදකෙන³ තදුගයෙන භියොසොමත්තාය කිසා භොගති දුබ්බා දුබ්බණ්ණං උප්පණ්ණුප්පණ්ණකර්ථා ධම්මිසස්සභගන්තා.

8. අද්දසා ඛො භගවා තෙ භික්ඛු භියොසොමත්තාය කිසෙ දුබ්බෙ දුබ්බණ්ණං උප්පණ්ණුප්පණ්ණකර්ථා ධම්මිසස්සභගන්තො. දිස්සාන ආයස්මන්තං ආනාඤ්ඤං ආමනෙත්ති: “කිනන්ත ඛො ආනඤ්ඤා, එතරහි භික්ඛු භියොසොමත්තාය කිසා දුබ්බා දුබ්බණ්ණං උප්පණ්ණුප්පණ්ණකර්ථා ධම්මිසස්සභගන්තා?” නි.

9. “එතරහි භනෙත භික්ඛු තානි පඤ්ච හෙසර්ඡානි කාලෙ පටිග්ගහෙත්වා කාලෙ පරිභුඤ්ජන්ති. තෙසං යානිපි තානි පාකතිකානි දුබ්බානි භොජනානි තානිපි නච්ඡාදෙත්ති. පගෙච සෙනෙසිකානි. තෙ තෙන වෙච්ච සාරදිකෙන ආබාධෙන පුට්ඨා ඉමිනා ච භත්තච්ඡාදකෙන තදුගයෙන භියොසොමත්තාය කිසා දුබ්බා දුබ්බණ්ණං උප්පණ්ණුප්පණ්ණකර්ථා ධම්මිසස්සභගන්තා” ති.

1. “ඛො” උතං. ම ඡ සං.

2. “සිනෙසිකානි” කථෙච්ච “සිනෙසිකානි” ම ඡ සං. (යොජනා)

3. “භත්තාච්ඡාදකෙන, ම ඡ සං. භත්තාච්ඡාදකකෙන” ඉතිපි.

4. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “මේ බෙහෙත් පසෙක් වේ. එනම්: හිතෙල් වෙඩරු තලතෙල් මීපැණි උක්සකුරු යන මේ ය. මොහු බෙහෙත් ද වෙති. ලොකයා විසින් බෙහෙතැ යි ද සම්මතයක අහර කියත් සිදු කෙරෙත්. දළආහාරයක් සේ නො පෙනෙත්. මම භික්ෂුන්හට මේ පස් බෙහෙත් සුදුසු කාලයෙහි පිළිගෙණ සුදුසු කාලයෙහි වැළඳීමට අනුදන්නෙමි නම්, යෙහෙකැ” යි මේ සිත් වී ය.

5. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සවස් කාලයෙහි විවෙකයෙන් නැගී සිටි සේක් මේ නිදනයෙහි මේ කරුණෙහි දැනුම් කතා කොට “මහණෙනි, මෙහි රහොගත ව විවෙකයට පැමිණ හුන් මාගේ සිතෙහි ‘දැන් ශරත්කාලයෙහි වූ රොගයෙන් පහස්නා ලද භික්ෂුන්හට බීජ කැද ද උඩට එයි. වැළඳු බත් ද උඩට එයි. ඒ හේතුවෙන් ඒ භික්ෂුහු වැරුණෝ ය. රළු වූවෝ ය. දුප්ඤ්ඤ වූවෝ ය. ඉතා පඬුවන් වූවෝ නහර ඉල්පුනු සිරුරු ඇත්තෝ ය. (එහෙයින්) යමක් බෙහෙත් වේ ද, ලොකයා විසින් බෙහෙතැ යි සම්මතත් කරණ ලද්දේ ද, අහරකියත් සිදු කරන්නේ ද, දළආහාරයක් සේ නො පෙනෙන්නේ ද, (එබඳු වූ) බෙහෙතක් මම භික්ෂුන්ට කීම අනුදන්නෙමි ද’ යි අදහසෙක් උපත.

6. “මහණෙනි, ඒ මට - ‘මේ බෙහෙත් පසෙක් වේ. එනම්: හිතෙල් වෙඩරු තලතෙල් මීපැණි උක්සකුරු යන මේ ය. මොහු බෙහෙත් ද වෙති. ලොකයා විසින් බෙහෙතැ යි ද සම්මතයක අහර කියත් සිදු කෙරෙත්. දළ ආහාරයක් සේ නො පෙනෙත්. මම භික්ෂුන්හට මේ පස් බෙහෙත් සුදුසු කාලයෙහි පිළිගෙණ සුදුසු කාලයෙහි වළඳන්නට අනුදන්නෙමි නම්, යෙහෙකැ’ යි මේ සිත් වී ය. මහණෙනි, ඒ බෙහෙත් පස සුදුසු කාලයෙහි පිළිගෙණ සුදුසු කාලයෙහි වළඳන්නට අනුදනිමි” යි.

7. එකල්හි භික්ෂුහු ඒ පස් බෙහෙත් සුදුසු කාලයෙහි පිළිගෙණ සුදුසු කාලයෙහි පරිභෝග කෙරෙත්. ඒ භික්ෂුන්හට යම් ඒ ස්වාභාවික වූ රළුආහාරයෝ වෙත් ද, ඒ ආහාරයෝ ද රුචි නො වෙත්. සිතිලු ආහාරයෝ රුචි නොවෙත් යනු කීම? ඒ භික්ෂුහු ශරත්කාලයෙහි හටගත් ඒ රොගයෙන් ද මේ ආහාරඅරුචියෙන් ද යන ඒ දෙකින් පහස්නා ලද්දහු බොහෝ සෙයින් වැරුණෝ ය. රළු වූවෝ ය. දුප්ඤ්ඤ වූවෝ ය. ඉතා පඬුවන් වූ නහර ඉල්පුනු සිරුරු ඇත්තෝ ය.

8. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඉතා තදින් වැරුණු රළු වූ දුප්ඤ්ඤ ඉතා පඬුවන් වූ නහර ඉල්පුනු සිරුරු ඇති ඒ භික්ෂුන් දුටු සේක. දැක, “ආනංදය, කුමක් නිසා දැන් භික්ෂුහු ඉතා තදින් වැරුණාහු ද? රළු වූවාහු ද? දුප්ඤ්ඤ වූවාහු ද? ඉතා පඬුවන් වූවාහු ද? නහර ඉල්පුනු සිරුරු ඇත්තාහු ද?” යි අතද තෙරැත් ඇමතු සේක.

9. “ස්වාමීනි, භික්ෂුහු දැන් ඒ පස් බෙහෙත් සුදුසු කාලයෙහි පිළිගෙණ සුදුසු කාලයෙහි වළඳත්. ඔවුන්ට යම් ඒ ස්වාභාවික වූ රළු ආහාරයෝ වෙත් ද, ඒ ආහාරයෝ ද රුචි නො වෙත්. සිතිලු ආහාරයෝ කියනු කීම? ඒ භික්ෂුහු ශරත්කාලයෙහි හටගත් ඒ රොගයෙන් ද මේ ආහාරඅරුචියෙන් ද යන ඒ දෙකින් පහස්නා ලද්දහු බොහෝ සෙයින් වැරුණාහු ය. රළු වූවාහු ය. දුප්ඤ්ඤ වූවාහු පඬුවන් වූවාහු ය. නහර ඉල්පුනු සිරුරු ඇත්තාහු ය” යි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

10. අථ බො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණේ ධම්මං කථං කතා භික්ඛු ආමනෙතසි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තාති පඤ්ච හෙසජ්ජාති පටිග්ගහෙතො කාලෙපි විකාලෙපි පරිභුඤ්ජතු” නති.

11. තෙන බො පන සමයෙන ගිලානානං භික්ඛුනං වසෙහි හෙසජ්ජෙහි අන්තො හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ වසාති හෙසජ්ජාති: අවුත්චසං මවුත්චසං සුසුකාවසං සුකරවසං ගදුතවසං කාලෙ පටිග්ගහිතං කාලෙ නිප්පකකං¹ කාලෙ සංසන්නං² තෙලපරිභොගෙන පරිභුඤ්ජතුං. විකාලෙ වෙ භික්ඛවෙ, පටිග්ගහිතං විකාලෙ නිප්පකකං විකාලෙ සංසන්නං, තඤ්ඤෙ පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපතති තිණ්ණං දුක්ඛකවානං. කාලෙ වෙ භික්ඛවෙ, පටිග්ගහිතං විකාලෙ නිප්පකකං විකාලෙ සංසන්නං, තඤ්ඤෙ පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපතති දව්‍යං දුක්ඛකවානං. කාලෙ වෙ භික්ඛවෙ, පටිග්ගහිතං කාලෙ නිප්පකකං විකාලෙ සංසන්නං, තං වෙ පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපතති දුක්ඛකථස්ස. කාලෙ වෙ භික්ඛවෙ, පටිග්ගහිතං කාලෙ නිප්පකකං කාලෙ සංසන්නං, තඤ්ඤෙ පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, අනාපතති” ති.

12. තෙන බො පන සමයෙන ගිලානානං භික්ඛුනං මූලෙහි හෙසජ්ජෙහි අන්තො හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, මූලාති හෙසජ්ජාති: හලිද්දිං සිඛ්ඛිවෙරං වචං වචන්ථං අතිවිසං කට්ඨකරොතිණ්ණං උසිරං හද්දමුත්තකං. යාති වා පනඤ්ඤාතිපි අත්ථි මූලාති හෙසජ්ජාති තෙව බාදනීයෙ බාදනීයන්ථං ඵරන්ති, න භොජනීයෙ භොජනීයන්ථං ඵරන්ති, තාති පටිග්ගහෙතො යාවජ්චං පරිහරිතුං, සති පච්චයෙ පරිභුඤ්ජතුං. අසති පච්චයෙ පරිභුඤ්ජන්තස්ස ආපතති දුක්ඛකථස්සා” ති.

13. තෙන බො පන සමයෙන ගිලානානං භික්ඛුනං මූලෙහි හෙසජ්ජෙහි පිට්ඨෙහි අන්තො හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, නිසදං නිසදපොතක” නති³

14. තෙන බො පන සමයෙන ගිලානානං භික්ඛුනං කසාවෙහි හෙසජ්ජෙහි අන්තො හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, කසාවාති හෙසජ්ජාති: නිමිකකසාවං කුට්ටකකසාවං පටොලකකසාවං සිග්ගවකකසාවං නත්තමාලකකසාවං. යාති වා පනඤ්ඤාතිපි අත්ථි කසාවාති⁴ හෙසජ්ජාති තෙව බාදනීයෙ බාදනීයන්ථං ඵරන්ති, න භොජනීයෙ භොජනීයන්ථං ඵරන්ති, තාති පටිග්ගහෙතො යාවජ්චං පරිහරිතුං, සති පච්චයෙ පරිභුඤ්ජතුං. අසති පච්චයෙ පරිභුඤ්ජන්තස්ස ආපතති දුක්ඛකථස්සා” ති.

15. තෙන බො පන සමයෙන ගිලානානං භික්ඛුනං පණ්ණෙහි හෙසජ්ජෙහි අන්තො හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පණ්ණොති හෙසජ්ජාති: නිමිපණ්ණං කුට්ටපණ්ණං පටොලපණ්ණං සුලසිපණ්ණං කප්පාසිපණ්ණං⁵. යාති වා පනඤ්ඤාතිපි අත්ථි පණ්ණොති හෙසජ්ජාති තෙව බාදනීයෙ බාදනීයන්ථං ඵරන්ති, න භොජනීයෙ භොජනීයන්ථං ඵරන්ති, තාති පටිග්ගහෙතො යාවජ්චං පරිහරිතුං, සති පච්චයෙ පරිභුඤ්ජතුං. අසති පච්චයෙ පරිභුඤ්ජන්තස්ස ආපතති දුක්ඛකථස්සා” ති.

1. “නිපකකං” ඉතිපි. 2. “සංසධං” විකා.

3. “නිසදපොතනති” අ. වී. තො. වී. P T S. ජ වී. 4. “කසාව” ම ජ සං.

5. “කප්පාසිපණ්ණං” ම ජ සං.

,, “කප්පාසිකපණ්ණං” P T S.

10. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කරුණෙහි දහමි කතා කොට “මහණෙනි, ඒ පස් බෙහෙත් පිළිගෙන පෙරවරු කාලයෙහි ද පස්වරු කාලයෙහි ද වළඳන්නට අනුදනිමි” යි භික්ෂූන් ඇමතු සේක.

11. එකල්හි ගිලන් භික්ෂූන්ට ධුරුණුතෙල්බෙහෙදින් ප්‍රයෝජන වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණය සැළකලහ. “මහණෙනි, ධුරුණුතෙල් බෙහෙත්: වලස්තෙල් මහසා තෙල් කිඹුල්තෙල් උරුතෙල් කොට්ඨතෙල් යන තෙල් පෙරවරු කාලයෙහි පිළිගන්නා ලදු ව පෙරවරු කාලයෙහි පැසවන (කකාරණ) ලදු ව පෙරවරු කාලයෙහි (අන්‍යද්‍රව්‍යයන් හා කලතා) පෙරණ ලදු ව තෙල පරිභෝගයෙන් වළඳන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, පස්වරු කාලයෙහි පිළිගන්නා ලද, පස්වරු කාලයෙහි පැසවූ, පස්වරු කාලයෙහි පෙරු එය වළඳන්නේ නම්, දුකුලාඥාවැන් කුණක් වේ. මහණෙනි, පෙරවරු කාලයෙහි පිළිගන්නා ලද, පස්වරු කාලයෙහි පැසවූ, පස්වරු කාලයෙහි පෙරු එය වළඳන්නේ නම්, දුකුලාඥාවැන් දෙකක් වේ. මහණෙනි, පෙරවරු කාලයෙහි පිළිගන්නා ලද, පෙරවරු කාලයෙහි පැසවූ, පස්වරු කාලයෙහි පෙරු එය වළඳන්නේ නම්, දුකුලාඥාවැන් තුනක් වේ. මහණෙනි, පෙරවරු කාලයෙහි පිළිගන්නා ලද, පෙරවරු කාලයෙහි පැසවූ, පස්වරු කාලයෙහි පෙරු එය වළඳන්නේ නම්, දුකුලාඥාවැන් හතරක් වේ. මහණෙනි, පෙරවරු කාලයෙහි පිළිගන්නා ලද, පෙරවරු කාලයෙහි පැසවූ, පස්වරු කාලයෙහි පෙරු එය වළඳන්නේ නම්, දුකුලාඥාවැන් හයක් වේ. මහණෙනි, පෙරවරු කාලයෙහි පිළිගන්නා ලද, පෙරවරු කාලයෙහි පැසවූ, පස්වරු කාලයෙහි පෙරු එය වළඳන්නේ නම්, දුකුලාඥාවැන් අටක් වේ.” යි.

12. එකල්හි ගිලන්මහණුන්ට මුල්බෙහෙදින් ප්‍රයෝජන වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළකලහ. මහණෙනි, කුකුළු වදකහ ගෙලවදකහ අතිවිඛයන් කුච්ඡණ සුවදකොට වම්මුතු යන මුල් බෙහෙත් ද, යම් අනෙක් මුල් බෙහෙතක් කැ යුතු දෑයෙහි ලා කැමෙහි ප්‍රයෝජනය නො සපයයි ද, බුද්ධිය යුතු දෑයෙහි ලා බුද්ධිමේ ප්‍රයෝජනය නො සපයයි ද, (බාදු භෝජ්‍ය වශයෙන් නො ගැනෙත) එබඳු මුල් පිළිගෙන දිවි ඇති තාක් පරිහරණය කරන්නට ද උපන් පසෙහි (තෙතුවක් ඇති කල්හි) වළඳන්නට ද අනුදනිමි. නූපන් පසෙහි වළඳන්නහුට දුකුලාඥාවැන් වේ යි.

13. එකල්හි ගිලන්මහණුන්ට බෙහෙත්මුල්පිටිවලින් ප්‍රයෝජන වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළකලහ. “මහණෙනි, දාගල (ඇඹරුම්ගල) ද දරුගල ද අනුදනිමි” යි.

14. එකල්හි ගිලන්මහණුන්ට කසටබෙහෙත් ප්‍රයෝජන වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළකලහ. “මහණෙනි, කොහොඹකසට කෙළිදකසට දුම්මැල්ලකසට හඟුලකසට කරදකසට යන කසට බෙහෙත් ද, යම් අනෙක් කසටබෙහෙත් කැ යුතු දෑයෙහි ලා කැමේ ප්‍රයෝජනය නො සපයයි ද, අනුභව කටයුතු දෑයෙහි ලා අනුභව කිරීමේ ප්‍රයෝජනය නො සපයයි ද, එබඳු කසටබෙහෙත් පිළිගෙන දිවි තෙක් පරිහරණය කරන්නට ද තෙතුවක් ඇති කල්හි වැළඳීමට ද අනුදනිමි. තෙතුවක් නැති කල්හි වළඳන්නහුට දුකුලාඥාවැන් වේ” යි.

15. එකල්හි ගිලන්මහණුන්ට කොළබෙහෙත් ප්‍රයෝජන වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළකලහ. “මහණෙනි, කොසඹකොළ කෙළිදකොළ දුම්මැල්ලකොළ තලාකොළ කපුකොළ යන කොළ බෙහෙත් ද යම් අනෙක් කොළබෙහෙතක් කැ යුතු දෑයෙහි ලා කැමෙහි ප්‍රයෝජනය නො සපයයි ද, අනුභව කටයුතු දෑයෙහි ලා අනුභව කිරීමේ ප්‍රයෝජනය නො සපයයි ද, එබඳු කොළබෙහෙත් පිළිගෙන දිවි ඇති තාක් පරිහරණය කරන්නට ද තෙතුවක් ඇති කල්හි වැළඳීමට ද අනුදනිමි. තෙතුවක් නැති කල්හි වළඳන්නහුට දුකුලාඥාවැන් වේ” යි.

16. තෙන බො ජන සමයෙන ගිලානානං භික්ඛූනං ඵලෙහි හෙසජ්ඣෙහි අජො හොති. භගවතො ඵතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ඵලාති හෙසජ්ඣාති: පිළඬං පිප්පලිං මර්වං හර්ටකං පිභිටකං ආමලකං ගොට්ඨඵලං¹, යාති වා ජනඤ්ඤාති පි අත්ථි ඵලාති හෙසජ්ඣාති, නෙව බාදනීයෙ බාදනීයන්ථං ඵරනති, න භොජනීයෙ භොජනීයන්ථං ඵරනති, තාති පටිග්ගහෙකො යාවජ්චං පරිහරිතුං. සති පච්චයෙ පරිභුඤ්ජිතුං. අසති පච්චයෙ පරිභුඤ්ජනස්ස ආපතති දුක්ඛංසො” ති.

17. තෙන බො ජන සමයෙන ගිලානානං භික්ඛූනං ජතුහි හෙසජ්ඣෙහි අජො හොති. භගවතො ඵතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ජතුහි හෙසජ්ඣාති: හිංගු හිංගුජතු² හිංගුසිපාටිකං තකං තකපතති. තකපණ්ණිං සජ්ජලසං, යාති වා ජනඤ්ඤාති පි අත්ථි ජතුහි හෙසජ්ඣාති නෙව බාදනීයෙ බාදනීයන්ථං ඵරනති, න භොජනීයෙ භොජනීයන්ථං ඵරනති, තාති පටිග්ගහෙකො යාවජ්චං පරිහරිතුං, සති පච්චයෙ පරිභුඤ්ජිතුං. අසති පච්චයෙ පරිභුඤ්ජනස්ස ආපතති දුක්ඛංසො” ති.

18. තෙන බො ජන සමයෙන ගිලානානං භික්ඛූනං ලොණෙහි හෙසජ්ඣෙහි අජො හොති. භගවතො ඵතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ලොණාති හෙසජ්ඣාති: සාමුද්දං කාලලොණං සිඬවං උබ්භිදං බිලාලං³, යාති වා ජනඤ්ඤාති පි අත්ථි ලොණාති හෙසජ්ඣාති, නෙව බාදනීයෙ බාදනීයන්ථං ඵරනති, න භොජනීයෙ භොජනීයන්ථං ඵරනති, තාති පටිග්ගහෙකො යාවජ්චං පරිහරිතුං. සති පච්චයෙ පරිභුඤ්ජිතුං. අසති පච්චයෙ පරිභුඤ්ජනස්ස ආපතති දුක්ඛංසො” ති.

19. තෙන බො ජන සමයෙන ආයසමතො ආනිඤ්ඤා උපජ්ඣායස්ස ආයසමතො බෙලට්ඨිසිසස්ස⁴ ථුල්ලකච්ඡාබාධො හොති. තස්ස ලසිකාය විවරාති කායෙ ලග්ගනති. තාති භික්ඛු උදකෙන තෙමෙකො තෙමෙකො අපකසින්නති.

20. අද්දසා බො භගවා සෙනාසනවාරිකං ආභිණ්ඩනො තෙ භික්ඛු තාති විවරාති උදකෙන තෙමෙකො තෙමෙකො අපකසින්නො. දිසවාන යෙන තෙ භික්ඛු තෙතුවසඬකමි. උපසඬකමිතො තෙ භික්ඛු ඵතදවොච: “ක්ඛිං ඉමස්ස භික්ඛවෙ, භික්ඛුතො ආබාධො” ති. “ඉමස්ස භනොන ආයසමතො ථුල්ලකච්ඡාබාධො. ලසිකාය විවරාති කායෙ ලග්ගනති. තාති මයං උදකෙන තෙමෙකො තෙමෙකො අපකසිමා” ති.

21. අථ බො භගවා ඵතස්මිං නිදනෙ ඵතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කතො භික්ඛු ආමනෙතසි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, යස්ස කණ්ඤු වා පිළකා වා අස්සාවො වා ථුල්ලකච්ඡ වා ආබාධො, කායො වා දුග්ගකො, වුණ්ණොති හෙසජ්ඣාති. අගිලානස්ස ජකණං මතතිකං රජනනිප්පකකං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, උදුක්ඛලමුසල” නති.

1. කොට්ඨඵලං ඉති පි

3. “බිලං” ම ජ සං.

2. “හිංගු” “හිංගුජතු” ජ ම සං.

4. “බෙලට්ඨිසිසස්ස” ම ජ සං. P.T.S.

16. එකල්හි හිලන්මහණන්ට පලබෙහෙතින් ප්‍රයෝජන වේ. භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, වලහසාල් නිප්පිලි ගම්මිරිස් අරළු බුළු නෙල්ලි ගොඩුපල (කුකුළු පක් = කුකුළු මුවන්) යන පලබෙහෙත් ද, යම් අනෙක් පලබෙහෙත් කැසුතු දෑයෙහි ලා කෑමෙහි ප්‍රයෝජනය නො සපයයි ද, අනුභව කටයුතු දෑයෙහි ලා අනුභව කිරීමේ ප්‍රයෝජනය නො සපයයි ද, එබඳු පලබෙහෙත් පිළිගෙණ දිවි ඇති තාක් පරිහරණය කරන්නට ද හෙතුවක් ඇති කල්හි වළඳන්නට ද අනුදනිමි. හෙතුවක් නැති කල්හි වළඳන්නහුට දුකුලාආවැත් වේ” යි.

17. එකල්හි හිලන්මහණන්ට මැලියම්බෙහෙතින් ප්‍රයෝජන වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, හිඩ්දු (= පෙරුම් කායම්) හිඩ්දු තම්බා ගත් මැලියම්, හිඩ්දුකොළ තම්බා ගත් මැලියම්, රුක් කරටියෙන් වැහෙන මැලියම්, රුක්හි කොළවලින් වැහෙන මැලියම්, රුක්හි මේරු කොළ තම්බා ගත් මැලියම්, දුම්මල යන මැලියම් බෙහෙත් ද, යම් අනෙක් මැලියම්බෙහෙත් කැසුතු දෑයෙහි ලා කෑමෙහි ප්‍රයෝජනය නො සපයයි ද, අනුභව කටයුතු දෑයෙහි ලා අනුභව කිරීමේ ප්‍රයෝජනය නො සපයයි ද, එබඳු මැලියම්බෙහෙත් පිළිගෙණ දිවි ඇති තාක් පරිහරණය කරන්නට ද, හෙතුවක් ඇති කල්හි වළඳන්නට ද අනුදනිමි. හෙතුවක් නැති කල්හි වළඳන්නහුට දුකුලාආවැත් වේ” යි.

18. එකල්හි හිලන්මහණන්ට ලුණුබෙහෙතින් ප්‍රයෝජන වේ. භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, මුදුලුණු, කළුලුණු, සිකුරුනපදයෙහි උපන් ලුණු, සුවස ලුණු, බලල් ලුණු යන ලුණුමු බෙහෙත් ද, යම් අනෙක් ලුණුබෙහෙත් කැසුතු දෑයෙහි ලා කෑමෙහි ඵලය නො සිදු කෙරේ ද, අනුභව කටයුතු දෑයෙහි ලා අනුභව කිරීමේ ඵලය නො සිදු කෙරේ ද, එබඳු ලුණුබෙහෙත් පිළිගෙණ දිවි ඇති තාක් පරිහරණය කරන්නට ද, හෙතුවක් ඇති කල්හි වළඳීමට ද අනුදනිමි. හෙතුවක් නැති කල්හි වළඳන්නහුට දුකුලාආවැත් වේ” යි.

19. එකල්හි ආයුෂමත් ආනන්ද තෙරුන්ගේ උපාධ්‍යය වූ ආයුෂමත් බෙලට්ඨිසිස සංචිතයන් වහන්සේට මහත් කැසීම රෝගයෙන් වේ. සැරව-ඕපසින් සිවුරු උත්වහන්සේගේ සිරුරෙහි ඇලෙයි. හිසුහු ඒ සිවුරු දියෙන් තෙමතෙමා බැහැර කෙරෙත්.

20. සෙනාසනවාරිකාවෙහි වසින්නා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ සිවුරු දියෙන් තෙමතෙමා ඉවත් කරන්නා වූ ඒ හිසුන් දුටු සේක. දැක ඒ හිසුන් වෙතට වැඩි සේක. වැඩ ඒ හිසුන්ගෙන් “මහණෙනි, මේ මහණහුගේ ආබාධය කිමැ” යි ඇසුහ. “සාමිනි, මේ ආයුෂමතුන්ට ඵලකල්පාබාධය වේ. සැරව ඕපසින් සිවුරු සිරුරෙහි ඇලෙයි. අපි ඒ සිවුරු දියෙන් තෙමතෙමා ඉවත් කරමු” යි.

21. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කරුණෙහි දැනුම් කතා කොට “මහණෙනි, යම් මහණකුකට කැසීමෙන් හෝ පොලක් හෝ ඕපස් ගැලීමෙන් හෝ දැඩි කැසීම් ආබාධයෙන් හෝ වේ ද, කය හෝ දුගඳ වේ ද, (ඔහුට) සුණු බෙහෙත් අනුදනිමි” යි හිසුන් ඇමතු සේක. නො හිලන්මහණහුට ගොමබෙට්, මැටි, රජනකසට අනුදනිමි. මහණෙනි, වංගෙහිය හා මොහොල අනුදනිමි” යි.

22. එකල්හි හිලන්මහණන්ට සලන ලද බෙහෙත්සුණුවෙන් ප්‍රයෝජන වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, සුණු සලන පෙරහනක් අනුදනිමි” යි. සියුම් සුණුවෙන් ප්‍රයෝජන වේ. “මහණෙනි, රෙදිපෙරහනක් අනුදනිමි” යි.

23. එකල්හි එක්තරා මහණකුට අමනුෂ්‍යාබාධයෙක් වේ. ආවායශී-උපාධ්‍යායයෝ ඔහුට උචාවත් කරන්නෝ නිරෝග කරන්නට නො හැකි වූහ. ඒ මහණ තෙමේ උතුරන් මරණ තැනකට ගොස් අමුමස් කැයේ ය. අමුලේ ද බිසේ ය. (ආරිඡට වූ අමනුෂ්‍යයා මස් ලේ කෘතී ගිසේ ය යි සුසේ යි.) ඔහුගේ ඒ අමනුෂ්‍යාබාධය සන්සිඳුනේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, අමනුෂ්‍යයන් නිසා හටගත් රෝගයෙහි අමුමස් අමුලේ අනුදනිමි” යි.

24. එකල්හි එක්තරා මහණකුට ඇස්ලෙඩක් වේ. භික්ෂුහු ඔහු අල්වා ඔසොවා ගෙන මල ද මුත්‍ර ද පහ කරවත්.

25. සෙනාසනවාරිකාවෙහි වඩින්නා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ මහණහු අල්වා ඔසොවා ගෙන මල ද මුත්‍ර ද පහ කරවන්නා වූ ඒ භික්ෂුන් දුටු සේක. දෑක ඒ භික්ෂුන් වෙත එළඹි සේක. එළඹ ඒ භික්ෂුන්ගෙන් “මහණෙනි, මේ මහණහුගේ ආබාධය කිමැ” යි පිළිවිසූහ. “සාමිනි, මේ මහණහුට ඇස්ලෙඩකි. අපි මේ මහණහු අල්වා ගෙන මල ද මුත්‍ර ද පහ කරවමු” යි.

26. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කරුණෙහි දෑකම කතා කොට “මහණෙනි, කළුඅඳුන්, රසදුන්, ගං තෝ ආදියෙහි උපදින අඳුන්, ලොතෝඅඳුන්, සුවන්ගුරුඅඳුන්, පහන්සිළුදලිඅඳුන් යන අඳුන් අනුදනිමි” යි භික්ෂුන් ඇමතු සේක. අඳුන් පිණිස ගල ගා ගත් බෙහෙතින් ප්‍රයෝජන වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, සඳුන්, තුවරලා, කළුඅගිල්, තලිස්. වම්මුතු අනුදනිමි” යි.

27. එකල්හි භික්ෂුහු පිටිඅඳුන් තලු තැටියෙහි ද මලාවෙහි ද බහත්. තණසුන්තෙන් ද පසින් ද ගැටසි ගණිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, අඳුන්කුලාවක් (නළයක්) අනුදනිමි” යි.

28. එකල්හි සටගමහණෝ රණින් කළ රිදියෙන් කළ උස් පහන් අගය ඇති අඳුන්කුලා දරත්. මිනිස්සු “කාමහොනි ගිහින් සේ” යි අවමන් කෙරෙත්. තිත්ද කෙරෙත්. දෙස් කියත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, උසස් පහන් අඳුන්කුලා නො දැරිය යුතු ය. යමෙක් දරන්නේ නම්, දුකුලාඇවැත් වේ. මහණෙනි, ඇටෙන් කළ, දතින් කළ, අගින් කළ, බටදඹුවෙන් කළ, උණදඹුවෙන් කළ, ලියෙන් කළ, ලාකඩින් කළ, පැසුනුපලයෙන් කළ, ලොහයෙන් කළ, සක්තැබින් කළ අඳුන්කුලා අනුදනිමි” යි.

29. එකල්හි අඳුන්කුලාවෝ නො වසන ලද්දහු වෙත්. තණසුන්තෙන් හා පසින් ද ගැටසි ගණිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, පියනක් අනුදනිමි” යි. පියන වැටේ. “මහණෙනි, හුයකින් පියන බැඳ අඳුන්කුලාවෙහි බඳින්නට අනුදනිමි” යි. කුලාව පැළෙයි. “මහණෙනි, හුයෙන් විදිනට අනුදනිමි” යි.

30. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු අභ්‍යුලියා අඤ්ඤානි. අකමිති දුක්ඛානි හොනති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අඤ්ඤාතිසලාක” නති.

31. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු උච්චාවචා අඤ්ඤාති-සලාකායො ධාරෙන්නි සොවණ්ණමයං රුපිමයං.¹ මනුස්සා උජ්ඣායනති, ඩියනති, විපාවෙනති: “සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමහොගිනො”ති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ, උච්චාවචා අඤ්ඤාතිසලාකා ධාරෙතඛො, යො ධාරෙය්‍ය, ආපනති දුක්ඛටස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අට්ඨිමයං -පෙ-සඬිනාභිමය” නති.

32. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතිසලාකා භූමියං පතීනා ඵරුසා හොති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සලා-කොධානිය” නති².

33. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු අඤ්ඤාතිමපි අඤ්ඤාතිසලාකමපි භජෙත පරිහරනති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අඤ්ඤාතිස්වික” නති. අංසටටකො³ න හොති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අංසටටකං⁴ ඛකිනසුත්ත” නති.

34. තෙන බො පන සමයෙන ආයසවතො පිලිඤ්චවජ්ඣං⁵ සිසාභිතාපො හොති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, මුද්ධති තෙලක” නති. නක්ඛමණියො හොති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, නන්දකම” නති. නන්දි ගලති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, නන්දිකරණි” නති.

35. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු උච්චාවචා නන්දිකරණියො ධාරෙන්නි සොවණ්ණමයං රුපිමයං. මනුස්සා උජ්ඣායනති, ඩියනති, විපාවෙනති: “සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමහොගිනො”ති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ, උච්චාවචා නන්දිකරණි ධාරෙතඛො, යො ධාරෙය්‍ය, ආපනති දුක්ඛටස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අට්ඨිමයං -පෙ-සඬිනාභිමය” නති. නන්දිං විසමං ආසිඤ්චියති⁶. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, යමකං නන්දිකරණි” නති.⁷ නක්ඛමණියො හොති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ධූමං පාතු” නති. තඤ්ඤෙව වට්ඨිං ආලිමෙපනො පිටතති. කණ්ණෙය්⁸ ඩහති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ධූමනෙත්ත” නති.

36. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු උච්චාවචාති ධූමනෙත්තාති, ධාරෙන්නි සොවණ්ණමයං රුපිමයං. මනුස්සා උජ්ඣායනති, ඩියනති, විපාවෙනති: “සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමහොගිනො”ති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ, උච්චාවචාති ධූමනෙත්තාති ධාරෙතඛො, යො ධාරෙය්‍ය, ආපනති දුක්ඛටස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අට්ඨිමයං -පෙ-සඬිනාභිමය” නති.

37. තෙන බො පන සමයෙන ධූමනෙත්තාති අපාරුතාති හොනති. පාණකා පපිසනති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අපිධාන” නති.

1. “රුපිමයං” ම ඡ සං.

2. “සලාකාධානියනති” ම ඡ සං. “සලාකාධානියනති” ම නු ප.

3. “අංසටටකො” ම ඡ සං. PTS. 4. “අංසටටකං” ම ඡ සං. PTS.

5. “පිලිඤ්චවජ්ඣං” ම ඡ සං. PTS. අ ඩි. හො ඩි.

6. “ආසිඤ්චියති” ම ඡ සං. PTS. 7. “යමකං නන්දිකරණි” ම ඡ සං. PTS.

8. “කණ්ණෙය්” PTS.

30. එකල්හි තික්ඛුනු ඇඟිල්ලෙන් අඳුන් ගාති. ඇස් පෙළෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළකලහ. “මහණෙනි, අඳුන්කුරු (අඳුන්ලහ) අනුදනිමි” යි.

31. එකල්හි සභගමහණෝ රණින් කළ, රිදියෙන් කළ උසස් පහන් අඳුන්කුරු දරන්. මිනිස්සු “කාමහොති ගිහින් සේ” යි අවමන් කෙරෙත්. තින්ද කෙරෙත්. දෙස් කියත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළකලහ. “මහණෙනි, උසස් පහන් අඳුන්කුරු නො දැරිය යුතු ය. යමෙක් දරන්නේ නම්, දුකුලාඥාවැන් වේ. මහණෙනි, ඇටෙන් කළ -පෙ- සක්තැබින් කළ අඳුන්කුරු අනුදනිමි” යි.

32. එකල්හි අඳුන්කුරු බිම වැටුනේ රළු වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළකලහ. “මහණෙනි, අඳුන්කුරු ලන කොපුවක් අනුදනිමි” යි.

33. එකල්හි තික්ඛුනු අඳුන්කුලා ද අඳුන්කුරු ද අතින් පරිහරණය කරන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළකලහ. “මහණෙනි, අඳුන් පසුම්බියක් අනුදනිමි” යි. අංසවට්ටකයෙක් (උරහිස ලන පටියක්) නො වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළකලහ. “මහණෙනි, අස්වට්ටක් බඳිනුයක් අනුදනිමි” යි.

34. එකල්හි ආයුෂමත් පිළිඤ්චමස් තෙරුන්ට හිසරැදුවක් වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළකලහ. “මහණෙනි, හිසෙහි තෙල් ගැම අනුදනිමි” යි. ඉවසිය හැක්කේ නො වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළකලහ. “මහණෙනි, නසා කිරීම අනුදනිමි” යි. නසාය වැගිරේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළකලහ. “මහණෙනි, නසාකරණියක්= නැහැඹුරුවක් අනුදනිමි” යි.

35. එකල්හි සභගමහණෝ රණින් කළ, රිදියෙන් කළ උසස් පහන් නසාකරණින් දරන්. මිනිස්සු “කාමහොති ගිහින් සේ” යි අවමන් කෙරෙත්. තින්ද කෙරෙත්. දෙස් කියත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළකලහ. “මහණෙනි, උසස් පහන් නසාකරණි නො දැරිය යුතු ය. යමෙක් දරන්නේ නම්, දුකුලාඥාවැන් වේ. මහණෙනි, ඇටෙන් කළ -පෙ- සක්තැබින් කළ නසාකරණි අනුදනිමි” යි. නසාය පිෂ්ට ව වැගිරේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළකලහ. “මහණෙනි, යමක (සමදේණි දෙකකින් යුත්) නසාකරණියක් අනුදනිමි” යි. නො ඉවසිය හැකි වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළකලහ. “මහණෙනි, දුම් බිම අනුදනිමි” යි. ඒ දුන්වැටිය ම දල්වා බොත්. උගුර දූවේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළකලහ. “මහණෙනි, දුම්කෝවක් (=නළයක්) අනුදනිමි” යි.

36. එකල්හි සභගමහණෝ රණින් කළ, රිදියෙන් කළ චටිනා කමින් වැසි අඩු දුම්කෝව දරන්. මිනිස්සු “කාමහොති ගිහින් සේ” යි අවමන් කෙරෙත්. තින්ද කෙරෙත්. දෙස් කියත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළකලහ. “මහණෙනි, උසස් පහන් දුම්කෝව නො දැරිය යුතු ය. යමෙක් දරන්නේ නම්, දුකුලාඥාවැන් වේ. මහණෙනි, ඇටෙන් කළ -පෙ- සක්තැබින් කළ දුම්කෝව අනුදනිමි” යි.

37. එකල්හි දුම්කෝව නො වැසුනේ වේ. සන්තු වදිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළකලහ. “මහණෙනි, පියනක් අනුදනිමි” යි.

38. තෙන බො උන සමයෙන භික්ඛු ධූමනෙතතාති හතේන පරිහරන්ති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ධූමනෙතතස්වික” නති. එකතො සංඝියනති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, යමකස්වික” නති. අංසවටටකො න හොති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අංසවටටකං ඛකිනසුත්ත” නති.

39. තෙන බො උන සමයෙන ආයසමතො ‘පිලිඤ්චවජ්ඣා, වාතාවාමො හොති. වෙජ්ජා එවමාහංසු: “තෙලං පච්චබ්බ” නති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තෙලපාක” නති. තසමිං බො උන තෙලපාකෙ මජ්ඣං පකඛිපිතබ්බං හොති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තෙලපාකෙ මජ්ඣං පකඛිපිතු” නති.

40. තෙන බො උන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු අතිපකඛිත්තමජ්ජාති තෙලාති පවන්ති. තාති පිටිකා මජ්ජා නති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ, අතිපකඛිත්තමජ්ජං තෙලං පාතබ්බං. යො පිට්ඨෙය්, යථා ධම්මො කාරෙතබ්බො. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, යසමිං තෙලපාකෙ මජ්ජාය් න ච වචණ්ණො¹ න ච ගඤ්ඤො න ච රසො පඤ්ඤායති, එවරුපං මජ්ජපකඛිත්තං තෙලං පාතු” නති.

41. තෙන බො උන සමයෙන භික්ඛුනං බහුං අතිපකඛිත්තමජ්ජං තෙලං පකකං හොති. අථ බො භික්ඛුනං එතදහොසි: “කථනනු බො අතිපකඛිත්තමජ්ජො තෙලෙ පටිපජ්ජිතබ්බ” නති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අබ්භඤ්ජනං අට්ඨාතු” නති.

42. තෙන බො උන සමයෙන ආයසමතො පිලිඤ්චවජ්ඣා බහුං තෙලං පකකං හොති. තෙලභාජනං න විජ්ජති². භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තීති තුමොති: ලොහතුමං කට්ඨතුමං ඵලතුමං” නති.

43. තෙන බො උන සමයෙන ආයසමතො පිලිඤ්චවජ්ඣා අභගවාතො හොති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සෙද-කමම” නති. නකඛමතියො හොති. -පෙ- “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සමහාරසෙද” නති. නකඛමතියො හොති. -පෙ- “අනුජානාමි භික්ඛවෙ මහාසෙද” නති. නකඛමතියො හොති. -පෙ- “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, හඤ්ඤාදක” නති. නකඛමතියො හොති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, උදකකොට්ඨක” නති.

44. තෙන බො උන සමයෙන ආයසමතො පිලිඤ්චවජ්ඣා පබ්බවාතො හොති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ලොහිකං මොවෙතු” නති. නකඛමතියො හොති. -පෙ- “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ලොහිකං මොවෙකා විසාණෙන ගහෙතු” නති.³

45. තෙන බො උන සමයෙන ආයසමතො පිලිඤ්චවජ්ඣා පාද, ඵලිතා⁴ හොනති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පාදබ්භඤ්ජන” නති. නකඛමතියො හොති. -පෙ- “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පජ්ජං අභිසංකප්පිතු” නති.

1. “මජ්ජාය් න වචණ්ණො” ම ඡ සං. P.T.S.

2. “සංචිජ්ජති” ම ඤු ප. P.T.S. 3. “හාහෙතුන්” ම ඡ සං. චතා වි. අ වි.

4. “ඵලිතා” සී ඵු.

38. එකල්හි භික්ෂුහු දුම්කෝව අතින් පරිතරණය කරත්. භාග්‍ය-
වතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, දුම්කෝව ලන පසුම්බියක්
අනුදනිමි” යි. එකට හැටෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ.
“මහණෙනි, බියලි (කොටු) දෙකක් ඇති පසුම්බියක් අනුදනිමි” යි.
අංසවට්ටකයෙක් නො වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ.
“මහණෙනි, අංසවට්ටකයක් බදිනාහුයක් අනුදනිමි” යි.

39. එකල්හි ආයුෂමත් පිලිඤ්චවස් තෙරුන්ට වාතාබාධයෙක් වේ.
වෙද්ද “තෙලක් පිසිය යුතු ය” යි මෙසේ කීහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය
සැලකලහ. “මහණෙනි, බෙහෙත්තෙල් පිසීම අනුදනිමි” යි. ඒ තෙල් පිසීමෙහි
මද්‍ය බැතිය යුත්තේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ.
“මහණෙනි, බෙහෙත් පිණිස පිසන තෙලෙහි මද්‍ය බැතීම අනුදනිමි” යි.

40. එකල්හි සමගමහණෝ වැඩියක් බැහු මද්‍ය ඇති තෙල් පිසත්.
ඒ තෙල් පානය කොට මත් වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල
කලහ. “මහණෙනි, වැඩියක් බැහු මද්‍ය ඇති තෙල් නො පිය යුතු ය.
යමෙක් බොත්තේ නම්, ඇවැත් පරිදි කරවිය යුතු ය. මහණෙනි, යම්
තෙල් පිසීමෙක මද්‍යයෙහි පැහැය නො පෙනේ ද, ගඳ නො පෙනේ ද,
රසය නො පෙනේ ද, එබඳු වූ මද්‍ය බැහු තෙල් බිම අනුදනිමි” යි.

41. එකල්හි භික්ෂුන්ට මද්‍ය වැඩියක් බැහු බොහෝ තෙල් පිසන
ලද්දේ වේ. එකල්හි භික්ෂුන්ට “ඉතා වැඩියක් මද්‍ය බැහු තෙලෙහි
කෙසේ පිළිපැදිය යුතු ද” යි මේ සිත් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය
සැලකලහ. “මහණෙනි, ඇඟ ගල්වන තෙලක් කොට ඉටිමට අනුදනිමි” යි.

42. එකල්හි ආයුෂමත් පිලිඤ්චවස් තෙරුන්ට බොහෝ තෙල් පිසන
ලද්දේ වේ. තෙල්බඳුනෙක් නැත්තේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය
සැලකලහ. “මහණෙනි, ලොහොසැලිය, ලීසැලිය, මේරු පලයෙන් කළ
සැලිය යන සැලි තුණක් අනුදනිමි” යි.

43. එකල්හි ආයුෂමත් පිලිඤ්චවස් තෙරුන්ට අභ්‍යවාතයෙක්
(=ඇහරැදුවෙක්) වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි,
සෝදය (බහ ගැන්වීම) අනුදනිමි” යි. නො ඉවසිය හැක්කේ වේ. -පෙ-
“මහණෙනි, කොළ වග්ගී වලින් සෝද ගැන්වීම අනුදනිමි” යි. පහසු නො වේ.
-පෙ- “මහණෙනි, මහාසෝද ගැන්වීම* අනුදනිමි” යි. පහසු නො වේ.
-පෙ- “මහණෙනි, (සෝද ගැන්වීමට) කොළ නැම්බූ දිය අනුදනිමි” යි.
පහසු නො වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි,
(සෝද ගැන්වීමට) දියකොටුවක්* අනුදනිමි” යි.

44. එකල්හි ආයුෂමත් පිලිඤ්චවස් තෙරුන්ට පුරුක්වාතයෙක්
(=තන්දිරැදුවක්) වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි,
ලේ ඇටීම අනුදනිමි” යි. පහසු නො වේ. -පෙ- “මහණෙනි, ලේ මුද
අහකින් ගන්තට අනුදනිමි” යි.

45. එකල්හි ආයුෂමත් පිලිඤ්චවස් තෙරුන්ගේ පාදයෝ පැළුනාහු
වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, පය ගල්
වන තෙලක් අනුදනිමි” යි. පහසු නො වේ. -පෙ- “මහණෙනි, පයට හිත වූ
බෙහෙත්තක් පිළියෙල කරන්නට (පිසන්නට) අනුදනිමි” යි.

* උපග්‍රහය බලනු.

46. තෙන බො ජන සමයෙන අඤ්ඤාතරංගං භික්ඛුනො ගණ්ඩාබ්බායො ගොති. භගවතො එතමන්ට ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සන්තමම” නති. කසාවොදකෙන අන්තො ගොති. -පෙ- “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, කසාවොදක” නති. නිලකකෙකන අන්තො ගොති. -පෙ- “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, නිලකකක” නති. කමලිකාය අන්තො ගොති. -පෙ- “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, කමලික” නති. වණ්ඛකිනවොලකෙන¹ අන්තො ගොති. -පෙ- “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, වණ්ඛකිනවොලක” නති. වණො කණ්ඩුවති. -පෙ- “අනුජානාමි, භික්ඛවෙ, සාසපකුණෙකන² ථොසිතු” නති.³ වණො කිලිජ්ජන්ත⁴ -පෙ- “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, “ධුමං කාතු” නති. වසිමංසං⁵ වුට්ඨාති. -පෙ- “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ලොණසකඛරිකාය ජිජ්ඣ” නති. වණො න රුහති. -පෙ- “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, වණ්ඨෙල” නති. තෙලං ගලති. භගවතො එතමන්ට ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, විකාසිකං සබ්බං වණ්ඨෙල” නති.

47. තෙන බො ජන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු අභිනා දට්ඨො ගොති. භගවතො එතමන්ට ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, වතනාරි මහාවිකටාති දාතුං ගුථං මුත්තං ඡාරිකං මත්තික” නති. අථ බො භික්ඛුනං එතදගොසි: “අපට්ඨගහිතානි නු බො උදුහු පටිග්ගහෙතබ්බානි” ති. භගවතො එතමන්ට ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සති කප්පියකාරකෙ පටිග්ගහාපෙතුං, අසති කප්පියකාරකෙ සාමං ගහෙත්වා පරිභුඤ්ජතු” නති.

48. තෙන බො ජන සමයෙන අඤ්ඤාතරෙන භික්ඛුනා විසං පිතං ගොති. භගවතො එතමන්ට ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ගුථං පායෙතු” නති. අථ බො භික්ඛුනං එතදගොසි: “අපට්ඨගහිතො නු බො උදුහු පටිග්ගහෙතබ්බො” ති. භගවතො එතමන්ට ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, යං කාරොනෙතා පතිගණ්නාති, සෙව පටිග්ගහො කතො ගොති. න පුත්ත පටිග්ගහාපෙතබ්බො” ති.

49. තෙන බො ජන සමයෙන අඤ්ඤාතරංගං භික්ඛුනො සරදින්නාබ්බායො ගොති. භගවතො එතමන්ට ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සීතාලොලිං පායෙතු” නති.

50. තෙන බො ජන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු දුට්ඨගහණ්කො ගොති. භගවතො එතමන්ට ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ආමිසබාරං පායෙතු” නති.

51. තෙන බො ජන සමයෙන අඤ්ඤාතරංගං භික්ඛුනො පණ්ඩුරොගාබ්බායො ගොති. භගවතො එතමන්ට ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, මුත්තගර්ථකං පායෙතු” නති.

52. තෙන බො ජන සමයෙන අඤ්ඤාතරංගං භික්ඛුනො ඡට්ඨෙසාබ්බායො ගොති. භගවතො එතමන්ට ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ගකිංලෙපං කාතු” නති.

1. “වණ්ඛකිනවොලක” ම ජ සං. PTS. අ ච්. ජ ච්.

2. “සාසපකුණෙකන” සී මු. “සාසපකුණෙකන” ම ජ සං. PTS. ජ ච්

3. “වොමිතුත්ති” ම නු ප. ජ ච් + “කිලිජ්ජන්ත” සී මු. 5. “වණ්ඨංසං” PTS

,, “ථොසිතු” සී. මු. පුසිතු?

46. එකල්හි එක්තරා මහණකුහට ගණකාබාධයෙක් වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, සැත්කම් අනුදනිමි” යි. කහට වතුරෙන් ප්‍රයෝජන වේ. -පෙ- “මහණෙනි, කහටවතුර අනුදනිමි” යි. තල-කල්කයෙන් ප්‍රයෝජන වේ. -පෙ- “මහණෙනි, තලකල්කය අනුදනිමි” යි. කබොලුවකින් (පැලැස්තරයකින්) ප්‍රයෝජන වේ. -පෙ- “මහණෙනි, කබොලුවක් අනුදනිමි” යි. වණ බඳින රෙදි කඩකින් ප්‍රයෝජන වේ. -පෙ- “මහණෙනි, වණ බඳින රෙදිකඩක් අනුදනිමි” යි. වණය කසයි. -පෙ- “මහණෙනි, අබකුඩුවෙන් උලන්තට අනුදනිමි” යි. වණය තෙත් විය. -පෙ- “මහණෙනි, දුම් (වේදු) ආල්ලීමට අනුදනිමි” යි. වැඩෙන මස්දළු නගී. -පෙ- “මහණෙනි, ලුණුපුරුකින් සිඳින්නට අනුදනිමි” යි. වණය ගොඩ නො වේ. -පෙ- “මහණෙනි, වණතෙල් අනුදනිමි” යි. තෙල් වැගිරෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, වණවැටියක් (තෙල් රඳවන කඩක්) ද සියලු වණ පිළියම් ද අනුදනිමි” යි.

47. එකල්හි එක්තරා මහණෙක් තෙමේ සපියකු විසින් දළු කරණ ලද්දේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, මල, මුත්‍ර, උණුඅළු, මැටි යන සතර මහාවිකටය දෙන්නට අනුදනිමි” යි. එකල්හි භික්ෂූන්ට “නො පිළිගත් මල ආදීහු ද? නොහොත් පිළිගතයුතු මල ආදීහු ද” යි මේ සිත් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, කැටකරුවකු ඇති කල්හි පිළිගන්වා ගන්නට ද, කැටකරුවකු නැති කල්හි තමන් ගෙණ වළඳන්නට ද අනුදනිමි” යි.

48. එකල්හි එක්තරා මහණකු විසින් විස බොන ලද්දේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, අගුළු පොවන්නට අනුදනිමි” යි. එකල්හි භික්ෂූන්ට නො පිළිගත් මල ද නොහොත් පිළිගත යුතු මල ද” යි මේ සිත් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, පහ කරමින් යමක් පිළිගනී ද, ඒ ම පිළිගැනීම වේ. නැවත පිළිගන්වා ගත යුත්තේ නො වේ” යයි අනුදනිමි.

49. එකල්හි එක්තරා මහණකුහට සරදින්නාබාධයෙක් (සරණිය = ගෙනුම් දුන් වසිකරණ බෙහෙදක් බිමෙන් හටගත් ආබාධයෙක්) වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, හිට්ට (නගුලෙහි) ඇලුනු මඩ දියෙන් කලතා පෙවීමට අනුදනිමි” යි.

50. එකල්හි එක්තරා මහණෙක් තෙමේ නපුරු ග්‍රහණිරොග ඇත්තේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, විසලිබත් පුළුස්සා දිය කොට පෙරා ගත් බත්කාරම පොවන්නට අනුදනිමි” යි.

51. එකල්හි එක්තරා මහණකුහට පණ්ඩුරොගාබාධයෙක් වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, ගොමුත්‍රයෙහි ලූ අරළු පොවන්නට අනුදනිමි” යි.

52. එකල්හි එක්තරා මහණකුහට ජව්දෙශාබාධයෙක් වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, සුගකුද්‍රව්‍යය ආලෙප කරන්නට අනුදනිමි” යි.

53. තෙන බො උන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු අභිසන්තකායො හොති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, විරෙවනං උතු” නති. අවුත්තඤ්ඤා අත්ථො හොති. -පෙ- “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අවුත්තඤ්ඤා” නති. අකට්ඨසෙන අත්ථො හොති. -පෙ- “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අකට්ඨස” නති. කටාකටෙන අත්ථො හොති. -පෙ- “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, කටාකට” නති පටිච්ඡාදනීයෙන අත්ථො හොති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පටිච්ඡාදනීය” නති.

54. තෙන බො උන සමයෙන ආයස්මා පිළිඤ්චවෙණ රාජගහෙ උඛාරං සොධාපෙති ලෙණං කන්තුකාමො. අථ බො රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො යෙනායස්මා පිළිඤ්චවෙණ තෙනුපසඛකම්. උපසඛකමිත්වා ආයස්මන්තං පිළිඤ්චවණං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීන්තො බො රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො ආයස්මන්තං පිළිඤ්චවණං එතදවොච: “කිං භනෙන ථෙරො කාරාපෙති” ති. “උඛාරං මහාරාජ, සොධාපෙති ලෙණං කන්තුකාමො” ති. “අත්ථො භනෙන, අයස්ස ආරාමිකෙනා” ති. “න බො මහාරාජ, භගවතා ආරාමිකො අනුඤ්ඤාතො” ති. “තෙන හි භනෙන, භගවන්තං පටිපුච්ඡන්තා මම ආරොවෙය්‍යාමා” ති. “එවං මහාරාජා” ති බො ආයස්මා පිළිඤ්චවෙණ රඤ්ඤා මාගධස්ස සෙනියස්ස බිම්බිසාරස්ස උච්චෙස්සාසි.

55. අථ බො ආයස්මා පිළිඤ්චවෙණ රාජානං මාගධං සෙනියං බිම්බිසාරං ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙසි. සමාදපෙසි. සමුත්තෙජෙසි. සමපතංසෙසි. අථ බො රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො ආයස්මතා පිළිඤ්චවෙණ ධම්මියා කථාය සන්දස්සිතො සමාදපිතො සමුත්තෙජ්ඤො සමපතංසිතො උට්ඨායාසනා ආයස්මන්තං පිළිඤ්චවණං අභිවාදෙත්වා පදකම්භං කත්වා උකකාමි.

56. අථ බො ආයස්මා පිළිඤ්චවෙණ භගවතො සන්තිකෙ දුතං උපානෙසි: “රාජා භනෙන, මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො ආරාමිකං දුතුකාමො. කථනනු බො භනෙන¹ පටිපජ්ජන්තො” නති. අථ බො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පඤ්ඤානෙ ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙහි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ආරාමික” නති.

57. දුතියමිදි බො රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො යෙනායස්මා පිළිඤ්චවෙණ තෙනුපසඛකම්. උපසඛකමිත්වා ආයස්මන්තං පිළිඤ්චවණං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීන්තො බො රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො ආයස්මන්තං පිළිඤ්චවණං එතදවොච: “අනුඤ්ඤාතො භනෙන, භගවතා ආරාමිකො” ති. “එවං මහාරාජා” ති. “තෙන හි භනෙන, අයස්ස ආරාමිකං දමිමි” ති.

1. “භනෙන මයා” ම ජ සං.

53. එකල්හි එක්තරා මහණෙක් තෙමේ දෙස් කීපුනු සිරුරු ඇත්තේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, විරෙවනයක් බොන්නට අනුදනිමි” යි. පෙරා ගත් කැඳවතුරෙන් ප්‍රයෝජන වේ. -පෙ- “මහණෙනි, බන් නැති කැඳවතුර අනුදනිමි” යි. දුරු මිරිස් නො යෙදූ මුංඇට තැම්බූ වතුරෙන් ප්‍රයෝජන වේ. -පෙ- “මහණෙනි, මුං ඇට තැම්බූ වතුර අනුදනිමි” යි. මුංඇට තම්බා ඇට නැති සේ පෙරා ගත් වතුරෙන් ප්‍රයෝජන වේ. -පෙ- “මහණෙනි, මුංඇට තම්බා ඇට නැති සේ පෙරා ගත් වතුර අනුදනිමි” යි. මස්රසයෙන් ප්‍රයෝජන වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, මස්රසය අනුදනිමි” යි.

54. එකල්හි ආයුෂමත් පිළිඤ්චවත් සථවිර තෙමේ ලෙණක් කරණු කැමැත්තේ රජගහනුවර ගුවාවක් ශුද්ධ කරව යි. ඉක්බිති මගධෙඬවර වූ සෙනා ඇති බිම්බිසාර රජතෙමේ පිළිඤ්චවත් තෙරුන් වෙත ගියේ ය. ගොස් ආයුෂමත් පිළිඤ්චවත් තෙරුන් සකසා වැද පසෙක හුන්නේ ය. පසෙක හුන් මගධෙඬවර වූ සෙනා ඇති බිම්බිසාර රජතෙමේ ආයුෂමත් පිළිඤ්චවත් තෙරුන්ගෙන් “සවාමිනි, සථවිර තෙමේ කුමක් කරවා ද” යි ඇසී ය. “මහරජ, ලෙණක් කරණු කැමැත්තෙමි ගුවාවක් පිරිසිදු කරවමි” යි. “සවාමිනි, ඔබවහන්සේට ආරාමිකයකුගෙන් ප්‍රයෝජන වේ ද” යි (ඇසී ය). “මහරජ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ආරාමිකයෙක් නො අනුදන්නා ලද්දේ ය” යි. “සවාමිනි, එසේ නම් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් පිළිවිස මට දන්වනු මැනවි” යි. ආයුෂමත් පිළිඤ්චවත් සථවිර තෙමේ “මහරජ, එසේ ය” යි මගධෙඬවර වූ සෙනා ඇති බිම්බිසාර රජහට පිළිවදන් දුන්නේ ය.

55. ඉක්බිති ආයුෂමත් වූ පිළිඤ්චවත් සථවිර තෙමේ මගධෙඬවර වූ සෙනා ඇති බිම්බිසාර රජ දහැමිකතාවෙන් කරුණු දැක්වී ය. සමාදන් කරවී ය. නියුණු කරවී ය. සතුටු කරවී ය. ඉක්බිති මගධෙඬවර වූ සෙනා ඇති බිම්බිසාර රජතෙමේ ආයුෂමත් පිළිඤ්චවත් තෙරුන් විසින් දහැමිකතාවෙන් කරුණු දක්වන ලද්දේ සමාදන් කරවන ලද්දේ නියුණු කරවන ලද්දේ සතුටු කරවන ලද්දේ හුතස්තෙන් නැගිට ආයුෂමත් පිළිඤ්චවත් තෙරුන් සකසා වැද පාදකුණු කොට ගියේ ය.

56. ඉක්බිති ආයුෂමත් පිළිඤ්චවත් සථවිර තෙමේ “සවාමිනි, මගධෙඬවර වූ සෙනා ඇති බිම්බිසාර රජ තෙමේ ආරාමිකයකු දෙනු කැමැත්තේ ය. සවාමිනි, එහි දී හෙසේ පිළිපැදිය යුතු ද” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සම්පයට දූතයකු යැවී ය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි දහැමිකතා කොට “මහණෙනි, ආරාමිකයකු අනුදනිමි” යි භික්ෂූන් ඇමතු සේක.

57. දෙවනු ද මගධෙඬවර වූ සෙනා ඇති බිම්බිසාර රජ තෙමේ ආයුෂමත් පිළිඤ්චවත් තෙරුන් වෙත ගියේ ය. ගොස් ආයුෂමත් පිළිඤ්චවත් තෙරුන් සකසා වැද පසෙක හුන්නේ ය. පසෙක හුන් මගධෙඬවර වූ සෙනා ඇති බිම්බිසාර රජ තෙමේ ආයුෂමත් පිළිඤ්චවත් තෙරුන්ගෙන් “සවාමිනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ආරාමිකයෙක් අනුදන්නා ලද්දේ ද” යි ඇසී ය. “මහරජ, එසේ ය”. “සවාමිනි, එසේ නම්, සවාමිනි වහන්සේට ආරාමිකයකු දෙමි” යි.

58. අථ බො රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො ආයසමනො පිළිඤ්චවජ්ජා ආරාමිකං පටිසසුතො විසසරිතො විරෙන සතිං පටිලභීතො අඤ්ඤාතරං සබ්බජාතං මනාමතනං ආමනෙතභි: “යො මයා තණ්, අය්‍යස්ස ආරාමිකො පටිසසුතො, දිනෙතා සො ආරාමිකො” ති. “ත බො දෙව අය්‍යස්ස ආරාමිකො දිනෙතා” ති. “කීච විරනනු බො හණ්, ඉතො හි¹ තං හොති” ති. අථ බො සො මනාමතෙතා රතතියො විගණෙතො² රාජානං මාගධං සෙනියං බිම්බිසාරං එතදවොච: “පඤ්ච දෙව රතතිසතාති” ති. “තෙන හි තණ්, අය්‍යස්ස පඤ්ච ආරාමිකසතාති දෙති” ති.³ “එවං දෙවා” ති බො සො මනාමතෙතා රඤ්ඤා මාගධස්ස සෙනියස්ස බිම්බිසාරස්ස පටිසසුතො ආයසමනො පිළිඤ්චවජ්ජා පඤ්ච ආරාමිකසතාති පාදභි. පාටියෙකෙකා ගාමො නිවිභි. ආරාමිකගාමොතිපි⁴ තං ආහංසු. පිළිඤ්ච-ගාමොතිපි⁵ තං ආහංසු.

59. තෙන බො පන සමයෙන ආයසමා පිළිඤ්චවෙජ්ඣ තසමිං ගාමකෙ ඤාප්පගො හොති. අථ බො ආයසමා පිළිඤ්චවෙජ්ඣ පුබ්බතභ්‍යමං* නිවාසෙතො පත්තවිවරං ආදය පිළිඤ්ඣාමං පිණ්ඩාය පාවිභි.

60. තෙන බො පන සමයෙන තසමිං ගාමකෙ උස්සවො හොති. දුරකා අලඛකිතා⁶ මාලාකිතා කීලනති. අථ බො ආයසමා පිළිඤ්චවෙජ්ඣ පිළිඤ්ඣාමකෙ සපදනං පිණ්ඩාය වරමානො යෙන අඤ්ඤාතරස්ස ආරාමිකස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඬකමි. උපසඬකමිතො පඤ්ඤාතෙන ආසනෙ නිසීදි.

61. තෙන බො පන සමයෙන තස්සා ආරාමිකිනියා ධිතා අඤ්ඤා දුරකෙ අලඛකිතෙ මාලාකිතෙ පසසිතො රොදති: “මාලං මෙ දෙථ. අලංකාරං මෙ දෙථා” ති. අථ බො ආයසමා පිළිඤ්චවෙජ්ඣ තං ආරාමිකිනී එතදවොච: “කිස්සායං දුරිකා රොදති” ති. “අයං හනෙන, දුරිකා අඤ්ඤා දුරකෙ අලඛකිතෙ මාලාකිතෙ පසසිතො රොදති: ‘මාලං මෙ දෙථ. අලඛකාරං මෙ දෙථා’ ති. ඤාතො අමනාකං දුග්ගතානං මාලා, ඤාතො අලඛකාරො” ති.

62. අථ බො ආයසමා පිළිඤ්චවෙජ්ඣ අඤ්ඤාතරං තිණණ්ඩුපකං ගතෙතො තං ආරාමිකිනී එතදවොච: “හජ්මං තිණණ්ඩුපකං තස්සා දුරිකාය සීසෙ පටිමුඤ්චා” ති. අථ බො සා ආරාමිකිනී තං තිණණ්ඩුපකං ගතෙතො තස්සා දුරිකාය සීසෙ පටිමුඤ්චි. සා අගොභි සුවණ්ණමාලා අභිරුපා දස්සනීයා පාසාදිකා. නඤ්ච තාදිසා රඤ්ඤාදි අනෙතපුරෙ සුවණ්ණමාලා. මනුස්සා රඤ්ඤා මාගධස්ස සෙනියස්ස බිම්බිසාරස්ස ආරොවෙසුං: “අමුකස්ස දෙව, ආරාමිකස්ස සරෙ සුවණ්ණමාලා අභිරුපා දස්සනීයා පාසාදිකා. නඤ්ච තාදිසා දෙවස්සාපි අනෙතපුරෙ සුවණ්ණමාලා. ඤාතො තස්ස දුග්ගතස්ස? තිස්සංසයං වොරිකාය ආහතා” ති. අථ බො රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො තං ආරාමිකඤාලං බිබ්බාපෙභි.

1. “ඉතො රතති” සි. 2. “ගණෙතො” ම ඡ සා. 3. “දෙවති” සිලු.

4. “ආරාමික ගාමකොතිපි” 5. “පිළිඤ්චාමකොතිපි” ම ඡ සා.

6. “අලඛකතා” ම ඡ සා.

58. ඉක්බිති මගධෙයවර වූ සෙනා ඇති බිමබ්සාර රජ තෙමේ ආයුෂමත් පිළිඤ්චවත් තෙරුන්ට ආරාමිකයකු ගිවිස සිති නොකොට කල් ගෙවා සිති ලැබ සියලුකටයුතුවල අධිපති වූ එක්තරා මහඇමැතියකු අමතා “සගය, මා විසින් ආයාසයන් වහන්සේට යම් ආරාමිකයෙක් (දීමට) ප්‍රතිඥා කරණ ලද්දේ ද, ඒ ආරාමික තෙමේ දෙන ලද්දේ ද” යි ඇසී ය. “දෙවයන් වහන්ස, ආරාමිකයෙක් නො දෙන ලද්දේ ය” යි. “සගය, මෙදවසින් එදවස කෙනෙක් කල් දෑ” යි (ඇසී ය). ඉක්බිති ඒ මහාමාත්‍ය තෙමේ රු ගණන් කොට මගධෙයවර වූ සෙනා ඇති බිමබ්සාර රජුට “දෙවයන් වහන්ස, රු පන්සියයකැ” යි කීයේ ය. “සගය, එසේ නම් ආයාසයන් වහන්සේට ආරාමිකයන් පන්සියයක් දෙවු” යි. “දෙවයන් වහන්ස, එසේ ය” යි ඒ මහාමාත්‍ය තෙමේ මගධෙයවර වූ සෙනා ඇති බිමබ්සාර රජුට ගිවිස ආයුෂමත් පිළිඤ්චවත් තෙරුන්ට ආරාමිකයන් පන්සියයක් දුන්නේ ය. වෙන ම (වෙන් වූ) ගමක් පිහිටියේ ය. ඒ ගම ආරාමිකගම යි ද කීත. ඒ ගම පිළිඤ්ඣම යි ද කීත.

59. එකල්හි ආයුෂමත් පිළිඤ්චවත් සථවිර තෙමේ ඒ ගමෙහි කුලුපග වේ. ඉක්බිති ආයුෂමත් පිළිඤ්චවත් සථවිර තෙමේ පෙරවරු කාලයෙහි කැඳ පොරවා පා සිටුවුරු ගෙණ පිළිඤ්ඣමට පිඩු පිණිස පිවිසියේ ය.

60. එකල්හි ඒ ගමෙහි උත්සවයෙක් වේ. එහි දරුවෝ අබරණින් සැරසුනෝ පැලඳි මල්මාලා ඇත්තෝ ක්‍රීඩා කෙරෙත්. ඉක්බිති ආයුෂමත් පිළිඤ්චවත් සථවිර තෙමේ පිළිඤ්ඣමෙහි ගෙවළුවෙළුන් පිඩු සිතා හැසිරෙන්නේ එක්තරා ආරාමිකයකුගේ ගෙට වැඩියේ ය. වැඩ පැණවූ අසුනෙහි වැඩ හුන්නේ ය.

61. එකල්හි ඒ ආරාමිකබිරින්දූගේ දුටු අබරණින් සැරසුනු පැලඳි මල්මාලා ඇති අන් දරුවන් දෑක “මට මල්මාලාවක් දෙවු. මට ආහරණ දෙවු” යි හඬයි. ඉක්බිති ආයුෂමත් පිළිඤ්චවත් සථවිර තෙමේ “මේ දූරිය කුමක් නිසා හඬා දෑ” යි ඒ ආරාමිකබිරින්දූගෙන් ඇසී ය. “සවාමිනි, මේ ලදූරිය අබරණින් සැරසුනු පැලඳි මල්මාලා ඇති අන් දරුවන් දෑක “මට මල්මාලාවක් දෙවු. මට ආහරණ දෙවු” යි හඬයි. දුප්පත් වූ අපට මල්මාලා කොසින් ද ? ආහරණ කොසින් ද” යි (බිතොමෝ කීවා ය.)

62. ඉක්බිති ආයුෂමත් පිළිඤ්චවත් සථවිර තෙමේ එක්තරා තණ දරණුවක් ගෙණ ඒ ආරාමිකබිරින්දූට “එසේ නම් මේ තණදරණුව ඒ ලදූරියගේ හිසෙහි පලඳව” යි කීයේ ය. ඉක්බිති ඒ ආරාමික බිරින්ද ඒ තණදරණුව ගෙණ ඒ ලදූරියගේ හිසෙහි පැලඳවා ය. ඒ මාලාව මනා රු ඇති දැකුම් කටයුතු සිත් ගන්නා රත්මාලාවක් වී ය. රජුගේ ද අනාභිසාරයෙහි එබඳු වූ රත්මාලාවක් නැත. මිනිස්සු “දෙවයන් වහන්ස, අසවල් ආරාමිකයාගේ ගෙය මනා රු ඇති දැකුම් කටයුතු සිත් ගන්නා රත්මාලාවක් ඇත. එබඳු වූ රත්මාලයක් දෙවයන් වහන්සේගේ අනාභිසාරයෙහි ද නැත. ඒ දුප්පතාට (එබඳු රත් මාලයක්) කොසින් ද ? නිසාකයෙන් සොරකමින් ගෙණෙන ලද ය” යි මගධෙයවර වූ සෙනා ඇති බිමබ්සාර රජුට දන්වූහ. ඉක්බිති මගධෙයවර වූ සෙනා බිමබ්සාර රජ තෙමේ ඒ ආරාමිකකුලය බැඳවී ය. (සිර කරවී ය.)

63. දුතියමපි බො ආයසමා පිළිඤ්චවෙත්ථ පුබ්බණ්ණකමයං නිවාසෙනා පත්තව්වරං ආදය පිළිඤ්ඣමං පිණ්ඩාය පාවිසි. පිළිඤ්ඣමකෙ සපද්ගං පිණ්ඩාය වරමානො යෙන තස්ස ආරාමිකස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිනා පටිවිස්සකෙ පුච්ඡි: “කහං ඉමං ආරාමිකාකුලං ගත” නති. “එතිස්සා භනෙන, සුවණ්ණමාලාය කාරණා රඤ්ඤා බක්ඛාපිත” නති.

64. අථ බො ආයසමා පිළිඤ්චවෙත්ථ යෙන රඤ්ඤා මාගධස්ස සෙතියස්ස බිම්බිසාරස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිනා පඤ්ඤාතෙන ආසනෙ නිසිදි. අථ බො රාජා මාගධො සෙතියො බිම්බිසාරො යෙනායසමා පිළිඤ්චවෙත්ථ තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිනා ආයසමනනං පිළිඤ්චවත්ථ අභිවාදෙතා එකමනනං නිසිදි. එකමනනං නිසිනනං බො රාජානං මාගධං සෙතියං බිම්බිසාරං ආයසමා පිළිඤ්චවෙත්ථ එතදවොච: “කිස්ස මහාරාජ ආරාමිකාකුලං බක්ඛාපිත” නති. “තස්ස භනෙන, ආරාමිකස්ස සරෙ සුවණ්ණමාලා අභිරුපා දස්සනියා පාසාදිකා. නත්ති තාදිසා අමනාකමපි අනෙතපුරෙ සුවණ්ණමාලා. කුතො තස්ස දුග්ගතස්ස? නිස්සංසයං වොරිකාය ආභතා” ති.

65. අථ බො ආයසමා පිළිඤ්චවෙත්ථ රඤ්ඤා මාගධස්ස සෙතියස්ස බිම්බිසාරස්ස පාසාදං සුවණ්ණනති අධිමුච්චි. සො අගොසි සබ්බසොවණ්ණං මයො. “ඉදං පත තෙ මහාරාජ, තාව බහුං සුවණ්ණං කුතො” ති. “අඤ්ඤාතං භනෙන, අයස්ස එසො¹ ඉද්ධානුභාවො” ති තං ආරාමිකාකුලං මුඤ්චාපෙසි. මනුස්සා “අයෙසන කිර පිළිඤ්චවෙත්ත සරාජ්කාය පරිසාය උත්තරිමනුස්සධමො² ඉද්ධිපාවිහාරියං දස්සිත” නති අත්තමනා අභිපසනනා ආයසමතො පිළිඤ්චවත්ස්ස පඤ්ච තෙසජ්ජාති අභිගරිංසු. සෙය්‍යපීදං: සප්පි³ නවතිතං තෙලං මධු⁴ එණ්ණිත” නති.

66. පකතියාපි ච ආයසමා පිළිඤ්චවෙත්ථ ලාභී හොති පඤ්චනනං හෙසජ්ජානං. ලභං ලභං පරිසාය විස්සජේති. පරිසා වස්ස හොති බාහුලිකා⁵. ලභං ලභං කොලමෙපි සපෙපි පුරෙතා පටිසාමෙති⁶. පරිස්සාවතානිපි එවිකායොපි පුරෙතා වාතපානෙසු ලග්ගෙති. තාති ඔලිතවිලිතාති තිට්ඨනති. උඤ්ඤෙතිපි විහාර ඔකිණ්ණා විකිණ්ණා හොනති. මනුස්සා විහාරවාරිකං ආභිණ්ඩනනා පසසිතා උජ්ඣායනති, බියනති, විපාවෙතති: “අනෙතා කොට්ඨාගාරිකා ඉමෙ සමණා සක්කපුත්තියා සෙය්‍යපාපි රාජා මාගධො සෙතියො බිම්බිසාරො” ති.

67. අස්සොසුං බො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනනානං බියනනානං විපාවෙනනානං. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨත්ථ තෙ උජ්ඣායනති, බියනති, විපාවෙනති: “කථං හි තාම භික්ඛු එවරුපාය බාහුලයා වෙනෙස්ස-නති” ති. අථ බො තෙ භික්ඛු⁷ භගවතො එතමන්ථ ආරොවෙසුං. “සච්චං කිර භික්ඛවෙ, භික්ඛු එවරුපාය බාහුලයා වෙනෙනති”⁸ ති. “සච්චං භගවා”. -පෙ- විගරහිතා ධමමි. කථං කතා භික්ඛු ආමනෙතසි. “යාති බො පත තාති හිලානානං භික්ඛුනං පටිසායනියාති තෙසජ්ජාති, සෙය්‍යපීදං: සප්පි නවතිතං තෙලං මධු එණ්ණිතං, තාති පටිග්ගහෙතා සත්තාකපරමං සනතිධිකාරකං පරිභුඤ්ජිතබ්බාති. තං අතික්කාමයතො යථා ධමමො කාරෙතබ්බො” ති.

හෙසජ්ජඅනුඤ්ඤානභාණවාරො පඨමො

1. “අයස්සෙවෙසො” ම ඡ සං. 2. “උත්තරිමනුස්ස ධමමං” ම ඡ සං. PTS.

3. “සප්පි” ම ඡ සං. PTS.

4. “මධු” ම ඡ සං.

5. “බාහුලිකා” ම ඡ සං. PTS.

6. “පටිසාමෙති” අ චි. ජ චි.

7. “නෙ අනෙකපරිසායෙන විගරහිතා” ම ඡ සං.

8. “වෙනෙස්සනති” සී මු.

63. දෙවනු ද ආයුෂමත් පිලිඤ්චවත් සථවිර තෙමේ පෙරවරු කාලයෙහි හැඳ පොරවා පාසිටුරු ගෙණ පිලිඤ්ඤමට පිඩු පිණිස ගියේ ය. පිලිඤ්ඤමෙහි ගෙපිළිවෙළින් පිඩු පිණිස හැසිරෙන්නේ ඒ ආරාමිකයාගේ ගෙට එළඹියේ ය. එළඹ “මේ ආරාමිකයාගේ කොහි ගියේ ද” යි අසල් වාස්සන් අතින් විමාළේ ය. “සාමිනි, ඒ රත්මාලාව හෙතු කොට රජු විසින් බඳවන ලද්දේ ය” යි කීහ.

64. ඉක්බිති ආයුෂමත් පිලිඤ්චවත් සථවිර තෙමේ මගබෙඬවර වූ සෙනා ඇති බිම්බසාර රජුගේ මාලිගාවට ගියේ ය. ගොස් පැණවූ අයුතෙහි හුන්නේ ය. ඉක්බිති මගබෙඬවර වූ සෙනා ඇති බිම්බසාර රජු තෙමේ ආයුෂමත් පිලිඤ්චවත් තෙරුන් වෙත එළඹියේ ය. එළඹ ආයුෂමත් පිලිඤ්චවත් තෙරුන් සකසා වැඳ පසෙක හුන්නේ ය. ආයුෂමත් පිලිඤ්චවත් සථවිර තෙමේ පසෙක හුන් මගබෙඬවර වූ සෙනා ඇති බිම්බසාර රජුගෙන් “මහරජ, කුමක් හෙයින් ආරාමිකයාගේ බඳවන ලද ද” යි ඇසී ය. “සාමිනි, ඒ ආරාමිකයාගේ ගෙයි මනාරු ඇති දැවුම්කලු සිත් ගන්නා රත්මාලයක් තිබේ. එබඳු වූ රත්මාලාවක් අපගේ අන්තරාසනයෙහි ද නැත. ඒ දුෂ්ටතාව රත්මාලයක් කොසින් ද? නිසැකයෙන් සොරකමින් ගෙණ එන ලද ය”.

65. ඉක්බිති ආයුෂමත් පිලිඤ්චවත් සථවිර තෙමේ “මගබෙඬවර වූ සෙනා ඇති බිම්බසාර රජුගේ ප්‍රාසාදය රත් වේවා” යි ඉටුගියේ ය. ඒ ප්‍රාසාදය සියල්ල රත් වී ය. “මහරජ, ඔබට මේ තරම් බොහෝ රත් කොසින් ද?” “සාමිනි, දැන ගන්නා ලද්දේ ය. ආයුධයන් වහන්සේගේ මේ සාධාරණ-භාවය” යි ඒ ආරාමිකයාගේ නිදහස් කොට හැරියේ ය. මිනිස්සු “සාමිනි වූ පිලිඤ්චවත් තෙරුන් විසින් රජුන් සහිත වූ පිරිසෙහි උතුරුමිනිස්දමන් ඉදුපෙළහරක් දක්වන ලද්දේ ල” යි සතුටු සිත් ඇත්තාහු විශේෂයෙන් පහන් වුවෝ ආයුෂමත් පිලිඤ්චවත් තෙරුන්ට පස් බෙහෙත් එළවූහ. එනම් ගිතෙල් වෙඬරු තලතෙල් මිපැණි සතුරු යන මේ ය.

66. ආයුෂමත් පිලිඤ්චවත් සථවිර තෙමේ ප්‍රකෘතියෙන් ම පස් බෙහෙත් ලබනසුලු වේ. ලත් ලත් දෙය පිරිසට පරිත්‍යාග කරයි. උන්වහන්සේගේ පිරිස ද ප්‍රත්‍යයයන්ගේ බහුලතාව පිණිස පිළිපත්තේ වේ. ලත් ලත් දෙය මහසෑළි ද කළ ද පුරවා තැන් පත් කරයි. පෙරහන් ද පසුමිනි ද පුරවා වාකවුළුවල එල්ලයි. ඒ වැහිරි වැහිරි තිබේ. මියන්ගෙන් ද ආවාසයෝ හැම අතින් ගැවසී ගත්තාහු වෙත්. මිනිස්සු විහාරවාරිකාවෙහි ඇවිදින්නෝ (ඒ දැක) “ශාක්‍යපුත්‍රිය වූ මේ ශ්‍රමණයෝ ඇතුළත කොටුගල් ඇත්තෝ ය. මගබෙඬවර වූ සෙනා ඇති බිම්බසාර රජු වැනි ය” යි අවමන් කෙරෙත්. නින්දා කෙරෙත්. දෙස් කියත්.

67. භික්ෂුහු අවමන් කරණ නින්දා කරණ දෙස් කියන ඒ මිනිසුන්ගේ කතාව ඇසූහ. යම් ඒ භික්ෂුහු ආශා රහිත වූවාහු ද, ඒ භික්ෂුහු “කෙසේ නම් භික්ෂුහු මෙබඳු වූ ප්‍රත්‍යයයන්ගේ බහුලභාවය පිණිස (ප්‍රත්‍යයයන් බොහෝ සේ රැස් කිරීමට) සිතූහ ද” යි අවමන් කෙරෙත්. නින්දා කෙරෙත්. දෙස් කියත්. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. “මහණෙනි, භික්ෂුහු මෙබඳු වූ ප්‍රත්‍යයයන්ගේ බහුලභාවය පිණිස සිතත් ල, සැබෑ ද” යි. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, සැබෑ ය”. -පෙ- ගරහා දැහැමි කතා කොට “ගිලන් භික්ෂුන් විසින් වැළඳිය යුතු වූ (රස විඳිය යුතු වූ) යම් ඒ බෙහෙත් එනම් ගිතෙල් වෙඬරු තලතෙල් මිපැණි සතුරු වේද, ඒ පිළිගෙණ සහිසක් නගා තබා වැළඳිය යුතු ය. ඒ නියමිත කාලය (සතිය) ඉක්මවන්නකුට ඇවැත් පරිදි කරවිය යුතු ය” යි භික්ෂුන් ඇමතු සේක.

බෙහෙත් අනුදත් පළමුමණවර නිමි.

1. අථ ඛො භගවා සාවඤ්ඤියං යථාභිරතතං විහරිතො යෙන රාජගහං තෙන වාරිකං පක්කාමි.

2. අද්දසා ඛො ආයස්මා කඛබ්බාරෙවතො අනන්තරාමග්ගෙ ගුලකරණං ඔක්කමිතො ගුලෙ පිට්ඨමපි ඡාරිකමපි පක්ඛිපනෙත. දිස්වාන “අකපටියො ගුලො. සාමිසො. න කාසත්ති ගුලො විකාලෙ පරිභුඤ්ජතු” නති කුක්කුචවායනො සපරිසො ගුලං න පරිභුඤ්ජති. යෙපිස්ස සොතබ්බං මඤ්ඤානති, තෙපි ගුලං න පරිභුඤ්ජනති. භගවතො එතමන්ථ ආරොවෙසුං. “කිමන්දාය¹ භික්ඛවෙ, ගුලෙ පිට්ඨමපි ඡාරිකමපි පක්ඛිපනති” ති. “ඛක්කන්දාය² භගවා” ති. “සවෙ භික්ඛවෙ, ඛක්කන්දාය³ ගුලෙ පිට්ඨමපි ඡාරිකමපි පක්ඛිපනති, සො ව ගුලොතෙව සබ්බං ගව්ඡති. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, යථාසුඛං ගුලං පරිභුඤ්ජතු” නති.

3. අද්දසා ඛො ආයස්මා කඛබ්බාරෙවතො අනන්තරාමග්ගෙ වචෙව මුග්ගං ජාතං. පසසිතො “අකපටියා මුග්ගා. පක්කාපි මුග්ගා ජායනති” ති කුක්කුචවායනො සපරිසො මුග්ගං න පරිභුඤ්ජති. යෙපිස්ස සොතබ්බං මඤ්ඤානති තෙපි මුග්ගං න පරිභුඤ්ජනති. භගවතො එතමන්ථ ආරොවෙසුං. “සවෙ භික්ඛවෙ, පක්කාපි මුග්ගා ජායනති, අනුජානාමි භික්ඛවෙ, යථාසුඛං මුග්ගං පරිභුඤ්ජතු” නති.

4. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුතො උදරවාතාබාධො හොති. සො ලොණසොචිරකං අපාසි. තස්ස සො උදරවාතාබාධො පටිපසස්සමති. භගවතො එතමන්ථ ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ගිලානස්ස ලොණසොචිරකං අගිලානස්ස උදකසමතිනං පානපරිභොගෙන පරිභුඤ්ජතු” නති.

5. අථ ඛො භගවා අනුපුබ්බෙන වාරිකං වරමානො යෙන රාජගහං තදවසරි. තත්ත සුදං භගවා රාජගහෙ විහරති චෙට්ඨමනෙ කලඤ්ඤානිවාපෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන භගවතො උදරවාතාබාධො හොති.

6. අථ ඛො ආයස්මා ආනාඤ්ඤා “පුබ්බෙපි භගවතො උදරවාතාබාධො තෙකටුලාය⁴ යාගුයා එසු හොති” ති සාමං තිලමපි තණ්ඩුලමපි මුග්ගමපි විඤ්ඤාපෙතො අනොතො වාසෙතො අනොතො සාමං පචිතො භගවතො උපතාමෙසි “පිචතු භගවා තෙකටුලයාගු” නති.

7. ජානනාපි තථාගතා පුච්ඡනති. ජානනාපි න පුච්ඡනති, කාලං විදිතො පුච්ඡනති. කාලං විදිතො න පුච්ඡනති. අන්තංගිතං තථාගතා පුච්ඡනති. නො අන්තංගිතං. අන්තංගිතෙ සෙතුසතො තථාගතානං. දථිති ආකාරෙහි බුද්ධා භගවතො භික්ඛු පටිපුච්ඡනති: “ධම්මං වා දෙසිස්සාම සාවකානං වා සික්ඛාපදං පඤ්ඤාපෙස්සාමා” ති.

8. අථ ඛො භගවා ආයස්මන්තං ආනන්දං ආමනෙතසි “කුතො‘යං⁵ ආනන්ද, යාගු” ති.

1. “කිමන්දාය” ම ඡ සං. P T S.

2. “ඛක්කන්දාය” ම ඡ සං.

3. “ඛක්කන්දාය” P T S.

4. “තෙකටුල” ම ඡ සං. සිමු - කන්ථ වි

5. “කුතො” ම ඡ සං.

6. “කුතො” ම ඡ සං. P T S.

1. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත්නුවර කැමති තාක් වාසය කොට රජගහනුවර බලා වාරිකාවෙහි වැඩි සේක.

2. ආයුෂමත් කඛ්ඛාරෙවන සථවිර තෙමේ අතරමග උක්භකුරු කරණ නැතකට ඇතුල් ව උක්භකුරුවල පිටි ද අළු ද බහන්නවුන් දුටුයේ ය. දැක “උක්භකුරු අකැප වේ. ආමස සහිත වේ. නො කල්හි වළඳන්නට උක්භකුරු කැප නො වේ ය” යි කුකුස් කරන්නේ පිරිස් සහිත ව උක්භකුරු නො වළඳයි. උත්චහන්සේගේ වචනය අදහන්නෝ ද උක්භකුරු නො වළඳත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. “මහණෙනි, කුමක් සඳහා උක්භකුරුවල පිටින් අළුත් බහන් ද?”. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, බඳිනු (කැටි කරණ) සඳහා ය.” “මහණෙනි, කැටි කිරීම සඳහා උක්භකුරුවල පිටින් අළුත් බහන් නම්, එ ද උක්භකුරු ම ය යි සඛ්ඛ්‍යාවට යෙයි. මහණෙනි, උක්භකුරු කැමැති සේ වළඳන්නට අනුදැනිමි” යි.

3. ආයුෂමත් කඛ්ඛාරෙවන සථවිර තෙමේ අතර මග දී වර්චස්හි හටගත් මුං (මුංපැළ) දුටුයේ ය. දැක “මුං නො කැප ය. තැම්බු මුං ද පැළ වේ ය” යි කුකුස් කරමින් පිරිස් සහිත ව මුං නො වළඳයි. උත්චහන්සේගේ වචනය අදහන්නෝ ද මුං නො වළඳත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. “මහණෙනි, තැම්බු මුං හටගන්නාත් මහණෙනි, කැමැති සේ (තැම්බු) මුං වළඳන්නට අනුදැනිමි” යි.

4. එකල්හි එක්තරා මහණකුහට උදරවාතාබාධයක් වේ. හෙ තෙමේ ලොණසොවිරකය* බිණේ ය. ඔහුගේ ඒ උදරබාධය සංසිඳුනේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. “මහණෙනි, හිලනහුට ලොණසොවිරකය අනුදැනිමි. නො හිලනහුට දිය හා මුසු කළ ලොණසොවිරකය පානපරි භොගයෙන් වළඳන්නට අනුදැනිමි” යි.

5. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවෙළින් වාරිකා කරණ සේක් රජගහනුවරට වැඩි සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි රජගහනුවර කලැකතිවාපයෙහි වූ වෙළුම්පනායෙහි වසන සේක. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට උදරවාතාබාධයක් වේ.

6. ඉක්බිති ආයුෂමත් ආනන්ද සථවිර තෙමේ “පෙරත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ උදරවාතාබාධ නිකුළුකැඳෙන් පහසු වූයේ වේ ය” යි තෙමේ තල ද සහල් ද මුං ද විණවා (ඉල්ලා) හේතුල තබා ඇතුළත තමා විසින් පිස භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නිකුළුකැඳ වළඳන සේක්වා” යි එළවී ය.

7. තථාගතවරයෝ දන්නෝ ද විචාරත්. දන්නෝ ද නො විචාරත්. කල් දැන විචාරත්. කල් දැන නො විචාරත්. තථාගතවරයෝ අතී සහිත වූවක් විචාරත්. අතතීයෙන් යුක්ත වූවක් නො විචාරත්. තථාගතවරයන්ට අතතීයෙන් යුක්ත වූවෙහි හෙතු නැසීම මාතීයෙන් සිද්ධ ය. භාග්‍යවත් බුදුවරයෝ “ඛමිය හෝ දෙසන්නෙමු. ශ්‍රාවකයන්ට ශික්ෂාපද හෝ පණවන්නෙමු” යි දෙඅසුරකින් හික්මුත් විචාරත්.

8. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “ආනන්දය, මේ කැඳ කො තැනින් ලැබුනේ ද” යි ආයුෂමත් අනුදතෙරුන් විමාළ සේක.

* උපසුන්ධ බලන

9. අථ ඛො ආයසමා ආනන්දො භගවතො එතමන්. ආරොවෙසි. විගරහි බුද්ධො භගවා “අනුභුලොමිකං අප්පනිරූපං අස්සාමණ්ඩං අකප්පියං අකරණීයං. කථං හි නාම ත්වං ආනන්ද, එවරූපාය බාහුලයාය වෙතෙස්සසි ? යදපි ආනන්ද, අනෙතා වුත්ථ¹, තදපි අකප්පියං. යදපි අනෙතා පකකං, තදපි අකප්පියං. යදපි සාමං පකකං, තදපි අකප්පියං. තෙනං ආනන්ද, අප්පසන්නානං වා පසාදය” -පෙ- විගරහිත්වා ඛමිමිං කථං කත්වා හික්ඛු ආමනෙත්ති: “න භික්ඛවෙ, අනෙතා වුත්ථං අනෙතා පකකං සාමං පකකං පරි භුඤ්ජිතබ්බං. යො පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. අනෙතා වෙ භික්ඛවෙ, වුත්ථං අනෙතා පකකං සාමං පකකං. තඤ්ඤෙ පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපත්ති නිශේණං දුක්ඛටානං. අනෙතා වෙ භික්ඛවෙ, වුත්ථං අනෙතා පකකං අඤ්ඤෙහි පකකං, තඤ්ඤෙ පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපත්ති ද්වන්තං දුක්ඛටානං. අනෙතා වෙ භික්ඛවෙ, වුත්ථං ඛහි පකකං සාමං පකකං, තඤ්ඤෙ පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපත්ති ද්වන්තං දුක්ඛටානං. ඛහි වෙ භික්ඛවෙ, වුත්ථං අනෙතා පකකං සාමං පකකං, තඤ්ඤෙ පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපත්ති ද්වන්තං දුක්ඛටානං. අනෙතා වෙ භික්ඛවෙ වුත්ථං ඛහි පකකං අඤ්ඤෙහි පකකං, තඤ්ඤෙ පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. ඛහි වෙ භික්ඛවෙ, වුත්ථං අනෙතා පකකං අඤ්ඤෙහි පකකං, තඤ්ඤෙ පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. ඛහි පකකං සාමං පකකං, තඤ්ඤෙ පරිභුඤ්ජෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. ඛහි වෙ භික්ඛවෙ, වුත්ථං ඛහි පකකං අඤ්ඤෙහි පකකං, තඤ්ඤෙ පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, අනාපත්ති” ති.

10. තෙන ඛො පන සමයෙන හික්ඛු “භගවතා සාමංපාකො පරිකම්භේතා” ති පුන පාකෙ කුක්ඛුච්චායන්ති. භගවතො එතමන්. ආරොවෙද්ධං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පුන පාකං පච්ඡා” නති.

11. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජගහං දුබ්භිකං ගොති. මනුස්සා ලොණමපි තෙලමපි තඤ්ඤෙලමපි බාදනීයමපි ආරාමං ආහරන්ති. තාති හික්ඛු ඛහි වාසෙත්ති. උක්ඛපිණ්ඩිකාපි බාදන්ති. වොරාපි. හරන්ති. දමකාපි හරන්ති. භගවතො එතමන්. ආරොවෙද්ධං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අනෙතා වාසෙතු” නති. අනෙතා වාසෙත්වා ඛහි පාවෙත්ති. දමකා පරිවාරෙත්ති. හික්ඛු අට්ඨස්සන්තා² පරිභුඤ්ජන්ති. භගවතො එතමන්. ආරොවෙද්ධං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අනෙතා පච්ඡා” නති. දුබ්භිකෙක කප්පියකාරකං ඛනුතරා හරන්ති. අප්පතරං හික්ඛුනං දෙත්ති. භගවතො එතමන්. ආරොවෙද්ධං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සාමං පච්ඡා. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අනෙතා වුත්ථං³ අනෙතා පකකං සාමං පකකං” නති.

12. තෙන ඛො පන සමයෙන සම්බහුලා හික්ඛු කාසිපු වස්සං වුත්ථා⁴ රාජගහං ගච්ඡන්තා භගවන්තං දස්සනාය අනන්තරාමග්ගෙ න ලභිංසු ලුබ්භස්ස වා පණ්ණිතස්ස වා තොජන්තස්ස යාවදන්තං පාරිසුරිං. ඛනුඤ්ච එළබාදනීයං අගොසි. කප්පියකාරකො ව න අගොසි අථ ඛො තෙ හික්ඛු කිලන්තරූපා යෙන රාජගහං වෙඨවන්තං කුලන්දකතිවාපො යෙන භගවා තෙනුපසඬකමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු.

1. “අනෙතා වුද්ධං” ම ඡ සං.

2. “අට්ඨස්සන්තා” ම ඡ සං. P.T.S.

3. “අනෙතා වුද්ධං” ම ඡ සං.

,, “අට්ඨස්සන්තාය” තො ච. ම නු ප.

4. “වස්සං වුද්ධං” ම ඡ සං.

9. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ආනන්ද සථවිර තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකෙළේ ය. භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ “ආනන්දය, නුසුදුස්සෙක. අනුලොමී නො වූවෙක. නො ගැලපෙන්නක. නො මහණකමෙක. අකැප වූවෙක. නො කටයුත්තෙක. ආනන්දය, කෙසේ නම් තෝ මෙබඳු වූ ප්‍රත්‍යයයන්ගේ බහුලභාවය පිණිස සිතුවෙහි ද?” යි ගැරඹූ සේක. “ආනන්දය, යමක් ඇතුළත තුබුයේ ද, එ ද නො කැප ය. යමක් ඇතුළත පිසන ලද්දේ ද, එ ද නො කැප ය. යමක් තමන් විසින් පිසන ලද්දේ ද, එ ද නො කැප ය. ආනන්දය, මෙය නො පැහැදිනවුන්ගේ පැහැදීම පිණිස ගෝ නො වේ” යි -රෙ- ගරහා දැහැමි කතා කොට “මහණෙනි, ඇතුළත තබන ලද ඇතුළත පිසන ලද තමන් විසින් පිසන ලද දෙය නො වැළඳිය යුතු ය. යමෙක් වළඳන්නේ නම්, දුකුලාඥාවක් වේ. මහණෙනි, ඇතුළත තබන ලද ඇතුළත පිසන ලද තමන් විසින් පිසන ලද දෙය වළඳන්නේ නම්, දුකුලාඥාවක් තුණක් වේ. මහණෙනි, ඇතුළත තබන ලද ඇතුළත පිසන ලද අනුන් විසින් පිසන ලද දෙය වළඳන්නේ නම්, දුකුලාඥාවක් දෙකක් වේ. මහණෙනි, ඇතුළත තබන ලද පිටත පිසන ලද තමන් විසින් පිසන ලද දෙය වළඳන්නේ නම්, දුකුලාඥාවක් දෙකක් වේ. මහණෙනි, පිටත තබන ලද ඇතුළත පිසන ලද තමන් විසින් පිසන ලද දෙය වළඳන්නේ නම්, දුකුලාඥාවක් දෙකක් වේ. මහණෙනි, ඇතුළත තබන ලද පිටත පිසන ලද අනුන් විසින් පිසන ලද දෙය වළඳන්නේ නම්, දුකුලාඥාවක් වේ. මහණෙනි, පිටත තබන ලද ඇතුළත පිසන ලද අනුන් විසින් පිසන ලද දෙය වළඳන්නේ නම්, දුකුලාඥාවක් වේ. මහණෙනි, පිටත තබන ලද පිටත පිසන ලද තමන් විසින් පිසන ලද දෙය වළඳන්නේ නම්, දුකුලාඥාවක් වේ. මහණෙනි, පිටත තබන ලද පිටත පිසන ලද අනන් විසින් පිසන ලද දෙය වළඳන්නේ නම්, ඇවැත් නො වේ ය” යි භික්ෂූන් ඇමතු සේක.

10. එකල්හි භික්ෂූහු “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් තමන් විසින් පිසීම ප්‍රතික්ෂේප කරණ ලද්දේ ය” යි පිසූ දෙය නැවැත පිසීමෙහි කුකුස් කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. “මහණෙනි, නැවැත පිසීම අනුදනිමි” යි.

11. එකල්හි රජගහනුවර දුර්භික්ෂ වේ. මිනිස්සු ලුණු ද තෙල් ද සහල් ද කෑ යුතු දෙය ද ආරාමයට ගෙන එත්. භික්ෂූහු ඒ ද පිටත තබවත්. බලේ මි මුගටි ආදිහු ද කත්. සොරු ද පැහැර ගනිත්. ඉඳුල් කන්නෝ ද ගෙන යත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. “මහණෙනි, ඇතුළත තබවන්ට අනුදනිමි” යි. ඇතුළත තබවා පිටත පිසවත්. ඉඳුල් කන්නෝ පිරිවරා ගනිත්. භික්ෂූහු විශ්වාස රහිත වූවාහු (සැකඇත්තෝ) වළඳත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. “මහණෙනි, ඇතුළත පිසන්නට අනුදනිමි” යි. දුර්භික්ෂයෙහි කැපකරුවෝ ඉතා වැඩියක් ගෙන යත්. භික්ෂූන්ට ඉතා සවිලාසක් දෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. “මහණෙනි, තමන් විසින් පිසන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, ඇතුළත තබන ලද්ද, ඇතුළත පිසන ලද්ද, තමන් විසින් පිසන ලද්ද අනුදනිමි” යි.

12. එකල්හි බොහෝ භික්ෂූහු කාසිදන්තවෙහි වස් වැස නිම කළෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්මට රජගහනුවරට යන්නෝ අතර මග දී රළු වූ හෝ මිහිරි වූ හෝ බොජුන් සැහෙන පමණ නො ලැබූහ. බොහෝ කැයුතු එළවළු වි ය. කැපකරුවෙක් නො වී ය. ඉක්බිති ඒ භික්ෂූහු කලානතසව්භාව ඇත්තෝ රජගහ නුවර කලඤ්ඤානිවාසය වූ වෙළඳවනයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හුන් තැනට එළඹියහ. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්හ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

13. ආවිණ්ණං බො ජනෙන බුද්ධානං භගවන්තානං ආගන්තුකෙහි භික්ඛුහි සද්ධිං පටිසම්මොදිතුං. අථ බො භගවා තෙ භික්ඛු එතදවොච: “කච්චි භික්ඛවෙ, බමනීයං? කච්චි යාපනීයං? කච්චිත්ථ අප්පකිලමථෙන අද්ධානං ආගතා? කුතො ච තුමෙන භික්ඛවෙ, ආගච්ඡ්ථා?” නි. “බමනීයං භගවා, යාපනීයං භගවා. ඉධ මයං භනෙන කාසිසු වස්සං වුත්ථා රාජගහං ආගච්ඡන්තා භගවන්තං දස්සනාය අන්තරාමගෙන න ලභිමහා ලුබ්ඝස්ස වා පණීතස්ස වා භොජනස්ස යාවදත්ථං. පාරිසුරං. බහුඤ්ච ඵලබාදනීයං අහොසි. කප්පියකාරකො ච න අහොසි. තෙන මයං කිලන්තරුපා අද්ධානං ආගතා” නි.

14. අථ බො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මං කථං කතා භික්ඛු ආමනෙතෙහි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, යත්ථ ඵලබාදනීයං පස්සති, කප්පියකාරකො ච න භොති, සාමං ගතෙතා හරිතා කප්පියකාරකං¹ පසිසිතා භූමියං නික්ඛිපිතා පටිග්ගහාපෙතා පරිභුඤ්ජිතුං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, උග්ගතිතපටිග්ගතිත” නනි².

15. තෙන බො ජන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස නවා ච තිලා නවඤ්ච මධු උප්පන්නා භොනති. අථ බො තස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස එතදහොසි: “යනන්තාහං නවෙ ච තිලෙ නවං ච මධුං. බුද්ධපමුඛස්ස භික්ඛුසමිසස්ස දදෙය්‍ය” නනි. අථ බො සො බ්‍රාහ්මණො යෙන භගවා තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිතා භගවතා සද්ධිං සම්මොදි³. සම්මොදනීයං කථං සාරාණීයං විනිසාරෙතා එකමන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තං සිනො බො සො බ්‍රාහ්මණො භගවන්තං එතදවොච: “අභිවාසෙතු මෙ භවං ගොතමො ස්වාතනාය භන්තං සද්ධිං භික්ඛුසමෙසනා” නි. අභිවාසෙසි භගවා තුණ්හි-භාවෙන. අථ බො සො බ්‍රාහ්මණො භගවතො අභිවාසනං විදිතා පකකාමි.

16. අථ බො සො බ්‍රාහ්මණො තස්සා රත්තියා අවචයෙන පණීතං බාදනීයං භොජනීයං පටියාදපෙතා භගවතො කාලං ආරොවාපෙසි: “කාලො භො ගොතම, නිට්ඨිතං භත්ත” නනි. අථ බො භගවා පුබ්බණ්ණසමයං නිවාසෙතා පත්තවිවරං. ආදය යෙන තස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිතා පඤ්ඤාතෙන ආසනෙ නිසිදි සද්ධිං භික්ඛුසමෙසන.

17. අථ බො සො බ්‍රාහ්මණො බුද්ධපමුඛං භික්ඛුසමිසං පණීතෙන බාදනීයෙන භොජනීයෙන සහත්ථා සන්තප්පෙතා සමපචාරෙතා භගවන්තං භුත්තාමිං ඔනීතපත්තපාණිං එකමන්තං නිසිදි. එකමන්තං නිසිත්තං බො තං බ්‍රාහ්මණං භගවා ධම්මයා කථාය සන්දස්සෙතා සමාදපෙතා සමුත්තෙ-ජෙතා සමපහංසෙතා උට්ඨායාසනා පකකාමි.

18. අථ බො තස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස අවිරපකකන්තස්ස භගවතො එතදහොසි: “යෙසං බො මයා අත්ථාය බුද්ධපමුඛො භික්ඛුසමෙසා නිමන්තිතො නවෙ ච තිලෙ නවං ච මධුං දස්සාමි” නි තෙ මයා පමමුට්ඨා⁴ දාතුං. යනන්තාහං නවෙ ච තිලෙ නවඤ්ච මධුං. කොලමේඛි ච සටෙහි ච ආරාමං ආහරා-පෙය්‍ය” නනි⁵.

1. “කප්පියකාරකෙ” ම ඡ සං.

2. “උග්ගතිතං. පටිග්ගතිතනනි” ම ඡ සං.

3. “පටිසම්මොදි” ම ඡ සං.

4. “පමුට්ඨා” ම ඡ සං.

5. “භග්ගපෙය්‍යනනි”

13. භාග්‍යවත් බුදුරජුන් විසින් ආගන්තුක භික්ෂූන් සමග මේ පිළිසඳර කතා කිරීම පුරුදු කරණ ලද්දේ ම ය. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “මහණෙනි, කිම ඉවසිය හැකි ද? කිම යැපිය හැකි ද? කිම නිදකින් අධන් මග ආවානු ද? මහණෙනි, තෙපි කොතැනින් එවු ද?” යි ඒ භික්ෂූන් විවාල සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඉවසිය හැකි ය. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යැපිය හැකි ය. ස්වාමීනි, අපි මෙහි කසිදනව්වෙහි වුසු වස් ඇත්තමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දැක්මට රජගහ නුවරට එන්නමෝ අතර මග දී රළු වූ කෝ මිහිරි වූ හෝ සැහෙන පමණ බොජුන් නො ලැබීමු. බොහෝ කැසුණු එළවළු ද වී ය. කැපකරුවෙක් ද නො වූයේ ය. එයින් අපි කලාන්තසව්‍යාව ඇත්තමෝ අධන්මග ආවෝ වෙමු” යි.

14. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි දූහැමි කතා කොට “මහණෙනි, යම් තැනෙක කැසුණු එළවළු දැකී ද, කැපකරුවෙක් නො වේ ද, (එය) තමන් ගෙණ ගොස් කැපකරුවෙකු දැක බිම හෙළා පිළිගන්වා ගෙණ වළඳන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, උග්ගතිතපටිග්ගතිතය (තමා විසින් ගත් එළඳිය වැළඳියට වුව නැවත පිළිගන්වා ගැනීම) අනුදනිමි” යි භික්ෂූන් ඇමතු සේක.

15. එකල්හි එක්තරා බමුණකුහට අළුත් තල ද අළුත් මිපැණි ද ලැබුනේ වේ. ඉක්බිති ඒ බමුණාහට “මම අළුත් තලත් අළුත් මි පැණිත් බුද්ධප්‍රමුඛභික්ෂූසංඝයාට දෙන්නෙමි නම් යෙහෙකැ” යි මේ සිත් වි ය. එකල්හි ඒ බ්‍රාහ්මණ තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමග සතුටුවිය යුතු වූ සිත් ගන්නා කතා කොට නිමවා පසෙක සිටියේ ය. පසෙක සිටියා වූ ඒ බ්‍රාහ්මණ තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේහට “හවත් ගෞතම තෙමේ භික්ෂූසංඝයා සමග හෙට පිණිස මාගේ බත ඉවසාවා” යි (කී ය). භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුෂණිභාවයෙන් ඉවසා වදල සේක. එකල්හි ඒ බ්‍රාහ්මණ තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඉවසීම දැන නික්ම ගියේ ය.

16. ඉක්බිති ඒ බ්‍රාහ්මණ තෙමේ ඒ රැය ඉක්ම යෑමෙන් (පසු) ප්‍රණීත වූ කැසුණු ද බිදිය යුතු ද පිළියෙල කරවා “හවත් ගෞතමය, දැන් කාල ය යි. බත් නිමයේ ය” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කල් දන්වා ලී ය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරු කාලයෙහි හැඳ පොරොවා පා සිටුරු ගෙණ ඒ බ්‍රාහ්මණයාගේ ගෙට වැඩි සේක. වැඩ භික්ෂූසංඝයා සමග පැණවූ අසුතෙහි වැඩ හුන් සේක.

17. එවිට ඒ බ්‍රාහ්මණ තෙමේ බුද්ධප්‍රමුඛභික්ෂූසංඝයා ප්‍රණීත වූ කැසුණු දෙයින් බිදිය යුතු දෙයින් සියනින් සතප්වා හොඳින් වළඳවා වළඳ අවසන් කළ, පාත්‍රයෙන් බැහැර කළ අත් ඇති, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සම්පයෙහි පසෙක හුන්නේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් ඒ බ්‍රාහ්මණයාට දූහැමි කතාවෙන් කරුණු දක්වා සමාදන් කරවා තිසුණු කරවා සතුටු කරවා හුනස්නෙන් නැගිට වැඩි සේක.

18. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩි නොබෝ වේලාවක දී ඒ බමුණාහට “අළුත්තල ද අළුත්මි ද දෙන්නෙමි යි මා විසින් යමක් පිණිස බුද්ධප්‍රමුඛභික්ෂූසංඝ තෙමේ පවරණ ලද්දේ ද, මා විසින් ඒ ද දීමට සිහිපත් නො කරණ ලදී. මම අළුත්තලත් අළුත්මිපැණිත් මහසැළිවලින් ද කළවලින් ද ආරාමයට ගෙන්වා ගෙණ යන්නෙමි නම්, යෙහෙකැ” යි මේ සිත් වි ය.

19. අප්ඵ බො සො බ්‍රාහ්මණො නවෙ ච තිලෙ නවඤ්ච මධුං කොලමෙහි ච සටෙහි ච ආරාමං ආනරුපෙත්වා යෙන භගවා තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තං සීතො බො සො බ්‍රාහ්මණො භගවන්තං එතදවොච: “යෙසං බො මයා නො ගොතම, අත්ථාය බුද්ධපමුඛො භික්ඛුසංඝො නිමන්තිතො ‘නවෙ ච තිලෙ නවඤ්ච මධුං දස්සාමි’ ති, තෙ මයා පච්චුට්ඨා දුතුං. පථිගණ්හාතු මෙ භවං ගොතමො නවෙ ච තිලෙ නවඤ්ච මධු” නති. “තෙන හි බ්‍රාහ්මණ, භික්ඛුකං දෙහි” ති.

20. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු දුබ්භිකෙහි අප්පමන්තකෙපි පචාරෙන්නි. පටිසඤ්ඤාපි පටිකම්පනති. සබ්බො ච සබ්බෙසා පචාරිතො හොති. භික්ඛු කුකකුල්වායන්තා න පථිගණ්හනති. “පථිගණ්හාථ¹ භික්ඛවෙ, පරිභුඤ්ජථ. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තතො නිහථං භුත්තාපිනා පචාරිතෙන අනතිරිත්තං පරිභුඤ්ජිතු” නති.

21. තෙන බො පන සමයෙන ආයස්මතො උපනිශ්ඤ්ඤා සක්කපුත්තස්ස උපට්ඨාකකුලං සමස්ස අත්ථාය බාදනීයං පාතෙහි: “ඉදං බාදනීයං² අයස්ස උපනිශ්ඤ්ඤා දස්සොත්වා සමස්ස දුතබ්බ” නති.

22. තෙන බො පන සමයෙන ආයස්මා උපනිශ්ඤ්ඤා සක්කපුත්තො ගාමං පිණ්ඩාය පටිට්ඨො හොති.

23. අප්ඵ බො තෙ මනුස්සා ආරාමං ගන්ත්වා භික්ඛු පුච්ඡිංසු: “කතං භනෙතා, අයෙසා උපනිශ්ඤ්ඤා” ති. එසාචුසො ආයස්මා උපනිශ්ඤ්ඤා සක්කපුත්තො ගාමං පිණ්ඩාය පටිට්ඨො” ති. “ඉදං භනෙතා බාදනීයං අයස්ස උපනිශ්ඤ්ඤා දස්සොත්වා සමස්ස දුතබ්බ” නති. භගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං. “තෙන හි භික්ඛවෙ, පටිග්ගහෙත්වා නිකම්පථ යාව උපනිශ්ඤ්ඤා ආගමිත්ති” ති.

24. අප්ඵ බො ආයස්මා උපනිශ්ඤ්ඤා සක්කපුත්තො පුරෙහන්තං කුලාති පසිරුපාසිත්වා දිවා ආගමිත්ති.

25. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු දුබ්භිකෙහි අප්පමන්තකෙපි පචාරෙන්නි. පටිසඤ්ඤාපි පටිකම්පනති. සබ්බො ච සබ්බෙසා පචාරිතො හොති. භික්ඛු කුකකුල්වායන්තා න පථිගණ්හනති. “පථිගණ්හාථ භික්ඛවෙ, පරිභුඤ්ජථ. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පුරෙහන්තං පටිග්ගහිතං භුත්තාපිනා පචාරිතෙන අනතිරිත්තං පරිභුඤ්ජිතු” නති.

26. අප්ඵ බො භගවා රාජගහෙ යථාභිරත්තං විහරිත්වා යෙන සාවස්ථි තෙන වාරිකං පකකාමි. අනුපුබ්බෙන වාරිකං වරමානො යෙන සාවස්ථි තදවසරි. තත්‍ර සුදං භගවා සාවස්ථියං විහරති ජේතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ.

27. තෙන බො පන සමයෙන ආයස්මතො සාපිපුත්තස්ස කායඛානා-බාධො හොති.

1. “පටිග්ගහිතථ” ම ඡ සං.

2. “ඉදං බාදනීයං” ඉති මරමකකරපොත්තෙ න දිස්සතෙ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

19. එවිට ඒ බ්‍රාහ්මණ තෙමේ අභිත්තලත් අභිත්ථිපැණින් මහ සැළිවලින් ද කළවලින් ද ආරාමයට ගෙන්වා ගෙණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතට ගියේ ය. ගොස් පසෙක සිටියේ ය. පසෙක සිටියා වූ ඒ බ්‍රාහ්මණ තෙමේ “හවත් ගෞතමයන් වහන්ස, “අභිත්තලත් අභිත් ථිපැණින් දෙන්නෙමු” යි මා විසින් යමක් පිණිස බුද්ධපුත්‍රබභික්‍ෂුසංඝ තෙමේ පවරණ ලද්දේ ද, ඒ ද දීමට මා විසින් සිහි නො කරණ ලදී. හවත් ගෞතම තෙමේ මාගේ අභිත්තලත් අභිත්ථිපැණින් පිළිගණිවා” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකෙළේ ය. “බ්‍රාහ්මණය, එසේ නම් භික්‍ෂුන්ට දෙව”.

20. එකල්හි භික්‍ෂුහු දුර්භික්‍ෂයෙහි සුඵදෙයක් දුන් කල්හි ද පවරන්. සලකා ද ප්‍රතික්‍ෂෙප කෙරෙත්. සියලු සංඝ තෙමේ තොප්ප (වළඳ) පවරණය කෙළේ වෙයි. භික්‍ෂුහු කුකුස් කරන්නෝ නො පිළිගණිත්. “මහණෙනි, පිළිගණිවු. වළඳවු. මහණෙනි, වැළඳු තැනින් ගෙණ එන ලද අතිරික්ත නො වූ ආහාරය (පඨම පවරණා) සිකාපදයෙහි කී ලෙසින් අසිරිත් නො කළ ආහාරය) වළඳ අවසන් කළ පැවරූ මහණහු විසින් වළඳන්නට අනුදනිමු” යි.

21. එකල්හි ශාක්‍යපුත්‍ර වූ ආයුෂමත් උපනඤ්ඤ තෙරුන්ගේ උපස්ථා-යකකුලයක් සමස්තා පිණිස “මේ කැසුණු දෑ ස්වාමී වූ උපනඤ්ඤ තෙරුන්ට පෙන්වා සමස්තාට දිය යුතු ය” යි කැමක් යැවී ය.

22. එකල්හි ශාක්‍යපුත්‍ර ආයුෂමත් උපනඤ්ඤ සඨවිර තෙමේ පිඩු පිණිස ගමට පිවිසියේ වේ.

23. ඉක්බිති ඒ මිනිස්සු ආරාමයට ගොස් “ස්වාමීනි, ස්වාමී වූ උපනඤ්ඤ සඨවිර තෙමේ කොහි ද” යි භික්‍ෂුන් විමාලහ. “ඇවැත්නි, මේ ශාක්‍යපුත්‍ර වූ ආයුෂමත් උපනඤ්ඤ සඨවිර තෙමේ පිඩු පිණිස ගමට පිවිසියේ” යි. “ස්වාමීනි, මේ කැම ස්වාමී වූ උපනඤ්ඤ තෙරුන්ට පෙන්වා සමස්තාට දිය යුතු ය” යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, එසේ නම් පිළිගෙණ උපනඤ්ඤයන් එන තුරු බහා තබවු”.

24. ඉක්බිති ශාක්‍යපුත්‍ර වූ ආයුෂමත් උපනඤ්ඤ සඨවිර තෙමේ පෙරවරු කාලයෙහි කුලයන් ඇසුරු කරමින් සිට ඉතා දහවල් එයි.

25. එකල්හි භික්‍ෂුහු දුර්භික්‍ෂයෙහි සුඵදෙයක් දුන් කල්හි ද පවරන්. සලකා ද ප්‍රතික්‍ෂෙප කෙරෙත්. “සියලු සංඝ තෙමේ පැවරුයේ වේ ය” යි භික්‍ෂුහු කුකුස් කරන්නෝ නො පිළිගණිත්. “මහණෙනි, පිළිගණිවු. වළඳවු. මහණෙනි, පෙරවරුයෙහි පිළිගන්නා ලද අතිරික්ත නො වූ ආහාරය වළඳ අවසන් කළ පැවරූ (=තොප්ප ප්‍රතික්‍ෂෙප කළ) මහණහු විසින් වළඳන්නට අනුදනිමු” යි.

26. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහනුවර කැමැති තාක් වාසය කොට සැවැත්තුවර බලා වාරිකාවෙහි වැඩි සේක. පිළිවෙළින් වාරිකා කරණ සේක් සැවැත්තුවරට වැඩියහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි සැවැත්තුවර ජේතවනයෙහි වූ අනේපිඩුසිටුහුගේ ආරාමයෙහි වසන සේක.

27. එකල්හි ආයුෂමත් ශාපිපුත්‍ර සඨවිරයන් වහන්සේට කායදාන ආබාධයෙක් (කයදවිල්ලෙක්) වේ.

28. අථ ඛො ආයස්මා මහාමොග්ගල්ලානො යෙනායස්මා සාරිපුත්තො තෙනුපසඬකම්. උපසඬකම්නි ආයස්මන්තං සාරිපුත්තං එතදවොච: “පුබ්බෙ තෙ ආවුසො සාරිපුත්ත, කායඛාතාබාධො කෙන එාසු හොති” නි. “භිසෙති ච මෙ ආවුසො මුලාලිකාති වා” නි.

29. අථ ඛො ආයස්මා මහාමොග්ගල්ලානො සෙය්ථාපි නාම බලවා පුරිසො සමම්ඤ්ජිතං වා බාහං පසාරෙය්, පසාරිතං වා බාහං සමම්ඤ්ජෙය්, එවමෙවං ජෙතවනෙ අනතරභිතො මඤ්ඤිනියා පොකඛරණියා නීරෙ පාතුරහොසි.

30. අදදසා ඛො අඤ්ඤාතරො නාගො ආයස්මන්තං මහාමොග්ගල්ලානං දුරතොච ආගච්ඡන්තං. දිස්වාන ආයස්මන්තං මහාමොග්ගල්ලානං එතදවොච: “එතු ඛො භන්තෙ අය්සා මහාමොග්ගල්ලානො. ස්වාගතං භන්තෙ අය්සා මහාමොග්ගල්ලානස්ස. කෙන භන්තෙ, අය්සා අන්තො? කිං දමම්” නි. “භිසෙති ච මෙ ආවුසො අන්තො මුලාලිකාති වා” නි.

31. අථ ඛො සො නාගො අඤ්ඤාතරං නාගං ආණාපෙසි: “තෙන භි භණ් අය්සා භිසෙ ච මුලාලිකායො ච යාවදන්ථං දෙහි” නි. අථ ඛො සො නාගො මඤ්ඤිනියං පොකඛරණියං ඔගාහෙත්වා සොණ්ඨාය භිසඤ්ච භිසමුලාලිකඤ්ච¹ අඛාතෙත්වා² පුට්ඨකාලිතං විකඛාලෙත්වා භණ්ඨිකං බක්ඛිත්වා යෙනායස්මා මහාමොග්ගල්ලානො තෙනුපසඬකම්.

32. අථ ඛො ආයස්මා මහාමොග්ගල්ලානො සෙය්ථාපි නාම බලවා පුරිසො සමම්ඤ්ජිතං වා බාහං පසාරෙය්, පසාරිතං වා බාහං සමම්ඤ්ජෙය්, එවමෙවං මඤ්ඤිනියා පොකඛරණියා නීරෙ අනතරභිතො ජෙතවනෙ පාතුරහොසි.

33. සොපි ඛො නාගො මඤ්ඤිනියා පොකඛරණියා නීරෙ අනතරභිතො ජෙතවනෙ පාතුරහොසි. අථ ඛො සො නාගො ආයස්මතො මහාමොග්ගල්ලානස්ස භිසෙ ච මුලාලිකායො ච පටිග්ගතාපෙත්වා ජෙතවනෙ අනතරභිතො මඤ්ඤිනියා පොකඛරණියා නීරෙ පාතුරහොසි.

34. අථ ඛො ආයස්මා මහාමොග්ගල්ලානො ආයස්මතො සාරිපුත්තස්ස භිසෙ ච මුලාලිකායො ච උපනාමෙසි. අථ ඛො ආයස්මතො සාරිපුත්තස්ස භිසෙ ච මුලාලිකායො ච පරිභුත්තස්ස³ කායඛාතාබාධො පටිපපස්සමිති. බහු භිසා ච මුලාලිකායො ච අවසිට්ඨා හොන්ති.

35. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු දුබ්භිකෙබ් අප්පමන්තකෙපි පචාරෙන්නි. පටිසඬ්ඛාපි පටිකම්පන්ති. සබ්බො ච සබ්බො පචාරිතො හොති. භික්ඛු කුකකුචවායන්තා න පතීගණ්හන්ති. “පතීගණ්හාථ භික්ඛවෙ, පරිභුඤ්ජථ. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, චන්ඨං. පොකඛරඨං. භුත්තාපිනා පචාරිතෙන අනතිරිත්තං පරිභුඤ්ජතු” නති.

1. “භිස මුලාලි.” සි මු.

2. “අග්ගහෙත්වා” ම හු ට. තො. ටි. “අඛාතෙත්වා” ම ජ සං. 3. “භුත්තස්ස” ම ජ සං.

28. ඉක්බිති ආයුෂමත් මහාමෞද්ගලයායන සථිරයන් වහන්සේ ශාරීපුත්‍ර සථිරයන් වහන්සේ වෙතට එළඹියහ. එළඹ “ඇවැත්ති, ශාරීපුත්‍ර සථිරයන් වහන්ස, පෙර ඔබගේ කයදවිල්ල කුමකින් පහසු වී ද?” යි ආයුෂමත් ශාරීපුත්‍ර සථිරයන් වහන්සේගෙන් ඇසූහ. “ඇවැත්ති, මාගේ රොගය නෙළුම්පලයෙන් ද නෙළුම්පලයෙන් ද පහසු වී ය”.

29. ඉක්බිති ආයුෂමත් මහාමෞද්ගලයායන සථිරයන් වහන්සේ බලවත් පුරුෂයෙක් හැකිළූ අත දිගු කරන්නේ යම් සේ ද, දිගු කළ අත හකුළන්නේ යම් සේ ද, එපරිද්දෙන් ජෙනවනයෙහි අතුරුදහන් වූ සේක් මඤ්ඤානි පොකුණ ඉටුරෙහි පහළ වූ සේක.

30. එක්තරා ඇතෙක් එන්නා වූ ආයුෂමත් මහාමෞද්ගලයායන සථිරයන් වහන්සේ දුර දී ම දුටුයේ ය. දැක ආයුෂමත් මහාමෞද්ගලයායන සථිරයන් වහන්සේට “සාමිනි, සාමි වූ මහාමෞද්ගලයායන සථිරයන් වහන්සේ වඩින සේක්වා. සාමිනි, සාමි වූ මහාමෞද්ගලයායන සථිරයන් වහන්සේගේ යහපත් පැමිණීමෙකි. සාමිනි, සාමිනි වහන්සේට කුමකින් ප්‍රයෝජන වේ ද, (මම) කුමක් දෙමි ද” යි කීයේ ය. “ඇවැත්ති, මම නෙළුම්පලයෙන් ද, නෙළුම්පලයෙන් ද ප්‍රයෝජන වේ”.

31. එවිට ඒ ඇත්තෙමේ එක්තරා ඇතකුට “කොළ, එසේ නම් සාමිනි වහන්සේට නෙළුම්පල ද නෙළුම්පල ද සැතෙත පමණ දෙව” යි අණ කෙළේ ය. ඉක්බිති ඒ ඇත්තෙමේ මඤ්ඤානිපොකුණට බැස හොඬින් නෙළුම්පල ද නෙළුම්පල ද උපුටා ගෙන මනා කොට සෝදා මිටියක් බැඳ ආයුෂමත් මහාමෞද්ගලයායන සථිරයන් වහන්සේ වෙතට පැමිණියේ ය.

32. ඉක්බිති ආයුෂමත් මහාමෞද්ගලයායන සථිරයන් වහන්සේ බලවත් පුරුෂයෙක් හැකිළූ අත දිගු කරන්නේ යම් සේ ද, දිගු කළ අත හකුළන්නේ යම් සේ ද, එපරිද්දෙන් වහා මඤ්ඤානි පොකුණ ඉටුරෙහි අතුරුදහන් වූ සේක් ජෙනවනයෙහි පහළ වූ සේක.

33. ඒ ඇත්තෙමේ ද මඤ්ඤානිපොකුණ ඉටුරෙහි අතුරුදහන් ව ජෙනවනයෙහි පහළ වූයේ ය. ඉක්බිති ඒ ඇත්තෙමේ ආයුෂමත් මහාමෞද්ගලයායන සථිරයන් වහන්සේට නෙළුම්පල ද නෙළුම්පල ද පිළිගන්වා ජෙනවනයෙහි අතුරුදහන් ව මඤ්ඤානිපොකුණ ඉටුරෙහි පහළ වූයේ ය.

34. ඉන් පසු ආයුෂමත් මහාමෞද්ගලයායන සථිරයන් වහන්සේ ආයුෂමත් ශාරීපුත්‍ර සථිරයන් වහන්සේට නෙළුම්පල ද නෙළුම්පල ද එළවූහ. නෙළුම්පල ද නෙළුම්පල ද වැළඳු ආයුෂමත් ශාරීපුත්‍ර සථිරයන් වහන්සේගේ කයේ දවිල්ල සංසිදුනේ ය. බොහෝ නෙළුම්පල ද නෙළුම්පල ද ඉතිරි වී ය.

35. එකල්හි භික්ෂුහු දුර්භික්ෂයෙහි සංචාරමාත්‍රයක් දුන් කල්හි ද පවරත්. දූත ද ප්‍රතික්ෂෙප කෙරෙත්. සියලු සඛ්ඤ්ඤානි වෙමි. භික්ෂුහු කුකුළු කරමින් නො පිළිගනිත්. “මහණෙනි, පිළිගනිවු. වළඳවු. මහණෙනි, වළඳ අවසන් කළ මහණහු විසින් වනයෙහි හටගත් පිශුම්ගසෙහි හටගත් අතිරික්ත නො වූ දෑ වළඳන්නට අනුදනිමි”.

36. තෙන බො උත සමයෙන සාවඤ්ඤියං ඛන්ධං ඵලබාදනීයං උප්පන්නං¹ තොති: කප්පියකාරකො ව න හොති. භික්ඛු කුක්කුල්වායන්නා ඵලං න උරිභුඤ්ජනති. භගවතො ඵතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අභිජං නිබ්බට්ඨිජං² අකතකප්පං ඵලං උරිභුඤ්ජතු” නති.

37. අථ බො භගවා සාවඤ්ඤියං යථාභිරුත්තං විහරිත්වා යෙන රාජගහං තෙන වාරිකං උකකාමි. අනුපුබ්බත වාරිකං වරමානො යෙන රාජගහං තදවසරි. තත්තු සුදං භගවා රාජගහෙ විහරති වෙඨවනෙ කලඤ්ඤානිවාපෙ.

38. තෙන බො උත සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුතො භගඤ්ජාබාධො හොති. ආකාසගොතොනා වෙඤ්ජො සඤ්ඤාමං කරොති. අථ බො භගවා සෙනාසනවාරිකං ආභිඤ්ඤානො යෙන තස්ස භික්ඛුතො විහාරො තෙනුපසඛකමි. අද්දසා බො ආකාසගොතොනා වෙඤ්ජො භගවන්නං දුරතොව ආගච්ඡන්නං. දිස්වාන භගවන්නං ඵතදවොච: “ආගච්ඡතු භවං ගොතමො, ඉමස්ස භික්ඛුතො වච්චමග්ගං උස්සතු සෙය්‍යථාපි ගොධාමුඛ” නති.

39. අථ බො භගවා “මමං³ බවායං මොඤ්ජුරිසො උප්පණ්ණෙති” ති තතොව උපිනිවත්තිත්වා ඵතසමිං නිදනෙ ඵතසමිං උකරණෙ භික්ඛුසඛ්ඤං සනුතිපාතාපෙත්වා භික්ඛු උපිපුච්ඡි: “අඤ්ඤි⁴ භික්ඛවෙ, අමුකසමිං විහාරෙ භික්ඛු හිලානො?” ති. “අඤ්ඤි භගවා” ති. “කිං තස්ස භික්ඛවෙ, භික්ඛුතො ආබාධො?” ති. “තස්ස භනෙන ආයසමනො භගඤ්ජාබාධො. ආකාසගොතොනා වෙඤ්ජො සඤ්ඤාමං කරොති” ති. විගරහි බුද්ධො භගවා: “අනුච්ඡේදියං භික්ඛවෙ, තස්ස මොඤ්ජුරිසස්ස අනුපුලාමිකං අප්පකිරුපං අස්සාමණ්ඩං අකප්පියං අකරණීයං. කථං හි නාම සොභික්ඛවෙ, මොඤ්ජුරිසො සම්බාධෙ සඤ්ඤාමං කාරාපෙසස්සති. සම්බාධෙ භික්ඛවෙ, සුබ්බා ඡවි. දුරොපයො වණො. දුප්පරිහාරං සඤ්ඤං. තෙනං භික්ඛවෙ, අප්පසන්නානං වා පසාදය - පෙ - විගරහිත්වා ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙත්ති: “න භික්ඛවෙ, සම්බාධෙ සඤ්ඤාමං කාරාපෙතබ්බං. යො කාරාපෙසස්ස, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා” ති.

40. තෙන බො උත සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු “භගවතා සඤ්ඤාමං උපිකම්බන්ත” නති වඤ්ඤාමං කාරාපෙත්ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපිච්ඡා තෙ උප්පායන්නති, සියන්නති, විපාවෙන්නති: “කථං හි නාම ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු වඤ්ඤාමං කාරාපෙසස්සන්ති” ති. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො ඵතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

41. “සච්චං කිර භික්ඛවෙ, ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු වඤ්ඤාමං කාරා - පෙත්ති” ති. “සච්චං භගවා” - පෙ - විගරහිත්වා ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙත්ති: “න භික්ඛවෙ, සම්බාධස්ස සාමන්නා අබ්බාදා සඤ්ඤාමං වා වඤ්ඤාමං වා කාරාපෙතබ්බං. යො කාරාපෙසස්ස, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා” ති.

1. “උප්පන්නං” සි මු.

3. “සො මං” ම ඡ සං.

2. “නිබ්බතඤ්ජං” ම ඡ සං.

4. “අඤ්ඤි කිර” ම ඡ සං. P T S.

36. එකල්හි සැවැත්නුවර කැයුතු බොහෝ ඵලවතී උපන්නේ වේ. කැපකරුවෙක් ද නො වේ. භික්ෂුහු කුකුස් කරමින් ඵල නො වළඳත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, මුහු කළ ඇට නැත්තා වූ ද (පැළවෙන) ඇට ඉවත් කළා වූ ද කැප නො කළා වූ ඵලවතී වළඳන්නට අනුදැනිමි” යි.

37. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත්නුවර කැමැති තාක් කල් වාසය කොට රජගහනුවර බලා වාරිකාවෙහි වැඩි සේක. පිළිවෙළින් වාරිකා කරණ සේක් රජගහනුවරට වැඩිසේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි රජගහනුවර කලඤ්ඤානිවාසයෙහි වූ චෛඨවනාරාමයෙහි වාසය කරණ සේක.

38. එකල්හි එක්තරා මහණකුහට භග්‍යදරාබාධයෙක් වේ. ආකාස-ගොතන වෙද තෙමේ සැත්කම් (ශල්‍යකම්යක්) කරයි. එකල්හි භාග්‍ය වතුන් වහන්සේ සෙනාසනවාරිකාවෙහි වඩිනා සේක් ඒ මහණහුගේ විහාරයට වැඩි සේක. ආකාසගොතන වෙද තෙමේ වඩින්නා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දුර දී ම දුටුයේ ය. දැක “නවත් ගෞතම. තෙමේ (මෙහි) ඒවා. මේ මහණහුගේ කලගොසි කට වැනි වූ වසමග බලාවා” යි කීයේ ය.

39. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “මේ හිස් පුරුෂ තෙමේ මට විසුළු බස් බෙණේ ය” යි එයින් ම පෙරලා අවුත් මේ නිදනායෙහි මේ කාරණයෙහි භික්ෂුසංඝයා රැස් කරවා “මහණෙනි, අසුචල් වෙහෙර හිලත් මහණෙක් ඇත්තේ ද” යි භික්ෂුන් විවාල සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඇත්තේ ය.” “මහණෙනි, ඒ මහණහුගේ රොගය කුමක් ද?” “සාමිනි, ඒ ආයුෂමතුන් හට භග්‍යදරාබාධයෙකි. ආකාසගොතන වෙද තෙමේ ශල්‍යකම් කෙරෙයි.” භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ ගැරහු සේක. “මහණෙනි, ඒ හිස් පුරුෂයාගේ ක්‍රියාව නො ගැලපෙන්නක. අනුලොම නො වූවෙක. නුසුදුස්සෙක. මහණකමට නො හොබනේ ය. අකැප වූවෙක. නො කටයුත්තෙක. මහණෙනි, ඒ හිස් පුරුෂ තෙමේ කෙසේ නම් සම්බාධ ස්ථානයෙහි (වස මග පස මග අතර) ශල්‍යකම් කරවී ද? මහණෙනි, ලිඛිතප්‍රදේශයෙහි සිටිය සිසුම් ය. වණය සුව කරණු අපහසු ය. ආයුධය ක්‍රියා කරවීම දුෂ්කර ය. මහණෙනි, මෙය නො පැහැදිනවුන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වේ ය” යි -පෙ- ගරහා දැනැම් කතා කොට “මහණෙනි, ලිඛිතප්‍රදේශයෙහි ශල්‍යකම් නො කරවිය යුතු ය. යමෙක් කරවන්නේ නම්, පුළුස්ඇවැත් වේ ය” යි වදාළ සේක.

40. එකල්හි සවගමහණෝ “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ශල්‍යකම්ය ප්‍රතික්ෂේප කරණ ලද” යි වසානිකම්ය කරවත්. අලොච්ඡ වූ යම් ඒ භික්ෂුහු වෙත් ද, ඒ භික්ෂුහු “සවගමහණෝ කෙසේ නම් වසානිකම් කරවත් ද” යි අවමන් කෙරෙත්. නින්දා කෙරෙත්. දෙස් කියත්. එකල්හි භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ.

41. “මහණෙනි, සවගමහණෝ වසානිකම් කරවත් ල යනු සැබෑ ද?” “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, සැබෑ ය.” -පෙ- ගරහා දැනැම් කතා කොට “මහණෙනි, ලිඛිතප්‍රදේශය තාත්පස දෘශ්‍යකින් ඇතුළත ශල්‍යකම්ය ද (සම්බාධයෙහි) වසානිකම්ය (වසානිකම්ය) ද නො කරවිය යුතු ය. යමෙක් කරවා නම්, පුළුස්ඇවැත් වේ ය” යි වදාළ සේක.

* මෙම පොතෙහි පටුන, 8වූ අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

42. අථ බො භගවා රාජගහෙ යථාභිරතතං විහරිතා යෙන බාරාණසී තෙන වාරිකං පසකාමි. අනුපුබ්බත වාරිකං වරමානො යෙන බාරාණසී තදවසරි. තත්‍ර සුදං භගවා බාරාණසියං විහරති ඉසිපතනෙ මිගදයෙ.

43. තෙන බො පන සමයෙන බාරාණසියං සුප්පියො ව උපාසකො සුප්පියො ව උපාසිකා උපො පසන්නා¹ තොනති දයකා කාරකා සමසුප්පියාකා. අථ බො සුප්පියා උපාසිකා ආරාමං ගන්තවා විහාරෙන විහාරං පරිවෙණෙන පරිවෙණං උපසඬකමිතා භික්ඛු පුච්ඡති: “කො භනෙන ගිලානො, කස්ස කිං ආකරියතු” ති.

44. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරෙන භික්ඛුනා විරෙවනං පිතං තොති. අථ බො සො භික්ඛු සුප්පියං උපාසිකං එතදවොච: “මයා බො භගිනි, විරෙවනං පිතං. අතො මෙ පටිච්ඡාදනියෙනා” ති. “සුට්ඨ අය්‍ය, ආහරිසිස්සති” ති. ඝරං ගන්තවා අනෙතවාසිං ආණාපෙසි: “ගච්ඡ භණේ, පවත්තමංසං ජානාති” ති. “එවං අය්‍ය” ති බො සො පුරිසො සුප්පියාය උපාසිකාය පටිසස්සවා කෙවලකපං බාරාණසීං ආභිණ්ඩනොන අදදස පවත්තමංසං. අථ බො සො පුරිසො යෙන සුප්පියා උපාසිකා තෙනුපසඬකමි. උපසඬකමිතා සුප්පියං උපාසිකං එතදවොච: “තත්ථයෙ පවත්තමංසං. මාඝානො අජ්ජා” ති.

45. අථ බො සුප්පියාය උපාසිකාය එතදහොසි: “තස්ස බො ගිලානස්ස භික්ඛුනො පටිච්ඡාදනියං අලහන්නස්ස ආබාධොවා අභිවඩ්ඪිස්සති. කාල-කිරියා වා භවිස්සති. න බො මෙ තං පනිරුප්පා, යාතං පටිසස්සවා න හරාපෙය්‍ය” තති. පොත්ථනිකං ගතොවා උඡාරමංසං උකකනතිතා දසියා අදසි: “හඤ් ජේ ඉමං මංසං සමපාදෙතා, අමුකස්මිං විහාරෙ භික්ඛු ගිලානො, තස්ස දජෙජ්ජි². යො ව මං පුච්ඡති, ගිලානාති පටිවෙදෙති” ති උත්තරාසඬෙගත උඡාරං පවෙසෙතා³ ඔවරකං පටිසිතා මඤ්චකෙ නිපජ්ජි.

46. අථ බො සුප්පියො උපාසකො ඝරං ගන්තවා දසිං පුච්ඡි: “කහං සුප්පියා” ති. “එසය්‍ය⁴ ඔවරකෙ නිපන්නා” ති. අථ බො සුප්පියො උපාසකො යෙන සුප්පියා උපාසිකා තෙනුපසඬකමි. උපසඬකමිතා සුප්පියං උපාසිකං එතදවොච: “කස්ස නිපන්නාසි” ති. ගිලානමිති⁵. “කිනෙත ආබාධො” ති. අථ බො සුප්පියා උපාසිකා සුප්පියස්ස උපාසකස්ස එතමත්ථං ආරොපෙසි.

47. අථ බො සුප්පියො උපාසකො “අච්ඡරියං වත හො! අබ්බතං වත හො! යාවසඤ්ඤායං සුප්පියා පසන්නා, යත්‍ර හි නාම අත්තනොපි මංසාති පරිච්චන්නාති, කිම්පතිමාය⁶ අඤ්ඤා කිඤ්චි අදෙය්‍යං භවිස්සති” ති හපෙය්‍යා උදගො යෙන භගවා තෙනුපසඬකමි. උපසඬකමිතා භගවතනං අභි-වාදෙතා එකමන්නං නිසිදි.

1. “උපානා පසන්නා” ම ඡ සං. P.T.S. අ ව. පො ව.

2. “දජ්ජාති” ම ඡ සං. 3. “වෙදෙතා” ම ඡ සං. 4. “එසය්‍ය” ම ඡ සං.

5. “ගිලානාමතිති” ම ඡ සං. 6. “කිම්පමාය” ම ඡ සං. පො ව.

42. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහනුවර කැමැති තාක් කල් වාසය කොට බරණැස්නුවර බලා වාරිකාවෙහි වැඩි සේක. පිළිවෙළින් වාරිකා කරණ සේක් බරණැස් නුවරට වැඩි සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි බරණැස්නුවර මාගදය නම් වූ ඉසිපතනාරාමයෙහි වසන සේක.

43. එකල්හි බරණැස් නුවර සුප්පියාඋපාසක තෙමේ ද සුප්පියා උපාසිකා තෙමේ ද යන දෙදෙනා පැහැදුනෝ වෙත්. දයකයෝ වෙත්. කාරකයෝ වෙත්. සබ්බසාපස්ථයකයෝ වෙත්. එකල්හි සුප්පියාඋපාසිකා තෙමේ ආරාමයට ගොස් වෙහෙරෙන් වෙහෙරට පිරිවෙණෙන් පිරිවෙණට එළඹ “සාමිනි, කවරෙක් ගිලන් වේ ද? කවරකුට කුමක් ගෙනෙහු සුතු ද?” යි භික්ෂූන් අතින් විචාරයි.

44. එකල්හි එක්තරා මහණකු විසින් විරෙවන බෙහෙතක් බොන ලද්දේ වේ. ඉක්බිති ඒ මහණ තෙමේ “බුහුනනිය, මා විසින් විරෙවන බෙහෙතක් බොන ලදී. මට මස් රසයෙන් ප්‍රයෝජන වේ” යි සුප්පියා උපාසිකාවට කී ය. “ආය්‍යීයන් වහන්ස, හොඳ යි. ගෙනෙහු ලබන්නේය” යි ගෙට ගොස් අනුවැසියකුට “සගය, යව. කඩපිළෙහි විකිණීමට තැබූ මස් දනුව” යි අණ කළා ය. “ආය්‍යීාවෙනි, එසේ ය” යි ඒ පුරුෂ තෙමේ සුප්පියාඋපාසිකාවට පිළිවදන් දී ගොස් මුළු බරණැස් ඇවිදින්නේ කඩපිළෙහි විකිණීමට තැබූ මසක් නො දුටුයේ ය. ඉක්බිති ඒ පුරුෂ තෙමේ සුප්පියාඋපාසිකාව වෙතට ගියේ ය. ගොස් “ආය්‍යීාවෙනි, කඩපිළෙහි විකිණීමට තැබූ මසක් තැන්තේ ය. අද මාෂාත ය” (සතුන් මැරීම තහනම් ය) යි සුප්පියාඋපාසිකාවට දැන්වී ය.

45. එවිට සුප්පියාඋපාසිකාවට “මස් රසය නො ලබන ඒ ගිලන් මහණහුගේ රොගය හෝ වැඩෙන්නේ ය. කළුරිය කිරීම හෝ වන්නේ ය. මම යමක් දීමට පොරොන්දු දී එය නො යවන්නෙමි නම්, එය මට නුසුදුසු ය” යි මෙබඳු සිතෙක් විය. මස් කපන කැත්ත ගෙණ කලවා මස් කපා “කෙල්ල, මේ මස පිස සකස් කොට, අසවල් වෙහෙර ගිලන් මහණෙක් වේ. ඒ මහණහුට දෙව” යි දැසියට දුන්නී ය. “යමෙක් මා ගැණ විචාරා නම්, ගිලන් වූවා යි කියව” යි උතුරුසඵවෙන් කලවය වෙලා ගෙණ ඔවරකයට (නිදනගෙට) ඇතුල් ව ඇදෙහි තොත්තා ය.

46. ඉක්බිති සුප්පියාඋපාසක තෙමේ ගෙට ගොස් “සුප්පියාව කොහි ද?” යි දැසිය විචාළේ ය. “ආය්‍යීය, නිදනගෙයි හෝනී ය”. එවිට සුප්පියාඋපාසක තෙමේ සුප්පියාඋපාසිකාව වෙතට ගියේ ය. ගොස් “කුමක් හෙයින් හෝනිනි ද?” යි සුප්පියාඋපාසිකාවගෙන් ඇසී ය. “මම ගිලන්මි”. “තීගේ ආබාධය කුමක් ද?” එවිට සුප්පියාඋපාසිකා තෙමේ සුප්පියා-උපාසකයාගට මේ කාරණය කී ය.

47. ඉක්බිති සුප්පියාඋපාසක තෙමේ “හවන්ති, අරුමයක ! හවන්ති, පෙර නො වූවෙක ! මේ සුප්පියාඋපාසිකාතෙමේ නිරවශෙෂයෙන් ශුඛාවන් ය. නිරවශෙෂයෙන් ප්‍රසන්න ය. තමන්ගේ ම මස් මෙසේ පරිත්‍යාග කරණ ලද නම්, මැය විසින් නො දිය හැකි වූ අන් කුමක් වන්නේ ද?” යි සතුටු වූයේ ඔදවැඩියේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්නේ ය.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

48. එකමන්තං නිසිනොතා බො සුප්පියො උපාසකො භගවන්තං එතදවොච: “අධිවාසෙහු මෙ භනන්ත භගවා ස්වාතනාය භන්තං සද්ධිං භික්ඛුසමෙස්සනා” නි. අධිවාසෙසි භගවා තුණ්හිභාවෙන්. අථ බො සුප්පියො උපාසකො භගවතො අධිවාසනං විදිතා උට්ඨායාසනා භගවන්තං අභි-වාදෙතා පදකම්භං කතා පකකාමි.

49. අථ බො සුප්පියො උපාසකො තස්සා රත්තියා අවුසෙත පණීතං බාදනීයං භොජනීයං පටියාදුපෙතා භගවතො කාලං ආරොවාපෙසි: “කාලො භනෙන්, නිට්ඨිතං භන්ත” නති. අථ බො භගවා පුබ්බණ්ඨ සමයං නිවාසෙතා පත්තච්චරං ආදාය යෙන සුප්පියස්ස උපාසකස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්භා පඤ්ඤානෙන් ආසතෙ නිසීදි සද්ධිං භික්ඛුසමෙස්සන.

50. අථ බො සුප්පියො උපාසකො යෙන භගවා තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්භා භගවන්තං අභිවාදෙතා එකමන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තං සීතං බො සුප්පියං උපාසකං භගවා එතදවොච: “කහං සුප්පියා” නි. “ගිලානා භගවා” නි. “තෙන හි ආගච්ඡතු” නි. “න භගවා උස්සහති” නි. “තෙන හි පරිග්ගහෙතාපි ආනෙථා” නි. අථ බො සුප්පියො උපාසකො සුප්පියං උපාසිකං පරිග්ගහෙතා ආනෙසි. තස්සා සහදස්සනෙන් භගවතො තාව මහාවණො රුළොහා අගොසි සුච්ඡි ලොමජානො.

51. අථ බො සුප්පියො ච උපාසකො සුප්පියා ච උපාසිකා “අච්ඡරියං වත භො! අබ්භුතං වත භො! තථාගතස්ස මහිද්ධිකතා මහානුභාවතා, යත්ත හි නාම සහදස්සනෙන් භගවතො තාව මහාවණො රුළොහා හවිස්සති සුච්ඡි ලොමජානො” නි. හට්ඨා උදග්ගා බුද්ධිපමුඛං භික්ඛුසමස්සං පණීතෙන් බාදනීයෙන භොජනීයෙන සහජා සන්තපෙතා සමපවාරෙතා භගවන්තං භුත්තාපිං ඔනිත්පත්තපාණිං එකමන්තං නිසීදිංසු. අථ බො භගවා සුප්පියං ච උපාසකං සුප්පියං ච උපාසිකං ධම්මසා කථාය සඤ්ඤාසා සමාදපෙතා සමුත්තෙන්රෙතා සමපහංසෙතා උට්ඨායාසනා පකකාමි.

52. අථ බො භගවා එතසම් නිදනෙ එතසම් පකරණෙ භික්ඛුසමස්සං සන්තිපාතාපෙතා භික්ඛු පටිපුච්ඡ: “කො භික්ඛවෙ, සුප්පියං උපාසිකං මංසං විඤ්ඤාපෙසි” නි. එවං වුත්තෙ සො භික්ඛු භගවන්තං එතදවොච: “අහං බො භනෙන් සුප්පියං උපාසිකං මංසං විඤ්ඤාපෙසි” නති. “ආහරිසිත්ථ භික්ඛු” නි. “ආහරිසිත්ථ භගවා” නි. “පරිභුඤ්ජි ත්ථං භික්ඛු” නි. “පරිඤ්ජාහං¹ භගවා” නි. “පටිවෙහඤ්ඤි ත්ථං භික්ඛු” නි. “නාහං භගවා පටිවෙහඤ්ඤි” නති.

53. විගර්හි බුද්ධො භගවා -පෙ- “කථං හි නාම ත්ථං මොඝපුරිස, අප්පටිවෙහඤ්ඤි මංසං පරිභුඤ්ජිස්සාසි. මනුස්සමංසං බො තයා මොඝපුරිස, පරිභුත්තං. තෙනං මොඝපුරිස, අප්පසන්නානං වා පසාදාය -පෙ- විගර්හිත්වා ධම්මං කථං කතා භික්ඛු ආමනෙහසි: “සන්ති භික්ඛවෙ, මනුස්සා සද්ධා පසන්නා. තෙහි අත්තනොපි මංසානි පරිච්චන්තාති. න භික්ඛවෙ, මනුස්සමංසං පරිභුඤ්ජිතබ්බං. යො පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපත්ති පුලලව්වයස්ස. න ච භික්ඛවෙ, අප්පටිවෙහඤ්ඤි මංසං පරිභුඤ්ජිතබ්බං. යො පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්ඛකටස්සා” නි.

48. පසෙක හුන් සුප්පියඋපාසක තෙමේ “සමාමිති, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුසංඝයා සමග ගෙටට මාගේ බත ඉවසා වදරණ සේක්වා” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුෂණිසාවයෙන් ඉවසු සේක. ඉක්බිති සුප්පියඋපාසක තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඉවසීම දැන හුනස්තෙන් නැගිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පැදකුණු කොට තික්ම ගියේ ය.

49. ඉක්බිති සුප්පියඋපාසක තෙමේ ඒ රැය ඉක්ම යෑමෙන් පසු ප්‍රණීත වූ කැසුතු දෙය බිදිය යුතු දෙය පිළියෙල කරවා “සමාමිති, දන් මේ කාලය යි, බත නිමියේ ය” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකරවී ය. එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරාකාලයෙහි හැද පොරොවා පා සිටුරු ගෙණ සුප්පියඋපාසකයාගේ ගෙට වැඩි සේක. වැඩ භික්ෂුසංඝයා සමග පැණවූ අසුතෙහි හුන් සේක.

50. ඉක්බිති සුප්පියඋපාසක තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක සිටියේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක සිටි සුප්පිය උපාසකයාගෙන් “සුප්පියාව කොහි ද” යි අසා වදාළ සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, (ඕ නොමෝ) ගිලන් වූවා ය” යි. “එසේ නම් මෙහි ඒවා” යි. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, නො හැකිය”. “එසේ නම් ඔසොවා ගෙණ එවු” යි. ඉක්බිති සුප්පියඋපාසක තෙමේ සුප්පියඋපාසකාව ඔසොවා ගෙණායේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ දැකීම සමග ම ඇගේ ඒ මහත් වූ වණය ගොඩ වී මනා සිටි ඇත්තේ වී ය. ලොම් හටගත්තේ වී ය.

51. එවිට සුප්පියඋපාසක තෙමේ ද සුප්පියඋපාසකා නොමෝ ද “භාග්‍යවතුන්ගේ දැකීම සමග එපමණ මහත් වූ වණය ගොඩ වූයේ මනා සිටි ඇත්තේ හටගත් ලොම් ඇත්තේ වී නම්, නාගහනයන් වහන්සේගේ ඒ මහත් සෘණි ඇති බව මහත් අනුභාව ඇති බව, හවත්ති, අරුමයකි! හවත්ති, සුදුමයකි!” යි සතුටු වූවෝ ඔද වැසියානු බුද්ධප්‍රමුඛ භික්ෂුසංඝයා ප්‍රණීත වූ කැසුතු දෙයින් බිදිය යුතු දෙයින් සියතින් සතප්වා පවරා, වළඳ අවසන් කළ පාත්‍රයෙන් බැහැර කළ අත් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පසෙක හුන්හ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සුප්පියඋපාසකයා ද සුප්පියඋපාසකාව ද දැනැමි කතාවෙන් කරුණු දක්වා සමාදන් කරවා තිසුණු කරවා සතුටු කරවා හුනස්තෙන් නැගිට වැඩි සේක.

52. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කරුණෙහි භික්ෂුසංඝයා රැස් කරවා “මහණෙනි, කවරෙක් සුප්පියඋපාසකාව මස් විණවූයේ ද” යි භික්ෂුන් විචාළ සේක. මෙසේ විචාළ කල්හි ඒ මහණ තෙමේ “සමාමිති, මම සුප්පිය උපාසකාව මස් විණ වූ (ඉල්ලු)යෙමි” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලේ ය. “මහණ, ගෙණෙනු ලැබී ද ?” “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ගෙණෙනු ලැබී ය”. “මහණ, තෝ වැලඳුයෙහි ද ?” “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම වැලඳුයෙමි”. “මහණ තෝ කිනම් මසක් ද” යි විචාළෙහි (විමසුවෙහි) ද ?” “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම නො විමසුවෙමි”.

53. භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ ගැරහු සේක. “සිස් පුරුෂය, තෝ කෙසේ නම් නො විචාරා (පරික්ෂා නො කොට) මස් වැලඳුයෙහි ද? සිස් පුරුෂය, තා විසින් වළඳන ලද්දේ මනුෂ්‍යමාංසයෙකි. සිස් පුරුෂය මෙය නො පැහැදනවුන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වේ” යි -පෙ- ගරහා දැනැමි කතා කොට “මහණෙනි, ශ්‍රද්ධාවන් වූ ප්‍රසන්න වූ මනුෂ්‍යයෝ වෙති. ඔවුන් විසින් තමන්ගේ මස් ද පුදන ලද්දේ ය. මහණෙනි, මිනිස් මස් නො වැලඳිය යුතු ය. යමෙක් වළඳන්නේ නම්, ථූලසිඤ්ඤාවන් වේ” යි භික්ෂුන් ට වදාළ සේක. “මහණෙනි, නො විචාරා මස් නො වැලඳිය යුතු ය. යමෙක් වළඳන්නේ නම්, දුකුලාඥාවන් වේ” යි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

54. තෙන ඛො පන සමයෙන රඤ්ඤා හන්ථි මරනති. මනුස්සා දුබ්භිකෙක හන්ථිමංසං පරිභුඤ්ජනති. භික්ඛූනං පිණ්ඩාය වරන්තානං හන්ථි මංසං දෙනති. භික්ඛු හන්ථිමංසං පරිභුඤ්ජනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති, ඩියනති, විපාවෙනති: “කථං හි නාම සමණා සක්ඛාපුත්තියා හන්ථිමංසං පරිභුඤ්ජස්සනති. රාජඛගං හන්ථි. සවෙ රාජා ජානෙය්‍ය, න තෙසං¹ අත්තමනො අස්සා” ති. භගවතො එතමන්. ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ, හන්ථිමංසං පරිභුඤ්ජතබ්බං. යො පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපතති දුක්ඛංසංසාරං” ති.

55. තෙන ඛො පන සමයෙන රඤ්ඤා අස්සා මරනති. මනුස්සා දුබ්භිකෙක අස්සමංසං පරිභුඤ්ජනති. භික්ඛූනං පිණ්ඩාය වරන්තානං අස්සමංසං දෙනති. භික්ඛු අස්සමංසං පරිභුඤ්ජනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති, ඩියනති, විපාවෙනති: “කථං හි නාම සමණා සක්ඛාපුත්තියා අස්සමංසං පරිභුඤ්ජස්සනති. රාජඛගං අස්සා. සවෙ රාජා ජානෙය්‍ය, න තෙසං අත්තමනො අස්සා” ති. භගවතො එතමන්. ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ, අස්සමංසං පරිභුඤ්ජතබ්බං. යො පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපතති දුක්ඛංසංසාරං” ති.

56. තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා දුබ්භිකෙක සුත්තමංසං පරිභුඤ්ජනති. භික්ඛූනං පිණ්ඩාය වරන්තානං සුත්තමංසං දෙනති. භික්ඛු සුත්තමංසං පරිභුඤ්ජනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති, ඩියනති, විපාවෙනති: “කථං හි නාම සමණා සක්ඛාපුත්තියා සුත්තමංසං පරිභුඤ්ජස්සනති. ජෙගුවෙජ්ඣ, සුත්තමංසං පටිකඤ්ඤො” ති. භගවතො එතමන්. ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ, සුත්තමංසං පරිභුඤ්ජතබ්බං. යො පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපතති දුක්ඛංසංසාරං” ති.

57. තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා දුබ්භිකෙක අභිමංසං පරිභුඤ්ජනති. භික්ඛූනං පිණ්ඩාය වරන්තානං අභිමංසං දෙනති. භික්ඛු අභිමංසං පරිභුඤ්ජනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති, ඩියනති, විපාවෙනති: “කථං හි නාම සමණා සක්ඛාපුත්තියා අභිමංසං පරිභුඤ්ජස්සනති. ජෙගුවෙජ්ඣ, අභි පටිකඤ්ඤො” ති.

58. සුඵසෙසාපි² නාගරාජා යෙන භගවා තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්භා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අධ්‍යාසි. එකමන්තං ධීතො ඛො සුඵසෙසා නාගරාජා භගවන්තං එතදවොච: “සන්ති හි³ හන්තො, නාගා අස්සදා අප්පසන්නා. තෙ අප්පමත්තකෙතිපි භික්ඛු විතෙසෙය්‍යං. සාධු හන්තො අය්‍යා අභිමංසං න පරිභුඤ්ජෙය්‍ය” නති.

59. අථ ඛො භගවා සුඵසං නාගරාජානං ධම්මියා කථාය සන්දෙසෙසි. සමාදපෙසි. සමුත්තෙතජෙසි. සමපහංසෙසි. අථ ඛො සුඵසෙසා නාගරාජා භගවතා ධම්මියා කථාය සන්දෙසෙසි. සමාදපිතො සමුත්තෙතජෙතො සමපහංසිතො භගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදකම්භං කත්වා පකකාමි.

60. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථා කත්වා භික්ඛු ආමන්තෙසි: “න භික්ඛවෙ, අභිමංසං පරිභුඤ්ජතබ්බං. යො පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපතති දුක්ඛංසංසාරං” ති.

1. “නෙසං” ම ඡ සං.

2. “සුඵසෙසාපි” ම ඡ සං. P T S. 3. “සන්ති” ම ඡ සං. P T S.

54. එකල්හි රජුගේ ඇත්තු මැරෙත්. මිනිස්සු දුර්භික්ඛයෙහි ඇත් මස් අනුභව කරත්. පිඩු සිභා හැසිරෙණ භික්ෂුන්ට ඇත්මස් දෙත්. භික්ෂුහු ඇත්මස් වළඳත්. මිනිස්සු “ශාක්‍යපුත්‍රිය වූ ශ්‍රමණයෝ කෙසේ නම් ඇත්මස් වළඳන් ද? ඇත් තෙමේ රජුගේ සෙනා අවයවයෙකි. රජ තෙමේ දන්තේ නම්, ඔවුන්ට සතුටු සිත් ඇත්තේ නො වන්නේය” යි අවමන් කෙරෙත්. නිත්‍ය කෙරෙත්. දෙස් කියත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, ඇත්මස් නො වැළඳිය යුතු ය. යමෙක් වළඳන්නේ නම්, දුකුලාආවාත් වේ” යි.

55. එකල්හි රජුගේ අශ්වයෝ මැරෙත්. මිනිස්සු දුර්භික්ඛයෙහි අශ්ව-මාංස අනුභව කරත්. පිඩු සිභා හැසිරෙණ භික්ෂුන්ට අශ්වමාංස දෙත්. භික්ෂුහු අශ්වමාංස වළඳත්. මිනිස්සු “ශාක්‍යපුත්‍රිය වූ ශ්‍රමණයෝ කෙසේ නම් අශ්වමාංස වළඳන් ද? අශ්වයෝ රජුගේ සේනා අවයවයෙකි. රජ තෙමේ දන්තේ නම්, ඔවුන්ට සතුටු සිත් ඇත්තේ නො වන්නේය” යි අවමන් කෙරෙත්. නිත්‍ය කෙරෙත්. දෙස් කියත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, අශ්වමාංස නො වැළඳිය යුතු ය. යමෙක් වළඳන්නේ නම්, දුකුලාආවාත් වේ” යි.

56. එකල්හි මිනිස්සු දුර්භික්ඛයෙහි බලුමස් අනුභව කරත්. පිඩු සිභා හැසිරෙණ භික්ෂුන්ට බලුමස් දෙත්. භික්ෂුහු බලුමස් වළඳත්. මිනිස්සු “ශාක්‍යපුත්‍රිය වූ ශ්‍රමණයෝ කෙසේ නම් බලුමස් වළඳන් ද? බලු තෙමේ නිඤ්ඤ ය. පිළිකුල් ය” යි අවමන් කෙරෙත්. නිත්‍ය කෙරෙත්. දෙස් කියත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, බලුමස් නො වැළඳිය යුතු ය. යමෙක් වළඳන්නේ නම්, දුකුලාආවාත් වේ” යි.

57. එකල්හි මිනිස්සු දුර්භික්ඛයෙහි සප්තමාංස අනුභව කරත්. පිඩු සිභා හැසිරෙණ භික්ෂුන්ට සප්තමාංස දෙත්. භික්ෂුහු සප්තමාංස වළඳත්. මිනිස්සු “ශාක්‍යපුත්‍රිය වූ ශ්‍රමණයෝ කෙසේ නම් සප්තමාංස වළඳන් ද? සප්තමාංස නිරික්ඛ ය. පිළිකුල් ය” යි අවමන් කෙරෙත්. නිත්‍ය කෙරෙත්. දෙස් කියත්.

58. සුඵසා නාරජ තෙමේ ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ගියේ ය. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක සිටියේ ය. පසෙක සිටියා වූ සුඵසා නාරජ තෙමේ “සවාමීනි, ශ්‍රද්ධා නැති නො පහන් නාගයෝ ඇත්තාහ. ඔහු සවරාසකිනුදු භික්ෂුන් පෙළන්නාහු ය. සවාමීනි, ආයඤ්ඤා වහන්සේලා සප්තමාංස නො වළඳන්නාහු නම්, යෙහෙකැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළේ ය.

59. ඉක්ඛිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සුඵසා නාරජ දහැම කතාවෙන් කරුණු දක්වූ සේක. සමාදන් කරවූ සේක. තිසුණු කරවූ සේක. සතුටු කරවූ සේක. ඉක්ඛිති සුඵසා නාරජ තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දහැම කතාවෙන් කරුණු දක්වන ලද්දේ සමාදන් කරවන ලද්දේ තිසුණු කරවන ලද්දේ සතුටු කරවන ලද්දේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පැඳකුණු කොට තික්ම ගියේ ය.

60. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනායෙහි මේ කාරණයෙහි දහැම කතා කොට භික්ෂුන් ඇමතු සේක: “මහණෙනි, සප්තමාංස නො වැළඳිය යුතු ය. යමෙක් වළඳන්නේ නම්, දුකුලාආවාත් වේ” යි.

61. තෙන ඛො පන සමයෙන ලුද්දකා සීහං හන්චා සීහමංසං පරිභුඤ්ජන්ති. භික්ඛූනං පිණ්ඩාය වරන්තානං සීහමංසං දෙනති. භික්ඛු සීහමංසං පරිභුඤ්ජන්ති ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ, සීහමංසං පරිභුඤ්ජන්ති. යො පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්ඛංඝා” ති.

62. තෙන ඛො පන සමයෙන ලුද්දකා ව්‍යග්ගං හන්චා ව්‍යග්ග මංසං පරිභුඤ්ජන්ති. භික්ඛූනං පිණ්ඩාය වරන්තානං ව්‍යග්ගමංසං දෙනති. භික්ඛු ව්‍යග්ගමංසං පරිභුඤ්ජන්ති ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ, ව්‍යග්ගමංසං පරිභුඤ්ජන්ති. යො පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්ඛංඝා” ති.

63. තෙන ඛො පන සමයෙන ලුද්දකා දීපිං හන්චා දීපිමංසං පරිභුඤ්ජන්ති. භික්ඛූනං පිණ්ඩාය වරන්තානං දීපිමංසං දෙනති. භික්ඛු දීපිමංසං පරිභුඤ්ජන්ති ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ, දීපිමංසං පරිභුඤ්ජන්ති. යො පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්ඛංඝා” ති.

64. තෙන ඛො පන සමයෙන ලුද්දකා අච්ඡං හන්චා අච්ඡමංසං පරිභුඤ්ජන්ති. භික්ඛූනං පිණ්ඩාය වරන්තානං අච්ඡමංසං දෙනති. භික්ඛු අච්ඡමංසං පරිභුඤ්ජන්ති ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ, අච්ඡමංසං පරිභුඤ්ජන්ති. යො පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්ඛංඝා” ති.

65. තෙන ඛො පන සමයෙන ලුද්දකා තරච්ඡං හන්චා තරච්ඡමංසං පරිභුඤ්ජන්ති. භික්ඛූනං පිණ්ඩාය වරන්තානං තරච්ඡමංසං දෙනති. භික්ඛු තරච්ඡමංසං පරිභුඤ්ජන්ති ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ, තරච්ඡමංසං පරිභුඤ්ජන්ති. යො පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්ඛංඝා” ති.

සුසංසිද්ධානාමාරො දුනියො.

1. “සීහමංසගකෙන” ම ඡ සං. 3. “දීපිමංසගකෙන” ම ඡ සං.
2. “ව්‍යග්ගමංසගකෙන” ” 4. “අච්ඡමංසගකෙන” ”
5. “තරච්ඡමංසගකෙන” ම ඡ සං.

61. එකල්හි වැද්දේ සිංහයන් මරා සිංහමස් අනුභව කරත්. පිඬු සිභා හැසිරෙණ් හික්කුන්ට සිංහමස් දෙත්. හික්කුහු සිංහමස් වලඳ වනයෙහි වෙසෙත්. සිංහයෝ මස්ගඳින් හික්කුන් නසත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, සිංහමස් නො වැලඳිය යුතු ය. යමෙක් වලඳන්නේ නම්, දුකුලාආවාත් වේ” යි.

62. එකල්හි වැද්දේ ව්‍යාඝ්‍රයන් නසා ව්‍යාඝ්‍රමස් අනුභව කරත්. පිඬු සිභා හැසිරෙණ් හික්කුන්ට ව්‍යාඝ්‍රමස් දෙත්. හික්කුහු ව්‍යාඝ්‍රමස් වලඳ වනයෙහි වෙසෙත්. ව්‍යාඝ්‍රයෝ මස්ගඳින් හික්කුන් නසත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, ව්‍යාඝ්‍රමස් නො වැලඳිය යුතු ය. යමෙක් වලඳන්නේ නම්, දුකුලාආවාත් වේ” යි.

63. එකල්හි වැද්දේ දිවියන් නසා දිවිමස් අනුභව කරත්. පිඬු සිභා හැසිරෙණ් හික්කුන්ට දිවිමස් දෙත්. හික්කුහු දිවිමස් වලඳ වනයෙහි වෙසෙත්. දිවියෝ මස්ගඳින් හික්කුන් නසත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, දිවිමස් නො වැලඳිය යුතු ය. යමෙක් වලඳන්නේ නම්, දුකුලාආවාත් වේ” යි.

64. එකල්හි වැද්දේ වලස්සන් නසා වලස්මස් අනුභව කරත්. පිඬු සිභා හැසිරෙණ් හික්කුන්ට වලස්මස් දෙත්. හික්කුහු වලස්මස් වලඳ වනයෙහි වෙසෙත්. වලස්සු මස්ගඳින් හික්කුන් නසත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, වලස්මස් නො වැලඳිය යුතු ය. යමෙක් වලඳන්නේ නම්, දුකුලාආවාත් වේ” යි.

65. එකල්හි වැද්දේ කරබානාවලස්සන් නසා කරබානාවලස්මස් අනුභව කරත්. පිඬු සිභා හැසිරෙණ් හික්කුන්ට කරබානාවලස්මස් දෙත්. හික්කුහු කරබානාවලස්මස් වලඳ වනයෙහි වෙසෙත්. කරබානාවලස්සු මස්ගඳින් හික්කුන් නසත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, කරබානාවලස්මස් නො වැලඳිය යුතු ය. යමෙක් වලඳන්නේ නම්, දුකුලාආවාත් වේ” යි.

දෙවන සුප්පියබණ්ඩර.

1. අථ බො භගවා බාරාණසියං යථාභිරතතං විහරිතා යෙන අකුකච්ඡං තෙන වාරිකං පක්කාමි මහතා භික්ඛුසංඝෙන සද්ධිං අසිං-තෙලසෙති භික්ඛුසතෙති.

2. තෙන බො පන සමයෙන ජානපද මුත්තස්සා බහුං ලොණමපි තෙලමපි තණ්ඩුලමපි බාදනියමපි සකපෙසු ආරොපෙතා බුද්ධපමුඛස්ස භික්ඛුසංඝස්ස පිට්ඨිතො, පිට්ඨිතො අනුබ්බා¹ තොනති “යද පටිපාටිං ලභිස්සාම, තද භතතං කරිස්සාමා” ති. පඤ්චමත්තාති ව විසාසාදසතාති.

3. අථ බො භගවා අනුපුබ්බෙන වාරිකං වරමානො යෙන අකුකච්ඡං තදවසරී. අථ බො අඤ්ඤතරස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස පටිපාටිං අලභන්නස්ස එතදහොසි: “අභිකාති² බො මෙ දො මාසාති බුද්ධපමුඛං භික්ඛුසංඝං අනුබ්බන්නස්ස ‘යද පටිපාටිං ලභිස්සාමි, තද භතතං කරිස්සාමි’ ති. න ව මෙ පටිපාටි ලබ්බති. අහඤ්චමි එකකො³. ඛත්‍ර ව මෙ සරාවාසනො භායති. යනන්තාහං භතතං ඔලොකෙය්‍යං, යං භතතංගෙ නාස්ස, තං පටියාදෙය්‍ය” නති. අථ බො සො බ්‍රාහ්මණො භතතංගං ඔලොකෙනො දො නාගුස: යාගුඤ්ච මධුගොලකඤ්ච.

4. අථ බො සො බ්‍රාහ්මණො යෙනායසමා ආනිජ්ඤ, තෙහුපසංඝමි. උපසංඝමිතා ආයස්මන්නා ආනඤ්ඤ එතදවොච: “ඉධ මෙ හො ආනඤ්ඤ, පටිපාටිං අලභන්නස්ස එතදහොසි: ‘අභිකාති බො මෙ දො මාසාති බුද්ධපමුඛං භික්ඛුසංඝං අනුබ්බන්නස්ස ‘යද පටිපාටිං ලභිස්සාමි තද භතතං කරිස්සාමි’ ති. ත ව මෙ පටිපාටි ලබ්බති. අහඤ්චමි එකකො. ඛත්‍ර ව මෙ සරාවාසනො භායති. යනන්තාහං භතතංගං ඔලොකෙය්‍යං, ‘යං භතතංගෙ නාස්ස තං පටියාදෙය්‍ය’ නති සො බො අහං හො ආනඤ්ඤ, භතතංගං ඔලොකෙනො දො නාගුස: යාගුඤ්ච මධුගොලකඤ්ච. සවාහං හො ආනඤ්ඤ, පටියාදෙය්‍යං යාගුඤ්ච මධුගොලකඤ්ච, පනිගණ්ණයං මෙ හවං ගොතමො” ති. “තෙන හි බ්‍රාහ්මණ, භගවන්නං පටිපුච්ඡිස්සාමි” ති.

5. අථ බො ආයස්මා ආනිජ්ඤ භගවතො එතමන්ථ ආරොචෙසි. “තෙනභානඤ්ඤ, පටියාදෙතු” ති. “තෙන හි බ්‍රාහ්මණ, පටියාදෙහි” ති. අථ බො සො බ්‍රාහ්මණො තස්සා රතනියා අච්චයෙන පහුතං යාගුඤ්ච මධුගොලකඤ්ච පටියාදපෙතා භගවතො උපනාමෙසි: “පනිගණ්ණානු මෙ හවං ගොතමො යාගුඤ්ච මධුගොලකඤ්චා” ති. “තෙන හි බ්‍රාහ්මණ, භික්ඛුනං දෙහි” ති. භික්ඛු කුක්ඛුච්චායන්නා න පනිගණ්ණනති. “පනිගණ්ණාථ භික්ඛවෙ, පරිභුඤ්ජා” ති.

6. අථ බො සො බ්‍රාහ්මණො බුද්ධපමුඛං භික්ඛුසංඝං පසුතාය යාගුයා ව මධුගොලකෙන ව සහස්ථා සන්නාපෙතා සමපචාරෙතා භගවන්නං ධොතගන්ථං ඔතිපත්තපාණි: එකමන්නං නිසීදි. එකමන්නං නිසින්නං බො තං බ්‍රාහ්මණං භගවා එතදවොච: “දස ඉමෙ බ්‍රාහ්මණ, ආනිසංසා යාගුයා,⁴ යාගුං දෙනො ආයුං දෙති. වණ්ණං දෙති. සුඛං දෙති. බලං දෙති. පටිතාණං දෙති. යාගු පිතා බුද්ධං⁵ පටිගනති⁶. පිපාසං පටිවිනෙති⁷. වාතං අනුලොමෙති. චන්ධං සොධෙති. ආමාවසෙසං පාවෙති. ඉමෙ බො බ්‍රාහ්මණ, දසානිසංසා යාගුයා” ති.

1. “අනුබ්බා” සි මු. ම ඡ සං. 2. “අභිකාති” ම ඡ සං. PTS.

3. “එකස්සකො” ම ඡ සං. 4. “කතමෙ දස” ම ඡ සං. PTS.

5. “බුද්ධං” ම ඡ සං. 6. “පටිගනති” ම ඡ සං. PTS. 7. “විනෙති” ම ඡ සං.

1. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බරණස්නුවර කැමැති තාක් කල් වාසය කොට අකිකච්ඡය බලා එක්දහස්දෙසියපණසක් වූ මහත් භික්ෂුසංඝයා සමග වාරිකාවෙහි වැඩි සේක.

2. එකල්හි දනටුවැසි මිනිස්සු බොහෝ පුණ්‍ය ද, තෙල් ද, සහල් ද කැපූකු දෙය ද ගැල්වල නගා “යම් විටෙක පිළිවෙල වාරය ලබන්නෙමු ද, එවිට බත් පිළියෙල කරන්නෙමු” යි බුද්ධිමත් භික්ෂුසංඝයාගේ පිටිපස ලුහු බැඳ ගියාහු වෙත්. පත්තියයක් පමණ ඉඳුල් කන්නෝ (සිහන්නෝ) ද (මේ පිරිස හා) ගියහ.

3. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවෙළින් වාරිකා කරණ සේන් අකිකච්ඡයට වැඩි සේක. එකල්හි (බත්) පිළිවෙල වාරය නො ලබන්නා වූ එක්තරා බමුණකුහට “යම් විටෙක පිළිවෙල වාරය ලබන්නෙමු ද, එවිට බත් පිළියෙල කරන්නෙමු යි බුද්ධිමත් භික්ෂුසංඝයා ලුහු බඳනා මට දෙමසකට වැඩියක් ඉක්ම ගියේ ය. මාහට බත් පිළිවෙල වාරය නො ලැබේ. මම ද තනි වූයෙමි. මාගේ බොහෝ වූ ද ගෘහවාසය පිළිබඳ කටයුතු පිරිහෙයි. මම බත්හල බලන්නෙමි නම් යෙහෙක. බත්හලෙහි යමක් නො වන්නේ ද, එය පිළියෙල කරන්නෙමු” යි මෙබඳු සිතක් උපන. එවිට ඒ බ්‍රාහ්මණ තෙමේ බත්හල බලන්නේ දෙකක් - කැඳත් මිපිඩුන් නො දුටුයේ ය.

4. ඉක්බිති ඒ බ්‍රාහ්මණ තෙමේ ආයුෂමත් ආනන්ද තෙරුන් වෙත ගියේ ය. ගොස් “පින්වත් ආනන්දස්ථිරයන් වහන්ස, බත්වාරය නො ලබන්නා වූ ‘යම් විටෙක බත් වාරය ලබන්නෙමු ද, එවිට බත් පිළියෙල කරන්නෙමු’ යි බුද්ධිමත් භික්ෂුසංඝයා ලුහු බඳනා මට දෙමසකට වැඩියක් ඉක්ම ගියේ ය. මාහට බත්වාරය නො ලැබේ. මම ද තනි වූයෙමි. මාගේ බොහෝ වූ ගෘහවාසය පිළිබඳ කටයුතු පිරිහෙයි. මම බත්හල බලන්නෙමි නම් යෙහෙක. බත්හලෙහි යමක් නො වන්නේ ද, එය පිළියෙල කරන්නෙමු” යි මෙබඳු සිතක් උපන. පින්වත් ආනන්ද ස්ථිරයන් වහන්ස, ඒ මම බත්හල බලන්නෙමි කැඳත් මිපිඩුන් යන දෙක නො දුටුයෙමි. පින්වත් ආනන්ද ස්ථිරයන් වහන්ස, මම කැඳත් මිපිඩුන් පිළියෙල කරන්නෙමි නම්, හවත් ගෞතම තෙමේ මාගේ කැඳ හා මිපිඩු පිළිගන්නේ දැ” යි ආයුෂමත් ආනන්ද තෙරුන්ගෙන් විචාලේ ය. “බ්‍රාහ්මණය, එසේ නම් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් විචාරන්නෙමු” යි.

5. ඉක්බිති ආයුෂමත් ආනන්ද ස්ථිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “ආනන්දය, එසේ නම් පිළියෙල කෙරේවා” යි. “බ්‍රාහ්මණය, එසේ නම් පිළියෙල කරව” යි. ඉක්බිති ඒ බ්‍රාහ්මණ තෙමේ ඒ රැය ඉක්ම යෑමෙන් පසු බොහෝ වූ කැඳත් මිපිඩුන් පිළියෙල කරවා “පින්වත් ගෞතම තෙමේ මාගේ කැඳත් මිපිඩුන් පිළිගණිවා” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹී ය. “බ්‍රාහ්මණය, එසේ නම් භික්ෂුන්ට දෙව” යි. භික්ෂුහු කුකුස් කරන්නෝ නො පිළිගණිත්. “මහණෙනි, පිළිගණිවු. වළඳවු” යි.

6. නැවත ඒ බ්‍රාහ්මණ තෙමේ බුද්ධිමත් භික්ෂුසංඝයා බොහෝ වූ කැඳින් ද මිපිඩුවෙන් ද සියතින් සතළුවා වළඳවා, සේදූ අත් ඇති පාත්‍රයෙන් බැහැර කළ අත් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පසෙක හුන්නේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් ඒ බමුණාට “බ්‍රාහ්මණය, කැඳෙහි මේ ආනිසංස දසයෙක් මේ: කැඳ දෙන්නේ ආයුෂ දෙයි. වණ්ණ දෙයි. සැපය දෙයි. බලය දෙයි. නුවණ දෙයි. පාතය කළ කැඳ බඩගිනි නසයි. පිපාසාව දුරු කෙරෙයි. වාතය අනුලෝම කරයි. වෘත්තිය පිරිසිදු කරයි. නො පැසි ගෙෂ වූ ආහාරය පැසවයි. බ්‍රාහ්මණය, කැඳෙහි මේ ආනිසංස දසය” යි වදාළ සේක.

7. යො සඤ්ඤානානං පරදත්තහොජිතං
කාලෙන සකකච්ච දදුති යාගුං,
දසස්ස ධානානි අනුප්පවෙච්ඡති
ආයුඤ්ච වණ්ණඤ්ච සුඛං බලඤ්ච.
8. පටිභාණමස්ස උපජායතෙ තතො
බුදං පිපාසං¹ ව්‍යපනෙති වාතං,
සොධෙති වජ්ඣං පරිණාමෙති භුත්තං²
හෙසජ්ඣමෙනං සුගතෙන වණ්ණෙනං.
9. තසමා හි යාගුං අලමෙව දදුං
නිව්චං මනුස්සෙන සුඛස්සිකෙන,
දිබ්බානි වා පජ්ඣන්තා³ සුඛානි
මනුස්සසොත්තග්ගතම්චන්තා⁴ වානි.

10. අථ බො භගවා තං බ්‍රාහ්මණං ඉමාහි ගථාහි අනුමොදිත්වා
උට්ඨායාසනා පකකාමි. අථ බො භගවා එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා
භික්ඛු ආමනෙත්ති: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, යාගුඤ්ච මධුගොලකඤ්ච” ති.

11. අස්සොසුං බො මනුස්සා “භගවතා කීර භික්ඛුතං⁵ යාගු අනුඤ්ඤානා
මධුගොලකඤ්ච” ති. තෙ කාලස්සෙව හොජ්ජායාගුං පටියාදෙත්ති මධු-
ගොලකඤ්ච. භික්ඛු කාලස්සෙව හොජ්ජාය යාගුයා⁶ ධානා මධුගොලකෙන
ව භත්තග්ගෙන විත්තරුපං භුංඤ්ඤති.⁷

12. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරෙන තරුණප්පසන්නො⁸
මහාමනෙත්ත ස්වාත්තාය බුද්ධිපමුඛො භික්ඛුසඛෙස්ස නිමනතිතො හොති.
අථ බො තස්ස තරුණප්පසන්නස්ස මහාමත්තස්ස එතදහොසි: “යත්තූනාහං
අසිඤ්ඤෙලසානං භික්ඛුසනානං අසිඤ්ඤෙලසානි මංසපාතිස්සනානි පටියාදෙය්‍යං,
එකමෙකස්ස භික්ඛුනො එකමෙකං මංසපාතිං උපනාමෙය්‍ය” තති. අථ
බො සො තරුණප්පසන්නො මහාමත්තො තස්සා රත්තියා අච්චයෙන පණිතං
බාදනීයං හොජ්ජනීයං පටියාදුපෙත්වා අසිඤ්ඤෙලසානි ව මංසපාතිස්සනානි
භගවතො කාලං ආරොවාපෙසි: “කාලො භනෙත්ත, නිට්ඨිතං භත්ත” තති.
අථ බො භගවා සුඛඤ්ඤාසමයං නිවාසෙත්වා පත්තවිවරං ආදාය යෙන
තස්ස තරුණප්පසන්නස්ස මහාමත්තස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඤ්ඤාමි.
උපසඤ්ඤාමිත්වා පඤ්ඤාත්තො ආසතෙ නිසීදි සද්ධිං භික්ඛුසඛෙස්සන.

13. අථ බො සො තරුණප්පසන්නො මහාමත්තො භත්තග්ගෙ භික්ඛු
පරිවිසති. භික්ඛු එවමානංසු: “ථොකං ආට්ඨසො දෙහි” ති. “මා බො
තුමෙහ භනෙත්ත, ‘අයං තරුණප්පසන්නො මහාමත්තො’ ති ථොකං ථොකං
පතිගණ්හිත්ථ⁹. ඛහුං මෙ බාදනීයං හොජ්ජනීයං පටියත්තං අසිඤ්ඤෙලසානි¹⁰
මංසපාතිස්සනානි. එකමෙකං මංසපාතිං උපනාමෙස්සාමි¹¹. පතිගණ්හනථ
භනෙත්ත යාවදත්ථ” තති. “න බො මයං ආට්ඨසො එතංකාරණං ථොකං ථොකං
පතිගණ්හාම. අපි ව මයං කාලස්සෙව හොජ්ජාය යාගුයා ධානා මධුගොලකෙන
ව. තෙන මයං ථොකං ථොකං පතිගණ්හාමා” ති.

1. “පිපාසඤ්ඤා” ම ඡ සං. PTS 2. “භත්තා” ම ඡ සං. ජ වි හො වි. ම නු ප හො වි.

3. “පජ්ඣන්තා” - 4. “ඉච්ඡිතං” අට්ඨසථා.

5. “භගවතා කීර යාගු” ම ඡ සං. 6. “හොජ්ජායාගුයා” ම ඡ සං. PTS.

7. “පරිභුංඤ්ඤති” ම ඡ සං. 8. “තරුණප්පසන්නො” ම ඡ සං.

9. “පතිගණ්හනථ” ම ඡ සං. PTS. 10. “අසිඤ්ඤෙලසානි ව” ම ඡ සං.

11. “උපනාමෙස්සාමි” ම ඡ සං. හො වි.

7. යමෙක් කායසංයමාදියෙන් යුත් අනුන් විසින් දුන්දෙය වළඳන-
සුළුවුවන්ට සුදුසු කාලයෙහි සකස් කොට කැඳ දේ ද, හෙතෙමේ ඔහුට
අනුසස් (කරුණු) දසයක් දෙයි. ආයුෂය ද වණිය ද සැරිය ද බලය ද
(දෙයි.)

8. ඔහුට එයින් නුවණ උපදියි. (කැඳ) බඩසය හා පවස ද දුරු
කෙරෙයි. වාතය දුරු කෙරෙයි. වසනිය ශුඬ කෙරෙයි. වැලඳුදය දිරවයි.
මේ බුදුරජුන් විසින් වණිනා කරණ ලද බෙහෙතකි.

9. එබැවින් සුව කැමැති වූ දිව්‍යසම්පත් හෝ පතන්තාවූ මනුෂ්‍ය
සම්පත් හෝ කැමැත්තා වූ මිනිසා විසින් තිහි කැඳ දන් දීම සුදුසු වේ ම ය.

10. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ බමුණාට මේ ගාථාවන්ගෙන්
අනුමොදන් කොට හුනස්තෙන් තැනි වැඩ සේක. අනතුරු ව භාග්‍යවතුන්
වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි දහමේ කතා කොට හිඤ්ඤා
ඇමතු සේක: “මහණෙනි, කැඳත් මිපිටුත් අනුදනම්” යි.

11. මිනිස්සු “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් කැඳත් මිපිටුත් අනුදන්තා
ලද” යි ඇසූහ. ඔහු බුදිතකැඳ ද මිපිටු ද උදෑසන ම පිළියෙල කෙරෙන්.
හිඤ්ඤා කළින් ම බුදිතකැඳින් ද මිපිටුවෙන් ද තෘණා වූවෝ බත්
(බොජුන්) හලෙහි දී සිත් සේ බත් නො වළඳත්.

12. එකල්හි එක්තරා අළුත පැහැදුනු මහඥාමනියකු විසින් බුද්ධප්‍රමුඛ
හිඤ්ඤාසංඝයා වෙතම පවරණ ලද්දේ වේ. ඉක්බිති අළුත පැහැදුනු ඒ මහ
ඥාමනියාහට “මම එක්දහස්දෙසියපණසක් හිඤ්ඤාට එක්දහස්දෙසිය
පණසක් මස්තලි පිළියෙල කරන්නෙමි නම්, එක එක මහණනුට එක
එක මස්තලිය එළවන්නෙමි නම්, යෙනෙකැ” යි සිත් වී ය. ඉක්බිති
අළුත පැහැදුනු ඒ මහඥාමනි වෙතම ඒ රැය ඉක්ම යෑමෙන් පසු ප්‍රණීත
වූ කැ යුතු දෑ බිදිය යුතු දෑ එක්දහස්දෙසියපණසක් මස්තලි ද පිළියෙල
කරවා “සාමනී, මේ කාලය යි. බත් නිමිසේ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට
කල් දැන්වී ය. එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරු කාලයෙහි හැඳ
පොරොවා පා සිටුවුරු ගෙන අළුත පැහැදුනු ඒ මහඥාමනියාගේ ගෙට වැඩි
සේක. වැඩ හිඤ්ඤාසංඝයා සමග පැණ වූ අසුනෙහි වැඩ හුන් සේක.

13. ඉක්බිති අළුත පැහැදුනු ඒ මහඥාමනි වෙතම බත්හලෙහි හිඤ්ඤා
වළඳවයි. හිඤ්ඤා “ඇවැත්නි, ටිකක් දෙව. ඇවැත්, ටිකක් දෙව” යි
මෙසේ කීහ. “සාමනී, භ්‍රම වහන්සේලා මේ වෙතම අළුත පැහැදුනු
මහඥාමනියෙකැ” යි ටික ටික නො පිළිගන්නා සේක්වා. මා විසින් බොහෝ
කැ යුතු දෙය ද බිදිය යුතු දෙය ද පිළියෙල කරණ ලද්දේ ය. එක්දහස්
දෙසියපණසක් මස්තලි එක එක එළවන්නෙමි. සාමනී, සැහෙන පමණ
පිළිගන්නා සේක්වා. “ඇවැත්නි, මේ කරුණෙන් අපි ටික ටික
පිළිගන්නෙමු නො වෙමු. අපි උදෑසන ම තොණ්ඩාගුවෙන් ද මිපිටුවෙන්
ද සැහුනෝ වමින. එහෙයින් අපි ටික ටික පිළිගනිමු” යි.

14. අථ බො සො තරුණසසනො මහාමතො උජ්ඣායති, ඩියති, විපාවෙති: “කථං හි නාම හදන්තා මයා නිමන්තිතා අඤ්ඤාසා භොජ්ජායාං පරිභුඤ්ඤානති. න වාහං පටිච්චලො යාවදන්. දුකු” නති කුපිතො අනත්තමනො ආසාදනාපෙකෙඛා භික්ඛුනං පතෙන පුරෙන්නො අගමාසිං “භුඤ්ජථ වා හරථ වා” ති.

15. අථ බො සො තරුණසසනො මහාමතො බුද්ධිපමුඛං භික්ඛු සඛිං පණිතෙන බාදනීයෙන තොජ්ජීයෙන සහන්තා සන්තපෙතො සමචාරෙතො භගවන්තං භුත්තාපිං ඔනීතපත්තපාණිං එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නං බො තං තරුණසසනං මහාමතං භගවා ධම්මො කථාය සඤ්ඤාසා සමාදපෙතො සමුත්තෙරෙතො සමපහංසෙතො උට්ඨා-යාසනා පකකාමි.

16. අථ බො තස්ස තරුණසසනාස්ස මහාමත්තස්ස අවිරපකකන්තස්ස භගවතො අනුදෙව කුකකුචං. අනු විපට්ඨසාරො: “අලාභා වත මෙ, න වත මෙ ලාභා, දුලලංඛං වත මෙ, න වත මෙ සුලලංඛං, යොහං කුපිතො අනත්තමනො ආසාදනාපෙකෙඛා භික්ඛුනං පතෙන පුරෙන්නො අගමාසිං ‘භුඤ්ජථ වා හරථ වා’ ති. කීනහු බො මයා බහුං පසුතං පුඤ්ඤං වා අපුඤ්ඤං වා?” ති.

17. අථ බො සො තරුණසසනො මහාමතො යෙන භගවා තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්භා භගවන්තං අභිවාදෙතො එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො බො සො තරුණසසනො මහාමතො භගවන්තං එතදෙවොච: “ඉධ මයං භන්තෙ අවිරපකකන්තස්ස භගවතො අනුදෙව කුකකුචං. අනු විපට්ඨසාරො: ‘අලාභා වත මෙ, න වත මෙ ලාභා, දුලලංඛං වත මෙ, න වත මෙ සුලලංඛං, යොහං කුපිතො අනත්තමනො ආසාදනාපෙකෙඛා භික්ඛුනං පතෙන පුරෙන්නො අගමාසිං ‘භුඤ්ජථ වා හරථ වා’ ති. කීනහු බො මයා බහුං පසුතං පුඤ්ඤං වා අපුඤ්ඤං වා?’ ති. කීනහු බො මයා භන්තෙ බහුං පසුතං පුඤ්ඤං වා අපුඤ්ඤං වා?’ ති. “යදග්ගෙන තයා ආට්ඨසො, ස්වාතනාය බුද්ධිපමුඛො භික්ඛුසඛෙසා නිමන්තිතො, තදග්ගෙන තෙ බහුං පුඤ්ඤං පසුතං. යදග්ගෙන තෙ එකමෙකෙන භික්ඛුනා එකමෙකං සිත්ථං පටිගහතිතං, තදග්ගෙන තෙ බහුං පුඤ්ඤං පසුතං. සග්ගා තෙ ආරඤ්ඤා” ති.

18. අථ බො සො තරුණසසනො මහාමතො “ලාභා කිර මෙ, සුලලංඛං කිර මෙ, බහුං කිර මයා පුඤ්ඤං පසුතං. සග්ගා කිර මෙ ආරඤ්ඤා” ති හට්ඨා උදග්ගො උට්ඨායාසනා භගවන්තං අභිවාදෙතො පදකම්ඤං කතො පකකාමි. අථ බො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසඛිං සන්තිපාතාපෙතො භික්ඛු පටිපුච්ඡි: “සච්චං කිර භික්ඛවෙ භික්ඛු අඤ්ඤානු නිමන්තිතා අඤ්ඤාසා භොජ්ජායාං පරිභුඤ්ඤානති” ති. “සච්චං භගවා” ති. විගර්භි බුද්ධො භගවා: “කථං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ, මොඝපුරිසා අඤ්ඤානු නිමන්තිතා අඤ්ඤාසා භොජ්ජායාං පරිභුඤ්ඤානති. තෙනං භික්ඛවෙ, අප්පසන්නානං වා පසාදය” -පෙ- විගර්භිනා ධම්මං කථං කතො භික්ඛු ආමන්තෙයි: “න භික්ඛවෙ, අඤ්ඤානු නිමන්තිතෙන අඤ්ඤාසා භොජ්ජායාං පරිභුඤ්ඤානති. යො පරිභුඤ්ඤායා, යථා ධම්මො කාරෙතබ්බො” ති.

14. ඉක්බිති තුරුණුපහන් ඒ මහඥාමනී තෙමේ “කෙසේ නම් ස්වාමීන් වහන්සේලා මා විසින් පවරණ ලද්දේ අන්‍යයකුගේ බුද්ධි-කැඳ වැළඳුනු ද? මම සැහෙන පමණ දෙන්නට අපොහොසත් වෙමි ද” යි අවමන් කෙරෙයි. නින්දා කෙරෙයි. දෙස් කියයි. (මෙසේ) කිපියේ නො සතුටු සිත් ඇත්තේ වොදනාවෙන් පෙළනු කැමැත්තේ “වළඳවු, නැතහොත් ගෙණ යවු” යි භික්ෂුන්ගේ පාත්‍ර පුරවමින් ගියේ ය.

15. ඉක්බිති තුරුණුපහන් ඒ මහඥාමනී තෙමේ බුද්ධිප්‍රමුඛභික්ෂු සංඝයා ප්‍රණීත වූ කැසුතු දෙසින් ද බිදිය යුතු දෙසින් ද සියතින් සතළුවා වළඳවා, වළඳ අවසන් කළ පාත්‍රයෙන් බැහැර කළ අත් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පසෙක හුන්නේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් තුරුණුපහන් ඒ මහඥාමනීයා දූහැමි කතාවෙන් කරුණු දක්වා සමාදන් කරවා තියුණු කරවා සතුටු කරවා හුතස්නෙන් නැගිට වැසී සේක.

16. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩ නො බෝ වේලාවක දී තුරුණුපහන් ඒ මහඥාමනීයාහට “ඒ මම කිපියෙමි නො සතුටු සිත් ඇත්තෙමි වොදනා කරුණු කැමැත්තෙමි ‘වළඳවු, නැතහොත් ගෙණ යවු’ යි භික්ෂුන්ගේ පාත්‍ර පුරවමින් ගියෙමි ද, ඒ මාහට අලාභ ය. මාහට ලාභයෙක් නො වේ. මා විසින් අයහපතක් ලද්දේ ය. මා විසින් යහපතක් නො ලද්දේ ය. කීමෙක් ද, මා විසින් බොහෝ කුසල් හෝ අකුසල් හෝ රැස් කරණ ලද්දේ ද?” යි කුකුසෙක් වූයේ ය. විපිළිසරෙක් වූයේ ය.

17. ඉක්බිති තුරුණුපහන් ඒ මහඥාමනී තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතට ගියේ ය. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක හුන්නේ ය. පසෙක හුන් තුරුණුපහන් ඒ මහඥාමනී, තෙමේ “ස්වාමීනි, මෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩ නො බෝ වේලාවකින් මට - ‘යම්සේ මම කිපියෙමි නො සතුටු සිත් ඇත්තෙමි නින්දා කිරීම බලාපොරොත්තු වන්නෙමි ‘වළඳවු, නැත් නම් ගෙණ යවු’ යි භික්ෂුන්ගේ පාත්‍ර පුරවමින් ගියෙමි ද, ඒ මාහට අලාභ ය. මාහට ලාභයෙක් නො වේ. මා විසින් අයහපතක් ලද්දේ ය. මා විසින් යහපතක් නො ලද්දේ ය. කීමෙක් ද, මා විසින් බොහෝ කුසල් හෝ අකුසල් හෝ රැස් කරණ ලද්දේ ද?” යි කුකුසෙක් වූයේ ය. විපිළිසරෙක් වූයේ ය. “ස්වාමීනි, කිම මා විසින් බොහෝ පින් හෝ පමි හෝ රැස් කරණ ලද ද?” යි විචාලේ ය. ඇවැත, යම් දිනෙක පටන් නා විසින් ගෙටට බුද්ධිප්‍රමුඛ භික්ෂුසමාස තෙමේ පවරණ ලද්දේ ද, එදින පටන් නා විසින් බොහෝ පින් රැස් කරණ ලද්දේ ය. යම් මේලක පටන් එක එක මහණහු විසින් තොපගේ එක එක බන්ධුල පිළිගන්නා ලද්දේ ද, එවේලෙහි පටන් තොප විසින් බොහෝ පින් රැස් කරණ ලද්දේ ය. තොප විසින් ස්වගීයෝ සතුටු කරණ ලද්දහ” යි.

18. ඉක්බිති තුරුණුපහන් ඒ මහඥාමනී තෙමේ “මට ලාභයෙක් ල. මා විසින් මොනවට ලද්දේ ල. මා විසින් බොහෝ පින් රැස් කරණ ලද්දේ ල. මා විසින් ස්වගීයෝ සතුටු කරණ ලද්දේ ල” යි සතුටු වූයේ ඔදවැඩියේ හුතස්නෙන් නැගිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පැදකුණු කොට තිත්ම ගියේ ය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ කාරණයෙහි භික්ෂුසමාසයා රැස් කරවා “මහණෙනි, අන් තැනක පවරණ ලද්දේ අනෙකකුගේ බුද්ධිකැඳ වළඳන් ල යනු සැබෑ ද” යි භික්ෂුන් විචාල සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, සැබෑ ය”. භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ “මහණෙනි, කෙසේ නම් ඒ සිස් පුරුෂයෝ අන් තැනක පවරණ (ආරාධනා) ලද්දේ අන්‍යයකුගේ බුද්ධිකැඳ වැළඳවෘත්තද්‍රව්‍ය ගැරහු සේක. “මහණෙනි, මෙය නො පැහැදුනවුන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වේ” යි -පෙ- ගරහා දූහැමි කතා කොට “මහණෙනි, අන් තැනක පවරණ ලද්දහු විසින්, අනෙකකුගේ බුද්ධිකැඳ නො වැළඳිය යුතු ය. යමෙක් වළඳන්නේ නම්, ඇවැත් පරිදි කර විය යුතු ය” යි වදාළ සේක.

19. අථ බො භගවා අකිකච්ඡෙදෙ යථාභිරතනං විහරිතො යෙන රාජගහං තෙන වාරිකං පකකාමි මහතා භික්ඛුසංඝෙසන සද්ධං අසිංහෙලසෙති භික්ඛුසතෙති.

20. තෙන බො පන සමයෙන බෙලටෙය්‍යා කච්චානො රාජගහා අකිකච්ඡෙදං අද්ධානමග්ගපටිපන්නො හොති පඤ්චමත්තෙති සකට්ඨතෙති සංඛෙහෙව ගුලකුමාසුරෙති. අද්දසා බො භගවා බෙලටෙය්‍යා කච්චානං දුරතොව ආගච්ඡන්තං. දිස්වාන මග්ගා ඔක්කමම අඤ්ඤාතරස්මිං රුක්ඛමුලෙ නිසීදි.

21. අථ බො බෙලටෙය්‍යා කච්චානො යෙන භගවා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිතො භගවන්තං අභිවාදෙතො එකමන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තං සීතො බො බෙලටෙය්‍යා කච්චානො භගවන්තං එතදවොච: “ඉච්ඡාමහං භනෙත එකමෙකස්ස භික්ඛුතො එකමෙකං ගුලකුමාං දාතු” නති. “තෙන හි නිං කච්චාන, එකංයෙව ගුලකුමාං ආතරා” ති. “එවං භනෙත” ති බො බෙලටෙය්‍යා කච්චානො භගවතො පටිස්සුතො එකංයෙව ගුලකුමාං ආදාය යෙන භගවා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිතො භගවන්තං එතදවොච: “ආතටො¹ භනෙත, ගුලකුමෙතා. කථාහං භනෙත, පටිපජ්ජාමි” ති. “තෙන හි නිං කච්චාන, භික්ඛුනං ගුලං දෙති” ති. “එවං භනෙත” ති බො බෙලටෙය්‍යා කච්චානො භගවතො පටිස්සුතො භික්ඛුනං ගුලං දදාං භගවන්තං එතදවොච: “දිනෙතා භනෙත, භික්ඛුනං ගුලො. බහු වායං ගුලො අවසිටෙය්‍යා. කථාහං භනෙත, පටිපජ්ජාමි” ති. “තෙන හි නිං කච්චාන, භික්ඛුනං ගුලං යාවදන්තං දෙති” ති. “එවං භනෙත” ති බො බෙලටෙය්‍යා කච්චානො භගවතො පටිස්සුතො භික්ඛුනං ගුලං යාවදන්තං දදාං භගවන්තං එතදවොච: “දිනෙතා භනෙත, භික්ඛුනං ගුලො යාවදන්තො. බහු වායං ගුලො අවසිටෙය්‍යා. කථාහං භනෙත, පටිපජ්ජාමි” ති. “තෙන හි නිං කච්චාන, භික්ඛු ගුලෙති සන්තපෙසති” ති. “එවං භනෙත” ති බො බෙලටෙය්‍යා කච්චානො භගවතො පටිස්සුතො භික්ඛු ගුලෙති සන්තපෙසසි. එකචෙව භික්ඛු පනොති පුරෙස්සං. පරිස්සාවතාතිපි එවිකායොපි පුරෙස්සං.

22. අථ බො බෙලටෙය්‍යා කච්චානො භික්ඛු ගුලෙති සන්තපෙසති භගවන්තං එතදවොච: “සන්තප්පිතා භනෙත භික්ඛු ගුලෙති. බහු වායං ගුලො අවසිටෙය්‍යා. කථාහං භනෙත, පටිපජ්ජාමි” ති. “තෙන හි නිං කච්චාන විසාසාදනං ගුලං දෙති” ති. “එවං භනෙත” ති බො බෙලටෙය්‍යා කච්චානො භගවතො පටිස්සුතො විසාසාදනං ගුලං දදාං භගවන්තං එතදවොච: “දිනෙතා භනෙත, විසාසාදනං ගුලො. බහු වායං ගුලො අවසිටෙය්‍යා. කථාහං භනෙත, පටිපජ්ජාමි” ති. “තෙන හි නිං කච්චාන, විසාසාදනං ගුලං යාවදන්තං දෙති” ති “එවං භනෙත” ති බො බෙලටෙය්‍යා කච්චානො භගවතො පටිස්සුතො විසාසාදනං ගුලං යාවදන්තං දදාං භගවන්තං එතදවොච: “දිනෙතා භනෙත, විසාසාදනං ගුලො යාවදන්තො. බහු වායං ගුලො අවසිටෙය්‍යා. කථාහං භනෙත, පටිපජ්ජාමි” ති. “තෙන හි නිං කච්චාන, විසාසාදෙ ගුලෙති සන්තපෙසති” ති. “එවං භනෙත” ති බො බෙලටෙය්‍යා කච්චානො භගවතො පටිස්සුතො විසාසාදෙ ගුලෙති සන්තපෙසසි. එකචෙව විසාසාද නොලමෙති ඤ්ඤාති පුරෙස්සං. විටිකාතිපි උච්ඡිඤ්ඤාති පුරෙස්සං.

19. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අකිකච්ඡදයෙහි කැමැති තාක් වාසය කොට භික්ෂූන් එක් දහස් දෙසිය පණසක් වූ මහාභික්ෂූසංඝයා සමග රජගහනුවර බලා වාරිකාවෙහි වැඩි සේක.

20. එකල්හි බෙලට්ඨකච්චාන තෙමේ රජගහනුවරින් අකිකච්ඡදය බලා උක්භකුරුකලවලින් ම පිරුණු පන්සියයක් පමණ ගැල් සමග දීඝිමාගී-යට පිළිපත්තේ මේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එන්නා වූ බෙලට්ඨකච්චානයා දුර දී ම දුටු සේක. දෑක මාගීයෙන් ඉවත් ව එක්තරා ගසක් මුල වැඩි හුන් සේක.

21. එවිට බෙලට්ඨකච්චාන තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක සිටියේ ය. පසෙක සිටියා වූ බෙලට්ඨකච්චාන තෙමේ “ස්වාමීනි, මම එක එක මහණහුට එක එක උක්භකුරුකලයක් දීමට කැමැත්තෙමි” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකෙළේ ය. “කච්චානය, එසේ නම්, තෝ එක ම උක්භකුරුකලයක් ගෙණ එව.” “ස්වාමීනි, එසේ ය” යි බෙලට්ඨකච්චාන තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී එක ම උක්භකුරුකලයක් ගෙණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ “ස්වාමීනි, උක්භකුරුකලයක් ගෙණ එන ලද්දේ ය. ස්වාමීනි, මම කෙසේ පිළිපදිමි ද” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකෙළේ ය. “කච්චානය, එසේ නම්, තෝ භික්ෂූන්ට උක්භකුරු දෙව”. “ස්වාමීනි එසේ ය” යි බෙලට්ඨකච්චාන තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී භික්ෂූන්ට උක්භකුරු දී “ස්වාමීනි, භික්ෂූන්ට උක්භකුරු දෙන ලද්දේ ය. මේ බොහෝ උක්භකුරු ඉතිරි වූයේ ය. ස්වාමීනි, මම කුමක් කරමි ද” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකෙළේ ය. “කච්චානය, එසේ නම්, තෝ භික්ෂූන්ට උක්භකුරු සැහෙන පමණ දෙව”. “ස්වාමීනි, එසේ ය” යි බෙලට්ඨකච්චාන තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී, භික්ෂූන්ට සැහෙන පමණ උක්භකුරු දී “ස්වාමීනි, භික්ෂූන්ට සැහෙන පමණ උක්භකුරු දෙන ලද්දේ ය. මේ බොහෝ උක්භකුරු ඉතිරි වූයේ ය. ස්වාමීනි, මම කුමක් කරමි ද” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකෙළේ ය. “කච්චානය, එසේ නම්, තෝ භික්ෂූන් උක්භකුරු වලින් සතප්පව”. “ස්වාමීනි එසේ ය” යි බෙලට්ඨකච්චාන තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී භික්ෂූන් උක්භකුරුවලින් සැතැප්වී ය. ඇතැම් භික්ෂූහු පාත්‍ර ද පිරවූහ. පෙරහන් ද පසුම්බි ද පිරවූහ.

22. ඉක්බිති බෙලට්ඨකච්චාන තෙමේ භික්ෂූන් උක්භකුරුවලින් සතප්පා “ස්වාමීනි, භික්ෂූහු උක්භකුරුවලින් සතප්පන ලද්දහු ය. මේ බොහෝ උක්භකුරු ඉතිරි වූයේ ය. ස්වාමීනි මම කුමක් කරමි ද” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකෙළේ ය. “කච්චානය එසේ නම්, තෝ ඉදුල් කන්නන්ට (යාවකයන්ට) උක්භකුරු දෙව”. “ස්වාමීනි, එසේ ය” යි බෙලට්ඨකච්චාන තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී යාවකයන්ට උක්භකුරු දී “ස්වාමීනි, යාවකයන්ට උක්භකුරු දෙන ලද්දේ ය. මේ බොහෝ උක්භකුරු ඉතිරි වූයේ ය. ස්වාමීනි, මම කුමක් කරමි ද” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් ඇසී ය. “කච්චානය, එසේ නම්, තෝ යාවකයන්ට උක්භකුරු සැහෙන පමණ දෙව.” “ස්වාමීනි, එසේ ය” යි බෙලට්ඨකච්චාන තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී යාවකයන්ට උක්භකුරු සැහෙන පමණ දී “ස්වාමීනි, යාවකයන්ට උක්භකුරු සැහෙන පමණ දෙන ලද්දේ ය. මේ බොහෝ උක්භකුරු ඉතිරි වූයේ ය. ස්වාමීනි, මම කුමක් කරමි ද” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් ඇසී ය. “කච්චානය, එසේ නම් තෝ යාවකයන් උක්භකුරුවලින් සතප්පව”. “ස්වාමීනි, එසේ ය” යි බෙලට්ඨකච්චාන තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී යාවකයන්ට උක්භකුරුවලින් සැතැප්වී ය. ඇතැම් යාවකයෝ මහසෑළි ද කළ ද පාඨ ද පුරවාගත්හ. ඔබොක්කු ද පුරවාගත්හ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

23. අථ බො බෙලට්ඨො කච්චානො විසාසාදෙ ගුලෙහි සන්නප්පනා භගවන්තං එතදවොච: “සන්නප්පිතා භනෙන විසාසාදා ගුලෙහි. බහු වායං ගුලො අවසිට්ඨො. කථානං භනෙන පටිපජ්ජාමි” ති. “නාහං තං කච්චාන, පස්සාමි සදෙවකෙ ලොකෙ සමාරහෙ සබ්බත්තකෙ සස්සමණබ්බාගමිණීසා පජ්ජාස සදෙවමනුස්සාය යස්සෙසො ගුලො¹ පරිභුතො. සමො පරිණාමං ගවේජය්‍ය අඤ්ඤානු තථාගතස්ස වා තථාගතසාවකස්ස වා. තෙන හි ත්වං කච්චාන, තං ගුලං අප්පහරිතො වා ඡබ්බෙති. අප්පාණකෙ වා උදකෙ ඔපිලාපෙති” ති. “එවං භනෙන” ති බො බෙලට්ඨො කච්චානො භගවතො පටිස්සුතා තං ගුලං අප්පාණකෙ උදකෙ ඔපිලාපෙති². අථ බො සො ගුලො උදකෙ පක්ඛිනො විච්චිට්ඨායති. විච්චිට්ඨායති. සක්ඛුපායති³. සමපබ්බායති. සෙය්‍යථාපි නාම ඵාලො දිවසසන්නනො⁴ උදකෙ පක්ඛිනො විච්චිට්ඨායති, විච්චිට්ඨායති, සක්ඛුපායති, සමපබ්බායති, එවමෙව සො ගුලො උදකෙ පක්ඛිනො විච්චිට්ඨායති. විච්චිට්ඨායති. සක්ඛුපායති. සමපබ්බායති.

24. අථ බො බෙලට්ඨො කච්චානො සංවිතො ලොමගට්ඨජාතො යෙන භගවා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිති භගවන්තං අභිවාදෙතා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නස්ස බො බෙලට්ඨස්ස කච්චානස්ස භගවා ආනුප්පබ්බිකථං කපේසි. සෙය්‍යපීදං: දාතකථං පිලකථං සග්ගකථං කාමානං ආදීනවං ඔකාරං සංකිලෙසං නෙකකමෙම ආනිසංසං පකාසෙසි. යද භගවා අඤ්ඤාසි බෙලට්ඨො කච්චානං කල්ලචිත්තං මුදුචිත්තං විනිවරණ චිත්තං උදගචිත්තං පසන්නචිත්තං, අථ යා බුද්ධානං සාමුක්ඛකංසිකා ධම්මදෙසනා, තං පකාසෙසි. [සෙය්‍යථාපි නාම පුද්ධං වජ්ථං අපගතකාලකං සම්මදෙව රජනං පටිගණෙහය්‍ය,] එවමෙව බෙලට්ඨස්ස කච්චානස්ස තස්මිංසෙව ආසනෙ විරජං චිත්තමං ධම්මවක්ඛං උදපාදි: “යං කිඤ්චි සමුදායමමං, සබ්බන්තං නිරොධිමම” නති.

25. අථ බො බෙලට්ඨො කච්චානො දිට්ඨිමමෙමා පන්නධමෙමා විදිතධමෙමා පරියොගාලකධමෙමා තිණණ්චිචිකිට්ඨො විගතකථකපො වෙසාරජ්ජප්පනො අපරප්පච්චෙයො සන්ථිසාසනෙ භගවන්තං එතදවොච: “අභිසංකන්තං භනෙන, අභිසංකන්තං භනෙන, සෙය්‍යථාපි භනෙන, නිකකුජ්ජිතං වා උකකුජ්ජය්‍ය, පටිච්ඡන්තා වා විචරෙය්‍ය, මූලකස්ස වා මග්ගං ආවිකෙකය්‍ය, අකුකාරෙ වා තෙලපජ්ජොතං ධාරෙය්‍ය; වක්ඛමිනො රූපානි දක්ඛිනානි ති, එවමෙව භගවතා අනෙකපරිණායෙන ධමෙමා පකාසිතො. එසානං භනෙන භගවන්තං සරණං ගච්ජාමි ධම්මඤ්ච භික්ඛුසම්ඝඤ්ච. උපාසකං මං භගවා ධාරෙතු අජ්ඣතගෙහ පාණ්ණපෙන සරණං ගත” නති.

1. “යස්ස සො ගුලො” ම ඡ සා. PTS.

2. “ඔපිලාපෙති” ම ඡ සා.

3. “පබ්බායති” ම ඡ සා.

4. “දිවසසන්නනො” ම ඡ සා.

23. ඉක්බිති බෙලට්ඨකච්චාන තෙමේ යාවකයන් උක්භකුරුවලින් සතප්ථා “සාමිනි, යාවකයෝ උක්භකුරුවලින් සතප්ථන ලද්දහ. මේ බොහෝ උක්භකුරු ඉතිරි වූයේ ය. සාමිනි, කුමක් කරමි ද” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් ඇසී ය. “කච්චානස, මම, යමකු විසින් මේ උක්භකුරු අනුනව කරණ ලද්දේ මැනවින් දිරවීමට යන්නේ ද, තථාගතයන් හෝ තථාගත ශ්‍රාවකයකු හෝ හැර එබන්නකු දෙවියන් සහිත වූ මරුන් සහිත වූ බඹුන් සහිත වූ ලොකයෙහි ද, මහණබමුණන් සහිත වූ දෙවි මිනිසුන් සහිත වූ ප්‍රජාවෙහි ද, මම නො දක්මි. කච්චානස, එසේ නම්, තෝ ඒ උක්භකුරු තණකොළ නැති නැතක හෝ දමව. සතුන් නැති දියෙහි හෝ පා කොට හරුව”. “සාමිනි, එසේ ය” යි බෙලට්ඨකච්චාන තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී ඒ උක්භකුරු සතුන් නැති දියෙහි පා කොට හැරියේ ය. දියෙහි ලූ ඒ උක්භකුරු විට විට යන හඬ නගයි. විටි විටි යන හඬ නගයි. හැම අතින් දුමසි. හැම අතින් වැසියක් දුමසි. දවසක් රත් කළ සිවැලක් (නගුල් තලයක්). දියෙහි ලන ලද්දේ යම් සේ විට විට යන හඬ නගා ද, විටි විටි යන හඬ නගා ද, හාත්පසින් දුමා යේ ද, හාත්පසින් වැසියක් දුමා යේ ද, එපරිද්දෙන් ම ඒ උක්භකුරු දියෙහි ලන ලද්දේ විට විට යන හඬ නගයි. විටි විටි යන හඬ නගයි. හාත්පසින් දුමසි. හාත්පසින් වැසියක් දුමසි.

24. ඉක්බිති හටගත් බිය ඇති හටගත් ලොමුදහගැණිම ඇති බෙලට්ඨකච්චාන තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතට ගියේ ය. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්නේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් බෙලට්ඨකච්චානසාහට පිළිවෙලකතාව වදල සේක. එනම්: දුනකථාව සීලකථාව සවගීකථාව ද කාමයන් දුක්ඛව ලාමකඛව කෙලෙසීමට හෙතුවන බව ද, පැවිද්දෙහි අනුසස් ද ප්‍රකාශ කළ සේක. යම් කලෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බෙලට්ඨකච්චානසා සුදුසු සිත් ඇත්තෙක, මොළොක් වූ සිත් ඇත්තෙක, නො හැකුළුනු සිත් ඇත්තෙක, ඔදවැසි සිත් ඇත්තෙක, පහන් සිත් ඇත්තෙකැ යි දන් සේක් ද, එකල්හි බුදුවරයන්ගේ සෘමුක්කංසික වූ යම් ධර්මදෙශනාවක් වේ ද, දුඛසත්‍යය සමුදයසත්‍යය නිරෝධසත්‍යය මාගීසත්‍යය යන ඒ වතුරායෂී-සත්‍යය ප්‍රකාශ කළ සේක. [පිරිසිදු වූ පහ වූ කිලිටු ඇති වස්ත්‍රයක් මතා ව සායම් ගන්නේ යම් සේ ද,] එපරිද්දෙන් ම බෙලට්ඨකච්චානසාහට ඒ අසුනෙහි දී ම “හටගැණිම සවතාවය කොට ඇති යම් කිසිවක් වේ ද, ඒ සියල්ල නිරාඥා වීම සවතාවය කොට ඇතැ” යි රාගාදීරජස් රහිත වූ පහ වූ කෙලෙස්මිල ඇති සොතාපනතිමග්ගඤ්ඤය පහල වූයේ ය.

25. ඉක්බිති බෙලට්ඨකච්චාන තෙමේ දක්නා ලද දහම් ඇත්තේ පැමිණි දහම් ඇත්තේ අවබෝධ කළ දහම් ඇත්තේ වෙසෙසින් බැස ගත් දහම් ඇත්තේ දුරු කළ සැක ඇත්තේ පහ වූ කෙසේ කෙසේ ද යි පැවැති සැක ඇත්තේ විශාරදභාවයට පැමිණියේ බුදුසස්තෙහි (අවබෝධය සදහා) අනුන්ගේ උපකාරයක් (මිනැ) නැත්තේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සාමිනි, ඉතා යහපත. සාමිනි, ඉතා යහපත. සාමිනි, යටිකුරු කරණ ලද්දක් යම් සේ උඩුකුරු කරන්නේ ද, වසන ලද්දක් යම් සේ විදහා පාන්නේ ද, මං මුළා වූවකුට යම් සේ මග කියන්නේ ද, ‘ඇස් ඇත්තෝ රූප දක්නාහු’ යි ගතදුරෙහි තෙල්පහනක් යම් සේ දරන්නේ ද, එපරිද්දෙන් ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් නොයෙක් ක්‍රමයෙන් ධර්මය තෙමේ ප්‍රකාශ කරණ ලද්දේ ය. සාමිනි, ඒ මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද තවලොකොත්තරධර්මය ද අභ්‍යාසීපුද්ගලභික්ෂුසංඝයා ද සරණ කොට යමි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අද පටන් දිවිහිම කොට සරණ ගියා වූ මා උපාසකයකු කොට දරණ සේක්වා” යි සැලකෙලේ ය.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

26. අථ බො භගවා අනුපුබ්බෙන වාරිකං වරමානො යෙන රාජගහං තදවසරි. තත්‍ර සුදං භගවා රාජගහෙ විහරති චෙඨවතො කලඤ්ඤානිවාසෙ. තෙන බො පත සමයෙන රාජගහෙ ගුලො උසානො හොති. තිකුඤ්ඤානිවාසො භගවතා ගුලො අනුඤ්ඤානො. නො අගිලානස්සා” නි කුකුඤ්ඤානිවාසනා ගුලං න පරිභුඤ්ඤාති. භගවතො එතමන්. ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි තිකුඤ්ඤානි, ගිලානස්ස ගුලං. අගිලානස්ස ගුලොදක” නති.

27. අථ බො භගවා රාජගහෙ යථාභිජානං විහරිතො යෙන පාටලිගාමො තෙන වාරිකං පකකාමි මහතා තිකුඤ්ඤානිවාසනා සද්ධිං අභිසංචෙදසෙති තිකුඤ්ඤානෙති. අථ බො භගවා අනුපුබ්බෙන වාරිකං වරමානො යෙන පාටලිගාමො තදවසරි. අස්සොසුං බො පාටලිගාමිකා උපාසකා “භගවා කීර පාටලිගාමං අනුසාතො” නි. අථ බො පාටලිගාමිකා උපාසකා යෙන භගවා තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිතො භගවතං අභිවාදෙතො එකමන්තං නිසීදිංසු. එකමන්තං නිසීදෙන බො පාටලිගාමිකෙ උපාසකෙ භගවා ධම්මො කථාය සද්දස්සෙසි. සමාදපෙසි. සමුත්තොජෙසි. සමපතංසෙසි. අථ බො පාටලිගාමිකා උපාසකා භගවතා ධම්මො කථාය සද්දස්සිතා සමාදපිතා සමුත්තොජිතා සමපතංසිතා භගවතං එතදවොචුං: “අධිවාසෙතු නො හනෙත භගවා ආවසථාගාරං සද්ධිං තිකුඤ්ඤානා” නි. අධිවාසෙසි භගවා භුණ්ඨිතාවෙන.

28. අථ බො පාටලිගාමිකා උපාසකා භගවතො අධිවාසනං විදිතො උට්ඨායාසනා භගවතං අභිවාදෙතො පදකම්ණං කතො යෙන ආවසථාගාරං තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිතො සබ්බසන්ථරි. ආවසථාගාරං සන්ථරිතො ආසනාති පඤ්ඤාපෙතො උදකමණ්ණිකං පනිඨාපෙතො තෙලපාදීපං ආරොපෙතො යෙන භගවා තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිතො භගවතං අභිවාදෙතො එකමන්තං අට්ඨංසු. එකමන්තං සිතා බො පාටලිගාමිකා උපාසකා භගවතං එතදවොචුං: “සබ්බසන්ථරිං සන්ථරං¹ හනෙත, ආවසථා ගාරං. ආසනාති පඤ්ඤාතොති. උදකමණ්ණිකො පනිඨාපිතො. තෙලපාදීපො ආරොපිතො. යස්සදාති හනෙත, භගවා කාලං මඤ්ඤාති” නි. අථ බො භගවා නිවාසෙතො පත්තවිවරං ආදාය සද්ධිං තිකුඤ්ඤානා යෙන ආවසථාගාරං තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිතො පාදෙ පකඛාලෙතො ආවසථා ගාරං පවිසිතො මජ්ඣමං ඵලං නිස්සාය පුරන්තාතිමුඛො නිසීදි. තිකුඤ්ඤානිවාසො බො පාදෙ පකඛාලෙතො ආවසථාගාරං පවිසිතො පච්ඡිමං හිතති. නිස්සාය පුරන්තාතිමුඛො නිසීදි භගවතංයෙව පුරකකතො. පාටලිගාමිකාපි බො උපාසකා පාදෙ පකඛාලෙතො ආවසථාගාරං පවිසිතො පුරන්ථමං හිතති. නිස්සාය පච්ඡිමාතිමුඛො නිසීදිංසු භගවතංයෙව පුරකකතො.

1. සබ්බසන්ථරිසන්ථරං” ම ඡ සං.

26. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවෙළින් වාරිකාවෙහි වසිනා සේක් රජගහනුවරට වැඩි සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි රජගහනුවර කලඤ්ඤානිවාසයෙහි වූ වෙළුමාරාමයෙහි වසන සේක. එකල්හි රජගහනුවර උක්භතුරු බහුල වේ. භික්ෂුහු “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ගිලනුට ම උක්භතුරු අනුදන්නා ලද්දේ ය. නොගිලන් වූවනුට නො අනුදන්නා ලද්දේ ය” යි කුකුස් කරමින් උක්භතුරු නො වලඳත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, ගිලන් වූවනුට උක්භතුරු ද, නො ගිලන් වූවනුට උක්භතුරුදිය (උක්භතුරු කලතා ගත් දිය) ද අනුදනිමි” යි.

27. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහනුවර කැමැති තාක් කල් වාසය කොට පාටලිග්‍රාමය බලා එක්දහස්දෙසියපණසක් වූ මහාභික්ෂු සංඝයා සමග වාරිකාවෙහි වැඩි සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවෙළින් වාරිකා කරණ සේක් පාටලිග්‍රාමයට වැඩි සේක. පාටලිග්‍රාමයෙහි උපාසකයෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පාටලිග්‍රාමයට වැඩිසේක් ල” යි ඇසූහ. එවිට පාටලිග්‍රාමයෙහි වැඩි උපාසකයෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියහ. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් පාටලිග්‍රාමයෙහි උපාසකයන් දැනුම් කතාවෙන් කරුණු දක්වූහ. සමාදන් කරවූහ. තියුණු කර වූහ. සතුටු කරවූහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දැනුම් කතාවෙන් කරුණු දක්වන ලද සමාදන් කරවන ලද තියුණු කරවන ලද සතුටු කරවන ලද පාටලිග්‍රාමයෙහි උපාසකයෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “ස්වාමීනි, භික්ෂුසංඝයා සමග භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අපගේ ආගන්තුකාගාරය පිළිගන්නා සේක්වා” යි (කීහ). භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුණූමහාවයෙන් ඉවසූ සේක.

28. ඉක්බිති පාටලිග්‍රාමයෙහි උපාසකයෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඉවසීම දැන හුනස්නෙන් නැගිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පැදකුණු කොට ආගන්තුකාගාරයට ගියහ. ගොස් ආගන්තුකාගාරය සියලු තැන අතුරා අසුන් පණවා මහදියබඳුනක් පිහිටුවා තෙල්පහන් තහා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ගියහ. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක සිටියහ. පසෙක සිටි පාටලිග්‍රාමයෙහි උපාසකයෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “ස්වාමීනි, ආගන්තුකාගාරය සියලු තැන අතුරුණ ලදී. අසුන් පණවන ලදී. දිය බඳුනක් තබන ලදී. තෙල්පහන් තහන ලදී. ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දැන් යමකට කල් බලාපොරොත්තු වන සේක් නම්, මේ ඊට කාල ය” යි සැලකලහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හැද පොරොවා පාසිවුරු ගෙණ භික්ෂුසංඝයා සමග ආගන්තුකාගාරයට වැඩි සේක. වැඩ පා සෝද ආගන්තුකාගාරයට පිවිස මැදකණුව නිසා පෙරදිගට මුහුණ දී වැඩ හුන් සේක. භික්ෂුසංඝයා තෙමේ ද පා සෝද ආගන්තුකාගාරයට පිවිස පැසුළු බිත්තිය නිසා පෙරදිගට මුහුණ දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ම පෙරටු කොට හුන්නේ ය. පාටලිග්‍රාමයෙහි උපාසකයෝ ද පා සෝද ආගන්තුකාගාරයට ඇතුල් ව පෙරදිග බිත්තිය නිසා පැසුළු දිගට මුහුණ දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ම පෙරටු කොට හුන්හ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

29. අථ බො භගවා පාටලිගාමිකෙ උපාසකෙ ආමනෙතසි: “පඤ්චමෙ ගහපතයො, ආදීනවා දුස්සීලස්ස සීලවිපතනියා. කතමෙ පඤ්ච? ඉධ ගහපතයො, දුස්සීලො සීලවිපනෙතා පමාදුධිකරණං මහනිං භොගජාතීං නිගව්ඡති. අයං පඨමො ආදීනවො දුස්සීලස්ස සීලවිපතනියා. පුනචපරං ගහපතයො, දුස්සීලස්ස සීලවිපනනස්ස පාපකො කිත්තිසඤ්ඤා අබ්බුග්ගව්ඡති. අයං දුතියො ආදීනවො දුස්සීලස්ස සීලවිපතනියා. පුනචපරං ගහපතයො, දුස්සීලො සීලවිපනෙතා යඤ්ඤදෙව පරිසං උපසඤ්ඤාමති: යදි බත්තිසපරිසං යදි බ්‍රාහ්මණපරිසං යදි ගහපතිපරිසං යදි සමණපරිසං, අවිසාරද්‍යෙ උපසඤ්ඤාමති මඤ්ඤානුතො. අයං තතියො ආදීනවො දුස්සීලස්ස සීලවිපතනියා. පුනචපරං ගහපතයො, දුස්සීලො සීලවිපනෙතා සමමුලෙතා කාලං කරොති. අයං චතුත්තො ආදීනවො දුස්සීලස්ස සීලවිපතනියා. පුනචපරං ගහපතයො, දුස්සීලො සීලවිපනෙතා කායස්ස හෙදා පරමමරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතා තිරයං උපපජ්ජති. අයං පඤ්චමො ආදීනවො දුස්සීලස්ස සීලවිපතනියා. ඉමෙ බො ගහපතයො, පඤ්ච ආදීනවා දුස්සීලස්ස සීලවිපතනියා.

30. පඤ්චමෙ ගහපතයො, ආනිසංසා සීලවතො සීලසම්පදාය. කතමෙ පඤ්ච? ඉධ ගහපතයො, සීලවා සීලසම්පනෙතා අපමාදුධිකරණං මහනනං භොගක්ඛක්ඛං අධිගව්ඡති. අයං පඨමො ආනිසංසො සීලවතො සීලසම්පදාය. පුනචපරං ගහපතයො, සීලවතො සීලසම්පනනස්ස කල්‍යාණො කිත්තිසඤ්ඤා අබ්බුග්ගව්ඡති. අයං දුතියො ආනිසංසො සීලවතො සීලසම්පදාය. පුනචපරං ගහපතයො, සීලවා සීලසම්පනෙතා යඤ්ඤදෙව පරිසං උපසඤ්ඤාමති: යදි බත්තිසපරිසං යදි බ්‍රාහ්මණපරිසං යදි ගහපතිපරිසං යදි සමණපරිසං, විසාරද්‍යෙ උපසඤ්ඤාමති අමඤ්ඤානුතො. අයං තතියො ආනිසංසො සීලවතො සීලසම්පදාය. පුනචපරං ගහපතයො, සීලවා සීලසම්පනෙතා අසමමුලෙතා කාලං කරොති. අයං චතුත්තො ආනිසංසො සීලවතො සීලසම්පදාය. පුනචපරං ගහපතයො, සීලවා සීලසම්පනෙතා කායස්ස හෙදා පරමමරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපජ්ජති. අයං පඤ්චමො ආනිසංසො සීලවතො සීලසම්පදාය. ඉමෙ බො ගහපතයො, පඤ්ච ආනිසංසා සීලවතො සීලසම්පදාය” ති.

31. අථ බො භගවා පාටලිගාමිකෙ උපාසකෙ බහුදෙව රතනීං ධම්මිඤ්ඤා කථාය සඤ්ඤාසංඝාය සමාදායෙතො සමුත්තෙතෙතො සම්පතංසෙතො උසෙයාපෙසි “අභිකක්ඛනතා බො ගහපතයො, රතනී. යස්සදුති කාලං මඤ්ඤාථා” ති. “එවං භනෙත” ති බො පාටලිගාමිකා උපාසකා භගවතො පටිසුප්පා උට්ඨායාසනා භගවතනං අභිවාදෙතො පදක්ඛිණං කතො පක්ඛිණං. අථ බො භගවා අවිරපක්ඛනෙනසු පාටලිගාමිකෙසු උපාසකෙසු සුඤ්ඤාගාරං පාටිසි.

32. තෙන බො පන සමයෙන සුනිධවස්සකාරා මගධමහාමත්තා පාටලිගාමෙ නගරං මාපෙන්නි වජ්ජනං පටිච්ඡාගාය. අද්දසා බො භගවා රතනියා පච්චුසසමයං පච්චුට්ඨාය දිබ්බෙත වක්ඛනා විසුඤ්ඤාන අභිකක්ඛන මානුසකෙන සමබ්බුලා දෙවතායො පාටලිගාමෙ වජ්ජනී පරිගණහනතියො. යසම්. පදෙස මහෙසකතො දෙවතා වජ්ජනී පරිගණහනති, මහෙසකතානං තස් රාජ්ජනං රාජමහාමත්තානං විතතාති තමනති නිවෙසනාති මාපෙතො. යසම්. පදෙසෙ මජ්ඣමා දෙවතා වජ්ජනී පරිගණහනති, මජ්ඣමානං තස් රාජ්ජනං රාජමහාමත්තානං විතතාති තමනති නිවෙසනාති මාපෙතො. යසම්. පදෙසෙ නිවා දෙවතා වජ්ජනී පරිගණහනති, නිවානං තස් රාජ්ජනං රාජමහාමත්තානං විතතාති තමනති නිවෙසනාති මාපෙතො.

29. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පාටලිගම්වැසි උපාසකයන් ඇමතු සේක: “ගාභාවියෙති, දුශ්ශීලයාගේ ශීලවිපතතියෙහි මේ දෙස් පසෙක් වේ. **කවරපසෙක්ද ?** ගාභාවියෙති, මෙහි දුශ්ශීල තෙමේ ශීලවිපතතියට පැමිණියේ ප්‍රමාදහෙතුවෙන් මහත් නොගහාතියට පැමිණේ. මේ දුශ්ශීලයාගේ ශීලවිපතතියෙහි පළමුවන දෙස වේ. නැවැත ද ගාභාවියෙති, සිල්විපතට පැමිණි දුශ්ශීලයා පිළිබඳ අයහපත් කීර්තිරාවයෙක් පැන නගිනි. මේ දුශ්ශීලයාගේ ශීලවිපතතියෙහි දෙවන දෙස වේ. නැවැත ද ගාභාවියෙති, සිල්විපතට පැමිණි දුශ්ශීල තෙමේ ඤාත්‍රිය පිරිස බමුණුපිරිස ගාභාවි පිරිස මහණපිරිස යන යම් යම් පිරිසක් වෙතට එළඹේ ද, බිය ඇති ව තෙද රහිත ව එළඹෙයි. මේ දුශ්ශීලයාගේ ශීලවිපතතියෙහි තෙවන දෙස වේ. නැවැත ද ගාභාවියෙති, සිල්විපතට පැමිණි දුශ්ශීල තෙමේ මූලා වූයේ කුලුරිය කරයි. මේ දුශ්ශීලයාගේ ශීලවිපතතියෙහි සිවුවන දෙස වේ. නැවැත ද ගාභාවියෙති, සිල්විපතට පැමිණි දුශ්ශීල තෙමේ ජීවිතෙත්ඤ්ඤාය විනාශයෙන් මරණින් පසු සැපයෙන් පහ වූ දුකට පිහිට වූ අකමැත්තෙන් ම (දුබල ව) පතීන වන්නා වූ තරකයෙහි උපදී. මේ දුශ්ශීලයාගේ ශීලවිපතතියෙහි පස්වන දෙස වේ. ගාභාවියෙති, මේ දුශ්ශීලයාගේ ශීලවිපතතියෙහි දෙස් පස ය.”

30. “ගාභාවියෙති, සිල්වත්තූගේ සීලසම්පතතියෙහි මේ අනුසස් පසෙක් වේ. කවර පසෙක් ද ? ගාභාවියෙති, මෙහි සිල් ඇත්තේ සීලයෙන් යුක්ත වූයේ අප්‍රමාදහෙතුවෙන් මහත් වූ නොගරාශියක් ලබයි. මේ සිල්වත්තූගේ සීලසම්පතතියෙහි පළමුවන ආනිසංසය වේ. නැවැත ද ගාභාවියෙති, සිල්වත් වූ සීලයෙන් යුක්ත වූවුන්ගේ යහපත් කීර්තිරාවයෙක් පැන නගිනි. මේ සිල්වත්තූගේ සීලසම්පතතියෙහි දෙවන ආනිසංසය වේ. නැවැත ද ගාභාවියෙති, සිල් ඇත්තේ සීලයෙන් යුක්ත වූයේ ඤාත්‍රිය පිරිස බමුණුපිරිස ගාභාවි පිරිස මහණපිරිස යන යම් යම් පිරිසක් වෙතට එළඹේ ද, තිහිය ව තෙද සහිත ව එළඹේ. මේ සිල්වත්තූගේ සීලසම්පතතියෙහි තෙවන ආනිසංසය වේ. නැවැත ද ගාභාවියෙති, සිල් ඇත්තේ සීලයෙන් යුක්ත වූයේ නො මූලා ව කුලුරිය කෙරේ. මේ සිල්වත්තූගේ සීලසම්පතතියෙහි සිවුවන ආනිසංසය වේ. නැවැත ද ගාභාවියෙති, සිල් ඇත්තේ සීලයෙන් යුක්ත වූයේ ජීවිතෙත්ඤ්ඤාය විනාශයෙන් මරණින් පසු මනා ගති ඇති ස්වභාවිකයෙහි උපදී. මේ සිල්වත්තූගේ සීලසම්පතතියෙහි පස්වන ආනිසංසය වේ. ගාභාවියෙති, මේ සිල්වත්තූගේ සීලසම්පතතියෙහි අනුසස් පස ය.”

31. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පාටලිගම්වැසි උපාසකයන් රැ බොහෝ වේලාවක් ම දූතාමිකාවෙන් කරුණු දක්වා සමාදන් කරවා තිසුණු කරවා සතුටු කරවා “ගාභාවියෙති, රාත්‍රිනොමේ ඉක්ම ගියා ය. දන් යම් ගමනකට බලාපොරොත්තු වන්නනු නම්, එයට කාලය දැනවු” යි වදාළහ. පාටලිගම්වැසි උපාසකයෝ “ස්වාමීනි, එසේ ය” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී හුණත්තෙන් නැගිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පැදකුණු කොට ගියහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පාටලිගම්වැසි උපාසකයන් ගිය නොබෝ වේලාවකින් ශුන්‍යාගාරයට පිවිසි සේක.

32. එකල්හි සුනිධි-වසන්තාර නම් මහධම්මාමාත්‍යයෝ වජ්ජීන් වලකනු පිණිස පාටලිගම්හි නුවරක් ගොඩ නගන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රැ අලුයම් වේලෙහි නැගී සිට පාටලිගම්හි ගෙබිම් පරිග්‍රහණ කරන්නා වූ (=අරක් ගන්නා වූ) බොහෝ දෙවියන් මිනිසැක ඉක්ම වූ පිරිසිදුවූ දිවැසින් දුටුසේක. මහෙශාඛ්‍ය දෙවියෝ යම් පෙදෙසක ගෙබිම් පරිග්‍රහණ කෙරෙත් (=දූෂට හෙළිම් වසයෙන් ගණිත්) ද, එහි ගෙවල් ගොඩ නගන්නට මහෙශාඛ්‍ය වූ රජුන්ගේ ද රජමහ ඇමැතියන්ගේ ද සිත් නැමේ. මධ්‍යම වූ දෙවියෝ යම් පෙදෙසක ගෙබිම් පරිග්‍රහණ කෙරෙත් ද, එහි ගෙවල් ගොඩ නගන්නට මධ්‍යම වූ රජුන්ගේ ද රජමහ ඇමැතියන්ගේ ද සිත් නැමේ. පහත් වූ දෙවියෝ යම් පෙදෙසක ගෙබිම් පරිග්‍රහණ කෙරෙත් ද, එහි ගෙවල් ගොඩ නගන්නට පහත් රජුන්ගේ ද රජමහ ඇමැතියන්ගේ ද සිත් නැමේ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

33. අථ බො භගවා ආයස්මත්තං ආනන්දං ආමනෙත්ති: “කො භු බො තෙ ආනන්ද, පාටලිගාමෙ නගරං මාපෙත්ති” ති. “සුනිධිවස්සකාරා මගධමහාමත්තා පාටලිගාමෙ නගරං මාපෙත්ති චජ්ජිතං පටිබාහායා” ති. “සෙය්‍යථාපි ආනන්ද, දෙවෙහි තාවතීංසෙහි සද්ධිං මනෙත්තා, එවමෙව බො ආනන්ද, සුනිධිවස්සකාරා මගධමහාමත්තා පාටලිගාමෙ නගරං මාපෙත්ති චජ්ජිතං පටිබාහාය. ඉධාහං ආනන්ද, රත්තියා පච්චුසසමයං පච්චුට්ඨාය අද්දසං දිබ්බෙන චක්ඛුතා විසුඤ්ඤෙන අතික්කන්තමානුසකෙන සම්මත්තලා දෙවතායො පාටලිගාමෙ වජ්ජති පරිගණන්තියො. යස්මිං පදෙසෙ මහෙසකකා දෙවතා වජ්ජති පරිගණන්ති, මහෙසකකානං තත් රාජ්ජනං රාජමහාමත්තානං චිත්තාති නමන්ති නිවෙසනාති මාපෙත්තුං. යස්මිං පදෙසෙ මජ්ඣමා දෙවතා වජ්ජති පරිගණන්ති, මජ්ඣමානං තත් රාජ්ජනං රාජමහාමත්තානං චිත්තාති නමන්ති නිවෙසනාති මාපෙත්තුං. යස්මිං පදෙසෙ නිවා දෙවතා වජ්ජති පරිගණන්ති, නිවානං තත් රාජ්ජනං රාජමහාමත්තානං චිත්තාති නමන්ති නිවෙසනාති මාපෙත්තුං. යාවතා ආනන්ද, අරියං ආයතනං, යාවතා වණ්ණප්පථො, ඉදං අග්ගනගරං භවිස්සති පාටලිපුත්තං පුට්ඨෙදනං. පාටලිපුත්තස්ස බො ආනන්ද, නයො අනන්තරායා භවිස්සන්ති අග්ගිතො වා උදකතො වා අබ්හන්තරතො වා මිට්ඨෙද” ති.

34. අථ බො සුනිධිවස්සකාරා මගධමහාමත්තා යෙන භගවා තෙත්තපසඝමිංසු. උපසඝමිත්වා භගවතා සද්ධිං සමොදිංසු. සමොදනීයං කථං සාරාණීයං වීතිසාරෙත්වා එකමන්තං අට්ඨංසු. එකමන්තං ඩිතා බො සුනිධිවස්සකාරා මගධමහාමත්තා භගවන්තං එතදවොචු: “අධිවාසෙතු නො භවං ගොතමො අජ්ජතතාය භන්තං සද්ධිං භික්ඛුසඤ්ඤා” ති. අධිවාසෙසි භගවා භුණ්ඨිභාවෙන. අථ බො සුනිධිවස්සකාරා මගධමහාමත්තා භගවතො අධිවාසනං විදිත්වා පක්කමිංසු.

35. අථ බො සුනිධිවස්සකාරා මගධමහාමත්තා පණීතං බාදනීයං භොජනීයං පටියාදපෙත්වා භගවතො කාලා ආරොවාපෙසු: “කාලො භො ගොතම, නිට්ඨිතං භන්ත” නති. අථ බො භගවා පුබ්බණ්ණ සමයං නිවාසෙත්වා පත්තවිවරං ආදාය යෙන සුනිධිවස්සකාරානං මගධමහාමත්තානං පරිවෙසනා තෙත්තපසඝමි. උපසඝමිත්වා පඤ්ඤාතො ආසනෙ නිසීදි සද්ධිං භික්ඛුසඤ්ඤන.

36. අථ බො සුනිධිවස්සකාරා මගධමහාමත්තා බුද්ධපමුඛං භික්ඛුසඝං පණීතෙන බාදනීයෙන භොජනීයෙන සහත්වා සන්තප්පෙත්වා සමපවාරෙත්වා භගවන්තං සුත්තාපිං ඔනීතපත්තපාණිං එකමන්තං නිසීදිංසු. එකමන්තං නිසින්නො බො සුනිධිවස්සකාරෙ මගධමහාමත්තො භගවා ඉමාති ගාථාති අනුමොදි:

37. “යස්මිං පදෙසෙ කප්පෙති වාසං පණ්ඨිතචාරියො,
සීලවනෙත්තං භොජෙත්වා සඤ්ඤාතො බ්‍රහ්මචාරියො².

38. යා තත් දෙවතා ආසුං නාසං දක්ඛණමාදිසෙ,
තා පූජිතා පූජයන්ති මානිතා මානස්සති නං.

39. තතො නං අනුකම්පන්ති මානා පුත්තංව ඔරසං,
දෙවතානුකම්පිතො පොසො සද් භද්‍රාති පස්සති” ති.

1. වණ්ණප්පථො - කත්ථි. 2. “බ්‍රහ්මචාරියො” සි.

33. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “ආනන්දය, ඒ කවර කෙනෙක් පාටලිගමිනි නුවරක් ගොඩ නගන් ද” යි ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේගෙන් ඇසූ සේක. “සාමනී, සුනිධිය, වස්සකාරය යන මගධ-මහාමාත්‍යයෝ වජ්ජන් පිළිබහනු (=වලක්වනු) පිණිස පාටලිගමිනි නුවරක් ගොඩනගන්” යි (සැලකෙළේය.) “ආනන්දය, සුනිධි-වස්සකාරමගධමහාමාත්‍යයෝ තච්ඡිසාවැසි දෙවියන් හා මනුෂ්‍යය කොට ගෙන (කරන්නා) සේ, ආනන්දය, වජ්ජන් වලක්වනු පිණිස පාටලිගමිනි නුවරක් ඉදි කෙරෙත්. ආනන්දය, මම මෙහි රු අලුයම් වේලෙහි නැති සිට පාටලිගමිනි ගෙබිම් පරිග්‍රහණය කරන්නා වූ බොහෝ දෙවියන් මිනිසාස ඉක්ම වූ පිරිසිදු වූ දිවැසින් දුටුවෙමි. මහෙශ්‍වායාදෙවියෝ යම් පෙදෙසක ගෙබිම් පරිග්‍රහණ කෙරෙත් ද, එහි ගෙවල් ගොඩ නගන්නට මහෙශ්‍වායාරජුන්ගේ හා රජමහ-ඇමැතියන්ගේ ද සිත් නැමේ. මධ්‍යම වූ දෙවියෝ යම් පෙදෙසක ගෙබිම් පරිග්‍රහණ කෙරෙත් ද, එහි ගෙවල් ගොඩ නගන්නට මධ්‍යම වූ රජුන්ගේ හා රජමහඇමැතියන්ගේ සිත් නැමේ. පහත් වූ දෙවියෝ යම් පෙදෙසක ගෙබිම් පරිග්‍රහණ කෙරෙත් ද, එහි ගෙවල් ගොඩ නගන්නට පහත් වූ රජුන්ගේ හා රජමහඇමැතියන්ගේ සිත් නැමේ. ආනන්දය, ආයුෂ්‍යයනනය (=ආයුෂ්‍යවාසය - ආයුෂ් මිනිසුන් ගැවසෙන තැන්) යම් තැන් ද, වණික්පථය (=වෙළඳ මග - වෙළෙඳුන් බඩු විකුණන හෝ වසන තැන්) යම් තැන් ද, එහි (නත් දෙසින් ගෙනෙත වෙළෙඳ) බඩු පොදි ලිහන මේ පාටලිපුත්‍රය අග්‍රනගරය වන්නේ ය. ආනන්දය, පාටලිපුත්‍ර නගරයට ගින්නෙන් ද ජලයෙන් ද (රටවැස්සන්) උනුන් බිඳීමෙන් ඇතුළතින් ද සි අන්තරාය තුණෙක් වන්නේ ය” යි වදාළසේක.

34. එකල්හි සුනිධි-වස්සකාරමගධමහාමාත්‍යයෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියහ. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හා සතුටු වූහ. සතුටු විය යුතු සිත් ඇල්විය යුතු වූ කතා කොට නිමවා පසෙක සිටියහ. පසෙක සිටි සුනිධි-වස්සකාර මගධමහාමාත්‍යයෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “හවන් ගෞතම තෙමේ භික්ෂුසමිසයාත් සමග අදට අපගේ බත ඉවසාවා” යි සැලකළහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුණ්ණිමොවයෙන් ඉවසා වදාළ සේක.

35. ඉක්බිති සුනිධි-වස්සකාරමගධමහාමාත්‍යයෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඉවසීම දැන ඉන් නික්ම ගියහ. අනතුරු ව සුනිධි-වස්සකාර මගධමහාමාත්‍යයෝ ප්‍රණීත වූ කැ යුතු බිදිය යුතු දේ පිළියෙල කරවා “හවන් ගෞතමයන් වහන්ස, මේ කාලය වේ. බත් නිමයේ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කල් සැලකරවූහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරු කාලයෙහි හැද පොරොවා පාසිවුරු ගෙන සුනිධි-වස්සකාරමගධමහාමාත්‍යයන්ගේ පරිවෙසනයට (=වලඳවන තැනට) වැසි සේක. වැඩ පණවා තුබූ අපුතෙහි භික්ෂුසමිසයාත් සමග වැඩ හුන් සේක.

36. එවිට සුනිධි-වස්සකාරමගධමහාමාත්‍යයෝ බුද්ධප්‍රමුඛභික්ෂුසමිසයා ප්‍රණීත වූ කැ යුතු බිදිය යුතු දෙයින් සියතින් සතප්වා පවරා, වලඳ අවසන් කළ පාත්‍රයෙන් බැහැරට ගත් අත් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පසෙක හුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් සුනිධි-වස්සකාර-මගධමහාමාත්‍යයන් මේ ගාථාවලින් අනුමොදනා කළ සේක.

37. “යම් පෙදෙසක පණිනිත වූවෙක් වාසය කෙරේ නම්, එහි සිල්වත් සංයත වූ බ්‍රහ්මචාරීන් වලඳවා-

38. එහි යම් දේවතාවෝ වූවාහු ද, ඔවුනට පින් දෙන්නේ ය. (මෙසේ) පුදන ලද දෙවියෝ ඔහු ද පුදත්. බ්‍රහ්මන් කරණ ලද දෙවියෝ ඔහුට බ්‍රහ්මන් කරත්.

39. එසින්, මවු තොමෝ ලෙහි හොවා වඩන පුතුව මෙන්, ඔහුට අනුකම්පා කෙරෙත්. දෙවියන් විසින් අනුකම්පා කරණ ලද පුරුෂ තෙමේ සියලු කල්හි යහපත දකී යි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, 8 වූ අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

40. අථ බො භගවා සුනිධවස්සකාරෙ මගධමහාමනෙත ඉමාහි ගාථාහි අනුමොදිතා උට්ඨාසාසනා පක්කාමි. තෙන බො පන සමයෙන සුනිධවස්සකාරා මගධමහාමනතා භගවතනං පිට්ඨිතො පිට්ඨිතො අනුබ්බා හොනති: “යෙන අප්ප ඝමණො ගොතමො ආරෙත නික්කමිස්සති, තං ගොතමද්ධාරං නාම භවිස්සති. යෙන තිසේන ගඛං නදිං උත්තරිස්සති, තං ගොතමතිස්සං නාම භවිස්සති” ති. අථ බො භගවා යෙන ආරෙත නික්කමි, තං ගොතමද්ධාරං නාම අහොසි. අථ බො භගවා යෙන ගඛං නදී, තෙනුපසඛකමි. තෙන බො පන සමයෙන ගඛානදී පුරා හොති සමතිත්තිකා කාකපෙය්‍යා. මනුස්සා අඤ්ඤා නාවං පරියෙසන්ති; අඤ්ඤා උඵමපං පරියෙසන්ති, අඤ්ඤා කුලලං ඛකින්නති ඔරා පාරං ගනතුකාමා.

41. අද්දසා බො භගවා තෙ මනුස්සෙ අඤ්ඤා නාවං පරියෙසන්තො අඤ්ඤා උඵමපං පරියෙසන්තො අඤ්ඤා කුලලං ඛකින්නො ඔරා පාරං ගනතුකාමෙ. දිස්සාන සෙය්‍යථාපි නාම බලවා පුරිසො සමමිඤ්ජිතං වා බාහං පසාරෙය්‍ය, පසාරිතං වා බාහං සමමිඤ්ජෙය්‍ය, ඵවමෙව¹ භගවා ගඛාය නදියා ඔරිමතීරෙ අන්තරිතො පාරිමතීරෙ පච්චුට්ඨාසි සද්ධිං භික්ඛුසඛෙසත. අථ බො භගවා ඵතමස්සං විදිතා තායං වෙලායං ඉමං උද්දතං උද්දතෙසි:

42. “යෙ තරන්ති අණ්ණං සරං සෙත්ථං කන්ධාන විසල් පලලානි,
කුලලං හි ජනො පබ්බතී² තිණ්ණං මෙධාවිනො ජනා”ති.

43. අථ බො භගවා යෙන කොට්ඨාමො තෙනුපසඛකමි. තත්‍ර සුදං භගවා කොට්ඨාමෙ විහරති. තත්‍ර බො භගවා භික්ඛු ආමනෙතෙසි: “චතුන්නං භික්ඛවෙ, අරියසච්චානං අනනුබොධා අප්පට්ඨෙධා ඵවමිදං දීඝමඤ්ඤානං සංකාපිතං සංසරිතං මමඤ්ඤෙව තුම්භාකඤ්ඤා. කතමෙසං චතුන්නං? දුක්ඛස්ස භික්ඛවෙ, අරියසච්චස්ස අනනුබොධා අප්පට්ඨෙධා ඵවමිදං දීඝමඤ්ඤානං සංකාපිතං සංසරිතං මමඤ්ඤෙව තුම්භාකඤ්ඤා. දුක්ඛසමුදයස්ස අරියසච්චස්ස -පෙ- දුක්ඛනිරෝධස්ස අරියසච්චස්ස -පෙ- දුක්ඛනිරෝධගාමිතියා පටිපද්ධා³ අරියසච්චස්ස අනනුබොධා අප්පට්ඨෙධා ඵවමිදං දීඝමඤ්ඤානං සංකාපිතං සංසරිතං මමඤ්ඤෙව තුම්භාකඤ්ඤා. තසිදං භික්ඛවෙ, දුක්ඛං අරියසච්චං අනුබුද්ධං පටිවිද්ධං. දුක්ඛසමුදයං අරියසච්චං අනුබුද්ධං පටිවිද්ධං. දුක්ඛනිරෝධං අරියසච්චං අනුබුද්ධං පටිවිද්ධං. දුක්ඛනිරෝධගාමිතිපටිපද්ධං අරියසච්චං අනුබුද්ධං පටිවිද්ධං. උච්ඡින්නා භවතණ්ණා, භිණ්ණා භවතෙත්ති. තස්සිදං පුත්තඛොවො” ති.

44. “චතුන්නං අරියසච්චානං යථාභුතං අදස්සනා,
සංසිතං⁴ දීඝමඤ්ඤානං තාසු තාසෙව ජාතිසු.

45. නාති ඵතාති දිට්ඨාති භවතෙත්ති සමුහතා,
උච්ඡින්නං මූලං⁵ දුක්ඛස්ස තස්සිදං පුත්තඛොවොති.

1. “ඵවමෙව බො භගවා” ම ජ සං. 2. “ඛකිති” ම ජ සං.

3. “දුක්ඛනිරෝධගාමිතිපටිපද්ධා” සි මු. 4. “සංසිතං” සි මු.

5. “උච්ඡින්නමූලං” සි මු. තො වි. ජ වි. ම නු ට.

* මෙම පොතේහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

46. අසොසි බො අමබපාලි ගණිකා “භගවා කීර කොටිගාමං අනුප්පනෙතා” ති. අථ බො අමබපාලි ගණිකා හද්දානි හද්දානි යානානි යොජාපෙතා හද්දං යානං¹ අභිරුහිතා හද්දෙහි හද්දෙහි යානෙහි වෙසාලියා නියතාසි භගවන්තං දස්සනාය. යාවතිකා යානස්ස භූමි, යානෙන ගන්තා යානා පච්චාරොතිතා පතතිකාව යෙන භගවා නෙත්තපසඛකම්. උපසඛකමිතා භගවන්තං අභිවාදෙතා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීන්තං බො අමබපාලි ගණිකං භගවා ධම්මියා කථාය සඤ්ඤාසොසි. සමාදපෙසි. සමුත්තෙතපෙසි. සමපතංසෙසි. අථ බො අමබපාලි ගණිකා භගවතා ධම්මියා කථාය සඤ්ඤාසොසි සමාදපිතා සමුත්තෙතජිතා සමපතංසිතා භගවන්තං එතදවොච: “අධිවාසෙතු මෙ භනෙත භගවා ස්වාත්තාය භත්තං සද්ධිං භික්ඛුසංඝෙතා” ති. අධිවාසෙසි භගවා තුණ්හිභාවෙන. අථ බො අමබපාලි ගණිකා භගවතො අධිවාසනං විදිතා උට්ඨායාසනා භගවන්තං අභිවාදෙතා පදකම්ණං කතා පක්කාමි.

47. අසොසුං බො වෙසාලිකා ලිච්ඡි “භගවා කීර කොටිගාමං අනුප්පනෙතා” ති. අථ බො වෙසාලිකා ලිච්ඡි හද්දානි හද්දානි යානානි යොජාපෙතා හද්දං හද්දං යානං අභිරුහිතා හද්දෙහි හද්දෙහි යානෙහි වෙසාලියා නිසිංසු² භගවන්තං දස්සනාය. අප්පෙකච්චෙ ලිච්ඡි නිලා තොනති නිලවණ්ණං නිලවත්ථා නිලාලඛකාරා. අප්පෙකච්චෙ ලිච්ඡි පීතා තොනති පීතවණ්ණං පීතවත්ථා පීතාලඛකාරා. අප්පෙකච්චෙ ලිච්ඡි ලොහිතකා තොනති ලොහිතකවණ්ණං³ ලොහිතකවත්ථා ලොහිතකාලඛකාරා. අප්පෙකච්චෙ ලිච්ඡි ඔද්දතා තොනති ඔද්දතවණ්ණං ඔද්දතවත්ථා ඔද්දතාලඛකාරා.

48. අථ බො අමබපාලි ගණිකා දහරානං දහරානං ලිච්ඡිනං ඊසාය ඊසං යුගෙන යුගං චකෙකත චකකං අකෙකත අකකං පතීවටෙසි. අථ බො තෙ ලිච්ඡි අමබපාලි ගණිකං එතදවොචු: “කිස්ස ජෙ අමබපාලි, අමතාකං⁴ දහරානං දහරානං ලිච්ඡිනං ඊසාය ඊසං යුගෙන යුගං චකෙකත චකකං අකෙකත අකකං පතීවටෙසි” ති. “තථා හි පත මයා අය්‍යපුත්තා, ස්වාත්තාය බුද්ධපමුබො භික්ඛුසංඝෙතා නිමන්තිතො” ති. “දෙහි ජෙ අමබපාලි, අමතාකං එතං භත්තං සතසතස්සොතා” ති. “සචෙපි මෙ අය්‍යපුත්තා වෙසාලිං සාහාරං දජ්ජෙය්‍යාථ, තෙව දජ්ජා භත්තා” නති.

49. අථ බො තෙ ලිච්ඡි අභ්‍යුලිං පොඨෙසු: “පරාජිතමා⁵ වත හො අමබකාය. පරාජිතමා වත හො අමබකායා” ති.

50. අථ බො තෙ ලිච්ඡි යෙන භගවා තෙත්තපසඛකම්සු. අද්දසා බො භගවා තෙ ලිච්ඡි දුරතොව ආගමන්නෙත. දිස්වාන භික්ඛු ආමන්තෙසි: “යෙහි භික්ඛවෙ, භික්ඛුහි දෙවා තාවතිංසා අදිට්ඨපුබ්බා, ඔලොකෙථ භික්ඛවෙ, ලිච්ඡිපරිසං. අපලොකෙථ භික්ඛවෙ, ලිච්ඡිපරිසං. උපසංහරථ භික්ඛවෙ, ලිච්ඡිපරිසං තාවතිංසපරිසං” නති.

1. “හද්දං හද්දං යානං” නොමි. ම ඡු ප. 2. “නියසු” ම ඡ සා. PTS.

3. “ලොහිතවණ්ණං” ම ඡ සා. PTS. 4. “අමබපාලි දහරානං” ම ඡ සා.

5. “ජිතමන” ම ඡ සා. අ ව නො ව.

46. අමබපාලී නම් ගණිකා තොමෝ “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කොටි-
ග්‍රාමයට වැඩි සේක් ල” යි ඇසූ ය. ඉක්බිති අමබපාලී ගණිකා තොමෝ හොඳ
හොඳ යානයන් යොදවා හොඳ යානයකට නැගී හොඳ හොඳ යානාවලින්
යුක්ත ව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නා පිණිස විශාලාමහනුවරින් නික්ම
ගියා ය. යානයෙන් යා හැකි බිම් යම් පමණ ද, එපමණ තැන් යාන-
යෙන් ගොස් යානයෙන් බැස පාහමනින් ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ
වෙතට ගියා ය. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක
හුන්නී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් අමබපාලී ගණිකාව දෑහැම
කතාවෙන් කරුණු දැක්වූහ. සමාදන් කරවූහ. තියුණු කරවූහ. සතුටු
කරවූහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දෑහැම කතාවෙන් කරුණු
දක්වන ලද සමාදන් කරවන ලද තියුණු කරවන ලද සතුටු කරවන
ලද අමබපාලී ගණිකා තොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සාමීති, භාග්‍ය-
වතුන් වහන්සේ භික්ෂුසංඝයා සමග කෙටට මාගේ බන පිළිගන්නා
සේක්වා” යි සැලකලා ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුෂණිමාවයෙන් ඉවසා
වදාළ සේක. ඉක්බිති අමබපාලී ගණිකා තොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ
ඉවසීම දැන හුනස්නෙන් නැගිට සකසා වැද පැදකුණු කොට ගියා ය.

47. විශාලාමහනුවර වැසි ලිච්ඡවිහු “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කොටි-
ග්‍රාමයට වැඩි සේක් ල” යි ඇසූහ. ඉක්බිති විශාලාමහනුවර වැසි ලිච්ඡවිහු
හොඳ හොඳ යානයන් යොදවා හොඳ හොඳ යානයන්ට නැගී හොඳ හොඳ
යානයන්ගෙන් යුක්ත ව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නට විශාලාමහනුවරින්
නික්ම ගියහ. ඇතැම් ලිච්ඡවිහු නිල් වෙත්. නිල්පැහැ ඇත්තෝ වෙත්.
නිල්වත් ඇත්තෝ වෙත්. නිල්අබරණ ඇත්තෝ වෙත්. ඇතැම් ලිච්ඡවිහු
රන්වන් වෙත්. රන්වන් පැහැ ඇත්තෝ වෙත්. රන් වන් වත් ඇත්තෝ
වෙත්. රන්වන් අබරණ ඇත්තෝ වෙත්. ඇතැම් ලිච්ඡවිහු රතු වෙත්.
රතුපැහැ ඇත්තෝ වෙත්. රතුවත් ඇත්තෝ වෙත්. රතුඅබරණ
ඇත්තෝ වෙත්. ඇතැම් ලිච්ඡවිහු සුදු වෙත්. සුදුපැහැ ඇත්තෝ වෙත්.
සුදුවත් ඇත්තෝ වෙත්. සුදුඅබරණ ඇත්තෝ වෙත්.

48. ඉක්බිති අමබපාලීගණිකා තොමෝ තරුණලිච්ඡවීන්ගේ රියහිස
රියහිසෙන් ද විසදණකි විසදණකින් ද චක්‍රය චක්‍රයෙන් ද අකුර අකුරෙන් ද
ගැටුවා ය. ඉක්බිති ඒ ලිච්ඡවිහු අමබපාලී ගණිකාවට “කෙල්ල අමබපාලී,
කුමක් ගෙයින් අපගේ ලිච්ඡවී තරුණයන්ගේ රියහිස රියහිසෙන් විසදණකි
විසදණකින් චක්‍රය චක්‍රයෙන් අකුර අකුරෙන් ගැටුවා ද” යි ඇසූහ.
“ආයඝිපුත්‍රයෙනි, එසේ ම ය. මා විසින් ගෙට බතට බුද්ධිපුමබිඤ්ඤාසංඝ
තෙමේ පවරණ ලද්දේ” යි. “කෙල්ල, අමබපාලී, ලක්‍ෂයකින් (ලක්‍ෂයක්
ගෙණ) මේ බත අපට දෙව”. “ආයඝිපුත්‍රයෙනි, ඉදින් ජනපද සහිත වූ
විශාලාමහානගරය මට දෙන්නහු ද, මම ඒ බත තොම දෙන්නෙමි” යි.

49. ඉක්බිති ඒ ලිච්ඡවිහු “හවත්ති, ගැහැණියක විසින් පරදවන
ලද්දේ වෙමු. නවත්ති, ගැහැණියක විසින් පරදවන ලද්දේ වෙමු” යි
අසුර ගැසූහ.

50. ඒ ලිච්ඡවිහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියහ. භාග්‍යවතුන්
වහන්සේ එන්නා වූ ඒ ලිච්ඡවීන් දුර දී ම දුටු සේක. දැක භික්ෂූන් අමතා
“මහණෙනි, යම් භික්ෂූන් විසින් නවතිසාවැසි දෙවියෝ පෙර නො දන්නා
ලද්දේ ද, මහණෙනි, (ඒ තෙට්ටු) ලිච්ඡවිපිරිස බලවූ. මහණෙනි, ලිච්ඡවිපිරිස
බලවූ. ලිච්ඡවිපිරිස නවතිසාපිරිස ය යි සලකවූ” යි වදාළ සේක.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

51. අථ බො තෙ ලිච්ඡී යාවතීකා යානස්ස භූමි යානෙන ගන්තා යානා පච්චාරොහිත්වා පත්තිකාව යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමිංසු. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තා අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු. එකමන්තං නිසින්නො බො තෙ ලිච්ඡී භගවා ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙසි. සමාදපෙසි. සමුත්තෙතරෙසි. සමපහංසෙසි. අථ බො තෙ ලිච්ඡී භගවතා ධම්මියා කථාය සන්දස්සිතා සමාදපිතා සමුත්තෙතරිතා සමපහංසිතා භගවන්තං එතදවොචුං: “අභිවාසෙතුන්තො භනෙන් භගවා ස්වාත්තාය භන්තං සද්ධිං භික්ඛුසම්බෙසනා”ති. “අභිවුත්තොමහි ලිච්ඡී, ස්වාත්තාය අමබ්පාලියා ගණිකාය භන්තා” නති. අථ බො තෙ ලිච්ඡී අභිභූලිං පොථෙසුං: “පරාජිතමහ වත තො අමබ්කාය. පරාජිතමහ වත තො අමබ්කායා” ති. අථ බො තෙ ලිච්ඡී භගවන්තො භාසිතං අභිතන්දිත්වා අනුමොදිත්වා උට්ඨායාසනා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදකම්ණං කත්වා පකකමිංසු.

52. අථ බො භගවා කොට්ඨාසෙම යථාභිරන්තං විහරිත්වා යෙන නානිකා¹ තෙනුපසඞ්කමි. තත්ත සුදං භගවා නානිකෙ විහරති ගිඤ්ජකාවසථෙ. අථ බො අමබ්පාලි ගණිකා තස්සා රත්තියා අවමයෙන සකෙ ආරාමෙ පණීතං බාදනීයං තොජනීයං පටියාදිපෙත්වා භගවන්තො කාලං ආරොවාපෙසි: “කාලො භන්තො, නිට්ඨිතං භන්තා” නති. අථ බො භගවා සුඛමණ්හසමයං නිවාසෙත්වා පත්තවිවරං ආදාය යෙන අමබ්පාලියා ගණිකාය පරිවෙසනා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා පඤ්ඤානෙතො ආසනෙ නිසීදි සද්ධිං භික්ඛුසම්බෙසන.

53. අථ බො අමබ්පාලි ගණිකා බුද්ධිපමුඛං භික්ඛුසම්බං පණීතෙන බාදනීයෙන තොජනීයෙන සහත්වා සන්තප්පෙත්වා සමපවාරෙත්වා භගවන්තං භුත්තාපිං ඔනිතපත්තපාණිං එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නා බො අමබ්පාලි ගණිකා භගවන්තං එතදවොච: “ඉමානං භන්තො, අමබ්වතං බුද්ධි පමුඛස්ස භික්ඛුසම්බස්ස දමමි” ති. පටිග්ගහෙසි භගවා ආරාමං.

54. අථ බො භගවා අමබ්පාලිං ගණිකං ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙත්වා සමාදපෙත්වා සමුත්තෙතරෙත්වා සමපහංසෙත්වා උට්ඨායාසනා යෙන මහාවග්ගෙ තෙනුපසඞ්කමි. තත්ත සුදං භගවා වෙසාලියං විහරති මහාවග්ගෙ කුටාගාරසාලායං.

ලිච්ඡිභාණවාරො තනියො.

1. ‘නාදිකා’ සී මු. ‘ඤ්ජකා’ P T S.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

51. ඉක්බිති ඒ ලිච්ඡවීහු යානයෙන් යා හැකි බිම යම් පමණ ද, එපමණ යානයෙන් ගොස් යානයෙන් බැස පාගමනින් ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතට ගියහ. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් ඒ ලිච්ඡවීන්ට දැහැමි කතාවෙන් කරුණු දක්වූහ. (එහි ඔවුන්) සමාදන් කරවූහ. තිගුණු කරවූහ. සතුටු කරවූහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දැහැමි කතාවෙන් කරුණු දක්වන ලද සමාදන් කරවන ලද තිගුණු කරවන ලද සතුටු කරවන ලද ඒ ලිච්ඡවීහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තික්‍ෂුසංඝයා සමග හෙට අපේ බත ඉවසන සේක්වා” යි සැලකූහ. “ලිච්ඡවීනි, අමෙපාලිගණිකාව විසින් හෙට බත පිණිස ආරාධිත වෙමි” යි (වදාළසේක). ඉක්බිති ඒ ලිච්ඡවීහු “භවත්ති, ගෑහැණියක විසින් පරදවන ලද්දේ වෙමු. භවත්ති, ගෑහැණියක විසින් පරදවන ලද්දේ වෙමු” යි අසුර ගැසූහ. එකල්හි ඒ ලිච්ඡවීහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ භාසිතය සතුවින් පිළිගෙණ අනුමෝදන් ව හුනස්නෙන් නැගිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පැදකුණු කොට ගියහ.

52. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කොට්ඨාමයෙහි කැමැති තාක් කල් වාසය කොට නාතිකාගමට වැඩි සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි නාතිකාගමෙහි ගඬොළින් කළ හෙයින් ගිඤ්ජකාවසථ නම් වූ ගෙභිගෙයි වැඩ වසන සේක.

53. ඉක්බිති අමෙපාලිගණිකාව ඒ රු ඉක්ම යෑමෙන් පසු සිය අරමෙහි ප්‍රණීත වූ කැ යුතු බිදිය යුතු දෙය පිළියෙල කරවා “ස්වාමීනි, කාලය වේ. බත් නිමිඳේ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කල් සැලකරවූ ය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරු කාලයෙහි හැඳ පොරොවා පාසිවුරු ගෙණ අමෙපාලිගණිකාවගේ පරිවෙසනයට (බොජුන්හලට) වැඩි සේක. වැඩ තික්‍ෂුසංඝයා සමග පැණවූ අසුනෙහි වැඩ හුන් සේක.

54. ඉක්බිති අමෙපාලිගණිකාව බුද්ධපුමුබ්බික්‍ෂුසංඝයා ප්‍රණීත වූ කැ යුතු දෙයින් බිදිය යුතු දෙයින් සියතින් සතප්පා පවරා, වලඳ අවසන් කළ පාත්‍රයෙන් බැහැර කළ අත් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පසෙක හුන්හි ය. පසෙක හුන් අමෙපාලිගණිකාව භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “ස්වාමීනි, මම මේ අඹිඋයන බුද්ධපුමුබ්බික්‍ෂුසංඝයාට දෙමි” යි සැලකූ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආරාමය පිළිගත් සේක.

55. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අමෙපාලිගණිකාව දැහැමි කතාවෙන් කරුණු දක්වා සමාදන් කරවා තිගුණු කරවා සතුටු කරවා හුනස්නෙන් නැගිට මහාවනයට වැඩි සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි විශාලාමහ-නුවර මහාවනයෙහි වූ කුටාගාරශාලාවෙහි වැඩ වසන සේක.

ලිච්ඡවිබණ්ඩර තෙවැනි ය.

1. තෙන බො ජන සමයෙන අභිඤ්ඤානා අභිඤ්ඤානා ලිච්ඡ්ථි සන්ථාගාරෙ¹ සන්තිසිත්තා සන්තිපතිතා අනෙකපරියායෙන බුද්ධියා වණණං භාසන්ති. ධම්මස්ස වණණං භාසන්ති. සංඝස්ස වණණං භාසන්ති.

2. තෙන බො ජන සමයෙන සීහො සෙනාපති නිගණ්ඨසාවකො තස්සං පරිසායං නිසින්නො හොති. අථ බො සීහස්ස සෙනාපතියා එතද්දොසි: “නිස්සංසයං බො සො භගවා අරහං සමමාසමුද්ධො භවිස්සති. තථා හි මෙ අභිඤ්ඤානා අභිඤ්ඤානා ලිච්ඡ්ථි සන්ථාගාරෙ සන්තිසිත්තා සන්තිපතිතා අනෙකපරියායෙන බුද්ධියා වණණං භාසන්ති. ධම්මස්ස වණණං භාසන්ති. සංඝස්ස වණණං භාසන්ති. යනනුනාහං තං භගවන්තං දස්සනාය උප-සංඝකමෙය්‍යං අරහන්තං සමමාසමුද්ධං” නති.

3. අථ බො සීහො සෙනාපති යෙන නිගණ්ඨො නාතපුත්තො² තෙනුපසංඝකම්. උපසංඝකම්නා නිගණ්ඨො නාතපුත්තං අභිවාදෙත්වා³ එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො බො සීහො සෙනාපති නිගණ්ඨො නාතපුත්තං එතද්දොවො: “ඉච්ඡාමහං භනෙත, සමණං ගොතමං දස්සනාය උප-සංඝකම්ඤ්ඤා” නති. “කිං ජන ත්වං සීහ, කිරියවාදෙ සමානො අකිරියවාදං සමණං ගොතමං දස්සනාය උපසංඝකම්ඤ්ඤාසි? සමණො හි සීහ, ගොතමො අකිරියවාදෙ අකිරියාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ව සාවකො විනෙති” ති. අථ බො සීහස්ස සෙනාපතියා යො අහොසි ගමිකාභිසංඝාරො⁴ භගවන්තං දස්සනාය සො පටිපස්සමති.

4. දුතියමපි බො -පෙ- තතියමපි බො අභිඤ්ඤානා අභිඤ්ඤානා ලිච්ඡ්ථි සන්ථාගාරෙ සන්තිසිත්තා සන්තිපතිතා අනෙකපරියායෙන බුද්ධියා වණණං භාසන්ති. ධම්මස්ස වණණං භාසන්ති. සංඝස්ස වණණං භාසන්ති. තතියමපි බො සීහස්ස සෙනාපතියා එතද්දොසි: “නිස්සංසයං බො සො භගවා අරහං සමමාසමුද්ධො භවිස්සති. තථා හි මෙ අභිඤ්ඤානා අභිඤ්ඤානා ලිච්ඡ්ථි සන්ථා-ගාරෙ සන්තිසිත්තා සන්තිපතිතා අනෙකපරියායෙන බුද්ධියා වණණං භාසන්ති. ධම්මස්ස වණණං භාසන්ති. සංඝස්ස වණණං භාසන්ති. කිං හි මෙ කිරියානති නිගණ්ඨො අපලොකිතා වා අනපලොකිතා වා? යනනුනාහං අනපලොකෙත්වා නිගණ්ඨො තං භගවන්තං දස්සනාය උපසංඝකමෙය්‍යං අරහන්තං සමමාසමුද්ධං” නති.

5. අථ බො සීහො සෙනාපති පඤ්චති රථසතෙති දිවාදිවස්ස වෙසාලියා නිය්‍යාසි භගවන්තං දස්සනාය. යාවතිකා යානස්ස භූමි යානෙන ගන්ත්වා යානා පච්චොරොභිත්වා පත්තිකොව යෙන භගවා තෙනුපසංඝකම්. උපසංඝක-මිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො බො සීහො සෙනාපති භගවන්තං එතද්දොවො: “සුතමෙවහං භනෙත, අකිරියවාදෙ සමණො ගොතමො අකිරියාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ව සාවකො විනෙති. යෙ තෙ භනෙත එවමාහංසු: ‘අකිරියවාදෙ සමණො ගොතමො අකිරියාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ව සාවකො විනෙති’ ති. කච්චි තෙ භනෙත, භගවතො චූතතවාදිතො? න ව භගවන්තං අභූතෙන අඛාචිකකන්ති? ධම්මස්ස වානුධම්මං ව්‍යාකරොන්ති? න ව කොච්චි සහ-ධම්මිකො වාදනුවාදෙ ගාරස්සං ථානං ආගච්ඡති? අනඛකඛාතුකාමා හි මයං භනෙත භගවන්තං” නති.

1. “සන්ථාගාරෙ” ම ඡ සං. 2. “නිගණ්ඨනාථ” සි. සි. මු. “නිගණ්ඨනාථ” ම ඡ සං.

3. “අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො බො සීහො සෙනාපති නිගණ්ඨො නාතපුත්තං” ඉති අයං පාඨො න දිස්සතෙ මරමකකරපොත්තෙ.

4. “ගමියාභිසංඝාරො,”

5. “වාදනුපාතො” සංඝප්ප.

1. එකල්හි ඉතා ප්‍රසිද්ධ වූ (වැදගත්) ලිච්ඡවීහු සන්ඝාගාර (රැස්වීම්) සාලාවෙහි රැස් ව නොයෙක් කරුණෙන් බුදුන්ගේ ගුණ කියත්. ධර්මයෙහි ගුණ කියත්. සම්බ්‍රහ්මයාගේ ගුණ කියත්.

2. එවේලෙහි නිර්ග්‍රන්ථශ්‍රාවක වූ සිහසෙනාපති තෙමේ ඒ පිරිසෙහි හුන්නේ වේ. ඉක්බිති සිහසෙනාපතිහුනට “නිසැකයෙන් ම ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අර්භත් සමාසක් සමුද්ධා වෙති. එතෙසින් ම මේ ඉතා ප්‍රසිද්ධ ලිච්ඡවීහු සන්ඝාගාරයෙහි රැස් ව හුන්නෝ නොයෙක් අයුරින් බුදුන්ගේ ගුණ කියත්. ධර්මයේ ගුණ කියත්. සම්බ්‍රහ්මයාගේ ගුණ කියත්. මම රහත් වූ සමාසක්සමුද්ධා වූ ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නට එළඹෙන්නෙමි නම්, යෙහෙකැ” යි සිතෙක් වී ය.

3. ඉක්බිති සිහසෙනාපති තෙමේ නිර්ග්‍රන්ථශ්‍රාවක පුත්‍රයා වෙත ගියේ ය. ගොස් නිර්ග්‍රන්ථශ්‍රාවකපුත්‍රයා සකසා වැද පසෙක හුන්නේ ය. පසෙක හුන් සිහසෙනාපති තෙමේ නිර්ග්‍රන්ථශ්‍රාවකපුත්‍රයානට “ස්වාමිනි, මම ශ්‍රමණ ගෞතමයන් දක්නට යෑමට කැමැත්තෙමි” යි කියේ ය. “සිහය, ක්‍රියාවාදී වූ තෝ අක්‍රියාවාදී වූ ශ්‍රමණ ගෞතමයන් දක්නට කුමක් නිසා එළඹෙන්නෙහි ද? සිහය, ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ අක්‍රියාවාදී ය. නො කිරීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවයි”. එකල්හි සිහසෙනාපතිහුනට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දැකීමට යෑමෙහි යම් උත්සාහයක් වී ද, එය සංහිදී ගියේ ය.

4. දෙවනු ද -පෙ- තෙවනු ද ඉතා ප්‍රසිද්ධ වූ ලිච්ඡවීහු සන්ඝාගාරයෙහි රැස් ව හුන්නාහු නොයෙක් කරුණෙන් බුදුන්ගේ ගුණ කියත්. ධර්මයෙහි ගුණ කියත්. සම්බ්‍රහ්මයාගේ ගුණ කියත්. තෙවනු ද සිහසෙනාපතියානට “ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නිසැකයෙන් ම අර්භත් සමාසක් සමුද්ධා වෙති. එබැවින් ම මේ ඉතා ප්‍රසිද්ධ වූ ලිච්ඡවීහු සන්ඝාගාරයෙහි රැස් ව හුන්නාහු නොයෙක් අයුරින් බුදුන්ගේ ගුණ කියත්. ධර්මයෙහි ගුණ කියත්. සම්බ්‍රහ්මයාගේ ගුණ කියත්. නිගණ්ඨයෝ විචාරණ ලද්දේ හෝ නො විචාරණ ලද්දේ හෝ මානට කුමක් කරන්නාහු ද? මම නිගණ්ඨයන් නො විචාරා ම රහත් වූ සමාසක්සමුද්ධා වූ ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නා පිණිස යන්නෙමි නම්, යෙහෙකැ” යි සිත් වී ය.

5. ඉක්බිති සිහසෙනාපති තෙමේ රිය පත්සියයකින් යුක්ත ව ඉර- මුදුන් දවල් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නා පිණිස විශාලාමහානගරයෙන් නික්ම ගියේ ය. යානයෙන් යා යුතු සීමාව යම් පමණ ද, (එපමණ) යානයෙන් ගොස් යානයෙන් බැස පාගමනින් ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්නේ ය. පසෙක හුන් සිහසෙනාපති තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “ස්වාමිනි, ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ අක්‍රියාවාදී වේ. නො කිරීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ශ්‍රාවකයන් ද හික්මවා’ යි මා විසින් මෙය අසන ලද්දේ ය. ස්වාමිනි, යම් ඒ කෙනෙක් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ අක්‍රියාවාදී වේ. නො කිරීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ශ්‍රාවකයන් ද හික්මවා’ යි මෙසේ කිනු ද, ස්වාමිනි, කිමක් ද, ඔහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් කියන ලද්දක් කියන්නාහු ද? භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බොරුවෙන් ගටා නො කියත් ද? කාරණයට එකක වූවක් ප්‍රකාශ කෙරෙත් ද? (එයින්) කරුණු සහිත වූ කිසියම් වාදයක් හෝ අනුවාදයක් ගැරහිය යුතු තැනට නො පැමිණේ ද? ස්වාමිනි, අපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට බොරුවෙන් ගටා වොදනා නො කරණු කැමැත්තෝ ම වෙමු” යි (සැලකෙළේ ය).

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

6. “අඤ්ඤා සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘අකිරියවාදෙ සමණො ගොතමො අකිරියාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙති’ ති.

7. “අඤ්ඤා සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘කිරියවාදෙ සමණො ගොතමො කිරියාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙති’ ති.

8. “අඤ්ඤා සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘උචේද්දවාදෙ සමණො ගොතමො උචේද්දාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙති’ ති.

9. “අඤ්ඤා සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘ජේගුච්ඡි සමණො ගොතමො ජේගුච්ඡිතාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙති’ ති.

10. “අඤ්ඤා සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘වෙනසිකො සමණො ගොතමො විනයාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙති’ ති.

11. “අඤ්ඤා සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘නපසසි සමණො ගොතමො නපසසිතාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙති’ ති.

12. “අඤ්ඤා සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘අපගබ්බො සමණො ගොතමො අපගබ්බතාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙති’ ති.

13. “අඤ්ඤා සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘අසුසංඝො සමණො ගොතමො අසුසංඝාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙති’ ති.

14. “කතමො ච සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘අකිරියවාදෙ සමණො ගොතමො අකිරියාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙති’ ති. අහං හි සීහ, අකිරියං වදාමි කායසුචරිතස්ස චේතසුචරිතස්ස මනෝසුචරිතස්ස. අනෙකච්ඡිතානං පාප-කානං අකුසලානං ධම්මානං අකිරියං වදාමි. අයං බො සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘අකිරියවාදෙ සමණො ගොතමො අකිරියාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙති’ ති.

15. “කතමො ච සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘කිරියවාදෙ සමණො ගොතමො කිරියාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙති’ ති. අහං හි සීහ, කිරියං වදාමි කායසුචරිතස්ස චේතසුචරිතස්ස මනෝසුචරිතස්ස. අනෙකච්ඡිතානං කුසලානං ධම්මානං කිරියං වදාමි. අයං බො සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘කිරියවාදෙ සමණො ගොතමො කිරියාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙති’ ති.

6. “සීහය, මෑතවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ අක්‍රියාවාද ඇත්තේ නො කිරීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, එබඳු ක්‍රමයෙක් ඇත්තේ ය.

7. “සීහය, මෑතවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ ක්‍රියාවාද ඇත්තේ කිරීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, එබඳු ක්‍රමයෙක් ඇත්තේ ය.

8. “සීහය, මෑතවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ උචේදවාද ඇත්තේ සිදු ලීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, එබඳු ක්‍රමයෙක් ඇත්තේ ය.

9. “සීහය, මෑතවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ පිළිකුල් කරන්නේ පිළිකුල්බව පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, එබඳු ක්‍රමයෙක් ඇත්තේ ය.

10. “සීහය, මෑතවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ විනාශ කරන්නේ විනාශය පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, එබඳු ක්‍රමයෙක් ඇත්තේ ය.

11. “සීහය, මෑතවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ තපස් ඇත්තේ (නවත්තේ) තැවීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, එබඳු ක්‍රමයෙක් ඇත්තේ ය.

12. “සීහය, මෑතවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ හීන වූ ගැබ් ඇත්තේ (ගභීවාස - ඉපදීම නැත්තේ) ගැබ් (ඉපදීම) උභ කිරීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, එබඳු ක්‍රමයෙක් ඇත්තේ ය.

13. “සීහය, මෑතවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ අස්වැසුනේ අස්වැසුම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, එබඳු ක්‍රමයෙක් ඇත්තේ ය.

14. “සීහය, මෑතවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ අක්‍රියාවාද ඇත්තේ නො කිරීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, ඒ ක්‍රමය කවරේ ද? සීහය, මම කායසුචරිතය වච්ඡුචරිතය මනෝසුචරිතය නො කිරීම කියමි. (සෙසු) තානාපිධ ලාමක අකුශල ධර්මයන් නො කිරීම කියමි. සීහය, මෑතවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ අක්‍රියාවාද ඇත්තේ නො කිරීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, මේ ඒ ක්‍රමය වේ.”

15. “සීහය, මෑතවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ ක්‍රියාවාද ඇත්තේ කිරීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, ඒ ක්‍රමය කවරේ ද? සීහය, මම කායසුචරිතය වච්ඡුචරිතය මනෝසුචරිතය කිරීම කියමි. තානාපිධ කුශලධර්මයන්ගේ කිරීම කියමි. සීහය, මෑතවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ ක්‍රියාවාද ඇත්තේ කිරීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, මේ ඒ ක්‍රමය වේ.”

16. “කතමො ච සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘උචේද්දවාදො සමණො ගොතමො උචේද්දය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙති’ ති. අහං හි සීහ, උචේදං වදුමි රාගස්ස දොසස්ස මොහස්ස. අනෙකවිභිතානං පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං උචේදං වදුමි. අයං බො සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘උචේද්දවාදො සමණො ගොතමො උචේද්දය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙති’ ති.

17. “කතමො ච සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘ඡෙගුච්ඡි සමණො ගොතමො ඡෙගුච්ඡිතාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙති’ ති. අහං හි සීහ, ඡ්ගුච්ඡාමි කාය-දුච්චරිතෙන වච්ඡුච්චරිතෙන මනොදුච්චරිතෙන. අනෙකවිභිතානං පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං සමාපතති යා ඡ්ගුච්ඡාමි. අයං බො සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘ඡෙගුච්ඡි සමණො ගොතමො ඡෙගුච්ඡිතාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙති’ ති.

18. “කතමො ච සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘වෙනසිකො සමණො ගොතමො විනයාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙති’ ති. අහං හි සීහ, විනයාය ධම්මං දෙසෙමි රාගස්ස දොසස්ස මොහස්ස. අනෙකවිභිතානං පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං විනයාය ධම්මං දෙසෙමි. අයං බො සීහ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘වෙනසිකො සමණො ගොතමො විනයාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙති’ ති.

19. “කතමො ච සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘තපස්සී සමණො ගොතමො තපස්සිතාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙති’ ති. තපනීයාහං සීහ, පාපකො අකුසලෙ ධම්මෙ වදුමි කායදුච්චරිතං වච්ඡුච්චරිතං මනොදුච්චරිතං. යස්ස බො සීහ, තපනීයා පාපකා අකුසලා ධම්මා පභිණා උච්ඡින්නමුලා තාලාවඤ්ඤකතා අතභාවකතා¹ ආයතිං අනුපාදාමි ධම්මා, තමහං තපස්සීති වදුමි. තථාගතස්ස බො සීහ, තපනීයා පාපකා අකුසලා ධම්මා පභිණා උච්ඡින්නමුලා තාලා-වඤ්ඤකතා අතභාවකතා ආයතිං අනුපාදාමි ධම්මා. අයං බො සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: තපස්සී සමණො ගොතමො තපස්සිතාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙති’ ති.

16. “සීහය, මෑනවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ උචේද්දවාද ඇත්තේ සිදු ලිම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, ඒ ක්‍රමය කවරේ ද? සීහය, මම රාගයාගේ දෙසයාගේ මොහයාගේ සිදීම කියමි. නානාපිටි ලාමක අකුශලධර්මයන්ගේ සිදීම කියමි. සීහය, මෑනවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ උචේද්දවාද ඇත්තේ සිදු ලිම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, මේ ඒ ක්‍රමය වේ.”

17. “සීහය, මෑනවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ පිළිකුල් කරන්නේ පිළිකුල්බව පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, ඒ ක්‍රමය කවරේ ද? සීහය, මම කායදුච්චරිතය වච්චුච්චරිතය මනෝදුච්චරිතය පිළිකුල් කරමි. නානාපිටි ලාමක වූ අකුශලධර්මයන්ගේ ඉපදීම පිළිකුල් කරමි. සීහය, මෑනවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ පිළිකුල් කරන්නේ පිළිකුල්බව පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, මේ ඒ ක්‍රමය වේ.”

18. “සීහය, මෑනවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ විනාශ කරන්නේ විනාශය පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, ඒ ක්‍රමය කවරේ ද? සීහය, මම රාගය දෙසය මොහය වෑනසීම පිණිස දහම් දෙසමි. නානාපිටි ලාමක අකුශලධර්මයන්ගේ විනාශය පිණිස දහම් දෙසමි. සීහය, මෑනවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ විනාශකාර වූයේ විනාශය පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, මේ ඒ ක්‍රමය වේ.”

19. “සීහය, මෑනවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ තවත්තේ තැවීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, ඒ ක්‍රමය කවරේ ද? සීහය, මම කායදුච්චරිතය වච්චුච්චරිතය මනෝදුච්චරිතය තැවිය යුතු වූ ලාමක අකුශලධර්මය සි කියමි. සීහය, යමකුගේ තැවිය යුතු වූ ලාමක අකුශලධර්මයෝ ප්‍රතීණ වූවාහු ද, සිදින ලද මුල් ඇත්තාහු ද, මුද්‍රිත සිදු දුමු (තැවත නො වැඩෙන) තල්ගසක් සේ කරණ ලද්දහු ද, පසු ව නුපදනා සේ විනාශයට පමුණුවන ලද්දහු ද, මත්තෙහි නුපදනා ස්වභාවය ඇත්තාහු ද, මම ඔහු තරසයි යි කියමි. සීහය තථාගතයන් වහන්සේගේ තැවිය යුතු වූ ලාමක වූ අකුශලධර්මයෝ ප්‍රතීණ වූහ. සිදින ලද මුල් ඇත්තාහ. මුද්‍රිත සිදු දුමු තල්ගසක් සේ කරණ ලදහ. තැවත නුපදනා සේ විනාශයට පමුණුවන ලදහ. මත්තෙහි නුපදනා ස්වභාවය ඇත්තාහ. සීහය, මෑනවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ තවත්තේ තැවීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, මේ ඒ ක්‍රමය වේ.”

20. “කතමො ච සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘අපගබ්‍හො සමණෝ ගොතමො අපගබ්‍හනාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙති’ ති. යස්ස බො සීහ, ආයතීං ගබ්‍හසෙය්‍යා පුනබ්‍හවාහිතිබ්බන්ති පභිණා උච්ඡින්නමුලා තාලාවජ්ඣකතා අනභාවකතා ආයතීං අනුප්පාදධම්මා, තමහං අපගබ්‍හොති වදාමි. තථාගතස්ස බො සීහ, ආයතීං ගබ්‍හසෙය්‍යා පුනබ්‍හවාහිතිබ්බන්ති පභිණා උච්ඡින්නමුලා තාලාවජ්ඣකතා අනභාවකතා ආයතීං අනුප්පාදධම්මා. අයං බො සීහ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘අපගබ්‍හො සමණෝ ගොතමො අපගබ්‍හනාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙති’ ති.

21. “කතමො ච සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘අස්සන්ධො සමණෝ ගොතමො අස්සාසාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙති’ ති. අහං හි සීහ, අස්සන්ධො පරමෙන අස්සාසෙන. අස්සාසාය ව¹ ධම්මං දෙසෙමි. තෙන ච සාවකෙ විනෙමි. අයං බො සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘අස්සන්ධො සමණෝ ගොතමො අස්සාසාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙති’ ති.

22. එවං වුත්තෙ සීහො සෙනාපති භගවන්තං එතදවොච: “අභික්ඛන්තං භන්තෙ. අභික්ඛන්තං භන්තෙ. සෙය්‍යථාපි භන්තෙ නික්ඛුජ්ජිතං වා උක්ඛුජ්ජය්‍ය, පටිච්ඡන්තං වා විචරෙය්‍ය, මුලනස්ස වා මග්ගං ආවිකේඛය්‍ය, අකුකාරෙ වා තෙලපච්ඡොතං ධාරෙය්‍ය: ‘චක්ඛුමන්තො රූපානි දක්ඛිත්ති’ ති, එවමෙවං භගවතා අනෙකපරියායෙන ධම්මො පකාසිතො. එසාහං භන්තෙ, භගවන්තං සරණං ගච්ඡාමි ධම්මඤ්ච භික්ඛුසම්ඤ්ඤව. උපාසකං මං භගවා ධාරෙතු අජ්ජතග්ගෙ පාණ්ණපෙතං සරණං ගත”න්ති.

23. අනුච්චවකාරං බො සීහ, කරොති. අනුච්චකාරො කුමනාදිසානං ඤ්ඤතමනුස්සානං සාධු හොති ති. ඉමිත්තාප්පං භන්තෙ භගවතො වචනෙන භිසොසොමන්තාය² අත්තමනො අභිරඥො, යං මං භගවා එවමාග: “අනුච්චකාරං බො සීහ, කාරොති. අනුච්චකාරො කුමනාදිසානං ඤ්ඤතමනුස්සානං සාධු හොති” ති. මමං හි භන්තෙ අඤ්ඤතිත්ථිඨා සාවකං ලභිත්වා කෙවලකප්පං වෙසාලිං පටාකං පරිහරෙය්‍යු: ‘සීහො³ අමනාකං සෙනාපති සාවකත්තං උපගතො’ ති. අථ ච පන මං භගවා එවමාග: “අනුච්චකාරං බො සීහ, කාරොති. අනුච්චකාරො කුමනාදිසානං ඤ්ඤතමනුස්සානං සාධු හොති” ති. එසාහං භන්තෙ දුතියමපි භගවන්තං සරණං ගච්ඡාමි ධම්මඤ්ච භික්ඛුසම්ඤ්ඤව. උපාසකං මං භගවා ධාරෙතු අජ්ජතග්ගෙ පාණ්ණපෙතං සරණං ගත” නති.

1. “අස්සාසාය” ම ඡ සං.

2. “භගවතො භිසොසොමන්තාය” ම ඡ සං.

3. “සීහො බො” ම ඡ සං.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

20. “සීහය, මෑතවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ ගැබ් නැත්තේ’ ගැබ් නැසීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, ඒ ක්‍රමය කවරේ ද? සීහය, යමකුගේ මතු ගැබෙක හොඳිම (මවුකුස විසීම) නැවැත භවයක ඉපදීම ප්‍රතිණ වී ද, සිද දූමු මුල් ඇත්තේ ද, මුදුන සිද දූමු නැවත හට නො ගන්නා තල්ගසක් සේ කරණ ලද්දේ ද, අභාවයට පමුණුවන ලද්දේ ද, මත්තෙහි නුපදනා ස්වභාවය ඇත්තේ ද, මම ඔහු අපගබ්‍යය යි කියමි. සීහය, තථාගතයන්ගේ මතු මවුකුස විසීම නැවැත භවයෙක ඉපදීම ප්‍රතිණ වී ය. සිදින ලද මුල් ඇත්තේ ය. මුදුන සිද දූමු තල්ගසක් සේ කරණ ලද්දේ ය. අභාවයට පමුණුවන ලද්දේ ය. මත්තෙහි නුපදනා ස්වභාවය ඇත්තේ ය. සීහය, මෑතවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ ගැබ් නැත්තේ ගැබ් නසනු පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, මේ ඒ ක්‍රමය වේ”.

21. “සීහය, මෑතවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ අස්වැසුනේ අස්වැසීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, ඒ ක්‍රමය කවරේ ද? සීහය, මම උතුම් වූ (සිවුමගපල) අස්වැසීමෙන් සැතපුනේ වෙමි. අස්වැසීම පිණිස දහම් දෙසමි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවමි. සීහය, මෑතවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් ‘ශ්‍රමණගෞතමතෙමේ අස්වැසුනේ අස්වැසීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා’ යි මට කියන්නේ නම්, මේ ඒ ක්‍රමය වේ.”

22. මෙසේ වදාළ කල්හි සීහසෙනාපති තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සාමිනි, ඉතා යහපත් ය. සාමිනි, ඉතා යහපත් ය. සාමිනි, යටිකුරු කරණ ලද්දක් යම් සේ උඩුකුරු කරන්නේ ද, වසන ලද්දක් යම් සේ විවෘත කරන්නේ ද, මා මුලා වුවකුට යම් සේ මග කියන්නේ ද, ‘ඇස් ඇත්තෝ රූප දකින්නාහු ය’ යි ගතදුරෙහි තෙල්පහනක් යම් සේ දරන්නේ ද, එපරිද්දෙන් ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් නොයෙක් ක්‍රමයෙන් දහම් දෙසන ලද්දේ ය. සාමිනි, ඒ මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද, නව ලොකොත්තර ධර්මය ද, අභ්‍යාසීපුද්ගල භික්ෂුසංඝයා ද සරණ කොට යමි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අද පටන් දිවි හිමි කොට සරණ ගියා වූ උපාසකයකු කොට මා දරණ සේක්වා” යි සැළ කෙළේය.

23. සීහය, දූත (සිතා බලා) ක්‍රියා කරව, තොප වැනි ප්‍රසිද්ධ මිනිසුන්ට සලකා බලා ක්‍රියා කිරීම සුදුසු වේ. සාමිනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “සීහය, දූත ක්‍රියා කරව. තොප වැනි ප්‍රසිද්ධ මිනිසුන්ට සලකා බලා කිරීම සුදුසු වේ” යි මෙසේ මට යම් වචනයක් වදාළ සේක් ද, මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ මේ වචනයෙන් ඉතා බොහෝ සේ සතුටු වූයෙහි ඇලුනෙහි වෙමි. “සාමිනි, අන්‍යතීථිකයෝ (නම්) මා වැනි ශ්‍රාවකයකු ලැබ ‘සීහසෙනාපති තෙමේ අපගේ ශ්‍රාවකභාවයට පැමිණියේ’ යි මුළු විශාලා මහනුවර දද නංවා (හඬ නගා) ඇවිදින්නාහු ය. එහෙත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ‘සීහය, දූත ක්‍රියා කරව. තොප වැනි ප්‍රසිද්ධ මිනිසුන්ට දූත කිරීම සුදුසු වේ’ යි මට මෙසේ වදාළ සේක. සාමිනි, මේ මම දෙවනු ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද, නවලොකොත්තරධර්මය ද, අභ්‍යාසීපුද්ගල භික්ෂුසංඝයා ද සරණ කොට යමි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අද පටන් දිවි හිමි කොට සරණ ගියා වූ උපාසකයකු කොට මා දරණ සේක්වා.”

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

24. දීඝරතනං බො තෙ සීහ, නිගණ්ඨානං ඔපානභුතං කුලං, යෙන තෙසං උපගතානං පිණ්ඩකං¹ දුතබ්බං මඤ්ඤායාසී ති. ඉමිතාපහං භනෙන, භගවතො වචනෙන භියොසොමන්තාය අත්තමනො අභිරුද්ධා, යං මං භගවා ඵවමාහ: “දීඝරතනං බො තෙ සීහ, නිගණ්ඨානං ඔපානභුතං කුලං, යෙන තෙසං උපගතානං පිණ්ඩකං දුතබ්බං මඤ්ඤායාසී” ති.

25. සුතං මෙතං භනෙන, “සමණො ගොතමො ඵවමාහ: මය්‍යමෙව දුතං දුතබ්බං. න අඤ්ඤාසං දුතං දුතබ්බං. මය්‍යමෙව සාවකානං දුතං දුතබ්බං. න අඤ්ඤාසං සාවකානං දුතං දුතබ්බං. මය්‍යමෙව දින්නං මහපථලං. න අඤ්ඤාසං දින්නං මහපථලං. මය්‍යමෙව සාවකානං දින්නං මහපථලං. න අඤ්ඤාසං සාවකානං දින්නං මහපථලං” නති. අථ ච පන මං භගවා නිගණ්ඨසුපි දුතෙ සමාදාපෙති. අපි ච භනෙත, මයමෙත්ථ කාලං ජාතිස්සාම. ඵසාහං භනෙත, තතීයමපි භගවන්තං සරණං ගච්ඡාමි ධම්මඤ්ඤා භික්ඛුසම්ඝඤ්ඤා. උපාසකං මං භගවා ධාරෙතු අජ්ඣතගෙහ පාණ්ණපෙතං සරණං ගත නති.

26. අථ බො භගවා සීහස්ස සෙනාපතීස්ස ආනුපුබ්බිකථං කපේසි සෙය්‍යථීදං: දුතකථං සීලකථං සග්ගකථං, කාමානං ආදීනවං ඔකාරං සංකිලෙසං. තෙකම්මෙම ආතිසංසං පකාසෙසි. යද්ද භගවා අඤ්ඤාසි සීහ සෙනාපතීං කල්ලවිත්තං මුදුරිත්තං විනිවර්ණවිත්තං උදග්ගවිත්තං පසන්ත-විත්තං, අථ යා බුද්ධානං සාමුකකංසිකා ධම්මදෙසනා, තං පකාසෙසි: දුකඛං සමුදයං නිරොධං මග්ගං. සෙය්‍යථාපි නාම සුද්ධං වත්ථං අපගතකාලකං සම්මදෙව රජනං පතීගණෙය්‍ය, ඵවමෙව සීහස්ස සෙනාපතීස්ස තස්මිංයෙව ආසනෙ විරජං චීතමලං ධම්මචක්ඛුං උදාදි: “යංකිඤ්ඤි සමුදයධම්මං සබ්බං තං නිරොධධම්මං” නති.

27. අථ බො සීහො සෙනාපතී දිට්ඨධම්මො පත්තධම්මො විදිතධම්මො පරියොගාලකධම්මො තිණ්ණවිචිකිට්ඨො විගහකථඛ්ඤ්ථො වෙසාරජ්ජ-ප්පකෙනා අපරප්පච්චයො සඤ්ඤාසනෙ භගවන්තං ඵතදවොච: “අභිවාසෙතු මෙ භනෙත භගවා ස්වාතන්ත්‍ය භතතං සද්ධිං භික්ඛුසම්ඝෙසනා” ති. අභිවාසෙසි භගවා තුණ්හිභාවෙන. අථ බො සීහො සෙනාපතී භගවතො අභිවාසනං විදිත්වා උට්ඨායාසනා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදකඛිණං කත්වා පක්කාමි.

28. අථ බො සීහො සෙනාපතී අඤ්ඤාතරං පුරිසං ආණාපෙසි: “ගච්ඡ භණෙ, පවත්තමංසං ජානාතී” ති. අථ බො සීහො සෙනාපතී තස්සා රත්තියා අවචයෙන පණීතං බාදනීයං භොජනීයං පටියාදුපෙත්වා භගවතො කාලං ආරොවාපෙසි: “කාලො භනෙත, නිට්ඨිතං භත්තං” නති. අථ බො භගවා පුබ්බණ්ණසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචිවරමාදුය යෙන සීහස්ස සෙනාපතීස්ස නිවෙසනං තෙනුපසම්ඝමි. උපසම්ඝමිත්වා පඤ්ඤානෙත ආසනෙ නිසීදි සද්ධිං භික්ඛුසම්ඝෙසන.

24. සීහය, තොපගේ කුලය (නිවෙස) බොහෝ කලක් නිසඤ්ඤයන්ට පැන් පොකුණක් සේ සිටියේ ය. එහෙයින් (තොප) වෙත පැමිණි නිසඤ්ඤයන්ට පිණිසාහාරය දිය යුතු ය යි සිතව'. (බුදුන් සරණ ගිය මුත් නිසඤ්ඤයන් පැමිණි කල ඔවුන්ට දෙන දෑ නොසිද දිය යුතු ම ය යි යු සේ සි.) ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්ස, 'සීහය, තොපගේ කුලය බොහෝ කලක් නිසඤ්ඤයන්ට පැන්පොකුණක් සේ විය. එහෙයින් වෙත පැමිණි නිසඤ්ඤයන්ට පිළි දිය යුතු ය යි සිතව' යි මට යම් වචනයක් වදාළ සේක් ද, මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ මේ වචනයෙන් ද ඉතා බොහෝ සේ සතුටු වූයෙහි ඇලුනෙමි වෙමි.

25. ස්වාමීනි, “ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ ‘මට ම දන් දිය යුතු ය. අන්තට දන් නො දිය යුතු ය. මාගේ ම ශ්‍රාවකයන්ට දන් දිය යුතු ය. අන්‍යයන්ගේ ශ්‍රාවකයන්ට දන් නො දිය යුතු ය. මට ම දෙන ලද්ද මහත්පළ ඇත්තේ ය. අන්තට දෙන ලද්ද මහත්පළ ඇත්තේ නො වේ. මාගේ ම ශ්‍රාවකයන්ට දෙන ලද්ද මහත්පළ ඇත්තේ නො වේ’ යි මෙසේ වදාරන්නේ ය” යි මා විසින් අසන ලද්දේ ය. එහෙත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නිගණ්ඨයන් කෙරෙහි ද දීමෙහි මා සමාදන් කරවන සේක. (මෙතෙසවන සේක). ස්වාමීනි, වේවා; අපි මෙහි කල් දන්නෙමු. ස්වාමීනි, මේ මම තෙවනු ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද, තවලොකොත්තරධර්මය ද අභ්‍යාස-පුද්ගලභික්ෂුසම්ඝයා ද, සරණ කොට යමි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අද පටන් දිවි හිමි කොට සරණ ගියා වූ උපාසකයකු කොට මා දරණ සේක්වායි.

26. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සිහසෙනාපතිහුට දනකථාව සිලකථාව ස්වර්ගකථාව කාමයන් දුක්ඛව ලාමකඛව කෙලෙසීමට හෙතු වන බව යන පිළිවෙලකථාව වදාළ සේක. පැවිද්දෙහි අනුසස් ද ප්‍රකාශ කළ සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් විවෙක සිහසෙනාපතියා සුදුසු සිත් ඇතැ යි, මොළොත් සිත් ඇතැ යි, නිවරණ රහිත වූ සිත් ඇතැ යි, ඔදවැසි සිත් ඇතැ යි, පහත් සිත් ඇතැ යි, දන් සේක් ද, එකල බුදුවරුන්ගේ තමන් (=සව්‍යාවයෙන්) ම උත්කෘෂ්ට වූ ධර්මදෙශනාව - දුඛසත්‍යය සමුදයසත්‍යය නිරෝධසත්‍යය මාර්ගසත්‍යය යන මේ චතුරාර්‍ය්‍යසත්‍යය ප්‍රකාශ කළ සේක. පහ වූ කිලුටු ඇති පිරිසිදු වස්තුවක් යම් සේ මනා කොට සායම් ගන්නේ ද, එසේ ම සිහසෙනාපතිහුට ඒ ආසනයෙහි දි ම “යම් කිසිවක් හටගැනීම සව්‍යාවය කොට ඇත්තේ ද, ඒ සියල්ල නිරුඳ්ධ වීම සව්‍යාවය කොට ඇතැ” යි පහ වූ රාගාදි රජස් ඇති පහ වූ කෙලෙස්මල ඇති සොනාපතනි-මහඤ්ඤය පහළ වූයේ ය.

27. ඉක්බිති දක්නා ලද දහමි ඇති පැමිණි දහමි ඇති අවබෝධ කළ දහමි ඇති වෙසෙසින් බැස ගත් දහමි ඇති තරණය කළ විවිකිව්‍යා ඇති පහ වූ කෙසේ කෙසේ දෑ යි පැවැති සැක ඇති විශාරදභාවයට පැමිණි, බුදුදහමෙහි අනුන්ගේ උපකාරයක් නො වුව මනා වූ සිහසෙනාපති තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂු-සම්ඝයා සමග ගෙට මාගේ බත ඉවසන සේක්වා” යි සැලකෙළේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කුෂණිලාභයෙන් ඉවසු සේක. අනතුරු ව සිහසෙනාපති තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඉවසීම දැන හුනස්නෙන් නැගිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පැදකුණු කොට ගියේ ය.

28. ඉක්බිති සිහසෙනාපති තෙමේ “සගය, යව. ප්‍රවාත්තමාංස (පිකුණන මස්) තිබේ දෑ යි දනුව” යි එක්තරු පුරුෂයකුට ඇණවී ය. නැවැත සිහසෙනාපති තෙමේ ඒ රැය ඉක්ම යෑමෙන් පසු ප්‍රණීත වූ කැ යුතු වූ බිදිය යුතු වූ දෙය පිළියෙල කරවා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “ස්වාමීනි, මේ කාල ය යි. බත් තිබියේ” යි කල් සැලකරවී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරු වේලෙහි කැද පොරොවා පාසිවුරු ගෙණ සිහසෙනාපතියාගේ නිවෙසට වැසි සේක. වැඩ භික්ෂුසම්ඝයා සමග පැණවූ අසුනෙහි වැඩ හුන් සේක.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

29. තෙන බො පන සමයෙන සමිහුලා නිගණ්ඨා වෙසාලියං රපියා රපියා¹ සිඬ්ඝාටකෙන සිඬ්ඝාටකං බාහා පගග්ගා කඤ්ඤති: “අජ් ඩිහෙන සෙනාපතිනා ථුල්ලං පසුං² වසිත්වා සමණස්ස ගොතමස්ස භත්තං කතං, නං සමණො ගොතමො ජානං උද්දියුකං. මංසං පරිභුඤ්ජන් පටිච්චංකමම” නති.

30. අථ බො අඤ්ඤාතරො පුරිසො යෙන සීහො සෙනාපති තෙනු-පසඬකමි. උපසඬකමිත්වා සීහස්ස සෙනාපතිස්ස උපකණ්ණතෙක ආරොවෙසි: “යග්ගෙ භනෙන, ජානෙය්‍යාසි? එතෙ සමිහුලා නිගණ්ඨා වෙසාලියං රපියා රපියං සිඬ්ඝාටකෙන සිඬ්ඝාටකං බාහා පගග්ගා කඤ්ඤති: අජ් ඩිහෙන සෙනාපතිනා ථුල්ලං පසුං වසිත්වා සමණස්ස ගොතමස්ස භත්තං කතං, නං සමණො ගොතමො ජානං උද්දියුකං. මංසං පරිභුඤ්ජන් පටිච්චංකමම” නති.

31. “අලං අයෙයා, දීඝරත්තමපි තෙ ආයසමන්තා අවණණකාමා බුද්ධස්ස. අවණණකාමා ධම්මස්ස. අවණණකාමා සඬ්ඝස්ස. න ච පන තෙ ආයසමන්තා ජීරනති³ නං භගවන්තං අසවා භූච්ඡා මුසා අභූතෙන අඛ්‍යාපිකන්තා. න ච මයා ජීරිතගෙනුපි සඤ්චිච්ච පාණං ජීවිතා වොරොපෙය්‍යාමා” නි.

32. අථ බො සීහො සෙනාපති බුද්ධපමුඛං භික්ඛුසඬ්ඝං පණීතෙන බාදනීයෙන තොජනීයෙන සහස්ථා සන්තපෙත්වා සමපචාරෙත්වා භගවන්තං භූත්වාමිං ඔනිතපත්තපාණං එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නං බො සීහං සෙනාපතිං භගවා ධම්මසා කථාය සඤ්ඤාත්වා සමාදපෙත්වා සමු-තොජෙත්වා සමපහංසෙත්වා උට්ඨායාසනා පකකාමි.

33. අථ බො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙත්සි: “න භික්ඛවෙ, ජානං උද්දියුකං. මංසං පරිභුඤ්ජන්තං. යො පරිභුඤ්ජෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තිකොට්ඨපරිසුද්ධං මච්ඡමංසං: අදිට්ඨං අසුතං අපරිසඬ්ඛිත” නති.

34. තෙන බො පන සමයෙන වෙසාලී සුභික්ඛා ගොති සුසස්සා⁴ සුලභනිණ්ඩා. සුකරා උඤ්ඤන් පගග්ගෙන යාපෙත්වා.

35. අථ බො භගවතො රගොගතස්ස පතිසලීනස්ස එවං වෙතසො පරිවතකෙකා උදපාදි: “යාති තාති මයා භික්ඛුතං අනුඤ්ඤාතාති දුඛිකෙක දුස්සස්සෙ දුල්ලභනිණ්ඩ අනෙතා වුත්ථං අනෙතා පකකං සාමං පකකං, උග්ගතිතපටිග්ගතිතකං, තතො නීහටං, පුරෙහත්තං පටිග්ගතිතං, වතට්ඨං, පොකකරට්ඨං, අජ්ජාපි වු බො තාති භික්ඛු පරිභුඤ්ජන්ති” නි.

1. “රපියාය රපීකං” ම ඡ සං.

2. “ථුල්ලං පසුං” ම ඡ සං.

3. “ජීරිතනති” ම ඡ සං.

4. “සුසස්සා” සි මු.

29. එසමයෙහි බොහෝ නිගණ්ඨයෝ විශාලාමහනුවර විවිධයෝ විවිධයෙහි සතරමංසකියෙන් සතරමංසකියෙහි (සිටගෙණ) දෙඅත් ඔසොවා ගෙණ “අද සීහසෙනාපතියා විසින් තරබාරු සිවුපාවකු මරා ශ්‍රමණ ගෞතමයාට බත් කරණ ලද්දේ ය. ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ තමන් උදෙසා කළ (මරණ ලද) තමන් නිමිති කොට (කන්නා විසින් ද ස්පර්ශි කරණ ප්‍රාණඝාතකම්) ඇති ඒ මස් දෑන ගෙණ වළඳ” යි විලාප (අඟේනා) කියත්.

30. එවිට එක්තරු පුරුෂයෙක් සීහසෙනාපතියා වෙතට ගියේ ය. ගොස් සීහසෙනාපතියාට “සවාමිනි, දන්නෙහි ද? මේ බොහෝ නිගණ්ඨයෝ විශාලාමහනුවර විවිධයන් විවිධයට සතරමංසකියෙන් සතරමංසකියට පැමිණ ‘අද සීහසෙනාපතියා විසින් තරබාරු සිවුපාවකු මරා ශ්‍රමණ ගෞතමයාට බත් කරණ ලද්දේ ය. ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ තමන් උදෙසා කළ තමන් නිමිති කොට ඇති ඒ මස් දෑන ගෙණ වළඳ’ යි දෙඅත් ඔසොවා ගෙණ අඟේනා කියත්” යි කණ ලඟ (කොළුරා) දැන්වී ය.

31. “පින්වත, කම් තැන. ඒ ආයුෂමන්ත්‍ර බොහෝ කලක් ම බුදුන්ගේ අගුණ කියනු කැමැත්තෝ ය. ධර්මයෙහි අගුණ කියනු කැමැත්තෝ ය. සසිසයාගේ අගුණ කියනු කැමැත්තෝ ය. ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නැත්තා වූ හිස් වූ බොරු වූ අවිද්‍යාමාන වූ කරුණකින් ගටා කියන්නා වූ ඒ ආයුෂමන්ත්‍ර නො දිරත්. (වොදනාවෙහි කෙළවරට නො පැමිණෙත්.) අපි ජීවිතහෙතු වෙන් වත් දෑන දෑන ප්‍රාණියකු ජීවිතයෙන් තොර නො කරන්නෙමු.”

32. ඉක්බිති සීහසෙනාපති තෙමේ බුදුප්‍රමුඛභික්ෂුසසඝයා ප්‍රණීත වූ කැ යුතු දෙයින් බිඳිය යුතු දෙයින් සියතින් සතප්පා පවරා, වළඳ අවසන් කළ පාත්‍රයෙන් බැහැරට ගත් අත් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පසෙක හුන්නේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් සීහසෙනාපතියා දෑතැම් කතාවෙන් කරුණු දත්වා සමාදන් කරවා නියුණු කරවා සතුටු කරවා හුනස්නෙන් නැගිට වැඩි සේක.

33. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි දෑතැම් කතා කොට භික්ෂුන් අමතා “මහණෙනි, දෑන දෑන තමන් උදෙසා කළ මස් නො වැළඳිය යුතු ය. යමෙක් වළඳන්නේ නම් දුකුලා-ඇවැත් වේ” යි වදාළ සේක. “මහණෙනි, තමන් විසින් නො දුටු, නො ඇසූ, සැක නො කළ, ත්‍රිකොට්ඨප්‍රභූති මහසංගමංස අනුදැනිමි”.

34. එකල්හි විශාලාමහනුවර සුලභ වූ භික්ෂා ඇත්තේ යහපත් සසා ඇත්තේ සුව සේ ලැබිය හැකි ආහාර ඇත්තේ පාත්‍රය ගෙණ පිඬු සිඟා යැමෙන් යැපීමට පහසු වූයේ වේ.

35. ඉක්බිති රතොගත වූ විවෙකයට පැමිණ හුන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සිතෙහි මෙබඳු කල්පනාවෙන් පහළ විය: “භික්ෂා නැති සසා නැති දුර්ලභ වූ පිඬු ඇති කාලයෙහි - ඇතුළත තබන ලද ඇතුළත පිසන ලද තමන් විසින් පිසන ලද්ද, පෙර පිළිගන්නා ලද නැවැත පිළිගත් දෙය, වැළඳු නැතින් ගෙණෙන ලද්ද, පෙරවැරැයෙහි පිළිගන්නා ලද්ද, වනයෙහි ගවගත් දෙය, පිසුම්ගසෙහි ගවගත් දෙය යන යම් ඒ දෑ මා විසින් භික්ෂුන්ට අනුදන්නා ලද ද භික්ෂුහු ඒ දෑ අදත් පරිභෝග කෙරෙත්ද” යි (කියායි).

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

36. අථ බො භගවා සායණහසමයං පනිසලානා වුට්ඨිතො ආයසමන්තං ආනන්දං ආමනෙතසි: “යානි තානි ආනන්ද, මයා භික්ඛුනං අනුඤ්ඤාතානි දුබ්භිකෙඛ දුස්සංයො දුලලහපිණෙඛ අනෙතා වුත්ථං අනෙතා පක්කං සාමං පක්කං, උග්ගහිතපට්ඨගහිතකං, තතො නිහටං, පුරෙහත්තං පට්ඨගහිතං, චන්ඨං, පොක්ඛරට්ඨං, අජ්ජාපි නු බො තානි භික්ඛු පරිභුඤ්ජන්ති” ති. “පරිභුඤ්ජන්ති භගවා” ති.

37. අථ බො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කතා භික්ඛු ආමනෙතසි: “යානි තානි භික්ඛවො, මයා භික්ඛුනං අනුඤ්ඤාතානි දුබ්භිකෙඛ දුස්සංයො දුලලහපිණෙඛ අනෙතා වුත්ථං අනෙතා පක්කං සාමං පක්කං, උග්ගහිතපට්ඨගහිතකං, තතො නිහටං, පුරෙහත්තං පට්ඨගහිතං, චන්ඨං, පොක්ඛරට්ඨං, තානාහං අජ්ජතග්ගෙ පට්ඨකථාමි. න භික්ඛවො, අනෙතා වුත්ථං අනෙතා පක්කං සාමං පක්කං, උග්ගහිතපට්ඨගහිතකං පරිභුඤ්ජන්තබ්බං. යො පරිභුඤ්ජස්ස, ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. ත ච භික්ඛවො, තතො නිහටං, පුරෙහත්තං පට්ඨගහිතං, චන්ඨං, පොක්ඛරට්ඨං භුත්තාවිතා පචාරිතෙන අනතිරිත්තං පරිභුඤ්ජන්තබ්බං. යො පරිභුඤ්ජස්ස, යථා ධම්මො කාරෙතබ්බො” ති.

38. තෙන බො පන සමයෙන ජානපද මනුස්සා බහුං ලොණමපි තෙලමපි තණ්ඩුලමපි බාදනීයමපි සකටෙසු ආරොපෙතා බහාරාමකොට්ඨකෙ සකටපරිවත්තං කරිතා අවජන්ති: “යද පට්ටාපිං ලභිස්සාම, තද භත්තං කරිස්සාමා” ති. මහා ච මෙඝො උග්ගතො ගොති.

39. අථ බො තෙ මනුස්සා යෙනායසමා ආනන්දෙ තෙහුපසඞ්ගමිංසු. උපසඞ්ගමිතා ආයසමන්තං ආනන්දං එතදවොචු: “ඉධ භනෙත ආනන්ද, බහුං ලොණමපි තෙලමපි තණ්ඩුලමපි බාදනීයමපි සකටෙසු ආරොපිතා¹ තිට්ඨන්ති. මහා ච මෙඝො උග්ගතො. කථනානුබො භනෙත ආනන්ද,² පට්ටජ්ජන්තබ්බං” නති.

40. අථ බො ආයසමා ආනන්දෙ භගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසි. “තෙනානන්ද, සඛෙසා පට්ටන්තිමං විහාරං කප්පියභුමිං සමමන්තිතා තත්ථ වාසෙභු, යං සඛෙසා ආකඞ්ඛති විහාරං වා අදිස්සොගං වා පාසාදං වා ගමිමයං වා ගුහං වා. එවඤ්ච පන භික්ඛවො, සමමන්තිතබ්බො³ - ව්‍යතෙන්න භික්ඛුනා පට්ටලෙන සඛෙසා ඤ්ඤෙතබ්බො: “සුඤ්ඤා මෙ භනෙත, සඛෙසා. යදි සඛිස්ස පත්තකල්ලං, සඛෙසා ඉත්ථන්තාමං. තිහාරං කප්පියභුමිං සමමනෙත්තස්ස, එසා ඤ්ඤති. සුඤ්ඤා මෙ භනෙත, සඛෙසා. සඛෙසා ඉත්ථන්තාමං විහාරං කප්පියභුමිං සමමන්තිති. යස්සායසමතො ඛමති ඉත්ථන්තාමස්ස විහාරස්ස කප්පියභුමියා සමමුති, සො ධුණ්හස්ස. යස්ස නක්ඛමති. සො භාසෙස්ස. සමමතො සඛෙසා න ඉත්ථන්තාමො විහාරො කප්පියභුමි. ඛමති සඛිස්ස. තස්මා ධුණති. එවමෙතං ධාරයාමි” ති.

1. “ආරොපෙතා” සි වු.

2. “භනෙත” ම ඡ සං.

3. “සමමන්තිතබ්බො” ම ඡ සං.

36. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සවස් වේලෙහි විවේකයෙන් තැනී සිටි සේක් “ආනන්දය, භික්‍ෂා, තැනී සසා තැනී පිඬු දුර්භ වූ කාලයෙහි-ආතුලන තබන ලද ආතුලන පිසන ලද තමන් විසින් පිසන ලද දෙය, පෙර පිළිගන්නා ලද නැවැත පිළිගත් දෙය, වැළඳු තැනින් ගෙණෙන ලද්ද, පෙරවැරැ පිළිගන්නා ලද්ද, වනයෙහි හටගත් දෙය පිසුම්ගසෙහි හටගත් දෙය යන යම් ඒ දෑ මා විසින් භික්‍ෂුන්ට අනුදන්තා ලද ද භික්‍ෂුහු ඒ දෑ අදත් වලඳන් දෑ” යි ආශුෂමන් අනඳ තෙරුන් විවාළ සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, වලඳන්” යි අනඳ තෙරුහු සැලකලහ.

37. අනතුරු ව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි දූතමි කතා කොට “මහණෙනි, භික්‍ෂා, තැනී සසා තැනී දුර්භ වූ පිඬු ඇති කාලයෙහි - ආතුලන තබන ලද ආතුලන පිසන ලද තමන් විසින් පිසන ලද දෙය, පෙර පිළිගන්නා ලද නැවැත පිළිගත් දෙය, වැළඳු තැනින් ගෙණෙන ලද්ද, පෙරවැරැයෙහි පිළිගන්නා ලද්ද, වනයෙහි හටගත් දෙය, පිසුම්ගසෙහි හටගත් දෙය යන යම් ඒ දෑ මා විසින් භික්‍ෂුන්ට අනුදන්තා ලද ද, මම අද පටන් ඒ දෑ ප්‍රතික්‍ෂෙප කරමි. මහණෙනි, ආතුලන තබන ලද ආතුලන පිසන ලද තමන් විසින් පිසන ලද දෙය, පෙර පිළිගන්නා ලද නැවැත පිළිගත් දෙය, නො වැළඳිය යුතු ය. යමෙක් වලඳන්තේ නම්, දුකුළාඇවැත් වේ. මහණෙනි, වලඳ අවසන් කළ පචාරණය කළ මහණහු විසින් වැළඳු තැනින් ගෙණෙන ලද, පෙරවැරැයෙහි පිළිගන්නා ලද, වනයෙහි හටගත් පිසුම්ගසෙහි හටගත් අනතිරිකා වූ, දෙය නො වැළඳිය යුතු ය. යමෙක් වලඳන්තේ නම්, ඇවැත් පරිදි කරවිය යුතු ය” යි.

38. එකල්හි දනවුටැසි මිනිස්සු බොහෝ ලුණු ද තෙල් ද සහල් ද කෑ යුතු දෑ ද ගැල්වල පටවා ගෙණ අරම්කොටුවෙන් පිටත ගැල්වට තබා “යම් විටෙක පිළිවෙල වාරය ලබන්නෙමු ද එවිට බත් පිළියෙල කරන්නෙමු” යි බලා සිටිත්. මහාමේඝයෙක් ද නැගුනේ වෙයි.

39. ඉක්බිති ඒ මිනිස්සු ආශුෂමන් අනඳ තෙරුන් වෙතට ගියහ. ගොස් “සාමිනි, ආනන්දසම්මයන් වහන්ස, මෙහි බොහෝ ලුණු ද තෙල් ද සහල් ද කෑ යුතු දෑ ද ගැල්වල පටවා තිබේ. මහා මේඝයෙක් ද නැංගේ ය. සාමිනි, ආනන්දසම්මයන් වහන්ස, කුමක් කළ යුතු දෑ” යි ආශුෂමන් අනඳ තෙරුන් විවාළහ.

40. එවිට ආශුෂමන් ආනන්දසම්මයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “ආනන්දය, එසේ නම් සඬ්ඝ තෙමේ යම් වෙහෙරක් හෝ අභිමයසි ඇති ගෙයක් හෝ පහයක් හෝ සඳුලු සහිත ගෙයක් හෝ ගුහාවක් හෝ යන යම් තැනක් කැපබිමක් කිරීමට කැමැති වේ ද, එබඳු පසු පසෙක පිහිටි විහාරයක් කැපබිම සේ සමමත කොට එහි තැන්පත් කෙරේවා. මහණෙනි, මෙසේ සමමත කළ යුතු ය: ව්‍යකත වූ ප්‍රතිබල භික්‍ෂුතමක් විසින් සඬ්ඝ තෙමේ දෑන්තිය යුත්තේ ය: “සාමිනි, සඬ්ඝ තෙමේ මාගේ වචනය අසවා. ඉදින් සඬ්ඝයාට පැමිණි කල් ඇත්තේ නම්, සඬ්ඝ තෙමේ මෙනම් විහාරය කැපබිම කොට සමමත කරන්නේ ය. මේ දෑන්තීම ය. සාමිනි, සඬ්ඝ තෙමේ මාගේ වචනය අසවා. සඬ්ඝ තෙමේ මෙනම් විහාරය කැප බිම කොට සමමත කරයි. යම් ආශුෂමනකුට මෙනම් විහාරය කැපබිමක් කොට සමමත කිරීම රුචි වේ නම්, හෙ තෙමේ නිශ්ශබ්ද වේවා. යමකුහට රුචි නො වේ නම්, හෙ තෙමේ කියවා. සඬ්ඝ තෙමේ මෙනම් විහාරය කැපබිම කොට සමමත කරණ ලද්දේ ය. සඬ්ඝයාට (එය) රුචි වේ. එහෙයින් නිශ්ශබ්ද වේ. මෙය මෙසේ දරමි” යි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

41. තෙන බො ජන සමයෙන මනුස්සා තෛස්ව සමමුතියා¹ කපපිය-
භූමියා යාගුයො උචන්ති. භත්තාති උචන්ති. සුපාති සමපාදෙනති. මංසාති
කොට්ටන්ති. කට්ඨාති ඵාලෙනති.

42. අසොසාසි බො භගවා රත්තිසා පච්චුසසමයං පච්චුට්ඨාය උච්චාසදදං
මහාසද්දං කාකොරවසද්දං. සුඛාන ආයසමන්තං ආනඤ්ඤං ආමනෙතසි:
“කිනනු බො සො ආනඤ්ඤං උච්චාසද්දෙ මහාසද්දෙ කාකොරවසද්දෙ”? ති.
“ඵතරති භනෙත, මනුස්සා තෛස්ව සමමුතියා කපපියභූමියා යාගුයො
උචන්ති. සුපාති සමපාදෙනති. මංසාති කොට්ටන්ති. කට්ඨාති ඵාලෙනති.
සො ඵසො භගවා උච්චාසද්දෙ මහාසද්දෙ කාකොරවසද්දෙ” ති.

43. අථ බො භගවා ඵතසමිං නිදුනෙ ඵතසමිං පකරණෙ ධම්මං කථං
කතා භික්ඛු ආමනෙතසි: “න භික්ඛවෙ, සමමුතිකපපියභූමි පරිභුඤ්ජිතබ්බා,
යො පරිභුඤ්ජය්‍ය, ආපත්ති දුක්ඛංසං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තිස්සො
කපපියභූමියො: උස්සාවනන්තිකං ගොතිසාදිකං ගහපති” නති.

44. තෙන බො ජන සමයෙන ආයසමා යසොඡො ගිලානො තොති.
තස්සන්ධාය හෙසල්පාති ආහරියන්ති. නාති භික්ඛු බහි වාසෙන්ති. උක්ක-
පිණ්ඩකාපි බාදන්ති. වොරාපි හරන්ති. භගවතො ඵතමන්ථං ආරොවෙසුං.
“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සමමුතිං කපපියභූමිං පරිභුඤ්ජිතං. අනුජානාමි
භික්ඛවෙ, වතස්සො කපපියභූමියො: උස්සාවනන්තිකං ගොතිසාදිකං ගහපතිං
සමමුති” නති.

සිහහාණ්ඩාරො චතුස්ථො.

41. එකල්හි භික්ෂු එහි ම - සමමත කරණ ලද කැපවීමෙහි කැඳ පිසත්. බත් පිසත්. ව්‍යංග්ගන් සපයත්. මස් කපත්. දර පලත්.

42. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රු අලුයම්හි නැති සිට උස්හඩ මහහඩ කටුඩුහඩ ඇසු සේක. අසා “ආනන්දය, ඒ උස්හඩ මහහඩ කටුඩුහඩ කීමැ” යි ආශුෂමත් ආනන්දවෙරුන් විවෘල සේක. “සමාමිති, භික්ෂු දෑත් සමමත භූමියෙහි ම කැඳ පිසත්. බත් පිසත්. ව්‍යංග්ගන් සපයත්. මස් කපත්. දර පලත්. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මේ ඒ උස්හඩ මහහඩ කටුඩුහඩ ය”.

43. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි දෑමේ කතා කොට භික්ෂූන් ඇමතු සේක. “මහණෙනි, සමමත කළ කැපවීම පරිනොග නො කට යුතු ය. යමෙක් පරිනොග කරන්නේ නම්, දුකුලාඥාවක් වේ. මහණෙනි, උස්සාවනනතිකා කිළිය, ගොනිසාදි කිළිය, ගහපති කිළිය යි කැපවීමේ තුණක් අනුදනිමි”.

44. එකල්හි ආශුෂමත් යසෝස්සවර තෙමේ හිලන් වේ. උන්වහන්සේ පිණිස බෙහෙත් ගෙණෙනු ලැබේ. භික්ෂූහු ඒ බෙහෙත් බැහැර තබවත්. බලල් මී ආදී සත්තු ද කත්. සොරු ද ගෙණ යත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකලහ. “මහණෙනි, සමමත කළ කැපවීම පරිනොග කරන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, උස්සාවනනතිකා ගොනිසාදිකා ගහපති සමමුති යි කැපවීමේ සතරක් අනුදනිමි”.*

සිහිබණවර සිවුමැති වේ.

1. තෙන බො පන සමයෙන හද්දියනගරෙ මෙණ්ඩකො ගහපති පටිවසති. තස්ස ඵවරුපො ඉඬානුභාවො හොති: සීසං නනාසිත්වා ඛඤ්ඤාගාරං සමමජ්ජාපෙත්වා පඤ්ඤා¹ නිසීදති. අනන්තරා ඛඤ්ඤාසං ධාරා ඔපතිත්වා ඛඤ්ඤාගාරං පුරෙති.

2. හරියාය ඵවරුපො ඉඬානුභාවො හොති: එකඤ්ඤෙව ආලාභක ආලිකං උපතිසීදිත්වා එකඤ්ඤෙව සුපතිඤ්ජරකං² දසකමකරපොරිසං භනනන පරිවසති. න තාව තං ඩියති³, යාව සා න වුට්ඨාති.

3. පුත්තස්ස ඵවරුපො ඉඬානුභාවො හොති: එකංයෙව සහස්ස-ත්ථිකං ගහෙත්වා දසකමකරපොරිසස්ස ඡමමාසිකං⁴ වෙතනං දෙති. න තාව තං ඩියති, යාවස්ස හත්ථගතා.

4. සුණ්ණිකාය ඵවරුපො ඉඬානුභාවො හොති: එකඤ්ඤෙව වතුදොණ්ණිකං පිටකං උපතිසීදිත්වා දසකමකරපොරිසස්ස ඡමමාසිකං ඛිජ්ඣනනං⁵ දෙති. න තාව තං ඩියති, යාව සා න වුට්ඨාති.

5. දසස්ස ඵවරුපො ඉඬානුභාවො හොති: එකෙන නඞ්ගලෙන කසන්තස්ස සත්ත සීතායො ගව්ඡන්ති.

6. අසොයාසි බො රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො “අමනාකං කිර විජ්ඣෙ හද්දියනගරෙ මෙණ්ඩකො ගහපති පටිවසති. තස්ස ඵවරුපො ඉඬානුභාවො: සීසං නනාසිත්වා ඛඤ්ඤාගාරං සමමජ්ජාපෙත්වා පඤ්ඤා¹ නිසීදති. අනන්තරා ඛඤ්ඤාසං ධාරා ඔපතිත්වා ඛඤ්ඤාගාරං පුරෙති. හරියාය ඵවරුපො ඉඬානුභාවො: එකංයෙව ආලාභක ආලිකං උපතිසීදිත්වා එකඤ්ඤෙව සුපතිඤ්ජරකං² දසකමකරපොරිසං භනනන පරිවසති. න තාව තං ඩියති, යාව සා න වුට්ඨාති. පුත්තස්ස ඵවරුපො ඉඬානුභාවො: එකංයෙව සහස්සත්ථිකං ගහෙත්වා දසකමකරපොරිසස්ස ඡමමාසිකං වෙතනං දෙති. න තාව තං ඩියති, යාවස්ස හත්ථගතා. සුණ්ණිකාය ඵවරුපො ඉඬානුභාවො: එකංයෙව වතුදොණ්ණිකං³ පිටකං උපතිසීදිත්වා දසකමකරපොරිසස්ස ඡමමාසිකං ඛිජ්ඣනනං⁵ දෙති. න තාව තං ඩියති, යාව සා න වුට්ඨාති. දසස්ස ඵවරුපො ඉඬානුභාවො: එකෙන නඞ්ගලෙන කසන්තස්ස සත්ත සීතායො ගව්ඡන්ති” ති.

7. අථ බො රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො අඤ්ඤාතරං සබ්බත්ථකං මහාමනනං ආමනෙතයි: “අමනාකං කිර භණ්ණ විජ්ඣෙ හද්දියනගරෙ මෙණ්ඩකො ගහපති පටිවසති. තස්ස ඵවරුපො ඉඬානුභාවො: සීසං නනාසිත්වා ඛඤ්ඤාගාරං සමමජ්ජාපෙත්වා පඤ්ඤා නිසීදති. අනන්තරා ඛඤ්ඤාසං ධාරා ඔපතිත්වා ඛඤ්ඤාගාරං පුරෙති. හරියාය -පෙ-පුත්තස්ස -පෙ- සුණ්ණිකාය -පෙ- දසස්ස ඵවරුපො ඉඬානුභාවො: එකෙන නඞ්ගලෙන කසන්තස්ස සත්ත සීතායො ගව්ඡන්ති. ගව්ඡ භණ්ණ ජානාති යථා මයා සාමං දිට්ඨො, ඵං තව දිට්ඨො භවිස්සති” ති.

1. “ඛඤ්ඤා” ම ඡ සං.

2. “සුපතිඤ්ජරකං” ම ඡ සං.

3. “බියාති” ම ඡ සං. ම නු ව.

4. “සුපතිඤ්ජරකං” P.T.S.

5. “ඡමමාසිකං” ම ඡ සං.

5. “ඛිජ්ඣනනං” - ඵෙ “ඛිජ්” ඉති උභං සබ්බ පොත්ථකාසු. ධම්මපදානිසාථායං වෙව තාසීනප්‍රානුවාදෙ සද්ධම්මනතාවලීනාමසීනලග්ගෙ “ඛිජ්” ඛිජ්චං” ඉති ව දිසමානානා තං ඉධ යොජිතං.

1 එකල්හි හද්දිය නගරයෙහි මෙණ්ඩක නම් (සිටු) ගැහැවියෙක් වෙසෙයි. ඒ සිටුහුගේ මෙබඳු සාධාරණත්වයෙන් වේ: ඉස් සෝධා නා කොටුගෙය හමදවා ප්‍රාන්තාරයෙහි (අක් දෙරියෙහි - ගෘහය අභිමුඛයෙහි) තිඳිසි. අහසින් ධාන්‍යධාරා (=රත්නාල් වී කඳු) වැටී කොටුගෙය පුරවයි.

2. බිරින්දුගේ මෙබඳු සාධාරණත්වයෙන් වේ: සිටු නැළියක් ගන්නා එක ම බන්තලියක් හා එක ම ව්‍යාකූලතා ඇතිලියක් ලඟ තිදගෙණ දස්කම්කරු පිරිසට බන් වළඳවයි. ඔහු තොමෝ යම් තාක් (එතැනින්) නො නැගීටී ද, ඒ තාක් එය හිස් නො වේ.

3. පුත්‍රයාගේ මෙබඳු සාධාරණත්වයෙන් වේ: දහසින් බැඳී එක ම පියල්ලක් ගෙණ දස්කම්කරු පුරුෂයන්ට සමසක වැටුප් දෙයි. යම් තාක් (ඒ පසුභිසිය) ඔහුගේ අතෙහි වේ ද, ඒ තාක් එය හිස් නො වේ.

4. යෙහෙළියගේ මෙබඳු සාධාරණත්වයෙන් වේ: ද්‍රෝණ (ලාස්) සතරක් ගන්නා එක ම වී පැස ලඟ තිද දස්කම්කරු පුරුෂයන්ට සමසක බන් බිජුවට (= වී) දෙයි. යම් තාක් ඔහු තොමෝ (එතැනින්) නො නැගීටී ද, ඒ තාක් එය හිස් නො වේ.

5. දූසයාගේ මෙබඳු සාධාරණත්වයෙන් වේ: එක් නගුලකින් සාන්තනුට හිවිටි (තතුල්පාර) සතක් (සෑවී) යෙයි.

6. මගබෙඳුර වූ සෙනිය බිමබිසාර රජ තෙමේ - “අපගේ රටෙහි හද්දියනගරයෙහි මෙණ්ඩක නම් ගැහැවියෙක් වෙසේ. ඔහුගේ මෙබඳු සාධාරණත්වයෙන් වේ: හිස් සෝදා නගා කොටුගෙය හමදවා ඉදිරිදෙරටු-වෙහි තිඳිසි. අහසින් වී ධාරා වැටී කොටුගෙය පුරවයි. බිරින්දුගේ මෙබඳු ‘සාධාරණත්වයෙන් වේ: සිටු නැළියක් ගන්නා එක ම බන්තලියක් හා එක ම ව්‍යාකූලතා ඇතිලියක් ලඟ තිද ගෙණ දස්කම්කරු පිරිසට බන් වළඳවයි. යම් තාක් ඔහු තොමෝ නො නැගීටී ද, ඒ තාක් එය හිස් නො වේ. පුත්‍රයාගේ මෙබඳු සාධාරණත්වයෙන් වේ. දහසින් බැඳී එක ම පියල්ලක් ගෙණ දස්කම්කරු පුරුෂයන්ට සමසක වැටුප් දෙයි. යම් තාක් (ඒ පසුභිසිය) ඔහුගේ අතෙහි වේ ද, ඒ තාක් එය හිස් නො වේ’. ලේළියගේ මෙබඳු සාධාරණත්වයෙන් වේ. සතර ද්‍රෝණයක් ගන්නා එක ම පෙට්ටියක් ලඟ තිද දස්කම්කරු පුරුෂයන්ට සමසක බන් බිජුවට දෙයි. යම් තාක් ඔහු තොමෝ නො නැගීටී ද, ඒ තාක් එය හිස් නො වේ. දූසයාගේ මෙබඳු සාධාරණත්වයෙන් වේ. එක් නගුලකින් සාන්තනුට හිවිටි සතක් (සෑවී) යෙ ය” යි ඇසී ය.

7. ඉක්බිති මගබෙඳුර වූ සෙනිය බිමබිසාර රජ තෙමේ සියලු කටයුතුවල යෙදෙන එක්තරා මහඥානියකු ඇමතුමේ ය: “සගය, අපගේ රටෙහි හද්දියනගරයෙහි මෙණ්ඩක නම් ගැහැවියෙක් වෙසෙයි. ඔහුගේ මෙබඳු සාධාරණත්වයෙන් වේ: හිස් සෝදා නා කොටුගෙය හමදවා අගදොරකඩ තිඳිසි. අහසින් ධාන්‍යධාරා වැටී කොටුගෙය පුරවයි. බිරින්දුගේ -පෙ- පුත්‍රයාගේ -පෙ- යෙළුනියන්ගේ -පෙ- දූසයාගේ මෙබඳු සාධාරණත්වයෙන් වේ. එක් නගුලකින් සාන්තනුට හිවිටි සතක් යෙ යි. සගය, යව. දැනුව. තා විසින් දක්නා ලද්ද මා විසින් ම දක්නා ලද්දක් මෙන් වන්නේ ය.”

8. “එවං දෙවා” ති බො සො මහාමනෙතා රක්ඛෙය්‍ය මාගධස්ස සෙතියස්ස බිමබ්බසාරස්ස උට්ඨස්සන්තා චතුර්ඛිනියා සෙනාය යෙන හද්දියං තෙන පායාසී. අනුපුරෙඛන යෙන හද්දියං යෙන මෙණ්ඩකො ගහපති තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්භා මෙණ්ඩකං ගහපතිං එතදවොච: “අතං හි ගහපති, රක්ඛෙය්‍ය ආණ්ඩෙතා ‘අමනාකං කීර හණ්, විජිතෙ හද්දිය නගරෙ මෙණ්ඩකො ගහපති උට්ඨසති. තස්ස එවරුපො ඉද්ධානුභාවො: සීසං නනාසිභා ඛණ්ණෙය්‍යාරං සමමජ්ජාපෙභා පඤ්ඤා රනිසීදති. අනනලිකඛා ඛණ්ණෙය්‍ය ඛාරා ඔපතිභා ඛණ්ණෙය්‍යාරං පුරෙති. -පෙ- දසස්ස එවරුපො ඉද්ධානුභාවො: එකෙන නඛගලෙන කසන්තස්ස සත්ත සීනායො ගච්ඡති.’ ගච්ඡ හණ්, ජානාති. යථා මයා සාමං දිට්ඨො, එවං තච දිට්ඨො හවිස්සති” ති. පස්සාම තෙ ගහපති, ඉද්ධානුභාව නති.

9. අථ බො මෙණ්ඩකො ගහපති සීසං නනාසිභා ඛණ්ණෙය්‍යාරං සමමජ්ජාපෙභා පඤ්ඤා රනිසීදති. අනනලිකඛා ඛණ්ණෙය්‍යාරං ඛාරා ඔපතිභා ඛණ්ණෙය්‍යාරං පුරෙති.

10. “දිට්ඨො තෙ ගහපති, ඉද්ධානුභාවො. හරියාය තෙ ඉද්ධානුභාවං පස්සාමා” ති.¹ අථ බො මෙණ්ඩකො ගහපති හරියං ආණ්ඩෙසී: “තෙන හි චතුර්ඛිනියං සෙනාං හතොතන පරිච්ඡා” ති. අථ බො මෙණ්ඩකස්ස ගහපතිය්‍ය හරියා එක යෙව ආලකකථාලිකං උපනිසීදන්තා එකඤ්ච සුපභිඤ්ජරකං චතුර්ඛිනියං සෙනාං හතොතන පරිච්ඡි. න තාව තං බිසි.² යාව සා න වුට්ඨාසී.³

11. “දිට්ඨො තෙ ගහපති හරියායපි ඉද්ධානුභාවො. පුත්තස්ස තෙ ඉද්ධානුභාවං පස්සාමා” ති. අථ බො මෙණ්ඩකො ගහපති පුත්තං ආණ්ඩෙසී: “තෙන හි චතුර්ඛිනියා සෙනාය ඡම්මාසිකං වෙනනං දෙහී” ති. අථ බො මෙණ්ඩකස්ස ගහපතිය්‍ය පුත්තො එකං යෙව සත්තස්සන්තිකං ගතෙභා චතුර්ඛිනියා සෙනාය ඡම්මාසිකං වෙනනං අදාසී. න තාව තං බිසි, යාවස්ස කන්තනා.

12. “දිට්ඨො තෙ ගහපති, පුත්තස්සපි ඉද්ධානුභාවො. පුණ්ණියාය තෙ ඉද්ධානුභාවං පස්සාමා” ති. අථ බො මෙණ්ඩකො ගහපති පුණ්ණියං ආණ්ඩෙසී: “තෙන හි චතුර්ඛිනියා සෙනාය ඡම්මාසිකං බිජ්ඣන්තං දෙහී” ති. අථ බො මෙණ්ඩකස්ස ගහපතිය්‍ය පුණ්ණියා එකං යෙව චතුර්ඛිනියං පිටකං උපනිසීදන්තා චතුර්ඛිනියා සෙනාය ඡම්මාසිකං බිජ්ඣන්තං අදාසී. න තාව තං බිසි, යාව සා න වුට්ඨාසී.

13. “දිට්ඨො තෙ ගහපති, පුණ්ණියායපි ඉද්ධානුභාවො. දසස්ස තෙ ඉද්ධානුභාවං පස්සාමා” ති. “මය්‍යං බො සාමි, දසස්ස ඉද්ධානුභාවො බෙත්තෙ පසිඤ්ඤාමා” ති. “අලං ගහපති, දිට්ඨො තෙ දසස්සපි ඉද්ධානුභාවො” ති.

14. අථ බො සො මහාමනෙතා චතුර්ඛිනියා සෙනාය පුත්තදෙව රාජගහං පච්චාගඤ්ඡී. යෙන රාජා මාගධො සෙනියො බිමබ්බසාරො තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්භා රක්ඛෙය්‍ය මාගධස්ස සෙතියස්ස බිමබ්බසාරස්ස එතමන්ථ ආරොචෙසී.

1. “පසිඤ්ඤාමා” ම ඡ සං. PTS. 2. “බිසි” ම ඡ සං. PTS.

3. “න වුට්ඨාසී” ම ඡ සං. PTS.

8. ඒ මහාමාත්‍ය තෙමේ “දේවයන් වහන්ස, එසේ ය” යි මගබෙඹර වූ සෙනිය බිමබිසාර රජුහට පිළිවදන් දී සිටුරහසෙනහින් යුක්ත ව හඳුය තහරයට ගියේ ය. පිළිවෙළින් (ගොස්) හඳුයනුවර මෙණ්ඩක ගැහැටියා වෙතට පැමිණියේ ය. පැමිණ මෙණ්ඩක ගැහැටියානට මෙය කී ය: “ගැහැටිය, මම - අපගේ රටෙහි හඳුයනහරයෙහි මෙණ්ඩක නම් ගැහැටියෙක් වෙසෙයි. ඔහුගේ මෙබඳු සාඝ්‍යානුභාවයෙක් වේ: හිස සෝදා නා කොටුගෙය හමදවා ඉදිරිදෙර හිඳියි. අහසින් ධාන්‍ය ධාරා වැටී කොටුගෙය පුරවයි. -පෙ-දසයාගේ මෙබඳු සාඝ්‍යානුභාවයෙක් වේ: එක් නතුලකින් සාන්තනුට හිටිවී සතක් යේ ය’ යි. සගය, යව. දනුව. තා විසින් දක්නා ලද්ද මා විසින් ම දක්නා ලද්දක් මෙන් වන්නේ ය යි රජු විසින් අණවන ලද්දෙමි වෙමි. ගෘහපතිය, තාගේ සාඝ්‍යානුභාවය බලන්නෙමු.”

9. ඉක්බිති මෙණ්ඩක ගැහැටි තෙමේ හිස සෝදා නා කොටුගෙය හමදවා ඉදිරි දෙරටුවෙහි හුන්නේ ය. අහසින් ධාන්‍යධාරා වැටී කොටුගෙය පිරවී ය.

10. “ගැහැටිය, තාගේ සාඝ්‍යානුභාවය දක්නා ලද්දේ ය. තාගේ බිරින්දගේ සාඝ්‍යානුභාවය බලන්නෙමු”. ඉක්බිති මෙණ්ඩක ගැහැටි තෙමේ “එසේ නම් සිටුරහසෙනහට බත් කව” යි බිරින්දට අණ කෙළේ ය. එවිට මෙණ්ඩක ගැහැටිහුගේ බිරින්ද සතර තැළියක් ගන්නා එක ම බත් තැළියක් ලඟ හිඳ එක ම ව්‍යඤ්ජනඇතිලියක් ගෙණ සිටුරහසෙනහට බත් කැවී ය. යම් තාක් ඔ තොමෝ නො නැගී සිටියා ද, ඒ තාක් එය හිස් නො වී ය.

11. “ගැහැටිය, තාගේ බිරින්දගේ සාඝ්‍යානුභාවය දක්නා ලද්දේ ය. තාගේ පුත්‍රයාගේ සාඝ්‍යානුභාවය බලන්නෙමු” යි. එවිට මෙණ්ඩක ගැහැටි තෙමේ “එසේ නම් සිටුරහසෙනහට සමසක වැටුප් දෙව” යි පුත්‍රයාට අණ කෙළේ ය. ඉක්බිති මෙණ්ඩක ගැහැටිහුගේ පුත්‍ර තෙමේ දහසින් බැඳි එක ම පියල්ලක් ගෙණ සිටුරහසෙනහට සමසක වැටුප් දුන්නේ ය. යම් තාක් ඒ පසුභිසිය ඔහුගේ අතෙහි වී ද, ඒ තාක් එය හිස් නො වී ය.

12. “ගැහැටිය, තාගේ පුත්‍රයාගේ සාඝ්‍යානුභාවය දක්නා ලද්දේ ය. තාගේ යෙහෙළියගේ සාඝ්‍යානුභාවය බලන්නෙමු” යි. එවිට මෙණ්ඩක ගැහැටි තෙමේ “එසේ නම් සිටුරහසෙනහට සමසක බත්බිජු දෙව” යි යෙහෙළියට අණ කෙළේ ය. ඉක්බිති මෙණ්ඩක ගැහැටිහුගේ යෙහෙළි තොමෝ ද්‍රෝණසතරක් ගන්නා එක ම වී පෙට්ටියක් ලඟ හිඳ සිටුරහසෙනහට සමසක බත්බිජු දුන්නී ය. යම් තාක් ඔ තොමෝ නො නැගී සිටියා ද, ඒ තාක් එය අවසන් නො වී ය.

13. “ගැහැටිය, තාගේ යෙහෙළියගේ සාඝ්‍යානුභාවය දක්නා ලද්දේ ය. තාගේ දසයාගේ සාඝ්‍යානුභාවය බලන්නෙමු” යි. “හිමියෙනි, මාගේ දසයාගේ සාඝ්‍යානුභාවය කෙතෙහි දී දැක්ක යුතු ය”. “ගැහැටිය, කම් නැත. තාගේ දසයාගේ සාඝ්‍යානුභාවය ද දක්නා ලද්දේ ය”.

14. ඉක්බිති ඒ මහාමාත්‍ය තෙමේ සිටුරහසෙනහින් යුක්ත ව නැවැත රජගහනුවරට පෙරළා ගියේ ය. (එහි) මගබෙඹර වූ සෙනිය බිමබිසාර රජු වෙතට එළඹියේ ය. එළඹ මගබෙඹර වූ සෙනිය බිමබිසාර රජුට මෙ පවත් දැන්වී ය.

15. අථ ඛො භගවා වෙසාලියං යථාභිරතතං විහරිතො යෙන හද්දියං තෙන වාරිකං පකකාමි මහතා භික්ඛුසමෙසන සද්ධිං අසිංහෙළසෙති භික්ඛුසතෙති.

16. අථ ඛො භගවා අනුපුබ්බෙන වාරිකං වරමානො යෙන හද්දියං තදවසරි. තත්‍රසුදං භගවා හද්දියෙ විහරති ඡාන්ධාවතො.

17. අස්සොසි ඛො මෙණ්ඩකො ගහපති “සමණො ඛලු හො ගොතමො සක්‍යපුත්තො සක්‍යකුලා පබ්බජිතො හද්දියං අනුප්පත්තො හද්දියෙ විහරති ඡාන්ධාවතො. තං ඛො පන භගවතං ගොතමං එවංකල්‍යාණො කීත්තිසද්දො අබ්බුග්ගතො: ‘ඉතිපි සො භගවා අරහං, සමමාසම්බුද්ධො, විජ්ජාවරණසම්පන්නො, සුගතො, ලොකවිද්ධ, අනුත්තරො පුරිසදම්මසාරථි, සත්ථා දෙවමනුස්සානාං, බුද්ධො, භගවා.¹ සො ඉමං ලොකං සද්දෙවකං සමාරකං සමුත්ථිකං, සස්සමණබ්‍රාහ්මණීං පජං සද්දෙවමනුස්සං, සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා පවදෙති. සො ධම්මං දෙසෙති ආදිකල්‍යාණං මජ්ඣෙකි කල්‍යාණං පරියොසානකල්‍යාණං සාත්ථං සිංඛාඤ්ජනං. කෙවලපරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බුද්ධචරියං පකාසෙති. සාමු ඛො පන තථාරුපානං අරහතං දස්සනං ගොති” ති.

18. අථ ඛො මෙණ්ඩකො ගහපති හද්දාති හද්දාති යානාති යොජාපෙඤා හද්දං යානං අභිරුහිතා හද්දෙති හද්දෙති යානෙති හද්දියා නියසාසි භගවතං දස්සනාය.

19. අද්දසංසු ඛො සමබ්‍රහ්මා නිජ්ජියා මෙණ්ඩකං ගහපතිං දුරතොව ආගමිත්තං. දිස්වාන මෙණ්ඩකං ගහපතිං එතදවොචු: කතං ත්වං ගහපති, ගමිත්ති” ති. “ගමිත්තං හතෙන, භගවතං සමණං ගොතමං² දස්සනායා” ති. “ක්වං පන ත්වං ගහපති, කීරියවාදො සමානො අකීරියවාදං සමණං ගොතමං දස්සනාය උපසම්භවිස්සසි ? සමණො හි ගහපති, ගොතමො අකීරියවාදො අකීරියාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ව සාවතෙ විනෙති” ති.

20. අථ ඛො මෙණ්ඩකස්ස ගහපතිස්ස එතදතොසි: “නිස්සංසයං ඛො සො භගවා අරහං සමමා සම්බුද්ධො හවිස්සති, යථාපිමෙ³ නිජ්ජියා උසුයන්ති” ති. යාවතිකා යානස්ස භූමි යානෙන ගන්ති යානා පච්චො-රොභිතා පත්තිකොව යෙන භගවා තෙනුපසම්භවි. උපසම්භවිතා භගවතං අභිවාදෙත්වා එකමනං නිසීදි. එකමනං නිසීන්තස්ස ඛො මෙණ්ඩකස්ස ගහපතිස්ස භගවා ආනුප්‍රබ්බිතං කපෙසි සෙය්‍යජීදං: දුනකථං සීලකථං සග්ගකථං, කාමානං ආදීනවං ඔකාරං සංකිලෙසං, නෙත්තමෙම ආනිසංසං පකාසෙසි.

1. “භගවාති” ම ඡ සං. ජච්. අ ච්. තො ච්.

2. “හතෙන සමණං ගොතමං” සී චු. 3. “යථාපිමෙ” ම ඡ සං.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

15. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විශාලාමනානගරයෙහි කැමැති තාක් කල් වාසය කොට එක්දහස්දෙසියපණයක් වූ මහාභික්ෂුසංඝයා සමග හදිසිව වරා වාරිකාවෙහි වැඩි සේක.

16. එකල භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවෙළින් වාරිකාවෙහි වඩිනා සේක් හදිසිනගරයට පැමිණියහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි හදිසි නගරයෙහි ජාතියාවනයෙහි (සමන්මල් වනයෙහි) වැඩ වාසය කරණ සේක.

17. මෙණ්ඩක ගැහැව් තෙමේ “ශාක්‍යපුත්‍ර වූ ශාක්‍යකුලයෙන් පැවිදි වූ ශ්‍රමණ හවන් ගෞතම තෙමේ හදිසිනගරයට පැමිණියේ හදිසිනගරයෙහි ජාතියා වනයෙහි වාසය කෙරේ. ඒ භාග්‍යවන් ගෞතමයන් වහන්සේගේ කල්‍යාණ වූ කීර්තිසෞභයෙන් පැන නැගේ ය. ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ‘මේ මේ කරුණෙන් රහත් සේක. මේ මේ කරුණෙන් සමයක් සමුද්ධි සේක. මේ මේ කරුණෙන් අභිවිද්ධිවෙන් හා පසලොස්වරණධර්මයෙන් යුක්ත සේක. මේ මේ කරුණෙන් සුගත් සේක. මේ මේ කරුණෙන් ලොකවිදු සේක. මේ මේ කරුණෙන් පුරුෂයන් දමනය කිරීමෙහි තීරුතාර වූ සාරථී සේක. මේ මේ කරුණෙන් දෙවිමිනිසුන්ට ශාස්තෘ සේක. මේ මේ කරුණෙන් බුද්ධ සේක. මේ මේ කරුණෙන් භාග්‍යවන් සේක. උන්වහන්සේ දෙවියන් සහිත වූ මරුන් සහිත වූ බමුන් සහිත වූ මේ අවකාශලොකය ද, මහණ බමුණන් සහිත වූ දෙවි මිනිසුන් සහිත වූ සත්ත්වලොකය ද තමන්වහන්සේ ම විශිෂ්ටඥානයෙන් දූත ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට ප්‍රකාශ කරණ සේක. උන්වහන්සේ මූල මැද අග යහපත් වූ අභි-සම්පන්නයෙන් යුක්ත වූ පදසම්පන්නයෙන් යුක්ත වූ දහම් දෙසන සේක. සම්ප්‍රකාරයෙන් සම්පූර්ණ වූ පිරිසිදු වූ ශාසනමාගීවුහම්වය්‍යීය ප්‍රකාශ කරණ සේක’. එබඳු වූ රහතුන්ගේ දැකීම යහපත් වේ” ය යි ඇසී ය.

18. ඉක්බිති මෙණ්ඩක ගැහැව් තෙමේ හොඳ හොඳ යානයන් යොදවා හොඳ යානයකට නැගී හොඳ හොඳ යානයන්ගෙන් යුක්ත ව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දැකීම පිණිස හදිසිනුවරින් පිටත් ව ගියේ ය.

19. බොහෝ තීර්ථිකයෝ එත්තාවූ මෙණ්ඩක ගැහැවියා දුර දී ම දුටුවාහු ය. දැක මෙණ්ඩක ගැහැවියාට “ගැහැවිය, තෝ කොහි යෙහි ද?” යි කීහ. සාමිනි, මම භාග්‍යවන් ශ්‍රමණගෞතමයන් දැකීමට යමි”. “ගැහැවිය, තෝ ක්‍රියාවාදී වෙහි. කුමක් හෙයින් අක්‍රියාවාදී ශ්‍රමණ ගෞතමයා දැකීමට යෙහි ද? ගැහැවිය, ශ්‍රමණගෞතම තෙමේ අක්‍රියාවාදී වූයේ නො කිරීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවයි”.

20. ඉක්බිති මෙණ්ඩක ගැහැවියාට “මේ තීර්ථිකයෝ යම් කරුණකින් ඊෂ්ඨා කෙරෙත් ද, ඒ කරුණෙන් ම ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තිසැක යෙන් ම රහත් වෙති. සමයක් සමුද්ධි වෙති” යි මෙබඳු පිතෙක් විය. (ගැහැව් තෙමේ) යානයෙන් යා හැකි බිම යම් පමණවි ද, එපමණ තැන් යානයෙන් ගොස් යානයෙන් බැස පැගමනින් ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතට ගියේ ය. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්නේ ය. පසෙක හුන් මෙණ්ඩක ගැහැවියාට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවෙළ කතාව එනම්: දුතකථාව සීලකථාව සමගීකථාව, කාමයන් දුක්ඛව ලාමකඛව කෙලෙසීම ඇතිබව වදාළ සේක. පැවිද්දෙහි අනුසස් ද ප්‍රකාශ කළ සේක.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

21. යද්‍ය භගවා අඤ්ඤාසි මෙණ්ඩකං ගහපතිං කල්ලවිතනං මුදුචිතනං විනිවරණවිතනං උදග්ගවිතනං පසන්නවිතනං, අථ යා බුද්ධානං සාමුක්ඛකං-සිකා ධම්මදෙසනා, තං පකාසෙසි - දුක්ඛං සමුදයං නිරෝධං මග්ගං. සෙය්‍යථාපි නාම සුඤ්ඤං වත්ථං අපගතකාලකං සම්මදෙව රජතං පතීගණේහය්‍ය, එවමෙව බො මෙණ්ඩකස්ස ගහපතීස්ස තස්මිං යෙව ආසනෙන විරජං චිත්තමලං ධම්මවක්ඛුං උදපාදි: “යං කිඤ්චි සමුදයධම්මං, සබ්බං තං නිරෝධධම්මං” නති.

22. අථ බො මෙණ්ඩකො ගහපති දිට්ඨධම්මො පත්තධම්මො විදිතධම්මො පරියොගාලාභධම්මො තිණ්ණවිචිකිට්ඨො, විගතකථාසිකාපො වෙසාරජ්ජපත්තො අපරපථවයො සච්ඡිසාසනෙ භගවන්තං එතදවොච: “අභික්ඛන්තං භන්තො. අභික්ඛන්තං භන්තො. සෙය්‍යථාපි භන්තො නික්ඛාජ්ජිතං වා උක්ඛාජ්ජය්‍ය, පච්චන්තං වා විවරෙය්‍ය, මූලාසං වා මග්ගං ආවිකේධය්‍ය, අකුකාරෙ වා තෙලපජ්ජොතං ධාරෙය්‍ය: ‘වක්ඛුමන්තො රුපානි දුක්ඛානි’ ති, එවමෙව භගවතා අනෙකපරියොගෙන ධම්මො පකාසිතො. එසාහං භන්තො, භගවන්තං සරණං ගච්ඡාමි ධම්මෙඤ්ච භික්ඛුසඤ්ඤාච. උපාසකං මං භගවා ධාරෙතු අජ්ජතග්ගෙ පාණ්ණපෙනං සරණං ගතං. අධිවාසෙතු ව මෙ භන්තො හගවා ස්වාභතාය භත්තං සද්ධං භික්ඛුසඤ්ඤානා” ති. අධිවාසෙසි භගවා තුණ්හිභාවෙන. අථ බො මෙණ්ඩකො ගහපති භගවතො අධිවාසනං විදිතො උට්ඨායාසනා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදක්ඛිණං කත්වා පක්ඛාමි.

23. අථ බො මෙණ්ඩකො ගහපති තස්සා රත්තියා අව්වයෙන පණිතං බාදනීයං භොජනීයං පටියාදපෙත්වා භගවතො කාලං ආරොවාපෙසි: “කාලො භන්තො, නිට්ඨිතං භත්තං” නති.

24. අථ බො භගවා පුබ්බණ්ණසමයං නිවාසෙත්වා පත්තවිවරමාදය යෙන මෙණ්ඩකස්ස ගහපතීස්ස නිවෙසනං, තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිතො පඤ්ඤාතෙන ආසනෙන නිසීදී සද්ධං භික්ඛුසඤ්ඤානා.

25. අථ බො මෙණ්ඩකස්ස ගහපතීස්ස හරියා ව පුත්තො ව සුණ්ඤා ව දුසො ව යෙන භගවා තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිතො භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු. තෙසං භගවා ආනුපුබ්බිකථං කථෙසි සෙය්‍යපීදං: දුක්ඛථං සීලකථං සග්ගකථං, කාමානං ආදීනවං භික්ඛාරං සඤ්ඤාමි, තෙකම්මෙව ආනිසංසං පකාසෙසි.

26. යද්‍ය තෙ භගවා අඤ්ඤාසි කල්ලවිතෙන මුදුචිතෙන විනිවරණ විතෙන උදග්ගවිතෙන පසන්නවිතෙන, අථ යා බුද්ධානං සාමුක්ඛකං-සිකා ධම්මදෙසනා, තං පකාසෙසි - දුක්ඛං සමුදයං නිරෝධං මග්ගං. සෙය්‍යථාපි නාම සුඤ්ඤං වත්ථං අපගතකාලකං සම්මදෙව රජතං පතීගණේහය්‍ය, එවමෙව තෙසං තස්මිංයෙව ආසනෙන විරජං චිත්තමලං ධම්මවක්ඛුං උදපාදි: “යං කිඤ්චි සමුදයධම්මං, සබ්බං තං නිරෝධධම්මං” නති.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

21. යම් විටෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙණ්ඩක ගැහැටියා සුදුසු සිත් ඇතැයි මොළොත් සිත් ඇතැයි නිවරණ රහිත වූ සිත් ඇතැයි ඔදවැහි සිත් ඇතැයි පහන් සිත් ඇතැයි දන් සේක් ද එකල්හි බුදුවරුන්ගේ තමන් ම (සව්නාවයෙන් ම) උත්කෘෂ්ට වූ ධර්මදෙශනාව - දූෂිතත්වය සමුදාසනයය නිරෝධසත්‍යය මාර්ගිකත්වය යන ඒ වතුරායීසත්‍යය ප්‍රකාශ කළ සේක. පහ වූ කිලුටු ඇති පිරිසිදු වස්ත්‍රයෙක් යම් සේ මනා කොට සායම් ගන්නේ ද, එසේ ම මෙණ්ඩක ගැහැටියාගේ ඒ ආසනයෙහි දී ම “යම් කිසිවක් හටගැණීම සව්නාවය කොට ඇත්තේ ද, ඒ සියල්ල නිරුද්ධ වීම සව්නාවය කොට ඇතැ” යි පහ වූ රාගාදිරජස් ඇති පහ වූ කෙලෙස් මල ඇති සොනාපත්තිමග්ගඤ්ඤය පහළ වූයේ ය.

22. ඉක්බිති දක්නා ලද දහම් ඇති පැමිණි දහම් ඇති අවබෝධ කළ දහම් ඇති වෙසෙසින් බැස ගත් දහම් ඇති තරණය කළ විවික්ච්ඡා ඇති පහ වූ ‘කෙසේ කෙසේ ද’ යි පැවැති සැක ඇති විශාරදභාවයට පැමිණි බුදුදහමිනි (අවබෝධය පිණිස) අනුන්ගේ උපකාරයක් නොවුව මනා වූ මෙණ්ඩක ගැහැටි තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළකෙළේ ය. “සාමිනි, ඉතා යහපත. සාමිනි, ඉතා යහපත. සාමිනි, යටිකුරු කරණ ලද්දක් යම් සේ උඩුකුරු කරන්නේ ද, වසන ලද්දක් යම් සේ විදහා පාන්නේ ද, මංමුලා වුවකුට යම් සේ මාර්ග කියන්නේ ද, ‘ඇස් ඇත්තෝ රූප දකින්නාහු ය’ යි අකුසාරයෙහි තෙල්පහනක් යම් සේ දරන්නේ ද එපරිද්දෙන් ම, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් නොයෙක් ක්‍රම යෙන් ධර්ම දෙශනා කරණ ලද්දේ ය. සාමිනි, මේ මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද නවලොකොත්තරධර්මය ද අමටායීපුද්ගලභික්ෂුසංඝයා ද සරණ කොට යමි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අද පටන් මා දිවි හිමි කොට සරණ ගියා වූ උපාසකයකු කොට දරණ සේක්වා. සාමිනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුසංඝයා සමග හෙට මාගේ බත ද ඉවසන සේක්වා”. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කුෂණිමාවයෙන් ඉවසූ සේක. ඉක්බිති මෙණ්ඩක ගැහැටි තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඉවසීම දැන හුනස්තෙන් නැගිට සකසා වැද පැදකුණු කොට ගියේ ය.

23. එකල්හි මෙණ්ඩක ගැහැටි තෙමේ ඒ රූ ඉක්ම යෑමෙන් පසු ප්‍රණීත වූ කායුතු බිදිය යුතු දේ පිළියෙල කරවා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සාමිනි, මේ කාලය යි. බත් නිමයේ ය” යි කල් සැළ කරවී ය.

24. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරු කාලයෙහි හැඳ පෙරෙව පාසිවුරු ගෙණ මෙණ්ඩක ගැහැටියාගේ නිවෙසට වැඩි සේක. වැඩ භික්ෂු සංඝයා සමග පැණවූ අසුනෙහි හුන් සේක.

25. එකල්හි මෙණ්ඩක ගැහැටියාගේ බිරින්ද ද පුත්‍රයා ද ලේළිය ද දසයා ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඔවුන්ට පිළිවෙලකතාව එනම්: දනකථාව සිලකථාව සමගිකථාව, කාමයන් දුන් බව ලාමකබව කෙලෙසීම ඇති බව වදළ සේක. පැවිද්දෙහි අනුසස් ද ප්‍රකාශ කළ සේක.

26. යම් විටෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඔවුන් සුදුසු සිත් ඇත්තන් මොළොත් සිත් ඇත්තන් නිවරණ රහිත වූ සිත් ඇත්තන් ඔදවැහි සිත් ඇත්තන් පහන් සිත් ඇත්තන් යි දන් සේක් ද, එකල්හි බුදුවරුන්ගේ සාමුකකංසික වූ ධර්මදෙශනාව - දූෂිතත්වය සමුදාසනයය නිරෝධසත්‍යය මාර්ගිකත්වය යන ඒ වතුරායීසත්‍යය ප්‍රකාශ කළ සේක. පහ වූ කිලුටු ඇති පිරිසිදු වස්ත්‍රයෙක් යම් සේ මනා කොට සායම් ගන්නේ ද, එපරිද්දෙන් ම ඔවුන්ට ඒ ආසනයෙහි දී ම “යම් කිසිවක් හටගැණීම සව්නාවය කොට ඇත්තේ ද, ඒ සියල්ල නිරුද්ධ වීම සව්නාවය කොට ඇතැ” යි පහ වූ රාගාදිරජස් ඇති පහ වූ කෙලෙස් මල ඇති සොනාපත්තිමග්ගඤ්ඤය පහළ වූයේ ය.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

27. තෙ දිට්ඨිමල්ලා පත්තමල්ලා විදිතමල්ලා පරිසොගාලුකමල්ලා නිණ්ණවිච්ඡිල්ලා විගහකථමකථා වෙසාරජ්ජප්පත්තා අපරජ්ජව්වසා සන්ත්තසාසනෙ භගවන්තං ඵතදවොචුං අභිකක්කන්තං භන්තො. අභිකක්කන්තං භන්තො. සෙය්‍යථාපි භන්තො, නික්කුල්ලිකං වා උක්කුල්ලියස්ස, පටිච්ඡන්තං වා විචරෙය්‍ය, මුල්ලස්ස වා මග්ගා ආවිකෙඛය්‍ය, අකිකාරෙ වා තෙලපජ්ජානං ධාරෙය්‍ය - ‘වක්ඛුමන්තො රූපානි දක්ඛිත්තී’ති, ඵවමෙව භගවතා අනෙකපරිසායෙණ ධම්මො පකාසිතො. ඵතෙ මයං භන්තො, භගවන්තං සරණං ගම්මාම ධම්මඤ්ච භික්ඛුසමිසඤ්ච. උපාසකො නො භගවා ධාරෙතු අජ්ජනිග්ගො පාණ්ණපෙනං සරණං ගතෙ” ති.

28. අථ බො මෙණ්ඩකො ගහපති බුද්ධපමුඛං භික්ඛුසමිසං පණ්ණිතෙන බාදනියෙන භොජනියෙන සහජ්ජා සන්තාපෙත්වා සම්පවාරෙත්වා, භගවන්තං භුත්තාචිං ඔතිතපත්තපාණිං ඵකමන්තං නිසීදි. ඵකමන්තං නිසින්නො බො මෙණ්ඩකො ගහපති භගවන්තං ඵතදවොච: “යාව භන්තො භගවා හද්දියෙ විහරති තාව අහං බුද්ධපමුඛස්ස භික්ඛුසමිසස්ස ධූවභන්නතා” ති. අථ බො භගවා මෙණ්ඩකං ගහපතිං ධම්මියා කථාය සන්දසෙත්වා සමාදපෙත්වා සමුත්තෙජෙත්වා සම්පහංසෙත්වා උද්ධායාසනා පක්කාමි.

29. අථ බො භගවා හද්දියෙ යථාභිරන්තං විහරිත්වා මෙණ්ඩකං ගහපතිං අත්තාපුල්ලා යෙන අභිගුන්තරාමො තෙන වාරිකං පක්කාමි මහතා භික්ඛු සමිසෙන සද්ධිං අඤ්ඤානෙළසෙති භික්ඛුසතෙති.

30. අස්සොසි බො මෙණ්ඩකො ගහපති “භගවා කීර යෙන අභිගුන්තරාමො තෙන වාරිකං පක්කාමො මහතා භික්ඛුසමිසෙන සද්ධිං අඤ්ඤානෙළසෙති භික්ඛුසතෙති” ති.

31. අථ බො මෙණ්ඩකො ගහපති දසෙ ව කම්මකරෙ ව ආණ්ඨපෙසි: “තෙන හි භණ්, බ්‍රහ්ම ලොණම්පි තෙලම්පි මධුම්පි තණ්හුලම්පි බාදනියම්පි සකටෙසු ආරොපෙත්වා ආගම්මථ. අඤ්ඤානෙළසානි ව ගොපාලකසතානි අඤ්ඤානෙළසානි ව ධෙත්තුසතානි ආදාය ආගම්මන්තු. යත්ම යං භගවන්තං¹ පසසිස්සාම, ධාරුණෙහන්² ඛිරෙන හොජෙස්සාමා” ති.

32. අථ බො මෙණ්ඩකො ගහපති භගවන්තං අන්තරාමග්ගෙ කන්තාරෙ සමාගාමෙසි. අථ බො මෙණ්ඩකො ගහපති යෙන භගවා තෙත්තුපසමිකමි. උපසමිකමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා ඵකමන්තං අධ්ධාසි. ඵකමන්තං සිතො බො මෙණ්ඩකො ගහපති භගවන්තං ඵතදවොච: “අධිවාසෙතු මෙ භන්තො භගවා ස්වාත්තාය භත්තං සද්ධිං භික්ඛුසමිසෙනා” ති. අධිවාසෙසි භගවා තුණ්හිනාවෙත. අථ බො මෙණ්ඩකො ගහපති භගවන්තො අධිවාසනං විදිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදක්ඛිණං කත්වා පක්කාමි.

1. “යත්ම භගවන්තං” ම ඡ සං.

2. ‘තරුණෙහන්’. ම ඡ සං.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

27. දක්නා ලද දහම් ඇති පැමිණි දහම් ඇති අවබෝධ කළ දහම් ඇති වෙසෙසින් බැස ගත් දහම් ඇති තරණය කළ විවික්ඛ්ඤා ඇති පත වූ ‘කෙසේ කෙසේ ද’ යි පැවැති සැක ඇති විශාරදභාවයට පැමිණි බුද්දහමිනි (අවබෝධය පිණිස) අනුන්ගේ උපකාරයක් නො වූව මනා වූ ඔහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ: “සාමිනි, ඉතා යහපත. සාමිනි, ඉතා යහපත. සාමිනි, යටිකුරු කරණ ලද්දක් යම් සේ උඩුකුරු කරන්නේ ද, වසන ලද්දක් යම් සේ විදහා පාන්නේ ද, මං මූලා වුවකුට යම් සේ මග කියන්නේ ද, ‘ඇස් ඇත්තෝ රූප දකින්නාහු ය’ යි අකිකාරයෙහි තෙල්පතනක් යම් සේ දරන්නේ ද, එපරිද්දෙන් ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිසින් නොයෙක් ක්‍රමයෙන් ධර්ම දෙශනා කරණ ලද්දේ ය. සාමිනි, මේ අපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද නවලොකොත්තර ධර්ම ද අමායාසිද්ධිලල භික්ෂු සංඝයා ද සරණ කොට යමු. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අප අද පටන් දිවි හිම කොට සරණ ගියා වූ උපාසකයන් කොට දරණ සේක්වා” යි.

28. ඉක්බිති මෙණ්ඩක ගැහැව් තෙමේ බුද්ධප්‍රමුඛභික්ෂුසංඝයා ප්‍රණීත වූ කැ යුතු බිදිය යුතු දෙයින් සියතින් සතප්පා පවරා, වළඳ අවසන් කළ පාත්‍රයෙන් ඉවත් කළ අත් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පසෙක හුන්නේ ය. පසෙක හුන් මෙණ්ඩක ගැහැව් තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සාමිනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තාක් කල් හදිසතගරයෙහි වාසය කරණ සේක් ද, එ් තාක් කල් මම බුද්ධප්‍රමුඛභික්ෂුසංඝයාහට නිති බතින් උපසාන කරමි” යි සැලකෙළේ ය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙණ්ඩක ගැහැවියා දැනුම්කතාවෙන් කරුණු දක්වා සමාදන් කරවා තියුණු කරවා සතුටු කරවා හුනස්නෙන් නැගිට වැසි සේක.

29. ඉන් පසු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කැමැති තාක් කල් හදිසතගරයෙහි වාසය කොට මෙණ්ඩකගැහැවියා නො විවරා භික්ෂුන් එක් දහස්දෙසියපණසක් වූ මහාභික්ෂුසංඝයා සමග අභිගුත්තරාපය බලා වාරිකාවෙහි වැසි සේක.

30. මෙණ්ඩක ගැහැව් තෙමේ “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුන් එක් දහස්දෙසියපණසක් වූ මහාභික්ෂුසංඝයා සමග අභිගුත්තරාපය බලා වැසි සේක් ල” යි ඇසී ය.

31. ඉක්බිති මෙණ්ඩක ගැහැව් තෙමේ “කොලෙති, එසේ නම් බොහෝ ලුණු ද තෙල් ද මී ද සහල් ද කැ යුතු දේ ද ගැල්වල පටවා ගෙණ එවූ. එක්දහස්දෙසියපණසක් ගොටල්ලන් ද එක්දහස්දෙසියපණසක් දෙනුන් ද ගෙණ එන්වා. අපි යම් තැනෙක දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දකින්නෙමු ද, එහි දී එකෙණෙහි දෙවූ උණුසුම් කිරි වළඳවන්නෙමු” යි දසයන්ට ද කම්කරුවන්ට ද අණ කෙළේ ය.

32. එකල මෙණ්ඩක ගැහැව් තෙමේ අතරමග කාන්තාරයෙහි දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේට හමු වී ය. එහි දී මෙණ්ඩක ගැහැව් තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතට එළඹියේ ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක සිටියේ ය. පසෙක සිටි මෙණ්ඩක ගැහැව් තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සාමිනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුසංඝයා සමග හෙට මාගේ බත ඉවසන සේක්වා” යි සැලකෙළේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කුණ්ණිමාවයෙන් ඉවසූ සේක. ඉක්බිති මෙණ්ඩක ගැහැව් තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඉවසීම දැන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පැදකුණු කොට ගියේ ය.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

33. අථ බො මෙණ්ඩකො ගහපති තස්සා රතනියා අච්චයෙන පණීතං බාදනීයං භොජනීයං පටියාදුපෙතා භගවතො කාලං ආරොවාපෙසි: “කාලො භනෙන, නිට්ඨිතං භතන” නති.

34. අථ බො භගවා පුබ්බණ්ණසමයං නිවාසෙතා පතනවිවරං ආදාය යෙන මෙණ්ඩකස්ස ගහපතීස්ස පරිවෙසනා තෙනුපසඛකම්. උපසඛකමිතා පඤ්ඤාතෙන ආසතෙ නිසීදි සද්ධිං භික්ඛුසඛෙසන.

35. අථ බො මෙණ්ඩකො ගහපති අසින්නෙළසානි ගොපාලකසනානි ආණාපෙසි: “තෙන හි භණ්, එකමෙකං ධෙත්තුං ගගෙතා එකමෙකස්ස භික්ඛුනො උපතිට්ඨා. ධාරුණෙන නිරෙන හොජෙස්සාමා” ති.

36. අථ බො මෙණ්ඩකො ගහපති බුද්ධිපමුඛං භික්ඛුසඛිං පණීතෙන බාදනීයෙන භොජනීයෙන සහජා සන්තප්පෙසි. සමපවාරෙසි ධාරුණෙන ව බිරෙන. භික්ඛු කුකකුචවායන්තා බිරං න පතිගණ්හන්ති. “පතිගණ්හාථ භික්ඛවෙ පරිභුඤ්ජා” ති.

37. අථ බො මෙණ්ඩකො ගහපති බුද්ධිපමුඛං භික්ඛුසඛිං පණීතෙන බාදනීයෙන භොජනීයෙන සහජා සන්තප්පෙතා සමපවාරෙතා ධාරුණෙන ව බිරෙන, භගවන්තං භුත්තාපිං ඔනීතපත්තපාණිං එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීනො බො මෙණ්ඩකො ගහපති භගවන්තං එතදවොච: “සන්ති භනෙන, මග්ගා කන්තාරා අප්පොදකා අප්පහකකා න සුඤ්ඤා අපාචෙය්‍යෙන ගන්තුං. සාධු භනෙන, භගවා භික්ඛුතං පාචෙය්‍යං අනුජානාතු” ති. අථ බො භගවා මෙණ්ඩකං ගහපතිං ධම්මියා කථාය සඤ්ඤෙතා සමාදුපෙතා සමුත්තෙජෙතා සමපහංසෙතා උට්ඨායාසනා පකකාමි.

38. අථ බො භගවා එතස්මිං නිදුනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කතා භික්ඛු ආමනෙතසි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පඤ්ච ගොරසෙ-බිරං දඬි තකකං නවතිතං සප්පි. සන්ති භික්ඛවෙ, මග්ගා කන්තාරා අප්පොදකා අප්පහකකා න සුඤ්ඤා අපාචෙය්‍යෙන ගන්තුං. අනුජානාමි. භික්ඛවෙ, පාචෙය්‍යං පරියෙසිතුං. තණ්හුලො තණ්හුලුඤ්ඤෙන. මුග්ගො මුග්ගඤ්ඤෙන. මාසො මාසඤ්ඤෙන. ලොණං ලොණඤ්ඤෙන. ගුලො ගුලඤ්ඤෙන. තෙලං තෙලඤ්ඤෙන. සප්පි සප්පිඤ්ඤෙන. සන්ති භික්ඛවෙ, මනුස්සා සද්ධා පසන්නා. තෙ කප්පියකාරකානං හත්ථෙ හිරඤ්ඤං උපතිකම්පන්ති: ‘ඉමිනා යං අය්‍යස්ස කප්පියං, තං දෙථා’ති. අනුජානාමි. භික්ඛවෙ, යං තතො කප්පියං, තං සාදිසිතුං.¹ න තොවාතං භික්ඛවෙ, කුතෙති පරියායෙන ජාතරුපරජතං සාදිසිතබ්බං² පරියෙසිතබ්බන්ති. වද්දමි” තු.

1. “සාදිතුං” ම ඡ සං. නො වී.

2. “සාදිතබ්බං” ම ඡ සං. P T S

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

33. ඉක්බිති මෙණ්ඩක ගැහැව් තෙමේ එ' රු ඉක්ම ගිය පසු ප්‍රණීත වූ කැ යුතු බිදිය යුතු දෙය පිළියෙල කරවා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සාමිනි, මේ කාල ය සි. බන නිසේ ය” සි කල් දැන්වී ය.

34. ඉන් පසු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරුකාලයෙහි තැද පොරොවා පාසිවුරු ගෙණ මෙණ්ඩක ගැහැවියාගේ පරිවෙසනයට වැසි සේක. වැඩ භික්ෂුසංඝයාත් සමග පැණවූ අසුනෙහි වැඩ හුන් සේක.

35. එවිට මෙණ්ඩක ගැහැව් තෙමේ එක්දහස්දෙසියපණසක් ගොපල්-ලන්ට “කොලෙහි, ‘දෙවූ කෙණෙහි උණුසුම් කිරි වළඳවන්නෙමු’ සි එක එක දෙන ගෙණ එක එක මහණහු වෙතට එළඹ සිටිවු” සි අණ කෙළේ ය.

36. එකදු මෙණ්ඩක ගැහැව් තෙමේ බුද්ධප්‍රමුඛභික්ෂුසංඝයා ප්‍රණීත වූ කැ යුතු දෙසින් ද බිදිය යුතු දෙසින් ද සියතින් සැතැප්වී ය. දෙවූ කෙණෙහි උණුසුම් වූ කිරෙන් ද පැවරී ය. භික්ෂුහු කුකුස් කරන්නෝ කිරි තො පිළිගණිත්. “මහණෙනි, පිළිගණිවු. වළඳවු.”

37. ඉක්බිති මෙණ්ඩක ගැහැව් තෙමේ බුද්ධප්‍රමුඛභික්ෂුසංඝයා ප්‍රණීත වූ කැ යුතු දෙසින් ද බිදිය යුතු දෙසින් ද එකෙණෙහි දෙවූ කිරෙන් ද සියතින් සතප්පා පවරා, වළඳ අවසන් කළ පාත්‍රයෙන් බැහැර කළ අත් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පසෙක හුන්නේ ය. පසෙක හුන් මෙණ්ඩක ගැහැව් තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සාමිනි, දිය නැත්තා වූ ආහාර නැත්තා වූ පාපේය (මාග්ගීපකරණ) රහිත ව තො යා තැකි. (යැමට අපහසු වූ) කාන්තාරමාගීයෝ ඇත්තාහ. සාමිනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුන්ට මාග්ගීපකරණ අනුදන්තා සේක්වා. එ' යහපත්” සි සැළකෙළේ ය. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙණ්ඩක ගැහැවියාට දහැම කතාවෙන් මොනවට කරුණු දක්වා එහි ඔහු සමාදන් කරවා තිසුණු කරවා සතුටු කරවා හුනස්නෙන් නැගිට වැසි සේක.

38. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි දහැම කතා කොට භික්ෂුන් ඇමතු සේක. “මහණෙනි, කිරි දිනි මෝරු වෙඞරු ගිනෙල් යන පස්ගෝරසය අනුදනිමි. මහණෙනි, දිය නැත්තා වූ ආහාර නැත්තා වූ මග විසදුම් රහිත ව යැමට අපහසු වූ කාන්තාර-මාගීයෝ ඇත්තාහ. මහණෙනි, මාග්ගීපකරණ සොයන්නට අනුදනිමි. සහල් කැමැත්තහු විසින් සහල්, මුං කෑමැත්තහු විසින් මුං, මැඳැට කැමැත්තහු විසින් මැඳැට, ලුණු කැමැත්තහු විසින් ලුණු, උක්ස්කුරු කැමැත්තහු විසින් උක්ස්කුරු, තෙල් කැමැත්තහු විසින් තෙල්, ගිනෙල් කැමැත්තහු විසින් ගිනෙල් සෙවිය යුතු ය සි අනුදනිමි. මහණෙනි, සැදුනැති පහන් වූ මිනිස්සු ඇත්තාහ. ඔහු ‘මෙයින් සාමිනි වහන්සේට කැප වූ දෙයක් ගෙණ දෙවු’ සි කැපකරුවන්ගේ අත මසුරන් (මුදල්) තබන්. මහණෙනි, එයින් කැප වූ දෙයක් ඉවසන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, කිසි ලෙසකින් රන් රිදී ඉවසිය යුතු ය සි සෙවිය යුතු ය සි මම නො කියමි” සි වදාළ සේක.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

39. අථ බො භගවා අනුපුබ්බන වාරිකං වරමානො යෙන ආපණං, තද වසරි. අසෙසාසි බො කෙණ්ණියො ජට්ටො “සමණො බලු හො ගොතමො සත්ත්වතො සත්ත්වකුලා පබ්බජිතො ආපණං අනුප්පන්නො ආපණෙ විහරති.”¹ නං බො පන භගවන්නං ගොතමං එවංකල්යාණො කිත්තිසද්දො අබ්බුහන්තො: ඉතිපි සො භගවා අරහං සමමාසමුද්ධො විජ්ජාවරණසමපන්නො සුගතො ලොකවිදු අනුත්තරො පුරිසදම්මසාරථී සත්ථා දෙවමනුස්සානං බුද්ධො භගවා. සො ඉමං ලොකං සද්දෙවකං සමාරකං සබ්බමකං, සස්සමණබ්බාහමණිං පථං සද්දෙවමනුස්සං සයං අභිඤ්ඤා සචරිකත්ථා පට්ඨෙති. -පෙ- සාධු බො පන තථාරූපානං අරහතං දස්සනං හොති” ති.

40. අථ බො කෙණ්ණියස්ස ජට්ටස්ස එතදහොසි: “කිනන්තු බො අහං සමණස්ස ගොතමස්ස කරාපෙය්‍ය” නති. අථ බො කෙණ්ණියස්ස ජට්ටස්ස එතදහොසි: “යෙපි බො තෙ බ්‍රාහ්මණානං පුබ්බකා ඉසයො මන්නානං කන්නාරො මන්නානං පට්ඨන්තාරො, යෙසමිදං එතරහි බ්‍රාහ්මණා පොරාණං මන්නපදං ගීතං පටුත්තං සමීහිතං තදනුගායන්ති, තදනුහාසන්ති, තාසිත මනුහාසන්ති, වාචිතමනුචාවේන්ති. සෙය්‍යපීදං: අට්ටකො, වාමකො, වාම-දෙවො, වෙස්සාමිහෙතො, යමනි ෧², අඛිතිරසො, භාරදවාජො, වාසෙට්ඨො, කස්සපො, හහු, රතතුපරතා විරතා විකාලහොජනා. තෙ එවරූපානි පානානි සාදිසිංසු. “සමණොපි ගොතමො රතතුපරතො විරතො විකාල හොජනා, අරහති සමණොපි ගොතමො එවරූපානි පානානි සාදිසිකු” නති. පසුතං පාතං පටිසාදාපෙත්වා කාජෙහි ගාතාපෙත්වා යෙන භගවා තෙනුප-සඛකමු. උපසඛකමිත්ථා භගවතා සද්ධිං සමමාදි. සමමාදනීයං කථං සාරාණීයං චිත්තිසාරෙත්වා එකමන්නං අට්ඨාසි. එකමන්නං ධීතො බො කෙණ්ණියො ජට්ටො භගවන්නං එතදවොච: “පතිගණනාකු මෙ භවං ගොතමො පාන” නති. “තෙන හි කෙණ්ණිය, භික්ඛුනං දෙති” ති. භික්ඛු කුක්ඛුච්චායන්නා න පතිගණන්ති. “පතිගණනාථ භික්ඛවෙ, පරිභුඤ්ජා” ති.

41. අථ බො කෙණ්ණියො ජට්ටො බුද්ධපමුඛං භික්ඛුසඛසං පසුතෙහි පාතෙහි සත්ථා සන්නප්පෙත්වා සමපවාසෙත්වා, භගවන්නං බොතකත්ථං ඔතිතපත්තපාණිං එකමන්නං තිසිදි. එකමන්නං තිසින්නං බො කෙණ්ණියො ජට්ටං භගවා ධම්මයා කථාය සඤ්ඤෙසි. සමාදපෙසි. සමුත්තෙතජෙසි. සමපතංසෙසි.

1. “ආපණං විහරති” ති නැති මරමමකාර පොඤ්ඤා

2. “යමදගති” ඉත්තපි.

39. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවෙළින් වාරිකා කරණ සේක් ආපණයට වැඩි සේක. කෙණිය ජටිල තෙමේ “ශාක්‍යපුත්‍ර වූ ශාක්‍ය කුලයෙන් පැවිදි වූ ශ්‍රමණ භවත් ගෞතම තෙමේ ආපණයට පැමිණියේ ආපණයෙහි වෙසේ. ඒ භාග්‍යවත් ගෞතමයන්ගේ යහපත් කිරීතිරාවයෙක් පැන නැංගේ ය. ‘ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ මේ කරුණෙන් ද රහත් සේක. මේ මේ කරුණෙන් ද සමයක් සලබුණි සේක. මේ මේ කරුණෙන් ද අමටවිද්‍යාවෙන් හා පසළොස්වරණධම්මයෙන් යුක්ත සේක. මේ මේ කරුණෙන් ද සුගත සේක. මේ මේ කරුණෙන් ද ලොකවිදු සේක. මේ මේ කරුණෙන් ද පුරුෂයන් දමනය කිරීමෙහි නිරුත්තර වූ සාරථී සේක. මේ මේ කරුණෙන් ද දෙව් මිනිසුන්ට ශාක්‍යා සේක. මේ මේ කරුණෙන් ද බුද්ධ සේක. මේ මේ කරුණෙන් ද භාග්‍යවත් සේක. ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දෙවියන් සහිත වූ මරුන් සහිත වූ බඹුන් සහිත වූ මේ අවකාශලොකය ද, මහණබමුණන් සහිත වූ දෙව් මිනිසුන් සහිත වූ සත්‍යලොකය ද තමන්වහන්සේ ම විසිණ්‍යෙනයෙන් දැන ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කොට ප්‍රකාශ කරණ සේක. -පෙ- එබඳු වූ රහතුන්ගේ දැකීම යහපත් වේ ය” යි ඇසී ය.

40. ඉක්බිති කෙණිය ජටිලයාහට “මම ශ්‍රමණ භවත් ගෞතමයන්ට කුමක් යවන්නෙමි ද” යි සිත් වි ය. නැවත කෙණිය ජටිලයාහට මෙසේ සිතුවේ ය: “බමුණන්ගේ මනත්‍ර (වේද) කළා වූ පැවැත්වූ යම් ඒ පූජී සෘෂිහු වුවාහු ද, යම්කෙනෙකුත් සතු වූ ඒ පැරණි වෙද මනත්‍ර දැන් බමුණෝ (පෙර බමුණන්) ගැසූ කිසු රැස් කොට තැබූ පරිදි ගසක් ද, කියක් ද, හදල පරිදි හදරක් ද, කියවූ පරිදි කියවත් (උගන්වත්) ද, ඒ සෘෂිහු - එනම්: අටටක, වාමක, වාමදෙව, වෙණ්‍යාමිහන, යමනශ්‍රී, අභිගිරස, භාරදවාජ, වාසෙට්ඨ, කය්‍යස, හගු යන මොහු රාත්‍රිහොජනයෙන් වැළකුනෝ ය. විකල්බොජුනෙන් තොර වූවෝ ය. ඔහු මෙබඳු පැන් ඉටියුන. ශ්‍රමණගෞතම තෙමේ ද රාත්‍රිහොජනයෙන් වැළකුනෝ ය. විකල්බොජුනෙන් වෙන් වූයේ ය. ශ්‍රමණගෞතම තෙමේ ද මෙබඳු පැන් ඉට්ඨිමට හුදුසු වේ” යි (මෙසේ සිතූ කෙණිය ජටිල තෙමේ) බොහෝ පැන්¹ පිළියෙල කරවා කන්වලින් තෙත්වා ගෙන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ගියේ ය. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමග සතුටු වි ය. සතුටු විය යුතු වූ සිත් ඇලවිය යුතු වූ කතා කොට නිමවා පසෙක සිටියේ ය. පසෙක සිටි කෙණිය ජටිල තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “භවත් ගෞතම තෙමේ මාගේ පැන් පිළිගණිවා” යි සැලකෙලේ ය. “කෙණිය, එසේ නම් හිඤ්ඤාත් දෙව”. හිඤ්ඤා කුකුස් කරන්නෝ නො පිළිගණිත්. “මහණෙනි, පිළිගණිවු, වළඳවු”.

41. ඉක්බිති කෙණිය ජටිල තෙමේ බුද්ධප්‍රමුඛහිඤ්ඤාසංඝයා බොහෝ පැතින් සියතින් සහජ්ජා පවරා, සේදූ අත් ඇති පාත්‍රයෙන් බැහැර කළ අත් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පසෙක හුන්නේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් කෙණිය ජටිලයාට දැනම් කතාවෙන් කරුණු දක්වූ සේක. එහි ඔහු සමාදන් කරවූ සේක. සතුටු කරවූ සේක. තිශ්‍රණ කරවූ සේක.

1. “බදරපානසං කුටසහසං = බෙබරපැන්කළ දහසක්”. අජීඨාථා.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

42. අථ බො කෙණ්ඤ්‍යො ජට්ඨො භගවතා ධම්මො කථාය සන්දස්සිතො සමාදපිතො සමුත්තෙජ්ඣො සමපකංසිතො භගවන්තං එතදවොච: “අධිවාසෙතු මෙ භවං ගොතමො ස්වාතනයාය භවතං සද්ධිං භික්ඛුසංඝෙහිනා” ති. “මහා බො කෙණ්ඤ්‍ය, භික්ඛුසංඝෙහි, අසිංතෙලසාති භික්ඛුසතාති. නිඤ්ච බ්‍රාහ්මණේසු අභිප්පසනො” ති. දුතියමපි බො කෙණ්ඤ්‍යො ජට්ඨො භගවන්තං එතදවොච: “කිඤ්චාපි හො¹ ගොතම, මහා භික්ඛුසංඝෙහි අසිංතෙලසාති භික්ඛුසතාති, අහං ච බ්‍රාහ්මණේසු අභිප්පසනො, අධිවාසෙතු මෙ භවං ගොතමො ස්වාතනයාය භවතං සද්ධිං භික්ඛුසංඝෙහිනා” ති. “මහා බො කෙණ්ඤ්‍ය, භික්ඛුසංඝෙහි, අසිංතෙලසාති භික්ඛුසතාති. නිං ච බ්‍රාහ්මණේසු අභිප්පසනො” ති. තතියමපි බො කෙණ්ඤ්‍යො ජට්ඨො භගවන්තං එතදවොච: “කිඤ්චාපි හො ගොතම, මහා භික්ඛුසංඝෙහි අසිංතෙලසාති භික්ඛුසතාති, අහං ච බ්‍රාහ්මණේසු අභිප්පසනො, අධිවාසෙතු මෙ භවං² ගොතමො ස්වාතනයාය භවතං සද්ධිං භික්ඛුසංඝෙහිනා” ති. අධිවාසෙසි භගවා තුණ්හිභාවෙන. අථ බො කෙණ්ඤ්‍යො ජට්ඨො භගවතො අධිවාසනං විදිත්වා උට්ඨාසාසනා පක්ඛාමි.

43. අථ බො භගවා එතස්මිං නිදුනෙ එතස්මිං පකරණේ ධම්මිං කථං කතාභික්ඛු ආමනෙහි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අට්ඨ පනාති: අඤ්චානං ජම්බුපානං වොවපානං මොවපානං මධුපානං³ මුද්දිකපානං සාලුකපානං එරාසිකපානං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සබ්බං එලුරසං ධිපෙච්චා ධිඤ්ඤාඵලරසං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සබ්බං පතතරසං ධිපෙච්චා ඩාකරසං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සබ්බං පුප්ඵරසං ධිපෙච්චා මධුකපුප්ඵරසං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ උච්ඡුරසං” නති.

44. අථ බො කෙණ්ඤ්‍යො ජට්ඨො තස්සා රතතියා අච්චයෙන සකෙ අස්ස මෙ පණ්ණිතං බාදනීයං භොජනීයං පටියාදුපෙච්චා භගවතො කාලං ආරොවාපෙසි: “කාලො හො ගොතම, නිට්ඨිතං භවත” නති. අථ බො භගවා පුබ්බණ්ණසමයං නිවාසෙත්වා පතනවිවරමාදය යෙන කෙණ්ඤ්‍යස්ස ජට්ඨස්ස අස්සමො තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිත්වා පඤ්ඤානො ආසනෙ නිසිදි සද්ධිං භික්ඛුසංඝෙහින.

45. අථ බො කෙණ්ඤ්‍යො ජට්ඨො බුද්ධපමුඛං භික්ඛුසංඝං පණ්ණිතෙන බාදනීයෙන භොජනීයෙන සහස්ථා සන්තප්පෙත්වා සමප්චාරෙත්වා, භගවන්තං භුත්තාපිං ඔනීතපත්තරාණිං එකමන්තං නිසිදි. එකමන්තං නිසින්නං බො කෙණ්ඤ්‍යං ජට්ඨං භගවා ඉමාහි ගාථාහි අනුමොදි:-

- i. “අග්ගිත්‍රත්තමුඛං යඤ්ඤා සාවින්නි ඡන්දසො මුඛං,
රාජා මුඛං මනුස්සානං නදීතං සාගරො මුඛං.
- ii. නක්ඛත්තානං මුඛං වන්ද්‍ය ආදිවො තපනං මුඛං,
පුඤ්ඤාමාකඤ්ඤිමානානං⁴ සංඝො වෙ යජනං මුඛං” නති.

1. “කිඤ්චාපි බො” ම ඡ සං. 2. අධිවාසෙතු භවං. ම ඡ සං.

3. “මධුකපානං” ම ඡ සං.

4. “පුඤ්ඤං ආසාදිමානානං” ම ඡ සං. P T S. හො වි. ජ ව.

42. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දැනුම් කතාවෙන් කරුණු දක්වූ සමාදන් කරවූ හිසුණු කරවූ සතුටු කරවූ කෙණිය ජරිල තෙමේ “හවන් ගෞතම තෙමේ භික්‍ෂුසංඝයා සමග හෙට මාගේ බත ඉවසාවා” යි සැලකෙළේ ය. “කෙණිය, භික්‍ෂුසංඝ තෙමේ මහත් වේ. එක්දහස් දෙසියපණසෙකි. තෝ ද බමුණන් කෙරෙහි වෙසෙසින් පැහැදුනෙකැ” යි (බුදුහු වදාලන.) දෙවනු ද කෙණිය ජරිල තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “හවන් ගෞතමයන් වහන්ස, භික්‍ෂුසංඝයා කෙසේ මහත් වුවත් එක්දහස්දෙසියපණසක් වුවත් මා ද බමුණන් කෙරෙහි වෙසෙසින් පැහැදුනත් හවන් ගෞතම තෙමේ භික්‍ෂුසංඝයා සමග හෙට මාගේ බත ඉවසාවා” යි සැලකෙළේ ය. “කෙණිය, භික්‍ෂුසංඝ තෙමේ මහත් වේ. එක්දහස්දෙසිය පණසෙකි. තෝ ද බමුණන් කෙරෙහි වෙසෙසින් පැහැදුනෙකැ”. තෙවනු ද කෙණිය ජරිල තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “හවන් ගෞතමයන් වහන්ස, භික්‍ෂුසංඝයා කෙසේ මහත් වුවත් එක්දහස්දෙසියපණසක් වුවත් මා ද බමුණන් කෙරෙහි පැහැදුනත් හවන් ගෞතම තෙමේ භික්‍ෂුසංඝයා සමග හෙට මාගේ බත ඉවසාවා” යි සැලකෙළේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුෂණිථායයෙන් ඉවසු සේක. ඉන්බිති කෙණිය ජරිල තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඉවසීම දැන හුනස්නෙන් නැගිට ගියේ ය.

43. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි දැනුම් කතා කොට භික්‍ෂුන් ඇමතුවේක: “මහණෙනි, අඹපැත් දඹපැත් ඇටකෙසෙල්පැත් මස් කෙසෙල්පැත් මිටැත් මිදිපැත් ඔලුපැත් බොරළුදමුනුපැත් යන අට වැදූරැම් පැත් අනුදකිමි. මහණෙනි, ධාන්‍යඵලරසය හැර සියලු ඵලරසය අනුදකිමි. මහණෙනි, පිසු පලාකොළරසය හැර දිය හා මුසු කොට මිරිකාගත් සියලු කොළරස අනුදකිමි. මහණෙනි, මිදුපරසය හැර සියලු මල්රස අනුදකිමි. මහණෙනි, උක් රසය (උක් ඉස්ම) අනුදකිමි” යි වදාළ සේක.

44. එකල්හි කෙණිය ජරිල තෙමේ ඒ රු ඉක්ම ගිය පසු සිය අසපුවෙහි ප්‍රණීත වූ කැසුතු බිදිය යුතු දෑ පිළියෙල කරවා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “හවන් ගෞතමයන් වහන්ස, මේ කාලය යි. බත් නිමියේ ය” යි කල් සැලකුරළී ය. ඉන්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවැර කාලයෙහි නැඳ පොරොවා පාසිවුරු ගෙණ කෙණිය ජරිලයාගේ අසපුවට වැඩි සේක. වැඩ භික්‍ෂුසංඝයා සමග පැණවූ අසුනෙහි වැඩ හුන් සේක.

45. එවිට කෙණිය ජරිල තෙමේ බුදුප්‍රමුඛභික්‍ෂුසංඝයා ප්‍රණීත වූ කැසුතු දෙසින් බිදිය යුතු දෙසින් සියතින් සනප්පා පවරා, වළඳ අවසන් කළ පාත්‍රයෙන් ඉවත් කළ අත් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පසෙක හුන්නේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් කෙණිය ජරිලයාට මේ ගාථාවන්ගෙන් අනුමොදන් කළ සේක:-

i. “යාගයෝ ගිනිපිදිම ප්‍රධාන කොට ඇත්තාහ. සාවිත්‍රිජ්‍ජස* වෙදයට ප්‍රධාන වේ. රජතෙමේ මිනිසුන්ට ප්‍රධාන වේ. සාගරය තදින්ට ප්‍රධාන වේ.

ii. වජ්‍ය තෙමේ තාරකාවන්ට ප්‍රධාන වේ. බබළන්නන් අතුරෙන් සුය්‍යී තෙමේ ප්‍රධාන වේ. පින් කැමැත්තා වූ දන් දෙන්නන්ට සඛ්‍ය තෙමේ එකාන්තයෙන් ප්‍රධාන වේ”.

* උපග්‍රන්ථය බලනු.

46. අථ බො හගවා කෙණ්ණියං ජරිලං ඉමාහි ගාථාහි අනුමොදිත්වා උට්ඨායාසනා පක්කාමි. අථ බො හගවා ආපණේ යථාභිරතතං විහරිත්වා යෙන කුසිනාරා, තෙන වාරිකං පක්කාමි මහතා භික්ඛුසංඝෙන සද්ධිං අසිංහෙළසෙහි භික්ඛුසතෙහි.

47. අසොසුං බො කොසිනාරකා මලලා “හගවා කීර කුසිනාරං ආගච්ඡති මහතා භික්ඛුසංඝෙන සද්ධිං අසිංහෙළසෙහි භික්ඛුසතෙහි” ති. තෙ සඞ්ගරං අකංසු: “යො හගවතො පච්චුග්ගමනං න කරිස්සති, පඤ්චසතානිස්ස දණ්ඨො” ති.

48. තෙන බො පන සම්මයෙන රොජො මලලා ආයස්මතො ආනන්දස්ස සතායො නොති. අථ බො හගවා අනුපුබ්බෙන වාරිකං වරමානො යෙන කුසිනාරා, තදච්ඡරි. අථ බො කොසිනාරකා මලලා හගවතො පච්චුග්ගමනං අකංසු.

49. අථ බො රොජො මලලා හගවතො පච්චුග්ගමනං කරිත්වා යෙනායස්මා ආනන්දො, තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මතතං ආනන්දං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තා සිතං බො රොජං මලලං ආයස්මා ආනන්දො එතදවොච: “උළාරං බො තෙ ඉමං ආට්ඨසො රොජ, යං තිං හගවතො පච්චුග්ගමනං අකාසි” ති. “නාතං හනෙත ආනන්ද, බහුකතො බුඬො වා ධම්මෙ වා සංඝෙස වා¹. අපි ව සද්ධති සඞ්ගරො කතො: ‘යො හගවතො පච්චුග්ගමනං න කරිස්සති, පඤ්චසතානිස්ස දණ්ඨො’ ති. සො බො අතං හනෙත ආනන්ද, සද්ධතං දණ්ඨභයා එවාහං හගවතො පච්චුග්ගමනං අකාසි” තති.

50. අථ බො ආයස්මා ආනන්දො අනත්තමතො අහොසි: “කථං හි නාම රොජො මලලා එවං වක්ඛති” ති. අථ බො ආයස්මා ආනන්දො යෙන හගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා හගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසිනො බො ආයස්මා ආනන්දො හගවන්තං එතදවොච: “අයං හනෙත රොජො මලලා අභිඤ්ඤාතො සද්ධනමනුස්සො. මහිද්ධිසො² බො පන එවරුපාතං සද්ධනමනුස්සාතං ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ පසාදො. සාධු හනෙත, හගවා තථා කරොතු, යථා රොජො මලලා ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ පසීදෙය්‍යා” ති. “න බො තං ආනන්ද, දුක්ඛරං තථාගතෙන යථා රොජො මලලා ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ පසීදෙය්‍යා” ති.

51. අථ බො හගවා රොජං මලලා මෙතෙතන විතෙතන එරිත්වා උට්ඨායාසනා විහාරං පාටිසි. අථ බො රොජො මලලා හගවතා³ මෙතෙතන විතෙතන චුට්ඨා සෙය්‍යථාපි නාම ගාථී තරුණවච්ඡා⁴, එවමෙව විහාරෙන විහාරං පරිවෙණෙන පරිවෙණං. උපසඞ්කමිත්වා භික්ඛු පුච්ඡති: “කහනනු බො හනෙත එතරහි සො හගවා විහරති අරහං සමමාසමුද්ධා? දස්සනකාමා හි මයං තං හගවන්තං අරහන්තං සමමාසමුද්ධා” තති. “එසාට්ඨසො රොජ, විහාරො සංවුත්ථාරො. තෙන අපසසදො උපසඞ්කමිත්වා අතරමානො ආලිඤ්ඤා පටිසිත්වා උක්කාසිත්වා අග්ගලං ආකොටෙහි. විවරිස්සති තෙ හගවා ආර” තති

1. “බුද්ධෙන වා ධම්මෙන වා සංඝෙන වා” සී මු 1

2. “මහිද්ධිසො” ම ඡ සං.

“මහඤ්ඤා” සී මු 2.

3. “හගවතො” ම ඡ සං. තො වි.

4. “ගාථී තරුණවච්ඡා” ම ඡ සං.

46. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙණ්ඩප්පලයාට මේ ගාථාවන් හෙන් අනුමොදනා කොට හුතස්තෙන් නැගිට වැඩි සේක. නැවත භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එක්දහස්දෙසියපණසක් වූ මහාභික්ෂුසංඝයා සමග ආපණ්ණයෙහි කැමැති තාක් කල් වාසය කොට කුසිනාරාම බලා වාරිකාවෙහි වැඩි සේක.

47. කුසිනාරාමවරවැසි මල්ලයෝ “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එක් දහස්දෙසියපණසක් වූ මහාභික්ෂුසංඝයා සමග කුසිනාරාමට එක් ල” යි ඇසූහ. ඔහු “යමෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පෙරගමන් නො කරන්නේ ද, ඔහුට පන්සියයක් දඩා” යි ගිවිසුමක් කළහ.

48. එකල්හි රොජමල්ල තෙමේ අනඳතෙරුන්ගේ සහායයෙක් වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවෙළින් වාරිකාවෙහි වඩනා සේක් කුසිනාරාමට පැමිණියහ. එකල්හි කුසිනාරාමවරවැසි මල්ලයෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පෙරගමන් කළහ.

49. රොජමල්ල තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පෙරගමන් කොට ආයුෂමත් අනඳතෙරුන් වෙත එළඹියේ ය. එළඹී ආයුෂමත් අනඳ තෙරුන් සකසා වැද පසෙක සිටියේ ය. ආයුෂමත් ආනන්දසුචිර තෙමේ පසෙක හුන් රොජමල්ලයාට “ඇවැන, රොජය, තෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට යම් පෙරගමනක් කෙළෙහි ද, නාගේ මේ ගමන ඉතා උසස් ය” යි කී ය. “සාමිකි, ආනන්දසුචිරයන් වහන්ස, මම බුදුන් කෙරෙහි හෝ ධර්මය කෙරෙහි හෝ සංඝයා කෙරෙහි හෝ බොහෝ උපකාර කෙළෙමි නො වෙමි. එතෙක් ‘යමෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පෙරගමන් නො කරන්නේ ද, ඔහුට පන්සියයක් දඩා’ යි නැයත් විසින් සම්මතයක් කරණ ලද්දේ ය. සාමිකි, ආනන්දසුචිරයන් වහන්ස, ඒ මම නැයත්ගේ දඩයට බියෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පෙරගමන් කෙළෙමි” යි.

50. එකල්හි ආයුෂමත් ආනන්දසුචිර තෙමේ “කෙසේ නම් රොජ-මල්ල තෙමේ මෙසේ කීයේ ද” යි නො සතුටු සිත් ඇත්තේ වී ය. ඉක්බිති ආයුෂමත් ආනන්දසුචිර තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්නේ ය. පසෙක හුන් ආයුෂමත් ආනන්දසුචිර තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සාමිකි, මේ රොජමල්ල තෙමේ ප්‍රකට වූවෙකි. බොහෝ දෙනා විසින් දන්නා ලද මිනිසෙකි. මෙබඳු ප්‍රකට මිනිසුන් මේ සසුනෙහි පැහැදීම මහත් දියුණුවක. සාමිකි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ, රොජමල්ල තෙමේ මේ සසුනෙහි යම් සේ පහදින්නේ නම්, එසේ කරණ සේක්වා” යි සැල කෙළේ ය. “ආනන්දය, රොජමල්ල තෙමේ මේ සසුනෙහි යම් සේ පහදින්නේ නම් එසේ කිරීම තථාගතයන් විසින් දුෂ්කර නො වේ” යි.

51. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රොජමල්ලයාගට මෙන්සිත පතුරුවා හුතස්තෙන් නැගිට විහාරයට පිවිසි සේක. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මෙන්සිතින් පහස්නා ලද රොජමල්ල තෙමේ ලදරු-වස්සකු ඇති දෙනක මෙන් වෙහෙරෙන් වෙහෙරට පිරිවෙණෙන් පිරිවෙණට ගොස් “සාමිකි, අර්භත් වූ සමාන්තසමුදාය වූ ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දැන් කොහි වැඩ වසන සේක් ද? අපි අර්භත් වූ සමාන්තසමුදාය වූ ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දකිනු කැමැත්තමින” යි භික්ෂූන් විචාරයි. “ඇවැන, රොජය, තෙල වැසූ දොර ඇති විහාරය වෙයි. නිශ්ශබ්ද ව එහි එළඹ ඉක්මන් නො වී ආලිඤ්ඤාවට පිවිස කාරා අගුළුට තවුළු කරව. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තට දොර අරින්නාහු ය” යි භික්ෂූහු කින.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

52. අථ බො රොජො මලො යෙන සො විහාරො සංවුතථාරො, තෙන අසසදො උපසඞ්ගම්භා අතරමානො ආලිඤ්ඤං පච්ඡික්ඛා උක්කාසිභා අග්ගලං ආකොටෙසි. විවරි හගවා ථාරං. අථ බො රොජො මලො විහාරං පච්ඡික්ඛා හගවන්තං දභිවාදෙභා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීන්තස්ස බො රොජස්ස මලස්ස හගවා ආනුසුබ්බිකං කපේසි; සෙය්‍යපීදං දුතකථං සීලකථං සග්ගකථං, කාමානං ආදීනවං ඔකාරං සංකිලෙසං, තෙකම්මෙ ආනිසංසං පකාසෙසි.

53. යද් හගවා අඤ්ඤාසී රොජං මලං කලුචිත්තං මුදුචිත්තං විනිවරණචිත්තං උදගච්චිත්තං පසන්නචිත්තං, අථ යා බුද්ධානං සාමුක්කංසිකා ධම්මදෙසනා, තං පකාසෙසි: දුක්ඛං සමුදයං නිරොධං මග්ගං සෙය්‍යථාපි නාම සුඛං වත්ථං අපගතකාලකං සම්මදෙව රජන්. පතිගණනය්‍ය, එවමෙව බො රොජස්ස මලස්ස තසමිංයෙව ආසනෙ විරජං වීතමලං ධම්මවක්ඛං උදපාදි: “යං කිඤ්චි සමුදයධම්මං, සබ්බං තං නිරොධධම්මං” නති.

54. අථ බො රොජො මලො දිට්ඨධම්මො පත්තධම්මො විදිතධම්මො පරිසොගාලාභධම්මො නිණ්ණවිචිකිචෙජ්ඣ විගතකථාඞ්ගප්ථා වෙසාරජ්ජසං-තොනා අපරප්පච්චයො සද්දුසාසනෙ හගවන්තං එතදවොච: “සාධු හන්තො අය්‍යා මමෙඤ්ඤෙව පතිගණනය්‍යං විවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලානප්පච්චයං-තෙසජ්ජපරික්ඛාරං, තො අඤ්ඤාස” නති. “සෙසං බො රොජ, සෙබෙන ඤ්ඤන්ත සෙබෙන දස්සන්ත ධම්මො දිට්ඨා සෙය්‍යථාපි තස්සා, තෙසමපී එවං හොති: ‘අහො චුත අය්‍යා අමනාකඤ්ඤෙව පතිගණනය්‍යං විවර පිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලානප්පච්චයංහෙසජ්ජපරික්ඛාරං, තො අඤ්ඤාස’ නති. තෙන හි රොජ, තච චෙව පටිග්ගහෙස්සන්ති අඤ්ඤාසඤ්ඤා” ති.

55. තෙන බො පන සමයෙන කුසිතාරායං පණීතානං හත්තානං හත්තපටිපාටි අට්ඨිතා නොති. අථ බො රොජස්ස මලස්ස පටිපාටිං අලනන්තස්ස එතදහොසි: “යනචුතාහං හත්තග්ගං ඔලොකෙය්‍යං, යං හත්තග්ගෙ නාස්ස, තං පටියාදෙය්‍ය” නති. අථ බො රොජො මලො හත්තග්ගං ඔලොකෙන්නො දො නාදදස ඩාකඤ්ච පිට්ඨබාදනීයඤ්ච. අථ බො රොජො මලො යෙනාසස්ථා ආනඤ්ඤෙ තෙහුපසඞ්ගම්. උපසඞ්ගම්භා ආයසමන්තං ආනඤ්ඤං එතදවොච: “ඉධ මෙ හන්තො ආනඤ්ඤං පටිපාටිං අලනන්තස්ස එතදහොසි: ‘යනචුතාහං හත්තග්ගං ඔලොකෙය්‍යං, යං හත්තග්ගෙ නාස්ස, තං පටියාදෙය්‍ය’ නති. සො බො අහං හන්තො ආනඤ්ඤං, හත්තග්ගං ඔලොකෙන්නො දො නාදදස ඩාකඤ්ච පිට්ඨබාදනීයඤ්ච. සවාහං හන්තො ආනඤ්ඤං පටියාදෙය්‍යං ඩාකඤ්ච පිට්ඨබාදනීයඤ්ච, පතිගණනය්‍ය මෙ හගවා” ති. “තෙන හි රොජ, හගවන්තං පටිපුච්ඡස්සාමි” ති.

56. අථ බො ආයස්මා ආනඤ්ඤං හගවන්තො එතමත්ථං ආරොවෙසි. „තෙනතානඤ්ඤං පටියදෙතු” ති. “තෙන හි රොජ, පටියාදෙහි” ති.

52. ඉක්බිති රොජමල්ල තෙමේ වැසූ දොර ඇති ඒ වෙතෙරට නිශ්ශබ්ද ව පැමිණ ඉන්මන් නො වී ආලිඤ්ඤාව පිවිස කාරු අගුලට තට්ටු කෙළේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දොර අළු සේක. එවිට රොජ මල්ල තෙමේ වෙතෙරට පිවිස භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්නේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් රොජමල්ලයාහට පිළිවෙල කතාව එනම්: දනකථාව ශීලකථාව ස්වභීකථාව, කාමයන් දුක්ඛව ලාමකඛව කෙලෙසීම ඇති බව වදාළ සේක. පැවිද්දෙහි අනුසස් ද ප්‍රකාශ කළ සේක.

53. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් විටෙක රොජමල්ලයා සුදුසු සිත් ඇතැ යි මොළොක් සිත් ඇතැ යි නිවරණ රහිත සිත් ඇතැ යි ඔදවැසි සිත් ඇතැ යි පහන් සිත් ඇතැ යි දන් සේක් ද, එකල්හි බුදුවරුන්ගේ සාමුත්තරමිතිධර්මදෙශනාව - දූෂිතයා සමුදයසත්‍යය නිරෝධසත්‍යය මාගීසත්‍යය යන වතුරායීසත්‍යය ප්‍රකාශ කළ සේක. පහ වූ කිලුටු ඇති පිරිසිදු වස්ත්‍රයෙක් යම් සේ මනා කොට සායම් ගන්නේ ද, එපරිද්-දෙන් ම රොජමල්ලයාහට ඒ ආසනයෙහි දීම “යමක් හටගැණීම ස්වභාවය කොට ඇත්තේ ද, ඒ සියල්ල නිරුද්ධ වීම ස්වභාවය කොට ඇතැ” යි යන පහ වූ රාගාදීර්ෂ ඇති පහ වූ කෙලෙස්මල ඇති සොතාපතනි-මග්ගකුණය පහළ වූයේ ය.

54. ඉක්බිති දක්නා ලද දහම් ඇති අවබෝධ කළ දහම් ඇති බැස ගත් දහම් ඇති නරණය කළ විවිකිව්ණ ඇති පහ වූ කෙසේ කෙසේ දැ යි පැවැති සැක ඇති විශාරදභාවයට පැමිණි බුදුදහමිති අනුත්තේ උපකාරයක් නො වුව මනා වූ රොජමල්ල තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “ස්වාමීනි, ආයාසීයන් වහන්සේලා මාගෙන් ම සිවුරු, පිටු, සෙනසුන්, ගිලන්පස බෙහෙත්පිරිකර පිළිගන්නාහු නම්, අනුත්තේ නො පිළිගන්නාහු නම්, යෙහෙකැ” යි සැලකෙළේ ය. “රොජය, තා විසින් දක්නා ලද පරිදි යම් කෙනෙකුත් විසින් සෙබකුණයෙන් සෙබදසුනයෙන් නිමාණධර්මය දක්නා ලද්දේ නම්, ඔවුන්ට ද ‘ආයාසීයන් වහන්සේලා අපගෙන් ම සිවුරු අහර සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකර පිළිගන්නාහු නම්, අනුත්තේ නො පිළිගන්නාහු නම්, යෙහෙකැ’ යි මෙසේ අදහස් වේ. රොජය, එසේ නම්, තාගේ සිවුරු - පිරිකර ද අනුත්තේ සිවුරු - පිරිකර ද, පිළිගන්නාහු ය” යි (වදාළ සේක).

55. එකල්හි කුසිනාරාහුරට පිණි වූ බත් පිළිවෙලක් පැවැත්තේ ය. එකල්හි පිළිවෙල (දන් දීමට දිනක්) නො ලබන්නා වූ රොජමල්ලයාහට “මම බත්හල බලන්නෙමි නම් යෙහෙක. බත්හලෙහි යමක් නො වන්නේ නම්, එය පිළියෙල කරන්නෙමි” යි සිත් වී ය. ඉන් පසු බත්හල බලන්නා වූ රොජමල්ල තෙමේ පලා ද පිටිකැවිලි ද යන දෙක නො දුටුයේ ය. එවිට රොජමල්ල තෙමේ ආයුෂමත් අනදතොරුන් වෙතට ගියේ ය. ගොස් ආයුෂමත් අනදතොරුන්ට “ස්වාමීනි, ආනන්දස්ථිරයන් වහන්ස, මෙහි දන් දීමට දිනක් නො ලබන්නා වූ මට ‘මම බත්හල බලන්නෙමි නම්, යෙහෙක. බත්හලෙහි යමක් නො වන්නේ නම්, එය පිළියෙල කරන්නෙමි’ යි සිත් වී ය. ස්වාමීනි, ආනන්දස්ථිරයන් වහන්ස, ඒ මම බත්හල බලන්නෙමි පලාකොළ ද පිටිකැවුම් ද යන දෙක නො දුටුවෙමි. ස්වාමීනි, ආනන්දස්ථිරයන් වහන්ස, ඒ මම පලාකොළත් පිටිකැමත් පිළියෙල කරන්නෙමි නම්, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මාගේ පලාකොළත් පිටිකැමත් පිළිගන්නා සේක් දැ” යි විචාළේ ය. “රොජය, එසේ නම් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විවාරන්නෙමි” යි.

56. ඉක්බිති ආනන්දස්ථිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ: “ආනන්දය, එසේ නම් පිළියෙල කෙරේවා” යි. “රොජය, එසේ නම් පිළියෙල කරන්නා” යි (ආනන්දස්ථිරයන් වහන්සේ රොජයාහට දන්වූහ).

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

57. අථ ඛො රොජෝ මල්ලො තස්සා රතතිසා අවච්ඡෙත පඤ්ඤා ඩාකඤ්ඤා පිට්ඨබාදනීයඤ්ඤා පටිසාදපේතා භගවතො උපතාමෙසි පතීගණනානු මෙ භනෙන භගවා ඩාකඤ්ඤා පිට්ඨබාදනීයඤ්ඤා” ති. “තෙන හි රොජ, භික්ඛුනං දෙති” ති*. භික්ඛු කුක්ඛුච්චායනා න පතීගණනති. “පතීගණනාථ භික්ඛවෙ, පරිභුඤ්ජා” ති.

58. අථ ඛො රොජෝ මල්ලො බුද්ධපමුඛං භික්ඛුසඛසං පඤ්ඤෙති ඩාකෙති ච පිට්ඨබාදනීයෙති ච සහස්සා සනතපෙපතා සමපචාරෙතා භගවන්තං ඛොතහස්සං ඔනීතපත්තපාණිං එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීන්තං ඛො රොජං මල්ලං භගවා ධම්මසා කථාය සන්දස්සතා සමාදපේතා සමුත්තෙතපේතා සමපතංසෙතා උට්ඨායාසනා පකකාමි.

59. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදුනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කතා භික්ඛු ආමන්තෙසි: “අනුජාතාමි භික්ඛවෙ, සබ්බඤ්ඤා ඩාකං සබ්බඤ්ඤා පිට්ඨබාදනීය” තති.

60. අථ ඛො භගවා කුසිනාරායං යථාභීරත්තං විහරිතා යෙන ආතුමා, තෙන වාරිකං පකකාමි මහතා භික්ඛුසඛෙසෙන සද්ධිං අසීඨතෙළසෙති භික්ඛුසතෙති.

61. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො බුද්ධිපබ්බජිතො ආතුමායං පටිච්ඡති නතාපිතපුබ්බො. තස්ස ඥො දුරකා ගොන්ති මඤ්ජුකා පටි-භාණෙය්සකා දකඛා පරිගොදානසිප්පා සකෙ ආචරියකෙ නතාපිතකමෙම. අස්සොසි ඛො සො බුද්ධිපබ්බජිතො “භගවා කීර ආතුමං ආගච්ඡති මහතා භික්ඛුසඛෙසෙන සද්ධිං අසීඨතෙළසෙති භික්ඛුසතෙති” ති.

62. අථ ඛො සො බුද්ධිපබ්බජිතො තෙ දුරකෙ එතදවොච: “භගවා කීර තාතා, ආතුමං ආගච්ඡති මහතා භික්ඛුසඛෙසෙන සද්ධිං අසීඨතෙළසෙති භික්ඛුසතෙති. ගච්ඡථ තුලෙන තාතා, බුරහණං ආදාය. නාලියාචාපකෙන අනුසරකං¹ ආනිණ්ඩථ. ලොණමපි තෙලමපි තණ්ඤුලමපි බාදනීයමපි සංහරථ. භගවතො ආගතස්ස යාගුදනං² කරිස්සාමා” ති. “ථවං තාතා” ති ඛො තෙ දුරකා තස්ස බුද්ධිපබ්බජිතස්ස පටිස්සුතා බුරහණං ආදාය නාලියා ආචාපකෙන අනුසරකං ආනිණ්ඩනති ලොණමපි තෙලමපි තණ්ඤුලමපි බාදනීයමපි සංහරන්තා. මනුස්සා තෙ දුරකෙ මඤ්ජුකෙ පටිභාණෙය්සකෙ පසීන්තා යෙපි න කාරාපෙතුකාමා, තෙපි කාරාපෙතති. කාරාපෙතාපි බහුං දෙනති. අථ ඛො තෙ දුරකා බහුං ලොණමපි තෙලමපි තණ්ඤුලමපි බාදනීයමපි සංහරිංසු.

63. අථ ඛො භගවා අනුපුබ්බෙන වාරිකං වරමානො යෙන ආතුමා තදච්ඡරි. තත්ත සුදං භගවා ආතුමායං විහරති භුසාගාරෙ.

*. “අථ ඛො රොජෝ මල්ලපුත්තා භික්ඛුනං දෙති” ම ඡ සං. අයං පාඨො සීහලකුරුපොභ්ඤ්ඤා න දිස්සතෙ.

1. “අනුසරකං අනුසරකං” ම ඡ සං. P.T.S. තො වී අ වී.

2. “යාගුදනං” ම ඡ සං. P.T.S. තො වී.

57. ඉක්බිති රොජමලල තෙමේ ඒ රු ඉක්ම ගිය පසු බොහෝ පලා ද පිටිකෑම ද පිළියෙල කරවා “සඬාමිති, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මාගේ පලාත් පිටිකෑමත් පිළිගන්නා සේක්වා” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතට එළඹී ය. “රොජය, එසේ නම් භික්ෂූන්ට දෙව” යි. භික්ෂූහු කුකුළු කරන්නෝ නො පිළිගනිති. “මහණෙනි, පිළිගනිමු. වළඳමු” යි.

58. ඉක්බිති රොජමලල තෙමේ බුද්ධපුත්‍රබභික්ෂුසඬයා බොහෝ පලාවලින් හා පිටිකෑමෙන් ද සියතින් සතප්පා, සේදූ අත් ඇති පාත්‍රයෙන් ඉවත් කළ අත් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පසෙක හුන්නේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් රොජමල්ලයාට දහැමිකතාවෙන් කරුණු දක්වා සමාදන් කරවා තියුණු කරවා සතුටු කරවා හුනස්නෙන් නැගිට වැඩී සේක.

59. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි දහැමිකතා කොට භික්ෂූන් ඇමතු සේක. “මහණෙනි, පිසු නො පිසු සියලු පලා ද සියලු පිටිකෑම ද අනුදනිමි” යි

60. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කැමැති තාක් කල් කුසිනාරාවෙහි වාසය කොට එක්දහස්දෙසියපණසක් වූ මහාභික්ෂුසඬයා සමග ආතුමානගරය බලා වාරිකාවෙහි වැඩී සේක.

61. එකල්හි පෙර කරනැවැම්සෙක් වූ එක්තරා මහලු පැවිද්දෙක් ආතුමානගරයෙහි වෙසෙයි. ඔහුට මිහිරිබස් කියන සියසිප්ති වැටහෙන නුවණැති දක්ෂ වූ සියආදරන් අයත් කරනැවිබවු නිදෙස් වූ ශිල්ප ඇත්තා වූ දරු දෙදෙනෙක් වෙත්. ඒ මහලු පැවිදි තෙමේ “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එක්දහස්දෙසියපණසක් වූ මහාභික්ෂුසඬයා සමග ආතුමානගරයට එත් ල” යි ඇසී ය.

62. ඉක්බිති ඒ මහලු පැවිදි තෙමේ “දරුවෙනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එක්දහස්දෙසියපණසක් වූ මහාභික්ෂුසඬයා සමග ආතුමානගරයට එත් ල” යි ඒ දරුවන්ට කී ය. “දරුවෙනි, තෙපි කරනැවිබවු ගෙණ නැළියක් හා ආවාපක=පසුම්බියක් ද ඇතු ව යමු. ගෙයක් පාසා ඇවිදිමු. වැඩියා වූ භාග්‍යවතුන්ට කැඳදතක් දෙන්නෙමු. ලුණු ද තෙල් ද සහල් ද කෑයුතු දේ ද රැස් කරමු” යි. “විශේ, එසේ ය” යි ඒ දරුවෝ මහලු පැවිද්දට පිළිවදන් දී කරනැවිබවු ගෙණ නැළියකින් හා පසුම්බියකින් යුක්ත ව ලුණු ද තෙල් ද සහල් ද කෑයුතු දේ ද රැස් කරමින් ගෙයක් පාසා ඇවිදිත්. මිනිස්සු මිහිරිබස් කියන සියසිප්ති ප්‍රතිභා සමපන්න වූ ඒ දරුවන් දෑක, යම් කෙනෙක් (කරකම්) නො කරවනු කැමැත්තාහු ද, ඔහු ද කරවත්. කරවා ගෙණ ද බොහෝ දෙත්. ඉක්බිති ඒ දරුවෝ බොහෝ ලුණු ද තෙල් ද සහල් ද කෑයුතු දේ ද රැස් කළහ.

63. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවෙලින් වාරිකා කරණ සේක් ආතුමානගරයට පැමිණියහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි පිදුරු (සෙවෙති කළ) ගෙයක වැඩ වසන සේක.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුලත් කර ඇත.

64. අථ බො සො බුඤ්ජබ්බජ්ඣො නස්ස රතතියා අව්වයෙන පසුනං යාගුං පටියාදුපෙඤා හගවතො උපනාමෙසි: “පතීගණ්හාතු මෙ හනෙන හගවා යාගු” නති.

65. ජානනාපි තථාගතා පුච්ඡන්ති. ජානනාපි න පුච්ඡන්ති. කාලං විදිඤා පුච්ඡන්ති. කාලං විදිඤා න පුච්ඡන්ති. අත්ථසංභිතං තථාගතා පුච්ඡන්ති නො අනත්ථසංභිතං. අනත්ථසංභිතෙ සෙතුසාතො තථාගතානං. දව්හාකාරෙති බුද්ධා හගවනො භික්ඛු පටිපුච්ඡන්ති: “ධම්මං වා දෙසෙස්සාම. සාවකානං වා සිකඛාපදං පඤ්ඤාපෙස්සාමා”ති.

66 අථ බො හගවා තං බුඤ්ජබ්බජ්ඣං එතදවොච: “කුතායං භික්ඛු, යාගු”ති අථ බො සො බුඤ්ජබ්බජ්ඣො හගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසි. විහරති බුද්ධො හගවා ‘අනනුච්ඡේයං මොඝපුරිස, අනනුලොමිකං අප්පතිරුපං අස්සාමණ්ණකං අකප්පියං අකරණීයං. කථං හි නාම ත්වං මොඝපුරිස, පබ්බජිතෙ¹ අකප්පියෙ සමාදාපෙස්සසි². තෙනං මොඝපුරිස, අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- විහරතිඤා ධම්මං කථං කඤ්ඤා ආමනෙතසි: “න භික්ඛවෙ, පබ්බජිතා අකප්පියෙ සමාදාපෙනබ්බා³. යො සමාදාපෙස්ස, ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. න ච භික්ඛවෙ, නහාපිතපුබ්බෙන බුරුනණ්ඩං පරිහරිතබ්බං. යො පරිහරෙස්ස ආපත්ති දුක්ඛටස්සා” ති.

67. අථ බො හගවා ආතුමායං යථාභීරතතං විහරිඤා යෙන සාවත්ථී, තෙන වාරිකං පක්කාමි. අනුපුබ්බෙන වාරිකං වරමානො යෙන සාවත්ථී, තදවසරි. තත්ත සුදං හගවා සාවත්ථීයං විහරති ජෙනවතෙ අනාථපිණ්ණිකස්ස ආරාමෙ.

68. තෙන බො පන සමයෙන සාවත්ථීයං බහුං ඵලබාදතීයං උප්පන්නං හොති⁴. අථ බො භික්ඛුනං එතදහොසි: “කිනනු බො හගවතා ඵලබාදතීය අනුඤ්ඤානං? කිං අනනුඤ්ඤාන” නති. හගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සබ්බං ඵලබාදතීය” නති.

69. තෙන බො පන සමයෙන සබ්බිකාති බිජාති පුග්ගලිකාය භුමියා රොපියන්ති. පුග්ගලිකාති බිජාති සබ්බිකාය භුමියා රොපියන්ති. හගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං. “සබ්බිකාති භික්ඛවෙ, බිජාති පුග්ගලිකාය භුමියා රොපිතාති හාගං දඤා පරිභුඤ්ජිතබ්බාති. පුග්ගලිකාති බිජාති සබ්බිකාය භුමියා රොපිතාති හාගං දඤා පරිභුඤ්ජිතබ්බාති” ති.

1. “පබ්බජිතො” ම ඡ සං. P.T.S. නො වි. සි මු. ඉමස්ස බුඤ්ජබ්බජ්ඣස්ස දෙව දුරකාපි පබ්බජිතා සාමණේරභුමියං භිතාති දිඝ්භිකායට්ඨකථායං වුත්තං. තස්මා එත් “පබ්බජිතෙ”ති පදං යුක්තමෙව.

2. “සමාදාපෙසි” ම ඡ සං.

3. “පබ්බජිතෙන සමාදාපෙනබ්බා” ම ඡ සං. P.T.S. නො වි. නො වි. ඡ. වි
,, පබ්බජිතෙ” සි මු. 1 “පබ්බජිතෙන” සමාදාපෙනබ්බා. සි මු 2.

4. “උප්පන්නං” ම ඡ සං.

64. ඉක්බිති ඒ මහලු පැවිදිනෙමේ ඒ රැඳුණම ගිය පසු බොහෝ කැඳ පිළියෙල කරවා “සාමිනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කැඳ පිළිගන්නා සේක්වා” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතට එළඹී ය.

65. තථාගතවරු දන්නෝ ම විවාරත්. දන්නෝ ම නො විවාරත්. කල් දැන විවාරත්. කල් දැන නො විවාරත්. තථාගතවරු අතීයෙන් යුක්ත වූවක් විවාරත්. අතතී සතිත වූවක් නො විවාරත්. අතතීයෙන් යුක්ත වචනයෙහි තෙතු නැසීම තථාගතයන් වහන්සේලාට මාභීඤ්ඤායෙන් ම සිද්ධ ය. භාග්‍යවත් බුදුරජානු “ධම්ම හෝ දෙසන්නෙමු. ශ්‍රාවකයන්ට ශික්ෂාපද හෝ පණවන්නෙමු” යි යන දෙ කරුණින් හික්කුන් පිළිවිසිත්.

66. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ මහලු පැවිද්දකු “මහණ, මේ කැඳ කොසින් ද?” යි අසා වදල සේක. එවිට ඒ මහලු පැවිදිනෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකෙලේ ය. ඉන් පසු භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ “සිස් පුරුෂය, නුසුදුස්සෙක. අනුලෝම නො වන්-තෙක. නො ගැලපෙන්නක. මහණකමට නුසුදුසු ය. නො කැප වූවෙක. නො කට යුත්තෙක. සිස් පුරුෂය, කෙසේ නම් තෝ පැවිද්දන් නො කැප කරුණෙහි සමාදන් කරවූයෙහි ද, සිස් පුරුෂය, මෙය නො පැහැ-දුනවුන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වේ” යි ගැරහු සේක. -පෙ-ගරහා දැනුමකනා කොට හික්කුන් ඇමතු සේක. “මහණෙනි, පැවිද්දේ නො කැප කරුණෙහි සමාදන් නො කරවිය යුත්තකු ය. යමෙක් සමාදන් කරවන්නේ නම්, දුකුලාආවාත් වේ. මහණෙනි, පෙර කරනැවැම් වූ මහණහු විසින් කරවූ පරිනරණය නො කල යුතු ය. යමෙක් පරිනරණය කරන්නේ නම්, දුකුලාආවාත් වේ” යි.

67. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කැමැති තාක් කල් ආතුමානගර යෙහි වැඩ වාසය කොට සැවැත්නුවර බලා වාරිකාවෙහි වැඩ සේක. පිළිවෙළින් වාරිකාවෙහි වඩිනා සේක් සැවැත්නුවරට පැමිණියහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි සැවැත්නුවර ජෙනවනයෙහි අනේපිඩුසිටුහුගේ ආරාමයෙහි වසන සේක.

68. එකල්හි සැවැත්නුවර බොහෝ කැ යුතු පල උපන්නේ වේ. එකල හික්කුන්ට “කිම, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් කැ යුතු පල අනුදන්නාලද ද ? කිම, නො අනුදන්නා ලද ද” යි සිත් වී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, කැ යුතු සියලු පල අනුදතිමි” යි.

69. ඒ කාලයෙහි සතුන් අයත් බිජුවට පුද්ගලයන් අයත් බිම්හි රොපණය කරණු ලැබේ. පුද්ගලයන් අයත් බිජුවට සතුන් අයත් බිම්හි රොපණය කරණු ලැබේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකලහ. “මහණෙනි, සතුන් අයත් බිජුවට පුද්ගලයන් අයත් බිම්හි රොපණය කරණ ලද්දේ නම්, (දහයෙන්) කොපසක් දී වැලඳිය යුතු ය. පුද්ගලයන් අයත් බිජුවට සතුන් අයත් බිම්හි රොපණය කරණ ලද්දේ නම්, (දහ-යෙන්) කොපසක් දී වැලඳිය යුතු ය” යි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

70. තෙන බො ජන සමයෙන භික්ඛූනං කිසමිඤ්චි කිසමිඤ්චි ඨානෙ කුක්කුච්චං උප්පජ්ජති: “කීනත්‍රු බො භගවතා අනුඤ්ඤානං? කිං අනත්‍රුඤ්ඤාන” තිති. භගවතො ඵතමස්මිං ආරොවෙද්දං. “යං භික්ඛවෙ, මයා ‘ඉදං න කප්පති’ති අපටික්ඛිත්තං, තං වෙ අකප්පියං අනුලොමෙති, කප්පියං පටිඛානති, තං වො න කප්පති. යං භික්ඛවෙ, මයා ‘ඉදං න කප්පති’ති අපටික්ඛිත්තං, තං වෙ කප්පියං අනුලොමෙති, අකප්පියං පටිඛානති, තං වො කප්පති. යං භික්ඛවෙ, මයා ‘ඉදං කප්පති’ති අනත්‍රුඤ්ඤානං, තං වෙ අකප්පියං අනුලොමෙති, කප්පියං පටිඛානති, තං වො න කප්පති. යං භික්ඛවෙ, මයා ‘ඉදං කප්පති’ති අනත්‍රුඤ්ඤානං, තං වෙ කප්පියං අනුලොමෙති, අකප්පියං පටිඛානති, තං වො කප්පති” ති.

71. අථ බො භික්ඛූනං ඵතදහොසි: “කප්පති නු බො යාවකාලිකෙන යාමකාලිකං? න නු බො කප්පති? කප්පති නු බො යාවකාලිකෙන සත්තාහකාලිකං? න නු බො කප්පති? කප්පති නු බො යාවකාලිකෙන යාවජීවිකං? න නු බො කප්පති? කප්පති නු බො යාමකාලිකෙන සත්තාහකාලිකං? න නු බො කප්පති? කප්පති නු බො යාමකාලිකෙන යාවජීවිකං? න නු බො කප්පති? කප්පති නු බො සත්තාහකාලිකෙන යාවජීවිකං? න නු බො කප්පති?” ති. භගවතො ඵතමස්මිං ආරොවෙද්දං. “යාවකාලිකෙන භික්ඛවෙ, යාමකාලිකං තදත්‍ර පටිග්ගහිතං කාලෙ කප්පති. විකාලෙ න කප්පති. යාවකාලිකෙන භික්ඛවෙ, සත්තාහකාලිකං තදත්‍ර පටිග්ගහිතං කාලෙ කප්පති. විකාලෙ න කප්පති. යාවකාලිකෙන භික්ඛවෙ, යාවජීවිකං තදත්‍ර පටිග්ගහිතං කාලෙ කප්පති. විකාලෙ න කප්පති. යාමකාලිකෙන භික්ඛවෙ, සත්තාහකාලිකං තදත්‍ර පටිග්ගහිතං යාමෙ කප්පති. යාමානිකකතෙන න කප්පති. යාමකාලිකෙන භික්ඛවෙ, යාවජීවිකං තදත්‍ර පටිග්ගහිතං යාමෙ කප්පති. යාමානිකකතෙන න කප්පති. සත්තාහකාලිකෙන භික්ඛවෙ යාවජීවිකං තදත්‍ර පටිග්ගහිතං සත්තාහං කප්පති. සත්තාහානිකකතෙන න කප්පති” ති.

හෙසජ්ජකකිකො නිට්ඨිතො ජට්ඨො.

70. එ කාලයෙහි තිස්සුන්ට ඇතැම් කරුණෙහි “කිම, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් අනුදන්තා ලද ද? කිම, නො අනුදන්තා ලද ද” යි කුකුස් උපදී. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. “මහණෙනි, මා විසින් ‘මේ නො කැපැ’ යි යමක් ප්‍රතික්‍ෂේප නො කරණ ලද්දේ ද, ඉදින් එය නො කැපයට අනුලෝම වේ ද, කැපය වළකා ද, නොටට එය නො කැප වේ. මහණෙනි, මා විසින් ‘මේ නො කැපැ’ යි යමක් ප්‍රතික්‍ෂේප නො කරණ ලද්දේ ද, ඉදින් එය කැපයට අනුලෝම වේ ද, නො කැපය වළකා ද, නොටට එය කැප වේ. මහණෙනි, මා විසින් මේ කැපැ යි යමක් නො අනුදන්තා ලද්දේ ද, ඉදින් එය නො කැපයට අනුලෝම වේ ද, කැපය වළකා ද, නොටට එය නො කැප වේ. මහණෙනි, මා විසින් මේ කැපැ යි නො අනුදන්තා ලද්දේ ද, ඉදින් එය කැපයට අනුලෝම වේ ද, නො කැපය වළකා ද, නොටට එය කැප වේ” යි.

71. එකල්හි තිස්සුන්ට “යාවකාලිකය හා මිශ්‍ර වූ යාවකාලිකය කැප වේ ද? නො කැප වේ ද? යාවකාලිකය හා මිශ්‍ර වූ සත්‍යානකාලිකය කැප වේ ද? නො කැප වේ ද? යාවකාලිකය හා මිශ්‍ර වූ යාවර්ථිකය කැප වේ ද? නො කැප වේ ද? යාවකාලිකය හා මිශ්‍ර වූ සත්‍යානකාලිකය කැප වේ ද? නො කැප වේ ද? යාවකාලිකය හා මිශ්‍ර වූ යාවර්ථිකය කැප වේ ද? නො කැප වේ ද? සත්‍යානකාලිකය හා මිශ්‍ර වූ යාවර්ථිකය කැප වේ ද? නො කැප වේ ද?” යි අදහස් වී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. “මහණෙනි, එදවස පිළිගන්නා ලද යාවකාලිකය හා මිශ්‍ර වූ යාවකාලිකය කාලයෙහි (පෙරවරයෙහි) කැප වේ. නො කල්හි (පස්වරයෙහි) නො කැප වේ. මහණෙනි, එදවස පිළිගත් යාවකාලිකය හා මිශ්‍ර වූ සත්‍යානකාලිකය කාලයෙහි කැප වේ. නො කල්හි නො කැප වේ. මහණෙනි, එදවස පිළිගත් යාවකාලිකය හා මිශ්‍ර වූ යාවර්ථිකය කාලයෙහි කැප වේ. නො කල්හි නො කැප වේ. මහණෙනි, එදවස පිළිගත් යාවකාලිකය හා මිශ්‍ර වූ සත්‍යානකාලිකය පැසුළුයම අවසන තෙක් කැප වේ. පැසුළුයම ඉක්මුණු කල්හි නො කැප වේ. මහණෙනි, එදවස පිළිගත් යාවකාලිකය හා මිශ්‍ර වූ යාවර්ථිකය පැසුළුයම අවසන තෙක් කැප වේ. පැසුළුයම ඉක්මුණු කල්හි නො කැප වේ. මහණෙනි, එදවස පිළිගත් සත්‍යානකාලිකය හා මිශ්‍ර වූ යාවර්ථිකය සතියක් කැප වේ. සතිය ඉක්මුණු කල්හි නො කැප වේ” යි.

සමන හෙසර්පකකිකිය නිමි.

ඉමමති ඛනිකො වසු ඵහසතං ඡ වසු.

තස්ස උද්දානං:

සාරදිකෙ විකාලෙපි වසං මුලෙ පිට්ඨති ව,
කසාවෙති පණණං ඵලං ඡතු ලොණං ඡකතඤ්ච.

වුණණං වාලිනී මංසඤ්ච අඤ්ඤානී¹ උපපිංසනී²,
අඤ්ඤානී උච්චි³පාරුතා සලාකා සලාකොධනී⁴.

ඵවිකා සවට්ඨකං⁵ සුතතං මුඛනි තෙල⁶තඤ්ච ව,
නඤ්චකරණි වුමි⁷ තෙනතඤ්ච පිධානං යමකත්ථි⁸.

තෙලපාකෙසු මජ්ඣඤ්ච අනිකඛිතතං අබ්බඤ්ඤානං,
තුමබං සෙදා සමාරාඤ්ච මහාහමෙගාදනං නථා.

දකකොට්ඨං ලොතිකඤ්ච විසාණං පාදබ්බඤ්ඤානං,
පජ්ජං සත්ථං කසාවඤ්ච නිලකකකං කබලිකං.

වොලං සාසපකුඛ්ඛඤ්ච⁹ වුමසකබරිකාය ව,
වණතෙලං විකාසිකා විකපඤ්ච පටිග්ගතං.

ගුථං කරොන්නා රොජිඤ්ච බාරං මුත්තගරිපකී¹⁰
ගඤ්ච විරෙචනඤ්චව අච්ඡා කට්ඨ¹¹ කපාකට්ඨං.

පටිච්ඡාදනී පබ්බාරා ආරාමා සතා පඤ්චකි¹²
ගුලං මුග්ගං සොච්ඡිඤ්ච සාමපාකා¹³ පුතා පචෙ.

පුතානුඤ්ඤාසි දුබ්භිකක ඵලඤ්ච නිලබාදනී,
පුරෙහතතා කායබාහො නිබ්බට්ඨඤ්ච නගඤ්ච.

වත්ථිකමචඤ්ච සුපටි ව¹⁴ මනුස්සමංසමෙව ව,
ගත්ථි අස්සා සුතබාති¹⁵ පිග්ගාග්ගං වදිසිකං.¹⁶

අච්ඡ තරච්ඡ මංසඤ්ච පටිපාටි ව යාගු ව,
තරුණං අඤ්ඤානු ගුලං සුනිධාවසථාගරං.¹⁷

ගභගා කොටි සච්චකථා අමබපාලි ව ලිච්ඡවි,
උද්දිස්සා කට්ඨං සුභිකකං පුතදෙව පටිකඛිපි.

මෙඤ්ඤා සප්පා මෙණ්ඩකො ව ගොරසං පාඨෙය්‍යකෙන ව,
කෙණ්ඤි අමෙබා ඡමෙබ්බෙව මොවමබ්බුමුද්දිකසාලුකං.

ථාරුසකං¹⁸ ඩාකපිට්ඨං ආතුමායා නගාපිතො,
සාවත්ථිකං ඵලං ඛිජං කිසමිං ථානෙ ව කාලිකෙනි.

1. “අඤ්ඤානං” ම ඡ සං. PTS. 2. “උපපිංසනී” ම ඡ සං. “උපපිංසනං” සි. PTS.
3. “උච්චි” ම ඡ සං. තො ව. 4. “සලාකාධනී” ම ඡ සං.
5. “සවට්ඨකං” ම ඡ සං. “බවට්ඨකං” PTS. 6. “තෙලං” PTS.
7. “වුමි” ම ඡ සං. PTS.
8. “තෙනතඤ්ච පිධානං ඵම” ම ඡ සං. “තෙනතඤ්ච පිධානං ඵම” PTS.
9. “සාසපකුඛ්ඛඤ්ච” ම ඡ සං. PTS. “සාසපකුඛ්ඛං” අ ව. තො ව.
10. “තරකතා” ම ඡ සං.
11. “අච්ඡාකට්ඨං” ම ඡ සං. 12. “ආරාමසන්තොතව” ම ඡ සං.
13. “සාමපාකා” ම ඡ සං. 14. “සුපටිඤ්ච” ම ඡ සං. ඡ ව. අ ව.
15. “සුතබාති” ම ඡ සං. PTS. ම නු ව.
16. “අනිකඛිකඤ්චදිසා” ම ඡ සං. ඡ ව. ම නු ව.
17. “තරුණං” ම ඡ සං. අ ව. PTS. ඡ ව. 18. “ථාරුසකං” ම ඡ සං. සි මු.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

මේ බඩකයෙහි වසන ඵත්තියසයෙකි.

ඵති උද්භය (වසනුනාමාවලිය) මෙසේ ය:-

ශරද්දසානුවෙහි ලෙඩ, නො කල්හි ගිතෙල් ඇ බෙහෙත්, වුරුණුවෙල්,
මුල් හා මුලින් කළ පිරි, කසට හා කොළ, පල ලාටු, ලුණු, අස්බෙට් ද,

සුණු පෙණේරය, අමුමස්, අඳුන්, අඳුන් සාදන ද්‍රව්‍යය, අඳුන්කුලා,
රන් ආදියෙන් කළ උසස් අඳුන්කුරු, අඳුන්කුරුකොපු,

ඵවිකය, අංසවටටකය, හුය, හිසෙහි ලන තෙල්, නසය, නසය
කරණ ශරීර, බුමනෙතනය, පියන, යමකථවිකය,

මද්‍ය මිශ්‍ර තෙල් පිඬුම, අභිකමද්‍යතෙල්බිම, තෙල් ඇඟ ගැම, සැළි,
ඩනගැන්වීම, සමහාරසෙදය, මනාසෙදය, ඵසේ ම හඹෙතාදකය,

දියකොටුව, ලේ බැහැර කිරීම, වක්කම ඇල්ලීම, පාතෙල් ගැල්වීම,
පාදයට හින තෙල් පිඬුම, සැන්කම් කිරීම, කසාවොදකය, තිලකකකය,
කබලිකය,

වණ බඳින රෙදිකඩ, අබපිරි, දුම් දීම, ලුණුපුපුරෙන් කැපීම, වණතෙල්,
වණවැටිය, පිකට පිළිගැණීම,

මල පෙවීම, සිතාලෙලිය, ක්‍ෂාරය, ගොමුත්‍රයෙහි ලු අරඵ, ගකුලෙපය,
විරෙවනය, අව්ජකඤ්ජය, නො කළ යුමය, කළ නො කළ යුමය,

මස්රසය, ගුනා පිරිසිදු කිරීම, ආරාමිකයන් පන්සියයක් දීම, උක්සකුරු,
මුංඇට, ලුණුකාචි, සාමපාකය, පුනපාකය,

දුර්තික්‍ෂයෙහි නැවත අනුදැනීම, පල, තල, කැයුතු දෙය, පෙරබන,
කායදනය, උපුටා හළ බිජු ඇති පල, හඟඤ්ජාරොගය,

වක්කමය, සුප්පියාඋපාසිකාව, මිනිමස්, ඇත්මස්, අස්මස්, බලුමස්,
සම්මස්, සිංහමස්, වගමස්, දිවිමස්,

වලස්මස්, කරබානාවලස්මස්, පටිපාටිය, කැද, තරුණමනාමාත්‍ය,
අත් තැනෙක නො වැලදීම, උක්සකුරු, සුනිබ්-වස්සකාර දෙදෙන,
ආවසථාගාරය,

ගඛනාදය, කොට්ඨාමය, වතුස්සත්‍යකථා, අමබ්පාලිගණිකාව, ලිච්ඡවිත්‍ර,
උදෙසා කළ මත්ස්‍යමාසය, සුභික්‍ෂයෙහි නැවත තනනම් කිරීම,

මෙසය, යසොජ්ඣථිට්‍ර, මෙණ්ඩක, මාග්ගිපකරණය හා පස්ගෝරසය,
කෙණිය, අමබ්පලු වොව මොව මඩු මුද්දික සාලක ඵාරුසකයන අමට්‍යන
වගී, පලාකොළ හා පිරි, ආතුමානුවර, කරතැවැම්, සැවැත්නුවර දී කැයුතු
පල අනුදැනීම, බිජුරොපණය, ඇතැම් කරුණෙහි සැකය, කාලිකයෙහි
විනිශ්චය ද වේ.

7

කසීනකඛකං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා භගවා සාවතීයං විහරති ජෙනවනෙ අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ.

2. තෙන බො පන සමයෙන තිංසමන්තා පාවෙය්‍යකා¹ භික්ඛු සබ්බෙ ආරඤ්ඤකා² සබ්බෙ පිණ්ඩපාතිකා සබ්බෙ පංසුකුලිකා සබ්බෙ තෙව්වරිකා සාවතීං ගච්ඡන්තා³ භගවන්තා දස්සනාය උපකට්ඨාය වස්සුපනාසිකාය නාසකඛිංසු සාවතීයං වස්සුපනාසිකං සමාපොදාං. අන්තරාමග්ගෙ සාකෙතෙ වස්සං උපගච්ඡිංසු.

3. තෙ උක්කණ්ඨිතරූපා වස්සං වසිංසු “ආසනෙනව නො භගවා විහරති ඉතො ඡස්ස යොජනෙසු. න ච මයං ලහාම භගවන්තා දස්සනායා” ති.

4. අථ බො තෙ භික්ඛු වස්සං චුන්තා තෙමාසච්චයෙන කතාය පචාරණාය දෙවෙ වස්සනෙන උදකසඞගතෙ උදකචිකඛලෙ ඔකපුණ්ණෙහි විවරෙහි කිලන්තරූපා, යෙන සාවතී ජෙනවනං. අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරාමො, යෙන භගවා, තෙනුපසඞකමිංසු. උපසඞකමිත්වා භගවන්තා අභිවාදෙත්වා එකමන්තා නිසීදිංසු.

5. ආවිණ්ණං බො පනෙතං බුද්ධානං භගවන්තානං ආගන්තුකෙහි භික්ඛුහි සද්ධිං පටිසම්මොදිතුං. අථ බො භගවා තෙ භික්ඛු එතදවොච: “කච්චි භික්ඛවෙ, ඛමනීයං? කච්චි යාපනීයං? කච්චි සමග්ගා සම්මොදමානා අවිච්චමානා එතසං වස්සං වසිත්? න ච පිණ්ඩකෙන කිලමිත්වා?” ති.

6. “ඛමනීයං භගවා. යාපනීයං භගවා. සමග්ගා ච මයං භනෙන, සම්මොදමානා අවිච්චමානා වස්සං වසිමහ. න ච පිණ්ඩකෙන කිලමිමහ. ඉධ මයං භනෙන තිංසමන්තා පාවෙය්‍යකා භික්ඛු සාවතීං ආගච්ඡන්තා භගවන්තා දස්සනාය උපකට්ඨාය වස්සුපනාසිකාය නාසකඛිමහ සාවතීයං වස්සුපනාසිකං සමාපොදාං. අන්තරාමග්ගෙ සාකෙතෙ වස්සං උපගච්ඡිමහ. තෙ මයං භනෙන උක්කණ්ඨිතරූපා වස්සං වසිමහ ‘ආසනෙනව නො භගවා විහරති ඉතො ඡස්ස යොජනෙසු. න ච මයං ලහාම භගවන්තා දස්සනායා’ ති. අථ බො මයං භනෙන වස්සං චුන්තා තෙමාසච්චයෙන කතාය පචාරණාය දෙවෙ වස්සනෙන උදකසඞගතෙ උදකචිකඛලෙ ඔකපුණ්ණෙහි විවරෙහි කිලන්තරූපා අර්ථානං ආගතා” ති.

7. අථ බො භගවා එතසමි නිදනෙ එතසමි පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙතසි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, වස්සං චුන්තං භික්ඛුනං කසීනං⁴ අත්ථිතුං. අත්ථකසීනානං වො භික්ඛවෙ, පංච කප්පිස්සනති: අනාමන්තවාරො, අසමාදන්තවාරො, ගණ්ණොජනං, යාවදත්ථිවරං, යො ච නත්ථි විවරූප්පාදෙ, සො තෙසං භවිස්සති.⁵ අත්ථකසීනානං වො භික්ඛවෙ, ඉමානි පඤ්ච කප්පිස්සනති.”

1. “පාවෙය්‍යකා” අර්ථකථා. “පාවෙය්‍යකා” ජ මි. ම නු ප. නො වි.

2. “ආරඤ්ඤකා” ම ජ සං. 3. “ආගච්ඡන්තා” ම ජ සං.

4. “කසීනං” ම ජ සං. 5. “නපිස්සති”

7

කසීනකඛකය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවතුන් බුදුරජානන් වහන්සේ සැවැත්නුවර ජෙනවනෙයෙහි වූ අනේපිඬුසිටුහුගේ ආරාමයෙහි වැඩ වසන සේක.

2. එකල්හි පාවානුවරවැසි නිසක් පමණ භික්ෂුහු සියල්ලෝ ආරණ්‍යක වූවාහු සියල්ලෝ පිණ්ඩපාතික වූවාහු සියල්ලෝ පාසුකුලික වූවාහු සියල්ලෝ තෙව්වරික වූවාහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නට සැවැත් නුවරට යන්නාහු වස් එළඹීම ලං වූ කල්හි සැවැත්නුවර වස් එළඹෙන්නට යෑමට නො හැකි වූහ. අතරමග සාකෙතනුවර වස් එළඹියහ.

3. ඔහු “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අපගේ සමීපයෙහි ම මෙයින් සයොදුනක් ගිය තැනැති වැඩ වසන සේක. අපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නට නො ලබමු” යි කළකිරුණෝ ම වස් විසූහ.

4. ඉක්බිති වස් වැස නිම කළ ඒ භික්ෂුහු තෙමසක් ඇවැමෙන් පවාරණය කළ කල්හි වැසි වසිද්දී දිය ගැල්මෙන් (වළ ගොඩ) පිරුණු කල්හි ගොහොරු මඩෙහි දියෙන් පිරුණු (තෙමුහු) සිටුරුවලින් යුක්ත ව කලාන්තසංභාව ඇත්තෝ සැවැත්නුවර ජෙනවනෙයෙහි වූ අනේපිඬුසිටුහුගේ ආරාමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතට ගියහ. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්න.

5. භාග්‍යවතුන් බුදුවරුන්ට ආගතතුක භික්ෂූන් සමග සතුවූ විම පුරුදු ම ය. එතෙයින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ භික්ෂූන්ගෙන් “මහණෙනි, කිම, ඉවසිය හැකි ද? කිම, යැපිය හැකි ද? කිම, සමහි වූවහු සතුවූ වූවහු විවාද නො කරන්නහු පහසුවෙන් වස් වුසුහු ද? ආහාරයෙන් වෙහෙසට පත් නො වූවහු ද” යි අසා වදාළ සේක.

6. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඉවසිය හැකි ය. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යැපිය හැකි ය. ස්වාමීනි, අපි සමගි ව සතුවූ ව විවාද නො කරමින් වස් වුසුමහ. ආහාරයෙන් ද වෙහෙසට පත් නො වුමහ. ස්වාමීනි, මෙහි අපි පාවානුවර වැසි නිසක් පමණ වූ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නට සැවැත්නුවර එන්නමෝ වස් එළඹීම ලං වූ කල්හි සැවැත්නුවර වස් එළඹීමට පැමිණෙන්නට නො හැකි වූමහ. අතරමග සාකෙතනුවර වස් එළඹියෙමු. ඒ අපි ‘භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අපගේ සමීපයෙහි ම මෙයින් සයොදුනක් ගිය තැන වැඩ වසන සේක. අපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නට නො ලබමු’ යි කළකිරුණාහු ම වස් වුසුමහ. ස්වාමීනි, ඉක්බිති අපි වස් වැස නිම කළෝ තෙමසක් ඇවැමෙන් පවාරණය කළ කල්හි වැසි වසිද්දී දිය ගැල්මෙහි ගොහොරු මඩෙහි දියෙන් පිරුණු සිටුරුවලින් යුක්ත ව කලාන්තසංභාවය ඇත්තමෝ දීඝිමාගීයට බැස ආවෙමු” යි.

7. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි දූහැමි කතා කොට භික්ෂූන් ඇමතු සේක: “මහණෙනි, වස් වැස නිම කළ භික්ෂූන්ට කසීන ඇතිවීම අනුද නිම” යි “මහණෙනි, ඇතිරූ කසීනය ඇති (කෙලින් සිටුරු අතුළු) භික්ෂූන්ට අනාමනනවාරය (නො විවාරා ගම් වැදීම), අසමාදනවාරය (තුන් සිටුරු නො ගෙණ යෑම), ගණභොජනය (සමූහ භොජනය), කාමැති පමණ සිටුරු පිළිගැනීම, එහි කසීනය ඇතිරූ වෙහෙරෙහි යම්තාක් සිටුරු ලැබීමෙන් වේද, එය ද ඔවුන්ට (අයත්) වන්නේ ය යන පස කැප වන්නේ ය. මහණෙනි, අතුළු කසීනය ඇති භික්ෂූන්ට මේ පස කැප වන්නේ ය.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

8. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ කඨිනං අත්ථිතඛං. ව්‍යතෙනන භික්ඛුනා පටිබලෙන සමෙඝ්ඤා ඤ්ඤපභවතඛො:

“සුඤ්ඤානං මෙ භතෙන සමෙඝ්ඤා, ඉදං සමඝ්ඤානං කඨිනදුස්සං උප්පන්නං. යදි සමඝ්ඤානං පභවතකල්ලං, සමෙඝ්ඤා ඉමං කඨිනදුස්සං ඉත්ථානාමස්ස භික්ඛුනො දදෙය්‍ය කඨිනං අත්ථිතං. එසා ඤ්ඤති.

“සුඤ්ඤානං මෙ භතෙන සමෙඝ්ඤා, ඉදං සමඝ්ඤානං කඨිනදුස්සං උප්පන්නං. සමෙඝ්ඤා ඉමං කඨිනදුස්සං ඉත්ථානාමස්ස භික්ඛුනො දෙති කඨිනං අත්ථිතං. යස්සායස්සතො ඛමති ඉමස්ස කඨිනදුස්සස්ස ඉත්ථානාමස්ස භික්ඛුනො දුතං කඨිනං අත්ථිතං, සො භුණ්හස්ස. යස්ස නක්ඛමති, සො භාසෙය්‍ය.

“දින්නං ඉදං සමෙඝ්ඤානං කඨිනදුස්සං ඉත්ථානාමස්ස භික්ඛුනො කඨිනං අත්ථිතං. ඛමති සමඝ්ඤානං. තස්මා භුණ්හී. එවමෙතං ධාරයාමී” ති.

9. එවං ඛො භික්ඛවෙ, අත්ථනං තොති කඨිනං, එවං අනත්ථනං. කථංඤ්ච භික්ඛවෙ,¹ අනත්ථනං තොති කඨිනං? න උලලිඛිතමතෙනන අත්ථනං තොති කඨිනං. න ඛොවනමතෙනන අත්ථනං තොති කඨිනං. න විවරවිවාරණමතෙනන අත්ථනං තොති කඨිනං. න මේදනමතෙනන අත්ථනං තොති කඨිනං. න බක්ඛනමතෙනන අත්ථනං තොති කඨිනං. න ඔවට්ඨි-කරණමතෙනන² අත්ථනං තොති කඨිනං. න කඤ්ඤසකරණමතෙනන³ අත්ථනං තොති කඨිනං. න දළභිකමකරණමතෙනන අත්ථනං තොති කඨිනං. න අනුචාතකරණමතෙනන අත්ථනං තොති කඨිනං. න පරිහණක-කරණමතෙනන අත්ථනං තොති කඨිනං. න ඔවට්ඨෙය්‍යකරණමතෙනන⁴ අත්ථනං තොති කඨිනං. න කමබලමද්දනමතෙනන අත්ථනං තොති කඨිනං. න නිමිත්තකතෙන අත්ථනං තොති කඨිනං. න පරිකථාකතෙන අත්ථනං තොති කඨිනං. න කුකුකුකතෙන අත්ථනං තොති කඨිනං. න සන්තිධිකතෙන අත්ථනං තොති කඨිනං. න නිස්සග්ගියෙන අත්ථනං තොති කඨිනං. න අකප්පකතෙන අත්ථනං තොති කඨිනං. න අඤ්ඤත්‍ර සමඝ්ඤාපියා අත්ථනං තොති කඨිනං. න අඤ්ඤත්‍ර උත්තරාසමොගන අත්ථනං තොති කඨිනං. න අඤ්ඤත්‍ර අත්තරාසමොගන අත්ථනං තොති කඨිනං. න අඤ්ඤත්‍ර පඤ්ඤකෙන වා අතිරේකපඤ්ඤකෙන වා තදනෙව සඤ්ඤානෙන සමණකල්පි-කතෙන අත්ථනං තොති කඨිනං. න අඤ්ඤත්‍ර පුග්ගලස්ස අත්ථරා අත්ථනං තොති කඨිනං. සමමා වෙව⁵ අත්ථනං තොති කඨිනං, තඤ්ඤ භික්ඛුනො අනුමොදති, එවමපි අනත්ථනං තොති කඨිනං. එවං ඛො භික්ඛවෙ, අනත්ථනං තොති කඨිනං.

[වතුමිසති ආකාරා].

1. “කථංඤ්ච පන භික්ඛවෙ” ම ඡ සං. 2. “ඔවට්ඨෙය්‍යකරණමතෙනන” ම ඡ සං.

3. “කඤ්ඤසකරණමතෙනන” කථමි.

4. “ඉවදෙධියෙය්‍යකරණමතෙනන” ම ඡ සං. P T S

5. “සමමා වෙ” ම ඡ සං.

8. මහණෙනි, කසීනය මෙසේ ඇතිරිය යුතු ය. වෘත්ත වූ ප්‍රතිබල භික්ෂුනමක් විසින් සඛස තෙමේ දැන්විය යුතු ය.

“සාමිනි, සඛස තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. සඛසයාට මේ කසීනවස්ත්‍රයක් ලැබුනේ ය. ඉදින් සඛසයාට පැමිණි කල් ඇත්තේ නම්, සඛස තෙමේ මේ කසීනවස්ත්‍රය මෙනම් ඇති මහණනුට කසීනය ඇතිරීමට දෙන්නේ ය. මේ දැන්වීම ය.

“සාමිනි, සඛසතෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. සඛසයාට මේ කසීන වස්ත්‍රයක් ලැබුනේ ය. සඛස තෙමේ මේ කසීනවස්ත්‍රය මෙනම් ඇති මහණනුට කසීනය ඇතිරීමට දෙයි. යම් ආයුෂමනකුනට මේ කසීන වස්ත්‍රය මෙනම් ඇති මහණනුට කසීනය ඇතිරීමට දීම රුචි වේ නම්, හෙ තෙමේ නිශ්ශබ්ද වන්නේ ය. යම් ආයුෂමනකුනට රුචි නො වේ නම්, හෙ තෙමේ කියන්නේ ය.

“සඛසයා විසින් මේ කසීනවස්ත්‍රය මෙනම් ඇති මහණනුට කසීනය ඇතිරීමට දෙන ලද්දේ ය. සඛසයාට (එය) රුචි වේ. එහෙයින් නිශ්ශබ්ද වේ. මෙය මෙසේ දරම්” යි.

9. මහණෙනි, කසීනය මෙසේ අතුළේ මෙසේ නො අතුළේ වේ. මහණෙනි, කසීනය කෙසේ නො අතුළේ වේ ද, ලකුණු කළ (සිටුරේ දිග පළල ගත්) පමණින් කසීනය නො අතුළේ වේ. වස්ත්‍රය සේදූ පමණින් කසීනය නො අතුළේ වේ. කබ නියම කිරීම් පමණින් කසීනය නො අතුළේ වේ. කබ කැපීම් පමණින් කසීනය නො අතුළේ වේ. හිස් (බොරු) නූල් ඇඳීම් පමණින් කසීනය නො අතුළේ වේ. දික් මැහුම් මැසීම් පමණින් කසීනය නො අතුළේ වේ. අතු බැඳුම් (මුට්ටු කිරීම්) පමණින් කසීනය නො අතුළේ වේ. දෙපට එකට මැසීම් පමණින් කසීනය නො අතුළේ වේ. පිට නූවා ඇල්ලූ පමණින් කසීනය නො අතුළේ වේ. ඇතුල් නූවා ඇල්ලූ පමණින් කසීනය නො අතුළේ වේ. අමුතු රෙදිපටක් ඇල්ලූ පමණින් කසීනය නො අතුළේ වේ. එක් වරක් පඬු පෙටු පමණින් කසීනය නො අතුළේ වේ. මේ වස්ත්‍රයෙන් කසීනය අතුරම් යි නිමිති කොට ලත් වස්ත්‍රයෙන් කසීනය නො අතුළේ වේ. අනුසස් කීමෙන් ලත් වස්ත්‍රයෙන් කසීනය නො අතුළේ වේ. තාවකාලික වස්ත්‍රයෙන් කසීනය නො අතුළේ වේ. තැන්පත් කොට (එදින ම නොමසා) තුබූ වස්ත්‍රයෙන් කසීනය නො අතුළේ වේ. (රැය ඉක්ම යෑමෙන්) නිසඟි වූ වස්ත්‍රයෙන් කසීනය නො අතුළේ වේ. කප්බිඳු නො තැබූ වස්ත්‍රයෙන් කසීනය නො අතුළේ වේ. සහල සිටුර හැර, උතුරුසහ සිටුර හැර, අඳනය හැර (අනෙක් වස්ත්‍රයකින්) කසීනය නො අතුළේ වේ. එදවස ම කපන ලද මැහිලි සහිත කරණ (මැහිලි දක්වා මසන) ලද කබපසක් හෝ වැඩියක් හෝ කබ ඇති සිටුරක් හැර අනෙකකින් කසීනය නො අතුළේ වේ. පුද්ගලයකුගේ ඇතිරීමෙන් හැර (සඛසයාගේ හෝ ගණයාගේ ඇතිරීමෙන්) කසීනය නො අතුළේ වේ. කසීනය මනා කොට ම අතුරණ ලද වුවත් එය වස් විසූ විහාර සීමාවෙන් බැහැර සිටියෙක් අනුමෝදන් වේ ද, මෙසේ ද කසීනය නො අතුළේ වේ. මහණෙනි, මෙසේ කසීනය නො අතුළේ වේ.

[ආකාර සුචිස්සෙකි].

10. කථංඤා භික්ඛවෙ, අත්තං හොති කසීනං? අනතෙන අත්තං හොති කසීනං. අනතකප්පෙන අත්තං හොති කසීනං. පිලොතිකාය අත්තං හොති කසීනං. පංසුකුලෙන අත්තං හොති කසීනං. පාපණ්ණිකෙන අත්තං හොති කසීනං. අනිත්තකතෙන අත්තං හොති කසීනං. අපරිකපා-කතෙන අත්තං හොති කසීනං. අකුකකුකතෙන අත්තං හොති කසීනං. අසන්තිධිකතෙන අත්තං හොති කසීනං. අනිසංගහියෙන අත්තං හොති කසීනං. කප්පකතෙන අත්තං හොති කසීනං. සමසාරියා අත්තං හොති කසීනං. උත්තරාසරෙහෙන අත්තං හොති කසීනං. අත්තරාසකෙන අත්තං හොති කසීනං. පඤ්චකෙන වා අතිරෙකපඤ්චකෙන වා තදගෙව සඤ්ඤානෙන සමණ්ඩලිකතෙන අත්තං හොති කසීනං. පුග්ගලස්ස අත්තං අත්තං හොති කසීනං. සම්මා වෙව අත්තං හොති කසීනං, තඤ්ඤා පිළිවෙය්ඤා අනුමොදති, එවමපි අත්තං හොති කසීනං. එවං ඛො භික්ඛවෙ, අත්තං හොති කසීනං.

[සත්තරස ආකාරා]

1. කථංඤා භික්ඛවෙ, උඛ්භං හොති කසීනං? අට්ඨිමා භික්ඛවෙ, මාතිකා කසීනස්ස උඛ්භාරාය: පකකමනන්තිකා නිට්ඨානන්තිකා සන්තිට්ඨා-නන්තිකා නාසනන්තිකා සමණනතිකා ආසාවච්ඡේදිකා සීමාතිකකනන්තිකා සහුඛ්භාරා” නි.¹

2. භික්ඛු අත්තකසීනො විවරං ආදාය පකකමති “න පච්චෙය්ස්ස” නති. තස්ස භික්ඛුනො පකකමනන්තිකො කසීනුද්ධාරො. (1)

3. භික්ඛු අත්තකසීනො විවරං ආදාය පකකමති. තස්ස බහිසීම-ගතස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං විවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙය්ස්ස” නති. සො තං විවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානන්තිකො කසීනුද්ධාරො. (2)

4. භික්ඛු අත්තකසීනො විවරං ආදාය පකකමති. තස්ස බහිසීම-ගතස්ස එවං හොති: “නෙවිමං විවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙය්ස්ස” නති. තස්ස භික්ඛුනො සන්තිට්ඨානන්තිකො කසීනුද්ධාරො. (3)

5. භික්ඛු අත්තකසීනො විවරං ආදාය පකකමති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං විවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙය්ස්ස” නති. සො තං විවරං කාරෙති. තස්ස තං විවරං කසිරමානං තස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනන්තිකො කසීනුද්ධාරො. (4)

1. “සඋඛ්භාරානි” තොමි. ම හු ප.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

10. මහණෙනි, කසිනය කෙසේ අතුරුණ ලද්දේ වේ ද? අළුත් වස්තුවෙන් කසිනය අතුරුණ ලද්දේ වේ. අළුත් වස්තුවට සමාන වූ වස්තුවෙන් කසිනය අතුරුණ ලද්දේ වේ. රෙදි කැබලිවලින් කළ සිටුරෙන් කසිනය අතුරුණ ලද්දේ වේ. පංසුකුලික (වශයෙන් ලත්) වස්තුවෙන් කසිනය අතුරුණ ලද්දේ වේ. සල්පිල්දොරවුවෙහි හැර දැමූ (අනුලාගත්) වස්තුවෙන් කසිනය අතුරුණ ලද්දේ වේ. හැඟවීමක් නැති ව ලත් වස්තුවෙන් කසිනය අතුරුණ ලද්දේ වේ. අනුසස් නො කීමෙන් ලද වස්තුවෙන් කසිනය අතුරුණ ලද්දේ වේ. තාවකාලික නො වූ වස්තුවෙන් කසිනය අතුරුණ ලද්දේ වේ. සනතිති (තැත්පත්) කොට නො තැබූ වස්තුවෙන් කසිනය අතුරුණ ලද්දේ වේ. නිසින නො වූ වස්තුවෙන් කසිනය අතුරුණ ලද්දේ වේ. කප්පිළු තැබූ වස්තුවෙන් කසිනය අතුරුණ ලද්දේ වේ. සහලසිටුරෙන් කසිනය අතුරුණ ලද්දේ වේ. උතුරුසහසිටුරෙන් කසිනය අතුරුණ ලද්දේ වේ. අදනාසිටුරෙන් කසිනය අතුරුණ ලද්දේ වේ. එදවස ම කපන ලද මැහිලි සහිත කරණ ලද අතු පසක් ඇති පසට වැසි වූ තේ අතු ඇති සිටුරකින් කසිනය අතුරුණ ලද්දේ වේ. පුද්ගලයකුගේ ඇතිරීමෙන් කසිනය අතුරුණ ලද්දේ වේ. කසිනය මනා කොට (නියමය අනු ව ම) අතුරුණ ලද්දේ ද, එය සීමාවෙහි සිටියෙක් අනුමෝදන් වේ ද, මෙසේත් කසිනය අතුරුණ ලද්දේ වේ. මහණෙනි, කසිනය මෙසේ අතුරුණ ලද්දේ වේ.

[ආකාර සතළොස්].

1. මහණෙනි, කසිනය කෙසේ (පඤ්චානිසංස නො ලැබෙන සේ) උදුරුණ ලද්දේ වේ ද? මහණෙනි, කසිනය ඉදිරිමට පකකමනනතිකා නිට්ඨානනතිකා සනතිට්ඨානනතිකා තාසනනතිකා සවණනතිකා ආසා-වචෙඡිකා සීමාවිකකනතිකා සහුඛාරා සි මේ මාතෘකා අවෙකි.

2. කෙළින් අතුළු මහණ තෙමේ නිම කළ සිටුර ගෙණ “පෙරලා නො එන්නෙමි” සි ඒ ආවාසයෙන් බැහැර යෙයි. ඒ මහණහුට පකකමනනතික (බැහැර යෑම අවසන් කොට ඇති කසිනුඥාරය (කසිනබලය ඉදිරි යෑම)) වේ. (1)

3. අතුළු කසින ඇති මහණ තෙමේ (නො කළ) සිටුර (වස්තුව) ගෙණ බැහැර යෙයි. සීමාවෙන් බැහැර වෙන වෙහරකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” සි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුට නිට්ඨානනතික (සිටුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති) කසිනුඥාරය වේ. (2)

4. අතුළු කසින ඇති මහණ තෙමේ වස්තුව ගෙණ බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මේ සිටුර නො කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” සි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සනතිට්ඨානනතික (සතිටුකන් කිරීම අවසන් කොට ඇති) කසිනුඥාරය වේ. (3)

5. අතුළු කසින ඇති මහණ තෙමේ සිටුර ගෙණ බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” සි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඔහුගේ කරුණු ලබන ඒ සිටුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට තාසනනතික (නැසීම අවසන් කොට ඇති) කසිනුඥාරය වේ. (4)

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

6. භික්ඛු අත්තකසීනො චීවරං ආදය පකකමති “පචෙවස්ස” නති. සො බහිසීමගතො තං චීවරං කාරෙති. සො කතචීවරො සුණාති: “උබ්බතං කීර තසමිං ආවාසෙ කසීන” නති. තස්ස භික්ඛුනො සවණනතීකො කසීනුඤාරො. (5)

7. භික්ඛු අත්තකසීනො චීවරං ආදය පකකමති “පචෙවස්ස” නති. සො බහිසීමගතො තං චීවරං කාරෙති. සො කතචීවරො “පචෙවස්සං. පචෙවස්ස” නති බහිඤා කසීනුඤාරං චිත්තාමෙති. තස්ස භික්ඛුනො සීමාතික්කනනතීකො කසීනුඤාරො. (6)

8. භික්ඛු අත්තකසීනො චීවරං ආදය පකකමති “පචෙවස්ස” නති. සො බහිසීමගතො තං චීවරං කාරෙති. සො කතචීවරො “පචෙවස්සං. පචෙවස්ස” නති සමගුණාති කසීනුඤාරං. තස්ස භික්ඛුනො සග භික්ඛුති කසීනුඤාරො. (7)

ආදයසත්තකං නිට්ඨිතං.

1. භික්ඛු අත්තකසීනො කතචීවරං සමාදය පකකමති. “න පචෙවස්ස” නති. තස්ස භික්ඛුනො පකකමනනතීකො කසීනුඤාරො. (1)

2. භික්ඛු අත්තකසීනො චීවරං සමාදය පකකමති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං ගොති: “ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පචෙවස්ස” නති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානනතීකො කසීනුඤාරො. (2)

3. භික්ඛු අත්තකසීනො චීවරං සමාදය පකකමති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං ගොති: “නෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පචෙවස්ස” නති. තස්ස භික්ඛුනො සනතිට්ඨානනතීකො කසීනුඤාරො. (3)

4. භික්ඛු අත්තකසීනො චීවරං සමාදය පකකමති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං ගොති: “ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පචෙවස්ස” නති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස තං චීවරං කසිරමානං තස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනනතීකො කසීනුඤාරො. (4)

5. භික්ඛු අත්තකසීනො චීවරං සමාදය පකකමති “පචෙවස්ස” නති. සො බහිසීමගතො තං චීවරං කාරෙති. සො කතචීවරො සුණාති: “උබ්බතං කීර තසමිං ආවාසෙ කසීන” නති. තස්ස භික්ඛුනො සවණනතීකො කසීනුඤාරො. (5)

6. අකුලකසීන ඇති මහණ තෙමේ සිටුර ගෙණ “පෙරළා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. නිම කළ සිටුර ඇති ඒ මහණ තෙමේ “ඒ ආවාසයෙහි කසීනය උදුරණ ලද්දේ ල” යි අසයි. ඒ මහණහුට සවණනතික (ඇසීම අවසන් කොට ඇති) කසීනුදාරය වේ. (5)

7. අකුලකසීන ඇති මහණ තෙමේ සිටුර ගෙණ පෙරළා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. නිම කළ සිටුර ඇති ඒ මහණ තෙමේ “පෙරළා එන්නෙමි, පෙරළා එන්නෙමි” යි කසීනයෙන් ඉදිරිම තෙක් බැහැර කල් ඉක්මවයි. ඒ මහණහුට සීමානිකකනතික (විවර කාල සීමාව ඉකුත්වීම අවසන් කොට ඇති) කසීනුදාරය වේ.

8. අකුලකසීන ඇති මහණ තෙමේ සිටුර ගෙණ “පෙරළා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. නිම කළ සිටුර ඇති ඒ මහණ තෙමේ “පෙරළා එන්නෙමි, පෙරළා එන්නෙමි” යි කසීනුදාරයට පැමිණේ. ඒ මහණහුට භික්ෂුන් සමග (= සහුබහාර) කසීනුදාරය වේ. (7)

ආදාසසන්නකය නිමි.

1. අකුලකසීන ඇති මහණ තෙමේ නිම කළ සිටුර රැගෙන “පෙරළා නො එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. ඒ මහණහුට බැහැර යෑම අවසන් කොට ඇති කසීනුදාරය වේ. (1)

2. අකුලකසීන ඇති මහණ තෙමේ (නො කළ) සිටුර රැගෙන බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිටුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කසීනුදාරය වේ. (2)

3. අකුලකසීන ඇති මහණ තෙමේ සිටුර රැගෙන බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මේ සිටුර නො කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සතිටුහන් කිරීම අවසන් කොට ඇති කසීනුදාරය වේ. (3)

4. අකුලකසීන ඇති මහණ තෙමේ සිටුර රැගෙන බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන ඒ සිටුර නසීයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කසීනුදාරය වේ. (4)

5. අකුලකසීන ඇති මහණ තෙමේ සිටුර රැගෙන “පෙරළා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. නිම කළ සිටුර ඇති ඒ මහණ තෙමේ ඒ ආවාසයෙහි “කසීනය උදුරණ ලද්දේ ල” යි අසයි. ඒ මහණහුට ඇසීම අවසන් කොට ඇති කසීනුදාරය වේ. (5)

6. භික්ඛු අත්ථකසීනෝ විවරං සමාදය පකකමති “පචෙට්ඨස්ස” නති. සො ඛතිසීමගතො තං විවරං කාරෙති. සො කතවිවරො “පචෙට්ඨස්සං. පචෙට්ඨස්ස” නති ඛතිඥා කසීනුඥාරං චිතිනාමෙති. තස්ස භික්ඛුනෝ සීමාතික්කන්තිකො කසීනුඥාරො. (6)

7. භික්ඛු අත්ථකසීනෝ විවරං සමාදය පකකමති “පචෙට්ඨස්ස” නති. සො ඛතිසීමගතො තං විවරං කාරෙති. සො කතවිවරො “පචෙට්ඨස්සං. පචෙට්ඨස්ස” නති සමුණාති කසීනුඥාරං. තස්ස භික්ඛුනෝ සහ භික්ඛුති කසීනුඥාරො. (7)

සමාදයසන්නාහං නිට්ඨිතං.

1. භික්ඛු අත්ථකසීනෝ විප්පකතවිවරං ආදය පකකමති. තස්ස ඛතිසීමගතස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං විවරං කාරෙස්සං. න පචෙට්ඨස්ස” නති. සො තං විවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනෝ නිට්ඨානන්තිකො කසීනුඥාරො. (1)

2. භික්ඛු අත්ථකසීනෝ විප්පකතවිවරං ආදය පකකමති. තස්ස ඛතිසීමගතස්ස එවං හොති: “නෙවිමං විවරං කාරෙස්සං. න පචෙට්ඨස්ස” නති. තස්ස භික්ඛුනෝ සන්නිට්ඨානන්තිකො කසීනුඥාරො. (2)

3. භික්ඛු අත්ථකසීනෝ විප්පකතවිවරං ආදය පකකමති. තස්ස ඛතිසීමගතස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං විවරං කාරෙස්සං. න පචෙට්ඨස්ස” නති. සො තං විවරං කාරෙති. තස්ස තං විවරං කසිරමානං තස්සති. තස්ස භික්ඛුනෝ නාසන්නන්තිකො කසීනුඥාරො. (3)

4. භික්ඛු අත්ථකසීනෝ විප්පකතවිවරං ආදය පකකමති “පචෙට්ඨස්ස” නති. සො ඛතිසීමගතො තං විවරං කාරෙති. සො කතවිවරො ඥාති: “උඛතං කිර තසමිං ආවාසෙ කසිත” නති. තස්ස භික්ඛුනෝ සචණන්තිකො කසීනුඥාරො. (4)

5. භික්ඛු අත්ථකසීනෝ විප්පකතවිවරං ආදය පකකමති “පචෙට්ඨස්ස” නති. සො ඛතිසීමගතො තං විවරං කාරෙති. සො කතවිවරො “පචෙට්ඨස්සං. පචෙට්ඨස්ස” නති ඛතිඥා කසීනුඥාරං චිතිනාමෙති. තස්ස භික්ඛුනෝ සීමාතික්කන්තිකො කසීනුඥාරො. (5)

6. භික්ඛු අත්ථකසීනෝ විප්පකතවිවරං ආදය පකකමති. “පචෙට්ඨස්ස” නති. සො ඛතිසීමගතො තං විවරං කාරෙති. සො කතවිවරො “පචෙට්ඨස්සං. පචෙට්ඨස්ස” නති සමුණාති කසීනුඥාරං. තස්ස භික්ඛුනෝ සහ භික්ඛුති කසීනුඥාරො. (6)

ආදයජක්කං නිට්ඨිතං.

6. අතුලකසිත ඇති මහණ තෙමේ සිටුර රැගෙන “පෙරළා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. නිම කළ සිටුර ඇති ඒ මහණ තෙමේ “පෙරළා එන්නෙමි. පෙරළා එන්නෙමි” යි කසිනයාගේ ඉදිරිම තෙක් බැහැර කල් ඉක්මවයි. ඒ මහණහුට සීමාව ඉකුත් වීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඥාරය වේ. (6)

7. අතුලකසිත ඇති මහණ තෙමේ සිටුර රැගෙන “පෙරළා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. නිම කළ සිටුර ඇති ඒ මහණ තෙමේ “පෙරළා එන්නෙමි. පෙරළා එන්නෙමි” යි කසිනුඥාරයට පැමිණේ. ඒ මහණහුට හිඤ්ඤාත් සමග කසිනුඥාරය වේ. (7)

සමාදයසන්නකය නිමි.

1. ඇතිරු කසිත ඇති මහණ තෙමේ අඩාල කළ සිටුර ගෙන බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිටුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඥාරය වේ. (1)

2. ඇතිරු කසිත ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිටුර ගෙන බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මේ සිටුර නො කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සතිටුහන් කිරීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඥාරය වේ. (2)

3. ඇතිරු කසිත ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිටුර ගෙන බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන ඒ සිටුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඥාරය වේ. (3)

4. ඇතිරු කසිත ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිටුර ගෙන “පෙරළා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ “ඒ ආචාසයෙහි කසිතය උදරණ ලද්දේ ල” යි අසයි. ඒ මහණහුට ඇසීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඥාරය වේ. (4)

5. ඇතිරු කසිත ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිටුර ගෙන “පෙරළා : එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. කළ සිටුර ඇති ඒ මහණ තෙමේ “පෙරළා එන්නෙමි. පෙරළා එන්නෙමි” යි කසිතයාගේ ඉදිරිම තෙක් බැහැර කල් ඉක්මවයි. ඒ මහණහුට සීමාව ඉකුත් වීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඥාරය වේ. (5)

6. ඇතිරු කසිතය ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිටුර ගෙන “පෙරළා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. කළ සිටුර ඇති ඒ මහණ තෙමේ “පෙරළා එන්නෙමි. පෙරළා එන්නෙමි” යි කසිනුඥාරයට පැමිණේ. ඒ මහණහුට හිඤ්ඤාත් සමග කසිනුඥාරය වේ. (6)

ආදය ජකකය නිමි.

1. භික්ඛු අත්තකසීනො විප්පකතච්චරං සමාදය පක්කමති. තස්ස ඛෙසිමගතස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං ච්චරං කාරෙස්සං, න පචෙවස්ස” නති. සො තං ච්චරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානනතිකො කසීනුද්ධාරො. (1)

2. භික්ඛු අත්තකසීනො විප්පකතච්චරං සමාදය පක්කමති. තස්ස ඛෙසිමගතස්ස එවං හොති: “තෙවිමං ච්චරං කාරෙස්සං, න පචෙවස්ස” නති. තස්ස භික්ඛුනො සන්තිට්ඨානනතිකො කසීනුද්ධාරො. (2)

3. භික්ඛු අත්තකසීනො විප්පකතච්චරං සමාදය පක්කමති. තස්ස ඛෙසිමගතස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං ච්චරං කාරෙස්සං, න පචෙවස්ස” නති. සො තං ච්චරං කාරෙති. තස්ස තං ච්චරං කසිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනනතිකො කසීනුද්ධාරො. (3)

4. භික්ඛු අත්තකසීනො විප්පකතච්චරං සමාදය පක්කමති “පචෙවස්ස” නති. සො ඛෙසිමගතො තං ච්චරං කාරෙති. සො කතච්චරො ඥාණාති: “උඛතං කීර තසම්. ආවාසෙ කසීන” නති. තස්ස භික්ඛුනො සචණනතිකො කසීනුද්ධාරො. (4)

5. භික්ඛු අත්තකසීනො විප්පකතච්චරං සමාදය පක්කමති “පචෙවස්ස” නති. සො ඛෙසිමගතො තං ච්චරං කාරෙති. සො කතච්චරො “පචෙවස්සං, පචෙවස්ස” නති. ඛෙද්ධා කසීනුද්ධාරං චිත්තාමෙති. තස්ස භික්ඛුනො සිමාතික්කනතිකො කසීනුද්ධාරො. (5)

6. භික්ඛු අත්තකසීනො විප්පකතච්චරං සමාදය පක්කමති “පචෙවස්ස” නති. සො ඛෙසිමගතො තං ච්චරං කාරෙති. සො කතච්චරො “පචෙවස්සං, පචෙවස්ස” නති සම්භුණාති කසීනුද්ධාරං. තස්ස භික්ඛුනො සහ භික්ඛුති කසීනුද්ධාරො. (6)

සමාදයජක්කං නිට්ඨිතං.

1. භික්ඛු අත්තකසීනො ච්චරං ආදය පක්කමති. තස්ස ඛෙසිමගතස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං ච්චරං කාරෙස්සං, න පචෙවස්ස” නති. සො තං ච්චරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානනතිකො කසීනුද්ධාරො. (1)

2. භික්ඛු අත්තකසීනො ච්චරං ආදය පක්කමති. තස්ස ඛෙසිමගතස්ස එවං හොති: “තෙවිමං ච්චරං කාරෙස්සං, න පචෙවස්ස” නති. තස්ස භික්ඛුනො සන්තිට්ඨානනතිකො කසීනුද්ධාරො. (2)

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

1. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ අබාල කළ සිවුර රැගෙන බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දීම මේ සිවුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිවුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කසිනුදාරය වේ. (1)

2. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ අබාල කළ සිවුර රැගෙන බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මේ සිවුර නො කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සතිවුහන් කිරීම අවසන් කොට ඇති කසිනුදාරය වේ. (2)

3. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ අබාල කළ සිවුර රැගෙන බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දීම මේ සිවුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන ඒ සිවුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කසිනුදාරය වේ. (3)

4. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ අබාල කළ සිවුර රැගෙන “පෙරළා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. කළ සිවුර ඇති ඒ මහණ තෙමේ “ඒ ආවාසයෙහි කසිනය උදුරුණ ලද්දේ ල” යි අසයි. ඒ මහණහුට ඇසීම අවසන් කොට ඇති කසිනුදාරය වේ. (4)

5. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ අබාල කළ සිවුර රැගෙන “පෙරළා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. කළ සිවුර ඇති ඒ මහණ තෙමේ “පෙරළා එන්නෙමි. පෙරළා එන්නෙමි” යි කසිනයාගේ ඉදිරිම තෙක් බැහැර කල් ගෙවයි. ඒ මහණහුට සීමාව ඉකුත් වීම අවසන් කොට ඇති කසිනුදාරය වේ. (5)

6. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ අබාල කළ සිවුර රැගෙන “පෙරළා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. කළ සිවුර ඇති ඒ මහණ තෙමේ “පෙරළා එන්නෙමි. පෙරළා එන්නෙමි” යි කසිනුදාරයට පැමිණේ ඒ මහණහුට භික්ෂුන් සමග කසිනුදාරය වේ. (6)

සමාදායකකය නිමි.

1. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ සිවුර ගෙන බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දීම මේ සිවුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිවුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කසිනුදාරය වේ. (1)

2. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ සිවුර ගෙන බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මේ සිවුර නො කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සතිවුහන් කිරීම අවසන් කොට ඇති කසිනුදාරය වේ. (2)

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

3. භික්ඛු අත්ථකකසීනො චිවරං ආදය පකකමති, තස්ස ඛතිසීමගතස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං චිවරං කාරෙස්සං න පච්චෙස්ස” නති, සො තං චිවරං කාරෙති, තස්ස තං චිවරං කසිරමානං නස්සති, තස්ස භික්ඛුනො නාසනනතිකො කසිනුඤාරො. (3)

[ආදය නිකං. 1.]

4. භික්ඛු අත්ථකකසීනො චිවරං ආදය පකකමති, “න පච්චෙස්ස” නති, තස්ස ඛතිසීමගතස්ස එවං හොති, “ඉධෙවිමං චිවරං කාරෙස්සං” නති, සො තං චිවරං කාරෙති, තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානනතිකො කසිනුඤාරො. (4)

5. භික්ඛු අත්ථකකසීනො චිවරං ආදය පකකමති “න පච්චෙස්ස” නති, තස්ස ඛතිසීමගතස්ස එවං හොති: “නෙවිමං චිවරං කාරෙස්සං” නති, තස්ස භික්ඛුනො සන්තිට්ඨානනතිකො කසිනුඤාරො. (5)

6. භික්ඛු අත්ථකකසීනො චිවරං ආදය පකකමති න “පච්චෙස්ස” නති, තස්ස ඛතිසීමගතස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං චිවරං කාරෙස්සං” නති, සො තං චිවරං කාරෙති, තස්ස තං චිවරං කසිරමානං නස්සති, තස්ස භික්ඛුනො නාසනනතිකො කසිනුඤාරො. (6)

[ආදය නිකං. 2]

7. භික්ඛු අත්ථකකසීනො චිවරං ආදය පකකමති අනට්ඨිතෙන, නෙවස්ස හොති: “පච්චෙස්ස” නති, න පනස්ස හොති: “න පච්චෙස්ස” නති, තස්ස ඛතිසීමගතස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං චිවරං කාරෙස්සං, න පච්චෙස්ස” නති, සො තං චිවරං කාරෙති, තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානනතිකො කසිනුඤාරො. (7)

8. භික්ඛු අත්ථකකසීනො චිවරං ආදය පකකමති අනට්ඨිතෙන, නෙවස්ස හොති: “පච්චෙස්ස” නති, න පනස්ස හොති: “න පච්චෙස්ස” නති, තස්ස ඛතිසීමගතස්ස එවං හොති: “නෙවිමං චිවරං කාරෙස්සං, න පච්චෙස්ස” නති, තස්ස භික්ඛුනො සන්තිට්ඨානනතිකො කසිනුඤාරො. (8)

9. භික්ඛු අත්ථකකසීනො චිවරං ආදය පකකමති අනට්ඨිතෙන, නෙවස්ස හොති: “පච්චෙස්ස” නති, න පනස්ස හොති: “න පච්චෙස්ස” නති, තස්ස ඛතිසීමගතස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං චිවරං කාරෙස්සං, න පච්චෙස්ස” නති, සො තං චිවරං කාරෙති, තස්ස තං චිවරං කසිරමානං නස්සති, තස්ස භික්ඛුනො නාසනනතිකො කසිනුඤාරො. (9)

[ආදය නිකං. 3.]

3. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ සිටුර ගෙණ බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන් තෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන ඒ සිටුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කසිනුදාරය වේ. (3)

[ආදය නිකය 1.]

4. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ සිටුර ගෙණ “පෙරළා නො එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිටුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කසිනුදාරය වේ. (4)

5. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ සිටුර ගෙණ “පෙරළා නො එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මේ සිටුර නො කරවන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සතිවුහන් කිරීම අවසන් කොට ඇති කසිනුදාරය වේ. (5)

6. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ සිටුර ගෙණ “පෙරළා නො එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන ඒ සිටුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කසිනුදාරය වේ. (6)

[ආදය නිකය 2.]

7. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ (එන්නෙමි යි හෝ නො එන්නෙමි යි හෝ) නො ඉටිමෙන් සිටුර ගෙණ බැහැර යෙයි. ඒ මහණහුට “පෙරළා එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. ඒ “මහණහුට පෙරළා නො එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිටුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කසිනුදාරය වේ. (7)

8. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ නො ඉටිමෙන් සිටුර ගෙණ බැහැර යෙයි. ඒ මහණහුට “පෙරළා එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. ඒ මහණහුට “පෙරළා නො එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මේ සිටුර නො කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සතිවුහන් අවසන් කොට ඇති කසිනුදාරය වේ. (8)

9. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ නො ඉටිමෙන් සිටුර ගෙණ බැහැර යෙයි. ඒ මහණහුට “පෙරළා එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. ඒ මහණහුට “පෙරළා නො එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි” යි අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන ඒ සිටුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කසිනුදාරය වේ. (9)

[ආදය නිකය 3.]

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

10. භික්ඛු අත්තකසීනො චීවරං ආදාය පක්කමති “පච්චෙස්ස” නති. තස්ස ඛතිසීමගතස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානනතිකො කසීනුදාරො. (10)

11. භික්ඛු අත්තකසීනො චීවරං ආදාය පක්කමති “පච්චෙස්ස” නති. තස්ස ඛතිසීමගතස්ස එවං හොති: “නෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස භික්ඛුනො සන්තිට්ඨානනතිකො කසීනුදාරො. (11)

12. භික්ඛු අත්තකසීනො චීවරං ආදාය පක්කමති “පච්චෙස්ස” නති. තස්ස ඛතිසීමගතස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස තං චීවරං කසිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනනතිකො කසීනුදාරො. (12)

13. භික්ඛු අත්තකසීනො චීවරං ආදාය පක්කමති “පච්චෙස්ස” නති. සො ඛතිසීමගතො තං චීවරං කාරෙති. සො කතචීවරො පුණ්ණාති: “උබ්බතං කීර තස්මිං ආවාසෙ කසීන” නති. තස්ස භික්ඛුනො සවණනතිකො කසීනුදාරො. (13)

14. භික්ඛු අත්තකසීනො චීවරං ආදාය පක්කමති “පච්චෙස්ස” නති. සො ඛතිසීමගතො තං චීවරං කාරෙති. සො කතචීවරො “පච්චෙස්සං. පච්චෙස්ස” නති ඛතිදායා කසීනුදාරං චිත්තාමෙති. තස්ස භික්ඛුනො සීමාතික්කනනතිකො කසීනුදාරො. (14)

15. භික්ඛු අත්තකසීනො චීවරං ආදාය පක්කමති “පච්චෙස්ස” නති. සො ඛති සීමගතො තං චීවරං කාරෙති. සො කතචීවරො “පච්චෙස්සං. පච්චෙස්ස” නති සමුණාති කසීනුදාරං. තස්ස භික්ඛුනො සහ භික්ඛුති කසීනුදාරො. (15)

(ආදාය ඡක්කං)

[ආදායපණ්ණරසකං නිට්ඨිතං.]

16. භික්ඛු අත්තකසීනො චීවරං සමාදාය පක්කමති. -පෙ- (ආදාය වාරසදිසං එවං විජාරෙතබ්බං.)

[සමාදායපණ්ණරසක පෙය්‍යාලං.]

17. භික්ඛු අත්තකසීනො විප්පකතචීවරං ආදාය පක්කමති. තස්ස ඛතිසීමගතස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානනතිකො කසීනුදාරො. (සමාදාය වාරසදිසං එවං විජාරෙතබ්බං)

[විප්පකතආදායපණ්ණරසක පෙය්‍යාලං.]

1. භික්ඛු අත්තකසීනො විප්පකතචීවරං සමාදාය පක්කමති. තස්ස ඛතිසීමගතස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානනතිකො කසීනුදාරො. (1)

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

10. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ සිටුර ගෙණ “පෙරළා එන්නෙමි” සි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි” සි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිටුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඤ්ඤාය වේ. (10)

11. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ සිටුර ගෙණ “පෙරළා එන්නෙමි” සි, බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මේ සිටුර නො කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි” සි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සතිටුකන් කිරීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඤ්ඤාය වේ. (11)

12. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ “පෙරළා එන්නෙමි” සි සිටුර ගෙණ බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි” සි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන ඒ සිටුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඤ්ඤාය වේ. (12)

13. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ “පෙරළා එන්නෙමි” සි සිටුර ගෙණ බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. කළ සිටුර ඇති ඒ මහණ තෙමේ “ඒ ආවාසයෙහි කසිනය උදුරණ ලද්දේ ල” සි අසයි. ඒ මහණහුට ඇසීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඤ්ඤාය වේ. (13)

14. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ “පෙරළා එන්නෙමි” සි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. කළ සිටුර ඇති ඒ මහණ තෙමේ “පෙරළා එන්නෙමි. පෙරළා එන්නෙමි” සි කසිනයාගේ ඉදිරිම තෙක් බැහැර කල් ඉක්මවයි. ඒ මහණහුට සීමාව ඉක්ම යෑම අවසන් කොට ඇති කසිනුඤ්ඤාය වේ. (14)

15. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ “පෙරළා එන්නෙමි” සි සිටුර ගෙණ බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. කළ සිටුර ඇති ඒ මහණ තෙමේ “පෙරළා එන්නෙමි. පෙරළා එන්නෙමි” සි කසිනුඤ්ඤායට පැමිණේ. ඒ මහණහුට භික්ෂූන් සමග කසිනුඤ්ඤාය වේ. (15)

(ආදාය ඡක්කය යි.)

[ආදාය පසළොස්වර තිමි.]

16. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ සිටුර රැගෙන බැහැර යෙයි.
-පෙ- (ආදායවාරය සේ විහාර කට යුතු ය.)

[සමාදාය පසළොස්වර පෙය්‍යාලමෙන් දතයුතු.]

17. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ අඩාල කළ සිටුර ගෙණ බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි” සි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිටුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඤ්ඤාය වේ. (සමාදායවාරය සේ විහාර කට යුතු ය.)

[විප්පකතආදාය පසළොස්වර පෙය්‍යාලමෙන් දතයුතු.]

1. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිටුර ගෙණ බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි” සි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිටුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඤ්ඤාය වේ. (1)

2. භික්ඛු අත්තකඤ්ඤිකො විප්පකතවිවරං සමාදය පකකමති. තස්ස බ්ගිසිමගතස්ස එවං හොති: “නෙවිමං විවරං කාරෙස්සං, න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස භික්ඛුනො සන්තිධ්මානන්තිකො කඤ්ඤාධාරො. (2)

3. භික්ඛු අත්තකඤ්ඤිකො විප්පකතවිවරං සමාදය පකකමති. තස්ස බ්ගිසිමගතස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං විවරං කාරෙස්සං, න පච්චෙස්ස” නති. සො තං විවරං කාරෙති. තස්ස තං විවරං කඤ්ඤිමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසන්තිකො කඤ්ඤාධාරො. (3)

[විප්පකතසමාදයනිකං. 1.]

4. භික්ඛු අත්තකඤ්ඤිකො විප්පකතවිවරං සමාදය පකකමති “න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස බ්ගිසිමගතස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං විවරං කාරෙස්සං” නති. සො තං විවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිධ්මානන්තිකො කඤ්ඤාධාරො. (4)

5. භික්ඛු අත්තකඤ්ඤිකො විප්පකතවිවරං සමාදය පකකමති “න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස බ්ගිසිමගතස්ස එවං හොති: “නෙවිමං විවරං කාරෙස්සං” නති. තස්ස භික්ඛුනො සන්තිධ්මානන්තිකො කඤ්ඤාධාරො. (5)

6. භික්ඛු අත්තකඤ්ඤිකො විප්පකතවිවරං සමාදය පකකමති “න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස බ්ගිසිමගතස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං විවරං කාරෙස්සං” නති. සො තං විවරං කාරෙති. තස්ස තං විවරං කඤ්ඤිමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසන්තිකො කඤ්ඤාධාරො. (6)

[විප්පකතසමාදයනිකං. 2.]

7. භික්ඛු අත්තකඤ්ඤිකො විප්පකතවිවරං සමාදය පකකමති අනධි-
ට්ඨිතෙන. නෙවස්ස හොති: “පච්චෙස්ස” නති. න පනස්ස හොති: “න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස බ්ගිසිමගතස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං විවරං කාරෙස්සං, න පච්චෙස්ස” නති. සො තං විවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිධ්මානන්තිකො කඤ්ඤාධාරො. (7)

8. භික්ඛු අත්තකඤ්ඤිකො විප්පකතවිවරං සමාදය පකකමති අනධි-
ට්ඨිතෙන. නෙවස්ස හොති: “පච්චෙස්ස” නති. න පනස්ස හොති: “න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස බ්ගිසිමගතස්ස එවං හොති: “නෙවිමං විවරං කාරෙස්සං, න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස භික්ඛුනො සන්තිධ්මානන්තිකො කඤ්ඤාධාරො. (8)

9. භික්ඛු අත්තකඤ්ඤිකො විප්පකතවිවරං සමාදය පකකමති අනධි-
ට්ඨිතෙන. නෙවස්ස හොති: “පච්චෙස්ස” නති. න පනස්ස හොති: “න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස බ්ගිසිමගතස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං විවරං කාරෙස්සං, න පච්චෙස්ස” නති. සො තං විවරං කාරෙති. තස්ස තං විවරං කඤ්ඤිමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසන්තිකො කඤ්ඤාධාරො. (9)

[විප්පකතසමාදයනිකං. 3.]

2. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිටුර රැගෙන බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මේ සිටුර නො කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සතිටුහන් කිරීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඤ්ඤාය වේ. (2).

3. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිටුර රැගෙන බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන ඒ සිටුර නැසෙයි ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඤ්ඤාය වේ. (3)

[විසංඝතසමාදයනිකය. 1.]

4. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිටුර රැගෙන “පෙරළා නො එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිටුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඤ්ඤාය වේ. (4)

5. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිටුර රැගෙන “පෙරළා නො එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මේ සිටුර නො කරවන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සතිටුහන් කිරීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඤ්ඤාය වේ. (5)

6. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිටුර රැගෙන “පෙරළා නො එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණතෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන ඒ සිටුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඤ්ඤාය වේ. (6)

[විසංඝතසමාදයනිකය. 2.]

7. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිටුර රැගෙන නො ඉටිමෙන් බැහැර යෙයි. ඒ මහණහුට “පෙරළා එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. ඒ මහණහුට “පෙරළා නො එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිටුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඤ්ඤාය වේ. (7)

8. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිටුර රැගෙන නො ඉටිමෙන් බැහැර යෙයි. ඒ මහණහුට “පෙරළා එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. ඒ මහණහුට “පෙරළා නො එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මේ සිටුර නො කරවන්නෙමි පෙරළා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සතිටුහන් කිරීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඤ්ඤාය වේ. (8)

9. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිටුර රැගෙන නො ඉටා බැහැර යෙයි. ඒ මහණහුට “පෙරළා එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. ඒ මහණහුට “පෙරළා නො එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි” යි අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන ඒ සිටුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඤ්ඤාය වේ. (9)

[විසංඝතසමාදයනිකය. 3.]

10. භික්ඛු අත්ථකසීනො විප්පකතච්චරං සමාදය පකකමති “පච්චෙස්ස” නති. තස්ස ඛනිසීමගතස්ස ඵලං හොති: “ඉධෙවිමං චිවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. සො තං චිවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨාන-නතීකො කසීනුඤාරො (10)

11. භික්ඛු අත්ථකසීනො විප්පකතච්චරං සමාදය පකකමති “පච්චෙස්ස” නති. තස්ස ඛනිසීමගතස්ස ඵලං හොති: “නෙවිමං චිවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස භික්ඛුනො සනතිට්ඨානනතීකො කසීනුඤාරො. (11)

12. භික්ඛු අත්ථකසීනො විප්පකතච්චරං සමාදය පකකමති “පච්චෙස්ස” නති. තස්ස ඛනිසීමගතස්ස ඵලං හොති: “ඉධෙවිමං චිවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස තං චිවරං කසිරමානං තස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනනතීකො කසීනුඤාරො. (12)

13. භික්ඛු අත්ථකසීනො විප්පකතච්චරං සමාදය පකකමති “පච්චෙස්ස” නති. සො ඛනිසීමගතො තං චිවරං කාරෙති. සො කතච්චරො පුණ්ණාති: “උබ්භතං කිර තස්මිං ආවාසෙ කසීන” නති. තස්ස භික්ඛුනො සචණනතීකො කසීනුඤාරො. (13)

14. භික්ඛු අත්ථකසීනො විප්පකතච්චරං සමාදය පකකමති. “පච්චෙස්ස” නති. සො ඛනිසීමගතො තං චිවරං කාරෙති. සො කත චිවරො “පච්චෙස්සං, පච්චෙස්ස” නති ඛනිඤා කසීනුඤාරං චිත්තාමෙති. තස්ස භික්ඛුනො සීමාතිකකනතීකො කසීනුඤාරො. (14)

15. භික්ඛු අත්ථකසීනො විප්පකතච්චරං සමාදය පකකමති “පච්චෙස්ස” නති. සො ඛනිසීමගතො තං චිවරං කාරෙති. සො කතච්චරො “පච්චෙස්සං, පච්චෙස්ස” නති සමුභුණාති කසීනුඤාරං. තස්ස භික්ඛුනො සහ භික්ඛුති කසීනුඤාරො. (15)

(විප්පකතසමාදයජකකං)

[විප්පකතසමාදයපණ්ණාසකං]

ආදයභාණවාරො නිට්ඨිතො.

10. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිටුර රැගෙන “පෙරලා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිටුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඤ්චාරය වේ. (10)

11. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිටුර රැගෙන “පෙරලා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මේ සිටුර නො කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සතිවූහත් කිරීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඤ්චාරය වේ. (11)

12. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිටුර රැගෙන “පෙරලා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණ ලබන ඒ සිටුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඤ්චාරය වේ. (12)

13. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිටුර රැගෙන “පෙරලා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. කළ සිටුරු ඇති ඒ මහණ තෙමේ “ඒ ආවාසයෙහි කසිනය උදුරණ ලද්දේ ල” යි අසයි. ඒ මහණහුට ඇසීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඤ්චාරය වේ. (13)

14. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිටුර රැගෙන “පෙරලා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. කළ සිටුරු ඇති ඒ මහණ තෙමේ “පෙරලා එන්නෙමි. පෙරලා එන්නෙමි” යි කසිනයාගේ ඉදිරිම දක්වා බැහැර කල් ගෙවයි. ඒ මහණහුට සීමාව ඉක්මවීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඤ්චාරය වේ. (14)

15. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිටුර රැගෙන “පෙරලා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. කළ සිටුරු ඇති ඒ මහණ තෙමේ “පෙරලා එන්නෙමි. පෙරලා එන්නෙමි” යි කසිනුඤ්චාරයට පැමිණේ. ඒ මහණහුට භික්ෂුන් සමග කසිනුඤ්චාරය වේ. (15)

(විජ්ඣානසමාදය ඡක්කය.)

[විජ්ඣානසමාදය පසලොස්වර.]

ආදයනාණ්වාරය නිමි.

1. භික්ඛු අක්ඛතකඛ්ඛානො විවරාසාය පක්කමති, සො බහිසීමගතො නං විවරාසං පසිරුපාසති, අනාසාය ලභති, ආසාය න ලභති, තස්ස ඵලං හොති: “ඉධෙවීමං විවරං කාරෙස්සං, න පච්චෙස්ස” නති, සො නං විවරං කාරෙති, තස්ස භික්ඛුතො නිට්ඨානනතිකො කඨිනුඤාරො.

2. භික්ඛු අක්ඛතකඛ්ඛානො විවරාසාය පක්කමති, සො බහිසීමගතො නං විවරාසං පසිරුපාසති, අනාසාය ලභති, ආසාය න ලභති, තස්ස ඵලං හොති: “නෙවීමං විවරං කාරෙස්සං, න පච්චෙස්ස” නති, තස්ස භික්ඛුතො සනතිට්ඨානනතිකො කඨිනුඤාරො.

3. භික්ඛු අක්ඛතකඛ්ඛානො විවරාසාය පක්කමති, සො බහිසීමගතො නං විවරාසං පසිරුපාසති, අනාසාය ලභති, ආසාය න ලභති, තස්ස ඵලං හොති: “ඉධෙවීමං විවරං කාරෙස්සං, න පච්චෙස්ස” නති, සො නං විවරං කාරෙති, තස්ස නං විවරං කසිරමානං නස්සති, තස්ස භික්ඛුතො නාසනනතිකො කඨිනුඤාරො.

4. භික්ඛු අක්ඛතකඛ්ඛානො විවරාසාය පක්කමති, තස්ස බහිසීමගතස්ස ඵලං හොති: “ඉධෙවීමං විවරාසං පසිරුපාසස්සං, න පච්චෙස්ස” නති, සො නං විවරාසං පසිරුපාසති, තස්ස සා විවරාසා උපවජ්ජති, තස්ස භික්ඛුතො ආසාවච්ඡේදකො කඨිනුඤාරො.

5. භික්ඛු අක්ඛතකඛ්ඛානො විවරාසාය පක්කමති “න පච්චෙස්ස” නති, සො බහිසීමගතො නං විවරාසං පසිරුපාසති, අනාසාය ලභති, ආසාය න ලභති, තස්ස ඵලං හොති: “ඉධෙවීමං විවරං කාරෙස්සං” නති, සො නං විවරං කාරෙති, තස්ස භික්ඛුතො නිට්ඨානනතිකො කඨිනුඤාරො.

6. භික්ඛු අක්ඛතකඛ්ඛානො විවරාසාය පක්කමති “න පච්චෙස්ස” නති, සො බහිසීමගතො නං විවරාසං පසිරුපාසති, අනාසාය ලභති, ආසාය න ලභති, තස්ස ඵලං හොති: “නෙවීමං විවරං කාරෙස්සං” නති, තස්ස භික්ඛුතො සනතිට්ඨානනතිකො කඨිනුඤාරො.

7. භික්ඛු අක්ඛතකඛ්ඛානො විවරාසාය පක්කමති “න පච්චෙස්ස” නති, සො බහිසීමගතො නං විවරාසං පසිරුපාසති, අනාසාය ලභති, ආසාය න ලභති, තස්ස ඵලං හොති: “ඉධෙවීමං විවරං කාරෙස්සං” නති, සො නං විවරං කාරෙති, තස්ස නං විවරං කසිරමානං නස්සති, තස්ස භික්ඛුතො නාසනනතිකො කඨිනුඤාරො.

1. ඇතුරු කසින ඇති මහණ තෙමේ සිවුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කරයි. ආසා නො කළ (යම්කිසි) තැනකින්* (සිවුරු) ලබයි. ආසා කළ තැනින් නො ලබයි. ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිවුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිවුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කසිනුදාරය වේ.

2. ඇතුරු කසින ඇති මහණ තෙමේ සිවුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කරයි. ආසා නො කළ තැනකින් (සිවුරු) ලබයි. ආසා කළ තැනින් නො ලබයි. ඒ මහණහුට “මේ සිවුර නො කරවන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සතිවුහන් කිරීම අවසන් කොට ඇති කසිනුදාරය වේ.

3. ඇතුරු කසින ඇති මහණ තෙමේ සිවුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කරයි. ආසා නො කළ තැනකින් (සිවුරු) ලබයි. ආසා කළ තැනින් නො ලබයි. ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිවුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරුණු ලබන ඒ සිවුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කසිනුදාරය වේ.

4. ඇතුරු කසින ඇති මහණ තෙමේ සිවුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කරන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. ඒ මහණහුගේ ඒ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව සිදී යයි. ඒ මහණහුට ආසා සිදීම ඇති කසිනුදාරය වේ.

5. ඇතුරු කසින ඇති මහණ තෙමේ සිවුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් “පෙරළා නො එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. ආසා නො කළ තැනකින් (සිවුරු) ලබයි. ආසා කළ තැනින් නො ලබයි. ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිවුර කරවන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිවුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කසිනුදාරය වේ.

6. ඇතුරු කසින ඇති මහණ තෙමේ “පෙරළා නො එන්නෙමි” යි සිවුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. ආසා නො කළ තැනකින් (සිවුරු) ලබයි. ආසා කළ තැනින් නො ලබයි. ඒ මහණහුට “මේ සිවුර නො කරවන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සතිවුහන් කිරීම අවසන් කොට ඇති කසිනුදාරය වේ.

7. ඇතුරු කසින ඇති මහණ තෙමේ “පෙරළා නො එන්නෙමි” යි සිවුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. ආසා නො කළ තැනකින් (සිවුරු) ලබයි. ආසා කළ තැනින් නො ලබයි. ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිවුර කරවන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරුණු ලබන්නා වූ ඒ සිවුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කසිනුදාරය වේ.

* අනාභය ලහභීති යක්ඛි. කුලල වීරය. ලහිසාමානි ආසා අනුප්පන්නපුබ්බා, තඤ්ච වීරයාය අනුප්පන්නවිසානෙ යඤ්ච කඤ්ච ලහිසාමානි අපොඤ්චා ආසාය න ලහභීති ආසාසිතවිසානෙ න ලහභීති අපොඤ්චා - විමුච්චිකොදනි

8. භික්ඛු අත්තකඨිනෝ විවරාසාය පකකමති “න පච්චෙස්ස”නති. තස්ස ඛතිසීමගතස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං විවරාසං පසිරුපාසිස්ස”නති. සො තං විවරාසං පසිරුපාසති. තස්ස සා විවරාසා උපච්ඡ්ඡති. තස්ස භික්ඛුනෝ ආසාවච්ඡේදිකෝ කඨිනුඤාරො.

9. භික්ඛු අත්තකඨිනෝ විවරාසාය පකකමති අනඛිට්ඨිතෙන. නෙවස්ස හොති “පච්චෙස්ස” නති. න පනස්ස හොති “න පච්චෙස්ස” නති. සො ඛතිසීමගතෝ තං විවරාසං පසිරුපාසති. අනාසාය ලහති. ආසාය න ලහති. තස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං විවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. සො තං විවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනෝ නිට්ඨානනතිකෝ කඨිනුඤාරො.

10. භික්ඛු අත්තකඨිනෝ විවරාසාය පකකමති අනඛිට්ඨිතෙන. නෙවස්ස හොති “පච්චෙස්ස” නති. න පනස්ස හොති “න පච්චෙස්ස” නති. සො ඛතිසීමගතෝ තං විවරාසං පසිරුපාසති. අනාසාය ලහති. ආසාය න ලහති. තස්ස එවං හොති: “නෙවිමං විවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස භික්ඛුනෝ සන්තිට්ඨානනතිකෝ කඨිනුඤාරො.

11. භික්ඛු අත්තකඨිනෝ විවරාසාය පකකමති අනඛිට්ඨිතෙන. නෙවස්ස හොති “පච්චෙස්ස” නති. න පනස්ස හොති “න පච්චෙස්ස” නති. සො ඛතිසීමගතෝ විවරාසං පසිරුපාසති. අනාසාය ලහති. ආසාය න ලහති. තස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං විවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. සො තං විවරං කාරෙති. තස්ස තං විවරං කසිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනෝ නාසනනතිකෝ කඨිනුඤාරො.

12. භික්ඛු අත්තකඨිනෝ විවරාසාය පකකමති අනඛිට්ඨිතෙන. නෙවස්ස හොති “පච්චෙස්ස” නති. න පනස්ස හොති “න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස ඛතිසීමගතස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං විවරාසං පසිරුපාසිස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. සො තං විවරාසං පසිරුපාසති. තස්ස සා විවරාසා උපච්ඡ්ඡති. තස්ස භික්ඛුනෝ ආසාවච්ඡේදිකෝ කඨිනුඤාරො.

අනාසා ද්වාදසකං¹ නිට්ඨිතං.

8. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ “පෙරළා නො එන්නෙමි” යි සිවුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කරන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. ඒ මහණහුගේ ඒ සිවුරු ලැබීමේ අසාව සිදී යයි. ඒ මහණහුට ආසා සිදීම ඇති කසිනුඥාරය වේ.

9. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ සිවුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් නො ඉටා (නැවත ඊම තෝ නො ඊම මෙනෙහි නො කොට) බැහැර යෙයි. ඒ මහණහුට “පෙරළා එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. ඒ මහණහුට “පෙරළා නො එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. ආසා නො කළ තැනකින් (සිවුරු) ලබයි. ආසා කළ තැනින් නො ලබයි. ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිවුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිවුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඥාරය වේ.

10. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ සිවුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් නො ඉටා බැහැර යෙයි. ඒ මහණහුට “පෙරළා එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. ඒ මහණහුට “පෙරළා නො එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. ආසා නො කළ තැනකින් (සිවුරු) ලබයි. ආසා කළ තැනින් නො ලබයි. ඒ මහණහුට “මේ සිවුර නො කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සතිවුහන් කිරීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඥාරය වේ.

11. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ සිවුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් නො ඉටා බැහැර යෙයි. ඒ මහණහුට “පෙරළා එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. ඒ මහණහුට “පෙරළා නො එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. ආසා නො කළ තැනකින් (සිවුරු) ලබයි. ආසා කළ තැනින් නො ලබයි. ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිවුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන ඒ සිවුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඥාරය වේ.

12. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ සිවුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් නො ඉටා බැහැර යෙයි. ඒ මහණහුට “පෙරළා එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. ඒ මහණහුට පෙරළා නො එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කරන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. ඒ මහණහුගේ ඒ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව සිදී යයි. ඒ මහණහුට ආසා සිදීම ඇති කසිනුඥාරය වේ.

අනාසා ද්වාදසකය (අනාසා පිළිබඳ වාර දෙලොසකි.)

1. භික්ඛු අත්ථකඤ්ඤානො විවරාසාය පක්කමති “පච්චෙස්ස”නති. සො ඛනිසීමගතො තං විවරාසං පසිරුපාසති. ආසාය ලහති. අනාසාය න ලහති. තස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං විවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස”නති. සො තං විවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානනතිකො කඤ්ඤාදායො.

2. භික්ඛු අත්ථකඤ්ඤානො විවරාසාය පක්කමති “පච්චෙස්ස”නති. සො ඛනිසීමගතො තං විවරාසං පසිරුපාසති. ආසාය ලහති. අනාසාය න ලහති. තස්ස එවං හොති: “නෙවිමං විවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස”නති. තස්ස භික්ඛුනො සනතිට්ඨානනතිකො කඤ්ඤාදායො.

3. භික්ඛු අත්ථකඤ්ඤානො විවරාසාය පක්කමති “පච්චෙස්ස”නති. සො ඛනිසීමගතො තං විවරාසං පසිරුපාසති. ආසාය ලහති. අනාසාය න ලහති. තස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං විවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස”නති. සො තං විවරං කාරෙති. තස්ස තං විවරං කසිරමානං තස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනනතිකො කඤ්ඤාදායො.

4. භික්ඛු අත්ථකඤ්ඤානො විවරාසාය පක්කමති “පච්චෙස්ස”නති. තස්ස ඛනිසීමගතස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං විවරාසං පසිරුපාසිස්සං. න පච්චෙස්ස”නති. සො තං විවරාසං පසිරුපාසති. තස්ස සා විවරාසා උපපජ්ජති. තස්ස භික්ඛුනො ආසාවච්ඡේදකො කඤ්ඤාදායො.

5. භික්ඛු අත්ථකඤ්ඤානො විවරාසාය පක්කමති “පච්චෙස්ස”නති. සො ඛනිසීමගතො සුණාති: “උබ්භතං කීර තස්මිං ආවාසෙ කඤ්ඤා”නති. තස්ස එවං හොති: “යතො තස්මිං ආවාසෙ උබ්භතං කඤ්ඤා, ඉධෙවිමං විවරාසං පසිරුපාසිස්සං”නති. සො තං විවරාසං පසිරුපාසති. ආසාය ලහති. අනාසාය න ලහති. තස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං විවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස”නති. සො තං විවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානනතිකො කඤ්ඤාදායො.

6. භික්ඛු අත්ථකඤ්ඤානො විවරාසාය පක්කමති “පච්චෙස්ස”නති. සො ඛනිසීමගතො සුණාති: “උබ්භතං කීර තස්මිං ආවාසෙ කඤ්ඤා”නති. තස්ස එවං හොති: “යතො තස්මිං ආවාසෙ උබ්භතං කඤ්ඤා, ඉධෙවිමං විවරාසං පසිරුපාසිස්සං”නති. සො තං විවරාසං පසිරුපාසති. ආසාය ලහති. අනාසාය න ලහති. තස්ස එවං හොති: “නෙවිමං විවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස”නති. තස්ස භික්ඛුනො සනතිට්ඨානනතිකො කඤ්ඤාදායො.

7. භික්ඛු අත්තකසීනො විවරාසාය පක්කමති “පචෙවස්ස”නති. සො ඛතිසීමගතො සුණාති: “උබ්බතං කීර තස්මිං ආවාසෙ කසීන”නති. තස්ස එවං හොති: “යතො තස්මිං ආවාසෙ උබ්බතං කසීනං, ඉධෙවිමං විවරාසං පසිරුපාසිස්ස”නති. සො තං විවරාසං පසිරුපාසති. ආසාය ලහති. අනාසාය න ලහති. තස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං විවරං කාරෙස්සං. න පචෙවස්ස”නති. සො තං විවරං කාරෙති. තස්ස තං විවරං කසිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනනතිකො කසීනුදාරො.

8. භික්ඛු අත්තකසීනො විවරාසාය පක්කමති “පචෙවස්ස”නති. සො ඛතිසීමගතො සුණාති: “උබ්බතං කීර තස්මිං ආවාසෙ කසීන”නති. තස්ස එවං හොති: “යතො තස්මිං ආවාසෙ උබ්බතං කසීනං, ඉධෙවිමං විවරාසං පසිරුපාසිස්සං. න පචෙවස්ස”නති. සො තං විවරාසං පසිරුපාසති. තස්ස සා විවරාසා උපවජ්ජති. තස්ස භික්ඛුනො ආසාවචෙජ්ඣකො කසීනුදාරො.

9. භික්ඛු අත්තකසීනො විවරාසාය පක්කමති “පචෙවස්ස”නති. සො ඛතිසීමගතො තං විවරාසං පසිරුපාසති. ආසාය ලහති. අනාසාය න ලහති. සො තං විවරං කාරෙති. සො කතවිවරො සුණාති: “උබ්බතං කීර තස්මිං ආවාසෙ කසීන”නති. තස්ස භික්ඛුනො සවණනතිකො කසීනුදාරො.

10. භික්ඛු අත්තකසීනො විවරාසාය පක්කමති “පචෙවස්ස”නති. තස්ස ඛතිසීමගතස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං විවරාසං පසිරුපාසිස්සං. න පචෙවස්ස”නති. සො තං විවරාසං පසිරුපාසති. තස්ස සා විවරාසා උපවජ්ජති. තස්ස භික්ඛුනො ආසාවචෙජ්ඣකො කසීනුදාරො.

11. භික්ඛු අත්තකසීනො විවරාසාය පක්කමති “පචෙවස්ස”නති. සො ඛතිසීමගතො තං විවරාසං පසිරුපාසති. ආසාය ලහති. අනාසාය න ලහති. සො තං විවරං කාරෙති. සො කතවිවරො “පචෙවස්සං. පචෙවස්ස”නති. ඛතිදා කසීනුදාරං විනිතාමෙති. තස්ස භික්ඛුනො සීමාතික්කනනතිකො කසීනුදාරො.

12. භික්ඛු අත්තකසීනො විවරාසාය පක්කමති “පචෙවස්ස”නති. සො ඛතිසීමගතො තං විවරාසං පසිරුපාසති. ආසාය ලහති. අනාසාය න ලහති. සො තං විවරං කාරෙති. සො කතවිවරො පචෙවස්සං. පචෙවස්ස”නති සමතුණාති කසීනුදාරං. තස්ස භික්ඛුනො සහ භික්ඛුති කසීනුදාරො.

ආසාදාදසකං නිවසිතං.

7. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ “පෙරළා එන්නෙමි” යි සිවුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ “ඒ ආවාසයෙහි කසිනය උදුරණ ලද්දේ ල” යි අසයි. ඒ මහණහුට “යම් හෙයකින් ඒ ආවාසයෙහි කසිනය උදුරණ ලද්දේ ද, මෙහි දී ම මේ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කරන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි අපෙක්ෂිතස්ථානයෙන් (සිවුරු) ලබයි. අනපෙක්ෂිතස්ථානයකින් නො ලබයි. ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිවුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණතෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන්නා වූ ඒ සිවුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කසිනුදාරය වේ.

8. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ “පෙරළා එන්නෙමි” යි සිවුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ “ඒ ආවාසයෙහි කසිනය උදුරණ ලද්දේ ල” යි අසයි. ඒ මහණහුට “යම් හෙයකින් ඒ ආවාසයෙහි කසිනය උදුරණ ලද්දේ ද, මෙහි දී ම මේ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කරන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කරයි. ඒ මහණහුගේ ඒ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව සිදී යයි. ඒ මහණහුට ආසා සිදීම ඇති කසිනුදාරය වේ.

9. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ “පෙරළා එන්නෙමි” යි සිවුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි අපෙක්ෂිතස්ථානයෙන් (සිවුරු) ලබයි අනපෙක්ෂිතස්ථානයකින් නො ලබයි. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. කළ සිවුර ඇති ඒ මහණ තෙමේ “ඒ ආවාසයෙහි කසිනය උදුරණ ලද්දේ ල” යි අසයි. ඒ මහණහුට ඇසීම අවසන් කොට ඇති කසිනුදාරය වේ.

10. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ “පෙරළා එන්නෙමි” යි සිවුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කරන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. ඒ මහණහුගේ ඒ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව සිදී යයි. ඒ මහණහුට ආසා සිදීම ඇති කසිනුදාරය වේ.

11. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ “පෙරළා එන්නෙමි” යි සිවුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. අපෙක්ෂිතස්ථානයෙන් (සිවුරු) ලබයි. අනපෙක්ෂිතස්ථානයකින් නො ලබයි. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. කළ සිවුර ඇති ඒ මහණ තෙමේ “පෙරළා එන්නෙමි. පෙරළා එන්නෙමි” යි කසිනයෙන් ඉදිරීම තෙක් බැහැර කල් ගෙවයි. ඒ මහණහුට (විවරකාල) සීමා ඉක්මවීම* අවසන් කොට ඇති කසිනුදාරය වේ.

12. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ “පෙරළා එන්නෙමි” යි සිවුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. අපෙක්ෂිතස්ථානයෙන් (සිවුරු) ලබයි. අනපෙක්ෂිතස්ථානයකින් නො ලබයි. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. කළ සිවුර ඇති ඒ මහණ තෙමේ “පෙරළා එන්නෙමි. පෙරළා එන්නෙමි” යි කසිනුදාරයට පැමිණේ. ඒ මහණහුට (සෙසු) භික්ෂූන් සමග කසිනුදාරය වේ.

ආසාද්වාදසංඛය (ආසා පිළිබඳ වාර දෙලොස) නිමි.

* “සීමාතිකකාන්තිකො නාම විවරමාසානං පරිසන්තද්වසසංඛාතාය සීමාය අතිකාමනතො සඤ්ජානො” - චිමතිච්චොදනී.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

1. භික්ඛු අත්ථකසීනො කෙනවිදෙව කරණීයෙන පක්කමති. තස්ස ඛතිසීමගතස්ස විවරාසා උප්පජ්ජති. සො තං විවරාසං පසිරුපාසති. අනාසාය ලභති. ආසාය න ලභති. තස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං විවරං කාරෙස්සං, න පච්චෙස්ස” නති. සො තං විවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානනතිකො කසිනුදාරො.

2. භික්ඛු අත්ථකසීනො කෙනවිදෙව කරණීයෙන පක්කමති. තස්ස ඛතිසීමගතස්ස විවරාසා උප්පජ්ජති. සො තං විවරාසං පසිරුපාසති. අනාසාය ලභති. ආසාය න ලභති. තස්ස එවං හොති. “නෙවිමං විවරං කාරෙස්සං, න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස භික්ඛුනො සන්තිට්ඨානනතිකො කසිනුදාරො.

3. භික්ඛු අත්ථකසීනො කෙනවිදෙව කරණීයෙන පක්කමති. තස්ස ඛතිසීමගතස්ස විවරාසා උප්පජ්ජති. සො තං විවරාසං පසිරුපාසති. අනාසාය ලභති. ආසාය න ලභති. තස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං විවරං කාරෙස්සං, න පච්චෙස්ස” නති. සො තං විවරං කාරෙති. තස්ස තං විවරං කසිරමානං තස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනනතිකො කසිනුදාරො.

4. භික්ඛු අත්ථකසීනො කෙනවිදෙව කරණීයෙන පක්කමති. තස්ස ඛතිසීමගතස්ස විවරාසා උප්පජ්ජති. තස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං විවරාසං පසිරුපාසස්සං, න පච්චෙස්ස” නති. සො තං විවරාසං පසිරුපාසති. තස්ස සා විවරාසා උප්පජ්ජති. තස්ස භික්ඛුනො ආසාවචේ-
දිකො කසිනුදාරො.

5. භික්ඛු අත්ථකසීනො කෙනවිදෙව කරණීයෙන පක්කමති “න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස ඛතිසීමගතස්ස විවරාසා උප්පජ්ජති. සො තං විවරාසං පසිරුපාසති. අනාසාය ලභති. ආසාය න ලභති. තස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං විවරං කාරෙස්සං” නති. සො තං විවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානනතිකො කසිනුදාරො.

6. භික්ඛු අත්ථකසීනො කෙනවිදෙව කරණීයෙන පක්කමති “න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස ඛතිසීමගතස්ස විවරාසා උප්පජ්ජති. සො තං විවරාසං පසිරුපාසති. අනාසාය ලභති. ආසාය න ලභති. තස්ස එවං හොති: “නෙවිමං විවරං කාරෙස්සං” නති. තස්ස භික්ඛුනො සන්තිට්ඨානනතිකො කසිනුදාරො.

7. භික්ඛු අත්ථකසීනො කෙනවිදෙව කරණීයෙන පක්කමති “න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස ඛතිසීමගතස්ස විවරාසා උප්පජ්ජති. සො තං විවරාසං පසිරුපාසති. අනාසාය ලභති. ආසාය න ලභති. තස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං විවරං කාරෙස්සං” නති. සො තං විවරං කාරෙති. තස්ස තං විවරං කසිරමානං තස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනනතිකො කසිනුදාරො.

8. භික්ඛු අත්තකසීනො කෙනවිදෙව කරණීයෙන පක්කමති “න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස ඛනිසීමගතස්ස විවරාසා උපපජ්ජති. තස්ස එවං තොති: “ඉධෙවිමං විවරාසං පසිරුපාසස්ස” නති. සො තං විවරාසං පසිරුපාසති. තස්ස සා විවරාසා උපවජ්ජති. තස්ස භික්ඛුනො ආසාවච්ඡේදිකො කසිනුදාරො.

9 භික්ඛු අත්තකසීනො කෙනවිදෙව කරණීයෙන පක්කමති අනබ්බිතෙන. තෙවස්ස හොති “පච්චෙස්ස” නති. න පනස්ස හොති “න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස ඛනිසීමගතස්ස විවරාසා උපපජ්ජති. සො තං විවරාසං පසිරුපාසති. අනාසාය ලහති. ආසාය න ලහති. තස්ස එවං තොති: “ඉධෙවිමං විවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. සො තං විවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානනතිකො කසිනුදාරො.

10. භික්ඛු අත්තකසීනො කෙනවිදෙව කරණීයෙන පක්කමති අනබ්බිතෙන. තෙවස්ස හොති “පච්චෙස්ස” නති. න පනස්ස හොති “න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස ඛනිසීමගතස්ස විවරාසා උපපජ්ජති. සො තං විවරාසං පසිරුපාසති. අනාසාය ලහති. ආසාය න ලහති. තස්ස එවං තොති: “තෙවිමං විවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස භික්ඛුනො සන්තිට්ඨානනතිකො කසිනුදාරො.

11. භික්ඛු අත්තකසීනො කෙනවිදෙව කරණීයෙන පක්කමති අනබ්බිතෙන. තෙවස්ස හොති “පච්චෙස්ස” නති. න පනස්ස හොති “න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස ඛනිසීමගතස්ස විවරාසා උපපජ්ජති. සො තං විවරාසං පසිරුපාසති. අනාසාය ලහති. ආසාය න ලහති. තස්ස එවං තොති: “ඉධෙවිමං විවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. සො තං විවරං කාරෙති. තස්ස තං විවරං කසිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනනතිකො කසිනුදාරො.

12. භික්ඛු අත්තකසීනො කෙනවිදෙව කරණීයෙන පක්කමති අනබ්බිතෙන. තෙවස්ස හොති “පච්චෙස්ස” නති. න පනස්ස හොති “න පච්චෙස්ස” නති. තස්ස ඛනිසීමගතස්ස විවරාසා උපපජ්ජති. තස්ස එවං තොති: “ඉධෙවිමං විවරාසං පසිරුපාසස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. සො තං විවරාසං පසිරුපාසති. තස්ස සා විවරාසා උපවජ්ජති. තස්ස භික්ඛුනො ආසාවච්ඡේදිකො කසිනුදාරො.

කරණීයදවාදසක: නිට්ඨිතං.

8. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ කිසි යම් කටයුත්තක් සදහා නො ඉටා බැහැර යෙයි. ඔහුට “පෙරළා නො එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට සිවුරු ආසාව උපදී. ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිවුරු ආසාව ඇසුරු කරන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුරු ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. ඒ මහණහුගේ ඒ සිවුරු ආසාව සිදී යයි. ඒ මහණහුට ආසා සිදීම ඇති කසිනුදාරය වේ.

9. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ කිසි යම් කටයුත්තක් සදහා නො ඉටා බැහැර යෙයි. ඔහුට “පෙරළා එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. ඔහුට “පෙරළා නො එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. සීමාවෙන් බැහැර ගියා වූ ඒ මහණහුට විවරාසාව උපදී. ඒ මහණ තෙමේ ඒ විවරාසාව ඇසුරු කරයි. අනපෙක්ෂිතස්ථානයකින් (සිවුරු) ලබයි. අපෙක්ෂිතස්ථානයෙන් නො ලබයි. ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිවුරු කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුරු කරවයි. ඒ මහණහුට නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කසිනුදාරය වේ.

10. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ කිසි යම් කටයුත්තක් සදහා නො ඉටා බැහැර යෙයි. ඔහුට “පෙරළා එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. ඔහුට “පෙරළා නො එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. සීමාවෙන් බැහැර ගියා වූ ඔහුට විවරාසාව උපදී. හෙ තෙමේ ඒ විවරාසාව ඇසුරු කරයි. අනපෙක්ෂිතස්ථානයකින් (සිවුරු) ලබයි. අපෙක්ෂිතස්ථානයෙන් නො ලබයි. ඔහුට “මේ සිවුරු නො කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සතිටුහන් කිරීම අවසන් කොට ඇති කසිනුදාරය වේ.

11. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ කිසි යම් කටයුත්තක් සදහා නො ඉටා බැහැර යෙයි. ඔහුට “පෙරළා එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. ඔහුට “පෙරළා නො එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. සීමාවෙන් බැහැර ගියා වූ ඔහුට විවරාසාව උපදී. හෙ තෙමේ ඒ විවරාසාව ඇසුරු කරයි. අනපෙක්ෂිතස්ථානයකින් (සිවුරු) ලබයි. අපෙක්ෂිතස්ථානයෙන් නො ලබයි. ඔහුට “මෙහි දී ම මේ සිවුරු කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. හෙ තෙමේ ඒ සිවුරු කරවයි. ඔහුගේ කරුණු ලබන්නා වූ ඒ සිවුරු නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කසිනුදාරය වේ.

12. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ කිසි යම් කටයුත්තක් සදහා නො ඉටා බැහැර යෙයි. ඒ මහණහුට “පෙරළා එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. ඒ මහණහුට “පෙරළා නො එන්නෙමි” යි ද අදහස් නො වේ. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට සිවුරු ආසාව උපදී. ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිවුරු ආසාව ඇසුරු කරන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුරු ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. ඒ මහණහුගේ ඒ සිවුරු ආසාව සිදී යෙයි. ඒ මහණහුට ආසා සිදීම ඇති කසිනුදාරය වේ.

කරුණීය ද්වාදසකය (කටයුතු පිළිබඳ වාර දෙළොස නිම.)

1. භික්ඛු අත්තකසීනෝ දිසඞ්ගමිකෝ පක්කමති විවරපට්ඨිංසං අපචිතයමානෝ¹. තමෙනා දිසඞ්ගතං භික්ඛු පුච්ඡන්ති: “කහං ත්වං ආට්ඨසෝ වස්සං ටුඤ්ඤෝ? කත්ථ ව තෙ විවරපට්ඨිංසෝ” නි². සෝ එවං වදෙන්නී: “අමුකස්මිං ආවාසෙ වස්සං ටුඤ්ඤාමහි. තත්ථ ව මෙ විවරපට්ඨිංසෝ” නි. තෙ එවං වදෙන්නී: “භවිජ්ඣාට්ඨසෝ තං විවරං ආහරං. මයං තෙ ඉධ විවරං කරිස්සාමා” නි. සෝ තං ආවාසං ගන්ත්වා භික්ඛු පුච්ඡන්ති: “කහං මෙ ආට්ඨසෝ විවරපට්ඨිංසෝ?” නි. තෙ එවං වදෙන්නී: “අයං තෙ ආට්ඨසෝ විවරපට්ඨිංසෝ. කහං ත්වං ගමිස්සසී?” නි³. සෝ එවං වදෙන්නී: “අමුකං නාම⁴ ආවාසං ගමිස්සාමි, තත්ථ මෙ භික්ඛු විවරං කරිස්සන්ති” නි. තෙ එවං වදෙන්නී: “අලං ආට්ඨසෝ, මා අගමාසී. මයං තෙ ඉධ විවරං කරිස්සාමා” නි. තස්ස එවං ගොති: “ඉධෙවිමං විවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. සෝ තං විවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනෝ නිට්ඨානන්තිකෝ කසීනුදායො.

2. භික්ඛු අත්තකසීනෝ දිසඞ්ගමිකෝ පක්කමති -පෙ- තස්ස භික්ඛුනෝ සන්තිට්ඨානන්තිකෝ කසීනුදායො.

3. භික්ඛු අත්තකසීනෝ දිසඞ්ගමිකෝ පක්කමති -පෙ- තස්ස භික්ඛුනෝ නාසන්තිකෝ කසීනුදායො.

4. භික්ඛු අත්තකසීනෝ දිසඞ්ගමිකෝ පක්කමති විවරපට්ඨිංසං අපචිතයමානෝ. තමෙනා දිසඞ්ගතං භික්ඛු පුච්ඡන්ති: “කහං ත්වං ආට්ඨසෝ, වස්සං ටුඤ්ඤෝ? කත්ථ ව තෙ විවරපට්ඨිංසෝ” නි. සෝ එවං වදෙන්නී: “අමුකස්මිං ආවාසෙ වස්සං ටුඤ්ඤාමහි. තත්ථ ව මෙ විවරපට්ඨිංසෝ” නි. තෙ එවං වදෙන්නී: “භවිජ්ඣාට්ඨසෝ තං විවරං ආහරං. මයං තෙ ඉධ විවරං කරිස්සාමා” නි. සෝ තං ආවාසං ගන්ත්වා භික්ඛු පුච්ඡන්ති: “කහං මෙ ආට්ඨසෝ, විවරපට්ඨිංසෝ?” නි. තෙ එවං වදෙන්නී: “අයං තෙ ආට්ඨසෝ විවරපට්ඨිංසෝ” නි. සෝ තං විවරං ආදාය තං ආවාසං ගමිති. තමෙනා අන්තරා මග්ගෙ භික්ඛු පුච්ඡන්ති: “කහං ආට්ඨසෝ ගමිස්සසී” නි. සෝ එවං වදෙන්නී: “අමුකං නාම ආවාසං ගමිස්සාමි. තත්ථ මෙ භික්ඛු විවරං කරිස්සන්ති” නි. තෙ එවං වදෙන්නී: “අලං ආට්ඨසෝ, මා අගමාසී. මයං තෙ ඉධ විවරං කරිස්සාමා” නි. තස්ස එවං ගොති: “ඉධෙවිමං විවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස” නති. සෝ තං විවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනෝ නිට්ඨානන්තිකෝ කසීනුදායො.

1 “අපචිතයමානෝ” ම ඡ සං. චම්භිච්ඤාදජී. අපචිතයමානෝ සී මු

2. “පට්ඨිංසෝ” ම ඡ සං. P T S.

3. “කහං ගමිස්සසී” ම ඡ සං P T S. අ චි. නොචි. නොචි. ම හු ප

4. “අමුකං” ම ඡ සං.

1. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ දිශා යනුයේ සිටුරු කොටස බලාපොරොත්තු වෙමින් බැහැර යෙයි. භික්ෂුහු දිශා ගියා වූ ඒ මහණහු “ඇවැත, තෝ කොති වස් ටුසුවෙහි ද? තාගේ සිටුරු කොටස කොතිද” යි විචාරත්. ඒ මහණ තෙමේ අසවල් ආවාසයෙහි වස් ටුසුවෙමි. මාගේ සිටුරු කොටස එහි ය” යි මෙසේ කියයි. ඒ භික්ෂුහු “ඇවැත්නි, යව. ඒ සිටුර ගෙණ එව. අපි මෙහි දී ඔබගේ සිටුර කරන්නෙමු” යි මෙසේ කියත්. ඒ මහණ තෙමේ ඒ ආවාසයට ගොස් “ඇවැත්නි, මාගේ සිටුරු කොටස කොති ද” යි භික්ෂුන් විචාරයි. ඒ භික්ෂුහු “ඇවැත, මේ තාගේ සිටුරු කොටස ය. තෝ කොති යන්නෙහි ද” යි මෙසේ කියත්. ඒ මහණ තෙමේ “අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි භික්ෂුහු මාගේ සිටුරකරන්නාහු ය” යි මෙසේ කියයි. ඒ භික්ෂුහු “ඇවැත, කම් නැත. නො යව. අපි මෙහි දී ඔබගේ සිටුර කරන්නෙමු” යි මෙසේ කියත්. ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිටුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඤ්ඤාය වේ.

2. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ දිශා යනුයේ -පෙ- බැහැර යෙයි. -පෙ- ඒ මහණහුට සතිටුනත අවසන් කොට ඇති කසිනුඤ්ඤාය වේ.

3. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ දිශා යනුයේ -පෙ- බැහැර යෙයි. -පෙ- ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඤ්ඤාය වේ.

4. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ දිශා යනුයේ සිටුරු කොටස පතමින් බැහැර යෙයි. භික්ෂුහු දිශා ගියා වූ ඒ මහණහු “ඇවැත, තෝ කොති වස් ටුසුවෙහි ද? තාගේ සිටුරු කොටස කොති ද?” යි විචාරත්. ඒ මහණ තෙමේ “අසවල් ආවාසයෙහි වස් ටුසුවෙමි. මාගේ සිටුරු කොටස එහි ය” යි මෙසේ කියයි. ඒ භික්ෂුහු “ඇවැත, යව. ඒ සිටුර ගෙණ එව. අපි තාගේ සිටුර මෙහි දී කරන්නෙමු” යි මෙසේ කියත්. ඒ මහණ තෙමේ ඒ ආවාසයට ගොස් “ඇවැත්නි, මාගේ සිටුරු කොටස කොති ද?” යි භික්ෂුන් විචාරයි. ඒ භික්ෂුහු “ඇවැත, තාගේ මේ සිටුරු කොටසැ” යි මෙසේ කියත්. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර ගෙණ ඒ ආවාසයට යෙයි. භික්ෂුහු අතරමග දී “ඇවැත, කොති යන්නෙහි ද” යි ඔහු විචාරත්. ඒ මහණ තෙමේ “අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි දී භික්ෂුහු මාගේ සිටුර කරන්නාහු ය” යි මෙසේ කියයි. ඒ මහණහු “ඇවැත, කම් නැත. නො යව. අපි මෙහි දී ඔබගේ සිටුර කරන්නෙමු” යි මෙසේ කියත්. ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිටුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කසිනුඤ්ඤාය වේ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

5 භික්ඛු අත්තකඛිනො දිසඛගමිකො පක්කමති විවරපට්ඨිංසං අපචිත්තයමානො, තමෙන දිසඛගතං භික්ඛු පුච්ඡති: “කතං තං ආට්ඨසො වස්සං ටුඤ්ඤො? කත්ථ ච තෙ විවරපට්ඨිංසො” ති. සො එවං වදෙති: “අමුක්කසමිං ආවාසෙ වස්සං ටුඤ්ඤොමහි. තත්ථ ච මෙ විවරපට්ඨිංසො” ති. තෙ එවං වදෙති: “ගච්ඡාට්ඨසො, තං විවරං ආහර. මයං තෙ ඉධ විවරං කරිස්සාමා” ති. සො තං ආවාසං ගතඛා භික්ඛු පුච්ඡති: “කතං මෙ ආට්ඨසො විවරපට්ඨිංසො” ති. තෙ එවං වදෙති: “අයං තෙ ආට්ඨසො විවරපට්ඨිංසො” ති. සො තං විවරං ආදාය තං ආවාසං ගච්ඡති. තමෙන අත්තරාමග්ගෙ භික්ඛු පුච්ඡති: “කතං ආට්ඨසො, ගමිස්සාමි?” ති. සො එවං වදෙති: “අමුක්කං නාම ආවාසං ගමිස්සාමි. තත්ථ මෙ භික්ඛු විවරං කරිස්සානති” ති. තෙ එවං වදෙති: “අලං ආට්ඨසො, මා ආගමාසි. මයං තෙ ඉධ විවරං කරිස්සාමා” ති. තස්ස එවං හොති: “නෙවිමං විවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්සා” නති. තස්ස භික්ඛුනො සනතිධ්මානනතිකො කඨිනුදායො.

6. භික්ඛු අත්තකඛිනො දිසඛගමිකො පක්කමති -පෙ- “ඉධෙවිමං විවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්සා” නති. සො තං විවරං කාරෙති. තස්ස තං විවරං කඨිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනනතිකො කඨිනුදායො.

7. භික්ඛු අත්තකඛිනො දිසඛගමිකො පක්කමති විවරපට්ඨිංසං අපචිත්තයමානො, තමෙන දිසඛගතං භික්ඛු පුච්ඡති: “කතං තං ආට්ඨසො වස්සං ටුඤ්ඤො? කත්ථ ච තෙ විවරපට්ඨිංසො” ති. සො එවං වදෙති: “අමුක්කසමිං ආවාසෙ වස්සං ටුඤ්ඤොමහි. තත්ථ ච මෙ විවරපට්ඨිංසො” ති. තෙ එවං වදෙති: “ගච්ඡාට්ඨසො, තං විවරං ආහර. මයං තෙ ඉධ විවරං කරිස්සාමා” ති. සො තං ආවාසං ගතඛා භික්ඛු පුච්ඡති: “කතං මෙ ආට්ඨසො විවරපට්ඨිංසො” ති. තෙ එවං වදෙති: “අයං තෙ ආට්ඨසො විවරපට්ඨිංසො” ති. සො තං විවරං ආදාය තං ආවාසං ගච්ඡති. තස්ස තං ආවාසං ගතස්ස එවං හොති: “ඉධෙවිමං විවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්සා” නති. සො තං විවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිධ්මානනතිකො කඨිනුදායො.

8. භික්ඛු අත්තකඛිනො දිසඛගමිකො පක්කමති -පෙ- “නෙවිමං විවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්සා” නති. තස්ස භික්ඛුනො සනතිධ්මානනතිකො කඨිනුදායො.

9. භික්ඛු අත්තකඛිනො දිසඛගමිකො පක්කමති -පෙ- “ඉධෙවිමං විවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්සා” නති. සො තං විවරං කාරෙති. තස්ස තං විවරං කඨිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනනතිකො කඨිනුදායො.

අපචිත්තයනවකං¹ නිවර්තං.

1 “අපචිත්තයනවකං” සි ඉ. “අපචිත්තයනවකං” ම ඡ සා.

5. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ දිශා යනුයේ සිටුරු කොටස පතමින් බැහැර යෙයි. භික්ෂුහු දිශා ගියා වූ ඒ මහණහු “ඇවැත, තෝ කොහි වස් ටුසුවෙහි ද ? තාගේ සිටුරු කොටස කොහි ද ?” යි විචාරත්. ඒ මහණ තෙමේ “අසවල් ආවාසයෙහි වස් ටුසුවෙමි. මාගේ සිටුරු කොටස එහි ය” යි මෙසේ කියයි. ඒ භික්ෂුහු “ඇවැත, යව. ඒ සිටුරු ගෙණ එව. අපි මෙහි දී තාගේ සිටුරු කරන්නෙමු” යි මෙසේ කියත්. ඒ මහණ තෙමේ ඒ ආවාසයට ගොස් “ඇවැත, මාගේ සිටුරු කොටස කොහි ද ?” යි භික්ෂුන් විචාරත්. ඒ භික්ෂුහු “ඇවැත, මේ තාගේ සිටුරු කොටස” යි මෙසේ කියත්. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු ගෙණ ඒ ආවාසයට යෙයි. භික්ෂුහු අතරමග දී “ඇවැත, කොහි යන්නෙහි ද ?” යි ඒ මහණහු විචාරත්. ඒ මහණ තෙමේ “අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි දී භික්ෂුහු මාගේ සිටුරු කරන්නාහු ය” යි මෙසේ කියයි. ඒ භික්ෂුහු “ඇවැත, කම් නැත. නොයව. අපි මෙහි දී තාගේ සිටුරු කරන්නෙමු” යි මෙසේ කියත්. ඒ මහණහු “මේ සිටුරු නො කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සතිවුහන අවසන් කොට ඇති කසිනුදාරය වේ.

6. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ දිශා යනුයේ -පෙ- බැහැර යෙයි. -පෙ- “මෙහි දී ම මේ සිටුරු කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි” යි. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරුණු ලබන ඒ සිටුරු නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කසිනුදාරය වේ.

7. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ දිශා යනුයේ සිටුරු කොටස පතමින් බැහැර යෙයි. භික්ෂුහු දිශා ගියා වූ ඒ මහණහු “ඇවැත, තෝ කොහි වස් ටුසුවෙහි ද ? ඔබගේ සිටුරු කොටස කොහි ද ?” යි විචාරත්. ඒ මහණ තෙමේ “අසවල් ආවාසයෙහි වස් ටුසුවෙමි. මාගේ සිටුරු කොටස එහි ය” යි මෙසේ කියයි. ඒ භික්ෂුහු “ඇවැත, යව. ඒ සිටුරු ගෙණ එව. අපි මෙහි දී තාගේ සිටුරු කරන්නෙමු” යි මෙසේ කියත්. ඒ මහණ තෙමේ ඒ ආවාසයට ගොස් “ඇවැත, මාගේ සිටුරු කොටස කොහි ද ?” යි භික්ෂුන් විචාරයි. ඒ භික්ෂුහු “ඇවැත, මේ ඔබගේ සිටුරු කොටස” යි මෙසේ කියත්. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු ගෙණ ඒ ආවාසයට යෙයි. ඒ ආවාසයට ගියා වූ ඒ මහණහු “මෙහි දී ම මේ සිටුරු කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු කරවයි. ඒ මහණහුට සටුරු නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කසිනුදාරය වේ.

8. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ දිශා යනුයේ -පෙ- බැහැර යෙයි. -පෙ- “මේ සිටුරු නො කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි” යි. ඒ මහණහුට සතිවුහන අවසන් කොට ඇති කසිනුදාරය වේ.

9. ඇතිරු කසීන ඇති මහණ තෙමේ දිශා යනුයේ -පෙ- බැහැර යෙයි. -පෙ- “මෙහි දී ම මේ සිටුරු කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි” යි ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරුණු ලබන්නා වූ ඒ සිටුරු නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කසිනුදාරය වේ.

අපමනාය නවකය (සිටුරු කොටස අපෙක්ෂා කිරීම පිළිබඳ වාර නවය) නිමි.

1. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ පහසු විහරණ කැමැත්තේ සිටුර ගෙණ “අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි මට පහසු වන්නේ නම්, වසන්නෙමි. මට පහසු නො වන්නේ නම්, අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි මට පහසු වන්නේ නම්, වසන්නෙමි. මට පහසු නො වන්නේ නම්, අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි මට පහසු වන්නේ නම්, වසන්නෙමි. මට පහසු නො වන්නේ නම්, පෙරලා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිටුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කසිනුදාරය වේ.

2. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ පහසු විහරණ කැමැත්තේ සිටුර ගෙණ “අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි මට පහසු වන්නේ නම්, වසන්නෙමි. මට පහසු නො වන්නේ නම් අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි මට පහසු වන්නේ නම්, වසන්නෙමි. මට පහසු නො වන්නේ නම්, අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි මට පහසු වන්නේ නම්, වසන්නෙමි. මට පහසු නො වන්නේ නම්, පෙරලා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මේ සිටුර නො කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සනිටුහන අවසන් කොට ඇති කසිනුදාරය වේ.

3. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ පහසු විහරණ කැමැත්තේ සිටුර ගෙණ “අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි මට පහසු වන්නේ නම්, වසන්නෙමි. මට පහසු නො වන්නේ නම්, අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි මට පහසු වන්නේ නම්, වසන්නෙමි. මට පහසු නො වන්නේ නම්, අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි මට පහසු වන්නේ නම්, වසන්නෙමි. මට පහසු නො වන්නේ නම් පෙරලා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට “මෙහි දී ම මේ සිටුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරුණු ලබන්නා වූ ඒ සිටුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කසිනුදාරය වේ.

4. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ පහසු විහරණ කැමැත්තේ සිටුර ගෙණ “අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි මට පහසු වන්නේ නම්, වසන්නෙමි. මට පහසු නො වන්නේ නම්, අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි මට පහසු වන්නේ නම්, වසන්නෙමි. මට පහසු නො වන්නේ නම්, අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි මට පහසු වන්නේ නම්, වසන්නෙමි. මට පහසු නො වන්නේ නම්, පෙරලා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. කළ සිටුර ඇති ඒ මහණ තෙමේ “පෙරලා එන්නෙමි. පෙරලා එන්නෙමි” යි කසිනයගේ ඉදිරීම තෙක් බැහැර කල් ගෙවයි. ඒ මහණහුට සීමාව ඉකුත්වීම අවසන් කොට ඇති කසිනුදාරය වේ.

5. ඇතිරු කසින ඇති මහණ තෙමේ පහසු විහරණ කැමැත්තේ සිටුර ගෙණ අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි මට පහසු වන්නේ නම්, වසන්නෙමි. මට පහසු නො වන්නේ නම්, අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි මට පහසු වන්නේ නම්, වසන්නෙමි. මට පහසු නො වන්නේ නම්, අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි මට පහසු වන්නේ නම්, වසන්නෙමි. මට පහසු නො වන්නේ නම්, පෙරලා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුර කරවයි. කළ සිටුර ඇති ඒ මහණ තෙමේ “පෙරලා එන්නෙමි. පෙරලා එන්නෙමි” යි කසිනුදාරයට පැමිණේ. ඒ මහණහුට සෙසු භික්ෂූන් සමග කසිනුදාරය වේ.

ආරාමිහාරසංක්ඛකය (පහසු විහරණය පිළිබඳ වාර පස) නිමි.

1. දේව මෙ භික්ඛවෙ, කඨිනස්ස පලිබොධා. දේව අපලිබොධා. කතමෙ ව භික්ඛවෙ, දේව කඨිනස්ස පලිබොධා? ආවාසපලිබොධො ව චිවරපලිබොධො ව. කථංඤ්ඤා භික්ඛවෙ, ආවාසපලිබොධො හොති? ඉධ භික්ඛවෙ, භික්ඛු වසති වා තස්මිං ආවාසෙ, සාපෙබ්බො වා පකකමති “පච්චෙස්ස” නති, එවං බො භික්ඛවෙ, ආවාසපලිබොධො හොති. කථංඤ්ඤා භික්ඛවෙ, චිවරපලිබොධො හොති? ඉධ භික්ඛවෙ, භික්ඛුනො චිවරං අකතං වා හොති චිත්තකතං වා චිවරාසා වා අනුපච්ඡින්නා. එවං බො භික්ඛවෙ, චිවරපලිබොධො හොති. ඉමෙ බො භික්ඛවෙ, දේව කඨිනස්ස පලිබොධා.

2. කතමෙ ව භික්ඛවෙ දේව කඨිනස්ස අපලිබොධා? ආවාසඅපලිබොධො ව චිවරඅපලිබොධො ව. කථංඤ්ඤා භික්ඛවෙ, ආවාසඅපලිබොධො හොති? ඉධ භික්ඛවෙ, භික්ඛු පකකමති තමා ආවාසා වතෙතන වතෙතන මුතෙතන අනපෙබ්බො¹ “න පච්චෙස්ස” නති. එවං බො භික්ඛවෙ, ආවාසඅපලිබොධො හොති. කථංඤ්ඤා භික්ඛවෙ චිවරඅපලිබොධො හොති? ඉධ භික්ඛවෙ, භික්ඛුනො චිවරං කතං වා හොති නධං වා විනධං වා දුක්ඛං වා චිවරාසා වා උපච්ඡින්නා. එවං බො භික්ඛවෙ, චිවරඅපලිබොධො හොති. ඉමෙ බො භික්ඛවෙ, දේව කඨිනස්ස අපලිබොධා” නි.

කඨිනකඤ්ඤානො නිට්ඨිතො සත්තමො.

මහණෙනි, කසිනය පිළිබඳ මේ පළිබෝධ කරුණු දෙකක් වේ. මේ පළිබෝධ නො වන කරුණු දෙකක් වේ. මහණෙනි, කසිනයාගේ පළිබෝධ කරුණු දෙක කවරේ ද ? ආවාසපළිබෝධය ද විචරපළිබෝධය ද යන මේ යි. මහණෙනි, ආවාසපළිබෝධය කෙසේ වේ ද ? මහණෙනි, මෙහි මහණ තෙමේ ඒ ආවාසයෙහි හෝ වෙසේ. බලාපොරොත්තු සහිත වූයේ හෝ “පෙරළා එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. මහණෙනි, මේ ආවාසපළිබෝධය වේ. මහණෙනි, විචරපළිබෝධය කෙසේ වේ ද ? මහණෙනි, මෙහි මහණහුගේ සිවුර නො කරණ ලද්දේ හෝ අඬාල කරණ ලද්දේ හෝ වේ. සිවුරු ආසාව නො සිදුනී හෝ ප්‍රේ. මහණෙනි, මේ විචරපළිබෝධය වේ. මහණෙනි, කසිනයාගේ මේ පළිබෝධ දෙක ය.

2. මහණෙනි, කසිනය පිළිබඳ පළිබෝධ නො වන කරුණු දෙක කවරේ ද ? ආවාසඅපළිබෝධය ද විචරඅපළිබෝධය ද යන මේ යි. මහණෙනි, ආවාසඅපළිබෝධය කෙසේ වේ ද ? මහණෙනි, මෙහි මහණ තෙමේ ඒ ආවාසයෙන් හල සිතින් දුරු කල සිතින් මුද්‍රා හල සිතින් අපෙක්ෂා රහිත වූයේ “පෙරළා නො එන්නෙමි” යි බැහැර යෙයි. මහණෙනි, මේ ආවාස-අපළිබෝධය යි. මහණෙනි, විචරඅපළිබෝධය කෙසේ වේ ද ? මහණෙනි, මෙහි මහණහුගේ සිවුර කරණ ලද්දේ හෝ නැසුනේ හෝ වැනැසුනේ හෝ දූවුනේ හෝ වේ. සිවුරු ආසාව සිදුනී හෝ වේ. මහණෙනි, මේ විචරඅපළිබෝධය වේ. මහණෙනි, කසිනයාගේ මේ අපළිබෝධ කරුණු දෙක ය.

සත්වන කසිනකඛකකය නිමි.

ඉමමහි ඛකිකෙ චක්ඛු දවාදස. පෙය්‍යාලමුඛාති එකස්තං අට්ඨාරස.

තස්ස උද්දනං:

තිංසපාවෙය්‍යකා භික්ඛු සාකෙතුක්කණ්ඨිතා වසුං,
වස්සං චුජෝකපුණ්ණෙහි අගමුං¹ ඒනදස්සනං.

ඉදං වජ්ඣ කසීනස්ස කප්පෙස්සනති ව පඤ්චකා,
අනාමනතාසමාදනං² තථෙව ගණභොජනං.

යාවදත්ඤ්ච උප්පාදෙ අත්ථතානං හවිස්සති,
ඤ්ඤති එවත්ථකඤ්ඤව එවඤ්ඤව අනත්ථතං.

උලලිඛා³ ඛොවතා වෙව විචාරණඤ්ච ඡේදනං,
ඛකිතොටට්ඨිකණ්ණසදලතිකමමානුචාතකා⁴.

පරිභණ්ඩං ඔවට්ටෙය්‍යං⁵ මදදනා නිෂිත්තකථා⁶.
කුක්කුසනතිධි තිස්සග්ගි ත කප්පඤ්ඤත්‍ර තෙ තයො.

අඤ්ඤත්‍ර පඤ්චාතිරෙකෙ සඤ්ඤිතොත⁷ සමණඛලී,
තාඤ්ඤත්‍ර පුග්ගලා සමමා නිසිම්මට්ටොනුමොදති;
කසීනං අනත්ථතං හොති එවං බුද්ධොත දෙසිතං.

අභතාකප්පපිලොති පංසුපාපණිකාය ව,
අනිෂ්ඨතා පරිකථා අකුක්කු ව අසනතිධි.

අතිස්සග්ගි කප්පකතො⁸ තථා තිච්චරෙණ ව,
පඤ්චකෙ වාතිරෙකෙ වා ජිනො සමණඛලීකතො⁹.

පුග්ගලස්සජාරා සමමා සිම්මට්ටො අනුමොදති,
එවං කසීනත්ථරණං උඛාරස්සට්ඨමාතිකා:

පකකමනනති තිට්ඨානං සනතිට්ඨානඤ්ච තාසනං,
සවණං ආසාවචේජ්ඣ සිමා සඋඛාරට්ඨමි.

කතච්චරමාදය “න පච්චෙස්ස” නති ගව්ජති,
තස්ස තං කසීනුඛාරො හොති පකකමනනතිකො.

ආදය විවරං යාති නිසිම්මෙ ඉදං විනතයි:
“කාරෙස්සං, න පච්චෙස්ස” නති තිට්ඨානෙ කසීනුඛාරො.

ආදය නිසිම්මං නෙව “න පච්චෙස්ස” නති මානසො.
තස්ස තං කසීනුඛාරො සනතිට්ඨානනතිකො හවෙ.

ආදය විවරං යාති නිසිම්මෙ ඉදං¹⁰ විනතයි:
“කාරෙස්සං න පච්චෙස්ස” නති කසීරං තස්ස තස්සති,
තස්ස තං කසීනුඛාරො හවති නාසනනතිකො.

1. “ආගමු” සි මු. 1. 2. “අනාමනතා අසමාචාරා” ම ඡ ස. PTS
3. “උලලිඛි” ම ඡ ස. PTS. 4. “දලෙහිකමමානුචාතිකා ම ඡ ස. PTS
5. “ඔවද්ධෙය්‍යං” ම ඡ ස. 6. “නිෂිත්තං කථා” ම ඡ ස.,
7. “සංජිනනන” තොමි ම හු ප. 8. “කප්පකතො” ම ඡ ස. PTS.
9. “ජිනසමණඛලීකතො” PTS. තොමි.
10. “ඉධ” PTS. අමි.

මේ බකිකයෙහි වසතුහු දෙළොසෙකි. පෙය්‍යාලමුඛයෝ එක්සිය අටළොසෙකි.

එහි උඤ්ඤාය (වසතුනාමාවලිය) මෙසේ ය:-

හිසක් පාමානුවර වැසි හිසුනු කළකිරුණෝ සාකෙතනුවර වස් විසුන. වස් වැස නිම කළෝ දිය පිරුණු සිවුරුවලින් යුක්ත ව බුදුරජන් දැකීමට ගියහ

කසිනාය පැණවීමට මෙය වසතු විය. කසිනාය අතුළු මහණන්ට අනාමනතවාරය, අසමාදානවාරය, එසේ ම ගණනොජනය, යාවද්‍යවිවරය, තඤ්ඤාදවිවරය යන පසකාප වේ. ඤානය ද, මෙසේ අතුරුණ ලද්දේ, මෙසේ නො අතුරුණ ලද්දේ - යනු ද,

නුල් ගැසීම, සේදීම, විවරවිවරණය, සිඳීම, බැඳීම, දික් මැනුම මැසීම, හිස් හි බැඳීම, දළකිකමිය, පිට නුවා ඇල්ලීම, ඇතුල් නුවා ඇල්ලීම-

ආගන්තුකපත්‍ර දීම, පඬු පෙවීම, නිමිති කීම, පරිකථා, තාවකාලිකවසතුය, සන්තිධි වසතුය, නිසගිවසතුය, කප්පිඳු නො තැබූ සිවුර, සගලසිවුර උතුරුසගසිවුර අදනාසිවුර යන තුන් සිවුරු හැර ඇතිරීම-

සිඳීමෙන් මැහිලී සහිත කරුණලද අතු පසක් හෝ පසින් වැසි අතු ඇති සිවුර හැර, පුද්ගලයකුගේ ඇතිරීම හැර, මනා කොට අතුරුණ ලද්ද වස් සීමාවෙන් බැහැර වූවෙක් අනුමෝදන් වේ ද, කසිනාය නො අතුරුණ ලද සි බුදුරජන් විසින් මෙසේ දෙසනා කරුණ ලද්දේ ය.

අළුත් වසතුය, වරක් දෙවරක් සේදූ වසතුය, රෙදි කැබලිවලින් කළ සිවුර, පංසුකුල සිවුර, කබපිලෙන් අවුලා ගත් වතින් කළ සිවුර, නිමිති නො කිරීමෙන් ලත් සිවුර, පරිකථා නො කිරීමෙන් ලත් සිවුර, නො තැවුකාලී සිවුර, සන්තිධි නො කළ සිවුර-

නිසගි නො වූ සිවුර, කප්පිඳු තැබූ සිවුර, තුන් සිවුරෙන් එක් සිවුරක්, සිඳින ලද මැහිලී සහිත වූ පසක් හෝ වැසියක් හෝ අතු ඇති සිවුර-

පුද්ගලයකුගේ ඇතිරීම, මනා කොට ඇතිරීම වස් සීමාවෙහි සිටියේ අනුමෝදන් වේ ද, මෙසේ කසිනායාගේ ඇතිරීම වේ. උඤ්ඤාය පිළිබඳ මාතෘකා අටෙකි:

පක්කමනනනිකය, නිට්ඨානනනිකය, සන්තිට්ඨානනනිකය, නාස-නනනිකය, සවණනනිකය, ආසාවච්ඡේදිකය, සීමානිකකනනිකය, අට වැනි සඋඛාරය යන මේ ය.

“පෙරළා නො එන්නෙමි” යි කළ සිවුර ගෙණ යයි. ඔහුගේ ඒ කසිනුඤ්ඤාය පක්කමනනනික නම් වේ.

සිවුරගෙණ යෙයි. සීමාවෙන් බැහැර “සිවුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි” යි මෙය සිතී. ඒ නිට්ඨානනනිකකසිනුඤ්ඤාය වේ.

සිවුර ගෙණ බැහැර ගියේ “සිවුර නො කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි” යි සිත් ඇත්තේ වේ. ඔහුගේ ඒ කසිනුඤ්ඤාය සන්තිට්ඨානනනික නම් වේ.

සිවුර ගෙණ බැහැර යෙයි. සිවුර “කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි” යි මෙය සිතී. ඔහුගේ කරුණු ලබන සිවුර නැසේ. ඔහුගේ ඒ කසිනුඤ්ඤාය නාසනනනික නම් වේ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

ආදය යාති පච්චෙස්සං බහි කාරෙති විවරං,
කතච්චරො සුභානි උබ්බතං කසිනං තතිං;
තස්ස තං කසිනුදාරො භවති සවණන්තිකො.

ආදය යාති පච්චෙස්සං බහි කාරෙති විවරං,
කතච්චරො බහිදා නාමෙති කසිනුදාරං¹;
තස්ස තං කසිනුදාරො සීමානිකකන්තිකො භවෙ.

ආදය යාති පච්චෙස්සං බහි කාරෙති විවරං,
කතච්චරො පච්චෙස්සං සමොනානි කසිනුදාරං;
තස්ස තං කසිනුදාරො සහ භික්ඛුහි ජායති.

ආදය ව සමාදය සත්ත සත්ත විධා ගති,²
පකකමනන්තිකා නත්ති ඡකෙක³ විපපකතා⁴ ගති.

ආදය නිසසීමගතං කාරෙස්සං ඉති ජායති,
නිට්ඨානං සන්තිට්ඨානඤ්ච නාසනඤ්ච ඉමෙ තයො.

ආදය න පච්චෙස්සන්ති බහි සීමෙ කාරොඡ්ඡති,
නිට්ඨානං සන්තිට්ඨානමපි නාසනමපි ඉමෙ තයො;
අනගිට්ඨිතෙන තෙවස්ස තෙට්ඨා නිණ් නයා විධි.

ආදය යාති පච්චෙස්සං බහි සීමෙ කාරොඡ්ඡති,
න පච්චෙස්සන්ති කාරෙති නිට්ඨානෙ කසිනුදාරො.

සන්තිට්ඨානං නාසනඤ්ච සවණං සීමානිකකමො⁵,
සහ භික්ඛුහි ජායෙථ එවං පණණරසා ගති⁶.

සමාදය විපපකතා සමාදය පුනා තථා,
ඉමෙතෙ වතුරො වාරා සබ්බෙ පණණරසා විධි⁷.

අනාසාය ව ආසාය කරණීයො ච තෙ තයො,
තයතො තං විජානෙය්‍ය තයො දාදස දාදස.

අපචිනා නව වෙත්ථ⁸ එසු පඤ්චවිධා තතිං,
පළිබොධා අපළිබොධා උද්භතං තයතො කතන්ති.

1. “කසිනුදාරං” ම ඡ සං. “කසිනුදාරං” ම හු ප.

2. “සත්ත සත්ත විධියති” නො වි.

3. “ජකෙක” සි ඉ. “ජකකා” PTS. 4. “විපපකතෙ” ම ඡ සං. සි ඉ.

5. “සවනාසීමනිකකමො” ම ඡ සං. PTS. “සවනාසීමනිකකමො” ම හු ප.

“සවනං සීමනිකකමො” නො වි.

6. “පණණරසා ගති” ම ඡ සං. අ PTS. ම හු ප. අ වි. නො වි.

7. “පණණරසවිධි” ම ඡ සං. PTS.

8. “අපචිලානා තවෙත්ථ” ම ඡ සං. “අපචිලායමානෙව” සි.

“පෙරලා එන්නෙමි” යි සිවුර ගෙණ යයි. පිටත දී සිවුර කරවයි. කළ සිවුර ඇත්තේ “ඒ ආවාසයෙහි කසිනය උදුරණ ලද්දේ ල” යි අසයි. ඔහුගේ ඒ කසිනුදාරය සවණනනික නම් වේ.

“පෙරලා එන්නෙමි” යි සිවුර ගෙණ යයි. පිටත දී සිවුර කරවයි. කළ සිවුර ඇත්තේ කසිනුදාරය තෙක් බැහැර කළ ගෙවයි. ඔහුගේ ඒ කසිනුදාරය සීමානිකකනනික නම් වන්නේ ය.

“පෙරලා එන්නෙමි” යි සිවුර ගෙණ යයි. පිටත දී සිවුර කරවයි. කළ සිවුර ඇත්තේ “පෙරලා එන්නෙමි” යි කසිනුදාරයට පැමිණේ. ඔහුගේ ඒ කසිනුදාරය භික්ෂුන් සමග ගට ගණියි.

ආදයසන්නක ය, සමාදයසන්නක ය යි කසිනුදාර ක්‍රමය සත සත දෙකක් වේ. අවිකවාර දෙකෙහි පක්කමනනනිකකසිනුදාරය නැත්තේ ය. විසකතය (අඩාල සිවුර) එහි ගතිය (යෙදෙන ක්‍රමය) වේ.

සිවුර ගෙණ ගොස් බැහැර සීමාවකදී කරමි යි” මෙසේ නිට්ඨානනනික, සනනිට්ඨානනනික, නාසනනනික ය යි කසිනුදාර තුණක් උපදී.

සිවුර ගෙණ “වස් විසු වෙහෙරට නැවැත නො යන්නෙමි. බැහැර සීමාවෙක සිවුර කරන්නෙමි” යි මෙයින් ද, නිට්ඨානනනික, සනනිට්ඨානනනික, නාසනනනික යන තුන් විධිය දක්වන ලදී. යට දැක්වූ මේ තුණ “එන්නෙමි හෝ නො එන්නෙමි” යි නො ඉටීම හා යෙදීමෙන් ද කසිනුදාර විධි තුණක් වේ.

අඩාල සිවුර ගෙණ “බැහැර සීමාවෙහි කරමි. පෙරලා එන්නෙමි” යි යේ ද “නැවැත නො එන්නෙමි” යි එහි දී සිවුර කෙරේ ද, මෙසේ නිට්ඨානනනික කසිනුදාරය වේ.

සනනිට්ඨානනනිකය, නාසනනනිකය, සවණනනිකය, සීමානිකකනනිකය, භික්ෂුන් සමග වන සඋඛාරය දෑ යි මෙසේ (යට කි තික තුණ සමග) කසිනුදාර පසළොසක් වේ.

සමාදයපණ්ණරසක ය, නැවැත විසකතවිවරයාගේ එසේ ම ආදය සමාදයපණ්ණරසක දෙකක, යන මේ සතර වාරයෝ ම පසළොස් විධි ඇත්තෝ ය.

අනාසාය, ආසාය, කරණීය යන ඒ තුණෙහි, ආසාදාදසක, අනාසාදාදසක, කරණීයදාදසක යි ක්‍රම විසින් දාදසක තුණ තුණ දන්නේ ය.

මෙහි අපචිතයෝ නවයකි. එහි එාසුචාරයෝ පස් වැදූරුම ය. පළිබොධ අපළිබොධයෝ ද වෙති. මෙසේ නය වසයෙන් උද්භ්‍යාස කරණ ලදී.

8

විවරකවකකං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො හගවා රාජගහෙ විහරති වෙඨවනෙ කුලකුකුණිමාපෙ. තෙන බො පන සමයෙන වෙසාලී ඉද්ධා වෙව හොති ජිතා ව¹. බහුජනා² ආකිණ්ණමනුස්සා. සුභික්ඛා ව. සත්ත ව පාසාදසහස්සාති සත්ත ව පාසාදසතාති සත්ත ව පාසාද. සත්ත ව කුටාගාරසහස්සාති සත්ත ව කුටාගාරසතාති සත්ත ව කුටාගාරාති. සත්ත ව ආරාමසහස්සාති සත්ත ව ආරාමසතාති සත්ත ව ආරාමා. සත්ත ව පොකකිරණීසහස්සාති සත්ත ව පොකකිරණීසතාති සත්ත ව පොකකිරණියො. අමබපාලී ව³ ගණිකා අභිරුපා හොති දස්සනියා පාසාදිකා පරමාය වණ්ණපොකකිරතාය සමන්තාගතා. පදකම්ණා⁴ නවෙව ව ගීතෙ ව වාදිතෙ ව. අභිසටා⁵ අට්ඨිකානං අට්ඨිකානං මනුස්සානං. පඤ්ඤසාය ව රත්ති ගව්ජනි. තාය ව වෙසාලී භියෙසාසොමන්තාය උපසොහති.

2. අථ බො රාජගහිකො⁷ තෙගමො වෙසාලීයං. අගමාසි කෙනවිදෙව කරණියෙන. අද්දසා බො රාජගහිකො තෙගමො වෙසාලී. ඉද්ධාකෙව ජිතකෙව බහුජනං ආකිණ්ණමනුස්සං සුභික්ඛකෙව, සත්ත ව පාසාදසහස්සාති සත්ත ව පාසාදසතාති සත්ත ව පාසාදෙ, සත්ත ව කුටාගාරසහස්සාති සත්ත ව කුටාගාරසතාති සත්ත ව කුටාගාරාති, සත්ත ව ආරාමසහස්සාති සත්ත ව ආරාමසතාති සත්ත ව ආරාමෙ, සත්ත ව පොකකිරණී සහස්සාති සත්ත ව පොකකිරණීසතාති සත්ත ව පොකකිරණියො, අමබපාලී ව ගණිකං අභිරුපං දස්සනියං පාසාදිකා පරමාය වණ්ණපොකකිරතාය සමන්තාගතං, පදකම්ණං නවෙව ව ගීතෙ ව වාදිතෙ ව, අභිසටං අට්ඨිකානං මනුස්සානං, පඤ්ඤසාය ව රත්ති ගව්ජනි, තාය ව වෙසාලී භියෙසාසොමන්තාය උපසොහති⁸.

3. අථ බො රාජගහිකො තෙගමො වෙසාලීයං තං කරණියං නිරෝත්තං පුනදෙව රාජගහං පච්චාගඤ්ජි. යෙන රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො තෙනුපසඝිකම්. උපසඝිකම්නා රාජානං මාගධං සෙනියං බිම්බිසාරං එතදවොච: “වෙසාලී දෙව, ඉද්ධා වෙව ජිතා ව. බහුජනා ආකිණ්ණමනුස්සා. සුභික්ඛා ව. සත්ත ව පාසාදසහස්සාති සත්ත ව පාසාදසතාති සත්ත ව පාසාද. සත්ත ව කුටාගාරසහස්සාති සත්ත ව කුටාගාරසතාති සත්ත ව කුටාගාරාති. සත්ත ව ආරාමසහස්සාති සත්ත ව ආරාමසතාති සත්ත ව ආරාමා. සත්ත ව පොකකිරණීසහස්සාති සත්ත ව පොකකිරණීසතාති සත්ත ව පොකකිරණියො. අමබපාලී ව ගණිකා අභිරුපා දස්සනියා පාසාදිකා පරමාය වණ්ණපොකකිරතාය සමන්තාගතා. පදකම්ණා නවෙව ව ගීතෙ ව වාදිතෙ ව. අභිසටං අට්ඨිකානං අට්ඨිකානං මනුස්සානං. පඤ්ඤසාය ව රත්ති ගව්ජනි. තාය ව වෙසාලී භියෙසාසොමන්තාය උපසොහති. සාධු දෙව, මයමි ගණිකං වුට්ඨාපෙය්‍යාමා” ති⁹. “තෙන හි හණේ, තාදිසං¹⁰ කුමාරිං ජානාථ¹¹, යං කුමෙන තාදිසං ගණිකං වුට්ඨාපෙය්‍යාථා” ති.

1. “ජිතා” ම ඡ සං. 2. “බහුජනා ව ආකිණ්ණමනුස්සා ව සුභික්ඛා ව” ම ඡ සං.

3. “අමබපාලිකා” PTS. 4. “පදකම්ණා” සි. ම ඡ සං.

5. “අභිසටා” ම නු ප. 6. “අට්ඨිකානං අට්ඨිකානං” ම ඡ සං. අට්ඨිකාථා.

7. “රාජගහනො” ම ඡ සං. PTS 8. “උපසොහනති” ම ඡ සං.

9 “වුට්ඨාපෙය්‍යාමාති” ම ඡ සං. 10. “තාදිසං” ම ඡ සං. PTS.

11. “ජානාථ” PTS.

8

විවරකඛකය

1. එකල්හි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ රජගහනුවර කලඤ්ඤානිවාස නම් වූ චෛත්‍යාගාරාමයෙහි වැඩ වාසය කරණ සේක. ඒ කාලයෙහි චෛසාලී නගරය සමාදානි වූයේ ද සැපයින් පිරි ගියේ ද වේ. බොහෝ ජනයන් ඇත්තේ මිනිසුන්ගෙන් ගැවසී ගත්තේ සුව සේ ලැබිය හැකි භික්ෂා ඇත්තේ ද වේ. සන්දහස්සත්සිය සතක් ප්‍රාසාදයෝ ද වෙත්. සන්දහස්සත්සියසතක් කුළුගෙවල් ද වෙත්. සන්දහස්සත්සිය සතක් ආරාම ද වෙත්. සන්දහස්සත්සියසතක් පොකුණු ද වෙත්. අම්බපාලී ගණිකාව ද මනා රූ ඇත්තී දැකුම් කළ ය. ප්‍රසාදජනක වූවා උතුම් වූ වර්ණසෞඤ්ඤයෙන් යුක්ත වූවා වේ. නැටීමෙහි ද ගී කීමෙහි ද වැඩීමෙහි ද සමත් වූවා වේ. ප්‍රයෝජන ඇති ඇති මිනිසුන් විසින් වෙත යන ලද්දී ය. රැයකට කහවණු පණසක් ගෙණ යෙයි. ඇය කරණ කොට චෛසාලිය බොහෝ සෙයින් හොබිසි.

2. එකල්හි රජගහනුවර වැසි කෙළෙඹි සමුහයක් තෙමේ කිසියම් කටයුත්තක් නිසා චෛසාලියට ගියේ ය. රජගහ නුවර වැසි කෙළෙඹියෝ සමාදානිමත් වූ සම්පූර්ණ වූ බොහෝ ජනයා ඇති මිනිසුන්ගෙන් ගැවසී ගත් සුව සේ ලැබිය හැකි භික්ෂා ඇති, සන්දහස්සත්සියසතක් ප්‍රාසාද ද, සන්දහස්සත්සියසතක් කුළුගෙවල් ද, සන්දහස්සත්සියසතක් ආරාම ද, සන්දහස්සත්සියසතක් පොකුණු ද, මනා රූ ඇති දැකුම්කළු වූ ප්‍රසාද-ජනක වූ උතුම් වූ, වණිසම්පන්නියෙන් යුත් නැටීමෙහි ගැයීමෙහි වැඩීමෙහි දක්ෂ වූ, ප්‍රයෝජන ඇති ඇති මිනිසුන් විසින් වෙත එළඹෙන, රැයකට කහවණු පණසක් ගෙණ යන්නා වූ (=අය කරණ) අම්බපාලී ගණිකාව ද, ඇය නිසා බොහෝ සෙයින් හොබනා වූ චෛසාලිය ද දුටුවෝ ය.

3. ඉක්බිති රජගහ නුවර වැසි කෙළෙඹි සමුහය චෛසාලියෙහි ඒ කටයුත්ත අවසන් කොට නැවැත රජගහ නුවරට පෙරළා ආයේ ය. මගබෙය්‍යවර වූ සෙනා ඇති බිම්බිසාර රජු වෙත ගියේ ය. ගොස් මගබෙය්‍යවර වූ සෙනා ඇති බිම්බිසාර රජුට “දෙවයන් වහන්ස, චෛසාලිය සමාදානිමත් ය. සමුප්පන්න. බොහෝ ජනයා ඇත්තී ය. මිනිසුන්ගෙන් ගැවසී ගත්තී ය. සුවසේ ලැබිය හැකි භික්ෂා ද ඇත්තී ය. සන්දහස්සත්සියසතක් ප්‍රාසාදයෝ ද වෙත්. සන්දහස්සත්සියසතක් කුළුගෙවල් ද වෙත්. සන්දහස්සත්සියසතක් ආරාමයෝ ද වෙත්. සන්දහස්සත්සියසතක් පොකුණු ද වෙත්. අම්බපාලී ගණිකාව ද මනා රූ ඇත්තී ය. දැකුම්කළු ය. ප්‍රසාදජනක ය. උතුම් වූ වර්ණසම්පන්නියෙන් යුක්ත ය. නැටීමෙහි ගැයීමෙහි වැඩීමෙහි දක්ෂ ය. ප්‍රයෝජන ඇති ඇති මිනිසුන් විසින් වෙත එළඹෙන ලද්දී ය. රැයකට පණසක් ගෙණ යයි. (=අය කරයි). ඇය නිසා චෛසාලිය බොහෝ සෙයින් හොබනී ය. දෙවයන් වහන්ස, අපිත් ගණිකාවක තබන්නෙමු තම්, යෙහෙකැ” යි කීයේ ය. “කොලෙහි, එසේ නම්, තෙපි එබඳු වූ යම් ගණිකාවක තබන්නහු නම්, එබඳු වූ කුමාරිකාවක සොයා දනිමු” යි රජතෙම කී ය.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

4. තෙන බො උන සමයෙන රාජගහෙ සාලවතී නාම කුමාරිකා¹ අභිරුපා හොති දස්සනියා පාසාදිකා පරමාය වණ්ණපොකබරතාය සමන්තාගතා. අථ බො රාජගහිකො නෙගමො සාලවතීං කුමාරිං ගණිකං වුට්ඨාපෙසි. අථ බො සාලවතී ගණිකා න චිරස්සෙව පදකඛිණා අහොසි නචෙව ව හිතෙව වාදිකෙව. අභිසවා අට්ඨිකානං අට්ඨිකානං මනුස්සානං. පටිසතෙන ව රතති. ගච්ඡති.

5. අථ බො සාලවතී ගණිකා න චිරස්සෙව ගබ්භිනී අහොසි. අථ බො සාලවතියා ගණිකාය එතදහොසි: “ඉඤ්ච බො ගබ්භිනී පුරිසානං අමනාපා හොති². සචෙ මං කො ටි ජාතිස්සති: ‘සාලවතී ගණිකා ගබ්භිනී’ති සබ්බො මෙ සකකාරො පරිහාසිස්සති³. යනනුනාහං ගිලානං පටි-වෙදෙය්” නති. අථ බො සාලවතී ගණිකා දෙවාරිකං ආණාපෙසි: “මා හණේ දෙවාරික, කො ටි පුරිසො පාවිසි. යො ව මං පුච්ඡති, ගිලානානි පටි-වෙදෙති” ති. “එවං අයෙය්” ති බො සො දෙවාරිකො සාලවතියා ගණිකාය පච්චස්සොසි. අථ බො සාලවතී ගණිකා තස්ස ගබ්භස්ස පරිපාකමත්තාය පුත්තං විජාසි. අථ බො සාලවතී ගණිකා දුසිං ආණාපෙසි: “හඤ්ඤ ජෙ, ඉමං දුරකං කත්තරසුප්පෙ පකඛිපිතා නීහරිතා සඬකාරකුටෙ ඡබ්බෙති” ති. “එවං අයෙය්” ති බො සා දුසි සාලවතියා ගණිකාය පටිස්සුතා තං දුරකං කත්තරසුප්පෙ පකඛිපිතා නීහරිතා සඬකාරකුටෙ ඡබ්බෙසි.

6. තෙන බො උන සමයෙන අහස්සො⁴ රාජකුමාරො කාලස්සෙව රාජුපට්ඨානං ගච්ඡන්තො අදදස තං දුරකං කාකෙති සමපරිකිණ්ණං. දිස්වාන මනුස්සෙ පුච්ඡී: “කිං එතං හණේ, කාකෙති සමපරිකිණ්ණං” නති. “දුරකො දෙවා” ති. “ජීවති හණේ” ති. “ජීවති දෙවා” ති. “තෙන හි හණේ, තං දුරකං අමහාකං අනෙතපුරං තෙත්වා ධාතීතං දෙථ පොසෙතු” නති. “එවං දෙවා” ති බො තෙ මනුස්සා අහස්ස රාජකුමාරස්ස පටිස්සුතා තං දුරකං අහස්ස රාජකුමාරස්ස අනෙතපුරං තෙත්වා ධාතීතං අදංසු “පොසෙථා” ති. තස්ස ජීවති ති “ජීවස්සො” ති නාමං අකංසු. කුමාරෙන පොසාපිතො ති “ස්සොමාරහචෙවා” ති නාමං අකංසු.

7. අථ බො ජීවකො කොමාරහචෙවා න චිරස්සෙව විඤ්ඤානං පාපුණි. අථ බො ජීවකො කොමාරහචෙවා යෙන අහස්සො රාජකුමාරො තෙතුව-සඬකමි. උපසඬකමිතා අහස්ස රාජකුමාරං එතදවොච: “කා මෙ දෙව, මාතා? කො පිතා” ති. “අභමපි බො තෙ හණේ ජීවක, මාතරං න ජානාමි. අපිවාහං තෙ පිතා. මයාසි⁵ පොසාපිතො” ති. අථ බො ජීවකස්ස කොමාරහචස්ස එතදහොසි: “ඉමානි බො රාජකුමාරානි න සුකුරානි අසිප්පෙන උපජීවිතුං. යනනුනාහං සිප්පං සිකෙබ්බය්” නති.

1. “කුමාරී” ම ඡ සං. PTS.

2. “අමනාපා” ම ඡ සං. PTS.

3. “හඤ්ඤස්සති” ම ඡ සං.

4. “අහස්සො කාම” ම ඡ සං. PTS.

5. “මයාසි” PTS.

4. ඒ කාලයෙහි රජගහනුවර සාලවැනි නම් කුමාරිකා නොමෝ මනා රු ඇත්ති ය. දකුණිකලු ය. ප්‍රසාදජනක ය. උතුම් වූ වර්ණසමපතති-යෙන් යුක්ත වූවා වේ. එහෙයින් රජගහනුවර වැසි කෙළෙඹිසමුහය සාලවැනි කුමරිය ගණිකාවක කොට නැබිය. ඉක්බිති සාලවැනි ගණිකාව නො බෝ දවසකින් ම නැටීමෙහි ගැබීමෙහි වැසීමෙහි දක්ෂ වූවා ප්‍රයොජන ඇති ඇති මිනිසුන් පිසින් එළඹෙන ලද්දේ ය. රැයකට කතවණු සියය බැගින් ගෙන යයි.

5. ඉක්බිති සාලවැනි ගණිකාව නො බෝ කලකින් ම ගැබිණි වූවා ය. එකල්හි සාලවැනි ගණිකාවට “සත්‍රිය ගැබිණි වූවා පුරුෂයන්ගේ මන නො වඩන්නී ය. ‘සාලවැනි ගණිකාව ගැබිණි වූවා’ යි ඉදින් කිසිවෙක් මා දන්නේ නම්, මාගේ සියලු සත්කාරය පිරිහෙන්නේ ය. මම ගිලන්මි’ යි දන්වන්නෙමි නම්, යෙහෙකැ” යි සිත් වී ය. ඉක්බිති සාලවැනි ගණිකාව “කොල දෙරටුපාලය, කිසි පුරුෂයෙක් (මා වෙත) නො පැමිණේවා. යමෙක් මා ගැණ විවාරා නම්, ගිලන් වූවා යි දන්වාලව” යි දෙරටු පාලයට අණ කළා ය. ඒ දෙරටුපල්වෙතෙමි “ආයුෂාවෙති, එසේ ය” යි සාලවැනි ගණිකාවට පිළිවදන් දුන්නේ ය. ඒ අතර සාලවැනි ගණිකාව ඒ දරුගැබ මේරීමට පැමිණීමෙන් පුතකු වැදුවා ය. එකල්හි සාලවැනි ගණිකාව “කෙල්ල මේ දරුවා දිරු කුල්ලෙක බහා කසලගොඩෙක ලව” යි දැයිසට අණ කළා ය. “ආයුෂාව, එසේ ය” යි ඒ දැයිස සාලවැනි ගණිකාවට පිළිවදන් දී ඒ දරු දිරු කුල්ලෙක බහා ගෙන ගොස් කසලගොඩෙක බැහුවා ය.

6. ඒ වේලෙහි අභයරාජකුමාර තෙමේ කලින් ම (=උදසනින්) රාජොපසානසට යන්නේ කවුඩන් විසින් වට කර ගත් ඒ දරු දුටුයේ ය. දැක “කොලෙහි, කවුඩන් විසින් වට කර ගත් මෙය කුමක් ද” යි මිනිසුන් විවාලේ ය. “දෙවයන් වහන්ස, දරුවෙක”. “කොලෙහි, ජීවත් වේ ද?”. “දෙවයන් වහන්ස, ජීවත් වේ”. “කොලෙහි, එසේ නම් ඒ දරු අපගේ අන්‍යාපුරයට ගෙන ගොස් පොෂණය කරන්නට කිරීමටුන්ට දෙවු”. “දෙවයන් වහන්ස, එසේ ය” යි ඒ මිනිස්සු අභයරාජකුමාරයාගට පිළිවදන් දී ඒ දරු අභයරාජකුමාරයාගේ අන්‍යාපුරයට ගෙන ගොස් “(මේ දරු) පොෂණය කරවු” යි කිරීමටුන්ට දුන්හ. ඒ දරුවාට ජීවත් වේ යි යන අරුතෙන් “ජීවක” යි නම් කළහ. අභයකුමාරුන් විසින් පොෂණය කරණ ලද්දේ නු යි “කොමාරනවම” යි නම් කළහ.

7. ඉක්බිති ජීවක කොමාරනවම තෙමේ නො බෝ කලකින් ම නුවණැතිබවට පැමිණියේ ය. එකල්හි ජීවක කොමාරනවම තෙමේ අභයරාජකුමාරයන් වෙත ගියේ ය. ගොස්, “දෙවයන් වහන්ස, මාගේ මව කවරි ද? පියා කවරෙක් ද” යි අභයරාජකුමාරයන්ගෙන් ඇසී ය. “සගය, ජීවකය, මම ද නාගේ මව ගැණ නො දනිමි. එහෙත් මම නාගේ පියා වෙමි. මා විසින් පොෂණය කරවන ලද්දෙහි ය” යි. එකල්හි ජීවක කොමාර-නවමයාගට “මේ රාජකුලයෝ ශිලා නූගහකු විසින් (ශිලා නො ඉගෙන) ඇසුරු කොට ජීවත් වන්නට සුකර නො වෙත්. මම ශිලා ඉගෙන ගන්නෙමි නම්, යෙහෙකැ” යි සිත් වී ය.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

8. තෙන බො පන සමයෙන තකකසිලායං¹ දිසාපාමොකොව වෙජ්‍යා පටිවසති. අථ බො ජීවකො කොමාරහවෙවො අහයං රාජකුමාරං අනාපුර්වං යෙන තකකසිලා² යෙන සො වෙජ්‍යා තෙනුපසඞ්කමි. උපස ඞ්කමිත්වා තං වෙජ්‍යං එතදවොච: “ඉච්ඡාමහං ආචරිය, සිප්පං සිකිත්තු” නති. “තෙන හි භණ්ණ ජීවක, සිකඞ්කසු” ති.

9. අථ බො ජීවකො කොමාරහවෙවො බහුඤ්ච ගණ්හාති. ලහුඤ්ච ගණ්හාති. සුට්ඨ ව උපධාරෙති. ගතිතඤ්චස්ස න පමමුස්සාති³. අථ බො ජීවකස්ස කොමාරහවෙවස්ස සත්තන්තං වස්සානං අවමයෙන එතදහොසි: “අහං බො බහුඤ්ච ගණ්හාමි. ලහුඤ්ච ගණ්හාමි. සුට්ඨ ව උපධාරෙමි. ගතිතඤ්ච මෙ න පමමුස්සති. සත්ත ව මෙ වස්සාති අධියන්තස්ස නසිමස්ස සිප්පස්ස අනෙතා පඤ්ඤායති. කද ඉමස්ස සිප්පස්ස අනෙතා පඤ්ඤාසිස්සාති” ති.

10. අථ බො ජීවකො කොමාරහවෙවො යෙන සො වෙජ්‍යා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා තං වෙජ්‍යං එතදවොච: “අහං බො ආචරිය, බහුඤ්ච ගණ්හාමි. ලහුඤ්ච ගණ්හාමි. සුට්ඨ ව උපධාරෙමි. ගතිතඤ්ච මෙ න පමමුස්සති. සත්ත ව මෙ වස්සාති අධියන්තස්ස නසිමස්ස සිප්පස්ස අනෙතා පඤ්ඤායති. කද ඉමස්ස සිප්පස්ස අනෙතා පඤ්ඤාසිස්සාති” ති. “තෙන හි භණ්ණ, ජීවක, බණ්ණිත්තිං ආදාය තකකසිලාය සමන්තා යොජනං ආභිණ්ඩිත්වා⁴ යං කිඤ්චි අහෙසජ්‍යං පසෙය්‍යාසි තං ආභරා” ති. “එවං ආචරිය” ති බො ජීවකො කොමාරහවෙවො තස්ස වෙජ්‍යස්ස පටිසසුත්වා බණ්ණිත්තිං ආදාය තකකසිලාය සමන්තා යොජනං ආභිණ්ඩන්තො න කිඤ්චි අහෙසජ්‍යං අදදස.

11. අථ බො ජීවකො කොමාරහවෙවො යෙන සො වෙජ්‍යා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා තං වෙජ්‍යං එතදවොච: “ආභිණ්ඩිතොමති ආචරිය, තකකසිලාය සමන්තා යොජනං. න කිඤ්චි අහෙසජ්‍යං අදදස” නති. “සිකිත්තොසි⁵ භණ්ණ ජීවක, අලං තෙ එත්තකං ජීවිකායා” ති. තස්ස ජීවකස්ස කොමාරහවෙවස්ස පරිත්තං පාඨෙය්‍යං පාදසි.

12. අථ බො ජීවකො කොමාරහවෙවො තං පරිත්තං පාඨෙය්‍යං ආදාය යෙන රාජගහං තෙන පකකාමි. අථ බො ජීවකස්ස කොමාරහවෙවස්ස තං පරිත්තං පාඨෙය්‍යං අන්තරාමග්ගෙ සාකෙතෙ පරිකඞ්ගං අගමාසි. අථ බො ජීවකස්ස කොමාරහවෙවස්ස එතදහොසි: “ඉමෙ බො මග්ගා කන්තාරා අප්පොදකා අපපහකඞ්ඛා න සුකරා අපාඨෙය්‍යෙන ගන්තුං. යන්ත්‍රනාහං පාඨෙය්‍යං පරියෙසෙය්‍ය” නති.

13. තෙන බො පන සමයෙන ඝාකෙතෙ සෙට්ඨිහරියාය සත්තං වස්සිකො පිසාබාමො ගොති. බහු මහන්තා මහන්තා දිසාපාමොකඞ්ඛා වෙජ්‍යා ආගන්ත්වා නාසකකිංසු අරොගං⁶ කාතුං. බහුං නිරඤ්ඤං ආදාය අගමංසු. අථ බො ජීවකො කොමාරහවෙවො සාකෙතං පටිසිත්වා මනුස්සෙ පුර්ව්ථ: “කො භණ්ණ, ගිලානො? කං තිකිච්ඡාමි” ති. “එතිස්සා ආචරිය, සෙට්ඨිහරියාය සත්තං වස්සිකො පිසාබාමො. ගච්ඡ ආචරිය, සෙට්ඨිහරියං තිකිච්ඡාති” ති.

1 “තකකසිලායං” ම ඡ සං.

2 “යෙන තකකසිලා තෙන පකකාමි. අනුපුබ්බෙන යෙන තකකසිලා යෙන වෙජ්‍යා තෙනුපසඞ්කමි” ම ඡ සං. PTS. අ ව. ම නු ප. ගො ව.

3 “සමමුස්සාති” ම ඡ සං.

4 “ආභිණ්ඩිත්වා” ම ඡ සං. PTS.

5 “සිකිත්තොසි” ම ඡ සං.

6 “අරොගං” සි වු.

8. ඒ කාලයෙහි තක්සලා නුවර දිසාපාමොක් වෙදෙක් වාසය කරයි. ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ අභයරාජකුමාරයා නො විවාරා ම තක්සලා නුවර ඒ වෙද වෙත ගියේ ය. ගොස් “ආවාය්‍යී ඩුමනි, මම ශිල්ප ඉගෙනීමට කැමැත්තෙමි” යි ඒ වෙදට කීයේ ය. “සගය ජීවකය, එසේ නම් උගණුව” යි.

9 එතැන් සිට ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ බොහෝ උගණයි. වහා ද උගණයි. මනා කොට දරයි. ඔහු විසින් උගත් දෙය නො නැසේ. ඉක්බිති ජීවක කොමාරහව්වයාහට සත්වසක් ඉක්ම ගිය පසු “මම බොහෝ කොට උගණිමි. වහා ද උගණිමි. මනා කොට දරමි. මා විසින් උගත් දෙය ද නො නැසේ. සත්වසක් මුළුල්ලෙහි හදාරන්නා වූ මට මේ ශිල්පයාගේ කෙළවරෙක් නො පෙනේ. කවද මේ ශිල්පයාගේ කෙළවර පෙනෙන්නේ ද” යි සිත් වි ය.

10. ඉක්බිති ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ ඒ වෙද වෙත ගියේ ය. ගොස් ඒ වෙදට “ආවාය්‍යීයන් වහන්ස, මම බොහෝ කොට ද උගණිමි. වහා ද උගණිමි. මනා කොට දරමි. මා විසින් උගත් දෙය ද නො නැසේ. සත්අවුරුද්දක් මුළුල්ලෙහි හදාරන්නා වූ මට මේ ශිල්පයාගේ කෙළවරෙක් නො පෙනේ. කවර කලෙක මේ ශිල්පයාගේ කෙළවරෙක් පෙනෙන්නේ ද” යි කීයේ ය. “ජීවකය, එසේ නම් (බිම කණින) යවුලක් ගෙණ තක්සලා නුවර භාන්පස යොදුනක් ඇවිද බෙහෙත් නො වන්නා වූ යම් කිසිවක් දක්නෙහි ද, එය ගෙණ එව”. “ආවාය්‍යීයන් වහන්ස, එසේ ය” යි ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ ඒ වෙදට පිළිවදන් දී යවුලක් ගෙණ තක්සලා නුවර භාන්පස යොදුනක් ඇවිදින්නේ බෙහෙත් නො වූ කිසිවක් නො දුටුයේ ය.

11. එකල්හි ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ ඒ වෙද වෙත ගියේ ය. ගොස් ඒ වෙදට “ආවාය්‍යීයන් වහන්ස, තක්සලා නුවර භාන්පස යොදුනක් ඇවිද්දෙමි වෙමි. බෙහෙත් නො වූ කිසිවක් නො දුටුවෙමි” යි කීයේ ය. “සගය ජීවකය, වෙදකම්හි හික්මුනේ වෙහි. තට ජීවත් වන්නට මෙතෙක් පමණැ” යි කියා ඒ ජීවක කොමාරහව්වයාහට සවුල වූ මගපියදමක් දුන්නේ ය.

12. ඉක්බිති ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ සවුල වූ ඒ මගපියදම ගෙණ රජගහනුවර බලා නික්ම ගියේ ය. එකල්හි ජීවක කොමාරහව්වයාගේ සවුල වූ ඒ මගපියදම අතර මග සාකෙතනුවර දී නිමාවට ගියේ ය. ඉක්බිති ජීවක කොමාරහව්වයාහට “මේ කතරමග දිස නැත්තේ ය. කෑම නැත්තේ ය. මගපියදම නැතුව යෑම පහසු නො වේ. (එහෙයින්) මම මගපියදම සොයන්නෙමි නම්, යෙහෙකැ” යි සිත් වි ය.

13. එකල්හි සාකෙත නුවර සිටුබිරිදට සත් වසක් පැවැති හිස-රුජාවෙන් වේ. ඉතා උසස් වූ බොහෝ දිසාපාමොක් වෙදවරු අවුත් (බෙහෙත් කළෝ ද) ඇය රොග නැත්තියක කරන්නට නො පොහොසත් වූහ. (එහෙත්) බොහෝ අමුරන් ගෙණ ගියහ. එකල්හි ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ සාකෙත නුවරට පැමිණ මිනිසුන් ගෙන් “සගයෙහි, (මෙහි) කවරෙක් ගිලන් වූයේ වේ ද? කවරකුට පිළියම් කරමි ද?” යි විචාලේ ය. “ආවාය්‍යීයෙහි, මේ සිටු බිරිදට සත්අවුරුද්දක් පවත්නා හිසරුදාවක් තිබේ. ආවාය්‍යීයෙහි, යනු මැනවි. ඒ සිටුබිරිදට පිළියම් කරව” යි කීහ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

14. අථ බො ජීවකො කොමාරහවෙවා යෙන සෙට්ඨිකං ගතපතිස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්නා දෙවාරිකං ආණාපෙසි: “ගච්ඡ හණ්ණෙ දෙවාරික, සෙට්ඨිහරියාය පාවද” “වෙය්‍යෝ අයෙය, ආගතො. සො තං දට්ඨකාමො” ති. “ඵලං ආවරියා” ති බො සො දෙවාරිකො ජීවකස්ස කොමාරහවෙවස්ස පටිස්සුනා යෙන සෙට්ඨිහරියා තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්නා සෙට්ඨිහරියං ඵතදවොච: “වෙය්‍යෝ අයෙය, ආගතො. සො තං දට්ඨකාමො” ති. “කිදිසො හණ්ණෙ දෙවාරික, වෙය්‍යෝ” ති. “දහරකො අයෙය” ති. “අලං හණ්ණෙ දෙවාරික, කිං මෙ දහරකො වෙය්‍යෝ කරිස්සති? ඛහු මහනනා මහනනා දිසාපාමොක්ඛා වෙය්‍යාපි¹ ආගනනා නාසකඛිංසු අරොගං කාතුං. ඛහුං තීරඤ්ඤං ආදාය අගමංසු” ති.

15. අථ බො සො දෙවාරිකො යෙන ජීවකො කොමාරහවෙවා තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්නා ජීවකං කොමාරහවෙවං ඵතදවොච: “සෙට්ඨිහරියා ආවරිය, ඵවමාහ: ‘අලං හණ්ණෙ දෙවාරික, කිං මෙ දහරකො වෙය්‍යෝ කරිස්සති? ඛහු මහනනා මහනනා දිසාපාමොක්ඛා වෙය්‍යාපි ආගනනා නාසකඛිංසු අරොගං කාතුං. ඛහුං තීරඤ්ඤං ආදාය අගමංසු” ති.

16. “ගච්ඡ හණ්ණෙ දෙවාරික, සෙට්ඨිහරියාය පාවද:- වෙය්‍යෝ අයෙය, ඵවමාහ: මා කිරයෙය, පුරෙ කිඤ්චි අදාසි. යද අරොගා හොසි, තද යං ඉවෙජ්ජයාසි, තං දජෙජ්ජයාසි” ති. “ඵලං ආවරියා” ති බො සො දෙවාරිකො ජීවකස්ස කොමාරහවෙවස්ස පටිස්සුනා යෙන සෙට්ඨිහරියා තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්නා සෙට්ඨිහරියං ඵතදවොච: “වෙය්‍යෝ අයෙය, ඵවමාහ: මා කිරයෙය, පුරෙ කිඤ්චි අදාසි. යද අරොගා හොසි, තද යං ඉවෙජ්ජයාසි, තං දජෙජ්ජයාසි” ති. “තෙන හි හණ්ණෙ දෙවාරික, වෙය්‍යෝ ආගච්ඡතු” ති. “ඵලං අයෙය” ති බො සො දෙවාරිකො සෙට්ඨිහරියාය පටිස්සුනා යෙන ජීවකො කොමාරහවෙවා තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්නා ජීවකං කොමාරහවෙවං ඵතදවොච: “සෙට්ඨිහරියා තං ආවරිය, පකෙකාසති” ති.

17. අථ බො ජීවකො කොමාරහවෙවා යෙන සෙට්ඨිහරියා තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්නා සෙට්ඨිහරියාය විකාරං සල්ලකෙකිනා සෙට්ඨිහරියං ඵතදවොච: “පසතෙන මෙ² අයෙය, සප්පිනා අයො” ති. අථ බො සෙට්ඨිහරියා ජීවකස්ස කොමාරහවෙවස්ස පසතං සප්පිං දාපෙසි. අථ බො ජීවකො කොමාරහවෙවා තං පසතං සප්පිං නානාතෙසජෙජ්ජි නිප්පචිනා සෙට්ඨිහරියං මඤ්චකො උත්තානං නිපජ්ජාපෙකා³ නානුතො අදාසි. අථ බො තං සප්පිං නානුතො දින්නං මුඛතො උග්ගඤ්ඤි. අථ බො සෙට්ඨිහරියා පටිග්ගතෙ නිට්ඨතිනා⁴ දාසි. ආණාපෙසි: “හඤ්ඤ ජෙ, ඉමං සප්පිං පිටුනා ගණ්හාති” ති.

18. අථ බො ජීවකස්ස කොමාරහවෙවස්ස ඵතදවොච: “අච්ඡරියං⁵, යාව දුඛායං සරණී, යත්ත හි නාම ඉමං ඡබ්බනීයධමමං සප්පිං පිටුනා ගාතාපෙසස්සති. ඛහුකාති ච මෙ මහග්ගාති මහග්ගාති⁶ හෙසජ්ජාති උපගතාති. කිම්පිමායඛිකිඤ්චි⁷ දෙය්‍යධමමං දස්සති” ති.

1. “වෙය්‍යෝ” ම ඡ සං.

2. “පසතෙන” ම ඡ සං. PTS. අ.ව. ජ.වි. 3. “නිපාතෙකා” ම ඡ සං.

4. “නුට්ඨකිනා” PTS

5. “අච්ඡරියං වත භො” සි. 6. “මහග්ගාති” ම ඡ සං.

7. “කිම්පිමායං කඤ්චි” සි.

14. ඉක්බිති ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ සිටුගැහැවිනුගේ ගෙට ගියේ ය. ගොස් දෙරටුපාලයාහට “සගය, දෙරටුපාලය, යව. ‘ආයඝ්ඛාවෙනි, වෙදෙක් ඇවිත් සිටි සි. ඒ වෙද ඔබ දකිනු කැමැත්තේ ය’ සි සිටුබිරිදට කියව” සි අණ කෙළේ ය. “ආයඝ්ඛාවෙනි, එසේ ය” සි ඒ දෙරටුපාල තෙමේ ජීවක කොමාරහව්වයාහට පිළිවදන් දී සිටුබිරිද වෙත ගියේ ය. ගොස්, “ආයඝ්ඛාවෙනි, වෙදෙක් ඇවිත් සිටි සි. ඒ වෙද ඔබ දකිනු කැමැත්තේ ය” සි සිටුබිරිදට දැන්වී ය. “සගය, දෙරටුපාලය, වෙද කෙබඳු ද?” “ආයඝ්ඛාවෙනි, තරුණය”. “සගය, දෙරටුපාලය, වැඩෙක් නැත. තරුණ වෙදෙක් මට කුමක් කරන්නේ ද? ඉතා උසස් වූ බොහෝ දිසාපාමොක් වෙදවරු ද අවුත් (මා) සුවපත් කරන්නට අසමත් වූහ. බොහෝ අමුරන් ගෙණ ගියහ”.

15. ඉක්බිති ඒ දෙරටුපාල තෙමේ ජීවක කොමාරහව්වයා වෙත ගියේ ය. ගොස් “ආයඝ්ඛාවෙනි, සිටු බිරිද ‘සගය දෙරටුපාලය, වැඩෙක් නැත. තරුණ වූ වෙදෙක් මට කුමක් කරන්නේ ද, ඉතා උසස් වූ බොහෝ දිසාපාමොක් වෙදවරු ද අවුත් (මා) සුවපත් කරන්නට අසමත් වූහ. බොහෝ අමුරන් ගෙණ ගියහ සි කියා” සි ජීවක කොමාරහව්වයාහට දැන්වී ය.

16. “සගය, දෙරටුපාලය, යව. ආයඝ්ඛාවෙනි, සුවපත් කිරීමට පෙර කිසිවක් නො දේවා. යම් කලෙක සුවපත් වෙති ද, එකල්හි යමක් (දෙනු) කැමැත්තෙහි නම්, එය දෙන්නෙහි” සි ආයඝ්ඛාවෙනි, වෙද මෙසේ කියා සි සිටු බිරිදට කියව”. “ආයඝ්ඛාවෙනි එසේය” සි ඒ දෙරටුපාල තෙමේ ජීවක කොමාරහව්වයාහට පිළිවදන් දී සිටු බිරිද වෙත ගියේ ය. ගොස් “ආයඝ්ඛාවෙනි, වෙද මෙසේ කියයි: ආයඝ්ඛාවෙනි, පිළියම් කිරීමට පෙර කිසිවක් නො දේවා. යම් කලෙක සුවපත් වෙති ද, එකල්හි යමක් (දෙනු) කැමැත්තෙහි නම්, එය දෙන්නෙහි” සි සිටුබිරිදට කියේ ය. “සගය, දෙරටුපාලය, එසේ නම් වෙද ඒවා” සි. “ආයඝ්ඛාවෙනි, එසේ ය” සි ඒ දෙරටුපාල තෙමේ සිටුබිරිදට පිළිවදන් දී ජීවක කොමාරහව්වයා වෙත ගියේ ය. ගොස් “ආයඝ්ඛාවෙනි, සිටුබිරිද ඔබ කැඳවා” සි ජීවක කොමාරහව්වයාහට දැන්වී ය.

17. එකල්හි ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ සිටුබිරිද වෙත ගියේ ය. ගොස් සිටුබිරිදගේ රොගය සලකා “ආයඝ්ඛාවෙනි, මට පතක් පමණ ගිතෙල් වූව මනා” සි සිටුබිරිදට කියේ ය. ඉක්බිති සිටුබිරිද ජීවක කොමාරහව්වයාහට පතක් පමණ ගිතෙල් දෙවූ ය. එකල්හි ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ ඒ පතක් පමණ ගිතෙල් නොයෙක් බෙහෙත් හා (මුසු කොට) පිය සිටුබිරිද ඇදෙහි උඩුකුරා කොට හොවා නසාය කෙළේ ය. එකල්හි නැහැයට වක් කළ ඒ ගිතෙල් මුත්ත පිට වූයේ ය. ඉක්බිති සිටුබිරිද බඳුනෙක කාරා දමා “කෙල්ල, මේ ගිතෙල් පුළුන්රොදකින් ගණුව” සි දැසියට අණ කළා ය.

18. එවේලෙහි ජීවක කොමාරහව්වයාහට “පුදුමයෙකි! මේ ගෙහඹුව ඉතා ලොභ ඇත්තී ය. යම් හෙයකින් මැ මේ හළසුතු ගිතෙල පුළුන් රොදකින් ගත්වා ලු ද, එ හෙයිනි. මාගේ ඉතා අගනා වූ බොහෝ බෙහෙත් ද (මැට) වැය විය. මෝ යම් කිසි දෙයටමයක් කීම මට දෙන්නී!” දැසි මේ සිත් විය.

19 අථ ඛො සා සෙට්ඨිහරියා ජීවකස්ස කොමාරහවෙස්ස විකාරං සලලකෙඛනා ජීවකං කොමාරහවෙ. එතදවොච: “කිස්ස තං ආවරිය, විමනොසි” ති. “ඉධ මෙ එතදහොසි: අවරියං යාවලුබායං සරණී, යත්ත භි නාම ඉමං ජඩ්ඛනීයධම්මං සපපි පිටුනා ගාහාපෙස්සති. ඛන්තාති ව මෙ මහස්සාති මහස්සාති හෙසජ්ජාති උපගතාති. කිම්පිමායඩ්ඛකඤ්ච දෙය්‍යධම්මං දස්සති” ති. “මයං ඛො ආවරිය, අගාරිකා¹ නාම උපජානා-මෙතස්ස සඤ්ඤමස්ස. වරමෙතං සපපි දුස්සානං වා කමෙකරානං වා පාදබ්භඤ්ජනං වා පදීපකරණෙ වා ආසින්නං. මා තිං ආවරිය, විමනො අහොසි. න තෙ දෙය්‍යධම්මො භාසිස්සති” ති.

20. අථ ඛො ජීවකො කොමාරහවෙචා සෙට්ඨිහරියාය සත්තවස්සිකං සිසාඛාධං එකෙනෙව නද්දුකමෙමන අපකඩ්ඪි. අථ ඛො සෙට්ඨිහරියා අරොගා සමානා ජීවකස්ස කොමාරහවෙස්ස වත්තාරි සහස්සාති පාදසි. පුත්තො “මාතා මෙ අරොගාපිතා” ති² වත්තාරි සහස්සාති පාදසි. පුණ්ණිසා “සස්සු මෙ අරොගාපිතා” ති වත්තාරි සහස්සාති පාදසි. සෙට්ඨිගහපති “හරියා මෙ අරොගාපිතා” ති වත්තාරි සහස්සාති පාදසි දුසඤ්ච අස්සරථඤ්ච.

21. අථ ඛො ජීවකො කොමාරහවෙචා තාති සොලසසහස්සාති ආදාය දුසඤ්ච දුසිඤ්ච අස්සරථඤ්ච යෙන රාජගහං තෙන පකකාමි. අනුපුබ්බෙන යෙන රාජගහං යෙන අහස්සො රාජකුමාරො තෙහුපසඛකමි. උපසඛකමිතා අහසං රාජකුමාරං එතදවොච: “ඉදං මෙ දෙව, පඨමකම්මං සොලස-සහස්සාති දුසො ව දුසි ව අස්සරථො ව. පතිගණ්ණානු මෙ දෙවො පොසා වතික”නති. “අලං භණෙ ජීවක, භුග්ගෙව හොභු. අමහාකඤ්ඤඤ්ච අනෙතපුරෙ නිවෙසනං මාපෙති” ති. “එවං දෙව” ති ඛො ජීවකො කොමාරහවෙචා අහසස්ස රාජකුමාරස්ස පටිස්සුතා අනෙතපුරෙ නිවෙසනං³ මාපෙසි.

22. තෙන ඛො පන සමයෙන රඤ්ඤො මාගධස්ස සෙතිස්ස ඛිම්බිසාරස්ස භග්ගලාඛාධො හොති. සාටකා ලොකිතෙන මකඛියනති. දෙවියො දිස්වා උප්පණෙඛනති: “උතුනි”දති දෙවො. පුප්ථං දෙවස්ස උප්පන්නං. න විරං⁴ දෙවො විජාසිස්සති” ති. තෙන රාජා මඩ්ඪා හොති.

23. අථ ඛො රාජා මාගධො සෙතිස්සො ඛිම්බිසාරො අහසං රාජකුමාරං එතදවොච: “මයං ඛො භණෙ අහස, තාදිසො ආඛාධො. සාටකා ලොකිතෙන මකඛියනති. දෙවියො දිස්වා⁵ උප්පණෙඛනති: “උතුනි”දති දෙවො. පුප්ථං දෙවස්ස උප්පන්නං. න විරං දෙවො විජාසිස්සති” ති. “ඉඛ්ඪ භණෙ අහස, තාදිසං වෙජ්ජං ජාතාහි යො මං තිකිවෙජ්ජය්‍යා” ති. “අයං දෙව, අමහාකං ජීවකො වෙජ්ජො තරුණො හද්දකො. සො දෙවං තිකිවජ්ජස්සති” ති. “තෙන භි භණෙ අහස, ජීවකං වෙජ්ජං ආණාපෙති. සො මං තිකිවජ්ජස්සති” ති.

1. “අගාරිකා” ම ඡ සං. ප චි. 2. “අරොගාසිතාති” ම ඡ සං. PTS.

3. “අහසස්ස රාජකුමාරස්ස අනෙතපුරෙ නිවෙසනං” ම ඡ සං.

4. “හරිරස්සෙව” සි. PTS.

5. “මං දිස්වා” ම ඡ සං. PTS

19. ඉක්බිති ඒ සිටුබිරිද ජීවක කොමාරහව්වයාගේ විකාරය (කළ-කිරීම) සලකා “ආවායඝීයෙති, ඔබ කුමක් නිසා නො සතුටු ද?” යි ජීවක කොමාරහව්වයා විවාලා ය. “පුදුමයෙකි! මේ ගෙනමුට ඉතා ලොහ ඇත්තී ය. යම් හෙයකින් මෑ මේ හලසුතු ගිතෙල පුලුන් රොදෙකින් ගන්වා දී ද, එහෙයිනි. මාගේ ඉතා අගනා තොහෝ බෙහෙයන් ද (මැට) වැය විය. මෝ මට යම්කිසි දෙයධර්මයක් (මිලක්) කීම දෙන්නී දැ යි මෙහි මට මේ අදහස වී ය” යි හෙතෙමේ කී ය. “ඇදුර, අපි ගිහි ගෙයි වසන්නාමෝ සකසුරුවමෝ (රැක්මෝ) අනුසස් දනුමහ. මේ ගිතෙල් දසයන්ගේ ද කම්කරුවන්ගේ ද පය ගැල්වීමට හෝ පහනක් දැල්වීමේ දී වඩාත් කරුණ ලද්දේ හෝ යහපත් ය. ඇදුර, ඔබ නො සතුටු නො වන්න. ඔබට දියසුතු දේ නො අඩු වන්නේ ය” යි ඔහු තොමෝ කී ය.

20. එකල්හි ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ සිටුබිරිදගේ සත් වසක් පැවැති හිසරුදුව එක ම නසාකළයෙන් දුරු කෙළේ ය. ඉක්බිති සිටුබිරිද සුවපත් වූවා ජීවක කොමාරහව්වයාට සාරදහසක් දුන්නී ය. පුත්‍රයා ද “මාගේ මවු නිරෝග කරණ ලද” යි සාරදහසක් දුන්නේ ය. යෙහෙළිය “මගේ නැන්ද නිරෝග කරණ ලද” යි සාරදහසක් දුන්නී ය. සිටුගැහැව් තෙමේ “මගේ බිරිද නිරෝග කරණ ලද” යි සාරදහසක් ද දසයකු ද දසියක ද අභවරථයක් ද දුන්නේ ය.

21. ඉක්බිති ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ ඒ සොළොස් දහසක් දසයාත් දසියක් අභවරථයත් ගෙණ රජගහනුවර බලා නික්ම ගියේ ය. පිළිවෙළින් රජගහනුවරට ගොස් අහස රාජකුමාරයා වෙත එළඹියේ ය. එළඹ “දේවයන් වහන්ස, රන් සොළොස් දහසක් ද දසයෙක් ද දසියක් ද අභවරථයක් ද යන මෙතෙක් මගේ පළමු වෙදකමෙන් ලැබුනේ ය. දේවයන් වහන්සේ මා වැඩු පොසාවනික මිලයට මෙය පිළිගන්නා සේක්වා” යි අහසරාජකුමාරයාට කීයේ ය. “සගය ජීවකය, කම් නැත. මේ තට ම වේවා. අපගේ ම නුවර තුළ ගෙයක් ගොඩ නගව” යි. “දේවයන් වහන්ස, එසේ ය” යි ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ අහසරාජකුමාරයාට පිළිවදන් දී ඇතුල්නුවර ගෙයක් ගොඩ නැංවී ය.

22. ඒ කාලයෙහි මගධෙඤ්ජර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජුට ගහඤ්ජරා-බාධය වේ. සඵ ලෙසින් නැවැරුණේ වේ. බිසෝවරු දැක “දැන් රජ තෙමේ උතුනි වේ. රජුට ඔසප් උපත. නො බෝ කලකින් රජ තෙමේ වදන්නේ ය” යි වෙහෙසක්. (කවටබස් කියත්.) එයින් රජ තෙමේ මංකු (=තෙද රහිත ව ලජ්ජිත) වේ.

23. එකල්හි මගධෙඤ්ජර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජු තෙමේ අහසරාජ-කුමාරයාට “සගය අහස, මට මෙබඳු රෝගයෙක් වේ. සඵ ලෙසින් වැකි යයි. බිසෝවරු දැක ‘දැන් රජ තෙමේ මල්වර ඇත්තේ වේ. රජුට ඔසප් උපත. රජ තෙමේ නොබෝ කලකින් වදන්නේ ය’ යි කවටකම් කෙරෙත්. ‘සගය, අහස, යමෙක් මට පිළියම් කරන්නේ ද, එබඳු වෙදකු දනුව’ යි රජතෙමේ කියේ ය. ‘දේවයන් වහන්ස, අපගේ මේ ජීවක වෙද තෙමේ තරුණ ය. හද ය. කලණ ගුණ ඇත්තේ ය.’ හෙතෙමේ දේවයන් වහන්සේට පිළියම් කරන්නේ ය.” (රජතෙමේ) “සගය අහස, එසේ නම් ජීවක වෙදට අණ කරව. හෙතෙමේ මට පිළියම් කරන්නේ ය” යි කී ය.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

24. අථ බො අනගො රාජකුමාරො ජීවකං කොමාරහළුවං. ආණ්‍යපෙසි: “ගව්ඡ් හණේ ජීවක, රාජානං තිකිච්ඡාති” ති. “එවං දෙවං” ති බො ජීවකො කොමාරහළුවො අහස්ස රාජකුමාරස්ස පටිස්සුත්වා නබෙන නෙසජ්ජං ආද්‍යය යෙන රාජා මාගධො සෙනිගො බිලිබ්බසාරො තෙනුපසඞ්කත්. උපසඞ්කත්තී රාජානං මාගධං සෙනිගං බිලිබ්බසාරං එතදවොච: “ආබාධං¹ දෙව, භස්සාමා” ති.

25. අථ බො ජීවකො කොමාරහළුවො රඤ්ඤො මාගධස්ස සෙනිගස්ස බිලිබ්බසාරස්ස හග්ගලාබාධං එකෙනෙව ආලෙපෙන අපකඩ්ඪි. අථ බො රාජා මාගධො සෙනිගො බිලිබ්බසාරො අරොගො සමානො පඤ්ච ඉත්ථිසතාති සබ්බාලඞ්කාරං භුසාපෙත්වා² ඔමුඤ්චාපෙත්වා පුඤ්ජනං කාරාපෙත්වා ජීවකං කොමාරහළුවං එතදවොච: “එතං හණේ ජීවක, පඤ්චනා ඉත්ථිසතානං සබ්බාලඞ්කාරං භුසානං ගොඤ්ඤ” ති. “අලං දෙව, අධිකාරං මෙ දෙවො සරතු” ති. “තෙන හි හණේ ජීවක, මං උපට්ඨත. ඉත්ථාගාරඤ්ච මුඤ්ච-පමුඤ්ච සඞ්ඝ” නති³. “එවං දෙවං” ති බො ජීවකො කොමාරහළුවො රඤ්ඤො මාගධස්ස සෙනිගස්ස බිලිබ්බසාරස්ස පච්චස්සොසි.

26. තෙන බො පන සමයෙන රාජගහිකස්ස සෙට්ඨස්ස සත්තවස්සිකො සීසාබාධො හොති. ඛු මහනා මහනා දීසාරාමොකං වෙජ්ජා ආගන්ත්වා නාසකංසු අරොගං කාතුං. ඛුං හිරඤ්ඤං අද්දය අගමංසු. අපි ච වෙජ්ජෙහි පච්චකංතො හොති. එකළෙව වෙජ්ජා එවමානංසු: “පඤ්චමං දිවසං සෙට්ඨී ගහපති කාලං කරිස්සති” ති. එකළෙව වෙජ්ජා එවමානංසු: “සත්තමං දිවසං සෙට්ඨීගහපති කාලං කරිස්සති” ති.

27. අථ බො රාජගහිකස්ස නෙගමස්ස එතදකොසි: “අයං බො සෙට්ඨීගහපති ඛුකාරො⁴ රඤ්ඤො වෙච නෙගමස්ස ව. අපි ච වෙජ්ජෙහි පච්චකංතො. එකළෙව වෙජ්ජා එවමානංසු: ‘පඤ්චමං දිවසං සෙට්ඨීගහපති කාලං කරිස්සති’ ති. එකළෙව වෙජ්ජා එවමානංසු: ‘සත්තමං දිවසං සෙට්ඨීගහපති කාලං කරිස්සති’ ති. අයඤ්ච රඤ්ඤො ජීවකො වෙජ්ජා තරුණො හදුකො. යනනුත මයං රාජානං ජීවකං වෙජ්ජං යාවෙය්‍යාම සෙට්ඨී ගහපතිං තිකිච්ඡතු” නති.

28. අථ බො රාජගහිකො නෙගමො යෙන රාජා මාගධො සෙනිගො බිලිබ්බසාරො තෙනුපසඞ්කත්. උපසඞ්කත්තී රාජානං මාගධං සෙනිගං බිලිබ්බසාරං එතදවොච: “අයං දෙව, සෙට්ඨීගහපති ඛුකාරො දෙවස්ස වෙච නෙගමස්ස ව. අපි ච වෙජ්ජෙහි පච්චකංතො. එකළෙව වෙජ්ජා එවමානංසු: ‘පඤ්චමං දිවසං සෙට්ඨීගහපති කාලං කරිස්සති’ ති. එකළෙව වෙජ්ජා එවමානංසු: ‘සත්තමං දිවසං සෙට්ඨීගහපති කාලං කරිස්සති’ ති. සාධු දෙවො ජීවකං වෙජ්ජං ආණ්‍යපෙතු සෙට්ඨී ගහපතිං තිකිච්ඡතු” නති අථ බො රාජා මාගධො සෙනිගො බිලිබ්බසාරො ජීවකං කොමාරහළුවං ආණ්‍යපෙසි: “ගව්ඡ් හණේ ජීවක, සෙට්ඨී ගහපතිං තිකිච්ඡාති” ති.

1. “ආබාධං නෙ” ම ඡ සං. 2. “භුසාපෙත්වා” ම ඡ සං. PTS, ජ 8.

3. “තිකුඤ්චකති” ම ඡ සං. PTS.

4. “ඛුපසාරො” ම ඡ සං. PTS.

24. ඉක්බිති අභ්‍යරාජකුමාර තෙමේ “සගය, ජීවකය, රජුට පිළියම් කරව” යි ජීවක කොමාරහව්වාට අණ කෙළේ ය. “දෙවයන් වහන්ස, එසේ ය” යි ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ අභ්‍යරාජකුමාරයාට පිළිවදන් දී බෙහෙතක් නියතුල බහා ගෙණ මගධෙයවර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජු වෙත ගියේ ය. ගොස් මගධෙයවර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජුට “දෙවයන් වහන්ස, රොගය බලමු” යි කීයේ ය.

25. ඉක්බිති ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ මගධෙයවර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජුගේ භග්‍යඥරාබාධය එක ම ආලෙපයකින් බැහැර කෙළේ ය. එකල්හි මගධෙයවර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජු තෙමේ තීරොග වූයේ පත්-සියයක් අභතන් සියලු අබරණින් සරසවා, (නැවත) මුදවා පොව්ටනියක් කරවා ජීවකකොමාරහව්ව හට “සගය ජීවකය, මේ පත්සියයක් අභතන්ගේ සියලු අබරණ තට වේවා” යි කීයේ ය. ජීවක තෙමේ “දෙවයන් වහන්ස, (මෙයින් මට) කුම නැත. දෙවයන් වහන්සේ මාගේ අසිකාරය (ශ්‍රෙණි) ක්‍රියාව සිහි කෙරෙත්වා” යි කී ය. “ජීවකය, එසේ නම් මටත් බුද්ධප්‍රමුඛ-සම්බන්ධයටත් උපසාදන කරව”. දෙවයන් වහන්ස, එසේ ය” යි ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ මගධෙයවර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජුට පිළිවදන් දුන්නේ ය.

26. එකල්හි රජගහනුවර වැසි සිටුහු හට සත් අවුරුද්දක සිට පැවැති හිස රුදාවෙක් වේ. ඉතා උසස් වූ බොහෝ දිසාපාමොක් වෙදවරු අවුත් සුවපත් කරන්නට නො හැකි වූහ. බොහෝ අවුරන් - ගෙණ ගියහ. තව ද වෙදන් විසින් ප්‍රතික්ෂේප කරණ ලද්දේ වේ. ඇතැම් වෙද්ද “සිටුගැහැටි තෙමේ පස්වන දිනයෙහි කලුරිය කරන්නේ ය” යි මෙසේ කීහ. සමහර වෙද්ද “සිටුගැහැටි තෙමේ සත්වන දින කලුරිය කරන්නේ ය” යි මෙසේ කීහ.

27. ඉන් පසු රජගහනුවර වැසි කෙළෙඹි සමූහයාට “මේ සිටුගැහැටි තෙමේ රජුට ද කෙළෙඹි සමූහයාට ද බොහෝ උපකාර ඇත්තේ වේ. එහෙත් වෙදන් විසින් හරණා ලද්දේ ය. සමහර වෙද්ද ‘සිටු ගැහැටි තෙමේ පස්වන දිනයෙහි කලුරිය කරන්නේ ය’ යි මෙසේ කීහ. සමහර වෙද්ද ‘සිටුගැහැටි තෙමේ සත්වන දින කලුරිය කරන්නේ ය’ යි මෙසේ කීහ. රජුගේ මේ ජීවක වෙද තෙමේ තරුණ ය. හදු ය. අපි සිටු ගැහැටියාට පිළියම් කරන්නට රජුගෙන් ජීවක වෙද ඉල්ලන්නෙමු නම් යෙහෙකැ” යි සිත් වී ය.

28. ඉක්බිති රජගහනුවර වැසි කෙළෙඹි ගණයා මගධෙයවර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජු වෙත ගියේ ය. ගොස්, “දෙවයන් වහන්ස, මේ සිටු ගැහැටි තෙමේ දෙවයන් වහන්සේට ද කෙළෙඹි ගණයාට ද බොහෝ උපකාර ඇත්තේ වේ. තවද වෙදන් විසින් හරණා ලද්දේ ය. සමහර වෙද්ද ‘සිටුගැහැටි තෙමේ පස්වන දිනයෙහි කලුරිය කරන්නේ ය’ යි මෙසේ කීහ. සමහර වෙද්ද ‘සිටුගැහැටි තෙමේ සත්වන දිනයෙහි කලුරිය කරන්නේ ය’ යි මෙසේ කීහ. දෙවයන් වහන්සේ සිටුගැහැටියාට පිළියම් කරන්නට ජීවක වෙදට අණ කෙරෙත්වා” යි මගධෙයවර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජුට කී ය. එකල්හි මගධෙයවර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජු තෙමේ “සගය ජීවකය, යව. සිටුගැහැටියාට පිළියම් කරව” යි ජීවක කොමාරහව්වට අණ කෙළේ ය.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

29. “එවං දෙවො” ති බො ජීවකො කොමාරහවෙවා රඤ්ඤා මාගංඝා සෙනිඨස්ස බිම්බිසාරස්ස පටිසංඝායා යෙන සෙට්ඨි ගහපති තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්භා සෙට්ඨිස්ස ගහපතිස්ස විකාරං සලලකෙඛා සෙට්ඨිං ගහපතිං එතදවොච: “සවාහං තං ගහපති, අරොගාපෙය්‍යං¹, කිං මෙ අස්ස දෙය්‍යධිමො” ති. “සබ්බං සාපතෙය්‍යස්සු තෙ ආවරිය, හොතු. අනස්සු තෙ දුසො” ති. “සකඛිස්සසි පන නං ගහපති, එකෙන පස්සෙන සත්තමාසෙ නිපජ්ජතු” නති. “සකෙකාමහං ආවරිය, එකෙන පස්සෙන සත්තමාසෙ නිපජ්ජතු” නති. “සකඛිස්සසි පන නං ගහපති, දුතියෙන පස්සෙන සත්තමාසෙ නිපජ්ජතු” නති. “සකෙකාමහං ආවරිය, දුතියෙන පස්සෙන සත්තමාසෙ නිපජ්ජතු” නති. “සකඛිස්සසි පන නං ගහපති, උත්තානො සත්තමාසෙ නිපජ්ජතු” නති. “සකෙකාමහං ආවරිය, උත්තානො සත්තමාසෙ නිපජ්ජතු” නති.

30. අථ බො ජීවකො කොමාරහවෙවා සෙට්ඨිං ගහපතිං මඤ්ඤා නිපජ්ජාපෙතො මඤ්ඤාතො² සබ්බකිඤ්ඤා සිසවජ්චිං එාලෙතො³ සිබ්බතිං⁴ විතාමෙතො දො පාණකෙ නිහරිතො ජනස්ස⁵ දුස්සෙසි: “පස්සෙය්‍යාථ⁶ ඉමෙ දො පාණකෙ එකං බුද්ධං එකං මහලලකං. යෙ තෙ ආවරියා එවමාහංසු: ‘පඤ්චමං දිවසං සෙට්ඨි ගහපති කාලං කරස්සති’ ති, තෙනායං මහලලකො පාණකො දිට්ඨො. පඤ්චමං දිවසං සෙට්ඨිස්ස ගහපතිස්ස මත්ථලුඛං පරියාදිසිස්සති. මත්ථලුඛස්ස පරියාදනා සෙට්ඨි ගහපති කාලං කරස්සති. සුද්ධො තෙති ආවරියෙති. යෙපි තෙ ආවරියා එවමාහංසු: ‘සත්තමං දිවසං සෙට්ඨි ගහපති කාලං කරස්සති’ ති, තෙනායං බුද්ධො පාණකො දිට්ඨො. සත්තමං දිවසං සෙට්ඨිස්ස ගහපතිස්ස මත්ථලුඛං පරියාදිසිස්සති. මත්ථලුඛස්ස පරියාදනා සෙට්ඨි ගහපති කාලං කරස්සති. සුද්ධො තෙති ආවරියෙති” ති. සිබ්බතිං සමපට්ඨාදෙතො⁷ සිසවජ්චිං සිබ්බෙතො⁸ ආලෙපං අදාසි.

31. අථ බො සෙට්ඨිගහපති සත්තාගස්ස අව්වයෙන ජීවකං කොමාර-හවං එතදවොච: “නාහං ආවරිය, සකෙකාමි එකෙන පස්සෙන සත්තමාසෙ නිපජ්ජතු” නති. තනු මෙ නං ගහපති, පටිසංඝණි: “සකෙකාමහං ආවරිය, එකෙන පස්සෙන සත්තමාසෙ නිපජ්ජතු” නති. “සවමාහං ආවරිය, පටිසංඝණිං. අපාහං මරිස්සාමි, නාහං සකෙකාමි එකෙන පස්සෙන සත්තමාසෙ නිපජ්ජතු” නති. “තෙන හි නං ගහපති, දුතියෙන පස්සෙන සත්තමාසෙ නිපජ්ජාති” ති.

32. අථ බො සෙට්ඨි ගහපති සත්තාගස්ස අව්වයෙන ජීවකං කොමාර-හවං එතදවොච: “නාහං ආවරිය, සකෙකාමි දුතියෙන පස්සෙන සත්තමාසෙ නිපජ්ජතු” නති. තනු මෙ නං ගහපති, පටිසංඝණි: “සකෙකාමහං ආවරිය, දුතියෙන පස්සෙන සත්තමාසෙ නිපජ්ජතු” නති. “සවමාහං ආවරිය, පටිසංඝණිං. අපාහං මරිස්සාමි, නාහං⁹ සකෙකාමි දුතියෙන පස්සෙන සත්තමාසෙ නිපජ්ජතු” නති. “තෙන හි නං ගහපති, උත්තානො සත්තමාසෙ නිපජ්ජාති” ති.

1. “සවෙ නං ගහපති අරොගො භවෙය්‍යාසි” ම ඡ සං.

2. “සවාහං තං ගහපති අරොගං කරෙය්‍යං” සි.

3. “මඤ්ඤාතො” ම ඡ සං. P T S.

4. “උපපාටෙතො” ම ඡ සං.

5. “සබ්බකිඤ්ඤා” ම ඡ සං. P T S.

6. “උපපාලෙතො” P T S.

7. “මහාඤ්ඤා” ම ඡ සං.

8. “පස්සථයො” ම ඡ සං.

9. “ප ට්ඨෙය්‍යා” P T S.

10. “පස්සථ” සි

11. “සමපට්ඨාටෙතො” ම ඡ සං.

12. “සිබ්බකිඤ්ඤා” ම ඡ සං.

13. “නාහං ආවරිය” ම ඡ සං. P T S.

29. “දෙවයන් වහන්ස එසේ ය” යි ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ මගබෙශවර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජුහට පිළිවදන් දී සිටුගැහැරියා වෙත ගියේ ය. ගොස් සිටුගැහැරියාගේ රොගය සලකා “ගැහැරිය, ඉදින් මම ඔබ නිරෝග කරන්නෙමි නම්, මට දිය යුතු දෙය කුමක් වන්නේ ද?” යි සිටුගැහැරියාට කීයේ ය. “ඇඳුර, සියලු සමපත් ඔබට වේවා. මමත් ඔබට දූසයෙක් වෙමි”. “ගැහැරිය, සත්මසක් එක් ඇලයකින් හොවින්නට ඔබ සමත් ද?” “ඇඳුර, සත්මසක් එක් ඇලයකින් හොවින්නට මම සමත් වෙමි”. “ගැහැරිය, සත්මසක් දෙවන ඇලයෙන් හොවින්නට ඔබ සමත් ද?” ඇඳුර, සත්මසක් දෙවන ඇලයෙන් හොවින්නට මම සමත් වෙමි.” “ගැහැරිය, සත්මසක් උඩුකුරු ව හොවින්නට ඔබ සමත් ද?” “ඇඳුර, සත්මසක් උඩුකුරු ව හොවින්නට මම පොහොසත් වෙමි”.

30. ඉක්බිති ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ සිටුගැහැරියා ඇඳක හොවා ඇඳ හා බැඳ හිසෙහි සිටිය පළා හිස් බැඳුම (තුන් සකිය) වෙන් කොට (හිස් කබල ගලවා) පණුවන් දෙදෙනකුත් බැහැර කොට ජනයාට දැක්වී ය: “එකකු කුඩා වූ ද එකකු මහත් වූ ද මේ පණුවන් දෙදෙනා බලවූ. යම් ඒ ඇඳුරු කෙනෙක් ‘සිටුගැහැරි තෙමේ පස්වන දිනයෙහි කලුරිය කරන්නේ ය’ යි මෙසේ කීවාහු ද, ඔවුන් විසින් දක්නා ලද මේ මහත පණුවා පස්වන දිනයෙහි සිටුගැහැරියාගේ හිස්මුල් (මොලය) කා නිම වන්නේ ය. හිස්මුල් කා නිමවීමෙන් සිටුගැහැරි තෙමේ කලුරිය කරන්නේ ය. ඒ ඇඳුරන් විසින් මැනවින් දක්නා ලද්දේ ය. යම් ඒ ඇඳුරු කෙනෙක් ‘සිටුගැහැරි තෙමේ සත්වන දිනයෙහි කලුරිය කරන්නේ ය’ යි මෙසේ කීවාහු ද, ඔවුන් විසින් දක්නා ලද මේ කුඩා පණුවා සත්වන දිනයෙහි සිටුගැහැරියාගේ හිස්මුල් කා නිම වන්නේ ය. හිස්මුල් කා නිමවීමෙන් සිටුගැහැරි තෙමේ කලුරිය කරන්නේ ය. ඒ ඇඳුරන් විසින් මැනවින් දක්නා ලද්දේ ය” යි හිස්මැස්ම (හිස්කබල පෙර සේ ම) සකි කොට හිසේ සිටිය මසා ආලේපයක් දුන්නේ ය.

31. ඉක්බිති සිටුගැහැරි තෙමේ සත්දවසක් ඉක්ම ගිය පසු ජීවක කොමාරහව්වයාහට “ඇඳුර සත්මසක් එක්ඇලයකින් හොවින්නට මම අසමත් වෙමි” යි කීයේ ය. “ගැහැරිය, තෙපි මට ‘ඇඳුර, සත්මසක් එක්ඇලයකින් හොවින්නට මම සමත් වෙමි’ යි ප්‍රතිඥා නො කළහු ද?” “ඇඳුර, සැබව. මම ප්‍රතිඥා කෙළෙමි. එහෙත් මම මැරෙන්නෙමි නමුත් සත්මසක් එක් ඇලයකින් හොවින්නට මම අසමත් වෙමි. “එසේ නම්, ගැහැරිය, ඔබ දෙවන ඇලයෙන් සත්මසක් හොවිනු මැනවැ” යි කී ය.

32. ඉක්බිති සිටු ගැහැරි තෙමේ සත්දවසක් ඉක්ම ගිය පසු ජීවක කොමාරහව්වයාහට “ඇඳුර, සත්මසක් දෙවන ඇලයෙන් හොවින්නට මම අසමත් වෙමි” යි කීයේ ය. “ගැහැරිය, තෙපි මට ඇඳුර, මම සත්මසක් දෙවන ඇලයෙන් හොවින්නට හැක්කෙමි” යි ප්‍රතිඥා කළහු ද?” “ඇඳුර, සැබව. මම ප්‍රතිඥා දුනිමි. එහෙත් මම මැරෙන්නෙමි නමුත් දෙවන ඇලයෙන් සත්මසක් හොවින්නට මම අසමත් වෙමි”. “එසේ නම්, ගැහැරිය ඔබ උඩුකුරු ව සත්මසක් හොවිනු මැනවැ” යි කී ය.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

33. අථ ඛො සෙට්ඨි ගහපති සත්තාහස්ස අව්වසෙන ජීවකං කොමාර-හවං ඵතදවොච: “නාහං ආවරිය, සකෙකාමි උත්තානො සත්තමාසෙ නිපජ්ඣතු” නති. “තනු මෙ තං ගහපති පටිසංසුණි: සකෙකාමහං ආවරිය, උත්තානො සත්තමාසෙ නිපජ්ඣතු” නති. “සච්චාහං ආවරිය පටිසංසුණිං. අපාහං මරිස්සාමි, නාහං සකෙකාමි උත්තානො සත්තමාසෙ නිපජ්ඣතු” නති. “අනඤ්චතං ගහපති, න වදෙය්‍යං, ඵත්තකමපි තං න නිපජ්ජෙය්‍යාසි. අපි ව පටිගවෙච්චාසි මයා ඤාතො: ‘නීති සත්තානෙති සෙට්ඨි ගහපති අරොගො හවිස්සති’ ති. උට්ඨෙති ගහපති, අරොගො’සි. ජානාති¹ කිං මෙ දෙය්‍යධමෙමො” ති. “සඛං සාපතෙය්‍යඤ්ච තෙ ආවරිය, තොතු. අහං ව තෙ දුසො” ති. “අලං ගහපති, මා මෙ තං සඛං සාපතෙය්‍යං අදාසි. මා ව මෙ දුසො, රඤ්ඤා සතසහස්සං දෙති මයං සතසහස්සං” නති. අථ ඛො සෙට්ඨි ගහපති අරොගො සමානො රඤ්ඤා සතසහස්සං අදාසි ජීවකස්ස කොමාරහවස්ස සතසහස්සං.

34. තෙන ඛො පත සමයෙන බාරාණසෙය්‍යකස්ස සෙට්ඨිපුත්තස්ස මොක්ඛවිකාය කීළින්නස්ස අත්තගණ්ඨාබාධො තොති, යෙන යාගු’පි පීතා න සමමා පරිණාමං ගච්ඡති. හත්තමපි භුත්තං න සමමා පරිණාමං ගච්ඡති. උච්චාරො’පි පස්සාවො’පි න පගුණො. සො තෙන කිසො තොති ලුඛො දුඛඤ්ඤො උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතො ධම්නිසන්ධගත්තො.

35. අථ ඛො බාරාණසෙය්‍යකස්ස සෙට්ඨිස්ස ඵතදහොසි: “මයං ඛො පුත්තස්ස තාදිසො² ආබාධො යෙන යාගු’පි පීතා න සමමා පරිණාමං ගච්ඡති. හත්තමපි භුත්තං න සමමා පරිණාමං ගච්ඡති. උච්චාරො’පි පස්සාවො’පි න පගුණො. සො තෙන කිසො ලුඛො දුඛඤ්ඤො උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතො ධම්නිසන්ධගත්තො. යනන්තාහං රාජගහං ගන්ත්වා රාජාහං ජීවකං වෙජ්‍යං යාවෙය්‍යං පුත්තං මෙ තිකිච්ඡතු” නති.

36. අථ ඛො බාරාණසෙය්‍යකො සෙට්ඨි රාජගහං ගන්ත්වා යෙන රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිතො රාජාහං මාගධං සෙනියං බිම්බිසාරං ඵතදවොච: “මයං ඛො දෙව, පුත්තස්ස තාදිසො ආබාධො, යෙන යාගු’පි³ පීතා න සමමා පරිණාමං ගච්ඡති. හත්තමපි භුත්තං න සමමා පරිණාමං ගච්ඡති. උච්චාරො’පි පස්සාවො’පි න පගුණො. සො තෙන කිසො ලුඛො දුඛඤ්ඤො උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතො ධම්නිසන්ධගත්තො. සාධු දෙවො ජීවකං වෙජ්‍යං ආණාපෙතු පුත්තං මෙ තිකිච්ඡතු” නති.

37. අථ ඛො රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො ජීවකං කොමාර-හවං ආණාපෙසි: “ගච්ඡ හතෙ ජීවක, බාරාණසිං. ගන්ත්වා බාරාණසෙ-ය්‍යකං සෙට්ඨිපුත්තං තිකිච්ඡාති” ති. “ඵචං දෙවා” ති ඛො ජීවකො කොමාරහවො රඤ්ඤා මාගධස්ස සෙනියස්ස බිම්බිසාරස්ස පටිසංසුණි: බාරාණසිං ගන්ත්වා යෙන බාරාණසෙය්‍යකො සෙට්ඨිපුත්තො තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිතො බාරාණසෙය්‍යකස්ස සෙට්ඨිපුත්තස්ස විකාරං සලලකෙඛනා ජනං උස්සාරෙතො තිරොකරණිං⁴ පරිකබ්ඞිතො ඵමෙහ උපතිබ්ඞිතො⁵ හරියං පුරතො ධපෙතො උදරච්ඡිං උප්පාටෙතො අත්තගණ්ඨං නිහරිතො හරියාය දස්සෙසි: “පස්ස තෙ සාමකස්ස ආබාධං. ඉමිනා යාගු’පි පීතා න සමමා පරිණාමං ගච්ඡති. හත්තමපි භුත්තං න සමමා පරිණාමං ගච්ඡති. උච්චාරො’පි පස්සාවො’පි න පගුණො. ඉමිනා’යං කිසො ලුඛො දුඛඤ්ඤො උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතො ධම්නිසන්ධගත්තො” ති. අත්තගණ්ඨං විති-වෙඨෙතො අත්තාති පටිපටෙසෙතො උදරච්ඡිං සිඛෙතො ආලෙපං අදාසි.

1. ජානාසි. ම ඡ සං.

2. “කිදිසො” P₁TS.

3. “යාගුපි” PTS.

4. “තිරො කරණියං” PTS, ම ඡ සං. ජ වි. ම හු ට.

5. “උබ්ඞිකතො” PTS, ම ඡ සං.

33. ඉක්බිති සිටුගැහැරි තෙමේ සන්දවසක් ඉක්ම ගිය පසු ජීවක කොමාරහල්වයාහට “ඇදුර, සන්මසක් උඩුකුරු ව ගොවිත්ට මම අසමත් වෙමි” යි කීයේ ය. “ගැහැවිය, තෙපි මට ‘ඇදුර, සන්මසක් උඩුකුරු ව ගොවිත්ට මම සමත් වෙමි’ යි පිළින තෙළෙහි ද නො කෙළෙහි ද” ? “ඇදුර, සැබව. මම පිළින කෙළෙමි. එහෙත් මම මැරෙන්නෙමි නමුත් මම සන් මසක් උඩුකුරු ව ගොවිත්ට අසමත් වෙමි”. “ගැහැවිය, මම මෙය නො කියෙමි නම්, තෙපි මෙපමණකුත් නො ගොවිත්තනු ය. එසේ නමුත් ‘සති තුණකින් සිටුගැහැරි තෙමේ නිරෝග වන්නේ ය’ යි මා විසින් පළමු කොට ම දන්නා ලද්දෙහි ය. ගැහැවිය, නැති සිටුව. නිරෝග වෙහි ය. මානට දිය යුතු දේ කීම යි දනුව”. “ඇදුර, සියලු සමපත් ඔබට වේවා. මම ද ඔබගේ දාසයෙක් වෙමි”. “ගැහැවිය, කම් නැත. මානට සියලු සමපත් නො දෙව. මා හට දාසයෙක් ද නො වෙව. රජුට ලක්ෂයක් ද මට ලක්ෂයක් ද දෙව” යි. කී ය. එකල්හි සිටු ගැහැරි තෙමේ නිරෝග වූයේ රජුට ලක්ෂයක් ද ජීවක කොමාරහල්වයාට ලක්ෂයක් ද දුන්නේ ය.

34. එකල්හි බරණැස්නුවර සිටුපුතූහට කරණම් පැනීමෙන් ක්‍රීඩා කරද්දී බඩවැල ගැට ගැසීමෙන් හටගත් රෝගයෙක් වේ. ඒ ආබාධය කරණ කොට (ඔහු) පානය කළ කැඳ ද මනා කොට දිරවීමට නො යෙ සි. අනුභව කළ බත් ද මනා කොට නො දිරයි. මලමුත් ද ස්වභාවයෙන් පහ වීමෙන් (ඔහුට) නැත. එයින් හෙතෙමේ වැරුණේ විසලුනේ දුෂිණි වූයේ හටගත් පඬුවන්පැහැ ඇත්තේ නහර ඉල්පුනු සිරුරු ඇත්තේ වෙයි.

35. ඉක්බිති බරණැස් සිටුහට “යම් ආබාධයක් කරණ කොට පානය කළ කැඳ මනා කොට නො දිරා ද, අනුභව කළ බත් මනා කොට නො දිරා ද, මලමුත් ද ස්වභාවයෙන් පහ නො වේ ද, මාගේ පුත්‍රයාට එබඳු රෝගයෙක් වේ. හෙතෙමේ එයින් වැරුණේ විසලුනේ දුෂිණි ඇත්තේ උපන් පඬුවන්පැහැ ඇත්තේ නහර ඉල්පුනු සිරුරු ඇත්තේ වෙයි. මම රජගන- නුවරට ගොස් මාගේ පුතුව පිළියම් කරන්නට ජීවක වෙද රජුගෙන් ඉල්ලන්නෙමි නම්, යෙහෙකැ” යි සිත් වි ය.

36. ඉක්බිති බරණැස් සිටු තෙමේ රජගනනුවරට ගොස් මගධෙයවර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජු වෙත එළඹියේ ය. එළඹ මගධෙයවර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජුට “දෙවයන් වහන්ස, යම් ආබාධයක් කරණ කොට පානය කළ කැඳ මනා කොට නො දිරා ද, අනුභව කළ බත් මනා කොට නො දිරා ද, මලමුත් පහ නො වේ ද, මාගේ පුතුව එබඳු වූ රෝගයෙක් වේ. හෙතෙමේ එයින් වැරුණේ විසලුනේ දුෂිණි ඇත්තේ උපන් පඬුවන්පැහැ ඇත්තේ නහර ඉල්පුනු සිරුරු ඇත්තේ වේ. දෙවයන් වහන්සේ මාගේ පුතුව පිළියම් කරන්නට ජීවක වෙද රජු කෙරෙත්වා” යි කී ය.

37. එකල්හි මගධෙයවර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජු තෙමේ “සගය ජීවකය, බරණැසට යව. ගොස් බරණැස්සිටුපුතුවට පිළියම් කරව” යි ජීවක කොමාරහල්වයාහට අණ කෙළේ ය. “දෙවයන් වහන්ස, එසේ ය” යි ජීවක කොමාරහල්ව තෙමේ මගධෙයවර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජුට පිළිවදන් දී බරණැසට ගොස් බරණැස්සිටුපුත් වෙත එළඹියේ ය. එළඹ බරණැස්- සිටුපුතූගේ රෝගය සලකා ජනයා බැහැර කරවා තිරයකින් වට කොට ඔහු කණුවක බැඳ බිරිද ඉදිරියෙහි සිටුවා බඩ සිවිය උපුටා අතුණුගැටය බැහැර කොට “තීගේ සැමියාගේ රෝගය බලව” යි බිරිදට දක්වී ය. “මේ රෝගයෙන් පානය කළ කැඳ ද මනා කොට නො දිරයි. අනුභව කළ බත් ද මනා කොට නො දිරයි. මලමුත් පහ නො වේ. මෙයින් මෙතෙමේ වැරුණේ විසලුනේ දුෂිණි ඇත්තේ උපන් පඬු පැහැ ඇත්තේ නහර ඉල්පුනු සිරුරු ඇත්තේ වේ” යි (කියා) අතුණුගැටය උනා හැර නැවත අතුණු ඇතුල් කොට බඩසිවිය මසා ආලෙපයක් දුන්නේ ය.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

38. අථ බො බාරාණසෙය්‍යකො සෙට්ඨිපුතො න විරසෙය්‍යව අරොගො අනොසි. අථ බො බාරාණසෙය්‍යකො සෙට්ඨි “පුතො මෙ අරොගා-පිතො” ති ජීවකස්ස කොමාරහච්චස්ස සොළසසගස්සාති පාදස්සි. අථ බො ජීවකො කොමාරහච්චො තාති සොළසසගස්සාති, ආදය පුතදෙව රාජගං පච්චාගඤ්ඡී.

39. තෙන බො පත සමයෙන රඤ්ඤා¹ පඤ්ඤානස්ස පඤ්ඤාරොගා-බාධො හොති. ඛජු මහනතා මහනතා දිසාපාමොක්ඛා වෙජ්‍යා ආගන්තු-නාසකඛිංසු අරොගං කාතුං. ඛජුං ගිරඤ්ඤං ආදය අගමංසු. අථ බො රාජා පඤ්ඤොතො රඤ්ඤා මාගධස්ස සෙනිසස්ස බිබ්බිසාරස්ස සනතිකෙ දුතං පාතෙසි: “මග්ගං බො තාදිසො ආබාධො. සාධු දෙවො ජීවකං වෙජ්‍යං ආණාපෙතු. සො මං තිකිච්ඡිස්සති” ති.

40. අථ බො රාජා මාගධො සෙනිසො බිබ්බිසාරො ජීවකං කොමාර-හච්චං ආණාපෙසි: “ගච්ඡ හණේ ජීවක, උපෙජ්ඣතිං ගන්තුං රාජානං පඤ්ඤානං තිකිච්ඡාති” ති. “එවං දෙවො” ති ජීවකො කොමාරහච්චො රඤ්ඤා මාගධස්ස සෙනිසස්ස බිබ්බිසාරස්ස පටිසසුත්වා උපෙජ්ඣතිං ගන්තුං යෙන රාජා පඤ්ඤොතො තෙනුපසඬකමි. උපසඬකමිත්වා රඤ්ඤා පඤ්ඤානස්ස විකාරං සලලකෙඬත්වා රාජානං පඤ්ඤානං එතදවොච: “සප්පිං දෙව, නිප්පවිස්සාමි². තං දෙවො පිටිස්සති” ති. “අලං හණේ ජීවක, යං තෙ සකකා විතා සප්පිතා අරොගං කාතුං, තං කරොති. ජෙගුච්ඡං මෙ සප්පි. පටිකකුල” ති.

41. අථ බො ජීවකස්ස කොමාරහච්චස්ස එතදහොසි: “ඉමස්ස බො රඤ්ඤා තාදිසො ආබාධො න සකකා විතා සප්පිතා අරොගං කාතුං. යනතුතානං සප්පිං නිප්පවෙය්‍යං කසාවචණ්ණං කසාවග්ගං කසාවරස” ති. අථ බො ජීවකො කොමාරහච්චො නානාහෙසජ්ඣෙති සප්පිං නිප්පවි කසාව-චණ්ණං කසාවග්ගං කසාවරසං.

42. අථ බො ජීවකස්ස කොමාරහච්චස්ස එතදහොසි: “ඉමස්ස බො රඤ්ඤා සප්පි පිතං පරිණාමෙනතං උග්ගෙකං දස්සති. චණ්ඩා’යං රාජා ඝාතාපෙය්‍යාපි³ මං. යනතුතානං පටිගච්චව ආපුච්චෙය්‍ය” ති.

43. අථ බො ජීවකො කොමාරහච්චො යෙන රාජා පඤ්ඤොතො තෙනුපසඬකමි. උපසඬකමිත්වා රාජානං පඤ්ඤානං එතදවොච: “මයං බො දෙව, වෙජ්‍යා නාම තාදිසෙන මුහුතෙන න මුලාති උඬාරාම. නෙසජ්ඣාති සංඝරාම. සාධු දෙවො⁴ වාතනාගාරෙසු ව ආරෙසු ව ආණාපෙතු: ‘යෙන වාතනෙන ජීවකො ඉච්ඡති, තෙන වාතනෙන ගච්ඡතු. යෙන ආරෙන ඉච්ඡති, තෙන ආරෙන ගච්ඡතු. යං කාලං ඉච්ඡති, තං කාලං ගච්ඡතු. යං කාලං ඉච්ඡති තං කාලං පවිසතු” ති.

44. අථ බො රාජා පඤ්ඤොතො වාතනාගාරෙසු ව ආරෙසු ව ආණාපෙසි: “යෙන වාතනෙන ජීවකො ඉච්ඡති, තෙන වාතනෙන ගච්ඡතු. යෙන ආරෙන ඉච්ඡති, තෙන ආරෙන ගච්ඡතු. යං කාලං ඉච්ඡති, තං කාලං ගච්ඡතු. යං කාලං ඉච්ඡති, තං කාලං පවිසතු” ති.

1. සි. “උපෙජ්ඣතිං රඤ්ඤා”

2. “සප්පිං දෙසි. සප්පිං දෙව නිප්පවිස්සාමි” ම ඡ සං. 3. “ඝාතාපෙය්‍යාපි” P T S.

4. සාධු මෙ දෙවො සි වු.

38. ඉක්බිති බරණැස්සිටුපුත් තෙමේ නොබෝ කලකින් ම නිරෝග වූයේ ය. අනතුරු ව බරණැස්සිටු තෙමේ “මාගේ පුත්‍රයා නිරෝග කරණ ලද්දේය” යි ජීවක කොමාරහව්‍යානට සොළොස් දහසක් දුන්නේ ය. ජීවක කොමාරහව්‍යාන තෙමේ ඒ සොළොස් දහස ගෙණ නැවත රජගහ නුවරට පෙරලා ගියේ ය.

39. එකල්හි පජ්ජොත රජහට පාණ්ඩුරාතාඛාධයෙන් වේ. ඉතා උසස් බොහෝ දිසාපාමොක් වෙදවරු අවුත් නිරෝග කරන්නට නො හැකි වූහ. බොහෝ අමුරන් ගෙණ ගියහ. ඉක්බිති පජ්ජොත රජතෙමේ “මට මෙබඳු ආඛාධයෙන් වේ. දෙව තෙමේ ජීවක වෙදට අණ කෙරේවා. හෙතෙමේ මට පිළියම් කරන්නේ ය” යි මගධෙයවර වූ සෙනිය බ්‍රිහස්පති රජු වෙත දූතයකු යැවී ය.

40. ඉක්බිති මගධෙයවර වූ සෙනිය බ්‍රිහස්පති රජතෙමේ “සගය ජීවකය, උදෙතියට යව ගොස් පජ්ජොත රජුට පිළියම් කරව” යි ජීවක කොමාරහව්‍යානට අණ කෙළේ ය. “දෙවයන් වහන්ස, එසේ ය” යි ජීවක කොමාරහව්‍යාන තෙමේ මගධෙයවර වූ සෙනිය බ්‍රිහස්පති රජුට පිළිවදන් දී උදෙතියට ගොස් පජ්ජොත රජු වෙත එළඹියේ ය. එළඹ පජ්ජොත රජුගේ රෝගය සලකා “දෙවයන් වහන්ස, ගිනෙල් මුසු බෙහෙතක් පිසන්නෙමි. රජතෙමේ එය පානය කරන්නේ ද” යි පජ්ජොත රජුගෙන් ඇසී ය. “සගය ජීවකය, නම් නැත. යම් ලෙසකින් ගිනෙල් නැති ව නිරෝග කරන්නට ඔබට හැක්කේ නම් එසේ කරව. මාගට ගිනෙල් අප්‍රිය ය. පිළිකුල් ය”.

41. එකල්හි ජීවක කොමාරහව්‍යානට “ගිනෙල් නැති ව නිරෝග කරන්නට නො හැක්කේ ය. මේ රජුට (ඇත්තේ) එබඳු ආඛාධයෙකි. මම කසට පැහැ ඇති කසට ගඳ ඇති කසටරස ඇති ගිනෙල් බෙහෙතක් පිසන්නෙමි නම් යෙහෙකැ” යි සිත් වී ය. ඉක්බිති ජීවක කොමාරහව්‍යාන තෙමේ නොයෙක් බෙහෙතින් යුත් කසාවන් වූ කසට ගඳ ඇති කසට රස ඇති ගිනෙල් බෙහෙතක් පිසී ය.

42. අනතුරු ව ජීවක කොමාරහව්‍යානට “මේ රජුට පානය කළ ගිනෙල් පැසවන්නේ තැලි (මක්කාරය) උපදවන්නේ ය. මේ රජු තෙමේ චණ්ඩ ය. මා මැරවිය හැක්කේ ය. මම පළමු කොට ම විවාරන්නෙමි නම්, යෙහෙකැ” යි සිත් වී ය.

43. ඉක්බිති ජීවක කොමාරහව්‍යාන තෙමේ පජ්ජොත රජු වෙත එළඹියේ ය. එළඹ “දෙවයන් වහන්ස, අපි වෙදහු වූ කලී (යම් බඳු නැකැත් සුදුසු නම්) එබඳු නැකැත්න් මුල් උදුරා ගනුමුන. බෙහෙත් එකතු කරමුන. එහෙයින් වාහනාගාරයන්හි ද, දාරයන්හි ද “ජීවකයා යම් වාහනයකින් (යනු) කැමැති ද, ඒ වාහනයෙන් යේවා. යම් දාරයකින් (යනු) කැමැති ද, ඒ දාරයෙන් යේවා. යම් කලෙක (යනු) කැමැති ද, එකල්හි යේවා. යම් කලෙක පිවිසෙනු කැමැති ද එකල්හි පිවිසේවා” යි දෙවයන් වහන්සේ අණ කෙරෙත්වා” යි පජ්ජොත රජුට කී ය.

44. ඉන් පසු පජ්ජොත රජු තෙමේ “යම් වාහනයකින් ජීවක තෙමේ යනු කැමැති වේ ද, ඒ වාහනයෙන් යේවා. යම් දොරටුවකින් (යනු) කැමැති වේ ද, ඒ දොරටුවෙන් යේවා. යම් කලෙක (යනු) කැමැති වේ ද, එකල්හි යේවා. යම් කලෙක (පිවිසෙනු) කැමැති වේ ද, එකල්හි පිවිසේවා” යි වාහනාගාරයන්හි ද දාරයන්හි ද අණ කරවී ය.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

45. තෙන බො උත සමයෙන රඤ්ඤ පඤ්ඤානස්ස භද්දවතීකා නාම හත්තිකා පඤ්ඤාසයොජනිකා හොති. අථ බො ජීවකො කොමාර-භවෙවා රඤ්ඤ පඤ්ඤානස්ස සප්පි¹ උපනාමෙසි: “කසාවං දෙවො පිචතු” ති. අථ බො ජීවකො කොමාරභවෙවා රාජානං පඤ්ඤානං සප්පි පායෙඤ්ඤා හත්තිසාලං ගන්තවා භද්දවතීකාය හත්තිකාය නගරමනා නිසාති.

46. අථ බො රඤ්ඤ පඤ්ඤානස්ස තං සප්පි පිතං පරිණාමෙනං උද්දෙකං අදසි. අථ බො රාජා පඤ්ඤානො මනුස්සො එතදවොච: “දුට්ඨෙන භණ්ණ, ජීවකෙන සප්පි පාසිතො”මති. තෙන හි භණ්ණ, ජීවකං වෙජ්ජං පිචිතථා” ති. “භද්දවතීකාය දෙව, හත්තිකාය නගරමනා නිසාතිතො”ති.

47. තෙන බො උත සමයෙන රඤ්ඤ පඤ්ඤානස්ස කාකො නාම දුසො සට්ඨියොජනිකො හොති අමනුස්සොන ජාතො². අථ බො රාජා පඤ්ඤානො කාකං දුසං ආණාපෙසි. “ගච්ඡ භණ්ණ කාක, ජීවකං වෙජ්ජං නිවතෙනාහි: ‘රාජා තං ආවරිද නිවතනාපෙති’ ති. එතෙ බො භණ්ණ කාක, වෙජ්ජා නාම බහුමායා. මා වස්ස කිඤ්ඤි පටිග්ගහෙසි” ති.

48. අථ බො කාකො දුසො ජීවකං කොමාරභවං අනුරාමගෙන කොසමිඤ්ඤං සමනාවෙසි පාතරාසං කරොන්තං. අථ බො කාකො දුසො ජීවකං කොමාරභවං එතදවොච: “රාජා තං ආවරිද, නිවතනාපෙති” ති “ආගමෙහි භණ්ණ කාක, යාච භුක්ඤ්ජාමි³. හඤ්ඤ භණ්ණ කාක, භුක්ඤ්ජාමි”ති. “අලං ආවරිද, රඤ්ඤමහි ආණ්ණෙනා, එතෙ බො භණ්ණ කාක, වෙජ්ජා නාම බහුමායා. මා වස්ස කිඤ්ඤි පටිග්ගහෙසි” ති.

49. තෙන බො උත සමයෙන ජීවකො කොමාරභවෙවා නබෙන හෙසජ්ජං ඔලුමෙපඤ්ඤා ආමලකඤ්ඤා බාදති. පාතීයඤ්ඤා පිචති. අථ බො ජීවකො කොමාරභවෙවා කාකං දුසං එතදවොච: “හඤ්ඤ භණ්ණ කාක, ආමලකඤ්ඤා බාද. පාතීයඤ්ඤා පිචස්ස” ති. අථ බො කාකො දුසො “අයඤ්ඤා බො වෙජ්ජා ආමලකඤ්ඤා බාදති. පාතීයඤ්ඤා පිචති. න අරහති කිඤ්ඤි පාපකං හොතු” නති උපසිංහමලකඤ්ඤා බාදි. පාතීයඤ්ඤා අපාසි. තස්ස තං උපසිංහමලකං බාසිතං තතෙච නිව්ජාරෙසි.

50. අථ බො කාකො දුසො ජීවකං කොමාරභවං එතදවොච: “අත්ථ මෙ ආවරිද, ජීවිත” නති. “මා භණ්ණ කාක, භාසි. කුඤ්ඤෙව අරොගො හවිස්සාසි. රාජා ව. වණ්ණො සො රාජා ඝාතාපෙය්‍යාපි මං. තෙනාහං න නිවතනාමි” ති භද්දවතීකං හත්තිකං කාකස්ස නිද්‍යාදෙඤ්ඤා යෙන රාජගතං තෙන පක්කාමි. අනුපුබ්බෙන යෙන රාජගතං⁴ යෙන රාජා මාගමො සෙතියො ඛිමිසාරො තෙහුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමි රඤ්ඤ මාගමස්ස සෙතියස්ස ඛිමිසාරස්ස එතමත්ථං ආරොවෙසි. “සුට්ඨි භණ්ණ ජීවක, අකාසි යං සි⁵ න නිවතෙනා”. වණ්ණො සො රාජා ඝාතාපෙය්‍යාපි ත”නති.

51. අථ බො රාජා පඤ්ඤානො අරොගො සමානො ජීවකස්ස කොමාරභවස්ස සන්නිකෙ දුතං පාගෙසි: “ආගච්ඡතු ජීවකො. වරං දස්සාමි” ති. “අලං අයෙතො⁶. අධිකාරං මෙ දෙවො සරතු”ති.

1. “කං සප්පි.” 2. “පටිච්චජානො” ම ඡ සං. PTS.

3. “යාච භුක්ඤ්ජාමි.” ම ඡ සං. PTS. 4. “යෙන රාජා” ම ඡ සං.

5. “සමපි” ම ඡ සං. PTS. 6. “අලං දෙව” සි.

45. එකල්හි පඤ්ඤාන රජුගේ හඳුට්ඨිකා නම් ඇතින්න දවසකට පණස් යොදුනක් යන ගමන් වේග ඇත්තී ය. ඉක්බිති ජීවක කොමාර-හව්ව තෙමේ පඤ්ඤාන රජුට “දෙවයන් වහන්සේ කෘතිය පානස කරණ සේක්වා” යි කසට පැහැති ගිතෙල් බෙහෙත එළඹී ය. ජීවක කොමාර-හව්ව තෙමේ පඤ්ඤාන රජුට ගිතෙල් බෙහෙත පොවා ඇත්හලට ගොස් හඳුට්ඨි ඇතින්න පිට නැගී නුවරින් පලා ගියේ ය.

46. එපිට පඤ්ඤාන රජුට පානස කළ ඒ ගිතෙල් බෙහෙත පැසවන්නේ තැලි ඉපදවී ය. ඉක්බිති පඤ්ඤාන රජු තෙමේ “සගයෙහි, දුෂ්ට වූ ජීවකයා විසින් ගිතෙල් පොවන ලද්දේ වෙමි. සගයෙහි, එබැවින් ජීවක වෙද සොයමු” යි මිනිසුන්ට කියේ ය. “දෙවයන් වහන්ස, හඳුට්ඨි ඇතින්න පිට නැගී නුවරින් පැන ගියේ ය” යි ඔහු කීය.

47. එකල්හි පඤ්ඤාන රජුගේ අමනුෂ්‍යයකු නිසා උපන් කාක නම් දස තෙමේ දවසකට සැට යොදුන් යන ගමන් වේග ඇත්තේ වේ. ඉක්බිති පඤ්ඤාන රජු තෙමේ “කොල කාකය, ‘ආවාය්‍යීයෙහි, රජු තෙමේ ඔබ නවත්වා’ යයි ජීවක වෙද නවතව. කොල කාකය, මේ වෙද්දු නම් බොහෝ මාස ඇත්තාහු ය. ඔහු දෙන කිසිවක් නො පිළිගනු” යි කාකදසයාට අණ කෙළේ ය.

48. ඉක්බිති කාක දස තෙමේ අතරමග කොසඹා නුවර දී උදසන අහර ගන්නා ජීවකයා දුටුයේ ය. එකල්හි කාක දස තෙමේ “ආවාය්‍යීයෙහි, රජු තෙමේ ඔබ නවත්වා” යයි ජීවක කොමාරහව්වයාට කියේ ය. “කොල කාකය, අනුභව කරමි. ඒ තාක් බලාපොරොත්තු වෙව. කොල කාකය, තෝ ද අනුභව කරව”. ආවාය්‍යීයෙහි, කම් නැත. ‘කාකය මේ වෙද්දු නම් බොහෝ මාස ඇත්තාහු ය. ඔහු දෙන කිසිවක් නො පිළිගනු’ යි රජු විසින් අණ කරණ ලද්දෙහි වෙමි” යි කාකදසයා කී ය.

49. එකල්හි ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ තියගින් බෙහෙතක් ඔබා ගෙණ නෙල්ලි ද කසි. පැන් ද බෝයි. එකල්හි ජීවක කොමාරහව්වතෙමේ “කොල කාකය, නෙල්ලි ද කව. පැන් ද බෝව” යි කාකදසයාට කී ය. ඉක්බිති කාක දස තෙමේ “මේ වෙද නෙල්ලි ද කසි. පැන් ද බෝයි. කිසි තපුරක් වන්නට යුතු නො වේ ය” යි නෙල්ලි ගෙඹියෙන් අඩක් ද කෑයේ ය. පැන් ද බිඳවී ය. ඔහු විසින් කන ලද ඒ නෙල්ලි පලව එ වෙලේම ඔහුට විරෙක කෙළේ ය.

50. එපිට කාකදස තෙමේ “ආවාය්‍යීයන් වහන්ස, මාගේ ජීවිතය රැකේද” යි ජීවක කොමාරහව්වයාගෙන් ඇසී ය. “කොල, කාකය, බිය පත් නොව. තෝත් නිරෝග වන්නෙහි ය. රජු තෙමේ ද නිරෝග වන්නේ ය. වණ්ඩ වූ ඒ රජු තෙමේ මා මරවන්නේ ද වේ. එහෙයින් මම නො නවතිමි” යි හඳුට්ඨිකා ඇතින්න කාකදසයාට භාර දී රජගහ නුවර බලා නික්ම ගියේ ය. පිළිවෙළින් රජගහනුවරට ගියේ මගධෙඛර වූ සෙතිය බිම්බිසාර රජු වෙත එළඹියේ ය. එළඹ මගධෙඛර වූ සෙතිය බිම්බිසාර රජුට මේ වග සැළකෙළේ ය. රජු තෙමේ “සගය ජීවකය, යම් හෙයකින් නො නැව-තුනෙහි ද එහෙයින් යහපතක් කෙළෙහි ය. (නැවතුනෙහි නම්) වණ්ඩ වූ ඒ රජු තෙමේ තා මරවන්නේ ය.” යි කී ය.

51. ඉක්බිති පඤ්ඤාන රජු තෙමේ නිරෝග වූයේ “ජීවක තෙමේ පැමිණේවා. වරයක් දෙන්නෙමි” යි ජීවක කොමාරහව්වයා වෙත දූතයකු යැවී ය. “ආවාය්‍යීය, කම් නැත. දෙවයන් වහන්සේ මාගේ අධිකාරය (=ප්‍රමුඛ ක්‍රියාව) සිහි කෙරෙත්වා” යි කියා යැවී ය.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

52. තෙන බො පන සමයෙන රඤ්ඤ පඤ්ඤානස්ස සීවෙය්‍යකං දුස්සයුගං උප්පන්නං ගොති බහුන්තං¹ දුස්සානං බහුන්තං දුස්සයුගානං බහුන්තං දුස්සයුගසතානං බහුන්තං දුස්සයුගසහස්සානං බහුන්තං දුස්සයුගසතසහස්සානං අග්ගඤ්ඤ සෙට්ඨඤ්ඤ මොක්ඛඤ්ඤ උත්තමඤ්ඤ පචරඤ්ඤ. අථ බො රාජා පඤ්ඤාතො තං සීවෙය්‍යකං දුස්සයුගං ජීවකස්ස කොමාර-හව්වස්ස පාහෙසි.

53. අථ බො ජීවකස්ස කොමාරහව්වස්ස එතදහොසි: “ඉදං බො මෙ සීවෙය්‍යකං දුස්සයුගං රඤ්ඤ පඤ්ඤාතෙන පතිතං බහුන්තං දුස්සානං බහුන්තං දුස්සයුගානං බහුන්තං දුස්සයුගසතානං බහුන්තං දුස්සයුගසහස්සානං බහුන්තං දුස්සයුගසතසහස්සානං අග්ගඤ්ඤ සෙට්ඨඤ්ඤ මොක්ඛඤ්ඤ උත්තමඤ්ඤ පචරඤ්ඤ. නයිමං² අඤ්ඤා කොචි පච්චාරතති අඤ්ඤානු තෙන හගවතා අරහතා සමමා සම්බුද්ධොත, රඤ්ඤ වා මාගධෙන සෙතියෙන බිම්බිසාරෙතා”ති.

54. තෙන බො පන සමයෙන හගවතො කායො දෙසාභිසන්නො ගොති. අථ බො හගවා ආයසමන්තං ආනන්දං ආමනෙතෙසි: “දෙසාභිසන්නො බො ආනන්ද නිථාගතස්ස කායො. ඉච්ඡති නිථාගතො විරෙවනං පාතු”නති.

55. අථ බො ආයසමා ආනන්දෙ යෙන ජීවකො කොමාරහව්වො තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිති ජීවකං කොමාරහව්වං එතදවොච: “දෙසාභිසන්නො බො ආට්ඨසො ජීවක, නිථාගතස්ස කායො. ඉච්ඡති නිථාගතො විරෙවනං පාතු”නති. “තෙන හි හනෙත ආනන්ද, හගවතො කායං කතිපාහං සිනෙහෙට්ඨා” ති.

56. අථ බො ආයසමා ආනන්දෙ හගවතො කායං කතිපාහං සිනෙහෙට්ඨා යෙන ජීවකො කොමාරහව්වො තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිති ජීවකං කොමාරහව්වං එතදවොච “සිතිද්ධො බො ආට්ඨසො ජීවක, නිථාගතස්ස කායො, යස්සද්ධති කාලං මඤ්ඤාසී” ති.

57. අථ බො ජීවකස්ස කොමාරහව්වස්ස එතදහොසි: “න බො මෙ තං පතීරුපං, යො’හං හගවතො. ඔලාරිකං විරෙවනං දදෙය්‍ය”නති. තිණ්ඤ උප්පලනන්තී තානාහෙසජ්ජෙති පරිභාවෙට්ඨා යෙන හගවා තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිති එකං උප්පලනන්තං හගවතො උපනාමෙසි: “ඉමං හනෙන හගවා පඨමං උප්පලනන්තං උපසිඛ්ඤාතු. ඉදං හගවන්තං දසකකිත්තං විරෙවෙය්‍යති” ති. දුතියං උප්පලනන්තං හගවතො උපනාමෙසි: “ඉමං හනෙන හගවා දුතියං උප්පලනන්තං උපසිඛ්ඤාතු. ඉදං හගවන්තං දසකකිත්තං විරෙවෙය්‍යති” ති. තතියං උප්පලනන්තං හගවතො උපනාමෙසි: “ඉමං හනෙන හගවා තතියං උප්පලනන්තං උපසිඛ්ඤාතු. ඉදං හගවන්තං දසකකිත්තං විරෙවෙය්‍යති ති එවං හගවතො සමතිංසාය විරෙවනං හවිස්සති” ති. අථ බො ජීවකො කොමාරහව්වො හගවතො සමතිංසාය විරෙවනං දන්තා හගවන්තං අභිවාදෙට්ඨා පදකක්ඛිණං කන්තා පක්කාමි.

52. එකල්හි පඤ්ඤානුමුක්තියට බොහෝ වස්තුයන්ට බොහෝ වස්තු යුග්මයන්ට බොහෝ සිය ගණන් වස්තුයුග්මයන්ට බොහෝ දහස් ගණන් වස්තුයුග්මයන්ට බොහෝ ලක්ෂගණන් වස්තුයුග්මයන්ට අග්‍ර වූ ද ශ්‍රේෂ්ඨ වූ ද මුඛ්‍ය වූ ද උතුම් වූ ද ප්‍රචර වූ ද සිව්වයාකවස්තුයුග්මයක් ලැබුනේ වේ. ඉක්බිති පඤ්ඤාන රජතෙමේ ඒ සිව්වයාකවස්තුයුග්මය ජීවක කොමාර-හව්වට යැවී ය.

53. එකල්හි ජීවක කොමාරහව්වයාහට “පඤ්ඤාන රජු පිහිත් මා වෙත එවූ සිව්වයාකවස්තුයුග්මය බොහෝ වස්තුයන්ට බොහෝ වස්තු යුග්මයන්ට බොහෝ සිය ගණන් වස්තුයුග්මයන්ට බොහෝ දහස් ගණන් වස්තුයුග්මයන්ට බොහෝ ලක්ෂගණන් වස්තුයුග්මයන්ට අග්‍ර ද වේ. ශ්‍රේෂ්ඨ ද වේ. මුඛ්‍ය ද වේ. උතුම් ද වේ. ප්‍රචර ද වේ. භාග්‍යවත් වූ අතීත වූ සමාසක්ෂලෝක වූ ඒ තථාගතයන් වහන්සේ හෝ මහධෙශවර වූ සෙනා ඇති බිම්බිසාර රජු හෝ හැර අන් කිසිවෙක් මේ වස්තුයුග්මයට සුදුසු නොවේ”යි මේ සිතා විය.

54. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ශරීරය දෙස් කිපීමෙන් පිහිත වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් අතද තෙරුන් ඇමැතු සේක: “ආනන්දය, තථාගතයන්ගේ ශරීරය දෙස් අසික වූයේ වේ. තථාගත තෙමේ විරෙක බෙහෙතක් පාතය කරන්නට කැමැති”යි වදාළ සේක.

55. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ආනන්දසම්මතයන් වහන්සේ ජීවක කොමාර-හව්වට වෙත ගියහ. ගොස් ඇවැත් ජීවකය, තථාගතයන් වහන්සේගේ ශරීරය දෙස් කිපීමෙන් පිහිත වේ. තථාගතයන් වහන්සේ විරෙක බෙහෙතක් පාතය කරන්නට කැමැති සේකැ”යි ජීවක කොමාරහව්වයාහට කීහ. “ආනන්ද සම්මතයන් වහන්සේ, එසේ නම් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ශරීරය කිහිප දිනක් තෙල් පොවා මොළොක් කරණ සේක්වා”යි හෙතෙම කී ය.

56. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ආනන්ද සම්මතයන් වහන්සේ කිහිප දිනක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ශරීරය මොළොක් කොට ජීවක කොමාරහව්වට වෙත ගියහ. ගොස් “ඇවැත්, ජීවකය, තථාගතයන් වහන්සේගේ ශරීරය මොළොක් වූයේය. දැන් යමකට කල් සලකන්නෙහි නම් මේ ඒ විරෙක බෙහෙත දීමට කල් වේ යැ යි ජීවකකොමාරහව්වයාහට දැන්වූහ.

57. එවිට ජීවක කොමාරහව්වයාහට “මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට දැන වූ විරෙක බෙහෙතක් දෙන්නෙමි නම්, මට ඒ සුදුසු නොවේ”යි සිත් වී ය. එසේ සිතා උපුල්මිටි තුණක් නොයෙක් බෙහෙත් ගල්වා ගෙන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ “ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ පළමුවන උපුල්මිටිය සිඹිනා සේක්වා. මෙය භාග්‍යවතුන් වහන්සේට දස-වරක් විරෙක කරන්නේ ය” යි එක් උපුල් මිටියක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එළවූයේ ය. “ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ දෙවන උපුල් මිටිය සිඹිනා සේක්වා. මෙය භාග්‍යවතුන් වහන්සේට දසවරක් විරෙක කරන්නේ ය” යි දෙවන උපුල් මිටිය භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එළවූයේ ය. “ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ තෙවන උපුල්මිටිය සිඹිනා සේක්වා. මෙය භාග්‍යවතුන් වහන්සේට දසවරක් විරෙක කරන්නේ ය” යි තෙවන උපුල් මිටිය භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එළවූයේ ය. ඉක්බිති ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තිස් වරක් විරෙක වන්නට බෙහෙත් දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පැදකුණු කොට තිත්ම ගියේ ය.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

58. අප්ථ ඛො ජ්වකස්ස කොමාරහවෙව්සා ඛතිඤ්ඤාරකොට්ඨකා නිකඛ-
න්තස්ස එතදහොසි: “මයා ඛො භගවතො සමතිංසාය විරෙවනං දින්නං,
දෙසාභිසන්තො තථාගතස්ස කායො, න භගවන්තං සමතිංසකඛතනුං
විරෙවෙස්සති, එකුන්තිංසකඛතනුං භගවන්තං විරෙවෙස්සති, අපි ච භගවා
විරිත්තො නහාසිස්සති, නහාතං භගවන්තං සකිං විරෙවෙස්සති, එවං
භගවතො සමතිංසාය විරෙවනං භවිස්සති”ති.

59. අප්ථ ඛො භගවා ජ්වකස්ස කොමාරහවෙව්සා වෙතසා වෙතො-
පරිවිතකකමඤ්ඤාය ආයසමන්තං ආනන්දං ආමන්තෙයි: “ඉධානන්ද, ජ්වකස්ස
කොමාරහවෙව්සා ඛතිඤ්ඤාරකොට්ඨකා නිකඛන්තස්ස එතදහොසි: ‘මයා ඛො
භගවතො සමතිංසාය විරෙවනං දින්නං, දෙසාභිසන්තො තථාගතස්ස කායො,
න භගවන්තං සමතිංසකඛතනුං විරෙවෙස්සති, එකුන්තිංසකඛතනුං
භගවන්තං විරෙවෙස්සති, අපි ච භගවා විරිත්තො නහාසිස්සති, නහාතං
භගවන්තං සකිං විරෙවෙස්සති, එවං භගවතො සමතිංසාය විරෙවනං
භවිස්සති’ ති. තෙන භානන්ද, උණේභාදකං පටියාදෙහි” ති. “එවං
භනෙත” ති ඛො ආයසමා ආනන්දෙ භගවතො පටියස්සවා උණේභාදකං
පටියාදෙසි.

60. අප්ථ ඛො ජ්වකො කොමාරහවෙව්සා යෙන භගවා තෙනුපසඛකමි,
උපසඛකමිවා භගවන්තං අභිවාදෙවා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං
නිසීන්තො ඛො ජ්වකො කොමාරහවෙව්සා භගවන්තං එතදවොච: “විරිත්තො
භනෙත භගවා”ති. “විරිත්තො”මහි ජ්වකා”ති. “ඉධ මයං භනෙත ඛතිඤ්ඤාර-
කොට්ඨකා නිකඛන්තස්ස එතදහොසි: “මයා ඛො භගවතො සමතිංසාය
විරෙවනං දින්නං, දෙසාභිසන්තො තථාගතස්ස කායො, න භගවන්තං
සමතිංසකඛතනුං විරෙවෙස්සති, එකුන්තිංසකඛතනුං භගවන්තං විරෙ-
වෙස්සති, අපි ච භගවා විරිත්තො නහාසිස්සති, නහාතං භගවන්තං සකිං
විරෙවෙස්සති, එවං භගවතො සමතිංසාය විරෙවනං භවිස්සති” ති. නහායකු
භනෙත භගවා, නහායකු සුගතො” ති. අප්ථ ඛො භගවා උණේභාදකං
නහාසි. නහාතං භගවන්තං සකිං විරෙවෙසි. එවං භගවතො සමතිංසාය
විරෙවනං අහොසි.

61. අප්ථ ඛො ජ්වකො කොමාරහවෙව්සා භගවන්තං එතදවොච: “යාව
භනෙත භගවතො කායො පකතන්තො ගොති, අලං තාව යුසපිණ්ඨි-
පාතෙනා”ති¹.

1. “අභං තාව යුස පිණ්ඨිපාතෙනාති” සි මු.

„ “අලං යුස පිණ්ඨිපාතෙනාති” සි

58. ඉක්බිති බිහිදෙරොටුවෙන් නික්මෙන්නා වූ ජීවක කොමාර-හව්වට “මා විසින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නිස්වරක් විරෙක වන බෙහෙතක් දෙන ලද්දේ ය. තථාගතයන් වහන්සේගේ ශරීරය දෙස් අධික වූයේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නිස්වරක් විරෙක නො වන්නේ ය. එකුත් නිස්වරක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට විරෙක වන්නේ ය. එහෙත් විරෙවනය කළා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ස්නානය කරන්නාහ. ස්නානය කළා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වරක් විරෙවනය වන්නේ ය. මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නිස් වරක් විරෙවනය වන්නේය” යි මේ සිත විය.

59. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ජීවක කොමාරහව්වයාගේ අදහස (තමන්) සිතින් දූත “ආනන්දය, මෙහි බිහිදෙරොටුවෙන් නික්මෙන්නා වූ ජීවක කොමාරහව්වයාහට ‘මා විසින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නිස්වරක් විරෙක වන බෙහෙතක් දෙන ලද්දේ ය. තථාගතයන් වහන්සේගේ ශරීරය උත්සන්න වූ දෙස් ඇත්තේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නිස් වරක් විරෙවනය නො වන්නේ ය. එකුත් නිස්වරක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට විරෙවනය වන්නේ ය. එහෙත් විරෙවනය කළා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ස්නානය කරණ සේක. ස්නානය කළ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වරක් විරෙවනය වන්නේ ය. මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නිස් වරක් විරෙවනය වන්නේ ය” යන සිත් විය යි වදාරා ආයුෂමත් අනද්වෙරැත් ඇමතු සේක: “ආනන්දය, එසේ නම් උණුදිය පිළියෙල කරව” යි. “සාමිනි, එසේය” යි ආයුෂමත් ආනන්ද සම්මුතියෙන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී උණුදිය පිළියෙල කළහ.

60. ඉක්බිති ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්නේ ය. පසෙක හුන්නා වූ ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ “සාමිනි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විරෙක කළ සේක් ද” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් ඇසී ය. “ජීවකය විරෙක කළෙමි වෙමි.” “සාමිනි, මෙහි පිට්ඨෙරොටුවෙන් නික්-මෙන්නා වූ මට “මා විසින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නිස්වරක් විරෙක වන බෙහෙතක් දෙන ලද්දේ ය. තථාගතයන් වහන්සේගේ ශරීරය උත්සන්න වූ දෙස් ඇත්තේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නිස් වරක් විරෙවනය නො වන්නේ ය. එකුත් නිස්වරක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට විරෙවනය වන්නේ ය. එහෙත් විරෙවනය කළා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ස්නානය කරණ සේක. ස්නානය කළා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වරක් විරෙවනය වන්නේ ය. මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නිස්වරක් විරෙවනය වන්නේ ය” යි මේ අදහස විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ස්නානය කරණ සේක්වා. සුගතයන් වහන්සේ ස්නානය කරණ සේක්වා” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැල-කෙළේ ය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ උණුදිය ස්නානය කළ සේක. ස්නානය කළා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වරක් විරෙවනය විය. මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සමතිස් විරෙවනයෙක් විය.

61. අනතුරුව ජීවක කොමාරහව්වතෙමේ “සාමිනි, යම්කාක් කලකින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ශරීරය ප්‍රකාතිස්වතාවය ඇත්තේ වේ ද, ඒ තාක් කල් සිතිවූ ආහාර සුද්දිය” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැල කෙළේ ය.

62. අථ බො භගවතො කායො න චිරස්සෙව පකතන්තො අහොසි. අථ බො ජීවකො කොමාරභවෙව, නා සිවෙය්‍යං දුස්සයුගං ආදිය යෙන භගවා තෙනුපසඬකම්. උපසඬකම්චා භගවතං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො බො ජීවකො කොමාරභවෙව භගවතං එතදවොච: “එකාහං භන්නො, භගවතං වරං යාවාමි” ති. “අනික්කන්තවරා බො ජීවක, තථාගතා” ති. “යඤ්ච භන්නො, කප්පති යඤ්ච අනවජ්ජ” නති. “චදෙති ජීවකා” ති. “භගවා භන්නො, පංසුකුලිකො භික්ඛු-සම්මෙසා ව. ඉදං මෙ භන්නො, ඡිවෙය්‍යං දුස්සයුගං රඤ්ඤ පජ්ජානෙති පතිතං බහුන්තං දුස්සානං බහුන්තං දුස්සයුගානං බහුන්තං දුස්සයුගසත්තානං බහුන්තං දුස්සයුගසහස්සානං බහුන්තං දුස්සයුගසතසහස්සානං අග්ගඤ්ච සෙට්ඨඤ්ච මොකඤ්ච උත්තමඤ්ච පවරඤ්ච. පතිගණ්ණාතු මෙ භන්නො, භගවා සිවෙය්‍යං දුස්සයුගං භික්ඛුසම්මෙසා ව ගහපති විවරං අනුජානාතු” ති. පටිගහතෙසි භගවා සිවෙය්‍යං දුස්සයුගං.

63. අථ බො භගවා ජීවකං කොමාරභවං ධම්මියා කථාය සන්දස්සසි. සමාදපෙසි. සමුත්තොජෙසි. සමපහංසෙසි. අථ බො ජීවකො කොමාර-භවෙව භගවතා ධම්මියා කථාය සන්දස්සිතො සමාදපිතො සමුත්තොජිතො සමපහංසිතො උට්ඨායාසනා තගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදකම්ණං කත්වා පකකාමි.

64. අථ බො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථා කත්වා භික්ඛු අමනොසි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ගහපතිවිවරං. යො ඉච්ඡති, පංසුකුලිකො හොතු. යො ඉච්ඡති, ගහපතිවිවරං සාදියතු. ඉතරි තරෙනපකං¹ භික්ඛවෙ, සන්තුට්ඨං වණ්ණෙත්ති” ති.

65. අස්සොසුං බො රාජගහෙ මනුස්සා “භගවතා කිර භික්ඛුනං ගහපතිවිවරං අනුඤ්ඤාති” නති. තෙ ව මනුස්සා හට්ඨා අහෙසුං උදග්ගා: “ඉදති බො මයං දුතාති දස්සාම, පුඤ්ඤාති කරස්සාම, යතො භගවතා භික්ඛුනං ගහපතිවිවරං අනුඤ්ඤාති” නති. එකානෙතෙව රාජගහෙ බහුති විවරසහස්සාති උපපජ්ජංසු.

66. අස්සොසුං බො ජානපද මනුස්සා “භගවතා කිර භික්ඛුනං ගහපති විවරං අනුඤ්ඤාති” නති. තෙ ව මනුස්සා හට්ඨා අහෙසුං උදග්ගා: “ඉදති බො මයං දුතාති දස්සාම, පුඤ්ඤාති කරස්සාම, යතො භගවතා භික්ඛුනං ගහපතිවිවරං අනුඤ්ඤාති” නති. ජනපදෙපි එකානෙතෙව බහුති විවර-සහස්සාති උපපජ්ජංසු.

67. තෙන බො පන සමයෙන සම්මස්ස පාචාරො උප්පන්නො තොති. භගවතො එතමස්ස ආරොවෙසු. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පාචාර” නති. කොසෙය්‍යපාචාරො උප්පන්නො තොති². “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, කොසෙය්‍ය පාචාර” නති. කොජවං උප්පන්නො තොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, කොජව” නති.

පඨමකභාණවාරො නිවසිතො

1. “ඉතරිතරෙනපකං” ම ඡ සං. P T S. “ඉතරිතරෙනවිතං” ඩි

2. “භගවතො එතමස්ස ආරොවෙසු.” ම ඡ සං. P T S. අ චි. ජ චි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

62. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ශරීරය නොබෝ කලකින් ම ප්‍රකාශී ස්වභාව ඇත්තේ විය. නැවත ජීවක කොමාරනච්ච නෙමේ ඒ සිව්වෙය්‍යකවස්සුගුත්මය ගෙණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්නේ ය. පසෙක හුන් ජීවකකොමාරනච්ච නෙමේ “සාමිනි, මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් එක් වරයන් ඉල්ලමි”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකෙළේ ය. “ජීවකය, ගාතනවරයෝ වර ඉක්මව්වාහු ය”. “සාමිනි, යමක් කැප වේ ද, යමක් නිදෙස් වේ ද, (එවළු වරයන් ඉල්ලමි)”යි. “ජීවකය, නිසාව”. “සාමිනි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පංසුකුලික වන සේක. භික්ෂුසඛ්‍යා නෙමෙන් පංසුකුලික වේ. සාමිනි, මේ සිව්වෙය්‍යකවස්සුගුත්මය පස්සාන රජු විසින් මට එවන ලද්දේ ය. බොහෝ වස්සුයන්ට බොහෝ වස්සුගුත්මයන්ට බොහෝ සියගණන් වස්සුගුත්මයන්ට බොහෝ දහස්ගණන් වස්සුගුත්මයන්ට බොහෝ ලක්ෂගණන් වස්සුගුත්මයන්ට අග ද ශ්‍රේෂ්ඨ ද මුඛ්‍ය ද උත්තම ද පවර ද වේ. සාමිනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මාගේ සිව්වෙය්‍යකවස්සුගුත්මය පිළිගන්නා සේක් වා. භික්ෂුසඛ්‍යාට ද ගාහපතිවිවරය අනුදන්නා සේක්වා” යි සැලකෙළේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සිව්වෙය්‍යකවස්සුගුත්මය පිළිගත් සේක.

63. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ජීවක කොමාරනච්චයාට දහමි කතාවෙන් කරුණු දක්වූ සේක (එහි ඔහු) සමාදන් කරවූ සේක. තියුණු කරවූ සේක. සතුටු කරවූ සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දහමි කතාවෙන් කරුණු දක්වන ලද සමාදන් කරවන ලද තියුණු කරවන ලද සතුටු කරවන ලද ජීවක කොමාරනච්චනෙමේ හුනස්නෙන් නැගිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පාදකුණු කොට තිත්ම ගියේ ය.

64. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනායෙහි මේ කාරණයෙහි දහමි කතා කොට “මහණෙනි, ගාහපතිවිවරය අනුදනිමි. යමෙක් කැමැති නම්, පංසුකුලික වේවා. යමෙක් කැමැති නම්, ගාහපතිවිවරය ඉවසාවා. මහණෙනි, මම කුදු මහත් අගය ඇති යම්කිසිවකින් (ලද්දෙකින්) ම සතුටු වීම වණිතා කරමි” යි භික්ෂූන් ඇමතු සේක.

65. රජගහනුවර වැසි මිනිස්සු “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්ෂූන්ට ගාහපතිවිවරය අනුදන්නා ලද්දේ ල”යි ඇසූහ. “යම් ගෙයකින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්ෂූන්ට ගාහපතිවිවරය අනුදන්නා ලද්දේ ද, (එහෙයින්) අපි දන් දන් දෙන්නෙමු. පින් කරන්නෙමු”යි ඒ මිනිස්සු ද සතුටු වූහ. ඔද වැසියෝ වූහ. එක දවසින් ම රජගහ නුවර දී (භික්ෂූන්ට) බොහෝ දහස්ගණන් සිවුරු උපන.

66. දනවුවැසි මිනිස්සු “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්ෂූන්ට ගාහපතිවිවරය අනුදන්නා ලද්දේ ල”යි ඇසූහ. “යම් ගෙයකින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්ෂූන්ට ගාහපතිවිවරය අනුදන්නා ලද්දේ ද, (එහෙයින්) අපි දන් දන් දෙන්නෙමු. පින් කරන්නෙමු”යි ඒ මිනිස්සු ද සතුටු වූහ. ඔද වැසියෝ වූහ. එක දවසින් ම ජනපදයෙහි ද බොහෝ දහස් ගණන් සිවුරු උපන.

67. එකල්හි සඛ්‍යායාගට පොරෝණා සඵවක් ලැබුනේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, පොරෝණා සඵව අනුදනිමි.” පටපණ්ණසින් විසූ පොරෝණා සඵවක් ලැබුනේ ය. “මහණෙනි, පටපණ්ණ හසින් විසූ පොරෝණා සඵව අනුදනිමි.” කොඳුපලසක් ලැබුනේ ය. “මහණෙනි, කොඳුපලස අනුදනිමි”යි වදාළසේක.

පළමු බණවර හිමි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

1. තෙන බො පන සමයෙන කාසිරාජා ජීවකස්ස කොමාරහවෙස්ස අසිකාසියං¹ කඞ්ඛිලං පාහෙසි උපසිකාසිනං බමමානං. අථ බො ජීවකො කොමාරහවෙට්ඨා තං අසිකාසියං කඞ්ඛිලං ආදාය යෙන භගවා නෙත්ථ සඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො බො ජීවකො කොමාරහවෙට්ඨා භගවන්තං එතදවොච: “අයමෙව භන්තෙ, අසිකාසියො කඞ්ඛිලො කාසිරඤ්ඤ පභිනො උපසිකාසිනං බමමානො. පඨිගණ්ණාතු මෙ භන්තෙ, භගවා කඞ්ඛිලං, යං මම අස්ස දීඝරන්තං හිතාය සුබ්බායා” ති. පටිග්ගහෙසි භගවා කඞ්ඛිලං.

2. අථ බො භගවා ජීවකා කොමාරහවෙට්ඨා බමමියා කථාය සඤ්ඤෙසි. සමාදපෙසි. සමුත්තොජෙසි. සමපහංසෙසි. අථ බො ජීවකො කොමාර-හවෙට්ඨා භගවතා බමමියා කථාය සඤ්ඤෙසිතො සමාදපිතො සමුත්තොජිතො සමපහංසිතො උට්ඨායාසතා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදකම්ණං කත්වා පකකාමි.

3. අථ බො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණෙ බමමිං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙතසි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, කඞ්ඛිල” නති.

4. තෙන බො පන සමයෙන සඞ්ඝස්ස උච්චාවචාති විවරාති උප්පජ්ජති.² අථ බො භික්ඛුනං එතදහොසි: “කීනනු බො භගවතා විවරං අනුඤ්ඤාතං කිං අනනුඤ්ඤාතං” නති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ඡ විවරාති: බොමං කප්පාසිකං කොසෙය්‍යං කඞ්ඛිලං සාණං හඞ්ග” නති.

5. තෙන බො පන සමයෙන යෙ තෙ භික්ඛු³ ගහපතිවිවරං සාදියන්ති, තෙ කුකකුච්චායන්තා පංසුකුලං ත සාදියන්ති: “එකංයෙව භගවතා විවරං අනුඤ්ඤාතං. ත දෙව” ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ගහපතිවිවරං සාදියන්තො පංසුකුලමපි සාදියිතුං. තදුහයෙනපතං භික්ඛවෙ, සන්තුට්ඨිං වණ්ණණමි” ති.

6. තෙන බො පන සමයෙන සමබ්බුලා භික්ඛු කොසලෙසු ජනපදෙසු අභිතමග්ගපට්ටන්තා හොන්ති. එකච්ච භික්ඛු සුසානං ඔක්කමිංසු පංසුකුලාය. එකච්ච භික්ඛු නාගමෙසු.⁴ යෙ තෙ භික්ඛු සුසානං ඔක්කමිංසු පංසුකුලාය, තෙ පංසුකුලාති ලභිංසු. යෙ තෙ භික්ඛු නාගමෙසු, තෙ එවමාහංසු: “අභ්‍යාකමපි ආට්ඨසො භාගං දෙථා” ති. තෙ එවමාහංසු: “න මයං ආට්ඨසො කුභ්‍යාකං භාගං දස්සාම. කිස්ස කුභ්‍යෙ නාගමිත්වා” ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, නාගමෙන්නානං න අකාමා⁵ භාගං දාතු” නති.

1. “අසිකාසියා” ම ඡ සං. PTS. ඡ වී. අ වී. ම නු ප. තො වී.

2. “උපපන්නාති හොන්ති” ම ඡ සං.

3. “තෙ භික්ඛු” PTS. ම නු ප

4. “නාගමිංසු” ම නු ප. තො වී.

5. “අකාමා” ම ඡ සං.

1. එකල්හි කසිරජ තෙමේ ජීවක කොමාරහව්වට අබදහසකට පොතොනා වූ (පන්සියයක් අගනා වූ) කම්බිලියක් යැවී ය. ඉක්බිති ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ පන්සියයක් අගනා වූ ඒ කම්බිලිය ගෙණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්නේ ය. පසෙක හුන්නා වූ ජීවක කොමාරහව්වතෙමේ “සාමිනි, මාගේ අබ දහසකට පොතොනා වූ (පන්සියයක් අගනා වූ) මේ කම්බිලිය කාසිරජ විසින් එවන ලද්දේ ය. යම් හෙයකින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ පිළිගැනීම මට බොහෝ කාලයක් තිබ සැප පිණිස වන්නේ ද, එහෙයින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මාගේ මේ කම්බිලිය පිළිගන්නා සේක්වා” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැළ කෙළේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කම්බිලිය පිළිගත්තේය.

2. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ජීවක කොමාරහව්වට දූතෑම කතාවෙන් කරුණු දක්වූ සේක. (එහි ඔහු) සමාදන් කරවූ සේක. තිසුණු කරවූ සේක. සතුටු කරවූ සේක. එකල්හි ජීවක කොමාරහව්ව තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දූතෑමකතාවෙන් කරුණු දන්වන ලද්දේ සමාදන් කරවන ලද්දේ තිසුණු කරවන ලද්දේ සතුටු කරවන ලද්දේ හුනස්නෙන් නැගිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පැදකුණු කොට තිත්ම ගියේ ය.

3. ඉන් පසු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි දූතෑම කතා කොට භික්ෂූන් අමතා “මහණෙනි, කම්බිලිය අනුදනිමි” යි වදාළසේක.

4. එකල්හි සඛ්ඝයාට අගය ඇති නැති සිවුරු ලැබෙයි. එකල භික්ෂූන්ට ‘කවර භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්ෂූන්ට සිවුරු අනුදන්තා ලද ද ? කවර නො අනුදන්තා ලද ද ?’ යි සිත් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළ කළහ. “මහණෙනි, කොමු පිළි, කපු පිළි, ඊට පිළි, කම්බිලි, හණවැහරි පිළි, මේ පස් නූලෙන් මුසු පිළි යන සිවුරු* සයක් අනුදනිමි”.

5. එකල්හි “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් එක ම සිවුරක් අනුදන්තා ලද ය. සිවුරු දෙකක් නො අනුදන්තා ලද” යි යම් ඒ භික්ෂූහු ගෘහපති විවරය ඉවසක් ද, ඒ භික්ෂූහු කුකුස් කරන්නෝ පංසුකුලය නො ඉවසත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළ කළහ. “මහණෙනි, ගෘහපති විවරය ඉවසන්නහු විසින් පංසුකුලයක් ඉවසන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, මම ඒ දෙකින් ම සතුටු වීම වණිතා කරමි”.

6. එකල්හි බොහෝ භික්ෂූහු කොසොල් දනව්වෙහි දීඝිමාභීයට පිළිපත්තාහු වෙත්. ඇතැම් භික්ෂූහු පංසුකුල වසා පිණිස සොහොනට පිවිසියාහු ය. ඇතැම් භික්ෂූහු එය බලාපොරොත්තු නො වූවාහු ය. යම් ඒ භික්ෂූහු පංසුකුල පිණිස සොහොනට පිවිසියාහු ද, ඒ භික්ෂූහු පංසුකුල ලැබූහ. යම් ඒ භික්ෂූහු බලාපොරොත්තු නො වූවාහු ද, ඒ භික්ෂූහු “ඇවැත්නි, අපටත් කොටසක් දෙව්” යි මෙසේ කීහ. ඒ භික්ෂූහු “ඇවැත්නි, අපි තොපට කොටසක් නො දෙන්නෙමු. කුමක් නිසා තෙපි බලාපොරොත්තු නො වූවහු ද” යි මෙසේ කීහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළ කළහ. “මහණෙනි, (බලාපොරොත්තු නො වන්නවුන්ට) අකමැත්තෙන් කොටස නො දෙන්නට අනුදනිමි” යි.

* මෙහි “සිවුරු” යනු ‘වසාය, එයින් කළ සිවුර’ යන අර්ථ දෙක් කිරීම යෙදේ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

7. තෙන බො පන සමයෙන සමබහුලා හික්ඛු කොසලෙසු ජනපදෙසු අභ්‍යන්තමග්ගපට්ටනනා හොනති. එකවෙව හික්ඛු සුසානං ඔක්කමිංසු පංසුකුලාය. එකවෙව හික්ඛු ආගමෙසු. යෙ තෙ හික්ඛු සුසානං ඔක්කමිංසු පංසුකුලාය, තෙ පංසුකුලානි ලභිංසු. යෙ තෙ හික්ඛු ආගමෙසු, තෙ එවමාහංසු: “අමාකමපි ආට්ඨසො භාගං දෙථා” ති. තෙ එවමාහංසු: “න මයං ආට්ඨසො භුමාකං භාගං දස්සාම. කිස්ස භුමෙන න ඔක්කමිත්ථා” ති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසු. “අනුජාතාමි හික්ඛවෙ, ආගමෙනනානං අකාමා භාගං දාතු”නති.

8. තෙන බො පන සමයෙන සමබහුලා හික්ඛු කොසලෙසු ජනපදෙසු අභ්‍යන්තමග්ගපට්ටනනා හොනති. එකවෙව හික්ඛු පඨමං සුසානං ඔක්කමිංසු පංසුකුලාය. එකවෙව හික්ඛු පඨමා ඔක්කමිංසු. යෙ තෙ හික්ඛු පඨමං සුසානං ඔක්කමිංසු පංසුකුලාය, තෙ පංසුකුලානි ලභිංසු. යෙ තෙ හික්ඛු පඨමා ඔක්කමිංසු, තෙ න ලභිංසු. තෙ එවමාහංසු: “අමාකමපි ආට්ඨසො භාගං දෙථා” ති. තෙ එවමාහංසු: “න මයං ආට්ඨසො භුමාකං භාගං දස්සාම. කිස්ස භුමෙන පඨමා ඔක්කමිත්ථා” ති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසු. “අනුජාතාමි හික්ඛවෙ, පඨමා ඔක්කමෙනනානං¹ න අකාමා භාගං දාතු”නති.

9. තෙන බො පන සමයෙන සමබහුලා හික්ඛු කොසලෙසු ජනපදෙසු අභ්‍යන්තමග්ගපට්ටනනා හොනති. තෙ සද්දිසා සුසානං ඔක්කමිංසු පංසුකුලාය. එකවෙව හික්ඛු පංසුකුලානි ලභිංසු. එකවෙව හික්ඛු න ලභිංසු. යෙ තෙ හික්ඛු න ලභිංසු, තෙ එවමාහංසු: “අමාකමපි ආට්ඨසො භාගං දෙථා” ති. තෙ එවමාහංසු: “න මයං ආට්ඨසො භුමාකං භාගං දස්සාම. කිස්ස භුමෙන න ලභිත්ථා” ති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසු. “අනුජාතාමි හික්ඛවෙ සද්දිසානං ඔක්කමෙනනානං අකාමා භාගං දාතු”නති.

10. තෙන බො පන සමයෙන සමබහුලා හික්ඛු කොසලෙසු ජනපදෙසු අභ්‍යන්තමග්ගපට්ටනනා හොනති. තෙ කතීකං කතා සුසානං ඔක්කමිංසු පංසුකුලාය. එකවෙව හික්ඛු පංසුකුලානි ලභිංසු. එකවෙව හික්ඛු න ලභිංසු. යෙ තෙ හික්ඛු න ලභිංසු, තෙ එවමාහංසු: “අමාකමපි ආට්ඨසො භාගං දෙථා” ති. තෙ එවමාහංසු: “න මයං ආට්ඨසො භුමාකං භාගං දස්සාම. කිස්ස භුමෙන න ලභිත්ථා” ති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසු. “අනුජාතාමි හික්ඛවෙ, කතීකං කතා ඔක්කමෙනනානං අකාමා භාගං දාතු”නති.

11. තෙන බො පන සමයෙන මුනුස්සා විවරං ආදාය ආරාමං ආගමිත්තති. තෙ පටිග්ගායකං අලභමානා පටිතරන්ති. විවරං පටිතනං උප්පත්ති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසු. “අනුජාතාමි හික්ඛවෙ පඤ්චගමෙන හි සමන්නාගතං හික්ඛුං විවරපටිග්ගායකං සමමන්තිතු: යො න ඡ්ඤගතීං ගවේජය්‍ය, න දෙසගතීං ගවේජය්‍ය, න මොහගතීං ගවේජය්‍ය, න භයගතීං ගවේජය්‍ය, ගතිතාගතිතඤ්ච ජානෙය්‍ය.”

7. එකල්හි බොහෝ හික්කු කොසොල් දනව්වෙහි දීඝිමාගීයට පිළිපත්තාහු වෙත්. ඇතැම් හික්කු පංසුකුල පිණිස සොහොනට පිවිසියාහු ය. ඇතැම් හික්කු බලාපොරොත්තු ව සිටියහ. යම් ඒ හික්කු පංසුකුල පිණිස සොහොනට පිවිසියාහු ද, ඒ හික්කු පංසුකුල ලැබූහ. යම් ඒ හික්කු බලාපොරොත්තු ව සිටියාහු ද, ඒ හික්කු “ඇවැත්ති, අපටත් කොටස දෙවු” යි මෙසේ කීහ. ඒ හික්කු “ඇවැත්ති, අපි තොපට කොටස නො දෙන්නෙමු. කුමක් හෙයින් තෙපි නො පැමිණියහු ද” යි මෙසේ කීහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, බලාපොරොත්තු ව සිටින්නවුන්ට නො කැමැත්තෙන් කොටස දෙන්නට අනුදනිමි”.

8. එකල්හි බොහෝ හික්කු කොසොල්දනව්වෙහි දීඝිමාගීයට පිළිපත්තාහු වෙත්. ඇතැම් හික්කු පංසුකුල පිණිස පළමු කොට සොහොනට පිවිසියාහු ය. ඇතැම් හික්කු පසු ව පිවිසියාහු ය. යම් ඒ හික්කු පංසුකුල පිණිස පළමු කොට සොහොනට පිවිසියාහු ද, ඒ හික්කු පංසුකුල ලැබූහ. යම් ඒ හික්කු පසු ව පිවිසියාහු ද, ඒ හික්කු නො ලැබූහ. ඒ හික්කු “ඇවැත්ති, අපටත් කොටස දෙවු” යි මෙසේ කීහ. ඒ හික්කු “ඇවැත්ති, අපි තොපට කොටස නො දෙන්නෙමු. කුමක් හෙයින් තෙපි පසු ව පැමිණියහු ද” යි මෙසේ කීහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, පසු ව පැමිණෙන්නවුන්ට අකමැත්තෙන් කොටස නො දෙන්නට අනුදනිමි”.

9. එකල්හි බොහෝ හික්කු කොසොල්දනව්වෙහි දීඝිමාගීයට පිළිපත්තාහු වෙත්. ඒ හික්කු සම ව (එක් වට) පංසුකුල පිණිස සොහොනට පිවිසියාහු ය. ඇතැම් හික්කු පංසුකුල ලැබූහ. ඇතැම් හික්කු නො ලැබූහ. යම් ඒ හික්කු නො ලැබූහු ද, ඒ හික්කු “ඇවැත්ති, අපටත් කොටස දෙවු” යි මෙසේ කීහ. ඒ හික්කු “ඇවැත්ති, අපි තොපට කොටස නො දෙන්නෙමු. කුමක් හෙයින් තෙපි නො ලැබුවහු ද” යි මෙසේ කීහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, සම ව පැමිණෙන්නවුන්ට නො කැමැත්තෙන් කොටස දෙන්නට අනුදනිමි”.

10. එකල්හි බොහෝ හික්කු කොසොල්දනව්වෙහි දීඝිමාගීයට පිළිපත්තාහු වෙත්. ඒ හික්කු කතිකා කොට පංසුකුල පිණිස සොහොනට පිවිසියාහු ය. ඇතැම් හික්කු පංසුකුල ලැබූහ. ඇතැම් හික්කු නො ලැබූහ. යම් ඒ හික්කු නො ලැබුවාහු ද, ඒ හික්කු “ඇවැත්ති, අපටත් කොටස දෙවු” යි මෙසේ කීහ. ඒ හික්කු “ඇවැත්ති, අපි තොපට කොටස නො දෙන්නෙමු. කුමක් හෙයින් තෙපි නො ලැබුවහු ද” යි මෙසේ කීහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, කතිකා කොට පැමිණෙන්නවුන්ට නො කැමැත්තෙන් කොටස දෙන්නට අනුදනිමි”.

11. එකල්හි මිනිස්සු සිවුරු ගෙණ ආරාමයට එත්. ඒ මිනිස්සු පිළිගන්නකු නො ලබන්නෝ පෙරළා ගෙණ යත්. සිවුරු සව්‍යවශයෙන් ලැබේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, යම් මහණෙක් ඡන්දයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, ඥේෂයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, මොහයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, බියෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, ගත් නො ගත් දෙය දන්නේ ද, එබඳු පසතින් යුත් මහණකු සිවුරු පිළිගන්නකු කොට සමමත කරන්නට අනුදනිමි” යි වදාළ සේක.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

12. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ, සමමනනිතබ්බො: පඨමං භික්ඛු යාවිතබ්බො. යාවිතො ව්‍යතෙනන භික්ඛුනා පටිබලෙන සබ්බෙසා ඤ්ඤපෙතබ්බො: “සුඤ්ඤානං මෙ භනෙන සබ්බෙසා, යදි සබ්බසංසාරකාලං, සබ්බෙසා ඉත්තනාමං භික්ඛුං විවරපටිග්ගාහකං සමමනෙනාය. එසා ඤ්ඤති. සුඤ්ඤානං මෙ භනෙන සබ්බෙසා, සබ්බෙසා ඉත්තනාමං භික්ඛුං විවරපටිග්ගාහකං සමමනනි. යස්සායසමතො ඛමති ඉත්තනාමස්ස භික්ඛුනො විවරපටිග්ගාහකස්ස සමමුති, සො භුණ්හස්ස, යස්ස නකඛමති සො භාසෙය්‍ය. සමමතො සබ්බෙසන ඉත්තනාමො භික්ඛු විවරපටිග්ගාහකො. ඛමති සබ්බස්ස, තස්මා භුණ්ඤ්ඤති. එවමෙනං ධාරයාමි” ති.

13. තෙන බො පන සමයෙන විවරපටිග්ගාහකා භික්ඛු විවරං පටිග්ගාහකං වතෙව උජ්ඣිතා පකකමනති. විවරං නස්සති. භගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජාතාමි භික්ඛවෙ, පඤ්ඤානං සමමනනාගතං භික්ඛුං විවරනිදහකං සමමනනිතුං. යො න ඡන්දගතීං ගවෙජ්ජය, න දෙසාගතීං ගවෙජ්ජය, න මොගාගතීං ගවෙජ්ජය, න භසාගතීං ගවෙජ්ජය, නිතිතානිතිතඤ්ඤා ජානෙය්‍ය.”

14. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ, සමමනනිතබ්බො: පඨමං භික්ඛු යාවිතබ්බො. යාවිතො ව්‍යතෙනන භික්ඛුනා පටිබලෙන සබ්බෙසා ඤ්ඤපෙතබ්බො: “සුඤ්ඤානං මෙ භනෙන, සබ්බෙසා, යදි සබ්බසංසාරකාලං, සබ්බෙසා ඉත්තනාමං භික්ඛුං විවරනිදහකං සමමනෙනාය. එසා ඤ්ඤති. සුඤ්ඤානං මෙ භනෙන, සබ්බෙසා, සබ්බෙසා ඉත්තනාමං භික්ඛුං විවරනිදහකං සමමනනි. යස්සායසමතො ඛමති ඉත්තනාමස්ස භික්ඛුනො විවරනිදහකස්ස සමමුති, සො භුණ්හස්ස, යස්ස නකඛමති, සො භාසෙය්‍ය. සමමතො සබ්බෙසන ඉත්තනාමො භික්ඛු විවරනිදහකො. ඛමති සබ්බස්ස, තස්මා භුණ්ඤ්ඤති. එවමෙනං ධාරයාමි” ති.

15. තෙන බො පන සමයෙන විවරනිදහකා¹ භික්ඛු මණ්ඩපෙට්ඨ රුක්ඛමුලෙට්ඨ නිමබ්බොසෙට්ඨ විවරං නිදහනති². උජ්ජරෙහිටි උපවිකාහිටි ඛජ්ජනති. භගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජාතාමි භික්ඛවෙ භණ්ඩාගාරං සමමනනිතුං, යං සබ්බෙසා ආකඛිති විහාරං වා අසිසයොගං වා පාසාදං වා හමිසං වා ගුහං වා.”

16. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ, සමමනනිතබ්බො: ව්‍යතෙනන භික්ඛුනා පටි බලෙන සබ්බෙසා ඤ්ඤපෙතබ්බො: “සුඤ්ඤානං මෙ භනෙන, සබ්බෙසා, යදි සබ්බසංසාරකාලං, සබ්බෙසා ඉත්තනාමං විහාරං භණ්ඩාගාරං සමමනෙනාය. එසා ඤ්ඤති. සුඤ්ඤානං මෙ භනෙන සබ්බෙසා, සබ්බෙසා ඉත්තනාමං විහාරං භණ්ඩාගාරං සමමනනි. යස්සායසමතො ඛමති ඉත්තනාමස්ස විහාරස්ස භණ්ඩාගාරස්ස සමමුති, සො භුණ්හස්ස, යස්ස නකඛමති, සො භාසෙය්‍ය. සමමතො සබ්බෙසන ඉත්තනාමො විහාරො භණ්ඩාගාරො. ඛමති සබ්බස්ස, තස්මා භුණ්ඤ්ඤති. එවමෙනං ධාරයාමි” ති.

1. “නිදහකො” ම ඡ සං.

2. “නිදහනති” ම ඡ සං.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

12. මහණෙනි, මෙසේ සමමත කළ යුතු ය: පළමු කොට මහණ තෙමේ ඉල්විය යුත්තේ ය. ඉල්වා ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල භික්ෂුතමක් විසින් සඬ්ඝ තෙමේ දූන්විය යුත්තේ ය: “සාමිනි, සඬ්ඝ තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. ඉදින් සඬ්ඝයාට පැමිණි කල් ඇත්තේ නම්, සඬ්ඝ තෙමේ මෙ නම් ඇති මහණහු සිටුරු පිළිගන්නා කොට සමමත කරන්නේ ය. මේ දූන්වීම ය. සාමිනි, සඬ්ඝ තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. සඬ්ඝ තෙමේ මෙ නම් ඇති මහණහු සිටුරු පිළිගන්නා කොට සමමත කරයි යම් ආයුෂ්මතකු හට මෙ නම් ඇති මහණහුගේ විවරප්‍රතිග්‍රාහකසම්මුතිය රුපි වේ නම්, හෙතෙමේ කුෂ්ණිමි-භූත වන්නේ ය. යමකුට රුපි නො වේ නම් හෙතෙමේ කියන්නේ ය. සඬ්ඝයා විසින් මෙ නම් ඇති මහණ තෙමේ විවරප්‍රතිග්‍රාහකයා සි සමමත කරණ ලද්දේ ය. සඬ්ඝයාට රුපි වේ. එහෙයින් කුෂ්ණිමිභූත වේ. මෙය මෙසේ දරමි”යි කියා යි.

13. එකල්හි විවරප්‍රතිග්‍රාහකභික්ෂුහු සිටුරු පිළිගෙන එහි ම හැරදමා බැහැර යෙත්. සිටුරු තැසේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළ කළහ. “මහණෙනි, යමෙක් ඡන්දයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, දොෂයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, මොහයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, බියෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, තැන්පත් කළ නො කළ දෙය දන්නේ ද යන පසතිත් යුත් මහණකු සිටුරු තැන්පත් කරන්නා කොට සමමත කරන්නට අනුදනිමි”.

14. මහණෙනි, මෙසේ සමමත කළ යුතු ය: පළමු කොට මහණ තෙමේ ඉල්විය යුත්තේ ය. ඉල්වා ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල භික්ෂුතමක් විසින් සඬ්ඝ තෙමේ දූන්විය යුත්තේ ය: “සාමිනි, සඬ්ඝ තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. ඉදින් සඬ්ඝයාට පැමිණි කල් ඇත්තේ නම්, සඬ්ඝ තෙමේ මෙ නම් ඇති මහණහු සිටුරු තැන්පත් කරන්නා කොට සමමත කරන්නේ ය. මේ දූන්වීම ය. සාමිනි, සඬ්ඝ තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. සඬ්ඝ තෙමේ මෙ නම් ඇති මහණහු සිටුරු තැන්පත් කරන්නා කොට සමමත කරයි. යම් ආයුෂ්මතකු හට මෙ නම් ඇති මහණහුගේ සිටුරු තැන්පත් කිරීමේ සමමුතිය රුපි වේ නම්, එ මහණ තෙමේ කුෂ්ණිමිභූත වන්නේ ය. යම් මහණකු හට රුපි නො වේ නම්, හෙතෙමේ කියන්නේ ය. සඬ්ඝයා විසින් මෙ නම් ඇති මහණ තෙමේ සිටුරු තැන්පත් කරන්නේ සි සමමත කරණ ලද්දේ ය. සඬ්ඝයා හට රුපි වේ. එහෙයින් කුෂ්ණිමිභූත වේ. මෙය මෙසේ දරමි”.

15. එකල්හි සිටුරු තැන්පත් කරණ භික්ෂු මණ්ඩපයෙහි ද රුක්මුලෙහි ද අගුවෙහි ද සිටුරු තැන්පත් කෙරෙත්. මියන් විසින් ද වේයන් විසින් ද කනු ලැබෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළ කළහ. “මහණෙනි, සඬ්ඝතෙමේ චෙතෙරක් හෝ අඩ පියසි ගෙයක් හෝ සිටුරුස් ගෙයක් හෝ සදලු සහිත ගෙයක් හෝ ගුහාවක් හෝ යමක් කැමැති නම්, එය භාණ්ඩාගාරයක් කොට සමමත කරන්නට අනුදනිමි”.

16. මහණෙනි, මෙසේ සමමත කළ යුතු ය: ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල භික්ෂුතමක් විසින් සඬ්ඝ තෙමේ දූන්විය යුත්තේ ය: “සාමිනි, සඬ්ඝ තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. ඉදින් සඬ්ඝයාට පැමිණි කල් ඇත්තේ නම් සඬ්ඝ තෙමේ මෙ නම් ඇති විහාරය භාණ්ඩාගාරයක් කොට සමමත කරන්නේ ය. මේ දූන්වීම ය. සාමිනි, සඬ්ඝතෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. සඬ්ඝ තෙමේ මෙ නම් ඇති විහාරය භාණ්ඩාගාරයක් කොට සමමත කරයි. යම් ආයුෂ්මතකු හට මෙ නම් විහාරයාගේ භාණ්ඩාගාරසමමුතිය රුපි වේ නම්, හෙතෙමේ කුෂ්ණිමිභූත වන්නේ ය. යමකු හට රුපි නො වේ නම්, හෙතෙමේ කියන්නේ ය. සඬ්ඝයා විසින් මෙ නම් ඇති විහාරය භාණ්ඩාගාරයක් කොට සමමත කරණ ලද්දේ ය. සඬ්ඝයාට රුපි වේ. එහෙයින් කුෂ්ණිමිභූත වේ. මෙය මෙසේ දරමි”.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

17. තෙන බො පන සමයෙන සඛ්ඤායානං භණ්ඩාගාරෙ විවරං අගුත්තං හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙද්දං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පඤ්ච-කඛෙහති සමන්තාගතං භික්ඛුං භණ්ඩාගාරිකං¹ සමමන්තිතුං. යො න ඡන්දගතිං ගවෙජ්ජය්, න දෙසාගතිං ගවෙජ්ජය්, න මොහාගතිං ගවෙජ්ජය්, න භසාගතිං ගවෙජ්ජය්, ගුත්තාගුත්තඤ්ච ජානෙය්.” එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ, සමමන්ති-තබ්බො: -පෙ- සමමතො සඤ්ඤාන ඉත්තනාමො භික්ඛු භණ්ඩාගාරිකො. බමති සඛ්ඤායානං. තසමා තුණ්හි. එවමෙනං ධාරයාමි” ති.

18. තෙන බො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු භණ්ඩාගාරිකං චුට්ඨාපෙනති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙද්දං. “න භික්ඛවෙ, භණ්ඩා-ගාරිකො චුට්ඨාපෙනබ්බො. යො චුට්ඨාපෙය්, ආපනති දුක්ඛට්ඨං” ති.

19. තෙන බො පන සමයෙන සඛ්ඤායානං භණ්ඩාගාරෙ විවරං උස්සන්නං හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙද්දං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සමමුඛි-භූතෙන සඤ්ඤාන භාජෙතු” නති.

20. තෙන බො පන සමයෙන සබ්බො සඤ්ඤා² විවරං භාජෙන්නො කොලාහලං අකාසි. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙද්දං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පඤ්චකඛෙහති සමන්තාගතං භික්ඛුං විවරභාජකං සමමන්තිතුං. යො න ඡන්දගතිං ගවෙජ්ජය් න දෙසාගතිං ගවෙජ්ජය්, න මොහාගතිං ගවෙජ්ජය්, න භසාගතිං ගවෙජ්ජය්, භාජිතාභාජිතඤ්ච ජානෙය්. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ සමමන්තිතබ්බො: -පෙ- සමමතො සඤ්ඤාන ඉත්තනාමො භික්ඛු විවර-භාජකො. බමති සඛ්ඤායානං. තසමා තුණ්හි. එවමෙනං ධාරයාමි” ති.

21. අථ බො විවරභාජකානං භික්ඛුනං එතදහොසි: “කථනනු බො විවරං භාජෙතබ්බං” නති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙද්දං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පඨමං උච්චිතිත්වා තුලසිත්වා වණ්ණවණ්ණං කුචා භික්ඛු ගණෙත්වා චග්ගං බන්ධිත්වා විවරපට්ඨිංසං යිපෙතු” නති.

22. අථ බො විවරභාජකානං භික්ඛුනං එතදහොසි: “කථනනු බො සාමණේරානං විවරපට්ඨිංසො දතබ්බො” ති. භගවතො එතමන්ථං ආරො-වෙද්දං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සාමණේරානං උපසංපට්ඨිංසං දතු” නති.

23. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු සකෙන භාගෙන උත්තරිතුකාමො හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙද්දං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, උත්තරන්තස්ස සකං භාගං දතු” නති.

24. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු අතිරෙකභාගෙන උත්තරිතුකාමො හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙද්දං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අනුකේඛපෙ දින්නෙ අතිරෙකභාගං දතු” නති.

25. අථ බො විවරභාජකානං භික්ඛුනං එතදහොසි: “කථනනු බො විවරපට්ඨිංසො දතබ්බො ආගතපට්ඨාපියා හු බො උදහු යථාබ්බං” නති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙද්දං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, විකලකෙ තොසෙත්වා කුසපාතං කාතු” නති.

1. “භණ්ඩාගාරිකං” ම හු ප. තො. වි. අ. වි.

2. “සඤ්ඤා” ම ඡ සං.

17. එකල්හි සඤ්ඤායාගේ භාණ්ඩාගාරයෙහි සිටුරු නො රැකුනේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළකලහ. “මහණෙනි, යමෙක් ජන්තයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, දොමයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, මොහයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, බියෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, රකින නො රකින ලද්ද දන්නේ ද යන පසහින් යුත් මහණකු භාණ්ඩාගාරික කොට සමමන කරන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, මෙසේ සමමන කළ යුතු ය: -පෙ- සඤ්ඤා විසින් මෙ නම් ඇති මහණ තෙමේ භාණ්ඩාගාරික යයි සමමන කරණ ලද්දේ ය. සඤ්ඤාට රුචි වේ. එහෙයින් තුෂණීම්භුත වේ. මෙය මෙසේ දරමි”.

18. එකල්හි සමමනනෙන් භාණ්ඩාගාරිකයා පහ කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළකලහ. “මහණෙනි, භාණ්ඩාගාරික තෙමේ පහ නො කට යුතු ය. යමෙක් පහකරන්නේ නම්, දුකුලා ඇවැත් වේ” යි.

19. එකල්හි සඤ්ඤායාගේ භාණ්ඩාගාරයෙහි සිටුරු බොහෝ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළකලහ. “මහණෙනි, හමු වූ සඤ්ඤා විසින් බෙදා ගන්නට අනුදනිමි”.

20. එකල්හි සියලු සඤ්ඤා තෙමේ සිටුරු බෙදන්නේ කලහ කෙළේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළකලහ. “මහණෙනි, යමෙක් ජන්තයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, දොමයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, මොහයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, බියෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, බෙදු නො බෙදු දෙය දන්නේ ද යන මේ පසහින් යුත් මහණකු සිටුරු බෙදන්නහු කොට සමමන කරන්නට අනුදනිමි”. මහණෙනි, මෙසේ සමමන කළ යුතු ය: -පෙ- සඤ්ඤා විසින් මෙ නම් ඇති මහණ තෙමේ සිටුරු බෙදන්නේ යයි සමමන කරණ ලද්දේ ය. සඤ්ඤාහට රුචි වේ. එහෙයින් තුෂණීම්භුත වේ. මෙය මෙසේ දරමි”.

21. එකල්හි සිටුරු බෙදන මහණුන්හට “කෙසේ සිටුරු බෙදිය යුතු ද” යි සිත් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළකලහ. “මහණෙනි, පළමු කොට තෝරා, වටිනාකම පිරිසිදු, සම කොටස් කොට, හිඤ්ඤා ගණන් කොට, පොදි බැඳ, සිටුරු කොටස් තබන්නට අනුදනිමි”.

22. එකල්හි සිටුරු බෙදන මහණුන්හට “කෙසේ නම් තෙරණුන්ට සිටුරු කොටස් දිය යුතු ද” යි සිත් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළකලහ. “මහණෙනි, තෙරණුන්ට කොටස් භාගයක් දෙන්නට අනුදනිමි”.

23. එකල්හි එක්තරා මහණෙක් සිය කොටස ගෙන එතෙර ව යනු කැමැත්තේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළකලහ. “මහණෙනි, එතෙර යනු කැමැත්තහුට සිය කොටස දෙන්නට අනුදනිමි”.

24. එකල්හි එක්තරා මහණෙක් වැඩි කොටසකින් යුක්තව එතෙර යනු කැමැත්තේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළකලහ. “මහණෙනි, කොටසෙහි වැඩි වටිනා ගණන වෙනුවට දිය යුතු කැට පිරිකර දුන්* කල්හි වැඩි කොටසක් දෙන්නට අනුදනිමි”.

25. එකල්හි සිටුරු බෙදන මහණුන්හට “සිටුරු කොටස කෙසේ නම් දිය යුතු ද? ආ පිළිවෙළින් දිය යුතු ද? නොනොත් වැඩිමහලු පිළිවෙළින් දිය යුතු ද” යි සිත් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළකලහ. “මහණෙනි, උභය ව සිටි කල්හි (සම සේ බෙදීමට සිටුරු හෝ පුද්ගලයන් නො පොහොතා කල්හි)* සතුටු කරවා කුසපත් ගෙළීම කරන්නට අනුදනිමි” යි වදාළසේක.

* උපග්‍රන්ථය බලනු.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

26. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු ඡක්කණෙනයි පණ්ඩුමත්තිකායයි විවරං රජෙනති. විවරං දුබ්බණ්ණං හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඡ රජනාති: මුලරජනං ඛකුරජනං තවරජනං පනතරජනං පුපථරජනං ඵලරජන” නති.

27. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු සිතුඤ්ඤාය¹ විවරං රජෙනති. විවරං දුග්ගකං හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, රජනං පච්ඡං වුලලං² රජනඛුමි” නති. රජනං උත්තරීයති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, උත්තරාලුමං³ ඛකුඤ්ඤා” නති.

28. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු න ජානනති රජනං පකකං වා අපකකං වා. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, උදකෙ වා නබ්බිට්ඨිකාය වා ථෙවකං දඬු” නති.

29. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු රජනං ඔරොපෙනතා කුමති. ආවික්ඛ්ඨනති⁴. කුමති පභිජ්ජති⁵. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, රජනුඵකං දණ්ඩකථාලික” නති⁶.

30. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛුනං රජනභාජනං න සංවිජ්ජති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, රජනකොලමං⁷ රජනසට” නති.

31. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු පාතියාපි පනෙතපි විවරං සම්මද්දනති⁸. විවරං පරිභිජ්ජති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, රජනදෙණ්ඤ” නති.

32. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු ඡමාය විවරං පඤ්ඤති. විවරං පංඤ්ඤිතං හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තිණසඤ්ඤරක” නති⁹. තිණසඤ්ඤරකො උපවිකාහි බජ්ජති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, විවරවංසං විවරරජ්ජ” නති. මජ්ඣිමනිකායෙහි. රජනං උභයො ගලති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, කණ්ණණ ඛකුඤ්ඤා” නති. කණ්ණණං ජීරති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, කණ්ණණුත්තක” නති. රජනං එකයො ගලති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සම්පරිවත්තකං සම්පරිවත්තකං රජෙදුං. න ච අවජිනෙත ථෙවෙ පකකමුදු” නති.

33. තෙන බො පන සමයෙන විවරං පඤ්ඤනං හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, උදකෙ ඔසාදෙදු” නති.¹⁰

34. තෙන බො පන සමයෙන විවරං ඵරුසං හොති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පාණිනා ආකොටෙදු” නති.

1. “සිතුඤ්ඤාය” ම ඡ සං. “සිතුත්තකාය” PTS “සිතුඤ්ඤාය” සි

2. “වුලලං” සි මු. 3. “උත්තරාඵමං” සි. “උත්තරාඵමියං” අ ඩි. ජ ඩි.

4. “ආවික්ඛ්ඨනති” ම නු ර. හො ඩි. ජ ඩි. අ ඩි. PTS. “ආවටනති” සි.

5. “පභිජ්ජති” ම ඡ සං PTS 6. “දණ්ඩකථාලික” ම ඡ සං.

7. “රජනකොලමං” අට්ඨකථා; “රජනකොලමං” සි මු. 8. “ඔමද්දනති” ම ඡ සං.

9. “තිණසඤ්ඤා” ම ඡ සං. 10. “ඔසාදෙදුනති” ම ඡ සං. PTS.

26. එකල්හි භික්ෂුහු ගොමින් ද පඩුවන් මැටියෙන් ද සිටුරු පඩි පොවන්. සිටුරු දුර්භේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, මුල්පඩු, දඩුපඩු, පොතුපඩු, කොළපඩු, මල්පඩු, පලපඩු යන පඩු (වර්ග) සයක් අනුදනිමි”.

27. එකල්හි භික්ෂුහු නො පැසුනු පඩියෙන් සිටුරු පඩි පොවන්. සිටුරු දුගඳ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, පඩි පිසන්නට උදුනක් ද පඩිසැළියක් ද අනුදනිමි.” පඩි උතුරා යෙහි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, වටඅළුවක් (වට ආදරයක්) බඳින්නට අනුදනිමි”.

28. එකල්හි භික්ෂුහු “පඩු පැසුනේ ද නො පැසුනේ ද” යි නො දනිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, දියෙහි හෝ තිය පිට හෝ පඩි බිත්දුවක් හෙළන්නට අනුදනිමි”.

29. එකල්හි භික්ෂුහු (සැළියෙන්) පඩි බාන්නාහු සැළිය තමන්. සැළිය බිඳේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, පඩි කිණිස්සක්, දඩුයෙන් කළ හැන්දක්, අනුදනිමි”.

30. එකල්හි භික්ෂුන්ට පඩි (බැඳීමට) බඳුනක් නැත්තේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, මහපඩුසැළියක් ද පඩි කළයක් ද අනුදනිමි”.

31. එකල්හි භික්ෂුහු තැටියෙහි ද පාත්‍රයෙහි ද සිටුරු මසිත්. සිටුරු ඉරෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, පඩුමරුවක් අනුදනිමි”.

32. එකල්හි භික්ෂුහු සිටුරු බිම එලත්. සිටුරු පස් තැවරුණේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, තණඇතිරියක් අනුදනිමි”. තණඇතිරිය වේසන් විසින් කනු ලැබේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි සිටුරු ලන උණදණකින් ද සිටුරු ලන රූනකින් ද අනුදනිමි”. මැදින් එල්බේ. පඩු දෙකොණින් වැගිරෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, කොන් බඳින්නට අනුදනිමි”. කොණ දිරයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, කොන්හි බඳින හුයක් අනුදනිමි”. පඩු එක් කොණකින් වැගිරෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, පෙරළ පෙරළා පඩු පොවන්නට ද දියබිත්දු නො සිඳුනු තෙක් බැහැර නො යන්නට ද අනුදනිමි”.

33. එකල්හි සිටුරු (අතිරජනයෙන්) තද වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, දියෙහි ගිල්වා තබන්නට අනුදනිමි”.

34. එකල්හි සිටුරු රළු වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, අතින් පෙළන්නට (පොඩි කරන්නට) අනුදනිමි”.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

35. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු අවජින්නාකානි ධාරෙනති¹ දන්නාකාසාවානි. [මනුස්සා උප්පායනති ඛිංසනති විපාවෙනති: “සෙය්‍යථාපි ගිහි කාමහොගිනො” ති. හගවතො එතමන්. ආරොවෙසු. “න භික්ඛවෙ අවජින්නාකානි විවරානි ධාරෙනබ්බානි. යො ධාරෙය්‍ය, ආපනති දුක්ඛං-පසං”ති.]²

36. අථ බො හගවා රාජගහෙ යථාභිරතනං* විහරිතො යෙන දක්ඛිණොගිරිං තෙන වාරිකං පක්කාමි. අද්දසා බො හගවා මගධකේතනං අවච්චිද්ධං³ පාලිද්ධං මරියාදබ්බං සිඛ්ඝාපකබ්බං. දිස්වාන ආයස්මන්තා ආනන්දො ආමනෙතෙයි: “පසංසි නො තං ආනන්ද, මගධකේතනං අවච්චිද්ධං පාලිද්ධං මරියාදබ්බං සිඛ්ඝාපකබ්බං”නති. “එවං හන්තෙ”ති. “උස්සනසි තං ආනන්ද, භික්ඛුනං එවරුපානි විවරානි සංවිදගිතු” නති. “උස්සනාමි හගවා”ති.

37. අථ බො හගවා දක්ඛිණොගිරිසමිං යථාභිරතනං විහරිතො පුනදෙව රාජගහං පච්චාගඤ්ඤි. අථ බො ආයස්මා ආනන්දෙ සම්බහුලානං භික්ඛුනං විවරානි සංවිදගිතො යෙන හගවා තෙනුපසඛිකමි. උපසඛිකමිතො හගවන්තං එතදචොච: “පසංසු මෙ තන්තෙ, හගවා විවරානි සංවිදගිතානි”ති.⁴ අථ බො හගවා එතසමිං නිදුතෙ එතසමිං පකරණෙ ධමමි. කථං කතො භික්ඛු ආමනෙතෙයි: “පණ්ඩිතො භික්ඛවෙ, ආනන්දෙ; මනාපකෙසු භික්ඛවෙ, ආනන්දෙ යනු හි නාම මයා සංඛින්නෙන හාසිනස්ස විජාරෙන අත්ථං ආජානිස්සති, කුසිමපි නාම කරිස්සති, අභිසංකුසිමපි නාම කරිස්සති, මණ්ඩලමපි නාම කරිස්සති, අභිමණ්ඩලමපි නාම කරිස්සති, විවටමපි නාම කරිස්සති, අනුච්චටමපි නාම කරිස්සති, ගිවෙය්‍යකමපි නාම කරිස්සති, ජඛෙස්සකමපි නාම කරිස්සති, බාහනනමපි නාම කරිස්සති. ඡින්නකඤ්ඤා⁵ හවිස්සති සන්ථුලබං සමණසාරුපං පච්චන්ධකාන්තඤ්ඤා අනභිජ්ඣිතං.⁶ අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ඡින්නකං සඛ්ඝාපිං, ඡින්නකං උත්තරාසඛිතං, ඡින්නකං අත්තරාසක”නති.

38. අථ බො හගවා රාජගහෙ යථාභිරතනං විහරිතො යෙන වෙසාලි තෙන වාරිකං පක්කාමි. අද්දසා⁷ බො හගවා අත්තරා ව රාජගහං අත්තරා ව වෙසාලිං අද්ධානමග්ගපටිපත්තෙ සම්බහුලෙ භික්ඛු විවරෙහි උබ්බන්ධිතො⁸ සිසෙපි විවරහිසං කරිතො බ්බෙසි විවරහිසං කරිතො කට්ඨාපි විවරහිසං කරිතො ආගච්ඡන්තෙ. දිස්වාන හගවතො එතදභොසි: “අති ලහුං බො ඉමෙ මොඝපුරිසා විවරබාහුලාසා⁹ ආවන්තා, යනනුතානං භික්ඛුනං විවරෙ සීමං බ්බෙසය්‍යං. මරියාදං ධරෙය්‍ය”නති.

I. “විවරානි ධාරෙනති” ම ඡ සං.

2. “මනුස්සා උප්පායනති ඛිංසනති විපාවෙනති සෙය්‍යථාපිනාම ගිහි කාමහොගිනොති. හගවතො එතමන්. ආරොවෙසු. න භික්ඛවෙ අවජින්නාකානි විවරානි ධාරෙනබ්බානි. යො ධාරෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛංපසං”ති නානි සිහලකාර පොත්තෙසු.”

3. “අවච්චිද්ධං” ම ඡ සං. P.T.S.

4. “සංවිදගිතානි” ම නු ප.

5. “ඡින්නකං” ම ඡ සං.

6. “අනභිජ්ඣතං” ම ඡ සං.

7. “අද්දස” ම ඡ සං. P.T.S.

8. “උබ්බන්ධිතො” සි.

9. “විවරෙ බාහුලාස” ම ඡ සං. P.T.S.

35. එකල්හි භික්ෂුහු කඩ නො කැපූ, දත් මෙන් කහට පැහැති, සිවුරු දරන්. මිනිස්සු “(මොහු) කාමනොති වූ ගිහිනු සේ” යි අවමන් කෙරෙත්. නිකු කෙරෙත්. දෙස් කියත්. “මහණෙනි, නො කැපූ සිවුරු නො දැරිය යුතු ය. යමෙක් දරන්නේ නම්, දුකුලාආචැන්වේය” යි වදාළ සේක.

36. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහනුවර කැමැති තාක් කල් වැඩ වාසය කොට දක්ෂිණාගිරිය බලා වාරිකාවෙහි වැඩ සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සතරැස් ලියදි බැන්ද වූ දිගින් හා පළලින් මහමියර බැන්ද වූ අතරතුර කුඩාමියර බැන්ද වූ සතරහන්දි බැන්ද වූ මහධෙණෙහි දුටු සේක. දැක, “ආනන්දය, තෙපි සතරැස් ලියදි බැන්ද වූ දිගින් හා පළලින් බැදි මහමියර ඇත්තා වූ අතරතුර බැදි කුඩා මියර ඇත්තා වූ බඳනා ලද සතරහන්දි ඇත්තා වූ මහධෙණෙහි දුටුහු ද” යි ආයුෂමත් ආනන්ද තෙරුන් විවාළ සේක. “සවාමිනි, එසේ ය”. “ආනන්දය, තෙපි භික්ෂුන්ට මෙබඳු වූ සිවුරු (සිවුරු මෙසේ කපා මැසීම) විධාන කරන්නට උත්සාහවත් වුහු ද?” “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, උත්සාහවත් වෙමි” යි පිළිවදන් දුන්හ.

37. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්ෂිණාගිරියෙහි කැමැති තාක් කල් වැඩ වාසය කොට නැවත රජගහනුවරට පෙරළා වැඩ සේක. එකල්හි ආයුෂමත් ආනන්දසම්මතරුන් වහන්සේ බොහෝ භික්ෂුන්ට සිවුරු විධාන කොට දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියහ. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සවාමිනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මා විසින් විධාන කරණ ලද සිවුරු බලා වදාරණ සේක්වා” යි සැළකළහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදන-යෙහි මේ කාරණයෙහි දැනුම් කතා කොට භික්ෂුන් අමතා “මහණෙනි, යමෙක් මා විසින් සැකෙවින් නියත ලද කාරණයෙහි අතීය පිත්තර වශයෙන් දත්තේ ද, දිග පළල නුවා කෙළේ ද, හරස් නුවා කෙළේ ද, මහමැඩිලි කෙළේ ද, කුඩා මැඩිලි කෙළේ ද, වස් අත්ත කෙළේ ද, ඇළ අතු කෙළේ ද, ගෙලපටි ඇල්ලීම කෙළේ ද, කෙණඩාපටි ඇල්ලීම කෙළේ ද, නුවා අතු නොහොත් බාහුව මත සිටින නුවා කෙළේ ද, (මෙසේ කිරීමෙන් සිවුර) කපන ලද්දේත් සැතින් රළු වූයේත් පැට්ට්ටන්ට සුදුසු වූයේත් පසම්බුරන් විසින් නො පනන ලද්දේත් වූයේ ද, මහණෙනි, ඒ ආනන්ද තෙමේ පණ්ඩිත වේ. ඒ ආනන්ද තෙමේ මහ නුවණැත්තේ වේ. මහණෙනි, කඩ කැපූ සහළසිවුර ද කඩ කැපූ උතුරු සහසිවුර ද කඩ කැපූ අඳනා සිවුර ද අනුදැනිම” යි වදාළ සේක.

38. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහනුවර කැමැති තාක් කල් වැඩ වාසය කොට වෙසාලි තහරය බලා වාරිකාවෙහි වැඩ සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහනුවරටත් විසාලාමහනුවරටත් අතර වූ දීඝිමාගීයට පිළිපත් සේක් සිවුරුපොදි ඔසොවා ගත් ගිසෙහි ද සිවුරුබිසි කොට කෙරෙහි ද සිවුරුබිසි කොට උකුළෙහි ද සිවුරුබිසි කොට එන්නා වූ බොහෝ භික්ෂුන් දුටු සේක. දැක භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “මේ ගිස් පුරුෂයෝ ඉතා වහා විවර බහුලාභිය පිණිස හැරුණාහු ය. මම භික්ෂුන්ට සිවුරෙහි සිමාවක් බඳින්නෙමි නම්, සිවුරෙහි මැසිම් තබන්නෙමි නම්, යෙහෙකැ” යි සිත් වි ය

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

39. අථ ඛො භගවා අනුපුබ්බෙන වාරිකං වරමානො යෙන වෙසාලී තදවසරි. තත්තු සුදං භගවා වෙසාලියං විහරති ගොතමකො වෙතිසෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන භගවා සීතාසු හෙමන්තිකාසු රතතිසු අනතරධිකාසු හිමපාතසමයෙ රතති. අපේකාකාසෙ එකච්චරො නිසීදි. න භගවනං සීතං අහොසි. නිකඛනෙන පඨමෙ යාමෙ සීතං භගවනං අහොසි. දුතියං භගවා විවරං පාරුපි. න භගවනං සීතං අහොසි. නිකඛනෙන මජ්ඣිමෙ යාමෙ සීතං භගවනං අහොසි. තතියං භගවා විවරං පාරුපි. න භගවනං සීතං අහොසි. නිකඛනෙන පඨමිමෙ යාමෙ උඬය්‍යො¹ අරුණෙ නන්දිමුඛියා රතතියා සීතං භගවනං අහොසි. චතුත්ථං භගවා විවරං පාරුපි. න භගවනං සීතං අහොසි. අථ ඛො භගවතො එතදහොසි: “යෙපි ඛො තෙ කුලපුත්තා ඉමසමිං ධම්මවිනයෙ පබ්බජිතා සීතාලුකා² සීතභීරුකා, තෙපි සකෙකානති තිව්වරෙන යාපෙතුං. යනනුනාහං භික්ඛුනං විවරෙ සීමං බකෙය්‍යං, මරියාදං ධපෙය්‍යං, තිව්වරං අනුජානෙය්‍ය” නති.

40. අථ ඛො භගවා එතසමිං නිදනෙ එතසමිං පකරණෙ ධම්මං කථං කතා භික්ඛු ආමනෙහසි: “ඉධානං භික්ඛවෙ, අනතරා ව රාජගහං අනතරා ව වෙසාලිං අඬානමග්ගපට්ටනෙහා අදදසං සම්බුද්දෙ භික්ඛු විවරෙහි උබ්බන්ධිතෙ සීසෙපි විවරහිසි. කරුකා බකෙපි විවරහිසි. කරුකා කටියාපි විවරහිසි. කරුකා ආගච්ඡනෙහ. දිස්වාන මෙ එතදහොසි: ‘අතිලත්තං ඛො ඉමෙ මොසපුරිසා විවරබාහුලලාය ආවතතා. යනනුනාහං භික්ඛුනං විවරෙ සීමං බකෙය්‍යං, මරියාදං ධපෙය්‍යං’ නති.

41. “ඉධානං භික්ඛවෙ, සීතාසු හෙමන්තිකාසු රතතිසු අනතරධිකාසු හිමපාතසමයෙ රතති. අපේකාකාසෙ එකච්චරො නිසීදි. න මං සීතං අහොසි. නිකඛනෙන පඨමෙ යාමෙ සීතං මං අහොසි. දුතියානං විවරං පාරුපි. න මං සීතං අහොසි. නිකඛනෙන මජ්ඣිමෙ යාමෙ සීතං මං අහොසි. තතියානං විවරං පාරුපි. න මං සීතං අහොසි. නිකඛනෙන පඨමිමෙ යාමෙ උඬය්‍යො අරුණෙ නන්දිමුඛියා රතතියා සීතං මං අහොසි. චතුත්ථානං විවරං පාරුපි. න මං සීතං අහොසි. තස්ස මග්ගං භික්ඛවෙ, එතදහොසි: ‘යෙපි ඛො තෙ කුලපුත්තා ඉමසමිං ධම්මවිනයෙ පබ්බජිතා සීතාලුකා² සීතභීරුකා, තෙපි සකෙකානති තිව්වරෙන යාපෙතුං. යනනුනාහං භික්ඛුනං විවරෙ සීමං බකෙය්‍යං, මරියාදං ධපෙය්‍යං, තිව්වරං අනුජානෙය්‍ය’ නති. අනු ජානාමි භික්ඛවෙ, තිව්වරා: දිගුණං සමිසාරිං, එකච්චියං උත්තරාසඞ්ගං, එකච්චියං අනතරවාසකං” නති.

42. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බගගියා භික්ඛු “භගවතා තිව්වරං අනුඤ්ඤාන” නති අඤ්ඤානෙව තිව්වරෙන ගාමං පවිසන්ති. අඤ්ඤානෙව තිව්වරෙන ආරාමෙ අවජන්ති. අඤ්ඤානෙව තිව්වරෙන නතානං ඔතරන්ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්චිජා - පෙ - තෙ උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙහති: “කථං හි නාම ඡබ්බගගියා භික්ඛු අතිරෙකච්චරං ධාරෙසසන්ති” ති.

1. “උඬය්‍යො” P T S.

1 “ධම්මවිනයෙ සීතාලුකා” ම ඡ සං. P T S.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

39. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවෙළින් වාරිකා කරණ සේක් විසාලාමහනුවරට වැඩි සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි විසාලා මහනුවර ගොතමක වෛත්‍යයෙහි වැඩ වාසය කරත්. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හෙමන්ත සෘතුවෙහි නවම් මැදින් දෙමස අතර අට දිනයෙහි ශිතරාත්‍රිත්ති හිම වැටෙන කාලයෙහි රාත්‍රියෙහි එළිමහනෙහි එක් සිවුරක් ඇති සේක් හුන් සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සිත නො වී ය. පෙරයම නික්ම ගිය කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සිත වී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දෙවන සිවුරක් පෙරවූ සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සිත නො වී ය. මැදියම නික්ම ගිය කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සිත වී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තෙවන සිවුරක් පෙරවූ සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සිත නො වී ය. පස්විම යාමය නික්ම ගිය කල්හි අරුණ නැගී කල්හි රාත්‍රිය පාත් වූ කල භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සිත වී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සිවුවන සිවුරක් පෙරවූ සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සිත නො වී ය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “මේ ශාසනයෙහි පැවිදි වූ යම් ඒ කුලපුත්‍රයෝ ශිතප්‍රකෘතික (=පියෙවින් ම ශිතයෙන් පෙළෙන්නෝ) වූවාහු සිතයට බිය වන සුලු වෙත් ද, ඔහු ද තුන්-සිවුරෙන් යැපෙන්නට පොහොසත් වෙති. මම භික්ෂූන්ට සිවුරෙහි සීමාවක් බඳින්නෙමි නම්, සිවුරෙහි ඉමක් තබන්නෙමි නම්, තුන් සිවුරක් අනුදන්නෙමි නම්, යෙහෙකැ” යි සිත වී ය.

40. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි දෘෂ්ටි කතා කොට භික්ෂූන් ඇමතුවේ. “මහණෙනි, මම මෙහි රජගහ-නුවරටත් විසාලාමහනුවරටත් අතර දිසීමාගීයට පිළිපන්නෙමි, සිවුරු පොදි ඔසොවා ගත් හිසෙහි ද සිවුරැබිසි කොට, කරෙහි ද සිවුරැබිසි කොට, උකුළෙහි ද සිවුරැබිසි කොට, එන්නා වූ බොහෝ භික්ෂූන් දිවිමි. දැකීමෙන් මට ‘මේ හිස් පුරුෂයෝ ඉතා වහා විවරාහුලාවය පිණිස හැරුණාහු ය. මම භික්ෂූන්ට සිවුරෙහි සීමාවක් බඳින්නෙමි නම්, සිවුරෙහි ඉමක් තබන්නෙමි නම්, යෙහෙකැ” යි සිත වී ය.

41. “මහණෙනි, මම මෙහි හෙමන්තසෘතුවෙහි නවම් මැදින් දෙමස අතර අටදිනයෙහි ශිතරාත්‍රිත්ති හිම වැටෙන කාලයෙහි රාත්‍රියෙහි එළි-මහනෙහි එක් සිවුරක් ඇති ව හුන්නෙමි. මට සිත නො වී ය. පෙරයම ඉක්ම ගිය කල්හි මට සිත වී ය. මම දෙවන සිවුරක් පෙරවිමි. මට සිත නො වී ය. මැදියම ඉක්ම ගිය කල්හි මට සිත වී ය. මම තෙවන සිවුරක් පෙරවිමි. මට සිත නො වී ය. පස්විමයාමය නික්ම ගිය කල්හි අරුණ නැගී කල්හි රු එළි වූ කල මට සිත වී ය. මම සිවුවන සිවුරක් පෙරවිමි. මට සිත නො වී ය. මහණෙනි, ඒ මට ‘මේ සාසනයෙහි පැවිදි වූ යම් ඒ කුලපුත්‍රයෝ ශිත-ප්‍රකෘතික වූවාහු සිතයට බිය වන සුලු වෙත් ද, ඔහු ද තුන්සිවුරෙන් යැපෙන්නට පොහොසත් වෙති. මම භික්ෂූන්ට සිවුරෙහි සීමාවක් බඳින්නෙමි නම්, සිවුරෙහි ඉමක් තබන්නෙමි නම්, තුන් සිවුරක් අනුදන්නෙමි නම්, යෙහෙකැ” යි සිත වී ය. මහණෙනි, මම දෙපටක් ඇති සහලසිවුර ද, එක් පටක් ඇති උතුරුසහසිවුර ද, එක් පටක් ඇති අඳනා සිවුර ද අනුදනිමි” යි වදාළේක.

42. එකල්හි සඛග මහණහු “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් තුන් සිවුරක් අනුදන්නා ලද” යි අන් තුන්සිවුරකින් ම ගමට වදිත්. අන් තුන් සිවුරකින් ම ආරාමයෙහි සිටිත්. අන් තුන්සිවුරකින් ම නැමට බසිත්. අලොව්ස් වූ යම් ඒ භික්ෂූහු වෙත් ද, ඒ භික්ෂූහු “කෙසේ නම් සඛග මහණහු වැඩි සිවුරු දරත් ද” යි අවමන් කෙරෙත්. තින්ද, කෙරෙත්. දෙස් කියත්.

43. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්. ආරොවෙසුං. අථ බො භගවා එතස්මි. නිදනෙ එතස්මි. පකරණෙ ධම්මි. කථං කඛා භික්ඛු ආමනෙතසි: “න භික්ඛවෙ අතිරෙකවිවරං ධාරෙතබ්බං. යො ධාරෙය්‍ය, යථා ධම්මො කාරෙතබ්බො” ති.

44. තෙන බො පන සමයෙන ආයස්මතො ආනන්දස්ස අතිරෙකවිවරං උප්පන්නං තොති. ආයස්මා ව ආනන්දෙ තං විවරං ආයස්මතො සාපිප්පත්තස්ස දාතුකාමො තොති. ආයස්මා ව සාරිපුත්තො සාකෙතෙ විහරති. අථ බො ආයස්මතො ආනන්දස්ස එතදහොසි: “භගවතා පඤ්ඤාතො: ‘න අතිරෙක විවරං ධාරෙතබ්බං’ නති. ඉදං ව මෙ අතිරෙකවිවරං උප්පන්නං. අනඤ්චිමං විවරං ආයස්මතො සාරිපුත්තස්ස දාතුකාමො. ආයස්මා ව සාරිපුත්තො සාකෙතෙ විහරති. කථනනු බො මයා පටිපජ්ජිතබ්බං” නති. අථ බො ආයස්මා ආනන්දෙ භගවතො එතමන්. ආරොවෙසි. “කිව විරං පනානන්ද, සාරිපුත්තො ආගච්ඡස්සති” ති. “නවමං වා භගවා, දිවසං දසමං වා” ති.

45. අථ බො භගවා එතස්මි. නිදනෙ එතස්මි. පකරණෙ ධම්මි. කථං කඛා භික්ඛු ආමනෙතසි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, දසාහපරමං අතිරෙකවිවරං ධාරෙතු” නති.

46. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛුනං අතිරෙකවිවරං උප්පජ්ජති. අථ බො භික්ඛුනං එතදහොසි: “කථනනු බො අතිරෙකවිවරෙ පටිපජ්ජිතබ්බං” නති. භගවතො එතමන්. ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අතිරෙකවිවරං විකප්පෙතු” නති.

47. අථ බො භගවා වෙසාලියං යථාභිරතතං විහරිත්වා යෙන බාරාණසි තෙන චාරිකං පක්කාමි. අනුපුබ්බෙන චාරිකං වරමානො යෙන බාරාණසි තදචසරී. තත්‍ර සුදං භගවා බාරාණසියං විහරති ඉසිපතනෙ මිගදයෙ.

48. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො අන්තරවාසකො ජිඤ්ඤෙ තොති. අථ බො තස්ස භික්ඛුනො එතදහොසි: “භගවතා තිවිවරං අනුඤ්ඤාතො: ද්විගුණං සඛ්ඝාරි, එකච්චියො උත්තරාසඛිගො, එකච්චියො අන්තරවාසකො. අයඤ්ච මෙ අන්තරවාසකො ජිඤ්ඤෙ. යනනුතාතං අග්ගලං අච්ඡපෙය්‍යං, සමන්තතො දුපට්ඨං භවිස්සති මජ්ඣෙ එකච්චිය” නති. අථ බො සො භික්ඛු අග්ගලං අච්ඡපෙසි. අද්දසා බො භගවා සෙනාසන චාරිකං ආභිණ්ඩනො නං භික්ඛුං අග්ගලං අච්ඡපෙන්නං. දිස්වාන යෙන සො භික්ඛු, තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා තං භික්ඛුං එතදවොච: “කිං තං භික්ඛු කරොසි” ති. “අග්ගලං භගවා, අච්ඡපෙමි” ති. “සාධු, සාධු, භික්ඛු, සාධු බො තං භික්ඛු, අග්ගලං අච්ඡපෙසි” ති.

49. අථ බො භගවා එතස්මි. නිදනෙ එතස්මි. පකරණෙ ධම්මි. කථං කඛා භික්ඛු ආමනෙතසි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අනතානං දුස්සානං අභතකස්සානං ද්විගුණං සඛ්ඝාරි, එකච්චියං උත්තරාසඛිගං, එකච්චියං අන්තරවාසකං, උතුල්ඛානං දුස්සානං වතුගුණං සඛ්ඝාරි, ද්විගුණං උත්තරාසඛිගං, ද්විගුණං අන්තරවාසකං, පංසුකුලෙ යාවදන්. පාපණිකෙ උස්සාගො කරණියො. අනුජානාමි භික්ඛවෙ අග්ගලං, තුන්තං, ඔවට්ඨිකං, කඤ්ඤාසකං, දලභිකම” නති.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

43. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකුලහ. එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි දූහැමි කතා කොට භික්ෂුන් ඇමතුසේක: “මහණෙනි, අතිරේක සිටුරක් (නො ඉටු නො විකැසූ සිටුරක්) නො දැරිය යුතු ය. යමෙක් දරන්නේ නම්, ඇවැත් පරිදි කරවිය යුතු ය.”

44. එකල්හි ආයුෂමත් ආනන්ද ස්වරයන් වහන්සේට අතිරේක සිටුරක් ලැබුනේ වේ. ආයුෂමත් ආනන්ද ස්වරයන් වහන්සේ ද ඒ සිටුර ආයුෂමත් ශාරීපුත්‍ර ස්වරයන් වහන්සේට දෙනු කැමැත්තේ වේ. ආයුෂමත් ශාරීපුත්‍ර ස්වරයන් වහන්සේ ද සාකෙතනුවර වසන්. ඉක්බිති ආයුෂමත් ආනන්ද ස්වරයන් වහන්සේට “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ‘අතිරේක සිටුරක් නො දැරිය යුතු ය’ යි පණවන ලද්දේ ය. මට ද මේ අතිරේක සිටුරක් ලැබුනේ ය. මම ද මේ සිටුර ආයුෂමත් ශාරීපුත්‍ර ස්වරයන් වහන්සේට දෙනු කැමැත්තේ වෙමි. ආයුෂමත් ශාරීපුත්‍ර ස්වරයන් වහන්සේ ද සාකෙතනුවර වසන්. මා විසින් කෙසේ පිළිපැදිය යුතු ද?” යි මේ සිත් විය. ඉක්බිති ආයුෂමත් ආනන්ද ස්වරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකුලහ. “ආනන්දය, කෙතෙක් දවසකින් ශාරීපුත්‍ර තෙමේ එන්නේ ද?” “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, නවවැනි හෝ දසවැනි දිනයෙහි එන්නේ ය”.

45. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි දූහැමි කතා කොට භික්ෂුන් ඇමතුසේක: “මහණෙනි, දස දිනක් අවසන් කොට ඇති කාලයක් අතිරේක (වැඩි) සිටුරක් දරන්ට අනුදනිමි”.

46. එසමයෙහි භික්ෂුන්ට අතිරේක සිටුරක් ලැබේ. එකල්හි භික්ෂුන්ට “අතිරේක සිටුරෙහි කෙසේ නම් පිළිපැදිය යුතු ද?” යි සිත් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කුලහ. “මහණෙනි, අතිරේක සිටුර විකපන්නට (අනෙකකු හට භාරදෙන්නට) අනුදනිමි”.

47. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසාලාමහනුවර කැමැති තාක් කල් වැඩ වාසය කොට බරණැස්නුවර බලා වාරිකාවෙහි වැඩිසේක. පිළිවෙළින් වාරිකා කරණසේක් බරණැස්නුවරට පැමිණිසේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි බරණැස්නුවර මාගදය නම් වූ ඉසිපතනයෙහි වැඩ වාසය කරන්.

48. එකල්හි එක්තරා මහණකුගේ අදනා සිදුරු වූයේ වේ. එවිට ඒ මහණකුට “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ‘දෙපටක් ඇති සහලසිටුර එක් පටක් ඇති උතුරුසහසිටුර එක් පටක් ඇති අදනා සිටුර’ ය යි තුන් සිටුරක් අනුදන්නා ලද්දේ ය. මාගේ මේ අදනා සිටුර සිදුරු විය. මම අණකු ලන්නෙමි නම්, හාත්පස (වටේ) දෙපට වන්නේ ය. මැද එක් පට වන්නේ ය” යි සිත් විය. එකල්හි ඒ මහණතෙමේ අණකුයක් ඇල්ලී ය. සෙනාසන වාරිකාවෙහි වඩින්නා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අණකුය ලන්නා වූ ඒ මහණකු දුටු සේක. දැක ඒ මහණකු වෙතට එළඹිහ. එළඹ “මහණ, තෝ කුමක් කෙරෙහි ද?” යි ඒ මහණකු විචාළ සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, අණකුයක් ලමි”. “මහණ ඉතා මැනවි. මහණ, ඔබ අණකුයක් ලන්නේ යහපත් ය” වදලහ.

49. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි දූහැමි කතා කොට “මහණෙනි, අළුත් වස්ත්‍රයෙන් හා වරක් සේදු වස්ත්‍රයෙන් කළ දෙපටක් ඇති සහලසිටුර, එක් පටක් ඇති උතුරුසහසිටුර, එක් පටක් ඇති අදනා සිටුර ද, පුරාණවස්ත්‍රයෙන් කළ සිටුරපටක් ඇති සහලසිටුර, දෙපටක් ඇති උතුරුසහසිටුර, දෙපටක් ඇති අදනා සිටුර ද, පංසුකුලයෙහි කැමැති පමණ පට ඇති සිටුර ද, අනුදනිමි. කඩ පිලෙන් අවුලා ගත් වස්ත්‍රයෙන් කළ සිටුරු දැරීමෙහි උත්සාහය කට යුතු ය. මහණෙනි, අණකු ලීම, නූලෙන් එළලීම, වැටි කොට මැසීම, මුදුපත් මැසීම (කැලි පිට කැලි ඇල්ලීම), දැඩි කිරීම අනුදනිමි”.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

50. අථ ඛො භගවා බාරාණසියං යථාභිරතතං විහරිතා යෙන සාවත්ථි තෙන වාරිකං පකකාමි. අනුපුබ්බෙන වාරිකං වරමානො යෙන සාවත්ථි තදවසරි. තත්‍ර සුදං භගවා සාවත්ථියං විහරති ජේතවනෙ අනාඨපිණ්ඩිකාස්ස ආරාමෙ.

51. අථ ඛො විසාඛා මිභාරමාතා යෙන භගවා තෙනුපසඛකමි. උප-සඛකමිතා භගවතනං අභිවාදෙතා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නං ඛො විසාඛං මිභාරමාතරං භගවා ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙසි. සමාදපෙසි. සමුත්තොජෙසි. සමපහංසෙසි.

52. අථ ඛො විසාඛා මිභාරමාතා භගවතා ධම්මියා කථාය සන්දස්සිතා සමාදපිතා සමුත්තොජ්ඣා සමපහංසිතා භගවතනං එතදවොච: “අභිවාසෙතු මෙ භනෙන භගවා සවාතනාය භතනං සද්ධිං භික්ඛුසඛෙසනා” ති. අභි-වාසෙසි භගවා තුණ්හිනාවෙන. අථ ඛො විසාඛා මිභාරමාතා භගවතො අභිවාසනං විදිතා උට්ඨායාසනා භගවතනං අභිවාදෙතා පදකම්ණං කතා පකකාමි.

53. තෙන ඛො පන සමයෙන තස්සා රතතියා අද්වයෙන වාතු-ද්දිපිකො මහාමෙසො පාවසසි. අථ ඛො භගවා භික්ඛු ආමනෙතාභි: “යථා භික්ඛවෙ, ජේතවනෙ වස්සති, එවං. වතුසු දිපෙසු වස්සති. ඔවස්සාපෙඨ භික්ඛවෙ, කායං. අයං පච්ඡිමකො වාතුද්දිපිකො මහාමෙසො” ති. “එවං භනෙන” ති ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො පටිස්සුතා නික්ඛිත්තවිවරා කායං ඔවස්සාපෙනති.

54. අථ ඛො විසාඛා මිභාරමාතා පණ්ණිනා බාදනියං හොජනියං පටියාදුපෙතා දුසිං ආණාපෙසි: “ගච්ඡ ජෙ, ආරාමං ගන්තවා කාලං ආරොවෙහි: කාලො භනෙන, නිට්ඨිතං භතන” තති. “එවං අයෙය” ති ඛො සා දුසි විසාඛාය මිභාරමාතුයා පටිස්සුතා ආරාමං ගන්තවා අද්දස භික්ඛු නික්ඛිත්තවිවරෙ කායං ඔවස්සාපෙනෙන. දිස්වාන “තස්සි ආරාමෙ භික්ඛු. ආජීවකා කායං ඔවස්සාපෙනති” ති යෙන විසාඛා මිභාරමාතා තෙනුප-සඛකමි. උපසඛකමිතා විසාඛං මිභාරමාතරං එතදවොච: “තස්සෙය, ආරාමෙ භික්ඛු. ආජීවකා කායං ඔවස්සාපෙනති” ති.

55. අථ ඛො විසාඛාය මිභාරමාතුයා පණ්ණිනාය පියත්තාය මෙඛාවිතියා එතදහොසි: “නිස්සංසයං ඛො අය්‍යා නික්ඛිත්තවිවරා කායං ඔවස්සාපෙනති. සායං බාලා මඤ්ඤිත්ථ: තස්සි ආරාමෙ භික්ඛු. ආජීවකා කායං ඔවස්සා-පෙනති” ති. පුත දුසිං ආණාපෙසි: “ගච්ඡ ජෙ, ආරාමං ගන්තවා කාලං ආරොවෙහි: කාලො භනෙන, නිට්ඨිතං භතන” තති.

56. අථ ඛො තෙ භික්ඛු ගතතානි සීහිං කරිතා¹ කල්ලකායා විවරානි ගහෙතා යථාභිතාරං පටිසිංසු.

57. අථ ඛො සා දුසි ආරාමං ගන්තවා භික්ඛු අපස්සන්ති “තස්සි ආරාමෙ භික්ඛු. සුඤ්ඤා ආරාමො” ති යෙන විසාඛා මිභාරමාතා තෙනුප-සඛකමි. උපසඛකමිතා විසාඛං මිභාරමාතරං එතදවොච: “තස්සෙය, ආරාමෙ භික්ඛු. සුඤ්ඤා ආරාමො” ති.

50. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බරණැස්නුවර කැමැති තාක් කල් වැඩ වාසය කොට සැවැත්නුවර වලා වාරිකාවෙහි වැඩි සේක. පිළිවෙළින් වාරිකා කරණ සේක් සැවැත්නුවරට වැඩියාන. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි සැවැත්නුවර සේනාවනායෙහි වූ අනේසිඬුසිටුහුගේ ආරාමයෙහි වැඩ වාසය කෙරෙත්.

51. එකල්හි මාගාරිමාතෘ වූ විශාඛා තොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියා ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්නී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන්නා වූ මාගාරිමාතෘ විශාඛාවට දකුණුකතාවෙන් කරුණු දක්වූහ. (ඇය එහි) සමාදන් කරවූහ. තියුණු කරවූහ. සතුටු කරවූහ.

52. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් කරුණු දක්වන ලද සමාදන් කරවන ලද තියුණු කරවන ලද සතුටු කරවන ලද මාගාරිමාතෘ විශාඛා තොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සාමිනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුසංඝයා සමග හෙටට මාගේ බත ඉවසන සේක්වා” යි කීවා ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුණූවතාවයෙන් ඉවසූ සේක. ඉක්බිති මාගාරිමාතෘ විශාඛා තොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඉවසීම දැන හුතස්නෙන් නැගිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පැදකුණු කොට තිත්ම ගියා ය.

53. එකල්හි ඒ රැය ඉක්ම ගිය පසු සිටුවෙසිනට එක පැහැර වස්තෘ වූ මහත් මෙඝයෙක් වැස්සේ ය. ඒ වේලෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුන් අමතා “මහණෙනි, ජේතවනයට වසින්නා සේ සිටුවෙසිනෙහි වස යි. මහණෙනි, කය තෙමවු. මේ සිටුවෙසිනට එකපැහැර වස්තෘ වූ අනතිම මහාමෙඝය” යි වදාළ සේක. “සාමිනි, එසේ ය” යි ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී බතා තැබූ සිටුරු ඇත්තෝ කය තෙමත්.

54. ඉක්බිති මාගාරිමාතෘ විශාඛාතොමෝ ප්‍රණීත වූ කැසුතු බිදිය යුතු දෙය පිළියෙල කරවා “කෙල්ල, යව. ආරාමයට ගොස් ‘සාමිනි, කල් පැමිණ තිබේ. බත් තිමියේ’ යි කල් දන්වා ලව” යි දැසියට අණ කළා ය. “ආයුෂාවෙහි, එසේ ය” යි ඒ දැසිය මාගාරිමාතෘ විශාඛාවට පිළිවදන් දී ආරාමයට ගොස් බැහැර කළ සිටුරු ඇති ව කය තෙමන්නා වූ භික්ෂුන් දුටුවා ය. දැක “ආරාමයෙහි භික්ෂුහු නැත. ආජීවකයෝ කය තෙමති” යි (සිතා) මාගාරිමාතෘ විශාඛාව වෙත ගියා ය. ගොස් ‘ආයුෂාවෙහි, ආරාමයෙහි භික්ෂුහු නැත. ආජීවකයෝ කය තෙමති’ යි මාගාරිමාතෘ විශාඛාවට කීවා ය.

55. එකල්හි පණ්ඩිත වූ ව්‍යක්ත වූ නුවණැති මාගාරිමාතෘ විශාඛාවට නිසැකයෙන් ම ආයුෂයන් වහන්සේලා බැහැර කළ සිටුරු ඇති ව කය තෙමත්. ඒ මේ මෝඩ ගැණි ‘ආරාමයෙහි භික්ෂුහු නැත. ආජීවකයන් වැස්සෙන් කය තෙමති’ යි සිතුවා ය” යි අදහස් වී ය. නැවත, “කෙල්ල, යව. ආරාමයට ගොස් ‘සාමිනි, කල් පැමිණ තිබේ. බත් තිමියේ’ යි කල් දන්වා ලව” යි දැසියට අණ කළා ය.

56. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු සිරුරු සිහිල් කොට සුවපත් සිරුරු ඇත්තාහු සිටුරු ගෙණ තමතමන් වසන වෙහෙරට පිවිසියාහු ය.

57. නැවත ඒ දැසිය ආරාමයට ගොස් භික්ෂුන් නො දක්නී “ආරාමයෙහි භික්ෂුහු නැත. ආරාමය සිස් ය” යි (සිතා) මාගාරිමාතෘ විශාඛාව වෙත ගියා ය. ගොස් මාගාරිමාතෘ විශාඛාවට “ආයුෂාවෙහි, ආරාමයෙහි භික්ෂුහු නැත. ආරාමය සිස් ය” යි කීවා ය.

58. අථ බො විසාබාය මිගාරමානුසා පණ්ණිකාය විසත්තාය මෙධාවිනිසා එතදුනොසි: “නිසසංසයං බො අය්‍යා ගත්තානි සීනිං කරිත්වා කල්ලකායා විවරානි ගතෙත්වා යථාවිහාරං පවිට්ඨා, සායං බාලා මඤ්ඤිත්ථ: නත්ථි ආරාමෙ භික්ඛු, සුඤ්ඤා ආරාමො” ති. පුන දුසිං ආණාපෙසි, “ගච්ඡ ජෙ, ආරාමං ගත්තා කාලං ආරොවෙහි: කාලො භනෙන නිට්ඨිතං භත්ත” නති.

59. අථ බො හගවා භික්ඛු ආමනෙතෙසි: “සත්තනථ¹ භික්ඛවෙ පත්තවිවරං, කාලො භත්තස්සා” ති. “එවං භනෙන” ති බො තෙ භික්ඛු භගවතො පච්චස්සොත්ථං.

60. අථ බො හගවා පුබ්බණ්ණසමයං නිවාසෙත්වා පත්තවිවරං ආදය සෙය්‍යථාපි නාම බලවා පුරිසො සමමිඤ්ජිතං වා ඛාහං පසාරෙය්‍ය, පසාරිතං වා බාහං සමමිඤ්ජය්‍ය, එවමෙව ජෙතවනෙ අනතරගිතො විසාබාය මිගාරමානුසා කොට්ඨකෙ පතුරහොසි. නිසීදි හගවා පඤ්ඤනෙත ආසනෙ සද්ධිං භික්ඛුසංඝෙන.

61. අථ බො විසාබා මිගාරමානා “අච්ඡරියං වත හො! අබ්බුතං වත හො! තථාගතස්ස මහිඤ්ඤිකා මහානුභාවතා. යත්‍ර හි නාම ජණ්ණක-මනෙත්‍රප්පි ඔසෙත්‍ර වත්තමානෙත්‍ර² කට්ඨමනෙත්‍රප්පි ඔසෙත්‍ර වත්තමානෙත්‍ර න හි නාම එකභික්ඛුස්ස පාදානි වා³ විවරානි වා අලලානි හවිස්සන්ති” ති හට්ඨා උදග්ගා බුද්ධිපමුඛං භික්ඛුසංඝං පණ්ණිතෙන බාදනියෙන සහත්වා සත්තපෙත්වා සමපවාරෙත්වා හගවත්තං භුත්තාපිං ඔනිතපත්තපාණිං එක මන්තං නිසීදි.

62. එකමන්තං නිසින්නා බො විසාබා මිගාරමානා හගවත්තං එතද-වොච: “අට්ඨාහං භනෙන හගවත්තං වරානි යාවාමි” ති. “අනික්ඛන්තවරා බො විසාබෙ, තථාගතා” ති. “යානි ව භනෙන කප්පියානි යානි ව අනවජ්ජානි” ති. “වදෙහි විසාබෙ” ති. “ඉච්ඡාමහං භනෙන සංඝස්ස යාවජ්චං වසසිකසාටිකං දුතුං, ආගන්තුකභත්තං දුතුං, ගමිකභත්තං දුතුං, ගිලානභත්තං දුතුං, ගිලානුපට්ඨාකභත්තං දුතුං, ගිලානභෙසජ්ජං දුතුං, ධූවයාගුං දුතුං, භික්ඛුනිසංඝස්ස උදකසාටිකං දුතු” නති.

63. “කිං පන ත්වා විසාබෙ, අත්ථවසං සමපස්සමානා තථාගතං අට්ඨ වරානි යාවාමි” ති. “ඉධාහං භිනෙත දුසිං ආණාපෙසි: ‘ගච්ඡ ජෙ, ආරාමං. ගත්තා කාලං ආරොවෙහි: කාලො භනෙන, නිට්ඨිතං භත්ත’ නති. අථ බො සා භනෙන දුසි ආරාමං ගත්තා අදදස භික්ඛු නික්ඛිත්තවිවරෙ කායං ඔවස්සාපෙනෙත. දිස්සවාන ‘නත්ථි ආරාමෙ භික්ඛු, ආජීවකා කායං ඔවස්සාපෙන්න’ ති යෙනාහං තෙත්‍රපසංකමි. උපසංකමිත්වා මං එතදවොච: ‘තත්ථෙය්‍ය, ආරාමෙ භික්ඛු, ආජීවකා කායං ඔවස්සාපෙන්න’ ති. අත්‍රථ භනෙන නග්ගිසං. ජෙගුච්ඡං. පටිකතුලා. ඉමාහං භනෙන අත්ථවසං සමපස්සමානා ඉච්ඡාමි සංඝස්ස යාවජ්චං වසසිකසාටිකං දුතුං.

64. “පුන ව පරං භනෙන ආගන්තුකො භික්ඛු න විවිකුසලො න ගොවරකුසලො කීලනො පිණ්ඩාය වරති. සො මෙ ආගන්තුකභත්තං භුඤ්ජිත්වා විවිකුසලො ගොවරකුසලො අකීලනො පිණ්ඩාය වරිස්සති. ඉමාහං භනෙන අත්ථවසං සමපස්සමානා ඉච්ඡාමි සංඝස්ස යාවජ්චං ආගන්තුකභත්තං දුතුං.

1. “සඤ්ඤා” ම ජ සං.

2. “පවත්තමානෙත්‍ර” ම ජ සං. P T S.

3. “පාදවා” ම ජ සං. P T S

58. එකල්හි පණ්ඩිත වූ වෘක්ක වූ නුවණැති මාගාරිමාතෘ විශාඛාවට “නිසැකයෙන් ම ආයතීයන් වහන්සේලා සිරුරු සිහිල් කොට සුව පත් සිරුරු ඇත්තාහු සිවුරු ගෙණ තමනමත් වසන වෙතෙරට පිවිසියෝ ය. ඒ මේ මෝඩ ගැණිය ‘ආරාමයෙහි තිසූනු නැත. ආරාමය සි ස්ඨ’ යි සිතූ ය” යි අදහස් විය. නැවත “කෙල්ල යව, ආරාමයට ගොස් ‘සාමිනි, කල් පැමිණ තිබේ. බත් තිමියේ ය’ යි කල් දන්වා ලව” යි දසියට අණ කළා ය.

59. ඉක්බිති නාග්‍යවතුන් වහන්සේ තිසූන් අමතා “මහණෙනි, බතට කාලය සි. සිවුරු සකස් කර ගනිවු” යි වදාළ සේක. “සාමිනි, එසේය” යි ඒ තිසූනු නාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දුන්හ.

60. අනතුරු ව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරුයෙහි හැඳ පොරොවා පාසිවුරු ගෙණ බලවත් පුරුෂයෙක් තැකුළු අතක් දිගු කරන්නා සේ දිගු කළ අතක් හකුළන්නා සේ ජෙනවනයෙහි නො පෙණී ගිය සේක් මාගාරි-මාතෘ විශාඛාවගේ වාහල්කඩ පහළ වූ සේක. නාග්‍යවතුන් වහන්සේ තිසූසමිසයා සමග පැණවූ අසුනෙහි වැඩහුන් සේක.

61. ඉක්බිති මාගාරිමාතෘ විශාඛා තොමෝ “පින්වත්නි, තථාගතයන් වහන්සේගේ ඒ මහත් සාද්ධි ඇති බව මහත් තෙදැති බව ආශාවැසියෙක. පුළුමයෙක. දණ පමණ ජල ගැල්ම පවත්නා කල්හි ද උකුළ පමණ ජලගැල්ම පවත්නා කල්හි ද එක් තිසූනමකගේත් පාදයෝ හෝ සිවුරු හෝ නො තෙමුනාහු වෙත් ය” යි සතුවූ වුවා ඔදවැඩි වුවා බුද්ධිපුමබතිසූසමිසයා පුණීත වූ කැ යුතු දෙසින් බිදිය යුතු දෙසින් සියතින් සතප්පා පවරා වළඳ අවසන් කළ පාත්‍රයෙන් බැහැර කළ අත් ඇති නාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පසෙක හුන්හි ය.

62. පසෙක හුන්නා වූ මාගාරිමාතෘ විශාඛා තොමෝ “සාමිනි, මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතින් වර අටක් ඉල්ලමි” යි නාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැළ කළා ය. “විශාඛාව, තථාගතයෝ (සත්‍රිත්ව දිය යුතු) වර ඉක්මවුවෝ ය.” “සාමිනි, යමක් කැප ද, යමක් නිදෙස් ද (එබඳු වර අටක් ඉල්ලමි.)” විශාඛාවෙනි, කියව”. “සාමිනි, මම දිවිහිම කොට සමිසයානට වැසිසඬ දෙන්නට, ආගන්තුකබත් දෙන්නට, ගම්කබත් දෙන්නට, ගිලන්බත් දෙන්නට, ගලානොපසායකබත් දෙන්නට, ගිලන්බෙහෙත් දෙන්නට, තිතිකැඳ දෙන්නට, මෙහෙණසහනට දියසඬ දෙන්නට, කැමැත්තෙමි” යි සැළකළා ය.

63. “විශාඛාවෙනි, තී කිනම් කරුණක් දක්නී තථාගතයන් වෙතින් වර අටක් ඉල්ලනි ද?”. “සාමිනි, මම මෙහි ‘කෙල්ල, යව, ආරාමයට ගොස් ‘සාමිනි, කල් පැමිණ තිබේ. බත් තිමියේ’ යි කල් දන්වා ලව” යි දසියට අණ කෙළෙමි. ඉක්බිති සාමිනි, ඒ දසිය ආරාමයට ගොස් බැහැර කළ සිවුරු ඇති ව වැසිදියෙන් කය තෙමන්නා වූ තිසූන් දුටුවා ය. දැක ‘ආරාමයෙහි තිසූනු නැත. ආජීවකයන් කය තෙමන්’ යි (සිතා) මා වෙත පැමිණියා ය. පැමිණ ‘ආයතීවෙනි, ආරාමයෙහි තිසූනු නැත. ආජීවකයන් කය තෙමන්’ යි මට සැළකළා ය. සාමිනි, නග්‍යනාවය නො හොඹී. ලජ්ජා සහිත ය. පිළිකුල් ය. සාමිනි, මම මේ කරුණ දක්නී දිවි හිමි කොට සමිසයානට වැසිසඬ දෙන්නට කැමැත්තෙමි.

64. “නැවත ද, සාමිනි, ආගන්තුකතිසූ තෙමේ (මෙහි) විපිත්ති දක්‍ෂ නො වූයේ ගොවරසානයන්හි දක්‍ෂ නො වූයේ විඩා පත් වූයේ පිඬු පිණිස හැසිරේ. ඒ තිසූ තෙමේ මාගේ ආගන්තුකබත වළඳ විපිත්ති දක්‍ෂ (පුරුදු) වූයේ ගොවරසානයන්හි දක්‍ෂ වූයේ (යා යුතු නො යා යුතු තැන් දන්නේ) විඩාපත් නො වූයේ පිඬු පිණිස හැසිරෙන්නේ ය. සාමිනි, මම මේ කාරණය දක්නී දිවි ඇති තාක් සමිසයානට ආගන්තුකබත් දෙන්නට කැමැත්තෙමි.

65. “පුත ව පරං භනෙන්, ගමිකො භික්ඛු අත්තනො භත්තං පරියෙස-
මානො සත්ථා වා විහාසිස්සති. යත්ථ වා වාසං ගන්තුකාමො භවිස්සති,
තත්ථ විකාලෙ උපගච්ඡිස්සති. කිලනො අද්ධානං ගමිස්සති. සො මෙ
ගමිකභත්තං භුඤ්ඤිත්වා සත්ථා න විහාසිස්සති. යත්ථ වාසං ගන්තුකාමො
භවිස්සති, තත්ථ කාලෙන¹ උපගච්ඡිස්සති. අකිලනො අද්ධානං ගමිස්සති.
ඉමාහං භනෙන්, අත්ථවසං සමපස්සමානා ඉච්ඡාමි සඛිස්සං යාවජ්චං ගමික-
භත්තං දාතුං.

66. “පුත ව පරං භනෙන්, ගිලානස්ස භික්ඛුනො සප්පායාති හොජනාති
අලභන්නස්ස ආබාධො වා අභිවඩ්ඪිස්සති. කාලකිරියා වා භවිස්සති. තස්ස
මෙ ගිලානභත්තං භුත්තස්ස ආබාධො නාභිවඩ්ඪිස්සති. කාලකිරියා න
භවිස්සති. ඉමාහං භනෙන්, අත්ථවසං සමපස්සමානා ඉච්ඡාමි සඛිස්සං යාව-
ජ්චං ගිලානභත්තං දාතුං.

67. “පුත ව පරං භනෙන්, ගිලානුපට්ඨාකො භික්ඛු අත්තනො භත්තං
පරියෙසමානො ගිලානස්ස උසස්සරෙ භත්තං නීහරිස්සති. භත්තචෙත්ථං
කරිස්සති. සො මෙ ගිලානුපට්ඨාකභත්තං භුඤ්ඤිත්වා ගිලානස්ස කාලෙන
භත්තං නීහරිස්සති. භත්තචෙත්ථං න කරිස්සති. ඉමාහං භනෙන්, අත්ථවසං
සමපස්සමානා ඉච්ඡාමි සඛිස්සං යාවජ්චං ගිලානුපට්ඨාකභත්තං දාතුං.

68. “පුත ව පරං භනෙන් ගිලානස්ස භික්ඛුනො සප්පායාති හෙසඤ්ඤාති
අලභන්නස්ස ආබාධො වා අභිවඩ්ඪිස්සති. කාලකිරියා වා භවිස්සති. තස්ස
මෙ ගිලානහෙසඤ්ඤා පරිභුත්තං ආබාධො නාභිවඩ්ඪිස්සති. කාලකිරියා න
භවිස්සති. ඉමාහං භනෙන්? අත්ථවසං සමපස්සමානා ඉච්ඡාමි සඛිස්සං යාවජ්චං
ගිලානහෙසඤ්ඤා දාතුං.

69. “පුත ව පරං භනෙන් භගවතා අභිකම්මිකො දසාතිසංසෙ සමප-
ස්සමානෙන යාගු අනුඤ්ඤාතා. ත්‍යාහං භනෙන්, ආතිසංසෙ සමපස්සමානා
ඉච්ඡාමි සඛිස්සං යාවජ්චං ධූවයාගුං දාතුං.

70. “ඉධ භනෙන් භික්ඛුනියො අවිරමනියා නදියා වෙසියාති සද්ධිං
නග්ගා එකතිජේ නභායනති. තා භනෙන් වෙසියො භික්ඛුනියො උප-
ණෙඛිසුං: කිනනු ඛො නාම භූමභාකං අයො, දහරානං දහරානං² බ්‍රහ්ම-
වරියං විණෙණෙන? නනු නාම කාමා පරිභුඤ්ඤිතඛො. යද්ද ජණණො
භවිස්සාථ³, තද්ද බ්‍රහ්මවරියං වරිස්සාථ. එවං භූමභාකං උතො අත්ථා
පරිග්ගතිතා භවිස්සන්ති’ ති. තා භනෙන්, භික්ඛුනියො වෙසියාති උපණෙඛිය-
මානා මඩ්ඛු අනෙසුං. අසුචි භනෙන්, මාභූතාමස්ස නග්ගිසං. ජෙගුච්ඡං.
පටිකකුලං. ඉමාහං භනෙන් අත්ථවසං සමපස්සමානා ඉච්ඡාමි භික්ඛුනිසඛිස්සං
යාවජ්චං උදකසාටිකං දාතුං” නති.

1. “කාලෙ” ම ඡ සං. 2. “දහරානං” ම ඡ සං. 3. “භවිස්සන්ති” P T S.

65. “තැවත ද ස්වාමීනි, ගම්කතියු නෙමේ තමාගේ බත සොයන්නේ සත්වායෙන් (=තවලම් තබයෙන්) හෝ අත්තැරෙන්ගේ ය. යම් තැනෙක විසීමට යනු කැමැත්තෙන් වන්නේ ද, එතැනට නො කල්හි පැමිණෙන්නේ ය. විඩා පත් වූයේ මග යන්නේ ය. ඒ භික්ෂු නෙමේ මාගේ ගම්කතව වලද සත්වායෙන් නො වෙන් වන්නේ ය. යම්තැනක විසීමට යනු කැමැති වන්නේ ද, එතැනට සුදුසු කාලයෙහි පැමිණෙන්නේ ය. විඩා පත් නො වූයේ මග යන්නේ ය. ස්වාමීනි, මම මේ කාරණය දක්නී දිවි ඇති තාක් සංඝසාහට ගම්කතව දෙන්නට කැමැත්තෙමි.

66. “තැවත ද ස්වාමීනි, හිත වූ බොජුන් නො ලබන්නා වූ ගිලන් මහණහුගේ ආබාධය හෝ වැඩෙන්නේ ය. කලුරිය කිරීම හෝ වන්නේ ය. මගේ ගිලන්බත වැලදු ඒ භික්ෂුහුගේ ආබාධය නො වැඩෙන්නේ ය. කලුරිය කිරීම නො වන්නේ ය. ස්වාමීනි, මම මේ කාරණය දක්නී දිවි ඇති තාක් සංඝසාහට ගිලන්බත් දෙන්නට කැමැත්තෙමි.

67. “තැවත ද ස්වාමීනි, ගලානොපසායකතියු නෙමේ තමාගේ බත සොයන්නේ ගිලනනුට ඉර තැබී කල්හි බත් ගෙණ යන්නේ ය. බත් සිඳීම කරන්නේ ය. ඒ ගලානොපසායකතියු නෙමේ මාගේ ගලානොපසායක බත වලද ගිලනනුට සුදුසු කාලයෙහි බත් ගෙණ යන්නේ ය. බත් සිඳීම නො කරන්නේ ය. ස්වාමීනි, මම මේ කාරණය දක්නී දිවි ඇති තාක් සංඝසාහට ගලානොපසායකබත් දෙනු කැමැත්තෙමි.

68. “තැවත ද ස්වාමීනි, හිත වූ බෙහෙත් නො ලබන්නා වූ ගිලන් වූ මහණහුගේ ආබාධය හෝ වැඩෙන්නේ ය. කලුරිය කිරීම හෝ වන්නේ ය. මාගේ ගිලන්බෙහෙත් වැලදු ඒ භික්ෂුහුගේ ආබාධය නො වැඩෙන්නේ ය. කලුරිය කිරීම නො වන්නේ ය. ස්වාමීනි, මම මේ කාරණය දක්නී දිවි ඇති තාක් සංඝසාහට ගිලන්බෙහෙත් දෙනු කැමැත්තෙමි.

69. “තැවත ද ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් අකුසලය නගරයෙහි දී අනුසස්සයක් දකිමින් කැඳ අනුදන්නා ලද්දේ ය. ස්වාමීනි, මම මේ අනුසස්ස දක්නී දිවි ඇති තාක් සංඝසාහට නිතිකැඳ දෙනු කැමැත්තෙමි.

70. “ස්වාමීනි, මෙහි මෙහෙණනු අවිරවනීනදියෙහි වෙසඟනන් සමග නග්න ව එක් නොටෙහි සනාතය කෙරෙත්. ස්වාමීනි, ඒ වෙසඟනෝ මෙහෙණන්ට ‘ආය්‍යාවෙති, ඉතා තරුණ වූ ඔබට බඩයර පුරුදු කිරීමෙන් කිනම් ප්‍රයෝජනයක් ද? කාමයෝ පරිභෝග කළ යුත්තෝ නො වෙත් ද? යම් කලෙක දිරුණානු වන්නු ද, එකල්හි බඩයරෙහි හැසිරෙවු. එසේ ඇති කල්හි ඔබ විසින් උපයාභීයෝ ම ප්‍රයෝජන ගන්නා ලද්දෝ වන්නාහු ය’ යි වෙහෙසුහ. ස්වාමීනි, වෙසඟනන් විසින් වෙහෙසනු ලබන ඒ මෙහෙණනු මංකු (ලජ්ජිත) වූහ. ස්වාමීනි, නග්නතාවය මාගමට නො හොබේ. ලජ්ජා සහිත ය. පිළිකුල් ය. ස්වාමීනි, මම මේ කාරණය දක්නී දිවි තෙක් මෙහෙණ සඟනට දියපළ දෙනු කැමැත්තෙමි” යි කීවා ය.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

71. “කිං උත නිං විසාබ්බෙ, ආනිසංසං සමපස්සමානා තථාගතං අට්ඨ වරානි යාවසී” ති. “ඉධ භනෙන දිසාසු වස්සං චුත්ථා භික්ඛු සාවජ්ඣිං ආගච්ඡිස්සන්ති භගවන්තං දස්සනාය. තෙ භගවන්තං උපසඞ්ඤමිත්වා පුච්ඡිස්සන්ති: ‘ඉත්ථන්තාමො භනෙන භික්ඛු කාලකතො. තස්ස කා ගති? කො අභිසම්පරායො?’” ති. තං භගවා ව්‍යාකරිස්සති සොතාපතතිථලෙ වා සකදගාමිථලෙ වා අනාගාමිථලෙ වා අරහත්තෙ වා¹. ත්‍යාහං උපසඞ්ඤමිත්වා පුච්ඡිස්සාමි: ‘ආගතපුබ්බා භු බො භනෙන, තෙන අයොන සාවජ්ඣී’ ති. සචෙ මෙ වක්ඛන්ති: ‘ආගතපුබ්බා තෙන භික්ඛුනා සාවජ්ඣී’ ති. නිට්ඨමෙත්ථ ගච්ඡිස්සාමි: ‘නිස්සංසයං මෙ පරිභුන්තං² තෙන අයොන වස්සිකසාරිකා වා ආගතතුක්ඛන්තං වා ගමිකභන්තං වා ගිලානභන්තං වා ගිලානුපට්ඨාකභන්තං වා ගිලානභෙසජ්ජං වා ධුවයාගු වා’ ති. තස්සා මෙ තදනුස්සරන්තියා පාමුජ්ජං ජායිස්සති. පමුදිතාය පීතී ජායිස්සති. පිතමනාය කායො පස්සමතිස්සති. පස්සභාකායා සුඛං වෙදයිස්සාමි³. සුඛිනියා වින්තං සමාධිසිස්සති. සා මෙ භවිස්සති ඉන්ද්‍රියභාවතා, ඛලභාවතා, බොජ්ඣඤ්ඤාභාවතා. ඉමාහං භනෙන ආනිසංසං සමපස්සමානා තථාගතං අට්ඨ වරානි යාවාමි” ති.

72. “සාධු සාධු විසාබ්බෙ, සාධු බො නිං විසාබ්බෙ, ඉමං ආනිසංසං සමපස්සමානා තථාගතං අට්ඨ වරානි යාවසී. අනුජානාමි තෙ විසාබ්බෙ, අට්ඨ වරානි” ති.

73. අථ බො භගවා විසාබ්බං මිභාරමාතරං ඉමාහි ගාථාහි අනුමොදි:

“යා අන්තපාතං දදති පමොදිතා සීලුප්පන්තා සුගතස්ස සාවිකා,
දදති දුතං අභිතුය්‍ය මච්ඡරං⁴ සොවඤ්ඤිකං සොකනුදං සුඛාවහං.

දිබ්බං සා ලහතෙ ආයුං ආගමම මග්ගං විරජං අනඞ්ගණං,
සා පුඤ්ඤකාමා⁵ සුඛිනී අනාමයා සග්ගමති කායමති විරං පමොදති” ති.

74. අථ බො භගවා විසාබ්බං මිභාරමාතරං ඉමාහි ගාථාහි අනුමොදිත්වා උට්ඨායසනා පක්කාමි. අථ බො භගවා එතසමිං නිදුනෙ එතසමිං පකරණෙ ධම්මෙ කථං කත්වා භික්ඛු අමනෙත්ති: “අනුජානාමි භික්ඛවො, වස්සිකසාරිකං ආගතතුක්ඛන්තං ගමිකභන්තං ගිලානභන්තං ගිලානුපට්ඨාකභන්තං ගිලාන-භෙසජ්ජං ධුවයාගු භික්ඛුනීසඞ්ඤස්ස උදකසාරිකා” නති.

විසාචනාණ්වාරං නිට්ඨිතං.

1. “අරහත්තථලෙ වා” PTS.

3. “වෙදයිස්සාමි”

5. “දිබ්බං බලං සා ලහතෙ” සි. ජ වි. අ වි. තො වි

2. “නිස්සංසයං පරිභුන්තං” සි මු.

4. “අභිතුය්‍ය මච්ඡරං” PTS.

71. “විශාඛාවෙනි, තී කිනම් අනුසස්සන් දක්නී තථාගතයන් වහන්සේ වෙතින් වර අට ඉල්වන්නෙහිද?” යි අසා වදාළ සේක. “සවාමීනි, මෙහි දිසාවන්හි වස් වැස නිම කළ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දකිනු පිණිස සැවැත්නුවරට පැමිණෙන්නාහු ය. ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹ ‘සවාමීනි, මෙනම් ඇති මහණ තෙමේ කල්ලිය කෙළේ ය. ඔහුගේ ගතිය කවරි ද? පරලොව කවරේ ද?’ යි විචාරන්නාහු ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ (ඒ භික්ෂුනම) සොතාපත්තිඵලයෙහි හෝ සකදාගාමිඵලයෙහි හෝ අනාගාමි-ඵලයෙහි හෝ අරහත්ඵලයෙහි හෝ යි ඔහු ගැණ ප්‍රකාශ කරණ සේක. මම ඒ භික්ෂුන් වෙත එළඹ ‘සවාමීනි, ඒ ආයතීයන් වහන්සේ පෙර සැවැත්නුවරට පැමිණි විරුද්ධ’ යි විචාරන්නෙමි. ඉදින් ඒ මහණහු ‘සැවැත් නුවරට පැමිණි විරුද්ධ’ යි මට කියන්නාහු නම්, ‘නිසැකයෙන් ඒ ආයතීයන් වහන්සේ විසින් මාගේ වැසියළු හෝ ආගන්තුකබන් හෝ ගමිකබන් හෝ ගිලන්බන් හෝ ග්ලානොපසායකබන් හෝ ගිලන්බෙහෙත් හෝ නිති කැඳ හෝ වළඳන ලද්ද’ යි මෙහි නිශ්චයට යන්නෙමි. එය සිහි කරන්නා වූ ඒ මට ප්‍රමොදය උපදින්නේ ය. ප්‍රමුදිත වූ මට ප්‍රීතිය උපදින්නේ ය. ප්‍රීත සිත් ඇති මාගේ කය සන්සිඳෙන්නේ ය. සන්සිඳුනු කය ඇත්තී සුව පිඳින්නෙමි. සුව ඇත්තා වූ මාගේ සිත එකඟ වන්නේ ය. එය මට ඉන්ද්‍රියභාවතාව, බලභාවතාව, බොධ්‍රියභාවතාව වන්නේ ය. සවාමීනි, මම මේ අනුසස්ස දක්නෙමි තථාගතයන් වහන්සේගෙන් වර අට ඉල්ලමි” යි කීවු ය.

72. “විශාඛාව, ඉතා යහපති. විශාඛාව, තී මේ අනුසස්ස දක්නී තථාගතයන් වහන්සේගෙන් වර අට ඉල්වන්නෙහිද, ඒ යහපති. විශාඛාව, තීට වර අට අනුදනිමි” යි වදාළසේක.

73. ඉක්ඛිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මාගාරිමාතෘ විශාඛාවට මේ ගාථාවන්ගෙන් අනුමෝදන් කළ සේක:

“සුගතයන් වහන්සේගේ සිලසම්පන්න වූ යම් ශ්‍රාවිකාවක් ප්‍රමුදිත වූවා ආහාරපාන දේද, මසුරුමල මැඩ සවගීයට හිත වූ ශොක දුරු කරන් නා වූ සුව එළවන්නා වූ දන් දේද-

ඕ තොමෝ දිව්‍යමය වූ ආයුෂ ලබයි. පත වූ රාගාදිරජස් ඇති පච්ඡානි මාගීයට පැමිණ පින් කැමැති ඕ තොමෝ සුවපත් ව රොග රහිත ව සවගීලොකයෙහි බොහෝ කලක් සතුටු වෙයි.”

74. ඉක්ඛිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මාගාරිමාතෘ විශාඛාවට මේ ගාථා-වන්ගෙන් අනුමොදනා කොට හුනස්නෙන් තැනිට වැසි සේක. ඉක්ඛිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි දැනුමි කතා කොට භික්ෂුන් අමතා “මහණෙනි, වැසියළු, ආගන්තුකබන්, ගමිකබන්, ගිලන්බන්, ග්ලානොපසායකබන්, ගිලන්බෙහෙත්, නිතිකැඳ, මෙහෙණසහනට දියසළු අනුදනිමි” යි වදාළ සේක.

විසාඛණ්ඩවර හිමි.

1. තෙන බො ජන සමයෙන භික්ඛු පණීතානි භොජනානි භුඤ්ජානා මුට්ඨස්සති අසමපජානා නිද්දං ඔක්කමනති. තෙසං මුට්ඨස්සතිනං අසමපජානානං නිද්දං ඔක්කමනනානං සුපිනනෙනන අසුචි මුළුවති. සෙනාසනං අසුචිනා මක්ඛියති.

2. අථ බො භගවා ආයසමනා ආනඤ්ඤන පච්ඡාසමණෙන සෙනාසන-
වාරිකං ආභිණ්ඛනෙතා අද්දසං සෙනාසනං අසුචිනා මක්ඛියති. දිස්වාන
ආයසමනං ආනඤ්ඤං ආමනෙතසි: “කිං එතං ආනඤ්ඤ, සෙනාසනං මක්ඛියති”
නති. “එතරගි භනෙත, භික්ඛු පණීතානි භොජනානි භුඤ්ජානා මුට්ඨස්සති
අසමපජානා නිද්දං ඔක්කමනති. තෙසං මුට්ඨස්සතිනං අසමපජානානං
නිද්දං ඔක්කමනනානං සුපිනනෙනන අසුචි මුළුවති. තසිදං භගවා,
සෙනාසනං අසුචිනා මක්ඛියති” නති. “එවමෙනං ආනඤ්ඤ, එවමෙනං අනඤ්ඤ,
මුළුවති හි ආනඤ්ඤ, මුට්ඨස්සතිනං අසමපජානානං නිද්දං ඔක්කමනනානං
සුපිනනෙනන අසුචි. යෙ තෙ ආනඤ්ඤ, භික්ඛු උපට්ඨිතසති සමපජානා නිද්දං
ඔක්කමනති, තෙසං අසුචි න මුළුවති. යෙපි තෙ ආනඤ්ඤ, පුපුර්ජනා
කාමෙසු චිතරගා, තෙසමපි අසුචි න මුළුවති. අට්ඨානමෙනං ආනඤ්ඤ
අනවකාසො යං අරගතො අසුචි මුළෙවය්‍යා” ති.

3. අථ බො භගවා එතසම් නිද්දනෙ එතසම් පකුරණෙ ධම්මං කථං
කතා භික්ඛු ආමනෙතසි: “ඉධාගං භික්ඛවෙ, ආනඤ්ඤන පච්ඡාසමණෙන
සෙනාසනවාරිකං ආභිණ්ඛනෙතා අද්දසං සෙනාසනං අසුචිනා මක්ඛියති.
දිස්වාන, ආනඤ්ඤං ආමනෙතසි: “කිං එතං ආනඤ්ඤ, සෙනාසනං මක්ඛියති”නති
‘එතරගි භනෙත, භික්ඛු පණීතානි භොජනානි භුඤ්ජානා මුට්ඨස්සති
අසමපජානා නිද්දං ඔක්කමනති. තෙසං මුට්ඨස්සතිනං අසමපජානානං
නිද්දං ඔක්කමනනානං සුපිනනෙනන අසුචි මුළුවති. තසිදං භගවා, සෙනාසනං
අසුචිනා මක්ඛියති’ නති. ‘එවමෙනං ආනඤ්ඤ, එවමෙනං ආනඤ්ඤ, මුළුවති හි
ආනඤ්ඤ, මුට්ඨස්සතිනං අසමපජානානං නිද්දං ඔක්කමනනානං සුපිනනෙනන
අසුචි. යෙ තෙ ආනඤ්ඤ, භික්ඛු උපට්ඨිතසති සමපජානා නිද්දං ඔක්කමනති,
තෙසං අසුචි න මුළුවති. යෙපි තෙ ආනඤ්ඤ, පුපුර්ජනා කාමෙසු චිතරගා,
තෙසමපි අසුචි න මුළුවති. අට්ඨානමෙනං ආනඤ්ඤ, අනවකාසො යං අරගතො
අසුචි මුළෙවය්‍යා” ති.

4. “පඤ්ඤිමෙ භික්ඛවෙ, ආදීනවා මුට්ඨස්සතිස්ස අසමපජානස්ස නිද්දං
ඔක්කමතො; දුක්ඛං සුපති. දුක්ඛං පටිබුජ්ඣති. පාපකං සුපිනං පස්සති.
දෙවතා න රක්ඛන්ති. අසුචි මුළුවති. ඉමෙ බො භික්ඛවෙ පඤ්ඤ ආදීනවා
මුට්ඨස්සතිස්ස අසමපජානස්ස නිද්දං ඔක්කමතො.

5. “පඤ්ඤිමෙ භික්ඛවෙ, ආනිසංසා උපට්ඨිතසතිස්ස සමපජානස්ස නිද්දං
ඔක්කමතො; සුඛං සුපති. සුඛං පටිබුජ්ඣති. න පාපකං සුපිනං පස්සති.
දෙවතා රක්ඛන්ති. අසුචි න මුළුවති. ඉමෙ බො භික්ඛවෙ, පඤ්ඤ ආනිසංසා
උපට්ඨිතසතිස්ස සමපජානස්ස නිද්දං ඔක්කමතො. අනුජානාමි භික්ඛවෙ,
කායගුත්තියා චිත්තගුත්තියා සෙනාසනගුත්තියා නිසීදන” නති.

1. එකල්හි භික්ෂුහු පිණිබොජුන් වලද මුලා වූ සිහි ඇත්තාහු සමයක් ප්‍රඥ නැත්තාහු නින්දට බසිත්. මුලා වූ සිහි ඇති ව යහපත් නුවණින් තොර වූ නින්දට යන්නා වූ ඔවුන්ට සිහිනෙන් අසුවි (ශුක්‍ර) මිදේ (නික්මේ). සෙනසුන ශුක්‍රයෙන් කිලිපි වේ.

2. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ (තමන් වහන්සේ) පසු ව යන මහණු වූ ආයුෂ්මත් වූ අනද තෙරුන් සමග සෙනාසනවාරිකාවෙහි වසිනා සේක් ශුක්‍රයෙන් කිලිපි වූ සෙනසුන් දුටු සේක. දූක, “ආනන්දය, මේ සෙනසුන කුමකින් වැකුනේ ද” යි ආයුෂ්මත් අනද තෙරුන් අසා විදුලුසේකා “සාමනී, දැන් භික්ෂුහු පිණිබොජුන් වලද මුලාසිහි ඇත්තාහු සමයක් ප්‍රඥ නැත්තාහු නින්දට බසිත්. මුලා වූ සිහි ඇති ව සමයක් ප්‍රඥ නැති ව නින්දට බසින්නා වූ ඔවුන්ට සිහිනෙන් ශුක්‍ර මොව්‍යය වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඒ මේ සෙනසුන් ශුක්‍රයෙන් කිලිපි වූයේ ය” යි සැලකලහ. “ආනන්දය, ඒ එසේ ය. ආනන්දය, ඒ එසේ ය. ආනන්දය, මුලා වූ සිහි ඇති ව සමයක් ප්‍රඥවෙන් තොර ව නින්දට බසින්නවුන්ට සිහිනෙන් ශුක්‍ර මිදේ ම ය. ආනන්දය, ඵලඹ සිටි සිහි ඇති යහපත් නුවණ ඇති යම් ඒ භික්ෂුහු නින්දට බසිත් ද, ඔවුන්ට ශුක්‍ර නො මිදේ. ආනන්දය, යම් ඒ පුහුදුන් කෙනෙක් කාමයන්හි පහ වූ ඇලුම් ඇත්තෝ වෙත් ද, ඔවුන්ට ද ශුක්‍ර නො මිදේ. ආනන්දය, රතභුන් වහන්සේට ශුක්‍ර මිදෙන්නේ ය යනු නො විය හැකි ය. ඊට අවකාස (හෙතු) නැතැ” යි වදාලහ.

3. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි දැනුම් කතා කොට භික්ෂුන් අමතා “මහණෙනි, මම මෙහි පසු මහණු වූ ආනන්දයන් සමග සෙනාසනවාරිකාවෙහි ඇවිදින්නෙමි ශුක්‍රයෙන් කිලිපි වූ සෙනසුන් දුටුවෙමි. දූක “මේ සෙනසුන් කුමක් නිසා ශුක්‍රයෙන් කිලිපි වූයේ ද” යි ආනන්දයන් විමාලෙමි. “සාමනී, දැන් භික්ෂුහු පිණිබොජුන් වලද මුලාසිහි ඇති ව සමයක් ප්‍රඥවෙන් තොර ව නින්දට බසිත්. මුලාසිහි ඇති ව යහපත් නුවණින් තොර ව නින්දට බසින්නා වූ ඔවුන්ට සිහිනෙන් ශුක්‍ර මිදේ. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මේ සෙනසුන ඒ අසුවියෙන් කිලිපි වී ය” යි හේ කී ය. “ආනන්දය, ඒ එසේ ය. ආනන්දය, ඒ එසේ ය. ආනන්දය, මුලාසිහි ඇති ව සමයක් ප්‍රඥවෙන් තොර ව නින්දට බසින්නවුන්ට සිහිනෙන් ශුක්‍ර මිදේ ම ය. ආනන්දය, ඵලඹ සිටි සිහි ඇති සමයක් ප්‍රඥ ඇති යම් ඒ භික්ෂුහු නින්දට බසිත් ද, ඔවුන්ට ශුක්‍ර නො මිදේ. ආනන්දය, යම් ඒ පුහුදුන් කෙනෙක් කාමයන්හි පහ වූ ඇලුම් ඇත්තාහු ද, ඔවුන්ට ද ශුක්‍ර නො මිදේ. ආනන්දය, රතභුන් වහන්සේට ශුක්‍ර මිදෙන්නේ ය යනු නො විය හැකි ය. ඊට හෙතු නැතැ” යි කීවෙමි.

4. “මහණෙනි, මුලා වූ සිහි ඇති ව සමයක් ප්‍රඥ නැති ව නින්දට බසින්නාහට මේ දෙස් පසෙක් වේ: දුක සේ නිදයි. දුක සේ පිබිඳෙයි. පට්ටු සිහින දකියි. දෙවියෝ නො රකිත්. ශුක්‍ර මිදේ. මහණෙනි, මුලා සිහි ඇති ව සමයක් ප්‍රඥ නැති ව නින්දට බසින්නහුට මේ දෙස් පස වේ.

5. “මහණෙනි, ඵලඹ සිටි සිහි ඇති ව සමයක් ප්‍රඥ ඇති ව නින්දට බසින්නහුට මේ අනුසස් පසෙක් වේ: සුව සේ නිදයි. සුව සේ පිබිඳෙයි. පට්ටු සිහි නො දකියි. දෙවියෝ රකිත්. ශුක්‍ර නො මිදේ. මහණෙනි, ඵලඹ සිටි සිහි ඇති ව සමයක් ප්‍රඥ ඇති ව නින්දට බසින්නහුට මේ අනුසස් පස වේ. මහණෙනි, කස රක්තා පිණිස සිවුරු රක්තා පිණිස සෙනසුන් රක්තා පිණිස තිසිදනය (තිඳිනා ඇතිරිය) අනුදනිමි” යි වදාලහ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

6. තෙන බො පන සමයෙන අතිවුද්දං නිසීදනං න සබ්බං සෙනා-
සනං ගොපෙති¹. භගවතො එතමන් ආරොවෙසු. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ,
යාව මහනතං පච්චන්දණං ආකඛති, තාව මහනතං පච්චන්දණං
කාතු” නති.

7. තෙන බො පන සමයෙන ආයස්මතො ආනන්දස්ස උපජ්ඣායස්ස
ආයස්මතො බෙලඛිසිසස්ස ථුලලකච්ඡාබාධො තොති. තස්ස ලසිකාය
විවරාති කායෙ ලග්ගනති. තාති භික්ඛු උදකෙන තෙමෙතො තෙමෙතො
අපකස්සිනති.

8. අද්දසා බො භගවා සෙනාසනවාරිකං ආභිණ්ඩනෙන්වා තෙ භික්ඛු
තාති විවරාති උදකෙන තෙමෙතො තෙමෙතො අපකස්සිනෙන්වා. දිස්වාන
යෙන තෙ භික්ඛු තෙහුපඛකමි. උපසඛකමිතො තෙ භික්ඛු එතදවොච: “කිං
ඉමස්ස භික්ඛවෙ, භික්ඛුනො ආබාධො” ති. “ඉමස්ස භනෙන, ආයස්මතො
ථුලලකච්ඡාබාධො. ලසිකාය විවරාති කායෙ ලග්ගනති. තාති මයං උදකෙන
තෙමෙතො තෙමෙතො අපකස්සාමා” ති.

9. අථ බො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මං කථං
කතො භික්ඛු ආමනෙන්සි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, යස්ස කණ්ඩු වා පිලකා
වා අස්සාවො වා ථුලලකච්ඡ වා ආබාධො, කණ්ඩුපට්ඨ්ථදි” නති.

10. අථ බො විසාබා මිගාරමාතා මුඛපුඤ්ඤනවොලකං ආදය යෙන
භගවා තෙහුපසඛකමි. උපසඛකමිතො භගවන්තං අභිවාදෙතො එකමන්තං
නිසීදි. එකමන්තං නිසීන්තා බො විසාබා මිගාරමාතා භගවන්තං එතදවොච:
“පතිගණ්හාතු මෙ භනෙන, භගවා මුඛපුඤ්ඤනවොලකං, යං මම අස්ස
දීඝරන්තං හිතාය සුබායා” ති. පටිග්ගහෙසි භගවා මුඛපුඤ්ඤනවොලකං.

11. අථ බො භගවා විසාබං මිගාරමාතරං ධම්මයා කථාය සන්දස්සෙසි.
සමාදපෙසි. සමුත්තෙන්සෙසි. සමපහංසෙසි. අථ බො විසාබා මිගාරමාතා
භගවතා ධම්මයා කථාය සන්දස්සිතා සමාදපිතා සමුත්තෙන්සිතා සමපහංසිතා
උට්ඨායාසනා භගවන්තං අභිවාදෙතො පදනිණං කතො පකකාමි.

12. අථ බො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මං
කථං කතො භික්ඛු ආමනෙන්සි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, මුඛපුඤ්ඤන
වොලක” නති.

13. තෙන බො පන සමයෙන ජොජො මලො අයස්මතො ආන-
න්දස්ස සනායො හොති. රොජස්ස මලස්ස බොමපිලොතිකා ආයස්මතො
ආනන්දස්ස හන්ථි නිකම්භනා තොති. ආයස්මතො ව ආනන්දස්ස බොමපිලො-
තිකාය අන්ථො හොති. හගවතො එතමන් ආරොවෙසු. “අනුජානාමි
භික්ඛවෙ පඤ්චග්ගෙහි සමන්තාගතස්ස විස්සාසං ගහෙතුං: සන්ද්වෙයා ව
හොති, සමහන්තො, ආලපිතො ව, ජිවති ව, ජානාති ව - ගහිතෙ මෙ
අත්තමතො හවිස්සති” ති. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ඉතෙහි පඤ්චග්ගෙහි
සමන්තාගතස්ස විස්සාසං ගහෙතු” නති.

6. එකල්හි ඉතා කුඩා වූ නිසිදනය මුළු සෙනසුන නො රකිසි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, යම් පමණ මහත් වූ පසතුරුණු කැමැති වේ නම්, එපමණ මහත් වූ පසතුරුණු කරන්නට අනුදනිමි” යි

7. එකල්හි ආයුෂමත් අනදතෙරුන්ගේ උපාධියාය වූ අයුෂමත් බෙලට්ඨිසිස සථවිරයන් වහන්සේට මහත් පිළිකාරොගයෙක් වේ. උන්වහන්සේගේ සිවුරු සඳුම්ප්‍රදේන් ශරීරයෙහි ලැගෙත් හිසුනු ඒ සිවුරු දියෙන් තෙමෙනමා ඉවසා කෙරෙත්.

8. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සෙනාසනවාරිකාවෙහි වසිනා සේක් ඒ සිවුරු දියෙන් තෙමෙනමා ඉවත් කරන්නා වූ හිසුන් දුටු සේක. දැක ඒ හිසුන් වෙත එළඹී සේක. එළඹ, “මහණෙනි, මේ මහණහුගේ ආබාධය කිමැ” යි ඒ හිසුන්ගෙන් අසුහ. “සවාමිනි, මේ ආයුෂමත්හුට මහ පිළිකාරොගය වේ. සඳුම්ප්‍රදේන් සිවුරු සිරුරෙහි ලැගෙයි. අපි ඒ සිවුරු දියෙන් තෙම තෙමා ඉවත් කරමු” යි කීහ.

9. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි දැනුම් කතා කොට හිසුන් අමතා, “මහණෙනි, යම් මහණකුට කැපීමෙන් හෝ ලේගවුමක් හෝ ගතඤ්ඤාදී සැරව වැගිරෙණ ආබාධයක් හෝ මහ පිළිකා ආබාධයෙක් හෝ වේ ද, කස්පිළිසතක් (වණ වැසුමක්) අනුදනිමි” යි වදාළ සේක.

10. එකල්හි මාගාරිමාතෘ විශාඛා තොමෝ මුළු පිස්නා රෙදිකඩක් ගෙණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියා ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්නී ය. පසෙක හුන්නා වූ මාගාරිමාතෘ විශාඛා තොමෝ “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මාගේ මුළුපිස්නා රෙදිකඩ පිළිගන්නා සේක්වා. එය මට බොහෝ කලක් හිත පිණිස සැප පිණිස වන්නේ ය” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකලා ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මුළුපිස්නා රෙදිකඩ පිළිගත්හ.

11. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මාගාරිමාතෘ විශාඛාව දැනුම් කතාවෙන් කරුණු දැක්වූහ. (ඇය එහි) සමාදන් කරවූ හ. තියුණු කරවූහ. සතුටු කරවූහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් කරුණු දක්වන ලද සමාදන් කරවන ලද තියුණු කරවන ලද සතුටු කරවන ලද මාගාරිමාතෘ විශාඛා තොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පැදකුණු කොට ගියා ය.

12. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි දැනුම් කතා කොට හිසුන් අමතා, “මහණෙනි, මුළුපිස්නා රෙදිකඩක් අනුදනිමි” යි වදාළ සේක.

13. එකල්හි රොජමල්ලතෙමේ ආයුෂමත් වූ අනදතෙරුන්ගේ යහළුවෙක් වේ. රොජමල්ලයා විසින් කොමුපිළියක් ආයුෂමත් අනදතෙරුන් අත තබන ලද්දේ වේ. ආයුෂමත් අනදතෙරුන්ට ද කොමු පිළියකින් ප්‍රයෝජන වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, අභ්‍යන්තර සකිත් යුක්ත වූවෙකුගේ දෙයක් විශ්වාසයෙන් ගැණීමට අනුදනිමි: දුටු මිතුරු වේ ද, දැකි මිතුරු වේ ද, කථාමාත්‍රයෙන් මිතුරු වූයේ ද, ජීවත් වේ ද, ‘මා විසින් ගත් කල සතුටු වන්නේ ය’ යි දනී ද, මහණෙනි, මේ පසතිත් යුක්ත වූවහු පිළිබඳ දෙය විශ්වාසයෙන් ගැණීමට අනුදනිමි”.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

14. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛුනං පරිපුණ්ණං හොති තිව්වරං. අරො ව හොති පරිස්සාවනෙහිපි ඵපිකාහිපි. භගවතො එතමන් ආරො-වෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පරිකබ්ඞරවොලකං” නති.

15. අථ බො භික්ඛුනං එතදහොසි: “යාති තාති භගවතා අනුඤ්ඤා-තාති තිව්වරනති වා වසසිකසාටිකානි¹ වා නිසීදනනනි වා පච්චන්දරණනනි වා කණ්ඞුපට්ඨාදීනි වා මුඛපුඤ්ජනවොලකනනි වා පරිකබ්ඞරවොලකනනි වා, සබ්බානි තාති අධිට්ඨාතබ්බානි නු බො? උදුනු විකප්පෙතබ්බානි?” ති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තිව්වරං අධිට්ඨාතුං, න විකප්පෙතුං. වසසිකසාටිකං වස්සානං වතුමාසං අධිට්ඨාතුං, තනො පරං විකප්පෙතුං. නිසීදනං අධිට්ඨාතුං න විකප්පෙතුං. පච්චන්දරණං අධිට්ඨාතුං, න විකප්පෙතුං. කණ්ඞුපට්ඨාදීං යාව ආබාධා අධිට්ඨාතුං, තනොපරං විකප්පෙතුං, මුඛපුඤ්ජනවොලකං අධිට්ඨාතුං, න විකප්පෙතුං. පරිකබ්ඞර වොලකං අධිට්ඨාතුං, න විකප්පෙතු” නති. අථබො භික්ඛුනං එතදහොසි: “කිත්තකං පච්ඡිමං නු බො විවරං විකප්පෙතබ්බං” නති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ආයාමෙන අට්ඨබ්බුලං සුගතබ්බුලෙන චතුරබ්බුලවිත්තං පච්ඡිමං විවරං විකප්පෙතු” නති.

16. තෙන බො පන සමයෙන ආයසමනො මහාකස්සපස්ස පංසු-කුලකතො ගරුකො හොති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සුත්තලුබ්බං කාතු” නති. විකණ්ණො හොති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, විකණ්ණං උද්ධරිතු” නති. සුත්තා ඔකිරියනති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අනුචාතං පරිනණ්ඩං ආරොපෙතු” නති. තෙන බො පන සමයෙන සබ්බා-ටියා පත්තා ලුප්පනති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අට්ඨපදකං කාතු” නති.

17. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො තිව්වරෙ කසිරිමානෙ සබ්බං ඡින්නකං නප්පහොති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, දො ඡින්නකානි, එකං අවඡින්නකං” නති. දො ඡින්නකානි එකං අවඡින්නකං නප්පහොති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ දො අවඡින්නකානි. එකං ඡින්නකං” නති. දො අවඡින්නකානි එකං ඡින්නකං නප්පහොති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අනුචිකමපි ආරොපෙතුං. න ච භික්ඛවෙ, සබ්බං අවඡින්නකං ධාරෙතබ්බං. යො ධාරෙය්‍ය, ආපතති දුක්ඛපස්සා” ති.

18. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො බ්‍රහ්ම විවරං උප්පන්නං හොති. සො ච තං විවරං මාතාපිතුන්නං² දුතුකාමො හොති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. “මාතාපිතරොති බො³ භික්ඛවෙ, වදමානෙ⁴ කිං වදෙය්‍යාමි. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, මාතාපිතුන්නං දුතුං. න ච භික්ඛවෙ සද්ධාදෙය්‍යං විනිපාතෙතබ්බං. යො විනිපාතෙය්‍ය, ආපතති දුක්ඛපස්සා” ති.

1. “සාටිකානි” ජ චි. තො චි.

1. “සාටිකානි” අ චි.

2. “මාතාපිතුන්නං” ම ජ සං. අ චි. තො චි.

3. “මාතාපිතුන්නං” ති දිසස්සෙත එකවෙමනු සීහලකබ්ඞරපොත්තෙසු.

4 “දදමානෙ” ම ජ සං. PTS. තො චි.

4 “දදමානො” ජ චි. “වදමානො” කත්ථි

14. එකල්හි භික්ෂුන්ට තුන්සිවුරු සම්පූර්ණ වේ. පෙරතන්වලින් ද පසුතිවලින් ද ප්‍රයෝජන වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකෙහ. “මහණෙනි, පිරිකර රෙදිකඩක් අනුදනිමි”.

15. “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් - තුන් සිවුර යයි ද, වැසිසළු යයි ද, නිසිදන යයි ද, පසතුරුණ යයි ද, කාස්පිලිසන යයි ද මුවපිස්නා වන යයි ද, පිරිකරසොළ යයි ද යම් ඒ සිවුරු (වසනු) අනුදන්තා ලද ද, ඒ සියල්ල ඉටිය යුතු ද? නොහොත් විකැපිය යුතු ද?” යි භික්ෂුන්ට සිත් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකෙහ. “මහණෙනි, තුන් සිවුර ඉටන්තට නොවිකපන්නට, වැසිසළුව වස් සාරමස ඉටන්තට ඉන් පසු විකපන්නට, නිසිදනය ඉටන්තට නොවිකපන්නට, පසතුරුණ ඉටන්තට නොවිකපන්නට, කාස්පිලිසන ආබාධ ඇති තෙක් ඉටන්තට ඉන් පසු විකපන්නට, මුවපිස්නාවන ඉටන්තට නොවිකපන්නට, පිරිකරසොළ ඉටන්තට, නොවිකපන්නට අනුදනිමි”. අනතුරුව භික්ෂුන්ට “කොපමණ දිග පළල ඇති පශ්චිමවිවරය (කුඩාම සිවුර) විකැපිය යුතු ද?” යි අදහස් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකෙහ. “මහණෙනි, දිගින් සුගත් අභ්‍යලන් අටතුලක් (වඩුරියකක්) වූ, සතරතුලක් (වඩුරියකක්) පමණ පළල් වූ පශ්චිමවිවරය විකපන්නට අනුදනිමි”.

16. එකල්හි ආයුෂ්මත් මහාභාග්‍යස ස්ථවිරයන් වහන්සේගේ පංසු-කුලයෙන් කළ සිවුර (දිරු නැන් අණ්ඩ ලීමෙන්) බර වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකෙහ. “මහණෙනි, නූලෙන් (පමණක්) රළු කරන්නට (ඵල ලන්ට) අනුදනිමි”. සම නො වූ කොන් ඇත්තේ වේ. එක් කොණක් (පර්ණ මැහුම් නූල් නොකපා මැහීමෙන්) දික් වූයේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකෙහ. “මහණෙනි, දික් වූ සිවුරුකොණ කපන්නට අනුදනිමි.” කැපූ කොණින් නූල් වැගිරෙයි. (විසිරී යයි.) භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකෙහ. “මහණෙනි, නුවාව හා පිරිබඩ (උඩුනුවාකඩ) ඇල්ලීම අනුදනිමි”. එකල්හි සහලසිවුරෙහි පත් (කැබලි නූල් හිමෙන්) නැසෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකෙහ. “මහණෙනි, දුම්පෝරුවේ මඩුලු මෙන් පත් (මැහිලි) මුව මහන්නට අනුදනිමි”.

17. එකල්හි එක්තරා මහණකුගේ තුන්සිවුර කරණු ලබන කළ සියල්ල කපනලද්දේ (තුන් සිවුර ම කඩ කපා ප්‍රමාණ වන සේ මැහීමට) නොපොහොත් වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකෙහ. “මහණෙනි, එසේනම් කැපූ දෙකක් (සිවුරු දෙකක් කපා මැහීමට) ද නොකැපූ එකක් (එක සිවුරක් නොකපා මැහීමට) ද අනුදනිමි”. කැපූ දෙක ද නොකැපූ එක ද (ප්‍රමාණයට) නොපොහොත් වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකෙහ. “මහණෙනි, නොකැපූ දෙකක් ද කැපූ එකක් ද අනුදනිමි”. නොකැපූ දෙක ද කැපූ එක ද නොපොහොත් වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකෙහ. “මහණෙනි, අඹුතු රෙදිකඩක් අල්ලන්නට අනුදනිමි. සියල්ල ම නොකැපූ (එකකුළු නොකපා මැහූ) තුන් සිවුරු නොදැරිය යුතු ය. යමෙක් දරන්නේ නම්, දුකුලා ඇවැත් වේ”.

18. එකල්හි එක්තරා මහණකුගේ බොහෝ සිවුරු (වසනු) ලැබුනේ ය. ඒ මහණ තෙමේ ද ඒ සිවුරු මවුපියන්ට දෙනු කැමැත්තේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකෙහ. “මහණෙනි, මවුපියන් සි කියන කල්හි කුමක් කියන්නෙමු ද? මහණෙනි, මවුපියන්ට දෙන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, සැදූතැසෙත් දුන් දෙය වැරදි තැන නොයෙදිය යුතු ය. යමෙක් යොදන්නේ නම්, දුකුලා ඇවැත් වේ”.

19. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු අකුචනෙ විවරං නික්ඛිපිත්වා සන්තරුත්තරෙන ගාමං පිණ්ඩාය පාටිසි. වොරා තං විවරං අවනරිංසු. සො භික්ඛු දුළචොළො තොති ලුඛවිටරො. භික්ඛු එවමානංසු: “කිංසු කං ආට්ඨසො, දුළචොළො ලුඛවිටරො” ති. ඉධානං¹ ආට්ඨසො, අකුචනෙ විවරං නික්ඛිපිත්වා සන්තරුත්තරෙන ගාමං පිණ්ඩාය පාටිසි. වොරා තං විවරං අවනරිංසු. තෙනානං දුළචොළො ලුඛවිටරො” ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ, සන්තරුත්තරෙන ගාමො පටිසිතබ්බො. යො පටිසෙය්‍ය, ආපනති දුක්ඛටස්සා” ති.

20. තෙන බො පන සමයෙන ආයස්මා ආනිකෙද්ද අසනියා සන්තරුත්තරෙන ගාමං පිණ්ඩාය පාටිසි. භික්ඛු ආයස්මන්තං ආනන්දං එතදවොචු: “නහු බො ආට්ඨසො ආනන්ද, භගවතා පඤ්ඤන්තං ‘න සන්තරුත්තරෙන ගාමො පටිසිතබ්බො’ ති. කිංසු කං ආට්ඨසො සන්තරුත්තරෙන ගාමං පටිවෙය්‍යා?” ති. “සච්චං ආට්ඨසො, භගවතා පඤ්ඤන්තං ‘න සන්තරුත්තරෙන ගාමො පටිසිතබ්බො’ ති. අපි වානං අසනියා පටිවෙය්‍යා” ති.

21. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “පඤ්ඤිමෙ භික්ඛවෙ, පච්චයා සම්ඝාටියා නිකේඛපාය: ගිලානො වා හොති. වස්සිකසම්ඝෙකනං වා හොති. නදීපාරගතං² වා හොති. අග්ගලගුහතිවිහාරො වා හොති. අත්තකසීනං වා හොති. ඉමෙ බො භික්ඛවෙ, පඤ්ඤ පච්චයා සම්ඝාටියා නිකේඛපාය.

22. “පඤ්ඤිමෙ භික්ඛවෙ, පච්චයා උත්තරාසම්ඝස්ස නිකේඛපාය: ගිලානො වා හොති. වස්සිකසම්ඝෙකනං වා හොති. නදීපාරගතං වා හොති. අග්ගලගුහතිවිහාරො වා හොති. අත්තකසීනං වා හොති. ඉමෙ බො භික්ඛවෙ, පඤ්ඤ පච්චයා උත්තරාසම්ඝස්ස නිකේඛපාය.

23. “පඤ්ඤිමෙ භික්ඛවෙ, පච්චයා අන්තරාසම්ඝස්ස නිකේඛපාය: ගිලානො වා හොති. වස්සිකසම්ඝෙකනං වා හොති. නදීපාරගතං වා හොති. අග්ගලගුහතිවිහාරො වා හොති. අත්තකසීනං වා හොති. ඉමෙ බො භික්ඛවෙ, පඤ්ඤ පච්චයා අන්තරාසම්ඝස්ස නිකේඛපාය.

24. “පඤ්ඤිමෙ භික්ඛවෙ, පච්චයා වස්සිකසාටිකාය නිකේඛපාය: ගිලානො වා හොති. නිස්සීමගතං³ වා හොති. නදීපාරගතං වා හොති. අග්ගලගුහති විහාරො වා හොති. වස්සිකසාටිකා අකතා වා හොති විප්පකාතා වා. ඉමෙ බො භික්ඛවෙ, පඤ්ඤ පච්චයා වස්සිකසාටිකාය නිකේඛපායා” ති.

25. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු එකො වස්සං වසි. තත්ථ මනුස්සා “සම්ඝස්ස දෙමා” ති විවරාති අදංසු. අථ බො තස්ස භික්ඛුනො එතදතොසි: “භගවතා පඤ්ඤන්තං වතුචග්ගො පච්ඡිමො සම්ඝො ති. අගඤ්ඤමහි එකකො. ඉමෙ ව මනුස්සා ‘සම්ඝස්ස දෙමා’ ති විවරාති අදංසු. යනතුනානං ඉමාති සම්ඝිකාති විවරාති ඝාමජනී. හරෙය්‍ය” නති. අථ බො සො භික්ඛු තාති විවරාති ආදය සාවන්ථං ගන්තවා භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසි. “තුග්ගෙව භික්ඛු, තාති විවරාති යාව කසීනස්ස උබ්භාරායා” ති.

1. “පසාහනති කන්ථි”

2. “නදීපාරං ගන්තුං වා” ම ඡ සං. P T S. 3 “නිස්සීමං ගන්තුං” ම ඡ සං. P T S.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

19. එකල්හි එක්තරා මහණෙක් අකුමනායෙහි සිටුර බහා තබා උතුරුසහසිටුර හා අදනාසිටුරෙන් යුක්ත ව පිඬු පිණිස ගමට පිවිසියේ ය. සොරු ඒ සිටුර පැහැර ගත්ත. ඒ මහණ තෙමේ කිලිටි සිටුරු ඇත්තේ රළු සිටුරු ඇත්තේ වේ. තිසූහු “ඇවැත්ත, තෝ කුමක් හෙයින් කිලිටි සිටුරු ඇත්තේ රළු සිටුරු ඇත්තේ වෙයි ද” යි මෙසේ ඇසූහ. “ඇවැත්ති, මම මෙහි අකුමනායෙහි සිටුර බහා තබා උතුරුසහසිටුර හා අදනාසිටුරෙන් යුක්ත ව පිඬු පිණිස ගමට පිවිසියෙමි. සොරු ඒ සිටුර පැහැර ගත්ත. එයින් මම කිලිටි සිටුරු ඇත්තෙමි රළු සිටුරු ඇත්තෙමි වෙමි” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකූහ. “මහණෙනි, උතුරුසහසිටුර හා අදනාසිටුරෙන් යුක්ත ව ගම් නො වැදිය යුතු ය. යමෙක් ගම් වදින්නේ නම්, දුකුලා ඇවැත් වේ”.

20. එකල්හි ආයුෂමත් ආනන්ද යථරියන් වහන්සේ සිහි පත් නො කිරීමෙන් උතුරුසහසිටුර හා අදනාසිටුරෙන් යුක්ත ව පිඬු පිණිස ගමට පිවිසියහ. තිසූහු “ඇවැත්ති, ආනන්ද, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ‘උතුරුසහසිටුර හා අදනාසිටුරෙන් යුක්ත ව ගම් නො වැදිය යුතු ය’ යි පණවන ලද්දේ නො වේ ද? ඇවැත්ති, කුමක් හෙයින් තෙපි උතුරුසහසිටුර හා අදනාසිටුරෙන් යුක්ත ව ගමට පිවිසියහ ද” යි ආයුෂමත් අනඳ තෙරුන්ගෙන් ඇසූහ. “ඇවැත්ති, සැබව. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ‘උතුරුසහසිටුර හා අදනාසිටුරෙන් යුක්ත ව ගම් නො වැදිය යුතු ය’ යි පණවන ලද්දේ ය. එතෙක් මම අසතියෙන් ගමට පිවිසියෙමි” යි කී ය.

21. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකූහ. “මහණෙනි, සහලසිටුර බහාතැබීමට මේ කරුණු පසෙක් වේ: ගිලන් හෝ වේ ද, වැසිලකුණක් හෝ වේ ද, ගහකින් එතෙර ගමනක් හෝ වේ ද, අගුලෙන් ආරක්‍ෂා කළ (යතුරු දු දෙර ඇති) විහාරයෙක් හෝ වේ ද, අතුළු කසිනාය හෝ වේ ද, මහණෙනි, මේ පස සහලසිටුර බහා තැබීමට කරුණු ය.

22. “මහණෙනි, උතුරුසහසිටුර බහා තැබීමට මේ කරුණු පසෙක් වේ: ගිලන් හෝ වේ ද, වැසිලකුණක් හෝ වේ ද, ගහින් එතෙර ගමනක් හෝ වේ ද, අගුලෙන් ආරක්‍ෂා කළ විහාරයෙක් හෝ වේ ද, අතුළු කසිනාය හෝ වේ. ද, මහණෙනි, මේ පස උතුරුසහසිටුර බහා තැබීමට කරුණු ය.

23. “මහණෙනි, අදනාසිටුර බහා තැබීමට මේ කරුණු පසෙක් වේ: ගිලන් හෝ වේ ද, වැසි ලකුණක් හෝ වේ ද, ගහින් එතෙර ගමනක් හෝ වේ ද, අගුලෙන් ආරක්‍ෂා කළ විහාරයෙක් හෝ වේ ද, අතුළු කසිනාය හෝ වේ ද, මහණෙනි, මේ පස අදනාසිටුර බහා තැබීමට කරුණු ය.

24. “මහණෙනි, වැසිසළුව බහා තැබීමට මේ කරුණු පසෙක් වේ: ගිලන් හෝ වේ ද, සීමාවෙන් බැහැර ගමනක් හෝ වේ ද, ගහින් එතෙර ගමනක් හෝ වේ ද, අගුලෙන් ආරක්‍ෂා කළ විහාරයෙක් හෝ වේ ද, වැසිසළුව නො කරණ ලද්දේ හෝ අඩාල කරණ ලද්දේ හෝ වේ ද, මහණෙනි, මේ පස වැසිසළුව බහා තැබීමට කරුණු ය” යි වදාළ සේක.

25. එකල්හි එක්තරා මහණෙක් තෙමේ තනි ව වස් විසි ය. එහි මිනිස්සු “සඤ්ඤාට දෙමු” යි සිටුරු දුන්හ. එකල්හි “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වතුළිය (සිටු දෙන) පස්විම (අඩු ම ගණනින්) සඤ්ඤා යි පණවන ලද්දේ ය. මම ද එකලා වෙමි. මේ මිනිස්සු ද ‘සඤ්ඤාට දෙමු’ යි සිටුරු දුන්හ. මම මේ සහසතුසිටුරු සැවැත්තුවරට ගෙණ යන්නෙමි නම්, යෙහෙකැ” යි ඒ මහණහුට අදහස් වී ය. ඉක්බිති ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු ගෙණ සැවැත්තුවරට ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැළකෙළේ ය. “මහණ, කසිනාය ඉදිරිම තෙක් ඒ සිටුරු තට ම අයත් ය” යි වදාළ සේක.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

26. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු එකකො වස්සං වසන්ති. තත්ථ මනුස්සා ‘සඬ්ඝස්ස දෙමා’ ති විවරාති දෙනති. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තස්සෙව තාති විවරාති යාව කසීනස්ස උබ්භාරායා” ති.

27. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු උතුකාලං එකො වසි. තත්ථ මනුස්සා “සඬ්ඝස්ස දෙමා” ති විවරාති අදංසු. අථ බො තස්ස භික්ඛුනො එතදහොසි: “භගවතා පඤ්ඤතතං ‘වතුටගො පච්ඡිමො සඬ්ඝො’ ති. අභඤ්චමි එකකො. ඉමෙ ව මනුස්සා ‘සඬ්ඝස්ස දෙමා’ ති විවරාති අදංසු. යනනුතාහං ඉමාති සඬ්ඝිකාති විවරාති සාවඡිං හරෙස්ස” නති. අථ බො සො භික්ඛු තාති විවරාති ආදය සාවඡිං ගන්ථො භික්ඛුනං එතමත්ථං ආරොචෙසි. භික්ඛු භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසු. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සමුච්ඡිභුතෙන සඬ්ඝෙන භාජෙත්ථං.”

28. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු උතුකාලං එකකො වසති. තත්ථ මනුස්සා ‘සඬ්ඝස්ස දෙමා’ ති විවරාති දෙනති. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තෙන භික්ඛුනා තාති විවරාති ‘අභිට්ඨාතුං මස්සා ඉමාති විවරාති’ ති. තස්ස වෙ භික්ඛවෙ, භික්ඛුනො තං විවරං අනභිට්ඨිතෙ අඤ්ඤ භික්ඛු ආගච්ඡති, සමකො දුතඬ්ඛො භාගො. තෙහි වෙ භික්ඛවෙ, භික්ඛුති තං විවරං භාජියමානෙ අපාතිනෙ කුසෙ අඤ්ඤ භික්ඛු ආගච්ඡති, සමකො දුතඬ්ඛො භාගො. තෙහි වෙ භික්ඛවෙ, භික්ඛුති තා විවරං භාජියමානෙ පාතිනෙ කුසෙ අඤ්ඤ භික්ඛු ආගච්ඡති, න අකාමා දුතඬ්ඛො භාගො” ති.

29. තෙන බො පන සමයෙන ථෙව නාතුකා¹ ථෙරා ආයස්මා ව ඉසිදුසො ආයස්මා ව ඉසිහඤ්ඤ සාවඡිස්සං වස්සං වුත්ථා අඤ්ඤතරං ගාමිකා-වාසං අගමංසු. මනුස්සා “විරස්සාපි ථෙරා ආගතා” ති සවිවරාති භගතාති අකංසු². ආවාසිකා භික්ඛු ථෙරෙ පුච්ඡිංසු: “ඉමාති භගෙන සඬ්ඝිකාති විවරාති ථෙරෙ ආගමෙ උප්පන්නාති. සාද්ධිස්සනති ථෙරා භාග” නති. ථෙරා එවමාහංසු: “යථා බො මයං ආවුසො භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාම, තුමනාකංසෙවතාති³ විවරාති යාව කසීනස්ස උබ්භාරායා” ති.

30. තෙන බො පන සමයෙන තයො භික්ඛු රාජගහෙ වස්සං වසන්ති. තත්ථ මනුස්සා “සඬ්ඝස්ස දෙමා” ති විවරාති දෙනති. අථ බො තෙසං භික්ඛුනං එතදහොසි: “භගවතා පඤ්ඤතතං ‘වතුටගො පච්ඡිමො සඬ්ඝො’ ති. මයඤ්චමහ තයො ජනා. ඉමෙ ව මනුස්සා ‘සඬ්ඝස්ස දෙමා’ ති විවරාති දෙනති. කථනනු බො අමෙහි පටිපඤ්ඤා” නති.

31. තෙන බො පන සමයෙන සමිහුලා ථෙරා ආයස්මා ව නිලවාසි, ආයස්මා ව සාණ්ඨාසි, ආයස්මා ව ගොසකො, ආයස්මා ව හග්ග, ආයස්මා ව එළිකසකුනො පාටලිපුතො විහරන්ති කුකුඤ්චාරාමෙ. අථ බො තෙ භික්ඛු පාටලිපුතො ගන්ථො ථෙරෙ පුච්ඡිංසු. ථෙරා එවමාහංසු: “යථා බො මයං ආවුසො, භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාම, තුමනාකංසෙව තාති විවරාති යාව කසීනස්ස උබ්භාරායා” ති.

1. “භාතිකා” ම ඡ සා.

2. “අදංසු” ම ඡ සා PTS.

3. “තුමනාකංසෙව තාති” ම ඡ සා PTS.

26. “මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ එකලා ව වස් වසයි. එහි මිනිස්සු ‘සංඝයාට දෙමු’ යි සිටුරු දෙත්. මහණෙනි, ඒ සිටුරු කසිතය ඉදිරීම තෙක් ඒ මහණහුට ම අයත් ය යි අනුදනිමි.”

27. එකල්හි එක්තරා මහණෙක් තෙමේ සාතුකාලයෙහි (වස්සානයෙන් අන්‍යකාලයෙහි) එකලා ව වසී ය. එහි මිනිස්සු “සංඝයාට දෙමු” යි සිටුරු දුන්න. ඉක්බිති ඒ මහණහුට “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ‘වතුර්වගීය පශ්චිමසංඝයා’ යි පණවන ලද්දේ ය. මම ද එකලා වෙමි. මේ මිනිස්සු ද ‘සංඝයාට දෙමු’ යි සිටුරු දුන්න. මම මේ සහසතු සිටුරු සැමැත්තුවරට ගෙණ යන්නෙමි තම යෙහෙකැ” යි අදහස් වී ය. අනතුරු ව ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිටුරු ගෙණ සැමැත්තුවරට ගොස් මේ කරුණ භික්ෂූන්ට සැලකෙළේ ය. භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. “මහණෙනි, හමු වූ සංඝයා විසින් බෙදන්නට අනුදනිමි.”

28. “මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ සාතුකාලයෙහි එකලා ව වසයි. එහි මිනිස්සු ‘සංඝයාට දෙමු’ යි සිටුරු දෙත්. මහණෙනි, ඒ මහණහු විසින් ‘මේ සිටුරු මා සතු ය’ යි ඒ සිටුරු ඉවත්තට අනුදනිමි. මහණෙනි, ඒ මහණහුගේ ඒ සිටුරු නො ඉටු කල්හි අන් මහණෙක් එය නම්, සම කොටසක් දිය යුතු ය. මහණෙනි, ඒ මහණන් විසින් ඒ සිටුරු බෙදනු ලබන කල්හි කුසපත් නො හෙළා කල්හි අන් මහණෙක් එය නම්, සම කොටසක් දිය යුතු ය. මහණෙනි, ඒ භික්ෂූන් විසින් ඒ සිටුරු බෙදනු ලබන කල්හි කුසපත් හෙළා කල්හි අන් මහණෙක් එය නම්, නො කැමැත්තෙන් කොටසක් නො දිය යුතු ය” යි වදාළ සේක..

29. එකල්හි ආයුෂමත් ඉසිදුස ආයුෂමත් ඉසිහදද යන සතෝදර තෙරවරු දෙනම සැමැත්තුවර වස් වසා නිම කළාහු එක්තරා ගමක පිහිටි ආවාසයකට ගියහ. මිනිස්සු “බොහෝ කලකින් තෙරවරු ආහ” යි සිටුරු සහිත ව බත් පිළියෙල කළහ. ආවාසික භික්ෂූහු “සමාමිති, මේ සහසතුසිටුරු තෙරුන් නිසා ලැබුනේ ය. ස්ථිරයන් වහන්සේලා කොටස ඉවසන්නාහු ද” යි තෙරුන් විමාළාහු ය. “ඇවැත්නි, අපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාළ විනයදහම් යම් ලෙසකින් දනිමු ද, (එ ලෙසින්) කසිතය ඉදිරීම තෙක් ඒ සිටුරු ඔබ වහන්සේලාට ම අයත් ය” යි ඒ ස්ථිරයන් වහන්සේලා මෙසේ කීහ.

30. එකල්හි තෙතමක් භික්ෂූහු රජගහනුවර වස් වසත්. එහි මිනිස්සු “සංඝයාට දෙමු” යි සිටුරු දෙත්. එකල්හි ඒ භික්ෂූන්ට “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ‘වතුර්වගීය පශ්චිමසංඝයා’ යි පණවන ලද්දේ ය. අපි ද තිදෙනෙක් වෙමු. මේ මිනිස්සු ද ‘සංඝයාට දෙමු’ යි සිටුරු දෙත්. අප විසින් කෙසේ කළ යුතු ද” යි අදහස් වී ය.

31. එකල්හි ආයුෂමත් නිලවාසි තෙමේ ද ආයුෂමත් සාණ්ඩාසි තෙමේ ද ආයුෂමත් ගොපසි තෙමේ ද ආයුෂමත් හඟු තෙමේ ද ආයුෂමත් පළිකසඤ්ඤා තෙමේ ද යන බොහෝ-ස්ථිරයන් වහන්සේලා සාමලිපුත්‍ර නගරයෙහි වූ කුක්කුටාරාමයෙහි වාසය කෙරෙත්. ඉක්බිති ඒ භික්ෂූහු පාමලිපුත්‍රනගරයට ගොස් තෙරුන් විමාළාහු ය. ස්ථිරයන් වහන්සේලා “ඇවැත්නි, අපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාළ විනයදහම් යම් ලෙසකින් දනිමු ද, (එ ලෙසින්) කසිතය ඉදිරීම තෙක් ඒ සිටුරු ඔබ වහන්සේලාට ම අයත් ය” යි මෙසේ කීහ.

32. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා උපනිඤ්ඤ සක්කපුත්තො සාවඤ්ඤං වස්සං වුත්ථො අඤ්ඤානං ගාමකාචාසං අගමාසි. තත්ථ භික්ඛු¹ විවරං භාජෙතුකාමා සනතිට්ඨංසු. තෙ එවමාහංසු: “ඉමානි ඛො ආට්ඨසො සඤ්ඤානානි විවරානි භාජිසිස්සන්ති. සාදිසිස්සාමි භාග ? නති.” “ආමාට්ඨසො සාදිසිස්සාමි” ති. තතො විවරභාගං ගහෙත්වා අඤ්ඤං ආචාසං අගමාසි. තත්ථ භික්ඛු විවරං භාජෙතුකාමා සනතිට්ඨංසු. තෙපි එවමාහංසු: “ඉමානි ඛො ආට්ඨසො සඤ්ඤානානි විවරානි භාජිසිස්සන්ති. සාදිසිස්සාමි භාග නති ?” “ආමාට්ඨසො සාදිසිස්සාමි” ති තතොපි විවරභාගං ගහෙත්වා අඤ්ඤං ආචාසං අගමාසි. තත්ථ භික්ඛු විවරං භාජෙතුකාමා සනතිට්ඨංසු. තෙපි එවමාහංසු: “ඉමානි ඛො ආට්ඨසො සඤ්ඤානානි විවරානි භාජිසිස්සන්ති. සාදිසිස්සාමි භාගනති ?” “ආමාට්ඨසො සාදිසිස්සාමි” ති තතොපි විවරභාගං ගහෙත්වා මහනතං විවරභාගිකං² ආදාය පුනඳෙව සාවඤ්ඤං පට්ඨාගඤ්ඤි.

33. භික්ඛු එවමාහංසු: “මහාපුඤ්ඤාසි තං ආට්ඨසො උපනඤ්ඤ, ඛන්තො තෙ විවරං උප්පන්නනති.” “කුතො මෙ ආට්ඨසො පුඤ්ඤං ? ඉධාං ආට්ඨසො සාවඤ්ඤං වස්සං වුත්ථො අඤ්ඤානං ගාමකාචාසං අගමාසි. තත්ථ භික්ඛු විවරං භාජෙතුකාමා සනතිට්ඨංසු. තෙ මං³ එවමාහංසු: ‘ඉමානි ඛො ආට්ඨසො සඤ්ඤානානි විවරානි භාජිසිස්සන්ති. සාදිසිස්සාමි භාග නති.’ ‘ආමාට්ඨසො සාදිසිස්සාමි’ ති තතො විවරභාගං ගහෙත්වා අඤ්ඤං ආචාසං අගමාසි. තත්ථ භික්ඛු විවරං භාජෙතුකාමා සනතිට්ඨංසු. තෙපි මං එවමාහංසු: ‘ඉමානි ඛො ආට්ඨසො සඤ්ඤානානි විවරානි භාජිසිස්සන්ති. සාදිසිස්සාමි භාගනති.’ ‘ආමාට්ඨසො සාදිසිස්සාමි’ ති තතොපි විවරභාගං ගහෙත්වා අඤ්ඤං ආචාසං අගමාසි. තත්ථ භික්ඛු විවරං භාජෙතුකාමා සනතිට්ඨංසු. තෙපි මං එවමාහංසු: ‘ඉමානි ඛො ආට්ඨසො සඤ්ඤානානි විවරානි භාජිසිස්සන්ති. සාදිසිස්සාමි භාගනති.’ ‘ආමාට්ඨසො සාදිසිස්සාමි’ ති තතොපි විවරභාගං අග්ගගෙසිං. එවං මෙ ඛන්තා විවරං උප්පන්න”නති.

34. “කිං පන තං ආට්ඨසො උපනඤ්ඤ, අඤ්ඤානු වස්සං වුත්ථො අඤ්ඤානු විවරභාගං සාදිසි”ති⁴ “එවමාට්ඨසො” ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨත්ථා - පෙ - තෙ උප්පාදායන්ති. ඩිට්ඨන්ති. විපාචෙන්නති: “කපං හි නාම ආයස්මා උපනඤ්ඤ සක්කපුත්තො අඤ්ඤානු වස්සං වුත්ථො අඤ්ඤානු විවරභාගං සාදිසිස්සාමි” ති.

35. භගවතො එතමත්ථො ආරොචෙත්සං. “සච්චං කීර තං උපනඤ්ඤ, අඤ්ඤානු වස්සං වුත්ථො අඤ්ඤානු විවරභාගං සාදිසි” ති. “සච්චං භගවා”. විහරති බුද්ධො භගවා: “කපං හි නාම තං මොඝපුරිස, අඤ්ඤානු වස්සං වුත්ථො අඤ්ඤානු විවරභාගං සාදිසිස්සාමි, තෙනං මොඝපුරිස, අප්පසන්නානං වා පසාදාය - පෙ - විහරතිත්වා ධම්මා කපං කත්වා භික්ඛු ආමනෙත්ථි: න භික්ඛවො අඤ්ඤානු වස්සං වුත්ථො අඤ්ඤානු විවරභාගො සාදිසිධබ්බො. යො සාදි - යෙය් ආපත්ති දුක්ඛකට්ඨාසා” ති.

36. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා උපනඤ්ඤ සක්කපුත්තො එකො ද්විසු ආචාසෙසු වස්සං වසි “එවං මෙ ඛන්තා විවරං උප්පජ්ජිස්සාමි” ති. අථ ඛො තෙසං භික්ඛුනං එතද්භොසි: “කපනන්ත ඛො ආයස්මතො උප - නඤ්ඤ සක්කපුත්තස්ස විවරපට්ඨිමංසො දුතබ්බො” ති. භගවතො එතමත්ථො ආරොචෙත්සං. “දෙථ භික්ඛවො, මොඝපුරිසස්ස එකාධිප්පායං.”

1. “තත්ථ භික්ඛු” ම ඡ සං. 2. “භාජිසිස්සාමි” ම ඡ සං. PTS.

3. “තෙපි මං” PTS. අ වි. ඡ වි. තො වි.

4. “සාදිසිස්සාමි” තො වි. ම හු ට. ඡ වි.

32. එකල්හි ශාක්‍යපුත්‍රිය වූ ආගුෂ්මත් උපනඤ්ඤ සථවිර තෙමේ සැවැත්නුවර වස් වැස නිම කෙළේ එක්තරා ගමක පිහිටි ආවාසයකට ගියේ ය. එහි භික්‍ෂුහු සිටුරු බෙදනු කැමැති ව රැස් වූහ. ඒ භික්‍ෂුහු “ඇවැත්, සහසතු වූ මේ සිටුරු බෙදනු ලැබේ. කොටස ඉවසන්නෙහි ද” යි (උපනඤ්ඤ තෙරුන්) විවාදානු ය. “ඇවැත්නි, එසේ ය. ඉවසන්නෙමි” යි එතැනින් සිටුරුකොටස ගෙණ අන් ආවාසයකට ගියේ ය. එහි ද භික්‍ෂුහු සිටුරු බෙදනු කැමැති ව රැස් වූහ. ඒ භික්‍ෂුහු ද “ඇවැත්, සහසතු වූ මේ සිටුරු බෙදනු ලැබේ. කොටස ඉවසන්නෙහි ද” යි මෙසේ ඇසූහ. “ඇවැත්නි, එසේ ය. ඉවසන්නෙමි” යි එතැනින් ද සිටුරුකොටස ගෙණ අන් ආවාසයකට ගියේ ය. එහි ද භික්‍ෂුහු සිටුරු බෙදනු කැමැති ව රැස් වූහ. ඒ භික්‍ෂුහු ද ඇවැත්, සහසතු වූ මේ සිටුරු බෙදනු ලැබේ. කොටස ඉවසන්නෙහි ද” යි මෙසේ ඇසූහ. “ඇවැත්නි, එසේ ය. ඉවසන්නෙමි” යි එතැනින් ද සිටුරුකොටස පිළිගෙණ මහත් සිටුරුපොදියක් ගෙණ නැවත සැවැත්නුවරට පෙරලා ආයේ ය.

33. භික්‍ෂුහු “ඇවැත්, උපනඤ්ඤ, තෝ මහපිණැත්තෙහි ය. ඔබට බොහෝ සිටුරු ලැබී තිබේ” යි මෙසේ කීහ. “ඇවැත්නි, මට පින් කොසින් ද ? ඇවැත්නි, මම මෙහි සැවැත්නුවර වස් වැස නිම කෙළෙමි එක්තරා ගමක පිහිටි ආවාසයකට ගියෙමි. එහි භික්‍ෂුහු සිටුරු බෙදනු කැමැති ව රැස් වූහ. ඒ භික්‍ෂුහු ‘ඇවැත්නි, මේ සහසතු වූ සිටුරු බෙදනු ලැබේ. කොටස ඉවසන්නෙහි ද’ යි මාගෙන් මෙසේ ඇසූහ. ‘ඇවැත්නි, එසේ ය. ඉවසන්නෙමි’ යි එතැනින් සිටුරුකොටස ගෙණ අන් ආවාසයකට ගියෙමි. එහි ද භික්‍ෂුහු සිටුරු බෙදනු කැමැති ව රැස් වූහ. ඒ භික්‍ෂුහු ද ‘ඇවැත්නි, මේ සහසතුසිටුරු බෙදනු ලැබේ. කොටස ඉවසන්නෙහි ද’ යි මාගෙන් මෙසේ ඇසූහ. ‘ඇවැත්නි, එසේ ය. ඉවසන්නෙමි’ යි එතැනින් ද සිටුරු කොටස ගෙණ අන් ආවාසයකට ගියෙමි. එහි ද භික්‍ෂුහු සිටුරු බෙදනු කැමැති ව රැස් වූහ. ඒ භික්‍ෂුහු ද ‘ඇවැත්, මේ සහසතුසිටුරු බෙදනු ලැබේ. කොටස ඉවසන්නෙහි ද’ යි මාගෙන් මෙසේ ඇසූහ. ‘ඇවැත්නි, එසේ ය. ඉවසන්නෙමි’ යි එතැනින් ද සිටුරුකොටස ගත්තෙමි. මට බොහෝ සිටුරු ලැබුනේ මෙසේ ය” යි කී ය.

34. “ඇවැත්, උපනඤ්ඤ, කිම ? තෝ අන් තැනෙක වස් වැස නිම කෙළෙහි අන් තැනෙක සිටුරු කොටස ඉවසූයෙහි ද” යි ඇසූහ. “ඇවැත්නි, එසේ” යි කී ය. අලොව්ඡ වූ -පෙ- යම් ඒ භික්‍ෂුහු වෙත් ද, ඒ භික්‍ෂුහු “ශාක්‍යපුත්‍රිය වූ ආගුෂ්මත් උපනඤ්ඤ තෙමේ කෙසේ නම් අන් තැනෙක වස් වැස නිම කෙළේ අන් තැනෙක සිටුරු කොටස ඉවසී ද” යි අවමන් කෙරෙත්. නින්දා කෙරෙත්. දෙස් කියත්.

35. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළකලහ. “උපනඤ්ඤ, සැබෑ ද ? තෝ අන් තැනෙක වස් වැස නිම කෙළෙහි අන් තැනෙක සිටුරු කොටස ඉවසූයෙහි ද ?” “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, සැබෑ ය.” භාග්‍යවත් බුදුරජා-නන් වහන්සේ ගැරුනු සේක. “හිස් පුරුෂය, අන් තැනෙක වස් වැස නිම කෙළෙහි අන් තැනෙක සිටුරු කොටස කෙසේ නම් ඉවසූයෙහි ද ? හිස් පුරුෂය, මෙය නො පැහැදිනවුන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වේ. -පෙ- ගරුණා දූතමි කුතා කොට “මහණෙනි, අන් තැනෙක වස් වැස නිම කලහු විසින් අන් තැනෙක සිටුරු කොටස නො ඉවසිය යුතු ය. යමෙක් ඉවසන්නේ නම්, දුකුලා ඇවැත් වේ” යි වදාළ සේක.

36. එකල්හි ශාක්‍යපුත්‍රිය වූ ආගුෂ්මත් උපනඤ්ඤ සථවිර තෙමේ “මෙසේ ඇති කල්හි මට බොහෝ සිටුරු ලැබෙන්නේ ය” යි හුදකලා වූයේ ආවාස දෙකක වස් විසි ය. එකල්හි ඒ භික්‍ෂුන්ට “ශාක්‍යපුත්‍රිය වූ ආගුෂ්මත් උපනඤ්ඤ තෙරුන්ට කෙසේ නම් සිටුරුකොටස දිය යුතු ද” යි අදහස් වී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළකලහ. “මහණෙනි, හිස් පුරුෂයාට එක් (පුද්ගලයෙකුගේ) කොටසක් දෙවු” යි වදාළ සේක.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

37. “ඉඛ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු එකො දව්සු ආවාසෙසු වස්සං වසති ‘එවං මෙ ඛත්තා විවරං උපපජ්ජාමි’ ති. සචෙ අමුත්ත උපසිං වසති, අමුත්ත උපසිං වසති, අමුත්ත උපසිං, අමුත්ත උපසිං විවරපටිපිංසො දුතබ්බො. යත්ථ වා පන ඛත්තරං වසති, තත්තා විවරපටිපිංසො දුතබ්බො” ති.

38. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරංසං භික්ඛුනො කුච්ඡිවිකාරා-
බාඛො හොති. සො සකෙ මුත්තකරිසෙ පළිපන්නො සෙති. අථ ඛො භගවා ආයසමනා ආනාදෙන පච්ඡාසමනෙන සෙනාසනවාරිකං ආනික-
න්නො යෙන තස්ස භික්ඛුනො විහාරො තෙනුපසඛකම්.

39. අද්දසා ඛො භගවා තං භික්ඛුං සකෙ මුත්තකරිසෙ පළිපන්නං
සෙමානං¹. දිසවාන යෙන සො භික්ඛු තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්චා
තං භික්ඛුං එතදවොච: “කිං තෙ භික්ඛු, ආබාධො” ති. “කුච්ඡිවිකාරො මෙ
භගවා” ති. “අඤ්ඤා පන තෙ භික්ඛු, උපට්ඨාකො” ති. “නඤ්ඤා භගවා” ති.
“කිංසං තං භික්ඛු න උපට්ඨෙන්නී” ති.² “අහං ඛො භන්නෙ භික්ඛුනං
අකාරකො. තෙන මං භික්ඛු න උපට්ඨෙන්නී” ති.

40. අථ ඛො භගවා ආයසමන්නං ආනාදං ආමන්නෙයි: “ගච්ඡානාදං,
උදකං ආයරං. ඉමං භික්ඛුං නගාපෙසසාමා” ති. “එවං භන්නෙ” ති ඛො
ආයසමා ආනාදෙ භගවතො පටිසසුචා උදකං ආයරි. භගවා උදකං
ආසිඤ්ඤි. ආයසමා ආනාදෙ පටිබොධි. භගවා සිසතො අග්ගහෙසි. ආයසමා
ආනාදෙ පාදතො. උට්ඨාරෙත්වා මඤ්චකෙ නිපාතෙසුං.

41. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසඛසං
සන්නිපාතාපෙත්වා භික්ඛු පටිපුච්ඡී: “අඤ්ඤා භික්ඛවෙ, අමුත්තස්මිං විහාරෙ
භික්ඛු ගිලානො” ති. “අඤ්ඤා භගවා” ති. “කිං තස්ස භික්ඛවෙ, භික්ඛුනො
ආබාධො” ති. “තස්ස භන්නෙ ආයසමතො කුච්ඡිවිකාරාබාධො” ති. “අඤ්ඤා
පන භික්ඛවෙ, තස්ස භික්ඛුනො උපට්ඨාකො” ති. “නඤ්ඤා භගවා” ති.
“කිංසං තං භික්ඛු න උපට්ඨෙන්නී” ති. “එසො භන්නෙ, භික්ඛු භික්ඛුනං
අකාරකො. තෙන තං භික්ඛු න උපට්ඨෙන්නී” ති.

42. “නඤ්ඤා වො භික්ඛවෙ, මානා, නඤ්ඤා පිනා, යෙ වො උපට්ඨෙහෙය්සං.
කුසලං වෙ භික්ඛවෙ, අඤ්ඤාදෙසෙසුං න උපට්ඨෙහිස්සාථ, අථ කො වරති
උපට්ඨෙහිස්සති. යො ගිඤ්ඤවෙ, මං උපට්ඨෙහෙය්සං, සො ගිලානං උපට්ඨ-
ෙහෙය්සං. සචෙ උපජ්ඣායො හොති, උපජ්ඣායෙන යාවජ්චං උපට්ඨානබ්බො.
වුට්ඨානමස්ස ආගමෙතබ්බං. සචෙ ආවරියො හොති, ආවරියෙන යාවජ්චං
උපට්ඨානබ්බො. වුට්ඨානමස්ස ආගමෙතබ්බං. සචෙ සඤ්චිතිකාරිකො හොති,
සඤ්චිතිකාරිකෙන යාවජ්චං උපට්ඨානබ්බො. වුට්ඨානමස්ස ආගමෙතබ්බං.
සචෙ අනෙතවාසිකො හොති, අනෙතවාසිකෙන යාවජ්චං උපට්ඨානබ්බො.
වුට්ඨානමස්ස ආගමෙතබ්බං. සචෙ සමානුපජ්ඣායකො හොති, සමානුපජ්ඣා-
යකෙන යාවජ්චං උපට්ඨානබ්බො. වුට්ඨානමස්ස ආගමෙතබ්බං. සචෙ
සමානාවරියකො හොති, සමානාවරියකෙන යාවජ්චං උපට්ඨානබ්බො.
වුට්ඨානමස්ස ආගමෙතබ්බං. සචෙ න හොති උපජ්ඣායො වා ආවරියො වා
සඤ්චිතිකාරිකො වා අනෙතවාසිකො වා සමානුපජ්ඣායකො වා සමානා-
වරියකො වා, සබ්බෙත උපට්ඨානබ්බො. නො වෙ උපට්ඨෙහෙය්සං, ආපනති
දුක්ඛටස්ස.

37. “මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ ‘මෙසේ ඇති කල්හි මට බොහෝ සිවුරු ලැබෙන්නේ ය’ යි හුදකලා ව ආවාස දෙකෙක වස් වසයි. ඉදින් අසවල් තැන අඩක් වෙසේ ද, අසවල් තැන අඩක් වෙසේ ද, අසවල් තැන භාගයක් ද, අසවල් තැන භාගයක් ද යි (මෙසේ) සිවුරුකොටස දිය යුතු ය. යම් තැනෙක වැසියක් වෙසේ නම්, එතැනින් (එක් පුද්ගලයකු ලබන සම්පූර්ණ) සිවුරු කොටස දිය යුතු ය” යි වදාළක.*

38. එකල්හි එක්තරා මහණකු හට කුස රුජාවක් වේ. හෙ තෙමේ සිය මලමුත්තයෙහි වැතිරී හොව් යි. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනද තෙරුන් පසු ව යන මහණකු කොට සෙනාසනවාරිකාවෙහි වසිනා සේක් ඒ මහණකුගේ විහාරයට වැසියහ.

39. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සංකියමලමුත්තයෙහි වැතිරී නිදන ඒ මහණකු දුටු සේක. දැක ඒ මහණකු වෙතට වැසී සේක. වැඩ “මහණ තාගේ ආබාධය කිමැ” යි ඒ මහණකු විචාළ සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මට කුස රුජාවක් වේ”. “මහණ, තට උපස්ථායකයෙක් ඇත්තේ ද?” “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, නැත”. කුමක් හෙයින් භික්ෂුකු තට උච්චන් නො කෙරෙත් ද?” “සාමිනි, මම භික්ෂුන්ට (උච්චන්) නො කරන්නෙක් වෙමි. එහෙයින් භික්ෂුකු මට උච්චන් නො කෙරෙත්”.

40. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “ආනන්දය, යව. දිය ගෙන එව. මේ මහණ තාවමු” යි ආයුෂ්මත් අනද තෙරුන්ට වදාළ සේක. “සාමිනි, එසේ ය” යි ආයුෂ්මත් ආනන්දසම්මත තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී දිය ගෙන ආසේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දිය වත් කලහ. ආයුෂ්මත් ආනන්ද සම්මත තෙමේ සේදුසේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හිසින් ගත් සේක. ආයුෂ්මත් ආනන්ද සම්මත තෙමේ දෙපයින් ගත්තේ ය. (මෙසේ) ඔසොවා ඇඳෙහි හොවා දින.

41. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කරුණයෙහි භික්ෂුසංඝයා රැස් කරවා. “මහණෙනි, අසවල් විහාරයෙහි ගිලන් මහණෙක් ඇත්තේ ද” යි භික්ෂුන් විචාළ සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඇත්තේ ය”. “මහණෙනි, ඒ මහණකුගේ ආබාධය කිම?” “සාමිනි, ඒ ආයුෂ්මත්තහට කුස රුජාවක් වේ”. “මහණෙනි, ඒ මහණකුට උච්චන් කරන්නෙක් වේ ද?” “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, නැත්තේ ය”. “කුමක් හෙයින් භික්ෂුකු ඔහුට උච්චන් නො කරන් ද?” “සාමිනි, මේ මහණ තෙමේ භික්ෂුන්ට උච්චන් නො කරන්නෙක් වේ. එහෙයින් භික්ෂුකු ඔහුට උච්චන් නො කෙරෙත්” යි කී හ.

42. “මහණෙනි, යම් කෙනෙක් තොපට උච්චන් කරන්නාහු ද, තොපට එබඳු මවක් නැත. පියෙක් නැත. මහණෙනි, තෙපි ඔවුනොවුන්ට උච්චන් නො කරන්නහු නම් එකල්හි කවරෙක් උච්චන් කරන්නේ ද? මහණෙනි, යමෙක් මාගේ අවවාදය කරන්නේ නම්, හෙ තෙමේ ගිලනහුට උච්චන් කරන්නේ ය. උපාධ්‍යායයෙක් වේ නම්, උපාධ්‍යායයා විසින් ජීවත් වන තෙක් උච්චන් කළ යුතු ය. ඔහුගේ ලෙසින් නැගී සිටීම බලාපොරොත්තු විය යුතු ය. ඇදුරෙක් වේ නම්, ඇදුරා විසින් ජීවත් වන තෙක් උච්චන් කළ යුතු ය. ඔහුගේ ලෙසින් නැගී සිටීම බලාපොරොත්තු විය යුතු ය. සඤ්චිකාරිකයෙක් වේ නම්, සඤ්චිකාරිකයා විසින් ජීවත් වන තෙක් උච්චන් කළ යුතු ය. ඔහුගේ ලෙසින් නැගී සිටීම බලාපොරොත්තු විය යුතු ය. අතැවැසියෙක් වේ නම්, අතැවැසියා විසින් ජීවත් වන තෙක් උච්චන් කළ යුතු ය. ඔහුගේ ලෙසින් නැගී සිටීම බලාපොරොත්තු විය යුතු ය. සමානොපාධ්‍යායයෙක්* වේ නම්, සමානොපාධ්‍යායයා විසින් ජීවත් වන තෙක් උච්චන් කළ යුතු ය. ඔහුගේ ලෙසින් නැගී සිටීම බලාපොරොත්තු විය යුතු ය. සමානාවායීයෙක්* වේ නම් සමානාවායීයා විසින් ජීවත් වන තුරු උච්චන් කළ යුතු ය. ඔහුගේ ලෙසින් නැගී සිටීම බලාපොරොත්තු විය යුතු ය. උපාධ්‍යායයෙක් හෝ ආවායීයෙක් හෝ සඤ්චිකාරිකයෙක් හෝ අතැවැසියෙක් හෝ සමානොපාධ්‍යායයෙක් හෝ සමානාවායීයෙක් හෝ නො වේ නම්, සංඝයා විසින් උච්චන් කළ යුතු ය. උච්චන් නො කරන්නේ නම්, දුකුලාඥාවක් වේ.

* උපසුන්ධිය බලනු.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

43. “පඤ්චගි භික්ඛවෙ, අඛෙගි සමන්තාගතො ගිලානො සුපට්ඨො හොති: අසප්පායකාරී හොති, සප්පායෙ මන්තං ජානාති, හෙසජ්ජං න පටිසෙවිතා හොති, අත්ඤාමස්ස ගිලානුපට්ඨාකස්ස යථාභූතං ආබාධං නාචිකත්තා හොති අභික්ඛමන්තං වා අභික්ඛමති හි පටික්ඛමන්තං වා පටික්ඛමති හි සීතං වා සීතොති, උප්පන්නානං සාරීරිකානං වෙදනානං දුක්ඛානං නිප්පානං¹ බරානං කට්ඨකානං අසාදානං අමනාපානං පාණ්හරානං අධිවාසකජාතිකො හොති, ඉමෙහි බො භික්ඛවෙ, පඤ්චගඛෙගි සමන්තාගතො ගිලානො සුපට්ඨො හොති.

44. “පඤ්චගි භික්ඛවෙ, අඛෙගි සමන්තාගතො ගිලානො සුපට්ඨො හොති: සප්පායකාරී හොති, සප්පායෙ මන්තං ජානාති, හෙසජ්ජං පටිසෙවිතා හොති, අත්ඤාමස්ස ගිලානුපට්ඨාකස්ස යථාභූතං ආබාධං ආචිකත්තා හොති අභික්ඛමන්තං වා අභික්ඛමති හි පටික්ඛමන්තං වා පටික්ඛමති හි සීතං වා සීතා’ හි, උප්පන්නානං සාරීරිකානං වෙදනානං දුක්ඛානං නිප්පානං බරානං කට්ඨකානං අසාදානං අමනාපානං පාණ්හරානං අධිවාසකජාතිකො හොති, ඉමෙහි බො භික්ඛවෙ, පඤ්චගඛෙගි සමන්තාගතො ගිලානො සුපට්ඨො හොති.

45. “පඤ්චගි භික්ඛවෙ, අඛෙගි සමන්තාගතො ගිලානුපට්ඨාකො නාලං ගිලානං උපට්ඨාදුං: න පටිබලො හොති හෙසජ්ජං සංවිධාදුං, සප්පායාසප්පායං න ජානාති අසප්පායං උපනාමෙති සප්පායං අපනාමෙති, ආමිසන්නරො ගිලානං උපට්ඨාති නො මෙත්තවිත්තො, ජෙගුච්ඡි හොති උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙළං වා වන්තං වා නීනාදුං, න පටිබලො හොති ගිලානං කාලෙන කාලං ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙදුං සමාදපෙදුං සමුත්තෙජෙදුං සමප්පංසෙදුං, ඉමෙහි බො භික්ඛවෙ, පඤ්චගඛෙගි සමන්තාගතො ගිලානුපට්ඨාකො නාලං ගිලානං උපට්ඨාදුං.

46. “පඤ්චගි භික්ඛවෙ, අඛෙගි සමන්තාගතො ගිලානුපට්ඨාකො අලං ගිලානං උපට්ඨාදුං: පටිබලො හොති හෙසජ්ජං සංවිධාදුං, සප්පායාසප්පායං ජානාති අසප්පායං අපනාමෙති සප්පායං උපනාමෙති, මෙත්තවිත්තො ගිලානං උපට්ඨාති නො ආමිසන්නරො, අජෙගුච්ඡි හොති උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙළං වා වන්තං වා නීනාදුං, පටිබලො හොති ගිලානං කාලෙන කාලං ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙදුං සමාදපෙදුං සමුත්තෙජෙදුං සමප්පංසෙදුං, ඉමෙහි බො භික්ඛවෙ, පඤ්චගඛෙගි සමන්තාගතො ගිලානුපට්ඨාකො අලං ගිලානං උපට්ඨාදු” නති.

47. තෙන බො පන සමයෙන දො භික්ඛු කොසලෙසු ජනපදෙසු අඤ්ඤානමග්ගපට්ටන්නා හොනති. තෙ අඤ්ඤාතරං ආවාසං උපගච්ඡිංසු. තස්ම අඤ්ඤාතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. අථ බො තෙසං භික්ඛුනං එතදහොසි: “තගච්ඡා බො ආවුසො ගිලානුපට්ඨානං වණ්ණිතං. හන්ද මයං ආවුසො ඉමං භික්ඛුං උපට්ඨෙමා” ති² තෙ තං උපට්ඨෙමාසු. සො තෙහි උපට්ඨෙමානො³ කාලමකාසි.

1 “නිබ්බානං” ම ඡ සං PTS. නො වි. ම නු ප.

2. “උපට්ඨෙමාති” ම ඡ සං. PTS. 3. “උපට්ඨෙමානො” ම ඡ සං. PTS.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

43. “මහණෙනි, කරුණු පසකින් යුත් ගිලන් තෙමේ උවැටන් නොකට හැකි වේ: (යම් ගිලනෙක්) අභිතදෙය කරන්නේ ද, භිතදෙයෙහි පමණ නොදන්නේ ද, බෙහෙත් නැවත නැවත සෙවනය නොකරන්නේ ද, වැඩෙන්නා වූ රෝගය වැඩේ යයි ද දුරු වන්නා වූ රෝගය දුරු වේ යයි ද පවත්නා වූ රෝගය පවතී යි ද වැඩ කැමැත්තා වූ ගිලන්උවැටන් කරන්නනුට ඇති සැටියෙන් ආබාධය ප්‍රකාශ කොට නොකියන්නේ ද, උපන්නා වූ සිරුරෙහි වූ දුක් වූ නියුණු වූ රළු වූ කටුක වූ අමිතිරි වූ මන නොවඩන්නා වූ දිවි හැරගන්නා වූ වෙදනාවන් නොඉවසන සභාව ඇත්තේ වේ ද, මහණෙනි, මේ කරුණු පසින් යුත් ගිලන් තෙමේ උවැටන් කළහැකි නො වේ.

44. “මහණෙනි, කරුණු පසකින් යුත් ගිලන් තෙමේ පහසුවෙන් උවැටන් කළ හැකි වේ: (යම් ගිලනෙක්) භිතදෙය කරන්නේ ද, භිතදෙයෙහි පමණ දන්නේ ද, බෙහෙත් නැවත නැවත සෙවනය කරන්නේ ද, වැඩෙන්නා වූ රෝගය වැඩේ යයි ද දුරු වන්නා වූ රෝගය දුරු වේ යයි ද පවත්නා වූ රෝගය පවතී යි ද වැඩ කැමැත්තා වූ ගිලන්උවැටන් කරන්නනුට ඇති සැටියෙන් ආබාධය ප්‍රකාශ කොට කියන්නේ ද, උපන්නා වූ සිරුරෙහි වූ දුක් වූ නියුණු වූ රළු වූ කටුක වූ අමිතිරි වූ මන නොවඩන්නා වූ දිවි හැර ගන්නා වූ වෙදනාවන් ඉවසන සභාව ඇත්තේ වේ ද, මහණෙනි, මේ කරුණු පසින් යුත් ගිලන් තෙමේ ඉතා පහසුවෙන් උවැටන් කළ හැක්කේ ය.

45. “මහණෙනි, කරුණු පසකින් යුත් ගිලානුපට්ඨාක තෙමේ ගිලනනුට උවැටන් කරන්නට නොසුදුසු ය: (යමෙක්) බෙහෙත් යොදන්නට සමඥී නොවේ ද, භිතඅභිතදෙය නොදනී ද අභිතදෙය ලං කරයි ද භිතදෙය බැහැර කරයි ද, ආමිෂයක් (ලාභයක්) කැමැත්තේ ගිලනනුට උවැටන් කරයි ද මෙත් සිත් ඇත්තේ උවැටන් නොකරයි ද, මලමු හෝ කෙළ හෝ වමනය හෝ බැහැර කරන්නට පිළිකුල් ඇත්තේ ද, කලින් කළ දූහැමි කතාවෙන් ගිලනනුට කරුණු දක්වන්නට (එහි ඔහු) සමාදන් කරවන්නට නියුණු කරවන්නට සමඥී නොවේ ද, මහණෙනි, මේ කරුණු පසින් යුත් ගිලානුපට්ඨාක තෙමේ ගිලනනුට උවැටන් කරන්නට සුදුසු නො වේ.

46. “මහණෙනි, කරුණු පසකින් යුත් ගිලානුපට්ඨාක තෙමේ ගිලනනුට උවැටන් කරන්නට සුදුසු ය: (යමෙක්) බෙහෙත් යොදන්නට සමඥී වේ ද, භිතඅභිතදෙය දනී යි ද අභිතදෙය බැහැර කෙරෙයි ද භිතදෙය ලං කෙරෙයි ද, ආමිෂයක් නොකැමැත්තේ මෙත් සිත් ඇති ව ගිලනනුට උවැටන් කෙරෙයි ද, මලමු හෝ කෙළ හෝ වමනය හෝ බැහැර කරන්නට පිළිකුල් ඇත්තේ නොවේ ද, කලින් කළ දූහැමිකතාවෙන් ගිලනනුට කරුණු දක්වන්නට (එහි ඔහු) සමාදන් කරවන්නට උත්සාහවත් කරවන්නට සතුටු කරවන්නට සමඥී වේ ද, මහණෙනි, මේ කරුණු පසින් යුත් ගිලානුපට්ඨාක තෙමේ ගිලනනුට උවැටන් කරන්නට සුදුසු වේ.”

47. එකල්හි දෙනමක් භික්ෂුහු කොසොල් දනව්වෙහි දිසීමායීට පිළිපන්නාහු වෙත්. ඔහු එක්තරා ආවාසයකට එළඹියහ. එහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වූයේ වේ. එකල්හි ඒ භික්ෂුන්ට “ඇවැත්නි, ගිලන් උවැටන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වණිනා කරණ ලද්දේ ය. ඇවැත්නි, එහෙයින් අපි මේ මහණහට උවැටන් කරමු” යි අදහස් වී ය. ඔහු ඒ මහණහට උවැටන් කළහ. ඔවුන් විසින් උවැටන් කරණු ලබන ඒ මහණ තෙමේ කළුරිය භෞල් ය.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

48. අථ බො තෙන භික්ඛු තස්ස භික්ඛුනො පත්තාවිවරං ආදය සාවස්ථිං ගන්ත්වා හගවතො ඵතමස්සං ආරොවෙසුං. භික්ඛුස්ස භික්ඛවෙ, කාලකතෙ සඛෙස්සා සාමි පත්තාවිවරෙ. අපි ව ගිලානුපට්ඨාකා බහුකාරු. අනුජානාමි භික්ඛවෙ සඛෙස්සන තිව්වරං. ව පත්තං ව ගිලානුපට්ඨාකානං දාතුං.

49. “ඵවඤ්ච පත භික්ඛවෙ, දාතබ්බං: තෙන ගිලානුපට්ඨාකෙන භික්ඛුතා සඛස්සං උපසඛකමිත්වා ඵවමස්ස වචනීයො: ‘ඉත්ථන්තාමො හන්තෙ භික්ඛු කාලකතො. ඉදං තස්ස තිව්වරං ව පත්තො වා’ ති. ව්‍යන්තෙන භික්ඛුතා පටිබලෙන සඛෙස්සා ඤාපෙතබ්බො: ‘සුණංඤ මෙ හන්තෙ සඛෙස්සා. ඉත්ථන්තාමො භික්ඛු කාලකතො. ඉදං තස්ස තිව්වරඤ්ච පත්තො ව. යදි සඛස්ස පත්තකල්ලං, සඛෙස්සා ඉමං තිව්වරඤ්ච පත්තඤ්ච ගිලානුපට්ඨාකානං දදෙය්‍ය. ඵසා ඤාතමි. සුණංඤ මෙ හන්තෙ සඛෙස්සා. ඉත්ථන්තාමො භික්ඛු කාලකතො. ඉදං තස්ස තිව්වරඤ්ච පත්තො ව. සඛෙස්සා ඉමං තිව්වරඤ්ච පත්තඤ්ච ගිලානුපට්ඨාකානං දෙති. යස්සායසමතො බමති ඉමස්ස තිව්වරස්ස ව පත්තස්ස ව ගිලානුපට්ඨාකානං දානං, සො භුණ්හස්ස. යස්ස තකබමති, සො භාසෙය්‍ය. දින්නං ඉදං සඛෙස්සන තිව්වරඤ්ච පත්තො ව ගිලානුපට්ඨාකානං. බමති සඛස්සස්ස. තසමා භුණ්හි. ඵවමෙනං ධාරයාමි” ති.

50. තෙන බො පත සමයෙන අඤ්ඤාතරො සාමණෙරො කාලකතො හොති. හගවතො ඵතමස්සං ආරොවෙසුං. “සාමණෙරස්ස භික්ඛවෙ, කාලකතෙ සඛෙස්සා සාමි පත්තාවිවරෙ. අපි ව ගිලානුපට්ඨාකා බහුකාරු. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සඛෙස්සන විවරඤ්ච පත්තං ව ගිලානුපට්ඨාකානං දාතුං.”

51. “ඵවඤ්ච පත භික්ඛවෙ, දාතබ්බං: තෙන ගිලානුපට්ඨාකෙන භික්ඛුතා සඛස්සං උපසඛකමිත්වා ඵවමස්ස වචනීයො: ‘ඉත්ථන්තාමො හන්තෙ, සාමණෙරො කාලකතො. ඉදං තස්ස විවරඤ්ච පත්තො වා’ ති. ව්‍යන්තෙන භික්ඛුතා පටිබලෙන සඛෙස්සා ඤාපෙතබ්බො: ‘සුණංඤ මෙ හන්තෙ සඛෙස්සා. ඉත්ථන්තාමො සාමණෙරො කාලකතො. ඉදං තස්ස විවරඤ්ච පත්තො ව. යදි සඛස්ස පත්තකල්ලං, සඛෙස්සා ඉමං විවරඤ්ච පත්තඤ්ච ගිලානුපට්ඨාකානං දදෙය්‍ය. ඵසා ඤාතමි. සුණංඤ මෙ හන්තෙ සඛෙස්සා. ඉත්ථන්තාමො සාමණෙරො කාලකතො. ඉදං තස්ස විවරඤ්ච පත්තො ව. සඛෙස්සා ඉමං විවරඤ්ච පත්තඤ්ච ගිලානුපට්ඨාකානං දෙති. යස්සායසමතො බමති ඉමස්ස විවරස්ස ව පත්තස්ස ව ගිලානුපට්ඨාකානං දානං, සො භුණ්හස්ස. යස්ස තකබමති, සො භාසෙය්‍ය. දින්නං ඉදං සඛෙස්සන විවරඤ්ච පත්තො ව ගිලානුපට්ඨාකානං. බමති සඛස්සස්ස. තසමා භුණ්හි. ඵවමෙනං ධාරයාමි” ති.

52. තෙන බො පත සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු ව සාමණෙරො ව ගිලානං උපට්ඨාසිංසු. සො තෙති උපට්ඨිසමානො කාලමකාසි. අථ බො තස්ස ගිලානුපට්ඨාකස්ස භික්ඛුනො ඵතදහොසි: “කථනනු බො ගිලානුපට්ඨාකස්ස සාමණෙරස්ස විවරපට්ඨිංසො දාතබ්බො” ති. හගවතො ඵතමස්සං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ගිලානුපට්ඨාකස්ස සාමණෙරස්ස සමකං පට්ඨිංසං දාතු” තති.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

48. ඉක්බිති ඒ හික්ෂුහු ඒ කලුරිය කළ මහණනුගේ පාසිවුරු ගෙණ සැවැත්වුවරට ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. “මහණෙනි, මහණකු කලුරිය කළ කල්හි සඤ්ජනෙමේ පාසිවුරෙහි හිමියා වේ. එහෙත් ගිලානුපට්ඨාකයෝ බොහෝ උපකාර ඇත්තෝ වෙති. මහණෙනි, සඤ්ජනා විසින් තුන් සිවුර ද පාත්‍රය ද ගිලානුපට්ඨාකයන්ට දෙන්නට අනුදනිමි.

49. “මහණෙනි, මෙසේ දිය යුතු ය: ඒ ගිලානුපට්ඨාක මහණහු විසින් සඤ්ජනා වෙත එළඹ ‘සාමිනි, මෙනම් ඇති මහණ තෙමේ කලුරිය කෙළේ ය. මේ ඒ මහණනුගේ තුන් සිවුර ය. මේ පාත්‍රය’ යි මෙසේ කිය යුතු වන්නේ ය. ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල වූ මහණකු විසින් සඤ්ජනා තෙමේ දන්විය යුත්තේ ය: සාමිනි, සඤ්ජනා තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. මෙනම් ඇති මහණ තෙමේ කලුරිය කෙළේ ය. මේ ඔහුගේ තුන් සිවුර ද පාත්‍රය ද වේ. ඉදින් සඤ්ජනාට පැමිණි කල් ඇත්තේ නම්, සඤ්ජනා තෙමේ මේ තුන් සිවුර ද පාත්‍රය ද ගලානොපට්ඨාකයන්ට දෙන්නේ ය. මේ දන්වීම ය. සාමිනි, සඤ්ජනා තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. මෙනම් ඇති මහණ තෙමේ කලුරිය කෙළේ ය. මේ ඔහුගේ තුන් සිවුර ද පාත්‍රය ද වේ. සඤ්ජනා තෙමේ මේ තුන් සිවුර ද පාත්‍රය ද ගිලානුපට්ඨාකයන්ට දෙයි. යම් ආයුෂමතකුනට මේ තුන් සිවුරන් පාත්‍රයක් ගිලානුපට්ඨාකයන්ට දීම රුචි වේ නම්, හෙ තෙමේ තුෂණීභූත වේවා. යමකුට රුචි නො වේ නම්, හෙ තෙමේ කියාවා. සඤ්ජනා විසින් මේ තුන් සිවුර ද පාත්‍රය ද ගිලානුපට්ඨාකයන්ට දෙන ලද්දේ ය. සඤ්ජනාට රුචි වේ. එහෙයින් තුෂණීභූත වේ. මෙය මෙසේ දරමි” යි.

50. එකල්හි එක්තරා ගෙරණෙක් කලුරිය කෙළේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. “මහණෙනි, ගෙරණකු කලුරිය කළ කල්හි සඤ්ජනා තෙමේ පාසිවුරෙහි හිමියා වේ. එහෙත් ගිලානුපට්ඨාකයෝ බොහෝ උපකාර ඇත්තාහු ය. මහණෙනි, සඤ්ජනා විසින් සිවුර ද පාත්‍රය ද ගිලානුපට්ඨාකයන්ට දෙන්නට අනුදනිමි.”

51. “මහණෙනි, මෙසේ දිය යුතු ය: ඒ ගිලානුපට්ඨාක මහණහු විසින් සඤ්ජනා වෙත එළඹ ‘සාමිනි, මෙනම් ඇති ගෙරණ තෙමේ කලුරිය කෙළේ ය. මේ ඔහුගේ සිවුර ද පාත්‍රය ද වේ’ යි මෙසේ කිය යුතු වන්නේ ය. ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල වූ මහණකු විසින් සඤ්ජනා තෙමේ දන්විය යුත්තේ ය: සාමිනි, සඤ්ජනා තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. මෙනම් ඇති ගෙරණ තෙමේ කලුරිය කෙළේ ය. මේ ඔහුගේ සිවුර ද පාත්‍රය ද වේ. ඉදින් සඤ්ජනාට පැමිණි කල් ඇත්තේ නම්, සඤ්ජනා තෙමේ මේ සිවුර ද පාත්‍රය ද ගිලානුපට්ඨාකයන්ට දෙන්නේ ය. මේ දන්වීම ය. සාමිනි, සඤ්ජනා තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. මෙනම් ඇති ගෙරණ තෙමේ කලුරිය කෙළේ ය. මේ ඔහුගේ සිවුර ද පාත්‍රය ද වේ. සඤ්ජනා තෙමේ මේ සිවුර ද පාත්‍රය ද ගිලානුපට්ඨාකයන්ට දෙයි. යම් ආයුෂමතකුනට මේ සිවුරන් පාත්‍රයක් ගිලානුපට්ඨාකයන්ට දීම රුචි වේ නම්, හෙ තෙමේ තුෂණීභූත වේවා. යමකුට රුචි නො වේ නම්, හෙ තෙමේ කියාවා. සඤ්ජනා විසින් මේ සිවුර ද පාත්‍රය ද ගිලානුපට්ඨාකයන්ට දෙන ලද්දේ ය. සඤ්ජනාට රුචි වේ. එහෙයින් තුෂණීභූත වේ. මෙය මෙසේ දරමි” යි.

52. එකල්හි එක්තරා උපසංචිත මහණෙක් ද ගෙරණෙක් ද ගිලනකුට උවැටන් කළහ. ඔවුන් විසින් උවැටන් කරණ ලබන හෙ තෙමේ කලුරිය කෙළේ ය. එකල්හි ඒ ගිලන් උවැටන් කරණ මහණහුට “ගිලානුපට්ඨාක සාමණේරයානට සිවුරු කොටස කෙසේ දිය යුතු ද” යි සිත් වී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. “මහණෙනි ගිලානුපට්ඨාක සාමණේරයානට සම කොටසක් දෙන්නට අනුදනිමි” යි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

53. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු ඛුහුණෙකා ඛුපරිකකාරො කාලකතො හොති. භගවතො එතමන්. ආරොවෙසුං. “භික්ඛුස්ස භික්ඛවෙ, කාලකතෙ සඛෙසා සාමි පත්තව්වරෙ. අපි ව ගිලානු-පට්ඨාකා ඛුකාරා. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සඛෙසන තිව්වරඤ්ච පත්තඤ්ච ගිලානුපට්ඨාකානං දාතුං. යං තත්ථ ලහුණං. ලහුපරිකකාරං, තං සමමුඛි-භූතෙන සඛෙසන භාජෙතුං. යං තත්ථ ගරුහණං ගරුපරිකකාරං, තං ආගතානාගතස්ස වාතුද්දිස්සස්ස සඛස්ස අවිස්සජ්ජකං අවෙහඞ්ඛික” නති.

54. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු නග්ගො හුත්වා යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං එතදවොච: “භගවා භනෙන් අනෙකපරියායෙන අප්පිච්ඡස්ස සන්තුට්ඨස්ස සලලෙඛස්ස ධුතස්ස පාසාදිකස්ස අපචයස්ස විරියාරමාස්ස වණ්ණවාදී. ඉදං භනෙන් තග්ගිං අනෙකපරියායෙන අප්පිච්ඡතාය සන්තුට්ඨිතා¹ සලලෙඛාය ධුතන්තාය² පාසාදිකතාය අපචයාය විරියාරමාය සංවත්තති. සාධු භනෙන්, භගවා භික්ඛුනං තග්ගිං අනුජානාතු”ති. විගර්හි බුද්ධො භගවා: “අනනුච්ඡිදං මොඝපුරිස, අනනුලොමිකං. අප්පනිරුපං. අස්සාමණ්ණකං. අකාපියං. අකරණීයං. කථං හි නාම ත්වා මොඝපුරිස, තග්ගිං තිත්ථිසසමාදානං සමාදිසිස්සයි? තෙනං මොඝපුරිස, අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- විගර්හිත්වා ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙත්ති: “න භික්ඛවෙ, තග්ගිං තිත්ථිසසමාදානං සමාදිසිතඛං. යො සමාදිසෙය්‍ය, ආපත්ති පුලලවයස්සා”ති.

55. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු කුසවීරං නිවාසෙත්වා -පෙ- වාකවීරං නිවාසෙත්වා -පෙ- එලකවීරං නිවාසෙත්වා -පෙ- කෙසකම්බලං නිවාසෙත්වා -පෙ- වාලකම්බලං නිවාසෙත්වා -පෙ- උලුකපකං නිවාසෙත්වා -පෙ- අජිතකම්පං නිවාසෙත්වා යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං එතදවොච: “භගවා භනෙන් අනෙකපරියායෙන අප්පිච්ඡස්ස සන්තුට්ඨස්ස සලලෙඛස්ස ධුතස්ස පාසාදිකස්ස අපචයස්ස විරියාරමාස්ස වණ්ණවාදී. ඉදං භනෙන්, අජිතකම්පං අනෙකපරියායෙන අප්පිච්ඡතාය සන්තුට්ඨිතා සලලෙඛාය ධුතන්තාය පාසාදිකතාය අපචයාය විරියාරමාය සංවත්තති. සාධු භනෙන්, භගවා භික්ඛුනං අජිතකම්පං අනුජානාතු”ති. විගර්හි බුද්ධො භගවා: “අනනුච්ඡිදං මොඝපුරිස, අනනුලොමිකං. අප්පනිරු-රුපං. අස්සාමණ්ණකං. අකාපියං අකරණීයං. කථං හි නාම ත්වා මොඝපුරිස, අජිතකම්පං තිත්ථිසධර්මං ධාරෙස්සයි. තෙනං මොඝපුරිස, අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- විගර්හිත්වා ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙත්ති: “න භික්ඛවෙ, අජිතකම්පං තිත්ථිසධර්මං ධාරෙතඛං. යො ධාරෙය්‍ය, ආපත්ති පුලලවයස්සා”ති.

1. “සන්තුට්ඨිතාය” ම ඡ සං.

2. “ධුතන්තාය” ම ඡ සං.

* මෙම පොතෙහි පටුන, 83 දූ අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

51. එකල්හි බොහෝ බඩු ඇති බොහෝ පිරිකර ඇති එක්තරා මහණෙක් කලුරිය කෙළේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය ඇළකලහ. “මහණෙනි, මහණකු කලුරිය කළ කල්හි සමස්ත තෙමේ පාසිවුරට හිමියා වේ. එහෙත් ගිලානුපට්ඨාකයෝ බොහෝ උපකාර ඇත්තානු වෙන්. මහණෙනි, සමස්තා විසින් තුන් සිවුර ද පාත්‍රය ද ගිලානුපට්ඨාකයන්ට දෙන්නට ද, එහි යම් ලක්ෂණයක් වේ නම්, ලක්ෂ්‍යපරිච්ඡාදයක් වේ නම්, එය භවු වූ සමස්තා විසින් බෙදන්නට ද, එහි යම් ගරුභාණ්ඩයක් වේ නම්, ගරු පරිච්ඡාදයක් වේ නම්, එය පාමණි නො පාමණි සිවුදසාවාසි සමස්තාට අයත්, නො දිය යුතු, නො බෙදිය යුතු දෙය කොට තබන්නට ද අනුදැනිමි”.

52. එකල්හි එක්තරා මහණෙක් තෙමේ නග්න ව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සවාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නොයෙක් ක්‍රමයෙන් අලොප්ප් වූවහුගේ, ලද දෙයකින් සතුටු වූවහුගේ, කෙලෙස් ලියන පාවතුම් ඇත්තහුගේ, කෙලෙස් සලන පාවතුම් ඇත්තහුගේ, පහදවන සුලු පාවතුම් ඇත්තහුගේ, කෙලෙස් නසන පාවතුම් ඇත්තහුගේ, වියාර්ථය ඇත්තහුගේ ගුණ කියන සේක. සවාමීනි, මේ නග්න භාවය නොයෙක් ක්‍රමයෙන් අලොප්ප්භාවය පිණිස, ලද පමණින් සතුටු වීම පිණිස, කෙලෙස් ලියන පාවතුම් පිණිස, කෙලෙස් සලන පාවතුම් පිණිස, පහදවන සුලු පාවතුම් පිණිස, කෙලෙස් නසන පාවතුම් පිණිස, වියාර්ථය පිණිස, පවතී. සවාමීනි, මැනවි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුන්ට නග්න භාවය අනුදන්තා සේක්වා” යි සැලකෙළේ ය. භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ “භික්ෂුරාජය, නො සුදුස්සෙක. අනුලොමී නො වූවෙක. නො ගැලපෙන්නෙක. මහණකමට නො සරිලන්නෙක. නො කැප වූවෙක. නො කට යුත්තෙකැ” යි ගැරහු සේක. “භික්ෂුරාජය, තිඤ්ඤාමයක් වූ නග්නභාවය කෙසේ නම් සමාදන් වූයෙහි ද? භික්ෂුරාජය, මේ නො පැහැදිලිව පිණිස හෝ නො වේ. -පෙ- ගරහා දැනුම් කතා කොට “මහණෙනි, තිඤ්ඤා-මයක් වූ නග්නභාවය සමාදන් නො විය යුතු ය. යමෙක් සමාදන් වන්නේ නම්, තුලසි ඇවැත් වේ” යි භික්ෂුන්ට වදාළ සේක.

53. එකල්හි එක්තරා මහණෙක් කුසවැහැරි ඇඳ -පෙ- වාච්ඡාරි ඇඳ -පෙ- පෝරාවැහරි ඇඳ -පෙ- කෙහෙකම්බිලි ඇඳ -පෙ- සැඩවූවලොමින් කළ කම්බිලි ඇඳ -පෙ- බකමුණුපියාරත් ඇඳ -පෙ- අඳුන්ද්‍රිපිසම ඇඳ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සවාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නොයෙක් ක්‍රමයෙන් අලොප්ප් වූවහුගේ, ලද දෙයින් සතුටු වූවහුගේ, කෙලෙස් ලියන පාවතුම් ඇත්තහුගේ, කෙලෙස් සලන පාවතුම් ඇත්තහුගේ, පහදවන සුලු පාවතුම් ඇත්තහුගේ, කෙලෙස් නසන පාවතුම් ඇත්තහුගේ, වියාර්ථය කරන්නහුගේ ගුණ කියන සේක. සවාමීනි, මේ අඳුන්ද්‍රිපිසම නොයෙක් ක්‍රමයෙන් අලොප්ප්භාවය පිණිස, ලද පමණින් සතුටු වීම පිණිස, කෙලෙස් ලියන පාවතුම් පිණිස, කෙලෙස් සලන පාවතුම් පිණිස, පහදවන සුලු පාවතුම් පිණිස, කෙලෙස් නසන පාවතුම් පිණිස, වියාර්ථය පිණිස පවතී. සවාමීනි, මැනවි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුන්ට අඳුන්ද්‍රිපිසම අනුදන්තා සේක්වා” යි සැලකෙළේ ය. භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ “භික්ෂුරාජය, නො සුදුස්සෙක. අනුලොමී නො වූවෙක. නො ගැලපෙන්නෙක. මහණකමට නො සරිලන්නෙක. නො කැප වූවෙක. නො කට යුත්තෙකැ” යි ගැරහු සේක. “භික්ෂුරාජය, කෙසේ නම් තෝ තිඤ්ඤාමයක් වූ අඳුන්ද්‍රිපිසම දැරියෙහි ද? භික්ෂුරාජය, මේ නො පැහැදිලිව පිණිස නො වේ. -පෙ- ගරහා දැනුම් කතා කොට “මහණෙනි, තිඤ්ඤාමයක් වූ අඳුන්ද්‍රිපිසම නො දැරිය යුතු ය. යමෙක් දරන්නේ නම්, තුලසි ඇවැත් වේ” යි වදාළ සේක.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

54. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අක්කන්තාලං නිවාසෙඤා -පෙ- පොඤ්ඤා නිවාසෙඤා යෙන භගවා තෙනුපසඬකම්. උපසඬකම්ඤා භගවන්තං එතදවොච: “භගවා තනෙන, අනෙකපරියායෙන අපමිච්ඡස්ස සන්තුට්ඨස්ස සලොබස්ස ධුතස්ස පාසාදිකස්ස අපවයස්ස විරියා-රම්භස්ස වණ්ණවාදී. අයං තනෙන පොඤ්ඤො අනෙකපරියායෙන අපමිච්ඡ-න්ධාය සන්තුට්ඨියා සලොබාය ධුතත්තාය පාසාදිකන්ධාය අපවයාය විරියාරම්භාය සංවත්තති. සාධු තනෙන, භගවා භික්ඛුතං පොඤ්ඤං අනු-ජානාතු”ති. විගරහි බුද්ධො භගවා “අනනුච්ඡේදං මොඝපුරිස, අනනුලොමිකං. අප්පතිරුපං. අස්සාමණ්ණං. අකප්පියං. අකරණීයං. කථං හි නාම ත්වං මොඝපුරිස, පොඤ්ඤං නිවාසෙස්සසි. තෙනං මොඝපුරිස, අප්පසන්නාතං වා පසාදය -පෙ- විගරහිඤා ධම්මං කථං කඤ්ඤා භාමනොසි: “න භික්ඛවො, පොඤ්ඤො නිවාසෙතබ්බො. යො නිවාසෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා” ති.

55. තෙන බො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු සබ්බනිලකානි විවරානි ධාරෙන්නති. -පෙ- සබ්බපිනකානි විවරානි ධාරෙන්නති. -පෙ- සබ්බලොභිතකානි විවරානි ධාරෙන්නති. -පෙ- සබ්බමඤ්ඤෙට්ඨිකානි විවරානි ධාරෙන්නති. -පෙ- සබ්බකණ්ණානි විවරානි ධාරෙන්නති. -පෙ- සබ්බමහාරඞ්ගරත්තානි විවරානි ධාරෙන්නති. -පෙ- සබ්බමහානාමරත්තානි විවරානි ධාරෙන්නති. -පෙ- අවජ්ඣනා-දසානි විවරානි ධාරෙන්නති. -පෙ- දීඝදසානි විවරානි ධාරෙන්නති. -පෙ- පුප්ඵදසානි විවරානි ධාරෙන්නති. -පෙ- එණ්දසානි විවරානි ධාරෙන්නති. -පෙ- කඤ්චුකා ධාරෙන්නති. -පෙ- නිර්වකං ධාරෙන්නති. -පෙ- වෙස්ඨනං ධාරෙන්නති. මනුස්සා උජ්ඣායන්ති. සිත්තති. විපාවෙනති: “කථං හි නාම සමණා සක්‍ය-පුත්තියා වෙස්ඨනා ධාරෙස්සන්ති, සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනො” ති.

56. භගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ සබ්බනිලකානි විවරානි ධාරෙතබ්බානි. න සබ්බපිනකානි විවරානි ධාරෙතබ්බානි. න සබ්බලොභිතකානි විවරානි ධාරෙතබ්බානි. න සබ්බමඤ්ඤෙට්ඨිකානි විවරානි ධාරෙතබ්බානි. න සබ්බකණ්ණානි විවරානි ධාරෙතබ්බානි. න සබ්බමහාරඞ්ග-රත්තානි විවරානි ධාරෙතබ්බානි. න සබ්බමහානාමරත්තානි විවරානි ධාරෙතබ්බානි. න අවජ්ඣනාදසානි විවරානි ධාරෙතබ්බානි. න දීඝදසානි විවරානි ධාරෙතබ්බානි. න පුප්ඵදසානි විවරානි ධාරෙතබ්බානි. න එණ්දසානි විවරානි ධාරෙතබ්බානි. න කඤ්චුකා ධාරෙතබ්බං. න නිර්වකං ධාරෙතබ්බං. න වෙස්ඨනං ධාරෙතබ්බං. යො ධාරෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

57. තෙන බො පන සමයෙන වස්සං වුත්ථා භික්ඛු අනුප්පන්නෙ විවරෙ පක්කමන්තිපි. විබ්බමන්තිපි. කාලම්පි කරොන්ති. සාමණේරාපි පටිජානන්ති. සික්ඛං පච්චක්ඛාතකාපි පටිජානන්ති. අනම්මවච්ඡුං අජ්ඣාපන්නකාපි පටි-ජානන්ති. උම්මත්තකාපි පටිජානන්ති. බ්‍රහ්මචිත්තාපි පටිජානන්ති. වෙදනට්ඨාපි පටිජානන්ති. ආපත්තියා අදස්සනෙ උක්ඛිත්තකාපි පටිජානන්ති. ආපත්තියා අප්පටිකමම උක්ඛිත්තකාපි පටිජානන්ති. පාමිකාය දිට්ඨියා අප්පටිතිස්සග්ගෙ උක්ඛිත්තකාපි පටිජානන්ති. පණ්ඩකාපි පටිජානන්ති. ථේය්‍යසංවාසකාපි පටිජානන්ති. තිත්ඨපක්කන්තකාපි පටිජානන්ති. තීරඛ්ඡානගතාපි පටිජානන්ති. මාතුඝාතකාපි පටිජානන්ති. පිතුඝාතකාපි පටිජානන්ති. අරහන්තඝාතකාපි පටිජානන්ති. භික්ඛුනිදුසකාපි පටිජානන්ති. සමඝනෙදකාපි පටිජානන්ති. ලොභිතුප්පාදකාපි පටිජානන්ති. උභතො-බ්‍යඤ්ඤානකාපි පටිජානන්ති.

* මෙම පොතේහි පටුන, 8වූ අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

54. එකල්හි එක්තරා මහණෙක් තෙමේ වරානුයෙන් කළ වහන්* ඇද -පෙ- නියදවැහැරියෙන් කළ වහන් ඇද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සාමිනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නොයෙක් ක්‍රමයෙන් අලොව්ස් වූවනුයේ, ලද දෙසින් සකුටු වූවනුයේ, කෙලෙස් ලියන පැවතුම් ඇත්තනුයේ, කෙලෙස් සලන පැවතුම් ඇත්තනුයේ, පහදවන සුලු පැවතුම් ඇත්තනුයේ, කෙලෙස් තසන පැවතුම් ඇත්තනුයේ, වීර්‍යාරම්භය කරන්නනුයේ ගුණ කිසිකය සේක. සාමිනි, මේ නියදවැහැරියෙන් කළ වහ නොයෙක් ක්‍රමයෙන් අලොව්ස්භාවය පිණිස, ලද පමණින් සකුටු වීම පිණිස, කෙලෙස් ලියන පැවතුම් පිණිස, කෙලෙස් සලන පැවතුම් පිණිස, පහදවන සුලු පැවතුම් පිණිස, කෙලෙස් නැසීම පිණිස, වීර්‍යාරම්භය පිණිස පවතී. සාමිනි, මානවි. භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ භික්ෂූන්ට නියදවැහැරියෙන් කළ වහ අනුදන්තා සේක්වා” යි සැලකෙළේ ය. භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ “භිස්පුරුෂය, නො සුදුස්සෙක. අනුලොම නො වූවෙක. නො ගැලපෙන්නක. මහණකමට නො සරි ලන්නෙක. නො කැප වූවෙක. නො කටයුත්තෙකැ” යි ගැරහු සේක. “භිස්පුරුෂය, කෙසේ නම් නො? නියදවැහැරියෙන් කළ වහන් නැඳියෙහි ද, භිස්පුරුෂය, මේ නො පැහැදුනවුන්ගේ පැහැදීම පිණිස නො වේ. -පෙ- ගරහා දැනුම් කතා කොට “මහණෙනි, නියදවැහැරියෙන් කළ වහ නො දැරිය යුතු ය. යමෙක් දරන්නේ නම්, දුකුලාභාවක් වේ” යි වදාළ සේක.

55. එකල්හි සවගමහණෝ සියල්ල නිල් වූ සිවුරු දරන්. -පෙ- සියල්ල රන්වන් වූ සිවුරු දරන්. -පෙ- සියල්ල රතු වූ සිවුරු දරන්. -පෙ- සියල්ල මදවියවන් වූ සිවුරු දරන්. -පෙ- සියල්ල කළු වූ සිවුරු දරන්. -පෙ- සියල්ල රන්වැට්ටිපැහැති සිවුරු දරන්. -පෙ- සියල්ල මුසුපැහැති සිවුරු දරන්. -පෙ- නො සිඳි දවලු ඇති සිවුරු දරන්. -පෙ- දික් දවලු ඇති සිවුරු දරන්. -පෙ- මල්කම් කළ දවලු ඇති සිවුරු දරන්. -පෙ- පෙණ සේ ගෙතූ දවලු ඇති සිවුරු දරන්. -පෙ- අභිය (සැට්ට) දරන්. -පෙ- තිහිරිපිළි දරන්. -පෙ- භිස් වෙළුම් දරන්. මිනිස්සු “කාමනොගී ගිහින් සේ ශ්‍රමණශාක්‍යපුත්‍රියයෝ කෙසේ නම් භිස්වෙළුම් දරන් දැ” යි අමමන් කෙරෙත්. තිත්ද කෙරෙත්. දෙය් කියෙත්.

56. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකුනි. “මහණෙනි, සියල්ල නිල්පැහැති සිවුරු නො දැරිය යුතු ය. සියල්ල රන්වන් වූ සිවුරු නො දැරිය යුතු ය. සියල්ල රතුපැහැති සිවුරු නො දැරිය යුතු ය. සියල්ල මදවියපැහැති සිවුරු නො දැරිය යුතු ය. සියල්ල කළුපැහැති සිවුරු නො දැරිය යුතු ය. සියල්ල රන්වැට්ටිපැහැති සිවුරු නො දැරිය යුතු ය. සියල්ල මුසුපැහැති සිවුරු නො දැරිය යුතු ය. නො සිඳි දවලු ඇති සිවුරු නො දැරිය යුතු ය. දික් දවලු ඇති සිවුරු නො දැරිය යුතු ය. මල්දවලු ඇති සිවුරු නො දැරිය යුතු ය. පෙණදවලු ඇති සිවුරු නො දැරිය යුතු ය. අභිය නො දැරිය යුතු ය. තිහිරිපිළි නො දැරිය යුතු ය. භිස්වෙළුම් නො දැරිය යුතු ය. යමෙක් දරන්නේ නම්, දුකුලාභාවක් වේ”.

57. එකල්හි වස් වැස නිම කළ භික්ෂූහු සිවුරු නූපත් කල්හි බැහැර ද යෙත්. සිවුරු ද ගරින්. කලුරිය ද කෙරෙත්. ගෙරණ්ණමින සි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. ශික්ෂාව බැහැර කළමින සි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. අන්තිමවස්සාවට පැමිණියමින සි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. උන්මත්තකයමින සි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. යෂ්ඨාන්තොද ඇත්තමින සි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. වේදනාවෙන් පෙළෙන්නමින සි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. ඇවැත් නො දැක්මෙහි උබේහිකම් (තහනම්) කරණ ලද්දමින සි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. ඇවැත් පිළියම් නො කිරීමෙහි තහනම් කරණ ලද්දමින සි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. ලාමක දූෂ්ටය අත් නො හැරීමෙහි තහනම් කරණ ලද්දමින සි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. පණ්ඩකයමින සි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. ථෙය්‍යසංවාසකයමින සි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. තීර්ණික ශාසනයට ගියමින සි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. තිර්ථානගතයමින සි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. මාතෘස්වාමිකයමින සි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. පිතෘස්වාමිකයමින සි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. අරහන්තස්වාමිකයමින සි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. භික්ෂුනිදූෂකයමින සි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. සමස්තෝදකයමින සි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. ලොභිකුප්පාදකයමින සි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. උභයෝග්‍යස්ප්‍රතිකයමින සි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්.

* උපසුත්ථය බලනු.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

58. භගවතෝ එතමන් ආරොවෙත්තු. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, වස්සං චුන්ථො භික්ඛු අනුයුනො විවරෙ පක්ඛමති, සනො පතිරුපෙ ගාහකෙ දුතඛං.

59. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, වස්සං චුන්ථො භික්ඛු අනුයුනො විවරෙ විබ්භමති, කාලං කරොති, සාමණේරො පටිජානාති, සිකං පච්චක්ඛානකො පටිජානාති, අනනිමවජ්ඣං අර්ඛාපන්නකො පටිජානාති, සඛේසා සාමි.

60. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, වස්සං චුන්ථො භික්ඛු අනුයුනො විවරෙ උම්මත්තකො පටිජානාති, බ්වත්තවිත්තො පටිජානාති, වෙදනට්ඨො පටිජානාති, ආපත්තියා අදස්සනෙ උක්ඛිත්තකො පටිජානාති, ආපත්තියා අප්පටිකමෙම උක්ඛිත්තකො පටිජානාති, පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිතිස්සගො උක්ඛිත්තකො පටිජානාති, සනො පතිරුපෙ ගාහකෙ දුතඛං.

61. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, වස්සං චුන්ථො භික්ඛු අනුයුනො විවරෙ පණ්ඩකො පටිජානාති, ථෙය්‍යසංවාසකො පටිජානාති, තිත්ඨිප්පක්ඛන්තකො පටිජානාති, නිරවජානගතො පටිජානාති, මාතුසාහකො පටිජානාති, පිතුසාහකො පටිජානාති, අරහන්තසාහකො පටිජානාති, භික්ඛුභිද්දසකො පටිජානාති, සඛස්භෙදකො පටිජානාති, ලොභිදුප්පාදකො පටිජානාති, උභතොඛ්‍යඤ්ජනකො පටිජානාති, සඛේසා සාමි.

62. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, වස්සං චුන්ථො භික්ඛු උයුනො විවරෙ අනාජ්ඣෙ පක්ඛමති, සනො පතිරුපෙ ගාහකෙ දුතඛං.

63. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, වස්සං චුන්ථො භික්ඛු උයුනො විවරෙ අනාජ්ඣෙ විබ්භමති, කාලං කරොති, සාමණේරො පටිජානාති, සිකං පච්චක්ඛානකො පටිජානාති, අනනිමවජ්ඣං අර්ඛාපන්නකො පටිජානාති, සඛේසා සාමි.

64. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, වස්සං චුන්ථො භික්ඛු උයුනො විවරෙ අනාජ්ඣෙ උම්මත්තකො පටිජානාති, බ්වත්තවිත්තො පටිජානාති, වෙදනට්ඨො පටිජානාති, ආපත්තියා අදස්සනෙ උක්ඛිත්තකො පටිජානාති, ආපත්තියා අප්පටිකමෙම උක්ඛිත්තකො පටිජානාති, පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිතිස්සගො උක්ඛිත්තකො පටිජානාති, සනො පතිරුපෙ ගාහකෙ දුතඛං.

65. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, වස්සං චුන්ථො භික්ඛු උයුනො විවරෙ අනාජ්ඣෙ පණ්ඩකො පටිජානාති, ථෙය්‍යසංවාසකො පටිජානාති, තිත්ඨිප්පක්ඛන්තකො පටිජානාති, නිරවජානගතො පටිජානාති, මාතුසාහකො පටිජානාති, පිතුසාහකො පටිජානාති, අරහන්තසාහකො පටිජානාති, භික්ඛුභිද්දසකො පටිජානාති, සඛස්භෙදකො පටිජානාති, ලොභිදුප්පාදකො පටිජානාති, උභතොඛ්‍යඤ්ජනකො පටිජානාති, සඛේසා සාමි.”

58. “මහණෙනි, මෙහි වස් වැස නිම කළ මහණ තෙමේ සිවුරු නූපත් කල්හි බැහැර සේ ද, සුදුසු වූ ගන්තකු ඇති කල්හි දිය යුතු ය.

59. “මහණෙනි, මෙහි වස් වැස නිම කළ මහණ තෙමේ සිවුරු නූපත් කල්හි සිවුරු හරිසි, කලුරිය කෙරෙයි, හෙරණෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, ශික්‍ෂාව බැහැර කළ ඵකෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, අනනිමවස්සුවට පැමිණියෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, සමස් තෙමේ (ඔහුගේ කොටසට) හිමියා වේ.

60. “මහණෙනි, මෙහි වස් වැස නිම කළ මහණ තෙමේ සිවුරු නූපත් කල්හි උමතු වූවෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, යක්‍ෂොන්මාද ඇත්තෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, වේදනාවෙන් පෙළෙන්නෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, ඇවැත් නො දැක්මෙහි තහනම් කරණ ලද්දෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි තහනම් කරණ ලද්දෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, ලාමක දූෂ්ටය අත් නො හැරීමෙහි තහනම් කරණ ලද්දෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, සුදුසු වූ ගන්තකු ඇති කල්හි (කොටස) දිය යුතු ය.

61. “මහණෙනි, මෙහි වස් වැස නිම කළ මහණ තෙමේ සිවුරු නූපත් කල්හි පණ්ඩකයෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, ථෙය්‍යසංවාසකයෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, නිත්‍යපක්කනාකයෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, තිරව්ණනගන යෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, මාතෘඝාතකයෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, පිතෘ-ඝාතකයෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, අරහන්තඝාතකයෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, භික්ෂුනීදූෂකයෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, සමස්තෙදකයෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, ලොහිතුපාදකයෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, උභතො-බ්‍යඤ්ඤාතකයෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, ඔහුගේ කොටසට සමස් තෙමේ හිමියා වේ.

62. “මහණෙනි, මෙහි වස් වැස නිම කළ මහණ තෙමේ උපන් සිවුරු නො බෙදූ කල්හි බැහැරයෙයි, සුදුසු වූ ගන්තකු ඇති කල්හි (කොටස) දිය යුතු ය.

63. “මහණෙනි, මෙහි වස් වැස නිම කළ මහණ තෙමේ උපන් සිවුරු නො බෙදූ කල්හි සිවුරු හරිසි, කලුරිය කෙරෙයි, හෙරණෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, ශික්‍ෂාව බැහැර කෙළෙමි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, අනනිමවස්සුවට පැමිණියෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, සමස් තෙමේ හිමියා වේ.

64. “මහණෙනි, මෙහි වස් වැස නිම කළ මහණ තෙමේ උපන් සිවුරු-නො බෙදූ කල්හි උන්මහකයෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, යක්‍ෂොන්මාද ඇත්තෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, වේදනාවෙන් පෙළෙන්නෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, ඇවැත් නො දැක්මෙහි තහනම් කරණ ලද්දෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි තහනම් කරණ ලද්දෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, ලාමකදූෂ්ටය අත් නො හැරීමෙහි තහනම් කරණ ලද්දෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, සුදුසු වූ ගන්තකු ඇති කල්හි (කොටස) දිය යුතු ය.

65. “මහණෙනි, මෙහි වස් වැස නිම කළ මහණෙක් තෙමේ උපන් සිවුරු නො බෙදූ කල්හි පණ්ඩකයෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, ථෙය්‍යසංවාසකයෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, නිත්‍යපක්කනාකයෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, තිරව්ණනගනයෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, මාතෘඝාතකයෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, පිතෘඝාතකයෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, අරහන්තඝාතකයෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, භික්ෂුනීදූෂකයෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, සමස්තෙදකයෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, ලොහිතුපාදකයෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, උභතොබ්‍යඤ්ඤාතකයෙක්මි සි ප්‍රතිඥ කෙරෙයි, සමස්තෙමේ හිමියා වේ.”

66. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, වස්සං වුත්ථානං භික්ඛුනං අනුප්පනෙන විවරෙ සංඛේසා භිජ්ජති, තත්ථ මනුස්සා එකස්මිං පකෙඛ උදකං දෙනති, එකස්මිං පකෙඛ විවරං දෙනති ‘සංඛේසං දෙමා’ති, සංඛේසෙය්‍යවෙනං.

67. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, වස්සං වුත්ථානං භික්ඛුනං අනුප්පනෙන විවරෙ සංඛේසා භිජ්ජති, තත්ථ මනුස්සා එකස්මිං පකෙඛ උදකං දෙනති, තස්මිංයෙව පකෙඛ විවරං දෙනති ‘සංඛේසං දෙමා’ති, සංඛේසෙය්‍යවෙනං.

68. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, වස්සං වුත්ථානං භික්ඛුනං අනුප්පනෙන විවරෙ සංඛේසා භිජ්ජති, තත්ථ මනුස්සා එකස්මිං පකෙඛ උදකං දෙනති, එකස්මිං පකෙඛ විවරං දෙනති ‘පකඛස්සං දෙමා’ති, පකඛස්සෙය්‍යවෙනං.

69. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, වස්සං වුත්ථානං භික්ඛුනං අනුප්පනෙන විවරෙ සංඛේසා භිජ්ජති, තත්ථ මනුස්සා එකස්මිං පකෙඛ උදකං දෙනති, තස්මිංයෙව පකෙඛ විවරං දෙනති ‘පකඛස්සං දෙමා’ති, පකඛස්සෙය්‍යවෙනං.

70. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, වස්සං වුත්ථානං භික්ඛුනං උප්පනෙන විවරෙ අභාජිතෙ සංඛේසා භිජ්ජති, සංඛේසං සමකං හ.ජෙතබ්බි” නති.

71. තෙන බො පන සමයෙන ආයස්මා රෙවතො අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො හතෙථ ආයස්මතො සාපිපුත්තස්ස විවරං පාහෙසි: “ඉමං විවරං ථෙරස්ස දෙහි”ති. අථ බො සො භික්ඛු අනුතරාමග්ගෙ ආයස්මතො රෙවතස්ස විස්සාසා තං විවරං අග්ගහෙසි. අථ බො ආයස්මා රෙවතො ආයස්මතා සාපිපුත්තෙන සමාගන්ත්වා පුච්ඡි: “අහං හනෙන, ථෙරස්ස විවරං පාහෙසිං. සමපත්තං තං විවර”නති. “නාහනතං ආවුසො විවරං පස්සාමි”ති. අථ බො ආයස්මා රෙවතො තං භික්ඛුං එතදවොච: “අහං ආවුසො ආයස්මතො හතෙථ ථෙරස්ස විවරං පාහෙසිං. කතනතං විවර”නති. “අහංහනෙන, ආයස්මතො විස්සාසා තං විවරං අග්ගහෙසි”නති.

72. හගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භික්ඛුස්ස හතෙථ විවරං පභිණාති: ‘ඉමං විවරං ඉත්ථානාමස්ස දෙහි’ති. සො අනුතරාමග්ගෙ යො පභිණාති, තස්ස විස්සාසා ගණ්හාති, පුග්ගතිතං. යස්ස පභියති, තස්ස විස්සාසා ගණ්හාති, දුග්ගතිතං.

73. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භික්ඛුස්ස හතෙථ විවරං පභිණාති: ‘ඉමං විවරං ඉත්ථානාමස්ස දෙහි’ති. සො අනුතරාමග්ගෙ යස්ස පභියති, තස්ස විස්සාසා ගණ්හාති, දුග්ගතිතං. යො පභිණාති, තස්ස විස්සාසා ගණ්හාති, පුග්ගතිතං.

66. “මහණෙනි, මෙහි වස් වැස නිම කළ භික්ෂූන්ට සිවුරු නූපත් කල්හි සඬ්ඝ තෙමේ බිඳෙයි, එහි මිනිස්සු එක් පක්‍ෂයකට දිය දෙත්, එක් පක්‍ෂයකට ‘සඬ්ඝයාට දෙමු’ යි සිවුරු දෙත්, ඒ සිවුරු සඬ්ඝයාට ම වේ.

67. “මහණෙනි, මෙහි වස් වැස නිම කළ භික්ෂූන්ට සිවුරු නූපත් කල්හි සඬ්ඝ තෙමේ බිඳෙයි, එහි මිනිස්සු එක් පක්‍ෂයක දිය දෙත්, ‘සඬ්ඝයාට දෙමු’ යි ඒ පක්‍ෂයට ම සිවුරු දෙත්, ඒ සිවුරු සඬ්ඝයාට ම වේ.

68. “මහණෙනි, මෙහි වස් වැස නිම කළ භික්ෂූන්ට සිවුරු නූපත් කල්හි සඬ්ඝ තෙමේ බිඳෙයි, එහි මිනිස්සු එක් පක්‍ෂයකට දිය දෙත්, ‘පක්‍ෂයට දෙමු’ යි එක් පක්‍ෂයකට සිවුරු දෙත්, ඒ සිවුරු පක්‍ෂයට ම වේ.

69. “මහණෙනි, මෙහි වස් වැස නිම කළ භික්ෂූන්ට සිවුරු නූපත් කල්හි සඬ්ඝ තෙමේ බිඳෙයි, එහි මිනිස්සු එක් පක්‍ෂයකට දිය දෙත්, ඒ පක්‍ෂයට ම ‘පක්‍ෂයට දෙමු’ යි සිවුරු දෙත්, ඒ සිවුරු පක්‍ෂයට ම අයත් වේ.

70. “මහණෙනි, මෙහි වස් වැස නිම කළ භික්ෂූන්ට උපත් සිවුරු නො බෙදූ කල්හි සඬ්ඝ තෙමේ බිඳෙයි, සියල්ලන්ට සම ව බෙදිය යුතු ය”.

71. එකල්හි ආයුෂමත් රෙවත සථවිර තෙමේ එක්තරා මහණකු අත ආයුෂමත් ශාරීපුත්‍ර සථවිරයන් වහන්සේට “මේ සිවුර තෙරුන්ට දෙව” යි සිවුරක් යැවී ය. ඉක්බිති ඒ මහණ තෙමේ අතරමග දී ආයුෂමත් රෙවත තෙරුන් කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ඒ සිවුර ගත්තේ ය. එකල්හි ආයුෂමත් රෙවත සථවිර තෙමේ ආයුෂමත් ශාරීපුත්‍ර තෙරුන් හමු වී “සාමිනි, මම තෙරුන් වහන්සේට සිවුරක් යැවීම. ඒ සිවුර ලැබුණේ දැ” යි විචාලේ ය. “ඇවැත්නි, මම ඒ සිවුර නො දකිමි.” ඉක්බිති ආයුෂමත් රෙවත සථවිර තෙමේ ඒ මහණහු “ඇවැත්නි, මම ආයුෂමතුන්ගේ අත තෙරුන් වහන්සේට සිවුරක් යැවීම. ඒ සිවුර කොහි දැ” යි විචාලේ ය. “සාමිනි, මම ආයුෂමතුන් වහන්සේ කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ඒ සිවුර ගත්තෙමි” යි කී ය.

72. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කළහ. “මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ ‘මේ සිවුර මෙනම් ඇත්තනුට දෙව’ යි මහණකු අත සිවුරක් යවයි, ඒ මහණ තෙමේ අතරමග දී යමෙක් යවා නම්, ඔහු කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ගණියි, එය නිවරුදි ගැණීමෙකි. එය යමකු සඳහා යවනු බැවේ ද, ඔහු කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ගණියි, එය වැරදි ගැණීමෙකි.

73. “මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ ‘මේ සිවුර මෙනම් ඇති මහණහුට දෙව’ යි මහණකු අත සිවුරක් යවයි, හෙතෙමේ අතරමග දී යමකුට යවනු ලැබේ ද, ඔහු කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ගණියි. වැරදි ගැණීමෙක් වේ. යමෙක් යවා ද, ඔහු කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ගණියි. නිවරුදි ගැණීමෙක් වේ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

74. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භික්ඛුස්ස හතෙව් විවරං පභිණාති: ‘ඉමං විවරං ඉත්ථන්තාමස්ස දෙති’ති. සො අන්තරාමග්ගෙ සුණාති: ‘යො පභිණාති, සො කාලකතො’ති, තස්ස මතකවිවරං අභිධාති, ස්වාභිධානං. යස්ස පභිසති, තස්ස විස්සාසා ගණහාති, දුග්ගහිතං.

75. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භික්ඛුස්ස හතෙව් විවරං පභිණාති: ‘ඉමං විවරං ඉත්ථන්තාමස්ස දෙති’ති. සො අන්තරාමග්ගෙ සුණාති: ‘යස්ස පභිසති, සො කාලකතො’ති, තස්ස මතකවිවරං අභිධාති, ස්වාභිධානං. යො පභිණාති, තස්ස විස්සාසා ගණහාති, දුග්ගහිතං.

76. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භික්ඛුස්ස හතෙව් විවරං පභිණාති: ‘ඉමං විවරං ඉත්ථන්තාමස්ස දෙති’ති. සො අන්තරාමග්ගෙ සුණාති: ‘උභො කාලකතා’ති, යො පභිණාති, තස්ස මතකවිවරං අභිධාති, ස්වාභිධානං. යස්ස පභිසති, තස්ස මතකවිවරං අභිධාති, ස්වාභිධානං.

77. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භික්ඛුස්ස හතෙව් විවරං පභිණාති: ‘ඉමං විවරං ඉත්ථන්තාමස්ස දමම්’ති. සො අන්තරාමග්ගෙ යො පභිණාති, තස්ස විස්සාසා ගණහාති, දුග්ගහිතං. යස්ස පභිසති, තස්ස විස්සාසා ගණහාති, දුග්ගහිතං.

78. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භික්ඛුස්ස හතෙව් විවරං පභිණාති: ‘ඉමං විවරං ඉත්ථන්තාමස්ස දමම්’ති. සො අන්තරාමග්ගෙ යස්ස පභිසති, තස්ස විස්සාසා ගණහාති, දුග්ගහිතං. යො පභිණාති, තස්ස විස්සාසා ගණහාති, දුග්ගහිතං.

79. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භික්ඛුස්ස හතෙව් විවරං පභිණාති: ‘ඉමං විවරං ඉත්ථන්තාමස්ස දමම්’ති. සො අන්තරාමග්ගෙ සුණාති: ‘යො පභිණාති, සො කාලකතො’ති, තස්ස මතකවිවරං අභිධාති, ස්වාභිධානං. යස්ස පභිසති, තස්ස විස්සාසා ගණහාති, දුග්ගහිතං.

80. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භික්ඛුස්ස හතෙව් විවරං පභිණාති: ‘ඉමං විවරං ඉත්ථන්තාමස්ස දමම්’ති. සො අන්තරාමග්ගෙ සුණාති: ‘යස්ස පභිසති, සො කාලකතො’ති, තස්ස මතකවිවරං අභිධාති, ස්වාභිධානං. යො පභිණාති, තස්ස විස්සාසා ගණහාති, දුග්ගහිතං.

81. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භික්ඛුස්ස හතෙව් විවරං පභිණාති: ‘ඉමං විවරං ඉත්ථන්තාමස්ස දමම්’ති. සො අන්තරාමග්ගෙ සුණාති: ‘උභො කාලකතා’ති, යො පභිණාති, තස්ස මතකවිවරං අභිධාති, ස්වාභිධානං. යස්ස පභිසති, තස්ස මතකවිවරං අභිධාති, ස්වාභිධානං.”

82. “අට්ඨමා භික්ඛවෙ, මාතිකා විවරස්ස උප්පාදාය: සීමාය දෙති. කතිකාය දෙති. භික්ඛාපඤ්ඤාතනියා දෙති. සඛ්ඤ්ඤා දෙති. උතතො සඛ්ඤ්ඤා දෙති. වස්සං චුත්ථසඛ්ඤ්ඤා දෙති. ආදියා දෙති. සුග්ගලස්ස දෙති.”

74. “මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ මහණකු අත ‘මේ සිටුර මෙනම් ඇත්තනුට දෙව’ යි සිටුරක් යවයි, හෙතෙමේ අතරමග දී ‘යමෙක් යවා ද, හෙතෙමේ කලුරිය කෙළේ ය’ යි අසයි, එය ඔහුගේ මතක සිටුරක් කොට ඉටයි, නිවැරදි ඉටිමෙක් වේ. යමකුට යවනු ලැබේ ද, ඔහු කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ගණියි, වැරදි ගැණීමෙක් වේ.

75. “මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ මහණකු අත ‘මේ සිටුර මෙනම් ඇත්තනුට දෙව’ යි සිටුරක් යවයි, හෙතෙමේ අතරමග දී ‘යමකුට යවනු ලැබේ ද, හෙතෙමේ කලුරිය කෙළේ ය’ යි අසයි, එය ඔහුගේ මතක සිටුරක් කොට ඉටයි, වැරදි ඉටිමෙක් වේ. යමෙක් යවා ද, ඔහු කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ගණියි, නිවැරදි ගැණීමෙක් වේ.

76. “මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ මහණකු අත ‘මේ සිටුර මෙනම් ඇත්තනුට දෙව’ යි සිටුරක් යවයි, හෙතෙමේ අතරමග දී ‘දෙදෙන ම කලුරිය කලහ’ යි අසයි. යමෙක් යවා ද, එය ඔහුගේ මතක සිටුරක් කොට ඉටයි, නිවැරදි ඉටිමෙක්. යමකුට යවනු ලැබේ ද, එය ඔහුගේ මතකසිටුරක් කොට ඉටයි, වැරදි ඉටිමෙක්.

77. “මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ මහණකු අත ‘මේ සිටුර මෙනම් ඇත්තනුට දෙම’ යි සිටුරක් යවයි, හෙතෙමේ අතරමග දී ‘යමෙක් යවා ද, ඔහු කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ගණියි, වැරදි ගැණීමෙක්. යමකුට යවනු ලැබේ ද, ඔහු කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ගණියි, නිවැරදි ගැණීමෙක්.

78. “මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ මහණකු අත ‘මේ සිටුර මෙනම් ඇත්තනුට දෙම’ යි සිටුරක් යවයි, හෙතෙමේ අතරමග දී ‘යමකුට යවනු ලැබේ ද, ඔහු කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ගණියි, නිවැරදි ගැණීමෙක්. යමෙක් යවා ද, ඔහු කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ගණියි, වැරදි ගැණීමෙක්.

79. “මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ මහණකු අත ‘මේ සිටුර මෙනම් ඇත්තනුට දෙම’ යි සිටුරක් යවයි, හෙතෙමේ අතරමග දී ‘යමෙක් යවා ද, හෙතෙමේ කලුරිය කෙළේ ය’ යි අසයි, එය ඔහුගේ මතක සිටුරක් කොට ඉටයි, වැරදි ඉටිමෙක්. යමකුට යවනු ලැබේ ද, ඔහු කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ගණියි, නිවැරදි ගැණීමෙක්.

80. “මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ මහණකු අත ‘මේ සිටුර මෙනම් ඇත්තනුට දෙම’ යි සිටුරක් යවයි, හෙතෙමේ අතරමග දී ‘යමකුට යවනු ලැබේ ද, හෙතෙමේ කලුරිය කෙළේ ය’ යි අසයි, එය ඔහුගේ මතක සිටුරක් කොට ඉටයි, නිවැරදි ඉටිමෙක්. යමෙක් යවා ද, ඔහු කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ගණියි, වැරදි ගැණීමෙක්.

81. “මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ මහණකු අත ‘මේ සිටුර මෙනම් ඇත්තනුට දෙම’ යි සිටුරක් යවයි, හෙතෙමේ අතරමග දී ‘දෙදෙන කලුරිය කලහ’ යි අසයි, යමෙක් යවා ද, එය ඔහුගේ මතක සිටුරක් කොට ඉටයි, වැරදි ඉටිමෙක්. යමකුට යවනු ලැබේ ද, ඔහුගේ මතක සිටුරක් කොට ඉටයි, නිවැරදි ඉටිමෙක්.”

82. මහණෙනි, සිටුරු ලැබීමට මේ මාතෘකා අටෙකි: සීමාවෙහි දෙසි. කතිකාවෙන් දෙසි. භික්ෂාප්‍රඥප්තියෙන් දෙසි. සංඝයාට දෙසි. උභයො-සංඝයාට දෙසි. වස් වැස නිම කළ සංඝයාට දෙසි. නියම කොට දෙසි. පුද්ගලයකුකට දෙසි යන අට ය*.”

83. “සීමාය දෙනි, යාවතිකා භික්ඛු අනෙකාසීමගතා, තෙති භාජෙතබ්බං.

84. “කතිකාය දෙනි, සම්බහුලා ආවාසා සමානලාභා හොනති, එකස්මිං ආවාසෙ දිනෙන සබ්බත්ථ දිනනං හොති.

85. “භික්ඛාපඤ්ඤතතියා දෙනි, යත සම්ඝස්ස ධූවකාරා කර්මනති, තත්ථ දෙති.

86. “සම්ඝස්ස දෙනි, සම්මුඛිභූතෙන සමෙස්ස භාජෙතබ්බං.

87. “උභතො සම්ඝස්ස දෙනි, ඛත්තකාපි භික්ඛු හොනති, එකා භික්ඛුහි හොති, උපස්සං දුතබ්බං. ඛත්තකාපි භික්ඛුනියො හොනති, එකො භික්ඛු හොති, උපස්සං දුතබ්බං.

88. “වස්සං චුත්ථස්මිංසස්ස දෙනි, යාවතිකා භික්ඛු තස්මිං ආවාසෙ වස්සං චුත්ථා, තෙති භාජෙතබ්බං.

89. “ආදිස්ස දෙනි, යාගුයා වා භතෙන වා බාදනියෙ වා විවරෙ වා සෙනාසනෙ වා භෙසඤ්ජෙ වා.

90. “පුග්ගලස්ස දෙනි: ‘ඉමං විවරං ඉත්ථන්තාමස්ස දමමි’ති”.

විවරකක්කකො නිට්ඨිතො අට්ඨමො.

83. “සීමාවෙහි දෙසි ද, යම් පමණ භික්ෂුහු සීමාව තුළට පිවිසියෝ ද, ඔවුන් විසින් බෙදිය යුතු ය.

84. “කතිකාවෙන් (සමානලාභසමමුතියෙන්) දෙසි ද, බොහෝ ආවාසයෝ සමානලාභ ඇත්තාහු වෙත් ද, එක් ආවාසයකට දුන් කල්හි කතිකානුරූප ව සියලු ආවාසයන්ට දෙන ලද්දේ වේ.

85. “භික්ෂාප්‍රඥ්‍ය්‍යන්යෙන් දෙසි ද, යම් තැනෙකහි සංඝයාට නීති සන්කාරකරණු ලැබෙත් ද, ඒ ආවාසයන්ට දෙසි.

86. “සංඝයාට දෙසි ද, හමු වූ සංඝයා විසින් බෙදිය යුතු ය.

87. “උභතොසංඝයාට දෙසි ද, බොහෝ භික්ෂුහු වෙත් ද, එක් භික්ෂුණියක් වේ ද, අඩක් දිය යුතු ය. බොහෝ භික්ෂුණිහු වෙත් ද, එක් භික්ෂුනමක් වේ ද, අඩක් දිය යුතු ය.

88. “වස් වැස නිම කළ සංඝයාට දෙසි ද, යම් පමණ භික්ෂුහු ඒ ආවාසයෙහි වස් වැස නිම කළාහු ද, ඔවුන් විසින් බෙදිය යුතු ය.

89. “නියම කොට දෙසි ද, කැඳ හෝ බත් හෝ කැසුතු දෙය හෝ සිවුරු හෝ සෙනසුන් හෝ බෙහෙත් හෝ පිළිගත්තවුන්ට එය අයත් වෙයි.

90. “පුද්ගලයකුහට දෙසි ‘මේ සිවුරු මේනම් ඇත්තහුට දෙමි’ යි.”

අටවැනි විවරකතකාංගය නිම.

—

ඉමමහි බකිකො වසු ජනනවුති.

තස්ස උද්දතං:

1. රාජගහකො නෙගමො දිස්වා වෙසාලිස්සං ගණ්ණං,
සුත රාජගහං ගන්ත්වා රඤ්ඤායු තං පටිවෙදයි.
2. පුතො සාලවතීකාය අභයස්ස හි අත්තපො,
ජීවතීති කුමාරෙන සඤ්ඤාතො ජීවකො ඉති.
3. සො හි තකකසිලං¹ ගන්ත්වා උග්ගහෙත්වා මහාභිසො,
සත්තවසසිකආබාධං නත්තිකමෙමන නාසයි.
4. රඤ්ඤා භගඤ්ඤාබාධං ආලෙපෙන අපාකරි²,
මමඤ්ඤා ඉත්ථාගාරඤ්ඤා බුද්ධිසම්ඤ්ඤාපට්ඨන්³.
5. රාජගහිකො ච සෙට්ඨි අත්තගණ්ණං නිකිච්ඡිතං⁴,
පඤ්ඤාතස්ස මහ රොගං සත්තපානෙන නාසයි.
6. අධිකාරඤ්ඤා ඡිවෙය්‍යං⁵ අභිසන්තං සිත්තහසි,⁶
තීති⁷ උප්පලගජෙති සමතිංසට්ඨරෙවනං.
7. පකතන්තං වරං යාචි සිවෙය්‍යඤ්ඤා පටිග්ගති,
විවරඤ්ඤා ගිහිදන්තං අනුඤ්ඤාසි තථාගතො.
8. රාජගහෙ ජනපදෙ බහුං උප්පජ්ඣි විවරං,
පාචාතො කොසිකඤ්ඤාච කොජවො අසිකාසිසං.
9. උච්චාවචා ච සන්තුවසී නාගමෙ සාගමෙසු ව⁸
පඨමං පච්ඡා සදිසා කතිකා ච පටිගරාං.
10. තණ්ඛාගාරං අගුත්තඤ්ඤා වුට්ඨාපෙනති තථෙව ච,
උසස්සන්තං කොලාහලඤ්ඤා කථං භාෂෙ කථං දදෙ.
11. සකුභිරෙකභාගෙන පටිවිංසො කථං දදෙ,
ජකණෙන සිතුඤ්ඤා ව⁹ උත්තරිතුං¹⁰ න ජානතො.
12. මරොපන්නා භාජනඤ්ඤා පාතියා ච ඡමාය ව,
උපට්ඨාමා මජ්ඣෙකි ජීර්ණා ඵකතො පඤ්ඤානෙන ව.
13. ඵරාසාව්ඡින්නාව්චබද්ධා අද්දසාසි උබ්බන්ධිතො,
විමංසිත්වා සත්තමුති අනුඤ්ඤාසි තිවිවරං.

-
1. "තකකසිලායං" ම හු ර. 2. "අපාකරී" ම ඡ සං "අපාකරී" PTS.
3. "උපට්ඨති" ම ඡ සං 4. "අත්තගණ්ණං නිකිච්ඡිතං" ම ඡ සං.
"අත්තගණ්ණං නිකිච්ඡිතං" තො.වි. ම හු ර PTS.
5. "සිවෙය්‍යං" ම ඡ සං PTS 6. "සිත්තහසි" ම ඡ සං. PTS.
7. "තීති" PTS. තො.වි. ම හු ර. 8. "නාගමෙ සාගමෙසු ව" ම ඡ සං.
9. "සිතුදකා" ම ඡ සං. "සිතුංසව" PTS 10. "උත්තරිතුං" ම ඡ සං.

මේ බකුකයෙහි වසතු සානුවෙකි.

එහි උද්දාය (වසතුනාමාවලිය) මෙසේ ය:

1. රජගහනුවර වැසි කෙලඹිජන තෙමේ විසාලාමනනුවර වැසි ගණිකාව දෑක නැවත රජගහනුවරට ගොස් රජුට එකරුණ දැන් වී ය.
2. අභයකුමරුගේ අනුජ වූ, සාලවතී නම් ගණිකාවගේ පුත්‍ර තෙමේ කුමරුන් විසින් “ජවත් මේ” නු සි ජීවක ය සි කියන ලද්දේ ය.
3. හෙතෙමේ තක්සලාවට ගොස් උගෙන මන වෙදෙක් වූයේ සන් අවුරුද්දක් පැවති හිසරුදාව නසාකම්යෙන් නැසී ය.
4. බිම්සරජුගේ : හගඤ්චාබාධය ආලෙපයක් දීමෙන් ඉවත් කෙළේ ය. මාහට ද අනතාපුරයට ද බුදුරජුන්ට ද භික්ෂුසමසයාව ද උවටැන් කරව සි (රජතෙමේ තනතුරු දුන්නේ ය.)
5. රජගහසිවු තෙමේ සුව පත් කරණ ලද්දේ ය. (බරණැස්සිවුපුත්තූගේ) අනතගණ්ඨ ආබාධයට පිළියම් කරණ ලදී. පජ්ජාතරජුගේ මහා රොගය ගිතෙල් පෙවීමෙන් නැසුයේ ය.
6. අභිකාරය ද, සිව්වයාපරිත්‍යාගය ද, දෙස් කිපුනු ශරීරය මොලොක් කිරීම ද, උපුල්මල්මටි තුණෙකින් සමත්ස් විරෙවනය -
7. ප්‍රකාණ්ඩවතාව ඇති බුදුරජුගෙන් වරයක් ඉල්ලී ය. සිව්වයාවසනු පිළිගත්ත. තථාගතයන් වහන්සේ ගැහැවියන් දෙන සිවුරු පිළිගැණීම අනුදත් සේක.
8. රජගහනුවර ද ජනපදයෙහි ද බොහෝ සිවුරු උපත. උතුරුපළව ද, කොසෙයාපාචාරය ද, කොඳුපලස ද පන්සියයක් අගනා කම්බිලිය ද,
9. කුදුමනත් සිවුරු, සතුටුවීම, අනපෙක්ෂා සාපෙක්ෂාවන්හි (අකැමැත්තෙන් කොටස නො දීම, අකැමැත්තෙන් කොටස දීම), පලමු පැමිණීම, පසු ව පැමිණීම, එක් ව සොහොනට පැමිණීම, කතිකා කොට පැමිණීම, ආරාමයට ගෙන ආ සිවුරු ආපසු ගෙන ගියහ.
10. භාණ්ඩාගාරය, සිවුරු ආරක්ෂා නො වීම, (භාණ්ඩාගාරිකයා) බැහැර කරවත්. භාණ්ඩාගාරය සිවුරුවලින් පිරීම, සිවුරු බෙදන තැන කොලාහලය, කෙසේ බෙදන්නේ ද කෙසේ දෙන්නේ ද -
11. ගමනට සුදුනම් වූ භික්ෂූහුගේ කොටස දීම, අතිරේක භාගය දීම, පිරිකර කොටස කෙසේ දෙන්නේ ද, ගොම හා නො නැමිලු පඬු, පඬු ඉතිරීම, පඬු පැසීම පඬු නො පැසීම ද නො දනිත්.
12. පඬු බාන්තෝ, පඬු වක්කිරීමට බඳුන, තලියෙහි, බිම සිවුරු ඇතිරීම, (මේයෝ තණ ඇතිරිය කැහ.) සිවුර මැද (පඬු ගැලීම), කොන් දිරත්. එක් පසකින් පඬු වැගිරේ. සිවුර දැඩි වීම,
13. සිවුර රළුවීම, කඩ නො කැපීම, ලියදි බැඳි කුඹුර, සිවුරුපොදි ඔසවා ගත් භික්ෂූන් ද දුටු සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පරික්ෂා කොට තුන් සිවුර අනුදත් සේක.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

14. අඤ්ඤාන අතිරෙකෙන උප්පජ් ජ්ඣමෙව ව,
මාතුඤ්ඤා වරං යාචි දාතුං වසසිකසාපිකං.
15. ආගන්තුගමිතිලානං උපට්ඨාකඤ්ච හෙසජං¹
ධූවං උදකසාපිඤ්ච පණීතං අනිච්ඡාදකං.

 16. ප්ලලකච්ඡ මුඛං බොමං පරිපුණ්ණං අධිට්ඨනං²,
පච්ඡිමං³ කතො ගරුකො විකණ්ණො සුත්තමොතිරි⁴.
 17. ලුප්තනි නප්පහොනති ව අකාඨිකං ඛද්ධනි ව,
අකචනෙ අසනියා ඵකො වස්සං උතුමති ව.
 18. ථෙව භාතුකා රාජගතෙ උපනඤ්ඤ පුන ථව්සු,
කුච්ඡිවිකාරො ගිලානො උනො වෙව ගිලානකා⁵.
 19. නග්ගා කුසා මාකචිරං ඵලකො කෙසකමඛලං,
මාලඋලිකපක්කඤ්ච අජිතං අනක්කනාල ව⁶.
 20. පොත්ථිකං කීලපිතඤ්ච ලොහිතං මඤ්ඤ්ථෙඨින ව⁷,
කණ්ණා මහාරභනාමා⁸ අච්ඡින්නදසිකා නථා.
 21. දීඝපුප්ඵඵණදසා කඤ්චුතිරිට්ඨෙඨිතං,
අනුප්පනො පක්කමති සබ්බො භිජ්ජති නාවදෙ.
 22. පතෙක දදනති සබ්බස්ස ආයස්මා රෙවනො පති,
විස්සාසගාගාධිට්ඨාති අට්ඨ විවරමාතිකාති.

1. "හෙසජං" ම ඡ සං. PTS. ම නු ප. අ ව.
 2. "අධිට්ඨනං" ම ඡ සං. PTS. අ ව. තො ව. 3. "පච්ඡිමං" තො ව. ම නු ප.
 4. "සුත්තමොතිරි" තො ව. ජ ව. ම නු ප. 5. ගිලානො PTS තො ව.
 6. "අක්කනාලකං" ම ඡ සං. 7. "මඤ්ඤ්ථෙඨින ව" ම ඡ සං.
 8. "මහාරභනාමා" ම ඡ සං. PTS. තො ව. ම නු ප.

14. අනික් අනික් අනිරෙක සිටුරෙන් සුක්කවීම, අනඳ තෙරුන්ට සිටුරක් ලැබුනේ ය. අදනග සිදුරුවීම, වාතුද්දිසිකමගාමෙසය, වර ඉල්ලී ය. වැසිසළ දීම,

15. ආගන්තුක, ගමික, ගිලාන, උපට්ඨාක, බෙහෙත් දීම, නිති කැඳ දීම, දියසළ දීම, පිණි බොජුන් වැළදීම, කුඩා පසතුරුන් නතනම් කිරීම,

16. පුලුකවජ්ජාබාධය, මුව පිස්නා රෙදිකඩ, කොමුයෙන් කළ පැරණි වන, පිරිපුන් තුන් සිටුරු, ඉරිම, පැසුළු සිටුර, කරණ ලද බර වූ පැසුකුල විවරය, සිටුරෙහි කොන් දික්වීම, නුල් ඉදිරීම,

17. සිටුරු පත් නැසේ. කඩ කැපීමට නො පොතොනේ ය. අමුතු පටියක් ඇල්ලීම, බොහෝ සිටුරු ලැබීම, අකවනසෙහි තුබූ සිටුර නැතිවීම, අසනියෙන් සහලසිටුරෙන් වෙන් ව ගම් වැදීම, තනි ව වස් විසීම, වසානසෙන් අත් කැලසෙහි එකලා ව විසීම -

18. සතෝදරයෝ දෙදෙන රජගනනුවර වස් වුසුන. උපනඤ්ඤ තෙරුන් සැවැත්නුවර වස් විසීම, දෙපලක එකලා ව වස් විසීම, කුවර්විකාරය ඇති ගිලනා, ගිලන්හු දෙදෙන, ගිලන් උවටැනට සුදුසු නො සුදුසු අය -

19. තන්න ව පැමිණීම, කුසවැහරි දූරීම, වාකවැහරි, එලකවැහරි, කෙහෙකම්බිලි, වාලකම්බිලි, මහමුණු පියාපත්, අඳුන් දිවසම්, වරානුසෙන් කළ වැහරි,

20. නියදින් කළ වැහරි, නිල්වන් වන්, රන්වන් වන්, රතු වන්, මදටිය පැහැ ඇති වන් හා කළු වන්, පත්තැපිටපැහැති වන්, කන්වැපිටපැහැති වන්, නො සිඳු දාවලු ඇති සිටුරු, එසේම -

21. දික් දාවලු ඇති සිටුරු, මල්දාවලු ඇති සිටුරු, පෙණදාවලු ඇති සිටුරු, සැට්ටය, රැක්සුඹුලු, හිස්වෙළුම්, සිටුරු නූපත් කල්හි බැහැර යයි. සිටුරු උපන් කෙණෙහි සබ්බ තෙමේ බිඳේ.

22. පක්ෂයකට දෙත්. සබ්බයාට දෙත්. ආයුෂමත් රෙවන තෙමේ (ශාරිපුත්ත තෙරුන්ට සිටුරක්) යැවී ය. විකවාසයෙන් ගැණීම, ඉරිම, සිටුරු ලැබීමේ මාතෘකා අටෙක යන මොහු වෙත්.

9

වමෙපයාසකනිකං.

1. තෙන බො පන සමයෙන බුද්ධා හගවා වමපායං විහරති ගුණරාග පොකකරණීයා නීරෙ. තෙන බො පන සමයෙන කාසිසු ජනපදෙසු වාසහගාමො නාම නොති. තත් කසසපගොතො නාම භික්ඛු ආවාසිකො හොති නන්තිබුද්ධො උසුසකං. ආපනො “කිනති අනාගතා ව පෙසලා භික්ඛු ආගවේශස්සං, ආගතා ව පෙසලා භික්ඛු ථාසු-1 විහරෙයස්සං, අසඤ්ච ආවාසො දුද්ධිං විරුළුති වෙසුලං ආපසෙය්‍යසා”ති.

2. තෙන බො පන සමයෙන සම්බුද්ධා භික්ඛු කාසිසු වාරිකං වරමානා යෙන වාසහගාමො තදවසරං. අද්දසා බො කසසපගොතො භික්ඛු තෙ භික්ඛු දුරතොව ආගවේශෙන, දිස්වාන ආසනං පඤ්ඤාපෙසි. පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකථලිකං උපතිකම්පි, පච්චුග්ගනාවා පහනවිවරං. පටිග්ගතෙසි. පානීයෙන ආප්‍රවේ. නාහානෙ උසුසකං අකාසි. උසුසකමි අකාසි යාගුයා බාදනීයෙ හත්තසම්.

3. අථ බො තෙසං ආගන්තුකානං භික්ඛුනං එතදනොසි: “නද්දකො බො අයං ආවුසො, අවාසිකො භික්ඛු. නහානෙ උසුසකං කරොති. උසුසකමි කරොති යාගුයා බාදනීයෙ හත්තසම්. හඤ් මයං ආවුසො ඉධෙව වාසනගාමෙ නිවාසං කපෙමාමි”ති. අථ බො තෙ ආගන්තුකා භික්ඛු තත්ථෙව වාසහගාමෙ නිවාසං කපෙසුසු.

4. අථ බො කසසපගොතොසං භික්ඛුනො එතදනොසි: “යො බො ඉමෙසං ආගන්තුකානං භික්ඛුනං ආගන්තුකකිලමථො සො පටිස්සද්ධො. යෙපි මෙ ගොවරෙ අප්පකතඤ්ඤානො, තෙ දුතිමෙ ගොවරෙ පකතඤ්ඤානො. දුක්කරං බො පන පරතුලෙසු යාවජ්චං උසුසකං කාතුං. විඤ්ඤානති ව මනුස්සානං අමනාපා. යනත්තානං න උසුසකං කරෙය්‍යං යාගුයා බාදනීයෙ හත්තසම්”නති. යො න උසුසකං අකාසි යාගුයා බාදනීයෙ හත්තසම්.

5. අථ බො තෙසං ආගන්තුකානං භික්ඛුනං එතදනොසි: “පුබ්බෙ බවායං ආවුසො ආවාසිකො භික්ඛු නහානෙ උසුසකං අකාසි. උසුසකමි අකාසි යාගුයා බාදනීයෙ හත්තසම්. යො දුතායං න උසුසකං කරොති යාගුයා බාදනීයෙ හත්තසම්. දුට්ඨො දුතායං ආවුසො, ආවාසිකො භික්ඛු. හඤ් මයං ආවුසො, අවාසිකං² භික්ඛු. උක්ඛිපාමි”ති.

6. අථ බො තෙ ආගන්තුකා භික්ඛු සන්තිපත්තවා කසසපගොතො භික්ඛු එතදවොචු: “පුබ්බෙ බො නිං ආවුසො නහානෙ උසුසකං කරොසි. උසුසකමි කරොසි යාගුයා බාදනීයෙ හත්තසම්. සොදුති නිං න උසුසකං කරොසි යාගුයා බාදනීයෙ හත්තසම්. ආපතති නිං ආවුසො ආපනො. පස්සසෙනා අපතති”නති. “නත් මෙ ආවුසො ආපතති, යමහං පසෙසෙය්‍ය”නති.

1. “ථාසු” PTS. නො ව.

2. “ඉමං ආවාසිකා” සි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

9

වෘත්තස්තකඛකය

1. එකල්හි භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ වම්පානුවර ගගගරා පොකුණුතොර වැඩ වසන සේක. එකල්හි කසිදන්වටෙහි වාසගහම නම් ගමෙක් වේ. එහි කාශ්‍යපගොත්‍ර නම් මහණ තෙමේ ආවාසික වූයේ කටයුතු පරමපරාවෙහි නීති බැඳුනේ “කොසේ නම් නො පැමිණි ප්‍රියශීල හික්කු පැමිණෙන්නාහු ද, පැමිණියා වූ ප්‍රියශීල හික්කු සැප සේ වසන්නාහු ද, මේ ආවාසයක් වැඩිමට දියුණුවට මගත් බවට පැමිණෙන්නෝ ද” යි උන්සාහසට පැමිණියේ වේ.

2. එකල්හි බොහෝ හික්කු කාසිජනපදයෙහි වාරිකා කරන්නාහු වාසගහමට පැමිණිසාහු ය. කාශ්‍යපගොත්‍රහික්කු තෙමේ එන්නා වූ ඒ හික්කුන් දුර දී ම දුටුයේ ය. දක අසුන් පැණවී ය. පා දෙතා දිස පාපුටුව පා තබන පුවරුව එළවා තැබී ය. ඉදිරියට ගොස් පාසිවුරු පිළිගත්තේ ය. පැනින් පිවැසේ ය. නැමෙහි උනන්දු කෙළේ ය. කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි ද උනන්දු කෙළේ ය.

3. එකල්හි ඒ ආගන්තුකහික්කුන්ට “ඇවැත්නි, මේ ආවාසිකහික්කු තෙමේ යහපත් ය. නැමට උනන්දු කරයි. කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි ද උනන්දු කරයි. ඇවැත්නි, එබැවින් අපි මෙහි ම වාසගහමෙහි වසමු” යි සිත් වී ය. ඉක්බිති ඒ ආගන්තුකහික්කුහු එහි ම වාසගහමෙහි වාසය කළහ.

4. එකල්හි කාශ්‍යපගොත්‍රහික්කුහුට “මේ ආගන්තුකහික්කුන්ගේ යම් ආගන්තුකවෙසෙස් වේ ද, එය සන්සිඳුනේ ය. යම් මේ පැවිද්දේ ගොදුරු ගමෙහි නො දැනීම් ඇත්තාහු ද, ඒ මේ පැවිද්දේ දැන් ගොදුරුගමෙහි දැනීම් ඇත්තෝ වූහ. අත්‍යක්‍රමයන් දිවි තෙක් උනන්දු කිරීම දුෂ්කර ය. විණවීම (ඉල්ලීම) ද ඉතිසුන්ගේ මන නො වඩන්නේ ය. (එහෙයින්) මම කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි උනන්දු නො කරන්නෙමි නම් යෙහෙකා” යි අදහස් වී ය. හෙතෙමේ කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි (ඔවුන්) උනන්දු නො කෙළේ ය.

5. එකල්හි ඒ ආගන්තුකහික්කුන්ට “ඇවැත්නි, පෙර මේ ආවාසික හික්කු තෙමේ නැමෙහි (අප) උනන්දු කෙළේ ය. කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි ද උනන්දු කෙළේ ය. හෙතෙමේ දැන් කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි උනන්දු නො කරයි. ඇවැත්නි, දැන් මේ ආවාසිකහික්කු තෙමේ දුෂ්ට ය. ඇවැත්නි, එබැවින් අපි ආවාසිකහික්කුහුට උත්සෙසෙනිකමය කරමු” යි අදහස් වී ය.

6. ඉක්බිති ආගන්තුකහික්කුහු රැස් වී කාශ්‍යපගොත්‍රහික්කුහුට “ඇවැත්නි, තෝ පෙර නැමෙහි (අප) උනන්දු කෙරෙහි. කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි ද උනන්දු කෙරෙහි. ඒ තෝ දැන් කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි උනන්දු නො කෙරෙහි. ඇවැත්නි, තෝ ඇවැතට පැමිණියෙහි ය. ඒ ඇවැත දක්නෙහි ද” යි කීහ. “ඇවැත්නි, මම යම් ඇවැතක් දක්නෙමි ද, ඔට එබු ඇවැතක් නැතැ” යි කී ය.

7. අථ ඛො තෙ ආගන්තුකා භික්ඛු කසාපගොතනං භික්ඛුං ආපනනියා අදස්සන්ත උක්ඛිපි-සු. අථ ඛො කසාපගොතනයා භික්ඛුනො එතදහොසි: “අහං ඛො එතං න ජානාමි - ආපනති වා එසා අනාපනති වා ? ආපනො වමහි අනාපනො වා ? උක්ඛිනො වමහි අනුක්ඛිනො වා ධම්මිකන වා අධම්මිකන වා කුප්පන වා අකුප්පන වා ඩානාරහන වා අධාරහන වා ? යනනුතාහං වමසං ගතංවා හගවන්තං එතමථං පුච්ඡෙය්‍ය”නති.

8. අථ ඛො කසාපගොතො භික්ඛු සෙනාසනං සංසාමෙඤ්ච පත්ත විවරමාදාය යෙන වමසා තෙන පකාමි. අනුපුබ්බන යෙන වමසා යෙන හගවා තෙනුපසඬකමි. උපසඬකමිඤ්ච හගවන්තං අභිවාදෙඤ්ච එකමන්තං නිසීදි.

9. ආවිණ්ණං ඛො පතෙතං බුද්ධානං හගවන්තානං ආගන්තුකෙහි භික්ඛුහි සද්ධිං පටිසමෙමාදිද්ධං. අථ ඛො හගවා කසාපගොතනං භික්ඛුං එතදවොච: “කච්චි භික්ඛු බමනියං ? කච්චි යාපනියං ? කච්චිසි¹ අප්පකිල-මජ්ඣන අද්ධානං ආගතො ? කුතො ව ඤං භික්ඛු ආගච්ඡසී ?”ති.

10. “බමනියං හගවා. යාපනියං හගවා. අප්පකිලමජ්ඣන වාහං හන්තො අද්ධානං ආගතො. අඤ්ච හන්තො කාසිපු ජනපදෙසු වාසගතාමො නාම. තථාහං ආවාසිකො තනතිවද්ධො උස්සකකං ආපනො: “කිනති අනාගතා ව පෙසලා භික්ඛු ආගච්ඡෙය්‍යං. ආගතා ව පෙසලා භික්ඛු එසුං විතරෙය්‍යං. අයඤ්ච ආවාසො ධුද්ධිං විරුලිං වෙසුලං ආපජ්ජෙය්‍ය”ති.

11. “අථ ඛො හන්තො සම්බුද්ධා භික්ඛු කාසිපු වාරිකං වරමානා යෙන වාසගතාමො තදවසරු. අද්දසං ඛො අහං හන්තො, තෙ භික්ඛු දුරතොච ආගච්ඡන්තො. දිස්වාන ආසනං පඤ්ඤපෙසිං. පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකඤ්චිකං උපනික්ඛිපිං. පච්චුග්ගන්ති පත්තවිවරං පටිග්ගෙසිං. පානියෙන ආපුච්ඡිං. නනාතෙ උස්සකකං අකාසිං. උස්සකකමි අකාසිං යාගුයා බාදනියෙ හත්තසම්.

12. “අථ ඛො තෙසා හන්තො, ආගන්තුකානං භික්ඛුනං එතදහොසි: “නද්දකො ඛො අයං ආදුසො ආවාසිකො භික්ඛු. නනාතෙ උස්සකකං කරොති. උස්සකකමි කරොති යාගුයා බාදනියෙ හත්තසම්. නද්ද මයං ආදුසො ඉධෙව වාසගතාමෙ නිවාසං කප්පෙමා”ති. අථ ඛො තෙ හන්තො, ආගන්තුකා භික්ඛු තෙථෙව වාසගතාමෙ නිවාසං කප්පෙසුං.

13. “තස්ස මයං හන්තො, එතදහොසි: “යො ඛො ඉමෙසං ආගන්තුකානං භික්ඛුනං ආගන්තුකකිලමථො සො පටිපස්සෙද්ධා. යෙපිමෙ ගොවරෙ අප්පකතඤ්ඤනො, තෙද්දතිමෙ ගොවරෙ පකතඤ්ඤනො. දුක්කරං ඛො ජන පරකුලෙසු යාවජ්චං උස්සකකං කාචුං. විඤ්ඤන්ති ව මුත්‍රස්සානං අමනාපා. යනනුතාහං න උස්සකකං කතෙය්‍යං යාගුයා බාදනියෙ හත්තසම්”නති. සො ඛො අහං හන්තො, න උස්සකකං අකාසිං යාගුයා බාදනියෙ හත්තසම්.

7. එකල්හි ඒ ආගන්තුකභික්ෂුහු කාශාපගොත්‍රභික්ෂුහුට ඇවැත් නො දැක්මෙහි උත්තේජනීයකමය කළහ. ඉන්බිති කාශාපගොත්‍රභික්ෂුහුට “මම මෙය - ඇවැත් සි හෝ නො ඇවැත් සි හෝ පැමිණියේ වෙමි සි හෝ නො පැමිණියේ වෙමි සි හෝ ඩාර්මික වූ හෝ අධාර්මික වූ හෝ කොප්ප වූ හෝ අකොප්ප වූ හෝ සසුනට සුදුසු වූ හෝ සසුනට නො සුදුසු වූ හෝ කම්පනින් උත්තේජන වෙමි සි හෝ අනුත්තේජන වෙමි සි හෝ නො දනිමි. මම වමසානුවරට ගොස් මේ කාරණය භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැළකරන්නෙමි නම් යෙහෙකැ” යි අදහස් වී ය.

8. අනතුරු ව කාශාපගොත්‍රභික්ෂුනෙමේ සෙනසුන් තැන්පත් කොට නබා පාසිවුරු ගෙන වමාව බලා තිත්ම ගියේ ය. පිළිවෙළින් වමාවට ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ඵලඹියේ ය. ඵලඹි නාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්වේ ය.

9. ආගන්තුකභික්ෂුන් සමග මේ පිළිසදරකතා කිරීම නාග්‍යවත් බුදුවරුන්ගේ පුරුද්ද ය. එහෙයින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කාශාපගොත්‍රභික්ෂු “මහණ, යම් ඉවසිය හැකි ද? කිම යැපිය හැකි ද? වෙහෙසක් නැති ව දිසීමාගීයෙහි ආයේ වෙති ද? මහණ නෝ කොහි සිට එහි දැ” යි විචාල සේක.

10. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඉවසිය හැකි ය. යැපිය හැකි ය. ස්වාමීනි, මම වැඩි වෙහෙසක් නැති ව දික්මග ආවෙමි. ස්වාමීනි, කසිදනව්වෙහි වාසන නම් ගමෙක් ඇත්තේ ය. මම එහි ආවාසික වෙමි. කටයුතු පරම්පරාවෙන් බැඳුනේ වෙමි. “කෙසේ නම් නො පැමිණියා වූ ප්‍රියගිර භික්ෂුහු පැමිණෙන්නාහු ද පැමිණියා වූ ප්‍රියගිර භික්ෂුහු සැප සේ වසන්නාහු ද මේ ආවාසයත් වැඩිමට දියුණුවට මහත්බවට පැමිණෙන්නෝ දැ” යි උත්සාහයට පැමිණියෙමි.

11. “ස්වාමීනි, ඒ අතර බොහෝ භික්ෂුහු කසිදනව්වෙහි වාරිකා කරන්නාහු වාසනාවට පැමිණියාහු ය. ස්වාමීනි, මම එන්නා වූ ඒ භික්ෂුන් දුර දි ම දුටුවෙමි. දැක අසුන් පැණවීම. පාදේනා දිය පාපුටුව පා තබන පුවරුව එළවා තැබීම. ඉදිරියට ගොස් පාසිවුරු පිළිගනිමි. පැතින් විචාලෙමි. නැමෙහි උනන්දු කෙළෙමි. කැඳෙහි කැටිලියෙහි බතෙහි ද උනන්දු කෙළෙමි.

12. “ස්වාමීනි, එකල්හි ඒ ආගන්තුකභික්ෂුන්ට ‘ඇවැත්නි, මේ ආවාසික භික්ෂු නෙමේ යහපත් ය. නැමෙහි උනන්දු කරයි. කැඳෙහි කැටිලියෙහි බතෙහි ද උනන්දු කරයි. ඇවැත්නි, එබැවින් අපි මෙහි වාසනගමෙහි ම වාසය කරමු’ යි අදහස් වී ය. ස්වාමීනි, ඉන් පසු ඒ ආගන්තුකභික්ෂුහු එහි වාසනගමෙහි ම වාසය කළහ.

13. “ස්වාමීනි, ඒ මට ‘ආගන්තුකභික්ෂුන්ගේ යම් අමුතු වෙහෙසක් වී ද, එය සන් සිදුනේය. යම් මේ පැවිද්දේ ගොදුරුගමෙහි තතු නො දන්නෝ ද ඒ මේ පැවිද්දේ දැන් ගොදුරුගමෙහි තතු දන්නෝ ය. අත්‍යාකුලයන් දිවිහිම කොට උනන්දු කිරීම දුෂ්කර ය. විණවීම ද මිනිසුන්ගේ මන නො වඩන්නේ ය. (එහෙයින්) මට ‘කැඳෙහි කැටිලියෙහි බතෙහි උනන්දු නො හැරාගොමි නම් යෙහෙකැ’ යි අදහස් වී ය. ස්වාමීනි, ඒ මම කැඳෙහි කැටිලියෙහි බතෙහි උනන්දු නො කෙළෙමි” යි සැල කෙළේ ය.

14. “අථ බො තෙසං භනෙත, ආගන්තුකානං භික්ඛුනං ඵතදහොසි: ‘පුබ්බෙ බවායං ආවුසො ආවාසිකො භික්ඛු නභාතෙ උස්සකකං කරොති. උස්සකකමපි කරොති යාගුයා බාදනීයෙ භත්තසමිං. සොද්දනායං න උස්සකකං කරොති යාගුයා බාදනීයෙ භත්තසමිං. දුට්ඨොද්දනායං ආවුසො, ආවාසිකො භික්ඛු. හඤ මයං ආවුසො, ආවාසිකං භික්ඛුං උක්ඛිපාමා”ති.

15. “අථ බො තෙ භනෙත, ආගන්තුකා භික්ඛු සන්තිපතින්වා මං ඵතද පොච්චි: ‘පුබ්බෙ බො භං ආවුසො, නභාතෙ උස්සකකං කරොසි. උස්සකකමපි කරොසි යාගුයා බාදනීයෙ භත්තසමිං. සොද්දති භං න උස්සකකං කරොසි යාගුයා බාදනීයෙ භත්තසමිං. ආපත්තිං භං ආවුසො ආපනෙතා. පස්සසෙතං ආපත්ති’නති. ‘නඤ මෙ ආවුසො ආපත්ති, යමහං පස්සසාය’නති.

16. “අථ බො තෙ භනෙත, ආගන්තුකා භික්ඛු මං ආපත්තිසා අදස්සනෙ උක්ඛිපිංසු. තස්ස මය්හං භනෙත ඵතදහොසි: ‘අහං බො ඵතං න ජනාමි: ආපත්ති වා ඵසා අනාපත්ති වා, ආපනො වමති අනාපනො වා, උක්ඛිතො වමති අනුක්ඛිතො වා ධම්මිකෙත වා අධම්මිකෙත වා කුප්පෙත වා අකුප්පෙත වා ඤාතාරහෙත වා අට්ඨාතාරහෙත වා. යනුනාහං වමපං ගන්ත්වා භගවන්තං ඵතමස්ථං පුප්ඵෙස්ස’නති. තතොතං භගවා ආගච්ඡාමි”ති.

17. “අනාපත්ති ඵසා භික්ඛු. තෙසා ආපත්ති. අනාපනොසි. නසි ආපනො. අනුක්ඛිතොසි. නසි උක්ඛිතො. අධම්මිකෙතොසි කමෙතෙත උක්ඛිතො කුප්පෙත අට්ඨාතාරහෙත. ගච්ඡ භං භික්ඛු, තතෙච වාසග-ගාමෙ නිවාසං ඤාපෙති”ති. “ඵචං භනෙත”ති බො කසසපගොතොතා භික්ඛු භගවතො පටිස්සභා උට්ඨාසාසනා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදක්ඛිණං ඤත්වා යෙන වාසගගාමො තෙන පසාසාමි.

18. අථ බො තෙසං ආගන්තුකානං භික්ඛුනං අනුදෙව කුකකුච්චං. අනු විපට්ඨිකාරො: “අලාභා වත නො, න වත නො ලාභා, දුලලඛං වත නො, න වත නො සුලලඛං, යෙ මයං සුලඛං භික්ඛුං අනාපත්තිකං අවජ්ඣසමිං අකාරණෙ උක්ඛිපිමහ. හඤ මයං ආවුසො, වමපං ගන්ත්වා භගවතො සන්තිකෙ අචචයං අචචයතො දෙසෙමා”ති.

19. අථ බො තෙ ආගන්තුකා භික්ඛු සෙතාසනං සංසාමෙත්වා පත්තා විචරං ආදය යෙන වමපා තෙන පසකමිංසු. අනුපුබ්බත යෙන වමපා යෙන භගවා තෙහුපසකමිංසු. උපසකමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා ඵකමන්තං නිසිදිංසු.

20. ආචිණ්ණං බො පනෙතං බුද්ධානං භගවන්තානං ආගන්තුකෙති භික්ඛුති සද්ධිං පටිසමොදිතුං. අථ බො භගවා තෙ භික්ඛු ඵතදපොච්ච: “කච්චි භික්ඛවෙ, බමනීයං? කච්චි යාපනීයං? කච්චිස්ථ අප්පනිලමපේන අද්ධානං ආගතා? කුතො ව කුමෙහ භික්ඛවෙ, ආගච්ඡ්ථා”ති. “බමනීයං භගවා. යාපනීයං භගවා. අප්පනිලමපේන ව මයං භනෙත, අද්ධානං ආගතා. අඤ්ඤ භනෙත කාසිසු ජනපදෙසු වාසගගාමො නාම. තතො මයං භගවා ආගච්ඡාමා”ති. “කුමෙහ භික්ඛවෙ, ආවාසිකං භික්ඛුං උක්ඛිපිත්ථා”ති. “ඵචං භනෙත”ති. “කිසමි භික්ඛවෙ, වජ්ඣසමි කිසමි කාරණං”ති. “අවජ්ඣසමි භගවා අකාරණං”ති.

14. “අනතුරු ව ස්වාමීනි, ඒ ආගන්තුකතීක්ෂුන්ට ‘ඇවැත්නි, පෙර මේ ආවාසිකතීක්ෂු තෙමේ නැමෙහි උනන්දු කරයි. කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි උනන්දු ද කරයි. හෙතෙමේ දෑත් කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි උනන්දු නො කරයි. ඇවැත්නි, දෑත් මේ ආවාසිකතීක්ෂු තෙමේ දුෂ්ට ය. ඇවැත්නි, එබැවින් අපි ආවාසිකතීක්ෂු නම් උත්සෙෂපණීයකමයෙන් බැහැර කරමු’ යි අදහස් වී ය.

15. “ස්වාමීනි, නැවැත ඒ ආගන්තුකතීක්ෂු රැස් වී ‘ඇවැත්නි, තෝ පෙර නැමෙහි උනන්දු කෙළෙහි. කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි උනන්දු කෙළෙහි. දෑත් තෝ කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි උනන්දු නො කෙරෙහි. ඇවැත්නි, තෝ ඇවැතට පැමිණියෙහි. මේ ඇවැත දක්නෙහි දෑ’ යි මට මෙසේ කීහ. ඇවැත්නි, ‘මම යම් ඇවැතක් දක්නෙමි ද (එබඳු) ඇවැතක් මට නැතැ’ යි කීහ.”

16. “ඉක්බිති ස්වාමීනි, ඒ ආගන්තුකතීක්ෂු ඇවැත් නො දැක්මෙහි මා උත්සෙෂපණීයකමයෙන් බැහැර කළහ. ස්වාමීනි, මම මෙය ‘ඇවැත් යි හෝ, නො ඇවැත් යි හෝ, පැමිණියේ වෙමි යි හෝ, නො පැමිණියේ වෙමි යි හෝ, ධාර්මික වූ හෝ අධාර්මික වූ හෝ කොප්ප වූ හෝ අකොප්ප වූ හෝ සසුනට සුදුසු වූ හෝ සසුනට නො සුදුසු වූ හෝ කම්මකින් උත්ක්ෂිප්ත වෙමි යි හෝ අනුත්ක්ෂිප්ත වෙමි යි හෝ, නො දනිමි. මම වමසාවට ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් මේ කාරණය විචාරන්නෙමි නම් යෙහෙකැ’ යි මට අදහස් වී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම වමසාවට සිට එමි’ යි හෙතෙමේ කී ය.

17. “මහණ, මෙය අනාපත්තිකයකි. මෙය ආපත්තියක් නො වේ. ඇවැතට නො පැමිණියෙහි ය. ඇවැතට පැමිණියේ නො වෙහි ය. අනුත්ක්ෂිප්ත වෙහි ය. උත්ක්ෂිප්ත නො වෙහි ය. අධාර්මික වූ කොප්ප වූ සසුනට නො සුදුසු වූ කම්මකින් උත්ක්ෂිප්ත වෙහි ය. මහණ, තෝ යව. එහි වාසගතමෙහි ම වාසය කරව” යි. වදළු සේක. “ස්වාමීනි, එසේ ය” යි භාග්‍යපගොත්‍රතීක්ෂු තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී හුනස්නෙන් නැගිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පැදකුණු කොට වාසගතම බලා තික්ම ගියේ ය.

18. එකල්හි ඒ ආගන්තුකතීක්ෂුන්ට “යම් අපි ඒ පිරිසිදු, ඇවැත් රහිත, මහණකු වසනු නැත්තෙහි නිකරුණෙහි උත්සෙෂපණීයකමයෙන් බැහැර කෙළෙමු ද, එය අපට අලාභයෙකි. අපට ලාභයක් නො වේ. අපට වූයේ නපුරෙකි. අපට වූයේ යහපතෙක් නො වේ” යි කුකුසෙක් වී ය. විපිළිසරෙක් වී ය. “ඇවැත්නි, එබැවින් අපි වමසාවට ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සමීපයෙහි වරද වරද හැටියට දෙසමු” යි සිතූහ.

19. ඉක්බිති ඒ ආගන්තුකතීක්ෂු සෙනසුන් නැත්තන් කොට තබා පාසිවුරු ගෙණ වමසාවට ගියහ. පිළිවෙළින් වමසාවට ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියහ. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්න.

20. ආගන්තුකතීක්ෂුන් සමග මේ පිළිසඳර කතා කිරීම භාග්‍යවත් බුදුවරුන්ගේ පුරුද්දෙකි. එහෙයින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “මහණෙනි, කිම ඉවසිය හැකි ද? කිම යැපිය හැකි ද? කිම වෙහෙස නැති ව දිග්ගල ආවහු ද? මහණෙනි, තෙපි කොහි සිට ආවහු ද?” යි ඒ තීක්ෂුන් විවාල සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඉවසිය හැකි ය. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යැපිය හැකි ය. ස්වාමීනි, අපි වෙහෙස නැති ව දිග්ගල ආවෝ වෙමු. ස්වාමීනි, කසි-දනව්වෙහි වාසන නම් තමෙක් ඇත්තේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, අපි එහි සිට එන්නෙමු” කීහ. “මහණෙනි, තෙපි ආවාසිකතීක්ෂුනම් උත්සෙෂපණීය කමයෙන් බැහැර කළහු ද?” “ස්වාමීනි, එසේ ය.” “මහණෙනි, කිනම් වස්තුවෙකි කිනම් කරුණෙකි ද” යි විවාල සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, වසනු නැත්තෙහි නිකරුණෙහි ය”. යි කීහ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

21. නාගාවත බුදුරජානන් වහන්සේ “හිස් පුරුෂයෙහි, නො
 දුදුස්සෙක. නො ගැලපෙන්නක. අනුලෝම නො වුවෙක. මහණකමට නො
 සරි ලන්නෙක. නො කැප වුවෙක. නො කටයුත්තෙක. හිස් පුරුෂයෙහි,
 කෙසේ නම් තෙපි පිරිසිදු වූ ඇවැත් රහිත වූ මහණකු වසනු නැත්තෙහි
 නිකරුණෙහි බැහැර කළහ ද? හිස් පුරුෂයෙහි, මෙය නො පැහැදුන-
 වූන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වේ -පෙ- ගරහා දැහැමි කතා කොට
 මහණෙහි, පිරිසිදු වූ ඇවැත් රහිත වූ මහණ තෙමේ වසනු නැත්තෙහි
 නිකරුණෙහි බැහැර නො කළ යුතු ය. යමෙක් බැහැර කරන්නේ නම්,
 දුකුලා ඇවැත් වේ” යි වදාළ සේක.

22. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු හුතස්තෙන් නැගිට උතුරුසහසිවුර එකස්
 කොට නාගාවත වහන්සේගේ පාමුල්හි හිසින් වැටී නාගාවත වහන්සේට
 “සාමිනි, යම් ඒ අපි ඇවැත් නැත්තෙහි නිකරුණෙහි පිරිසිදු වූ ඇවැත්
 රහිත වූ මහණකු බැහැර කෙළෙමු ද, අඥයන් යම් සේ ද මුලාඩුවන් යම් සේ
 ද අදක්‍ෂයන් යම් සේ ද එසේ වරද අප ඉක්මවා (අභිබවා) ගියේ ය. සාමිනි,
 නාගාවත වහන්සේ මතු හික්මීම පිණිස ඒ අපගේ වරද වරද
 වසයෙන් පිළිගන්නා සේක්වා” යි සැලකළහ. “මහණෙහි, යම් ඒ තෙපි
 පිරිසිදු වූ ඇවැත් රහිත වූ මහණකු වසනු නැත්තෙහි නිකරුණෙහි බැහැර
 කළහ ද, එබැවින් අඥයන් යම් සේ ද මුලාඩුවන් යම් සේ ද අදක්‍ෂයන්
 යම් සේ ද එසේ වරද නොප ඉක්මවා ගියේ ය. මහණෙහි, යම් හෙයකින්
 තෙපි වරද වරද වසයෙන් දක දහම් පරිදි පිළියම් කරවූ ද, අපි නොපගේ
 ඒ ප්‍රතිකම්ප පිළිගනිමු. යමෙක් වරද වරද වසයෙන් දක දහම් පරිදි පිළියම්
 කෙරේ ද, මන්තෙහි හික්මීමට පැමිණේ ද, මහණෙහි, මේ ආර්යවීර්‍යයෙහි
 වැඩිමෙන් ම වේ.”

23. එකල්හි වමපානුවර භික්ෂුහු මෙබඳු කම් කෙරෙත්: අධම්මයෙන්
 ව්‍යග්‍රකම් කෙරෙත්. අධම්මයෙන් සමග්‍රකම් කෙරෙත්. ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකම්
 කෙරෙත්. ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකම් කෙරෙත්. ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන්
 සමග්‍රකම් කෙරෙත්. එකෙක් ද එකකු බැහැර කෙරෙයි. එකෙක් ද දෙදෙ-
 නකුත් බැහැර කෙරෙයි. එකෙක් ද බොහෝ දෙනකුත් බැහැර කෙරෙයි.
 එකෙක් ද සංඝයා බැහැර කෙරෙයි. දෙදෙනෙක් ද එකකු බැහැර
 කෙරෙත්. දෙදෙනෙක් ද දෙදෙනකුත් බැහැර කෙරෙත්. දෙදෙනෙක් ද
 බොහෝ දෙනකුත් බැහැර කෙරෙත්. දෙදෙනෙක් ද සංඝයා බැහැර
 කෙරෙත්. බොහෝ දෙන ද එකකු බැහැර කෙරෙත්. බොහෝ දෙන ද
 දෙදෙනකුත් බැහැර කෙරෙත්. බොහෝ දෙන ද බොහෝ දෙනකුත්
 බැහැර කෙරෙත්. බොහෝ දෙන ද සංඝයා බැහැර කෙරෙත්. සංඝ
 තෙමේ ද සංඝයා බැහැර කෙරෙයි.

24. අලොච්ඡ වූ -පෙ- යම් ඒ භික්ෂුහු වෙන් ද ඔහු “කෙසේ නම්
 වමපානුවර භික්ෂුහු මෙබඳු කම් කරන් ද? අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකම් කරන් ද?
 අධම්මයෙන් සමග්‍රකම් කරන් ද? ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකම් කරන් ද? ධම්මප්‍රතිරූපක-
 යෙන් ව්‍යග්‍රකම් කරන් ද? ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකම් කරන් ද, එකෙක් ද
 එකකු බැහැර කෙරේ ද? එකෙක් ද දෙදෙනකුත් බැහැර කෙරේ ද?
 එකෙක් ද බොහෝ දෙනකුත් බැහැර කෙරේ ද? එකෙක් ද සංඝයා
 බැහැර කෙරේ ද, දෙදෙනෙක් ද එකකු බැහැර කරන් ද? දෙදෙනෙක් ද
 දෙදෙනකුත් බැහැර කරන් ද, දෙදෙනෙක් ද බොහෝ දෙනකුත් බැහැර
 කරන් ද? දෙදෙනෙක් ද සංඝයා බැහැර කරන් ද? බොහෝ දෙන ද
 එකකු බැහැර කරන් ද? බොහෝ දෙන ද දෙදෙනකුත් බැහැර කරන් ද?
 බොහෝ දෙන ද බොහෝ දෙනකුත් බැහැර කරන් ද? බොහෝ දෙන ද
 සංඝයා බැහැර කරන් ද? සංඝ තෙමේ ද සංඝයා බැහැර කෙරේ ද” යි
 අවමන් කෙරෙත්. තිත්ද කෙරෙත්. දෙස් කියත්.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

25. අථ බො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමන් ආරොපෙසුං. “සදිවං නිර භික්ඛවෙ, චමපායං භික්ඛු එවරුපාති කමාති කරොනති? අධමෙමන වග්ගකමමං කරොනති? -පෙ- සඤ්ඤාපි සඤ්ඤං උක්ඛිපති” ති. “සදිවං හගවා.”

26. විගර්හි බුද්ධො හගවා “අනනුච්ඡේදියං භික්ඛවෙ, තෙසං මොඝ- පුරිසානං අනනුලොමිකං අප්පතිරුපං අස්සාමණ්ඩං අකප්පියං අකරණීයං. කථං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ මොඝපුරිසා එවරුපාති කමාති කරිස්සන්ති? අධමෙමන වග්ගකමමං කරිස්සන්ති? -පෙ- සඤ්ඤාපි සඤ්ඤං උක්ඛිපිස්සන්ති.”

27. “තෙනං භික්ඛවෙ, අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- විගර්හිත්වා ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙත්ති: “අධමෙමන වෙ භික්ඛවෙ, වග්ග- කමමං අකමමං. න ච කරණීයං. අධමෙමන¹ සමග්ගකමමං අකමමං. න ච කරණීයං. ධමෙමන වග්ගකමමං අකමමං. න ච කරණීයං. ධම්මපතිරුපකෙන වග්ගකමමං අකමමං. න ච කරණීයං. ධම්මපතිරුපකෙන සමග්ගකමමං අකමමං. න ච කරණීයං. එකොපි එකං උක්ඛිපති, අකමමං. න ච කරණීයං. එකොපි දෙව උක්ඛිපති, අකමමං. න ච කරණීයං. එකොපි සම්මතලෙ උක්ඛිපති, අකමමං. න ච කරණීයං. එකොපි සඤ්ඤං උක්ඛිපති, අකමමං. න ච කරණීයං. දෙව පි එකං උක්ඛිපති, අකමමං. න ච කරණීයං. දෙව පි එකං උක්ඛිපති, අකමමං. න ච කරණීයං. දෙව පි සම්මතලෙ උක්ඛිපති, අකමමං. න ච කරණීයං. දෙව පි සඤ්ඤං උක්ඛිපති, අකමමං. න ච කරණීයං. සම්මතලාපි එකං උක්ඛිපති, අකමමං. න ච කරණීයං. සම්මතලාපි දෙව උක්ඛිපති, අකමමං. න ච කරණීයං. සම්මතලාපි සම්මතලෙ උක්ඛිපති, අකමමං. න ච කරණීයං. සම්මතලාපි සඤ්ඤං උක්ඛිපති, අකමමං. න ච කරණීයං. සඤ්ඤාපි සඤ්ඤං උක්ඛිපති, අකමමං. න ච කරණීයං.

28. “චත්තාරිමාති, භික්ඛවෙ, කමමාති: අධමෙමන වග්ගකමමං. අධමෙමන සමග්ගකමමං. ධමෙමන වග්ගකමමං. ධමෙමන සමග්ගකමමං.

29. “තත්ථ භික්ඛවෙ, යම්දං අධමෙමන වග්ගකමමං, ඉදං භික්ඛවෙ, කමමං අධමෙමනා වග්ගතනා කුප්පං අට්ඨානාරතං. න භික්ඛවෙ, එවරුපං කමමං කාතඛං. න ච මයා එවරුපං කමමං අනුඤ්ඤං.

30. “තත්ථ භික්ඛවෙ, යම්දං² අධමෙමන සමග්ගකමමං, ඉදං භික්ඛවෙ කමමං අධමෙමනා කුප්පං අට්ඨානාරතං. න භික්ඛවෙ, එවරුපං කමමං කාතඛං. න ච මයා එවරුපං කමමං අනුඤ්ඤං.

31. “තත්ථ භික්ඛවෙ, යම්දං ධමෙමන වග්ගකමමං, ඉදං භික්ඛවෙ, කමමං වග්ගතනා කුප්පං අට්ඨානාරතං. න භික්ඛවෙ, එවරුපං කමමං කාතඛං. න ච මයා එවරුපං කමමං අනුඤ්ඤං.

1. “අධමෙමන වෙ භික්ඛවෙ” යි.

2. “යම්දං” ම ඡ සං

25. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකලහ. “මහණෙනි, වමසානුවර වැසි භික්ෂුහු අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකම් කෙරෙත්. -පෙ-සඬ්ඝ තෙමේ ද සඬ්ඝයා බැහැර කෙරේ යන මෙබඳු වූ කම් කෙරෙත් ල යනු සැබෑ ද?” “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, සැබෑ ය.”

26. භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ “මහණෙනි, ඒ භික්ෂුරූපයන්ගේ (මේ ක්‍රියාව) නො සුදුසු ය. අනුලොම නො වූවෙක. නො ගැලපෙන්නෙක. මහණපිළිවෙතට නො සරි ලන්නෙක. නො කැප වූවෙක. නො කටයුත්තෙක. මහණෙනි, කෙසේ නම් ඒ භික්ෂුරූපයෝ අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකම් කරත් ද -පෙ-සඬ්ඝතෙමෙන් සඬ්ඝයා බැහැර කෙරේ ද යන මෙබඳු වූ කම් කරත් ද.”

27. මහණෙනි, මෙය නො පැහැදිනවුන්ගේ පැහැදීම පිණිස නො වේ. -පෙ- ගරභා දූතැම් කරා කොට මහණෙනි, අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකම්යෙක් වේ නම්, (ඒ) කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. අධම්මයෙන් සමග්‍රකම්යෙක් වේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකම්යෙක් වේ නම් කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකම්යෙක් වේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකම්යෙක් වේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. එකෙක් ද එකකු බැහැර කෙරේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. එකෙක් ද දෙදෙනකුත් බැහැර කෙරේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. එකෙක් ද බොහෝ දෙනකුත් බැහැර කෙරේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. එකෙක් ද සඬ්ඝයා බැහැර කෙරේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. දෙදෙනෙක් ද එකකු බැහැර කෙරෙත් නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. දෙදෙනෙක් ද සඬ්ඝයා බැහැර කෙරේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. දෙදෙනෙක් ද එකකු බැහැර කෙරෙත් නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. දෙදෙනෙක් ද දෙදෙනකුත් බැහැර කෙරෙත් නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. දෙදෙනෙක් ද බොහෝ දෙනකුත් බැහැර කෙරෙත් නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. දෙදෙනෙක් ද සඬ්ඝයා බැහැර කෙරෙත් නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. බොහෝ දෙන ද එකකු බැහැර කෙරෙත් නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. බොහෝ දෙන ද දෙදෙනකුත් බැහැර කෙරෙත් නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. බොහෝ දෙන ද බොහෝ දෙනකුත් බැහැර කෙරෙත් නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. බොහෝ දෙන ද සඬ්ඝයා බැහැර කෙරෙත් නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. සඬ්ඝ තෙමේ ද සඬ්ඝයා බැහැර කෙරේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. සි වදාළ සේක.

28. “මහණෙනි, අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකම් ය, අධම්මයෙන් සමග්‍රකම් ය, ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකම් ය, ධම්මයෙන් සමග්‍රකම් ය යි මේ කම් සතරෙක් වේ.

29. “මහණෙනි, එහි යම් මේ අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකම්යෙක් වේ ද, මහණෙනි, මේ කම්ය අධම්ම බැවින් ව්‍යග්‍ර බැවින් කොප්‍ය වේ. සසුනට සුදුසු නො වේ. මහණෙනි, එබඳු වූ කම්ය නො කට යුතු ය. මා විසින් එබඳු කම්යෙක් නො අනුදන්තා ලද ය.

30. “මහණෙනි, එහි යම් මේ අධම්මයෙන් සමග්‍රකම්යෙක් වේ ද, මහණෙනි, මේ කම්ය අධම්ම බැවින් කොප්‍ය වේ. සසුනට නො සුදුසු වේ. මහණෙනි, එබඳු වූ කම්ය නො කට යුතු ය. මා විසින් එබඳු කම්යෙක් නො අනුදන්තා ලද ය.

31. “මහණෙනි, එහි යම් මේ ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකම්යෙක් වේ ද, මහණෙනි, මේ කම්ය ව්‍යග්‍ර බැවින් කොප්‍ය වේ. සසුනට නො සුදුසු වේ. මහණෙනි එබඳු වූ කම්ය නො කට යුතු ය. මා විසින් එබඳු කම්යෙක් නො අනුදන්තා ලද ය.”

32. “තත්‍ර භික්ඛවෙ, යමිදං ධම්මෙන සමග්ගකම්මං, ඉදං භික්ඛවෙ කම්මං ධම්මන්තා සමග්ගන්තා අකුප්පං ධාරනාං. එවරුපං භික්ඛවෙ, කම්මං කාතබ්බං. එවරුපඤ්ච මයා කම්මං අනුඤ්ඤානං. තස්මානිහ භික්ඛවෙ, එවරුපං කම්මං කරිස්සාම ‘යමිදං ධම්මෙන සමග්ග’නති එවං හි වො භික්ඛවෙ සික්ඛිතබ්බං” නති.

33. තෙන බො උත සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු එවරුපාති කම්මාති කරොනති: අධම්මෙන වග්ගකම්මං කරොනති. අධම්මෙන සමග්ගකම්මං කරොනති. ධම්මෙන වග්ගකම්මං කරොනති. ධම්මපතිරුපකෙන වග්ගකම්මං කාරොනති. ධම්මපතිරුපකෙන සමග්ගකම්මං කාරොනති. ඤාතිවිපන්නම්පි කම්මං කරොනති අනුසාවනසම්පන්නං. අනුසාවනවිපන්නම්පි කම්මං කරොනති ඤාතිසම්පන්නං. ඤාතිවිපන්නම්පි අනුසාවන විපන්නම්පි කම්මං කරොනති. අඤ්ඤාත්‍රාපි ධම්මා කම්මං කරොනති. අඤ්ඤාත්‍රාපි විනයා කම්මං කරොනති. අඤ්ඤාත්‍රාපි සජ්ජසාසනා කම්මං කරොනති. උපිකුට්ඨකට්ඨම්පි කම්මං කරොනති අධම්මිකං කුප්පං අධාරානාරහං.

34. යෙ තෙ භික්ඛු අප්පිච්ඡා -පෙ- තෙ උඡ්ඤායනති ඕයනති විපා-වෙනති: “කථං හි නාම ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු එවරුපාති කම්මාති කරිස්සානති: අධම්මෙන වග්ගකම්මං කරිස්සානති? අධම්මෙන සමග්ගකම්මං කරිස්සානති? ධම්මෙන වග්ගකම්මං කරිස්සානති? ධම්මපතිරුපකෙන වග්ගකම්මං කරිස්සානති? ධම්මපතිරුපකෙන සමග්ගකම්මං කරිස්සානති? ඤාතිවිපන්නම්පි කම්මං කරිස්සානති අනුසාවනසම්පන්නං? අනුසාවනවිපන්නම්පි කම්මං කරිස්සානති ඤාතිසම්පන්නං? ඤාතිවිපන්නම්පි අනුසාවනවිපන්නම්පි කම්මං කරිස්සානති? අඤ්ඤාත්‍රාපි ධම්මා කම්මං කරිස්සානති? අඤ්ඤාත්‍රාපි විනයා කම්මං කරිස්සානති? අඤ්ඤාත්‍රාපි සජ්ජසාසනා කම්මං කරිස්සානති? උපිකුට්ඨකට්ඨම්පි කම්මං කරිස්සානති අධම්මිකං කුප්පං අධාරානාරහං” නති.

35. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථො ආරොවෙසුං. “සච්චං කිර භික්ඛවෙ, ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු එවරුපාති කම්මාති කරොනති? අධම්මෙන වග්ගකම්මං කරොනති? -පෙ- උපිකුට්ඨකට්ඨම්පි කම්මං කරොනති අධම්මිකං කුප්පං අධාරානාරහං” නති.

36. “සච්චං භගවා” -පෙ- විගර්භිකා ධම්මිං කථං කථා භික්ඛු ආමනෙකසි: “අධම්මෙන වෙ භික්ඛවෙ, වග්ගකම්මං අකම්මං. න ච කරණීයං. අධම්මෙන සමග්ගකම්මං අකම්මං. න ච කරණීයං. ධම්මෙන වග්ගකම්මං අකම්මං. න ච කරණීයං. ධම්මපතිරුපකෙන වග්ගකම්මං අකම්මං. න ච කරණීයං. ධම්මපතිරුපකෙන සමග්ගකම්මං අකම්මං. න ච කරණීයං. ඤාතිවිපන්නං වෙ භික්ඛවෙ, කම්මං අනුසාවනසම්පන්නං අකම්මං. න ච කරණීයං. අනුසාවනවිපන්නං වෙ භික්ඛවෙ, කම්මං ඤාතිසම්පන්නං අකම්මං. න ච කරණීයං. ඤාතිවිපන්නං වෙ භික්ඛවෙ, කම්මං අනුසාවන-විපන්නං ච අකම්මං. න ච කරණීයං. අඤ්ඤාත්‍රාපි ධම්මා කම්මං අකම්මං. න ච කරණීයං. අඤ්ඤාත්‍රාපි විනයා කම්මං අකම්මං. න ච කරණීයං. අඤ්ඤාත්‍රාපි සජ්ජසාසනා කම්මං අකම්මං. න ච කරණීයං. උපිකුට්ඨකට්ඨම්පි භික්ඛවෙ, කම්මං අධම්මිකං කුප්පං අධාරානාරහං අකම්මං. න ච කරණීයං.”

32. “මහණෙනි, එහි යම් මේ ධම්මයෙන් සමග්‍රකම්මයෙක් වේ ද, මහණෙනි, මේ කම්මය ධම්ම බැවින් සමභි බැවින් කොපාස නො වේ. සසුනට සුදුසු වේ. මහණෙනි, එබඳු වූ කම්මය කට යුතු ය. මා විසින් එබඳු කම්මය අනුදන්තා ලද ය. මහණෙනි, එකෙසින් මෙහි ධම්මයෙන් යම් සමග්‍රකම්මයෙක් වේ ද, එබඳු කම්මය කරන්නෙමු සි මහණෙනි, තොර විසින් හික්මිය යුතු ම ය.”

33. එකල්හි සවග මහණෝ මෙබඳු වූ කම්ම කෙරෙත්: අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර කම්ම කෙරෙත්. අධම්මයෙන් සමග්‍රකම්ම කෙරෙත්. ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකම්ම කෙරෙත්. ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකම්ම කෙරෙත්. ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකම්ම කෙරෙත්. ඤාතිසම්පන්නය නැති අනුශ්‍රාවණසම්පන්නය ඇති කම්ම කෙරෙත්. අනුශ්‍රාවණසම්පන්නය නැති ඤාතිසම්පන්නය ඇති කම්ම කෙරෙත්. ඤාතිසම්පන්නය නැති අනුශ්‍රාවණසම්පන්නය නැති කම්ම කෙරෙත්. විද්‍යානවස්තුන් හැර කම්ම කෙරෙත්. වොදනා සිහි කිරීමේ හැර කම්ම කෙරෙත්. ඥාතිඅනුශ්‍රාවණසම්පන්නයින් හැර කම්ම කෙරෙත්. අනුන් ප්‍රතික්‍රොශ (ප්‍රති-බාහන) කරද්දී කරණ ලද නො දැහැමි වූ කොපාස වූ කරුණට නො සුදුසු කම්ම කෙරෙත්.

34. අලොච්ඡ වූ -පෙ-යම් ඒ භික්ෂුහු වෙන් ද, ඔහු “කෙසේ නම් සවග මහණෝ මෙබඳු වූ කම්ම කරත් ද: අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකම්ම කරත් ද? අධම්මයෙන් සමග්‍රකම්ම කරත් ද? ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකම්ම කරත් ද? ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකම්ම කරත් ද? ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකම්ම කරත් ද? ඤාතිසම්පන්නය නැති අනුශ්‍රාවණ සම්පන්නය ඇති කම්ම කරත් ද? අනුශ්‍රාවණසම්පන්නය නැති ඤාතිසම්පන්නය ඇති කම්ම කරත් ද? ඤාතිසම්පන්නය නැති අනුශ්‍රාවණසම්පන්නය නැති කම්ම කරත් ද? ධම්මයෙන් (විද්‍යානවස්තුවෙන් තොර) කම්ම කරත් ද? වොදනාවෙන් හා සිහිපත් කිරීමෙන් තොර කම්ම කරත් ද? ඥාතිඅනුශ්‍රාවණසම්පන්නයින්ගෙන් තොර කම්ම කරත් ද? අනුන් ප්‍රතික්‍රොශ කරද්දී කරණ ලද නො දැහැමි වූ කොපාස වූ කරුණට නො සුදුසු කම්ම කරත් ද?” සි අවමන් කෙරෙත්. තිත්ද කෙරෙත්. දෙස් කියත්.

35. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළකලහ. “මහණෙනි, සවගමහණෝ මෙබඳු වූ කම්ම කෙරෙත් ල යනු සැබෑ ද? අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකම්ම කෙරෙත් -පෙ- අනුන් ප්‍රතික්‍රොශ කරද්දී කරණ ලද නො දැහැමි වූ කොපාස වූ කරුණට නො සුදුසු කම්ම කෙරෙත් ද?”

36. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, සැබෑ ය -පෙ- ගරහා දැහැමි කතා කොට “මහණෙනි, අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකම්මයෙක් වේ නම්, කම්ම නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. අධම්මයෙන් සමග්‍රකම්මයෙක් වේ නම්, කම්ම නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකම්මයෙක් වේ නම්, කම්ම නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකම්මයෙක් වේ නම්, කම්ම නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකම්මයෙක් වේ නම්, කම්ම නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. මහණෙනි, ඤාතිසම්පන්නය නැති අනුශ්‍රාවණසම්පන්නය ඇති කම්මයෙක් වේ නම්, කම්ම නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. මහණෙනි, අනුශ්‍රාවණසම්පන්නය නැති ඤාතිසම්පන්නය ඇති කම්මයෙක් වේ නම්, කම්ම නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. විද්‍යානවස්තුවෙන් තොර වූ කම්මය කම්ම නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. වොදනා සිහිපත් කිරීමෙන් තොර වූ කම්මය කම්ම නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. ඤාතිඅනුශ්‍රාවණසම්පන්නයෙන් තොර වූ කම්මය කම්ම නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. මහණෙනි, අනුන් ප්‍රතික්‍රොශ කරද්දී කරණ ලද නො දැහැමි වූ කොපාස වූ කරුණට නො සුදුසු වූ කම්මය කම්ම නො වේ. ඒ නො කට යුතු වේ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

37. “ඡිකිච්චානි භික්ඛවෙ, කම්මානි: අධම්මකම්මං, වග්ගකම්මං, සම්මග්ගකම්මං, ධම්මපඤ්ඤාපකෙත වග්ගකම්මං, ධම්මපඤ්ඤාපකෙත සම්මග්ගකම්මං, ධම්මෙත සම්මග්ගකම්මං.

38. “කතමඤ්ච භික්ඛවෙ, අධම්මකම්මං? ඤාතීද්දනියෙ වෙ භික්ඛවෙ කම්මෙ එකාය ඤාතියා කම්මං කරොති, න ච කම්මවාචං අනුසාවෙති, අධම්මකම්මං.

39. “ඤාතීද්දනියෙ වෙ භික්ඛවෙ, කම්මෙ ද්විති ඤාතීති කම්මං කරොති, න ච කම්මවාචං අනුසාවෙති, අධම්මකම්මං.

40. “ඤාතීද්දනියෙ වෙ භික්ඛවෙ, කම්මෙ එකාය කම්මවාචාය කම්මං කරොති, න ච ඤාතීං ධිපෙති, අධම්මකම්මං.

41. “ඤාතීද්දනියෙ වෙ භික්ඛවෙ, කම්මෙ ද්විති කම්මවාචාති කම්මං කරොති, න ච ඤාතීං ධිපෙති, අධම්මකම්මං.

42. “ඤාතීචතුර්ථෙ වෙ භික්ඛවෙ, කම්මෙ එකාය ඤාතියා කම්මං කරොති, න ච කම්මවාචං අනුසාවෙති, අධම්මකම්මං.

43. “ඤාතීචතුර්ථෙ වෙ භික්ඛවෙ, කම්මෙ ද්විති ඤාතීති කම්මං කරොති, න ච කම්මවාචං අනුසාවෙති, අධම්මකම්මං.

44. “ඤාතීචතුර්ථෙ වෙ භික්ඛවෙ, කම්මෙ තීති ඤාතීති කම්මං කරොති, න ච කම්මවාචං අනුසාවෙති, අධම්මකම්මං.

45. “ඤාතීචතුර්ථෙ වෙ භික්ඛවෙ, කම්මෙ චතුති ඤාතීති කම්මං කරොති, න ච කම්මවාචං අනුසාවෙති, අධම්මකම්මං.

46. “ඤාතීචතුර්ථෙ වෙ භික්ඛවෙ, කම්මෙ එකාය කම්මවාචාය කම්මං කරොති, න ච ඤාතීං ධිපෙති, අධම්මකම්මං.

47. “ඤාතීචතුර්ථෙ වෙ භික්ඛවෙ, කම්මෙ ද්විති කම්මවාචාති කම්මං කරොති, න ච ඤාතීං ධිපෙති, අධම්මකම්මං.

48. “ඤාතීචතුර්ථෙ වෙ භික්ඛවෙ, කම්මෙ තීති කම්මවාචාති කම්මං කරොති, න ච ඤාතීං ධිපෙති, අධම්මකම්මං.

49. “ඤාතීචතුර්ථෙ වෙ භික්ඛවෙ, කම්මෙ චතුති කම්මවාචාති කම්මං කරොති, න ච ඤාතීං ධිපෙති, අධම්මකම්මං. ඉදං ථුච්චති භික්ඛවෙ, අධම්මකම්මං.

50. “කතමඤ්ච භික්ඛවෙ, වග්ගකම්මං? ඤාතීද්දනියෙ වෙ භික්ඛවෙ, කම්මෙ යාවනිකා භික්ඛු කම්මප්පත්තා, තෙ අනාගතා නොනති, ඡ්ඤාරහානං ඡ්ඤෙ අනාතප්පා නොති, සම්මුඛිභුතා පටිකෙකාසනති, වග්ගකම්මං.

51. “ඤාතීද්දනියෙ වෙ භික්ඛවෙ, කම්මෙ යාවනිකා භික්ඛු කම්මප්පත්තා, තෙ ආගතා නොනති, ඡ්ඤාරහානං ඡ්ඤෙ අනාතප්පා නොති, සම්මුඛිභුතා පටිකෙකාසනති, වග්ගකම්මං.

52. “ඤාතීද්දනියෙ වෙ භික්ඛවෙ, කම්මෙ යාවනිකා භික්ඛු කම්මප්පත්තා, තෙ ආගතා නොනති, ඡ්ඤාරහානං ඡ්ඤෙ අනාතප්පා නොති, සම්මුඛිභුතා පටිකෙකාසනති, වග්ගකම්මං.

37. “මහණෙනි, අධම්මකමීය, ව්‍යග්‍රකමීය, සමග්‍රකමීය, ධම්මනිරුපක-
යෙන් ව්‍යග්‍රකමීය, ධම්මනිරුපකයෙන් සමග්‍රකමීය, ධම්මයෙන් සමග්‍රකමීය යි
මේ කමී සයෙක් වේ.

38. “මහණෙනි, අධම්මකමීය කිම ? මහණෙනි, ඤාතනිද්‍රතියකමමයෙහි දී
එක් ඤාතනියකින් කමීය කෙරේ නම්, කමීවාක්‍යය නො අස්වා නම්, ඒ
අධම්මකමී යි.

39. “මහණෙනි, ඤාතනිද්‍රතියකමමයෙහි දී ඤාතනි දෙකකින් කමීය
කෙරේ නම්, කමීවාක්‍යය නො අස්වා නම්, ඒ අධම්මකමී යි.

40. “මහණෙනි, ඤාතනිද්‍රතියකමමයෙහි දී එක් කමීවාක්‍යයකින් කමීය
කෙරේ නම්, ඤාතනිය නො තබා නම්, ඒ අධම්මකමී යි.

41. “මහණෙනි, ඤාතනිද්‍රතියකමමයෙහි දී කමීවාක්‍ය දෙකකින් කමීය
කෙරේ නම් ඤාතනිය නො තබා නම්, ඒ අධම්මකමී යි.

42. “මහණෙනි, අප්‍රතිවතුභීකමීයෙහි දී එක් ඤාතනියකින් කමීය
කෙරේ නම්, කමීවාක්‍යය නො අස්වා නම්, ඒ අධම්මකමී යි.

43. “මහණෙනි, අප්‍රතිවතුභීකමීයෙහි දී ඤාතනි දෙකකින් කමීය
කෙරේ නම්, කමීවාක්‍යය නො අස්වා නම්, ඒ අධම්මකමී යි.

44. “මහණෙනි, අප්‍රතිවතුභීකමීයෙහි දී ඤාතනි තුනකින් කමීය
කෙරේ නම්, කමීවාක්‍යය නො අස්වා නම්, ඒ අධම්මකමී යි.

45. “මහණෙනි, අප්‍රතිවතුභීකමීයෙහි දී ඤාතනි සතරකින් කමීය
කෙරේ නම්, කමීවාක්‍යය නො අස්වා නම්, ඒ අධම්මකමී යි.

46. “මහණෙනි, අප්‍රතිවතුභීකමීයෙහි දී එක් කමීවාක්‍යයකින් කමීය
කෙරේ නම්, ඤාතනිය නො තබා නම්, ඒ අධම්මකමී යි.

47. “මහණෙනි, අප්‍රතිවතුභීකමීයෙහි දී කමීවාක්‍ය දෙකකින් කමීය
කෙරේ නම්, ඤාතනිය නො තබා නම් නම්, ඒ අධම්මකමී යි.

48. “මහණෙනි, අප්‍රතිවතුභීකමීයෙහි දී කමීවාක්‍ය තුනකින් කමීය
කෙරේ නම්, ඤාතනිය නො තබා නම්, ඒ අධම්මකමී යි.

49. “මහණෙනි, අප්‍රතිවතුභීකමීයෙහි දී කමීවාක්‍ය සතරකින් කමීය
කෙරේ නම්, ඤාතනිය නො තබා නම්, ඒ අධම්මකමී යි. මහණෙනි, මෙය
අධම්මකමීය යි කියනු ලැබේ.

50. “මහණෙනි, ව්‍යග්‍රකමීය කිම ? මහණෙනි, ඤාතනිද්‍රතියකමමයෙහි
යම් පමණ භික්ෂුහු කමීයට සුදුසු වූවාහු වෙත් නම්, ඔහු නො පැමිණියෝ
වෙත් ද, ඡන්දය දීමට සුදුසු වූවන්ගේ ඡන්දය නො ගෙණෙන ලද්දේ වේ ද,
හමු වූවාහු විරුද්ධ ව කතා කෙරෙත් ද, ඒ ව්‍යග්‍රකමී යි.

51. “මහණෙනි, ඤාතනිද්‍රතියකමමයෙහි යම් පමණ භික්ෂුහු කමීයට
සුදුසු වූවාහු වෙත් නම්, ඔහු ආවාහු වෙත් ද, ඡන්දය දීමට සුදුසු වූවන්ගේ
ඡන්දය නො ගෙණෙන ලද්දේ වේ ද, හමු වූවාහු විරුද්ධ ව කතා කෙරෙත් ද,
ඒ ව්‍යග්‍රකමී යි.

52. “මහණෙනි, ඤාතනිද්‍රතියකමමයෙහි යම් පමණ භික්ෂුහු කමීයට
සුදුසු වූවාහු වෙත් නම්, ඔහු ආවාහු වෙත් ද, ඡන්දය දීමට සුදුසු වූවන්ගේ
ඡන්දය ගෙණෙන ලද්දේ වේ ද, හමු වූවාහු විරුද්ධ ව කතා කෙරෙත් ද, ඒ
ව්‍යග්‍රකමී යි.

53. “ඤ්ඤානිවතුණේ වෙ භික්ඛවෙ, කමෙම යාවතිකා භික්ඛු කමමප්පන්නා, තෙ ආගතා හොනති, ඡ්ඤරහානං ඡ්ඤෙ අනාහටො හොති, සමමුඛිභුතා පටිකෙකාසනති, වග්ගකමමං.

54. “ඤ්ඤානිවතුණේ වෙ භික්ඛවෙ, කමෙම යාවතිකා භික්ඛු කමමප්පන්නා, තෙ ආගතා හොනති, ඡ්ඤරහානං ඡ්ඤෙ අනාහටො හොති, සමමුඛිභුතා පටිකෙකාසනති, වග්ගකමමං.

55. “ඤ්ඤානිවතුණේ වෙ භික්ඛවෙ, කමෙම යාවතිකා භික්ඛු කමමප්පන්නා, තෙ ආගතා හොනති, ඡ්ඤරහානං ඡ්ඤෙ අනාහටො හොති, සමමුඛිභුතා පටිකෙකාසනති, වග්ගකමමං. ඉදං චූළච්චි භික්ඛවෙ, වග්ගකමමං.

56. “කතමඤ්ඤ භික්ඛවෙ, සමග්ගකමමං? ඤ්ඤානිදුතියෙ වෙ භික්ඛවෙ, කමෙම යාවතිකා භික්ඛු කමමප්පන්නා, තෙ ආගතා හොනති, ඡ්ඤරහානං ඡ්ඤෙ අනාහටො හොති, සමමුඛිභුතා න පටිකෙකාසනති, සමග්ගකමමං.

57. “ඤ්ඤානිවතුණේ වෙ භික්ඛවෙ, කමෙම යාවතිකා භික්ඛු කමමප්පන්නා, තෙ ආගතා හොනති, ඡ්ඤරහානං ඡ්ඤෙ අනාහටො හොති, සමමුඛිභුතා න පටිකෙකාසනති, සමග්ගකමමං. ඉදං චූළච්චි භික්ඛවෙ, සමග්ගකමමං.

58. “කතමඤ්ඤ භික්ඛවෙ, ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකමමං? ඤ්ඤානිදුතියෙ වෙ භික්ඛවෙ, කමෙම පඨමං කමමචාවං අනුසාවෙති, පච්ඡා ඤ්ඤානිං ඨපෙති, යාවතිකා භික්ඛු කමමප්පන්නා, තෙ ආගතා හොනති, ඡ්ඤරහානං ඡ්ඤෙ අනාහටො හොති, සමමුඛිභුතා පටිකෙකාසනති, ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකමමං.

59. “ඤ්ඤානිදුතියෙ වෙ භික්ඛවෙ, කමෙම පඨමං කමමචාවං අනුසාවෙති, පච්ඡා ඤ්ඤානිං ඨපෙති, යාවතිකා භික්ඛු කමමප්පන්නා, තෙ ආගතා හොනති, ඡ්ඤරහානං ඡ්ඤෙ අනාහටො හොති, සමමුඛිභුතා පටිකෙකාසනති, ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකමමං.

60. “ඤ්ඤානිදුතියෙ වෙ භික්ඛවෙ, කමෙම පඨමං කමමචාවං අනුසාවෙති, පච්ඡා ඤ්ඤානිං ඨපෙති, යාවතිකා භික්ඛු කමමප්පන්නා, තෙ ආගතා හොනති, ඡ්ඤරහානං ඡ්ඤෙ අනාහටො හොති, සමමුඛිභුතා පටිකෙකාසනති, ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකමමං.

61. “ඤ්ඤානිවතුණේ වෙ භික්ඛවෙ, කමෙම පඨමං කමමචාවං අනුසාවෙති, පච්ඡා ඤ්ඤානිං ඨපෙති, යාවතිකා භික්ඛු කමමප්පන්නා, තෙ ආගතා හොනති, ඡ්ඤරහානං ඡ්ඤෙ අනාහටො හොති, සමමුඛිභුතා පටිකෙකාසනති, ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකමමං.

62. “ඤ්ඤානිවතුණේ වෙ භික්ඛවෙ, කමෙම පඨමං කමමචාවං අනුසාවෙති, පච්ඡා ඤ්ඤානිං ඨපෙති, යාවතිකා භික්ඛු කමමප්පන්නා, තෙ ආගතා හොනති, ඡ්ඤරහානං ඡ්ඤෙ අනාහටො හොති, සමමුඛිභුතා පටිකෙකාසනති, ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකමමං.

63. “ඤ්ඤානිවතුණේ වෙ භික්ඛවෙ, කමෙම පඨමං කමමවාචං අනුසාවෙනි, පච්ඡා ඤ්ඤානිං ධරෙති, යාවතිකා භික්ඛු කමමප්පන්නා, තෙ ආගතා හොනති, ඡන්දෙ ආහපො හොති, සමමුඛිභුතා පටිකෙකාසනති, ධම්මපතිරුපකෙන වග්ගකමමං. ඉදං වුච්චති භික්ඛවෙ, ධම්මපතිරුපකෙන වග්ගකමමං.

64. “කතමඤ්ඤා භික්ඛවෙ, ධම්මපතිරුපකෙන සමග්ගකමමං? ඤ්ඤානිං දුතියෙ වෙ භික්ඛවෙ, කමෙම පඨමං කමමවාචං අනුසාවෙනි, පච්ඡා ඤ්ඤානිං ධරෙති, යාවතිකා භික්ඛු කමමප්පන්නා, තෙ ආගතා හොනති, ඡන්දෙ ආහපො, හොති, සමමුඛිභුතා න පටිකෙකාසනති, ධම්මපතිරුපකෙන සමග්ගකමමං.

65. “ඤ්ඤානිවතුණේ වෙ භික්ඛවෙ, කමෙම පඨමං කමමවාචං අනුසාවෙනි, පච්ඡා ඤ්ඤානිං ධරෙති, යාවතිකා භික්ඛු කමමප්පන්නා, තෙ ආගතා හොනති, ඡන්දරහානං ඡන්දෙ ආහපො හොති සමමුඛිභුතා න පටිකෙකාසනති, ධම්මපතිරුපකෙන සමග්ගකමමං, ඉදං වුච්චති භික්ඛවෙ, ධම්මපතිරුපකෙන සමග්ගකමමං.

66. “කතමඤ්ඤා භික්ඛවෙ, ධම්මෙන සමග්ගකමමං? ඤ්ඤානිං දුතියෙ වෙ භික්ඛවෙ, කමෙම පඨමං ඤ්ඤානිං ධරෙති, පච්ඡා එකාය කමමවාචාය කමමං කරොති, යාවතිකා භික්ඛු කමමප්පන්නා, තෙ ආගතා හොනති, ඡන්දරහානං ඡන්දෙ ආහපො හොති, සමමුඛිභුතා න පටිකෙකාසනති, ධම්මෙන සමග්ගකමමං.

67. “ඤ්ඤානිවතුණේ වෙ භික්ඛවෙ, කමෙම පඨමං ඤ්ඤානිං ධරෙති, පච්ඡා නිති කමමවාචාති කමමං කරොති, යාවතිකා භික්ඛු කමමප්පන්නා, තෙ ආගතා හොනති, ඡන්දරහානං ඡන්දෙ ආහපො හොති, සමමුඛිභුතා න පටිකෙකාසනති, ධම්මෙන සමග්ගකමමං. ඉදං වුච්චති භික්ඛවෙ, ධම්මෙන සමග්ගකමමං.”

68. “පඤ්ඤා සමඤ්ඤා: වතුටගො භික්ඛුසමෙඤ්ඤා, පඤ්ඤා වග්ගො භික්ඛුසමෙඤ්ඤා, දසවග්ගො භික්ඛුසමෙඤ්ඤා, විසතිවග්ගො භික්ඛුසමෙඤ්ඤා, අතිරෙකවිසතිවග්ගො භික්ඛුසමෙඤ්ඤා.

69. “තත්ථ භික්ඛවෙ, යවායං වතුටගො භික්ඛුසමෙඤ්ඤා, ධරෙතො තිණ්ණි කමමාති: උපසම්පදං පවාරණං අබ්භානං, ධම්මෙන සමග්ගො සබ්බකමෙමසු කමමප්පන්නො.

70. “තත්ථ භික්ඛවෙ, යවායං පඤ්ඤා වග්ගො භික්ඛුසමෙඤ්ඤා, ධරෙතො දො කමමාති: මජ්ඣිමෙසු ජනපදෙසු උපසම්පදං, අබ්භානං, ධම්මෙන සමග්ගො සබ්බකමෙමසු කමමප්පන්නො.

71. “තත්ථ භික්ඛවෙ, යවායං දසවග්ගො භික්ඛුසමෙඤ්ඤා, ධරෙතො එකං කමමං: අබ්භානං, ධම්මෙන සමග්ගො සබ්බකමෙමසු කමමප්පන්නො.

72. “තත්ථ භික්ඛවෙ, යවායං විසතිවග්ගො භික්ඛුසමෙඤ්ඤා, ධම්මෙන සමග්ගො සබ්බකමෙමසු කමමප්පන්නො.-

* මෙම පොතෙහි පටුන, 83 අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

63. “මහණෙනි, ඥාතිවතුඤ්ඤායෙහි පළමු කොට කම්මාකාය අස්වා ද, පසු ව ඤාතිය තබා ද, යම් පමණ භික්ෂුහු කම්මට සුදුසු වුවාහු නම්, ඔහු පැමිණියාහු වෙත් ද, ඡන්දය දීමට සුදුසු වුවන්ගේ ඡන්දය ගෙනෙන ලද්දේ වේ ද, හමු වුවාහු විරුද්ධ ව කතා කෙරෙත් ද, ඒ ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකම් සි. මහණෙනි, මේ ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකම් සි කියනු ලැබේ.

64. “මහණෙනි, ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකම් සි කීම? මහණෙනි, ඤාතිදුතියකමයෙහි පළමු කොට කම්මාකාය අස්වා ද, පසු ව ඤාතිය තබා ද, යම් පමණ භික්ෂුහු කම්මට සුදුසු වුවාහු නම්, ඔහු පැමිණියාහු වෙත් ද, ඡන්දය දීමට සුදුසු වුවන්ගේ ඡන්දය ගෙන එන ලද්දේ වේ ද, හමු වුවාහු විරුද්ධ ව කතා නො කෙරෙත් ද, ඒ ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකම් සි.

65. “මහණෙනි, ඥාතිවතුඤ්ඤායෙහි පළමු කොට කම්මාකාය අස්වා ද, පසු ව ඤාතිය තබා ද, යම් පමණ භික්ෂුහු කම්මට සුදුසු වුවාහු නම්, ඔහු පැමිණියාහු වෙත් ද, ඡන්දය දීමට සුදුසු වුවන්ගේ ඡන්දය ගෙනෙන ලද්දේ වේ ද, හමු වුවාහු විරුද්ධ ව කතා නො කෙරෙත් ද, ඒ ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකම් සි. මහණෙනි, මේ ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකම් සි කියනු ලැබේ.

66. “මහණෙනි, ධම්මයෙන් සමග්‍රකම් සි කීම? මහණෙනි, ඤාතිදුතිය-කමයෙහි පළමු කොට ඤාතිය තබා ද, පසු ව එක් කම්මාකායකින් කම්ම කෙරේ ද, යම් පමණ භික්ෂුහු කම්මට සුදුසු වුවාහු නම්, ඔහු පැමිණියාහු වෙත් ද, ඡන්දය දීමට සුදුසු වුවන්ගේ ඡන්දය ගෙනෙන ලද්දේ වේ ද, හමු වුවාහු විරුද්ධ ව කතා නො කෙරෙත් ද, ඒ ධම්මයෙන් සමග්‍රකම් සි.

67. “මහණෙනි, ඥාතිවතුඤ්ඤායෙහි පළමු කොට ඤාතිය තබා ද, පසු ව කම්මාකාය තුණකින් කම්ම කෙරේ ද, යම් පමණ භික්ෂුහු කම්මට සුදුසු වුවාහු නම්, ඔහු පැමිණියාහු වෙත් ද, ඡන්දය දීමට සුදුසු වුවන්ගේ ඡන්දය ගෙනෙන ලද්දේ වේ ද, හමු වුවාහු විරුද්ධ ව කතා නො කෙරෙත් ද, ඒ ධම්මයෙන් සමග්‍රකම් සි. මහණෙනි, මේ ධම්මයෙන් සමග්‍රකම් සි කියනු ලැබේ.”

68. “චතුරග්‍රහනිකුසුසංඝායා ය, පංචග්‍රහනිකුසුසංඝායා ය, දසග්‍රහනිකුසුසංඝායා ය, විසතිග්‍රහනිකුසුසංඝායා ය, අතිරෙකවිසතිග්‍රහනිකුසුසංඝායා ය සි සංඝ කොටස් පසෙන් වේ.

69. “මහණෙනි, එහි මේ චතුරග්‍රහනිකුසුසංඝ නෙමේ ධම්මයෙන් සමග වූයේ උපසම්පදාව පවාරණය අබ්බාතය යන කම් තුණ හැර (සෙසු) සියලු කම්මයන්හි කම්මානී (කම් කිරීමට සුදුසු) වේ.

70. “මහණෙනි, එහි මේ පංචග්‍රහනිකුසුසංඝ නෙමේ ධම්මයෙන් සමග වූයේ මධ්‍යමඡනපදයෙහි උපසම්පදාව ය අබ්බාතය යන කම් දෙක හැර සියලු කම්මයන්හි කම්මානී වේ.

71. “මහණෙනි, එහි මේ දසග්‍රහනිකුසුසංඝ නෙමේ ධම්මයෙන් සමග වූයේ එක ම අබ්බාතකම්මය හැර සියලු කම්මයන්හි කම්මානී වේ.

72. “මහණෙනි, එහි මේ විසතිග්‍රහනිකුසුසංඝ නෙමේ ධම්මයෙන් සමග වූයේ සියලු කම්මයන්හි කම්මානී වේ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

73. “තත්‍ර භික්ඛවෙ, යවායං අතිරෙකපීසතිවග්ගො භික්ඛුසංඝො, ධම්මෙත සමග්ගො සබ්බකම්මෙසු කම්මප්පභේතො.”

74. “චතුරවග්ගකරණං වෙ භික්ඛවෙ, කම්මං භික්ඛුනිවතුන්තො කම්මං කරොය්‍ය, අකම්මං න ච කරණීයං. චතුරවග්ගකරණං වෙ භික්ඛවෙ, කම්මං සික්ඛමානාවතුන්තො කම්මං කරොය්‍ය, අකම්මං න ච කරණීයං. -පෙ- සාමණේරවතුන්තො කම්මං කරොය්‍ය, අකම්මං න ච කරණීයං. සාමණේරී- වතුන්තො කම්මං කරොය්‍ය, අකම්මං න ච කරණීයං. සික්ඛං පට්ඨකනිකා- වතුන්තො කම්මං කරොය්‍ය, අකම්මං න ච කරණීයං. අනතිමවජ්ඣා අජ්ඣාපනනකවතුන්තො කම්මං කරොය්‍ය, අකම්මං න ච කරණීයං. ආප්තනියා අදස්සන්ත උක්ඛින්නකවතුන්තො කම්මං කරොය්‍ය, අකම්මං න ච කරණීයං. ආප්තනියා අප්පටිකම්මෙ උක්ඛින්නකවතුන්තො කම්මං කරොය්‍ය, අකම්මං න ච කරණීයං. පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිතිස්සග්ග උක්ඛින්නකවතුන්තො කම්මං කරොය්‍ය, අකම්මං න ච කරණීයං. පණ්ඩකවතුන්තො කම්මං කරොය්‍ය, අකම්මං න ච කරණීයං. ථේය්‍යසංවාසකවතුන්තො කම්මං කරොය්‍ය, අකම්මං න ච කරණීයං. තිස්සිපකකනනකවතුන්තො කම්මං කරොය්‍ය, අකම්මං න ච කරණීයං. තීරව්ජානගතවතුන්තො කම්මං කරොය්‍ය, අකම්මං න ච කරණීයං. මාතුසානකවතුන්තො කම්මං කරොය්‍ය, අකම්මං න ච කරණීයං. පිතුසානකවතුන්තො කම්මං කරොය්‍ය, අකම්මං න ච කරණීයං. අරහන්තසානකවතුන්තො කම්මං කරොය්‍ය, අකම්මං න ච කරණීයං. භික්ඛුනි- ද්දසකවතුන්තො කම්මං කරොය්‍ය, අකම්මං න ච කරණීයං. සංඝභෙදක- වතුන්තො කම්මං කරොය්‍ය, අකම්මං න ච කරණීයං. ලොභිතුප්පාදකවතුන්තො කම්මං කරොය්‍ය, අකම්මං න ච කරණීයං. උභන්තාබ්‍යඤ්ඤානකවතුන්තො කම්මං කරොය්‍ය, අකම්මං න ච කරණීයං. නානාසංවාසකවතුන්තො කම්මං කරොය්‍ය, අකම්මං න ච කරණීයං. නානාසීමාය සිතවතුන්තො කම්මං කරොය්‍ය, අකම්මං න ච කරණීයං. ඉද්ධියා වෙහාසෙ සිතවතුන්තො කම්මං කරොය්‍ය, අකම්මං න ච කරණීයං. යස්ස සංඝෙස්ස කම්මං කරොති, තංවතුන්තො කම්මං කරොය්‍ය, අකම්මං න ච කරණීයං.”¹

චතුරවග්ගකරණං.

1. (74) අසම්. ඡේදෙ “-පෙ-” පෙය්‍යාලභො පරං “චතුරවග්ගකරණං වෙ භික්ඛවෙ, කම්මං” ඉති පනිවාකාං යොජෙතබ්බං.

73. “මහණෙනි එහි මේ අතිරෙකථිසත්වග්‍යහිකුසලික තෙමේ ධම්මයෙන් සමග වුයේ සියලු කම්මයන්හි කම්මානී වේ.”

74. “මහණෙනි, චතුරග්‍යකරණය වූ කම්ම මෙහෙණක සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කම්ම කරන්නේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. මහණෙනි, චතුරග්‍යකරණය වූ කම්ම පැවිද්දෙහි හික්මෙන්නියක සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කම්ම කරන්නේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. -පෙ- * හෙරණකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කම්ම කරන්නේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. හෙරණක සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කම්ම කරන්නේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. ශික්ෂා බැහැර කොට සිටියකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කම්ම කරන්නේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. අනුමතවස්තුට පැමිණියකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කම්ම කරන්නේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. ඇවැත් නො දැක්මෙහි බැහැර කළ එකකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කම්ම කරන්නේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. ඇවැත් පිළියම් නො කිරීමෙහි බැහැර කළ එකකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කම්ම කරන්නේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. ලාමකදූෂිත අත් නො හැරීමෙහි බැහැර කළ එකකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කම්ම කරන්නේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. පණ්ඩිතයකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කම්ම කරන්නේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. ථේය්‍යසංවාසකයකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කම්ම කරන්නේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. තිණ්ණපකකනනක- යකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කම්ම කරන්නේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. තිරච්ඡානගතයකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කම්ම කරන්නේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. මාතෘඝාතකයකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කම්ම කරන්නේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. පිතෘඝාතකයකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කම්ම කරන්නේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. අරනනඝාතකයකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කම්ම කරන්නේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. භික්ෂුණීදූෂකයකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කම්ම කරන්නේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. සඛ්‍යානෙදකයකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කම්ම කරන්නේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. ලොහිතුපාදකයකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කම්ම කරන්නේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. උනතොබ්‍යඤ්ඡකයකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කම්ම කරන්නේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. නානාසංවාසකයකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කම්ම කරන්නේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. නානාසිමාවන්හි සිටියකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කම්ම කරන්නේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. සාද්ධියෙන් අනුසිටියකු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කම්ම කරන්නේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. සඛ්‍යා තෙට්ටු යමකුට කම් කෙරේ ද, ඔහු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ කම්ම කරන්නේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ.”

චතුරග්‍යකරණයයි.

* මෙතැන් පටන් “මහණෙනි, චතුරග්‍යකරණය වූ කම්ම” යනු හැම වාක්‍යයක ම යොදා ගත යුතු.

1. “පඤ්චග්ගකරණං වෙ භික්ඛවෙ, කමමං භික්ඛුනීපඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය, අකමමං. න ච කරණීයං. පඤ්චවග්ගකරණං වෙ භික්ඛවෙ, කමමං සික්ඛමානාපඤ්චමො¹ කමමං කරෙය්‍ය, අකමමං. න ච කරණීයං -පෙ- සාමණේරපඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- සාමණේරීපඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- සික්ඛං පච්චකබ්බකපඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- අනත්තිමච්ඡද්දා අර්ඤ්ඤාපනකපඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- ආර්තනිකා අද්දසනෙ උඤ්ඤාපනකපඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- ආර්තනිකා අසුචි- කමමං උඤ්ඤාපනකපඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- පාටිකාය දිට්ඨියා අසුචිතිස්සග්ගෙ උඤ්ඤාපනකපඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- චණ්ඩක- පඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- ථේය්‍යසංවාසකපඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- තිස්සපකකනකපඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- තීර්ථිනගත පඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- මාතුසාරකපඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- පිතුසාරකපඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- අරතනකසාරකපඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- භික්ඛුනීද්දසකපඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- සමසභෙදක- පඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- ලොභිකුසාදකපඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- උභතොඛ්‍යඤ්ජනකපඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- තානසංවාසක- පඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- නානාසීමාය සීතපඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- ඉද්ධියා වෙහාසෙ සීතපඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය -පෙ- යස්ස සමෙසං කමමං කරොති, තිංසකපඤ්චමො කමමං කරෙය්‍ය, අකමමං. න ච කරණීයං.”²

පඤ්චවග්ගකරණං.

1. “දසවග්ගකරණං වෙ භික්ඛවෙ, කමමං භික්ඛුනීදසමො කමමං කරෙය්‍ය, අකමමං. න ච කරණීයං. දසවග්ගකරණං වෙ භික්ඛවෙ, කමමං සික්ඛමානාදසමො කමමං කරෙය්‍ය, අකමමං. න ච කරණීයං -පෙ- යස්ස සමෙසං කමමං කරොති, තිංසකමො කමමං කරෙය්‍ය, අකමමං. න ච කරණීයං.”²

දසවග්ගකරණං.

1. “සික්ඛමානපඤ්චමො” ම ජ සං. ම කු ප ජ ටි නො වී. අ ටී. සී ඉ 2.

2. අසමි ඡේද පටයාලමුඛො නිද්දිට්ඨානි අට්ටනාපදානි පාලිකායනා

යථාරූපං ගභොතබ්බානි

1. “මහණෙනි, පංචවග්ගකරණය වූ කමීය මෙතෙණක පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම්, කමී නොවේ. ඒ නො කටයුතු ද වේ. මහණෙනි, පංචවග්ගකරණය වූ කමීය පැවිද්දෙහි පුහුණුවන්නියක පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම්, කමී නොවේ. ඒ නො කටයුතු ද වේ. -පෙ- තෙරණකු පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- තෙරණක පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- ශික්ෂා බැහැර කළහු පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- අනම්ම වස්තුවට පැමිණියහු පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- ඇවැත් නො දැක්මෙහි බැහැර කළහු පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි බැහැර කළහු පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- ලාමකදූෂිත අත් නො හැරීමෙහි බැහැර කළහු පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- පණ්ඩකයා පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- ථේයාසංවාසකයා පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- තිණියපකනනකයා පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- තීරව්‍යානගතයා පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- මාතෘඝාතකයා පස් වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- පිතෘඝාතකයා පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- අරගනනඝාතකයා පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- හික්කුනිදුසකයා පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- සඬ්ඝභෙදකයා පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- ලොහිතුපාදකයා පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- උභතොමාසඤ්ඤකයා පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- නානාසංවාසකයා පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- නානාසීමාවන්හි සිටියහු පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- සාද්ධියෙන් අහස සිටියහු පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- සඬ්ඝ තෙමේ යමකුට කමී කෙරේ ද, ඔහු පස්වැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම්, කමී නොවේ. ඒ නො කටයුතු ද වේ.”¹

පංචවග්ගකරණයයි.

1. “මහණෙනි, දශවග්ගකරණය වූ කමීය මෙතෙණක දසවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම්, කමී නොවේ. ඒ නො කටයුතු ද වේ. මහණෙනි, දශවග්ගකරණය වූ කමීය පැවිද්දෙහි පුහුණුවන්නියක දසවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම්, කමී නොවේ. ඒ නො කටයුතු ද වේ. -පෙ- සඬ්ඝ තෙමේ යමකුට කමී කෙරේ ද, ඔහු දසවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම්, කමී නොවේ. ඒ නො කටයුතු ද වේ.”¹

දසවග්ගකරණය යි.

1 මේ ප්‍රදේශයෙහි පටයාලමෙන් අභවන පොත කී පද පැළිඹුම අනුව සුදුසු පරිදි ගත යුතු.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

1. “විසතිවග්ගකරණකෙව, කමම, භික්ඛුණීවිසො කමම, කරොය්‍ය, අකමම. න ච කරණීයං. විසතිවග්ගකරණකෙව භික්ඛවෙ, කමම, සිකම්මානාවිසො කමම, කරොය්‍ය, අකමම. න ච කරණීයං. -පෙ- සාමණේර විසො කමම, කරොය්‍ය -පෙ- සාමණේරවිසො කමම, කරොය්‍ය -පෙ- සිකම්මානාවිසො කමම, කරොය්‍ය -පෙ- අනුමුච්චාදි, අභිකාපනාකවිසො කමම, කරොය්‍ය -පෙ- ආපනනියා අදස්සනෙ උභික්ඛනකවිසො කමම, කරොය්‍ය -පෙ- ආපනනියා අප්පටිකමෙම උභික්ඛනකවිසො කමම, කරොය්‍ය -පෙ- පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිතිස්සගෙම උභික්ඛනකවිසො කමම, කරොය්‍ය -පෙ- පණ්ඩකවිසො කමම, කරොය්‍ය -පෙ- චේය්‍යසංවාසකවිසො කමම, කරොය්‍ය -පෙ- නිජ්ඣපකකනනකවිසො කමම, කරොය්‍ය -පෙ- තිරච්ඡාන-ගතවිසො කමම, කරොය්‍ය -පෙ- මාදුස්සානකවිසො කමම, කරොය්‍ය -පෙ- පිදුස්සානකවිසො කමම, කරොය්‍ය -පෙ- අරතනනස්සානකවිසො කමම, කරොය්‍ය -පෙ- භික්ඛුණීදුස්සකවිසො කමම, කරොය්‍ය -පෙ- සංඝනෙදකවිසො කමම, කරොය්‍ය -පෙ- ලොතිදුස්සාදකවිසො කමම, කරොය්‍ය -පෙ- උභතොබ්‍යඤ්ඤාකවිසො කමම, කරොය්‍ය -පෙ- නානාසංවාසකවිසො කමම, කරොය්‍ය -පෙ- නානාසිමාය සිතවිසො කමම, කරොය්‍ය -පෙ- ඉද්ධියා වෙහාසෙ සිතවිසො කමම, කරොය්‍ය -පෙ- යස්ස සංඝෙස්ස කමම, කරොය්‍ය, තංවිසො කමම, කරොය්‍ය, අකමම. න ච කරණීයං.”

විසතිවග්ගකරණං.

1. “පාරිවාසිකවතුන්ට වෙ භික්ඛවෙ, පරිවාසං දදෙය්‍ය, මූලාය පටි-කස්සෙය්‍ය, මානවතං දදෙය්‍ය, තංවිසො අබ්බෙය්‍ය, අකමම. න ච කරණීයං. මූලායපටිකස්සනාර්ගවතුන්ට වෙ භික්ඛවෙ, පරිවාසං දදෙය්‍ය, මූලාය පටි-කස්සෙය්‍ය, මානවතං දදෙය්‍ය, තංවිසො අබ්බෙය්‍ය, අකමම. න ච කරණීයං. මානවතාර්ගවතුන්ට වෙ භික්ඛවෙ, පරිවාසං දදෙය්‍ය, මූලාය පටිකස්සෙය්‍ය, මානවතං දදෙය්‍ය, තංවිසො අබ්බෙය්‍ය, අකමම. න ච කරණීයං. මානවතාර්ගවතුන්ට වෙ භික්ඛවෙ, පරිවාසං දදෙය්‍ය, මූලාය පටි-කස්සෙය්‍ය, මානවතං දදෙය්‍ය, තංවිසො අබ්බෙය්‍ය, අකමම. න ච කරණීයං. අබ්බානාර්ගවතුන්ට වෙ භික්ඛවෙ, පරිවාසං දදෙය්‍ය, මූලාය පටිකස්සෙය්‍ය, මානවතං දදෙය්‍ය, තංවිසො අබ්බෙය්‍ය, අකමම. න ච කරණීයං.”

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

1. “මහණෙනි, විසතිවග්ගකරණය වූ කමීය මෙහෙණක විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කටයුතු ද වේ. මහණෙනි, විසතිවග්ගකරණය වූ කමීය පැවිද්දෙහි පුත්‍රණුවන්තියක විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කටයුතු ද වේ. -පෙ- හෙරණු විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- හෙරණක විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- ශික්ෂා බැහැර කළු විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- අනතිම වයුච්ච පැමිණියු විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- ඇවැත් නො දැක්මෙහි බැහැර කළු විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- ඇවැත්ව පිළියම් නො කිරීමෙහි බැහැර කළු විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- ලාමකදූඨය අත් නො හැරීමෙහි බැහැර කළු විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- පණ්ඩකයා විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- ථේයසංවාසකයා විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- තිත්ථපක්කනතකයා විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- තීරව්‍යානගතයා විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- මාතෘඝාතකයා විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- පිතෘඝාතකයා විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- අරහනඝාතකයා විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- භික්ෂුණීදූසකයා විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- සඞ්ඝභෙදකයා විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- ලොකිත්‍යුපාදකයා විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- උභයොබ්‍යඤ්ඤාතකයා විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- නානාසංවාසකයා විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- නානාසීමාවන්හි සිටියු විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- සාද්ධියෙන් අහස සිටියු විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම් -පෙ- සඞ්ඝ තෙමේ යමකුට කමී කෙරේ ද, ඔහු විසිවැනි කොට ඇත්තේ කමී කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කටයුතු ද වේ.”

විසතිවග්ගකරණය සි

1. “මහණෙනි, පිරිවෙස් පුරන්තනු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ පිරිවෙස් දෙන්නේ නම්, මූලායපටිකස්සනය කරන්නේ නම්, මානන දෙන්නේ නම්, ඔහු විසිවැනි කොට ඇත්තේ අඛ්‍යාත කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කටයුතු ද වේ. මහණෙනි, මූලායපටිකස්සනයට සුදුසු වූවු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ පිරිවෙස් දෙන්නේ නම්, මූලායපටිකස්සනය කරන්නේ නම්, මානන දෙන්නේ නම්, ඔහු විසිවැනි කොට ඇත්තේ අඛ්‍යාත කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කටයුතු ද වේ. මහණෙනි, මානනට සුදුසු වූවු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ පිරිවෙස් දෙන්නේ නම්, මූලායපටිකස්සනය කරන්නේ නම්, මානන දෙන්නේ නම්, ඔහු විසිවැනි කොට ඇත්තේ අඛ්‍යාත කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කටයුතු ද වේ. මහණෙනි, අඛ්‍යාතයට සුදුසු වූවු සිටුවැනි කොට ඇත්තේ පිරිවෙස් දෙන්නේ නම්, මූලායපටිකස්සනය කරන්නේ නම්, මානන දෙන්නේ නම්, ඔහු විසිවැනි කොට ඇත්තේ අඛ්‍යාත කරන්නේ නම්, කමී නො වේ. ඒ නො කටයුතු ද වේ.”

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

2. “එකච්ඡස්ස භික්ඛවෙ, සඛ්ඤ්මජේඤ්ඤි පටිකෙකාසනා රුහති. එකච්ඡස්ස න රුහති. කස්ස ච භික්ඛවෙ, සඛ්ඤ්මජේඤ්ඤි පටිකෙකාසනා න රුහති? භික්ඛුනියා භික්ඛවෙ, සඛ්ඤ්මජේඤ්ඤි පටිකෙකාසනා න රුහති. සික්ඛමානාය භික්ඛවෙ. -ථෙ- සාමණේරස්ස භික්ඛවෙ, -ථෙ- සාමණේරාය¹ භික්ඛවෙ, -ථෙ- සික්ඛං පච්චකාතකස්ස භික්ඛවෙ, -ථෙ- අනර්මවච්ඡුං අජ්ඣාපනාකස්ස භික්ඛවෙ, -ථෙ- උමත්තකස්ස භික්ඛවෙ, -ථෙ- බ්‍රහ්මචරිනස්ස භික්ඛවෙ, -ථෙ- වෙදනට්ඨස්ස භික්ඛවෙ, -ථෙ- ආපනතියා අදස්සනෙ උක්ඛිත්තකස්ස භික්ඛවෙ, -ථෙ- ආපනතියා අප්පට්ඨකමෙව උක්ඛිත්තකස්ස භික්ඛවෙ, -ථෙ- පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පට්ඨනියංගෙව උක්ඛිත්තකස්ස භික්ඛවෙ, -ථෙ- පණ්ඩකස්ස භික්ඛවෙ, -ථෙ- ථේය්‍යසංවාසකස්ස භික්ඛවෙ, -ථෙ- නිජ්ඣප්පකනනාකස්ස භික්ඛවෙ, -ථෙ- තීරච්ඡානගතස්ස භික්ඛවෙ, -ථෙ- මාතුඝාතකස්ස භික්ඛවෙ, -ථෙ- පිතුඝාතකස්ස භික්ඛවෙ, -ථෙ- අරනන්තඝාතකස්ස භික්ඛවෙ, -ථෙ- භික්ඛුනීද්දසකස්ස භික්ඛවෙ, -ථෙ- සඛ්ඤ්ගෙදකස්ස භික්ඛවෙ, -ථෙ- ලොභි-කුප්පාදකස්ස භික්ඛවෙ, -ථෙ- උත්තොඛ්‍යඤ්ජනකස්ස භික්ඛවෙ, -ථෙ- නානාසංවාසකස්ස භික්ඛවෙ, -ථෙ- නානාසීමාය ධීතස්ස භික්ඛවෙ, -ථෙ- ඉද්ධියා වෙහාසෙ ධීතස්ස භික්ඛවෙ, -ථෙ- යස්ස සඤ්ඤා කමමං කුරොති, තස්ස ච² භික්ඛවෙ, සඛ්ඤ්මජේඤ්ඤි පටිකෙකාසනා න රුහති. ඉමෙසං ඛො භික්ඛවෙ, සඛ්ඤ්මජේඤ්ඤි පටිකෙකාසනා න රුහති.

3. “කස්ස ච භික්ඛවෙ, සඛ්ඤ්මජේඤ්ඤි පටිකෙකාසනා රුහති? භික්ඛුස්ස භික්ඛවෙ, පකතාත්තස්ස සමානසංවාසකස්ස සමානසීමාය ධීතස්ස අනාමසො ආනන්තරිකස්සාපි³ භික්ඛුනො විඤ්ඤපෙන්නස්ස සඛ්ඤ්මජේඤ්ඤි පටිකෙකාසනා රුහති. ඉමෙස්ස ඛො භික්ඛවෙ, සඛ්ඤ්මජේඤ්ඤි පටිකෙකාසනා රුහති.

4. “ඤ්ඤමා භික්ඛවෙ, නිස්සාරණො අත්ථි භික්ඛවෙ, පුග්ගලො අප්පනො නිස්සාරණං, තඤ්ඤෙව සඤ්ඤා නිස්සාරෙති, එකච්චො සුනිස්සාරිතො. එකච්චො දුන්නිස්සාරිතො.

5. “කතමො ච භික්ඛවෙ, පුග්ගලො අප්පනො නිස්සාරණං, තඤ්ඤෙව සඤ්ඤා නිස්සාරෙති දුන්නිස්සාරිතො? ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සුද්දො ගොති අනාපනතිකො. තඤ්ඤෙව සඤ්ඤා නිස්සාරෙති, දුන්නිස්සාරිතො. අයං චුළුචති භික්ඛවෙ, පුග්ගලො අප්පනො නිස්සාරණං, තඤ්ඤෙව සඤ්ඤා නිස්සාරෙති, දුන්නිස්සාරිතො.

6. “කතමො ච භික්ඛවෙ, පුග්ගලො අප්පනො නිස්සාරණං, තඤ්ඤෙව සඤ්ඤා නිස්සාරෙති සුනිස්සාරිතො? ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු ඛාලො ගොති අඛ්‍යතො ආපතතිඛුලො අනපදනො ගිහිනී⁴ සංසට්ඨො විහරති අනනු-ලොමිකෙහි ගිහිසංසට්ඨෙහි, තඤ්ඤෙව සඤ්ඤා නිස්සාරෙති, සුනිස්සාරිතො. අයං චුළුචති භික්ඛවෙ, පුග්ගලො අප්පනො නිස්සාරණං, තඤ්ඤෙව සඤ්ඤා නිස්සාරෙති, සුනිස්සාරිතො.

1. “සාමණේරියා” ම ඡ සං. P T S. 2. “තස්ස” ඡ ච. තො ච. ම ඤු ප.

3. “අනන්තරිකස්සාපි” සි. අ ච. ජ ච.

4. “ගිහිසංසට්ඨො” ම ඡ සං. සී මු. මුද්දිත චුළුචග්ගපාළි.

2. “මහණෙනි, සහමැද ඇතමකුගේ ප්‍රතික්‍රොශය = ප්‍රතිබාහනය (විරුද්ධ ව කිරුණු කියා වැළකීම) නගිසි (=සැලකිය යුතු වෙයි). ඇතමකුගේ නො නගිසි. (=නො සැලකිය යුතු වෙයි). මහණෙනි, සහ මැද කවරකුගේ වැළකීම නො නගි ද, මහණෙනි, සහ මැද මෙහෙණගේ වැළකීම නො නගි. මහණෙනි, පැවිද්දෙහි පුත්‍රණුවන්තියකගේ -පෙ- මහණෙනි, හෙරණකුගේ -පෙ- මහණෙනි, හෙරණකගේ -පෙ- මහණෙනි, ශික්‍ෂා බැහැර කළහුගේ -පෙ- මහණෙනි, අන්තිමවසනුවට පැමිණියහුගේ -පෙ- මහණෙනි, උමතු වුවහුගේ -පෙ- මහණෙනි, (විකල වූ) විසුරුණු සිත් ඇත්තහුගේ -පෙ- මහණෙනි, වෙදනාවෙන් පෙළන්නහුගේ -පෙ- මහණෙනි, ඇවැත් නො දැක්මෙහි බැහැර කළහුගේ -පෙ- මහණෙනි, ඇවැත්වට පිළියම් නො කිරීමෙහි බැහැර කළහුගේ -පෙ- මහණෙනි, ලාමකදූෂ්ටය අත් නො හැරීමෙහි බැහැර කළහුගේ -පෙ- මහණෙනි, පණ්ඩකයාගේ -පෙ- මහණෙනි, ඵ්‍යාසය-වාසකයාගේ -පෙ- මහණෙනි, නිප්පිපකකන්තකයාගේ -පෙ- මහණෙනි, නිරවුණතනකයාගේ -පෙ- මහණෙනි, මාතෘකානකයාගේ -පෙ- මහණෙනි, පිතෘකානකයාගේ -පෙ- මහණෙනි, අරහන්තකයාගේ -පෙ- මහණෙනි, හිකුට්ඨිකයාගේ -පෙ- මහණෙනි, සමසතෙදකයාගේ -පෙ- මහණෙනි, ලොභිකුප්පාදකයාගේ -පෙ- මහණෙනි, උහන්තාබ්‍යසාදකයාගේ -පෙ- මහණෙනි, නානාසංවාසකයාගේ -පෙ- මහණෙනි, නානාසිමාවන්ති සිටිය-හුගේ -පෙ- මහණෙනි, සාද්ධියෙන් අසස සිටියහුගේ -පෙ- මහණෙනි, සමස තෙමේ යමකුට කම් කෙරේ ද, සහ මැද ඔහුගේ ද වැළකීම නො නගි. මහණෙනි, සහ මැද මොවුන්ගේ වැළකීම නො නගි.

3. “මහණෙනි, සහමැද කවරකුගේ වැළකීම නගි ද? මහණෙනි, සහමැද ප්‍රකෘතිසවනාව ඇති (පරිජි ඇවැත්වට නො පැමිණි), සමානසංවාසය ඇති, සමානසිමාවෙහි සිටි, යටත් පිරිසෙසින් (තමන්) ලගම සිටි මහණනුව දන්වන්නාවූ මහණනුවගේ වැළකීම නගි. මහණෙනි, සහමැද මොහුගේ වැළකීම නගි.*

4. “මහණෙනි, මේ තෙරපිම් දෙකකි: මහණෙනි, තෙරපිමට නො සුදුසු වූ පුද්ගලයෙක් ඇත. ඉදින් සමස තෙමේ ඔහු තෙරපා නම්, කිසිඵකෙක් නිවැරදි ලෙස තෙරපන ලද්දේ වේ. කිසිඵකෙක් වැරදි ලෙස තෙරපන ලද්දේ වේ.

5. “මහණෙනි, කවර පුද්ගලයෙක් තෙරපිමට නො සුදුසු වූයේ ද, සමස තෙමේ ඔහු තෙරපා නම්, වැරදි ලෙස තෙරපන ලද්දේ වේ ද? මහණෙනි, මෙහි මහණ තෙමේ පිරිසිදු වූයේ ඇවැත් නැත්තේ වේ. සමස තෙමේ ඔහු තෙරපා නම්, වැරදි ලෙස තෙරපන ලද්දේ වේ. මහණෙනි, මේ පුද්ගල තෙමේ තෙරපිමට (වරදක් නැති බැවින්) නො සුදුසු ය යි කියනු ලැබේ. ඉදින් සමස තෙමේ ඔහු තෙරපා නම්, වැරදි ලෙස තෙරපන ලද්දේ වේ.

6. “මහණෙනි, කවර පුද්ගලයෙක් තෙරපිමට (පබ්බාජනීයකම නො කරණ ලද බැවින්) නො සුදුසු වූයේ ද, ඉදින් සමස තෙමේ ඔහු තෙරපා නම්, නිවැරදි ලෙස තෙරපන ලද්දේ වේ ද? මහණෙනි, මෙහි මහණ තෙමේ අඟු වූයේ අවසන්ත වූයේ ඇවැත් බහුල කොට ඇත්තේ ඉමක් නැති ඇවැත් ඇත්තේ ගිහියන් හා නැති (=ඉග්‍ර වී) පැවිද්දට නො නිසි ගිහිසංසථිවලින් යුක්ත ව වෙසේ ද, ඉදින් සමස තෙමේ (නාජනීයකමාදිවසයෙන්) ඔහු තෙරපා නම්, නිවැරදි ලෙස තෙරපන ලද්දේ වේ. මහණෙනි, මේ පුද්ගල තෙමේ තෙරපිමට (යට කී ලෙසින්) නො සුදුසු ය යි කියනු ලැබේ. සමස තෙමේ ඔහු තෙරපා නම්, නිවැරදි ලෙස තෙරපන ලද්දේ වේ.

* උපසංඝය බලනු.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

7. “දෙවමා භික්ඛවෙ, ඔසාරණං. අභි භික්ඛවෙ, පුග්ගලො අප්පනෙතා ඔසාරණං. තඤ්ඤා සමෙසා ඔසාරෙති, ඒකච්චා සොසාරිතො. ඒකච්චා දෙසාරිතො.

8. “කතමො ව භික්ඛවෙ, පුග්ගලො අප්පනෙතා ඔසාරණං, තඤ්ඤා සමෙසා ඔසාරෙති, දෙසාරිතො? උණ්ඩකො භික්ඛවෙ, අප්පනෙතා ඔසාරණං, තඤ්ඤා සමෙසා ඔසාරෙති, දෙසාරිතො. ථෙය්‍යසංවාසකො භික්ඛවෙ, අප්පනෙතා ඔසාරණං, තඤ්ඤා සමෙසා ඔසාරෙති දෙසාරිතො -පෙ- තිත්ථි-පකකන්තකො භික්ඛවෙ, -පෙ- තිරච්ඡානගතො භික්ඛවෙ, -පෙ- මානු-සාතකො භික්ඛවෙ, -පෙ- පිතුසාතකො භික්ඛවෙ, -පෙ- අරහන්තාසාතකො භික්ඛවෙ, -පෙ- භික්ඛුණීද්දසකො භික්ඛවෙ, -පෙ- සමසංගෙදකො භික්ඛවෙ, -පෙ- ලොභිතුපාදකො භික්ඛවෙ, -පෙ- උභතොඛ්‍යඤ්ජනකො භික්ඛවෙ, අප්පනෙතා ඔසාරණං, තඤ්ඤා සමෙසා ඔසාරෙති, දෙසාරිතො. අයං වුවච්ඡි භික්ඛවෙ, පුග්ගලො අප්පනෙතා ඔසාරණං, තඤ්ඤා¹ සමෙසා ඔසාරෙති, දෙසාරිතො. ඉමෙ වුවච්ඡනි භික්ඛවෙ, පුග්ගලො අප්පනෙතා ඔසාරණං, තෙ වෙ සමෙසා ඔසාරෙති, දෙසාරිතා.

9. “කතමො ව භික්ඛවෙ, පුග්ගලො අප්පනෙතා ඔසාරණං, තඤ්ඤා සමෙසා ඔසාරෙති සොසාරිතො? හත්ථව්ණිකො භික්ඛවෙ, අප්පනෙතා ඔසාරණං. තඤ්ඤා සමෙසා ඔසාරෙති, සොසාරිතො. පාදව්ණිකො භික්ඛවෙ, -පෙ- හත්ථපාදව්ණිකො භික්ඛවෙ, -පෙ- කණ්ණව්ණිකො භික්ඛවෙ, -පෙ- නාසව්ණිකො භික්ඛවෙ, -පෙ- කණ්ණනාසව්ණිකො භික්ඛවෙ, -පෙ- අභ්‍යුලිව්ණිකො භික්ඛවෙ, -පෙ- අලව්ණිකො භික්ඛවෙ, -පෙ- කණ්ඩර-ව්ණිකො භික්ඛවෙ, -පෙ- එණ්හත්ථකො භික්ඛවෙ, -පෙ- මුලේභි භික්ඛවෙ, -පෙ- වාමිකො භික්ඛවෙ, -පෙ- ගලගණ්ඨි භික්ඛවෙ, -පෙ- ලකඛණානුකො භික්ඛවෙ, -පෙ- කසාහනො භික්ඛවෙ, -පෙ- ලිබ්බකො භික්ඛවෙ, -පෙ- සීපදිකො භික්ඛවෙ, -පෙ- පාපරොගි භික්ඛවෙ, -පෙ- පරිසද්දසකො භික්ඛවෙ, -පෙ- කාණො භික්ඛවෙ, -පෙ- කුණි භික්ඛවෙ, -පෙ- බසෙඤ්ජා භික්ඛවෙ, -පෙ- පකහතො භික්ඛවෙ, -පෙ- ඡන්ධිකො භික්ඛවෙ, -පෙ- ජරාද්ධකො භික්ඛවෙ, -පෙ- අකො භික්ඛවෙ, -පෙ- මුගො භික්ඛවෙ, -පෙ- බධිරො භික්ඛවෙ, -පෙ- අකුමුගො භික්ඛවෙ, -පෙ- අකුබ්බිරො භික්ඛවෙ, -පෙ- මුතාබ්බිරො භික්ඛවෙ, -පෙ- අකුමුතාබ්බිරො භික්ඛවෙ, අප්පනෙතා ඔසාරණං. තඤ්ඤා සමෙසා ඔසාරෙති, සොසාරිතො. අයං වුවච්ඡි භික්ඛවෙ, පුග්ගලො අප්පනෙතා ඔසාරණං, තඤ්ඤා සමෙසා ඔසාරෙති, සොසාරිතො. ඉමෙ වුවච්ඡනි භික්ඛවෙ, පුග්ගලො අප්පනෙතා ඔසාරණං, තෙ වෙ සමෙසා ඔසාරෙති, සොසාරිතා.”

වාසනාමහාණවාරං පඨමං.

7. “මහණෙනි, මේ ඇතුළත් කිරීම දෙකකි: මහණෙනි, ඇතුළත් කිරීමට නොසුදුසු වූ පුද්ගලයෙක් ඇත. සඛ්‍ය තෙමේ ඔහු ඇතුළත් කෙරේ නම්, කිසිවෙක් නිවැරදි ලෙස ඇතුළත් කරණ ලද්දේ වේ. කිසිවෙක් වැරදි ලෙස ඇතුළත් කරණ ලද්දේ වේ.

8. “මහණෙනි, භාවර පුද්ගලයෙක් ඇතුළත් කිරීමට නොසුදුසු වූයේ වේ ද? සඛ්‍ය තෙමේ ඔහු ඇතුළත් කෙරේ නම්, වැරදි ලෙස ඇතුළත් කරණ ලද්දේ වේ ද? මහණෙනි, පණ්ඩිත තෙමේ ඇතුළත් කිරීමට නොසුදුසු වූයේ ය. සඛ්‍ය තෙමේ ඔහු (උපසම්පද වසයෙන්) ඇතුළත් කෙරේ නම්, වැරදි ලෙස ඇතුළත් කරණ ලද්දේ ය. මහණෙනි, ථේයාසංවාසක තෙමේ ඇතුළත් කිරීමට නොසුදුසු වූයේ ය. සඛ්‍ය තෙමේ ඔහු ඇතුළත් කෙරේ නම්, වැරදි ලෙස ඇතුළත් කරණ ලද්දේ ය. මහණෙනි, නිජ්ජය-පක්කන්තක තෙමේ -පෙ- මහණෙනි, තිරුප්පානගත තෙමේ -පෙ- මහණෙනි, මාතාඝාතක තෙමේ -පෙ- මහණෙනි, පිතාඝාතක තෙමේ -පෙ- මහණෙනි, අරහන්තඝාතක තෙමේ -පෙ- මහණෙනි, භික්ෂුණීදුසක තෙමේ -පෙ- මහණෙනි, සඛ්‍යහෙදක තෙමේ -පෙ- මහණෙනි, ලොභිකුසාදක තෙමේ -පෙ- මහණෙනි, උත්තොක්ෂාදක තෙමේ ඇතුළත් කිරීමට නොසුදුසු වූයේ ය. සඛ්‍ය තෙමේ ඔහු ඇතුළත් කෙරේ නම්, වැරදි ලෙස ඇතුළත් කරණ ලද්දේ ය. මහණෙනි, මේ පුද්ගල තෙමේ ඇතුළත් කිරීමට නොසුදුසු ය යි ද, සඛ්‍ය තෙමේ ඔහු ඇතුළත් කෙරේ නම්, වැරදි ලෙස ඇතුළත් කරණ ලද්දේ ය යි ද කියනු ලැබේ. මහණෙනි, මේ පුද්ගලයෝ (අභ්‍යස හෙයින්) ඇතුළත් කිරීමට නොසුදුස්සෝ ය යි කියනු ලැබේ. සඛ්‍ය තෙමේ ඔවුන් ඇතුළත් කෙරේ නම්, ඔහු වැරදි ලෙස ඇතුළත් කරණ ලද්දකු යි.

9. “මහණෙනි, ඇතුළත් කිරීමට නොසුදුසු වූ පුද්ගලයා කවරේ ද? සඛ්‍ය තෙමේ ඔහු ඇතුළත් කෙරේ නම්, නිවැරදි ලෙස ඇතුළත් කරණ ලද්දේ වේ ද? මහණෙනි, අත් සිඳින ලද්දේ ඇතුළත් කිරීමට නොසුදුසු වේ. ඉදින් සඛ්‍ය තෙමේ ඔහු (උපසම්පද වසයෙන්) ඇතුළත් කෙරේ නම්, නිවැරදි ලෙස ඇතුළත් කරණ ලද්දේ වේ. මහණෙනි, පා සිඳින ලද්දේ -පෙ- මහණෙනි, අත් පා සිඳින ලද්දේ -පෙ- මහණෙනි, කන් සිඳින ලද්දේ -පෙ- මහණෙනි, නාස් සිඳින ලද්දේ -පෙ- මහණෙනි, කන් නාස් සිඳින ලද්දේ -පෙ- මහණෙනි, ඇඟිලි සිඳින ලද්දේ -පෙ- මහණෙනි, මාපට ඇඟිලි සිඳින ලද්දේ -පෙ- මහණෙනි, මහනගර සිඳින ලද්දේ -පෙ- මහණෙනි, පෙණගොඩ සේ ගෙවනු අත් ඇත්තේ -පෙ- මහණෙනි, කුදු වූයේ -පෙ- මහණෙනි, මිටි වූයේ -පෙ- මහණෙනි, වාගෙහි ඇත්තේ -පෙ- මහණෙනි, සලකුණු කෙටුයේ -පෙ- මහණෙනි, කසෙන් තලන ලද්දේ -පෙ- මහණෙනි, (වැරදිකරාවකු සේ) ලියා තැබුයේ -පෙ- මහණෙනි, බරවාරොග ඇත්තේ -පෙ- මහණෙනි, පාපරොග ඇත්තේ -පෙ- මහණෙනි, පිරිස් දූෂ්‍ය කරන්නේ -පෙ- මහණෙනි, එකැස් කණ වූයේ -පෙ- මහණෙනි, වක් වූ අත් පා ඇත්තේ -පෙ- මහණෙනි, පිළි වූයේ -පෙ- මහණෙනි, පක්කාඝාත ඇත්තේ -පෙ- මහණෙනි, සුන් ඉරියව් ඇත්තේ -පෙ- මහණෙනි, ජරාවන් දුර්වල වූයේ -පෙ- මහණෙනි, අකු වූයේ -පෙ- මහණෙනි, ගොළු වූයේ -පෙ- මහණෙනි, බිහිරි වූයේ -පෙ- මහණෙනි, අදගොළු වූයේ -පෙ- මහණෙනි, අදබිහිරි වූයේ -පෙ- මහණෙනි, ගොළුබිහිරි වූයේ -පෙ- මහණෙනි, අදගොළුබිහිරි වූයේ ඇතුළත් කිරීමට සුදුසු නොවේ. ඉදින් සඛ්‍ය තෙමේ ඔහු ඇතුළත් කෙරේ නම්, මනා කොට ඇතුළත් කරණ ලද්දේ වේ. මහණෙනි, මේ පුද්ගල තෙමේ ඇතුළත් කිරීමට නොසුදුසු ය යි ද සඛ්‍ය තෙමේ ඔහු ඇතුළත් කෙරේ නම්, නිවැරදි ලෙස ඇතුළත් කරණ ලද්දේ ය යි ද කියනු ලැබේ. මහණෙනි, මේ පුද්ගලයෝ ඇතුළත් කිරීමට නොසුදුස්සාහ යි කියනු ලැබේ. සඛ්‍ය තෙමේ ඔවුන් ඇතුළත් කෙරේ නම්, ඔහු නිවැරදි ලෙස ඇතුළත් කරණ ලද්දකු ය.”

පළමුවන වාසගගම්බණ්ඩර සි

1. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුස්ස න හොති ආපනති දට්ඨබ්බා. නමෙනං වොදෙති සඛෙස්සා වා සම්බහුලා වා එකපුග්ගලො වා ‘ආපනතිං නං ආවුසො, ආපනො, පස්සසෙතං ආපනති’නති. සො එවං වදෙති: ‘නඤ්ඤි මෙ ආවුසො, ආපනති යමහං පස්සෙය්‍ය’නති. තං සඛෙස්සා ආපනතියා අදස්සනෙ උක්ඛිපති, අධම්මකම්මං.

2. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුස්ස න හොති ආපනති පටිකානබ්බා. නමෙනං වොදෙති සඛෙස්සා වා සම්බහුලා වා එකපුග්ගලො වා ‘ආපනතිං නං ආවුසො, ආපනො, පටිකරොති තං ආපනති’නති. සො එවං වදෙති: ‘නඤ්ඤි මෙ ආවුසො, ආපනති යමහං පටිකරෙය්‍ය’නති. තං සඛෙස්සා ආපනතියා අප්පට්ඨකම්මෙ උක්ඛිපති, අධම්මකම්මං.

3. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුස්ස න හොති පාපිකා දිට්ඨි පටිතිස්සජේතා. නමෙනං වොදෙති සඛෙස්සා වා සම්බහුලා වා එකපුග්ගලො වා ‘පාපිකා තෙ ආවුසො, දිට්ඨි, පටිතිස්සජේතං පාපිකං දිට්ඨි’නති. සො එවං වදෙති: ‘නඤ්ඤි මෙ ආවුසො, පාපිකා දිට්ඨි යමහං පටිතිස්සජේය්‍ය’නති. තං සඛෙස්සා පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පට්ඨකම්මෙ උක්ඛිපති, අධම්මකම්මං.

4. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුස්ස න හොති ආපනති දට්ඨබ්බා. න හොති ආපනති පටිකානබ්බා. නමෙනං වොදෙති සඛෙස්සා වා සම්බහුලා වා එකපුග්ගලො වා ‘ආපනතිං නං ආවුසො, ආපනො, පස්සසෙතං ආපනතිං. පටිකරොති තං ආපනති’නති. සො එවං වදෙති: ‘නඤ්ඤි මෙ ආවුසො, ආපනති යමහං පස්සෙය්‍යං. නඤ්ඤි මෙ ආපනති¹ යමහං පටිකරෙය්‍ය’නති. තං සඛෙස්සා අදස්සනෙ වා අප්පට්ඨකම්මෙ වා උක්ඛිපති, අධම්මකම්මං.

5. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුස්ස න හොති ආපනති දට්ඨබ්බා. න හොති පාපිකා දිට්ඨි පටිතිස්සජේතා. නමෙනං වොදෙති සඛෙස්සා වා සම්බහුලා වා එකපුග්ගලො වා ‘ආපනතිං නං ආවුසො, ආපනො, පස්සසෙතං ආපනතිං. පාපිකා තෙ දිට්ඨි, පටිතිස්සජේතං පාපිකං දිට්ඨි’නති. සො එවං වදෙති: ‘නඤ්ඤි මෙ ආවුසො, ආපනති යමහං පස්සෙය්‍යං. නඤ්ඤි මෙ පාපිකා දිට්ඨි යමහං පටිතිස්සජේය්‍ය’නති. තං සඛෙස්සා අදස්සනෙ වා අප්පට්ඨකම්මෙ වා උක්ඛිපති, අධම්මකම්මං.

6. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුස්ස න හොති ආපනති පටිකානබ්බා. න හොති පාපිකා දිට්ඨි පටිතිස්සජේතා.² නමෙනං වොදෙති සඛෙස්සා වා සම්බහුලා වා එකපුග්ගලො වා ‘ආපනතිං නං ආවුසො, ආපනො, පටිකරොති තං ආපනතිං. පාපිකා තෙ දිට්ඨි, පටිතිස්සජේතං පාපිකං දිට්ඨි’නති. සො එවං වදෙති: ‘නඤ්ඤි මෙ ආවුසො, ආපනති යමහං පටිකරෙය්‍යං. නඤ්ඤි මෙ පාපිකා දිට්ඨි යමහං පටිතිස්සජේය්‍ය’නති. තං සඛෙස්සා අප්පට්ඨකම්මෙ වා අප්පට්ඨකම්මෙ වා උක්ඛිපති, අධම්මකම්මං.

1. “ආවුසො ආපනති” ම ඡ සං. P T S.

2. “නිස්සජේතා” ම ඡ සං. P T S නොව. අ. ව. ජ ව.

1. “මහණෙනි, මෙහි මහණහුට දැක්ක යුතු වූ ඇවැතක් නො වේ. සඬ්ඝ තෙමේ හෝ බොහෝ දෙන හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ ‘ඇවැත්ති, හෝ ආපනති’ යට පැමිණියෙහි ය. මේ ඇවැත දකුට’ යි ඔහුට වොදනා කෙරෙයි. හෙතෙමේ ‘ඇවැත්ති, මම යම් ඇවැතක් දක්නෙමි ද, මට එබඳු ඇවැතක් නැතැ’ යි මෙසේ කියයි. සඬ්ඝ තෙමේ ඔහු ඇවැත් නො දැක්මෙහි බැහැර කෙරෙයි නම්, අධම්මකම් වේ.

2. “මහණෙනි, මෙහි මහණහුට පිළියම් කළ යුතු ඇවැතක් නො වේ. සඬ්ඝ තෙමේ හෝ බොහෝ දෙන හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ ‘ඇවැත්ති, හෝ ආපනති’ යට පැමිණියෙහි ය. ඒ ඇවැතට පිළියම් කරව’ යි ඔහුට වොදනා කෙරෙයි. හෙතෙමේ ‘ඇවැත්ති, මම යම් ඇවැතකට පිළියම් කරන්නෙමි ද, මට එබඳු ඇවැතක් නැතැ’ යි මෙසේ කියයි. සඬ්ඝ තෙමේ ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි ඔහු බැහැර කෙරෙයි නම්, අධම්මකම් වේ.

3. “මහණෙනි, මෙහි මහණහුට අත් හළ යුතු වූ ලාමකදූෂ්ටයක් නො වේ. සඬ්ඝ තෙමේ හෝ බොහෝ දෙන හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ ‘ඇවැත්ති, ඔබගේ දූෂ්ට පට්ටු ය. මේ ලාමකදූෂ්ටය දුරු කරව’ යි ඔහුට වොදනා කරයි. හෙතෙමේ ‘ඇවැත්ති, මම යම් දූෂ්ටයක් දුරු කරන්නෙමි ද, මට එබඳු දූෂ්ටයක් නැතැ’ යි මෙසේ කියයි. සඬ්ඝ තෙමේ පට්ටු දූෂ්ටය දුරු නො කිරීමෙහි ඔහු බැහැර කෙරෙයි නම්, අධම්මකම් වේ.

4. “මහණෙනි, මෙහි මහණහුට දැක්ක යුතු වූ ඇවැතක් නැත. පිළියම් කටයුතු වූ ඇවැතක් නැත. සඬ්ඝ තෙමේ හෝ බොහෝ දෙන හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ ‘ඇවැත්ති, හෝ ආපනති’ යට පැමිණියෙහි ය. ඒ ඇවැත දකුට. ඒ ඇවැතට පිළියම් කරව’ යි ඔහුට වොදනා කෙරෙයි. හෙතෙමේ ‘ඇවැත්ති, මම යම් ඇවැතක් දක්නෙමි ද, එබඳු ඇවැතක් මට නැත. මම යම් ඇවැතකට පිළියම් කරන්නෙමි ද, එබඳු ඇවැතක් මට නැතැ’ යි මෙසේ කියයි. සඬ්ඝ තෙමේ ඇවැත් නො දැක්මෙහි හෝ ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි හෝ ඔහු බැහැර කෙරෙයි නම්, අධම්මකම් වේ.

5. “මහණෙනි, මෙහි මහණහුට දැක්ක යුතු ඇවැතක් නැත. අත් හළ යුතු වූ පට්ටු දූෂ්ටයක් නැත. සඬ්ඝ තෙමේ හෝ බොහෝ දෙන හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ ‘ඇවැත්ති, හෝ ආපනති’ යට පැමිණියෙහි ය. මේ ඇවැත දකුට. තාගේ දූෂ්ටය පට්ටු ය. මේ පට්ටු දූෂ්ටය දුරු කරව’ යි ඔහුට වොදනා කෙරෙයි. හෙතෙමේ ‘ඇවැත්ති, මම යම් ඇවැතක් දක්නෙමි ද, මට එබඳු ඇවැතක් නැත. මම යම් දූෂ්ටයක් දුරු කරන්නෙමි ද, මට එබඳු වූ පට්ටු දූෂ්ටයක් නැතැ’ යි මෙසේ කියයි. සඬ්ඝ තෙමේ ඇවැත් නො දැක්මෙහි හෝ පට්ටු දූෂ්ටය අත් නො හැරීමෙහි හෝ ඔහු බැහැර කෙරෙයි නම්, අධම්මකම් වේ.

6. “මහණෙනි, මෙහි මහණහුට පිළියම් කළ යුතු ඇවැතක් නො වේ. අත් හළ යුතු පට්ටු දූෂ්ටයක් නො වේ. සඬ්ඝ තෙමේ හෝ බොහෝ දෙන හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ ‘ඇවැත්ති, හෝ ආපනති’ යට පැමිණියෙහි ය. ඒ ඇවැතට පිළියම් කරව. තාගේ දූෂ්ටය පට්ටු ය. මේ පට්ටු දූෂ්ටය දුරු කරව’ යි ඔහුට වොදනා කෙරෙයි. හෙතෙමේ ‘මම යම් ඇවැතකට පිළියම් කරන්නෙමි ද, මට එබඳු ඇවැතක් නැත. මම යම් දූෂ්ටයක් අත් හරින්නෙමි ද, මට එබඳු ලාමකදූෂ්ටයක් නැතැ’ යි මෙසේ කියයි. සඬ්ඝ තෙමේ ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි හෝ ලාමකදූෂ්ටය අත් නො හැරීමෙහි හෝ ඔහු බැහැර කෙරෙයි නම්, අධම්මකම් වේ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

7. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුස්ස න හොති ආපනති දට්ඨබ්බා. න හොති ආපනති පටිකානබ්බා. න හොති පාපිකා දිට්ඨි පටිතිස්සජ්ජනා. තමෙනං වොදෙති සඤ්ඤා වා සම්බහුලා වා එකපුග්ගලො වා ‘ආපනතිං නිං ආවුසො ආපනොනා. පස්සසෙනං ආපනතිං. පටිකරොති නං අපනතිං. පාපිකා තෙ දිට්ඨි. පටිතිස්සජ්ජනං පාපිකං දිට්ඨි’නති. සො එවං වදෙති: ‘නඤ්ඤි මෙ ආවුසො ආපනති, යමහං පස්සයාසං. නඤ්ඤි මෙ ආපනති, යමහං පටිකරෙයාසං. නඤ්ඤි මෙ පාපිකා දිට්ඨි, යමහං පටිතිස්සජ්ජයාසං’නති. නං සඤ්ඤා අදස්සනෙ වා අප්පටිකමෙම වා අප්පටිතිස්සග්ගෙ වා උක්ඛිපති, අධම්මකමං.

8. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුස්ස හොති ආපනති දට්ඨබ්බා. තමෙනං වොදෙති සඤ්ඤා වා සම්බහුලා වා එකපුග්ගලො වා ‘ආපනතිං නිං ආවුසො ආපනොනා. පස්සසෙනං ආපනති’නති. සො එවං වදෙති: ‘ආමාවුසො, පස්සාමි’ති. නං සඤ්ඤා ආපනතියා අදස්සනෙ උක්ඛිපති, අධම්මකමං.

9. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුස්ස හොති ආපනති පටිකානබ්බා. තමෙනං වොදෙති සඤ්ඤා වා සම්බහුලා වා එකපුග්ගලො වා ‘ආපනතිං නිං ආවුසො, ආපනොනා. පටිකරොති නං ආපනති’නති. සො එවං වදෙති: ‘ආමාවුසො පටිකරිස්සාමි’ති. නං සඤ්ඤා ආපනතියා අප්පටිකමෙම උක්ඛිපති, අධම්මකමං.

10. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුස්ස හොති පාපිකා දිට්ඨි පටිතිස්සජ්ජනා. තමෙනං වොදෙති සඤ්ඤා වා සම්බහුලා වා එකපුග්ගලො වා ‘පාපිකා තෙ ආවුසො, දිට්ඨි. පටිතිස්සජ්ජනං පාපිකං දිට්ඨි’නති. සො එවං වදෙති: ‘ආමාවුසො, පටිතිස්සජ්ජයාමි’ති. නං සඤ්ඤා පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිතිස්සග්ගෙ උක්ඛිපති, අධම්මකමං.

11. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුස්ස හොති ආපනති දට්ඨබ්බා, හොති ආපනති පටිකානබ්බා -පෙ- හොති ආපනති දට්ඨබ්බා. හොති පාපිකා දිට්ඨි පටිතිස්සජ්ජනා -පෙ- හොති ආපනති පටිකානබ්බා, හොති පාපිකා දිට්ඨි පටිතිස්සජ්ජනා -පෙ- හොති ආපනති දට්ඨබ්බා, හොති ආපනති පටිකානබ්බා, හොති පාපිකා දිට්ඨි පටිතිස්සජ්ජනා, තමෙනං වොදෙති සඤ්ඤා වා සම්බහුලා වා එකපුග්ගලො වා ‘ආපනතිං නිං ආවුසො ආපනොනා. පස්සසෙනං ආපනතිං. පටිකරොති නං ආපනති. පාපිකා තෙ දිට්ඨි. පටිතිස්සජ්ජනං පාපිකං දිට්ඨි’නති. සො එවං වදෙති: ‘ආමාවුසො පස්සාමි. ආම, පටිකරිස්සාමි. ආම, පටිතිස්සජ්ජයාමි’ති. නං සඤ්ඤා අදස්සනෙ වා අප්පටිකමෙම වා අප්පටිතිස්සග්ගෙ වා උක්ඛිපති, අධම්මකමං.

12. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුස්ස හොති ආපනති දට්ඨබ්බා. තමෙනං වොදෙති සඤ්ඤා වා සම්බහුලා වා එකපුග්ගලො වා ‘ආපනතිං නිං ආවුසො ආපනොනා. පස්සසෙනං ආපනති’නති. සො එවං වදෙති: ‘නඤ්ඤි මෙ ආවුසො, ආපනති, යමහං පස්සයාසං’නති. නං සඤ්ඤා ආපනතියා අදස්සනෙ උක්ඛිපති, අධම්මකමං.

7. “මහණෙනි, මෙහි මහණනුට දැක්ක යුතු ඇවැතක් වේ ද, පිළියම් කටයුතු ඇවැතක් වේ ද, අත් නල යුතු පවිටු දූෂටයක් වේ ද, සමස්ත වෙළෙඳ හෝ බොහෝ දෙන හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ ‘ඇවැත්නි, තෝ ආපත්තියට පැමිණියෙහි ය. මේ ඇවැත දකුට. ඒ ඇවැතට පිළියම් කරව. තාගේ දූෂටය පවිටු ය. මේ පවිටු දූෂටය දුරු කරව’ යි වොදනා කෙරෙයි. හෙතෙමේ ‘ඇවැත්නි, මම යම් ඇවැතක් දක්නෙමි ද, මට එබඳු ඇවැතක් නැත. මම යම් ඇවැතකට පිළියම් කරන්නෙමි ද, මට එබඳු ඇවැතක් නැත. මම යම් දූෂටයක් දුරු කරන්නෙමි ද, මට එබඳු පවිටු දූෂටයක් නැතැ’ යි මෙසේ කියයි. සමස්ත වෙළෙඳ ඇවැත් නොදක්මෙහි හෝ ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි හෝ පවිටු දූෂටය දුරු නො කිරීමෙහි හෝ ඔහු බැහැර කරයි නම්, අධම්මකම් වේ.

8. “මහණෙනි, මෙහි මහණනුට දැක්ක යුතු වූ ඇවැතක් වේ ද, සමස්ත වෙළෙඳ හෝ බොහෝ දෙන හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ ‘ඇවැත්නි, තෝ ආපත්තියට පැමිණියෙහි ය. මේ ඇවැත දකුට’ යි ඔහුට වොදනා කෙරෙයි. හෙතෙමේ “ඇවැත්නි, එසේ ය, දක්නෙමි” යි මෙසේ කියයි. සමස්ත වෙළෙඳ ඇවැත් නො දක්මෙහි ඔහු බැහැර කෙරෙයි නම්, අධම්මකම් වේ.

9. “මහණෙනි, මෙහි මහණනුට පිළියම් කටයුතු ඇවැතක් වේ. සමස්ත වෙළෙඳ හෝ බොහෝ දෙන හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ ‘ඇවැත්නි, තෝ ආපත්තියට පැමිණියෙහි ය. ඒ ඇවැතට පිළියම් කරව’ යි වොදනා කෙරෙයි. හෙතෙමේ ‘ඇවැත්නි, එසේ ය, පිළියම් කරන්නෙමි’ යි මෙසේ කියයි. සමස්ත වෙළෙඳ ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි ඔහු බැහැර කෙරෙයි නම්, අධම්මකම් වේ.

10. “මහණෙනි, මෙහි මහණනුට දුරු කළ යුතු පවිටු දූෂටයක් වේ. සමස්ත වෙළෙඳ හෝ බොහෝ දෙන හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ ‘ඇවැත්නි, තාගේ දූෂටය පවිටු ය. තෙල පවිටු දූෂටය දුරු කරව’ යි ඔහුට වොදනා කෙරෙයි. හෙතෙමේ ‘ඇවැත්නි, එසේ ය. දුරු කරන්නෙමි’ යි මෙසේ කියයි. සමස්ත වෙළෙඳ පවිටු දූෂටය දුරු නො කිරීමෙහි ඔහු බැහැර කෙරෙයි නම්, අධම්මකම් වේ.

11. “මහණෙනි, මෙහි මහණනුට දැක්ක යුතු ඇවැතක් වේ ද, පිළියම් කටයුතු ඇවැතක් වේ ද, -පෙ- දැක්ක යුතු ඇවැතක් වේ ද, දුරු කළ යුතු පවිටු දූෂටයක් වේ ද, -පෙ- පිළියම් කටයුතු ඇවැතක් වේ ද, දුරු කළ යුතු පවිටු දූෂටයක් වේ ද, -පෙ- දැක්ක යුතු ඇවැතක් වේ ද, පිළියම් කටයුතු ඇවැතක් වේ ද, දුරු කළ යුතු පවිටු දූෂටයක් වේ ද, සමස්ත වෙළෙඳ හෝ බොහෝ දෙන හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ ‘ඇවැත්නි, තෝ ආපත්තියට පැමිණියෙහි ය. තෙල ඇවැත දක්නෙහි ඒ ඇවැතට පිළියම් කරව. තාගේ දූෂටය පවිටු ය. තෙල පවිටු දූෂටය දුරු කරව’ යි ඔහුට වොදනා කෙරෙයි. හෙතෙමේ ‘ඇවැත්නි, එසේ ය. දක්නෙමි. එසේ ය, පිළියම් කරන්නෙමි. එසේ ය, දුරු කරන්නෙමි’ යි මෙසේ කියයි. සමස්ත වෙළෙඳ ඇවැත් නො දක්මෙහි හෝ ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි හෝ ලාමකදූෂටය දුරු නො කිරීමෙහි හෝ ඔහු බැහැර කෙරෙයි නම්, අධම්මකම් වේ.

12. “මහණෙනි, මෙහි මහණනුට දැක්ක යුතු ඇවැතක් වේ. සමස්ත වෙළෙඳ හෝ බොහෝ දෙන හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ ‘ඇවැත, තෝ ආපත්තියට පැමිණියෙහි ය. තෙල ඇවැත දකුට’ යි. ඔහුට වොදනා කෙරෙයි. හෙතෙමේ “ඇවැත්නි, මම යම් ඇවැතක් දක්නෙමි ද, මට එබඳු ඇවැතක් නැතැ’ යි මෙසේ කියයි. සමස්ත වෙළෙඳ ඇවැත් නො දක්මෙහි ඔහු බැහැර කෙරෙයි නම්, ධම්මකම් වේ.

13. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුස්ස නොති ‘ආපනති පටිකානබ්බා, තමෙතං වොදෙති සසෙඝ්ඤා වා සමඛනුලා වා ඵකපුග්ගලො වා ‘ආපනතිං කා ආවුසො, ආපනො. පටිකරොති තං ආපනති’නති. සො ඵං වදෙති: ‘නඤ්ඤි මෙ ආවුසො, ආපනති යමහං පටිකරෙය්‍ය’නති. තං සසෙඝ්ඤා ආපනතියා අප්පටිකමෙම උක්ඛිපති, ධම්මකමමං.

14. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුස්ස නොති පාපිකා දිට්ඨි පටිතිස්සජනා. තමෙතං වොදෙති සසෙඝ්ඤා වා සමඛනුලා වා ඵකපුග්ගලො වා ‘පාපිකා තෙ ආවුසො, දිට්ඨි. පටිතිස්සජනං පාපිකං දිට්ඨි’නති. සො ඵං වදෙති: ‘නඤ්ඤි මෙ ආවුසො, පාපිකා දිට්ඨි යමහං පටිතිස්සජනෙය්‍ය’නති. තං සසෙඝ්ඤා පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිතිස්සගෙම උක්ඛිපති, ධම්මකමමං.

15. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුස්ස නොති ආපනති දුට්ඨබ්බා, හොති ආපනති පටිකානබ්බා, -පෙ- හොති ආපනති දුට්ඨබ්බා, හොති පාපිකා දිට්ඨි පටිතිස්සජනා, -පෙ- නොති ආපනති පටිකානබ්බා, හොති පාපිකා දිට්ඨි පටිතිස්සජනා -පෙ- නොති ආපනති දුට්ඨබ්බා, හොති ආපනති පටිකානබ්බා, හොති පාපිකා දිට්ඨි පටිතිස්සජනා, තමෙතං වොදෙති සසෙඝ්ඤා වා සමඛනුලා වා ඵකපුග්ගලො වා ‘ආපනො කා ආවුසො, අපනො. පස්සෙසතං ආපනතිං. පටිකරොති තං ආපනතිං. පාපිකා තෙ දිට්ඨි. පටිතිස්සජනං පාපිකං දිට්ඨි’නති. සො ඵං වදෙති: ‘නඤ්ඤි මෙ ආවුසො, ආපනති යමහං පස්සෙය්‍යං. නඤ්ඤි මෙ ආපනති යමහං පටිකරෙය්‍යං. නඤ්ඤි මෙ පාපිකා දිට්ඨි යමහං පටිතිස්සජනෙය්‍ය’නති. තං සසෙඝ්ඤා අදස්සනෙ වා අප්පටිකමෙම වා අප්පටිතිස්සගෙම වා උක්ඛිපති, ධම්මකමමං”නති.

16. අථ බො ආයස්මා උපාලි යෙන භගවා, තෙහුපසඤ්ඤා. උපසඤ්ඤා-භික්ඛා භගවතං අභිවාදෙත්වා ඵකමනං නිසීදි. ඵකමනං නිසීදොනා බො ආයස්මා උපාලි භගවතං ඵතදවොච:

17. “යො හු බො භනෙන, සමග්ගො සමෙඝ්ඤා සමමුඛා කරණියං කමමං අසමමුඛා කරොති, ධම්මකමමං. හු බො¹ තං භනෙන, විනයකමමං”නති. “අධම්මකමමං තං උපාලි, අවිනයකමමං.” “යො හු බො භනෙන, සමග්ගො සමෙඝ්ඤා පටිපුච්ඡා කරණියං කමමං අපටිපුච්ඡා කරොති, -පෙ- පටිඤ්ඤාය කරණියං කමමං අපටිඤ්ඤාය කරොති. -පෙ- සතිවිතසාරගස්ස අමුලුභවිතයං දෙති, -පෙ- අමුලුභවිතසාරගස්ස වස්සපාපියසසිකාකමමං කරොති, -පෙ- වස්සපාපියසසිකාකමමාරගස්ස වාජ්ජිකමමං කරොති, -පෙ- වාජ්ජිකමමාරගස්ස නියස්සකමමං කරොති, -පෙ- නියස්සකමමාරගස්ස පබ්බාජනියකමමං කරොති, -පෙ- පබ්බාජනියකමමාරගස්ස පටිසාරණියකමමං කරොති, -පෙ- පටිසාරණියකමමාරගස්ස උකෙඛපනියකමමං කරොති, -පෙ- උකෙඛපනියකමමාරගස්ස පරිවාසං දෙති, -පෙ- පරිවාසාරගං මූලාය පටිකස්සති, -පෙ- මූලාය පටිකස්සනාරගස්ස මානතං දෙති, -පෙ- මානතනාරගං අබ්බෙති, -පෙ- අබ්බානාරගං උපසමපාදෙති, [-පෙ- උපසමපදාරගං අබ්බෙති],² ධම්මකමමං. හු බො තං භනෙන, විනයකමමං”නති. “අධම්මකමමං තං උපාලි, අවිනයකමමං.”

1. “ධම්මකමමනු බො” සී මු.

17. අසමිං පෙදෙතිදිට්ඨි පෙය්‍යාලමුඛානි පොඤ්ඤාසු න දිස්සන්තෙ.

2. රෙඛකතරිපො පාසොයං පොඤ්ඤාසු න දිස්සන්තෙ. පරිවාසෙපි තඤ්ඤි. ඉමස්ස වඤ්ඤාසු උද්දංගො “පොඤ්ඤාසු අධම්මකං”ති දිත්තොපො පාසොයාපොගො නිත්තබ්බො.

13. “මහණෙනි, මෙහි මහණහුට පිළියම් කටයුතු ඇවැත්තේ වේ. සඬ්ඝ තෙමේ හෝ බොහෝ දෙනා හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ ‘ඇවැත්නි, තෝ ආපත්තියට පැමිණියෙහි ය. ඒ ඇවැත්තට පිළියම් කරව’යි ඔහුට වොදනා කෙරෙයි. හෙතෙමේ ‘ඇවැත්නි, මම යම් ඇවැත්තකට පිළියම් කරන්නෙමි ද, මට එබඳු ඇවැත්තක් නැතැ’යි මෙසේ කියයි. සඬ්ඝ තෙමේ ඇවැත්තට පිළියම් නො කිරීමෙහි ඔහු බැහැර කෙරෙයි නම්, ධම්මකමී වේ.

14. “මහණෙනි, මෙහි මහණහුට දුරු කළයුතු පරිවු දූෂටියක් වේ. සඬ්ඝ තෙමේ හෝ බොහෝ දෙනා හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ ‘ඇවැත්නි, තාගේ දූෂටිය පරිවු ය. තෙල පරිවු දූෂටිය දුරු කරව’ යි ඔහුට වොදනා කෙරෙයි. හෙතෙමේ ‘ඇවැත්නි, මම යම් දූෂටියක් දුරු කරන්නෙමි ද, මට එබඳු පරිවු දූෂටියක් නැතැ’යි මෙසේ කියයි. සඬ්ඝ තෙමේ පරිවු දූෂටිය දුරු නො කිරීමෙහි ඔහු බැහැර කෙරෙයි නම්, ධම්මකමී වේ.

15. “මහණෙනි, මෙහි මහණහුට දැක්ක යුතු ඇවැත්තක් වේ ද, පිළියම් කළයුතු ඇවැත්තක් වේ ද, -පෙ- දැක්ක යුතු ඇවැත්තක් වේ ද, දුරු කළ යුතු පරිවු දූෂටියක් වේ ද, -පෙ- පිළියම් කළයුතු ඇවැත්තක් වේ ද, දුරු කටයුතු පරිවු දූෂටියක් වේ ද, -පෙ- දැක්ක යුතු ඇවැත්තක් වේ ද, පිළියම් කටයුතු ඇවැත්තක් වේ ද, දුරු කළයුතු පරිවු දූෂටියක් වේ ද, සඬ්ඝ තෙමේ හෝ බොහෝ දෙනා හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ ‘ඇවැත්නි, තෝ ආපත්තියට පැමිණියෙහි ය. තෙල ඇවැත්ත දකුව. ඒ ඇවැත්තට පිළියම් කරව. තාගේ දූෂටිය පරිවු ය. තෙල පරිවු දූෂටිය දුරු කරව’ යි ඔහුට වොදනා කෙරෙයි. හෙතෙමේ ‘ඇවැත්නි, මම යම් ඇවැත්තක් දක්නෙමි ද, මට එබඳු ඇවැත්තක් නැත. මම යම් ඇවැත්තකට පිළියම් කරන්නෙමි ද, මට එබඳු ඇවැත්තක් නැත. මම යම් පරිවු දූෂටියක් දුරු කරන්නෙමි ද, මට එබඳු පරිවු දූෂටියක් නැතැ’යි මෙසේ කියයි. සඬ්ඝ තෙමේ ඇවැත්තො දැක්මෙහි හෝ ඇවැත්තට පිළියම් නො කිරීමෙහි හෝ පරිවු දූෂටිය දුරු නො කිරීමෙහි හෝ ඔහු බැහැර කෙරෙයි නම්, ධම්මකමී වේ.”

16. ඉක්බිති ආයුෂමත් උපාලි සථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ඵලබ්බය. ඵලබ්බ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්හ. පසෙක හුන් ආයුෂමත් උපාලි සථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ.

17. “සමාමිති, සමගි සඬ්ඝයා වූ යම් භික්ෂු සමුහයක් අභිමුඛයෙහි කළයුතු කමීයක් අනභිමුඛයෙහි කෙරේ ද, සමාමිති, එය ධම්මකමීයෙක් විනයකමීයෙක් වේ ද ?” “උපාලි, එය අධම්මකමීයෙකි. අවිනයකමීයෙකි”. “සමාමිති, සමගි වූ යම් භික්ෂු සමුහයක් පිළිවිස කළයුතු කමීයක් නො පිළිවිස කෙරේ ද, -පෙ- ප්‍රතිඥාවෙන් කළයුතු කමීයක් ප්‍රතිඥා රහිත ව කෙරේ ද, -පෙ- සතිවිනය දිය යුත්තහුට අමුලහවිනය දේ ද, -පෙ- අමුලහවිනය දිය යුත්තහුට තසසපාටියාසසකාකමීය කෙරේ ද, -පෙ- තසසපාටියාසසකාකමීය කළයුත්තහුට තප්පනීයකමීය කෙරේ ද, -පෙ- තප්පනීයකමීය කළ යුත්තහුට නියසසකමීය කෙරේ ද, -පෙ- නියසසකමීය කළයුත්තහුට පඤ්චාර්තීයකමීය කෙරේ ද, -පෙ- පඤ්චාර්තීයකමීය කළ යුත්තහුට පටිසාරණීයකමීය කෙරේ ද, -පෙ- පටිසාරණීය කමීය කළ යුත්තහුට උකොපනීයකමීය කෙරේ ද, -පෙ- උකොපනීයකමීය කළ යුත්තහුට පිරිවෙස් දේ ද, -පෙ- පිරිවෙසට සුදුසු වූවහුට මූලායපටිකස්සනය කෙරේ ද, -පෙ- මූලායපටිකස්සනය කළ යුත්තහුට මානන දේ ද, -පෙ- මානන දිය යුත්තහුට අබ්භානය කෙරේ ද, -පෙ- අබ්භානයට සුදුස්සහු උපසපන් කෙරේ ද, උපසපදාවට සුදුස්සහුට අබ්භානය කෙරේ ද, සමාමිති, එය ධම්මකමීයෙක් විනයකමීයෙක් වේ ද ?” “උපාලි, එය අධම්මකමීයෙකි. අවිනයකමීයෙකි”යි ඵලකත.

18. “යො බො උපාලි සමගො සඬෙසා සමමුඛා කරණීයං කමමං අසමමුඛා කරොති, එවං බො උපාලි අධිමකමමං තොති අවිනයකමමං. එවංඤා පන සඬෙසා සානිසාරො ගොති. යො බො උපාලි, සමගො සඬෙසා පටිපුච්ඡා කරණීයං කමමං අපටිපුච්ඡා කරොති, -පෙ- පටිඤ්ඤාය කරණීයං කමමං අපටිඤ්ඤාය කරොති, -පෙ- සතිවිනයාරහස්ස අමුලුභවිනයං දෙති, -පෙ- අමුලුභවිනයාරහස්ස නස්සපාපියසසිකා කමමං කරොති, -පෙ- නස්ස පාපියසසිකාකමාරහස්ස තජ්ඣීයකමමං කරොති, -පෙ- තජ්ඣීයකමාරහස්ස නියස්සකමමං කරොති, -පෙ- නියස්සකමාරහස්ස පඤ්ඤාජනීයකමමං කරොති, -පෙ- පඤ්ඤාජනීයකමාරහස්ස පටිසාරණීයකමමං කරොති, -පෙ- පටිසාරණීයකමාරහස්ස උකෙඛපනීයකමමං කරොති, -පෙ- උකෙඛපනීයකමාරහස්ස පරිවාසං දෙති, -පෙ- පරිවාසාරහං මූලාය පටිකස්සති, -පෙ- මූලාය පටිකස්සනාරහස්ස මානතතං දෙති, -පෙ- මානතතාරහං අබ්බෙති, -පෙ- අබ්බානාරහං උපසම්පදෙති [උපසම්පදාරහං අබ්බෙති], එවං බො උපාලි, අධිමකමමං තොති අවිනයකමමං. එවංඤා පන සඬෙසා සානිසාරො ගොති”ති.

19. “යො හු බො හතෙන, සමගො සඬෙසා සමමුඛා කරණීයං කමමං සමමුඛා කරොති, ධිමකමමං හු බො තං හතෙන, විනයකමමං”නති. “ධිමකමමං තං උපාලි, විනයකමමං.” “යො හු බො හතෙන, සමගො සඬෙසා පටිපුච්ඡා කරණීයං කමමං පටිපුච්ඡා කරොති, -පෙ- පටිඤ්ඤාය කරණීයං කමමං පටිඤ්ඤාය කරොති, -පෙ- සතිවිනයාරහස්ස සතිවිනයං දෙති, -පෙ- අමුලුභවිනයාරහස්ස අමුලුභවිනයං දෙති, -පෙ- නස්සපාපියසසිකාකමාරහස්ස නස්සපාපියසසිකාකමමං කරොති, -පෙ- තජ්ඣීයකමාරහස්ස තජ්ඣීයකමමං කරොති, -පෙ- නියස්සකමාරහස්ස නියස්සකමමං කරොති, -පෙ- පඤ්ඤාජනීයකමාරහස්ස පඤ්ඤාජනීයකමමං කරොති, -පෙ- පටිසාරණීයකමාරහස්ස පටිසාරණීයකමමං කරොති, -පෙ- උකෙඛපනීයකමාරහස්ස උකෙඛපනීයකමමං කරොති, පරිවාසාරහස්ස පරිවාසං දෙති, -පෙ- මූලාය පටිකස්සනාරහං මූලාය පටිකස්සති, -පෙ- මානතතාරහස්ස මානතතං දෙති, -පෙ- අබ්බානාරහං අබ්බෙති, -පෙ- උපසම්පදාරහං උපසම්පදෙති, ධිමකමමං හු බො තං හතෙන විනයකමමං”නති. “ධිමකමමං තං උපාලි, විනයකමමං”.

20. “යො බො උපාලි, සමගො සඬෙසා සමමුඛා කරණීයං කමමං සමමුඛා කරොති, එවං බො උපාලි, ධිමකමමං තොති විනයකමමං. එවංඤා පන සඬෙසා අනනිසාරො ගොති. යො බො උපාලි, සමගො සඬෙසා පටිපුච්ඡා කරණීයං කමමං පටිපුච්ඡා කරොති, -පෙ- පටිඤ්ඤාය කරණීයං කමමං පටිඤ්ඤාය කරොති, -පෙ- සතිවිනයාරහස්ස සතිවිනයං දෙති, -පෙ- අමුලුභවිනයාරහස්ස අමුලුභවිනයං දෙති, -පෙ- නස්සපාපියසසිකාකමාරහස්ස නස්සපාපියසසිකාකමමං කරොති, -පෙ- තජ්ඣීයකමාරහස්ස තජ්ඣීයකමමං කරොති, -පෙ- නියස්සකමාරහස්ස නියස්සකමමං කරොති, -පෙ- පඤ්ඤාජනීයකමාරහස්ස පඤ්ඤාජනීයකමමං කරොති, -පෙ- පටිසාරණීයකමාරහස්ස පටිසාරණීයකමමං කරොති, -පෙ- උකෙඛපනීයකමාරහස්ස උකෙඛපනීයකමමං කරොති, -පෙ- පරිවාසාරහස්ස පරිවාසං දෙති, -පෙ- මූලාය පටිකස්සනාරහං මූලාය පටිකස්සති, -පෙ- මානතතාරහස්ස මානතතං දෙති, -පෙ- අබ්බානාරහං අබ්බෙති, -පෙ- උපසම්පදාරහං උපසම්පදෙති, එවං බො උපාලි, ධිමකමමං තොති විනය කමමං. එවංඤා පන සඬෙසා අනනිසාරො ගොති”ති.

18. “උපාලි, සමගි සඛසයා වූ යම් භික්‍ෂු සමුහයක් අභිමුඛයෙහි කළයුතු කම්යක් අභිමුඛයෙහි කෙරේ ද, උපාලි, මෙසේ (කිරීම) අධම්මකම් වේ. අවිනයකම් වේ. මෙසේ සඛස තෙමේ ද දෙස් රහිත වේ. උපාලි, සමගි සඛසයා වූ යම් භික්‍ෂු සමුහයක් පිළිවිස කළයුතු කම්යක් නො පිළිවිස කෙරේ ද, -පෙ- ප්‍රතිඥාවෙන් කළයුතු කම්යක් ප්‍රතිඥ රහිත ව කෙරේ ද, -පෙ- සතිවිනය දිය යුත්තනුට අමුලහවිනය දේ ද, -පෙ- අමුලහවිනය දිය යුත්තනුට තසසපාපියසසිකාකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- තසසපාපියසසිකා-කම්ය කළ යුත්තනුට තජ්ජනියකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- තජ්ජනියකම්ය කළ යුත්තනුට නියසසකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- නියසසකම්ය කළ යුත්තනුට පබ්බාජනියකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- පබ්බාජනියකම්ය කළ යුත්තනුට පටිසාරණියකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- පටිසාරණියකම්ය කළ යුත්තනුට උකෙඛපනියකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- උකෙඛපනිය කම්ය කළ යුත්තනුට පිරිවෙස දේ ද, -පෙ- පිරිවෙසට සුදුසු වුවනුට මූලායපටිකස්සනය කෙරේ ද, -පෙ- මූලායපටිකස්සනයට සුදුසු වුවනුට මානත දේ ද, මානතට සුදුසු වුවනු අඛාතය කෙරේ ද, -පෙ- අඛාතයට සුදුසු වුවනු උපසපත් කෙරේ ද, -පෙ- උපසපද්වට සුදුසු වුවනුට අඛාතය කෙරේ ද, උපාලි, මෙසේ (කිරීම) අධම්මකම් වේ. අවිනයකම් වේ. සඛස තෙමේ ද මෙසේ (කිරීමෙන්) දෙස් රහිත වේ” යි.

19. “සාමනී, සමගි සඛසයා වූ යම් භික්‍ෂු සමුහයක් අභිමුඛයෙහි කළයුතු කම්යක් අභිමුඛයෙහි කෙරේ ද, සාමනී, එය ධම්මකම්යෙක් විනයකම්යෙක් වේ ද ?” “උපාලි, ධම්මකම්යකි. විනයකම්යකි” යි. “සාමනී, සමගි සඛසයා වූ යම් භික්‍ෂු සමුහයක් තෙමේ පිළිවිස කළයුතු වූ කම්ය පිළිවිස කෙරේ ද -පෙ- ප්‍රතිඥාවෙන් කළයුතු වූ කම්ය ප්‍රතිඥාවෙන් කෙරේ ද, -පෙ- සතිවිනය දිය යුත්තනුට සතිවිනය දේ ද, -පෙ- අමුලහවිනය දිය යුත්තනුට අමුලහවිනය දේ ද, -පෙ- තසසපාපියසසිකාකම්යට සුදුස්සනුට තසසපාපියසසිකාකම්ය කෙරේ ද, තජ්ජනියකම්යට සුදුස්සනුට තජ්ජනියකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- නියසසකම්යට සුදුස්සනුට නියසසකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- පබ්බාජනියකම්යට සුදුස්සනුට පබ්බාජනියකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- පටිසාරණියකම්යට සුදුස්සනුට පටිසාරණියකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- උකෙඛපනියකම්යට සුදුස්සනුට උකෙඛපනියකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- පිරිවෙසට සුදුස්සනුට පිරිවෙස දේ ද, මූලායපටිකස්සනයට සුදුස්සනුට මූලායපටිකස්සනය කෙරේ ද, -පෙ- මානතට සුදුස්සනුට මානත දේ ද, -පෙ- අඛාතයට සුදුස්සනුට අඛාතය කෙරේ ද, -පෙ- උපසපද්වට සුදුස්සනු උපසපත් කෙරේ ද, සාමනී, (එය) ධම්මකම්යෙක් ද ? විනයකම්යෙක් ද ?” “උපාලි, එය ධම්මකම්යෙකි. විනයකම්යෙකි” යි.

20. “උපාලි, සමගි සඛසයා වූ යම් භික්‍ෂු සමුහයක් හමුවෙහි කළයුතු වූ කම්ය හමුවෙහි කෙරේ ද, උපාලි මෙසේ ධම්මකම්ය වේ. විනයකම්ය වේ. මෙසේ සඛස තෙමේ ද දෙස් රහිත වේ. උපාලි, සමගි වූ යම් භික්‍ෂු සමුහයක් පිළිවිස කළයුතු වූ කම්ය පිළිවිස කෙරේ ද, -පෙ- ප්‍රතිඥාවෙන් කළයුතු වූ කම්ය ප්‍රතිඥාවෙන් කෙරේ ද, -පෙ- සතිවිනය දිය යුත්තනුට සතිවිනය දේ ද, -පෙ- අමුලහවිනය දිය යුත්තනුට අමුලහවිනය දේ ද, -පෙ- තසසපාපියසසිකාකම්යට සුදුස්සනුට තසසපාපියසසිකාකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- තජ්ජනියකම්යට සුදුස්සනුට තජ්ජනියකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- නියසසකම්යට සුදුස්සනුට නියසසකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- පබ්බාජනියකම්යට සුදුස්සනුට පබ්බාජනියකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- පටිසාරණියකම්යට සුදුස්සනුට පටිසාරණියකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- උකෙඛපනියකම්යට සුදුස්සනුට උකෙඛපනියකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- පිරිවෙසට සුදුස්සනුට පිරිවෙස දේ ද, -පෙ- මූලායපටිකස්සනයට සුදුස්සනුට මූලාය පටිකස්සනය කෙරේ ද, -පෙ- මානතට සුදුස්සනුට මානත දේ ද, -පෙ- අඛාතයට සුදුස්සනුට අඛාතය කෙරේ ද, -පෙ- උපසපද්වට සුදුස්සනු උපසපත් කෙරේ ද, උපාලි, මෙසේ ධම්මකම්ය වේ. විනයකම්ය වේ. මෙසේ සඛස තෙමේ ද දෙස් රහිත වේ”.

21. “සාමිනි, සමගි සඛස්සා වු යම් භික්ෂුසමුහයක් සතිවිනය දිය යුත්තනුට අමුලුභවිනය දේ ද, අමුලුභවිනය දිය යුත්තනුට සතිවිනය දේ ද, සාමිනි, එය ධම්මකම්මයෙක් ද ? විනයකම්මයෙක් ද” යි. “උපාලි, එය අධම්මකම්මයෙකි. අවිනය කම්මයෙකි.” යි බුදුහු වදාලහ. “සාමිනි, සමගි සඛස්සා වු යම් භික්ෂු සමුහයක් අමුලුභවිනය කළ යුත්තනුට නායසපාපියසසිකාකම්මය කෙරේ ද, නායසපාපියසසිකාකම්මය කළ යුත්තනුට අමුලුභවිනය දේ ද, -පෙ- නායසපාපියසසිකාකම්මය කළ යුත්තනුට තාප්පනීයකම්මය කෙරේ ද, තාප්පනීය-කම්මය කළ යුත්තනුට නායසපාපියසසිකාකම්මය කෙරේ ද, -පෙ- තාප්පනීය-කම්මය කළ යුත්තනුට නායසකම්මය කෙරේ ද, නායසකම්මය කළ යුත්තනුට-තාප්පනීයකම්මය කෙරේ ද, -පෙ- නායසකම්මය කළ යුත්තනුට පඤ්චානීයකම්මය කෙරේ ද, පඤ්චානීයකම්මය කළ යුත්තනුට නායසකම්මය කෙරේ ද, -පෙ- පඤ්චානීයකම්මය කළ යුත්තනුට පටිසාරණීයකම්මය කෙරේ ද, පටිසාරණීයකම්මය කළ යුත්තනුට පඤ්චානීයකම්මය කෙරේ ද, -පෙ- පටිසාරණීයකම්මය කළ යුත්තනුට උකෙඤ්චනීයකම්මය කෙරේ ද, උකෙඤ්චනීය-කම්මය කළ යුත්තනුට පටිසාරණීයකම්මය කෙරේ ද, -පෙ- උකෙඤ්චනීයකම්මය කළ යුත්තනුට පිරිවෙස දේ ද, පිරිවෙස දිය යුත්තනුට උකෙඤ්චනීයකම්මය කෙරේ ද, -පෙ- පිරිවෙසට සුදුසු වුවහු මූලායපටිකස්සනය කෙරේ ද, මූලායපටිකස්සනයට සුදුසු වුවහුට පිරිවෙස දේ ද, -පෙ- මූලායපටිකස්සනයට සුදුසු වුවහුට මානන දේ ද, මානනට සුදුසු වුවහුට මූලායපටිකස්සනය කෙරේ ද, -පෙ- මානනට සුදුසු වුවහුට අභ්‍යානන කෙරේ ද, අභ්‍යානනට සුදුසු වුවහුට මානන දේ ද, -පෙ- අභ්‍යානනට සුදුසු වුවහු උපසංචිත කෙරේ ද, උපසංචිතට සුදුසු වුවහුට අභ්‍යානන කෙරේ ද, සාමිනි, එය ධම්මකම්මයෙක් ද ? විනයකම්මයෙක් ද” යි උපාලි තොරහු ඇසූහ. “උපාලි, එය අධම්මකම්මයෙකි. අවිනයකම්මයෙකි” යි බුදුහු වදාලහ.

22. “උපාලි, සමගි සඛස්සා වු යම් භික්ෂුසමුහයක් සතිවිනය දිය යුත්තනුට අමුලුභවිනය දේ ද, අමුලුභවිනය දිය යුත්තනුට සතිවිනය දේ ද, උපාලි, මෙසේ (කිරිම) අධම්මකම්මයෙකි. අවිනයකම්මයෙකි. ඒ සඛස්ස තෙමේ ද මෙසේ දෙය් සතිත වේ. උපාලි, සමගි සඛස්සා වු යම් භික්ෂු සමුහයක් අමුලුභවිනය කළ යුත්තනුට නායසපාපියසසිකාකම්මය කෙරේ ද, නායසපාපියසසිකාකම්මය කළ යුත්තනුට අමුලුභවිනය දේ ද, -පෙ- නායසපාපියසසිකාකම්මය කළ යුත්තනුට තාප්පනීයකම්මය කෙරේ ද, තාප්පනීයකම්මය කළ යුත්තනුට නායසපාපියසසිකාකම්මය කෙරේ ද, -පෙ- තාප්පනීයකම්මය කළ යුත්තනුට නායසකම්මය කෙරේ ද, නායසකම්මය කළ යුත්තනුට තාප්පනීයකම්මය කෙරේ ද, -පෙ- නායසකම්මය කළ යුත්තනුට පඤ්චානීයකම්මය කෙරේ ද, පඤ්චානීයකම්මය කළ යුත්තනුට පටිසාරණීයකම්මය කෙරේ ද, පටිසාරණීයකම්මය කළ යුත්තනුට පඤ්චානීයකම්මය කෙරේ ද, -පෙ- පටිසාරණීයකම්මය කළ යුත්තනුට උකෙඤ්චනීයකම්මය කෙරේ ද, උකෙඤ්චනීයකම්මය කළ යුත්තනුට පටිසාරණීයකම්මය කෙරේ ද, -පෙ- උකෙඤ්චනීයකම්මය කළ යුත්තනුට පිරිවෙස දේ ද, පිරිවෙසට සුදුසු වුවහුට උකෙඤ්චනීයකම්මය කෙරේ ද, -පෙ- පිරිවෙසට සුදුසු වුවහුට මූලායපටිකස්සනය කෙරේ ද, මූලායපටිකස්සනයට සුදුසු වුවහුට පිරිවෙස දේ ද, -පෙ- මූලායපටිකස්සනයට සුදුසු වුවහුට මානන දේ ද, මානනට සුදුසු වුවහුට මූලායපටිකස්සනය කෙරේ ද, -පෙ- මානනට සුදුසු වුවහුට අභ්‍යානන කෙරේ ද, අභ්‍යානනට සුදුසු වුවහුට මානන දේ ද, -පෙ- අභ්‍යානනට සුදුසු වුවහු උපසංචිත කෙරේ ද, උපසංචිතට සුදුසු වුවහුට අභ්‍යානන කෙරේ ද, උපාලි, මෙසේ කිරිම අධම්මකම්මය වේ. අවිනයකම්මය වේ. ඒ සඛස්ස තෙමේ ද මෙසේ දෙය් සතිත වේ”.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

23. “යො භු බො භනෙත, සමග්ගො සඤ්ඤා සතිවිනයාරතස්ස සතිවිනයං දෙති. ධම්මකම්මං භු බො තං භනෙත, විනයකම්මං” නති. “ධම්මකම්මං තං උපාලි, විනයකම්මං.” “යො භු බො භනෙත, සමග්ගො සඤ්ඤා අමුලුභවිනයාරතස්ස අමුලුභවිනයං දෙති, -පෙ- තස්සපාපිය්‍යසිකාකම්මාරතස්ස තස්සපාපිය්‍යසිකාකම්මං කරොති, -පෙ- තජ්ජනියකම්මාරතස්ස තජ්ජනියකම්මං කරොති, -පෙ- නියස්සකම්මාරතස්ස නියස්සකම්මං කරොති, -පෙ- පබ්බාජනියකම්මාරතස්ස පබ්බාජනියකම්මං කරොති, -පෙ- පටිසාරණීයකම්මාරතස්ස පටිසාරණීයකම්මං කරොති, -පෙ- උකෙඛපනීයකම්මාරතස්ස උකෙඛපනීයකම්මං කරොති, -පෙ- පරිවාසාරගස්ස පරිවාසං දෙති, -පෙ- මූලාය පටිකස්සනාරතං මූලාය පටිකස්සති, -පෙ- මානන්තාරතස්ස මානන්තං දෙති, -පෙ- අබ්භානාරතං අබ්බන්ති, -පෙ- උපසම්පදාරතං උපසම්පාදෙති, ධම්මකම්මං භු බො තං භනෙත, විනයකම්මං” නති. “ධම්මකම්මං තං උපාලි, විනයකම්මං.”

24. “යො බො උපාලි, සමග්ගො සඤ්ඤා සතිවිනයාරතස්ස සතිවිනයං දෙති, එවං බො උපාලි, ධම්මකම්මං හොති. විනයකම්මං, එවංඤ්ඤා පන සඤ්ඤා අනතිසාරො හොති. යො බො උපාලි, සමග්ගො සඤ්ඤා අමුලුභවිනයාරතස්ස අමුලුභවිනයං දෙති, -පෙ- තස්සපාපිය්‍යසිකාකම්මාරතස්ස තස්සපාපිය්‍යසිකාකම්මං කරොති, -පෙ- තජ්ජනියකම්මාරතස්ස තජ්ජනියකම්මං කරොති, -පෙ- නියස්සකම්මාරතස්ස නියස්සකම්මං කරොති, -පෙ- පබ්බාජනියකම්මාරතස්ස පබ්බාජනියකම්මං කරොති, -පෙ- පටිසාරණීයකම්මාරතස්ස පටිසාරණීයකම්මං කරොති, -පෙ- උකෙඛපනීයකම්මාරතස්ස උකෙඛපනීයකම්මං කරොති, පරිවාසාරගස්ස පරිවාසං දෙති, -පෙ- මූලාය පටිකස්සනාරතං මූලාය පටිකස්සති, -පෙ- මානන්තාරතස්ස මානන්තං දෙති, -පෙ- අබ්භානාරතං අබ්බන්ති, -පෙ- උපසම්පදාරතං උපසම්පාදෙති, එවං බො උපාලි, ධම්මකම්මං හොති විනයකම්මං. එවංඤ්ඤා පන සඤ්ඤා අනතිසාරො හොති” ති.

25. අථ බො නගවා භික්ඛු ආමනෙතෙ: “යො බො භික්ඛවෙ සමග්ගො සඤ්ඤා සතිවිනයාරතස්ස අමුලුභවිනයං දෙති, එවං බො භික්ඛවෙ, අධම්මකම්මං හොති අවිනයකම්මං. එවංඤ්ඤා පන සඤ්ඤා සාතිසාරො හොති. යො බො භික්ඛවෙ, සමග්ගො සඤ්ඤා සතිවිනයාරතස්ස තස්සපාපිය්‍යසිකාකම්මං කරොති, -පෙ- සතිවිනයාරතස්ස තජ්ජනියකම්මං කරොති, -පෙ- සතිවිනයාරතස්ස නියස්සකම්මං කරොති, -පෙ- සතිවිනයාරතස්ස පබ්බාජනීයකම්මං කරොති, -පෙ- සතිවිනයාරතස්ස පටිසාරණීයකම්මං කරොති, -පෙ- සතිවිනයාරතස්ස උකෙඛපනීයකම්මං කරොති, -පෙ- සතිවිනයාරතස්ස පරිවාසං දෙති, -පෙ- සතිවිනයාරතං මූලාය පටිකස්සති, -පෙ- සතිවිනයාරතස්ස මානන්තං දෙති, -පෙ- සතිවිනයාරතං අබ්බන්ති, -පෙ- සතිවිනයාරතං උපසම්පාදෙති, එවං බො භික්ඛවෙ අධම්මකම්මං හොති අවිනයකම්මං. එවංඤ්ඤා පන සඤ්ඤා සාතිසාරො හොති”.

23. “සාමිනි, සමගි සංඝයා වූ යම් භික්ෂුසමුහයක් සතිවිනය දිය යුත්තනුට සතිවිනය දේ ද, සාමිනි, එය ධම්මකම්යෙක් ද? විනයකම්යෙක් ද?” “උපාලි, එය ධම්මකම්යෙකි. විනයකම්යෙකි.” “සාමිනි, සමගි සංඝයා වූ යම් භික්ෂුසමුහයක් අමුලුභවිනය දිය යුත්තනුට අමුලුභවිනය දේ ද, -පෙ- තාසාරාපියාසිකාකම්ය කල යුත්තනුට තාසාරාපියාසිකාකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- තාප්පකම්ය කල යුත්තනුට තාප්පකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- නියසාකම්ය කල යුත්තනුට නියසාකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- පඛාප්පකම්ය කල යුත්තනුට පඛාප්පකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- පටිසාරණීයකම්ය කල යුත්තනුට පටිසාරණීයකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- උකෙඛප්පකම්ය කල යුත්තනුට උකෙඛප්පකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- පිරිවෙසට සුදුසු වුවනුට පිරිවෙස දේ ද, -පෙ- මුලාසපටිකසායනට සුදුසු වුවනුට මුලාසපටිකසායනය කෙරේ ද, -පෙ- මානන දිය යුත්තනුට මානන දේ ද, -පෙ- අඛානනට සුදුසු වුවනුට අඛානනය කෙරේ ද, -පෙ- උපසපත්ති කිරීමට සුදුසු වුවනු උපසපත්ති කෙරේ ද, සාමිනි, එය ධම්මකම්යෙක් ද? විනයකම්යෙක් ද?” “උපාලි, එය ධම්මකම්යෙකි. විනයකම්යෙකි” යි වදාලසේක.

24. “උපාලි, සමගි සංඝයා වූ යම් භික්ෂුසමුහයක් සතිවිනය දිය යුත්තනුට සතිවිනය දේ ද, උපාලි, මෙසේ (කිරීම) ධම්මකම් වේ. විනයකම් වේ. ඒ සංඝ තෙමේ ද මෙසේ දෙස් රහිත වේ. උපාලි, සමගි සංඝයා වූ යම් භික්ෂුසමුහයක් අමුලුභවිනය දිය යුත්තනුට අමුලුභවිනය දේ ද, -පෙ- තාසාරාපියාසිකාකම්යට සුදුසු වුවනුට තාසාරාපියාසිකාකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- තාප්පකම්යට සුදුසු වුවනුට තාප්පකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- නියසාකම්යට සුදුසු වුවනුට නියසාකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- පඛාප්පකම්යට සුදුසු වුවනුට පඛාප්පකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- පටිසාරණීයකම්යට සුදුසු වුවනුට පටිසාරණීයකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- උකෙඛප්පකම්යට සුදුසු වුවනුට උකෙඛප්පකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- පිරිවෙසට සුදුසු වුවනුට පිරිවෙස දේ ද, -පෙ- මුලාසපටිකසායනයට සුදුසු වුවනුට මුලාසපටිකසායනය කෙරේ ද, -පෙ- මානනට සුදුසු වුවනුට මානන දේ ද, අඛානනයට සුදුසු වුවනුට අඛානනය කෙරේ ද, -පෙ- උපසපත්තිට සුදුසු වුවනු උපසපත්ති කෙරේ ද, උපාලි, මෙසේ (කිරීම) ධම්මකම් වේ. විනයකම් වේ. ඒ සංඝ තෙමේ ද මෙසේ කිරීමෙන් දෙස් නැත්තේ වේ” යි වදාලසේක.

25. ඉක්බිති නාග්ගවතුන් එතන්සේ භික්ෂුන් අමතා “මහණෙනි, සමගි වූ යම් භික්ෂුසමුහයක් සතිවිනය දිය යුත්තනුට අමුලුභවිනය දේ ද, මහණෙනි, මෙසේ (කිරීම) අධම්මකම්යෙක් වේ. අවිනයකම්යෙක් වේ. මෙසේ කිරීමෙන් සංඝ තෙමේ ද දෙස් සහිත වේ” යි වදාල සේක. “මහණෙනි, සමගි වූ යම් භික්ෂුසමුහයක් සතිවිනය දිය යුත්තනුට තාසාරාපියාසිකාකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- සතිවිනය දිය යුත්තනුට තාප්පකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- සතිවිනය දිය යුත්තනුට නියසාකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- සතිවිනය දිය යුත්තනුට පඛාප්පකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- පටිසාරණීයකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- සතිවිනය දිය යුත්තනුට උකෙඛප්පකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- සතිවිනය දිය යුත්තනුට පිරිවෙස දේ ද, -පෙ- සතිවිනය දිය යුත්තනුට මුලාසපටිකසායනය කෙරේ ද, -පෙ- සතිවිනය දිය යුත්තනුට මානන දේ ද, -පෙ- සතිවිනය දිය යුත්තනුට අඛානනය කෙරේ ද, -පෙ- සතිවිනය දිය යුත්තනු උපසපත්ති කෙරේ ද, මහණෙනි, මෙසේ (කිරීම) අධම්මකම් වේ. අවිනයකම් වේ. ඒ සංඝ තෙමේ ද මෙසේ කිරීමෙන් දෙස් සහිත වේ යි වදාලසේක.

26. “යො බො භික්ඛවෙ, සමග්ගො සඛෙසා අමුලුභවිතයාරහස්ස සතිවිනයං දෙති, එවං බො භික්ඛවෙ, අධම්මකම්මං හොති අවිනයකම්මං. එවංඤ්ච පන සඛෙසා සාතිසාරො හොති. යො බො භික්ඛවෙ, සමග්ගො සඛෙසා අමුලුභවිතයාරහස්ස තස්සපාපියසසිකාකම්මං කරොති, -පෙ- අමුලුභවිතයාරහස්ස තජ්ජනියකම්මං කරොති, -පෙ- අමුලුභවිතයාරහස්ස නියස්සකම්මං කරොති, -පෙ- අමුලුභවිතයාරහස්ස පබ්බාජනියකම්මං කරොති, -පෙ- අමුලුභවිතයාරහස්ස පටිසාරණියකම්මං කරොති, -පෙ- අමුලුභවිතයාරහස්ස උකේඨනියකම්මං කරොති, -පෙ- අමුලුභවිතයාරහස්ස පරිවාසං දෙති, -පෙ- අමුලුභවිතයාරහස්ස මුලාය පටිකස්සති, -පෙ- අමුලුභවිතයාරහස්ස මානතතං දෙති, -පෙ- අමුලුභවිතයාරහස්ස අබ්බතති, -පෙ- අමුලුභවිතයාරහස්ස උපසම්පාදෙති, එවං බො භික්ඛවෙ, අධම්මකම්මං හොති අවිනයකම්මං. එවංඤ්ච පන සඛෙසා සාතිසාරො හොති.*

27. “යො බො භික්ඛවෙ, සමග්ගො සඛෙසා තස්සපාපියසසිකාකම්මාරහස්ස [සතිවිනයං දෙති,]¹ -පෙ- තජ්ජනියකම්මාරහස්ස -පෙ- නියස්සකම්මාරහස්ස -පෙ- පබ්බාජනියකම්මාරහස්ස -පෙ- පටිසාරණියකම්මාරහස්ස -පෙ- උකේඨනියකම්මාරහස්ස -පෙ- පරිවාසාරහස්ස -පෙ- මුලායපටිකස්සතාරහස්ස -පෙ- මානතතාරහස්ස -පෙ- අබ්බතාරහස්ස [සතිවිනයං දෙති,] -පෙ- එවං බො භික්ඛවෙ, අධම්මකම්මං හොති අවිනයකම්මං. එවංඤ්ච පන සඛෙසා සාතිසාරො හොති.*

28. “යො බො භික්ඛවෙ, සමග්ගො සඛෙසා උපසම්පදාරහස්ස සතිවිනයං දෙති, -පෙ- උපසම්පදාරහස්ස අමුලුභවිතයා දෙති, -පෙ- උපසම්පදාරහස්ස තස්සපාපියසසිකාකම්මං කරොති, -පෙ- උපසම්පදාරහස්ස තජ්ජනියකම්මං කරොති, -පෙ- උපසම්පදාරහස්ස නියස්සකම්මං කරොති, -පෙ- උපසම්පදාරහස්ස පබ්බාජනියකම්මං කරොති, -පෙ- උපසම්පදාරහස්ස පටිසාරණියකම්මං කරොති, -පෙ- උපසම්පදාරහස්ස උකේඨනියකම්මං කරොති, -පෙ- උපසම්පදාරහස්ස පරිවාසං දෙති, -පෙ- උපසම්පදාරහස්ස මුලාය පටිකස්සති, -පෙ- උපසම්පදාරහස්ස මානතතං දෙති, -පෙ- උපසම්පදාරහස්ස අබ්බතති, එවං බො භික්ඛවෙ, අධම්මකම්මං හොති අවිනයකම්මං. එවංඤ්ච පන සඛෙසා සාතිසාරො හොති”ති.

උපාලිපුම්මසංගාණධාරං දුතියං²

* ඉමෙසු ඡේදෙසු පටයාලම්භකානි උපසංගාණි විසදිතානි

1. අනු “තජ්ජනියකම්මං කරොති”ති පොඤ්ඤාසු අධිස්ථාන පනතං දිස්සතෙ. අසම්. ‘27’ ඡේදෙ “තස්සපාපියසසිකාකම්මාරහස්ස” ඉමාදි සු පළමකං පදමපනි පාටිකසො “සතිවිනයං දෙති”ති ආදිභාෂායෙන ද්වාදසති වාසොගි තිවබ්බා.
2. අසම්. සංගාණි. “23, 24, 25, 26, 28” ඉමෙති අබ්බතඡේදෙසු ව පටයාලම්භකානි පොඤ්ඤාසු අනිද්දිධිස්ථානව.

26. “මහණෙනි, සමගි සඛකයා වූ යම් භික්ෂු සමූහයක් අමුලානවිනයට සුදුසු වුවහුට සතිවිනය දේ ද, මහණෙනි, මෙසේ කිරීම අධම්මකම් වේ. අවිනයකම් වේ. ඒ සඛක තෙමේ ද මෙසේ කිරීමෙන් දෙස් සහිත වේ. මහණෙනි, සමගි සඛකයා වූ යම් භික්ෂු සමූහයක් අමුලානවිනයට සුදුසු වුවහුට තස්සාපායියාසිකාකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- අමුලානවිනයට සුදුසු වුවහුට තස්සාපායියාසිකාකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- අමුලානවිනයට සුදුසු වුවහුට නියස්සකම්ය කෙරේ ද -පෙ- අමුලානවිනයට සුදුසු වුවහුට පඤ්චාසාරණියකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- අමුලානවිනයට සුදුසු වුවහුට පඤ්චාසාරණියකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- අමුලානවිනයට සුදුසු වුවහුට උතෙඛපනීය කම්ය කෙරේ ද, -පෙ- අමුලානවිනයට සුදුසු වුවහුට පිරිවෙස දේ ද -පෙ- අමුලානවිනයට සුදුසු වුවහුට මූලායපටිකස්සනය කෙරේ ද, අමුලානවිනයට සුදුසු වුවහුට මානත දේ ද, අමුලානවිනයට සුදුසු වුවහුට අඛානය කෙරේ ද, -පෙ- අමුලානවිනයට සුදුසු වුවහු උපසංගත් කෙරේ ද, මහණෙනි, මෙසේ (කිරීම) අධම්මකම් වේ. අවිනයකම් වේ. ඒ සඛක තෙමේ ද මෙසේ කිරීමෙන් දෙස් සහිත වේ.*

27. “මහණෙනි, සමගි සඛකයා වූ යම් භික්ෂු සමූහයක් තස්සාපායියාසිකාකම්යට සුදුසු වුවහුට සතිවිනය දේ ද, -පෙ- තස්සාපායියාසිකාකම්යට සුදුසු වුවහුට -පෙ- නියස්සකම්යට සුදුසු වුවහුට -පෙ- පඤ්චාසාරණියකම්යට සුදුසු වුවහුට -පෙ- පඤ්චාසාරණියකම්යට සුදුසු වුවහුට -පෙ- උතෙඛපනීයකම්යට සුදුසු වුවහුට -පෙ- පිරිවෙසට සුදුසු වුවහුට -පෙ- මූලායපටිකස්සනයට සුදුසු වුවහුට -පෙ- මානතට සුදුසු වුවහුට -පෙ- අඛානයට සුදුසු වුවහුට සතිවිනය දේ ද, -පෙ- මහණෙනි, මෙසේ (කිරීම) අධම්මකම් වේ. අවිනයකම් වේ. ඒ සඛක තෙමේ ද මෙසේ කිරීමෙන් දෙස් සහිත වේ.*

28. “මහණෙනි, සමගි සඛකයා වූ යම් භික්ෂු සමූහයක් උපසමපදාවට සුදුසු වුවහුට සතිවිනය දේ ද, -පෙ- උපසමපදාවට සුදුසු වුවහුට අමුලානවිනය දේ ද, -පෙ- උපසමපදාවට සුදුසු වුවහුට තස්සාපායියාසිකාකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- උපසමපදාවට සුදුසු වුවහුට තස්සාපායියාසිකාකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- උපසමපදාවට සුදුසු වුවහුට නියස්සකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- උපසමපදාවට සුදුසු වුවහුට පඤ්චාසාරණියකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- උපසමපදාවට සුදුසු වුවහුට පඤ්චාසාරණියකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- උපසමපදාවට සුදුසු වුවහුට උතෙඛපනීයකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- උපසමපදාවට සුදුසු වුවහුට පිරිවෙස දේ ද, -පෙ- උපසමපදාවට සුදුසු වුවහුට මූලායපටිකස්සනය කෙරේ ද, -පෙ- උපසමපදාවට සුදුසු වුවහුට මානත දේ ද, -පෙ- උපසමපදාවට සුදුසු වුවහුට අඛානය කෙරේ ද, මහණෙනි, මෙසේ (කිරීම) අධම්මකම් වේ. අවිනයකම් වේ. ඒ සඛක තෙමේ ද මෙසේ කිරීමෙන් දෙස් සහිත වේ.”යි වදාළ සේක.

උපාලිපුඤ්ඤා නම් වූ දෙවැනි බණ්ඩර නිම.

1. ඉධ උන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො හොති කලහකාරකො විවාදකාරකො භස්සකාරකො සඛෙස අධිකරණකාරකො. නත්‍ර වෙ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං බො ආට්‍රසො, භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො කලහකාරකො විවාදකාරකො භස්සකාරකො සඛෙස අධිකරණකාරකො. හන්දස්ස මයං තජ්ජනියකමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනියකමං කරොනති අධිමෙත්ත වග්ගා.

2. සො තම්හා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගව්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං බො ආට්‍රසො භික්ඛු සඛෙසන තජ්ජනියකමකතො අධි-මෙත්ත වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනියකමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනියකමං කරොනති අධිමෙත්ත සමග්ගා.

3. සො තම්හාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගව්ඡති. තත්ථි භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං බො ආට්‍රසො, භික්ඛු සඛෙසන තජ්ජනියකමකතො අධිමෙත්ත සමග්ගෙහි හන්දස්ස මයං තජ්ජනියකමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනියකමං කරොනති ධිමෙත්ත වග්ගා.

4. සො තම්හාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගව්ඡති. තත්ථි භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං බො ආට්‍රසො භික්ඛු සඛෙසන තජ්ජනියකමකතො ධිමෙත්ත වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනියකමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනියකමං කරොනති ධම්මපතිරුපකෙන වග්ගා.

5. සො තම්හාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගව්ඡති. තත්ථි භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං බො ආට්‍රසො, භික්ඛු සඛෙසන තජ්ජනියකමකතො ධම්මපතිරුපකෙන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනියකමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනියකමං කරොනති ධම්මපතිරුපකෙන සමග්ගා.

6. ඉධ උන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො හොති කලහකාරකො විවාදකාරකො භස්සකාරකො සඛෙස අධිකරණකාරකො. නත්‍ර වෙ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං බො ආට්‍රසො, භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො කලහකාරකො විවාදකාරකො භස්සකාරකො සඛෙස අධිකරණකාරකො. හන්දස්ස මයං තජ්ජනියකමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනියකමං කරොනති අධිමෙත්ත සමග්ගා.

7. සො තම්හා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගව්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං බො ආට්‍රසො, භික්ඛු සඛෙසන තජ්ජනියකමකතො අධිමෙත්ත සමග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනියකමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනියකමං කරොනති ධිමෙත්ත වග්ගා.

8. සො තම්හාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගව්ඡති. තත්ථි භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං බො ආට්‍රසො භික්ඛු සඛෙසන තජ්ජනියකමකතො ධිමෙත්ත වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනියකමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනියකමං කරොනති ධම්මපතිරුපකෙන වග්ගා.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

1. මහණෙනි, මෙහි ධර්ම කරන්නා වූ කලහ කරන්නා වූ විවාද කරන්නා වූ කතාවෙන් කලහ උපදවන්නා වූ සංඝයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ මහණෙක් වේ. එහි දී භික්ෂූන්ට “ඥාතෘන්, මේ මහණ ධර්ම කරන්නේ ය. කලහ කරන්නේ ය. විවාද කරන්නේ ය. කථා ප්‍රතිකථා කරන්නේ ය. සංඝයා වෙත පැමිණිලි කරන්නේ ය. එහෙයින් අපි මොහුට තර්ජනයකම් කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ නම්, අධිමතයෙන් ව්‍යග්‍ර (අසමති) වූ ඒ භික්ෂූහු ඔහුට තර්ජනයකම් කෙරෙත්.

2. තෙනෙමේ ඒ ඥාතෘසයෙන් අන්‍ය ඥාතෘසයකට යයි. එහි භික්ෂූන්ට “ඥාතෘන්, මේ මහණ තෙනෙමේ සංඝයා විසින් අධිමතයෙන් ව්‍යග්‍ර වීමෙන් තර්ජනයකම් කරණ ලද්දේ වේ. එහෙයින් අපි මොහුට තර්ජනය කම් කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමතයෙන් සමග වූවාහු ඔහුට තර්ජනයකම් කරත්.

3. තෙනෙමේ ඒ ඥාතෘසයෙන් ද අන්‍ය ඥාතෘසයකට යයි. එහි ද භික්ෂූන්ට “ඥාතෘන්, මේ මහණ තෙනෙමේ සංඝයා විසින් අධිමතයෙන් සමග වීමෙන් තර්ජනයකම් කරණ ලද්දේ වේ. එහෙයින් අපි මොහුට තර්ජනයකම් කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධිමතයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට තර්ජනයකම් කරත්.

4. තෙනෙමේ ඒ ඥාතෘසයෙන් ද අන්‍ය ඥාතෘසයකට යයි. එහි ද භික්ෂූන්ට “ඥාතෘන්, මේ මහණ තෙනෙමේ සංඝයා විසින් ධිමතයෙන් ව්‍යග්‍ර වීමෙන් තර්ජනයකම් කරණ ලද්දේ වේ. එහෙයින් අපි මොහුට තර්ජනය කම් කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධිමප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට තර්ජනයකම් කරත්.

5. තෙනෙමේ ඒ ඥාතෘසයෙන් ද අන්‍ය ඥාතෘසයකට යයි. එහි ද භික්ෂූන්ට “ඥාතෘන්, මේ මහණ තෙනෙමේ සංඝයා විසින් ධිමප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වීමෙන් තර්ජනයකම් කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට තර්ජනයකම් කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධිමප්‍රතිරූපකයෙන් සමග වූවාහු ඔහුට තර්ජනයකම් කරත්.

6. මහණෙනි, මෙහි ධර්ම කරන්නා වූ කලහ කරන්නා වූ විවාද කරන්නා වූ කථා ප්‍රතිකථා කරන්නා වූ සංඝයා වෙත අධිකරණ කරන්නා වූ මහණෙක් වේ. එහි දී භික්ෂූන්ට “ඥාතෘන්, මේ මහණ තෙනෙමේ ධර්ම කරන්නේ ය. කලහ කරන්නේ ය. විවාද කරන්නේ ය. කථා ප්‍රතිකථා කරන්නේ ය. සංඝයා වෙත අධිකරණ කරන්නේ ය. එහෙයින් අපි මොහුට තර්ජනයකම් කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමතයෙන් සමග වූවාහු ඔහුට තර්ජනයකම් කරත්.

7. තෙනෙමේ ඒ ඥාතෘසයෙන් අන්‍ය ඥාතෘසයකට යයි. එහි භික්ෂූන්ට “ඥාතෘන්, මේ මහණ තෙනෙමේ සංඝයා විසින් අධිමතයෙන් සමග වීමෙන් තර්ජනයකම් කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට තර්ජනයකම් කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධිමතයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට තර්ජනයකම් කරත්.

8. තෙනෙමේ ඒ ඥාතෘසයෙන් ද අන්‍ය ඥාතෘසයකට යයි. එහි ද භික්ෂූන්ට “ඥාතෘන්, මේ මහණ තෙනෙමේ සංඝයා විසින් ධිමතයෙන් ව්‍යග්‍ර වීමෙන් තර්ජනයකම් කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට තර්ජනයකම් කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධිමප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට තර්ජනයකම් කෙරෙත්.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

9. සො තම්හාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගව්ඡති. තත්ථි භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං බො ආට්ටසො, භික්ඛු සමෙකන තජ්ජීයකමකතො ධම්මපඤ්ඤාපකොන වග්ගෙති. හඤ්ඤා මයං තජ්ජීයකමං කරොමා” ති තස්ස තජ්ජීයකමං කරොනති ධම්මපඤ්ඤාපකොන සමග්ගා.

10. සො තම්හාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගව්ඡති. තත්ථි භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං බො ආට්ටසො, භික්ඛු සමෙකන තජ්ජීයකමකතො ධම්මපඤ්ඤාපකොන සමග්ගෙති. හඤ්ඤා මයං තජ්ජීයකමං කරොමා”ති තෙ තස්ස තජ්ජීයකමං කරොනති අධම්මෙත වග්ගා.

11. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු හණ්ඩනකාරකො හොති කලහකාරකො විවාදකාරකො හස්සකාරකො සමෙක අධිකරණකාරකො. තත්ථ වෙ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං බො ආට්ටසො, භික්ඛු හණ්ඩනකාරකො කලහකාරකො විවාදකාරකො හස්සකාරකො සමෙක අධිකරණකාරකො. හඤ්ඤා මයං තජ්ජීයකමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජීයකමං කරොනති ධම්මෙත වග්ගා.

12. සො තම්හා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගව්ඡති. තත්ථ¹ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං බො ආට්ටසො, භික්ඛු සමෙකන තජ්ජීයකමකතො ධම්මෙත වග්ගෙති. හඤ්ඤා මයං තජ්ජීයකමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජීයකමං කරොනති ධම්මපඤ්ඤාපකොන වග්ගා.

13. සො තම්හාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගව්ඡති. තත්ථි භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං බො ආට්ටසො, භික්ඛු සමෙකන තජ්ජීයකමකතො ධම්මපඤ්ඤාපකොන වග්ගෙති. හඤ්ඤා මයං තජ්ජීයකමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජීයකමං කරොනති ධම්මපඤ්ඤාපකොන සමග්ගා.

14. සො තම්හාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගව්ඡති. තත්ථි භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං බො ආට්ටසො, භික්ඛු සමෙකන තජ්ජීයකමකතො ධම්මපඤ්ඤාපකොන සමග්ගෙති. හඤ්ඤා මයං තජ්ජීයකමං කරොමා”ති. තෙ තස්ස තජ්ජීයකමං කරොනති අධම්මෙත වග්ගා.

15. සො තම්හාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගව්ඡති. තත්ථි භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං බො ආට්ටසො, භික්ඛු සමෙකන තජ්ජීයකමකතො අධම්මෙත වග්ගෙති. හඤ්ඤා මයං තජ්ජීයකමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජීයකමං කරොනති අධම්මෙත සමග්ගා.

16. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු හණ්ඩනකාරකො හොති විවාදකාරකො කලහකාරකො හස්සකාරකො සමෙක අධිකරණකාරකො. තත්ථ වෙ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං බො ආට්ටසො, භික්ඛු හණ්ඩනකාරකො කලහකාරකො විවාදකාරකො හස්සකාරකො සමෙක අධිකරණකාරකො. හඤ්ඤා මයං තජ්ජීයකමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජීයකමං කරොනති ධම්මපඤ්ඤාපකොන වග්ගා.

9. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්ෂුන්ට “ඇවැත්ති, මේ මහණ තෙමේ සඛ්‍යයා විසින් ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වීමෙන් ත්‍යාගීයකමය කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට ත්‍යාගීයකමය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග වූවාහු ඔහුට ත්‍යාගීයකමය කෙරෙත්.

10. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්ෂුන්ට “ඇවැත්ති, මේ මහණ තෙමේ සඛ්‍යයා විසින් ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග වීමෙන් ත්‍යාගීයකමය කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට ත්‍යාගීයකමය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට ත්‍යාගීයකමය කරත්.

11. මහණෙහි, මෙහි ඛර කරන්නා වූ කලහ කරන්නා වූ විවාද කරන්නා වූ කථා ප්‍රතිකථා කරන්නා වූ සඛ්‍යයා වෙත අධිකරණ කරන්නා වූ මහණෙක් වේ. එහි දී භික්ෂුන්ට “ඇවැත්ති, මේ මහණ තෙමේ ඛර කරන්නේ ය. කලහ කරන්නේ ය. විවාද කරන්නේ ය. කථා ප්‍රතිකථා කරන්නේ ය. සඛ්‍යයා වෙත අධිකරණ කරන්නේ ය. එබැවින් අපි මොහුට ත්‍යාගීයකමය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට ත්‍යාගීයකමය කරත්.

12. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි භික්ෂුන්ට “ඇවැත්ති, මේ මහණ තෙමේ සඛ්‍යයා විසින් ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වීමෙන් ත්‍යාගීයකමය කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට ත්‍යාගීයකමය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට ත්‍යාගීයකමය කරත්.

13. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්ෂුන්ට “ඇවැත්ති, මේ මහණ තෙමේ සඛ්‍යයා විසින් ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වීමෙන් ත්‍යාගීයකමය කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට ත්‍යාගීයකමය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග වූවාහු ඔහුට ත්‍යාගීයකමය කරත්.

14. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්ෂුන්ට “ඇවැත්ති, මේ මහණ තෙමේ සඛ්‍යයා විසින් ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග වීමෙන් ත්‍යාගීයකමය කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට ත්‍යාගීයකමය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට ත්‍යාගීයකමය කරත්.

15. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්ෂුන්ට “ඇවැත්ති, මේ මහණ තෙමේ සඛ්‍යයා විසින් අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වීමෙන් ත්‍යාගීයකමය කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට ත්‍යාගීයකමය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමයෙන් සමග වූවාහු ඔහුට ත්‍යාගීයකමය කරත්.

16. මහණෙහි, මෙහි ඛර කරන්නා වූ කලහ කරන්නා වූ විවාද කරන්නා වූ කථා ප්‍රතිකථා කරන්නා වූ සඛ්‍යයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ මහණෙක් වේ. එහි දී භික්ෂුන්ට “ඇවැත්ති, මේ මහණ තෙමේ ඛර කරන්නේ ය. කලහ කරන්නේ ය. විවාද කරන්නේ ය. කථා ප්‍රතිකථා කරන්නේ ය. සඛ්‍යයා කෙරෙහි පැමිණිලි කරන්නේ ය. එබැවින් අපි මොහුට ත්‍යාගීයකමය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට ත්‍යාගීයකමය කෙරෙත්.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

17. සො තමා ආවාසා අඤ්ඤා ආවාසං ගව්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං බො ආට්ටසො, භික්ඛු සඛෙසන තජ්ඣයකමකතො ධම්මපථිරුපකෙන වග්ගෙති. හන්දස්ස මයං තජ්ඣයකමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ඣයකමං කරොනති ධම්මපථිරුපකෙන සමග්ගා.

18. සො තමාපි ආවාසා අඤ්ඤා ආවාසං ගව්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං බො ආට්ටසො, භික්ඛු සඛෙසන තජ්ඣයකමකතො ධම්මපථිරුපකෙන සමග්ගෙති. හන්දස්ස මයං තජ්ඣයකමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ඣයකමං කරොනති අධම්මෙන වග්ගා.

19. සො තමාපි ආවාසා අඤ්ඤා ආවාසං ගව්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං බො ආට්ටසො, භික්ඛු සඛෙසන තජ්ඣයකමකතො අධම්මෙන වග්ගෙති. හන්දස්ස මයං තජ්ඣයකමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ඣයකමං කරොනති අධම්මෙන සමග්ගා.

20. සො තමාපි ආවාසා අඤ්ඤා ආවාසං ගව්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං බො ආට්ටසො, භික්ඛු සඛෙසන තජ්ඣයකමකතො අධම්මෙන සමග්ගෙති. හන්දස්ස මයං තජ්ඣයකමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ඣයකමං කරොනති ධම්මෙන වග්ගා.

21. ඉධ පන භික්ඛවෙ, හක්ඛු හණ්ඩනකාරකො හොති කලහකාරකො විවාදකාරකො හස්සකාරකො සඛෙස අධිකරණකාරකො. තනු වෙ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං බො ආට්ටසො, භික්ඛු හණ්ඩනකාරකො කලහකාරකො විවාදකාරකො හස්සකාරකො සඛෙස අධිකරණකාරකො. හන්දස්ස මයං තජ්ඣයකමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ඣයකමං කරොනති ධම්ම-පථිරුපකෙන සමග්ගා.

22. සො තමා ආවාසා අඤ්ඤා ආවාසං ගව්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං බො ආට්ටසො, භික්ඛු සඛෙසන තජ්ඣයකමකතො ධම්මපථිරුපකෙන සමග්ගෙති. හන්දස්ස මයං තජ්ඣයකමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ඣයකමං කරොනති අධම්මෙන වග්ගා.

23. සො තමාපි ආවාසා අඤ්ඤා ආවාසං ගව්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං බො ආට්ටසො, භික්ඛු සඛෙසන තජ්ඣයකමකතො අධම්මෙන වග්ගෙති. හන්දස්ස මයං තජ්ඣයකමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ඣයකමං කරොනති අධම්මෙන සමග්ගා.

24. සො තමාපි ආවාසා අඤ්ඤා ආවාසං ගව්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං බො ආට්ටසො, භික්ඛු සඛෙසන තජ්ඣයකමකතො අධම්මෙන සමග්ගෙති. හන්දස්ස මයං තජ්ඣයකමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ඣයකමං කරොනති ධම්මෙන වග්ගා.

25. සො තමාපි ආවාසා අඤ්ඤා ආවාසං ගව්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං බො ආට්ටසො, භික්ඛු සඛෙසන තජ්ඣයකමකතො ධම්මෙන වග්ගෙති. හන්දස්ස මයං තජ්ඣයකමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ඣයකමං කරොනති ධම්මපථිරුපකෙන වග්ගා.

* මෙම පොතෙහි පටුන, 83 ආක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

26. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු බාලො තොති අබ්‍යතොතා ආපනති-
බහුලො අනපදනො ගිහිති සංසට්ඨා විහරති අනනුලොමකෙති ගිහිසංස-
ගෙහි. තත්‍ර වෙ භික්ඛුනං එවං තොති: “අයං ඛො ආට්ඨසො, භික්ඛු
බාලො අබ්‍යතොතා ආපනතිබහුලො අනපදනො ගිහිති සංසට්ඨා විහරති
අනනුලොමකෙති ගිහිසංසගෙහි. හන්දස්ස මයං නියස්සකමමං කරොමා”ති.
තෙ තස්ස නියස්සකමමං කරොනති අධිමෙමන වග්ගා.

27. සො තඤ්ඤා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං
එවං තොති: “අයං ඛො ආට්ඨසො; භික්ඛු සඤ්ඤන නියස්සකමමකතො
අධිමෙමන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං නියස්සකමමං කරොමා”ති. තෙ තස්ස
නියස්සකමමං කරොනති අධිමෙමන සමග්ගා -පෙ- ධම්මෙමන වග්ගා -පෙ-
ධම්මපථිථිථිපකෙන වග්ගා -පෙ- ධම්මපථිථිථිපකෙන සමග්ගා. යථා ගෙට්ඨා
තථා චක්ඛං කාතබ්බං*.

28. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු කුලදුසකො තොති පාපසමාවාරො
තත්‍ර වෙ භික්ඛුනං එවං තොති: “අයං ඛො ආට්ඨසො, භික්ඛු කුලදුසකො
පාපසමාවාරො. හන්දස්ස මයං පබ්බාජනීයකමමං කරොමා”ති. තෙ තස්ස
පබ්බාජනීයකමමං කරොනති අධිමෙමන වග්ගා.

29. සො තඤ්ඤා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං
එවං තොති: “අයං ඛො ආට්ඨසො භික්ඛු සඤ්ඤන පබ්බාජනීයකමමකතො
අධිමෙමන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං පබ්බාජනීයකමමං කරොමා”ති. තෙ තස්ස
පබ්බාජනීයකමමං කරොනති අධිමෙමන සමග්ගා -පෙ- ධම්මෙමන වග්ගා -පෙ-
ධම්මපථිථිථිපකෙන වග්ගා -පෙ- ධම්මපථිථිථිපකෙන සමග්ගා.
චක්ඛං කාතබ්බං.*

30. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු ගිහි අකෙකාසති; පරිනාසති. තත්‍ර
වෙ භික්ඛුනං එවං තොති: “අයං ඛො ආට්ඨසො, භික්ඛු ගිහි අකෙකාසති
පරිනාසති. හන්දස්ස මයං පටිසාරණීයකමමං කරොමා”ති. තෙ තස්ස පටි-
සාරණීයකමමං කරොනති අධිමෙමන වග්ගා.

31. සො තඤ්ඤා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං
එවං තොති: “අයං ඛො ආට්ඨසො, භික්ඛු සඤ්ඤන පටිසාරණීයකමමකතො
අධිමෙමන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං පටිසාරණීයකමමං කරොමා”ති. තෙ තස්ස
පටිසාරණීයකමමං කරොනති අධිමෙමන සමග්ගා -පෙ- ධම්මෙමන වග්ගා -පෙ-
ධම්මපථිථිථිපකෙන වග්ගා -පෙ- ධම්මපථිථිථිපකෙන සමග්ගා.
චක්ඛං කාතබ්බං¹.*

32. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු ආපනතිං ආපජ්ජිතා න ඉච්ඡති ආප-
නති පස්සිතුං. තත්‍ර වෙ භික්ඛුනං එවං තොති: “අයං ඛො ආට්ඨසො,
භික්ඛු ආපනතිං ආපජ්ජිතා න ඉච්ඡති ආපනතිං පස්සිතුං. හන්දස්ස මයං
ආපනතියා අදස්සනෙ උභෙධපනීයකමමං කරොමා”ති. තෙ තස්ස ආප-
නතියා අදස්සනෙ උභෙධපනීයකමමං කරොනති අධිමෙමන වග්ගා.

26. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ අඟු වුයේ අවසාන වුයේ ඉමක් නැති ඇවැත් ඇත්තේ ගිහින් හා නැති සිටියේ වේ. සසුනට අනුලොමී නො වූ ගිහිසසගින් යුක්ත ව වාසය කෙරේ. එකල්හි හික්කුන්ට “ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ අඟු ය. අවසාන ය. ඇවැත් ඔහුල කොට සිටියේ ය. පිරිසිදිය නො හැකි ඇවැත් ඇත්තේ ය. ගිහියන් හා නැති සිටියේ අනුලොමී නො වූ ගිහිසසගින් යුක්ත ව වසයි. එහෙයින් අපි මොහුට නියසාසකමය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට නියසාසකමය කෙරෙත්.

27. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි හික්කුන්ට “ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සමසයා විසින් අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වීමෙන් නියසාසකමී කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට නියසාසකමය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට -පෙ- ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට නියසාසකමය කෙරෙත්. යට කියු පරිදි චක්‍ර කළ යුතු ය.*

28. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ පවිටු හැසිරීම් ඇත්තේ කුල-දුෂ්ක වේ. එකල්හි මහණුන්ට “ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ කුලදුෂ්ක ය. පවිටු හැසිරීම් ඇත්තේ ය. එබැවින් අපි මොහුට පබ්බාජනීයකමය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට පබ්බාජනීයකමය කෙරෙත්.

29. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි හික්කුන්ට “ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සමසයා විසින් අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වීමෙන් පබ්බාජනීයකමය කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට පබ්බාජනීයකමය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට -පෙ- ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට පබ්බාජනීයකමය කෙරෙත්. චක්‍ර කළ යුතු ය.*

30. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ ගිහින්ට ආත්‍යොග කෙරෙයි. පරිභව කෙරෙයි. එකල්හි හික්කුන්ට “ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ ගිහින්ට ආත්‍යොග කෙරෙයි. පරිභව කෙරෙයි. එබැවින් අපි මොහුට පටිසාරණීයකමය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට පටිසාරණීයකමය කෙරෙත්.

31. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි හික්කුන්ට “ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සමසයා විසින් අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වීමෙන් පටිසාරණීයකමය කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට පටිසාරණීයකමය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට -පෙ- ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට පටිසාරණීයකමය කෙරෙත්. චක්‍ර කළ යුතු ය.*

32. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ ඇවැත්ව පැණි ඇවැත් දක්නට නො කැමැති වෙයි. එකල්හි හික්කුන්ට “ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ ඇවැත්ව පැණි ඇවැත් දක්නට කැමැති නො වෙයි. එබැවින් අපි මොහුට ඇවැත් නො දැක්මෙහි උකෙඛපනීයකමය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට ඇවැත් නො දැක්මෙහි උකෙඛපනීයකමය කෙරෙත්.

* උපග්‍රහය බලන.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

33. සො නමො ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගව්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං එවං ගොති: “අයං බො ආවුසො, භික්ඛු සමෙකන ආපනතියා අදස්සනෙ උකෙඛපතියකමකතො අධිමෙමන වගෙහි. හන්දස්ස මයං ආපනතියා අදස්සනෙ උකෙඛපතියකමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස ආපනතියා අදස්සනෙ උකෙඛපතියකමං කරොනති අධිමෙමන සමග්ගා -පෙ- ධිමෙමන වග්ගා -පෙ- ධිමමපතිරුපකෙන වග්ගා -පෙ- ධිමමපතිරුපකෙන සමග්ගා. වක්කං කාතබ්බං.

34. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු ආපනතිං ආපජ්ජිතා න ඉව්ඡති ආපනතිං පටිකාද්දං. තත්ථ වෙ භික්ඛුනං එවං ගොති: “අයං බො ආවුසො භික්ඛු ආපනතිං ආපජ්ජිතා න ඉව්ඡති ආපනතිං පටිකාද්දං. හන්දස්ස මයං ආපනතියා අප්පටිකමෙම උකෙඛපතියකමං කරොමා” ති තෙ තස්ස ආපනතියා අප්පටිකමෙම උකෙඛපතියකමං කරොනති අධිමෙමන වග්ගා.

35. සො නමො ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගව්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං එවං ගොති: “අයං බො ආවුසො භික්ඛු සමෙකන ආපනතියා අප්පටිකමෙම උකෙඛපතියකමකතො අධිමෙමන වගෙහි. හන්දස්ස මයං ආපනතියා අප්පටිකමෙම උකෙඛපතියකමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස ආපනතියා අප්පටිකමෙම උකෙඛපතියකමං කරොනති. අධිමෙමන සමග්ගා -පෙ- ධිමෙමන වග්ගා -පෙ- ධිමමපතිරුපකෙන වග්ගා -පෙ- ධිමමපතිරුපකෙන සමග්ගා. වක්කං කාතබ්බං.

36. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු න ඉව්ඡති පාපිකා දිට්ඨිං පටිතිස්සජ්ඣං. තත්ථ වෙ භික්ඛුනං එවං ගොති: “අයං බො ආවුසො භික්ඛු න ඉව්ඡති පාපිකා දිට්ඨිං පටිතිස්සජ්ඣං. හන්දස්ස මයං පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිතිස්සග්ගෙ උකෙඛපතියකමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිතිස්සග්ගෙ උකෙඛපතියකමං කරොනති අධිමෙමන වග්ගා.

37. සො නමො ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගව්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං එවං ගොති: “අයං බො ආවුසො, භික්ඛු සමෙකන පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිතිස්සග්ගෙ උකෙඛපතියකමකතො අධිමෙමන වගෙහි. හන්දස්ස මයං පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිතිස්සග්ගෙ උකෙඛපතියකමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිතිස්සග්ගෙ උකෙඛපතියකමං කරොනති අධිමෙමන සමග්ගා -පෙ- ධිමෙමන වග්ගා -පෙ- ධිමමපතිරුපකෙන වග්ගා -පෙ- ධිමමපතිරුපකෙන සමග්ගා. වක්කං කාතබ්බං.

33. තෙනෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි හිඤ්ඤානං “ඇවැත්ති, මේ මහණ තෙමේ සඤ්ඤා විසින් අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වීමෙන් ඇවැත් නො දැක්මෙහි උකෙඛපනීයකමීය කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට ඇවැත් නො දැක්මෙහි උකෙඛපනීයකමීය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මනිරුපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මනිරුපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට ඇවැත් නො දැක්මෙහි උකෙඛපනීයකමීය කෙරෙත්. චක්‍ර කල යුතු ය.

34. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ ඇවැතට පැමිණ ඇවැතට පිළියම් කරන්නට කැමැති නො වෙයි. එකල්හි හිඤ්ඤානං “ඇවැත්ති, මේ මහණ තෙමේ ඇවැතට පැමිණ ඇවැතට පිළියම් කරන්නට කැමැති නො වෙයි. එබැවින් අපි මොහුට ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි උකෙඛපනීයකමීය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට ඇවැත් නො දැක්මෙහි උකෙඛපනීයකමීය කෙරෙත්.

35. තෙනෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි හිඤ්ඤානං “ඇවැත්ති, මේ මහණ තෙමේ සඤ්ඤා විසින් අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වීමෙන් ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි උකෙඛපනීයකමීය කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි උකෙඛපනීයකමීය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මනිරුපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මනිරුපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි උකෙඛපනීයකමීය කෙරෙත්. චක්‍ර කල යුතු ය.

36. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ පටිට්ඨ භික්ඛු අත් හරින්නට කැමැති නො වේ. එකල්හි හිඤ්ඤානං “ඇවැත්ති, මේ මහණ තෙමේ ලාභකදූෂ්ටිය අත් හරින්නට නො කැමැති වෙයි. එබැවින් අපි මොහුට පටිට්ඨ දූෂ්ටිය අත් නො හැරීමෙහි උකෙඛපනීයකමීය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට පටිට්ඨ දූෂ්ටිය අත් නො හැරීමෙහි උකෙඛපනීයකමීය කෙරෙත්.

37. තෙනෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි හිඤ්ඤානං “ඇවැත්ති, මේ මහණ තෙමේ සඤ්ඤා විසින් අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වීමෙන් පටිට්ඨ දූෂ්ටිය අත් නො හැරීමෙහි උකෙඛපනීයකමීය කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට පටිට්ඨ දූෂ්ටිය අත් නො හැරීමෙහි උකෙඛපනීයකමීය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මනිරුපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මනිරුපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට පටිට්ඨ දූෂ්ටිය අත් නො හැරීමෙහි උකෙඛපනීයකමීය කෙරෙත්. චක්‍ර කල යුතු ය.

38. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඤ්ඤාන නර්ජනියකමකතො සමමා වතනති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වතනති. නර්ජනියස්ස කමමස්ස පටිපසස්සද්ධිං යාවති.

39. භුත වෙ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං බො ආචුසො, භික්ඛු සඤ්ඤාන නර්ජනියකමකතො සමමා වතනති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වතනති. නර්ජනියස්ස කමමස්ස පටිපසස්සද්ධිං යාවති. හඤ්ඤාන මයං තර්ජනියකමමං පටිපසස්සමොමා” ති. තෙ තස්ස නර්ජනියකමමං පටිපසස්සමොනති අධිමෙමන වග්ගා.

40. සො තමාසා ආවාසා අඤ්ඤා ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “ඉමස්ස බො ආචුසො, භික්ඛුනො සඤ්ඤාන නර්ජනියකමමං පටිපසස්සද්ධිං අධිමෙමන වග්ගෙති. හඤ්ඤාන මයං තර්ජනියකමමං පටිපසස්සමොමා” ති. තෙ තස්ස නර්ජනියකමමං පටිපසස්සමොනති අධිමෙමන සමග්ගා.

41. සො තමාසා ආවාසා අඤ්ඤා ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “ඉමස්ස බො ආචුසො, භික්ඛුනො සඤ්ඤාන නර්ජනියකමමං පටිපසස්සද්ධිං අධිමෙමන සමග්ගෙති. හඤ්ඤාන මයං තර්ජනියකමමං පටිපසස්සමොමා” ති. තෙ තස්ස නර්ජනියකමමං පටිපසස්සමොනති ධිමෙමන වග්ගා.

42. සො තමාසා ආවාසා අඤ්ඤා ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “ඉමස්ස බො ආචුසො, භික්ඛුනො සඤ්ඤාන නර්ජනියකමමං පටිපසස්සද්ධිං ධිමෙමන වග්ගෙති. හඤ්ඤාන මයං තර්ජනියකමමං පටිපසස්සමොමා” ති. තෙ තස්ස නර්ජනියකමමං පටිපසස්සමොනති ධිමමපතිරුපකෙන වග්ගා.

43. සො තමාසා ආවාසා අඤ්ඤා ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “ඉමස්ස බො ආචුසො, භික්ඛුනො සඤ්ඤාන නර්ජනියකමමං පටිපසස්සද්ධිං ධිමමපතිරුපකෙන වග්ගෙති. හඤ්ඤාන මයං තර්ජනියකමමං පටිපසස්සමොමා” ති. තෙ තස්ස නර්ජනියකමමං පටිපසස්සමොනති ධිමමපතිරුපකෙන සමග්ගා.

44. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඤ්ඤාන නර්ජනියකමකතො සමමා වතනති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වතනති. නර්ජනියස්ස කමමස්ස පටිපසස්සද්ධිං යාවති.

45. භුත වෙ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං බො ආචුසො, භික්ඛු සඤ්ඤාන නර්ජනියකමකතො සමමා වතනති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වතනති. නර්ජනියස්ස කමමස්ස පටිපසස්සද්ධිං යාවති. හඤ්ඤාන මයං තර්ජනියකමමං පටිපසස්සමොමා” ති. තෙ තස්ස නර්ජනියකමමං පටිපසස්සමොනති අධිමෙමන සමග්ගා.

46. සො තමාසා ආවාසා අඤ්ඤා ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “ඉමස්ස බො ආචුසො, භික්ඛුනො සඤ්ඤාන නර්ජනියකමමං පටිපසස්සද්ධිං අධිමෙමන සමග්ගෙති. හඤ්ඤාන මයං තර්ජනියකමමං පටිපසස්සමොමා” ති. තෙ තස්ස නර්ජනියකමමං පටිපසස්සමොනති ධිමෙමන වග්ගා.

38. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ සඤ්ඤා විසින් තජ්ජනියකම් කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීම පිණිස සුදුසු සේ පවතී. තජ්ජනියකම්යාගේ සන්තිදීම ඉල්ලයි.

39. එකල්හි භික්ෂුන්ට “ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඤ්ඤා විසින් තජ්ජනියකම් කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. තජ්ජනියකම්යාගේ සන්තිදීම ඉල්ලයි. එබැවින් අපි මොහුගේ තජ්ජනියකම්ය සන්තිදුවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ තජ්ජනියකම්ය සන්තිදුවන්.

40. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි භික්ෂුන්ට “ඇවැත්නි, අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වූ සඤ්ඤා විසින් මේ මහණහුගේ තජ්ජනියකම්ය අධිමයෙන් සන්තිදුවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ තජ්ජනියකම්ය සන්තිදුවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ තජ්ජනියකම්ය සන්තිදුවන්.

41. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්ෂුන්ට “ඇවැත්නි, සඤ්ඤා විසින් සමග්‍ර වීමෙන් මේ මහණහුගේ තජ්ජනියකම්ය අධිමයෙන් සන්තිදුවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ තජ්ජනියකම්ය සන්තිදුවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ තජ්ජනියකම්ය සන්තිදුවන්.

42. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්ෂුන්ට “ඇවැත්නි, ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූ සඤ්ඤා විසින් මේ මහණහුගේ තජ්ජනියකම්ය සන්තිදුවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ තජ්ජනියකම්ය සන්තිදුවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධම්මනිරුපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ තජ්ජනියකම්ය සන්තිදුවන්.

43. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්ෂුන්ට “ඇවැත්නි, ධම්මනිරුපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූ සඤ්ඤා විසින් මේ මහණහුගේ තජ්ජනියකම්ය සන්තිදුවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ තජ්ජනියකම්ය සන්තිදුවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධම්මනිරුපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ තජ්ජනියකම්ය සන්තිදුවන්.

44. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ සඤ්ඤා විසින් තජ්ජනියකම් කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. තජ්ජනියකම්යාගේ සන්තිදීම ඉල්ලයි.

45. එකල්හි භික්ෂුන්ට “ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඤ්ඤා විසින් තජ්ජනියකම් කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. තජ්ජනියකම්යාගේ සන්තිදීම ඉල්ලයි. එබැවින් අපි මොහුගේ තජ්ජනියකම්ය සන්තිදුවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ තජ්ජනියකම්ය සන්තිදුවන්.

46. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි භික්ෂුන්ට “ඇවැත්නි, අධිමයෙන් සමග්‍ර වූ සඤ්ඤා විසින් මේ මහණහුගේ තජ්ජනියකම්ය සන්තිදුවන ලද්දේ ය. එහෙයින් අපි මොහුගේ තජ්ජනියකම්ය සන්තිදුවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ තජ්ජනියකම්ය සන්තිදුවන්.

47. සො නමොපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. නත්ථි භික්ඛුනං ඵලං හොති: “ඉමස්ස ඛො ආවුසො භික්ඛුනො සංඝෙහ නාජ්ඣියකමං පටිපසස්සද්ධිං ධම්මෙත වග්ගෙති. හඤ්ඤං මයං නාජ්ඣියකමං පටිපසස්සං-මොමා” ති. හෙ නස්ස නාජ්ඣියකමං පටිපසස්සංමොගති ධම්මපතිරුප-කෙන වග්ගා.

48. සො නමොපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. නත්ථි භික්ඛුනං ඵලං හොති: “ඉමස්ස ඛො ආවුසො භික්ඛුනො සංඝෙහ නාජ්ඣියකමං පටිපසස්සද්ධිං ධම්මපතිරුපකෙන වග්ගෙති. හඤ්ඤං මයං නාජ්ඣියකමං පටිපසස්සංමොමා” ති හෙ නස්ස නාජ්ඣියකමං පටිපසස්සංමොගති ධම්ම-පතිරුපකෙන සමග්ගා.

49. සො නමොපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. නත්ථි භික්ඛුනං ඵලං හොති: “ඉමස්ස ඛො ආවුසො භික්ඛුනො සංඝෙහ නාජ්ඣියකමං පටිපසස්සද්ධිං ධම්මපතිරුපකෙන සමග්ගෙති. හඤ්ඤං මයං නාජ්ඣියකමං පටිපසස්සංමොමා” ති. හෙ නස්ස නාජ්ඣියකමං පටිපසස්සංමොගති අධිමෙමත වග්ගා.

50. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සංඝෙහ නාජ්ඣියකමකතො සමමා වත්තති. ලොමං පාගෙති. නෙත්ථාරං වත්තති. නාජ්ඣියස්ස කමමස්ස පටිපසස්සද්ධිං යාවති.

51. නත්‍ර වෙ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං ඛො ආවුසො, භික්ඛු නාජ්ඣියකමකතො සමමා වත්තති. ලොමං පාගෙති. නෙත්ථාරං වත්තති. නාජ්ඣියස්ස කමමස්ස පටිපසස්සද්ධිං යාවති. හඤ්ඤං මයං නාජ්ඣියකමං පටිපසස්සංමොමා” ති. හෙ නස්ස නාජ්ඣියකමං පටිපසස්සංමොගති ධම්මෙත වග්ගා.

52. සො නමො ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. නත්ථි භික්ඛුනං ඵලං හොති: “ඉමස්ස ඛො ආවුසො භික්ඛුනො සංඝෙහ නාජ්ඣියකමං පටිපසස්සද්ධිං ධම්මෙත වග්ගෙති. හඤ්ඤං මයං නාජ්ඣියකමං පටිපසස්සං-මොමා” ති. හෙ නස්ස නාජ්ඣියකමං පටිපසස්සංමොගති ධම්මපතිරුප-කෙන වග්ගා.

53. සො නමොපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. නත්ථි භික්ඛුනං ඵලං හොති: “ඉමස්ස ඛො ආවුසො භික්ඛුනො සංඝෙහ නාජ්ඣියකමං පටිපසස්සද්ධිං ධම්මපතිරුපකෙන වග්ගෙති. හඤ්ඤං මයං නාජ්ඣියකමං පටිපසස්සංමොමා” ති. හෙ නස්ස නාජ්ඣියකමං පටිපසස්සංමොගති ධම්ම-පතිරුපකෙන සමග්ගා.

54. සො නමොපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. නත්ථි භික්ඛුනං ඵලං හොති: “ඉමස්ස ඛො ආවුසො භික්ඛුනො සංඝෙහ නාජ්ඣියකමං පටිපසස්සද්ධිං ධම්මපතිරුපකෙන සමග්ගෙති. හඤ්ඤං මයං නාජ්ඣියකමං පටිපසස්සංමොමා” ති. හෙ නස්ස නාජ්ඣියකමං පටිපසස්සංමොගති අධිමෙමත වග්ගා.

55. සො නමොපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. නත්ථි භික්ඛුනං ඵලං හොති: “ඉමස්ස ඛො ආවුසො භික්ඛුනො සංඝෙහ නාජ්ඣියකමං පටිපසස්සද්ධිං අධිමෙමත වග්ගෙති. හඤ්ඤං මයං නාජ්ඣියකමං පටිපස-ස්සංමොමා” ති. හෙ නස්ස නාජ්ඣියකමං පටිපසස්සංමොගති අධිමෙමත සමග්ගා.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

47. හෙනෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්ෂූන්ට “ඇවැත්ති, ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූ සඤ්ඤා විසින් මේ මහණහුගේ ත්‍යජනියකමය සන්තිලවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ ත්‍යජනිය-කමය සන්තිලවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධම්මපුත්‍රාරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ ත්‍යජනියකමය සන්තිලවන්.

48. හෙනෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්ෂූන්ට “ඇවැත්ති, ධම්මපුත්‍රාරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූ සඤ්ඤා විසින් මේ මහණහුගේ ත්‍යජනියකමය සන්තිලවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ ත්‍යජනියකමය සන්තිලවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධම්මපුත්‍රාරූපකයෙන් සමග වූවාහු ඔහුගේ ත්‍යජනියකමය සන්තිලවන්.

49. හෙනෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්ෂූන්ට “ඇවැත්ති, ධම්මපුත්‍රාරූපකයෙන් සමග වූ සඤ්ඤා විසින් මේ මහණහුගේ ත්‍යජනියකමය සන්තිලවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ ත්‍යජනියකමය සන්තිලවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ ත්‍යජනියකමය සන්තිලවන්.

50. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් හෙනෙමේ සඤ්ඤා විසින් ත්‍යජනිය-කම කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. ත්‍යජනියකමයාගේ සන්තිලීම ඉල්ලයි.

51. එකල්හි භික්ෂූන්ට “ඇවැත්ති, මේ මහණ හෙනෙමේ සඤ්ඤා විසින් ත්‍යජනියකම කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. ත්‍යජනියකමයාගේ සන්තිලීම ඉල්ලයි. එබැවින් අපි මේ මහණහුගේ ත්‍යජනියකමය සන්තිලවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ ත්‍යජනියකමය සන්තිලවන්.

52. හෙනෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි භික්ෂූන්ට “ඇවැත්ති, ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූ සඤ්ඤා විසින් මේ මහණහුගේ ත්‍යජනිය-කමය සන්තිලවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මේ මහණහුගේ ත්‍යජනිය-කමය සන්තිලවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධම්මපුත්‍රාරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ ත්‍යජනියකමය සන්තිලවන්.

53. හෙනෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්ෂූන්ට “ඇවැත්ති, ධම්මපුත්‍රාරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූ සඤ්ඤා විසින් මේ මහණහුගේ ත්‍යජනියකමය සන්තිලවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ ත්‍යජනියකමය සන්තිලවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධම්මපුත්‍රාරූපකයෙන් සමග වූවාහු ඔහුගේ ත්‍යජනියකමය සන්තිලවන්.

54. හෙනෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්ෂූන්ට “ඇවැත්ති, ධම්මපුත්‍රාරූපකයෙන් සමග වූ සඤ්ඤා විසින් මේ මහණහුගේ ත්‍යජනියකමය සන්තිලවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ ත්‍යජනියකමය සන්තිලවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ ත්‍යජනියකමය සන්තිලවන්.

55. හෙනෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්ෂූන්ට “ඇවැත්ති, අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූ සඤ්ඤා විසින් මේ මහණහුගේ ත්‍යජනියකමය සන්තිලවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ ත්‍යජනියකමය සන්තිලවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මයෙන් සමග වූවාහු ඔහුගේ ත්‍යජනියකමය සන්තිලවන්.

56. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඤ්ඤාන ත්‍යාගිකමකතො සමමා වතනති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වතනති. ත්‍යාගිකමං කමමං පටිපස්සෙති. යාවති.

57. තත්‍ර වෙ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං බො ආට්ඨසො භික්ඛු සඤ්ඤාන ත්‍යාගිකමකතො සමමා වතනති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වතනති. ත්‍යාගිකමං කමමං පටිපස්සෙති. යාවති. හන්දස්ස මයං ත්‍යාගිකමං පටිපස්සෙමාමි” ති. නෙ තස්ස ත්‍යාගිකමං පටිපස්සෙමනති ධම්මපතිරුපකෙන වග්ගා.

58. සො තමා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “ඉමස්ස බො ආට්ඨසො භික්ඛුනො සඤ්ඤාන ත්‍යාගිකමං පටිපස්සෙති. ධම්මපතිරුපකෙන වග්ගෙති. හන්දස්ස මයං ත්‍යාගිකමං පටිපස්සෙමාමි” ති. නෙ තස්ස ත්‍යාගිකමං පටිපස්සෙමනති ධම්මපතිරුපකෙන සමග්ගා.

59. සො තමාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “ඉමස්ස බො ආට්ඨසො භික්ඛුනො සඤ්ඤාන ත්‍යාගිකමං පටිපස්සෙති. ධම්මපතිරුපකෙන සමග්ගෙති. හන්දස්ස මයං ත්‍යාගිකමං පටිපස්සෙමාමි” ති. නෙ තස්ස ත්‍යාගිකමං පටිපස්සෙමනති අධිමෙවන වග්ගා.

60. සො තමාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “ඉමස්ස බො ආට්ඨසො භික්ඛුනො සඤ්ඤාන ත්‍යාගිකමං පටිපස්සෙති. අධිමෙවන වග්ගෙති. හන්දස්ස මයං ත්‍යාගිකමං පටිපස්සෙමාමි” ති. නෙ තස්ස ත්‍යාගිකමං පටිපස්සෙමනති අධිමෙවන සමග්ගා.

61. සො තමාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “ඉමස්ස බො ආට්ඨසො භික්ඛුනො සඤ්ඤාන ත්‍යාගිකමං පටිපස්සෙති. අධිමෙවන සමග්ගෙති. හන්දස්ස මයං ත්‍යාගිකමං පටිපස්සෙමාමි” ති. නෙ තස්ස ත්‍යාගිකමං පටිපස්සෙමනති ධම්මෙවන වග්ගා.

62. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඤ්ඤාන ත්‍යාගිකමකතො සමමා වතනති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වතනති. ත්‍යාගිකමං කමමං පටිපස්සෙති. යාවති.

63. තත්‍ර වෙ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං බො අට්ඨසො භික්ඛු සඤ්ඤාන ත්‍යාගිකමකතො සමමා වතනති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වතනති. ත්‍යාගිකමං කමමං පටිපස්සෙති. යාවති. හන්දස්ස මයං ත්‍යාගිකමං පටිපස්සෙමාමි” ති. නෙ තස්ස ත්‍යාගිකමං පටිපස්සෙමනති ධම්මපතිරුපකෙන සමග්ගා.

64. සො තමා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “ඉමස්ස බො ආට්ඨසො භික්ඛුනො සඤ්ඤාන ත්‍යාගිකමං පටිපස්සෙති. ධම්මපතිරුපකෙන සමග්ගෙති. හන්දස්ස මයං ත්‍යාගිකමං පටිපස්සෙමාමි” ති. නෙ තස්ස ත්‍යාගිකමං පටිපස්සෙමනති අධිමෙවන වග්ගා.

65. සො තම්හාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගව්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “ඉමස්ස බො ආට්ටසො භික්ඛුනො සඤ්ඤාන තඡ්ඡන්දියකමමං පටිපසස්සද්ධිං අධිමෙමන වග්ගෙති. හන්දස්ස මයං තඡ්ඡන්දියකමමං පටිපසස්ස-මෙහමා” ති. තෙ තස්ස තඡ්ඡන්දියකමමං පටිපසස්සමෙහනති අධිමෙමන සමග්ගා.

66. සො තම්හාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගව්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “ඉමස්ස බො ආට්ටසො භික්ඛුනො සඤ්ඤාන තඡ්ඡන්දියකමමං පටිපසස්සද්ධිං අධිමෙමන සමග්ගෙති. හන්දස්ස මයං තඡ්ඡන්දියකමමං පටිපසස්ස-මෙහමා” ති. තෙ තස්ස තඡ්ඡන්දියකමමං පටිපසස්සමෙහනති ධිමෙමන වග්ගා.

67. සො තම්හාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගව්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “ඉමස්ස බො ආට්ටසො භික්ඛුනො සඤ්ඤාන තඡ්ඡන්දියකමමං පටිපසස්සද්ධිං ධිමෙමන වග්ගෙති. හන්දස්ස මයං තඡ්ඡන්දියකමමං පටිපස-ස්සමෙහමා” ති. තෙ තස්ස තඡ්ඡන්දියකමමං පටිපසස්සමෙහනති ධිමප්පති-රුපකෙන වග්ගා.

68. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඤ්ඤාන නිදස්සකමමකතො¹ සමමා වතනති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වතනති. නිදස්සස්ස කමමස්ස² පටිපසස්සද්ධිං යාවති.

69. තත්ථ වෙ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං බො ආට්ටසො භික්ඛු සඤ්ඤාන නිදස්සකමමකතො සමමා වතනති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වතනති. නිදස්සස්ස කමමස්ස² පටිපසස්සද්ධිං යාවති. හන්දස්ස මයං නිදස්ස-කමමං පටිපසස්සමෙහමා” ති. තෙ තස්ස නිදස්සකමමං පටිපසස්සමෙහනති අධිමෙමන වග්ගා.

70. සො තම්හා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගව්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “ඉමස්ස බො ආට්ටසො භික්ඛුනො සඤ්ඤාන නිදස්සකමමං පටිපසස්සද්ධිං අධිමෙමන වග්ගෙති. හන්දස්ස මයං නිදස්සකමමං පටිපසස්ස-මෙහමා” ති. තෙ තස්ස නිදස්සකමමං පටිපසස්සමෙහනති අධිමෙමන සමග්ගා. -පෙ- ධිමෙමන වග්ගා. -පෙ- ධිමප්පතිරුපකෙන වග්ගා. -පෙ- ධිමප්පති-රුපකෙන සමග්ගා. චක්කං කාතබ්බං.

71. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඤ්ඤාන පඤ්ඤාත්තියකමමකතො සමමා වතනති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වතනති. පඤ්ඤාත්තියස්ස කමමස්ස පටිපසස්සද්ධිං යාවති.

72. තත්ථ වෙ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං බො ආට්ටසො භික්ඛු සඤ්ඤාන පඤ්ඤාත්තියකමමකතො සමමා වතනති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වතනති. පඤ්ඤාත්තියස්ස කමමස්ස පටිපසස්සද්ධිං යාවති. හන්දස්ස මයං පඤ්ඤාත්තියකමමං පටිපසස්සමෙහමා” ති. තෙ තස්ස පඤ්ඤාත්තියකමමං පටිපසස්සමෙහනති අධිමෙමන වග්ගා.

73. සො තම්හා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගව්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “ඉමස්ස බො ආට්ටසො භික්ඛුනො සඤ්ඤාන පඤ්ඤාත්තියකමමං පටිපසස්සද්ධිං අධිමෙමන වග්ගෙති. හන්දස්ස මයං පඤ්ඤාත්තියකමමං පටිපසස්සමෙහමා” ති. තෙ තස්ස පඤ්ඤාත්තියකමමං පටිපසස්සමෙහනති අධිමෙමන සමග්ගා. -පෙ- ධිමෙමන වග්ගා. -පෙ- ධිමප්පතිරුපකෙන වග්ගා. -පෙ- ධිමප්පතිරුපකෙන සමග්ගා. චක්කං කාතබ්බං.

1. “නිදස්සකමමං කතො” PTS.

2. “නිදස්ස කමමස්ස”

* මෙම පොතෙහි පටුන, 83 දූ අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

65. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි උභික්‍ෂන්ට “ඇවැත්ති, අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වූ සඛ්‍යයා විසින් මේ මහණහුගේ තජ්ජනියකමය සන්තිද්‍රවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ තජ්ජනියකමය සන්තිද්‍රවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමයෙන් සමග වූවාහු ඔහුගේ තජ්ජනියකමය සන්තිද්‍රවත්.

66. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි උභික්‍ෂන්ට “ඇවැත්ති, අධිමයෙන් සමග වූ සඛ්‍යයා විසින් මේ මහණහුගේ තජ්ජනියකමය සන්තිද්‍රවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ තජ්ජනියකමය සන්තිද්‍රවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ තජ්ජනියකමය සන්තිද්‍රවත්.

67. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි උභික්‍ෂන්ට “ඇවැත්ති, ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූ සඛ්‍යයා විසින් මේ මහණහුගේ තජ්ජනියකමය සන්තිද්‍රවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ තජ්ජනියකමය සන්තිද්‍රවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධම්මනිරුපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ තජ්ජනියකමය සන්තිද්‍රවත්.

68. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් හෙමේ සඛ්‍යයා විසින් නියසාකම් කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. නියසාකම්යාගේ සන්තිදීම ඉල්ලයි.

69. එකල්හි භික්‍ෂුන්ට “ඇවැත්ති, මේ මහණ හෙමේ සඛ්‍යයා විසින් නියසාකම් කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. නියසාකම්යාගේ සන්තිදීම ඉල්ලයි. එබැවින් අපි මොහුගේ නියසාකම්ය සන්තිද්‍රවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ නියසාකම්ය සන්තිද්‍රවත්.

70. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි භික්‍ෂුන්ට “ඇවැත්ති, අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වූ සඛ්‍යයා විසින් මේ මහණහුගේ නියසාකම්ය සන්තිද්‍රවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ නියසාකම්ය සන්තිද්‍රවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමයෙන් සමග වූවාහු -පෙ- ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මනිරුපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මනිරුපකයෙන් සමග වූවාහු ඔහුගේ නියසාකම්ය සන්තිද්‍රවත්. වක්‍ර කළ යුතු ය.

71. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් හෙමේ සඛ්‍යයා විසින් පබ්බාජනියකම් කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. පබ්බාජනියකම්යාගේ සන්තිදීම ඉල්ලයි.

72. එකල්හි භික්‍ෂුන්ට “ඇවැත්ති, මේ මහණ හෙමේ සඛ්‍යයා විසින් පබ්බාජනියකම් කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. පබ්බාජනියකම්යාගේ සන්තිදීම ඉල්ලයි. එබැවින් අපි මොහුගේ පබ්බාජනියකම්ය සන්තිද්‍රවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ පබ්බාජනියකම්ය සන්තිද්‍රවත්.

73. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි භික්‍ෂුන්ට “ඇවැත්ති, අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වූ සඛ්‍යයා විසින් මේ මහණහුගේ පබ්බාජනියකම්ය සන්තිද්‍රවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ පබ්බාජනියකම්ය සන්තිද්‍රවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමයෙන් සමග වූවාහු -පෙ- ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මනිරුපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මනිරුපකයෙන් සමග වූවාහු ඔහුගේ පබ්බාජනියකම්ය සන්තිද්‍රවත්. වක්‍ර කළ යුතු ය.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

74. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සමෙසන පටිසාරණීයකමකතො සමමා වහනති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වහනති. පටිසාරණීයස්ස කමමස්ස පටිපයස්සද්ධිං යාවති.

75. තත්ත වෙ භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං ඛො ආට්ඨසො භික්ඛු සමෙසන පටිසාරණීයකමකතො සමමා වහනති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වහනති. පටිසාරණීයස්ස කමමස්ස පටිපයස්සද්ධිං යාවති. භන්දස්ස මයං පටිසාරණීයකමමං පටිපයස්සමොමා” ති. තෙ තස්ස පටිසාරණීයකමමං පටිපයස්සමොනති අධිමෙමන වග්ගා.

76. සො තම්මා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං එවං හොති: “ඉමස්ස ඛො ආට්ඨසො භික්ඛුනො සමෙසන පටිසාරණීයකමමං පටිපයස්සද්ධිං අධිමෙමන වග්ගෙති. භන්දස්ස මයං පටිසාරණීයකමමං පටිපයස්සමොමා” ති. තෙ තස්ස පටිසාරණීයකමමං පටිපයස්සමොනති අධිමෙමන සමග්ගා. -පෙ- ධිමෙමන වග්ගා. -පෙ- ධිමෙපතිරුපකෙන වග්ගා. -පෙ- ධිමෙපතිරුපකෙන සමග්ගා. වකකං කාතබ්බං.

77. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සමෙසන ආපත්තියා අදස්සනෙ උකෙඛපතීයකමකතො සමමා වහනති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වහනති. ආපත්තියා අදස්සනෙ උකෙඛපතීයස්ස කමමස්ස පටිපයස්සද්ධිං යාවති.

78. තත්ත වෙ භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං ඛො ආට්ඨසො භික්ඛු සමෙසන ආපත්තියා අදස්සනෙ උකෙඛපතීයකමකතො සමමා වහනති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වහනති. ආපත්තියා අදස්සනෙ උකෙඛපතීයස්ස කමමස්ස පටිපයස්සද්ධිං යාවති. භන්දස්ස මයං ආපත්තියා අදස්සනෙ උකෙඛපතීයකමමං පටිපයස්සමොමා” ති. තෙ තස්ස ආපත්තියා අදස්සනෙ උකෙඛපතීයකමමං පටිපයස්සමොනති අධිමෙමන වග්ගා.

79. සො තම්මා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං එවං හොති: “ඉමස්ස ඛො ආට්ඨසො භික්ඛුනො සමෙසන ආපත්තියා අදස්සනෙ උකෙඛපතීයකමමං පටිපයස්සද්ධිං අධිමෙමන වග්ගෙති. භන්දස්ස මයං ආපත්තියා අදස්සනෙ උකෙඛපතීයකමමං පටිපයස්සමොමා” ති. තෙ තස්ස ආපත්තියා අදස්සනෙ උකෙඛපතීයකමමං පටිපයස්සමොනති අධිමෙමන සමග්ගා. -පෙ- ධිමෙමන වග්ගා. -පෙ- ධිමෙපතිරුපකෙන වග්ගා. -පෙ- ධිමෙපතිරුපකෙන සමග්ගා. වකකං කාතබ්බං.

80. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සමෙසන ආපත්තියා අප්පට්ඨකමෙම උකෙඛපතීයකමකතො සමමා වහනති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වහනති. ආපත්තියා අප්පට්ඨකමෙම උකෙඛපතීයස්ස කමමස්ස පටිපයස්සද්ධිං යාවති.

81. තත්ත වෙ භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං ඛො ආට්ඨසො භික්ඛු සමෙසන ආපත්තියා අප්පට්ඨකමෙම උකෙඛපතීයකමකතො සමමා වහනති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වහනති. ආපත්තියා අප්පට්ඨකමෙම උකෙඛපතීයස්ස කමමස්ස පටිපයස්සද්ධිං යාවති. භන්දස්ස මයං ආපත්තියා අප්පට්ඨකමෙම උකෙඛපතීයකමමං පටිපයස්සමොමා” ති. තෙ තස්ස ආපත්තියා අප්පට්ඨකමෙම උකෙඛපතීයකමමං පටිපයස්සමොනති අධිමෙමන වග්ගා.

71. මහනෙති, මෙහි මහනෙත් නෙමේ සහසයා විසින් පරිසාරණිය කම් කරන ලද්දේ මනා කොට පවති. අනුලොම ව පවති. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවති. පරිසාරණියකම්යාගේ සත්සිද්ධිම ඉල්ලයි.

75. එකලීම් හික්කන්ට “ඇවැත්ති, මේ මහණ වෙමේ සමයයා විසින් පරිසාරණියකම් කරණ ලද්දේ මනා කොට පවති. අනුලොම ව පවති. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවති. පරිසාරණියකමියාගේ සන්සිද්ධිම ඉල්ලයි. එහෙයින් අපි මොහුගේ පරිසාරණියකමිය සන්සිද්ධවම” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මසෙන් ව්‍යග්‍ර වුවාහු ඔහුගේ පරිසාරණියකමිය සන්සිද්ධවන්.

76. තෙතෙමු ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි හිසුන්ට “ආවාච්ඡිති, අධිමියෙන් ව්‍යුහ වූ සමාසයා විසින් මෙ මනණ්‍යයෙන් පරිසාරණියකමය සන්සිද්ධවන ලද්දේය. එබැවින් අපි මොහුගේ පරිසාරණියකමය සන්සිද්ධවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමියෙන් සමග වූවානු -පෙ-ධිමියෙන් ව්‍යුහ වූවානු -පෙ- ධිමිප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යුහ වූවානු -පෙ- ධිමිප්‍රතිරූපකයෙන් සමග වූවානු ඔහුගේ පරිසාරණියකමය සන්සිද්ධවේ. වක්‍ර කළ යුතු ය.

77. මහනෙති, මෙහි මහනෙත් නොවේ සහිසයා විසින් අවැත් නො
දැක්මෙහි උනෙහිපනියකම කරන ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලෝම ව
පවතී. වරදන් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. අවැත් නො දැක්මෙහි
(කළ) උනෙහිපනියකමයෙන් සන්ධිවිම ඉල්ලයි.

78. එකල්හි හික්කුන්ට “ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සමායා විසින් ඇවැත් නො දැක්මෙහි උකෙටනියකම් කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. ඇවැත් නො දැක්මෙහි (කළ) උකෙටනියකමයාගේ සන්සිද්ධිම ඉල්ලෙයි. එවැනින් අපි මොහුගේ ඇවැත් නො දැක්මෙහි (කළ) උකෙටනියකමය සන්සිද්ධවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අවමයෙන් වහලු වූවාහු ඔහුගේ ඇවැත් නො දැක්මෙහි (කළ) උකෙටනියකමය සන්සිද්ධවත්.

79. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි තිසුන්ට “ඇවැත්නි, අධිමියෙන් ව්‍යග්‍ර වූ සමික්ඛා විසින්” මේ මහණනුගේ ඇවැත්තො දැන්මෙහි (කළ) උකෙක්ඛනීයකමය සන්තිද්වත ලද්දේ ය. එවැනි අපි මොහුගේ ඇවැත්තො දැන්මෙහි (කළ) උකෙක්ඛනීයකමය සන්තිද්වම” සිමෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමියෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ ඇවැත්තො දැන්මෙහි (කළ) උකෙක්ඛනීයකමය සන්තිද්වත්. එක කළ යුතු ය.

80. මහනෙති, මෙහි මහනෙක් නෙමේ සසායා පිඩින් ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි උකෙටපනියකම් කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු දේ පවතී. ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි (කළ) උකෙටපනියකමයාගේ සන්සිද්ධි ඉල්ලයි.

81. එකල්හි හික්කන්ට “මේ මහණ තෙමේ සංඝයා විසින් ඇවැත්ව පිළියම් නො කිරීමෙහි උකෙවැරියකම කැණ ලද්දේ මහා කොට පවතී. අනුලෝම ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සිදුසු සේ පවතී. ඇවැත්ව පිළියම් නො කිරීමෙහි කළ උකෙවැරියකමයාගේ සන්සිද්ධි ඉල්ලයි. එබැවින් අපි මොහුගේ ඇවැත්ව පිළියම් නො කිරීමෙහි (කළ) උත්තෙවැරියකමය සන්සිද්ධව” යි වෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමයෙන් ව්‍යාග්‍ර වුවාහු ඔහුගේ ඇවැත්ව පිළියම් නො කිරීමෙහි (කළ) උකෙවැරියකමය සන්සිද්ධව.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

82. සො නමො ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගව්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “ඉමස්ස ඛො ආවුසො භික්ඛුනො සඤ්ඤන ආපනතියා අප්පටිකායෙ උකෙඛපතියකමං පටිප්පස්සඤ්ඤං අධිමෙවන වග්ගෙති. හඤ්ඤා මයං ආපනතියා අප්පටිකායෙ උකෙඛපතියකමං පටිප්පස්සඤ්ඤොමා” ති. තෙ තස්ස ආපනතියා අප්පටිකායෙ උකෙඛපතියකමං පටිප්පස්සඤ්ඤොනති අධිමෙවන සමග්ගා. -පෙ- ධිමෙවන වග්ගා. -පෙ- ධිමෙපතිරුපකෙන වග්ගා. -පෙ- ධිමෙපතිරුපකෙන සමග්ගා. වකං කාතබ්බං.

83. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඤ්ඤන පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිතිස්සග්ගෙ උකෙඛපතියකමකතො සමමා ව්භතති. ලොමං පාතෙති. තෙත්ථාරං ව්භතති. පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිතිස්සග්ගෙ උකෙඛපතියස්ස කමමස්ස පටිප්පස්සඤ්ඤං යාවති.

84. නත්ථ වෙ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං ඛො ආවුසො භික්ඛු සඤ්ඤන පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිතිස්සග්ගෙ උකෙඛපතියකමකතො සමමා ව්භතති. ලොමං පාතෙති. තෙත්ථාරං ව්භතති. පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිතිස්සග්ගෙ උකෙඛපතියස්ස කමමස්ස පටිප්පස්සඤ්ඤං යාවති. හඤ්ඤා මයං පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිතිස්සග්ගෙ උකෙඛපතියකමං පටිප්පස්සඤ්ඤොමා” ති. තෙ තස්ස පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිතිස්සග්ගෙ උකෙඛපතියකමං පටිප්පස්සඤ්ඤොනති අධිමෙවන වග්ගා.

85. සො නමො ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගව්ඡති. තත්ථ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “ඉමස්ස ඛො ආවුසො භික්ඛුනො සඤ්ඤන පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිතිස්සග්ගෙ උකෙඛපතියකමං පටිප්පස්සඤ්ඤං අධිමෙවන වග්ගෙති. හඤ්ඤා මයං පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිතිස්සග්ගෙ උකෙඛපතියකමං පටිප්පස්සඤ්ඤොමා” ති. තෙ තස්ස පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිතිස්සග්ගෙ උකෙඛපතියකමං පටිප්පස්සඤ්ඤොනති අධිමෙවන වග්ගා. -පෙ- ධිමෙවන වග්ගා. -පෙ- ධිමෙපතිරුපකෙන වග්ගා. -පෙ- ධිමෙපතිරුපකෙන සමග්ගා. වකං කාතබ්බං.

86. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු නණ්ඩනකාරකො හොති කල්හකාරකො විවාදකාරකො හස්සකාරකො සඤ්ඤ අධිකරණකාරකො. නත්ථ වෙ භික්ඛුනං ඵලං හොති: “අයං ඛො ආවුසො භික්ඛු නණ්ඩනකාරකො -පෙ- සඤ්ඤ අධිකරණකාරකො. හඤ්ඤා මයං නණ්ඩනකමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස නණ්ඩනකමං කරොනති අධිමෙවන වග්ගා.

87. නත්ථවධා සඤ්ඤා විවදති: “අධිමෙවන වග්ගකමමං, අධිමෙවන සමග්ගකමමං, ධිමෙවන වග්ගකමමං, ධිමෙපතිරුපකෙන වග්ගකමමං, ධිමෙපතිරුපකෙන සමග්ගකමමං, අකතං කමමං, දුක්ඛතං කමමං, පුත්ත කාතබ්බං කමමං” නති.

88. නත්ථ භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛු ඵලමාහංසු: “අධිමෙවන වග්ගකමමං” නති, යෙ ච තෙ භික්ඛු ඵලමාහංසු: “අකතං කමමං, දුක්ඛතං කමමං, පුත්ත කාතබ්බං කමමං” නති, ඉමෙ තත්ථ භික්ඛු ධිමෙවදිතො.

82. තෙනෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි භික්ෂුන්ට “ඇවැත්ති, අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූ සංඝයා විසින් මේ මහණහුගේ ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි (කළ) උකෙඛපනීයකමීය සන්තිද්‍රවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි (කළ) උකෙඛපනීයකමීය සන්තිද්‍රවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මයෙන් සමග වූවාහු -පෙ- ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මනිරුපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මනිරුපකයෙන් සමග වූවාහු ඔහුගේ ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි (කළ) උකෙඛපනීයකමීය සන්තිද්‍රවත්. වක්‍ර කළ යුතු ය.

83. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ සංඝයා විසින් පවිටු මිසද්‍රව අත් නො හැරීමෙහි උකෙඛපනීයකමී කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. පවිටු මිසද්‍රව අත් නො හැරීමෙහි (කළ) උකෙඛපනීයකමීයාගේ සන්තිදීම ඉල්ලයි.

84. එකල්හි භික්ෂුන්ට “ඇවැත්ති, මේ මහණ තෙමේ සංඝයා විසින් පවිටු මිසද්‍රව නො හැරීමෙහි බැහැර කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. පවිටු මිසද්‍රව නො හැරීමෙහි (කළ) උකෙඛපනීයකමීයාගේ සන්තිදීම ඉල්ලයි. එබැවින් අපි මොහුගේ පවිටු මිසද්‍රව නො හැරීමෙහි (කළ) උකෙඛපනීයකමීය සන්තිද්‍රවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ පවිටු මිසද්‍රව නො හැරීමෙහි උකෙඛපනීයකමීය සන්තිද්‍රවත්.

85. තෙනෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි භික්ෂුන්ට “ඇවැත්ති, අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූ සංඝයා විසින් මේ මහණහුගේ පවිටු මිසද්‍රව නො හැරීමෙහි (කළ) උකෙඛපනීයකමීය සන්තිද්‍රවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ පවිටු මිසද්‍රව නො හැරීමෙහි උකෙඛපනීයකමීය සන්තිද්‍රවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මයෙන් සමග වූවාහු -පෙ- ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මනිරුපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මනිරුපකයෙන් සමග වූවාහු ඔහුගේ පවිටු මිසද්‍රව නො හැරීමෙහි (කළ) උකෙඛපනීයකමීය සන්තිද්‍රවත්. වක්‍ර කළ යුතු ය.

86. මහණෙනි, මෙහි ඛර කරන්නා වූ කලහ කරන්නා වූ විවාද කරන්නා වූ කතාවෙන් කලහ උපදවන්නා වූ සංඝයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ මහණෙක් වේ. එකල්හි භික්ෂුන්ට “ඇවැත්ති, මේ මහණ තෙමේ ඛර කරන්නේ ය -පෙ- සංඝයා වෙත පැමිණිලි කරන්නේ ය. එබැවින් අපි මොහුට නායනීයකමීය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට නායනීයකමීය කෙරෙත්.

87. එහි සිටි සංඝ තෙමේ “අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමීය යි. අධම්මයෙන් සමගකමීය යි. ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමීය යි. ධම්මනිරුපකයෙන් ව්‍යග්‍රකමීය යි. ධම්මනිරුපකයෙන් සමගකමීය යි. කමීය නො කරණ ලදී. කමීය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමීය නැවත කළ යුතු” යි විවාද කෙරෙයි.

88. මහණෙනි, එහි යම් ඒ භික්ෂුහු “අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමීය” යි මෙසේ කියූ ද, යම් ඒ භික්ෂුහු “කමීය නො කරණ ලදී. කමීය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමීය නැවත කළ යුතු” යි මෙසේත් කියූ ද, මේ භික්ෂුහු එහි ධම්මවාදී වෙත්.

89. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො හොති -පෙ- සඤ්ඤා අධිකරණකාරකො. තත්‍ර වෙ භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං බො ආට්ටසො භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො -පෙ- සඤ්ඤා අධිකරණකාරකො. හන්දස්ස මයං තජ්ජනියකමමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනියකමමං කරොනති අධිමෙවන සමග්ගා.

90. තත්‍රටෙඨා සඤ්ඤා විවදති: “අධිමෙවන වග්ගකමමං. අධිමෙවන සමග්ගකමමං. ධම්මෙවන වග්ගකමමං. ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකමමං. ධම්ම-පතිරූපකෙන සමග්ගකමමං. අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුත්‍ර කාතබ්බං කමම” නති.

91. තත්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛු එවමාහංසු: “අධිමෙවන සමග්ග-කමම” නති, යෙ ච තෙ භික්ඛු එවමාහංසු: “අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුත්‍ර කාතබ්බං කමම” නති, ඉමෙ තජ්ඣ භික්ඛු ධම්මවාදිනො.

92. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො හොති. -පෙ- සඤ්ඤා අධිකරණකාරකො. තත්‍ර වෙ භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං බො ආට්ටසො භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො -පෙ- සඤ්ඤා අධිකරණකාරකො. හන්දස්ස මයං තජ්ජනියකමමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනියකමමං කරොනති ධම්මෙවන වග්ගා.

93. තත්‍රටෙඨා සඤ්ඤා විවදති: “අධිමෙවන වග්ගකමමං. අධිමෙවන සමග්ගකමමං. ධම්මෙවන වග්ගකමමං. ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකමමං. ධම්ම-පතිරූපකෙන සමග්ගකමමං. අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුත්‍ර කාතබ්බං කමම” නති.

94. තත්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛු එවමාහංසු: “ධම්මෙවන වග්ගකමම”-නති, යෙ ච තෙ භික්ඛු එවමාහංසු: “අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුත්‍ර කාතබ්බං කමම” නති, ඉමෙ තජ්ඣ භික්ඛු ධම්මවාදිනො.

95. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො හොති -පෙ- සඤ්ඤා අධිකරණකාරකො. තත්‍ර වෙ භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං බො ආට්ටසො භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො -පෙ- සඤ්ඤා අධිකරණකාරකො. හන්දස්ස මයං තජ්ජනියකමමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනියකමමං කරොනති ධම්ම-පතිරූපකෙන වග්ගා.

96. තත්‍රටෙඨා සඤ්ඤා විවදති “අධිමෙවන වග්ගකමමං. අධිමෙවන සමග්ගකමමං. ධම්මෙවන වග්ගකමමං. ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකමමං. ධම්මපති-රූපකෙන සමග්ගකමමං. අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුත්‍ර කාතබ්බං කමම” නති.

97. තත්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛු එවමාහංසු: “ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකමම” නති¹, යෙ ච තෙ භික්ඛු එවමාහංසු: “අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුත්‍ර කාතබ්බං කමම” නති, ඉමෙ තජ්ඣ භික්ඛු ධම්මවාදිනො.

98. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො හොති -පෙ- සඤ්ඤා අධිකරණකාරකො. තත්‍ර වෙ භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං බො ආට්ටසො භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො -පෙ- සඤ්ඤා අධිකරණකාරකො. හන්දස්ස මයං තජ්ජනියකමමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනියකමමං කරොනති ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගා.

99. තත්‍රධෙය්‍යා සඤ්ඤා විවදති: “අධම්මෙන වග්ගකමමං. අධම්මෙන සමග්ගකමමං. ධම්මෙන වග්ගකමමං. ධම්මපඤ්ඤාපකෙන වග්ගකමමං. ධම්මපඤ්ඤාපකෙන සමග්ගකමමං. අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුත්‍ර කාතඛං කමම” නති.

100. තත්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛු ඵවමාහංසු: “ධම්මපඤ්ඤාපකෙන සමග්ගකමම” නති, යෙ ච තෙ භික්ඛු ඵවමාහංසු: “අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුත්‍ර කාතඛං කමම” නති, ඉමෙ තස් භික්ඛු ධම්මවාදිනො.

101. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු බාලො හොති අව්‍යතෙනා ආපතති-බහුලො අනපදනො ගිහිසංසඨෙය්‍යා විහරති අනනුලොමිකෙති ගිහිසංසග්ගෙති. තත්‍ර වෙ භික්ඛුනං ඵං. හොති: “අයං බො ආට්ඨසො භික්ඛු බාලො අව්‍යතෙනා ආපතතිබහුලො අනපදනො ගිහිසංසඨෙය්‍යා විහරති අනනුලොමිකෙති ගිහිසංසග්ගෙති. හද්දස්ස මයං නියස්සකමමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස නියස්සකමමං කාරොනති අධම්මෙන වග්ගා. -පෙ- අධම්මෙන සමග්ගා -පෙ- ධම්මෙන වග්ගා. -පෙ- ධම්මපඤ්ඤාපකෙන වග්ගා -පෙ- ධම්මපඤ්ඤාපකෙන සමග්ගා. තත්‍රධෙය්‍යා සඤ්ඤා විවදති: “අධම්මෙන වග්ගකමමං. අධම්මෙන සමග්ගකමමං. ධම්මෙන වග්ගකමමං. ධම්මපඤ්ඤාපකෙන වග්ගකමමං. ධම්මපඤ්ඤාපකෙන සමග්ගකමමං. අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුත්‍ර කාතඛං කමම” නති. තත්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛු ඵවමාහංසු: “ධම්මපඤ්ඤාපකෙන සමග්ගකමම” නති, යෙ ච තෙ භික්ඛු ඵවමාහංසු: “අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුත්‍ර කාතඛං කමම” නති, ඉමෙ තස් භික්ඛු ධම්මවාදිනො. ඉමෙ පඤ්ච වාරා සංඛින්නා.

102. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු කුලද්දසකො හොති පාපසමාවාරො. තත්‍ර වෙ භික්ඛුනං ඵං. හොති: “අයං බො ආට්ඨසො භික්ඛු කුලද්දසකො පාපසමාවාරො. හද්දස්ස මයං පබ්බාජනීයකමමං කරොමා” ති. තෙ තස්ස පබ්බාජනීයකමමං කාරොනති අධම්මෙන වග්ගා. -පෙ- අධම්මෙන සමග්ගා -පෙ- ධම්මෙන වග්ගා. -පෙ- ධම්මපඤ්ඤාපකෙන වග්ගා. -පෙ- ධම්මපඤ්ඤාපකෙන සමග්ගා. තත්‍රධෙය්‍යා සඤ්ඤා විවදති: “අධම්මෙන වග්ගකමමං. අධම්මෙන සමග්ගකමමං. ධම්මෙන වග්ගකමමං. ධම්මපඤ්ඤාපකෙන වග්ගකමමං. ධම්මපඤ්ඤාපකෙන සමග්ගකමමං. අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුත්‍ර කාතඛං කමම” නති. තත්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛු ඵවමාහංසු: “ධම්මපඤ්ඤාපකෙන සමග්ගකමම” නති, යෙ ච තෙ භික්ඛු ඵවමාහංසු: “අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුත්‍ර කාතඛං කමම” නති, ඉමෙ තස් භික්ඛු ධම්මවාදිනො. ඉමෙ පඤ්ච වාරා සංඛින්නා.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

20

103. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු ගිහී අකෙකාසති. පරිනාසති. තත්‍ර වෙ භික්ඛුනං ඵලං නොති: “අයං බො ආවුසො භික්ඛු ගිහී අකෙකාසති. පරිනාසති. හඤ්ඤා මයං පටිසාරණීයකමං කරොමා” ති. තෙ නස්ස පටිසාරණීයකමං කරොනති අධිමෙමන වග්ගා. -පෙ- අධිමෙමන සමග්ගා -පෙ- ධිමෙමන වග්ගා -පෙ- ධම්මපතිරුපකෙන වග්ගා -පෙ- ධම්මපතිරුපකෙන සමග්ගා. තත්‍රට්ඨා සඬේඝා විවදති: “අධිමෙමන වග්ගකමමං. අධිමෙමන සමග්ගකමමං. ධිමෙමන වග්ගකමමං. ධම්මපතිරුපකෙන වග්ගකමමං. ධම්මපතිරුපකෙන සමග්ගකමමං. අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුන කාතබ්බං කමම” නති. තත්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛු ඵලමානංසු: “ධම්මපතිරුපකෙන සමග්ගකමම” නති. යෙ ච තෙ භික්ඛු ඵලමානංසු: “අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුන කාතබ්බං කමම” නති, ඉමෙ තත්ථ භික්ඛු ධම්මවාදිනො. ඉමෙ පඤ්ඤා වාරා සංඛින්නා.

104. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු ආපනතිං ආපජ්ජිත්වා න ඉච්ඡති ආපනතිං පසසිත්තුං. තත්‍ර වෙ භික්ඛුනං ඵලං නොති: “අයං බො ආවුසො භික්ඛු ආපනතිං ආපජ්ජිත්වා න ඉච්ඡති ආපනතිං පසසිත්තුං. හඤ්ඤා මයං ආපනතියා අදස්සනෙ උකෙඛපතීයකමමං කරොමා” ති. තෙ නස්ස ආපනතියා අදස්සනෙ උකෙඛපතීයකමමං කරොනති අධිමෙමන වග්ගා. -පෙ- අධිමෙමන සමග්ගා. -පෙ- ධිමෙමන වග්ගා. -පෙ- ධම්මපතිරුපකෙන වග්ගා. -පෙ- ධම්මපතිරුපකෙන සමග්ගා. තත්‍රට්ඨා සඬේඝා විවදති: “අධිමෙමන වග්ගකමමං. අධිමෙමන සමග්ගකමමං. ධිමෙමන වග්ගකමමං. ධම්මපතිරුපකෙන වග්ගකමමං. ධම්මපතිරුපකෙන සමග්ගකමමං. අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුන කාතබ්බං කමම” නති. තත්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛු ඵලමානංසු: “ධම්මපතිරුපකෙන සමග්ගකමම” නති, යෙ ච තෙ භික්ඛු ඵලමානංසු: “අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුන කාතබ්බං කමම” නති, ඉමෙ තත්ථ භික්ඛු ධම්මවාදිනො. ඉමෙ පඤ්ඤා වාරා සංඛින්නා.

105. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු ආපනතිං ආපජ්ජිත්වා න ඉච්ඡති ආපනතිං පටිකාත්තුං. තත්‍ර වෙ භික්ඛුනං ඵලං නොති: “අයං බො ආවුසො භික්ඛු ආපනතිං ආපජ්ජිත්වා න ඉච්ඡති ආපනතිං පටිකාත්තුං. හඤ්ඤා මයං ආපනතියා අප්පටිකමෙම උකෙඛපතීයකමමං කරොමා” ති. තෙ නස්ස ආපනතියා අප්පටිකමෙම උකෙඛපතීයකමමං කරොනති අධිමෙමන වග්ගා. -පෙ- අධිමෙමන සමග්ගා. -පෙ- ධිමෙමන වග්ගා. -පෙ- ධම්මපතිරුපකෙන වග්ගා. -පෙ- ධම්මපතිරුපකෙන සමග්ගා. තත්‍රට්ඨා සඬේඝා විවදති: “අධිමෙමන වග්ගකමමං. අධිමෙමන සමග්ගකමමං. ධිමෙමන වග්ගකමමං. ධම්මපතිරුපකෙන වග්ගකමමං. ධම්මපතිරුපකෙන සමග්ගකමමං. අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුන කාතබ්බං කමම” නති. තත්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛු ඵලමානංසු: “ධම්මපතිරුපකෙන සමග්ගකමම” නති, යෙ ච තෙ භික්ඛු ඵලමානංසු: “අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුන කාතබ්බං කමම” නති, ඉමෙ තත්ථ භික්ඛු ධම්මවාදිනො. ඉමෙ පඤ්ඤා වාරා සංඛින්නා.

103. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ ගිහිනිට ආක්‍රොශ කෙරෙයි. පරිභව කෙරෙයි. එකල්හි භික්‍ෂූන්ට “ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ ගිහිනිට ආක්‍රොශ කෙරෙයි. පරිභව කෙරෙයි. එතෙසින් අපි මොහුට පටිසාරණීය-කමය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- අධම්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට පටිසාරණීයකමය කෙරෙත්. එහි සිටි සඛ්‍ය තෙමේ “අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමය යි. අධම්මයෙන් සමග්‍රකමය යි. ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමය යි. ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකමය යි. ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමය යි. කමය නො කරණ ලදී. කමය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමය නැවැත කළ යුතු” යි විවාද කෙරෙයි. මහණෙනි, එහි යම් ඒ භික්‍ෂූහු “ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමය” යි මෙසේ කීහු ද, යම් ඒ භික්‍ෂූහු කමය නො කරණ ලදී. කමය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමය නැවැත කළ යුතු ය” යි මෙසේත් කීහු ද, එහි මේ භික්‍ෂූහු ධම්මාදී වෙත්. මේ පස්වර සංඝෛප කරණ ලදී.

104. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ ඇවැතට පැමිණ ඇවැත දක්නට කැමැති නො වේ. එකල්හි භික්‍ෂූන්ට “ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ ඇවැතට පැමිණ ඇවැත දක්නට කැමැති නො වේ. එබැවින් අපි මොහුට ඇවැත් නො දැක්මෙහි උකෙඛපතීයකමය කරමු” යි. මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- අධම්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට ඇවැත් නො දැක්මෙහි උකෙඛපතීයකමය කෙරෙත්. එහි සිටි සඛ්‍ය තෙමේ “අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර-කමය යි. අධම්මයෙන් සමග්‍රකමය යි. ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමය යි. ධම්ප්‍රතිරූපක-යෙන් ව්‍යග්‍රකමය යි. ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමය යි. කමය නො කරණ ලදී. කමය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමය නැවැත කළ යුතු ය” යි විවාද කෙරෙයි. මහණෙනි, එහි යම් ඒ භික්‍ෂූහු “ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමය” යි මෙසේ කීහු ද, යම් ඒ භික්‍ෂූහු “කමය” නො කරණ ලදී. කමය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමය නැවැත කළ යුතු ය” යි මෙසේත් කීහු ද, එහි මේ භික්‍ෂූහු ධම්මාදී වෙත්. මේ පස්වර සංඝෛප කරණ ලදී.

105. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ ඇවැතට පැමිණ ඇවැතට පිළියම් කරන්නට කැමැති නො වේ. එකල්හි භික්‍ෂූන්ට “ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ ඇවැතට පැමිණ ඇවැතට පිළියම් කරන්නට කැමැති නො වේ. එබැවින් අපි මොහුට ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි උකෙඛපතීය-කමය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- අධම්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි උකෙඛපතීයකමය කෙරෙත්. එහි සිටි සඛ්‍ය තෙමේ “අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමය යි. අධම්මයෙන් සමග්‍රකමය යි. ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමය යි. ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකමය යි. ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර-කමය යි. කමය නො කරණ ලදී. කමය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමය නැවැත කළ යුතු ය” යි විවාද කෙරෙයි. මහණෙනි, එහි යම් ඒ භික්‍ෂූහු “ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමය” යි මෙසේ කීහු ද, යම් ඒ භික්‍ෂූහු කමය නො කරණ ලදී. කමය නැවැත කළ යුතු ය” යි මෙසේත් කීහු ද, එහි මේ භික්‍ෂූහු ධම්මාදී වෙත්. මේ පස්වර සංඝෛප කරණ ලදී.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

106. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු න ඉච්ඡති පාපිකා දිට්ඨිං පටි-
තිස්සාස්සිතුං. නත්ත වෙ භික්ඛුනං ඒවා නොති: “අයං බො ආවුසො භික්ඛු න
ඉච්ඡති පාපිකා දිට්ඨිං පටිතිස්සාස්සිතුං. හන්දස්ස මයං පාපිකාය දිට්ඨියා
අපපටිතිස්සග්ගෙ උකෙඛපතියකමමං කරොමා” නි. තෙ තස්ස පාපිකාය
දිට්ඨියා අපපටිතිස්සග්ගෙ උකෙඛපතියකමමං කරොනති අධිමෙමන වග්ගා.
-පෙ- අධිමෙමන සමග්ගා. -පෙ- ධිමෙමන වග්ගා. -පෙ- ධිමමපතීරූපකෙන
වග්ගා. -පෙ- ධිමමපතීරූපකෙන සමග්ගා. නත්තවෙයා සමෙසා විවදති:
“අධිමෙමන වග්ගකමමං. අධිමෙමන සමග්ගකමමං. ධිමෙමන වග්ගකමමං.
ධිමමපතීරූපකෙන වග්ගකමමං. ධිමමපතීරූපකෙන සමග්ගකමමං. අකතං
කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පන කාතඛං කමමං” නති. නත්ත භික්ඛවෙ, යෙ තෙ
භික්ඛු ඒවමානස්ස: “ධිමමපතීරූපකෙන සමග්ගකමමං” නති. යෙ ච තෙ භික්ඛු
ඒවමානස්ස: “අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පන කාතඛං කමමං” නති.
ඉමෙ තස්ස භික්ඛු ධිමමවාදිනො. ඉමෙ පඤ්ච වාරා සංඛිතතා.

107. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සමෙසන තප්පතියකමමකතො සමමා
වහතති. ලොමං පාතෙති. තෙත්තාරං වහතති. තප්පතියස්ස කමමස්ස
පටිපසස්සද්ධිං යාවති. නත්ත වෙ භික්ඛුනං ඒවා නොති: “අයං බො ආවුසො
භික්ඛු සමෙසන තප්පතියකමමකතො සමමා වහතති. ලොමං පාතෙති.
තෙත්තාරං වහතති. තප්පතියස්ස කමමස්ස පටිපසස්සද්ධිං යාවති. හන්දස්ස
මයං තප්පතියකමමං පටිපසස්සග්ගොමා” නි. තෙ තස්ස තප්පතියකමමං
පටිපසස්සග්ගොනති අධිමෙමන වග්ගා. නත්තවෙයා සමෙසා විවදති: “අධිමෙමන
වග්ගකමමං. අධිමෙමන සමග්ගකමමං. ධිමෙමන වග්ගකමමං. ධිමමපතී-
රූපකෙන වග්ගකමමං. ධිමමපතීරූපකෙන සමග්ගකමමං. අකතං කමමං.
දුක්ඛතං කමමං. පුන කාතඛං කමමං” නති. නත්ත භික්ඛවෙ, යෙ තෙ
භික්ඛු ඒවමානස්ස: “අධිමෙමන වග්ගකමමං” නති. යෙ ච තෙ භික්ඛු
ඒවමානස්ස: “අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුන කාතඛං කමමං” නති.
ඉමෙ තස්ස භික්ඛු ධිමමවාදිනො.

108. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සමෙසන තප්පතියකමමකතො සමමා
වහතති. ලොමං පාතෙති. තෙත්තාරං වහතති. තප්පතියස්ස කමමස්ස
පටිපසස්සද්ධිං යාවති. නත්ත වෙ භික්ඛුනං ඒවා නොති: “අයං බො ආවුසො
භික්ඛු සමෙසන තප්පතියකමමකතො සමමා වහතති. ලොමං පාතෙති.
තෙත්තාරං වහතති. තප්පතියස්ස කමමස්ස පටිපසස්සද්ධිං යාවති. හන්දස්ස
මයං තප්පතියකමමං පටිපසස්සග්ගොමා” නි. තෙ තස්ස තප්පතියකමමං
පටිපසස්සග්ගොනති අධිමෙමන සමග්ගා. නත්තවෙයා සමෙසා විවදති: “අධිමෙමන
වග්ගකමමං. අධිමෙමන සමග්ගකමමං. ධිමෙමන වග්ගකමමං. ධිමමපතීරූප-
කෙන වග්ගකමමං. ධිමමපතීරූපකෙන සමග්ගකමමං. අකතං කමමං.
දුක්ඛතං කමමං. පුන කාතඛං කමමං” නති. නත්ත භික්ඛවෙ, යෙ තෙ
භික්ඛු ඒවමානස්ස: “අධිමෙමන සමග්ගකමමං” නති. යෙ ච තෙ භික්ඛු
ඒවමානස්ස: “අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුන කාතඛං කමමං” නති.
ඉමෙ තස්ස භික්ඛු ධිමමවාදිනො.

106. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ, පවිටු මිසදිටු අත් හැරීමට කැමැති නො වේ. එකල්හි භික්ෂූන්ට “ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ පවිටු මිසදිටු අත්හරින්නට කැමැති නො වේ. එබැවින් අපි මොහුට පවිටු මිසදිටු අත් නො හැරීමෙහි උකෙක්පනියකමය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- අධම්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට පවිටු මිසදිටු අත් නො හැරීමෙහි උකෙක්පනියකමය කෙරෙත්. එහි සිටි සඬ්ඤ තෙමේ “අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර-කමය යි. අධම්මයෙන් සමග්‍රකමය යි. ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමය යි. ධම්ප්‍රතිරූපක-යෙන් ව්‍යග්‍රකමය යි. ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමය යි. කමය නො කරණ ලදී. කමය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමය නැවැත කළ යුතු ය” යි විවාද කෙරෙයි. මහණෙනි, එහි යම් ඒ භික්ෂූහු “ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමය” යි මෙසේ කිහු ද, යම් ඒ භික්ෂූහු ‘කමය නො කරණ ලදී. කමය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමය නැවැත කළ යුතු ය” යි මෙසේත් කිහු ද, එහි මේ භික්ෂූහු ධම්මවාදී වෙත්. මේ පස්වර සංඝෞච කරණ ලදී.

107. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ සඬ්ඤා විසින් ත්‍යජනීයකම කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. ත්‍යජනීයකමයාගේ සන්සිද්ධිම ඉල්ලයි. එකල්හි භික්ෂූන්ට “ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඬ්ඤා විසින් ත්‍යජනීයකම කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. ත්‍යජනීයකමයාගේ සන්සිද්ධිම ඉල්ලයි. එබැවින් අපි මොහුගේ ත්‍යජනීයකමය සන්සිද්ධවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ ත්‍යජනීයකම ය සන්සිද්ධවත්. එහි සිටි සඬ්ඤ තෙමේ “අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමය යි. අධම්මයෙන් සමග්‍රකමය යි. ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමය යි. ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකමය යි. ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමය යි. කමය නො කරණ ලදී. කමය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමය නැවැත කළ යුතු ය” යි විවාද කෙරෙයි. මහණෙනි, එහි යම් ඒ භික්ෂූහු “අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමය” යි මෙසේ කිහු ද, යම් ඒ භික්ෂූහු “කමය නො කරණ ලදී. කමය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමය නැවැත කළ යුතු ය” යි මෙසේත් කිහු ද, එහි මේ භික්ෂූහු ධම්මවාදී වෙත්.

108. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ සඬ්ඤා විසින් ත්‍යජනීයකම කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. ත්‍යජනීයකමයාගේ සන්සිද්ධිම ඉල්ලයි. එකල්හි භික්ෂූන්ට “ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඬ්ඤා විසින් ත්‍යජනීයකම කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. ත්‍යජනීයකමයාගේ සන්සිද්ධිම ඉල්ලයි. එබැවින් අපි මොහුගේ ත්‍යජනීයකමය සන්සිද්ධවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ ත්‍යජනීයකම ය සන්සිද්ධවත්. එහි සිටි සඬ්ඤ තෙමේ “අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමය යි. අධම්මයෙන් සමග්‍රකමය යි. ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමය යි. ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකමය යි. ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමය යි. කමය නො කරණ ලදී. කමය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමය නැවැත කළ යුතු ය” යි විවාද කෙරෙයි. මහණෙනි, එහි යම් ඒ භික්ෂූහු “අධම්මයෙන් සමග්‍රකමය” යි මෙසේ කිහු ද, යම් ඒ භික්ෂූහු “කමය නො කරණ ලදී. කමය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමය නැවැත කළ යුතු ය” යි මෙසේත් කිහු ද, එහි මේ භික්ෂූහු ධම්මවාදී වෙත්.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

109. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඛෙසන තජ්ජනියකමකතොසමමා වතනති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වතනති. තජ්ජනියස්ස කමමස්ස පටිපසස්සද්ධිං යාවති. තත්‍ර වෙ භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං බො ආට්ඨසො භික්ඛු සඛෙසන තජ්ජනියකමකතො සමමා වතනති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වතනති. තජ්ජනියස්ස කමමස්ස පටිපසස්සද්ධිං යාවති. හන්දස්ස මයං තජ්ජනියකමමං පටිපසස්සභොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනියකමමං පටිපසස්සභොනති ධම්මෙන වග්ගා. තත්‍රට්ඨා සඛෙසා විවදති: “අධම්මෙන වග්ගකමමං. අධම්මෙන සමග්ගකමමං. ධම්මෙන වග්ගකමමං. ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකමමං. ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගකමමං. අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුත්‍ර කාතබ්බං කමම” නති. තත්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛු එවමාහංසු: “ධම්මෙන වග්ගකමම නති, යෙ ව තෙ භික්ඛු එවමාහංසු: ‘අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුත්‍ර කාතබ්බං කමම’ නති. ඉමෙ තත්ථ භික්ඛු ධම්මවාදිනො.

110. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඛෙසන තජ්ජනියකමකතො සමමා වතනති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වතනති. තජ්ජනියස්ස කමමස්ස පටිපසස්සද්ධිං යාවති. තත්‍ර වෙ භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං බො ආට්ඨසො භික්ඛු සඛෙසන තජ්ජනියකමකතො සමමා වතනති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වතනති. තජ්ජනියස්ස කමමස්ස පටිපසස්සද්ධිං යාවති. හන්දස්ස මයං තජ්ජනියකමමං පටිපසස්සභොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනියකමමං පටිපසස්සභොනති ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගා. තත්‍රට්ඨා සඛෙසා විවදති: “අධම්මෙන වග්ගකමමං. අධම්මෙන සමග්ගකමමං. ධම්මෙන වග්ගකමමං. ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකමමං. ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගකමමං. අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුත්‍ර කාතබ්බං කමම” නති. තත්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛු එවමාහංසු: “ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකමම” නති, යෙ ව තෙ භික්ඛු එවමාහංසු: “අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුත්‍ර කාතබ්බං කමම” නති, ඉමෙ තත්ථ භික්ඛු ධම්මවාදිනො.

111. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඛෙසන තජ්ජනියකමකතො සමමා වතනති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වතනති. තජ්ජනියස්ස කමමස්ස පටිපසස්සද්ධිං යාවති. තත්‍ර වෙ භික්ඛුනං එවං හොති: “අයං බො ආට්ඨසො භික්ඛු සඛෙසන තජ්ජනියකමකතො සමමා වතනති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වතනති. තජ්ජනියස්ස කමමස්ස පටිපසස්සද්ධිං යාවති. හන්දස්ස මයං තජ්ජනියකමමං පටිපසස්සභොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනියකමමං පටිපසස්සභොනති ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගා. තත්‍රට්ඨා සඛෙසා විවදති: “අධම්මෙන වග්ගකමමං. අධම්මෙන සමග්ගකමමං. ධම්මෙන වග්ගකමමං. ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකමමං. ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගකමමං. අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුත්‍ර කාතබ්බං කමම” නති. තත්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛු එවමාහංසු: “ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගකමම” නති. යෙ ව තෙ භික්ඛු එවමාහංසු: “අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුත්‍ර කාතබ්බං කමම” නති, ඉමෙ තත්ථ භික්ඛු ධම්මවාදිනො.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

111. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ සඤ්ජයා විසින් තැපැනියකම් කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම ව පවතී. වරදින් තිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. තැපැනියකම්යාගේ සන්සිද්ධිම ඉල්ලයි. එකල්හි, තිඤ්ඤත්ව “අවැත්තී, මේ මහණ තෙමේ සඤ්ජයා විසින් තැපැනියකම් කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම ව පවතී. වරදින් තිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. තැපැනියකම්යාගේ සන්සිද්ධිම ඉල්ලයි. එබැවින් අපි මොහුගේ තැපැනියකමය සන්සිද්ධවළු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධම්මපුත්තරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවානු ඔහුගේ තැපැනියකමය සන්සිද්ධවන්. එහි සිටි සඤ්ජ තෙමේ “අධම්මයෙන් වාගුකමිය යි. අධම්මයෙන් සමග්‍රකමිය යි. ධම්මයෙන් වාගුකමිය යි. ධම්මපුත්තරූපකයෙන් වාගුකමිය යි. ධම්මපුත්තරූපකයෙන් සමග්‍රකමිය යි. කමිය නො කරණ ලදී. කමිය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමිය නැවැත කළ සුදුසු ය” යි විවාද තෙරෙයි. මහණෙනි, එහි යම් ඒ තිඤ්ඤ “ධම්මපුත්තරූපකයෙන් සමග්‍රකමිය” යි මෙසේ කිහු ද, යම් ඒ තිඤ්ඤ “කමිය, නො කරණ ලදී. කමිය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමිය නැවැත කළ යුතු ය” යි මෙසේත් කිහු ද, එහි මේ තිඤ්ඤ ධම්මවාදී වෙත්.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

112. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඤ්ඤන නියසාසකමමකතො සමමා වතනති. ලොමං පාතෙති. නෙඤ්ඤාරං වතනති. නියසාසකමමසා පටිපසාසාදිං යාවති. තත්ත වෙ භික්ඛුනං එවං ගොති: “අයං බො ආච්ඡසො භික්ඛු පාතෙති- නියසාසකමමකතො සමමා වතනති. ලොමං පාතෙති. නෙඤ්ඤාරං වතනති. නියසාසකමමසා පටිපසාසාදිං යාවති. හඤ්ඤා මයං නියසාසකමමං පටිපසාසාදිමමා” ති. තෙ තසා නියසාසකමමං පටිපසාසාදිමමනති අධිමෙවන වග්ගා. -පෙ- අධිමෙවන සමග්ගා. -පෙ- ධිමෙවන වග්ගා. -පෙ- ධිමපතිරුපකෙන වග්ගා. -පෙ- ධිමපතිරුපකෙන සමග්ගා. තත්තවෙයා සඤ්ඤා විවදති: “අධිමෙවන වග්ගකමමං. අධිමෙවන සමග්ගකමමං. ධිමෙවන වග්ගකමමං. ධිමපතිරුපකෙන වග්ගකමමං. ධිමපතිරුපකෙන සමග්ගකමමං. අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුන කාතබ්බං කමම” නති. තත්ත භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛු එවමානංසු: “ධිමපතිරුපකෙන සමග්ගකමම”- නති. යෙ ච තෙ භික්ඛු එවමානංසු: “අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුන කාතබ්බං කමම” නති, ඉමෙ¹ තත්ත භික්ඛු ධිමවොදිතො. ඉමෙ පඤ්ඤ වාරා සංඛිතතා.

113. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඤ්ඤන පඤ්ඤාපනිකමමකතො සමමා වතනති. ලොමං පාතෙති. නෙඤ්ඤාරං වතනති. පඤ්ඤාපනිකමමසා පටිපසාසාදිං යාවති. තත්ත වෙ භික්ඛුනං එවං ගොති: “අයං බො ආච්ඡසො භික්ඛු සඤ්ඤන පඤ්ඤාපනිකමමකතො සමමා වතනති. ලොමං පාතෙති. නෙඤ්ඤාරං වතනති. පඤ්ඤාපනිකමමසා පටිපසාසාදිං යාවති. හඤ්ඤා මයං පඤ්ඤාපනිකමමං පටිපසාසාදිමමා” ති. තෙ තසා පඤ්ඤාපනිකමමං පටිපසාසාදිමමනති අධිමෙවන වග්ගා. -පෙ- අධිමෙවන සමග්ගා. -පෙ- ධිමෙවන වග්ගා. -පෙ- ධිමපතිරුපකෙන වග්ගා. -පෙ- ධිමපතිරුපකෙන සමග්ගා. තත්තවෙයා සඤ්ඤා විවදති: “අධිමෙවන වග්ගකමමං. අධිමෙවන සමග්ගකමමං. ධිමෙවන වග්ගකමමං. ධිමපතිරුපකෙන වග්ගකමමං. ධිමපතිරුපකෙන සමග්ගකමමං. අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුන කාතබ්බං කමම” නති. තත්ත භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛු එවමානංසු: “ධිමපතිරුපකෙන සමග්ගකමම” නති, යෙ ච තෙ භික්ඛු එවමානංසු: “අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුන කාතබ්බං කමම” නති. ඉමෙ තත්ත භික්ඛු ධිමවොදිතො. ඉමෙ පඤ්ඤ වාරා සංඛිතතා.

114. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඤ්ඤන පටිසාරණීයකමමකතො සමමා වතනති. ලොමං පාතෙති. නෙඤ්ඤාරං වතනති. පටිසාරණීයකමමසා පටිපසාසාදිං යාවති. තත්ත වෙ භික්ඛුනං එවං ගොති: “අයං බො ආච්ඡසො භික්ඛු සඤ්ඤන පටිසාරණීයකමමකතො සමමා වතනති. ලොමං පාතෙති. නෙඤ්ඤාරං වතනති. පටිසාරණීයකමමසා පටිපසාසාදිං යාවති. හඤ්ඤා මයං පටිසාරණීයකමමං පටිපසාසාදිමමා” ති. තෙ තසා පටිසාරණීයකමමං පටිපසාසාදිමමනති අධිමෙවන වග්ගා. -පෙ- අධිමෙවන සමග්ගා. -පෙ- ධිමෙවන වග්ගා. -පෙ- ධිමපතිරුපකෙන වග්ගා. -පෙ- ධිමපතිරුපකෙන සමග්ගා. තත්තවෙයා සඤ්ඤා විවදති: “අධිමෙවන වග්ගකමමං. අධිමෙවන සමග්ගකමමං. ධිමෙවන වග්ගකමමං. ධිමපතිරුපකෙන වග්ගකමමං. ධිමපතිරුපකෙන සමග්ගකමමං. අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුන කාතබ්බං කමම” නති. තත්ත භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛු එවමානංසු: “ධිමපතිරුපකෙන සමග්ගකමම” නති, යෙ ච තෙ භික්ඛු එවමානංසු: “අකතං කමමං. දුක්ඛතං කමමං. පුන කාතබ්බං කමම” නති, ඉමෙ තත්ත භික්ඛු ධිමවොදිතො. ඉමෙ පඤ්ඤ වාරා සංඛිතතා.

114. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ සසඃයා විසින් පටිසාර-
ණීයකමේ කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම ව පවතී. වරදින්
නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. පටිසාරණීයකමයාගේ සන්සිද්ධිම ඉල්ලයි.
එහි භික්ෂූන්ට “ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සසඃයා විසින් පටිසාරණීය-
කමේ කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොමව පවතී. වරදින් නිදහස්
වීමට සුදුසු සේ පවතී. පටිසාරණීයකමයාගේ සන්සිද්ධිම ඉල්ලයි. එබැවින්
අපි මොහුගේ පටිසාරණීයකමය සන්සිද්ධවමු” යි. මෙසේ අදහස් වේ.
ඔහු අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- අධම්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ ධම්මයෙන්
ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මපුත්තිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මපුත්තිරූපකයෙන්
සමග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ පටිසාරණීයකමය සන්සිද්ධවත්. එහි සිටි සසඃ තෙමේ
“අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමය යි. අධම්මයෙන් සමග්‍රකමය යි. ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමය යි.
ධම්මපුත්තිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකමය යි. ධම්මපුත්තිරූපකයෙන් සමග්‍රකමය යි. කමය
තො කරණ ලදී. කමය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමය නැවැත කළ යුතු ය” යි
විවාද කෙරෙයි. මහණෙනි, එහි යම් එ භික්ෂූහු “ධම්මපුත්තිරූපකයෙන්
සමග්‍රකමය” යි මෙසේ කිහු ද. යම් එ භික්ෂූහු “කමය තො කරණ ලදී.
කමය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමය නැවැත කළ යුතු ය” යි මෙසේත් කිහු ද,
එහි මේ භික්ෂූහු ධම්මවාදී වෙත්. මේ ස්වර්ග සංකෂේප කරණ ලදී.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

115. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඤ්ඤා ආපත්තියා අදස්සනෙ උකෙඛ-
පනීයකමමකතො සමමා වත්තති. ලොමං පානෙති. නෙත්ථාරං වත්තති.
ආපත්තියා අදස්සනෙ උකෙඛපනීයස්ස කමමස්ස පටිපසස්සද්ධිං යාවති.
තත්ත වෙ භික්ඛුනං ඵලං තොති: “අයං ඛො ආට්ඨසො භික්ඛු සඤ්ඤා
ආපත්තියා අදස්සනෙ උකෙඛපනීයකමමකතො සමමා වත්තති. ලොමං
පානෙති. නෙත්ථාරං වත්තති. ආපත්තියා අදස්සනෙ උකෙඛපනීයස්ස
කමමස්ස පටිපසස්සද්ධිං යාවති. ගන්දස්ස මයං ආපත්තියා අදස්සනෙ
උකෙඛපනීයකමමං පටිපසස්සමොමා” ති. නෙ තස්ස ආපත්තියා අදස්සනෙ
උකෙඛපනීයකමමං පටිපසස්සමොනති අධිමෙවන වග්ගා, --පෙ- අධිමෙවන
සමග්ගා --පෙ- ධිමෙවන වග්ගා --පෙ- ධිමමපතිරුපකෙන වග්ගා --පෙ-
ධිමමපතිරුපකෙන සමග්ගා. තත්තවෙදා සඤ්ඤා විවදති: “අධිමෙවන
වග්ගකමමං, අධිමෙවන සමග්ගකමමං, ධිමෙවන වග්ගකමමං, ධිමමපතිරුප-
කෙන වග්ගකමමං, ධිමමපතිරුපකෙන සමග්ගකමමං, අකතං කමමං, දුක්ඛතං
කමමං, පුත්ත කාතබ්බං කමමං” නති. තත්ත භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛු ඵවමාහංසු:
“ධිමමපතිරුපකෙන සමග්ගකමමං” නති, යෙ ච තෙ භික්ඛු ඵවමාහංසු:
“අකතං කමමං, දුක්ඛතං කමමං, පුත්ත කාතබ්බං කමමං” නති, ඉමෙ තත්ථ
භික්ඛු ධිමමවාදිනො. ඉමෙ පඤ්ච වාරා සංඛිත්තා.

116. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඤ්ඤා ආපත්තියා අප්පට්ඨකමෙව
උකෙඛපනීයකමමකතො සමමා වත්තති. ලොමං පානෙති. නෙත්ථාරං
වත්තති. ආපත්තියා අප්පට්ඨකමෙව උකෙඛපනීයස්ස කමමස්ස පටිපසස්සද්ධිං
යාවති. තත්ත වෙ භික්ඛුනං ඵලං තොති: “අයං ඛො ආට්ඨසො භික්ඛු
සඤ්ඤා ආපත්තියා අප්පට්ඨකමෙව උකෙඛපනීයකමමකතො සමමා වත්තති.
ලොමං පානෙති. නෙත්ථාරං වත්තති. ආපත්තියා අප්පට්ඨකමෙව උකෙඛ-
පනීයස්ස කමමස්ස පටිපසස්සද්ධිං යාවති. ගන්දස්ස මයං ආපත්තියා අප්පට්-
ඨකමෙව උකෙඛපනීයකමමං පටිපසස්සමොමා” ති. නෙ තස්ස ආපත්තියා
අප්පට්ඨකමෙව උකෙඛපනීයකමමං පටිපසස්සමොනති අධිමෙවන වග්ගා --පෙ-
අධිමෙවන සමග්ගා --පෙ- ධිමෙවන වග්ගා --පෙ- ධිමමපතිරුපකෙන වග්ගා
--පෙ- ධිමමපතිරුපකෙන සමග්ගා. තත්තවෙදා සඤ්ඤා විවදති: “අධිමෙවන
වග්ගකමමං, අධිමෙවන සමග්ගකමමං, ධිමෙවන සමග්ගකමමං, ධිමමෙවන
වග්ගකමමං, ධිමමපතිරුපකෙන වග්ගකමමං, ධිමමපතිරුපකෙන සමග්ගකමමං,
අකතං කමමං, දුක්ඛතං කමමං, පුත්ත කාතබ්බං කමමං” නති. තත්ත භික්ඛවෙ,
යෙ තෙ භික්ඛු ඵවමාහංසු: “ධිමමපතිරුපකෙන සමග්ගකමමං” නති, යෙ ච
තෙ භික්ඛු ඵවමාහංසු: “අකතං කමමං, දුක්ඛතං කමමං, පුත්ත කාතබ්බං
කමමං” නති, ඉමෙ තත්ථ භික්ඛු ධිමමවාදිනො. ඉමෙ පඤ්ච වාරා සංඛිත්තා.

115. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ සඤ්ඤා විසින් ඇවැත් නො දැක්මෙහි උත්තේෂණීයකම් කරණ ලද්දේ මනා කොට පවති. අනුලොම ව පවති. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවති. ඇවැත් නො දැක්මෙහි (කළ) උත්තේෂණීයකමයාගේ සන්සිද්ධිම ඉල්ලයි. එහි හිසුන්ට “ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඤ්ඤා විසින් ඇවැත් නො දැක්මෙහි උත්තේෂණීයකම් කරණ ලද්දේ මනා කොට පවති. අනුලොම ව පවති. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවති. ඇවැත් නො දැක්මෙහි (කළ) උත්තේෂණීයකමයාගේ සන්සිද්ධිම ඉල්ලයි. එබැවින් අපි මොහුගේ ඇවැත් නො දැක්මෙහි (කළ) උත්තේෂණීයකමය සන්සිද්ධවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- අධිමයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ ඇවැත් නො දැක්මෙහි (කළ) උත්තේෂණීයකමය සන්සිද්ධවන්. එහි සිටි සඤ්ඤා තෙමේ “අධිමයෙන් ව්‍යග්‍රකමය යි. අධිමයෙන් සමග්‍රකමය යි. ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමය යි. ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකමය යි. ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමය යි. කමය නො කරණ ලදී. කමය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමය නැවැත කළ යුතු ය” යි විවාද කෙරෙයි. මහණෙනි, එහි යම් එ හිසුහු “ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමය” යි මෙසේ කිහු ද, යම් එ හිසුහු “කමය නො කරණ ලදී. කමය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමය නැවැත කළ යුතු ය” යි මෙසේත් කිහු ද, එහි මේ මහණහු ධම්මාදී වෙන්. මේ පස්වර සංඝේෂ කරණ ලදී.

116. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ සඤ්ඤා විසින් ඇවැත්ව පිළියම් නො කිරීමෙහි උත්තේෂණීයකම් කරණ ලද්දේ මනා කොට පවති. අනුලොම ව පවති. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවති. ඇවැත්ව පිළියම් නො කිරීමෙහි (කළ) උත්තේෂණීයකමයාගේ සන්සිද්ධිම ඉල්ලයි. එහි හිසුන්ට “ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඤ්ඤා විසින් ඇවැත්ව පිළියම් නො කිරීමෙහි උත්තේෂණීයකම් කරණ ලද්දේ මනා කොට පවති. අනුලොම ව පවති. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවති. ඇවැත්ව පිළියම් නො කිරීමෙහි (කළ) උත්තේෂණීයකමයාගේ සන්සිද්ධිම ඉල්ලයි. එබැවින් අපි මොහුගේ ඇවැත්ව පිළියම් නො කිරීමෙහි (කළ) උත්තේෂණීයකමය සන්සිද්ධවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධිමයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- අධිමයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ ඇවැත්ව පිළියම් නො කිරීමෙහි උත්තේෂණීයකමය සන්සිද්ධවන්. එහි සිටි සඤ්ඤා තෙමේ “අධිමයෙන් ව්‍යග්‍රකමය යි. අධිමයෙන් සමග්‍රකමය යි. ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමය යි. ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකමය යි. ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමය යි. කමය නො කරණ ලදී. කමය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමය නැවැත කළ යුතු ය” යි විවාද කෙරෙයි. මහණෙනි, එහි යම් එ හිසුහු “ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකමය” යි මෙසේ කිහු ද, යම් එ හිසුහු “කමය නො කරණ ලදී. කමය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමය නැවැත කළ යුතු ය” යි මෙසේත් කිහු ද, එහි මේ හිසුහු ධම්මාදී වෙන්. මේ පස්වර සංඝේෂ කරණ ලදී.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

117. ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු සඛෙසන පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටි-
නිසසග්ගෙ උකෙඛපනීයකමකතො සමමා වනනති. ලොමං පානෙති.
නෙත්ථාරං වනනති. පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිසසග්ගෙ උකෙඛපනීයසස-
කමමසස පටිප්පසසද්ධිං යාවති. නත්‍ර වෙ භික්ඛුනං එවං තොති: “අයං ඛො
ආට්ඨසො භික්ඛු සඛෙසන පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිසසග්ගෙ උකෙඛපනීය-
කමකතො සමමා වනනති. ලොමං පානෙති. නෙත්ථාරං වනනති. පාපිකාය
දිට්ඨියා අප්පටිනිසසග්ගෙ උකෙඛපනීයසස කමමසස පටිප්පසසද්ධිං යාවති.
හන්දසස මයං පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිසසග්ගෙ උකෙඛපනීයකමම-
පටිප්පසසග්ගො” ති නෙ නසස පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිසසග්ගෙ
උකෙඛපනීයකමම. පටිප්පසසග්ගොති අධිමෙමන වග්ගා. --පෙ- අධිමෙමන
සමග්ගා. --පෙ- ධිමෙමන වග්ගා. --පෙ- ධිමමපතිරූපකෙන වග්ගා. --පෙ-
ධිමමපතිරූපකෙන සමග්ගා. නත්‍රධෙය්‍යා සඛෙසා විවදන්ති: “අධිමෙමන
වග්ගකමම. අධිමෙමන සමග්ගකමම. ධිමෙමන වග්ගකමම. ධිමමපතිරූප-
කෙන වග්ගකමම. ධිමමපතිරූපකෙන සමග්ගකමම. අකතං කමම.
දුක්ඛතං කමම. පුත්‍ර කාතඛ්ඛං කමම” නති. නත්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ නෙ
භික්ඛු එවමාහංසු: “ධිමමපතිරූපකෙන සමග්ගකමම” නති, යෙ ච නෙ
භික්ඛු එවමාහංසු: “අකතං කමම. දුක්ඛතං කමම. පුත්‍ර කාතඛ්ඛං
කමම” නති, ඉමෙ තත්ථ භික්ඛු ධිමමවාදිතො, ඉමෙ පඤ්ච වාරා සංඛින්නා,

චම්පෙය්‍යකඛ්ඛිකො නිට්ඨිතො නවමො

ඉමමහි ඛඛ්ඛිකෙ වස්සුහි ජනනිංස.

නසස උද්දනං:-

1. මමපායං හග්ගා ආසි වස්සු වාසගගාමකෙ,
ආගනතුකානි උස්සකකං අකාසි ඉවජිතඛ්ඛිකෙ¹.
2. පකතඤ්ඤානොති ඤාතො උස්සකකං හ කපි තද,
උකඛිතො න කත්තොති සාගමා² ජිතසින්නකෙ.
3. අධිමෙමන වග්ගකමම. සමග්ගං අධිමෙමන ව,
ධිමෙමන වග්ගකමමඤ්ච පතිරූපකෙන වග්ගකං.
4. පතිරූපකෙන සමග්ගං එකො උකඛිපතෙකකං,
එකො ච දො සමඛුලෙ සසිං උකඛිපතෙකකො.

1. “ඉවජිතඛ්ඛිකො” සි ඉ.

2. “අගමා” PTS තො. හු.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

117. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ සඛසා විසින් පවිටු මිසදිටු අත් නො හැරීමෙහි උත්සෙහිපණියකමී කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. පවිටු මිසදිටු අත් නො හැරීමෙහි උත්සෙහිපණියකමීයාගේ සන්සිද්ධිම ඉල්ලයි. එකල්හි භික්ෂුන්ට “ඇවැත්තී, මේ මහණ තෙමේ සඛසා විසින් පවිටු මිසදිටු අත් නො හැරීමෙහි උත්සෙහිපණියකමී කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. පවිටු මිසදිටු අත් නො හැරීමෙහි (කළ) උත්සෙහිපණියකමීයාගේ සන්සිද්ධිම ඉල්ලයි. එබැවින් අපි මොහුගේ පවිටු මිසදිටු අත් නො හැරීමෙහි උත්සෙහිපණියකමීය සන්සිද්ධවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධීයයන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- අධීයයන් සමග වූවාහු -පෙ- ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග වූවාහු ඔහුගේ පවිටු මිසදිටු අත් නො හැරීමෙහි කළ උත්සෙහිපණියකමීය සන්සිද්ධවත්. එහි සිටි සඛස තෙමේ “අධීයයන් ව්‍යග්‍රකමීය යි. අධීයයන් සමගකමීය යි. ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමීය යි. ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකමීය යි. ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමගකමීය යි. කමීය නො කරණ ලදී. කමීය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමීය නැවත කළ යුතු ය” යි විවාද කෙරෙයි. මහණෙනි, එහි යම් ඒ භික්ෂුහු “ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමගකමීය” යි මෙසේ කිහු ද, යම් ඒ භික්ෂුහු “කමීය නො කරණ ලදී. කමීය වැරදි සේ කරණ ලදී. කමීය නැවත කළ යුතු ය” යි මෙසේත් කිහු ද, එහි මේ භික්ෂුහු ධර්මවාදී වෙත්. මේ පස්වර සංක්ෂේප කරණලදී.

නවවැනි වෛෂ්ණානුකූලකය නමි.

මේ බකිකයෙහි වස්තු සතියෙකි.

එහි උද්දාය (වස්තුනාමාවලිය) මෙසේ ය:-

1. නාග්‍යවතුන් වහන්සේ වමසාවෙහි විසු සේක. මේ වස්තුව වසන ශාමයෙහි වී ය. නාග්‍යවගොත් භික්ෂු තෙමේ ආගන්තුකයන් කැමැති දෙය සපයා දීමෙහි උත්සාහය කෙළේ ය.

2. ගොදුරුගම දන්නෝ යි දැන එකල්හි (තෙතෙමේ) උත්සාහය නො කෙළේ ය. උවැටන් නො කෙරේ ය යි උත්සෙහිපණියකමී කරණ ලද තෙතෙමේ බුදුරජුන් වහන්සේ ය.

3. අධීයයන් ව්‍යග්‍රකමීය, අධීයයන් සමගකමීය, ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකමීය, ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකමීය.

4. ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමගකමීය, එතෙක් එකකු බැහැර කෙරෙයි. එතෙක් දෙදෙනකුන් ද තමාගේ දෙනකුන් ද, එතෙක් සඛසා ද බැහැර කෙරෙයි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

5. දූවෙපි සමඛුලාපි සඛෙසං සඛිසංඝාල උක්ඛිපි,
සබ්බඤ්ඤා පචරො සුඛා අධම්මනති පටික්ඛිපි.
6. ඤාතතිවිපන්නං යං කමමි¹ සම්පුණ්ණං අනුසාවණං,
අනුසාවණවිපන්නං සම්පුණ්ණං ඤාතතියා ව යං.
7. උතසෙන විපන්නඤ්ඤා අඤ්ඤානු ඛම්මමෙව ව,
විනා සන්ථු පටිකුට්ඨං කුප්පං අට්ඨානාරාහිකං.
8. අධම්මවග්ගං සාමග්ගං¹ පඤ්ඤාපාති සෙ දුමෙ,
ඛම්මමෙනෙව ව සාමග්ගි අනුඤ්ඤාසි තථාගතො.
9. චතුර්වග්ගා පඤ්චවග්ගො දසවග්ගො ච චීසනි,
පරො චීසනිවග්ගො ච² සඛෙසං පඤ්ඤාසි තථා.
10. ඨිපෙඤා උපසම්පදං යඤ්ඤා කමමි පචාරණං,
අභිභානකමමන සත චතුර්වග්ගති කමමිකො.
11. දූවෙ කමම ඨිපෙඤාන මජ්ඣදෙසු පසම්පදං³,
අභිභානං පඤ්චවග්ගිකො සබ්බකමමසු කමමිකො.
12. අභිභානෙකං ඨිපෙඤාන සෙ භික්ඛු දසවග්ගිකා⁴,
සබ්බකමමකරො සඛෙසං චීසං සබ්බත්ථ කමමිකො.
13. භික්ඛුණි සික්ඛමානා ව සාමණෙරො සාමණෙරිකා⁵,
පච්චක්ඛානනතිමච්ඡු⁶ උක්ඛිතතාපනතිදස්සනෙ.
14. අප්පටිකමෙව දිට්ඨියා පණ්ඩකප්ඨයසංවාසකා⁷,
තිඤ්ඤානිරවච්ඡානගතං⁸ මාතු ව පිතුසානකං⁹.
15. උරතං භික්ඛුණිදුසිං¹⁰ හෙදකං ලොකිකුප්පාදකං¹¹,
ඛ්‍යාජනං නානාසංවාසං¹² නානාසිමාය ඉඳ්ධියා.
16. යස්ස සඛෙසං කපෙර කමමි හොනෙන හෙ චතුර්චිකති,
සමුද්ධෙත පටික්ඛිතතා¹³ න හෙනෙ ගණපුරකා.
17. පාරිවාසිකචතුරේථ පරිවාසං දදෙය්‍ය වා,
මුලා මානවතං අභිභාසය අකමමි න ව කාරණං¹⁴.
18. මුලා අරභමානතතා අභිභානාරතමෙව ව,
න කමමකාරකා¹⁵ පඤ්ඤා සමුද්ධෙත පකාසිතා.
19. භික්ඛුණි සික්ඛමානා ව සාමණෙරො සාමණෙරිකා,
පච්චක්ඛානනතිම උමමනතා බිත්තවෙදනදස්සනෙ¹⁶.

-
1. “සමග්ගං” ම ඡ සං. PTS. 2. “අභිරොකාපිසතිවග්ගො” සි.
3. “මජ්ඣදෙසු පසම්පදං” PTS. ම ඤු ප. නො. වී. ජ වී. 4. “දසවග්ගිකො” අ වී. ජ වී.
5. “සාමණෙරි” ම ඡ සං. 6. “ච්ඡු” PTS.
7. “පණ්ඩකො ප්ඨයසංවාසකා” ම ඡ සං. 8. “තිරමරානගතං” ම ඡ සං.
9. “මාතු පිතු ව සාතකා” ම ඡ සං. PTS.
10. “සික්ඛනීදුසි” ම ඡ සං. 11. “ලොකිකුප්පාදං” ම ඡ සං. PTS.
12. “සංවාසකා” PTS. 13. “පටික්ඛිතතා” නො. වී. ම ඤු ප. අ වී. ජ වී.
14. “කාරණං” ම ඡ සං. PTS. නො. වී.
15. “කමමකාරණං” සි. ඤු. අ වී. ජ වී. PTS.
16. “බිත්තවෙදනදස්සනං” ම ඡ සං. නො. වී.

5. දෙදෙනෙක් දෙදෙනකු ද, බොහෝ දෙන බොහෝ දෙනකු ද, බැහැර කළහ. සඤ්ඤා නෙමේ සඤ්ඤා බැහැර කෙළේ ය. ප්‍රචර වූ සභීඤ්ඤා වනන්සේ ඒ අසා අධම්මා සි බැහැර කළහ.

6. ඤාතියෙන් විපතට පත් යම් කම්යක් අනුශ්‍රාවණසම්පන්නියෙන් යුක්ත ද ඒ කම්ය ද, අනුශ්‍රාවණයෙන් විපත් වූ යම් කම්යක් ඤාතියෙන් යුක්ත ද ඒ කම්ය ද-

7. ඤාතියනුසාවණදෙකින් විපත් වූ කම්ය ද, ධම්මයෙන් තොර වූ කම්ය ද, විනය හැර සිටි කම්ය ද, ශාස්තෘශාසනයෙන් බැහැර වූ කම්ය ද, ප්‍රතික්‍රොශ ලැබූ කම්ය ද, කොප්‍ය වූ කම්ය ද, කරුණට නො ගැලපෙන කම්ය ද-

8. අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකම්, අධම්මයෙන් සමග්‍රකම්, ධම්මප්‍රතිරූපකව්‍යග්‍රකම් ධම්මප්‍රතිරූපකසමග්‍රකම් දෙක ද (යන මේ කම් නො කටයුතු ය). නාමාගතයන් වනන්සේ ධම්මයෙන් සමග්‍ර වූ කම්ය අනුදත් සේක.

9. වතුචග්‍රහ, පඤ්ඤාචග්‍රහ, දසචග්‍රහ, විසතිචග්‍රහ, අතිරෙකවිසතිචග්‍රහ යි සඤ්ඤා නෙමේ පස් වැරදෑම් ය.

10. උපසම්පදාකම්ය ද, අබ්බාතකම්ය හා යම් පචාරණකම්යක් වේ ද එද හැර සෙසු සඤ්ඤාකම් වතුචග්‍රහසඤ්ඤා විසින් කටයුතු ය.

11. මධ්‍යදෙශයෙහි උපසම්පදාව අබ්බාතකම්ය යන කම් දෙක හැර පංචවග්‍ගිකසඤ්ඤා නෙමේ සියලු කම්යන්හි කම්මානී වේ.

12. දසවග්‍ගික වූ යම් භික්ෂුහු වෙන් නම් ඔහු අබ්බාතය හැර සෙසු සියලු කම්හි කම්මානී වෙති. සියලු කම් කරන්නා වූ විසතිචග්‍ගික සඤ්ඤා නෙමේ සියලු කම්හි කම්මානී වේ.

13. භික්ෂුණී, සිකංමානා, සාමනේර, සාමනේරී, සිකං පච්චිකංචක, අනභිමච්චි අප්පකප්පක, ආපනනිකා අදස්සනෙ උකඛිතක-

14. ආපනනිකා අප්පකප්පක උකඛිතක, පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පට්ඨිකායෙහි උකඛිතක, පණ්ඩක, ථේයසංචාසක, නිසීයපකකන්නක, නිරව්චිතගත, මාතුසාරක, පිතුසාරක-

15. අරහත්භාසක, භික්ෂුණීදුසක, සංඝභෙදක, ලොතිතුප්පාදක, උභතොච්චාසක, නානාසංචාසක, නානාසිමාසසීත ඉද්ධියා වෙහාසෙ සිත -

16. සඤ්ඤා නෙමේ යමකුට කම් කෙරේ ද, මොහු සුචිසි දෙනෙක් වෙති. එහැන මොහු ගණපුරක නො වෙති යි බුදුරජන් විසින් බැහැර කරණ ලදහ.

17. පිරිවෙස් පුරණ මහණ සිටුවැනි කොට සිටියේ පිරිවෙස් දෙත්තේ ද, මූලායපටිකස්සනය කෙරේ ද, මානව දෙත්තේ ද, ඔහු විසිටුවැනි කොට අබ්බාතය කෙරේද, ඒ කම්යක් නො වේ. නො කටයුතු ය.

18. පිරිවෙස් පුරන්තහ, මූලායපටිකස්සනයට සුදුස්සහ, මානවට සුදුස්සහ, මානව නැසිවෙන්නහ, අබ්බාතයට සුදුස්සහ, යන පස් දෙන කම්කාරක නො වෙති යි බුදුරජන් විසින් දක්වන ලදහ.

19. භික්ෂුණී, සිකංමානා, සාමනේර, සාමනේරී, සිකං පච්චිකංචක, අනභිමච්චි වසනුවට පැමිණියහ. උච්චතන, බිත්තච්චතන, වෙදනට්ඨි, ඇවැන ඇවැන යයි නො දක්නහ-

20. අයුරිකමෙව දිට්ඨියා පණ්ඩකා වෙව¹ බ්‍යඤ්ජනා,
නානාසංවාසිකා සීමා වෙහාසං යස්ස කමම ව.
21. අට්ඨාරසන්නං එතෙසං පටිකේකාසං න රාහති,
භික්ඛුස්ස පකතන්තස්ස රුහති පටිකේකාසනා.

 22. සුද්ධස්ස දුන්නස්සාරිතො බාලො හි සුතිස්සාරිතො,
පණ්ඩකා චේය්‍යසංවාසො පකතන්තො තීරච්ඡානගතො.
 23. මාතු පිතු අරහන්ත දුසකො සම්ඝපහදකො,
ලොභිකුයාදකො වෙව උභතොබ්‍යඤ්ජනො ව යො.
 24. එකාදසන්නං එතෙසං ඔසාරණං න සුජ්ජති,
හත්ථපාදං² තදුතයං 'කණ්ණිකාසං' තදුතයං.
 25. අඛ්ඛුලී අලකණ්ඩරං එණං බුජ්ජා ව වාමනො,
ගණ්ඨි ලකඛණකසා ව ලිබ්භකො ව සිපදී.
 26. පාපපරිස කාණො ව³ ඩුණි බ්‍යෙඤ්ජා හතොපි ව,
ඉරියාපච්ඡද්ධලො අකො මුගො ව බාධිරො⁴.
 27. අකුමුතො අකුබ්බිරො⁵ මුගබ්බිරමෙව ව,
අකුමුගබ්බිරො ව ජාතනිංසෙනෙ අනුතකා⁶.
 28. තෙසං ඔසාරණං තොති සමුද්ධන්ත පකාසිතං,
දට්ඨබ්බා පටිකාතබ්බා නිස්සජේනා⁷ න විජ්ජති.
 29. තස්ස උකේඛපනා කමමා සත්තා ගොනා අධම්මිකා,
ආපන්නං අනුචත්තන්තං සත්තෙනෙපි⁸ අධම්මිකා.
 30. ආපන්නං නානුචත්තන්තං සත්ත කමමා සුධම්මිකා⁹,
සමමුඛා පටිපුච්ඡා ව පටිඤ්ඤාස ව කාරණා.
 31. සති අමුලහ පාසිකා භජ්ජනීයනියස්සෙන ව,
පබ්බාජනීය පටිසාරො උකේඛපරිවාස ව.
 32. මූලමානන්ත අඛ්ඛානා තථෙව උපසම්පදා,
අඤ්ඤා කරෙය්‍ය අඤ්ඤස්ස සොලසෙනෙ අධම්මිකා.
 33. නං තං කරෙය්‍ය නං තස්ස සොලසෙනෙ සුධම්මිකා,
පච්චාරොපෙය්‍ය අඤ්ඤමඤ්ඤා¹⁰ සොලසෙනෙ අධම්මිකා.
 34. දො දො තමමුලකන්තස්ස¹¹ තෙති සොලසධම්මිකා,
එකෙකමුලකං එකකා අධම්මන්ති ජනො බුච්ඡි.

I. "පණ්ඩකාපිච" ම ඡ සා. PTS.

2. "හත්ථපාද" PTS

3. "හත්ථපාද" ම ඡ සා. තො ව.

„ "හත්ථපාද" තො ව. ම නු ට.

4. "බධිරො" ම ඡ සා. PTS. ජ ව. අ ව. ම නු ට. තො ව.

5. "අකුමුගබ්බිරො" ම ඡ සා. ම නු ට. තො ව.

6. "අකුමුගබ්බිරො ව මුගබ්බිරො එව ව අකුබ්බිරමුගො ව-

දවන්තංසෙනෙ අනුතකා" PTS.

7. "නිස්සජේනා" PTS. තො ව. අ ව. ජ ව.

8. "සත්තෙනෙපි" ම ඡ සා. PTS.

9. "සත්තසාමමසු ධම්මිකා" PTS

10. "අඤ්ඤ අඤ්ඤා" ම ඡ සා.

„ "අඤ්ඤකෙඤ්ඤා" PTS.

II. "දෙව දෙව මූලකන්තා තස්ස" පි

20. ඇවැතට පිළියම් නො කළහු, දූෂ්ටය බැහර නො කළහු, පණ්ඩක, උතතොඛ්‍යක්ඛනක, නානාසංවාසක, යන මොහු ද, නානා සීමාවන්හි සිටියහු ද, සාද්ධියෙන් අතස සිටියහු ද, යමකුගේ කමිය වේ ද, ඔහු ද -

21. මේ අටළොස් දෙනාගේ පටිකේකාසනය (පිරිඳුම් ව කරුණු කීම) නො නැගේ. පකතතතභික්ෂුහුගේ පටිකේකාසනය නගියි.

22. අනාපතභික්ෂුහුගේ බැහැර කිරීම, වැරදි සේ බැහැර කිරීමෙකි. අඟු තෙවේ මනා කොට බැහැර කරන ලද්දේ වේ. පණ්ඩක, ඵය්‍ය-සංවාසක, තිළිසපකකන්නක, තිරවිජානගත-

23. මාතුසාහක, පිතුසාහක, අරහනාසාහක, භික්ෂුණීදුසක, සංඝසෙ-දක, ලොභිකුපාදක, උතතොඛ්‍යක්ඛනක යන-

24. මේ එකොළොස් දෙනාගේ ඔසාරණය නො යෙදේ. හත්වර්ණ, පාදවර්ණ, හත්පාදවර්ණ, කණණවර්ණ, නාසවර්ණ, කණණ-නාසවර්ණ-

25. අඛුලවර්ණ, අලවර්ණ, කණ්ඩරවර්ණ, එණතත්ත, බුරු, වාමන, ගලගණ්ඨ, ලකඛණගත, කසාහත, ලිඛිතක, සිපදි-

26. පාපරොති, පරිසදුසක, කාණ, කුණි, බක්ඛ, පකඛගත, ඡිනතිරියාපථ, ජරාදුබ්බල, අකු, මුග, බසිර -

27. අකුමුග, අකුබසිර, මුගබසිර, අකුමුගබසිර යන මොහු නො අඩු දෙතිස් දෙනෙක් වෙති.

28. ඔවුන්ගේ ඔසාරණය මේ යයි බුදුරජුන් විසින් ප්‍රකාශ කරන ලදී. දුක්ක යුතු වූ ද, පිළියම් කටයුතු වූ ද, දුරු කළයුතු වූ ද ඇවැතක් නො වේ.

29. ඒ මහණහුට අධාර්මික වූ උත්තේෂණයකමියෝ සතක් වෙත්. ඇවැතට පැමිණියහුට ද, උත්තේෂණයකමිය කළවුන්ට අනුවර්තකවූවහුට ද මේ අධාර්මික වූ උත්තේෂණයකමියෝ සතක් වෙත්.

30. ඇවැතට පැමිණියහුට ද, උත්තේෂණයකමිය කළවුන්ට අනුව නො යන භික්ෂුන්ට කළයුතු වූ ධාර්මිකකමී සතෙකි. හමුයෙහි ද පිළිවිසීමෙන් ද ප්‍රතිඥාවෙන් ද කිරීම් වශයෙන්-

31. සතිච්ඡය, අමුලහච්ඡය, තස්සපාපියසසිකාකමිය, තස්සකමිය, නිසස්සකමිය, පඤ්චනිසකමිය, පටිසාරණියකමිය, උකේඛනිසකමිය, පරිවාසයට සුදුස්සහු-

32. මූලායපටිභක්ෂණයට සුදුස්සහු, මානවට සුදුස්සහු, අබ්භාතයට සුදුස්සහු, උපසම්පදාවට සුදුස්සහු - අනෙකකුට කටයුතු කමිය අනෙකකුට කෙරේ ද, මේ සොළස අධාර්මිකකමී වෙති.

33. ඒ ඒ කමියට සුදුසු වූවාහුට ඒ ඒ කමිය කෙරේ ද- මේ ධාර්මිකකමී සොළොසෙකි. ඔදුනොදුන්ට නැවත අරොපණය කෙරේ ද- මේ අධාර්මිකකමී සොළොසෙකි.

34. දෙකක් දෙකක් මුල් කොට ඇති ඒ කමියට ද ධාර්මිකකමී සොළොසෙක් ම ය. එකක් එකක් මුල් වූ වක්‍ර අධිමිය යි සම්ඥයන් වහන්සේ වදාළ සේක.

35. අකාසි තජ්ඣිතං කමමං සමඤ්ඤා භණ්ඩනකාරකෙ,
අධම්මෙන වග්ගකමමං අඤ්ඤං ආවාසං ගඤ්ඤී සෙං.
36. තත්ථාධම්මෙන සමඤ්ඤා තස්ස තජ්ඣිතං කරුං,
අඤ්ඤත්ථ වග්ගා ධම්මෙන තස්ස තජ්ඣිතං කරුං.
37. පඤ්ඤාපෙන වග්ගාපි සමඤ්ඤාපි තථා කරුං,
අධම්මෙන සමඤ්ඤා ව ධම්මෙන වග්ගපෙව ව.
38. පඤ්ඤාපෙන වග්ගා ව සමඤ්ඤා ව ඉමෙ පදා,
ඵකෙනමුලං කථා වකකං ඛණ්ඩේ විවකකණො.
39. මාලාව්‍යාහරස්ස නිසස්සං පබ්බාතේ භුලද්දසිකං,
පටිසාරණිතං කමමං කරෙ අකෙකාසකස්ස ව.
40. අදස්සනාපටිකමෙව යො ව දිට්ඨිං න නිස්සරේ,
තෙසං උකෙකපනිසකමමං¹ සත්ථාවගෙන භාසිතං.
41. උපරිනයකමමානං² පඤ්ඤා³ තජ්ඣිතං තසෙ,
තෙසංයෙව අනුලොමං සමමා ව්‍යාහරි යාචිතො⁴.
42. පස්සද්ධිං⁵ තෙසං කමමානං හෙට්ඨා කමමනයෙන ව,
තස්මිං තස්මිං භූ කමමස්ස තත්ථවෙයා ව විවාදති⁶.
43. අකතං දුක්ඛතඤ්ඤව පුන කාතබ්බකතති ව,
කමමෙ පස්සද්ධියා වාපි තෙ භික්ඛු ධම්මවාදිතො.
44. විපතතිත්ථායිනෙ දිස්වා කමමප්පතො මනමුනි,
පටිපස්සද්ධිමකකාසී සලලකතොතාව ඔසධිනති.

1. "උකෙකපනං" සි.මු. 2. "උපරිනයකමමානං" සි.

3. "පඤ්ඤා" ම ඡ සං.

4. "යාචති" සි.

5. "සමඤ්ඤාපෙන" P.T.S. මු.ප.

6. "විවාදති" ම ඡ සං. PTS.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

35. සඤ්ඤානෙති භණ්ඩනකාරක භික්ෂුහුට තජ්ජනියකමිය කෙළේ ය. ඒ භණ්ඩනකාරක නෙති අන් ආචාර්‍යසකට ගියේ ය. (එහි දී) අධම්මෙයන් වසගුකමී කෙළේ ය.

36. එහි අධම්මෙයන් සමග වුවාහු ඒ මහණුට තජ්ජනියකමිය කලාහු ය. අන් තැනෙක ධම්මෙයන් වසගු වුවාහු ඔහුට තජ්ජනියකමිය කලහ.

37. ප්‍රතිරූපකයෙන් වසගු වුවාහු ද, සමග වුවාහු ද එසේ ම කලහ. අධම්මෙයන් සමග සඤ්ඤා ද, ධම්මෙයන් වසගු සඤ්ඤා ද-

38. ප්‍රතිරූපක වශයෙන් වසගු සඤ්ඤා හා සමග සඤ්ඤා ද මේ පද. එක එක මුල් කොට හුවණැත්තෝ වක්‍රාකිත්‍ය කරන්නෝ ය.

39. අඤ්ඤා වූ අව්‍යක්‍යයාට නියස්සකමිය ද, කුලදුෂ්කයාට පබ්බාජ-නියකමිය ද, ආක්‍රොශ කරන්නාට පටිසාරණියකමිය ද කරන්නෝ ය.

40. ඇවැත් නො දැක්මෙහි, ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි, පවිටු දිටු නො හැරීමෙහි යන මේ තුනෙහි බුදුරජුන් විසින් උත්තෙජ්ජනිය-කමිය (කළ යුතු ය යි) වදාණ ලදී.

41. මත්තෙහි කමියන්ගේ ක්‍රමය පිළිබඳ ප්‍රශ්නයෙහි තජ්ජනියකමියෙහි මෙන් වේ. ඒ ඒ කමියන්ට අනුලෝම ව යාවක්‍ය කරණලද්දේ මනා කොට පවතී.

42-43. යට කි කමියන්ගේ ක්‍රමයෙන් ඒ ඒ කමියන්ගේ සන්සිද්ධි ද, ඒ ඒ කමියන්හි, එහි සිටියේ කමිය “නො කරණ ලද්දේ ය. කමිය වැරදි සේ කරණ ලද්දේ ය. කමිය නැවත කට යුතු ය” යි කම්ප්‍රශ්නියෙහි මෙසේ විවාද කෙරේ. ඒ ඒ භික්ෂුහු ධම්මාදී වෙත්.

44. ශල්‍යකමී කරන්නාට බොහෝ කියන්නා සේ මහාමුනි නෙති කම්මිපතනියෙන් පිහිත වූ කම්ප්‍රාජනයන් දැක ඔවුන්ගේ සන්සිද්ධි වදාළේ ය.

10

කොසමබකකිකං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධෝ හගවා කොසමබ්බං විහරන් ඝොසිතාරාමේ. තෙන බො පත සමයෙන අඤ්ඤාතරෙ භික්ඛු ආපතති. ආපනො, සො නස්සා ආපනතියා ආපනතිද්ධිං ගොති. අඤ්ඤා භික්ඛු නස්සා ආපනතියා අනාපනතිද්ධිනො තොනති.

2. සො අපරෙත සමයෙන නස්සා ආපතතියා අනාපනතිද්ධිං ගොති. අඤ්ඤා භික්ඛු නස්සා ආපනතියා ආපනතිද්ධිනො ගොනති.

3. අථ බො තෙ භික්ඛු නං භික්ඛුං ඵතද්ධොච්චිං: “ආපතතිං නිං ආවුසො, ආපනො, පස්සසෙනං ආපතති” නති. “නඤ්ඤා මෙ ආවුසො, ආපනති, යමහං පස්සෙය්‍ය” නති.

4. අථ බො තෙ භික්ඛු සාමග්ගිං ලභිත්වා නං භික්ඛුං ආපතතියා අදස්සතෙ උඤ්ඤිපිංසු.

5. සො ච භික්ඛු බහුස්සුතො තොති ආගතාගමො ඛම්බරෙ විනයධරෙ මාතිකාධරො පණ්ණිනො ව්‍යතොතො මෙධාථී ලජ්ජි භුක්ඛුච්චකො සිකබ්බාකො.

6. අථ බො සො භික්ඛු සඤ්ඤෙය්‍ය සමහතො භික්ඛු උපසඤ්ඤිතො ඵතද්ධොච්චිං: “අනාපතති ඵසා ආවුසො, තෙසා ආපතති. අනාපනොමිති. නමිති ආපනො, අනුඤ්ඤාමිති. නමිති උඤ්ඤා, අබමිඤ්ඤාමිති කමෙමන උඤ්ඤා, භුජෙය්‍යන අධ්‍යානාරහෙන. ගොථ මෙ ආයස්මතො ඛම්බරො විනයතො පකබා” ති. අලභී බො සො භික්ඛු සඤ්ඤෙය්‍ය සමහතො භික්ඛු පකෙබි.

7. ජානපදනමපි සඤ්ඤෙය්‍ය සමහතො භික්ඛුනං සනතිකෙ දුතං පානෙයි: “අනාපතති ඵසා ආවුසො, තෙසා ආපතති. අනාපනොමිති. නමිති ආපනො, අනුඤ්ඤාමිති. නමිති උඤ්ඤා, අබමිඤ්ඤාමිති කමෙමන උඤ්ඤා, භුජෙය්‍යන අධ්‍යානාරහෙන. ගොථ මෙ ආයස්මතො ඛම්බරො විනයතො පකබා” ති. අලභී බො සො භික්ඛු ජානපදෙපි සඤ්ඤෙය්‍ය සමහතො භික්ඛු පකෙබි.

8. අථ බො තෙ උඤ්ඤානුච්ඡන්තො භික්ඛු යෙන උඤ්ඤාකං භික්ඛු හෙවුපසඤ්ඤිතො උපසඤ්ඤිතො උඤ්ඤාකං භික්ඛු ඵතද්ධොච්චිං: “අනාපතති ඵසා ආවුසො, තෙසා ආපතති. අනාපනො ඵසො භික්ඛු, තෙසො භික්ඛු ආපනො, අනුඤ්ඤා ඵසො භික්ඛු, තෙසො භික්ඛු උඤ්ඤා, අබමිඤ්ඤා කමෙමන උඤ්ඤා, භුජෙය්‍යන අධ්‍යානාරහෙන” ති

10

කොසමබ්බකකය

1. එකල්හි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ කොසමබ්බවර කොසි-
තාග්ගයෙහි වැඩ වසන සේක. එකල්හි එක්තරා මහණෙක් ඇවැතකට
පැමිණියේ වේ. හෙතෙමේ ඒ ඇවැතෙහි ආපතති දූෂි (ඇවැත් යන ලිඛි)
ඇත්තේ වේ. සෙසු හිසූහු ඒ ඇවැතෙහි අනාපතති දූෂි (ඇවැත් නැතැ යි
යන ලිඛි) ඇත්තෝ වෙති.

2. හෙතෙමේ මෑත කාලයෙහි ඒ ඇවැතෙහි අනාපතති දූෂි ඇත්තේ
වේ. සෙසු හිසූහු ඒ ඇවැතෙහි ආපතති දූෂි ඇත්තෝ වෙති.

3. ඉක්බිති ඒ හිසූහු “ඇවැත, තෝ ඇවැතකට පැමිණියෙහි ය.
තෙල ඇවැත දකුට” යි ඒ මහණහුට කීහ. “ඇවැත්ති, මම යම් ඇවැතක්
දක්නෙමි ද, මට එබඳු ඇවැතක් නැතැ” යි හෙතෙමේ කීය.

4. එකල්හි ඒ හිසූහු සමයය ලබා ඒ හිසූනම ඇවැත් නො දැක්-
මෙහි තහනම් කලහ.

5. ඒ මහණ තෙමේ ද බොහෝ ඇසුපිරුතැන් ඇත්තේ ය. ආගම
පුත්‍රණ කෙළේ වේ. ධර්මය. විනයය. උපායමාතෘකා (ප්‍රාතිමොක්‍ෂ)
ධරය. පණ්ඩිත ය. ව්‍යාකරය. නුවණැත්තේ ය. ලජ්ජා ඇත්තේ ය.
කුකුස් කරන්නෝ ය. ශික්‍ෂාකාමී ය.

6. ඉක්බිති ඒ හිසූ තෙමේ දුටුමතුරු දැකිමතුරු හිසූන් වෙත එළඹ
“ඇවැත්ති, මෙය අනාපතති වේ. මෙය ඇවැතක් නොවේ. ඇවැතට
නො පැමිණියේ වෙමි. පැමිණියෙක් නො වෙමි. තහනම් නො කරණ ලද්දේ
වෙමි. තහනම් කරණ ලද්දෙක් නො වෙමි. කොප්‍ය වූ (ආක්‍රොශ කටයුතු
බවට පැමිණි) සසුනට නො ගැලපෙන්නා වූ අධාර්මිකකමයෙන් තහනම්
කරණ ලද්දේ වෙමි. (එහෙයින්) ආයුෂමන්හු ධර්මයෙන් විනයයෙන් මට පක්‍ෂ-
වට්‍ර” යි මෙය කීයේ ය. ඒ හිසූ තෙමේ දුටුමතුරු වූ දැකිමතුරු වූ
(තමහට) පක්‍ෂ වූ හිසූන් ලැබී ය.

7. “ඇවැත්ති, මෙය අනාපතති වේ. මෙය ඇවැතක් නො වේ.
ඇවැතට නො පැමිණියෙමි වෙමි. පැමිණියෙමි නො වෙමි. තහනම්
නො කරණ ලද්දේ වෙමි. තහනම් කරණ ලද්දේ නො වෙමි. කොප්‍ය
වූ සසුනට නො ගැලපෙන්නා වූ අධාර්මිකකමයෙන් තහනම් කරණ
ලද්දේ. වෙමි. (එහෙයින්) ආයුෂමන්හු ධර්මයෙන් විනයයෙන් මට පක්‍ෂ-
වට්‍ර” යි මෙසේ කියා දනවු වැසි දුටුමතුරු වූ දැකිමතුරු වූ හිසූන් වෙත ද
දුතයකු යැවී ය. ඒ හිසූ තෙමේ දනවු වැසි දුටුමතුරු වූ දැකිමතුරු වූ
පක්‍ෂ වූ හිසූන් ද ලැබී ය.

8. ඉක්බිති ඒ උත්තමොනුවර්තීක (තහනම් කරණ ලැබුවහුට අනු ව
පවතින) හිසූහු තහනම් කළ හිසූන් වෙත එළඹියහ. එළඹ “ඇවැත්ති,
මෙය අනාපතති වේ. මෙය ඇවැතක් නො වේ. මේ මහණ තෙමේ ඇවැතට
නො පැමිණියේ වේ. මේ මහණ තෙමේ ඇවැතට පැමිණියෙක් නො වේ. මේ
මහණ තෙමේ බැහැර නො කරණ ලද්දේ වේ. මේ මහණ තෙමේ බැහැර
කරණ ලද්දෙක් නො වේ. කොප්‍ය වූ සසුනට නො ගැලපෙන්නා වූ
අධාර්මිකකමයෙන් බැහැර කරණ ලද්දේ ය” යි බැහැර කළ හිසූන්ට
මෙය කීහ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

9. එවං දුතෙන උකේඛකා භික්ඛු උක්ඛිත්තානුච්ඡායාසෙ භික්ඛු එතදවොච්ඡා: “ආපතති එසා ආවුසො, නෙසා අනාපතති, ආපනො ඵසො භික්ඛු, නෙසො භික්ඛු අනාපනො, උක්ඛිතො ඵසො භික්ඛු, නෙසො භික්ඛු අනුක්ඛිතො, ධම්මිකෙන කමෙත උක්ඛිතො අකුප්පෙන ඤානාරතෙන, මා බො කුමෙහ ආයසමනො එවාං උක්ඛිත්තං භික්ඛුං අනුච්ඡන්ති, අනුප්පිමාපොති” ති.

10. එවමපි බො තෙ උක්ඛිත්තානුච්ඡායාසෙ භික්ඛු උකේඛකෙහි භික්ඛුහි වුච්චමානා, තපේව තා උක්ඛිත්තං භික්ඛුං අනුච්ඡන්ති, අනුප්පිමාපොති.

11. අථ බො අඤ්ඤාතරො භික්ඛු යෙන භගවා තෙහුපසිඤ්ඤා, උපසඤ්ඤා භගවන්තං අභිවාදෙවා එකමන්තං නිසීදි, එකමන්තං නිසිනො බො සො භික්ඛු භගවන්තං එතදවොච්ඡා: “ඉධ භතො අඤ්ඤාතරො භික්ඛු ආපතති, ආපනො අහොසි, සො තස්සා ආපතති, ආපතතිදිට්ඨි අහොසි, අඤ්ඤා භික්ඛු තස්සා ආපතති, අනාපතතිදිට්ඨිනො අහොසි.”

12. “සො අපරෙත සමයෙන තස්සා ආපතති, අනාපතතිදිට්ඨි අහොසි, අඤ්ඤා භික්ඛු තස්සා ආපතති, ආපතතිදිට්ඨිනො අහොසි.”

13. “අථ බො තෙ භතො භික්ඛු තං භික්ඛුං එතදවොච්ඡා: ‘ආපතති, ආපතති, ආපතති, පසුසෙතං ආපතති’ නති, ‘තස්මි මෙ ආවුසො ආපතති, යමං පසුසෙතං’ නති.”

14. “අථ බො තෙ භතො භික්ඛු සාමග්ගිං ලභිතා තං භික්ඛුං ආපතති, අදස්සනෙ උක්ඛිමිංසු.”

15. “සො ව භතො භික්ඛු බහුස්සුතො ආගතාගමො ධම්මපරො, විනයධරො මානිකාධරො පණ්ණිනො ව්‍යතො මෙධානී ලජ්ඣ කුක්ඛච්චනො සිකාකාමො.”

16. “අථ බො සො භතො භික්ඛු සඤ්ඤා සමහරො භික්ඛු උපසඤ්ඤා එතදවොච්ඡා: ‘අනාපතති එසා ආවුසො, නෙසා ආපතති, අනාපනොති, නමහි ආපනො, අනුක්ඛිතොති, නමහි උක්ඛිතො, අධම්මිකෙනෙති කමෙත උක්ඛිතො, කුප්පෙන අධ්‍යානාරතෙන, ගොථ මෙ ආයසමනො ධම්මනො විනයනො පනා’ ති.”

17. “අලභි බො සො භතො භික්ඛු සඤ්ඤා සමහරො භික්ඛු පනෙති.”

18. “ආනපදනමපි සඤ්ඤානං සමහරො භික්ඛුනං සතතිකෙ දුතං පානෙසි: ‘අනාපතති එසා ආවුසො, නෙසා ආපතති, අනාපනොති, නමහි ආපනො, අනුක්ඛිතොති, නමහි උක්ඛිතො, අධම්මිකෙනෙති කමෙත උක්ඛිතො, කුප්පෙන අධ්‍යානාරතෙන, ගොථ මෙ ආයසමනො ධම්මනො විනයනො පනා’ ති.”

9. පෙය් කි කල්හි උත්තේසකභික්ෂුහු “ඇවැත්ති, මෙය ඇවැත්ති. මෙය අනාපතති නො වේ. මේ මහණ තෙමේ ඇවැත් අවන් ය. මේ මහණ තෙමේ ඇවැතට අවන් නො වූ යේ නො වේ. මේ මහණ තෙමේ උත්තේසක ය. මේ මහණ තෙමේ උත්තේසක නො වූයේ නො වේ. අකොප්‍ය වූ සසුනට ගැලපෙන්නා වූ ධාර්මිකකම්මයෙන් උත්තේසක ය. (එතෙසින්) ආයුෂමත්ත මේ උත්තේසක භික්ෂුහට අනුවර්තී නො වවු. අනුගමනය නො කරවු” යි උත්තේසකානුවර්තී භික්ෂුන්ට මෙය කීහ.

10. උත්තේසකභික්ෂුන් විසින් මෙසේත් කියනු ලබන්නා වූ ඒ උත්තේසකානුවර්තීභික්ෂුහු ඒ උත්තේසක වූ මහණහු අනු ව පැවැත්-තාහු ය. පිරිවැරුහ.

11. ඒ අතර එක්තරා මහණෙක් තෙමේ නාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ගියේ ය. ගොස් නාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක හුන්නේ ය. පසෙක හුන් ඒ මහණ තෙමේ නාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකෙළේ ය. “සාමිනි, මෙහි එක්තරා මහණෙක් ඇවැත් අවන්තේ වේ. තෙතෙමේ ඒ ඇවැතෙහි ඇවැත් යි ලබ්ධි ඇත්තේ වී ය. සෙසු භික්ෂුහු ඒ ඇවැතෙහි ඇවැත් නැතැ යි ලබ්ධි ඇත්තෝ වූහ.

12. “හෙතෙමේ මෑත කාලයෙහි ඒ ඇවැතෙහි ඇවැත් නැතැ යි ලබ්ධි ඇත්තේ වී ය. සෙසු භික්ෂුහු ඒ ඇවැතෙහි ඇවැත් යි ලබ්ධි ඇත්තෝ වූහ.

13. “සාමිනි, අතතුරු ව ඒ භික්ෂුහු ‘ඇවැත්ති, තෝ ඇවැතට පැමිණියෙහි ය. තෙල ඇවැත දකුට’ යි ඒ මහණහුට මෙය කීහ. ‘මම යම් ඇවැතක් දක්නෙමි ද, මට එබඳු ඇවැතක් නැතැ’ යි (ඒ මහණ කී ය)

14. “එවිට සාමිනි, ඒ භික්ෂුහු සමගිය ලබා ඒ මහණහු ඇවැත් නො දැක්මෙහි තහනම් කළහ.

15. “සාමිනි, ඒ භික්ෂු තෙමේත් බොහෝ ඇසුපිරු තැන් ඇත්තේ ය. පුත්‍රණු කළ නිකාය ඇත්තේ ය. ධම්මර ය. චිත්තධර ය. මාතෘකාධර ය. පණ්ඩිත ය. ව්‍යක්ත ය. නුවණැත්තේ ය. ලජ්ජා ඇත්තේ ය. කුකුස් කරන්නේ ය. හිත්මෙහු කැමැත්තේ ය.

16. “සාමිනි, ඉක්බිති ඒ භික්ෂු තෙමේ දුටු පමණින් මිතුරු වූ ආශ්‍රය-යෙන් මිතුරු වූ භික්ෂුන් වෙත එලඹ ‘ඇවැත්ති, මෙය අනාපතති වේ. මෙය ඇවැත් නො වේ. ඇවැත් අවන් වූයෙහි නො වෙමි. ඇවැතට පැමිණියෙහි නො වෙමි. තහනම් නො කරණ ලද්දෙහි වෙමි. බැහැර කරණ ලද්දෙහි නො වෙමි. කොප්‍ය වූ සසුනට නො ගැලපෙන්නා වූ අධාර්මික කම්මයෙන් තහනම් කරණ ලද්දේ වෙමි. (එතෙසින්) ආයුෂමත්ත මට ධර්මයෙන් විනයයෙන් පක්‍ෂ වරු’ යි මෙය කී ය.

17. “සාමිනි, ඒ භික්ෂු තෙමේ දුටුමිතුරු වූ දූති මිතුරු වූ පක්‍ෂ වූ භික්ෂුන් ලැබී ය.

18. ‘ඇවැත්ති, මෙය අනාපතති වේ. මෙය ඇවැත් නො වේ. ඇවැතට නො පැමිණියෙහි වෙමි. ඇවැතට පැමිණියේ නො වෙමි. බැහැර නො කරණ ලද්දේ වෙමි. බැහැර කරණ ලද්දෙහි නො වෙමි. කොප්‍ය වූ සසුනට නො ගැලපෙන්නා වූ අධාර්මිකකම්මයෙන් බැහැර කරණ ලද්දෙහි වෙමි. (එතෙසින්) ආයුෂමත්ත මට ධර්මයෙන් විනයයෙන් පක්‍ෂ වරු’ යි දනවුවාසි දුටුමිතුරු වූ දූතිමිතුරු වූ භික්ෂුන් වෙත ද දුතියකු යැවී ය.

19. “අලභි බො සො හනො භික්ඛු ජානපදෙපි සඤ්චෙය් සමහනො භික්ඛු උකෙඛ්.

20. “අථ බො තෙ හනො උකඛිත්තානුවහාකා භික්ඛු යෙන උකෙඛපකා භික්ඛු තෙහුපසඛකමංසු. උපසඛකමන්තා උකෙඛපකෙ භික්ඛු එතදවොචුං: ‘අනාපනති එසා ආවුසො. නෙසා ආපනති. අනාපනො එසො භික්ඛු. නෙසො භික්ඛු ආපනො. අනුකඛිතො එසො භික්ඛු. නෙසො භික්ඛු උකඛිතො. අධම්මකෙන කමෙත උකඛිතො කුප්පෙන අධ්මානාරහෙන’ ති.

21. “එවං වුතො තෙ හනො උකෙඛපකා භික්ඛු උකඛිත්තානුවහාකෙ භික්ඛු එතදවොචුං: ‘ආපනති එසා ආවුසො. නෙසා අනාපනති. ආපනො එසො භික්ඛු. නෙසො භික්ඛු අනාපනො. උකඛිතො එසො භික්ඛු. නෙසො භික්ඛු අනුකඛිතො. ධම්මකෙන කමෙත උකඛිතො අකුප්පෙන ධ්මානාරහෙන. මා බො තුලෙහ අයසමනො එතං උකඛිත්තං භික්ඛු අනුවතතිත්. අනුපරිවාරෙථා’ ති.

22. “එවමපි බො තෙ හනො උකඛිත්තානුවහාකා භික්ඛු උකෙඛපකෙති භික්ඛුහි වුවමානා තපෙව තං උකඛිත්තං භික්ඛු අනුවතනති. අනුපරිවාරෙතති” ති.

23. අථ බො හගවා “භිනො භික්ඛුසඛෙසා. භිනො භික්ඛුසඛෙසා”ති උධ්මායසනා යෙන උකෙඛපකා භික්ඛු තෙහුපසඛකමි. උපසඛකමන්තා උකෙඛපකෙ ආසතෙ නිසීදි.

24. නිසස්ස බො හගවා උකෙඛපකෙ භික්ඛු එතදවොච: “මා බො තුලෙහ භික්ඛුවෙ ‘පටිහාති නො. පටිහාති නො’ ති යස්මිං වා තස්මිං වා භික්ඛු උකඛිපිතබ්බං මඤ්ඤිත්.

25. ‘ඉධ පන භික්ඛුවෙ භික්ඛු ආපනතිං ආපනො හොති. සො තස්සා ආපනතියා අනාපනතිද්වේ හොති. අඤ්ඤෙ භික්ඛු තස්සා ආපනතියා ආපනතිද්වේනො හොනති.

26. “තෙ වෙ භික්ඛුවෙ භික්ඛු තං භික්ඛුං එවං ජානනති. ‘අයං බො ආයසමා චුත්තස්සුතො ආගතාගමො ධම්මධරෙ විනයධරෙ මානිකාධරෙ පණ්ඩිතො ව්‍යතො මෙධාථී ලජ්ඣ කුකකුච්චකො සිකාකාමො. සවෙ මයං ඉමං භික්ඛුං ආපනතියා අදස්සතෙ උකඛිපිස්සාම, න මයං ඉමිනා භික්ඛුනා සද්ධිං උපපාසථං කරිස්සාම, විනා ඉමිනා භික්ඛුනා උපොසථං කරිස්සාම, හවිස්සති සඛස්ස තතොතිද්ගතං හඤ්ඤා කලහො විග්ගහො විවාදො සඛස්සෙදො සඛස්සරාජී සඛස්සවච්ඡාතං සඛස්සනාතාකරණ’ නති.

27. “තෙදගරුකෙති භික්ඛුවෙ භික්ඛුහි න සො භික්ඛු ආපනතියා අදස්සතෙ උකඛිපිතබ්බො.”

19. “සමාමිති, ඒ භික්ෂු තෙමේ දනවුවැසි දුටුමතුරු වූ දෑතිමතුරු වූ (තමහට) පක්ෂ වූ භික්ෂුන් ලැබී ය.

20. “සමාමිති, ඉක්බිති ඒ උත්තේෂණානුවථීකභික්ෂුහු උත්තේෂක භික්ෂුන් වෙත ගියහ. ගොස් ‘ඇවැත්නි, මෙය අනාපතති නො වේ. මෙය ඇවැත් නො වේ. මේ භික්ෂු තෙමේ ඇවැත්ව නො පැමිණියේ වේ. මේ භික්ෂු තෙමේ පැමිණියේ නොවේ. මේ භික්ෂු තෙමේ බැහැර නො කරණ ලද්දේ ය. මේ භික්ෂු තෙමේ බැහැර කරණ ලද්දේ නො වේ. කොප්ප වූ සසුනට නො ගැලපෙන්නා වූ අධාර්මිකකමයෙන් බැහැර කරණ ලද්දේ වේ’ යි උත්තේෂකභික්ෂුන්ට මෙය කීහ.

21. “සමාමිති, මෙසේ කී කල්හි ඒ උත්තේෂකභික්ෂුහු ‘ඇවැත්නි, මෙය ඇවැත් වේ. මෙය අනාපතති නො වේ. මේ භික්ෂු තෙමේ ඇවැත්ව පැමිණියේ වේ. මේ භික්ෂු තෙමේ නො පැමිණියේ නොවේ. මේ භික්ෂු තෙමේ බැහැර කරණ ලද්දේ වේ. මේ භික්ෂු තෙමේ බැහැර නො කරණ ලද්දේ නො වේ. අකොප්ප වූ සසුනට ගැලපෙන්නා වූ ධාර්මිකකමයෙන් බැහැර කරණ ලද්දේ වේ. ආයුෂමත්ති, තෙපි බැහැර කරණ ලද මේ මහණහුට අනුවථීක නො වටු. අනුගමනය නො කරවු’ යි උත්තේෂණානුවථීකභික්ෂුන්ට කීහ.

22. “සමාමිති, උත්තේෂකභික්ෂුන් විසින් මෙසේත් කියනු ලබන්නා වූ උත්තේෂණානුවථීකභික්ෂුහු උත්තේෂණ වූ ඒ මහණ ඒ ලෙසින් ම පිරිවරත්”.

23. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “භික්ෂුසංඝ තෙමේ බිඳුනේ ය. භික්ෂුසංඝ තෙමේ බිඳුනේ ය” යි හුනස්තෙන් නැගිට උත්තේෂකභික්ෂුන් වෙත වැඩිසේක. වැඩි පැණ වූ අසුතෙහි වැඩහුන් සේක.

24. වැඩහිඳු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ උත්තේෂකභික්ෂුන්ට මෙය වදාළ සේක: “මහණෙනි, තෙපි ‘අපට වැටහෙයි. අපට වැටහේ ය’ යි යම් ඒ කරුණෙක්හි මහණෙක් බැහැර කළ යුතු ය” යි නතමක් සලකවු.

25. “මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් ඇවැත්ව පැමිණියේ වේ. හෙතෙමේ ඒ ඇවැත් ඇවැත් නො වේ ය යි දැකූම් ඇත්තේ වේ. සෙසු භික්ෂුහු ඒ ඇවැත් ඇවැත් ය යි දැකූම් ඇත්තෝ වෙති.

26. “මහණෙනි, ඒ භික්ෂුහු ඒ මහණහු ගැණ “මේ ආයුෂමත් තෙමේ බොහෝ ඇසුපිරිතැන් ඇත්තේ ය. පුහුණු කළ නිකාය ඇත්තේ ය. ධර්ම-ධර ය. විනයධර ය. මාතෘකාධර ය. පණ්ඩිත ය. ව්‍යක්ත ය. නුවණැත්තේ ය. ලජ්ජා ඇත්තේ ය. කුකුස් කරන්නේ ය. හික්මෙනු කැමැත්තේ ය. අපි මේ මහණහු ඇවැත් නො දැක්මෙහි බැහැර කරන්නෙමු නම්, අපි මේ මහණහු සමග පොහෝ නො කරන්නෙමු නම්, මේ මහණහු හැර පොහොස කරන්නෙමු නම්, ඒ හෙතෙමන් සංඝයාගේ ධර්මයක් කලහයක් විග්‍රහයක් විවාදයක් සංඝයාගේ බිඳීමක් සංඝයාගේ හෙදයට ඉරි වැටීමක් සංඝයා වෙත් කිරීමක් සංඝයාගේ වෙනස් බවක් වන්නේ ය යි දැනින් ද ?

27 මහණෙනි, බිඳීම බරපතල කොට සලකන භික්ෂුන් විසින් ඒ මහණ තෙමේ ඇවැත් නො දැක්මෙහි බැහැර නො කට යුතු ය.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

28. “ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු ආපනතිං ආපනොනා නොති. සො තස්සා ආපනතිං අනාපනතිද්විතී නොති. අඤ්ඤා භික්ඛු තස්සා ආපනතිං ආපනතිද්විතීනො නොනාති.

29. “නෙ වෙ භික්ඛවෙ භික්ඛු තං භික්ඛුං ඵලං ජානනාති: ‘අයං බො ආයස්මා ඛුද්දස්සනො ආගතාගමො ධම්මධරො විනයධරො මානිකාධරො පණ්ඩිතො ව්‍යවහාරා මෙධාවී ලජ්ජා කුකකුච්චකො සිකංකාමො, සවෙ මයං ඉමං භික්ඛුං ආපනතිං අදස්සනෙ උක්ඛිපිස්සාම, න මයං ඉමිනා භික්ඛුනා සද්ධිං පමාසෙස්සාම. විනා ඉමිනා භික්ඛුනා පමාසෙස්සාම, න මයං ඉමිනා භික්ඛුනා සද්ධිං සංසකමමං කරස්සාම, විනා ඉමිනා භික්ඛුනා සංසකමමං කරස්සාම, න මයං ඉමිනා භික්ඛුනා සද්ධිං ආසනෙ නිසීදිස්සාම, විනා ඉමිනා භික්ඛුනා ආසනෙ නිසීදිස්සාම, න මයං ඉමිනා භික්ඛුනා සද්ධිං යාගුපානෙ නිසීදිස්සාම, විනා ඉමිනා භික්ඛුනා යාගුපානෙ නිසීදිස්සාම, න මයං ඉමිනා භික්ඛුනා සද්ධිං හත්තගෙහ නිසීදිස්සාම, විනා ඉමිනා භික්ඛුනා හත්තගෙහ නිසීදිස්සාම, න මයං ඉමිනා භික්ඛුනා සද්ධිං ඵකච්ඡෙනො වසිස්සාම, විනා ඉමිනා භික්ඛුනා ඵකච්ඡෙනො වසිස්සාම, න මයං ඉමිනා භික්ඛුනා සද්ධිං යථාබුක්ඛං අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ඤාලිකමමං සාමිච්චිකමමං කරස්සාම, විනා ඉමිනා භික්ඛුනා යථාබුක්ඛං අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ඤාලිකමමං සාමිච්චිකමමං කරස්සාම, හරිස්සති සංසස්ස තතොනිදනං හණ්ඩනං කලහො විග්ගතො විවාදෙ සංසංභෙදෙ සංසාරාජී සංසංචච්ඡානං සංසංනානාකරණ’නාති.

30. “නෙදගරුකෙහි භික්ඛවෙ භික්ඛුහි න සො භික්ඛු ආපනතිං අදස්සනෙ උක්ඛිපිතබ්බො” ති.

31. අථ බො හගවා උක්ඛිපනානුචත්තකං භික්ඛුනං ඵතමස්මං නාසිකා උට්ඨායාසනා යෙන උක්ඛිපනානුචත්තකා භික්ඛු තෙනුපසංඝමි. උපසංඝක-
මිච්චා පඤ්ඤානො ආසනෙ නිසීදි.

32. නිසංජ්ඣ බො හගවා උක්ඛිපනානුචත්තකෙ භික්ඛු ඵතදවොච: “මා බො කුමෙහ භික්ඛවෙ ආපනතිං ආපජ්ජිකා ‘නමිහ ආපනනා. නමිහ ආපනනා’ ති ආපනතිං¹ න පටිකාතබ්බං මඤ්ඤාදිස්ම.

33. “ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු ආපනතිං ආපනොනා නොති. සො තස්සා ආපනතිං අනාපනතිද්විතී නොති. අඤ්ඤා භික්ඛු තස්සා ආපනතිං ආපනතිද්විතීනො නොනාති.

34. “සො වෙ භික්ඛවෙ භික්ඛු තෙ භික්ඛු ඵලං ජානනාති: ‘ඉමෙ බො ආයස්මන්තා² ඛුද්දස්සනා ආගතාගමො ධම්මධරො විනයධරො පණ්ඩිතො ව්‍යවහාරා මෙධාවීතො ලජ්ජිතො කුකකුච්චකො සිකංකාමො නාලං මමං වා කාරණා අඤ්ඤාසං වා කාරණා ඡන්ද්‍ර දෙසා මොහා හයා අගතිං ගතතුං. සවෙ මං ඉමෙ භික්ඛු ආපනතිං අදස්සනෙ උක්ඛිපිස්සානති, න මයා සද්ධිං උපොසථං කරස්සානති, විනා මයා උපොසථා කරස්සානති, හරිස්සති සංසස්ස තතොනිදනං හණ්ඩනං කලහො විග්ගතො විවාදෙ සංසංභෙදෙ සංසාරාජී සංසංචච්ඡානං සංසංනානාකරණ’නාති.

1. “ආපනන” මි ඡ සං. 2. ‘ආයස්මන්තා’ යාසමි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

28. “මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් ඇවතට පැමිණියේ වේ. හෙතෙමේ ඒ ඇවත ඇවැත් නොවෙයි යන දැකුම් ඇත්තේ වේ. සෙසු භික්ෂූහු ඒ ඇවත ඇවැත් ය යන ලබ්ධි ඇත්තෝ වෙත්.

29. “මහණෙනි, ඒ භික්ෂූහු ඒ මහණහු පිළිපද ව ‘මේ ආයුෂමත් තෙමේ බොහෝ ඇසුපිරිනැන් ඇත්තේ ය. පුහුණු කළ නිකාය ඇත්තේ ය. ධම්මර ය. විනයධර ය. මාතෘකාධර ය. පණ්ණිත ය. ව්‍යක්ත ය. නුවණැත්තේ ය. ලජ්ජා ඇත්තේ ය. කුකුස් කරන්නේ ය. හික්මෙනු කැමැත්තේ ය. අපි මේ මහණහු ඇවැත් නො දැක්මෙහි බැහැර කරන්නෙමු නම් අපි මේ මහණහු හා නො පවරන්නෙමු නම්, මේ මහණහු හැර පවරන්නෙමු නම්, අපි මේ මහණහු සමග සමාසකම් නො කරන්නෙමු නම්, මේ මහණහු හැර සමාසකම් කරන්නෙමු නම්, අපි මේ මහණහු සමග එක් අසුනෙහි නො හිඳින්නෙමු නම්, මේ මහණහු හැර අසුනෙහි හිඳින්නෙමු නම්, අපි මේ මහණහු සමග යාග්‍රාපාතයෙහි (කැද බිමට) නො හිඳින්නෙමු නම්, මේ මහණහු හැර කැද බිමට හිඳින්නෙමු නම්, අපි මේ මහණහු සමග බන්ධලෙහි නො හිඳින්නෙමු නම්, මේ මහණහු හැර බන්ධලෙහි හිඳින්නෙමු නම්, අපි මේ මහණ සමග එක් පියසි ඇති ගෙයි නො වසන්නෙමු නම්, මේ මහණහු හැර එක් පියසි ඇති ගෙයි වසන්නෙමු නම්; අපි මේ මහණහු සමග වැඩිමහල් පිළිවෙලට වැදීම නැගිසිටීම ඇඳිලි කිරීම සැලකිලි කිරීම (සුදුසු ගෞරවය) නො කරන්නෙමු නම්, මේ මහණ හැර වැඩිමහල් පිළිවෙලට වැදීම නැගිසිටීම ඇඳිලි කිරීම සැලකිලි කිරීම කරන්නෙමු නම්, ඒ හෙතෙමන් සමාසයාගේ ඛබ්බයක් කලහයක් විග්‍රහයක් විවාදයක් සමාස-තෙදයක් සමාසරාජියක් සමාසවච්ඡානයක් සමාසනානාකරණයක් වන්නේ ය’ යි මෙසේ දනිත් ද ?

30. “මහණෙනි, සමාසතෙදය බරපතල කොට සලකන භික්ෂූන් විසින් ඒ මහණ තෙමේ ඇවැත් නො දැක්මෙහි නගමක් බැහැර කළ යුතු” යි.

31. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ උත්සෙසපක භික්ෂූන්ට මේ කරුණ වදාරූ හුත්තරෙත්ත නැගිට උත්සෙසපානුවර්තීක භික්ෂූන් වෙත වැඩි සේක. වැඩි පැණවූ අසුනෙහි හුන්සේක.

32. වැඩිහිඳ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ උත්සෙසපානුවර්තීක භික්ෂූන්ට මෙය වදාළ සේක: “මහණෙනි, තෙපි ඇවැතට පැමිණ ‘තො පැමිණියමෝ වෙමු. පැමිණියමෝ නො වෙමු’ යි ඇවැතට පිළියම් නො කට යුතු ය යි සැලකුවහුයා.

33. “මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ ඇවැතට පැමිණියේ වේ. හෙතෙමේ ඒ ඇවැත ඇවැත් නො වෙයි යන ලබ්ධි ඇත්තේ වේ. සෙසු භික්ෂූහු ඒ ඇවැත ඇවැත් ය යන ලබ්ධි ඇත්තෝ වෙති.

34. “මහණෙනි, ඒ මහණතෙමේ ඒ මහණන් ගැණ ‘මේ ආයුෂමත්ත බොහෝ ඇසුපිරිනැන් ඇත්තාය. පුහුණු වූ නිකාය ඇත්තාය. ධම්මරසන. විනයධරයන. මාතෘකාධරයන. පණ්ණිතයන. ව්‍යක්තයන. නුවණැත්තාය. ලජ්ජා ඇත්තාය. කුකුස් කරන්නාය. හික්මෙනු කැමැත්තාය. මා නිසා හෝ අනුන් නිසා හෝ ඡන්දයෙන් හෝ දොෂයෙන් හෝ මොහයෙන් හෝ බියෙන් හෝ අගතියට යන්ට සුදුසු නො වෙත්. මේ භික්ෂූහු මා ඇවැත් නො දැක්මෙහි බැහැර කරන්නාහු නම්, මා හා පොහොය නො කරන්නාහු නම්, මා හැර පොහොය කරන්නාහු නම්, ඒ හෙතෙමන් සමාසයාගේ ඛබ්බයක් කලහයක් විග්‍රහයක් විවාදයක් සමාසතෙදයක් සමාසරාජියක් සමාසවච්ඡානයක් සමාසනානාකරණයක් වන්නේ ය යි මෙසේ දනී ද ?

35. “හෙදගරුකෙන භික්ඛවෙ භික්ඛුනා පරෙසමපි සද්ධාය¹ සා ආපතති දෙසෙනබ්බා.

36. “ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු ආපතතිං ආපනෙතා හොති. සො තස්සා ආපතතියා අනාපතතිදිට්ඨි හොති. අඤ්ඤා භික්ඛු තස්සා ආපතතියා ආපතතිදිට්ඨිනො නොතති.

37. “සො වෙ භික්ඛවෙ, භික්ඛු තෙ භික්ඛු එවං ජානාති: ‘ඉමෙ බො ආසස්මනතා බහුසස්සනා. ආගතාගමා. ධම්මධාරා. විනයධාරා. මානිකාධාරා. පණ්ඩිතා. ව්‍යග්ගතා. මෙධාවිනො. උප්පිනො. කුකකුච්චිකා. සිකකාකාමා, නාලං මමං වා කාරණා අඤ්ඤාසංචා කාරණා ඡන්ද්‍ර දෙසාමොහා හයා අගතිං ගනතුං. සවෙ මං ඉමෙ භික්ඛු ආපතතියා අදස්සනෙ උක්ඛිට්ඨස්සනති, න මයා සද්ධිං පචාරෙස්සනති, විනා මයා පචාරෙස්සනති, න මයා සද්ධිං සමික්ඛමං කරස්සනති, විනා මයා සමික්ඛමං කරස්සනති, න මයා සද්ධිං ආසනෙ නිසීදිස්සනති, විනා මයා ආසනෙ නිසීදිස්සනති, න මයා සද්ධිං යාගුපානෙ නිසීදිස්සනති, විනා මයා යාගුපානෙ නිසීදිස්සනති, න මයා සද්ධිං භත්තගෙහ නිසීදිස්සනති, විනා මයා භත්තගෙහ නිසීදිස්සනති, න මයා සද්ධිං එකව්ඡනෙන වසිස්සනති, විනා මයා එකව්ඡනෙන වසිස්සනති, න මයා සද්ධිං යථාබ්‍රහ්මිං අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ඤාලිකමමං සාමිච්චිකමමං කරස්සනති, විනා මයා යථාබ්‍රහ්මිං අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ඤාලිකමමං සාමිච්චිකමමං කරස්සනති, හපිස්සති සමික්ඛස්ස නතොතිදනා හණ්ඩනං කලතො විග්ගතො විවාදෙ, සමික්ඛෙතෙද, සමික්ඛරාජී සමික්ඛච්චත්ථානං සමික්ඛනානංකරණ’ නති,

38. “හෙදගරුකෙන භික්ඛවෙ, භික්ඛුනා පරෙසමපි සද්ධාය සා ආපතති දෙසෙනබ්බා” ති.

39. අථ බො භගවා උක්ඛිභ්‍යානුච්චතාකානං භික්ඛුනං එතමත්ථං නාසිත්වා උට්ඨායාසනා පකකම්.

40. තෙන බො පන සමයෙන උක්ඛිභ්‍යානුච්චතකා භික්ඛු තත්ථෙව අනෙතාසිමායං උපොසථං කරොනති. සමික්ඛමමං කරොනති.

41. උක්කෙට්ඨකා පන භික්ඛු නිසසිමං ගතත්වා උපොසථං කරොනති. සමික්ඛමමං කරොනති.

42. අථ බො අඤ්ඤාතරො උක්කෙට්ඨකො භික්ඛු යෙන භගවා තෙනුප-සමකම්. උපසමකමිත්ථා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසිනෙතා බො සො භික්ඛු භගවන්තං එතදවොච: “එතෙ භනෙන, උක්ඛිභ්‍යානුච්චතකා භික්ඛු තත්ථෙව අනෙතාසිමායං උපොසථං කරොනති. සමික්ඛමමං කරොනති. මයං පන භනෙන, උක්කෙට්ඨකා භික්ඛු නිසසිමං ගතත්වා උපොසථං කරොමි. සමික්ඛමමං කරොමි” ති.

43. “තෙ වෙ භික්ඛු, උක්ඛිභ්‍යානුච්චතකා භික්ඛු තත්ථෙව අනෙතා-සිමායං උපොසථං කරස්සනති, සමික්ඛමමං කරස්සනති, යථා මයා ඤාතති ච අනුසාවණං ච පඤ්ඤාත්තා, තෙසං තාති කමමාති ධම්මිකාති² හපිස්සනති අකුප්පාති ධානාරතාති. කුමො වෙ භික්ඛු උක්කෙට්ඨකා භික්ඛු තත්ථෙව අනෙතාසිමායං උපොසථං කරස්සථ, සමික්ඛමමං කරස්සථ, යථා මයා ඤාතති අනුසාවණං ච පඤ්ඤාත්තා, කුමොකම්පි නාති කමමාති ධම්මිකාති හපිස්සනති අකුප්පාති ධානාරතාති. තං කිස්ස හෙතු? නානාසංවාසකා එතෙ³ භික්ඛු කුමොති, කුමො ච තෙහි නානාසංවාසකා.

1. “සකාය” PTS. 2. “ධම්මිකාති සමමාති” ම ඡ සා. 3. “තෙ” සි.

35. “මහණෙනි, බිදීම බරපතල කොට සලකන මහණුන් විසින් අනුන් පිළිබඳ විඥාපයෙන් ද ඒ ඇවැත දෙසිය යුතු ය”

36. “මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ ඇවැතට පැමිණියේ වේ. හෙතෙමේ ඒ ඇවැත ඇවැත් නො වෙසන ලබ්ධි ඇත්තේ වේ. සෙසු භික්ෂූහු ඒ ඇවැත ඇවැත් ය යන ලබ්ධි ඇත්තෝ වෙත්.

37. “මහණෙනි, ඒ මහණ තෙමේ ඒ මහණුන් ගැණ ‘මේ ආයුෂ්මත්හු බොහෝ ඇසුපිරිතැන් ඇත්තාය. පුහුණු කළ නිකාය ඇත්තාය. ධර්මවරයක. විනයවරයක. මාතෘකාවරයක. පණ්ණාසකයක. ව්‍යාකරණයක. නුවණැත්තාය. ලජ්ජා ඇත්තාය. කුකුළු කරන්නාය. හික්මෙන්නට කැමැත්තාය. මා නිසා හෝ අනුන් නිසා හෝ ජනපදයන් හෝ දේශයන් හෝ මොහයන් හෝ භයෙන් හෝ අගනියට යන්නට සුදුසු නො වෙත්. මේ භික්ෂූහු මා ඇවැත් නො දැක්මෙහි බැහැර කරන්නාහු නම්, මා සමග නො පවරන්නාහු නම්, මා හැර පවරන්නාහු නම්, මා සමග සඤ්ජනම් නො කරන්නාහු නම්, මා හැර සඤ්ජනම් කරන්නාහු නම්, මා සමග එක් ආසනයෙහි නො හිඳින්නාහු නම්, මා හැර ආසනයෙහි හිඳින්නාහු නම්, මා සමග යාගු-පානයෙහි නො හිඳින්නාහු නම්, මා හැර යාගුපානයෙහි හිඳින්නාහු නම්, මා සමග බත්තලෙහි නො හිඳින්නාහු නම්, මා හැර බත්තලෙහි හිඳින්නාහු නම්, මා සමග එක් පියසි ඇති ගෙසි නො වසන්නාහු නම්, මා හැර එක් පියසි ඇති ගෙසි වසන්නාහු නම්, මා සමග වැඩිමහලු පිළිවෙලට වැදීම නැතිසිටීම ඇඳිලිකිරීම සැලකිලිකිරීම නො කරන්නාහු නම්, මා හැර වැඩිමහලු පිළිවෙලට වැදීම නැතිසිටීම ඇඳිලිකිරීම සැලකිලිකිරීම කරන්නාහු නම්, ඒ හෙතෙමන් සඤ්ජායේ ධර්මයක් කලනයක් විග්‍රහයක් විවාදයක් සඤ්ජායෙකක් සඤ්ජායෙකක් සඤ්ජායෙකක් සඤ්ජායෙකක් සඤ්ජායෙකක් වන්නේ ය’ යි දනී ද ?

38. “මහණෙනි, බිදීම බරපතල කොට සලකන මහණුන් විසින් අනුන් පිළිබඳ විඥාපයෙන් ද ඒ ඇවැත දෙසිය යුතු” යි.

39. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ උත්ඤ්ජානාවචීකතික්ෂුන්ට මේ කරුණ වදාරා හුනස්තෙන් නැගිට වැඩි සේක.

40. එකල්හි උත්ඤ්ජානාවචීකතික්ෂු එහි සීමාව තුළ ම පොහොය කෙරෙත්. සඤ්ජනම් කෙරෙත්.

41. උත්ඤ්ජානාවචීකතික්ෂු සීමාවෙන් බැහැරට ගොස් පොහොය කෙරෙත්. සඤ්ජනම් කෙරෙත්.

42. එකල්හි එක්තරා උත්ඤ්ජානාවචීකතික්ෂු මහණෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ගියේ ය. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්වේ ය. පසෙක හුන් ඒ මහණ තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සවාමිනි, මේ උත්ඤ්ජානාවචීකතික්ෂු එහි ම සීමාව තුළ පොහොය කරත්. සඤ්ජනම් කරත්. සවාමිනි, උත්ඤ්ජානාවචීකතික්ෂු වූ අපි සීමාවෙන් බැහැරට ගොස් පොහොය කරමු. සඤ්ජනම් කරමු” යි මෙය සැළ කළේ ය.

43. “මහණ, ඒ උත්ඤ්ජානාවචීකතික්ෂු එහි ම සීමාව තුළ මා විසින් පැණ වූ ඤාතරියත් අනුසාවණයත් යම් සේ ද, (එසේ) පොහොය කරන්නාහු නම්, සඤ්ජනම් කරන්නාහු නම්, ඔවුන්ගේ ඒ කමයෝ අකොප්‍ය ද සසුනට සුදුසු ද ධාර්මික ද වෙති. මහණ, තෙපි උත්ඤ්ජානාවචීකතික්ෂු එහි ම සීමාව තුළ මා පැණ වූ ඤාතරියත් අනුසාවණයත් පරිදි පොහොය කරන්නාහු නම්, සඤ්ජනම් කරන්නාහු නම්, තොපගේ ද ඒ කමයෝ අකොප්‍ය ද සසුනට සුදුසු ද ධාර්මික ද වෙති. නිතම් හෙතෙමන් ද ? යත්: ඒ භික්ෂූහු තොප හා නානාසංවාසක වෙති. තෙපි ද ඔවුන් හා නානාසංවාසක වවු. (එහෙයිනි.)

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

44. “දොමා භික්ඛු, නානාසංවාසකභූමියො: අනන්තා වා අනන්තා නානාසංවාසකං කරොති, සමග්ගො වා නං සඛෙසා උඤ්චති අදස්සනෙ වා අප්පට්ඨකමෙම වා අප්පට්ඨිත්ඤ්ඤායෙන වා, ඉමා බො භික්ඛු, දො නානා-සංවාසකභූමියො.

45. “දොමා භික්ඛු, සමානසංවාසකභූමියො: අනන්තා වා අනන්තා සමානසංවාසකං කරොති, සමග්ගො වා නං සඛෙසා උඤ්චති. ඔසාරෙති අදස්සනෙ වා අප්පට්ඨකමෙම වා අප්පට්ඨිත්ඤ්ඤායෙන වා, ඉමා බො භික්ඛු, දො සමානසංවාසකභූමියො” ති.

46. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු භත්තග්ගෙ අනන්තරස්සරෙ භණ්ඩනජානා කලහජානා විවාදපනා අඤ්ඤමඤ්ඤං අනුලොමිකං කායකමමං වජ්ඣකමමං උපදංසෙසානති. හත්ථපරාමාසං කරොනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම සමණා සකාපුත්තියා භත්තග්ගෙ අනන්තරස්සරෙ භණ්ඩනජානා කලහජානා විවාදපනා අඤ්ඤමඤ්ඤං අනුලොමිකං කායකමමං වජ්ඣකමමං උපදංසෙසානති. හත්ථපරාමාසං කරිස්සානති” ති. අස්සොසුං බො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං ඛියනානං විපාවෙනානං. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨජා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති “කථං හි නාම භික්ඛු භත්තග්ගෙ අනන්තරස්සරෙ භණ්ඩනජානා කලහජානා විවාදපනා අඤ්ඤමඤ්ඤං අනුලොමිකං කායකමමං වජ්ඣකමමං උපදංසෙසානති? හත්ථපරාමාසං කරිස්සානති?” ති.

47. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං: “සච්චං කීර් භික්ඛවෙ,” -පෙ- “සච්චං භගවා” -පෙ- විගර්හිත්වා ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙත්ති: “හිනෙත භික්ඛවෙ, සඛෙස අධම්මයමානෙ¹ අසමමාදිකාය වත්තමානාය² එතතාවතා න අඤ්ඤමඤ්ඤං අනුලොමිකං කායකමමං වජ්ඣකමමං උපදංසෙසාම, හත්ථපරාමාසං කරිස්සාමා” ති. ආසතෙ නිසීදිතබ්බං, හිනෙත භික්ඛවෙ, සඛෙස ධම්මයමානෙ සමමාදිකාය වත්තමානාය ආසනනන්තරිකාය නිසීදිතබ්බං” තති.

48. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු සඛ්ඤ්ඤාමයෙකි භණ්ඩනජානා කලහජානා විවාදපනා අඤ්ඤමඤ්ඤං මුඛසතති විතුදනා විහරති. තෙන සකෙකානති නං අධිකරණං වුපසමෙතුං. අථ බො අඤ්ඤනරො භික්ඛු යෙන භගවා තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමි භගවතා අභිවාදෙත්වා එකමනං අරියාසි. එකමනං සීනා බො සො භික්ඛු භගවතා එතදවොච: “ඉධ හතෙත, භික්ඛු සඛ්ඤ්ඤාමයෙකි භණ්ඩනජානා කලහජානා විවාදපනා අඤ්ඤමඤ්ඤං මුඛසතති විතුදනා විහරති. තෙන සකෙකානති නං අධිකරණං වුපසමෙතුං. සාධු හතෙත භගවා යෙන තෙ භික්ඛු තෙනුපසඤ්ඤාමි අනුකමපං උපාදයා” ති. අභිවාසෙසි භගවා තුණ්හිතාවෙන.

1. “අධම්මයමානෙ” ම ඡ සා.

2. “අසමමාදිකාය වත්තමානායාති - අසමමාදිකාය වත්තමානාය;

අසමම වා පාඨො” ඉති අධිකාථායං දිස්සතෙ.

44. “මහණ, නානාසංවාසකභූමි දෙකෙකි: තෙමේ හෝ තමා නානා-සංවාසක කරයි. සමගි වූ සඛ්ඤ තෙමේ ඇවැත් නො දැක්මෙහි හෝ ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි හෝ ලාමක මිසද්ව අත් නො හැරීමෙහි හෝ ඔහු බැහැර කෙරේ යනුයි. මහණ, මේ නානාසංවාසකභූමි දෙක ය.

45. “මහණ, සමානසංවාසකභූමි දෙකෙකි: තෙමේ හෝ තමන් සමාන-සංවාසක කෙරෙයි. සමගි වූ සඛ්ඤ තෙමේ හෝ ඇවැත් නො දැක්මෙහි හෝ ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි හෝ ලාමක මිසද්ව අත් නො හැරීමෙහි හෝ බැහැර කරණ ලද්දහු ඇතුළත් කෙරේ යනුයි. මහණ, මේ සමානසංවාසකභූමි දෙක ය” යි.

46. එකල්හි භික්ෂුහු බන්තලෙහි ද ඇතුළු ගමිහි ද ගටගත් ඔබර ඇත්තෝ හටගත් කලහ ඇත්තෝ විවාදයට පැමිණියෝ ඔවුනොවුන්ට නො සුදුසු වූ කායකම් වාක්‍යකම් දක්වත්. අතින් ගසා ගනිත්. එකල්හි මිනිස්සු “කෙසේ නම් ශ්‍රමණශාසනයෙහි බන්තලෙහි ඇතුළුගමෙහි හටගත් ඔබර ඇත්තෝ හටගත් කලහ ඇත්තෝ විවාදයට පැමිණියෝ ඔවුනො-වුන්ට නො සුදුසු වූ කායකම් වාක්‍යකම් දක්වත් ද? අතින් ගසා ගනිත්ද” යි අවමන් කෙරෙත්. තිත්තු කෙරෙත්. දෙස් කියත්. භික්ෂුහු අවමන් කරණ තිත්තු කරණ දෙස් කියන ඒ මිනිසුන්ගේ කතාව ඇසූහ. අලොච්ඡ වූ යම් ඒ භික්ෂුහු වෙත් ද, ඔහු “කෙසේ නම් භික්ෂුහු බන්තලෙහි ඇතුළුගමෙහි හටගත් ඔබර ඇත්තෝ හටගත් කලහ ඇත්තෝ විවාදයට පැමිණියෝ ඔවුනොවුන්ට නො සුදුසු වූ කායකම් වාක්‍යකම් දක්වත් ද? අතින් ගසා ගනිත්ද” යි අවමන් කෙරෙත්. තිත්තු කෙරෙත්. දෙස් කියත්.

47. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. “මහණෙනි, සැබැ ද?” -ප- “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, සැබෑ ය” -ප- ගරහා දැනම් කතා කොට භික්ෂුන් අමතා “මහණෙනි, සඛ්ඤා බිදුනු කල්හි අධිමානසී කරණ කල්හි නො සතුට උපදවන ක්‍රියා කරණ කල්හි (සතුටු නො විය හැකි කතා පවත්නා කල්හි) ‘මෙපමණකින් ඔවුනොවුන්ට අනුලෝම නො වූ කායකම් වාක්‍යකම් නො දක්වන්නෙමු. අතින් ගසා නො ගත්තෙමු’ යි සම්ප ආසන්නයෙහි නො හිඳිය යුතු ය. මහණෙනි, සඛ්ඤා බිදුනු කල්හි ධම්මානසී කරණ කල්හි සතුටු විය හැකි කතා පවත්නා කල්හි අසුන්කන් හැර හිඳිය යුතු ය” යි වදාළ සේක.

48. එකල්හි භික්ෂුහු සහමාද හටගත් ඔබර ඇත්තාහු හටගත් කලහ ඇත්තාහු විවාදයට පැමිණියාහු ඔවුනොවුන්ට මුඛසැන්වලින් (වචන නැමැති අඩයට්ටලින්) විදමින් වෙසෙත්. ඔහු ඒ අධිකරණය සන්සිද්ධීමට නො හැකි වෙත්. ඒ අතර එක්තරා මහණෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ගියේ ය. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක සිටියේ ය. පසෙක සිටියා වූ ඒ මහණ තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සවාමීනි, මෙහි භික්ෂුහු සහ මාද හටගත් ඔබර ඇත්තාහු හටගත් කලහ ඇත්තාහු විවාදයට පැමිණියාහු ඔවුනොවුන්ට මුඛසැන්වලින් විදමින් වෙසෙත්. ඔහු ඒ අධිකරණය සන්සිද්ධීමට නො හැකි වෙත්. සවාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනුකම්පා උපදවා ඒ භික්ෂුන් වෙතට වහින සේක් නම්, මැනවැ” යි සැළ කළේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුෂ්ණිථාවසෙන් (එය) ඉවසා වදාළ සේක.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

49. අථ බො භගවා යෙන තෙ භික්ඛු තෙනුපසඛකම්. උපඛකම්භා පඤ්ඤානෙත ආසනෙ තිසිදි. නිසජ්ඣ බො භගවා තෙ භික්ඛු එතදවොච: “අලං භික්ඛවෙ, මා භණ්ඩනං. මා කලහං. මා විග්ගහං. මා විවාද” නති. එවං චුතොත අඤ්ඤාතරො අධම්මවාදී භික්ඛු භගවන්තං එතදවොච: “ආගමෙතු භනොත, භගවා ධම්මස්සාමි. අප්පොස්සකකො භනොත, භගවා දිට්ඨධම්මසුඛවිහාරං අනුයුතොතා විතරතු. මයමෙතෙන භණ්ඩනෙන කලහෙන විග්ගහෙන විවාදෙන පඤ්ඤාසිස්සාමා” ති. දුතියමපි බො භගවා තෙ භික්ඛු එතදවොච: “අලං භික්ඛවෙ, මා භණ්ඩනං. මා කලහං. මා විග්ගහං. මා විවාද” නති. දුතියමපි බො සො අධම්මවාදී භික්ඛු භගවන්තං එතදවොච. “ආගමෙතු භනොත, භගවා ධම්මස්සාමි. අප්පොස්සකකො භනොත භගවා දිට්ඨධම්මසුඛවිහාරං අනුයුතොතා විතරතු. මයමෙතෙන භණ්ඩනෙන කලහෙන විග්ගහෙන විවාදෙන පඤ්ඤාසිස්සාමා” ති.

50. අථ බො භගවා භික්ඛු ආමනොසි: “භුතපුබ්බං භික්ඛවෙ, බාණ්ණසිසං බ්‍රහ්මදතොතා නාම කාසිරාජා අහොසි අඤ්ඤා මහඥානො මහා-හොතො මහබ්බලො මහාවාතනො මහාවිජ්ජනො පරිපුණ්ණ කොසකොට්ඨා-ගාරො.

51. “දිසිති නාම කොසලරාජා අහොසි දළිඳො අසුමනො අසු-නොතො අසුබලො අසුවාහනො අසුවිජ්ජනො අපරිපුණ්ණකොසකොට්ඨා-ගාරො.

52. “අථ බො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදතොතා කාසිරාජා චතුරසිතිං සෙනං සන්තප්තිවා දිසිති- කොසලරාජානා අබ්බාසාසි.

53. “අස්සොසි බො භික්ඛවෙ, දිසිති කොසලරාජා ‘බ්‍රහ්මදතොතා නිර-කාසිරාජා චතුරසිතිං සෙනං සන්තප්තිවා මමං අබ්බාසානො’ ති.

54. “අථ බො භික්ඛවෙ, දිසිතිස්ස කොසලරඤ්ඤා එතදනොසි: ‘බ්‍රහ්ම-දතොතා බො කාසිරාජා අඤ්ඤා මහඥානො මහාහොතො මහබ්බලො මහා-වාහනො මහාවිජ්ජනො පරිපුණ්ණකොසකොට්ඨාගාරො. අනම්පතමි දළිඳො අසුමනො අසුනොතො අසුබලො අසුවාහනො අසුවිජ්ජනො අපරිපුණ්ණ-කොසකොට්ඨාගාරො. නාහං පටිබලො බ්‍රහ්මදතොතා කාසිරඤ්ඤා එක-සඤ්ඤාමි සතිතු. යනුනුතං පටිගච්චෙව නගරමා නිප්පතෙය්’ නති.

55. “අථ බො භික්ඛවෙ, දිසිති කොසලරාජා මනෙසිං ආදය පටිගච්චෙව නගරමා නිප්පති.

56. “අථ බො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදතොතා කාසිරාජා දිසිතිස්ස කොසල-රඤ්ඤා බලං ච වාතනං ච ජනපදං ච කොසං ච කොට්ඨාගාරං ච අභිවිජ්ජ අභිකම්බසි.¹

49. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ හිඤ්ඤත් වෙත වැඩිසේක. වැඩි පැණවූ අසුනෙහි වැඩ හුන් සේක. වැඩහිද, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ හිඤ්ඤත්ට ‘මහණෙනි, කම් නැත. ඔබර නො කරවු. කලහ නො කරවු. විග්‍රහ (විරාඬග්‍රහණ) නො කරවු. විවාද නො කරවු’ යි වදාළසේක. මෙසේ වදාළ කල්හි එක්තරා අධම්මවාදී මහණෙක් තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “ස්වාමීනි, ධම්මස්වාමී වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ (නිසි කල් එන තෙක්) ඉවසා වදාරණ සේක්වා. ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ උත්සාහ රහිත ව මෙලොව සුවපහසුවෙහි එක්වන් යෙදී වසන සේක්වා. අපි මේ ඔබරයෙන් කලහයෙන් විග්‍රහයෙන් විවාදයෙන් ප්‍රකට වන්නෙමු” යි දන්වා සිටියේ ය. දෙවනු ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “මහණෙනි, කම් නැත. ඔබර නො කරවු. කලහ නො කරවු. විග්‍රහ නො කරවු. විවාද නො කරවු” යි වදාළ සේක. දෙවනු ද ඒ අධම්මවාදී මහණ තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “ස්වාමීනි, ධම්මස්වාමී වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඉවසා වදාරණ සේක්වා. ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ උත්සාහ රහිත ව මෙලොව සුවපහසුවෙහි එක්වන් යෙදී වසන සේක්වා. අපි මේ ඔබරයෙන් මේ කලහයෙන් මේ විග්‍රහයෙන් මේ විවාදයෙන් ප්‍රකට වන්නෙමු” යි සැලකෙළේ ය.

50. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හිඤ්ඤත් ඇමතුසේක: “මහණෙනි, පෙර බරණැස් නුවර ධනයෙන් සමෘද්ධි වූ නිදන්ගත මහත් ධන ඇති මහත් උපහොග පරිනොගසමපත් ඇති මහත් බල ඇති මහත් වාහන ඇති මහත් රට ඇති පිරිපුන් කොටුගල් ඇති බ්‍රහ්මදත්ත නම් කසිරජේක් විය.

51. “එසේම දිළිඳු වූ ස්වල්ප ධන ඇති ස්වල්ප උපහොග පරිනොග සමපත් ඇති ස්වල්ප බල ඇති ස්වල්ප වාහන ඇති ස්වල්ප වූ රට ඇති හිස් වූ කොටුගල් ඇති දිසිති නම් කොසොල් රජෙක් විය.

52. “මහණෙනි, එකල්හි බ්‍රහ්මදත්ත කසිරජ තෙමේ සිවුරහසෙන් සහනාඬු කොට (යුද්ධ සරසා ගෙණ) දිසිති කොසොල් රජු කරා යුද පිණිස ගියේ ය.

53. “දිසිතිකොසොල් රජතෙමේ බ්‍රහ්මදත්තකසිරජ තෙමේ සිවුරහසෙන් සරසා ගෙණ මා වෙත යුද පිණිස එන්නේ ල’ යි ඇසී ය.

54. “මහණෙනි, එකල්හි දිසිති කොසොල් රජුට ‘බ්‍රහ්මදත්තකසිරජ තෙමේ ධනයෙන් සමෘද්ධි ය. නිදන්ගත මහත් ධන ඇත්තේ ය. මහත් උපහොග පරිනොගසමපත් ඇත්තේ ය. මහත්බල ඇත්තේ ය. මහත් වාහන ඇත්තේ ය. මහත් රට ඇත්තේ ය. පරිපූර්ණකොෂකොෂභාගාර ඇත්තේ ය. මම දිළිඳු වෙමි. ස්වල්ප ධන ඇත්තෙමි. ස්වල්ප උපහොග-පරිනොගසමපත් ඇත්තෙමි වෙමි. ස්වල්ප බල ඇත්තෙමි වෙමි. ස්වල්ප වාහන ඇත්තෙමි වෙමි. ස්වල්ප රට ඇත්තෙමි වෙමි. අපරිපූර්ණකොෂකොෂභාගාර ඇත්තේ වෙමි. එහෙයින් මම බ්‍රහ්මදත්තකසිරජුගෙන් එක යුද්ධපරාජයක් ඉවසන්නට අපොහොසත් වෙමි. මම පලමු කොට ම නුවරින් නික්ම යන්නෙමි නම්, යෙනෙකැ’ යි සිතා විය.

55. “මහණෙනි, ඉක්බිති දිසිතිකොසොල් රජු තෙමේ මෙතෙසිය ගෙණ කලින් ම නුවරින් නික්ම ගියේ ය.

56. “මහණෙනි, ඉන් පසු බ්‍රහ්මදත්තකසිරජ තෙමේ දිසිතිකොසොල් රජුගේ සෙනාව ද වහාන ද ජනපදය ද බිනාගාරය ද බිනාගාරය ද දිනාගෙණ ගියේ ය.

57. අථ බො භික්ඛවෙ, දිසිති කොසලරාජා සපජාපතිකො යෙන බාරාණසි තෙන පක්කාමි. අනුප්පබ්බෙන යෙන බාරාණසි තදවසරි. තනු සුදං භික්ඛවෙ, දිසිති කොසලරාජා සපජාපතිකො බාරාණසියං අඤ්ඤාතරසම් පච්චන්තිමෙ ඔකාසෙ කුමාකාරතිවෙසනෙ අඤ්ඤාතකවෙසෙන පරිබ්බාජක-ච්ඡන්තන පටිවසති.

58. අථ බො භික්ඛවෙ, දිසිතිස්ස කොසලරඤ්ඤා මහෙසී න විරසෙව ගබ්භිති අනොසි. තස්සා ඵවරූපො දෙහළො උප්පන්නො හොති¹: ඉච්ඡති සුරියස්ස උග්ගමනකාලෙ වතුරඛිතිං සෙනා සන්නඬං වමේතං² සුභුමියං³ සීතං පසයිතුං, බග්ගානඤ්ච බොජනං⁴ පාතුං.

59. අථ බො භික්ඛවෙ, දිසිතිස්ස කොසලරඤ්ඤා මහෙසී දිසිති. කොසලරාජානං ඵතදවොච: “ගබ්භිතිමිති දෙව, තස්සා මෙ ඵවරූපො දෙහළො උප්පන්නා: ඉච්ඡාමි සුරියස්ස උග්ගමනකාලෙ වතුරඛිතිං සෙනා සන්නඬං වමේතං සුභුමියං සීතං පසයිතුං, බග්ගානඤ්ච බොජනං පාතු” නති. “කුතො දෙවි, අමහාකං දුග්ගතානං වතුරඛිති සෙනා සන්නඬං වමේතං සුභුමියං සීතං, බග්ගානඤ්ච බොජන” නති⁵. “සවාහං දෙව, ත ලභියාමි, මරියාමි” ති.

60. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදත්තස්ස⁶ කාසිරඤ්ඤා පුරොභිතො බ්‍රාහ්මණො දිසිතිස්ස කොසලරඤ්ඤා සහායො හොති.

61. අථ බො භික්ඛවෙ, දිසිති කොසලරාජා යෙන බ්‍රහ්මදත්තස්ස කාසිරඤ්ඤා පුරොභිතො බ්‍රාහ්මණො තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා බ්‍රහ්මදත්තස්ස කාසිරඤ්ඤා පුරොභිතං බ්‍රාහ්මණං ඵතදවොච: “සඛිති” තෙ සමග්ගබ්භිති. තස්සා ඵවරූපො දෙහළො උප්පන්නා: ඉච්ඡති සුරියස්ස උග්ගමනකාලෙ වතුරඛිතිං සෙනා සන්නඬං වමේතං සුභුමියං සීතං පසයිතුං, බග්ගානඤ්ච බොජනං පාතු” නති. “තෙන හි දෙව, මයමපි දෙවං පසාමා” ති.

62. අථ බො භික්ඛවෙ, දිසිතිස්ස කොසලරඤ්ඤා මහෙසී යෙන බ්‍රහ්මදත්තස්ස කාසිරඤ්ඤා පුරොභිතො බ්‍රාහ්මණො තෙනුපසඛකමි. අදදසා බො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදත්තස්ස කාසිරඤ්ඤා පුරොභිතො බ්‍රාහ්මණො දිසිතිස්ස කොසලරඤ්ඤා මහෙසී දුරතොච ආගච්ඡන්ති. දිස්වාන උට්ඨායාසනා ඵකංසං උත්තරාසඛිතං කරිත්වා යෙන දිසිතිස්ස කොසලරඤ්ඤා මහෙසී තෙනඤ්ජලිපණාමෙත්වා තික්ඛන්තුං උද්ගං උද්ගෙසී: “කොසලරාජා වත හො කුච්ඡිතො. කොසලරාජා වත හො කුච්ඡිතො. කොසලරාජා වත හො කුච්ඡිතො” ති “අට්ඨිතො⁸ දෙවි හොති. ලච්ඡති සුරියස්ස උග්ගමනකාලෙ වතුරඛිතිං සෙනා සන්නඬං වමේතං සුභුමියං සීතං පසයිතුං, බග්ගානඤ්ච බොජනං පාතු” නති.

63. අථ බො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදත්තස්ස කාසිරඤ්ඤා පුරොභිතො බ්‍රාහ්මණො යෙන බ්‍රහ්මදත්තො කාසිරාජා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා බ්‍රහ්මදත්තං කාසිරාජානං ඵතදවොච: “තථා දෙව, තිත්තනාති දිස්සන්ති⁹: සුචෙව සුරියස්ස උග්ගමනකාලෙ වතුරඛිති සෙනා සන්නඬං වමේතං සුභුමියං තිට්ඨතු. බග්ගා ව බොජියන්තු” ති.

1. “දෙහළො හොති” සි මු. 1.

2. “වමේතං” ම ඡ ස. PTS. සි මු. 2. 3 “සුභුමෙ” ම ඡ ස.

4 “බොවනං” ම ඡ ස.

5. “බොවනං පාතුන්ති” ම ඡ ස. 6 “සමයෙන බ්‍රහ්මදත්තස්ස” ම ඡ ස. තො ව

7. “සබ්” ම ඡ ස. PTS.

8. “අත්ඨිතො” ම ඡ ස. 9. “තිත්තනො දිස්සති” සි මු. 1.

57. මහණෙනි, අනතුරු ව දිසිතිකොසොල්ලරජ තෙමේ බිරිද හා එක් ව බරණැසට ගියේ ය. පිළිවෙළින් ගොස් බරණැසට පැමිණියේ ය. මහණෙනි, දිසිති කොසොල්ලරජ තෙමේ බිරිද හා එක් ව එහි එක්තරා පසල්දෙසක කුමල්ගෙයක අප්‍රකටවෙයයෙන් පිරිවැජියකු සේ වාසය කරයි.

58. මහණෙනි, ඉක්බිති දිසිති කොසොල්ලරජගේ මෙහෙසි තොමෝ නොබෝ දිනකින් ම ගැබිනී වූ ය. ඇට මෙබඳු වූ දෙළදකෙක් උපන්නේ වේ: ඉරු උදු වන වේලෙහි යුදආඥමෙන් සැරසුනු කවච දූරු මනා බිම්හි සිටි සිවුරහසෙන් දක්මට ද, කඩු සේදූ දිය බොන්නට ද කැමැති වේ.

59. මහණෙනි, ඉක්බිති දිසිති කොසොල්ලරජගේ මෙහෙසි තොමෝ දිසිති කොසොල්ලරජට “දෙවයන් වහන්ස, මම ගැබිනී වෙමි. මට මෙබඳු දෙළදකෙක් උපත: ඉරු උදු වන වේලේ යුදආඥමෙන් සැරසුනු කවච දූරු මනා බිම්හි සිටි සිවුරහසෙන් දක්මටත් කඩු සේදූ දිය බොන්නටත් කැමැත්තෙමි” යි කීවා ය. “දෙවය, දුප්පත් වූ අපට යුදආඥමෙන් සැරසුනු කවච දූරු මනා බිම්හි සිටි සිවුරහසෙන් කොසින් ද? කඩු සේදූ දිය කොසින් ද?” යි රජතෙමේ කී ය. “දෙවයන් වහන්ස, තො ලබන්නෙමි නම්, මම මැරෙන්නෙමි” යි දේවිය කීවා ය.

60. මහණෙනි, එකල්හි බ්‍රහ්මදත්තකසිරජුගේ පෙරෙව් බමුණු තෙමේ දිසිති කොසොල්ලරජගේ යහළුවෙක් වේ.

61. මහණෙනි, ඉක්බිති දිසිති කොසොල්ලරජ තෙමේ බ්‍රහ්මදත්ත නම් කසිරජුගේ පෙරෙව් බමුණා වෙත ගියේ ය. ගොස් බ්‍රහ්මදත්තකසිරජුගේ පෙරෙව් බමුණාට “යහළුව, ඔබගේ යෙහෙළිය ගැබිනී වූ ය. ඇයට මෙබඳු දෙළදකෙක් ඉපැද නිබේ: හිරු උදු වන වේලේ යුදආඥමෙන් සැරසුනු කවච දූරු මනා බිම්හි සිටි සිවුරහසෙන් දක්මටත් කඩු සේදූ දිය බොන්නටත් කැමැති වේ” යි කීයේ ය. “දේවයන් වහන්ස, එසේ නම්, අපි ද දේවය දක්නෙමු” යි බමුණු තෙමේ කී ය.

62. මහණෙනි, ඉක්බිති දිසිතිකොසොල්ලරජගේ මෙහෙසි තොමෝ බ්‍රහ්මදත්තකසිරජුගේ පෙරෙව් බමුණා වෙත ගියා ය. මහණෙනි, බ්‍රහ්මදත්තකසිරජුගේ පෙරෙව් බමුණු තෙමේ එන්නා වූ දිසිති කොසොල්ලරජගේ මෙහෙසිය දුර දී ම දුටුයේ ය. දැක හුනස්තෙන් නැගිට උතුරුසළුව එකස් කොට දිසිති කොසොල්ලරජගේ මෙහෙසිය දිසාවට ඇඳිලි බැඳ “පින්වත්නි, එකැත්ත කොසොල්ලරජෙක් කුසට පැමිණියේ ය. පින්වත්නි, එකැත්ත කොසොල්ලරජෙක් කුසට පැමිණියේ ය. පින්වත්නි, එකැත්ත කොසොල්ලරජෙක් කුසට පැමිණියේ ය” යි තෙවරක් උදන් ඇති ය. “දේවය, දුර්වූඛ නො ව. ඉරු උදු වන වේලේ යුදආඥමෙන් සැරසුනු කවච දූරු මනා බිම්හි සිටි සිවුරහසෙන් දක්නටත් කඩු සේදූ දිය බොන්නටත් ලබා” යි කීය..

63. මහණෙනි, ඉක්බිති බ්‍රහ්මදත්තකසිරජුගේ පෙරෙව් බමුණු තෙමේ බ්‍රහ්මදත්තකසිරජු වෙත ගියේ ය. ගොස් බ්‍රහ්මදත්තකසිරජුට “දෙවයන් වහන්ස, හෙට ඉරු උදු වන වේලේ යුදආඥමෙන් සැරසුනු කවච දූරු සිවුරහසෙනාව මනා බිම්හි සිටිවා. කඩු ද සෝදනු ලැබෙත්වා එබඳු තිඹිති දක්නා ලැබෙත්” යි මෙසේ කී ය.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

64. අථ බො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදන්තො කාසිරාජා මනුස්සො ආණ්‍යපෙසි:
“යථා හණේ, පුරොතිතො බ්‍රාහ්මණො ආත, තථා කරොථා” ති.

65. අලභී බො භික්ඛවෙ, දීඝිනියං කොසලරඤ්ඤා මහෙසී සුරියං
උග්ගමනකාලෙ චතුර්ඛිනීං සෙනං සන්නද්ධං වම්මිතං සුභුමියං ජීතං
පසසිද්ධං, බය්‍යානඤ්ඤා ධොපනං පාදුං.

66. අථ බො භික්ඛවෙ, දීඝිනියං කොසලරඤ්ඤා මහෙසී තස්ස
ගබ්භස්ස පරිපාකමනාය පුත්තං විජාසී. තස්ස දීඝාමුති නාමං අකංසු.
අථ බො භික්ඛවෙ, දීඝාමුතුමාරො න චිරස්සෙව විඤ්ඤානං පාපුණී.

67. අථ බො භික්ඛවෙ, දීඝිනියං කොසලරඤ්ඤා එතද්දන්තෙසි: “අයං
බො බ්‍රහ්මදන්තො කාසිරාජා බ්‍රහ්මො අමහාකං අනන්දස්ස කාරකො. ඉමිනා
අමහාකං බලඤ්ඤා වාහනඤ්ඤා ජනපදෙ ච කොසො ච කොට්ඨාගාරඤ්ඤා
අවර්තනං. සවායං අලො ජාතියස්සති, සබ්බෙව තයො ඝාතාපෙසස්සති.
යනනුනායං දීඝාමු. ඤාමාරා බහිනගරෙ වාසෙය්‍ය” නති.

68. අථ බො භික්ඛවෙ, දීඝිති කොසලරාජා දීඝාමු. ඤාමාරා බහි
නගරෙ වාසෙසි. අථ බො භික්ඛවෙ, දීඝාමුඤ්ඤාමාරො බහිනගරෙ පටිවසන්තො
න චිරස්සෙව සබ්බසිද්ධාති සිකම්.

69. තෙන බො පන සම්මෙත, භික්ඛවෙ, දීඝිනියං කොසලරඤ්ඤා
කප්පකො බ්‍රහ්මදන්තො කාසිරඤ්ඤා පටිවසති. අද්දසා බො භික්ඛවෙ,
දීඝිනියං කොසලරඤ්ඤා කප්පකො දීඝිති කොසලරාජානං සපජාපතිකං
බාරාණසියං අඤ්ඤාතරස්මිං පට්ඨනතිමෙ ඔකාසෙ ඤාමාකාරතිවෙසනෙ
අඤ්ඤාතකවෙසෙන පරිබාජකච්ඡන්තො පටිවසනං. දීඝාන යෙන
බ්‍රහ්මදන්තො කාසිරාජා තෙහුපසසිකම්. උපසසිකම්නි බ්‍රහ්මදන්තං
කාසිරාජානං එතද්දන්තෙ: “දීඝිති දෙව, කොසලරාජා සපජාපතිකො
බාරාණසියං අඤ්ඤාතරස්මිං පට්ඨනතිමෙ ඔකාසෙ ඤාමාකාරතිවෙසනෙ
අඤ්ඤාතකවෙසෙන පරිබාජකච්ඡන්තො පටිවසති” නි

70. අථ බො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදන්තො කාසිරාජා මනුස්සො ආණ්‍යපෙසි:
“තෙන හි හණේ, දීඝිති කොසලරාජානං සපජාපතිකං ආනෙථා” ති.
“එවං දෙවා” ති බො භික්ඛවෙ, තෙ මනුස්සා බ්‍රහ්මදන්තස්ස කාසිරඤ්ඤා
පටිසුත්වා දීඝිති කොසලරාජානං සපජාපතිකං ආනෙත්තුං.

71. අථ බො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදන්තො කාසිරාජා මනුස්සො ආණ්‍යපෙසි:
“තෙන හි හණේ, දීඝිති කොසලරාජානං සපජාපතිකං දළ්භාය රජ්ජයා
පච්ඡාබාහං ගාලුබ්බකං බය්‍යිකං බුරමුණ්ඩං කර්කා බරස්සරෙන පණ්වෙන
රජියා රජියා¹ සිඛ්ඝාපකෙන සිඛ්ඝාපකං පරිනෙත්වා දක්ඛිණෙන දාරෙන
තික්කාමෙත්වා දක්ඛිණතො නගරස්ස චතුර්ධා ඡද්දිත්වා චතුර්ධා බිලාති
තික්කිපථා” ති.

72. “එවං දෙවා” ති බො භික්ඛවෙ, තෙ මනුස්සා බ්‍රහ්මදන්තස්ස
කාසිරඤ්ඤා පටිසුත්වා දීඝිති කොසලරාජානං සපජාපතිකං දළ්භාය
රජ්ජයා පච්ඡාබාහං ගාලුබ්බකං බය්‍යිකං බුරමුණ්ඩං කර්කා බරස්සරෙන
පණ්වෙන රජියා රජියා සිඛ්ඝාපකෙන සිඛ්ඝාපකං පරිනෙත්ති.

73. අථ බො භික්ඛවෙ, දීඝාමුස්ස ඤාමාරස්ස² එතද්දන්තෙසි: “චිරද්ධිං
බො මෙ මාතාපිතරො, යනනුනායං මාතාපිතරො පස්සෙය්‍ය” නති.

1. “රජියාය රජියා” ඡ. ම. සං. 2. “දීඝාමුඤ්ඤාමාරස්ස” නො. ව. ජ ව. ම හු ප.

64. මහණෙනි, ඉක්බිති බ්‍රහ්මදත්තකසිරප් තෙමේ “සහයෙනි, පෙරෙව් බමුණා යමක් කියා ද, එය එසේ කරවු” යි මිනිසුන්ට අණ කෙළේ ය.

65. මහණෙනි, දීඝිති කොසොල්ලරජුගේ මෙහෙසි නොමෝ ඉරු උද වන වේලේ සුද්දාහුමෙන් සැරසුනු කවච දෑරු මනා බිම්හි සිටි සිවුරහසෙන් දක්නටත් කඩු සේද දිය බොන්නටත් ලැබු ය.

66. මහණෙනි, ඉක්බිති දීඝිති කොසොල්ලරජුගේ මෙහෙසි නොමෝ ඒ ගැබ මේරීමට පැමිණීමෙන් පුතකු වැද ය. ඔහුට “දීඝාඩු” යි නම් කලහ. මහණෙනි, ඉක්බිති දීඝාඩුකුමාර තෙමේ නොබෝ කලකින් ම නුවණැතිවට පැමිණියේ ය.

67. මහණෙනි, ඉක්බිති දීඝිති කොසොල්ලරජුට “මේ බ්‍රහ්මදත්ත කසිරප් තෙමේ අපට බොහෝ අවැඩ කෙළේ ය. මොහු පිසින් අපගේ සෙනා ද වාහන ද ජනපදය ද ධනාගාරය ද ධාන්‍යාගාරය ද අසිද (පැහැර) ගන්නා ලද්දේ ය. මෙතෙමේ අප දන්නේ නම්, තිදෙනා ම මරවන්නේ ය. එහෙයින් මම දීඝාඩු කුමරු නුවරින් පිටත වාසය කරවන්නෙමි නම්, යෙහෙකැ” යි සිත් වී ය.

68. මහණෙනි, ඉක්බිති දීඝිති කොසොල්ලරජු තෙමේ දීඝාඩු කුමරු නුවරින් පිටත වාසය කරවී ය. මහණෙනි, දීඝාඩු කුමාර තෙමේ බිහිනුවර වසන්නේ නොබෝ කලකින් ම සියලු සිප් උගත්තේ ය.

69. මහණෙනි, එකල්හි දීඝිති කොසොල්ලරජුගේ කරනැවැත් තෙමේ බ්‍රහ්මදත්තකසිරජු වෙත වෙසෙයි. මහණෙනි, දීඝිති කොසොල්ලරජුගේ කරනැවැත් තෙමේ බරණැස් නුවර එක්තරා පසල්දෙසක කුඹල්කරු ගෙදරක අප්‍රකටවෙශයෙන් පිරිවැජියකු සේ බිරිද හා එක් ව වසන දීඝිති කොසොල්ලරජු දුටුයේ ය. දැක බ්‍රහ්මදත්තකසිරජු වෙත ගියේ ය. ගොස් බ්‍රහ්මදත්ත කසිරජුට “දේවයන් වහන්ස, දීඝිති කොසොල්ලරජු තෙමේ බිරිද හා එක් ව බරණැස් නුවර එක්තරා පසල්දෙසක කුඹල්කරුගෙදරක අප්‍රකටවෙශයෙන් පිරිවැජියකු සේ වාසය කෙරේ ය” යි දැන්වී ය.

70. මහණෙනි, එකල්හි බ්‍රහ්මදත්තකසිරප් තෙමේ “කොල, එසේ නම් බිරිද සහිත වූ දීඝිති කොසොල්ලරජු අල්ලා ගෙණෙවු” යි මිනිසුන්ට අණ කෙළේ ය. මහණෙනි, ඒ මිනිස්සු “දෙවයන් වහන්ස, එසේ ය” යි බ්‍රහ්මදත්ත කසිරජුට පිළිවදන් දී බිරිද සහිත වූ දීඝිති කොසොල්ලරජු අල්ලා ගෙන ආහ.

71. මහණෙනි, අනතුරු ව බ්‍රහ්මදත්තකසිරප් තෙමේ “කොල, එසේ නම් බිරිද සහිත වූ දීඝිති කොසොල්ලරජු දළ රූහනකින් දෙඅත් පිටිතල හයා දැව් ව බැද හිස මුඩු කොට රථහඬ ඇති වදබෙරහඬින් සුක්ක ව විටියෙන් විටියට සිටුමංහන්දියෙන් සිටුමංහන්දියට පමුණුවා දකුණුදිගදෙරින් බැහැර කරවා නුවර දකුණුදිග දී සිටුකඩක් කොට සිදු සිටුදිග කැබැලි බහාලවු” යි මිනිසුන් ඇණවී ය.

72. මහණෙනි, ඒ මිනිස්සු “දෙවයන් වහන්ස, එසේ ය” යි බ්‍රහ්මදත්ත කසිරජුට පිළිවදන් දී බිරිද සහිත වූ දීඝිති කොසොල්ලරජු දළ රූහනකින් පිටිතල හයා දැව් ව බැද හිස මුඩු කොට රථහඬ ඇති වදබෙරයෙන් සුක්ක ව විටියෙන් විටියට සිටුමංහන්දියෙන් සිටුමංහන්දියට ගෙන යෙත්.

73. මහණෙනි, එකල්හි දීඝාඩුකුමාරයාහට “මා විසින් බොහෝ කලකට පෙර මවුපියෝ දක්කා ලදහ. මම මවුපියන් දකින්නෙමි නම්, යෙහෙකැ” යි සිත් වී ය.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

74. අථ බො භික්ඛවෙ, දීඝාට්ඨකුමාරො බාරාණසිං¹ පච්ඡිනා අද්දස මාතාපිතරො දළහාය රජ්ජයා පච්ඡාඛාතං ගාලනාඛනං බනිනා බුරුමුණං කරිනා බරස්සරෙන පණ්ණෙත රවියා රවියං සිඛ්ඝාටකෙන සිඛ්ඝාටකං පරිනෙතෙන. දිස්වාන යෙන මාතාපිතරො තෙනුපසඛකම්.

75. අද්දසා බො භික්ඛවෙ, දීඝිතිකොසලරාජා දීඝාට්ඨ කුමාරං දුර-
තොව ආගච්ඡන්තං. දිස්වාන දීඝාට්ඨ කුමාරං එතදවොච: “මා බො ත්වං
තාත, දීඝාට්ඨ, දීඝං පස්ස. මා රස්සං. න හි තාත දීඝාට්ඨ, චෙරෙන චෙරා
සමමන්ති. අචෙරෙන හි තාත, දීඝාට්ඨ, චෙර සමමන්ති” ති.

76. එවං වුත්තෙ භික්ඛවෙ, තෙ මනුස්සා දීඝිතිං කොසලරාජානං
එතදවොට්ඨ: “උම්මත්තකො අයං දීඝිති කොසලරාජා විප්පලපති. කො ඉමස්ස
දීඝාට්ඨ? කං අයං එවමාහ: මා බො ත්වං තාත දීඝාට්ඨ, දීඝං පස්ස, මා රස්සං.
න හි තාත, දීඝාට්ඨ, චෙරෙන චෙරා සමමන්ති, අචෙරෙන හි තාත, දීඝාට්ඨ,
චෙර සමමන්ති?” ති. “නාහං හණ්ණෙ, උම්මත්තකො. න විප්පලපාමි. අපි ච
යො විඤ්ඤා, සො විනාවෙස්සති” ති.

77. දුතියමපි බො භික්ඛවෙ, -පෙ- තතියමපි බො භික්ඛවෙ, දීඝිති
කොසලරාජා දීඝාට්ඨ කුමාරං එතදවොච: “මා බො ත්වං තාත දීඝාට්ඨ, දීඝං
පස්ස, මා රස්සං. න හි තාත දීඝාට්ඨ, චෙරෙන චෙරා සමමන්ති. අචෙරෙන හි
තාත, දීඝාට්ඨ, චෙරා සමමන්ති” ති. තතියමපි බො භික්ඛවෙ, තෙ මනුස්සා
දීඝිතිං කොසලරාජානං එතදවොට්ඨ: “උම්මත්තකො අයං දීඝිති කොසලරාජා
විප්පලපති. කො ඉමස්ස දීඝාට්ඨ? කං අයං එවමාහ: මා බො ත්වං තාත
දීඝාට්ඨ, දීඝං පස්ස මා රස්සං. න හි තාත, දීඝාට්ඨ, චෙරෙන චෙරා සමමන්ති.
අචෙරෙන හි තාත, දීඝාට්ඨ, චෙරා සමමන්ති” ති. “නාහං හණ්ණෙ,
උම්මත්තකො. න විප්පලපාමි. අපි ච යො විඤ්ඤා, සො විනාවෙස්සති” ති.

78. අථ බො භික්ඛවෙ, තෙ මනුස්සා දීඝිතිං කොසලරාජානං සපජා-
පතිකං රවියා රවියං සිඛ්ඝාටකෙන සිඛ්ඝාටකං පරිනෙතො දකඛිණෙන
ආරෙන නික්ඛාමෙතො දකඛිණෙන නගරස්ස වතුධා ඡ්ඤිතො වතුඤ්ඤා
බිලාති නික්ඛිපිතො ගුමං ධපෙතො පකකම්සු.

79. අථ බො භික්ඛවෙ, දීඝාට්ඨකුමාරො බාරාණසිං පච්ඡිනා සුරං
නිහරිතො ගුමිකෙය පාසෙසි. යද්ද තෙ මත්තා අනෙසුං පතිතා, අථ කට්ඨාති
සංකඛ්ඞිතො විතකං කරිනා මාතාපිතූන්තං සරීරං විතකං ආරොපෙතො
අග්ගිං දතො පඤ්ඤාලිකො නික්ඛන්තො විතකං පදකඛිණං අකාසි.

80. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදත්තො කාසිරාජා
උපරිපාසාදවරගතො හොති. අද්දසා බො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදත්තො කාසිරාජා
දීඝාට්ඨ කුමාරං පඤ්ඤාලිකං නික්ඛන්තො විතකං පදකඛිණං කරොන්තං.
දිස්වානස්ස එතදවොච: “තිස්සංසයං බො සො මනුස්සො දීඝිතිස්ස
කොසලරඤ්ඤා ඤාති වා සාලොකිතො වා. අතො මෙ අනත්තකො². න හි
නාම මෙ කොපි ආරොවෙස්සති” ති.

1. “බාරාණසියං” තො ච. ජ ච. ම හු ට. 2. අනත්තො. සි මු.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

74. මහණෙනි, ඉක්බිති දීඝාටුකුමාර තෙමේ බරණැසට පිවිස දැඩි රැහැනින් පිටිතල හයා දැඩි ව බැඳ තිස මුඩු කොට රථහඬ ඇති වදබෙරයකින් යුක්ත ව විවිධයන් විවිධයට සිටුමංගන්දියෙන් සිටුමංගන්දියට ගෙන යන මුඩු පියන් දුටුයේ ය. දැක මුඩුපියන් වෙත ගියේ ය.

75. මහණෙනි, දීඝිති කොසොල්ලරජ තෙමේ එන්නා වූ දීඝාටුකුමාරයා දුර දි ම දුටුයේ ය. දැක දීඝාටු කුමාරයාහට “පුත, දීඝාටු, ඔබ ඉක්මන් නො වව. දුර බලව. ලහ නො බලව. පුත, දීඝාටු, වෙරයෙන් වෙරයෝ නො සන්සිඳෙත් ම ය. පුත, දීඝාටු, අවෙරයෙන් ම වෙරයෝ සන්සිඳෙත් මය”යි කී ය.

76. මහණෙනි, මෙසේ කී කල්හි ඒ මිනිස්සු දීඝිති කොසොල්ලරජට “මේ දීඝිති කොසොල්ලරජ තෙමේ උමතු ව නන් දෙඩයි. මොහුගේ දීඝාටු කවරෙක් ද? මෙතෙමේ පුත, දීඝාටු, ඉක්මන් නො වව. දුර බලව. ලහ නො බලව. පුත, දීඝාටු, වෙරයෙන් වෙරයෝ නො සන්සිඳෙත් ම ය. පුත, දීඝාටු, අවෙරයෙන් වෙරයෝ සන්සිඳෙත් මය”යි කවරකුට කියා දැ”යි කීහ. “සහයෙනි, මම උමතු නො වෙමි. නන් නො දෙඩමි. වැලි, යමෙක් නුවණැත්තේ නම් හෙතෙමේ සලකන්නේ ය” යි රජ තෙමේ කී ය.

77. දෙවනු ද මහණෙනි, -පෙ- තෙවනු ද මහණෙනි, දීඝිති කොසොල්ලරජ තෙමේ දීඝාටු කුමාරයාහට “පුත, දීඝාටු, ඔබ ඉක්මන් නො වව. දුර බලව, ලහ නො බලව, පුත දීඝාටු, වෙරයෙන් වෙරයෝ නො සන්සිඳෙත් ම ය. පුත, දීඝාටු, අවෙරයෙන් වෙරයෝ සන්සිඳෙත් ම ය”යි කී ය. තෙවනු ද මහණෙනි, මිනිස්සු දීඝිතිකොසොල්ලරජට “මේ දීඝිති කොසොල්ලරජ තෙමේ උමතු ව නන් දෙඩයි. මොහුගේ දීඝාටු කවරෙක් ද, මෙතෙමේ ‘පුත, දීඝාටු, ඔබ ඉක්මන් නො වව. දුර බලව. . ලහ නො බලව. පුත, දීඝාටු, වෙරයෙන් වෙරයෝ නො සන්සිඳෙත් ම ය. පුත, දීඝාටු, අවෙරයෙන් වෙරයෝ සන්සිඳෙත් ම ය”යි කවරකුට මෙසේ කියා දැ”යි කීහ. “සහයෙනි, මම උමතු නො වෙමි. නන් නො දෙඩමි. වැලි, යමෙක් නුවණැත්තේ නම්, හෙතෙමේ සලකන්නේ ය”යි කී ය.

78. මහණෙනි, ඉක්බිති ඒ මිනිස්සු බිරිඳ සහිත වූ දීඝිතිකොසොල්ලරජ විවිධයන් විවිධයට සිටුමංගන්දියෙන් සිටුමංගන්දියට ගෙන ගොස් දකුණු දෙරිත් බැහැර කරවා නුවරට දකුණෙහි සිටු කඩ කොට සිඳ සිටු දිග කැබැලි බහා රැකවල් තබා තික්ම ගියහ.

79. එකල්හි මහණෙනි, දීඝාටු කුමාර තෙමේ බරණැසට පිවිස සුරා ගෙනවුත් රැකවල සිටියවුන්ට පෙළී ය. යම් විටෙක ඔහු මන් වී වැටුනාහු ද, එවිට දරකඩ රැස් කොට දරසැයක් කොට මුඩුපියන්ගේ සිරුරු දරසැයට තහා ගිනි දල්වා බදාදිලි ඇත්තේ තෙවරක් සැය පැදකුණු කෙළේ ය.

80. මහණෙනි, එවේලෙහි බ්‍රහ්මදත්තකසීරජ තෙමේ පහසු මතුමහලට නැගී සිටියේ වේ. මහණෙනි, බ්‍රහ්මදත්තකසීරජ තෙමේ බදාදිලි ව තෙවරක් සැය පැදකුණු කරණ දීඝාටු කුමාරයා දුටුයේ ය. දැකීමෙන් ඔහුට “ඒ මිනිසා නිසැකයෙන් ම දීඝිතිකොසොල්ලරජගේ නැයෙක් හෝ සහල් නැයෙක් හෝ වන්නේ ය. හා! මම නපුරෙක. කිසිවෙක් මට නො දන්වන්නේ ය”යි මෙසේ සිත් පි ය.

81. අථ බො භික්ඛවෙ, දීඝාට්ඨකුමාරො අරඤ්ඤං ගන්තවා යාවදන්තං කන්දිතා රොදිතා බ්‍යං¹ පුඤ්ඤිතා ඛාරාණසිං පටිසිතා අනෙතාපුරස්ස සාමන්තා හත්තිසාලං ගන්තවා හන්තාවරියං එතදවොච: “ඉච්ඡාමහං ආවරිය, සිසං සික්ඛිතු”න්ති. තෙන හි භණේ, මාණවක, සික්ඛස්සු” ති.

82. අථ බො භික්ඛවෙ, දීඝාට්ඨකුමාරො රත්තියා පච්චුසසමයං පච්චුට්ඨාය හත්තිසාලායං මඤ්ජුතා සරෙන ගාසි. චිණ්ඤව වාදෙසි.

83. අස්සොසි බො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදත්තො කාසිරාජා රත්තියා පච්චුස සමයං පච්චුට්ඨාය හත්තිසාලායං මඤ්ජුතා සරෙන හිතං චිණ්ඤව වාදිතං. සුත්වාන මනුස්සො පුච්ඡී: “කො භණේ, රත්තියා පච්චුසසමයං පච්චුට්ඨාය හත්තිසාලායං මඤ්ජුතා සරෙන ගාසි? චිණ්ඤව වාදෙසි?”ති.

84. “අමුකස්ස දෙව, හන්තාවරියස්ස අනෙතවාසී මාණවකො රත්තියා පච්චුසසමයං පච්චුට්ඨාය හත්තිසාලායං මඤ්ජුතා සරෙන ගාසි. චිණ්ඤව වාදෙසි”ති. තෙන හි භණේ, තං මාණවකං ආනෙථා”ති. “එවං දෙවා”ති බො භික්ඛවෙ, තෙ මනුස්සා බ්‍රහ්මදත්තස්ස කාසිරඤ්ඤා පටිස්සුතා දීඝාට්ඨ කුමාරං ආනෙත්තුං.

85. “ඔං භණේ, මාණවක, රත්තියා පච්චුසසමයං පච්චුට්ඨාය හත්තිසාලායං මඤ්ජුතා සරෙන ගාසි. චිණ්ඤව වාදෙසි” ති. “එවං දෙවා” ති. “තෙන හි ඔං භණේ, මාණවක, ගායස්ස චිණ්ඤව වාදෙහි”ති. “එවං දෙවා”ති බො භික්ඛවෙ, දීඝාට්ඨකුමාරො බ්‍රහ්මදත්තස්ස කාසිරඤ්ඤා ආරාධනාපෙබ්බො² මඤ්ජුතා සරෙන ගාසි. චිණ්ඤව වාදෙසි. “ඔං භණේ, මාණවක, මං උපට්ඨහා”ති. “එවං දෙවා”ති බො භික්ඛවෙ, දීඝාට්ඨකුමාරො බ්‍රහ්මදත්තස්ස කාසිරඤ්ඤා පච්චස්සොසි.

86. අථ බො භික්ඛවෙ, දීඝාට්ඨකුමාරො බ්‍රහ්මදත්තස්ස කාසිරඤ්ඤා පුබ්බුට්ඨාසී අහොසි පච්ඡා නිපාතී කිංකාරපටිස්සාචී මනාපවාටී පියවාදී.

87. අථ බො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදත්තො කාසිරාජා දීඝාට්ඨ කුමාරං න චිරස්සොව අබ්බන්තරිකෙ³ විස්සාසිකට්ඨානෙ ධූපෙසි.

88. අථ බො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදත්තො කාසිරාජා දීඝාට්ඨ කුමාරං එතද-වොච: “තෙන හි භණේ, මාණවක, රථං යොජෙහි. මිගටං ගමිස්සාමා”ති. “එවං දෙවා”ති බො භික්ඛවෙ, දීඝාට්ඨකුමාරො බ්‍රහ්මදත්තස්ස කාසිරඤ්ඤා පටිස්සුතා රථං යොජෙත්වා බ්‍රහ්මදත්තං කාසිරාජානං එතදවොච: “සුතො බො තෙ දෙව, රථො. යස්සදාති කාලං මඤ්ඤසී”ති.

89. අථ බො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදත්තො කාසිරාජා රථං අභිරුහි. දීඝාට්ඨ කුමාරො රථං පෙසෙසි. තථා තථා රථං පෙසෙසි, යථා⁴ අඤ්ඤානෙව සෙනා අගමාසි, අඤ්ඤානෙව රථො.

90. අථ බො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදත්තො කාසිරාජා දුරං ගන්තවා දීඝාට්ඨ කුමාරං එතදවොච: තෙන හි භණේ, මාණවක, රථං මුඤ්ඤස්සු. කිලනෙතාමහි. නිපජ්ජස්සාමි”ති.

1. “බ්‍යං” ම ඡ සං.

2 “පටිස්සුතා ආරාධාපෙබ්බා” ඡ ම සං. 3. “අබ්බන්තරිකෙ” ම ඡ සං.

4. “යථා යථා” ම ඡ සං.

81. මහණෙනි, අනතුරුව දීඝාටු කුමාර තෙමේ වනයට ගොස් හැකි තාක් විලාප කියා හඬා බාෂ්ප(=කඳුලු) පිස දමා බරණැසට පිවිස ඇතුළු-නගරය සමීපයෙහි වූ ඇත්තලට ගොස් ඇතැදුරාට “ඇදුර, මම සිප් ඉගෙනීමට කැමැත්තෙමි”යි කියා සිටියේ ය. “සගය මාණවකය, එසේ නම් උගණුව” යි තෙතෙමේ කී ය.

82. මහණෙනි, ඉක්බිති දීඝාටුකුමාර තෙමේ ඊ අලුයම නැගිට ඇත්තලෙහි මිහිරිහඬින් ගායනා කෙළේ ය. විණාව ද වැසී ය.

83. මහණෙනි, බ්‍රහ්මදත්තකසිරජ තෙමේ ඊ අලුයම නැගිට ඇත්තලෙහි මිහිරිහඬින් ගැයීම හා වැසූ වෙණතඩ ද ඇසී ය. අසා “සගයෙනි, කවරෙක් ඊ අලුයම නැගිට ඇත්තලෙහි මිහිරිහඬින් ගැයී ද? වෙණ වැසී ද?” යි මිනිසුන් විචාළේ ය.

84. “දෙවයන් වහන්ස, අසවල් ඇතැදුරාගේ අතැවැසි වූ මාණවක තෙමේ ඊ අලුයම නැගිට ඇත්තලෙහි මිහිරිහඬින් ගැයී ය. විණාව ද වැසී ය” යි ඔහු කී හ. “සගයෙනි, එසේ නම් ඒ මාණවකයා ගෙණ එවු” යි රජතෙමේ කී ය. මහණෙනි, ඒ මිනිස්සු “දෙවයන් වහන්ස, එසේ ය” යි බ්‍රහ්මදත්ත කසිරජට පිළිවදන් දී දීඝාටු කුමාර ගෙණ ආහ.

85. “සගය, මාණවකය, ඊ අලුයම නැගිට ඇත්තලෙහි මිහිරිහඬින් ගායනා කෙළෙහි ද? වෙණ වැසූයෙහි ද?”. “දෙවයන් වහන්ස, එසේ ය”. “සගය, මාණවකය, එසේ නම් ගයව. වෙණ ද වයව”. මහණෙනි, දීඝාටු කුමාර තෙමේ “දෙවයන් වහන්ස, එසේ ය” යි බ්‍රහ්මදත්තකසිරජ සතුටු කිරීම බලාපොරොත්තු වන්නේ මිහිරිහඬින් ගැයී ය. වෙණ ද වැසී ය. “සගය, මාණවකය, තෝ මට උවැටන් කරව”. මහණෙනි, දීඝාටු කුමාර තෙමේ “දෙවයන් වහන්ස, එසේ ය” යි බ්‍රහ්මදත්තකසිරජට පිළිවදන් දුන්නේ ය.

86. මහණෙනි, එතැන් සිට දීඝාටු කුමාර තෙමේ බ්‍රහ්මදත්තකසිරජට පෙරාතුව නින්දෙන් නැගී සිටිනුයේ පසු ව නිදන්නේ ‘කුමි කෙරෙමි ද’ යි පිළිවිස කරන්නේ මනාප වූ හැසිරීම් ඇත්තේ පියවදන් කියන්නේ වී ය.

87. මහණෙනි, ඉක්බිති බ්‍රහ්මදත්තකසිරජ තෙමේ දීඝාටු කුමාර නොබෝ කලකින් ම ඇතුළත් වියවාසිකයානායෙහි තැබී ය.

88. මහණෙනි, එකල බ්‍රහ්මදත්තකසිරජ තෙමේ දීඝාටු කුමාරාට “සගය, මාණවකය, එසේ නම් රිය යොදව, මුවදඩයමට යන්නෙමු” යි කීයේ ය. මහණෙනි, දීඝාටු කුමාර තෙමේ “දෙවයන් වහන්ස, එසේ ය” යි බ්‍රහ්මදත්ත කසිරජට පිළිවදන් දී රිය යොදා, බ්‍රහ්මදත්තකසිරජට “දෙවයන් වහන්ස, යම් ගමනකට සුදුසු කලැ යි සලකන සේක් නම්, ඒ ගමනට නුඹවහන්සේට රිය යොදන ලද්දේ” ය යි කී ය.

89. මහණෙනි, ඉන් පසු බ්‍රහ්මදත්තකසිරජ තෙමේ රියට නැංගේ ය. දීඝාටු කුමාර තෙමේ රිය පැදවී ය. යම් සේ අත් පසෙකින් සෙනාවත් අත් පසෙකින් රියක් ගියේ ද, එලෙසින් රිය පැදවී ය.

90. මහණෙනි, ඉක්බිති බ්‍රහ්මදත්තකසිරජ තෙමේ දුරක් ගොස් දීඝාටු කුමාරාට “සගය, මාණවකය, රිය මුදව. විඩාපත් වීම නිදන්තෙමි” යි කීයේ ය.

91. “එච් දෙව්”නි බො භික්ඛවෙ, දීඝාට්ඨකුමාරො බ්‍රහ්මදත්තං කාසි රඤ්ඤා පටිසංසුතා රථං මුඤ්ඤිතා පඨවියං පලලභෙකන නිසිදි.

92. අථ බො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදත්තො කාසිරාජා දීඝාට්ඨකුමාරං උච්ඡ්ඛෙත සියං කතා සෙය්‍යං කපෙසසි. තස්ස කිලනතස්ස මුහුතෙන නෙව තිද්දා මහකම්.

93. අථ බො භික්ඛවෙ, දීඝාට්ඨකුමාරං එතද්දතොසි: “අයං බො බ්‍රහ්මදත්තො කාසිරාජා ඛහුනො අමහාකං අනත්තං කාරකො. ඉමිනා අමහාකං බලඤ්ඤා වාහනඤ්ඤා ජනපදෙ ව කොසො ව කොට්ඨාගාරඤ්ඤා අවජින්නං. ඉමිනා ව මෙ මාතාපිතරො හතා. අයඤ්චස්ස කාලො, යවාහං වෙරං අපෙය්‍යස්”නති කොසියා බග්ගං නිබ්බාති.

94. අථ බො භික්ඛවෙ, දීඝාට්ඨකුමාරං එතද්දතොසි: “පිතා බො මෙ මං¹ මරණකාලෙ අවච්ච: ‘මා බො චං තාත, දීඝාට්ඨ, දීඝං පස්ස, මා රස්සං. න හි තාත, දීඝාට්ඨ, වෙරෙන වෙරා සමමනති. අවෙරෙන හි තාත, දීඝාට්ඨ, වෙරා සමමනති’ති. න බො මෙතං පතීරුපං, යවාහං පිතුච්චනං අතිකකමෙය්‍ය”නති කොසියං බග්ගං පවෙසෙසි.

95. දුතියමපි බො භික්ඛවෙ, -පෙ- තතියමපි බො භික්ඛවෙ, දීඝාට්ඨකුමාරං එතද්දතොසි: “අයං බො බ්‍රහ්මදත්තො කාසිරාජා ඛහුනො අමහාකං අනත්තං කාරකො. ඉමිනා අමහාකං බලඤ්ඤා වාහනඤ්ඤා ජනපදෙ ව කොසො ව කොට්ඨාගාරඤ්ඤා අවජින්නං. ඉමිනා ව මෙ මාතාපිතරො හතා. අයඤ්චස්ස කාලො, යවාහං වෙරං අපෙය්‍යස්”නති කොසියා බග්ගං නිබ්බාති. තතියමපි බො භික්ඛවෙ, දීඝාට්ඨකුමාරං එතද්දතොසි: “පිතා බො මෙ මං මරණකාලෙ අවච්ච: ‘මා බො චං තාත, දීඝාට්ඨ, දීඝං පස්ස, මා රස්සං. න හි තාත, දීඝාට්ඨ, වෙරෙන වෙරා සමමනති. අවෙරෙන හි තාත, දීඝාට්ඨ, වෙරා සමමනති’ති. න බො මෙතං පතීරුපං, යවාහං පිතුච්චනං අතිකකමෙය්‍ය”නති පුනදෙව කොසියං බග්ගං පවෙසෙසි.

96 අථ බො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදත්තො කාසිරාජා භිතො උබ්බිග්ගො උස්සඬ්ඬි උත්තෙය්‍යා සහසා උට්ඨාසි.

97. අථ බො භික්ඛවෙ, දීඝාට්ඨකුමාරො බ්‍රහ්මදත්තං කාසිරාජාතං එතද්-වොච: “කිස්ස චං දෙව, භිතො උබ්බිග්ගො උස්සඬ්ඬි උත්තෙය්‍යා සහසා ට්ඨාසි” ති. “ඉධ මං හණ්ණ, මාණ්ඩක, දීඝිනිස්ස කොසලරඤ්ඤා පුත්තො දීඝාට්ඨ කුමාරො සුපිනන්නන බග්ගෙන පරිපාතෙසි. තෙනාහං භිතො උබ්බිග්ගො උස්සඬ්ඬි උත්තෙය්‍යා සහසා ට්ඨාසි”නති.

98. අථ බො භික්ඛවෙ, දීඝාට්ඨකුමාරො වාමෙන තත්තං බ්‍රහ්මදත්තං කාසිරඤ්ඤා සිරං පරාමසිතා දකඤ්ඤෙන හත්තං බග්ගං නිබ්බාතෙතා බ්‍රහ්මදත්තං කාසිරාජාතං එතද්දවොච: “අයං බො සො දෙව, දීඝිනිස්ස කොසලරඤ්ඤා පුත්තො දීඝාට්ඨකුමාරො. ඛහුනො චං අමහාකං අනත්තං කාරකො. තයා අමහාකං බලඤ්ඤා වාහනඤ්ඤා ජනපදෙ ව කොසො ව කොට්ඨා-ගාරඤ්ඤා අවජින්නං. තයා ව මෙ මාතාපිතරො හතා. අයඤ්චස්ස කාලො, යවාහං වෙරං අපෙය්‍යස්”නති.

1. “පිතා බො මං” ඡ ම සං,

91. මහණෙනි, දීඝාටු කුමාර තෙමේ “දෙවයන් වහන්ස, එසේ ය”යි බ්‍රහ්මදත්තකසීරජුට පිළිවදන් දී රිය මුදු බිම හසරම්ණිය නොතා හුන්නේ ය.

92. මහණෙනි, ඉක්බිති බ්‍රහ්මදත්තකසීරජු තෙමේ දීඝාටු කුමාරයාගේ ඇකයෙහි හිස තබා සයනය කෙළේ ය. වෙහෙසට පත් ව සිටි ඔහුට මොහොතකින් ම තින්ද ගියේ ය.

93. මහණෙනි, එකල්හි දීඝාටුකුමාරයාහට මේ සිත් විය: “මේ බ්‍රහ්මදත්තකසීරජු තෙමේ අපට බොහෝ අවැඩ කෙළේ ය. මොහු විසින් අපගේ සෙනා ද වාහන ද ජනපදය ද ධනාගාරය ද ධාන්‍යාගාරය ද අසිද ගන්නා ලද්දේ ය. මොහු විසින් මාගේ මවුපියෝ ද නසන ලදහ. මම පලි ගන්නෙමි නම්, ඊට මේ කාලය”යි. (මෙසේ සිතා) කොපුවෙන් කඩුව ඇද ගත්තේ ය.

94. මහණෙනි, ඉක්බිති දීඝාටුකුමාරයාහට “මාගේ පියා මැරෙණ් වේලෙහි මට ‘පුත, දීඝාටු, ඉක්මන් නො වව. දුර බලව. ලහ නො බලව. පුත, දීඝාටු, වෛරයෙන් වෛරයෝ නො සන්සිඳෙත් ම ය. පුත, දීඝාටු, අවෛරයෙන් වෛරයෝ සන්සිඳෙත් ම ය”යි කීයේ ය. මම පියාගේ වචනය ඉක්මවන්නෙමි නම්, එය මට සුදුසු නො වේ”යි කඩුව කොපුවෙහි බැඟී ය.

95. දෙවනු ද මහණෙනි, -පෙ- තෙවනු ද මහණෙනි, දීඝාටු කුමාරයා- හට මේ සිත් විය: “මේ බ්‍රහ්මදත්ත කසීරජු තෙමේ අපට බොහෝ අවැඩ කෙළේ ය. මොහු විසින් අපගේ සෙනා ද වාහන ද ජනපදය ද ධනාගාරය ද ධාන්‍යාගාරය ද අසිද ගන්නා ලද්දේ ය. මොහු විසින් මාගේ මවුපියෝ නසන ලදහ. මම පලි ගන්නෙමි නම්, ඊට මේ කාලය” යි මෙසේ සිතා කඩුව කොපුවෙන් ඇද්දේ ය. තෙවනු ද මහණෙනි, දීඝාටුකුමාරයාහට මේ සිත් විය: “මාගේ පියා මැරෙණ් වේලේ මට ‘පුත, දීඝාටු, ඉක්මන් නො වව. දුර බලව. ලහ නො බලව. පුත, දීඝාටු, වෛරයෙන් වෛරයෝ නො සන්සිඳෙත් ම ය. පුත, දීඝාටු, අවෛරයෙන් වෛරයෝ සන්සිඳෙත් ම ය” යි කීයේ ය. මම පියාගේ වචනය ඉක්මවන්නෙමි නම් මට ඒ නො සුදුසු ය”යි මෙසේ සිතා නැවතත් කඩුව කොපුවෙහි බැඟී ය.

96. මහණෙනි, ඒ අතර බ්‍රහ්මදත්තකසීරජු තෙමේ බිය පත් වූයේ තැනි ගත්තේ මහත් සැක ඇත්තේ වෙටුලන්තේ වහා නැගී සිටියේ ය.

97. මහණෙනි, එකල්හි දීඝාටුකුමාර තෙමේ බ්‍රහ්මදත්ත කසීරජුගෙන් “දෙවයන් වහන්ස, බියපත් වූවෙහි තැනි ගත්තෙහි සැක ඇත්තෙහි වෙටුලන්තෙහි වහා නැගී සිටියෙහි කුමක් හෙයින් ද?” යි ඇසී ය. “සගය, මාණවකය, මෙහි දී දීඝිතිකොසොල්ලුන්ගේ පුත් වූ දීඝාටුකුමාර තෙමේ සිතෙන් මා කඩුවෙන් කපා හෙළී ය. එයින් මම බියපත් වීම. තැනි ගත්තෙමි. සැක ඇත්තේ වීම. සැලුනේ වීම. වහා නැගී සිටියෙමි”

98. මහණෙනි, ඉක්බිති දීඝාටු කුමාර තෙමේ වම්අතින් බ්‍රහ්මදත්ත කසීරජුගේ හිස අල්වා දකුණු අතින් කඩුව ඇද බ්‍රහ්මදත්ත කසීරජුට “දෙවයන් වහන්ස, දීඝිතිකොසොල්ලුන්ගේ පුත් වූ දීඝාටුකුමාරයා මම වෙමි. යුෂ්මතා අපට බොහෝ අවැඩ කෙළෙහි ය. ඔබ විසින් අපගේ සෙනා ද වාහන ද ජනපදය ද ධනාගාරය ද ධාන්‍යාගාරය ද අසිද ගන්නා ලද්දේ ය. ඔබ විසින් මාගේ මවුපියෝ නසන ලද්දහ. මම පලි ගන්නෙමි නම්, ඊට මේ කාලය”යි කී ය.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

99. අථ බො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදන්තො කාසිරාජා දීඝාට්ඨං කුමාරස්ස පාදෙසු සිරසා නිපත්තො දීඝාට්ඨං කුමාරං එතදවොච: “ජීවිතං මෙ තාත, දීඝාට්ඨං, දෙති. ජීවිතං මෙ තාත, දීඝාට්ඨං, දෙති”ති. “ක්‍යාතං උස්සගාමි දෙවස්ස ජීවිතං දදා? දෙවො බො මෙ ජීවිතං දදෙය්‍යා”ති. “තෙන හි තාත, දීඝාට්ඨං, කිං ච මෙ ජීවිතං දෙති. අනඤ්ච තෙ ජීවිතං දමමි”ති.

100. අථ බො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදන්තො ච කාසිරාජා දීඝාට්ඨං කුමාරො අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස ජීවිතං අදංසු. පාණිඤ්ච අග්ගතෙසුං. සපථඤ්ච අකංසු අද්‍රුතාය.¹

101. අථ බො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදන්තො කාසිරාජා දීඝාට්ඨං කුමාරං එතදවොච: “තෙන හි තාත, දීඝාට්ඨං, රථං යොජෙති. ගමස්සාමා”ති. “එවං දෙවා”ති බො භික්ඛවෙ, දීඝාට්ඨකුමාරො බ්‍රහ්මදන්තස්ස කාසිරඤ්ඤෙ පටිසස්සුතො රථං යොජෙතො බ්‍රහ්මදන්තං කාසිරාජාතං එතදවොච: “යුතො බො තෙ දෙව, රථො. යස්සදාති කාලං මඤ්ඤසි”ති.

102. අථ බො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදන්තො කාසිරාජා රථං අභිරුහි. දීඝාට්ඨ කුමාරො රථං පෙසෙසි. නථා නථා රථං පෙසෙසි, යථා න චිරස්සෙව සේනාය සමාගච්ඡ.

103. අථ බො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදන්තො කාසිරාජා චාරාණසිං පටිසිතො අමච්චෙව පාරිසජ්ජේ සන්තිපාතාපෙතො එතදවොච: “සවෙ භණේ, දීඝිතිස්ස කොසලරඤ්ඤෙ පුත්තං දීඝාට්ඨං කුමාරං පස්සෙය්‍යාථ, කිනති තං කරෙය්‍යාථා”ති.

104. එකච්ච එවමාහංසු: “මයං දෙව, හන්ථ ජිනෙය්‍යාම. මයං දෙව, පාදෙ ජිනෙය්‍යාම. මයං දෙව, හන්ථපාදෙ ජිනෙය්‍යාම. මයං දෙව, කණේණ ජිනෙය්‍යාම. මයං දෙව, නාසං ජිනෙය්‍යාම. මයං දෙව, කණේනාසං ජිනෙය්‍යාම. මයං දෙව, සිසං ජිනෙය්‍යාමා”ති.

105. “අයං බො සො භණේ, දීඝිතිස්ස කොසලරඤ්ඤෙ පුත්තො දීඝාට්ඨ කුමාරො, නාසං උබ්බා කිඤ්චි කාතුං. ඉමිනා ච මෙ ජීවිතං දින්නං. මයා ච ඉමස්ස ජීවිතං දින්න”නති.

106. අථ බො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදන්තො කාසිරාජා දීඝාට්ඨං කුමාරං එතදවොච: “යං බො තෙ තාත, දීඝාට්ඨං, පිතා මරණකාලෙ අවච: ‘මා බො කිං තාත, දීඝාට්ඨං, දීඝං පස්ස. මා රස්සං. න හි තාත, දීඝාට්ඨං, වෙරෙන වෙරා සමමනති. අවෙරෙන හි තාත, දීඝාට්ඨං, වෙරා සමමනති’ති. කිං තෙ පිතා සකාය අවචා” ති.

107. “යං බො මෙ දෙව, පිතා මරණකාලෙ අවච: ‘මා දීඝ’නති - මා ‘චිරං වෙරං අකාසි’ති. ඉමං බො මෙ දෙව, පිතා මරණකාලෙ අවච ‘මා දීඝ’නති. යං බො මෙ දෙව, පිතා මරණකාලෙ අවච: ‘මා රස්ස’නති - ‘මා බිසං මිත්තෙහි නිජ්ජිත්වා’ති. ඉමං බො මෙ දෙව, පිතා මරණකාලෙ අවච ‘මා රස්ස’නති. යං බො මෙ දෙව, පිතා මරණකාලෙ අවච: ‘න හි තාත, දීඝාට්ඨං, වෙරෙන වෙරා සමමනති. අවෙරෙන හි තාත, දීඝාට්ඨං, වෙරා සමමනති’ති. - ‘දෙවෙන මෙ මාතාපිතරො හතා’ති සවාතං දෙවං. ‘ජීවිතා වොරොපෙය්‍යං, යෙ දෙවස්ස අත්ථකාමා, තෙ මං ජීවිතා වොරොපෙය්‍යං. යෙ මෙ අත්ථකාමා, තෙ තෙ ජීවිතා වොරොපෙය්‍යං. එවං තං වෙරං වෙරෙන න වූපසමෙය්‍ය. ඉදුති ච පන මෙ දෙවෙන ජීවිතං දින්නං. මයා ච දෙවස්ස ජීවිතං දින්නා. එවං තං වෙරං අවෙරෙන වූපසන්නං. ඉමං බො මෙ දෙව, පිතා මරණකාලෙ අවච ‘න හි තාත, දීඝාට්ඨං, වෙරෙන වෙරා සමමනති. අවෙරෙන හි තාත දීඝාට්ඨං, වෙරා සමමනති’ති.

1. “අද්‍රුතාය” ඡ ම සං, “අද්‍රුකාය” ඉත්‍යපි දිස්සතෙ

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

99. මහණෙනි, එකල්හි බ්‍රහ්මදත්ත කසිරජ තෙමේ දීඝාටුකුමාරයාගේ පාමුල හිසින් වැටී දීඝාටුකුමාරයාගට “පුත, දීඝාටු, මට දිවි දෙව. පුත, දීඝාටු, මට දිවි දෙව”යි කී ය. “කිම, මම දෙවයන් වහන්සේට දිවි දීමට උත්සාහ කෙරෙමි ද? දෙවයන් වහන්සේ මට දිවි දෙන්නා.” “පුත, දීඝාටු, එසේ නම් තෝ මට දිවි දෙව. මමත් තට දිවි දෙමි”යි රජතෙමේ කී ය.

100. මහණෙනි, එකල්හි බ්‍රහ්මදත්ත කසිරජ තෙමේ දීඝාටුකුමාරයාත් ඔවුනොවුන්ට දිවි දුන්හ. අතින් අත ගත්හ. ද්‍රෝහ නො කරණු සඳහා දිවුලහ.

101. මහණෙනි, අනතුරු ව බ්‍රහ්මදත්ත කසිරජ තෙමේ දීඝාටු කුමාරයාගට “පුත, දීඝාටු, එසේ නම් රිය යොදව. යන්නෙමු”යි කී ය. මහණෙනි, දීඝාටු කුමාර තෙමේ “දෙවයන් වහන්ස, එසේ ය”යි බ්‍රහ්මදත්ත කසිරජට පිළිවදන් දී රිය යොදා බ්‍රහ්මදත්තකසිරජට “දෙවයන් වහන්ස, ඔබවහන්සේට රිය යොදන ලද්දේ ය. දැන් ගමනට කල් දන්නා සේක්වා”යි සැලකෙළේ ය.

102. මහණෙනි, ඉක්බිති බ්‍රහ්මදත්තකසිරජ තෙමේ රියට නැගේ ය. දීඝාටුකුමාර තෙමේ රිය පැදවී ය. නොබෝවේලාවකින් සේනාව හා එක් වන ලෙසට රිය පැදවී ය.

103. මහණෙනි, නැවැත බ්‍රහ්මදත්තකසිරජ තෙමේ බරණැසට පිවිස ඇමැතිපිරිස රැස් කරවා “සගයෙනි, දීඝිතිකොසොල්ලරජුගේ පුත් වූ දීඝාටු කුමරු දක්නු නම්, ඔහුට කුමක් කරන්නු ද?”යි පිළිවිසී ය.

104. ඇතැම් කෙනෙක් “දෙවයන් වහන්ස, අපි අත් සිඳින්නෙමු. දෙවයන් වහන්ස, අපි පා සිඳින්නෙමු. දෙවයන් වහන්ස, අපි අත්පා සිඳින්නෙමු. දෙවයන් වහන්ස, අපි කන් සිඳින්නෙමු. දෙවයන් වහන්ස, අපි නාසය සිඳින්නෙමු. දෙවයන් වහන්ස, අපි කන්නාස් සිඳින්නෙමු. දෙවයන් වහන්ස, අපි හිස සිඳින්නෙමු”යි මෙසේ කීහ.

105. “සගයෙනි, මේ ඒ දීඝිතිකොසොල්ලරජුගේ පුත් වූ දීඝාටු කුමාරයා ය. මේ තෙමේ කිසි දඬුවමක් කිරීම නො ලබයි. මොහු විසින් මට දිවි දෙන ලද්දේ ය. මා විසිනුත් මොහුට දිවි දෙන ලද්දේ ය”

106. ඉක්බිති මහණෙනි, බ්‍රහ්මදත්ත කසිරජ තෙමේ දීඝාටු කුමාරයාගෙන් “දරුව, දීඝාටු, තාගේ පියා මැරෙණ වේලේ “පුත දීඝාටු, ඉක්මන් නො වව. දුර බලව. ලහ නො බලව. පුත, දීඝාටු, වෛරයෙන් වෛරයෝ නො සන්සිඳෙත් ම ය. පුත, දීඝාටු, මේත්‍රියෙන් වෛරයෝ සන්සිඳෙත් ම ය”යි යමක් කීයේ ද, තාගේ පියා කුමක් සඳහා (ඒ) කීයේ දැ”යි ඇසී ය.

107. “දෙවයන් වහන්ස, මාගේ පියා මැරෙණ කල්හි ‘මා දීඝං’ යි යමක් කීයේ ද, (එයින්) ‘බොහෝ කල් වෛර නො කරව’ යනු කීයේ ය. දෙවයන් වහන්ස, මාගේ පියා මැරෙණ කල්හි මේ සඳහා ම ‘මා දීඝං’ යනු කීයේ ය. දෙවයන් වහන්ස, මාගේ පියා මැරෙණ කල්හි ‘මාරණං’ යි යමක් කීයේ ද, (එයින්) ‘වතා මිත්‍රයන් හා නො බිඳෙව’ යනු කීයේ ය. දෙවයන් වහන්ස, මාගේ පියා මැරෙණ කල්හි මේ සඳහා ම ‘මාරණං’ යනු කීයේ ය. දෙවයන් වහන්ස, මාගේ පියා මැරෙණ කල්හි ‘න හි තාත, දීඝාටු, වෛරෙන වෙරා සමමනති. අවෛරෙන හි තාත, දීඝාටු, වෙරා සමමනති’ යි යමක් කීයේ ද, (එයින්) ‘දෙවයන් වහන්සේ විසින් මාගේ මවුපියෝ නසන ලද්දහ’යි මම දෙවයන් වහන්සේ ජීවිතයෙන් තොර කරන්නෙමි නම්, දෙවයන් වහන්සේට වැඩ කැමැති වූ යම් කෙනෙක් වෙත් නම්, ඔහු මා ජීවිතයෙන් තොර කරන්නාහු ය. මට වැඩ කැමැති වූ යම් කෙනෙක් වෙත් නම්, ඔහු ඔවුන් ජීවිතයෙන් තොර කරන්නාහු ය. මෙසේ ඒ වෛරය වෛරයෙන් නො සන්සිඳෙන්නේ ය. දැන් දෙවයන් වහන්සේ විසින් මට දිවි දෙන ලද්දේ ය. මා විසිනුත් දෙවයන් වහන්සේට දිවි දෙන ලද්දේ ය. මෙසේ ඒ වෛරය අවෛරයෙන් සන්සිඳුනේ ය’ යනු කීයේ ය. දෙවයන් වහන්ස, මාගේ පියා මැරෙණ කල්හි මේ සඳහා ම ‘න හි තාත, දීඝාටු, වෛරෙන වෙරා සමමනති. අවෛරෙන හි වෙරා සමමනති’ යනු කීයේ ය.”

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

108. අථ බො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදිනෙතා කාසිරාජා. “අවජ්ජියං වත හො, අබ්බුතං වත හො, යාව පණ්ණිතො අයං දීඝාමුකුමාරො යත්‍ර හි නාම පිතුතො සංඛිතෙතන භාසිතස්ස විජාරෙන අත්ථං ආජාතිය්සති”ති පෙනතිකා බලඤ්ච වාහනඤ්ච ජනපදඤ්ච කොසඤ්ච කොට්ඨාගාරඤ්ච පටිපාදෙසි. ඩිතරඤ්ච අද්දසි.

109. තෙසං හි නාම භික්ඛවෙ, රාජ්ජනං ආදින්නදණ්ඩානං ආදින්න සත්ථානං එවරුපං බහතිසොරවං භවිය්සති. ඉධ බො පන තං භික්ඛවෙ, සොනෙථ “යං තුළමහ එවං සමාකම්භෙන ධම්මවිනයෙය පබ්බජිතා සමානා බමා ව හවෙය්සාථ සොරතා වා”ති.

110. තතියමපි බො භගවා තෙ භික්ඛු එතදවොච: “අලං භික්ඛවෙ, මා හණ්ඩනං. මා කලහං. මා විශ්‍රහං. මා විවාද”නති.

111. තතියමපි බො සො අධම්මවාදී භික්ඛු භගවන්නා එතදවොච: “ආහමෙතු හනෙත, භගවා ධම්මස්සාමි. අප්පොස්සකෙකා හනෙත, භගවා දිට්ඨධම්මසුඛ විහාරමනුසුතො විහරතු. මයමෙතෙන හණ්ඩනෙන කලහෙන විශ්‍රහෙන විවාදෙන පඤ්ඤාසිය්සාමා”ති.

112. අථ බො භගවා “පරිසාදින්නරුපා බො ඉමෙ මොඤ්ජරිසා. නසිමෙ සුකරා සඤ්ඤාපෙතු”නති උට්ඨායාසතා පකකාමි.

දීඝාමුකුමාරො නිට්ඨිතො පඨමො

108. ඉක්බිති මහණෙනි, බ්‍රහ්මදත්ත කසිරජ තෙමේ “පින්වත්නි, අරුම යකි. පින්වත්නි, පුද්ගමයකි. යමෙක් පියා විසින් සැකෙවිත්. කියු වචනයෙහි අභිය විසාරවශයෙන් දන්නේ ද, ඒ මේ දිසාවුකුමාර තෙමේ අනියසින් පණ්ඩිත ය”යි පියසතු වූ සෙනා ද වාහන ද ජනපදය ද ධනාගාරය ද ධාන්‍යාගාරයද නැවැත දුන්නේ ය. දුටු ද දුන්නේ ය.

109. මහණෙනි, දඬු ගත් අවි ගත් ඒ රජුන්ගේත් මෙබඳු වූ ඉවසීමෙන් හා සුරත බවෙන් වන්නේ ය. මහණෙනි, තෙපි මනා කොට දෙසු මෙබඳු සසුන්හි පැවිදි වූවහු කමා ඇත්තෝ සුරත වූවෝ වහු නම්, ඒ තෙපි මේ සස්ත හොබවන්නහු ය යි වදාළසේක.

110. තෙවනු ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ භික්ෂූන්ට “මහණෙනි, වැඩෙක් නැත. ඩබර නො කරවු. කලහ නො කරවු. විග්‍රහ නො කරවු. විවාද නො කරවු”යි වදාළහ.

111. තෙවනු ද ඒ අධම්මාදී මහණ තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සවාමිනි, ධම්මසවාමි වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඉවසා වදාරණ සේක්වා. සවාමිනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ උත්සාහ රහිත ව සමවත් සුවවිහරණයෙහි යෙදී වෙසෙන සේක්වා. අපි මේ ඩබරයෙන් කලහයෙන් විග්‍රහයෙන් විවාදයෙන් ප්‍රසිද්ධ වන්නෙමු”යි කීසේ ය.

112. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “මේ හිස් පුරුෂයෝ විනාශයට ලං ව සිටියාහ. මොහු (කරුණ) හඟවන්නට පහසු වූවෝ නො වෙති. (මොවුන් සන්තිද්‍රවීම පහසු නො වේ.) යි හුනස්තෙන් නැගිට වැඩි සේක.

පළමු දිසාවු බණ්ඩර නිමිසේ ය.

—

1. අථ බො භගවා පුබ්බණ්ණසමයං නිවාසෙකො පත්තවිවරං ආද්ය කොසමිතිං පිණ්ඩාය පාටිසි. කොසමිතියං පිණ්ඩාය වරිත්තො පච්ඡාභතතං පිණ්ඩපාතපටිකකන්තො සෙනාසනං සංසාමෙකො පත්තවිවරං ආද්ය සමිසමජේකි ධීතකොච ඉමා ගාථායො අනාසි:

2. පුච්ඡසද්දො සමජ්ජනො න බාලො කොචි මඤ්ඤථ,
සමිසමිතිං භිජ්ජමානසමිතිං තාඤ්ඤං භිජ්ජයා අමඤ්ඤරුං.

3. පරිමුට්ඨා පණ්ඩිතාභාසා වාචාගොචරභාණිනො,
යාවිච්ඡන්ති මුඛායාමං¹ යෙන නිතා න තං විදු.

4. අකෙකාචජ් මං අවධි මං අජ්ඣි මං අහාසි මෙ,
යෙ තං² උපතයානති වෙරං තෙසං න සමමති.

5. අකෙකාචජ් මං අවධි මං අජ්ඣි මං අහාසි මෙ,
යෙ තං න උපතයානති වෙරං තෙසුපසමමති.

6. න හි චෙරෙන වෙරාති සමමනිධි කුදුවනං,
අචෙරෙන ච සමමනි ඵස ධමෙමා සන්නතනො.

7. පරෙ ච න විජානනති මයමෙත්ථ යමාමසෙ,
යෙ ච තත්ථ විජානනති තෙනා සමමනි මෙධගා.

8. අට්ඨිච්ඡන්තා³ පාණහරා ගවාස්සධ්වනහාරිනො,
රට්ඨං විලුච්ඡමානානං තෙසමපි හොති සමගති.

කසමා භූමනාක නො සියා?

9. සවෙ ලහෙථ නිපකං සහායං
සද්ධිං වරං සාධු විහාරි ධීරං,
අභිභූය්‍ය සබ්බාති පරිස්සයාති
වරෙය්‍ය තෙනත්තමනො සනිමා.

10. නො වෙ ලහෙථ නිපකං සහායං
සද්ධිං වරං සාධු විහාරි ධීරං,
රාජාව රට්ඨං විජිතං පතාය
ඵකො වරෙ මාතඞ්ගරඤ්ඤෙව නාගො.

11. ඵකස්ස වරිතං සෙය්‍යො
නත්ථි බාලෙ සහායතා,
ඵකො වරෙ න ච පාපාති කසිරා
අපොසස්සුතකකා මාතඞ්ගරඤ්ඤෙව නාගොති.

12. අථ බො භගවා සමිසමජේකි ධීතකොච ඉමා ගාථායො භාසිත්වා
යෙන බාලකලොණකාරගාමො⁴ තෙනුපසමිති.

13. තෙන බො පන සමයෙන ආයසමා හගු බාලකලොණකාරගාමෙ
විහරති.

1. “මුඛායාමං” හො වි. 2. “යෙ ව තං” ම ඡ සා.

3. “අට්ඨිච්ඡද්” අ වි. ජ වි. හො වි. P T S.

4. “බාලකලොණකාරගාමො” ම ඡ සා. බාලකලොණකාරාම - කොසමෙකපාතකඩකං.

1. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරු හැඳ පොරොවා පාසිවුරු ගෙන පිඬු පිණිස කොසමැ නුවරට පිවිසිසේක. කොසමැනුවර පිඬු පිණිස හැසිර පස්වරු පිණිසාතයෙන් හැරී ආ සේක් සෙනසුන් තැන්පත් කොට පා සිවුරු ගෙන සහමැද සිටිසේක් ම මේ ගාථාවන් වදාළසේක:

2. මේ එක සමාන (කලහකාරී) ජන තෙමේ මහනඩ ඇත්තේ ය. (පණ්ඩිතමානී වූ) ඔවුනතුරෙන් කිසිවෙක් “මම අඟු වෙමි” යි නො සිතී ය. තව ද, සමසයා බිඳෙන කල්හි අනෙක් එකෙක් වත් (“මා නිසා සමසයා බිඳේ ය” යි මේ කරුණ) නො සිතී ය.

3. මූලාසිති ඇති පණ්ඩිතමහත්‍ය වූ වචන ම ගොවර කොට ඇත්තානු හැකි තාක් මුට අයා (නො නවත්වා) බණනසුලු වෙත් මැයි. (ඔහු) යම් කලහයකින් නිලීඡ්ඡතාවයට පමුණුවන ලද්දහු ද, එය (මෙබඳු දෙස් සතිත ය යි) නො දන්න.

4. “මට ජාත්‍යාදියෙන් ගටා බැන්නේ ය. මා පහළේ ය. මා දිනී ය. මා සතු වසතු ව. පැහර ගත්තේ ය” යි යම් ගිහි පැවිදි කෙනෙක් ඒ වෛරය සිත බිඳිත් ද, ඔවුන්ගේ වෛරය නො සන්සිදේ.

5. “මට ජාත්‍යාදියෙන් ගටා බැන්නේ ය. මා පහළේ ය. මා දිනී ය. මා සතු දෙය පැහර ගත්තේ ය” යි යම් ගිහි පැවිදි කෙනෙක් ඒ වෛරය සිත නො බිඳිත් ද, ඔවුන්ගේ වෛරය සන්සිදේ.

6. මේ සත්‍යවලොකයෙහි කිසි කලෙකත් වෛරයෝ වෛරයෙන් නො සන්සිදෙත්. අවෛරයෙන් (මෙත්‍රියෙන්) ම සන්සිදෙත්. අවෛරයෙන් වෛරය සන්සිදෙයි යන මේ ධර්මය පැරණිදහමෙකි.

7. (පණ්ඩිතයන් හැර) අන්‍ය වූ කලහකාරකජනයෝ මෙහි (සහමැද) කලහ කරන්නෝ “අපි නැසෙමු (මරු වෙත යමු)” යි නො දනිත්. ඔවුන් අතුරෙහි යම් කෙනෙක් එය දනිත් ද, එයින් කලහයෝ සන්සිදෙත්.

8. (යම්කෙනෙකුත්ගේ මවුපියන්ගේ) ඇට සිඳින ලද ද, (යම් කෙනෙක්) ප්‍රාණය පැහර ගනිත් (=දිවි තොර කෙරෙත්) ද, ගව-අශ්ව-ධනයන් පැහර ගන්නා සුලු වෙත් ද, (එබඳු වූ) රට වොලෝ ගන්නා වූ ඒ රජුන්ගේ ද සමගිය වේ. කුමක් හෙයින් නොපගේ සමගිය නො වන්නේ ද ?

9. සථානොචිතප්‍රඥ ඇති සමග හැසිරීමට සුදුසු වූ මනා විහරණ ඇති නුවණැති යහළුවකු ලබන්නේ නම්, ප්‍රකට අප්‍රකට හැම උවදුරු මැඩ ඔහු සමග සතුටු සිත් ඇත්තේ සිති ඇත්තේ හැසිරෙන්නේ ය.

10. සථානොචිතප්‍රඥ ඇති සමග හැසිරීමට සුදුසු වූ මනා විහරණ ඇති බාතිසමපන්න වූ යහළුවකු නො ලබන්නේ නම්, දිනු රට හැර ගියා වූ (මහාජනක අරිඤ්ථාදී) රජුන් මෙන් ද වනයෙහි (=සීලව හෝ පාරිලෙය්‍යක) ශ්‍රෙණිතස්සියා මෙන් ද එකලා ව හැසිරෙන්නේ ය.

11. එකලා වූ වහුගේ හැසිරීම උතුම් ය. අඥයා කෙරෙහි යහළුවෙක් නැත. වනයෙහි ශ්‍රෙණි තස්සියා මෙන් (ගණයා සමග එක් වීමේ) උත්සාහ රහිත ව එකලා ව හැසිරෙන්නේ ය. පච්ඡි නො කරන්නේ ය.

12. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සහ මැද සිටි සේක් ම මේ ගාථාවන් වදාරා බාලකලොණකාරගමට වැඩිසේක.

13. එකල්හි ආයුෂමත් හගු සථවිර තෙමේ බාලකලොණකාරගමෙහි වාසය කෙරෙයි.

14. අද්දසා බො ආයසමා හගු හගවනනං දුරතොව ආගච්ඡන්තං, දිස්වාන ආසනං පඤ්ඤපෙසි. පාදෙදකං පාදපිඨං පාදකඨලිකං උපතික්කිං. පච්චුග්ගන්තවා පත්තනීවරං පටිග්ගහෙසි. නිසීදි හගවා පඤ්ඤානෙත ආසනෙ. නිසජ්ජ පාදෙ පක්ඛාලෙසි.

15. ආයසමාපි බො හගු හගවනනං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නං බො ආයසමන්තං හගුං හගවා එතදවොච: “කච්චි භික්ඛු, බමනීයං? කච්චි යාපනීයං? කච්චි පිණ්ඩකෙත න කිලමාමි”ති. “බමනීයං හගවා. යාපනීයං හගවා. න වාහං හනෙත පිණ්ඩකෙත කිලමාමි”ති.

16. අථ බො හගවා ආයසමන්තං හගුං බමමියා කථාය සන්දස්සොත්වා සමාදපෙත්වා සමුත්තෙතජෙත්වා සමපගංසෙත්වා උට්ඨායාසිනා යෙන පාවිනවංස දුස්සො තෙනුපසඬකමි.

17. තෙන බො පන සමයෙන ආයසමා ව අනුරුද්ධා ආයසමා ව නන්දියො ආයසමා ව කිම්බිලො¹ පාවිනවංසදුස්සෙ විහරන්ති.

18. අද්දසා බො දුයපාලො හගවනනං දුරතොව ආගච්ඡන්තං, දිස්වාන හගවනනං එතදවොච: “මා සමණ, එතං දුයං පාවිසි. සනෙතත් තයො කුලපුත්තා අත්තකාමරූපා විහරන්ති. මා තෙසං අථාසුමකාසි”ති.

19. අස්සාසි බො ආයසමා අනුරුද්ධා දුයපාලස්ස හගවතා සද්ධිං මන්තයමානස්ස. සුඤ්ඤාන දුයපාලං එතදවොච: “මා ආවුසො දුයපාල, හගවනනං වාරෙසි. සත්ථා නො හගවා අනුප්පනො”ති.

20. අථ බො ආයසමා අනුරුද්ධා යෙනායසමා ව නන්දියො ආයසමා ව කිම්බිලො තෙනුපසඬකමි. උපසඬකමිත්වා ආයසමන්තං ව නන්දියං ආයසමන්තාඤ්ඤා කිම්බිලං එතදවොච: “අභික්කමථායසමනො, අභික්කමථා-යසමනො, සත්ථා නො හගවා අනුප්පනො”ති.

21. අථ බො ආයසමා ව අනුරුද්ධා ආයසමා ව නන්දියො ආයසමා ව කිම්බිලො හගවනනං පච්චුග්ගන්තවා එකො හගවතො පත්තනීවරං පටිග්ගහෙසි. එකො ආසනං පඤ්ඤපෙසි. එකො පාදෙදකං පාදපිඨං පාදකඨලිකං උපතික්කිං. නිසීදි හගවා පඤ්ඤානෙත ආසනෙ. නිසජ්ජ පාදෙ² පක්ඛාලෙසි.

22. තෙපි බො ආයසමන්තා හගවනනං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු. එකමන්තං නිසින්නං බො ආයසමන්තං අනුරුද්ධා හගවා එතද-වොච: “කච්චි වො අනුරුද්ධා බමනීයං? කච්චි යාපනීයං? කච්චි පිණ්ඩකෙත න කිලමාමි”ති.

“බමනීයං හගවා. යාපනීයං හගවා. න ව මයං හනෙත පිණ්ඩකෙත කිලමාමා”ති.

“කච්චි පන වො අනුරුද්ධා සමග්ගා සමෙමාදමානා අවිචදමානා ඩිරොදකීභුතා අඤ්ඤාමඤ්ඤාං පියවකුඤ්ඤි සමපස්සන්තා විහරංථා”ති.

“තග්ග මයං හනෙත සමග්ගා සමෙමාදමානා අවිචදමානා ඩිරොදකී-භුතා අඤ්ඤාමඤ්ඤාං පියවකුඤ්ඤි සමපස්සන්තා විහරංථා”ති.

“යථා කථමපන තුපෙත අනුරුද්ධා සමග්ගා සමෙමාදමානා අවිචදමානා ඩිරොදකීභුතා අඤ්ඤාමඤ්ඤාං පියවකුඤ්ඤි සමපස්සන්තා විහරංථා”ති.

1. “කිම්බිලො” ම ඡ සං. කුම්බිල-සංඥානඤ්ඤා කාව්‍ය, 16-87

2. “නිසජ්ජ බො හගවා පාදෙ” ම. ඡ. සං.

14. ආයුෂමත් හගු සථවිර තෙමේ වඩින්නා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දුර දී ම දුටු සේක. දැක අසුතක් පැණී ය. පාදේතාදිය පාපුටුව පාපුවරුව එළවා තැබී ය. ඉදිරියට ගොස් පාසිවුරු පිළිගත්තේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පැණවූ අසුතෙහි වැඩ හුන් සේක. වැඩ හිඳ පා සේදූහ.

15. ආයුෂමත් හගු සථවිර තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක හුන්තේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් හගු තෙරුන්ගෙන් “මහණ, කිම, ඉවසිය හැකි ද? කිම යැපිය හැකි ද? කිම, ආහාරයෙන් විඩාපත් නො වූයෙහි ද” යි අසා වදාළ සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඉවසිය හැකි ය. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යැපිය හැකි ය. ස්වාමීනි, මම ආහාරයෙන් ද වෙහෙසට නො පත් වූයෙමි” යි තෙරහු කී හ.

16. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂමත් හගුතෙරුන් දැනුම් කතාවෙන් කරුණු දක්වා සමාදන් කරවා නියුණු කරවා සතුටු කරවා හුනස්තෙන් නැගිට පාචිතවංස නම් වනයට වැඩී සේක.

17. එකල්හි ආයුෂමත් අනුරුඬසථවිරතෙමේ ද ආයුෂමත් නන්දිය සථවිර තෙමේ ද ආයුෂමත් කිම්බිල සථවිර තෙමේ ද පාචිතවංස මුවවනයෙහි වෙසෙත්.

18. උයන්පල් තෙමේ වඩින්නා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දුර දී ම දුටුයේ ය. දැක “ශ්‍රමණය, මේ උයනට නහමක් පිවිසෙව. මෙහි කුලපුත්‍රයෝ තිදෙනෙක් වෙත්. ඔහු නම්හට හිත කැමැත්තාහු වෙසෙත්. උන්වහන්සේ-ලාට කරදර නො කළ මැඩවැ” යි කී ය.

19. ආයුෂමත් අනුරුඬසථවිරතෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හා කතා කරණ උයන්පල්ලාගේ ඒ කතාව ඇසී ය. අසා උයන්පල්ලාට “ඇවැත, උයන්පල්ල, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නො වළකුව. අපගේ ශාඤ්ඤා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩිසේකැ” යි කී ය.

20. ඉක්බිති ආයුෂමත් අනුරුඬසථවිරතෙමේ ආයුෂමත් නන්දිය තෙරුන් වෙත ද ආයුෂමත් කිම්බිලතෙරුන් වෙත ද ගියේ ය. ගොස් ආයුෂමත් නන්දිය තෙරුන්ට ද ආයුෂමත් කිම්බිල තෙරුන්ට ද “ආයුෂමත්නි, මෙහි පැමිණෙවු. ඉදිරියට එවු. අපගේ ශාඤ්ඤා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩිසේකැ” යි දැන්වී ය.

21. ඉක්බිති ආයුෂමත් අනුරුඬසථවිර තෙමේ ද ආයුෂමත් නන්දිය සථවිර තෙමේ ද ආයුෂමත් කිම්බිලසථවිර තෙමේ ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඉදිරියට ගොස් එක් නමක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ පාසිවුරු පිළිගත්තේ ය. එක් නමක් අසුත් පැණී ය. එක් නමක් පාදේතාදිය පාපුටුව පාපුවරුව එළවා තැබී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පැණවූ අසුතෙහි වැඩ හුන් සේක. වැඩ හිඳ පා සේදූහ.

22. ඒ ආයුෂමත්හු ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක හුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් ආයුෂමත් අනුරුඬ තෙරුන්-ගෙන් “අනුරුඬයෙනි, කිම, තොපට ඉවසිය හැකි ද? කිම, යැපිය හැකි ද? කිම, ආහාරයෙන් වෙහෙසට පත් නො වනු ද” යි ඇසූහ.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඉවසිය හැකි ය. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යැපිය හැකි ය. ස්වාමීනි, අපි ආහාරයෙන් වෙහෙසට පත් නො වමිහ”.

“අනුරුඬයෙනි, කිම තෙපි සමගි ව සතුටු ව විවාද නො කරමින් කිරි හා ජලය සේ හැනී එක් ව සිටියහු ඔවුනොවුන් පියඇසින් බලමින් වසවු ද?”

“ස්වාමීනි, එසේ ය. අපි සමගි ව සතුටු ව විවාද නො කරමින් කිරි හා ජලය සේ හැනී එක් ව සිටියමෝ ඔවුනොවුන් පියඇසින් බලමින් වසමු”.

“අනුරුඬයෙනි, තෙපි කෙසේ නම් සමගි ව සතුටු ව විවාද නො කරමින් කිරි හා ජලය සේ හැනී එක් ව සිටියහු ඔවුනොවුන් පියඇසින් බලමින් වසවු ද?”

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

23. “ඉධ මග්ගං භනෙන ඵලං තොති: ‘ලාභා වත මෙ. සුලඤ්ඤං වත මෙ. යොනං ඵවරුපෙති සමුත්ථාරීති සද්ධිං විතරාමි’ති. තස්ස මග්ගං භනෙන, ඉමෙසු ආයස්මනොසු මෙතං කායකමමං පච්චුපට්ඨිතං ආචී වෙව රතො ව. මෙතං චචිකමමං -පෙ- මෙතං මනොකමමං පච්චුපට්ඨිතං ආචී වෙව රතො ව. තස්ස මග්ගං භනෙන, ඵලං ගොති: ‘යනනුතාතං සකං චිත්තං නික්ඛිපිත්වා ඉමෙසං යෙව ආයස්මනානං චිත්තස්ස වසෙන වතෙතය්’නති. සො බො අහං භනෙන, සකං චිත්තං නික්ඛිපිත්වා ඉමෙසං යෙව ආයස්මනානං චිත්තස්ස වසෙන වතනාමි. නානා හි බො නො භනෙන කායං. ඵකඤ්ඤං පන මෙඤ්ඤං චිත්තං’නති.

24. ආයස්මාපි බො නන්දියො -පෙ- ආයස්මාපි බො කිම්බිලො ගතවන්තං ඵනදවොච. “මග්ගමපි බො භනෙන, ඵලං තොති: ‘ලාභා වත මෙ. සුලඤ්ඤං වත මෙ. යොනං ඵවරුපෙති සමුත්ථාරීති සද්ධිං විතරාමි’ති. තස්ස මග්ගං භනෙන, ඉමෙසු ආයස්මනොසු මෙතං කායකමමං පච්චුපට්ඨිතං ආචී වෙව රතො ව. මෙතං චචිකමමං -පෙ- මෙතං මනොකමමං පච්චුපට්ඨිතං ආචී වෙව රතො ව. තස්ස මග්ගං භනෙන, ඵලං ගොති: ‘යනනුතාතං සකං චිත්තං නික්ඛිපිත්වා ඉමෙසං යෙව ආයස්මනානං චිත්තස්ස වසෙන වතෙතය්’නති. සො බො අහං භනෙන, සකං චිත්තං නික්ඛිපිත්වා ඉමෙසං යෙව ආයස්මනානං චිත්තස්ස වසෙන වතනාමි. නානා හි බො නො භනෙන, කායං. ඵකඤ්ඤං පන මෙඤ්ඤං චිත්තං’නති. ඵලං බො මයං භනෙන, සමග්ගා සමෙවාදමානා අවිචදමානා ඕරොදකිභූතා අඤ්ඤමඤ්ඤං පියවකක්ඛිති සමපස්සන්තා විතරාමා”ති.

25. “කච්චි පන වො අනුරුද්ධා, අප්පමන්තා ආනාපිනො පතිතන්තා විහරාමා?”ති. “තග්ග මයං භනෙන, අප්පමන්තා ආනාපිනො පතිතන්තා විතරාමා”ති.

26. “යථා කථමපන භූමෙහ අනුරුද්ධා අප්පමන්තා ආනාපිනො පතිතන්තා විහරාමා?”ති.

27. “ඉධ භනෙන, අම්බාකං යො පඨමං ගාමතො පිණ්ඩාය පටික්කමති, සො ආසනං පඤ්ඤපෙති. පාදොදකං පාදපීඨං පාදකඨලිකං උපතික්කපති. අවකකාරපාතිං බොවිත්වා උපට්ඨාපෙති. පානීයං පරිභොජනීයං උපට්ඨාපෙති. යො පච්ඡා ගාමතො පිණ්ඩාය පටික්කමති, සචෙ තොති භූතාවසෙසො, සචෙ ආකඞ්ඛති, භුඤ්ඤති. නො වෙ ආකඞ්ඛති, අප්පහරිතෙ වා ඡ්ඤෙති. අප්පාණ්ණෙක වා උදකෙ ඔපිලාපෙති. සො ආසනං උද්ධරති. පාදොදකං පාදපීඨං පාදකඨලිකං පටිසාමෙති. අවකකාරපාතිං බොවිත්වා පටිසාමෙති. පානීයං පරිභොජනීයං පටිසාමෙති. හත්තග්ගං සමමජ්ජති. යො පස්සති පානීයස්ථං වා පරිභොජනීයස්ථං වා වච්චස්ථං වා රිත්තං භූච්ඡා, සො උපට්ඨාපෙති. සවස්ස ගොති අවිසස්සං, හත්ථවිකාරෙන දුතීයං ආමනෙත්වා ගත්ථවිලඞ්ඤකෙන උපට්ඨාපෙති. නත්තෙව මයං භනෙන, නප්පච්චියා වාචං භීතුම. පඤ්චාතිකං බො පන මයං භනෙන, සබ්බරත්තීයා ධම්මියා කථාය සංගතිසීදම. ඵලං බො මයං භනෙන අප්පමන්තා ආනාපිනො පතිතන්තා විතරාමා”ති.

23. “සාමිති, මෙහි දී මට ‘යම් මම මෙබඳු වූ සමුම්සරුන් හා එක් ව වෙසෙමි ද, මට (එය) ලාභයෙකි. මා ලත් යහපත් ලැබීමෙකැ’ යි සිත් වෙයි. ‘සාමිති, මේ ආයුෂමකුන් කෙරෙහි ඒ මාගේ මෙත්‍රිකායකමය ප්‍රකට වත් අප්‍රකට වත් ඵලඹ සිටියේ ය. මෙත්‍රිවාක්‍යකමය -පෙ- මෙත්‍රිමනාකමය ප්‍රකට වත් අප්‍රකට වත් ඵලඹ සිටියේ ය. සාමිති, ඒ මට ‘මම සිය සිත බහා තබා මේ ආයුෂමකුන්ගේ ම සිත් වශයෙන් පවතින්නෙමි නම් යෙහෙකැ’ යි සිත් වේ. සාමිති, ඒ මම සිය සිත බහා තබා මේ ආයුෂමකුන්ගේ ම සිත් වශයෙන් පවතිමි. සාමිති, අපගේ ශරීරයෝ වෙන් ව පවත්නෝ ම වෙති. අපගේ සිත නම් එකක් ම යයි සිතමි.”

24. ආයුෂමත් නන්දියසථවිරතෙමේ ද -පෙ- ආයුෂමත් කිම්බලසථවිර තෙමේ ද භාග්‍යවකුන් වහන්සේට “සාමිති, මටත් ‘යම් මම මෙබඳු වූ සමුම්සරුන් හා එක් ව වෙසෙමි ද, මට (එය) ලාභයෙකි. මා ලත් යහපත් ලැබීමෙකැ’ යි සිත් වෙයි. සාමිති, මේ ආයුෂමකුන් කෙරෙහි ඒ මාගේ මෙත්‍රිකායකමය ප්‍රකට වත් අප්‍රකට වත් ඵලඹ සිටියේ ය. මෙත්‍රිවාක්‍යකමය -පෙ- මෙත්‍රිමනාකමය ප්‍රකට වත් අප්‍රකට වත් ඵලඹ සිටියේ ය. සාමිති, ඒ මට ‘මම සිය සිත බහා මේ ආයුෂමකුන්ගේ ම සිත් වශයෙන් පවතින්නෙමි නම් යෙහෙකැ’ යි සිත් වේ. සාමිති, ඒ මම සිය සිත බහා මේ ආයුෂමකුන්ගේ ම සිත් වශයෙන් පවතිමි. සාමිති, අපගේ ශරීරයෝ වෙන් ව පවත්නෝ ම වෙති. අපගේ සිත නම් එකක් ම යයි සිතමි. සාමිති, අපි මෙසේ සමගි ව සතුටු ව විවාද නො කරමින් කිරි හා දිය සේ එකතු ව ඔටුනොටුන් පියඇසින් බලමින් වෙසෙමු”.

25. “අනුරුඬයෙහි, කිම, තෙපි අප්‍රමන්‍යවුහු, කෙලෙස් තවන වැර ඇත්තනු භාවනාවට යැවූ සිත් ඇත්තනු වසවු ද?” “සාමිති, එසේය. අපි අප්‍රමන්‍ය වුවමෝ කෙලෙස් තවන වැර ඇත්තමෝ භාවනාවට යැවූ සිත් ඇත්තමෝ වසන්නෙමු”.

26. “අනුරුඬයෙහි, තෙපි කෙසේ අප්‍රමන්‍ය වුවානු කෙලෙස් තවන වැර ඇත්තානු භාවනාවට යැවූ සිත් ඇත්තානු වසවු ද?”

27. “සාමිති, මෙහි අපගෙන් යමෙක් පලමු කොට ගමෙහි පිඬු පිණිස හැසිර පෙරලා ඒ ද, තෙතෙමේ අසුන් පණවයි. පාදෙතාදිය පාපුටුව පා තබන පුරවැව ඵලවා තබයි. ඉඳුල් ලන බඳුන සෝද තබයි. පැන් හා පිරිබෝදිය ඵලවයි. යමෙක් පසු ව ගමෙහි පිඬු සිහා හැසිර පෙරලා ඒ ද, වලද ඉතිරි වූවක් වේ නම්, කැමැත්තේ නම්, වලදයි. නොකැමැත්තේ නම්, නිල්තණ නැති නැත හෝ බසයි. සතුන් නැති දියෙහි හෝ පා කොට හරයි. තෙතෙමේ අසුන් ඔසොවා තබයි. පාදෙතාදිය පාපුටුව පාපුරවැව හැත්පත් කරයි. ඉඳුල් ලන බඳුන සෝද තැන්පත් කරයි. පැන් හා පිරිබෝදිය තැන් පත් කරයි. බත්හල තමදිසි. යමෙක් සිස් වූ පැන්කලය හෝ පිරිබෝදිය-කලය හෝ වැසිකිළිදියකලය හෝ දකි ද, හෙතෙමේ එය ඵලවා තබයි. ඔහුට නො ඉසිලිය හැකි නම් හසනසංඤ්චෙන් දෙවැන්නකු අමතා අත්විලකුවෙන් ඵලවා තබයි. සාමිති, ඒ හෙතෙමෙන් අපි වචන නො බිඳින්නෙමු. (කතා නො කරන්නෙමු.) සාමිති, පස් දවසකට වරක් සියලු රූ දහැණිකතාවෙන් යුක්ත ව හිඳිමු. සාමිති, මෙසේ අපි අප්‍රමන්‍ය ව කෙලෙස් තවන වැර ඇති ව භාවනාවට යැවූ සිත් ඇති ව වාසය කරමු”යි.

28. අථ ඛො භගවා ආයසමන්තඤ්ච අනුරුද්ධං ආයසමන්තඤ්ච නන්දියං ආයසමන්තඤ්ච කිම්බිලං ධම්මියා කථාය සන්දසෙය්‍යන්තා සමාදපෙත්වා සමුත්තෙ-
ජේන්තා සමපතංසෙත්වා උට්ඨායාසනා යෙන පාරිලෙය්‍යකං තෙන වාරිකං
පකකාමි. අනුපුබ්බෙන වාරිකං වරමානො යෙන පාරිලෙය්‍යකං තදවසරී,
තත්‍ර සුදං භගවා පාරිලෙය්‍යකෙ විහරතී රක්ඛිතවනසණ්ඨො හද්දසාලමුලෙ.

29. අථ ඛො භගවතො රතොගතස්ස පතිසල්ලීනස්ස එවං වෙතසො
පරිචිතකෙකා උදපාදී: “අහං ඛො පුබ්බෙ ආකිණේණා න එාසුං විහාසිං
තෙති කොසමබ්බකෙති¹ භික්ඛුති හණ්ඩනකාරකෙති කලහකාරකෙති විවාද-
කාරකෙති හස්සකාරකෙති සමෙස අධිකරණකාරකෙති, සොමති එතරති
එකො අදුතියො සුඛං එාසුං විහරාමි අඤ්ඤත්‍රෙව තෙති කොසමබ්බකෙති
භික්ඛුති හණ්ඩනකාරකෙති කලහකාරකෙති විවාදකාරකෙති හස්සකාරකෙති
සමෙස අධිකරණකාරකෙති”ති.

30. අඤ්ඤතරොපි ඛො හත්ථිනාගො ආකිණේණා විහරතී හත්ථිති
හත්ථිතීති හත්ථිකලහෙති හත්ථිච්ඡාපෙති, ඡින්නාය්‍යාති වෙව තිණාති බාදති,
ඔභග්ගොභග්ගඤ්චස්ස සාබාහඛං බාදනති, ආවිලාති ව පාතියාති පිවති,
ඔගාහා වස්ස උතතිණ්ණස්ස² හත්ථිතියො කායං උපතිස්සන්තියො ගච්ඡන්ති.

31. අථ ඛො තස්ස හත්ථිනාගස්ස එතදතොසි: “අහං ඛො ආකිණේණා
විහරාමි හත්ථිති හත්ථිතීති හත්ථිකලහෙති හත්ථිච්ඡාපෙති, ඡින්නාය්‍යාති
වෙව තිණාති බාදමි, ඔභග්ගොභග්ගඤ්ච මෙ සාබාහඛං බාදනති,
ආවිලාති ව පාතියාති පිවාමි, ඔගාහා ව මෙ උතතිණ්ණස්ස හත්ථිතියො
කායං උපතිස්සන්තියො ගච්ඡන්ති, යනන්තාහං එකොව ගණ්ඨො
චූපකට්ඨො විහරෙය්‍ය”නති.

32. අථ ඛො සො හත්ථිනාගො යුථා අපකකමම යෙන පාරිලෙය්‍යකං
රක්ඛිතවනසණ්ඨො හද්දසාලමුලං යෙන භගවා තෙනුපසඛකමි, උපසඛකමිත්වා
සොණ්ඩාය භගවතො පාතියං පරිභොජනීයං උපට්ඨාපෙති, අප්පහරිතඤ්ච
කරොති.

33. අථ ඛො තස්ස හත්ථිනාගස්ස එතදතොසි: “අහං ඛො පුබ්බෙ
ආකිණේණා න එාසුං විහාසිං හත්ථිති හත්ථිතීති හත්ථිකලහෙති හත්ථිච්ඡාපෙති,
ඡින්නාය්‍යාති වෙව තිණාති බාදිං, ඔභග්ගොභග්ගඤ්ච මෙ සාබාහඛං බාදිංසු,
ආවිලාති ව පාතියාති අපාසිං, ඔගාහා ව මෙ උතතිණ්ණස්ස හත්ථිතියො
කායං උපතිස්සන්තියො අගමංසු, සොමති එතරති එකො අදුතියො සුඛං
එාසුං විහරාමි අඤ්ඤත්‍රෙව හත්ථිති හත්ථිතීති හත්ථිකලහෙති හත්ථිච්ඡාපෙති”ති.

34. අථ ඛො භගවා අත්තනො ව පවිටෙකං විදිත්වා තස්ස ව හත්ථි-
නාගස්ස වෙතසා වෙතො පරිචිතකකමඤ්ඤාය තායං වෙලායං ඉමං උදුනං
උදුනෙසි:

“එතං³ නාගස්ස නාගෙන ඊසාදන්තස්ස හත්ථිනො,
සමෙති විත්තං විත්තෙන යදෙකො රමතී වතෙ”ති.

1. “කොසමබ්බකෙති” සි. අ ව්. ප ව්. තො ව්.

2. “ඔගාහඤ්චස්ස ඔතිණ්ණස්ස” සි.

“ඔගාහන්තස්ස ඔතිණ්ණස්ස” ම නු ප. PTS.

3. “එවං” ම නු ප. PTS.

28. ඉක්ඛිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂමත් අනුරුඬු තෙරුන් ද ආයුෂමත් තඤ්ඤ තෙරුන් ද ආයුෂමත් කිම්බිල තෙරුන් ද දහමිඤ්ඤාවෙන් කරුණු දක්වා සමාදන් කරවා තිසුණු කරවා සතුටු කරවා හුනස්නෙන් නැගිට පාරිලෙය්‍යකවනය බලා වාරිකාවෙහි වැඩි සේක. පිළිවෙළින් වාරිකා කරණසේක් පාරිලෙය්‍යකවනයට වැඩි සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි පාරිලෙය්‍යකවනයෙහි රක්ඛිත වනලාභාබෝගි මෑනාවින් වැඩුනු මහත් සල් රුකක් මුල වසන සේක.

29. ඉක්ඛිති එකලා ව විවෙකයට පැමිණ හුන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සිත්හි “මම පෙර ඔබර කරන්නා වූ කලහ කරන්නා වූ විවාද කරන්නා වූ කලහ උපදවන කතා කරන්නා වූ සංඝයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ කොසඹානුවර වැසි භික්ෂූන් හා එක් වූයෙහි පහසුවෙන් නො විසූයෙහි. ඒ මම දැන් එකලා වූයෙහි දෙවැන්නෙන් නැත්තෙහි ඔබර කරන්නා වූ කලහ කරන්නා වූ විවාද කරන්නා වූ කලහ උපදවන කතා කරන්නා වූ සංඝයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ ඒ කොසඹානුවර වැසි භික්ෂූන් හැර සුවසේ පහසුවෙන් වෙසෙමි”යි පරිවිතරියෙන් උපත.

30. එක්තරා මහත් ඇතෙක් ද ඇතුන් හා ඇතිනියන් හා තරුණ ඇතුන් හා ඇත්පැටවුන් හා එක් වූයේ ඔවුන් විසින් සිදු දූමු අත් ඇති තණ කසි. ඔහු විසින් (උස් නැතින් බිඳ හෙළා) අතුකැබලි (අතික් ඇත්තු) කත්. කැලඹුනු දිය බොසි. ඇතිනියෝ දියෙහි ගැලීමෙන් නොතොත් නොටින් ගොඩ නැංගා වූ ඔහුගේ සිරුර ගටා යෙත්.

31. එකල්හි ඒ මහ ඇතුට “මම ඇතුන් හා ඇතිනියන් හා තරුණ ඇතුන් හා ඇත්පැටවුන් හා එක් ව වසමි. (ඔවුන් විසින්) සිදු දූමු අත් ඇති තණ ද කමි. මා විසින් බිඳි අතු කැබලි ඔහු කත්. කැලඹුනු දිය ද බොමි. දියට බස්නා ඇතිනියෝ දියෙන් ගොඩ වූ මාගේ කය ගටා යෙත්. එහෙයින් මම එකලා ව ම සමුහයාගෙන් වෙන් වූයේ ම වසන්නෙමි නම් යෙහෙකැ”යි සිත් වී ය.

32. ඉක්ඛිති ඒ මහ ඇත් තෙමේ රුළෙන් ඉවත් ව පාරිලෙය්‍යකවනයෙහි රක්ඛිත වනලාභාබෝගි විසල්සල්ලාක්මුල හුන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ සොඕන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පැන් පිරිබෝදිය එළවයි. තණ ද බැහැර කරයි.

33. එකල්හි ඒ මහ ඇතුට “මම පෙර ඇතුන් හා ඇතිනියන් හා තරුණ ඇතුන් හා ඇත්පැටවුන් හා එක් වූයෙහි පහසුවෙන් නො විසිමි. සිදු දූමු අත් ඇති තණ ද කැවෙමි. මා විසින් කඩා දූමු අතුකැබලි ඔහු කෑහ. කැලඹුනු දිය ද බිමි. දියට බස්නා ඇතිනියෝ දියෙන් ගොඩ වූ මාගේ කය ගටා ගියහ. ඒ මම දැන් එකලා ව දෙවැන්නෙකු නැති ව ඇතුන් ඇතිනියන් තරුණ ඇතුන් ඇත්පැටවුන් හැර සැප සේ පහසුවෙන් වසමි”යි සිත් වී ය.

34. ඉක්ඛිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තමන්වහන්සේගේ පව්වෙකය ද දැන ඒ මහ ඇතුගේ සිතෙහි අදහස ද දැන ඒ වේලෙහි මේ ප්‍රීතිවාක්‍යය පැවැත්වූහ:

“යම් හෙයකින් එකලා වූයේ වනයෙහි සිත් අලවා වෙසේ ද, එහෙයින් (ඒ විවෙකරතියෙන්) රියඉස් වැනි (හේරිය කඳ මෙන් දික් වූ) දළ ඇති හස්තිනාගයාගේ සිත බුද්ධිනාගයාගේ සිත හා සම වේ” යි.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

35. අථ බො භගවා සාඤ්ඤායානෙ යථාභිරතතං විහරිත්වා යෙන සාවඤ්ඤි තෙන වාරිකං පක්කාමි. අනුපුබ්බෙන වාරිකං වරමානො යෙන සාවඤ්ඤි තදවසරි. තත්තු සුදං භගවා සාවඤ්ඤං විහරති ජෙතවනෙ අනාථ-පිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ.

36. අථ බො කොසමබ්බකා උපාසකා “ඉමෙ බො අය්‍යා කොසමබ්බකා භික්ඛු ඛත්තනො අමාකං අනන්ධස්ස කාරකා. ඉමෙහි උබ්බාලොකා භගවා පක්කන්තො. හන්ද මයං අය්‍යෙ කොසමබ්බකෙ භික්ඛු තෙව අභිවාදෙය්‍යාම, න පච්චුට්ඨෙය්‍යාම, න අඤ්ඤාලිකමමං සාමිට්ඨිකමමං කරෙය්‍යාම, න සක්කරෙය්‍යාම, න ගරු කරෙය්‍යාම, න මානෙය්‍යාම, න පුජෙය්‍යාම¹, උපගතානමපි පිණ්ඩකං² න දදෙය්‍යාම³, එවං ඉමෙ අමොහා අසක්කරියමානා අගරුකරියමානා අමානියමානා අපුජියමානා අසක්කාරපකතා පක්කමිස්සන්ති වා විබ්භමිස්සන්ති වා භගවන්තං වා පසාදෙස්සන්ති”ති.

37. අථ බො කොසමබ්බකා උපාසකා කොසමබ්බකෙ භික්ඛු තෙව අභිවාදෙසුං. න පච්චුට්ඨෙසුං. න අඤ්ඤාලිකමමං සාමිට්ඨිකමමං අකංසු. න සක්කරංසු. න ගරු කරංසු. න මානෙසුං. න පුජෙසුං. උපගතානමපි පිණ්ඩකං න අදංසු.

38. අථ බො කොසමබ්බකා භික්ඛු කොසමබ්බකෙහි උපාසකෙහි අසක්කරියමානා අගරුකරියමානා අමානියමානා අපුජියමානා අසක්කාර-පකතා එවමානංසු: “හන්ද මයං ආට්ටිසො, සාවඤ්ඤං ගන්ත්වා භගවතො සන්තිකෙ ඉමං අධිකරණං වූපසමෙය්‍යාමා”ති.

39. අථ බො කොසමබ්බකා භික්ඛු සෙතාසනං සංසාමෙත්වා පන්නවිවරං ආදය යෙන සාවඤ්ඤි තෙනුපසඛකමංසු.

40. අස්සොසි බො ආයස්මා සාරිපුත්තො “තෙ කිර කොසමබ්බකා භික්ඛු භණ්ඩනකාරකා කලහකාරකා විවාදකාරකා හස්සකාරකා සබ්බෙ අධිකරණකාරකා සාවඤ්ඤි ආගච්ඡන්ති”ති.

41. අථ බො ආයස්මා සාරිපුත්තො යෙන භගවා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො බො ආයස්මා සාරිපුත්තො භගවන්තං එතදවොච: “තෙ කිර හන්තෙ, කොසමබ්බකා භික්ඛු භණ්ඩනකාරකා -පෙ- සබ්බෙ අධිකරණ-කාරකා සාවඤ්ඤි ආගච්ඡන්ති. කථාහං හන්තෙ, තෙසු භික්ඛුසු පට්ටජ්ජාමි”ති. “තෙන හි ත්වං සාරිපුත්ත, යථා ධම්මො නථා නිට්ඨාති”ති. “කථාහං හන්තෙ, ජානෙය්‍යං ධම්මං වා අධම්මං වා?”ති.

1. “න භජෙය්‍යාම, න පුජෙය්‍යාම” ම ඡ සං.

2. “පිණ්ඩපාතා” PTS. 3. “දජෙය්‍යාම” ම ඡ සං. PTS.

35. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පාලිලයාකවනයෙහි කැමැති තාක් කල් වාසය කොට සැවැත්නුවර බලා වාරිකාවෙහි වැඩි සේක. පිළිවෙළින් වාරිකාවෙහි වසිනා සේන් සැවැත්නුවරට වැඩියාන. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි සැවැත්නුවර පේතවනයෙහි වූ අනේපිඬුසිටුහුගේ ආරාමයෙහි වැඩ වසන සේක.

36. එකල්හි කොසඹැනුවර වැසි උපාසකයෝ “කොසඹැනුවර වැසි ආයඝී වූ මේ භික්ෂූහු අපට බොහෝ අවැඩ කළෝ ය. මොවුන් විසින් පෙළනු ලැබූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වනයට වැඩි සේක. එබැවින් අපි ආයඝී වූ කොසඹැනුවර වැසි භික්ෂූන් නො වදින්නෙමු නම්, දෑක හුනස්තෙන් නො නැගිටින්නෙමු නම්, ඇඳිලි කිරීම් ගෞරව කිරීම් නො කරන්නෙමු නම්, සත්කාර නො කරන්නෙමු නම්, ගරු නො කරන්නෙමු නම්, බුහුමන් නො කරන්නෙමු නම්, නො පුදන්නෙමු නම්, අප වෙත එළඹියවුන්ට ද ආහාර නො දෙන්නෙමු නම්, මෙසේ අප විසින් සත්කාර නො කරණු ලබන ගරු නො කරණු ලබන බුහුමන් නො කරණු ලබන නො පුදනු ලබන මොහු අසත්කාරයෙන් මැඩුනෝ බැහැර යන්නාහු හෝ වෙති. සිවුරු හරින්නාහු හෝ වෙති. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හෝ පහදවන්නාහු වෙති”යි (සිතුහ.)

37. ඉක්බිති කොසඹැනුවර වැසි උපාසකයෝ කොසඹැනුවර වැසි භික්ෂූන් නො වැන්දූහ. දෑක හුනස්තෙන් නො නැගිටිවෑහ. ඇඳිලි කිරීම් ගෞරව කිරීම් නො කළහ. සත්කාර නො කළහ. ගරු නො කළහ. බුහුමන් නො කළහ. නො පිඳූහ. වෙත පැමිණියවුන්ට ආහාර ද නො දුන්හ.

38. ඉක්බිති කොසඹැනුවර වැසි උපාසකයන් විසින් සත්කාර නො කරණු ලබන ගරු නො කරණු ලබන බුහුමන් නො කරණු ලබන නො පුදනු ලබන කොසඹැනුවර වැසි භික්ෂූහු අසත්කාරයෙන් මැඩුනෝ “ඇවැත්ති, එසේ නම්, අපි සැවැත්නුවරට ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සමීපයෙහි මේ ආරාධුල සන්සිඳුවන්නෙමු”යි මෙසේ කීහ.

39. අනතුරු ව කොසඹැනුවර වැසි භික්ෂූහු සෙනසුන් තැන්පත් කොට තබා පාසිවුරු ගෙණ සැවැත්නුවරට ගියහ.

40. ආයුෂමත් ශාරීපුත්‍රස්ථිරයන් වහන්සේ “ඛර කරන්නා වූ කලහ කරන්නා වූ විවාද කරන්නා වූ කලහ උපදවන කතා කරන්නා වූ සමසයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ ඒ කොසඹැනුවර වැසි භික්ෂූහු සැවැත්නුවරට එන් ල”යි අයුහ.

41. ඉක්බිති ආයුෂමත් ශාරීපුත්‍රස්ථිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියහ. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්හ. පසෙක හුන් ආයුෂමත් ශාරීපුත්‍රස්ථිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් “සාමිනි, ඛරකරු වූ -පෙ- සමසයා වෙත පැමිණිලි කරන්නාවූ ඒ කොසඹැනුවර වැසි භික්ෂූහු සැවැත්නුවරට එන් ල. සාමිනි, මම මේ භික්ෂූන් කෙරෙහි කෙසේ පිළිපදිමි ද”යි විචාලහ. “ශාරීපුත්‍රය, එසේ නම් තෙපි ධම්ම පරිදි සිටිවු”යි. “සාමිනි, මම (මෙය) ධම්ම සි හෝ අධම්ම සි හෝ කෙසේ දනිමි ද ? ”

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

42. “අට්ඨාරසති ඛො සාරිපුත්ත, වජ්ඣති අධම්මවාදී ජාතිතඛො: ඉධ සාරිපුත්ත, භික්ඛු අධම්මං ධම්මොති දීපෙති, ධම්මං අධම්මොති දීපෙති, අවිනයං විනයොති දීපෙති, විනයං අවිනයොති දීපෙති, අනාසිතං අලපිතං තථාගතෙන භාසිතං ලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙති, භාසිතං ලපිතං තථාගතෙන අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙති, අනාවිණ්ණං තථාගතෙන ආවිණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙති, ආවිණ්ණං තථාගතෙන අනාවිණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙති, අප්පඤ්ඤානං තථාගතෙන පඤ්ඤානං තථාගතෙනාති දීපෙති, පඤ්ඤානං තථාගතෙන අප්පඤ්ඤානං තථාගතෙනාති දීපෙති, අනාපතනිං ආපතනිති දීපෙති, ආපතනිං අනාපතනිති දීපෙති, ලහුකං ආපතනිං ගරුකා ආපතනිති දීපෙති, ගරුකං ආපතනිං ලහුකා ආපතනිති දීපෙති, සාවසෙසං ආපතනිං අනවසෙසා ආපතනිති දීපෙති, අනවසෙසං ආපතනිං සාවසෙසා ආපතනිති දීපෙති, දුට්ඨලං ආපතනිං අදුට්ඨලා ආපතනිති දීපෙති, අදුට්ඨලං ආපතනිං දුට්ඨලා ආපතනිති දීපෙති, ඉමෙති ඛො සාරිපුත්ත, අට්ඨාරසති වජ්ඣති අධම්මවාදී ජාතිතඛො.

43. “අට්ඨාරසති ච ඛො සාරිපුත්ත, වජ්ඣති ධම්මවාදී ජාතිතඛො: ඉධ සාරිපුත්ත, භික්ඛු අධම්මං අධම්මොති දීපෙති, ධම්මං ධම්මොති දීපෙති, අවිනයං අවිනයොති දීපෙති, විනයං විනයොති දීපෙති, අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙන අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙති, භාසිතං ලපිතං තථාගතෙන භාසිතං ලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙති, අනාවිණ්ණං තථාගතෙන අනාවිණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙති, ආවිණ්ණං තථාගතෙන ආවිණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙති, අප්පඤ්ඤානං තථාගතෙන අප්පඤ්ඤානං තථාගතෙනාති දීපෙති, පඤ්ඤානං තථාගතෙන පඤ්ඤානං තථාගතෙනාති දීපෙති, අනාපතනිං අනාපතනිති දීපෙති, ආපතනිං ආපතනිති දීපෙති, ලහුකං ආපතනිං ලහුකා ආපතනිති දීපෙති, ගරුකං ආපතනිං ගරුකා ආපතනිති දීපෙති, සාවසෙසං ආපතනිං සාවසෙසා ආපතනිති දීපෙති, අනවසෙසං ආපතනිං අනවසෙසා ආපතනිති දීපෙති, දුට්ඨලං ආපතනිං දුට්ඨලා ආපතනිති දීපෙති, අදුට්ඨලං ආපතනිං අදුට්ඨලා ආපතනිති දීපෙති, ඉමෙති ඛො සාරිපුත්ත, අට්ඨාරසති වජ්ඣති ධම්මවාදී ජාතිතඛො”ති.

44. අසොසාසි ඛො ආයසමා මහාමොග්ගලානො “තෙ කිර කොසමබකා භික්ඛු භණ්ඩනකාරකා -පෙ- සබ්බෙ අභිකරණකාරකා සාවඤ්ඤං ආගච්ඡන්ති”ති. -පෙ- අසොසාසි ඛො ආයසමා මහාකායාපො -පෙ- අසොසාසි ඛො ආයසමා මහාකායානො -පෙ- අසොසාසි ඛො ආයසමා මහාකොට්ඨිනො -පෙ- අසොසාසි ඛො ආයසමා මහාකාසිනො -පෙ- අසොසාසි ඛො ආයසමා මහාමුද්දො -පෙ- අසොසාසි ඛො ආයසමා අනුරුද්ධො -පෙ- අසොසාසි ඛො ආයසමා රජවතො -පෙ- අසොසාසි ඛො ආයසමා උපාලි -පෙ- අසොසාසි ඛො ආයසමා ආනුද්දො -පෙ- අසොසාසි ඛො ආයසමා රාහුලො “තෙ කිර කොසමබකා භික්ඛු භණ්ඩනකාරකා -පෙ- සබ්බෙ අභිකරණකාරකා සාවඤ්ඤං ආගච්ඡන්ති”ති.

* මෙම පොතෙහි පටුන, 83 වූ අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

42. “ශාරීපුත්‍රය, වස්සු අටළොසකින් අධිමාවාදී පුද්ගල තෙමේ දත යුතු ය. ශාරීපුත්‍රය, මෙහි මහණෙක් තෙමේ අධිමය ධම්මය සි දක්වයි ද, ධම්මය අධිමය සි දක්වයි ද, අවිනය විනය සි දක්වයි ද, විනය අවිනය සි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො වදාරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලදු සි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො වදාරණ ලදු සි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො වදාරණ ලදු සි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො පණවන ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් පණවන ලදු සි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො පණවන ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් පණවන ලදු සි දක්වයි ද, අනාපතනිය ආපතනිය සි දක්වයි ද, ආපතනිය අනාපතනිය සි දක්වයි ද, ලුහුකාපතනිය ගරුකාපතනිය සි දක්වයි ද, ගරුකාපතනිය ලුහුකාපතනිය සි දක්වයි ද, සාවසෙසාපතනිය අනවසෙසාපතනිය සි දක්වයි ද, අනවසෙසාපතනිය සාවසෙසාපතනිය සි දක්වයි ද, දුට්ඨලොපතනිය අදුට්ඨලොපතනිය සි දක්වයි ද, අදුට්ඨලොපතනිය දුට්ඨලොපතනිය සි දක්වයි ද, ශාරීපුත්‍රය, මේ වස්සු අටළොසින් අධිමාවාදී පුද්ගල තෙමේ දත යුතු ය.

43. “ශාරීපුත්‍රය, වස්සු අටළොසකින් ම ධම්මාවාදී පුද්ගල තෙමේ දත යුතු ය. ශාරීපුත්‍රය, මෙහි මහණෙක් තෙමේ අධිමය අධිමය සි දක්වයි ද, ධම්මය ධම්මය සි දක්වයි ද, අවිනය අවිනය සි දක්වයි ද, විනය විනය සි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො වදාරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො වදාරණ ලදු සි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලදු සි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො පුරුදු කරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො පුරුදු කරණ ලදු සි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් පුරුදු කරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් පුරුදු කරණ ලදු සි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො පණවන ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් පණවන ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් පණවන ලදු සි දක්වයි ද, අනාපතනිය අනාපතනිය සි දක්වයි ද, ආපතනිය ආපතනිය සි දක්වයි ද, ලුහුකාපතනිය ලුහුකාපතනිය සි දක්වයි ද, ගරුකාපතනිය ගරුකාපතනිය සි දක්වයි ද සාවසෙසාපතනිය සාවසෙසාපතනිය සි දක්වයි ද, අනවසෙසාපතනිය අනවසෙසාපතනිය සි දක්වයි ද, දුට්ඨලොපතනිය දුට්ඨලොපතනිය සි දක්වයි ද, අදුට්ඨලොපතනිය අදුට්ඨලොපතනිය සි දක්වයි ද, ශාරීපුත්‍රය, මේ වස්සු අටළොසින් ධම්මාවාදී පුද්ගල තෙමේ දත යුතු ය”යි වදාලසේක.

44. ආයුෂමත් මහාමොද්ගලායනසථවිරයන් වහන්සේ “ඛබර-කරු වූ -පෙ- සඛසයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ ඒ කොසඹැනුවර වැසි භික්ෂුහු සැවැත්නුවරට එත් ල”යි ඇසූහ. ආයුෂමත් මහාකාශාපසථවිරයන් වහන්සේ -පෙ- ඇසූහ. ආයුෂමත් මහාකාභ්‍යායනසථවිරයන් වහන්සේ -පෙ- ඇසූහ. ආයුෂමත් මහාකොට්ඨිකසථවිරයන් වහන්සේ -පෙ- ඇසූහ. ආයුෂමත් මහාකප්පින සථවිරයන් වහන්සේ -පෙ- ඇසූහ. ආයුෂමත් මහා-මුඤ්ඤසථවිරයන් වහන්සේ -පෙ- ඇසූහ. ආයුෂමත් අනුරාද්ධසථවිරයන් වහන්සේ -පෙ- ඇසූහ. ආයුෂමත් රෙවතසථවිරයන් වහන්සේ -පෙ- ඇසූහ. ආයුෂමත් උපාලිසථවිරයන් වහන්සේ -පෙ- ඇසූහ. ආයුෂමත් ආනඤ්ඤසථවිරයන් වහන්සේ -පෙ- ඇසූහ. ආයුෂමත් රාහුලසථවිරයන් වහන්සේ ඛබරකරු වූ -පෙ- සඛසයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ ඒ කොසඹැනුවර වැසි භික්ෂුහු සැවැත්නුවරට එත් ල”යි ඇසූහ.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

45. අථ ඛො ආයස්මා රාහුලො සෙන ගතවා තෙනුපසඤ්ඤි. උපසඤ්ඤිත්වා ගතවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීන්තො ඛො ආයස්මා රාහුලො තගවන්තං එතදවොච: “තෙ කීර හන්තො, කොසමබකා භික්ඛු භණ්ඩනකාරකා - 3 - සඤ්ඤා අභිකරණකාරකා සාවස්මිං ආගච්ඡන්ති. කථාං හන්තො තෙසු භික්ඛුසු පටිපජ්ජාමි ?”ති. “තෙන හි ඩං රාහුල, යථා ධම්මො තථා නිට්ඨාති”ති. “කථාං හන්තො, ජාතෙය්‍යං ධම්මං වා අධම්මං වා ?”ති.

46. “අට්ඨාරසති ඛො රාහුල, වජ්ජති අධම්මවාදී ජාතිතඛෙය්‍යො: ඉධ රාහුල භික්ඛු, අධම්මං ධම්මොති දීපෙති, ධම්මං අධම්මොති දීපෙති, අවිනයං විනයොති දීපෙති, විනයං අවිනයොති දීපෙති, අනාසිතං අලපිතං තථාගතෙන නාසිතං ලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙති, භාසිතං ලපිතං තථාගතෙන අනාසිතං අලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙති, අනාච්ඤානං තථාගතෙන ආච්ඤානං තථාගතෙනාති දීපෙති, ආච්ඤානං තථාගතෙන අනාච්ඤානං තථාගතෙනාති දීපෙති, අප්පසාදානං තථාගතෙන පසාදානං තථාගතෙනාති දීපෙති, පසාදානං තථාගතෙන අප්පසාදානං තථාගතෙනාති දීපෙති, අනාපනතිං ආපනතිං දීපෙති, අනාපනතිං දීපෙති, ලහුකං ආපනතිං ගරුකා ආපනතිං දීපෙති, ගරුකං ආපනතිං ලහුකා ආපනතිං දීපෙති, සාවසෙසං ආපනතිං අනවසෙසා ආපනතිං දීපෙති, අනවසෙසා ආපනතිං සාවසෙසා ආපනතිං දීපෙති, දුට්ඨලං ආපනතිං අදුට්ඨලා ආපනතිං දීපෙති, අදුට්ඨලං ආපනතිං දුට්ඨලා ආපනතිං දීපෙති, ඉමෙති ඛො රාහුල අට්ඨාරසති වජ්ජති අධම්මවාදී ජාතිතඛෙය්‍යො.

47. “අට්ඨාරසති ච ඛො රාහුල, වජ්ජති ධම්මවාදී ජාතිතඛෙය්‍යො: ඉධ රාහුල, භික්ඛු අධම්මං අධම්මොති දීපෙති, ධම්මං ධම්මොති දීපෙති, අවිනයං අවිනයොති දීපෙති, විනයං විනයොති දීපෙති, අනාසිතං අලපිතං තථාගතෙන අනාසිතං අලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙති, භාසිතං ලපිතං තථාගතෙන භාසිතං ලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙති, අනාච්ඤානං තථාගතෙන අනාච්ඤානං තථාගතෙනාති දීපෙති, ආච්ඤානං තථාගතෙන ආච්ඤානං තථාගතෙනාති දීපෙති, අප්පසාදානං තථාගතෙන අප්පසාදානං තථාගතෙනාති දීපෙති, පසාදානං තථාගතෙන පසාදානං තථාගතෙනාති දීපෙති, අනාපනතිං අනාපනතිං දීපෙති, ආපනතිං ආපනතිං දීපෙති, ලහුකං ආපනතිං ලහුකා ආපනතිං දීපෙති, ගරුකං ආපනතිං ගරුකා ආපනතිං දීපෙති, සාවසෙසං ආපනතිං සාවසෙසා ආපනතිං දීපෙති, අනවසෙසා ආපනතිං අනවසෙසා ආපනතිං දීපෙති, දුට්ඨලං ආපනතිං දුට්ඨලා ආපනතිං දීපෙති, අදුට්ඨලං ආපනතිං අදුට්ඨලා ආපනතිං දීපෙති, ඉමෙති ඛො රාහුල අට්ඨාරසති වජ්ජති ධම්මවාදී ජාතිතඛෙය්‍යො”ති.

48. අය්‍යොසි ඛො මහාපජාපති ගොතමි “තෙ කීර කොසමබකා භික්ඛු භණ්ඩනකාරකා කල්හකාරකා විවාදකාරකා නස්සකාරකා සඤ්ඤා අභිකරණකාරකා සාවස්මිං ආගච්ඡන්ති”ති.

45. ඉක්බිති ආයුෂමත් රාහුල සථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියහ. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්හ. පසෙක හුන් ආයුෂමත් රාහුල සථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් “සාමිනි, ධර්මකරු වූ -පෙ- සඬ්ඝයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ ඒ කොසම්බානුවර වැසි භික්ෂූහු සැවැත්තුවරට එක් ල. සාමිනි, මම ඒ භික්ෂූන් කෙරෙහි කෙසේ පිළිපදිමි ද?”යි විචාරාහු ය. “රුහුලය, එසේ නම් හෝ ධර්මය පරිදි සිටුව”. “සාමිනි, මම (මෙය) ධර්මය යි හෝ අධර්මය යි හෝ කෙසේ දනිමි ද?”

46. “රාහුලය, වසතු අටළොසකින් අධම්මාදී පුද්ගල තෙමේ දන යුතු ය: රාහුලය, මෙහි මහණෙක් අධර්මය ධර්මය යි දක්වයි ද, ධර්මය අධර්මය යි දක්වයි ද, අවිනය විනය යි දක්වයි ද, විනය අවිනය යි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො වදාරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලද යි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො වදාරණ ලද යි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො පුරුදු කරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් පුරුදු කරණ ලද යි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො පුරුදු කරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් පුරුදු කරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො පණවන ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් පණවන ලද යි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො පණවන ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් පණවන ලද යි දක්වයි ද, අනාපනතිය ආපනතිය යි දක්වයි ද, ආපනතිය අනාපනතිය යි දක්වයි ද, ලහුකාපනතිය ගරුකාපනතිය යි දක්වයි ද, ගරුකාපනතිය ලහුකාපනතිය යි දක්වයි ද, සාවසෙසාපනතිය අනවසෙසාපනතිය යි දක්වයි ද, අනවසෙසා-පනතිය සාවසෙසාපනතිය යි දක්වයි ද, දුට්ඨලොපනතිය අදුට්ඨලොපනතිය යි දක්වයි ද, අදුට්ඨලොපනතිය දුට්ඨලොපනතිය යි දක්වයි ද, රාහුලය, මේ වසතු අටළොසින් අධම්මාදී පුද්ගල තෙමේ දන යුතු ය.

47. “රාහුලය, වසතු අටළොසකින් ම ධම්මාදී පුද්ගල තෙමේ දන යුතු ය: රාහුලය, මෙහි මහණෙක් තෙමේ අධර්මය අධර්මය යි දක්වයි ද, ධර්මය ධර්මය යි දක්වයි ද, අවිනය අවිනය යි දක්වයි ද, විනය විනය යි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො වදාරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො වදාරණ ලද යි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලද යි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො පුරුදු කරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් පුරුදු කරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් පුරුදු කරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් පුරුදු කරණ ලද යි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො පණවන ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් පණවන ලද යි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් පණවන ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් පණවන ලද යි දක්වයි ද, අනාපනතිය ආපනතිය යි දක්වයි ද, ආපනතිය අනාපනතිය යි දක්වයි ද, ලහුකාපනතිය ලහුකාපනතිය යි දක්වයි ද, ගරුකාපනතිය ගරුකාපනතිය යි දක්වයි ද, සාවසෙසාපනතිය සාවසෙසාපනතිය යි දක්වයි ද, අනවසෙසාපනතිය අනවසෙසාපනතිය යි දක්වයි ද, දුට්ඨලො-පනතිය දුට්ඨලොපනතිය යි දක්වයි ද, අදුට්ඨලොපනතිය අදුට්ඨලොපනතිය යි දක්වයි ද, රාහුලය, මේ වසතු අටළොසින් ධම්මාදී පුද්ගල තෙමේ දන යුතු ය”.

48. මහාපජාපනිගොතමි හොමෝ “ධර්මකරු වූ කල්හකරු වූ විචාද-කරු වූ කල්හ උපදවන කතා කරන්නා වූ සඬ්ඝයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ ඒ කොසම්බානුවර භික්ෂූහු සැවැත්තුවරට එක් ල”යි ඇසූ ය.

* මෙම පොතෙහි පටුන, 8වූ අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

49. අථ බො මහාපජාපතීගොතමි යෙන භගවා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තං ධීතා බො මහාපජාපතීගොතමි භගවන්තං එතදවොච: “තෙ කීර භනෙත, කොසමබකා භික්ඛු භණ්ඩනකාරකා -පෙ- සඛෙස අධිකරණකාරකා සාවඤ්ඨං ආගච්ඡන්ති. කථානං භනෙත, තෙසු භික්ඛුසු පටිපජ්ජාමි?”ති. “තෙන ගි තිං ගොතමි, උභයත්ථ ධම්මං සුඤ්. උභයත්ථ ධම්මං සුඤ්ඤා යෙ තත්ථ භික්ඛු ධම්මවාදිතො, තෙසං දිට්ඨිඤ්ච බන්ධනිඤ්ච රුචිඤ්ච ආදයඤ්ච රොවෙති. යං ච කිඤ්ච භික්ඛුනීසඛෙසන භික්ඛුසඛසතො පච්චාසිංසිතබ්බං¹, සබ්බං නං ධම්මවාදිතොව පච්චාසිංසිතබ්බං”න්ති.

50. අස්සොසි බො අනාඨපිණ්ඩකො ගහපති “තෙ කීර කොසමබකා භික්ඛු භණ්ඩනකාරකා -පෙ- සඛෙස අධිකරණකාරකා සාවඤ්ඨං ආගච්ඡන්ති”ති.

51. අථ බො අනාඨපිණ්ඩකො ගහපති යෙන භගවා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො බො අනාඨපිණ්ඩකො ගහපති භගවන්තං එතදවොච: “තෙ කීර භනෙත, කොසමබකා භික්ඛු භණ්ඩනකාරකා -පෙ- සඛෙස අධිකරණකාරකා සාවඤ්ඨං ආගච්ඡන්ති. කථානං භනෙත, තෙසු භික්ඛුසු පටිපජ්ජාමි?”ති. “තෙන ගි තිං ගහපති, උභයත්ථ දුතං දෙති. උභයත්ථ දුතං දත්වා උභයත්ථ ධම්මං සුඤ්. උභයත්ථ ධම්මං සුඤ්ඤා යෙ තත්ථ භික්ඛු ධම්මවාදිතො, තෙසං දිට්ඨිඤ්ච බන්ධනිඤ්ච රුචිඤ්ච ආදයඤ්ච රොවෙති”ති.

52. අස්සොසි බො විසාඛා මිභාරමානා “තෙ කීර කොසමබකා භික්ඛු භණ්ඩනකාරකා කල්හකාරකා විවාදකාරකා නස්සකාරකා සඛෙස අධිකරණකාරකා සාවඤ්ඨං ආගච්ඡන්ති”ති.

53. අථ බො විසාඛා මිභාරමානා යෙන භගවා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නා බො විසාඛා මිභාරමානා භගවන්තං එතදවොච: “තෙ කීර භනෙත, කොසමබකා භික්ඛු භණ්ඩනකාරකා කල්හකාරකා විවාදකාරකා නස්සකාරකා සඛෙස අධිකරණකාරකා සාවඤ්ඨං ආගච්ඡන්ති. කථානං භනෙත, තෙසු භික්ඛුසු පටිපජ්ජාමි?”ති. “තෙන ගි තිං විසාබෙ, උභයත්ථ දුතං දෙති. උභයත්ථ දුතං දත්වා උභයත්ථ ධම්මං සුඤ්. උභයත්ථ ධම්මං සුඤ්ඤා යෙ තත්ථ භික්ඛු ධම්මවාදිතො, තෙසං දිට්ඨිඤ්ච බන්ධනිඤ්ච රුචිඤ්ච ආදයඤ්ච රොවෙති”ති.

54. අථ බො කොසමබකා භික්ඛු අනුපුසබ්බන යෙන සාවඤ්ඨ තදවසරු.

1. “පච්චාසිංසිතබ්බං” ඡ ම සං.

49. ඉක්බිති මහාපජාපතීගොතමි තොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ඵලඹියා ය. ඵලඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක සිටියා ය. පසෙක සිටියා වූ මහාපජාපතීගෝතමි තොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් “ස්වාමීනි, ඔබරකරු වූ -පෙ- සඞ්ඝයා වෙත නඩු පවරන්නා වූ ඒ කොසඹානුවර භික්ෂුහු සැවැත්නුවරට එත් ල. ස්වාමීනි, මම ඒ භික්ෂුන් කෙරෙහි කෙසේ පිළිපදිමි ද”යි විචාලා ය. “ගෞතමීය, එසේ නම්, ඔබ දෙපක්‍ෂය වෙත ම දහම් අසන්න. දෙපක්‍ෂය වෙත දහම් අසා එහි යම් භික්ෂුහු ධම්මාදී වෙත් නම්, ඔවුන්ගේ ලබ්ධිය ද ඉවසීම හෝ හැගීම ද කැමැත්ත ද ගැණීම ද රුචි කරන්න. භික්ෂුණිසඞ්ඝයා විසින් භික්ෂුසඞ්ඝයාගෙන් යමක් බලා-පොරොත්තු විය යුතු නම්, ඒ සියල්ල ධම්මාදීන් කෙරෙන් ම බලා-පොරොත්තු විය යුතු ය.”

50. අනේපිඩුගැහැටි තෙමේ “ඔබරකරු වූ -පෙ- සඞ්ඝයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ ඒ කොසඹානුවර වැසි භික්ෂුහු සැවැත්නුවරට එත් ල”යි ඇසී ය.

51. අනතුරු ව අනේපිඩුගැහැටි තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ඵලඹියේ ය. ඵලඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්නේ ය. පසෙක හුන් අනේපිඩුගැහැටි තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් “ස්වාමීනි, ඔබරකරු වූ -පෙ- සඞ්ඝයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ ඒ කොසඹානුවර වැසි භික්ෂුහු සැවැත්නුවරට එත් ල. ස්වාමීනි, මම ඒ භික්ෂුන් කෙරෙහි කෙසේ පිළිපදිමි ද”යි විචාලේ ය. “ගැහැටිය, එසේ නම් තොප දෙපක්‍ෂයට ම දන් දෙන්න. දෙපක්‍ෂයට දන් දී දෙපක්‍ෂය වෙත දහම් අසන්න. දෙපක්‍ෂය වෙත දහම් අසා එහි යම් භික්ෂුහු ධම්මාදී වෙත් ද, ඔවුන්ගේ ලබ්ධිය ද ඉවසීම හෝ හැගීම ද කැමැත්ත ද ගැණීම ද රුචි කරන්න”.

52. මාගාරිමාතෘ වූ විශාඛා තොමෝ “ඔබරකරු වූ කලහකරු වූ විවාදකරු වූ කලහ උපදවන කතා කරන්නා වූ සඞ්ඝයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ ඒ කොසඹානුවර භික්ෂුහු සැවැත්නුවරට එත් ල”යි ඇසී ය.

53. ඉක්බිති මාගාරිමාතෘ වූ විශාඛා තොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ඵලඹියා ය. ඵලඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්නී ය. පසෙක හුන් මාගාරිමාතෘ වූ විශාඛා තොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් “ස්වාමීනි, ඔබරකරු වූ කලහකරු වූ විවාදකරු වූ කලහ උපදවන කතා කරන්නා වූ සඞ්ඝයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ ඒ කොසඹානුවර භික්ෂුහු සැවැත්නුවරට එත් ල. ස්වාමීනි, මම ඒ භික්ෂුන් කෙරෙහි කෙසේ පිළිපදිමි ද”යි විචාලා ය. “විශාඛාව, එසේ නම් තෙපි දෙපක්‍ෂයට ම දන් දෙව්. දෙපක්‍ෂයට දන් දී දෙපක්‍ෂය වෙත දහම් අසව්. දෙපක්‍ෂය වෙත දහම් අසා එහි යම් භික්ෂුහු ධම්මාදී වෙත් නම්, ඔවුන්ගේ ලබ්ධිය ද ඉවසීම ද කැමැත්ත ද ගැණීම ද රුචි කරව්”

54. එකල්හි කොසඹානුවර භික්ෂුහු පිළිවෙලින් සැවැත්නුවරට පැමිණියහ.

55. අථ බො ආයසමා සාරිපුත්තො යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො බො ආයසමා සාරිපුත්තො භගවන්තං එතදවොච: “තෙ කීර් හන්ත, කොසමබ්බා භික්ඛු භණ්ඩනකාරකා කලහකාරකා විවාදකාරකා හය්සකාරකා සබ්බෙ අධිකරණකාරකා සාවඤ්ඤා අනුප්පන්නා. කථනනු බො හන්ත, තෙසු භික්ඛුසු සෙනාසනෙ¹ පටිපජ්ජිතබ්බෝ”නති. “තෙන හි සාරිපුත්ත, විවිත්තං සෙනාසනං දුතබ්බෝ”නති. “සවෙ පන හන්ත, විවිත්තං න තොති, කථං පටිපජ්ජිතබ්බෝ”නති. “තෙන හි සාරිපුත්ත, විවිත්තං කත්වාපි දුතබ්බං. න තෙවංසං සාරිපුත්ත, තෙනවි පරියායෙන වුඤ්ඤානං භික්ඛුනො සෙනාසනං පටිබාහිතබ්බනති, වදාමි. යො පටිබාහෙය්ස, ආපනති දුක්කටස්සා”ති. “ආමසෙ පන හන්ත, කථං පටිපජ්ජිතබ්බෝ”නති. “ආමසං බො සාරිපුත්ත, සබ්බෙසං සමකං භාජෙතබ්බෝ”නති.

56. අථ බො තස්ස උක්ඛිත්තකස්ස භික්ඛුනො ධම්මස්සුචි විනයස්සුචි පටිච්චෙකන්තස්ස එතදහොඬි: “ආපනති එසා, තෙසා අනාපනති. ආපනොමති. නමහි අනාපනො. උක්ඛිත්තොමති. නමහි අනුක්ඛිත්තො. ධම්මකෙතමහි කමෙමන උක්ඛිත්තො අකුප්පෙන ඤානාරහෙන”ති.

57. අථ බො සො උක්ඛිත්තකො භික්ඛු යෙන උක්ඛිත්තානුවත්තකා භික්ඛු තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා උක්ඛිත්තානුවත්තකො භික්ඛු එතදවොච: “ආපනති එසා ආවුසො. තෙසා අනාපනති. ආපනොමති. නමහි අනාපනො. උක්ඛිත්තොමති. නමහි අනුක්ඛිත්තො. ධම්මකෙතමහි කමෙමන උක්ඛිත්තො අකුප්පෙන ඤානාරහෙන. එථ, මං ආයසමන්තො ඔසාරෙථා”ති.

58. අථ බො තෙ උක්ඛිත්තානුවත්තකා භික්ඛු හං උක්ඛිත්තකං භික්ඛුං ආදාය යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමිසු. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදිසු. එකමන්තං නිසින්නා බො තෙ භික්ඛු භගවන්තං එතදවොචු: “අයං හන්ත, උක්ඛිත්තකො භික්ඛු එවමාහ: ‘ආපනති එසා ආවුසො. තෙසා අනාපනති. ආපනොමති. නමහි අනාපනො. උක්ඛිත්තොමති. නමහි අනුක්ඛිත්තො. ධම්මකෙතමහි කමෙමන උක්ඛිත්තො අකුප්පෙන ඤානාරහෙන. එථ, මං ආයසමන්තො ඔසාරෙථා’ති. කථනනු බො හන්ත² පටිපජ්ජිතබ්බෝ”නති. “ආපනති එසා භික්ඛවෙ, තෙසා අනාපනති. ආපනො එසො භික්ඛු. තෙසො භික්ඛු අනාපනො. උක්ඛිත්තො එසො භික්ඛු. තෙසො භික්ඛු අනුක්ඛිත්තො. ධම්මකෙත කමෙමන උක්ඛිත්තො අකුප්පෙන ඤානාරහෙන. යතො ච බො සො භික්ඛවෙ, භික්ඛු ආපනො ච, උක්ඛිත්තො ච, පස්සති ච, තෙන හි භික්ඛවෙ, හං භික්ඛුං ඔසාරෙථා”ති.

1. “සෙනාසනා” “සෙනාසනෙසු” ආදීච්ඡි. චූ.

2. කථනනුබො තෙහි හන්ත,” P T S.

55. අනතුරු ව ආයුෂමත් ශාරීපුත්‍ර සථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ඵලබ්‍යය. ඵලඛ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්න. පසෙක හුන් ආයුෂමත් ශාරීපුත්‍ර සථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් “සවාමීනි, ඛබරකරු වූ කලහකරු වූ විවාදකරු වූ කලහ උපදවන කතා කරන්නා වූ සඛ්ඝයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ ඒ කොසමානුවර භික්ෂුහු සැවැත්තුවරට පැමිණියාහු ය. සවාමීනි, ඒ භික්ෂුන් කෙරෙහි සෙනසුන් දීම කෙසේ කළ යුතු ද?”යි විචාරාහු ය. “ශාරීපුත්‍රය, එසේ නම් විවික්ත සෙනසුනක් දිය යුතු ය”. “සවාමීනි, විවික්ත සෙනසුනක් නො වේ නම්, කෙසේ කළ යුතු ද?” “ශාරීපුත්‍රය, එසේ නම් විවික්ත කොට ද දිය යුතු ය. ශාරීපුත්‍රය, මම කිසි ලෙසකින් ඉතා වැඩිහිටි මහණහුට සෙනසුන් වැළැක්විය යුතු ය යි නො කියමි. යමෙක් වළකා නම්, දුකුලා ඇවැත් වේ”. “සවාමීනි, ආමිෂයෙහි කෙසේ කළ යුතු ද?” “ශාරීපුත්‍රය, ආමිෂය සියල්ලන්ට සම ව බෙදිය යුතු ය”.

56. ඉක්බිති ධම්ම ද විනයය ද ප්‍රත්‍යවෙක්ෂා කරන්නා වූ ඒ උත්තමිණ භික්ෂුහුට “මෝ ඇවැත් ය. මෝ නොඇවැත් නො වේ. ඇවැත්ව පැමිණියෙමි වෙමි. නො පැමිණියෙමි නො වෙමි. බැහැර කරණ ලද්දෙමි වෙමි. බැහැර නො කරණ ලද්දෙමි නො වෙමි. අකොප්‍ය වූ සසුනට ගැලපෙන ධාර්මික කමියෙන් බැහැර කරණ ලද්දෙමි වෙමි”යි සිත් වී ය.

57. ඉක්බිති ඒ උත්තමිණ භික්ෂු තෙමේ උත්තමිණිනුවරික භික්ෂුන් වෙත ඵලබ්‍යය. ඵලඛ උත්තමිණිනුවරික භික්ෂුන්ට, “ඇවැත්නි, මෝ ඇවැත් ය. මෝ නොඇවැත් නො වේ. ඇවැත්ව පැමිණියෙමි වෙමි. ඇවැත්ව නො පැමිණියෙමි නො වෙමි. බැහැර කරණ ලද්දෙමි වෙමි. බැහැර නො කරණ ලද්දෙමි නො වෙමි. අකොප්‍ය වූ සසුනට ගැලපෙන ධාර්මික කමියෙන් බැහැර කරණ ලද්දෙමි වෙමි. එහෙයින් ආයුෂමත්හු මා ඇතුළත් කරන්නා”යි කියේ ය.

58. එකල්හි ඒ උත්තමිණිනුවරික භික්ෂුහු ඒ උත්තමිණිනුවරික භික්ෂුන්ට ගෙණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ඵලබ්‍යය. ඵලඛ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්න. පසෙක හුන්නා වූ ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “සවාමීනි, මේ උත්තමිණිනුවරික භික්ෂු තෙමේ ‘ඇවැත්නි, මෝ ඇවැත් ය. මෝ නොඇවැත් නො වේ. ඇවැත්ව පැමිණියෙමි වෙමි. ඇවැත්ව නො පැමිණියෙමි නො වෙමි. බැහැර කරණ ලද්දෙමි වෙමි. බැහැර නො කරණ ලද්දෙමි නො වෙමි. අකොප්‍ය වූ සසුනට ගැලපෙන ධාර්මික කමියෙන් බැහැර කරණ ලද්දෙමි වෙමි. එවූ, ආයුෂමත්හු මා ඇතුළත් කරන්නා’යි මෙසේ කී ය. සවාමීනි, කෙසේ පිළිපැදිය යුතු ද?” “මහණෙනි, මෝ ඇවැත් ය. මෝ නොඇවැත් නො වේ. මේ මහණ ඇවැත්ව පැමිණියේ ය. මේ මහණ ඇවැත්ව නො පැමිණියේ නො වේ. මේ මහණ බැහැර කරණ ලද්දේ ය. මේ මහණ බැහැර නො කරණ ලද්දේ නො වේ. අකොප්‍ය වූ සසුනට ගැලපෙන ධාර්මික කමියෙන් බැහැර කරණ ලද්දේ ය. මහණෙනි, යම් ගෙයකින් ඒ මහණ (ඇවැත්ව) පැමිණියේ ද, බැහැර කරණ ලද්දේ (ඇවැත්) දකි ද, මහණෙනි, එසේ නම් ඒ මහණහු ඇතුළත් කරවු”.

59. අථ ඛො තෙ උක්ඛිත්තානුචත්තකා භික්ඛු තං උක්ඛිත්තකං භික්ඛුං ඔසාරෙත්වා යෙන උක්ඛෙපකා භික්ඛු තෙහුපසමායම්සු. උපසමායම්සු උක්ඛෙපකෙ භික්ඛු එතදවොචු: “යසම් ආට්ඨසො, වජ්ඣස්මිං අහොසි සමිසංසං භණ්ඩනං කලහො විගගහො විවාදෙ සමිසහෙදෙ සමිසරාජ් සමිසවච්ඡානං සමිසනානාකරණං, සො එසො භික්ඛු ආපනෙතා ව, උක්ඛිත්තො ව, පසයි ව, ඔසාරිතො ව. හන්ද මයං¹ ආට්ඨසො තස්ස වජ්ඣස්ස වූපසමාය සමිසසාමග්ගිං කුරොමා”ති.

60. අථ ඛො තෙ උක්ඛෙපකා භික්ඛු යෙන භගවා තෙහුපසමායම්සු. උපසමායම්සු භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසිද්ධංසු. එකමන්තං නිසින්නා ඛො තෙ උක්ඛෙපකා භික්ඛු භගවන්තං එතදවොචු: “තෙ භනෙත, උක්ඛිත්තානුචත්තකා භික්ඛු එවමානංසු: ‘යසම් ආට්ඨසො, වජ්ඣස්මිං අහොසි සමිසංසං භණ්ඩනං කලහො විගගහො විවාදෙ සමිසහෙදෙ සමිසරාජ් සමිසවච්ඡානං සමිසනානාකරණං, සො එසො භික්ඛු ආපනෙතා ව, උක්ඛිත්තො ව, පසයි ව, ඔසාරිතො ව. හන්ද මයං ආට්ඨසො, තස්ස වජ්ඣස්ස වූපසමාය සමිසසාමග්ගිං කුරොමා’ති. කථං නු ඛො භනෙත, පටිපජ්ඣ-තබ්බ”නති. “යහො ව ඛො සො භික්ඛවෙ, භික්ඛු ආපනෙතා ව, උක්ඛිත්තො ව, පසයි ව, ඔසාරිතො ව, තෙන හි භික්ඛවෙ, සමෙසා තස්ස වජ්ඣස්ස වූපසමාය සමිසසාමග්ගිං කුරොතු. එවක්ඛු පන භික්ඛවෙ, කාතබ්බො: සබ්බෙහෙව එකජ්ඣං සන්තිප්පිතබ්බං ගිලානෙති ව අගිලානෙති ව. න කෙතිවි ඡන්දෙ දතබ්බො, සන්තිප්පිතා ව්‍යනෙතන භික්ඛුනා පටිබලෙන සමෙසා ඤාපෙතබ්බො:

61. ‘සුඤ්ඤාදු මෙ භනෙත, සමෙසා, යසම් වජ්ඣස්මිං අහොසි සමිසංසං භණ්ඩනං කලහො විගගහො විවාදෙ සමිසහෙදෙ සමිසරාජ් සමිසවච්ඡානං සමිසනානාකරණං, සො එසො භික්ඛු ආපනෙතා ව, උක්ඛිත්තො ව, පසයි ව, ඔසාරිතො ව. යදි සමිසංසං පත්තකල්ලං, සමෙසා තස්ස වජ්ඣස්ස වූපසමාය සමිසසාමග්ගිං කුරෙය්‍ය. එසා ඤාතති.

‘සුඤ්ඤාදු මෙ භනෙත, සමෙසා, යසම් වජ්ඣස්මිං අහොසි සමිසංසං භණ්ඩනං කලහො විගගහො විවාදෙ සමිසහෙදෙ සමිසරාජ් සමිසවච්ඡානං සමිසනානාකරණං, සො එසො භික්ඛු ආපනෙතා ව, උක්ඛිත්තො ව, පසයි ව, ඔසාරිතො ව. සමෙසා තස්ස වජ්ඣස්ස වූපසමාය සමිසසාමග්ගිං කුරොති. යස්සායසුතො බමති තස්ස වජ්ඣස්ස වූපසමාය සමිසසාමග්ගියා කරණං, සො භුණ්හස්ස, යස්ස නාකමති, සො භාසෙය්‍ය.

‘කතා සමෙසන තස්ස වජ්ඣස්ස වූපසමාය සමිසසාමග්ගි. නිගතා සමිසරාජ්. නිගතො සමිසහෙදෙ². බමති සමිසස්ස. තස්මා භුණ්ති. එවමෙතා ධාරයාමී”ති. තාවදෙව උපොසථො කාතබ්බො. පාතීමොක්ඛං උද්දිසි-තබ්බ”නති.

1. “හන්ද මයං” අ. ව. ජ. ව. ම. සු. ප. හො. ව.

2. දිසංසත ආදිඥී “නිගතො සමිසහෙදෙ”ති. ඡන්දිසමිති. මරමිකකරපොභකෙ.

59. ඉක්බිති ඒ උත්ඤ්ජිතානුවභිකහික්ඛුහු ඒ බැහැර කළ මහණහු ඇතුළත් කොට උත්ඤ්ජපකහික්ඛුන් වෙත ගියහ. ගොස් “ඇවැත්ති, යම් වස්තුවක් නිමිති කොට සමස්තයාගේ ඛබරයක් කලහයක් විග්‍රහයක් සමස්තයාගේ බිදීමක් සමස්තරාජියක් සමස්තවච්ඡානයක් සමස්තානාකරණයක් වී ද, ඒ මේ මහණ ඇවතට පැමිණියේ ද බැහැර කරණ ලද්දේ ද (ඇවැත්) දක්නේ ද වේ. (සමස්තයාට) ඇතුළත් කරණ ලද්දේ ද වේ. ඇවැත්ති, එබැවින් අපි ඒ වස්තුව සන්සිදුවනු පිණිස සමස්තසාමග්‍රිය කරමු”යි උත්ඤ්ජපකහික්ඛුන්ට කීහ.

60. එකල්හි ඒ උත්ඤ්ජපකහික්ඛුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ගියහ. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්න. පසෙක හුන්නා වූ ඒ උත්ඤ්ජපකහික්ඛුහු “ස්වාමීනි, ඒ උත්ඤ්ජිතානුවභිකහික්ඛුහු ‘ඇවැත්ති, යම් වස්තුවක් නිමිති කොට සමස්තයාගේ ඛබරයක් කලහයක් විග්‍රහයක් විවාදයක් සමස්තයාගේ බිදීමක් සමස්තරාජියක් සමස්තවච්ඡානයක් සමස්තානාකරණයක් වී ද, ඒ මේ මහණ තෙමේ (ඇවැත්) පැමිණියේ ද බැහැර කරණ ලද්දේ ද දක්නේ ද ඇතුළත් කරණ ලද්දේ ද වේ. ඇවැත්ති, එබැවින් අපි ඒ වස්තුව සන්සිදුවනු පිණිස සමස්තසාමග්‍රිය කරමු’යි මෙසේ කීහ. ස්වාමීනි, කෙසේ පිළිපැදිය යුතු ද”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් විචාලාහු ය. “මහණෙනි, යම් හෙයකින් ඒ මහණ (ඇවැත්) පැමිණියේ ද බැහැර කරණ ලද්දේ ද දක්නේ ද ඇතුළත් කරණ ලද්දේ ද, මහණෙනි, එසේ නම් සමස්ත තෙමේ ඒ වස්තුව සන්සිදුවනු පිණිස සමස්තසාමග්‍රිය කෙරේවා. මහණෙනි, මෙසේ කළ යුතු ය: ගිලන් වූ ද නොගිලන් වූ ද සියල්ලන් ම එක් තැනක රැස් විය යුතු ය. කිසිවකු විසින් ඡන්දය නො දිය යුතු ය. රැස් වී ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල හික්ඛු නමක් විසින් සමස්ත තෙමේ දැන්විය යුතු ය:

61. ‘ස්වාමීනි, සමස්ත තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. යම් වස්තුවක් නිමිති කොට සමස්තයාගේ ඛබරයක් කලහයක් විග්‍රහයක් විවාදයක් සමස්තයාගේ බිදීමක් සමස්තරාජියක් සමස්තවච්ඡානයක් සමස්තානාකරණයක් වී ද, ඒ මේ මහණ තෙමේ ඇවැත් පැමිණියේ ද බැහැර කරණ ලද්දේ ද දක්නේ ද ඇතුළත් කරණ ලද්දේ ද වේ. ඉදින් සමස්තයාට පැමිණි කල් ඇත්තේ නම්, සමස්ත තෙමේ ඒ වස්තුව සන්සිදුවනු පිණිස සමස්තසාමග්‍රිය කරන්නේ ය. මේ දැන්වීම ය.

‘ස්වාමීනි, සමස්ත තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. යම් වස්තුවක් නිමිති කොට සමස්තයාගේ ඛබරයක් කලහයක් විග්‍රහයක් විවාදයක් සමස්තයාගේ බිදීමක් සමස්තරාජියක් සමස්තවච්ඡානයක් සමස්තානාකරණයක් වී ද, ඒ මේ මහණ තෙමේ ඇවැත් පැමිණියේ ද බැහැර කරණ ලද්දේ ද දක්නේ ද ඇතුළත් කරණ ලද්දේ ද වේ. සමස්ත තෙමේ ඒ වස්තුව සන්සිදුවනු පිණිස සමස්තසාමග්‍රිය කරයි. යම් ආයුෂ්මතකුකට ඒ වස්තුව සන්සිදුවනු පිණිස සමස්තසාමග්‍රීකරණය රූපි වේ නම්, තෙතෙමේ නිශ්ශබ්ද වන්නේ ය. යම් ආයුෂ්මතකුකට රූපි නො වේ නම්, තෙතෙමේ කියන්නේ ය.

‘සමස්තා විසින් ඒ වස්තුව සන්සිදුවීම පිණිස සමස්තසාමග්‍රිය කරණ ලදී. සමස්තරාජිය නසන ලදී. සමස්තෙදය නරණ ලදී. සමස්තයාට (එය) රූපි වේ. එහෙයින් නිශ්ශබ්ද වේ. මෙය මෙසේ දරමි’යි. එකෙණෙහි පොහොය කළ යුතු ය. පාමොක් උදෙසිය යුතු ය”යි වදාළසේක.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

62. අථ බො ආයස්මා උපාලි යෙන හගවා තෙනුපසබ්බතී. උපසබ්බ-
 ණිනා හගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසිනොති බො
 ආයස්මා උපාලි හගවන්තං එතදවොච: යස්මිං හන්තෙත වජ්ඣස්මිං. හොති
 සබ්බස්ස භණ්ඩනං කලහො විග්ගහො විවාදෙ සබ්බහෙදෙ සබ්බරාජී සබ්බ-
 වචන්තං සබ්බනානාකරණං, සබ්බෙසා තං වජ්ඣං අවිනිවර්තිනා අමුලා මූලං
 ගන්ත්වා සබ්බසාමග්ගිං කරොති, ධම්මිකා නු බො සා හන්තෙත, සබ්බසාමග්ගී?”ති.

“යස්මිං උපාලි, වජ්ඣස්මිං හොති සබ්බස්ස භණ්ඩනං කලහො විග්ගහො
 විවාදෙ සබ්බහෙදෙ සබ්බරාජී සබ්බවචන්තං සබ්බනානාකරණං, සබ්බෙසා
 තං වජ්ඣං අවිනිවර්තිනා අමුලා මූලං ගන්ත්වා සබ්බසාමග්ගිං කරොති,
 අධම්මිකා සා උපාලි, සබ්බසාමග්ගී”ති.

“යස්මිං පන හන්තෙත වජ්ඣස්මිං හොති සබ්බස්ස භණ්ඩනං කලහො
 විග්ගහො විවාදෙ සබ්බහෙදෙ සබ්බරාජී සබ්බවචන්තං සබ්බනානාකරණං,
 සබ්බෙසා තං වජ්ඣං විනිවර්තිනා මූලා මූලං ගන්ත්වා සබ්බසාමග්ගිං කරොති,
 ධම්මිකා නු බො සා හන්තෙත, සබ්බසාමග්ගී?”ති.

“යස්මිං උපාලි, වජ්ඣස්මිං හොති සබ්බස්ස භණ්ඩනං කලහො විග්ගහො
 විවාදෙ සබ්බහෙදෙ සබ්බරාජී සබ්බවචන්තං සබ්බනානාකරණං, සබ්බෙසා
 තං වජ්ඣං විනිවර්තිනා මූලා මූලං ගන්ත්වා සබ්බසාමග්ගිං කරොති, ධම්මිකා
 සා උපාලි, සබ්බසාමග්ගී”ති.

63. “කති නු බො හන්තෙත, සබ්බසාමග්ගියො?”ති. “දොමා උපාලි,
 සබ්බසාමග්ගියො. අඤ්චාලි සබ්බසාමග්ගි, අත්ථාපෙතා ව්‍යඤ්ඤානුපෙතා.
 අඤ්චාලි, සබ්බසාමග්ගි අඤ්චපෙතා ව්‍යඤ්ඤානුපෙතා ව.

64. “කතමා ව සා උපාලි, සබ්බසාමග්ගි අත්ථාපෙතා ව්‍යඤ්ඤානුපෙතා ?
 යස්මිං උපාලි, වජ්ඣස්මිං හොති සබ්බස්ස භණ්ඩනං කලහො විග්ගහො විවාදෙ
 සබ්බහෙදෙ සබ්බරාජී සබ්බවචන්තං සබ්බනානාකරණං, සබ්බෙසා තං
 වජ්ඣං අවිනිවර්තිනා අමුලා මූලං ගන්ත්වා සබ්බසාමග්ගිං කරොති, අයං
 ථුවචති උපාලි, සබ්බසාමග්ගි අඤ්චපෙතා ව්‍යඤ්ඤානුපෙතා.

65. “කතමා ව සා උපාලි, සබ්බසාමග්ගි අඤ්චපෙතා¹ ව්‍යඤ්ඤානු-
 පෙතා ව? යස්මිං උපාලි, වජ්ඣස්මිං හොති සබ්බස්ස භණ්ඩනං කලහො විග්ගහො
 විවාදෙ සබ්බහෙදෙ සබ්බරාජී සබ්බවචන්තං සබ්බනානාකරණං, සබ්බෙසා
 තං වජ්ඣං විනිවර්තිනා මූලා මූලං ගන්ත්වා සබ්බසාමග්ගිං කරොති, අයං
 ථුවචති උපාලි, සබ්බසාමග්ගි අඤ්චපෙතා ව්‍යඤ්ඤානුපෙතා ව. ඉමා බො
 උපාලි, දො සබ්බසාමග්ගියො”ති.

66. අථ බො ආයස්මා උපාලි, උඨ්ඨායාසනා එකංසං උත්තරාසබ්බං
 කරිත්වා යෙන හගවා තෙනඤ්ඤිං පණාමෙත්වා හගවන්තං ගාථාය
 අජ්ඣතාසි:-

1. “අඤ්චපෙතා ව” ඡ. ම. සං. P T S.

62. ඉක්බිති ආයුෂමත් උපාලි සථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ඵලභියක. ඵලභි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්හ. පසෙක හුන්හැ වූ ආයුෂමත් උපාලි සථවිරයන් වහන්සේ “සාමිනි, යම් වස්තුවක් නිමිති කොට සමස්සයාගේ ඛබරයක් කලහයක් විග්‍රහයක් විවාදයක් සමස්සයාගේ බිඳීමක් සමස්සරාජ්‍යයක් සමස්ථව්‍යාපනයක් සමස්තානාකරණයක් වේ ද, සමස්තෙමේ ඒ වස්තුව විනිශ්චය නො කොට අමුලයෙන් මුලට ගොස් සමස්සාමත්‍රිය කෙරේ ද, සාමිනි, ඒ සමස්සාමත්‍රිය ධාර්මික ද”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් ඇසූහ.

“උපාලි, යම් වස්තුවක් නිමිති කොට සමස්සයාගේ ඛබරයක් කලහයක් විග්‍රහයක් විවාදයක් සමස්සයාගේ බිඳීමක් සමස්සරාජ්‍යයක් සමස්ථව්‍යාපනයක් සමස්තානාකරණයක් වේ ද, සමස්තෙමේ ඒ වස්තුව විනිශ්චය නො කොට අමුලයෙන් මුලට ගොස් සමස්සාමත්‍රිය කෙරේ ද, උපාලි, ඒ සමස්සාමත්‍රිය අධාර්මික ය”

“සාමිනි, යම් වස්තුවක් නිමිති කොට සමස්සයාගේ ඛබරයක් කලහයක් විග්‍රහයක් විවාදයක් සමස්සයාගේ බිඳීමක් සමස්සරාජ්‍යයක් සමස්ථව්‍යාපනයක් සමස්තානාකරණයක් වේ ද, සමස්තෙමේ ඒ වස්තුව විනිශ්චය කොට මුලෙන් මුලට ගොස් සමස්සාමත්‍රිය කෙරේ ද, සාමිනි, ඒ සමස්සාමත්‍රිය ධාර්මික ද ?”.

“උපාලි, යම් වස්තුවක් නිමිති කොට සමස්සයාගේ ඛබරයක් කලහයක් විග්‍රහයක් විවාදයක් සමස්සයාගේ බිඳීමක් සමස්සරාජ්‍යයක් සමස්ථව්‍යාපනයක් සමස්තානාකරණයක් වේ ද, සමස්තෙමේ ඒ වස්තුව විනිශ්චය කොට මුලින් මුලට ගොස් සමස්සාමත්‍රිය කෙරේ ද, උපාලි, ඒ සමස්සාමත්‍රිය ධාර්මික ය”

63. “සාමිනි, සමස්සාමත්‍රික කෙනෙක් ද ?”. “උපාලි, මේ සමස්සාමත්‍රි දෙකෙකි. උපාලි, අනියෙන් තොර වූ පදයෙන් යුක්ත වූ (නමින් පමණක් වූ) සමස්සාමත්‍රියක් ඇත. උපාලි, අනුභූත වූත් පදයෙන් යුක්ත වූත් සමස්සාමත්‍රියක් ඇත.

64. “උපාලි, අනියෙන් තොර වූ පදයෙන් යුක්ත වූ ඒ සමස්සාමත්‍රිය කවරි ද ? උපාලි, යම් වස්තුවක් නිමිති කොට සමස්සයාගේ ඛබරයක් කලහයක් විග්‍රහයක් විවාදයක් සමස්සයාගේ බිඳීමක් සමස්සරාජ්‍යයක් සමස්ථව්‍යාපනයක් සමස්තානාකරණයක් වේ ද, සමස්තෙමේ ඒ වස්තුව විනිශ්චය නො කොට අමුලයෙන් මුලට ගොස් සමස්සාමත්‍රිය කෙරේ ද, උපාලි, මේ අනියෙන් තොර වූ පදයෙන් යුක්ත වූ සමස්සාමත්‍රිය සි කියනු ලැබේ.

65. “උපාලි, අනියෙන් තොර නො වූ පදයෙන් යුක්ත වූ ඒ සමස්සාමත්‍රිය කවරි ද ? උපාලි, යම් වස්තුවක් නිමිති කොට සමස්සයාගේ ඛබරයක් කලහයක් විග්‍රහයක් විවාදයක් සමස්සයාගේ බිඳීමක් සමස්සරාජ්‍යයක් සමස්ථව්‍යාපනයක් සමස්තානාකරණයක් වේ ද, සමස්තෙමේ ඒ වස්තුව විනිශ්චය කොට මුලයෙන් මුලට ගොස් සමස්සාමත්‍රිය කෙරේ ද, උපාලි, මේ අනියෙන් යුක්ත වූ ද පදයෙන් යුක්ත වූ ද සමස්සාමත්‍රිය සි කියනු ලැබේ. උපාලි, මේ සමස්සාමත්‍රි දෙක ය”

66. ඉක්බිති ආයුෂමත් උපාලි සථවිරයන් වහන්සේ හුනස්නෙන් නැගිට උතුරුසහසිටුර එකස් කොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ඇදීලි කොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ගාථාවෙන් මෙසේ කීහ:

* මෙම පොතෙහි පටුන, 83 වූ අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

67. “සඛ්ඤ්ඤා කිවෙව්සු ව මනනණ්ණසු ව
අනෙව්සු ජාතෙසු විනිව්ඡයෙසු ව,
කප්මපකාරොධ නරො මහජිකො
භික්ඛු කපං ගොතිං පග්ගහාරහො”ති.
68. “අනානුවරෙණ¹ පඨමෙන සීලතො
අවෙක්ඛිතාවාරො සුසංවුත්ථිජ්ඣො,
පච්චජිකා නොපවදෙන්නි² ධම්මතො
න සිස්ස තං ගොති වදෙය්‍යු යෙන නං.
69. සො තාදිසො සීලවිසුද්ධියා සිතො
විසාරදො ගොති විසංගාහති,
නව්ඡම්මති පරිසගතො න වෙධති
අත්ථං න හාපෙති අනුය්‍යතං භණං.
70. නථෙව පඤ්ඤං පරිසාසු පුච්ඡතො
න වෙව පජ්ඣායති න මඬ්ඤු ගොති,
සො කාලාගතං³ බ්‍යාකරණාරහං වචො
රඤ්ඤති විඤ්ඤපරිසං විවකම්මො.
71. සගාරවො වුඤ්ඤාතරෙසු භික්ඛුසු
ආවෙරකම්මි ව සකෙ විසාරදො,
අලං පමෙඤ්ඤං පග්ගණො කපෙතවෙ
පච්චජිකානාඤ්ඤ විසංගාහොවිදො⁴.
72. පච්චජිකා යෙන වජ්ජති නිග්ගහං
මහාජනො සඤ්ඤපනඤ්ඤ⁵ ගච්ඡති,
සකඤ්ඤ ආදයං සමයං⁶ න රිඤ්ඤති
සො බ්‍යාකරං⁷ පඤ්ඤමනුපසාතිකං.
73. දුතතස්ස කපමමසු අලං සමුග්ගතො
සඛ්ඤ්ඤා කිවෙව්සු ව ආහුතං යථා,
කරං වචො භික්ඛුගණෙන පෙසිතො
අතං කරොමිති න තෙන මඤ්ඤති.
- * 74. ආපජ්ජතෙ⁸ යාවතකෙසු වජ්ජසු
ආපනතිසා ගොති යථා ව වුට්ඨිති,
එතෙ විනඛ්ඤා උභයෙස්ස සාගතා
ආපනතිවුට්ඨානපදස්ස කොවිදො.
75. නිස්සාරණං ගච්ඡති යාති වාචරං
නිස්සාරිතො තොති යථා ව වජ්ජනා⁹,
ඔසාරණං තංවුසිතස්ස ජනතුනො
එතමපි ජානාති විනඛිතකොවිදො.
76. සගාරවො වුඤ්ඤාතරෙසු භික්ඛුසු
නවෙසු ථෙරෙසු ව මජ්ඣිමෙසු¹⁰,
මහාජනස්සත්ථරොධ පණ්ණිතො
සො තාදිසො භික්ඛු ඉධ පග්ගහාරහො”ති.

කොසමබ්බකකිකො නිට්ඨිතො දසමො.

1. “අනානුවරෙණ” සි.මු. 2. “නුවරදෙන්නි” ම ජ සං.

3. “කාලාගතං” ම නු ර. තො.පි. ජ.පි. 4. “විරදබ්බොවිදො” ම ජ සං. P T S.

5. “පඤ්ඤපනඤ්ඤ” P T S. 6. “ආදයමයං” ම ජ සං.

7. “බ්‍යාකරං” ම ජ සං. “වෙය්‍යාකරං” සි. 8. “අපජ්ජති” ම ජ සං. P T S.

9. “වජ්ජනා” ම ජ සං. ම නු ර. තො.පි.

10. “මජ්ඣිමෙසු ව” ම ජ සං. P T S. අ.පි. ජ.පි. තො.පි. ම නු ර.

67. “සඛ්ඤායෝ කර්තව්‍යයන්හි ද විනයමනුෂ්‍යයන්හි ද උපන් විනයාභියන්හි ද ඒ අභියන් විනිශ්චය කිරීමහි ද මහත් උපකාර ඇත්තා වූ මිනිස් තෙමේ මේ ශාසනයෙහි කෙබඳු වේ ද? මේ ශාසනයෙහි අනුබල දීමට සුදුසු වූ මහණ තෙමේ කෙබඳු වේ ද?”

68. “පළමු කොට සිලයෙන් උපවාද රහිත වූයේ ‘ආලෝකිතෙ විලෝකිතෙ සමපජානකාරී හොති’ යනාදීන් බලාපොරොත්තු වන හැසිරීම් ඇත්තේ මනා කොට හික්මවූ ඉඳුරන් ඇත්තේ වේ ද, ඔහුට පසම්තුරෝ කරුණු වශයෙන් වොදනා නො කෙරෙත් (දෙස් නො කියත්). යම් හෙයකින් ඔහුට කියන්නාහු ද ඔහුට ඒ වොදනාව නැත්තේ ය.

69. එබඳු වූ ශිලවිශුද්ධියෙහි පිහිටියා වූ හෙතෙමේ විශාරද වෙයි. අභිනවනය කොට කියයි. පිරිස් මැදට ගියේ තැනි නො ගණියි. නො සැලෙයි. අනුදන්නා ලද්දක් කරුණු සහිත ව කියන්නේ අභිය නො තසයි.

70. එපරිද්දෙන් ම පිරිස් මැද පුළුස්සනා ලද්දේ සිතිවිලි නො සිතයි. තෙදරහිත නො වේ. මකු නො වේ. කිය යුතු කල්හි පැමිණියා වූ අභ්‍යානුලෝම වූ ව්‍යාකරණයට සුදුසු වූ වචන කියන්නා වූ ඒ නුවණැත්තේ නුවණැති පිරිස සතුටු කෙරෙයි.

71. වැඩි මහලු මහණන් කෙරෙහි ගෞරව සහිත වූයේ වාසය කරයි. සවකිය ආවායඝීවාදයෙහි විශාරද වේ. ඒ ඒ කරුණු නුවණින් ප්‍රමාණ කරන්ට (විනිශ්චය කරන්ට) සමභී වේ. කිය යුත්තෙහි කළ පරිවය ඇත්තේ වේ. පසම්තුරන් වැරදවූ නැත් දැක්මෙහි දක්‍ෂ වේ.

72. යම් වචනයකින් පසම්තුරෝ නිග්‍රහයට යෙත් ද, මහාජන තෙමේ අවබෝධයට යේ ද, තෙතෙමේ හිංසා නො කරන්නා වූ ප්‍රශ්නයන් ප්‍රකාශ කරමින් සවකිය ආවායඝීවාදය වූ ලබ්ධිය සිස් නො කෙරෙයි.

73. සඛ්ඤායෝ දූතකම්මයන්හි සමභී වේ. සඛ්ඤායෝ කාන්‍යයන්හි ආනුභිෂේකය (තෝමගින්නෙහි පූ ගිනෙල්) සේ ඉගෙනීම හෝ පිළිගැනීම ඇත්තේ වේ. පෑවිදි සමූහයා විසින් යවන ලද්දේ සඛ්ඤායෝ වචන කරමින් ‘මම සඛ්ඤායෝ කටයුතු කරමි’යි යන හෙතුවෙන් තමන් උසස් කොට නො සිතයි.

74. යම් පමණ වූ වස්තූන්හි ඇවැතට පැමිණේ ද, යම් ලෙසකින් ඇවැතින් නැගී සිටීම වේ ද, ආපත්තිආපජ්ජන ආපත්තිවූට්ඨාන යන මේ විනිශ්චයෝ (අභිද්දුකකයෝ) දෙදෙන ඔහු විසින් මනා කොට අවබෝධ කරණ ලද්දකු වූ යි ඇවැතින් නැගී සිටීම කරුණෙහි දක්‍ෂ වේ.

75. විනිශ්චයෙහි දක්‍ෂ වූයේ යම් ඔබර කිරීම ආදිය කරන්නෝ තජ්ඣියකම්භාදීන්ගේ වශයෙන් බැහැර කිරීමට පැමිණේ ද, යම් ලෙසකින් වසනුවශයෙන් බැහැර කරණ ලද්දේ වේ ද, ඒ නිසාරණයට නියමිත වත් සම්පූර්ණ කළා වූ මහණකුගේ ඇතුළත් කරගැනීම ද දැනිය.

76. මේ ශාසනයෙහි වැඩිමහලු වූ සඨර්වර්ගිකූන් කෙරෙහි ද නවකයන් කෙරෙහි ද මධ්‍යමයන් කෙරෙහි ද ගෞරව සහිත වූ ද, නුවණැත්තා වූ ද, මහාජනයාගේ වෘද්ධි හැසිරෙන්නා වූ ද, එබඳු වූ මහණ තෙමේ අධිකරණ විනිශ්චය පිණිස ගත යුත්තේ වේ”

දස වැනි වූ කොසමබකකුසල නිමි.

තස්ස උද්දානං:-

1. කොසමබ්බියං ජීනවරො විවාදපතනිදස්සනෙ,
උක්ඛිපෙය්‍ය¹ යසමිං තසමිං සද්ධායාපතනි දෙසයෙ.
2. අනෙතාසීමාය² තතෙව බාලකඤ්ච වංසදු³,
පාරිලෙය්‍යඤ්ච⁴ සාවඤ්ච සාරිපුත්තො ව කොලිතො.
3. මහාකස්සපකච්චානා කොට්ඨිතො කප්පිනෙනව⁵,
මහාචුඤ්ච ව අනුරුද්ධො රෙවතො උපාලි චූහයෙ⁶.
4. ආනඤ්ච රාහුලො තෙව ගොතමි නාඨපිණ්ඩකො,
විසාඛා මිඨාරමානා ව⁷.....

සෙනාසනං විපිත්තඤ්ච ආමිසං සමකං දදෙ.⁸

5. න කෙති⁹ ඡඤ්ච දුතබ්බො උපාලිපරිපුච්ඡිතො,
අනානුවච්ඡොධිසීලෙන¹⁰ සාමග්ගි ජිනසාසනෙනි.

මහාවග්ගො සමනෙනා.

-
1. “නුක්ඛිපෙය්‍ය” ම ඡ සං. 2. “සීමායං” ම ඡ සං. PTS.
 3. “සමෙදු” අ. ජ. නො. “පෙඤ්චනාඤ්ච වංසදු” PTS
 4. “පාලිලෙය්‍යව” ම ඡ සං. 5. “කප්පිනො” ම ඡ සං.
 6. “උපාලිචුතො” ම ඡ සං. “උපාලිචහයො” PTS.
 7. “විසාඛා මිඨාරමානා ව” - සීහලපොඤ්ඤාසු මිරිමිකාරපොඤ්ඤා ව න දිස්සනෙ.
“සුදනෙතන ව” සී. මු. ම ඡ සං. PTS.
 8. “ආමිසං සාමනාපිට්” ම ඡ සං. PTS. 9. “න කෙතා ඡඤ්ච” PTS
 10. “අනානුවච්ඡොධිසීලෙන” ම ඡ සං. “අනුපච්ඡොධිසීලෙන” අ. ජ. නො.

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

එහි උඤ්ඤාය (වස්සුනාමාවලිය) මෙසේ ය:-

1. ශ්‍රේෂ්ඨ වූ සඵලයන් වහන්සේ කොසමබ්බවර වැඩ වසන කල්හි විවාදපත්තිදශීනියෙහි යම් තම් අවකාශයෙකි උකෙඛපතීයකමීය කෙළේ ය. හෙදගරුක පැවිද්ද අනුන් බස් පිළිගෙණ ඇවැත් දෙසන්නේ ය.

2. එහි සීමාව තුළ උපොසථාදිවිනයකමී කරන්නේ ය. බාලකලොණ කාරග්‍රාමය, පාචිනවංසදය, පාරිලෙය්‍යකවනය, සැවැත්තුවර, සාරිපුත්ත, කොලීත-

3. මහාකස්සප, මහාකච්චාන, මහාකොට්ඨීන, මහාකායපීන, මහාවුඤ්ඤ, අනුරුඬ, රෙවත, උපාලි.

4. ආනඤ්ඤ රාහුල දෙනම ද, මහා පජාපතීගොතමී, අනාථපිණ්ඩක, විශාඛා මාගාරිමානා ... (යන මොහු වෙත්).

විවෙකසෙනසුත්තක් දෙන්නේ ය. ආමිසය සමාන ව දෙන්නේ ය.

5. කිසිවකු විසින් ඡන්දය නො දිය යුතු ය. උපාලි තෙරුන් ප්‍රශ්න විචාරීම; සමගි කරවන මහණ ජිනසසුන්හි අබිභිලයෙන් උපවාද රහිත විය යුතු ය.

මහවග නිමි

—

මහවග

උපග්‍රන්ථය 1

1 ගාථාදීදපායුවි

පිටුබෙකා		පිටුබෙකා	
අකතං දුක්ඛතං වෙව	840	අබ්‍යානෙකං ධරෙතොන	836
අකරණීයො පක්කමති	392	අරහං භික්ඛුණීදුසිං	836
අකාසි තජ්ජනීයං කමමං	840	අසමමතා ගාමසීමා	342
අකෙකාවජ් මං අවධි මං	870	අනතාකපපපිලොති	668
අගතිහුත්තමුඛා යඤ්ඤ	614	අහං හි අරතා ලොකෙ	16
අඛුලි අලුක්ඛකරං	838	ආගතො ඛො මහාසමනො	90
අච්ඡතරච්ඡමංසං ව	626	ආගන්තුගමිහිලානං	754
අජේඛාකාසෙ වසාංවාසො	392	ආදාය ව සමාදාය	670
අඤ්ඤාන අතිරෙකෙන	754	ආදාය විවරං යාති	668
අඤ්ඤානු පඤ්චාතිරෙකෙ	668	ආදාය න පච්චෙස්සනති	670
අට්ඨාරසන්නං එතෙසං	838	ආදාය නිස්සීමගතං	670
අට්ඨිච්ඡින්නා පාණන්දු	870	ආදාය නිස්සීමං නෙව	668
අථ රතතියා අවච්ඡෙත	54	ආදාය යාති පච්චෙස්සං	670
අදස්සනාප්පටිකමෙම	840	ආනන්දෙ රුහුලො වෙව	894
අධමෙමන වග්ගකමමං	834	ආපජ්ජතෙ යාවතකෙත්තු වන්ත්තු	892
අධමමච්ඡන්තං සාමන්තං	836	ආපන්නං තානුවත්තන්නං	838
අධිකාරං ව සීවෙය්‍යං	752	ආවාසිකා වතුදදස්සා	472
අනාචාරං ආචරති	244	ආවාසිකෙන ආගන්තු	344
අනානුවච්ඡො පඨමෙන-		ඉට්ඨා ධම්මා අතිට්ඨා ව	486
සීලනො	892	ඉදං වන්ත්තු කසීනස්ස	668
අනාසාය ව ආසාය	670	උච්චාවචා ව සන්තුට්ඨි	752
අනිස්සග්ගිකප්පකතො	668	උට්ඨෙති වීර විජිතසඛාම	12
අනුපජ්ඣායසබ්බෙත	246	උපගන්තුං කදා වෙව	392
අකුබ්බිරං යං චුත්තං	246	උපතීස්සො කොලීනො	244
අකුමුත්තො අකුබ්බිරො	838	උතයෙන විපන්නං ව	836
අනන්තරීකඛවරො පාසො	44	උභින්නං සජ්ජෙති භූතානං	54
අනෙතාසීමාය තන්ත්ව	894	උපරිතයකමානං	840
අපචිතා නව වෙත්ථ	670	උපසම්පදං පඤ්චති	516
අපාරුතා තෙසං අමතස්ස-		උලලිඛා ධොවතා	668
චාරා	12	එකච්චා චුට්ඨිතා සබ්බ	344
අප්පටිකමෙම දිට්ඨියා	836, 838	එකස්ස වර්තං සෙය්‍යො	840
අප්පං වා බහුං වා භාසස්සු	86	එකාදසන්නං එතෙසං	838
අප්පෙව තං විතෙඨෙය්‍ය	864	එතං නාගස්ස නාගෙන	870

පිට්ඨකේකා

එතෙ දො සංඝායා ආගමිකනි	88
එත්ථ ව තෙ මනො රමිත්ථ	76
එසෙව ධම්මො යදි-	
තාවදෙව	84, 88
ඔරුපෙනො ජාජනං ව	752
කසීනං අනත්තං හොති	668
කතච්චරමාදය	668
කතම් කිවතිකා	342
කති කමාති උදෙදසො	342
කතිකා පටිපුණ්ණි	392
කම්ම කම්මල සොවණණ	516
කිවෙත්ත මෙ අධිගතං	10
කිමෙව දිස්සා උරුමෙලවාසී	76
කිමති වාති කතමං ව	472
කොණ්ඩකේසු හද්දියො වසො	244
කොසම්මියං ජිතවරෙ	894
බඤ්ජං පකඛහනං වෙව	246
බකිකෙ විනයෙ වෙව	244
ගමාකොටිසම්මතං	626
ගලගණ්ඨි ලකඛණං වෙව	246
ගමිතර ඤාණවිසයෙ	88
ගාථිතානං ගිලානො ව	516
ගිලානො මාතා පිතා ව	392
ගිහිනං වමබ්බෙගි	516
ගුරං කරොනො ලොජ්ඣකු	626
වතුනාං අරියසම්මානං	578
වතුමග්ගො පච්චග්ගො	836
වමපායං හගවා ආසී	834
වුණණං වාලිති මංසං ව	626
වොදනා කතෙ ඔකාසෙ	342
වොර වෙව පිසාවා ව	392
වොලං සාසපකුඛිං ව	626
ඤාතතිවිපන්නං යං කමමං	836
යපෙතො උපසම්පදං	836
තණ්හකකියාධිමුත්තස්ස	486
තනො තං අනුකම්පනති	576
තත්ථාධිමෙත්ත සම්මානා	810
තපෙව පඤ්ඤං පරිසාසු-	
පුච්ඡිතො	892
තස්මා සම්මානනා හෙතු	244
තස්මා හිසාගං අලමෙව දාතුං	564
තස්සා උත්තමපානා කමමා	838

පිට්ඨකේකා

තස්ස සමමා විමුත්තස්ස	486
තං තං කරෙය්‍ය තං තස්ස	838
තිණ්ණො තිණ්ණොති සහ	80
තිත්ථියා බිම්බිසාරෙ ව	342
තිංස පාවෙය්‍යකා හිකුඤ්ඤ	668
තෙලපාකෙසු මජ්ඣං ව	626
තෙසං ඔසාරණං හොති	838
ථවිකං සම්මානං සුත්තං	626
ථුලකච්ඡුමබං බොමං	754
දකකොට්ඨං ලොභිතං ව	626
දනො දනොති සහ	80
දසවාසො දසබ්බො	80
දිබ්බං සං ලානතෙ ආයුං	726
දිස්සා ආදීනවං ලොකෙ	510
දිස්සා ඉසිං පටිට්ඨං අතිතාගො	54
දිස්සා පදං සන්තමනුපටිකං	76
දිස්සනති උපසම්පන්නා	246
දීඝපුප්ථථණදසා	754
දුට්ඨෙ කමෙව යපෙතො	836
දුට්ඨෙ පි සම්මුලාපි	836
දුතෙය්‍යකමෙමසු අලං-	
සමුග්ගහො	892
දො දො තමිමුලකන්නස්ස	838
දො හාතුකා රුජගහෙ	754
ධම්මවකකං පවත්තො	16
න කෙති ඡන්දො දාතබ්බො	894
න කඛානානං මුඛං වජ්ජො	614
න බො මෙ මහාසම්මෙ ගරු	54
නග්ගා කුසං වාකචීරං	754
න මෙ ආවරියො අත්ථි	16
නයනති වෙ මහාචීරං	90
න වත්තනති පනාමෙතුං	246
නවා රුජගහෙ වෙව	342
න හි වෙරෙන වෙරාති	870
තිස්සාරණං ගමිත්ති යාති-	
වාචරං	892
තිලකා අථ ලොභිතිකා	54
තෙකමමං අධිමුත්තස්ස	486
තෙරඤ්ජරායං හගවා	54
තො වෙ ලහෙථ නිපකං-	
සහායං	870
පකතඤ්ඤානොති ඤාතො	834

පිටස්මේකා

පකතනනං වරං යාචි	752
පකකමනනනි නිට්ඨානං	668
පකෙක දදනනි සමිසසං	754
පච්චස්සිකා යෙන චජනනි- නිග්ගනං	892
පඤ්ච වතුතයො ඤේකො	472
පටිච්ඡාදනි පබ්බාරා	626
පටිභාණමසං උපජායතෙ- තතො	564
පටිසොතගාමිං නිපුණං	10
පණ්ඩකො ථේයපකකනො	246
පත්තමිති ඔදනිජා	54
පතිරුපකෙන සමග්ගං	834
පතිරුපෙන වග්ගා ව	840
පතිරුපෙන වග්ගාපි	840
පබ්බජාරභිජිජ්ජං	516
පමුට්ඨමිති ව. සුත්තනො	244
පරිභාණං ඔවට්ටෙය්	668
පරිමුට්ඨා පණ්ඩිතාභාසා	870
පරෙ ව න විජානනි	870
පචාරෙනනාසතෙ ඤේ ව	472
පසංඤ්ඤා තෙසං කමොනං	840
පංසුකුලං පොකබරණි	244
පාතුරහොසි මගගෙසු පුබ්බෙ	24
පාප පරිසකාණො ව	838
පාරිවාසිකවතුජො	836
පාරිවාසානුපොසථො	344
පුග්ගලලස්සන්තාරා සමො	668
පුතොතා සාලවතිකාය	752
පුථුසද්ද සමජනො	870
පුනානුඤ්ඤාසි දුබ්භිකෙක	626
පොත්ථකං නිලපිතං ව	754
පකෙක දදනනි සමිසසං	754
ඵලිකුපාගනාසිලා	516
ඵරුසාවජිත්තවච්ඡි ඔද්ධා	752
ඵරුසකං ඛාකපිට්ඨං	626
ඵලියනතු උජ්ජලනතු	244
ඔද්ධොසි මාරපාසෙති	46
ඔද්ධොසි සබ්බපාසෙති	42
ඛාලාව්‍යතනසං නිග්ගනං	840
ඛොසි ව රාජායතනං	244
භගවතො අබ්බිඨානෙන	70
භාණ්ඩාගාරං අගුත්තං ව	752

පිටස්මේකා

භික්ඛුණි සික්කමානා ව	836
මකං ව අසගමානො	54
මගගෙසු පංච ආබාධා	246
මහාකසංප කච්චානා	894
මහාරඬා මහානාමා	516
මාතා පිතු අරතනන	838
මාදිසා වෙ ජිනා හොනනි	16
මුතොතා මුතෙතනි සග	80
මුතෙතානං මාරපාසෙති	46
මුතෙතානං සබ්බපාසෙති	44
මූලමානතත අබ්බානා	838
මූලා අරතමානතතා	836
මෙසො යසො මෙණ්ඩකො ව	626
යථා පරිසා සාමග්ගං	342
යද් නවෙ පාතුභවනනි ධම්මා	4
යසමිං පදෙසෙ කප්පෙනනි	576
යසං සමෙසා කතෙර කමමං	836
යා අනතපානං දදනි- පමොදිනා	720
යා තත්ථ දෙවතා ආසුං	576
යාවදන්ථං ව උප්පාදෙ	668
යෙ ධම්මා තෙතුප්පභවා	84
යෙ තරනනි අණ්ණවං සරං	574
යො ගවං න විජානාති	244
යො සිරො සබ්බසි දනො	80
යො බ්‍රාහ්මණො බාහිත- පාපධම්මො	6
යො සඤ්ඤානානං පරදත්ත- හොජිනං	564
රඤ්ඤා භගඤ්ඤාබාධං	752
රාජගකො තෙනමො	752
රාජගතිකො ව සෙට්ඨි	752
රාජගතෙ ජනපදෙ	752
රාජා ව මාගධො සොණො	516
රාජා වොරා බුත්තා නිසි	392
රුපා සද්ද රසා ගකිං	44
රුපෙ ව සද්දෙ ව අපො රසෙ ව	76
ලකඬණා ඉණ දසා ව	246
ලුප්පනනි නප්පහොනනි ව	754
ලුබ්බණි තසප්පාය	392
වත්ථබ්බං ව තථාඤ්ඤානං	246
වත්ථකමමං ව සුප්පි ව	626
වත්ථ නිදනං ආපනනි	244

පිටියබෙකා		පිටියබෙකා	
වන්ඳු මාරෙහි තිංසා ව	244	සනතිට්ඨානං නාසනං ව	670
වන්ඳුසමිං දුරකො සිකකා	246	සබ්බාභිභු සබ්බවිදුකමසමි	16
වස්සං චූඡා කොසලෙසු	472	සබ්බො සබ්බො වෙමතිකො	344
විවජ්ජා මොර විත්තා ව	516	සමාදාය විපසකතා	670
විජ්ඣාසිංසු පඤ්ච මන්දමුඛි-		සවරෙහි ඛෙපිතා මෙසො	472
සතානි	70	සාධාරණෙ වෙව	224
විනයමති මහජෙසු	244	සාරදිකෙ විකාලෙපි	626
විපතති බ්‍යාධිතෙ දිසවා	840	සාසනාධාරණෙ වෙව	244
සකාතීරෙකභාගෙන	752	සුඛා විරාගතා ලොකෙ	8
සගහට්ඨා අනජ්ඣිට්ඨා	342	සුඛො විවෙකො භූට්ඨස්ස	8
සගාරවො චූඛසිතරෙසු-		සුඛස්ස දුනතිස්සාරිතො	838
භිකූසු	892	සෙනාසනං විවින්නඤ්ච	894
සබ්බෙසි ව අපො බාලො	246	සෙලෙ යථා පබ්බතමුඛාති-	
සබ්බෙසු කිවෙවසු ව-		ට්ඨිතො	12
මනනණාසු ව	892	සෙලො යථා එකසතො	486
සවෙ ලහෙථ නිපකං සතායං	870	සො තාදිසො සීලවීසුඛියා-	
සජ්ජිකං වස්සපොසිපො	342	සීතො	892
සත්තානාගතාවෙව	392	සො හි තක්කසීලං ගන්තො	892
සති අමුලුපාපිකා	838	හත්ථා පාදා හත්ථපාදා	246
සනෙතා සනෙතති සත	80		

2 සකස්කළ නාමසූචි

පිටුවකිනො		පිටුවකිනො	
අඛණ-මගධ	58, 60	උපාලි	214, 216, 246, 788 790,
අඛණිරස	614		792, 794, 880
අඛණතනරාජ	608	උපාලිදාරක	190
අඛණලිමාල	184	උරුවෙලකසාප	46, 50, 64,
අචිරවතී	498, 718		68, 74, 76
අජපාලනිශ්‍රොධ	6	උරුවෙලා	42, 48, 50
අසුකුකොණකසුකු	24, 26	උසිරඬුජ	512
අටක	612	කතුධ	244
අනාඨපිණ්ඩික	884	කඩ්ඩාරෙවන	542
අනුරාධ	872, 880	කජඛල	512
අනොතනනදහ	69	කණටක	194, 212, 246
අකිකවිඤ්ඤ	264, 562, 568, 718	කපිලවත්ත	204
අකිවන	728	කලඤ්ඤනිවාප	542, 544, 552,
අභය	674, 680		557, 672
අමලපාලි	580, 672, 682	කාසාප	612
අවනතිද කතිණාපථ	506, 508,	කාක	690
	512	කාසිරාජ	698, 854, 858, 860,
අවනතී	506		862, 864, 866, 868
අසාජ	82, 84, 86	කාසී	544, 546, 756, 758,
ආකාසගොතන	552		760
ආතුමා	620	කිම්බිල	872
ආනඤ්ඤ	542, 544, 562, 596	කුසකුටාරාම	730
ආපණ	616, 694, 708,	කුටිකණ්ණ	506
	712, 728, 734, 880	කුමාරකසාප	230
ආලාර	14, 244	කුරුරසර	506
ඉසිදාස	730	කුසිනාරා	616
ඉසිනදා	730	කෙණ්ඩ	612
උකකලා	8	කොටිගාම	578
උජ්ජේනී	688	කොණකසුකු	244
උත්තරකුරා	60	කොලිත	88, 244
උදාසී	276	කොසමි	690, 842, 870
උදෙන	350	කොසලරාජ	854, 856
උදුක	14, 244	කොසල	228, 272, 350, 372,
උපක	16, 244		374, 394, 396, 448,
උපකිසා	88, 244		450, 464, 468, 472
උපනඤ්ඤ	384, 732	කොසිනාරක	6, 16
උපසෙන වඛනනනපුත්ත	128	ගගන	294, 296, 342
		ගඛනානදී	578

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

පිටුවකො		පිටුවකො	
ගයා	244	නිග්‍රොධාරාම	204
ගයාකයාප	50, 70	නිමොනරති	24
ගයාසීස	72, 74	නීලවාසී	730
ගවමපති	38	නෙරඤ්ජරා	1, 66
ගිජ්ඣකුට	248, 256, 472, 478	පජ්ජොත	688, 690, 692
ගිඤ්ජකාවසථ	582	පපාතපබ්බත	506
ගිරිබ්බජ (මගධානං)	90	පරනිමිතවසවනති	24
ගොතමකෙ	710	පාචීනවංසදාය	812
ගොතමතිස්ස	578	පාටලිගාම	572
ගොතමආර	578	පාටලිපුත්ත	730
ගො.පක	730	පාරිලෝය්‍යක	876
කොසිතාරාම	842	පාමෙය්‍යක	628
වමපා	760	පිලිඤ්ඣාම	536, 538
වාතුමමන රාජික	24	පිලිඤ්චවජ්	536, 540
වොදනාවඤ්ච	280	පුණණජ්	38
ජමබුද්දිප	64	ඵලිකසඤ්ඤ	730
ජාතියාවන	496, 604	බාරාණසී	16, 494, 554 712, 856
ජීවක	180, 674, 676, 678, 680, 682, 684, 690, 692, 696, 698	බාලකඤ්ඤාණකාරගාම	870
ජෙතවන	208, 348, 394, 396, 498, 510, 520, 548, 550, 622, 628, 714, 716, 878	බිම්බිසාර	74, 78, 80, 82, 178, 342, 348, 474, 536, 538, 600, 672, 682, 684, 686, 690
ජකකසිලා	677	බොලයා කව්වාන	568, 570
තපස්ස-හලලික	8	බ්‍රහ්මදත්තො	854, 858, 860, 862, 864, 866, 868
තාවතීංස	24, 580	හගු	612, 730, 870, 873
තුසිත	24	හද්දසාලමූල	876
පුණ	512	හද්දවතිකා	690
දකඛණාගිරි	196, 708	හද්දියනගර	600, 602
දිසාබ්‍රකුමාර	858, 860, 862, 864, 866, 868	හද්දිය	244
දිසිති	854, 856	භාරආජ	612
දෙවදත්ත	278	මද්දකුච්ඡ	342
නදීකයාප	50, 70	මඤ්ඤිති	550
නාන්දිය	872	මල	616
නාතිකා	582		
නිගණ්ඨනානපුත්ත	584		

පිටියවෙත	
මහක	194
මහාකොට්ඨික	880
මහාකම්මාන	508, 512, 880
මහාකප්පින	256, 880
මහාකසාප	264, 880
මහාචූඤ්ඤ	880
මහානාම	26
මහාපච්ඡාදනියොගමි	882, 884
මහාමොක්ඛලාන	550, 880
මහාවන	582
මහාසාල	512
මාගධ	90
මාර	42, 44, 46
මිගද්ද	16, 32
මිගාරමාඤ්ඤ	714, 716, 724
මුච්චිඤ්ඤ	6
මෙණ්ඩක	600, 602, 604, 606, 608, 610, 626
යමනග්ගි	612
යස	30, 32, 34, 36, 244, 626
යසෝප	598
යාම	24
රක්ඛිතවනසංඝි	876
රාජගහ	82, 120, 124, 190, 194, 204, 248, 256, 262, 280, 342, 346, 348, 474, 494, 536, 542, 544, 546, 548, 554, 572, 672, 696, 708, 730
රාජායතන	8, 244
රාධ	118
රාහුලමාඤ්ඤ	204
රාහුල	208, 880, 882
රෙවත	746, 880
රොජ	616, 618, 620
ලට්ඨිවන	74
ලිච්ඡවි	580, 582, 584, 626
චජ්ජ	574, 576
චප්ප	244
චාමක	612
චාමදෙව	612

පිටියවෙත	
චාසනගාම	756, 758, 760
චාසෙඨ්ඨ	612
චිම්ම	38
චිකාඛා	714, 724, 884
චෙස්සාමිත්ත	612
චෙසාලි	672, 708, 714
චෙච්චන	82, 88, 544
සක්ක-දෙව්වානම්ඤ්ඤ	56, 58,
සංඤ්ඤ	88
	244
සලලවතී	512
සාකෙත	218, 220
සාගත	474
සාණ්චාසී	730
සාරිපුත්ත-මොක්ඛලාන	82, 88
සාරිපුත්ත	82, 84, 120, 550, 712, 878, 886
සාලවතී	674
සාවඤ්ඤ	208, 348, 396, 510, 548, 628
සීතවන	478
සීත සෙනාපතී	584, 590, 592, 594
සුඤ්ඤාදාන	204, 206
සුනිධි-වස්සකාර	574, 576, 578
සුප්පනිඨ්ඨ වෙතිස්	74
සුප්පිය	554, 556
සුප්පියා	554, 556
සුථස්ස	558
සුඛානු	38
සෙනකණ්ණික	512
සෙනානී-නිගම	42
සොණ-කොළුපීඨ	474, 480, 482, 506, 508, 510, 512

3 පද්‍යානුකූලිකා

අ	පිටියබෙකා		පිටියබෙකා
අංසවට්ටකො	530	අභිලානො	468
අකවයුසං	536	අයුතනං	704
අකතකපං	552	අග්ගං	692, 696
අකතා වා	728	අග්ගනගරං	576
අකතකමං	818, 820, 822, 824, 826, 828, 830, 832, 834	අග්ගලගුහිවිහාරො	728
අකතං වා තොති	666	අග්ගලං තුනනං	712
අකප්පකතෙන	630	අග්ගිකා	176
අකප්පියං	552, 622, 740, 742, 762, 764	අග්ගිකකුංඝා	56
අකමං	764, 766, 774, 776, 778	අග්ගිකො වා	576
අකරණියො පක්කමති	392	අග්ගිසරණලිහි	54
අකරණියං	552, 622, 740, 742, 762	අග්ගිසාලා	102, 112, 138, 148, 352, 356
අකරණේ	760, 762	අග්ගිහුත්තමුඛා	614
අකාමා	700, 730	අග්ගාගාරෙ	52, 54, 64, 244
අකාරකො	734	අග්ගනරායො	272
අකාලමෙසො	68	අඛණ්ණං	498, 500
අකිඤ්චනං	76	අඛණ්ඩානො	532
අකිරියාය	584, 604	අඛණ්ඩසො	612
අකිරියං	586	අඛණ්ඩසංඝ	54
අකිරියවාදෙ	584, 586, 604	අඛණ්ඩ	246
අකිලනො	716	අඛණ්ඩලිච්ඡිනො	226
අකුකුකුකතෙන	632	අඛණ්ඩං	580, 582
අකුසොන	758, 760, 844, 846, 886	අචගමා	762
අකුසලානං	586	අචගයො	762
අකකනාලං	742	අචගං	762
අකෙඛන අකකං	580	අචිරපක්කනොසු	574
අකෙකාව්ඡි	870	අච්චිඛණ්ඩං	708
අකෙකාසති	804	අච්ඡං	560
අගතීං	848	අච්ඡකඤ්ඡි	536
අගරුකරියමානා	878	අච්ඡතරච්ඡමංසකුට්ඨ	626
අගාමකෙ	268	අච්ඡනති	400
අගාරසමා	478, 482, 486, 506	අච්ඡමංසං	506
අගාරිකා	680	අච්ඡරියං	680, 716
		අච්ඡවසං	524
		අච්ඡින්නකං	708, 726
		අච්ඡින්නං	864
		අච්ඡින්නදසාති	742

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

පිටිය මෙකා	
අවුත්තනදසදිසදසානි	742
අජිතකම්පං	740
අජිතප්‍රවේණිං	500, 502
අජිති	870
අජේගුවුඡ්	736
අජ්ජනගෙහ	570, 590, 592, 596,
	606, 608,
අජ්ජ මෙ උපොසපො	300
අජ්ජ මෙ පචාරණං	412
අජ්ඣාතාසී	74, 80
අජ්ඣාචාරෙ	480
අජ්ඣාපනාකො	404, 406, 744
අජ්ඣාපනාකාපි	742
අජ්ඣාපනාකසා	340
අජ්ඣාරාමෙ	492
අජ්ඣාවසී	854
අජෙකාකාසෙ	380, 392, 490,
	494, 510
අඤ්ඤානං	528
අඤ්ඤානත්ථිකං	530
අඤ්ඤානිසලාකා	530
අඤ්ඤානුපටිංසනෙහි	528
අඤ්ඤාලිකමමං	818, 850, 878
අඤ්ඤාලිමපනාමෙකා	856
අඤ්ඤං ව්‍යාකරොනනි	486
අඤ්ඤානරො චාත්‍යවිතාරො	468
අඤ්ඤානිත්ථ සප්‍රබ්බො	130, 172,
	174, 176
අඤ්ඤානිත්ථියා	248, 346, 318,
	590
අඤ්ඤානු අනනරායා	336
අඤ්ඤානු අට්ටිච්ඡාය පරිසාය	340
අඤ්ඤානු පඤ්චකෙන	630
අඤ්ඤානු පුග්ගලස්ස අත්ථාරා	630
අඤ්ඤානු සමස්සාමග්ගියා	340
අඤ්ඤානු සමස්සාටියා	336
අඤ්ඤානු සමෙස්සන	336
අඤ්ඤාත්‍රාපි ධම්මා	766
අඤ්ඤාත්‍රාපි විනයා	766
අඤ්ඤාත්‍රාපි සත්‍යසාසනා	766
අඤ්ඤාමඤ්ඤානුලොමනා	398
අඤ්ඤානකං	332

පිටිය මෙකා	
අඤ්ඤානකවෙසෙන	858
අඤ්ඤානි ඔවදියො-	
අනුසාසියො	128
අට්ටො	354, 356
අට්ඨවග්ගිකානි	510
අට්ඨඛ්‍යුලං	726
අට්ඨපදකං	712
අට්ඨපිතාය	268
අට්ඨානං	722
අට්ඨානාරහෙන	758, 760, 764,
	766, 842, 844
අට්ඨාරසති	840, 882
අට්ඨිකානං	80, 672, 674
අට්ඨිච්ඡිකා	870
අට්ඨිකා	124
අට්ඨිමයං	528, 530
අට්ඨිමා භික්ඛවෙ මානිකා	748
අසිකාසිං	708
අසිකාසියං	698
අසිකුහිමපි	708
අසිකෙලසෙති	562, 564, 568,
	572, 604, 608, 616, 620
අසිමණ්ඩලමපි	708
අසියොගො	352, 354, 356
අසියා	854
අණනොසි	230, 234
අණණවං	578
අතරමානො	616, 618
අනනකාමරූපා	872
අනනනා	232
අනනනා න අසෙකෙකන	156
අනනනා වා අනනානං	272
අනනමනො	590, 592
අනනා ව අනුපතීනො	486
අතිකාලෙන	174
අතිකකනනමානුසකෙන	574, 576
අතිකකනනවරා	204, 696, 716
අතිවුදදකං	724
අතිදිට්ඨියා	158
අතිදිට්ඨා	174
අතිපකම්මනමජ්ජං	532

පිටිපිටිකො

අතිරේකවිවරං	710, 712
අතිරේකපඤ්චකෙන වා	632
අතිරේකභාගෙන	704
අතිරේකවිසතිවග්ගො	772, 774
අතිවිසං	524
අථ කො වරති	76
අථ බො ආයසමනො වපසස	26
අථ බො කොමාරනච්චො	696
අථ බො භගවා භික්ඛු	
ආමනෙනසි	42
අථ බො නාගරාජා	6
අථ බො සාරිපුත්තො-	
පරිබ්බාජකො	82
අථ බො සුඤ්ඤාදනො සකෙකො	204
අථ ව පතිධෙකච්චො-	
මොසපුරිසා	436
අථඤ්ඤා ආවාසිකා භික්ඛු	308
අථසස කඛ්ඛො වපසනති	4
අත්තකසීනො	632, 634, 636, 638, 640, 642, 644, 646, 648, 650, 652, 654, 656, 658, 660, 662, 664
අත්තකසීනානං	628, 728
අත්තකාමා	736
අත්තං නොති	630
අත්ථිතබ්බං	630
අත්ථිතුං	628
අත්ථවසං	718
අත්ථාපෙතා	890
අත්ථිකානං	672
අත්ථිකෙති උපඤ්ඤානං මග්ගං	82
අත්ථි නෙව සරති	294
අත්ථෙසු ජාතෙසු	892
අදසසනා	578
අදසසනෙ	744
අද්ධං	594
අද්ධංපුබ්බා	580
අද්ධංචුලං ආපනතිං	880, 882
අද්දහාය	866
අධම්මකම්මං	768, 784, 786, 783, 790, 792, 794, 796
අධම්මනනා	764

පිටිපිටිකො

අධම්මෙන වග්ගකම්මං	762, 766, 818, 820, 822, 824, 826, 828, 830, 832, 834
අධම්මෙන වග්ගා	800, 802, 804, 806, 808, 810, 812, 814, 816, 818, 820, 822, 824, 826, 828, 830, 834
අධම්මෙන වග්ගං	270
අධම්මෙන සමග්ගකම්මං	762, 766, 798, 800, 802, 804, 806, 808, 810, 812, 818, 820, 822, 824, 826, 828, 830, 832, 834
අධම්මෙන සමග්ගා	814, 816, 818, 822, 824, 826, 830, 832, 834
අධම්මවාදී	854, 880
අධම්මං ධම්මොති	880, 882
අධම්මිකං	766
අධම්මිකෙන	758, 760, 842, 844, 846
අධම්මියමානෙ	852
අධිකරණං	852
අධිකරණකාරකා	464, 466, 800, 802, 818, 820, 878, 880, 882, 884, 886
අධිකරණකාරකෙති	876
අධිකාරං	690
අධිගතො බො මයායං ධම්මො	10
අධිවිනේන	174
අධිට්ඨානබ්බාති	726
අධිට්ඨාති	748
අධිපඤ්ඤාය	174
අධිවත්ථා	62
අධිවාසක ජාතීනො	192
අධිචුත්ථොමති	582
අධිසීලෙ	158, 174
අධියනනසා	676
අභ්‍යානං	546, 718, 760
අභ්‍යානමග්ගපටිපත්තා	8, 693, 700, 708, 710, 736
අනගාරියං	478, 482, 506
අනඛගණං	720

පිටිබ්බෙකා

අනව්‍යර්ථයා	10
අනව්‍යර්ථයා	272
අනව්‍යර්ථයා	76
අනව්‍යර්ථයා	76
අනව්‍යර්ථයා	548, 550
අනව්‍යර්ථයා	790, 794
අනව්‍යර්ථයා	566
අනව්‍යර්ථයා	860
අනව්‍යර්ථයා	630
අනව්‍යර්ථයා	864
අනව්‍යර්ථයා	622
අනව්‍යර්ථයා	208
අනව්‍යර්ථයා	730
අනව්‍යර්ථයා	650
අනව්‍යර්ථයා	736
අනව්‍යර්ථයා	622, 740, 742, 762, 764
අනව්‍යර්ථයා	578
අනව්‍යර්ථයා	552, 622, 740, 742, 762, 764, 852
අනව්‍යර්ථයා	780, 804, 822
අනව්‍යර්ථයා	16
අනව්‍යර්ථයා	96
අනව්‍යර්ථයා	780, 804, 822
අනව්‍යර්ථයා	584
අනව්‍යර්ථයා	666
අනව්‍යර්ථයා	584
අනව්‍යර්ථයා	588, 590
අනව්‍යර්ථයා	708
අනව්‍යර්ථයා	722
අනව්‍යර්ථයා	693
අනව්‍යර්ථයා	880, 882
අනව්‍යර්ථයා	92
අනව්‍යර්ථයා	720
අනව්‍යර්ථයා	880
අනව්‍යර්ථයා	396, 520, 548, 622, 628, 714, 878
අනව්‍යර්ථයා	892
අනව්‍යර්ථයා	780
අනව්‍යර්ථයා	842, 846, 848, 850, 880, 882
අනව්‍යර්ථයා	758, 760, 836

පිටිබ්බෙකා

අනව්‍යර්ථයා	676
අනව්‍යර්ථයා	628,
අනව්‍යර්ථයා	720
අනව්‍යර්ථයා	356, 338, 440, 442, 444
අනව්‍යර්ථයා	648, 652, 654, 656
අනව්‍යර්ථයා	650
අනව්‍යර්ථයා	768, 770
අනව්‍යර්ථයා	632
අනව්‍යර්ථයා	632
අනව්‍යර්ථයා	122
අනව්‍යර්ථයා	758, 760, 842, 814, 816, 886
අනව්‍යර්ථයා	704
අනව්‍යර්ථයා	46, 94, 130, 132, 154, 212, 348, 530, 610, 614
අනව්‍යර්ථයා	88
අනව්‍යර්ථයා	604, 612
අනව්‍යර්ථයා	584
අනව්‍යර්ථයා	452
අනව්‍යර්ථයා	666
අනව්‍යර්ථයා	92
අනව්‍යර්ථයා	194, 260
අනව්‍යර්ථයා	46
අනව්‍යර්ථයා	52
අනව්‍යර්ථයා	844, 846
අනව්‍යර්ථයා	664
අනව්‍යර්ථයා	212
අනව්‍යර්ථයා	588, 590
අනව්‍යර්ථයා	204
අනව්‍යර්ථයා	340
අනව්‍යර්ථයා	630
අනව්‍යර්ථයා	214
අනව්‍යර්ථයා	854
අනව්‍යර්ථයා	624
අනව්‍යර්ථයා	846
අනව්‍යර්ථයා	630
අනව්‍යර්ථයා	726
අනව්‍යර්ථයා	590
අනව්‍යර්ථයා	708
අනව්‍යර්ථයා	850
අනව්‍යර්ථයා	766

	පිටිය බෙකා
අනුසාවණසම්පන්නං	766
අනුසාවෙති	770, 772
අනුපසානිකං	892
අනුපට්ඨකං	76
අනෙකපට්ඨයායෙන	570, 584, 590, 608, 740, 742
අනෙකච්ඡිනානං	588
අනන්තක	44, 46
අනන්තණ්ඩං	686
අනන්තණ්ඩාබාධො	686
අනන්තපානං	720
අනන්තමසො ආනන්තරිකස්සාපි	780
අනන්තරසරෙ	852
අනන්තරට්ඨකාසු	710
අනන්තරවාසකො	712
අනන්තරවාසකෙන	632
අනන්තරවාසකස්ස	728
අනන්තරවාසකං	708, 710
අනන්තරභිනො	578
අනන්තරාමගෙන	218, 220, 240, 264, 292, 383, 384, 500, 542, 544, 546, 628
අනන්තරායා	576
අනන්තරාසිකො	254
අනන්තරායො	372, 374, 376
අනන්තරාවස්සං	346, 348, 382
අනන්තලික්ඛා	680
අනන්තලික්ඛවරො	44
අනන්තලිකෙඛ	476
අනන්තාති	686
අනතිමවඤ්ඤා	742, 744
අනතිමවඤ්ඤා අජ්ඣාපනන- කස්ස	444, 780
අනතිමවඤ්ඤා අජ්ඣාපනනක- වතුන්තො	774
අනතිමවඤ්ඤා අජ්ඣාපනනක- විසො	778
අනෙත පුරෙ	186, 680
අනෙතවාසිකො	132, 150, 154, 734
අනෙතවාසිකා	152
අනෙතවාසිකෙන	138, 140
අනෙතවාසිකස්ස	142, 146, 148

	පිටිය බෙකා
අනෙතවාසිකමති	144
අනෙතවාසි	862
අනෙතවාසිං	160, 166, 168
අනෙතො	544
අනෙතො කොට්ඨාගාරිකා	540
අනෙතො කොමුදියා	472
අනෙතොපක්කං	544, 594, 596
අනෙතොවුත්ථං	544, 594, 596
අනෙතො සීමගතො	850
අනෙතො සීමායං	750
අකො	226, 782
අකා	226
අකාකාරෙ	478, 492
අකාබ්බිරං	226, 246, 782
අකාමුගො	226, 782
අකාමුගබ්බිරං	226, 782
අනන්තථං	494
අනාතිකං	726
අනාය	858
අපකසින්නති	724
අපකසිති	680, 682
අපක්කං වා	706
අපනනකාලකං	570, 592, 606
අපගබ්බනාය	586, 590
අපවයාය	740, 742
අපචිතයනවකං	662
අපචිතයමානො	660, 662
අපචිකඛිත්තං	624
අපචිකුසුය	788, 790
අපචිපුත්ථො	790
අපත්තකො	222
අපත්තකං	222
අපතාමෙති	736
අපතාමෙතො	118
අපමාරිකා	230
අපමාරො	178
අපරජ්ජුගතාය	346
අපරසච්චයො	570, 592, 606, 608
අපරිකථාකිත්තෙන	632
අපරිකංසනෙතන	96, 98, 100, 108, 110, 132, 134, 136, 138, 142, 144, 146

පිටිමිමෙකො		පිටිමිමෙකො	
අපරිපුණ්ණකොසකොට්ඨා-		අපසසුනො	158
ගාරො	854	අපසද්දං	80
අපරිසඛිතිනං	594	අපසසද්දො	616
අපලාලෙනති	212	අපසනරිතො	398, 570, 874
අපලොකිතං වා	584	අපසාණකො	398, 570, 874
අපලොකෙථ	580	අපපිච්ඡනාය	740, 742
අපලිමොධා	656	අපපිච්ඡස්ස	740; 742
අපසාදෙනති	212	අපපිච්ඡා	732, 852
අපසොනථලකං	98, 100, 110,	අපසොදකා	610, 676
	136, 146	අපසොසුක්කනාය	10
අපාතිතො	730	අතිජං	552
අපාථෙය්‍යන	610, 676	අබ්බාතෙත්වා	550
අපායං	574	අබ්බාසුත්තං	532
අපි ව පටිගච්චිට්ඨං මයා ඤාතො	680	අබ්බන්තරතො වා	576
අපිධානං	528	අබ්බන්තරිතො	862
අපුත්තකනාය	90	අබ්බාවිකඛන්තා	584
අපුජ්ජමානා	878	අබ්බාවිකඛනති	584
අපසකතඤ්ඤානො	756, 758	අබ්බානං	772
අපසකිණ්ණං	80	අබ්බානාරතවතුත්තො	778
අපසකිලමථෙන	758, 760	අබ්බානාරතස්ස	792, 796
අපසඤ්ඤාතං තථාගතෙන		අබ්බානාරතං	788, 790, 794
	880, 892	අබ්බුතං	716
අපසඤ්ඤාතො	346	අබ්බුය්‍යානො	854
අපසවිකමෙම	742, 744, 784, 786,	අබ්බුය්‍යාසී	854
	788, 806, 816, 818, 832, 852	අබ්බෙති	788, 790, 792, 794,
අපසවිතිස්සගො	742, 744, 784,		796
	786, 788, 826, 834, 852	අබ්බෙය්‍ය	778
අපසවිවෙක්ඛිතං	556	අබ්බෙතො	780, 804
අපසවිවෙධා	578	අබ්බෙතනන යාවජ්චං	196
අපසතිරුපං	552, 740, 742, 762,	අබ්බාපජ්ජං	8
	764	අබ්බසුචරා	184
අපසධනො	854	අබ්බාතො	744
අපසනිගෙසාසං	80	අබ්බාතං අලපිතං තථාගතෙන	
අපසබලො	854		880, 882
අපසනකධා	610, 676	අභික්කන්තා	574
අපසතොගො	854	අභික්කන්තං	590, 606, 608
අපසමන්තා	874	අභික්කමති	736
අපසං වා ඛන්තං වා භාසස්ස	84	අභික්කමථ	872
අපසවාහනො	854	අභික්කමනීයං	80
අපසවිජ්ඣො	854	අභිජ්චතිකස්ස	492
		අභිඤ්ඤානා	584, 616
		අභිධමෙම	160
		අභිතිසිද්ධං	504

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

උපග්‍රන්ථ	පිටුව	පිටුව	පිටුව
අභිභූත සබ්බානි පරිසරයානි	870	අරහන්තනිකුණේ	246
අභිරුද්ධා	590, 598	අරියං	576
අභිරුපා	672, 674	අරියසම්මා	578
අභිවාදනං	850, 884	අරියසම්මානං	578
අභිවිජ්ජය	854	අරුණො	710
අභිවිතයෙ	160	අරොගො	680, 682, 686, 688, 690
අභිසංචා	672, 674	අරොගාපිතො	680, 688
අභිසම්පරායො	720	අලඛිකාරො	538
අභිසන්නාකායො	536	අලජ්ජිනං	228, 246
අභුතනන	584, 594	අලං තෙ ඵනනනං	676
අභෙසජ්ජං	676	අලං පණ්ණාමෙකං	118
අමච්ච	866	අලං පමෙකං	892
අමඤ්ඤරුං	870	අලං හණේ ජීවක	688
අමනාපං	656, 658, 674	අලමම දුකං	564
අමානියමානා	872	අලබ්බමානාය සාමග්ගියා	242
අමනාපානං	736	අලානාය පරිසකකති	208
අමනුසොන	690	අලාභා වත නො	760
අමුලාමුලං	890	අලාභා වත මෙ	566
අමුලුකපිනසාරහසං	788, 790, 792, 794, 796	අලාති	716
අමුලුකපිනසං	788, 790, 792, 794, 796	අලකණ්ඩරං	246
අමබ්බකාය	580, 582	අලවජ්ජනනා	226, 782
අමබ්බානං	614	අවකකාරපානිං	874
අමබ්බාලියා	582, 626, 672	අවවාති	174
අමමො	244, 626	අවණණකාමා	594
අයසම්මාසං කාලො	512	අවණණ හඤ්ඤමානො	174
අයං පුග්ගලො පඤ්ඤයති	464	අවජ්ඣුසම්මං	760
අය්‍යපුත්තා	508	අවධි	870
අය්‍යා	382, 506, 618	අවසිට්ඨා	550
අරඤ්ඤ	228, 168, 560	අවසිට්ඨො	568
අරහං	604, 612	අවකාපෙය්‍යං	370
අරහතො	722	අවාසාය	208
අරහතො වා	720	අවිජ්ජාපච්චයා	2
අරහතො	218	අවිජ්ජායතෙව අසෙසපිරාගං	
අරහන්තසානකො	218, 288, 292, 404, 406, 744, 782	තිරොධා	2
අරහන්තසානකසං	340, 780	අවිතිවජ්ජිනිනා	890
අරහන්තසානකුප්පකායො	222	අවිමනා	856
අරහන්තසානකච්ඡා	774	අවිවදමානා	628, 872, 874
අරහන්තසානකපඤ්ඤමො	776	අවිසංජ්ජකං	740
අරහන්තසානකච්ඡො	778	අවිසංසා	544
		අවිසංයා	674

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

පිටපිබෙකා		පිටපිබෙකා	
අවිසාරදො	574	අසාමේ	614
අවෙකකිතාචාරො	892	අසාමො	614
අවෙදී	4	අසාරථං ච	680
අවෙහඬිනිකං	740	අසාවණතා	42
අවෙරෙන හි	860, 864, 866	අසායා	558, 626
අව්‍යන්තා	130	අසායසකා	78
අව්‍යන්තො	822	අසාමණකං	552, 622, 740, 742, 762, 764
අසංවිනිතා	466	අසායො	526, 724
අසකකරියමානා	878	අසායාසාය	586, 590
අසකකාරපකතා	878	අසායසෙන	590
අසකාපුත්තියො	240	අහතකපානං	712
අසඬකමනියායො	498	අහතකපොන	632
අසබෙකතෙන	260	අහතානං	712
අසඬසට්ඨෙනෙන	98, 100, 110, 136, 138, 146	අහතෙන	632
අසතා	594	අහතෙන අත්තං	632
අසතියා	728	අතාසි	870
අසන්තිධිකතෙන	632	අති	246
අසපායකාරී	736	අතිනාගො	54
අසපායං	736	අතිමංසං	558
අසමාදුනචාරො	628	අතිවාතකරොගෙන	192
අසමමතාය	268	අහො නුත	58, 60
අසමමුඛා	788, 790	ආ	
අසමමුලො	574	ආකඬති	702, 724
අසමමොදිකාය	852	ආකාසෙ	476
අසමපජානතා	722	ආකිණ්ණමනුසායා	676
අසතානං	736	ආකිණ්ණො	876
අසිපොන	674	ආකොටෙකුං	706
අසිතිගාමිකසහසායානි	476	ආකොටෙසි	618
අසිතිසකට්ඨාහෙ	486	ආකොටෙති	616
අසුචි	716, 718, 722	ආගනතුකකිලමථො	756, 758
අසුතං	594	ආගනතුකහන්තං	716, 720
අසෙසපිරාගනිරොධො	2	ආගනතුකනිෂ්ඨතං	332, 334
අසමිමානසායො විනයො	8	ආගනතුකලිඬගං	332, 334
අසාජ්ඣා	26	ආගනතුකාකාරං	332, 334
අසාත්ථරං	500, 502	ආගනතුකා	436, 628, 716, 758
අසාත්ථො	586, 590	ආගනතුකානං	330, 332, 334, 720, 760
අසාදො	158	ආගනතුකුද්දසං	332, 334
අසාහණෙඬ	212	ආගනතුකෙති	330, 436, 546
අසාමණො	240	ආගතපටිපාටියා	704
අසාමංසං	558	ආගතපුබ්බා	720
අසාමසා	56	ආගතාගමා	850

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

පිටිබ්බෙකා

ආගතාගමෝ	842, 844, 846, 848
ආගතාගතානං	740
ආගතො බො මනාසමණෝ	90
ආගමෙ ජුණේ	466
ආගමෙනබ්බං	734
ආගමෙකු	854, 867
ආගමෙනතානං	700
ආගමෙසුං	700
ආවරිය	178
ආවරියකෙ	620
ආවරියමා	156
ආවරියමිති	134
ආවරියසා	138
ආවරියපඤ්ඤායා	194, 283, 526
ආවරියං	142
ආවරියෙන	148, 150
ආවරියෙසු	152, 492
ආවරියෙහි	684
ආවරියො	132, 136, 140, 156, 734
ආචිණ්ණං	758, 760
ආචිණ්ණං තථාගතෙන	880, 882
ආචෙවරකමිති	892
ආජීවකා	16, 714, 716
ආණ්ණෙනා	690
ආනාපිනො	4, 874
ආකුමායං	622, 626
ආදාය ජිකකං	636
ආදාය තිකං	640
ආදාය පණ්ණරසකං	642
ආදාය භාණ්ඩාගාරො	646
ආදායං	884
ආදිකල්‍යාණං	604
ආදිවෙවා	614
ආදිනතදණ්ඩානං	868
ආදිනතසත්ථානං	838
ආදිබ්‍රහ්මවර්ගිකාය	160
ආදිසා දෙති	748, 750
ආදිතමං	570, 574, 592, 604, 606, 618, 722

පිටිබ්බෙකා

ආනඤ්ඤා	722
ආනඤ්ඤං	192, 194, 196, 510, 520, 522, 576, 596, 598, 692, 708
ආනඤ්ඤා	194, 230, 526, 616
ආනිසංසං	570, 592, 604, 606, 618, 720
ආනුසුඛිකථං	570, 592, 604, 606, 618
ආපණේ	354, 356, 616
ආපණං	612
ආපණසාලා	354, 356
ආපතතිදිට්ඨි	842, 844
ආපතතිදිට්ඨිනො	846, 848, 850
ආපතතිබහුලො	780, 804, 822
ආපතති වුට්ඨානතා විනයං	
පුරෙකකාරතා	398
ආපතතිවුට්ඨානපදසා	892
ආපතතියා අදසානෙන	774, 776, 778, 780, 784, 786, 824
ආපතතියා අප්පටිකමම	774, 776, 778, 780
ආපතතියා අප්පටිතිසාගෙන	788
ආපතති සාමනතා භණ්ඩාගාරො	96
ආපතති අනාපතතිති	888
ආපතතිං න ජානාති	160
ආපනනා	758, 760, 888
ආබාධො	724, 734
ආබාධං	682, 718, 726, 736
ආභිසමාචාරිකාය	160
ආමකමංසං	528
ආමකලොභිතං	528
ආමලකං	526, 690
ආමලකි	64
ආමලො	244
ආමාවසෙසං	562
ආමිසනතරො	736
ආමිසබාරං	534
ආමිසං	886
ආයතනං	576
ආයතීං සංවරෙය්‍යාසි	300, 762

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

පිටිපිටිකො

ආයාමෙන	726
ආයසමා	256, 264, 280, 410, 412, 452, 454, 474, 476, 482, 506, 508, 510, 512, 536, 540, 542, 544, 550, 596, 598
ආයසමකා	382
ආයසමනො	258, 262, 478, 480, 484, 526, 530, 532, 536, 548
ආයසමනනා	298, 410, 468
ආයසමනනං	410, 412, 520, 522
ආයසමනනානං	298, 408, 466
ආයසමනෙන	408, 410
ආයසමනෙනා	252, 294, 400, 406, 408 464
ආරඤ්ඤකා	628
ආරාමා	626, 672
ආරාමවච්ඡු	352, 354, 356
ආරාමසනානි	672
ආරාමසහසානි	672
ආරාමො	352, 354, 356, 396
ආරාමිකකුලං	536, 538, 540
ආරාමිකසා	540
ආරාමිකගාමො	536, 538, 540
ආරාමිකෙන	536
ආරාමිකො	536, 538
ආරාමෙ	208, 348, 394, 398, 510, 520, 548, 582, 622, 710, 714, 716, 878
ආරොපෙතං	726
ආලපිතො	724
ආලයරතාය	10
ආලයරාමාය	10
ආලයසමමුද්දිතාය	10
ආලිඤ්ඤං	616, 618
ආලෙපෙන	682
ආලොකසංකීර්ණණනාගා	100, 110, 136, 146
ආලුකකථාලිකං	600, 602
ආවතනා	708, 710
ආවරණං කාතුං	208
ආවසථාගාරං	572

පිටිපිටිකො

ආවාස අප්‍රිච්චොධො	666
ආවාස ප්‍රිච්චොධො	666
ආවාසික නිමිතනං	332
ආවාසිකලිඛිතං	332
ආවාසිකාකාරං	332
ආවාසිකා	308, 310, 312, 314, 316, 318, 320, 322, 324, 326, 328, 330, 332, 334, 418, 420, 422, 424, 426, 428, 430, 432, 434, 436, 472, 730
ආවාසිකානං	330, 332
ආවාසිකෙති	330, 436
ආවාසිකුද්දසං	332, 334
ආවාසෙ	262, 272, 280, 284, 286, 288, 298, 300, 302, 304, 306, 308, 310, 312, 314, 316, 318, 320, 322, 324, 326, 328, 330, 372, 374, 376, 378, 384, 394, 396, 410, 412, 414, 416, 418, 420 422, 424, 426, 428, 430, 432, 434, 436, 448, 450, 464, 468, 632, 634, 642, 652, 654, 660, 662, 666
ආවාසො	336, 338, 442, 444, 756, 758
ආවාසං	228, 384, 386, 388, 390, 472, 662, 664, 798, 800, 802, 804, 806, 808, 810, 814, 816, 818
ආවිඤ්ඤනි	706
ආවිලානි	876
ආවිකතනා	736
ආවෙණිකං	176
ආසනා	564, 566, 572, 578, 580, 592, 616
ආසනානි	572
ආසනෙ	256, 402, 480, 502, 536, 540, 546, 556, 564, 570, 576, 606
ආසනෙසු	400
ආසනං	96, 106, 134, 284, 342, 394, 398, 412, 466, 476

පිටිමිමෙකා	
ආසනනනරිකාය	852
ආසනදි	502
ආසනදිං	500
ආසාදනාපෙකෙකා	566
ආසාය	648, 652, 656
ආසාවචෙස්දිකා	632
ආසාවචෙස්දිකො	648, 650, 652, 654, 656, 658
ආසාලනියා	346
ආසිඤ්චි	734
ආසිනනං	680
ආනරහනේවා	62
ආහාරනිඤ්ච ඵරෙය්‍ය	520
ආහුනං	892
ඉ	
ඉච්ඡාමහං ආවරිය සිප්පං-	
සිකිඤ්චං	676
ඉණ්දාසා	246
ඉණ්දාසිකො	186
ඉණ්දාසිකං	188
ඉතාරිතරෙන	696
ඉතිනවාහවකථං	494
ඉතතරො	194
ඉත්තාරං	178, 682
ඉත්තනරෙන	500
ඉත්තං නාමං ආපනනිං	300
ඉත්ති	370, 390
ඉත්තිසුත්තෙන	500
ඉත්තිසනාති	682
ඉදප්පච්චයනා පටිච්චසමුප්පාදො	10
ඉදතිකිකිචෙ සසිකානනියං-	
අඤ්ඤානිත්ථියපුබ්බස්ස-	
ආරාධනීයසමිං	174
ඉදං චජ්ඣ පඤ්ඤායති	462
ඉදං චජ්ඣ ච පුග්ගලො ච-	
පඤ්ඤායති	464
ඉදුනෙව නං වදෙති	464
ඉධ ඛො නං භික්ඛවෙ	492
ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු-	
භණ්ඩනකාරකො	820
ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛුස්ස-	
න ගොති ආපනනි දථ්ඨබ්බා	
	784, 786

පිටිමිමෙකා	
ඉද්ධා	672
ඉද්ධානුනාවො	600, 602
ඉද්ධානුභාවං	602
ඉද්ධිපාටිනාරියං	540
ඉද්ධියා වෙහාසෙ සීත-	
චතුරේවා	774
ඉද්ධියා වෙහාසෙ සීත-	
පඤ්චමො	776
ඉද්ධියා වෙහාසෙ සීතස්ස	780
ඉද්ධියනාවතා	720
ඉමං උදුනං උදුනෙති	4
ඉමං විවරං ඉත්තනනාමස්ස දමමි	748
ඉසයො	612
ඉස්සරියාධිපච්චං	474
ඊ	
ඊසාදනනස්ස	876
ඊසාය ඊසං	580
උ	
උකකණ්ඩිතරුපා	628
උකකනනිචා	554
උකකපිණ්ඩිකා	544, 598
උකකාසිචා	616
උකකුටිකං	46
උකෙකාචනකං	464
උකිත්තකස්ස	340
උකිත්තකාපි	742
උකිත්තකො	288, 292,
	404, 406, 744
උකිත්තනා	758, 760, 844,
	846, 886, 888
උකිත්තනං	852
උකිත්තනානුචතනකා	642,
	844, 846, 850, 888
උකෙඛපනානං	848
උකෙඛපනීයකමමකතො	
	806, 816, 818, 832, 834
උකෙඛපනීයකමමං	788,
	790, 792, 794, 796, 804, 806,
	818, 826, 832, 834
උකෙඛපනීයකමමාරහස්ස	
	788, 790, 792, 794, 796

පිටසංඛේකා

උකඛිපාම	756
උකඛිපිංසු	842, 844
උග්ගමනකාලෙ	856, 858
උග්ගතිත පටිග්ගතිතකං	546, 594, 596
උච්චාරෙණා	734
උච්චාරොපි	686
උච්චාවචාති	674, 698
උච්චාසද්දං	598
උච්චාසයන මහාසයනානි	500
උච්චිතිතා	704
උච්ඡංඛන	864
උච්ඡින්නමූලා	588, 590
උච්ඡින්නා	578
උච්ඡේදං	588
උච්ඡේදදාය	586, 588
උච්ඡේදවාදං	588
උච්ඡේදවාදො	586, 588
උච්ඡුරසං	614
උච්ඡිකිතා	702
උච්ඡායනති	708, 710,
	732, 742, 762, 766, 852
උඤ්ඤිත	594
උඤ්ඤාපෙතුං	194
උඤ්ඤාදකං	694
උතුකාලං	730
උතුඤ්ඤාතං	712
උතුති	680
උතුපමාණං	238
උත්තමදමථසමථං	508
උත්තරාය	484, 512
උත්තරුලුමපං	706
උත්තරාසංඛනං	94, 96,
	708, 710, 762, 856
උත්තරාසංඛනස්ස	728
උත්තරාසංඛනෙන	554
උත්තරාසංඛනා	712
උත්තරිතුකාමො	704
උත්තරිස්සති	578
උත්තරීයති	706
උත්තරෙණා	864
උත්තරෙණා	684, 686

පිටසංඛේකා

උත්තානං	678
උත්තිට්ඨපත්තං	92, 94, 132
උත්තිණ්ණස්ස	876
උදකකොට්ඨකං	532
උදකචිකඛලෙ	628
උදකතො වා	576
උදකෙ	98, 398, 570, 706
උදකෙන	372
උදකනිමිත්තං	258
උදකනනරායො	272
උදකමණිකං	572
උදකවාහකො	68
උදකසාපිකං	716, 718, 720
උදකසංඛනෙන	628
උදකසමිතිත්තං	542
උදකුකෙඛපො	268, 342
උදග්ගචිත්තං	570, 592,
	606, 618
උදග්ගා	696, 716
උදග්ගො	174
උදරානසාලා	352, 354, 356
උදරානො	352, 354, 356
උදරච්ඡම්	686
උදරවාතාචාමො	542
උදුනං උදුනෙසි	578, 856, 876
උදුකඛලමූලං	526
උඤ්ඤාම	688
උඤ්ඤිතුං	726
උඤ්ඤන	710
උද්දරෙහි	264, 540, 702
උද්දලොමි	500, 502
උද්දිසිතඛං	888
උද්දිස්සකථං	594
උද්දියති	370
උද්දෙකං	688
උද්දෙකං	690
උද්දෙසෙ	174, 176
උද්දෙ	244
උද්දෙසිතො	354, 356
උපකට්ඨාය	380, 628
උපකණ්ණකෙ	594

පිටියුබෙකා		පිටියුබෙකා	
උපගතානං	592	උප්පාදායමානා	718
උපගතානි	678, 680	උප්පාදායසංඝායකජාතා	520
උපවිකාති	706	උප්පාදායසංඝායකජාතො	686
උපවජ්ජිකි	648, 654, 658	උප්පාදායකි	552
උපජානාම	680	උප්පාදායකිනි	680
උපජායතෙ	564	උප්පාදායකිඤ්ඤං	718
උපජ්චිකුං	674	උපජිනොජනෙ	92, 94
උපජකායමූලකං	176	උපජිපාසාදවරගතො	860
උපජකායමනා	156	උප්පාලකයානි	692
උපජකායමති	96, 98	උප්පාලොපෙතබෙකා	286
උපජකායසංඝ	102, 104,	උප්පාලිනිසං	12
	182, 724	උපසම්පදාපෙවො	230,
උපජකායං	104		232, 234, 236
උපජකායා	116, 130	උපසම්පදං	508, 772
උපජකායෙ	212, 246	උපසම්පන්න සමනන්තරා	122
උපජකායෙන	106, 112,	උපසම්පදරහසං	788, 792,
	114, 120, 122, 124, 734		794, 796
උපජකායෙඤ්ඤ	492	උපසම්පාදෙති	788, 790, 792
උපජකායො	94, 156, 214,	උපසිඝ්ඝකු	692
	234, 508, 512, 734	උප්පාටෙකා	686
උපට්ඨාකකුලං	584	උප්පාදාය	748
උපට්ඨාකො	734	උපාලිනා	218
උපට්ඨානසාලා	102, 112,	උපාසකා	572
	138, 148, 352, 284, 356	උපාසකසංඝ	456
උපට්ඨිකසති	722	උපාසකෙ	478, 574, 608
උපට්ඨිසමානො	736, 738	උපාසකෙන	350, 352, 370
උපට්ඨිං	734, 750	උපාසකො	490, 506, 554, 556
උපට්ඨිකාසිනං	698	උපාසකං	606
උපට්ඨිපට්ඨිංසං	704	උපාසිකාය	350, 354, 356, 456
උපට්ඨිමලකං	690	උපාහනා	96
උපතිට්ඨප	610	උපොසථකමමං	280
උපදංසෙසසනති	852	උපොසථගං	492
උපනඤ්ඤා	194, 212, 548	උපොසථපමුඛං	262
උපනඤ්ඤන	382	උපොසථං	846, 848, 850
උපනඤ්ඤනති	870	උපොසථාගාරං	260, 262, 284
උපනාමෙති	736	උබ්බාලොකා	878
උපනාමෙසි	562, 690	උබ්බිග්ගො	864
උපතිකතිට්ඨි	874	උබ්බිජ්ජනති	184
උපතිකතිපතති	610	උබ්බානෙතෙ	708 710
උපතිකතිපි	756, 758, 872	උබ්බානං	635, 646, 652, 654
උපතිසංසනතියො	876	උබ්බාරාය	632, 728, 730
උපතිච්ඡිකා	686	උබ්බිදං	526
උපතිසිද්ධිකා	602	උභයොබ්බාද්ධනකවකුඤ්ඤා	774

පිටියබෙකා

උභතොඛ්‍යඤ්ඤනකපඤ්ඤමො	776
උභතොඛ්‍යඤ්ඤනකච්ඡො	778
උභතොඛ්‍යඤ්ඤනකස්ස	340, 446,
උභතොඛ්‍යඤ්ඤනකා	742
උභතොඛ්‍යඤ්ඤනකුප්පකායෙන	222
උභතොඛ්‍යඤ්ඤනකො	220, 290,
	404, 406, 744, 782
	780
උභතො ලොභිනකුප්පානං	500, 502
උභතො සඛ්‍යස්ස	748, 750
උභයස්ස	884
උභයානි බො පන-	
පානිමොක්ඛානි	168
උභො අස්සා	718
උමන්තකො	288, 292, 294,
	296, 404, 406, 736, 742,
	744, 860
උයොජේස්සා	64
උරුචෙලකස්සපස්ස	52, 54,
	56, 58, 60
උරුචෙලකස්සපං	54, 64, 66
උරුචෙලවාසී	76
උරුචෙලං	244
උරුචෙලායං	2, 14
උලලිඛිතමන්තෙන	630
උලුම්පතු	122, 234, 246
උලුම්පං	578
උලුබම්මපරිකඛ්චා	490
උලුබපකං	740
උලොකා	100, 110, 136, 146
උස්සාරෙස්සා	686
උස්සාවනනනිකං	598
උසිරං	534
උස්සඛිති	864
උස්සනනං	704
උස්සකකං	102, 104, 106,
	756, 758, 760
උස්සුරෙ	718
උස්සානනි	604
උලාරං	616

පිටියබෙකා

උ	
උභනදසවස්සො	164
උභනපණ්ණරසවස්සො	192
උභනච්ඡතිවස්සො	192
උභරුමංසං	554
උභරුං	554
උ	
උකච්චියං	710, 712
උකච්චියො	712
උකච්ඡන්තො	848, 850
උකච්චරො	710
උකච්ඡං සනතිපතිස්සා-	
උපොසපො කාතබ්බො	362
උකතිස්සො	718
උකුන්තලොමි	502
උකුන්තලොමිං	500
උකපලාසිකං	486
උකපලලබ්බකන	2
උකප්‍රගලෙ	252, 354
උකමන්තං නිකම්පිතබ්බං	
	98, 108, 110, 136, 144
උකප්‍රිභාරෙ	510
උකසඛ්‍යාතමපි	854
උකං සමුහනිස්සා	260
උකාධිප්පායං	732
උකුන්තංසකකනුං	694
උතස්මිං නිදුන්තෙ	614
උරගු	508
උලකසංවාසං	398
උචං අනාරාධකො බො-	
භික්ඛවෙ අඤ්ඤානිත්ථියප්‍රබ්බො-	
ආගතො න උපසම්පා-	
දෙනබ්බො	174
උචං බො භික්ඛවෙ-	
ආරාධකො හොති උචං-	
අනාරාධකො	174
උචං ව පන භික්ඛවෙ අස්සං-	
හොති කසිනං උචං අනස්සං	
	630
උචං ව පන භික්ඛවෙ කසිනං-	
අසුරිතබ්බං	630

පිටියබෙකා		පිටියබෙකා	
එව. ව පන භික්‍ෂුවෙ තිව්ව-		මපිලාපෙති	570
රෙන අවිසාවාසො සමු		මහගොහගහං ව	876
හනනබෙබා	260	මහොගෙ කායබ්බිකං-	
එවමපි භික්‍ෂුවෙ අඤ්ඤ-		කාතබ්බං	96, 106, 134, 144
තිජ්ඣපුබෙබා අනාරාධකො-		මමද්දිනා	452
ගොති	174	මමුක්කං	490
එවරුපා කතිකා	382	මමුඤ්ඤාපෙතා	682
එවරුපං නදීපාරං සිමං		මරකො	38
සමනනිකුං	258	මරසං	576
එවං වාදී මහාසමණො	84, 86	මරුපාරං ගනතුකාමා	578
එසෙව ධම්මො යදි තාවදෙව	84, 86	මරිමතිරෙ	578
		මරොපෙනතා	706
		මලුපෙතා	690
		මලොකෙථ	580
ම		මවට්ඨිකරණමනෙනන	630
මකපුණ්ණෙති	628	මවට්ඨිකං	712
මකාරං	32, 38, 40, 42, 50, 76, 476, 570, 592, 604, 606, 618	මවරකං	554
මකාසෙ	856, 858	මවසාරාපෙථ	714
මකිරියනති	726	මවසාරාපෙනෙන	716
මකකමනති	722	මසාදෙකුං	706
මකකමනනානං	700	මසාරණං	782, 892
මකකම	864	මසාරිතො	888
මකකමි.පු	698, 700	මසාරෙතබ්බො	242
මගණෙන	196	මසාරෙති	782, 852
මගානෙතා මාරෙනති	498	මසාරෙථ	886
මගුච්ඡියනති	504	මහාය	240
මසෙසු	716	මලාරිකං	692
මතරනති	710		
මදහථ භික්‍ෂුවෙ සොනං	18, 20	කංසමයා	498
මද්දනවත්ථා	580	කකුබෙ	62
මද්දනවණණං	580	කඤ්චුකං	742
මද්දතා	580	කටාකටං	536
මද්දතාලඛකාරා	580	කට්ඨාපි	708, 710
මනීතපනනපාණිං	546,	කට්ඨමනෙනපු	716
	556, 562, 566, 576, 582, 594, 608, 610, 612, 614, 620, 716	කටුකරොතිණිං	524
මනීයමානෙ	218	කටුකානං	736
මනොජෙසි	82	කට්ඨකුමබං	532
මපතිනා	600, 602	කට්ඨමයං	528
මපාසිකනති	132	කට්ඨාති	66, 860
මපානතුතං	592	කට්ඨිසං	500, 502
මපිලාපෙති	874	කතිනදුසං	630
		කතිනසං	666, 728, 730

පිට්ඨකො

කසිනං	628, 630, 652
කසිනුඛාරො	632, 636,
638, 640, 642, 644, 646, 648,	
650, 652, 654, 656, 658, 660,	
662, 664	
කසිනුඛාරං	634
කණටකිං	212
කණටකො	194, 212, 246
කණ්ඩරච්ඡන්තො	226, 782
කණ්ඩරච්ඡන්තං	226
කණ්ඩු	526, 724
කණ්ඩුපට්ඨාදීනි වං	726
කණ්ඩුපට්ඨාදිං	724
කණ්ඩුසකං	712
කණ්ඩුසකරණමනෙන්ත	630
කණ්ණච්ඡන්තො	226, 782
කණ්ණච්ඡන්තං	226
කණ්ණනාසච්ඡන්තං	246
කණ්ණනාසච්ඡන්තො	226, 722
කණ්ණණ	706
කණ්ණණසු	498, 500
කණ්ණණසුත්තකං	706
කණ්ණුත්තරං	508
කතථිවරො	634, 636, 654, 664
කතථිවරං	634
කතීකං	700
කතීකාය	748
කතීකාය දෙති	748, 750
කතී නු බො වස්සුපනාසිකා	346
කතෙපි ඔකාසෙ පුග්ගලං-	
තුලසිනා	276
කතො තොති න පුන පටිග්ගා-	
ගාපෙතබ්බො	534
කත්තරසුප්ප	674
කන්තාරා	610, 616
කථාසුචි භික්ඛවෙ උඛන්තං-	
ගොති කසිනං	632
කථං පභිණං	76
කථානං භනෙන් රාහුලකුමාරං-	
පබ්බාපේඡි	204
කන්තාරො	608
කන්තාරො	612

පිට්ඨකො

කපලං	528
කපලකං	524
කප්පකකෙන්ත	632
කප්පාසිකං	698
කප්පාසිපණ්ණං	524
කප්පියං	624
කප්පියකාරකො	544, 546, 552
කප්පියකාරකානං	610
කප්පියකුට්ඨි	352, 356
කප්පියභුමිං	596
කප්පියභුමියා	598
කප්පියානි	716
කචලිකං	534
කමලපාදකා	496, 498
කමමකරො	608
කමමකරානං	680
කමමපත්තො	768, 770, 772
කමමපත්තො	774
කමමවාචාය	772
කමමවාචං	770, 772
කමමං	774, 778, 790
කමබලං	698
කමබලපාදකා	496, 498
කමබලමද්දනමනෙන්ත	630
කසිරමාන:	632, 650, 656, 662
කරණීය ආදිසකං	658
කරණීයෙන්	656, 658
කරොතිපි	220
කලහකාරකා	464, 466,
878, 882, 884, 886	
කලහකාරකෙති	876
කලහකාරකො	798, 800,
802, 818	
කලහජානා	852
කලහො	846, 848, 850,
888, 890	
කලකායා	714, 716
කලවිත්තා	606
කලවිත්තං	570, 592,
606, 618	
කලං නු තං සමනුපසසිකුං	28
කලං වචනාය	464

පිටියබෙකා	
කසන්තසාස	600, 602
කසාහතො	186, 246, 782
කසාහතං	226
කසාවගඤ්ඤං	688
කසාවරසං	688
කසාවචණ්ණං	688
කසාවං	690
කසාවොදකං	534
කසාප	54, 62, 64, 68, 76, 244, 246
කසාපගොතො	756, 760
කසාපගොතනං	758, 760
කා	
කාකපෙය්‍යා	578
කාකුඤ්ඤිපකං	194
කාකෙ	194
කාකෙහි	674
කාකොරවසඤ්ඤා	598
කාවමයා	498
කාපේති ගාතාපෙතා	612
කාණකුණී	246
කාණො	226, 782
කාණං	226
කාදලිමිගපවර පච්චක්ඛරණං	
	500, 502
කාමහවෙ අසත්තං	76
කාමහොගිතො	490, 502, 504, 526, 530, 708, 742
කාමානං	32, 38, 40, 42, 50, 76, 476, 570, 592, 604, 606, 618
කාමානං සමතික්කකමො	8
කායකමමං	852
කායගුත්තියා	722
කායඛාහාමාමො	500, 548
කායදුච්චරිතසාස	586
කායසුචරිතසාස	586
කායෙ	724
කායෙන විඤ්ඤපෙති	94, 288
කායො	692, 694, 696, 720
කායො වා දුග්ගකො	526
කායං	716

පිටියබෙකා	
කාරකා	554
කාරකො	350, 858, 864
කාරණෙ	760
කාරා	246
කාරාපෙනිපි	220
කාරාපෙකුකාමා	620
කාලකතො	738, 740, 748
කාලකිරියා	554, 718
කාලඤ්ජනං	528
කාලලොණං	526
කාලසොච චුට්ඨාය උපාහතං- ඔමුඤ්චිතා	96
කාලාගතං	892
කාලෙන කාලං	736
කාලො	546
කාසීනං පුරං	16
කාසීසු	544, 546, 756, 758, 760
කාලානුසාරියං	528
කි	
කිඛකාරපටිසාරී	862
කිච්චෙසු	892
කිත්තකං	726
කිත්තිනු බො	102
කිත්තිනු බො මයා ඔහුං පුඤ්ඤං- වා අපුඤ්ඤා වා පසුතං	566
කිම්පනිමාය	554
කිම්පිමායං	678, 680
කිම්බිලං	876
කිරියවාදො	584, 586, 604
කිරියාය	586
කිලනො	716, 718, 862
කිලනතරුපා	628
කිලාසිකාපි	230
කිලාසො	178
කිසකොට්ඨනො	76
කිසා ථාසු හොති	254
කිසො	686
කි	
කිට්කමපි	494
කිලනතසාස	689

පිටිපිටිබෙකා		පිටිපිටිබෙකා	
කු		කුටාගාරානි	
කුකකුකතෙන	630		672
කුකකුච්චකා	850	කෙ	
කුකකුච්චකො	842, 844, 846, 848	කෙණි	626
කුකකුච්චො	566, 624, 760	කෙණියං	686
කුකකුච්චපණ්ණරසකං	320	කෙනවි දෙව කරණියෙන	474
කුකකුච්චපකතා	320	කෙවලකපං	2
කුච්ඡතො	856	කෙවලපරිපුණ්ණං	604
කුච්ඡිකාරාමාමො	734	කෙවලසං	2
කුච්ඡිකාරො	734	කෙසකමලං	740
කුච්ඡකසාවං	524	කෙසමසං	70
කුච්ඡපණ්ණං	524	කො	
කුට්ඨං	178	කොඡ්චං	696
කුට්ඨිකාපි	230	කොටි	626
කුණිං	226	කොටිගාමං	580
කුණී	782	කොටිගාමෙ	582
කුතතකං	500, 502	කොට්ඨකෙ	716
කුත්ථකිපිලලිකං	240	කොට්ඨකො	102, 112, 138, 148, 352, 354, 356
කුප්පෙන	758, 760, 842, 844, 846	කොට්ඨාගාරං ච	854, 864, 868
කුප්පං	764, 766	කොට්ඨාගාරිකා	540
කුමාරිකා	674	කොණ්ඩකුසුමං	24
කුමාරි	392	කොමාරහව්වසං	680, 688, 692, 694, 698
කුමාරධානකථං	494	කොමාරහව්වෙ	676
කුමාරකාරනිවෙසනෙ	856, 858	කොමාරහව්වො	674, 676, 678, 682, 684, 690, 692, 696, 698
කුමිණි	706	කොමාරහව්වං	682, 686, 688
කුලසුට්ඨකො	804, 822	කොමුදියා	390, 466, 470
කුලපුත්තා	90, 486, 710	කොලමෙඛ	540, 546, 548, 568
කුලං	592	කොලාහලං	704
කුලීපච්ඡේදය	90	කොසො ච	858, 864
කුලෙ	478, 480	කොසඤ්ච	868
කුලං හි ජනො පබ්බතී	578	කොසමකා	878, 880, 882, 884
කුසවීරං	740	කොසමකෙහි	876
කුසපාතං	704	කොසමනියං	690, 842, 870
කුසලාතං	586	කොසලරඤ්ඤා	858
කුසිනාරායං	618, 620	කොසලසං	382, 384
කුසිමපි	708	කොසිනාරකා	616
කුසෙ	730	කොසියං	864
කු		කොසෙය්‍යපාමාරො	696
කුටාගාර සතානි	672		
කුටාගාර සතස්සානි	672		

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

පිටියබෙකා		පිටියබෙකා	
කොසෙය්‍යං	500, 502, 698	බුරහණ්ඩං	620, 622
කෘතං උස්සාමි දෙවස්සං- ජිවිතං දුභං	886	බුරමුණ්ඩං	658, 860
බ		බෙ	
බග්ගං	864	බෙලං වා	732
බජ්ජති	706	බො	
බජ්ජනති	702	බොමපිලොතිකා	724
බඤ්ඤා	226, 782	බොමං	698
බඤ්ඤං	226, 246	භ	
බණ්ණිතති	676	භග්ගරාය	756
බතති සරිසං	574	භග්ගානදී	578
බතතිසොරවං	868	භග්ගං නදිං	578
බතති	884	භග්ගාමිතියා	500
බකොපි	708, 710	භණ්ඩගණුපාහනා	486
බකුරජනං	706	භණ්ණොජනං	628
බමති	596, 888	භණ්ණොජෙකි	252, 254
බමනීයං	628, 758, 760, 872	භණ්ණිකා	580, 672
බමමානං	698	භණ්ණිකාය	582
බමං ව	868	භණ්ණිකං	582, 674
බරස්සරෙණ	858, 860	භණ්ණිකා	704
බරානං	736	භණ්ණන	512
බලලිකබද්ධා	488	භණ්ඩාබාධො	534
බා		භණ්ඩිකාපි	230
බාදනීයං	562	භණ්ණො	178
බාරිකාජං	70	භතනානි	714, 716
බි		භද්‍රහවසං	524
බිත්තවිත්තස්ස	780	භකිකථං	494
බිත්තවිත්තාපි	742	භකිලෙපං	534
බිත්තවිත්තො	288, 292, 404	භබ්බස්ස	858
	406, 744	භබ්බසෙය්‍යා	590
බි		භබ්බිනී	674, 856
බිණකොලඤ්ඤා	214	භමිකහතනං	716, 718, 720
බිණං	578	භමිකානිසසිකාරො	584
බියනති	708, 710, 732, 742,	භමිකො	718
	762, 766, 852	භමිතරෙ ඤ්ණවිසයෙ	88
බිරං	610	භයා	244
බිරොදකිභුතා	872, 874	භරුකං ආපතනිං	880, 882
බු		භරුකො	726
බුජ්ජො	226, 782	භරුපරිකකාරං	740
බුජ්ජං	226, 246	භරුහණ්ඩං	740
බුදං	562, 564	භලගණ්ඩි	226, 246, 782
බුද්දකං	684	භලගණ්ඩි	226
		භලති	706
		භවාසාතනං	478, 480

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

පිටිබිඳිකා

පිටිබිඳිකා

ගවාසායනකාරිනෝ	870
ගහපති	600, 602, 604, 606, 608, 610
ගහපති විවර.	696, 698
ගහපති පරිස.	574
ගතිනඤ්ච මෙ න පමුසානි	676
ගතිනාගතිනඤ්ච	700

ගා

ගාමකථං	494
ගාමකාවාසං	730, 732
ගාමනෝ	394, 398
ගාමසහසසසු	474
ගාමසීමා	342
ගාමිකසහසානං	476, 478
ගාමුපචාරං	264, 266
ගාමං	96, 106, 134, 144
ගාමෝ	104, 372
ගාරයනං සානං	584
ගාථී	504, 816
ගාථිනං	498, 500
ගාහකෙ	744
ගාලනබ්බකානං	858, 860

ගි

ගිලනමපි	346, 348
ගිමතිකෝ	30
ගිලානහනනං	716, 720
ගිලානහෙසස්	716, 718, 720
ගිලානං	356
ගිලානුපට්ඨාකහනනං	716, 718, 720
ගිලානුපට්ඨාකසා	736
ගිලානුපට්ඨාකා	738, 740
ගිලානුපට්ඨාකෝ	718, 736
ගිලානෝ	288, 290, 354, 358, 392, 402, 466, 468, 472, 500
ගිථී	492, 502, 504, 530
ගිථිසංසග්ගෙති	780, 804, 822
ගිථිසංසට්ඨා	822

ගි

ගිනං	612
------	-----

ගිනෙ	672, 674
ගිවාය	498, 500
ගිවෙය්‍යකමපි	708

ගු - ගු - ගෙ

ගුත්තං	508
ගුත්තාගුත්තං ච	704
ගුලිකියෙ	860
ගුලිං	860
ගුතා	238, 352, 354, 356
ගුතං	260, 596, 702
ගුලකරණං	542
ගුලකුමාං	568
ගුලකුමාපුරෙති	568
ගුලක්කෙන	610
ගුලෙ	542
ගුලෝ	568, 570, 572
ගුලෝදකං	572
ගුථං	534
ගෙරුකං	528

ගො

ගොකණ්ටකනනා	508
ගොචරකුසලෝ	716
ගොචරෙ	756, 758
ගොට්ඨඵලං	526
ගොණකෝ	502
ගොණකං	500
ගොතම	204, 546, 548, 576
ගොතමසා	594
ගොතමෝ	16, 74, 90, 546, 552, 562, 576, 578, 586, 588, 590, 592, 604, 612, 614
ගොතෙනනපි අනුසාවෙතො	230
ගොධාමුඛං	552
ගොතිසාදිකං	598
ගොථාලකසනාති	608, 610
ගොථාලකා	380
ගොපෙති	724

ඝ

ඝට්ඨ	540, 546, 548, 568
ඝරණී	680
ඝරදින්නාකාමාධො	534

පිටිවැඩිකා		පිටිවැඩිකා	
සරාවාසයෝ	562	වාතුදාසිකා	402
සරාවාසෝ	510	වාතුදාසිකෝ	464
සාධාපෙය්‍ය	690	වාතුදාසිකෝ ව පණණරසි-	
ව		කෝ ව	268
වකකං	580, 804, 806, 814,	වාතුදාසිසං	740
	816, 818	වාතුදාසිකෝ	714
වකෙකන වකකං	580	වි	
වකඛුතා	574, 576	විතතකෝ	502
වකඛුමනෝ	478, 570	විතතකං	500
වකඛුරෝගෝ	528	විතතරූපං	564
වකිකමනසාලා	352, 354, 356	විත්‍රා	488
වකිකමෝ	352, 354, 356, 480	විරපවිකා	68
වණ්ණා	690	වෝ	
වතතාරි ව අකරණියානි-		වෝදෙති	784, 786, 788
ආවිකිකිදා	240	වෝරකථං	494
වතතාරෝ නිසංසෙ	126	වෝරෙති	372
වතතාරෝ මහාරාජා	8, 56	ජ	
වතෙතන	666	ජකනං	526
වතුගුණං	712	ජකනෙපි	706
වතුදාසා	8	ජකිනීයධමමං	680
වතුදෙණිකං	600, 602	ජතෙන	380, 392
වතුමාසං	726	ජන්දසෝ	614
වතුරඛුලවිජ්ජනං	726	ජන්දහාරකෝ	292
වතුරඛුලං කණණං උසා-		ජන්ද	848, 850
දෙචා	96, 106, 134, 144	ජන්දගතිං	700, 702, 704
වතුරඛිනිතියා	602	ජන්දරතානං	768, 770, 772
වතුරඛිනි	854, 856, 858	ජන්දෙ	768, 770, 772, 888
වතුචග්ගකරණං	774	ජබ්බගිකියා	212, 228, 254, 258,
වතුචග්ගො	728, 730, 772		272, 274, 276, 302, 346, 348,
වතුචිකති ආකාරා	630		400, 450, 452, 488, 494, 498,
වතුති පඤ්චති පටිකෙකාසිදා	276		500, 502, 504, 530, 552, 704,
වන්ද	614		710, 742, 766
වන්දනං	528	ජමාය	706
වමපං	758	ජමායං	284
වමපායං	474, 756, 762	ජමාසිකං	600, 602
වමමානි	512	ජමකුටිකා	380, 392
ව		ජමසාහකා	380
වාරියා	382, 392	ජවිද්‍යොපාමො	534
වාතුදාසෙ	452	ජා	
වාතුදාසෙ වා පණණරසෙ වා	254	ජායාමෙනබ්බා	238
වාතුදාසෝ	330, 472		
වාතුදාසිකා ව පණණරසිකා ව	402		

පිටපිබෙකා

පිටපිබෙකා

ජාතිකං	534
ජාතිකමපි	542
ජී	
ජීනනකමපි	708
ජීනනග්ගානි	876
ජීනතිරියාපථං	226
ජීනතිරියාපථො	226
ජේදනමනෙතන	630
ජේප්පායපි	498, 500
ජ	
ජබ්බෙසංගකමපි	708
ජට්ටිකා	176
ජට්ටිසං	58, 60
ජට්ටි	66, 70
ජට්ටිලො	64, 68, 70, 612, 614
ජට්ටි	616
ජණ්ණකමනෙතසුපි	716
ජතුමයා	528
ජනපදෙ	470, 472
ජනපදෙසු	350, 372, 374, 394, 396, 448, 450, 464, 468, 500, 508, 512, 514, 698, 700
ජනපදකථං	494
ජනපදෙ	858, 864
ජනනාසරං	98, 108, 136, 144, 352, 354, 356
ජනනාසරසාලා	352, 354, 356
ජලේ	244
ජලේථලං	64
ජලේපානං	614
ජලේයා	64
ජරාකිම්බගබ්බිරා	246
ජරාද්ධබලො	226, 782
ජා	
ජාතරුපරජනං	610
ජාතසාරො	268
ජාතො	690
ජාතපදා	562
ජානං	594
ජානනනා	622
ජී	
ජිගුච්ඡාමි	588
ජිණ්ණො	718

ජිනා	16
ජී	
ජීරනති	594
ජීවකසං	680, 688, 692, 694, 698
ජීවකං	178, 686, 688
ජීවති හණේ	674
ජීවිතනනරායො	272
ජීවිතනෙතුපි	594
ජේ	
ජේගුච්ඡං	688, 716, 718
ජේගුච්ඡිකාය	586, 588
ජේගුච්ඡි	588, 736
කි	
කායනො	4
කි	
කුතතිවතුනො	770, 772
කුතතිදුතියො	768, 770, 772
කුතතියා	768
කුතතිවිපනනමපි	766
කුතතිසමපනනමපි	866
කුතතිං ධරෙති	770, 772
කි	
කුණෙන	618
කුතකා	294, 342, 374, 406
කුතකො	370, 392
කුතමනුසංගනං	590
කුතමනුසංගා	616
කුති වා	860
කුතිකථං	494
කුතිසාලොකිනා දෙවතා	8
කුතිති	616
ධ	
ධරෙතො ධකුකුථලරසං	614
ධරෙතො මධුකපුපථරසං	614
ධා	
ධානා	404
ධානාරහෙන	758, 760, 844, 846, 886
ධානාරහානි	850
ධානාරහං	766
ධි	
ධිතං වා ධිතොති	736

	පිටියබෙකා
බා,	
බාකං ව	618, 620
බාකරසං	614
ත	
තකපණ්ණිං	526
තකපතතිං	526
තකං	526
තකකං	610
තකකසිලා	676
තකකසිලායං	676
තගරං	528
තවරජනං	706
තජ්ජනීයකමමනො	798, 800,
802, 808, 810, 812, 826, 828	
තජ්ජනීයකමමාරහස්සා	788,
790, 792, 794, 796	
තජ්ජනීයකමමං	788, 790, 792,
794, 796, 798, 800, 802, 808,	
810, 812, 814, 820, 826	
තණ්ඩුලසිකෙන	610
තණ්ඩුලමපි	542, 544, 562, 596,
608, 620	
තනො නීනටං	548, 594, 996
තනොපරං	726
තථාගතස්ස	556, 570
තථාගතා	90, 196, 396, 542,
622	
තථාගතසාවකස්ස	570
තථාගතෙද්ද තථා රාහුලෙ	204
තතේව පකකමති	292
තත්‍රායං සමමා වතතනා	96, 106,
132, 142	
තත්‍රාපායාය	174
තදග්ගෙන	566
තදනුගායනති	612
තදනුභාසනති	612
තදනුපටිග්ගතිනං	624
තදනු පචාරණාය ආපතතිං	412
තදුතයෙන	698
තනතිබද්ධො	756, 758
තනතිස්සරෙ	480
තපනං	614

	පිටියබෙකා
තපනීයා	588
තපසිනාය	586, 588
තපසි	586, 588
තපසුහලලිකා	8
තරනති	578
තරවජං	560
තරවජමංසං	560
තරුණපාසනෙනන	564
තරුණපාසනෙනා	564, 566
තරුණො	680
තරුණවච්ඡා	616
තස්ස ආදායස්ස	174
තස්ස වතතාරො මාසෙ-	
පරිවාසො දුතබ්බො	172
තස්ස බ්‍රහ්මනිකා	174
තස්ස දිට්ඨිකා	174
තස්ස භික්ඛුනො නික්ඛිනෙන	216
තස්ස රුචියා	174
තස්ස සන්චුතො	174
තස්ස පාපියසසිකා කමමං	788,
790, 792, 794, 796	
තස්ස පාපියසසිකාකමමාරහස්සා	
788, 790, 792, 794, 796	
තස්මා න සිට්ඨො න හුතේන-	
ආරක්ඛේ	76
තං වතුන්තා	774
තං දසිමො	776
තං පඤ්චමො	776
තං දෙසං	8
තං පටිදෙසෙති	300
තං විසො	778
තං චූසිතස්ස	892
තං වො භවිස්සති දීඝරතනං-	
භිතාය සුඛාය	8
තා	
තායං වෙලායං	4, 6
තාලාවච්ඡිකතා	588, 590
තාලො	240
තාවනිංස පරිසං	580
තාවනිංසෙති	576
තාවනිංසං	594
තාමිසං	528

පිටිපිටි

පිටිපිටි

කි	
කිකොට්පරිප්පු	594
කිකුණ	486
කිවිවරණ	710
කිවිවර	726, 738, 740
කිණ්ණප්පු	538
කිණ්ණපාදකා	498
කිණ්ණසාරකං	700
කිණ්ණවිවිකිවත්ත	608
කිණ්ණවිවිකිවත්ත	570, 592, 606, 618
කිණ්ණ	578
කිණ්ණ මෙධාවිනො ජනා	578
කිණ්ණ මෙ වසානං-	
අව්වයෙන	508
කිකතිරපනතිකා	488
කිකුණයනං	130, 172, 174, 176
කිකුණයනං සුඛා පරිසමකසි	456
කිකුණපකකනනකුප්පකා	
යෙන	222
කිකුණපකකනනක-	
වකුණො	774, 776
කිකුණපකකනනකවිසො	778
කිකුණපකකනනකසා	
	340, 446, 780
කිකුණපකකනනකො	214
	288, 292, 404, 406, 744, 782
කිකුණපකකනනාපි	742
කිකුණසමාදානං	398, 740
කිකුණසාවකානං	456
කිකුණ	224, 342, 382, 604
කිකුණයෙසු	116, 210
කිපානං	736
කියොජනපරමං	258
කිරිපානගනවකුණො	774
කිරිපානගනවකුණො	776
කිරිපානගනවිසො	778
කිරිපානගනසා	340, 446, 780
කිරිපානගනාසපි	240

කිරිපානගනවකුණො	222
කිරිපානගනො	216, 288, 292, 404, 406, 742, 744, 788
කිරිපකං	742
කිරොකරණං	686
කිරිකකකං	534
කිරා	546
කිරිල	546, 548
කිරිමපි	542
කිරිසමනනා පාවෙයසකා	628

කි

කිරිපානගනවකුණො	692
කිරිප	550
කිරි සනනානෙහි	686

කු

කුප්ප	594
කුප්ප	874
කුප්පසා	8
කුප්ප	712
කුප්පාදිසානං	590
කුප්ප ව බවත් නානා-	
අව්වලුකිමමො	216
කුප්පසා	704

කු

කුප්පසා	488
කුප්ප	502
කුප්ප	500

කෙ

කෙකුලාය	542
කෙවිවරකා	628
කෙජසා කෙජ	52
කෙබ භික්ඛු ගෙමනනමපි-	
ගිමමපි වසාමපි	346
කෙන බො පන සමයෙන-	
එකසට්ඨි ලොකෙ අරනනොනො-	
හොනති	42
කෙන ජනනති අත්ඤාඤා-	
අවාසිකා භික්ඛු අනොනාසිමං-	
භික්ඛුගනනති	330

පිටියබෙකා	
තෙත බො පත සමයෙන	8, 222
තෙත සමයෙන බුද්ධෝ හගවා	2
තෙත හි. නිං සාරිපුත්ත රාහුල-	
කුමාරං පබ්බාපේති	204
තෙත හි වො කුමාරා නිසිදුථ	48
තෙලසීකෙන	610
තෙලපපේජාතං	570, 590, 606
තෙලපපදීපං	572
තෙ ලහනති අඤ්ඤාතිත්ථියෙසු-	
පරිබ්බාජකෙසු පෙමං	248
තෙසං ව යො නිරොධො	84, 86
තෙ සංවික්ඛිත්තා	466
තෙසං හෙතුං තථාගතො-	
ආත	84, 86
තෙති කතිකා කතා හොති	82
තෙති වෙ භික්ඛවෙ භික්ඛුති-	
පචාරියමානෙ	466
තො	
තොසෙත්වා	726
ථ	
ථමෙන	686
ථවිකාතිපි	726
ථවිකායො	540
ථාලකෙසු	580
ප්‍රි	
ප්‍රිලුකච්ඡාබො	526, 724
ප්‍රිලුකුමාරිකගොවරො වා	174
ප්‍රිලුකුමාරි	374
ප්‍රිලුච්චයං	740
ප්‍රිලං පසුං	594
පේ	
පේයපකකන්නකො	214, 246
පේයසංවාසකචතුසෝ	774
පේයසංවාසකපඤ්චමො	778
පේයසංවාසකවීසො	778
පේයසංවාසකසං	340, 446,
	780
පේයසංවාසකා	742
පේයසංවාසකුපජ්ඣායෙන	222
පේයසංවාසකො	214, 288,
	292, 404, 406, 744, 782,
පේරා	212, 252, 262, 730

පිටියබෙකා	
පේරායිකං	278
පේරෙන	272, 282, 284, 286,
	298, 400, 408, 410
පේරෙති භික්ඛුති පඨමනරං-	
සන්නිපතිතුං	292
පේරො	230, 298, 402, 412,
	536
පේචකං	706
පේචෙ	706
ද	
දකඩා	620
දකඛිණමාදිසෙ	576
දකඛිණා	100, 112
දකඛිණාය	512
දකඛිණාතිරිං	194
දජ්ජාතං භද්දන්තානං තං-	
භණ්ඩං	370
දට්ඨබ්බා	784, 786, 788
දට්ඨිකාමො	678
දඩ්ඨං වා	666
දණ්ඩකථාලිකං	706
දණ්ඩනයා	616
දඬි	610
දන්තකට්ඨං දුතබ්බං	96, 106,
	132, 142
දන්තකාසාවානි	708
දන්තමයං	528
දමකාපි	544
දලිඤ්ඤා	854
දලිඤ්ඤාකරණමත්තෙන	630
දලිඤ්ඤමමං	712
දලුභාය	858, 860
දසකතිනතුං	672
දසධම්මවිදු	80
දසති චුරෙතො	80
දසවග්ගො	772
දසවග්ගකරණං	776
දසවාසො	80
දසසතකාමො	616
දසසනීයා	672, 674, 676
දසසනෙන	618
දසානිසංසෙ	718

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

පිට්ඨකො	
දසානපරමං	712
දහරකො	677
දහරානං	580

ද

දාතුකාමො	726
දානකථං	32, 38, 40, 42, 50, 76, 476, 570, 592, 604, 606, 618
දානානි	696
දායකා	392, 554
දායකො	350
දායපාලො	872
දායං	872
දාරකා	190
දාරකො	192, 246
දාරකං	194, 208
දාසකම්මකරපොරිසං	600
දාසස්ස	602
දාසානං	680
දාසෙ	608
දාසො	188, 606, 690
දාසං	374
දාසියා	554

දී

දීගුණං	710
දීට්ඨබ්බමසුඛවිහාරං	854, 868
දීට්ඨබ්බමිකෙ අනෙථි	474
දීට්ඨබ්බමො	570, 592, 606, 608, 618
දීට්ඨං	806, 826, 884
දීට්ඨමපි ආචිකාතුං	276
දීට්ඨියා	742, 744, 818, 826, 834
දීට්ඨො	684
දීනතා හොති පචාරණං	404
දීබ්බෙන	574, 576
දීවසනාගො ආචිකම්මනබ්බො	238
දීවසසනනනෙනා	570
දීවාදීවස්ස	584
දීසඛගමිකො	660, 662
දීසා	104, 244
දීසාපාමොකෙඛා	676, 678, 682, 688

පිට්ඨකො

දීසාස	484, 512
දී	
දීඝරතනං	592, 594, 698, 724
දීඝාමුති	858
දීඝාමු	860
දීඝිනියස්ස	858, 866
දීපිච්ඡාපො	502
දීපිමංසං	560
දීපිං	560
දීපිකං	626

දු

දුක්ඛං හොති	254
දුක්ඛතං කම්මං	818, 820, 822, 824, 826, 828, 830
දුක්ඛරං	756, 758
දුක්ඛකඛනියස්ස	2
දුක්ඛනිරොධගාමිනියා-	
පටිපදාය	578
දුක්ඛනිරොධස්ස	578
දුක්ඛසමුදයස්ස	578
දුක්ඛස්ස	578
දුක්ඛං	592, 606, 618
දුග්ගකිං	706
දුග්ගතස්ස	540
දුග්ගතානං	856
දුග්ගතිනං	746, 748
දුලච්ඡාලො	728
දුට්ඨගගණ්ණිකා	534
දුට්ඨිලං අපනතිං අදුට්ඨිලං-	
ආපනතිනි	880, 882
දුට්ඨෙන	690
දුට්ඨො	756
දුතියෙන	684
දුතියං දාතුං	240
දුනතිස්සාරිතො	780
දුප්පඤ්ඤා	158
දුප්පට්ටං	712
දුප්පරිහාරං	552
දුබ්බණ්ණො	686
දුබ්බිකෙඛා	544, 548, 550, 558

පිටිකිකිකා	
දුරොප්පො	552
දුලලකං වත නො	760
දුලලකං වත මෙ	566
දුසාචාලිනී	528
දුසායුගසතසතසානං	692, 696
දුසායුගසතානං	692, 696
දුසායුගසතසානං	692, 696
දුසායුගානං	692, 696
දුසායුගං	692, 696
දුසානං	712
දුසාලසා	574

දු

දුකං	350, 352, 354, 356, 358, 360, 362, 364, 368, 370, 474, 688, 690
දුතොයකමෙමසු	892
දුපටොයා	736

දෙ

දෙයාධමෙමා	684, 686
දෙයාධමමං	678, 680
දෙවතා	576, 722
දෙවතායො	574
දෙවමනුසාලොකෙ	76
දෙවතානුකම්පිතො	576
දෙවසා	536
දෙවසිකං	254
දෙවා	580
දෙවිසො	680
දෙවෙ	628
දෙවෙන මෙ මාතාපිතරො	866
දෙවං	6
දෙසො	108, 134, 300, 412

දෙ

දෙවාරිකං	674, 678
දෙසසා	588
දෙසා	848, 850
දෙසාගනිං	700, 702, 704
දෙසාභිසන්නො	692, 694
දෙසාරිතො	782
දෙහලො	856

පිටිකිකිකා

දෙ	
දොඩගුලො	552
දොදසනනුතෙති	74
දොඩිට්ඨිකං	748
දොරෙසු	688
දොගුණා	712

දෙ

දො නයො උපොසප්පං	
වාතුද්දසිකෙ කාතුං	464
දො නයො ඵකානුසාවණං	
කාතුං තං ව ඵකෙන-	
උපර්කායෙන	230

දො මෙ භික්ඛවෙ කසිනසා-	
පට්ඨිමොධා	666
දො මෙ භික්ඛවෙ පච්චයා	216
දොවාචිකා	8
දොවාචිකං පටාරෙතුං	448

ධ

ධජ්ඣකො	184
ධක්ඛෙඤ්ජරසං	614
ධක්ඛෙඤ්ජාරං	600, 602
ධමනිසජ්ඣතගතො	520
ධමනිසජ්ඣතගතො	522, 636
ධමකම්පිකෙති	448
ධමකමමං	788, 790, 792, 794
ධමවකකං	16
ධමවකනුං	50, 76, 570, 592, 606, 618
ධමතො	842, 844
ධමතො විවෙචෙතුං	160
ධමතො	766
ධමධරා	850
ධමධරො	842, 844, 846, 848

ධමපතිරුපකෙන වග්ගකමං-	
788, 770, 772, 820, 822, 824, 826, 828, 830, 832, 834	

ධමපතිරුපකෙන වග්ගා	798,
800, 802, 804, 806, 808, 810,	
812, 814, 816, 818, 820, 822,	
824, 826, 828, 830, 832, 834	

පිටිපිටි මණිකා

පිටිපිටි මණිකා

බමලපතිරූපකෙන සමගනකමම-

762, 766, 768, 772, 820, 822,
824, 826, 828, 830, 832, 834

බමලපතිරූපකෙන සමගන

798, 800, 802, 804, 806, 808,
810, 812, 814, 816, 818, 820,
822, 824, 826, 828, 830, 832,
834බමලපාදිනෝ 818, 820, 822,
824, 826, 828, 830, 832, 834,
884

බමලපාදි 880

බමලපිනසේ 710, 868

බමලසාමි 854, 868

බමල, 4

බමලානං 586, 588

බමලිකා 890

බමලිකාති 850

බමලිකෙන 758, 760, 844, 846,
886

බමලියමානෙ 852

බමලෙන වගනකමම. 762, 766,
818, 820, 822, 824, 826, 828,
830, 832බමලෙන වගනා 798, 800, 802,
804, 806, 808, 810, 812, 814,
816, 818, 820, 822, 824, 826,
828, 830, 832, 834බමලෙන සමගනකමම. 766, 768,
772

බමලෙන සමගනෝ 772, 774

බමලෙන සමගනං පවාරණ-
කමම. 402

බමම. 588, 590

බමම. අබමමෝති 880, 882

බමම. හාසනති 882

බා

බානා 564

බාතිනං 674

බාරුණෙනන 608, 610

බි

බිතුයා 354, 356

බිතරං ව 868

බු

බුතකාය 740

බුතසා 740, 742

බුතතනාය 742

බුතනා 294, 374, 392, 403, 472

බුවකාරා 750

බුවනාවා 258

බුවහතෙනන 608

බුවයාගු වා 716, 718, 720

බුවසෙතු 258

බු

බුමනෙතනත්ථිකං 532

බුමනෙතනං 530

බෙ

බෙහුසනාති 608

බෙහුං 610

බො

බොතහත්ථං 562, 612, 620

බොපනං 856, 858

බොවනමතෙනන 630

න

න අකාමා දුතබ්බා සාමග්ගි 330

න අකාමා භාගං දුතුං 700

න අවජිනෙන ථෙවෙ පකක-
මිතබ්බං 104

න අඤ්ඤානු අනතරවාසකෙන 630

න අඤ්ඤානු උතතරාසබ්බෙන 630

න අඤ්ඤානු පඤ්ඤානෙ වා-

අතිරෙකපඤ්ඤානෙ වා 630

න අඤ්ඤානු පුග්ගලස්ස අත්ථාරා 630

න අඤ්ඤානු සබ්බාපියා 980

න අධිමතනං පෙමං ගොති 116

න අධිමතනා භාවනා ගොති 116

න අතලසො 174

න අලං කාතුං අලං සංවිධාතුං 174

	පිටුව බෙකා
න අසෙකෙකින පඤ්ඤාකි- කෙකින	156
න අසෙකෙකින සමාධිකි- කෙකින	156
න අසෙකෙකින සීලකි- කෙකින	156
න උපර්කායං අනාප්‍රච්ඡා- ඵකච්චස්ස පනෙනා දුතබ්බො	104
න උපර්කායස්ස භණ්මානස්ස- අනන්තරා කථා ඔපානෙතබ්බො	96, 134
න උපසම්පාදෙතබ්බො	156
න උලලිඛිතමනෙතන	630
නකිනන්තානං	614
නබ්බිසංකාය වා	706
නබ්බෙන	682, 690
නගරං	574
නගරකථං	494
නග්ගිසං	716, 718, 740
නග්ගො	246, 740
නඛගලෙන	600, 602
න ව කරණීයං	766
න ව භික්කුවෙ අපචාරණංය- පචාරෙතබ්බො අඤ්ඤානු- සංඝසංග්ගිසං	446
න ව භික්කුවෙ නභාපිත- පුබ්බෙන චූරනණං පරිහරි- තබ්බං	622
න විරසෙව පකතනෙතා- අහොසි	696
නවෙව	672, 674
නජ්ජා	2, 66
නට්ඨං වා	666
න තිබ්බච්ඡන්දො නොති	174
නත්තමාලකසාවං	524
න තාහං සකෙකාමි	84
නජ්ජදානි පුත්තබ්බවො	578
නත්තකම්මං	530
නත්තකම්මෙන	680
නත්තකරණී	530
නත්තවතා	678
නත්තව ව බො අරහා යථා- අහං	52, 60, 62, 64, 66, 68

	පිටුව බෙකා
න දුකෙකා නොති	174
නදියං	342, 498, 718
නදියං වා භික්කුවෙ	268
නදිං	244
නදිං තරනෙතා	264
න දිසා පකකම්මතබ්බො	104
නදී	288, 512
නදීනං	614
නදීනිමිත්තං	258
නදීපාරං	258
නදීපාරගතං වා	728
න නිස්සයො දුතබ්බො	156
නන්දිමුඛියං	710
නන්දියං	876
නන්දෙ	204
න පගුණො	686
න පවෙචස්සං	632
න පුච්ඡනති	334
න භගවා උස්සගති	632
න භික්කුවෙ අඤ්ඤාස්සං- පරිසා අපලාලෙතබ්බො	212
න භික්කුවෙ අනනුඤ්ඤානො- මානාපිතුති පුනෙතා පබ්බො- ජෙතබ්බො	206
න භික්කුවෙ අනුපර්කායකො	222
න භික්කුවෙ ඉණොසිකො	186
න භික්කුවෙ උපර්කායං-	
අනාප්‍රච්ඡා ආචරණං කාතබ්බං	212
න භික්කුවෙ කාරතෙදකො වොරො	184
න භික්කුවෙ ඡ්වකුටියං	380
න භික්කුවෙ ඡනෙන	380
න භික්කුවෙ තෙති භික්ඛුති- තස්මිං ආවාසෙ වස්සං වසිතබ්බං	288
න භික්කුවෙ දුසො	188
න භික්කුවෙ පඤ්චති ආබාධෙති- ච්චිට්ඨො පබ්බාජෙතබ්බො	180
න භික්කුවෙ මුඛආරිකො	
ආනාරො ආචරණං කාතබ්බො	201

පිටියබෙකා

න භික්ඛවෙ මූගබ්බතං තිජ්ඣය- සමාදානං සමාදිසිතබ්බං	398
න භික්ඛවෙ රාජහටො- පබ්බාජෙතබ්බං	184
න භික්ඛවෙ රුක්ඛසුසිරෙ	380
න භික්ඛවෙ ලිඛිතකො	186
න භික්ඛවෙ සභාගා ආපතති- දෙසෙතබ්බං	302
න වත නො ලාභා	760
න වත නො සුලභං	760
න වත මෙ ලාභා	566
නවකෙන	298, 400, 408, 412
නවතීතං	522, 540, 610
නවං භික්ඛුං ආණාපෙදුං	284
නවා ව	252, 284, 342, 490
න සමමා වත්තනති	114, 152
න සුවිනිවේතාති සුත්තසො- ආනුඛාසඤ්ඤාසො	163
න සුවිනත්තාති	163
න සුසාතං ගන්තබ්බං	104
නභාපිතකමෙම	620
නභාපිතපුබ්බං	620
නභාපිතපුබ්බෙන	622
නභාපිනො	626
නලමයං	528

නා

නාගයොනියා අට්ඨියති	214
නාගරාජා	6, 52, 54, 558
නාගා	558
නාගො	214, 216, 218, 550
නාගං	508
නාගමෙනතානං	698
නාගමෙසුං	698
නාතපුත්තො	584
නානිදුරෙ ගන්තබ්බං	96, 184
නානත්තකථං	494
නානා දිසා නානා ජනපදා	44
නානාතෙසජ්ජති	678, 688, 692
නානාසංවාසකවතුන්දො	774
නානාසංවාසකපඤ්චමො	776
නානාසංවාසකභූමියො	852

පිටියබෙකා

නානාසංවාසකසා	780
නානාසංවාසකා	850
නානා සීමාය සිතවතුන්දො	774
නානාසීමාය සිතපඤ්චමො	776
නානාසීමාය සිතවීමො	778
නානාසීමාය සිතසා	780
නාභිවිතරන්ති	334
නාවං	578
නාවා	392
නාවාය වසාං	380
නාසවජිනො	226, 782
නාසවජිනං	226
නාසනනතිකො	632, 634, 636, 638, 640, 642, 644, 646, 648, 650, 652, 654, 656, 658, 660, 662, 664
නාහං ආවරිය සකෙකාමී	684
නාහං තං කච්චාන	570
නාලියා වාපකෙන	620

නි

නික්කසාවො	6
නික්කජ්ජිතං වා	570, 590, 606, 608
නික්කන්තං කරෙය්‍යං	216
නික්ඛිත්තවීමරෙ	714, 716
නික්ඛිත්තා	724
නිකෙකිපාය	728
නිගණ්ඨසාවකො	584
නිගණ්ඨා	594
නිගණ්ඨා නාතපුත්තො	584
නිගමො	512
නිධමං	268
නිගමකථං	494
නිග්ගහං	892
නිවජ්ජාතෙසි	690
නිට්ඨානන්තිකො	632, 634, 636, 638, 640, 642, 644, 646, 648, 650, 652, 656, 658, 660, 662, 664
නිදහන්ති	702

පිටිබිබෙකා		පිටිබිබෙකා	
නිදනං උද්දිසිකා සෙසං-		නිසාසදායකො	228
සුතෙන සාවෙනබ්බං	270	නිසාසං අලහමානෙන	228
නිසි	392	නිසාරණං	780
නිසිං	376	නිසාරණං	780, 892
නිපකං	870	නිසාරිතො	892
නිපජ්ජාපෙති	678	නිසාරිතී	780
නිප්පිකා	678	නිසිමිට්ඨො අනුමොදනි	630
නිප්පි	688	නිසිමං	406, 408, 436
නිප්පති	854	නිතතා	888
නිප්පතිතො	690	නිතිතානිතිතං ච	702
නිප්පතෙය්‍යං	854	නිත්තුබ්බෙකා	6
නිපානෙසුං	734		
නිබ්බට්ඨිජං	552	නි	
නිබ්බාති	864	නිවා	570, 574
නිබ්බාතෙකා	864	නිතා	870
නිබ්බකසාවං	524	නිය්‍යාසි	580
නිබ්බකොසමපි	380	නිලවට්ටිකා	488
නිබ්බකොසෙපි	702	නිලවණ්ණං	580
නිබ්බජ්‍යාණං	524	නිලවත්ථං	580
නිත්තතකතෙන	630	නිලවාසි	730
නිත්තතානි	856	නිලා	580
නිත්තතා කිත්තතබ්බං	262	නිලාලබ්බාරා	580
නියසාසකමමකතො	804, 814, 830	නියරිකා	686
නියසාස කමාරහසාස	788, 790, 792, 794, 796	නිහාතුං	736
නියසාසකමමං	788, 790, 792, 794, 796, 804, 822	නෙ	
නිරයං	574	නෙකබ්බෙම	570, 592, 604, 606, 618
නිරොධබ්බමං	570, 592, 606, 618	නෙගමසාස	682
නිරොධො හොති	2	නෙගමො	672, 674
නිරොධං	592, 606, 618	නෙත්ථාරං චත්තනි	808, 810, 812, 814, 816, 818, 826, 828, 830, 832, 834
නිවාරෙනබ්බං	96, 134	නෙරඤ්ජරායං	54
නිවාසනං	96, 98, 106, 108, 134, 136, 146	නෙව ආලපෙය්‍යාම	394
නිවෙසනං	354, 356, 502, 540, 546, 564, 606	නෙවිමං විවරං කාරෙය්‍යං	634
නිසදපොතකං	524	නො චෙ ලහෙථ	466
නිසදං	524	භ	
නිසිදනං	722, 724, 726	භකතඤ්ඤානො	756, 758
නිසාග්ගියෙන	630	භකතනො	694, 696
නිසාසකරණීයො	228	භකතනසාස	780
		භකතනො	156, 578
		භකතමනනනිකා	632

පිටියකො	
පකකමනනනිකො	632, 634
පකකමනනිපි	742
පකකං වා	706
පකකාපි මුග්ගා ජායනනි	542
පකාසිකුං	10
පකකසකකනෙනසු	130
පකකිහතො	226, 782
පකකිහතං	226, 246
පකකාලෙසි	872
පකෙක	746
පගගහාරහො	892
පගගහෙන	594
පගුණො	892
පච්චකකානකො	292, 744
පච්චකකාතො	682
පච්චගෙස	8
පච්චජුරණං	724, 726
පච්චජුකා	892
පච්චජුකානං	708
පච්චනනං උච්චිනථ	186
පච්චනනිමෙ	856, 858
පච්චබ්‍යථා පදමසොකං	84, 86
පච්චයා	728
පච්චයානං බයං	4
පච්ච ඵෙකකනනාසං	886
පච්චාසිංසිතබ්බං	884
පච්චානරති	692
පච්චුග්ගනනචා	872
පච්චුග්ගමනං	616
පච්චුට්ඨානං	848, 850
පච්චුට්ඨාය	574, 576, 598, 862
පච්චුට්ඨාසි	578
පච්චුට්ඨෙය්‍යාම	878
පච්චුසසමයං	510, 574, 576 598, 882
පච්චෙය්‍යානනි	634, 636, 638, 640, 642, 644, 646, 648, 650, 652, 654, 656, 658, 660, 662, 664, 666
පච්චොරොහිනා	580, 582, 584, 604
පච්ඡානිපානී	862
පච්ඡාබාහං	858, 860

පිටියකො	
පච්ඡාහනනං	870
පච්ඡා සමනෙත	104, 142
පච්ඡමකො	714
පච්ඡමා	100, 112
පච්ඡමාය	484, 512
පඡ්ලි	54
පඡං අභිසඛෙරිකුං	532
පඡේජාතසං	688, 690, 692
පඡොතෙන	696
පඡකායනි	892
පජාපති	48
පඤ්චකෙන වා	632
පඤ්චගොරසෙ	610
පඤ්චනනං සතතාගකර - ණීයෙන	358
පඤ්චවග්ගකරණං	776
පඤ්චවග්ගො	772
පඤ්චවග්ගියා භික්ඛු	14, 16, 20, 28
පඤ්චසංඝො	772
පඤ්චාතිකං	874
පඤ්ඤ්ලිකො	860
පඤ්ඤනනං තථාගතෙන	880, 882
පඤ්ඤසයොජනිකා	690
පඤ්ඤසාය ව රතනිං ගච්ඡති	672
පටලිකා	502
පටලිකං	500
පටාකං	590
පටිකසෙය්‍යය	778
පටිකකමති	736, 874
පටිකා	502
පටිකං	500
පටිකාකාතබ්බා	784, 786, 788
පටිකුට්ඨකටං	766
පටිකුලං	688, 716, 718
පටිකෙකාසනා	780
පටිකෙකාසනනි	768, 770, 772
පටිකෙකාසිකුං	276
පටිගච්චෙව	854, 688
පටිගච්චෙව්‍යාසි මයා ඤාතො	686
පටිග්ගහෙ	678
පටිග්ගහෙසි	690

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

පිටපිබෙකා	
පරිශාකකං	700
පරිච්ඡිකමං	594
පරිච්ඡිකමුප්පාදං	2
පරිච්ඡන්තං	570, 590, 606, 608
පරිච්ඡාදනීයං	536
පරිච්ඡානනී	742
පරිඤ්ඤාය කරණීයං	788, 790
පරිතිවාසනං	96, 98, 106, 108, 134, 136, 146
පරිතිස්සරේනා	784, 786, 788
පරිප්පසාදාං	808, 810, 812, 814, 816, 818
පරිප්පසාදාං	808, 810, 812, 814, 816, 818, 826, 828, 830, 832, 834
පරිප්පසාදො	756, 758
පරිප්පසාමහි	584
පරිප්පසාමොම	808, 810, 812, 814, 816, 818, 826, 828, 830, 832, 834
පරිපාටිං	562
පරිපාදෙසී	868
පරිපුච්ඡාකරණීයං	788, 790
පරිබලෙන	596, 702
පරිබලො	834
පරිබාහනී	624, 886
පරිබුජ්ඣනී	722
පරිභාණං	562, 564
පරිභාණෙය්‍යකා	620
පරිභානී නො	846
පරිහංසු	10
පරිච්ඡිදාං	578
පරිච්ඡිනෙති	562
පරිචෙකකි	556
පරිචෙදෙය්‍යං	674
පරිසතෙන රතනිං ගච්ඡති	674
පරිසමොදිනුං	758, 760
පරිසාවෙ ව ආපතති දුක්ඛං	
පසා	384, 386, 388, 390
පරිසල්ලානසාරූපං	80
පරිසාරණීයකමං	788, 790, 792, 794, 796, 804, 816, 824

පිටපිබෙකා	
පරිසාරණීයකමකමනං	804,
	816, 830
පරිසාරණීයකමාරහස්ස	788,
	790, 794, 796
පරිසාමෙති	874
පරිසුඤ්ඤා	684, 686
පරිසෙවිතා	736
පරිසොතගාමිං	10
පරිහනති	562
පටොලකසාවං	524
පටොලපණණං	524
පඨමං උපජ්ඣං ගාතාපෙ	
තබ්බො	232
පඨමං කෙසමස්සුං	172
පඨමතරං ආගනතො	96, 134
පඨමං නිමිත්තනා කිත්තෙතබ්බො	258
පඨමස්ස කුතසාදාදිගමාය	254
පණවෙන	858, 860
පණ්ඩකගොවරො	174
පණ්ඩකවතුජො	774
පණ්ඩකපඤ්චමො	776
පණ්ඩකවිසො	778
පණ්ඩකස්ස	340, 780
පණ්ඩකාති	742
පණ්ඩකුපජ්ඣායෙන	222
පණ්ඩකො	212, 246, 288, 292, 374, 404, 406, 744
පණ්ඩිතජාතියො	576
පණ්ඩිතා	854
පණ්ඩිතාභාසා	870
පණ්ඩිතාය	714, 716
පණ්ඩිතො	708, 842, 844, 846, 848, 868
පණ්ඩුමනතිකාය	706
පණ්ඩුරොගාබාධො	534, 688
පණ්ණරසිකා	402
පණ්ණරසෙ	452
පණ්ණරසො	330, 436
පත්තකල්ලං	120, 124, 172, 232, 234, 236, 258, 296, 298, 400, 702, 738, 888
පත්තබ්බමං	608

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

පිටිබිබිකා

පිටිබිබිකා

පතනඩමෙමා	570, 592, 606, 618
පතනපරියාපනතං	96, 134
පතනමති	54
පතනරජනං	706
පතනරසං	614
පතනා	726
පතතිකාව	580, 582
පතතිකොව	584, 604
පතිමානෙථ	8
පතිරූපං	692, 864
පතිවට්ටෙසි	580
පතිසලානා	596
පතිසලානසං	594, 876
පඤ්ඤා	564
පඤ්ඤානි	706
පඤ්ඤානං	706
පදකම්මණං	592, 606, 608, 672, 674, 692, 696, 698, 714, 724, 760, 860
පදකම්මණා	672, 674
පදං	76
පදීපකරණෙ වා	680
පද්මිනියං	12
පදෙසෙ	576
පඤ්ඤා	600, 602
පඤ්ඤානිබ්බන්ධනං	16, 18
පනාමෙතබ්බං	116
පබ්බතී	578
පබ්බජනා	492, 710, 868
පබ්බතනිමිතනං	258
පබ්බතෙ	506
පබ්බතො	484, 512
පබ්බවාතො	532
පබ්බාජනීයකමමං	788, 790, 792, 794, 796, 804, 814, 822, 830
පබ්බාජනීයකමමකතො	804, 814, 830
පබ්බාජනීයකමමාරහස්සං	788, 790, 792, 794, 796
පබ්බාරං	536, 626
පබ්බාරා	636

පභිජ්ජති	706
පමාද්ධිකරණං	572
පමුඛෙ	256, 480
පමුඛො	50
පමුදිකාය	720
පමෙඤ්ඤං	892
පමොදිකා	720
පඤ්ඤාපාසති	648, 650, 652, 654, 656, 658
පරකුලෙසු	756, 758
පරදත්තභොජනං	564
පරහණ්ඩං	726
පරමරණං	574
පරමාය	672, 674
පරමෙන	590
පරුජිතමන	580, 582
පරාමසිකා	864
පරිකථාකතෙන	630
පරිකඛාරවොලකං	726
පරිකඛාරෙ	106
පරිකම්පිකා	686
පරිග්ගහිතා	718
පරිගණනානිකා	574, 576
පරිච්චතනානි	554
පරිණාමෙති	564
පරිණාමෙනතං	688, 690
පරිතනං	676, 700
පරිදසයි	512
පරිබොධි	734
පරිතෙනති	858
පරිපාකමනාය	674
පරිපාකං	858
පරිපාතෙනති	560
පරිපාතෙසි	864
පරිප්පුච්ඡාය	174
පරිප්පුණ්ණකොසකොට්ඨා--	
ගාරො	854
පරිප්පුණ්ණං	726
පරිබ්බාජකච්ඡන්තෙන	856, 858
පරිබ්බාජකා	248
පරිබාහිරා භවිස්සාම	468
පරිහණ්ඩකරණමතෙනත	630

පිටිකමෙකා		පිටිකමෙකා	
පරිභාෂාව	692	පරිභාෂානති	42
පරිභාසති	804	පරෙ ව	870
පරිභිජ්ජති	706	පරෙත වා	232
පරිභුතනං	718, 720	පරෙසමපි සද්ධාය	850
පරිභොජනීයසං	874	පලලකං	500
පරිමුඛා	870	පලලකෙතන	474, 864
පරියාදානා	684	පලලකො	502
පරියාදිනාරූපා	686	පලලොති	578
පරියාදිසිසාති	684	පචතතමංසං	554, 592
පරියාදියෙය්‍යං	52	පචතතාරො	812
පරියායෙත	610, 886	පචරං	692, 696
පරියායො	586, 588, 590	පචාරණං	772
පරියෙසමානො	718	පචාරණං දෙනෙතන	406
පරියොගාලිකධමෙමා	570, 592,	පචාරණාය	628
	606, 608, 618	පචාරණාභාරකො	404, 406
පරියොදානසිසා	820	පචාරිතෙතන	596
පරියොසානකල්‍යාණං	604	පච්චෙකං	876
පරිවාසාරතං	788, 790, 792	පචුත්තං	612
පරිවාසාරතස්ස	790, 792, 794,	පසතෙතන	672
	796	පසන්නචිත්තං	570, 592, 606,
පරිවාසං	778, 788, 790, 792,		618
	794, 796	පසාදනීයං	508
පරිචිතකකමඤ්ඤාය	8, 10	පසාරිතං	578, 716
පරිචිතකෙකා	10, 594, 876	පස්සනො	8
පරිචිතකකං	694	පස්සාභිකායා	720
පරිචෙණං	102, 112, 138, 148,	පස්සාමනිස්සති	720
	332, 352, 354, 356, 384, 386,	පස්සාසි	300
	388, 390, 438	පස්සාවං වා	736
පරිචෙසනා	576, 582, 610	පස්සාවො	686
පරිසද්දසකං	226	පසුසංවාසං එව	398
පරිසද්දසකො	226, 782	පජසනදිස්ස	382, 384
පරිසද්දසි	246	පස්සෙත	684
පරිසාය	252, 254, 278, 310,	පභිතතනා	874
	312, 314, 316, 318, 320, 324,	පභිණං	588, 590
	326, 328, 344, 424, 426, 428,	පභුතං යාගුඤ්ච මචුගොලිඤ්ච-	
	432, 446	පටිසාදාපෙකා	562
පරිසං	274	පලිපන්නං	734
පරිස්සයාති	870	පලිබොධා	666
පරිසායං	584	පංසුකිතං	706
පරිස්සාවනාති	540, 568	පංසුකුලං	698
පරිස්සාවනෙහිපි	726	පංසුකුලෙ	712
පරිසුඛං	604	පංසුකුලෙත	632
පරිචිතකකං	876		

පිටියමණිකා	
පංසුකුලකතො	726
පංසුකුලිකා	628
පසුංකුලිකො	696

පා

පාටලිගාමෙ	574, 576
පාටලිපුනෙත	730
පාරිකාය නිමුණිකා	474
පාරිපදෙ	384, 386, 388, 390
පාරිපදෙ	330, 436
පාණකා	530
පාණකෙ	684
පාණභූතෙතසු සංයමො	8
පාණහරා	870
පාණහරානං	736
පාණ්ණපෙතං	570, 590, 592, 606, 608
පාණො	240, 346, 348
පාණං	594
පාතරුසං	690
පාතීතෙ	730
පාතීමොකකං	260, 280, 302, 304, 888
පාතීමොකමුදෙදසං	280
පාතියාපි	706
පාතුනවනති	4
පාථෙය්‍යං	676
පාථෙය්‍යං පරිසෙසිකුං	610
පාදකකුලිකං	756, 758, 872, 874
පාදභිලාබාමො	492
පාදච්ඡිනෙතා	226, 782
පාදච්ඡිනං	226
පාදතලෙසු ලොමාති	474
පාදපිඨං	756, 758, 872, 874
පාදබහඤ්ඤානං	532, 680
පාදා	246
පාදානං මොකං උදකං	
නිසෙසකං	332
පාදකායො	498
පාදොදකං	756, 758, 872, 874
පානකථං	494

පිටියමණිකා

පානීයසං	874
පානීයෙන පුච්ඡිතබ්බො	96, 98, 108, 136, 144
පානීයං පරිභොජනීයං	300, 874
පාපකං	690, 722
පාපකානං	586
පාපණිකෙ	712
පාපණිකෙන	632
පාපභිකමු	228, 502
පාපභිකමුං	502, 504
පාපරොහි	226, 782
පාපරොහිං	226
පාපසමාචාරො	804, 822
පාපිකං	806, 826
පාපිකාය දිට්ඨියා අපපටි- නිසංගෙ උකඛිතතකං	
චතුසේථං	774
පාපිකාය දිට්ඨියා අපපටි- නිසංගෙ උකඛිතතකං	
පඤ්චමො	776
පාපිකාය දිට්ඨියා අපපටි- නිසංගෙ උකඛිතතකච්ඡො	778
පාපිකාය දිට්ඨියා අපපටි- නිසංගෙ උකඛිතතකසං	780
පාපිකාය	742, 744, 818, 836, 834
පාපුපාසකසං	502
පාමුණං	720
පාමොකෙතො	50
පාසිතොමති	690
පායෙකා	690
පාරතො අනතං ඔරතො භොගං	
	96, 100, 108, 110, 134, 144, 148
පාරාජිකාති	454
පාරිච්ඡිතතකපුප්ථං	64
පාරිමතීරෙ	578
පාරිලෙය්‍යකං	176
පාරිලෙය්‍යකෙ	878
පාරිවාසිකචතුසේථං	778
පාරිසඤ්ඤා	866
පාරිසුද්ධිභාරකො	288, 290
පාරිසුද්ධිං දෙනෙතන	292

පිටියබෙකා		පිටියබෙකා	
පාලිබද්ධං	708	පිලිඤ්ඤාමං	540
පාවකො	54	පිලිඤ්චවුත්ඝ්‍යා	530, 532, 538
පාවාරො	698	පිලොතිකාය	632
පාසාණනිමිත්තං	258	පිසාවිලලිකා	380
පාසාදසතාති	672	පිසාවෙහි	372
පාසාදසහස්සාති	672	පිලකා වා	724
පාසාදිකා	672, 674	පි	
පාසාදිකතාය	740, 742	පිතමනාය	720
පාසාදිකස්ස	740, 742	පිතං	688, 690
පාසාදිකෙන	82	පිතවණ්ණො	580
පාසාදිකං	508	පිතවත්ථා	580
පාසාදො	238	පිතා	580
පාසාදං	280, 540, 596	පිතාලඛකාරා	580
පාලිගුණනිමා	488	පු	
පි		පුග්ගලස්ස	630
පිචුතා	678, 680	පුග්ගලස්ස අත්ථාරා	632
පිටකාති	568	පුග්ගලං	274, 276
පිටකං	600, 602	පුග්ගලං ධර්මෙත්වා සබ්බෙසා-	
පිටියබාදතියං	618, 620	පවාසෙත්වා	464
පිටසි	500	පුග්ගලං කුලසිත්වා ඔකාසං-	
පිටියමපි	542	කාරාපෙතුං	276
පිණ්ඩකෙන	628	පුග්ගලෙ	452
පිණ්ඩකං	592	පුග්ගලො	192, 230, 452, 462, 464, 780, 782
පිණ්ඩපාතපටිකකනෙතො	870	පුග්ගලිකාය	622
පිණ්ඩපාතං අදිය පටිකකම්	82	පුච්ඡාමි තං	76
පිණ්ඩපාතිකා	628	පුඤ්ඤා	862
පිතරං	218	පුඤ්ඤං	682
පිතා	246, 370, 392	පුඤ්ඤකාමා	720
පිතා පුත්තා ව සෙසා නොනති	192	පුඤ්ඤමාකම්මානානං	614
පිතුසාතකවතුත්ථා	774	පුඤ්ඤාති	696
පිතුසාතකපඤ්චමො	776	පුට්ඨබද්ධා	488
පිතුසාතකච්ඡො	778	පුට්ඨෙදනං	576
පිතුසාතකස්ස	340, 446, 870	පුණ්ඩරිකිතිසං වා	12
පිතුසාතකාපි	742	පුත්තවිත්තං උපට්ඨපෙස්සති	
පිතුසාතකුප්පකායෙන	222		94, 132
පිතුසාතකො	218, 292, 404, 406, 744, 782	පුත්තස්ස	354, 356, 600, 602
පිතුට්චනං	864	පුත්තො	206, 368, 370, 606
පිප්ථලිං	526	පුප්ථස්ස තං	722
පිපාසං	562, 564	පුප්ථි	256
පියවකඛුහි	872, 874	පුප්ථස්සෙ	870
පියවාදි	862		

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

පිට්ඨකො

පුත කාතබ්බං කමමං	590, 818,
820, 822, 824, 826, 828 830,	
832, 838	
පුත පමාරෙනබ්බං	418
පුපථදසානි	742
පුපථරජනං	706
පුපථරසං	614
පුපථං දෙවස්ස උප්පන්නං	680
පුබ්බණ්ණසමයං	502, 538, 540
	546, 576, 592
පුබ්බපෙතකථං	494, 606
පුබ්බානුපුබ්බකානං	40
පුබ්බුට්ඨාසී	862
පුරුජිමා	100, 112
පුරුජිමාය	484, 512
පුරාණකුලපුතො	214
පුරාණජට්ඨෙහි	72, 80
පුරාණදුතිසිකා	38
පුරාණදුතිසිකාය	240
පුරායං පුතතනො පලුජ්ජි	356
පුරිසකථං	494
පුරිසදම්මසාරපී	604, 612
පුරිසනනරෙන	500
පුරිසයුතෙනන	500
පුරිසයුතනං හත්ථවට්ඨකං	500
පුරිසසස	180, 268
පුරිසොසී	230, 234
පුරෙහනනං	548, 626
පුරෙහනනං පටිග්ගහිතං	594, 596
පුරොතිතො	856

පු

පුජ්ජා	576
--------	-----

පෙ

පෙතනිකං	868
පෙසලා	276

පො

පොකරට්ඨං	550, 594, 596
පොකරණියා	550, 672, 756
පොකරණී	62, 244, 354, 356
පොකරණීසතානි	672
පොකරණීසහස්සානි	672

පිට්ඨකො

පොඨෙසුං	580, 582
පොත්ථකං	742
පොත්ථනිකං	554
පොරාණං	612
පොසාපිතො	674
පොසාවනිකං	680
පොසො	576

ඵ

ඵණදසානි	740
ඵණහත්ථකො	226, 782
ඵණං	246
ඵලකචිරං	740
ඵලබාදතීයං	544, 546, 552,
	622
ඵලකුඬං	532
ඵලමයං	528
ඵලරජනං	706
ඵලරසං	614

ථා

ථාණිතං	522, 540
ථාරුසකපානං	614
ථාසුට්ඨාරිකො	664
ථාලෙකා	684
ථාලො	570

චී

චීතා	672
------	-----

ඛ

ඛඛිරො	226, 782
ඛඛිරං	226
ඛකිනමතෙනන	630
ඛකිනසුතනං	530, 532
ඛකිනා	240
ඛපං	862
ඛලතාවනා	720
ඛලං	562, 564, 858, 864, 868
ඛභාරුමකොට්ඨකො	596
ඛභිඤ්ඤාරකොට්ඨකා	694
ඛභිනගරෙ	858
ඛභිසීමගතස්ස	632, 636, 638,
	640, 642, 644, 646, 656, 658,
	664

පිටියබෙකා		පිටියබෙකා	
බතිසීමගතො	634, 636, 638, 650, 652, 654	බෝධිරුක්කමුලෙ	2
බහුකතො	616	බොධිං	16
බහුකාරො	738, 740	බ්‍ය	
බහුජනා	672	බ්‍යඤ්ඤාපෙතා	890
බහුඤ්ඤා	676	බ්‍ර	
බහුපරික්කාරො	740	බ්‍රහ්මකාසිකා	24
බහුභණ්ඩා	740	බ්‍රහ්මවරියං	604, 718
බහුමායා	690	බ්‍රහ්මවරියනනායො	272
බහුසුත්තො	200, 842, 844, 846, 848, 850	බ්‍රහ්මචාරයො	576
බා		බ්‍රහ්මදත්තස්ස	856
බාරාණසියං	14, 24, 30, 38, 48, 496, 562, 714, 854, 858	බ්‍රා	
බාරාණසිං	860, 862, 866	බ්‍රාහ්මණපරිසං	574
බාරාණසෙය්‍යකො	686, 688	බ්‍රාහ්මණස්ස	4, 54, 124, 546, 562
බාලො	452, 454, 804, 822, 870	බ්‍රාහ්මණං	120, 564
බාහනනමපි	708	භ	
බාහා පගගස්ස	594	භගඤ්ඤාබාධො	552, 680
බාහිතපාපධම්මො	6	භගඤ්ඤාබාධං	652
බාහුලිකො	16, 18	භගවතො එතදනොසි	8
බාහුලාය ආවතොයා යදිදං		භගවතො පුරතො පාතුරකොසි	10
ගණබ්‍රහ්මකං	128	භගවනනං පටිවෙදෙති	474
බිම්බිසාරස්ස	182, 248, 540, 602, 680, 682, 684, 686	භගවනනං භුක්තං භික්ෂු- පනතපාණිං භගවා භනෙන- පංසුකුලිකො භික්ෂු- සබ්බෙසාවාහි	696
බිම්බිසාරෙහ	186, 188, 662	භගිනියො	378
බිලානි	858, 860	භගිනී	370
බිලාලං	526	භගිනං	698
බි		භග්ගොදකං	532
බිජ්භනනං	600, 602	භණ්ඩකං	550
බිජානි	622	භණ්ඩනකාරකා	464, 466, 878, 880, 882, 884
බ්‍ර		භණ්ඩනකාරකෙහි	876
බ්‍රහ්මපබ්බජිතො	620, 622	භණ්ඩනකාරකො	798, 800, 802, 818, 820
බ්‍රහ්මපමුඛඤ්ඤා සබ්බං	682	භණ්ඩනජානා	852
බ්‍රහ්මං සරණං ගමන්තී	46	භණ්ඩාගාරං	702
බෙ		භණ්ඩාගාරිකං	704
බෙලට්ඨිසිසස්ස	526, 724	භණ්ඩාගාරෙ	704
බො		භණ්ඩනං	846, 848, 850, 888, 890
බොජ්ඣංගනාමනා	720		
බොධිරුක්කමුලො	6		

පිට්ඨකමණිකා

භතතගෙහ	92, 94, 132, 564,
	848, 850, 852
භතතගං	394, 562, 618, 874
භතතපට්ඨපාටි	618
භතතං	520
භද්දකො	756, 758
භද්දකො	680, 682
භද්දමුත්තකං	524, 528
භද්දවග්ගියා	48
භද්දියසං	26
භද්දියා	602, 604
භද්දියෙ	498, 608
භද්දියං	496, 602, 604
භයකථං	494
භයා	848, 850
භයාගතියං	700, 702, 704
භරියා	606, 680
භරියාය	600, 602
භවතණ්ණා	578
භවතෙත්ති	578
භස්සකාරකා	464, 466, 878,
	882, 884, 886
භස්සකාරකෙහි	876
භස්සකාරකො	798, 800, 802

භා

භාගෙන	704
භාගො	730
භාගං දුට්ඨා	622
භාගං	698, 700, 732
භාජනං	96, 106, 132, 142
භාජ්නාභාජ්නං ව	704
භාජ්ගමානෙ	730
භාජේතුං	704
භාතා	730
භාසිතමනුභාසිත්ති	612
භාසිතං ලපිතං තථාගතෙන	880, 882
භාසිතසං	708
භාසිතාය ලපිතාය අපරියො-	
සිතාය	452

භි

භික්ඛාපඤ්ඤාතරියා	748, 750
භික්ඛුණී	362, 364

පිට්ඨකමණිකා

භික්ඛුණී ගොවරො වා	174
භික්ඛුණීවතුන්දො	774
භික්ඛුණීදසමො	776
භික්ඛුණීදසකාපි	742
භික්ඛුණීදසකුපජ්ඣායෙන	222
භික්ඛුණීදසකො	212, 220, 288,
	292, 404, 406, 744, 782
භික්ඛුණීදසකසං	340, 446, 780
භික්ඛුණීපඤ්ඤාවමො	776
භික්ඛුණීයා තිස්සිත්තපරිසාය	340
භික්ඛුණීපිසො	778
භික්ඛුණීසමසං	716
භික්ඛුණීසමෙසන	884
භික්ඛුණීසමසං	352, 356
භික්ඛුපච්චජ්ඣිකා	294, 408, 472
භික්ඛුනතිකො	370, 392
භික්ඛුසමසං	546
භික්ඛුසමෙසන	196, 556, 562,
	566, 568, 572, 576, 578, 580,
	582, 604, 608, 610, 616
භික්ඛුසමෙසා	548, 564, 614
භික්ඛුසමසං	384, 476, 506, 508,
	512, 566, 570, 592, 594, 606,
	608, 610, 612

භික්ඛුතං පාදෙ වතුපෙඤා	46
භික්ඛාරං	82
භිත්ති	100, 110, 136, 146
භිත්තො භික්ඛුසමෙසා	846
භිසෙහි	550

භු

භුජ්ඣොසි	234
භුත්තාවසෙසො	874
භුත්තාවිතා	596
භුත්තාරිං	546, 556, 566, 576,
	582, 594, 608, 610, 614, 716
භුමාදෙවා	24
භුසාපෙඤා	682

භු

භුත්තප්ඛං	854
-----------	-----

භො

භොදගරුකෙන	850
භොදගරුකෙහි	846, 848

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

පිටිවිමකො		පිටිවිමකො	
හෙදපුරේ කඩාර පණණරසකං	328	මඩුකපුපථරසං	614
හෙදෙති	208	මඩුගොලකං	562, 564
තෙසජ්ජාති	522, 524, 526	මඩුපානං	614
තෙසජ්ජං	682, 690, 736	මනසාකාසි	2
හො		මනං වුලොහා අනොසි	264
හොජ්ජාභංගං	566	මනාපවාදී	862
ම		මනුස්සනාගො	54
මකඛියති	722	මනුස්සනාකරාගො	272
මකඛියනති	680	මනුස්සමංසං	556
මගගතිමිතනං	258	මනුස්සරාහසෙය්‍යකං	80
මගධකෙබ්බතං	708	මනුස්සසොහග්‍යමුච්ඡතා	564
මගධමහාමනනා	574, 576, 578	මනොසුචරිතස්ස	586
මගධානං ගිරිබ්බජං	90	මනනණාසු	892
මගධෙසු පඤ්ච ආබාධං-		මනනපදං	612
උස්සනනා නොනති	178	මනනයමානස්ස	872
මඩකු	680, 718, 892	මනනානං	612
මඩකුභුතො	574	මනෙත ව මඩුපිණ්ඩිකාය ව	8
මඤ්චකෙ	678, 734	මඤ්චුබ්බියො	66
මඤ්චකෙත	684	මරණකාලෙ	866
මච්ඡමංසං	524	මරියාදබ්බං	708
මච්ඡරං	792	මරියාදං ජිවෙය්‍ය	708, 710
මච්ඡවසං	524	මරිටං	526
මජ්ජං	532	මලො	616, 618, 620
මඤ්ජුකා	620	මහගඝාති	678, 680
මඤ්ජුතා	862	මහජථිකො	892
මඤ්ජුරට්ඨිකා	486	මහභිනො	854
මඤ්ජුථ	870	මහපථලං	592
මජ්ඣිමා	252, 574	මහබ්බලො	854
මජ්ඣිමස්ස පුරිසස්ස සමනනා-		මහලුකං	684
උදකුකෙබ්බා	268	මහානාමරතනා	486
මජ්ඣිමෙසු	508, 512	මහානුභාවතා	556, 716
මජ්ඣෙක කල්‍යාණං	604	මහාපඤ්ඤා	708
මණ්ඩපො	352, 354, 356	මහාසුඤ්ඤා	732
මණ්ඩලමපි	708	මහාභිකුට්ඨසබ්බෙසා	262, 450
මනකච්චරං	748	මහානොගො	854
මනනා	860	මහාමනනකථං	494
මනනං	736	මහාමනනා	602
මනතිකං	526, 534	මහාමනෙන	182
මන්ථලුඛං	684	මහාමනෙනන	564
මදදකුච්ඡසම්	256	මහාමනෙනා	566, 602
මඩු	522, 540, 548	මහාමනනං	536, 600
		මහාමෙසො	714
		මහායඤ්ඤා	58

පිටියමෙකා

මහාරහිතරත්නා	486
මහාරාජා	244
මහාවණෝ	556
මහාවතං	582
මහාවාහනෝ	854
මහාවිකටානි	534
මහාවිජිතෝ	854
මහාවිහාරෝ	370
මහාවිරා	90
මහාසමණෝ	84, 86, 90
මහාසද්දෝ	598
මහාසෙදං	532
මහිඳ්විකතා	556, 716
මහිඳ්වියෝ	616
මහෙසකකා	574, 576
මහෙසී	856, 858

මා

මා එකෙන දෝ අගමිත්ත	42
මා කලතං	854
මා බ්‍යං මිනෙතනි භිජ්ජත්ත	866
මා සාතෝ අජ්ජාති	554
මා චිරං වෙරං අකාසි	866
මාණවකෝ	80, 126, 216
මාතාපිතුන්තං	190, 726
මාතාපිතුහි	206, 230, 234
මාතිකා	576, 632, 748
මාතිකාධරෝ	842, 844, 846, 848, 850
මාතුකුච්ඡිමි	230
මාතුසාතකචතුරේ	774
මාතුසාතකපඤ්චමෝ	776
මාතුසාතකවිජෝ	778
මාතුසාතකස්ස	340, 446, 780
මාතුසාතකාපි	742
මාතුසාතකෝ	218, 288, 292, 404, 406, 744, 782
මාතුසාතකුපජ්ඣායෙන	222
මානත්තවාරිකචතුරේ	778
මානත්තාරභවතුරේ	778
මානත්තං	778, 788, 792, 794, 796
මානත්තාරභස්ස	794, 796

පිටියමෙකා

මානත්තාරතං	788, 790, 792
මානයනනි	576
මානිකා	576
මා තගවන්තං සිතං	6
මා හණ්ඩනං	854, 868
මා මජ්ඣිමනිකා අහොසි	96, 106, 134, 144
මා රස්සං	860, 864, 866
මාරෙති	244
මාරෝ	42, 44, 46
මාලා	538
මාලාකථං	494
මාලෝ	354, 356
මා විග්ගහං	854, 868
මාසගතාය	346
මාසඤ්ඤෙන	410

මි

මිගදායෝ	14, 256, 494, 554, 712
මිගලුඤ්ඤා	380
මිගවං	862
මිගාරමාතරං	720, 247
මිගාරමාතුයා	716
මිත්තා	376, 378
මිථුනෙදා	576

මු

මුඛපුඤ්ඤනවොලකං	724, 726
මුඛතෝ උග්ගඤ්ඤ	678
මුඛචාරිකං ආකාරං ආවරණං කරොති	210
මුඛසතනිති	852
මුඛායාමං	870
මුග්ගඤ්ඤෙන	610
මුග්ගං	542
මුවලිඤ්ඤා	8
මුඤ්ඤා	862
මුට්ඨස්සති	722
මුත්තකරිසෝ	734
මුත්තහරිපකං	534
මුත්තතා	666
මුත්තං	534
මුද්දිභිතං	32

පිටිබ්බෙකා	
මුදිකුසෙ	12
මුද්දිකපානං	614
මුදුචිතතා	38
මුදුචිතෙන	40, 50, 76, 606
මුදුචිතතං	32, 570, 592, 618
මුද්ධාති	530
මුතිගලෙ	212
මසා	594
මුහුතෙනන	688
මුලාලිකාති	550
මු	
මුගො	226, 782
මුගං	226
මුගබ්බිරො	782
මුගබ්බිරං	226, 246
මුගබ්බතං	398
මුගසුකරා	250
මුලරජනං	706
මුලාති	688
මුලාමුලං	890
මුලාය	778
මුලායපට්ඨකස්සනාරතචතුසො	778
මුලායපට්ඨකස්සනාරතස්ස	788,
	790, 792, 794, 796,
මුලාය පට්ඨකස්සති	788, 790,
	792, 794, 796
මුලුකස්ස	478, 590, 606, 608
මෙ	
මෙසො	244, 450, 472, 596
	626
මෙණ්ඩපිසාණවට්ඨිකා	438
මෙනතචිතෙනා	736
මෙධගා	870
මෙධාචිතිසා	714, 716
මෙධාචිතො	578, 850
මෙධාචී	842, 844, 848, 858
මො	
මොකඛිකාය	636
මොකඛං	692, 696
මොකපුරිසා	94, 130, 192, 398,
	400, 486, 492, 496, 498, 566,
	708, 762, 868

පිටිබ්බෙකා	
මොවපානං	614
මොරපිඤ්ඤපරිසිඛිතා	488
මොහා	848, 850
මොහාගතිං	700, 702, 704
මංසගඤ්ඤන	560
මංසපාතිසකාති	564
ය	
යජතං	614
යඤ්ඤ	614
යතනෙනා	6
යතො පජානාති සහෙතුධමං	4
යතො පාතිමොකඛං සුණාති	262
යත්‍ර භිනාම-පෙ-නො ධම්මදෙසනාය	10, 554
යග්ගෙ	594
යථාධම්මො කාරෙතබ්බො	566
යථාපඤ්ඤතතං පඤ්ඤපෙතබ්බං	100, 110, 138, 146
යථාබුද්ධිං	704, 848, 850
යථාභුතං	578, 736
යථාචිතාරං	714, 716
යත් වා පන ථෙරො භික්ඛු	
	චිහරති 262
යත් වා වසති යත් වා පට්ඨකමති	210
යත්ස්ස ධුටනාවා වා	258
යදග්ගෙන	566
යද නිබ්බෙමතිකො	300
යද හවෙ පාතුභවනති ධම්මො	4
යමකත්ථිකං	532
යමකං නන්දකරණිං	530
යමාමසෙ	810
යසුස්සද නත්ති කුභිඤ්චි ලොකෙ	6
යසස්ස	40
යසෙන	38
යා	
යාගු	96, 106, 132, 142, 520
යාගුභනං	620
යාගුපානෙ	848, 850
යාචිතකෙන	224
යාචිසමානෙන	228

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

පිටිමිකො

යානකථං	494
යානානි	580, 604
යානෙන	582, 584, 604
යාපනීයං	628, 758, 760, 872
යාමකාලිකෙන යාවජ්චිකං	624
යාමානික්‍ෂකනෙන	624
යාවකාලිකෙන යාමකාලිකං	624
යාවකාලිකෙන යාවජ්චිකං	624
යාවජ්චං	716, 718, 734, 756, 758
යාවතකෙ පන උසස්‍යනි	208
යාවදත්ථිවිරං	628
යාවදත්‍ථං	862
යාව භික්‍ෂුසභාගතං ජානාමි	228
සු	
සුගෙන සුගං	580
සුභිකථං	494

සෙ

සෙ ධම්මා හෙතුප්පත්තවා	84, 86
සෙන ගාමො	372
සෙන චජො	380
සො ච තත්ථ චිවරුප්පාදො	628
සො භික්‍ෂුවෙ අඤ්ඤපි-	

අඤ්ඤතිජඨියපුබ්බො

යං ච හතෙන කප්පති	204
යං ජඤ්ඤ සකෙකාමි අජෙජච ගනතුං	338
යං තුමෙහ-පෙ-විහරෙය්‍යාථ	492
යනනුනාහං සික්‍කං සිකෙකියං	674
යං භික්‍ෂුවෙ මයා ඉදං න කප්පති	624
යං සමෙසා ආකඛබ්බි	596

ර

රජනකුමරිං	706
රජනකොලමිං	706
රජනසථං	706
රජනදොණිකං	706
රජනනිප්පකකං	526
රජනහාජනං	706

පිටිමිකො

රජනානි	706
රජනුච්ඛකං	706
රජ්ජයා	858, 860
රජෙනති	706
රතනියා අච්චයෙන	546, 606, 614, 620, 622
රතනියා පච්චුසසමයං	214, 510, 574, 598
රතනියා මජ්ඣිමං යාමං	4
රතනියා පඨමං යාමං	2
රතනුපරතා	612
රථත්ථරං	500, 502
රථසතෙහි	584
රථියා රථියං	594, 858, 860
රසඤ්ජනං	528
රසචති	354, 356
රහොගතස්ස	594, 876

රා

රාගස්ස	288
රාජකථං	494
රාජකුමාරො	674, 680, 682
රාජකුලානි	674
රාජගහෙ	82, 86, 120, 124, 190, 194, 204, 248, 256, 262, 280, 342, 346, 348, 474, 494, 536, 542, 548, 554, 672, 674, 696, 708
	730
රාජගභිකස්ස	682
රාජගභිකො	672, 674
රාජඛං	558
රාජනනරායො	272
රාජහථා	182
රාජභොමත්තානං	456, 574, 576
රාජායතනමුලෙ	8
රාජ්ජපට්ඨානං	674

ඊ

ඊඤ්චති	892
ඊතං	874

රු

රුක්ඛග්ගෙපු	346, 348
රුක්ඛනිමිත්තං	258

පිටියබෙකා		පිටියබෙකා	
රුකකුලසෙනාසනං	238	ඌ	
රුකකුලෙ	300, 412, 500, 568, 702	ලුජ්ඣනි	726
රුකකුලං	380	ලුද්දකා	560
රුකකව්ටභියා	380	ඌ	
රුකකසුසිරෙ	380	ලුබ්චරො	728
රුකකසමිං	496	ලුබායං	690
රුචිං	෪84	ලුබො	686
රු		ලෙ	
රුහති	780	ලෙණං	536
රුලෙහා	556	ලො	
රො		ලොකකඩාසිකං	494
රොපියනති	622	ලොකවිදු	604, 612
ල		ලොණමපි	544, 562, 596, 608
ලකකණා	246		620
ලකකණාහතො කතදණ්ඩකමො	186	ලොණඤ්ඤකෙන	610
ලකකණාහතො	226	ලොණසකබ්බිකාය	534
ලකකණාහතං	226	ලොණසොච්චිකං	542
ලග්ගනති	724	ලොමජුතො	556
ලග්ගෙනති	706	ලොමහට්ඨජාතො	570
ලච්ඡසි	856	ලොමං ටාතෙති	808, 810, 812, 814, 816, 818, 826, 828
ලජ්ජ වා	228, 842, 844, 846 848		830, 832, 834
ලජ්ජතො	850	ලොහතුලිං	532
ලට්ඨි	244	ලොහමයං	528
ලසිකාය	526, 724	ලොතිතකවණණා	580
ලහුකං ආපනතිං ගරුකා		ලොතිතකාලසිකාරා	580
ආපනතිති	880, 882	ලොතිතුප්පාදකවතුජො	774
ලහුඤ්ඤ ගණනාමි	676	ලොතිතුප්පාදකඤ්ඤමො	776
ලහුතාය වා පරිනාමෙය්‍ය	102, 114, 140, 150	ලොතිතුප්පාදකච්ඡො	778
ලහුපරිකාරං	740	ලොතිතුප්පාදකසං	340, 446, 780
ලහුහණං	740	ලොතිතුප්පාදකපි	742
ලි		ලොතිතුප්පාදකුප්පකායෙන	222
ලිබ්බකො	782	ලොතිතුප්පාදකො	220, 288, 292, 404, 406, 744, 782
ලිබ්බකං	226	ලොතිතෙන	680
ලිඛකංවාසකා	472	ලොතිතං මොවෙතුං	532
ලිච්ඡප්පරිසං	580	ච	
		චග්ගකමමං	768, 770
		චග්ගතතා	764
		චග්ගං බන්ධනා	704

පිටිවීමෙහි	
වග්ගාවග්ගසංස්කෘතියේ භෞතික	316
වග්ගා සම්මානසංස්කෘතියෝ	308
වච්චකුටි	102, 112, 138, 148, 352, 354, 356
වච්චකටං	874
වච්චං	524
වච්චමග්ගං	552
වචං	524
වච්චමමං	852
වච්චවච්චකයා	586
වච්චවච්චකයා	586
වච්චකො	500
වච්චකර්මපි	498
වච්චකර්	500
වච්ච	380
වච්ච	392
වච්ච	530
වච්චමංසං	534
වච්චකො	534
වච්චකොච්චාති	56, 58
වච්චකොපොකාර්මයා	672, 674
වච්චකොච්චා	740, 742
වච්චකො	562, 564
වච්චකොච්චකො	704
වච්චකොපො	576
වච්චකොකො	716
වච්චකො	494
වච්චකො	552
වච්ච	562, 564
වච්ච	760, 888, 890
වච්ච ධර්මයා සමඟ පවරෙයා	462
වච්ච	574, 576
වච්ච	880
වච්ච	550, 594, 596
වච්චකො	258
වච්චකො	666
වච්ච වා	736
වච්චකො	56, 58, 60, 62, 64
වච්චකො	48, 58
වච්චකො	26

	පිටුව බෙදා
වච්ඡිකතිමුත්තං	258
වච්ඡිනං	856, 858
වස්සංමපි	246, 348
වස්සං වසන්ති බාලං	288
වස්සං චූන්තං	720, 742
වස්සං චූන්තො	660, 732
වස්සිකසංචිකා වං	720, 726
වස්සිකසංචිකාය	728
වස්සිකසංචිකං	716
වස්සිකසංකේතං වං	728
වස්සිකො	30
වස්සුප්පනාසිකාය	628
ව්‍යා	
වංකවීරං	740
වාචාගොවරහාණිකො	870
වාචාය විඤ්ඤපෙති	288, 690
වාචිතමනුවාචෙනති	612
වාතපානෙසු	540
වාතාචායො	532
වාද්‍යනුවාදො	584
වාදිනෙ	672, 674
වාමකො	226, 782
වාමනං	226, 246
වාරෙය්‍යං	354, 356
වාලකමබ්බං	740
වාසභගාමෙ	760
වාහනාගාරෙසු	688
වාහනෙත	688
වාහනකුට්ඨං	858, 864, 866
වාලා	392
වාලනන්දායො	272
වාලෙති උබ්බාලනා ගොනති	372
වි	
විකණ්ණො	726
විකතිකා	502
විකතිකං	500
විකප්පනබ්බාති	726
විකප්පනං	712
විකලකෙ	704
විකාරං	678, 680, 684, 686
විකාලගෝඡනා	612

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

පිටිවැඩකො		පිටිවැඩකො	
විකාලෙ	626, 718	විනිව්ඡයෙසු	892
විකාලෙ නි කප්පති	624	විනිව්ඡනනොසු	448
විකාසිකං	534	විනිපාතෙතබ්බං	726
විගහනො	846, 848, 850, 888	විනිපාතං	574
	890	විනිවෙදෙකුං	686
විගතකප්පකපො	570, 592,	විනිවරණවිනො	40, 50, 76
	606, 608, 618		606
විගතවලාහකං	6	විනිවරණවිතං	40, 50, 76,
විසාසාදසතානි	562		570, 592, 606, 618
විසාසාදානං	568	විනෙතුං පටිඛලො	160
විසාසාදෙ	570	විප්පකතවිවරං	638, 642, 644
විවකඛණො	892		646
විවිනාථ	690	විප්පකත ආදිය පණ්ණරසක-	
විවජ්ජකාප්‍රිකා	488	පෙය්‍යාලං	642
විජනිතානං	80	විප්පකතසමාදියජ්ජකං	646
විජ්ඣෙ	600, 602	විප්පකතසමාදියනිකං	644
විජ්ඣං	870	විප්පකතසමාදියපණ්ණරසකං	646
විජ්ජාවරණසමපනො	604, 612	විප්පකතා වා	728
විඤ්ඤානති	756, 758	විප්පකතං වා	666
විඤ්ඤපෙතනසා	780	විප්පටිසාරො	566, 760
විඤ්ඤානං	674, 858	විප්පලපති	860
විඤ්ඤාපටිසං	892	විපාලෙනති	708, 710, 732,
විට්ඨියා	392		742, 762, 766, 852
විතුදනනා	852	විහඛකොවිදෙ	892
විජ්ජායනති	232	විහඛනා	892
විජ්ජාරොති	708, 868	විබ්භමති	744
විද්දතබ්බමො	570, 592, 606	විබ්භමනතිපි	742
	608, 618	විඛාමිසානති	878
විබ්බගොවරො වා	174	විභාවෙසානති	860
විබ්බපයං නිට්ඨති මාරෙසෙනං	4	විභිට්ඨං	526
විභුං	6	විමනො	860
විනිට්ඨං වා	666	විමුතතිසුබ්බපටිසංවෙදී	2, 6
විනසකම්මං	788, 790, 792	විසතතාය	714, 716
	794	විරජං	570, 592, 606, 618
විනසනො	842, 884		720
විනසධරපඤ්චමෙන	512	විරතො	612
විනසධරා	850	විරිතො	694
විනසධරෙති	448	විරියාරමසා	740, 742
විනසධරො	842, 844, 846	විරුලනි	756, 758
විනසාය	586, 588	විරොචනං	536, 554, 692
විනසං අවිනසොති	880, 882		694
විනාමෙකා	684	විදුම්මමානානං	870

පිටිබිංකා

විවමපි	704
විවාදකාරකා	464, 878, 882 884, 886
විවාදකාරෙහි	876
විවාදකාරකො	798, 800, 802 818
විවාදපනනා	852
විවාදො	846, 848, 850, 888 890
විවෙවාපෙනබ්බං	102, 112, 138, 148
විවෙවෙනබ්බං	102, 112, 138 148
විසංජේය්‍ය	62
විසංජේවා නිදදං ඔක්කකු	216
විසාරමකාසි	216
විසංසං	724
විසංසිකට්ඨානෙ	826
විසජ්ජ පලලානි	578
විසක්කිකොපිදො	892
විසංග භාසති	892
විසාණමයං	528
විසාණෙන	532
විසාණෙසු	498, 500
විසාරදො	892
විසිබාකථං	494
විසුඤානං	462, 464, 574, 576
විසුඤෙන	574, 576
විහාරවාදිකං	540
විහාරපච්ඡායායං	476
විහාරෙන විහාරං	554, 616
විලඛිතං	528

වි

විණං	32
විණාය	480
විතමලං	24, 26, 32, 38, 40 42, 50, 76, 86, 570, 592, 606, 618
විතරාගා	722
විපිකුසලො	716
විමංසාය	174, 176
විසතිවග්ගකරණං	778
විසතිවග්ගො	778

පිටිබිංකා

වූ

වූයානමස්ස ආගමෙනබ්බං	104 114, 142, 150
වූයානං න ජානාති	166
වූයානං	734
වූයාපෙනබ්බං	704
වූයාපෙනති	704
වූයාපෙය්‍යාථ	672
වූයාපෙසි	674
වූසීති	892
වූතතවාදිනො	584
වූඤ්ඤි	762
වූඤ්ඤිං	756, 758
වූසිතවුග්ගවරිඤ්ඤා	6

වූ

වූපකාසාපෙනබ්බං	102, 112, 138, 148
වූපකාසෙනබ්බං	102, 112, 138, 148

වෙ

වෙජ්‍යා	532, 678, 682, 688
වෙජ්‍යො	676, 678
වෙජ්‍යං	676, 680, 686, 690
වෙනතං	600, 670
වෙදනට්ඨො	292, 404, 406, 742, 744
වෙදනට්ඨපි	742
වෙදනනගු	6
වෙදනානං	736
වෙදසිංහංග	720
වෙධබ්‍යාය	90
වෙනසිකො	586, 588
වෙසුලං	756, 758
වෙමතිතපණණරසකං	318
වෙරං අප්පෙය්‍ය	864
වෙරෙන වෙරා න සම්මනති	860, 864, 866
වෙසාරජ්ජපනෙතා	26, 38, 40, 42, 50, 78, 570, 592, 606, 608, 618
වෙසාලිකා	582
වෙසාලියා	580, 584

පිටිමිමෙකා	
වෙසාලියං	582, 584, 590, 594, 604, 672, 712
වෙසාලිං	590
වෙසියගොවරො වා	174
වෙසියා හි	718
වෙළුමයං	528
වෙළුවනෙ	346, 542, 552, 572, 672
වොරොපෙය්‍යං	866
ව්‍ය	
ව්‍යග්‍යමංසං	560
ව්‍යග්‍යං	560
ව්‍යතෙනන	120, 596, 630, 702, 738, 888
ව්‍යතෙතා	842, 844, 846, 848, 850
ව්‍යපනෙති	564
ස	
සඋතතරච්ඡදං	500, 502
සඛකඛ්ඛිනි	860
සඛකතෙතා හොති	174
සඛකාරකුටෙ	674
සඛකාසභිස්සනති	346, 348
සඛකිලෙසං	570, 592, 604, 606, 618
සඛකනාභිමයං	528, 530
සඛකාරතිරොධො	2
සඛකිතෙතන	708
සඛගති	870
සඛගරං	616
සඛගතෙතබ්බො	106, 286
සඛගායතෙතති	448
සඛගිති	238
සඛසකමමං	848, 850
සඛසකරණියෙත	370
සඛසනවකං	280
සඛසනානාකරණං	846, 848, 850, 888, 890
සඛසප්පතෙතා පක්කමති	290, 292
සඛසහෙදකවකුතො	774, 776, 778

පිටිමිමෙකා	
සඛසහෙදකපඤ්චමො	776
සඛසහෙදකවිසො	778
සඛසහෙදකස්සා	340, 446, 780,
සඛසහෙදකාපි	742
සඛසහෙදකුපජ්ඣායෙන	222
සඛසහෙදකො	220, 288, 404, 406, 744, 782
සඛසහෙදො	846, 848, 850, 888, 890
සඛසමජේඛි	232, 234, 252, 254, 272, 274, 278, 290, 404, 462, 646, 780
සඛසරුඡ්	846, 848, 850, 888, 890
සඛසරිතබ්බං	96, 106, 134, 144
සඛසච්චන්දානං	846, 848, 850, 888, 890
සඛසස්සා	370, 584
සඛසසාමග්ගි	890
සඛසසාමග්ගියා	340
සඛසසාමග්ගිං	888
සඤ්ඤා	102, 112, 114, 120, 122, 124, 140, 150, 232, 234, 236, 250, 258, 260, 262, 264, 266, 268, 272, 274, 288, 290, 294, 302, 304, 306, 344, 360, 364, 376, 378, 400, 402, 414, 416, 448, 450, 452, 458, 462, 464, 470, 472, 548, 596
සඤ්ඤාපි	708, 712
සඤ්ඤාපිං	708, 710
සඤ්ඤාපියා	632
සඤ්ඤාපියො	96, 106, 134, 144
සඤ්ඤාදිසෙසා	454
සඤ්ඤාරුමං	210
සඤ්ඤානාති	622, 728, 730, 732
සඤ්ඤපට්ඨාකා	350, 554
සඤ්ඤන උපජ්ඣායෙන	222

පිටිමිමිකා

සමසන්න	246, 264, 336, 338,
	362, 404, 406, 408, 440,
	442, 444, 458, 468, 472
සමසන්න නැති ගන්නා උපෝසපෝ	
කානබෙඩා	288
සමසන්නාසාමි ප්‍රත්‍යාවිවර	738
සමසන්න	172, 350, 352, 354,
	356, 460
සමසන්න අප්‍රොකේතුං හමුකලමාය	188
සමසන්න නාමරියාපාමං	246
සමසන්න නොන	630, 632
සමසන්න යනාති	90
සමසන්න නානං	564
සමසන්න නො	576
සමසන්න පනං	892
සමසන්න මසා	680
සමාගන්නා	746
සමාදරෙනා	698, 872, 876
සමාදය	634, 636, 638, 642,
	644, 646, 670
සමාදය ජිකකං	638
සමාදය පණ්ණරසකපෙය්‍යාලං	642
සමාපනතියා	588
සමාධිසිසාති	720
සමිඤ්ඤානං	578, 716
සමිතිනං	612
සමුග්ගහො	892
සමුතොතෙජනා	698, 872, 876
සමුදයධම්මං	24, 26, 32, 38
	40, 42, 50, 76, 86, 592,
	606, 618
සමුදයං	592, 506, 618
සමුදෙද	342
සමුදෙද	268
සනතුට්ඨසා	740, 742
සනතුට්ඨියා	740, 742
සනතුට්ඨිං	696, 698
සනාගාරෙ	584
සනදසොනා	698, 872, 876
සනද්ධියං	842, 844, 846
සනද්ධියා	724
සනාචිතං	578

පිටිමිමිකා

සනුපායති	570
සනාදං	856, 858
සනායතිනා	854
සනානපා	716
සනාතිට්ඨානනායකා	632
සනාතිට්ඨානනායකො	634, 636,
	638, 640, 642, 644, 646, 648,
	650, 652, 656, 658, 660,
	662, 664
සනාතිකතෙන	630
සනාතිකාරකං	540
සනාතිසප්පති	492
සමපජානමුසාවාදෙකිං කොති	254
සමපජානා	722
සමපට්ඨාදෙකා	684
සමපට්ඨපායති	570
සමපනනං	764
සමපරිකිණ්ණං	674
සමපරිවත්තකං	104, 706
සමපසානනා	716, 872, 874
සමපහංසෙකා	872, 876
සප්පජා	120
සමිත්‍රලා	594, 604, 756, 758
සමිත්‍රලාති හිකුණිති	378
සමොධසා සමනනා ආචාරා	552
සමොධෙ	552
සමානෙන	842, 844, 846
සමානෙනා	724
සමානරසෙදං	532
සමානවේදා	628
සමානවේසි	608, 690
සමානනාති 636, 638, 642, 646,	
	654, 664
සමදදනති	706
සමමනා සා සිමා සමසන්න	
නිවිවරෙන අවිප්පාසා ධරෙනා	
ගාමිඤ්ඤා ගාමිඤ්ඤා	266
සමනනානා	596
සමමනනාය	702
සමමුඛාකරණියං	788, 790
සමමුඛිකා	768, 770, 772

පිටිවිකිකා		පිටිවිකිකා	
සමුද්‍රබිභූතෙන	704, 730, 740, 750	සජානියා	216
සමුද්‍රිති	596, 598, 702	සජ්ජිකං	282
සමුද්‍රිතියා	598	සට්ඨිගොජනිකො	690
සමුද්‍රිතං	592	සතසතසොන	580
සමුද්‍රලෝහා	574	සතසතසං	686
සමොදනීයං	576, 612	සතිවිතසාරකසං	788, 790, 792, 794
සමොදමානා	628, 872, 874	සතිවිතසං	792, 794, 796
සමොදිකාය	852	සතත ව මෙ වසානි අසියනතසං	
සලොබසං	740, 742	නසිමසං සිප්පසං අනො	
සලොබාය	740, 742	පඤ්ඤායති	676
සංවිගො	570	සතතමාසෙ	684, 686
සංවිදිතිනාති	708	සතතරස ආකාරා	632
සංවිදිතිකුං	708	සතතවසසිකො	676, 682
සංවිධාකුං	756	සතතවසසිකං	680
සංවුතආරො	616, 618	සතතහත්තිකං ව අණිකං	486
සංසට්ඨා	780, 804	සතතාහකාලිකෙන භික්ඛවෙ	
සංසරිතං	578	යාවජ්ජිකං කදනුපටිග්ගතිතං	624
සංසාමෙත්වා	758	සතතාහවද්දලිකා	6
සංසිතං	578	සතතාහසං	684, 686
සංහරථ	620	සතතාහං අනාගතාය පමාරණය	
සංහරුම	688		388
සකට්පරිවතනකං	596	සතතාහාතිකකතෙන	624
සකදගාමිථලෙ වා	720	සත්ථකමමං	534, 552
සකකාරො	674	සත්ථලුබං	708
සකුන්තකා	346, 348	සත්ථා	476, 490, 604, 612, 718
සග්ගකථං	32, 38, 40, 42, 50, 76, 476, 570, 592, 604, 606, 618	සතෙන්න	380
සග්ගං	574	සතෙන්න වසං උපගනතුං	380
සග්ගා තෙ ආරඬා	566	සතෙන්න	392
සගාරවා	94, 132	සදෙවකෙ	22, 24, 570, 604, 612
සගාරවො	892	සදෙවකං	604, 612
සගුණං කන්ධා	96, 106, 134, 144	සදෙවමනුසංයාය	22, 24, 570, 604, 612
සවජ්ජ මයං ගණනියෙය්‍යාම	220	සදෙවමනුසං	604, 612
සවෙ උපජ්ඣායසං පනොනො හොති	106	සඬාදෙය්‍යං	726
සවෙ පිණ්ඩපාතො හොති	96, 108, 134, 144	සඬවිහාරිකසං	112, 114
		සඬවිහාරිකමති	94, 106
		සඬවිහාරිකකෙන	96, 102, 104
		සඬවිහාරිකො	94, 108, 116, 118, 128, 130, 734

* මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

	පිටිවැඩකරු
සංගීතය	160, 166, 168
සන්නාහන	870
සන්නා පනිවැසි ගායනා දාන	744
සන්නා	76
සන්නා රුහුණ	728
සන්නා නක	100, 110, 136
	146
සන්නා නික	508
සන්නා පනික	856, 858
සන්නා පනික	858, 860
සන්නා සංවාස	398
සන්නා	866
සන්නා	540
සන්නා	94, 132
සන්නා	736
සන්නා	718
සන්නා සන්නා	736
සන්නා	736
සන්නා	522, 540, 610, 690
සන්නා	610
සන්නා	678
සන්නා	678, 680, 688, 690
සන්නා	742
සන්නා	538, 600
සන්නා	80
සන්නා	742
සන්නා	486
සන්නා	512
සන්නා	486
සන්නා	742
සන්නා	742
සන්නා	742
සන්නා	742
සන්නා	486
සන්නා	572
සන්නා	858
සන්නා	268
සන්නා	682
සන්නා	
සන්නා	470
සන්නා	620

	පිටිවැඩකරු
සන්නා	534
සන්නා	604
සන්නා	22, 24, 570, 604, 612
සන්නා	456
සන්නා	874
සන්නා	94, 132
සන්නා	216
සන්නා	74, 604
සන්නා	730
සන්නා	746
සන්නා	768, 770
සන්නා	628, 872, 874
සන්නා	788, 790, 794, 796, 792
සන්නා	766
සන්නා	870
සන්නා	574
සන්නා	708
සන්නා	630, 632
සන්නා	578
සන්නා	694
සන්නා	692, 694
සන්නා	
සන්නා	676
සන්නා	750
සන්නා	750
සන්නා	780
සන්නා	334
සන්නා	852
සන්නා	780
සන්නා	734
සන්නා	734
සන්නා	22, 24, 570, 604, 612
සන්නා	74, 604, 612
සන්නා	354, 356
සන්නා	294
සන්නා	528
සන්නා	530
සන්නා	528, 530
සන්නා	632

* මෙම පොතෙහි පිටු, පිටු අංක 07 හි ඇතුළත් කර ඇත.

පිටිමකො	
සවණනානිකො	634, 636, 638, 642, 646
සවරහයං	272
සසුමණ්‍රාහමණියා	22, 24, 570, 604, 612
සසුමණ්‍රාහමණං	74, 604, 612
සසු	630
සහධම්මකො	584
සහ භික්ඛු හි කසිනුඤ්ඤායො	634, 636, 638, 642, 646, 664
සහායනා	870
සහායො	724, 856
සහිතුං	854
සහුබ්භාරු	632
සහසුසුඤ්ඤා	800, 602
සහමපති	58, 244
සමමා සමුද්ධො	18, 604, 612
සමමා සමුද්ධං	506, 508
සමමා වෙව අත්තං හොති කසිතං	630, 632
සමමා පරිණාමං ගවෙස්සය	570
සමමා චන්තති	808, 810, 812, 814, 816, 818, 826, 828 830, 832, 834

සා

සාකච්ඡනෙතති	448
සාකෙතා	218, 220
සාබාහමනං	876
සාගරො	614
සාටකා	680
සාණවාසි	730
සාණං	698
සායාසාරො	790, 792, 794, 796
සායං	42, 74, 604
සාධු භනෙන අයසා අනුක්‍රාද්‍යං - මාතාපිතුති පුත්තං න පබ්බාජෙය්‍යං	204
සාධු විහාරි	870
සාප්පෙය්‍යඤ්ඤා	684
සාප්පෙය්‍යො වා	666

පිටිමකො

සාමණෙරවතුන්තො	774
සාමණෙරපඤ්ඤාමො	776
සාමණෙරවිසො	778
සාමණෙරො පටිජානාති	288, 292
සාමනනා ආවාසො	282, 302
සාමනෙතො භික්ඛු ඵම්මස්ස - චචනියො	302
සා මමස්ස විහෙසො	10
සාමිච්ඡිකමමං	848, 850, 878
සාමුද්දං	526
සාමිකකංසිකා	32, 38, 40, 50, 76, 570, 592, 606, 618
සාමං ගහෙතො	534
සාමං පක්කං	544, 594, 596
සායණනිකමයං	508, 596
සාරදිකෙන ආබාධෙන	520, 522
සාරදිකෙ	626
සාරුණියං	576, 612
සාරිපුත්තස්ස	208, 548, 746
සාරිපුත්තං	86, 204
සාරිපිකානං	736
සාලවතීං කුමාරිං ගණිකං - වුට්ඨාපෙසි	674
සාලිකපානං	614
සාලොභිතා වා	860
සාවකානං	592
සාවකෙ	584, 586, 588, 590, 604
සාවකො	476
සාවජියං	394, 498, 520, 542, 552, 626, 628, 730, 732
සාවජිං	218, 220, 500, 720 728, 730, 738, 880, 882
සාව නස්ස ආයසමතො උපසමදො - අකොසි	26
සාව තෙසං ආයසමනනානං - උපසමපද අකොසි	88
සාවසෙසං ආරතතිං අනවසෙසො -ආපනතිති	88

පිටිමිකො		පිටිමිකො	
සාපිනති	614	සිරිංසපෙති	372
සාසපකුභේඛන	534	සිලා	62, 244
සාහාරං දජේජය්‍යාථ	580	සි	
සි		සිලං	62
සිකකමානා	364, 366	සිනභිරුකා	710
සිකකමානාවතුන්‍යො	776	සිනවානදුද්දිති	6
සිකකමානාදසමො	776	සිතාලුකා	710
සිකකමානා පඤ්චමො	776	සිතායො	600, 602
සිකකමානාය	340, 350, 358, 368, 414, 780	සිතාලොලිං	534
සිකකමානාය	352	සිතාසු	710
සිකකමානා වීසො	778	සිතුන්දිකාය	706
සිකකමානං	356	සිපදිකො	782
සිකකං පච්චිකකානකවතුන්‍යො	774	සිපදි	226, 246
සිකකං පච්චිකකානකපඤ්චමො	776	සිපදිං	226
සිකකං පච්චිකකානකවීසො	778	සිමටෙඤ්ඤා	632
සිකකං පච්චිකකානකය්‍ය	340, 444, 780	සිමනනරිකං ධිපෙතො සිමං	
සිකකං පච්චිකකානකො	288, 404, 406	සමනතිතුං	268
සිකකසු	676, 862	සිමං බිකේය්‍ය	708, 710
සිකකාකාමා	850	සිමා	264, 342
සිකකාකාමො	842, 844, 846, 848	සිමාතිකකනතිකා	632
සිකකාපදං	622	සිමාතිකකනතිකො	634, 636, 638, 642, 648, 654, 664, 748, 750
සිග්ගවකසාවං	524	සිමාය සිමං අජේකාඤ්ඤාත්තරනති	268
සිඛිදිවෙරං	524	සිමාය සිමං සමතින්ද්‍රනති	268
සිඛිදිතිකකසවණේණං	80	සිලකථං	32, 38, 40, 42, 50, 76, 476, 570, 592, 604, 606, 618
සිඛ්‍යාටකෙන සිඛ්‍යාටකං	594, 858, 860	සිලවතො	574
සිඛ්‍යාටබද්ධං	708	සිලවා	574
සිකිචං	526	සිලවිපතතියා	574
සිකුං පටිග්ගතිනං	556	සිලවිපනො	574
සිතිද්දො	692	සිලවිසුද්ධියා	892
සිනෙතෙථ	692	සිලසමපදය	574
සිනනං හොති	96, 106, 134, 144	සිලසමපනො	574
සිපං	676, 862	සිලුපපනො	720
සිපං සිකේය්‍යං	674	සිවෙය්‍යකං	692, 696
සිඛ්‍යාටං විනාමෙත්වා	684	සිසව්ඡත්‍රිං	684
සිඛ්‍යාටො	684, 686	සිසාබාධො	676, 682
සිරිංසපනනරුයො	272	සිසාබාධං	680
සිරිංසපා	392	සිසාතිනාපො	530
		සිසෙ	708, 710
		සිහවමමපරිකකටා	490
		සිහබ්‍යය්‍යං	626
		සිහය්‍ය	592

	පිටියබෙකා
සු	
සුකරු	594, 610, 676
සුඛාවතං	720
සුඛා තෙ සමණ ඡායා	204
සුඛා විරුගතා ලොකෙ	8
සුඛස්සකෙන	564
සුඛො විවෙකො	8
සුඛං	562, 564
සුඛිනියා	720
සුඛිනී	720
සුගතීං	574
සුගතෙන	564
සුගතො	604, 612
සුගතඛතුලනෙ	726
සුග්ගතිතං	748
සුච්ඡ්චි	556
සුඤ්ඤාගාරං	574
සුඤ්ඤාගාරෙ	240
සුඤ්ඤා	714, 716
සුච්ඡ්චි ට් ට් පට්ඨාපරති	676
සුචණ්ණමාලා	538
සුචණ්ණමාලාය	540
සුණාකු මෙ භනෙන අජ්ජ පචාරණා	
යදි සඛස්ස පත්තකල්ලං	-
සඛස්සා පචාරෙය්‍ය	400
සුණීසා	606, 680
සුණීසාය	600, 602
සුතධම්මස්ස	8
සුතතනතිකෙති	448
සුතතලුඛං	726
සුතො න ආරොචෙති	292
සුද්ධෙය්‍යා	684
සුද්ධො	780
සුද්ධොදනස්ස	204
සුතබ්මංසං	558
සුනඛා	626
සුනිස්සාරිතො	750
සුනිඛවස්සකාරෙ	578
සුපිනනෙනන	722, 864
සුපිනං	722
සුප්පි	626
සුභිකා	594, 676
සුභිකා	856, 858

	පිටියබෙකා
සුරං	860
සුරියොව ඔහාසයමනනලිකං	4
සුලභං වත මෙ	874
සුලභපිණ්ඩා	594
සුලභිපණ්ණං	524
සුචිකාලිතං විකඩාලෙකා	550
සුසස්සා	594
සුසානං	698, 700
සුසිරෙ	392
සුසුකාවස්සං	524
සුසංවුතිඤ්ඤො	892
සු	
සුකරවසං	524
සුකරසුනං	528
සුපට්ඨො	736
සුපභිසුඤ්ඤං	600, 602
සුපට්ඨි	92, 94
සෙ	
සෙබෙන	618
සෙට්ඨං	692, 696
සෙට්ඨි ගහපති	34, 680, 682
	681, 686
සෙට්ඨි පුතො	30, 688
සෙට්ඨිහරියාය	676, 678, 680
සෙකුංකචාන	570
සෙකුසාතො	128, 396, 542,
	622
සෙදකම්මං	532
සෙනාකථං	32, 38, 40, 42, 50,
	76, 476, 570, 592, 604, 606, 618
සෙනාපතිනා	594
සෙනාපතිස්ස	592
සෙනාය	602
සෙනාසනගුහනියා	722
සෙනාසනවාරිකං	480, 526,
	712, 722, 724
සෙනාසනෙ	228
සෙනාසනං	372, 384, 386,
	388, 492, 510
සෙනෙසිකානි	522
සෙමානං	734
සෙය්‍යථාපි නිජ්ඣො	222
සෙලමයෙ පතෙන	8

සෙලො	484, 486	හත්ථාවරියං	862
සොකනුදං	720	හත්ථි	558, 626
සොතඤ්ඤානං	528	හත්ථිකලහෙති	876
සොතං	376, 378	හත්ථිවත්ථාපෙති	876
සොතාපතතිථලෙ වා	720	හත්ථිනාගො	876
සො දෙසො සමමුත්ථිකා	300	හත්ථිනිකා	690
සො මමස්ස කිලමපො	10	හත්ථිනීති	876
සො නො භගවා අනතරුසිකෙ		හත්ථිහණේධි	212
ධම්මෙ අනුසාසිස්සති	474	හත්ථිමංසං	558
සොරතා ව	868	හත්ථිසාලං	690, 862
සොවහනිකං	729	හත්ථිති	876
සොසාරිතො	750	හමමියං	238, 260, 352, 354, 356, 596, 702
සොසිකාපි	230	හරිටකං	526
සොසො	178	හරිතකි	64
සොලස සහස්සානි	680, 688	හලිද්දිං	524
හට්ඨා	696, 716	හසමානකා	486
හත්ථව්විතො	226, 782	හිඬු	526
හත්ථව්විතනං	226	හිඬුජතු	526
හත්ථහතා	600	හිඬුසිපාටිකං	525
හත්ථහරං	500, 502	හිනකාලපාදකා	498
හත්ථවට්ඨකං	500	හිමපාතසමයෙ	710
හත්ථපාදව්විතො	226, 782	හිරඤ්ඤං	610, 676, 678, 682, 688
හත්ථපරමාසං	852	හුහුඬුකජායිකො	6
හත්ථපිකාරෙන	874	හෙමනනමපි	346, 348
හත්ථවිලඬුකකෙන	394, 874	හෙමනතිකාසු	710
හත්ථා	246	හෙමනතිකො	30
හත්ථාවරියස්ස	862		